

බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලා: 4.

විනය පිටකයෙහි

03 වන ග්‍රන්ථය

මහාවග්ගපාලී

ද්විතීය භාගය

ලඛනා මහාදා මණ්ඩලයේ ආරාමිනියෙන්
අම්බලමගොඩ ශාසනාදය පරිච්ඡේදයෙහි

පණ්ඩිත

අම්බලමගොඩ ධම්මකුසල සභවිරයන් වහන්සේ
විසින් කරන ලද

සිංහල පරිවර්තනයෙන් යුක්තයි.

බු. ව. 2550
ක්‍රි. ව. 2006

Buddha Jayanti Tripitaka Series, Volume 4

The Third Book in the
Vinaya-Pitaka

3

MAHĀVAGGAPĀLI (II)

With the Sinhala translation by

The Venerable Pandita
Ambalamgoda Dhammakusala Thera
Principal of Sāstrodaya Pirivena, Ambalamgoda

නමෝ තස්ස භගවතෝ සබ්බධම්මේසු අප්පටිභතඤාණචාරස්ස දසබලධරස්ස
චතුර්වේසාරජ්ජවිසාරදස්ස සබ්බසත්තුත්තමස්ස ධම්මිස්සරස්ස ධම්මරාජස්ස ධම්මස්සාමිස්ස
තථාගතස්ස සබ්බඤ්ඤානො සම්මාසම්බුද්ධස්ස !!!

භාග්‍යවත් වූ සියලු ධර්මයන්හි නොපැකිලි ඥානචාර සහිත වූ දසබලධාරී වූ
චතුර්වේශාරදත්ව විශාරද වූ සියලු සත්වයන්ට උත්තම වූ ධර්මයට ඊශ්වර වූ ධර්මරාජ වූ
ධර්මස්වාමී වූ තථාගත වූ සර්වඥ වූ සම්මා සම්බුදුන්ට නමස්කාර කරමි !!!

කෙළලක්ෂයක් සක්වලයන්හි සියලු ආර්යයෝ ද සියලු සත්පුරුෂයෝ ද
මාගේ නමස්කාරය පිළිගනිත්වා !!!

බුද්ධජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලා
පරිගණක ගත කර නොමිලයේ බෙදාහැරීමේ
මහා ධර්ම දානමය පුණ්‍යකර්මය

**“අපාරුකා තේසං අමතස්ස ද්වාරා
යේ සෝතවන්තෝ පමුඤ්ඤන්තු සද්ධං”**

**“කන් ඇත්තාහු සැදැහැ මුදත්වා
ඔවුන්ට අමා දොර විවෘත කරන ලදී”**

අප භාග්‍යවත් අර්භත් සම්මා සම්බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ප්‍රථම අනුසාසනය මෙහි ලා සිහි
කිරීම ත්‍රිපිටක ශ්‍රී සද්ධර්මය පරිශීලනය කරන්නා වූ පින්වතුන්ගේ අභිවාද්ධිය පිණිස ම වන
බව අපගේ හැභීම ය.

සෑම කල්හි ඥාන සම්ප්‍රයුක්ත ව ක්‍රියා කරන්නා වූ සියලු සම්මා සම්බුදුරජාණන්
වහන්සේලාගේ පලමු අනුශාසනය, බුද්ධ රත්නය කෙරෙහි ගෞරව කරන්නා වූ
බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සම්මා සම්බුදු බෝධිය අදහන්නා වූ කවර නම් පුද්ලයෙකු නො
සළකා හිදිත් ද ? චතුර්වේශාරදත්ව සහිත වූ දශ බල සහිත වූ අනාවරණ ඥාන සහිත වූ
සඵඤ වූ මහා කාරුණිකයන් වහන්සේ පවා නිවන අවබෝධ කර ගැනීම පිණිස
ධම්මානුධම්ම ප්‍රතිපදාව ආරම්භ කරන පුද්ගලයා තුළ ‘සද්ධා’ නම් වූ ගුණය අත්‍යාවශ්‍ය ය
යන්න අවධාරනය කරන සේක.

මෙම ත්‍රිපිටක ශ්‍රී සද්ධර්මය සැක නොකළ යුතු ය. සැක කරමින් හදාරන ලෞකික ශිල්ප
ශාස්ත්‍ර පවා පරිපූර්ණ ව නො පිහිටන බව සිහි ඇතිව බැලීමෙන් නුවණ ඇත්තාහට දැක ගත
හැකි ය. පුරුෂයා ශ්‍රේෂ්ඨ බවට පමුණු වන්නා වූ සද්ධා ධනය සහිත ව (“සද්ධිධ වීත්තං
පුරිසස්ස සෙට්ඨං”) මෙම ධර්ම රත්නය පරිශීලනය කරන්නාහට සද්ධා අංගයෙන් ලැබිය
යුතු සියල්ල ලැබෙනු නො අනුමාන ය. එසේ ම සිහියෙන් ලැබිය යුතු කොටස ද
වීර්යයෙන් ලැබිය යුතු කොටස ද සමාධියෙන් ලැබිය යුතු කොටස ද ප්‍රඥාවෙන් ලැබිය යුතු
කොටස ද ලැබෙන පරිදි සද්ධා, සති, විරිය, සමාධි සහ ප්‍රඥා යන පංච ධර්මයන් තමා තුළ
ඇති කර ගෙන මහත් වූ ගෞරවය සහිත ව ධර්මාවබෝධය පිණිස ම යොමු වූ දැඩි
අධිෂ්ඨානයෙන් මෙම ධර්ම පුස්තක පරිශීලනය කළ යුතු ය. අපගේ බුද්ධ ශාසනයෙහි

ධර්ම ශ්‍රවණයෙන් මග ඵල ලැබුවෝ ම අධික ය. විමුක්තිය ලබන්නා වූ ක්‍රම වේදයන් පහක් විස්තර කරන්නා වූ අංගුත්තර පංචක නිපාතයෙහි 'විමුක්තායතන' සූත්‍රයෙහි නිවන ලබන ක්‍රම වේද සතරක් ම ධර්ම දේශණාමය සහ ධර්ම සවනමය පුණ්‍ය කර්ම ඇසුරින් සිදුවන බව පැහැදිලි කර ඇත. පස්වැනි ක්‍රම වේදය භාවනාමය පුණ්‍ය කර්මය ප්‍රගුණ කිරීමෙන් සාර්ථක වන බව ද එහි සඳහන් වේ.

මහත් වූ ගෞරවාදරයෙන් මහා සුගතයන් වහන්සේගේ අනුශාසනය පිළිපදින්නා වූ අප්‍රමාදී ව ධර්මානුධර්ම ප්‍රතිපදාව වඩන්නා වූ සියලු සත්තට, ත්‍රෛකාලික වූ සියලු දුකින් මිදී ලබන්නා වූ අජර වූ අමර වූ අමා මහ නිවන අවබෝධ වීම පිණිස මෙම මහඟු පුණ්‍ය කර්මය උපනිශ්‍රය වේවා !

ආර්යයන් වහන්සේලා පහළවීමෙන් සිරිලක බැබළුවා !
බුද්ධ ශාසනය දියුණුවී චිරස්ථිතික වේවා !
ලෝ සත්තට සෙත් වේවා !

"අමතං දඳෝ ව සෝ භෝති, යෝ ධම්මනුසාසති"
(යමෙක් ධර්මානුශාසනය කරන්නේ ද, හේ අමෘතය දෙන්නේ ය)

මෙම ධර්ම දානමය පුණ්‍ය කර්මය
මෝහ නිමිඵ් විධිවංසනය කරන්නා වූ ලොවට උතුම් ආලෝකය වූ මහා කාරුණික වූ
සම්මාසම්බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සවිඥා ඥානයට ද මහා කරුණා ගුණයට ද
පූජෝපහාරයක් ම වේවා !!!

කෙළලක්ෂයක් සක්වලයන්හි සියලු ආර්යයෝ ද සියලු සත්පුරුෂයෝ ද
අපගේ පුණ්‍ය කර්මය අනුමෝදන් වෙත්වා !!!

ශාසනාභිවාද්ධිකාමී,
සමීන්ද රණසිංහ.
2009.06.28

විනයපිටකේ
මහාවග්ගපාලී

විනයපිටකයෙහි
මහවග්

**“තථාගතපපවෙදිනො භික්ඛවෙ ධම්මචිතයො චිචචො විරොචති
නො පටිච්ඡන්තො” –**

**“මහණෙනි,, තථාගතයන්චිතන්ඤේ චිඤ්ඤ දෙශනා කරණලද ධර්මය හා
විනය විවාහ වූයේ - ප්‍රභට වූයේ ම බබලයි වැසුනේ නො ම බබලයි.”**

(අඹතුනතර්භිකාය, භික්ඛිපාත - භරණචූචන, 9 ඡුභය)

සැලකිය යුතුය : මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 7 හි ඇතුළත් කර ඇත. එම පටුනෙහි මාතෘකාවන් හා පිටු අංක අදාළ පිටු සමඟ සම්බන්ධ කර ඇත. මෙහි කියවීමට ඇති ප්‍රදේශයට වම් පසින් ඇති 'පිටු යොමුව' භාවිතා කිරීමෙන් නැවත පටුනට පැමිණීමට පුලුවන. වම් පසින් පාළි පිටුව ද දකුණු පසින් අදාළ සිංහල පිටුව ද කියවීම සඳහා VIEW menu PAGE DISPLAY option and select TWO-UP CONTINUOUS යන ක්‍රමය භාවිතා කරන්න.

Please note : The TABLE OF CONTENTS of this book is located in page no:7 and it is linked with associated pages in the book for your convenience. You can easily click on the page number or content description in the 'Table of Contents' and you will be directed to the relevant page. Bookmarks located to the left of reading area can be used to navigate back to 'Table of Contents' Page. If you would like to view Pali page on your left and the relevant Sinhala page on your right select the menu items as follows; VIEW menu PAGE DISPLAY option and select TWO-UP CONTINUOUS.

පටුන

CONTENTS

සබ්‍යයන්ගේ නිරූපණය I
 පාලන ක්‍රමය II

මහාචාර්යවරයාගේ දැනුමේ හා ගෞරවයේ

6. සෞඛ්‍ය සේවකයන්ගේ 520 - 628

ප්‍රකාශන සේවකයන් 520, මූලාදි සෞඛ්‍ය සේවකයන් 524, පිලිවෙල වෛද්‍ය 530, ගුලාදි අනුජාතන 542, අනෙකුත් වෛද්‍ය පරිකල්පකරුවන් 542, උග්‍ර භෞත පරිකල්පකරුවන් 546, පරිකල්පකරුවන් අනුජාතන 548, සංකල්ප මත පරිකල්පකරුවන් 552, මනුෂ්‍ය මංගල පරිකල්පකරුවන් 554, හස්ත මංගල පරිකල්පකරුවන් 558, යාග මධුගෝලකරුවන් 562, තරුණ පාසන මහා මහත්වන් 564, බෙලවස් කව්‍යාවන් 568, පාලන ගාමවන් 572, සුනිධි වස්තුකරවන් 574, කොට්ඨාස මේ සවිච්ඡාදන 578, අමත පාලනවන් 580, ලිඛිතවන් 580, සිහසන පාලනවන් 584, කපිපාලනවන් 590, මෙහෙයවන පාලනවන් 600, ප්‍රකාශන සේවකයන් අනුජාතන 610, කෙරෙහි පරිකල්පකරුවන් 612, රෝපණ පරිකල්පකරුවන් 616, මුහුණ පරිකල්පකරුවන් 620, වතු මහා පදනමක 624, උද්‍යාන 626.

7. කවි නාමයන් 628 - 670

කවි නාමයන් 628, ආද්‍යය සහ සහකරුවන් 632, සමාද්‍යය සහ සහකරුවන් 634, ආද්‍යය ජනක 636, සමාද්‍යය ජනක 638, ආද්‍යය පණ්ණාසක 640, සමාද්‍යය පණ්ණාසකයාදි 642, විපසක නිසමාද්‍ය පණ්ණාසක 642, අනාසාඤ්ඤාසක 648, ආනාසාඤ්ඤාසක 652, කර්ණිකාඤ්ඤාසක 656, අපවිතරණය 660, ආනුභව ප්‍රකාශන 664, පලිබෝධ පලිබෝධකරුවන් 666, උද්‍යාන 668.

8. විවරණයන් 672 - 754

ජවකවන් 674, සෙවනිකරණය 616, බිම්බකරණය 680, රුජගහ සෙවනිවන් 682, සෙවනි ප්‍රකාශනවන් 686, පර්ණාකරණය 688, සිවෙය්‍ය කඳු සංග්‍රහකරුවන් 692, සමන්තපාලවනකරුවන් 692, වරයාවන් 696, කම්මලානු ජාතනාදිකරුවන් 698, පංඝකුල පරිකල්පකරුවන් 700, විවර පරිකල්පකරුවන් 700, හණ්ඩාගාර පරිකල්පකරුවන් 702, විවර රජන 706, ජනක විවරනුජාතන 708, තිවිච්ඡානුජාතන 708, අතිරේක විවරකරුවන් 710, විසාච්ඡානු 714, නිසිදකාදි අනුජාතන 722, පව්‍රිම පිකපසනු පරිකල්පකරුවන් 726, සබ්බක විවර පාලනකරුවන් 728, උපනිකු සකසනු පරිකල්පකරුවන් 732, ගිලානවන් 734, මහසනකකරුවන් 736, නග්‍රික පරිකල්පකරුවන් 740, කුසවිච්ඡානු පරිකල්පකරුවන් 740, සබ්බනිලකාදි පරිකල්පකරුවන් 742, වස්තු ප්‍රකාශන අනුජාතන විවරකරුවන් 744, සබ්බක විවර පරිකල්පකරුවන් 746, දුග්‍රහ නිකුත් කවිකරුවන් 746, අවස්ථා විවරණය 748, උද්‍යාන 752.

කසපගොතනවජ්ඣ 756. අධමෙතනවගොදිකපා 762. ඤානතිවිපනන-
 කමමාදිකපා 766. විතුචගගකරණාදිකපා 772. පාරිවාසකාදිකපා
 778. දොනිසාරණාදිකපා 780. අධමකමමාදිකපා 784. උපාලි-
 පුවඡා 788. තජ්ජනියකමම 798. නියසසකමම 804. පබ්බාජනිය-
 කමම 804. පටිසාරණීයකමම 804. ආපතනියා අදසසනෙ උකෙඛ-
 පනියකමම 804. ආපතනියා අපසටිකමෙම උකෙඛපනියකමම 806.
 ආපතනියා අපසටිනියසගෙහ උකෙඛපනියකමම 806. තජ්ජනියකමම
 පටිපසසසද්ධි 808. නියසසකමමපටිපසසසද්ධි 814. පබ්බාජනියකමම-
 පටිපසසසද්ධි 814. පටිසාරණීයකමමපටිපසසසද්ධි 816. ආපතනියා
 අදසසනෙ උකෙඛපනියකමමපටිපසසසද්ධි 816. ආපතනියා අපසටි-
 කමෙම උකෙඛපනියකමමපටිපසසසද්ධි 816. ආපතනියා අපසටිනියස
 ගෙහන උකෙඛපනියකමමපටිපසසසද්ධි 818. තජ්ජනියකමමවිවාද-
 කපා 818. නියසසකමමවිවාදකපා 822. පබ්බාජනියකමම විවාදකපා
 822. පටිසාරණීයකමමවිවාදකපා 824. ආපතනියා අදසසනෙ උකෙඛ
 පනියකමමවිවාදකපා 824. ආපතනියා අපසටිකමෙම උකෙඛපනිය-
 කමමවිවාද කපා 824. ආපතනියා අපසටිනියසගෙහ උකෙඛපනිය-
 කමම විවාදකපා 826. තජ්ජනියකමමපටිපසසසද්ධිවිවාදකපා 826.
 නියසසකමමපටිපසසසද්ධිවිවාදකපා 830. පබ්බාජනියකමමපටිපස
 සසද්ධි විවාදකපා 830. පටිසාරණීයකමමපටිපසසසද්ධිවිවාදකපා
 830. ආපතනියා අදසසනෙ උකෙඛපනියකමම පටිපසසසද්ධි විවාද-
 කපා 832. අපතනියා අපසටිකමෙම උකෙඛපනියකමමපටිපසසසද්ධි
 විවාදකපා 832. ආපතනියා අපසටිනියසගෙහ උකෙඛපනියකමම
 පටිපසසසද්ධිවිවාද කපා 834. උද්දනගාපා 834.

කොසමකවිවාදකපා 842. දීසාචුච්ඡු 858. බාලකලොණකකමන
 කපා 870. පාචිනවංසදගගමනකපා 872. පාරිලෙයාකගමනකපා
 876. අට්ඨාරතවජ්ඣ 880. ඔසාරණානුජානනා 886. සමසසාමග්ගි 888.
 උපාලි සමසසාමග්ගි පුවඡා 890. උද්දනගාපා 894.

ගාඨාදිපාදසූචි	897 - 900
සකඤ්ඤානාමසූචි	901 - 903
පදනුකකමණිකා	904 - 959
ශුද්ධිපත්‍රය	960 - 964

සංකීර්ණවිකීර්ණ

ABBREVIATIONS

අච්.	—	‘අම්බලම්ගොඩ’-මහාවිහාර-නාලපණ්ණපොළකං
ජ.පි.	—	‘නික්කච්චි’-ජනනකුරුම විහාර-නාලපණ්ණපොළකං
කො.වි.	—	‘කොටගමු’-මහාවිහාර-නාලපණ්ණපොළකං
මනු.ප.	—	‘මහනුවර-පන්තිරිප්පු’පොළකාලය-නාලපණ්ණ පොළකං
සි.මු.	—	සීහලකඩර-මුද්දින පොළකං
මජ්.සං.	—	මරමමජට්ඨසං.හිතිපිටක-පොළකං
සි.	—	සංගමකඩර-පොළකං
PTS.	—	Pali Text Society-Mahāvagga

THE PĀLI ALPHABET

IN SINHALESE CHARACTERS.

VOWELS

ආ ආ ā ඉ ඉ i ඊ ඊ e උ උ u ඌ ඌ ē ඍ ඍ o

CONSONANTS

ක ka	ඛ kha	ග ga	ඝ gha	ඞ ṅa			
ච ca	ඡ cha	ජ ja	ඣ jha	ඤ ṇa			
ට ta	ඨ tha	ඳ da	ඳ් dha	ණ ña			
ත ta	ඵ tha	ද da	ධ dha	න na			
ප pa	ඵ pha	ඞ ba	ඞ් bha	ම ma			
ය ya	ර ra	ල la	ච va	ස sa	හ ha	ල ා la	ආං aṃ

ක ka	කා kā	කී ki	කී kī	කු ku	කු kū	කෙ ke	කෙ kē
ඛ kha	ඛා khā	ඛී khi	ඛී khī	ඛු kbu	ඛු khū	ඛෙ khe	ඛෙ khē
ග ga	=	=	=	=	=	=	=

Conjunct - Consonants

කක kka	ජක jkha	ඡත ttha	බ්‍ර bra
කඛ kkha	ඣඣ ṅṅa	ඡි tva, භු tra	චප mpa
කය kya	ඣඤ ṅṇa	ඳ් dda	චඵ mpha
ඡී kri	ඣඤ, ච ṅca	ඳ්, ධ ddha	චඞ, ධ mba
කී kva	ඡ, ඣඡ ṅcha	ඳ් dra	චඞ් mbha
චය khya	ඡ, ඣඡ ṅja	ච, ඳ් dva	චඞ mma
චච khva	ඣඣ ṅjha	ධච dhva	චඞ mha
චක ṅka	චච ṭṭa	නන nta	යය, යය yya
චඞ ṅkha	චච, ච ṭtha	ඡන ntha	යය yha
යග gga	චඞ ḍḍa	ඣ nda	ල ා la
යඝ gggha	චඞ ḍḍha	ඣ ndha	ලය lya
භු gra	ඞඞ ṇṇa	නන nna,	ලඞ lha
චන ṅga	ඡච ṅta	නන nha	චන wha
චඡ ṅgha	ඡච ṅtha	ප ප pa	සස ssa
චච cca	ඡච, ච ṅḍa	පඵ ppha	සච sma
චඡ ccha	ඡඞ ṅha	චඞ bba	සච swa
ඡ ජ ja	නන tta	චඞ bbha	හච hma
	චච hva	ලඞ ḷha	

ආ ආ ā ඉ ඉ i ඊ ඊ e උ උ u ඌ ඌ ē ඍ ඍ o

විනයපිටකෙ

මහාවග්ගපාලියා

දුතියො භාගො

විනයපිටකෙ

මහාවග්ගපාලියා

දුතියො භාගො

— 3 —

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සමමාසමුදාසස්ස.

6

හෙසජ්ජකඛ්ඛිකං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවජ්ඣං විහරති ඡේතවනො අනාච්ඡිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො ජන සමයෙන භික්ඛුනං සාරදී-කෙන ආබාධෙන පුට්ඨානං යාගුපි පීතා උග්ගච්ඡති. භතනම්පි භුතනං උග්ගච්ඡති. තෙ තෙන කීසාහොනති ලීඛා දුබ්බණ්ණො උප්පණ්ඩුපණ්ඩුකජාතා ධම්නිසජ්ජතගතනා. අදදස්ස ඛො භගවා තෙ භික්ඛු කීසෙ ලීඛෙ දුබ්බණ්ණෙ උප්පණ්ඩුපණ්ඩුකජාතෙ ධම්නිසජ්ජතගතෙන. දීස්වාන ආයසමනනං ආනිඤං ආමනෙනසී: “කීනානුඛො ආනඤද එතරහි භික්ඛු කීසා ලීඛා දුබ්බණ්ණො උප්පණ්ඩුපණ්ඩුකජාතා ධම්නිසජ්ජතගතනා?” ති.

2. “එතරහි භතෙන භික්ඛුනං සාරදීකෙන ආබාධෙන පුට්ඨානං යාගුපි පීතා උග්ගච්ඡති. භතනම්පි භුතනං උග්ගච්ඡති. තෙ තෙන කීසාහොනති¹ ලීඛා දුබ්බණ්ණො උප්පණ්ඩුපණ්ඩුකජාතා ධම්නිසජ්ජතගතනා” ති.

3. අඵ ඛො භගවතො රතොග්ගසස්ස ජනිසලලීනස්ස එවං වෙනසො ජරිවිතකෙකා උදුපාදී: “එතරහි ඛො භික්ඛුනං සාරදීකෙන ආබාධෙන පුට්ඨානං යාගුපි පීතා උග්ගච්ඡති. භතනම්පි භුතනං උග්ගච්ඡති. තෙ තෙන කීසා ලීඛා දුබ්බණ්ණො උප්පණ්ඩුපණ්ඩුකජාතා ධම්නිසජ්ජතගතනා. කීනානු ඛො අහං භික්ඛුනං හෙසජ්ජං අනුජානෙය්‍යං, යං හෙසජ්ජකෙච්ච අස්ස හෙසජ්ජසමමනඤච ලොකස්ස. ආතාරඤච ඵරෙය්‍ය. න ච ඔලාපිකො ආතාරො පඤ්ඤයෙය්‍යා” ති.

1. “හොනති” උභං සී මු.

විනයපිටකයෙහි

මහවග

ද්විතීය භාගය

— 8 —

ඒ භාග්‍යවත් අහීන් සම්මාසම්බුදුරජානන් වහන්සේව
නමස්කාර වේවා.

6

හෙසජ්ජකබ්බකය

1. එකල්හි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ **සැවැත්නුවර** පේතවනයෙහි වූ අනේපිඬුසිඬුහුගේ ආරාමයෙහි වාසය කරණ සේක. එකල්හි ශරත්කාලයෙහි හටගත් පිත්තරොගයෙන් පහස්නා ලද භික්ෂුන්හට බොන ලද කැඳ ද (නො දීරීමෙන්) නැගෙයි. අනුභව කළ බන් ද (නො දීරීමෙන්) නැගෙයි. ඒ හෙතුවෙන් ඒ භික්ෂුහු වැරැණු රළු සිරුරු ඇත්තාහු දුළුණු වූවාහු ඉතා පඬුවන් වූවාහු නහර ඉල්පුහු සිරුරු ඇත්තාහු වෙති. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැරැණු රළු සිරුරු ඇති දුළුණු වූ ඉතා පඬුවන් වූ නහර ඉල්පුහු සිරුරු ඇති ඒ භික්ෂුන් දුටු සේක. දැක “**ආනඤ්ඤ**, දැන් භික්ෂුහු කුමක් හෙයින් වැරැණු රළු සිරුරු ඇත්තාහු දුළුණු වූවාහු ඉතා පඬුවන් වූවාහු නහර ඉල්පුහු සිරුරු ඇත්තාහු දැ” යි අනද-තෙරුන් ඇමතු සේක.

2. “සවාමීනි, දැන් ශරත්කාලයෙහි වූ රොගයෙන් පහස්නා ලද භික්ෂුන්හට බොන ලද කැඳ ද උඩට එයි. අනුභව කළ බන් ද උඩට එයි. ඒ හෙතුවෙන් ඒ භික්ෂුහු වැරැණාහු ය. රළු වූ සිරුරු ඇත්තෝ ය. දුළුණු වූවෝ ඉතා පඬුවන් වූවෝ ය. නහර ඉල්පුහු සිරුරු ඇත්තෝ ය.”

3. ඉක්බිති රහොගත වූ විවේකයට පැමිණ හුන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සිතෙහි “දැන් ශරත්කාලයෙහි වූ රොගයෙන් පහස්නා ලද භික්ෂුන්හට බොන ලද කැඳ ද උඩට එයි. අනුභව කළ බන් ද උඩට එයි. ඒ හෙතුවෙන් ඒ භික්ෂුහු වැරැණෝ ය. රළු වූවෝ ය. දුළුණු වූවෝ ඉතා පඬුවන් වූවෝ ය. නහර ඉල්පුහු සිරුරු ඇත්තෝ ය. එහෙයින් යමක් බෙහෙස් වන්නේ ද, ලොකයා විසින් බෙහෙතැ යි සමමතත් කරණ ලද්දේ ද, අභරකිසත් සපයන්නේ ද, දළආහාරයක් සේ නො පෙණෙන්නේ ද, එබඳු වූ බෙහෙදක් මම භික්ෂුන්ට කීම අනුදන්නෙමි දැ” යි අදහසෙක් පහළ වූයේ ය.

4. අප්ඵ බො භගවතො ඵතදහොසි: “ඉමානි බො පඤ්ච හෙසජ්ජානි. සෙය්‍යපීදං: සපපි නවනිතං තෙලං මධු ඵාණිතං හෙසජ්ජානි වෙච්ච හෙසජ්ජසම්මතානි ච ලොකස්ස. ආභාරජඤ්ච ඵරන්ති. න ච මලාරිකො ආභාරො පඤ්ඤයති. යනන්තාගං භික්ඛුනං ඉමානි පඤ්ච හෙසජ්ජානි අනුජානෙය්‍යං කාලෙ පටිග්ගහෙඨො කාලෙ පරිභුඤ්ජතු” නති.

5. අප්ඵ බො භගවා සායන්භ්‍යසම්මං* පතිසල්ලානා ට්‍රිට්ඨිතො ඵතසම්. නිදුනෙ ඵතසම්. පකරණෙ ධම්මිං කපං කත්ථා භික්ඛු ආමනෙතසි: “ඉධ මයං. භික්ඛවෙ, රහොගතස්ස පතිසල්ලීනස්ස ඵචං වෙහසො පරිචිතකෙකා උදපාදි: ‘ඵතරහි බො භික්ඛුනං සාරදිකෙත ආබාධෙන ජුට්ඨානං යාගුපි පීතා උග්ගච්ඡති. භත්තච්ඡි භුත්තා උග්ගච්ඡති. හෙ තෙන කීසා දුබ්බණ්ණං උපඤ්චුපඤ්චකජාතා ධම්නිසජ්ඣගත්තා. කීනන්ත බො අතං භික්ඛුනං හෙසජ්. අනුජානෙය්‍යං යං බො¹ හෙසජ්ච වෙච්ච අස්ස, හෙසජ්ජසම්මතඤ්ච ලොකස්ස. ආභාරජඤ්ච ඵරෙය්‍ය. න ච මලාරිකො ආභාරො පඤ්ඤයෙය්‍යා” ති.

6. තස්ස මයං භික්ඛවෙ, ඵතදහොසි: “ඉමානි බො පඤ්ච හෙසජ්ජානි. සෙය්‍යපීදං: සපපි නවනිතං තෙලං මධු ඵාණිතං හෙසජ්ජානි වෙච්ච හෙසජ්ජසම්මතානි ච ලොකස්ස. ආභාරජඤ්ච ඵරන්ති. න ච මලාරිකො ආභාරො පඤ්ඤයති. යනන්තාගං භික්ඛුනං ඉමානි පඤ්ච හෙසජ්ජානි අනුජානෙය්‍යං කාලෙ පටිග්ගහෙඨො කාලෙ පරිභුඤ්ජතු” නති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තානි පඤ්ච හෙසජ්ජානි කාලෙ පටිග්ගහෙඨො කාලෙ පරිභුඤ්ජතු” නති.

7. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු තානි පඤ්ච හෙසජ්ජානි කාලෙ පටිග්ගහෙඨො කාලෙ පරිභුඤ්ජනති. තෙසං යානි² තානි පාකතිකානි දුබ්බානි තොජනානි, තානිපි නච්ඡාදෙතති. පගෙච්ච සෙනෙසිකානි³. තෙ තෙන වෙච්ච සාරදිකෙත ආබාධෙන ජුට්ඨා ඉමිනා ච භත්තච්ඡාදකෙන³ තදුගයෙන භියොසොමත්තාය කීසා හොතති දුබ්බා දුබ්බණ්ණං උපඤ්චුපඤ්චකජාතා ධම්නිසජ්ඣගත්තා.

8. අදදසා බො භගවා තෙ භික්ඛු භියොසොමත්තාය කීසෙ දුබ්බෙ දුබ්බණ්ණං උපඤ්චුපඤ්චකජාතො ධම්නිසජ්ඣගත්තො. දිස්වාන ආයඤ්චන්තා ආනාඤං ආමනෙතසි: “කීනන්ත බො ආනඤ, ඵතරහි භික්ඛු භියොසොමත්තාය කීසා දුබ්බා දුබ්බණ්ණං උපඤ්චුපඤ්චකජාතා ධම්නිසජ්ඣගත්තා?” නි.

9. “ඵතරහි භතෙන භික්ඛු තානි පඤ්ච හෙසජ්ජානි කාලෙ පටිග්ගහෙඨො කාලෙ පරිභුඤ්ජනති. තෙසං යානි² තානි පාකතිකානි දුබ්බානි තොජනානි තානිපි නච්ඡාදෙතති. පගෙච්ච සෙනෙසිකානි. තෙ තෙන වෙච්ච සාරදිකෙත ආබාධෙන ජුට්ඨා ඉමිනා ච භත්තච්ඡාදකෙන තදුගයෙන භියොසොමත්තාය කීසා දුබ්බා දුබ්බණ්ණං උපඤ්චුපඤ්චකජාතා ධම්නිසජ්ඣගත්තා” නි.

1. “බො” උඤ. ම ජ සං.
 2. “සිනෙසිකානි” කථෙච්ච “සිනෙසිකානි” ම ජ සං. (යොජනා)
 3. “භත්තච්ඡාදකෙන, ම ජ සං. භත්තච්ඡාදකෙන” ඉතිපි.

4. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “මේ බෙහෙත් පසෙක් වේ. එනම්: ගිනෙල් වෙඩිරු, තලතෙල් මීපැණි උක්සකුරු යන මේ ය. මොහු බෙහෙත් ද වෙති. ලොකයා විසින් බෙහෙතැ යි ද සම්මතයක අහර කීසත් සිදු කෙරෙත්. දල ආහාරයක් සේ නො පෙනෙත්. මම භික්ෂුන්හට මේ පස් බෙහෙත් සුදුසු කාලයෙහි පිළිගෙන සුදුසු කාලයෙහි වැළඳීමට අනුදන්තෙමි නමි, යෙහෙකැ” යි මේ සිත් වී ය.

5. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සවස් කාලයෙහි විවෙකයෙන් නැගී සිටි සේක් මේ තිදනෙහි මේ කරුණෙහි දහැමි කතා කොට “මහණෙනි, මෙහි රහොගත ව විවෙකයට පැමිණ හුන් මාගේ සිතෙහි ‘දැන් ශරත්කාලයෙහි වූ රොගයෙන් පහස්නා ලද භික්ෂුන්හට බිඳු කැඳ ද උඩට එසී. වැළඳු බන් ද උඩට එසී. ඒ හේතුවෙන් ඒ භික්ෂුහු වැරුණෝ ය. රළු වූවෝ ය. දුප්ඤ්ඤ වූවෝ ය. ඉතා පඬුවන් වූවෝ නහර ඉල්පුහු සිරුරු ඇත්තෝ ය. (එහෙයින්) යමක් බෙහෙත් වේ ද, ලොකයා විසින් බෙහෙතැ යි සම්මතත් කරණ ලද්දේ ද, අහරකීසත් සිදු කරන්නේ ද, දල ආහාරයක් සේ නො පෙනෙන්නේ ද, (එබඳු වූ) බෙහෙතක් මම භික්ෂුන්ට කීම අනුදන්තෙමි ද’ යි අදහසෙක් උපත.

6. “මහණෙනි, ඒ මට - ‘මේ බෙහෙත් පසෙක් වේ. එනම්: ගිනෙල් වෙඩිරු, තලතෙල් මීපැණි උක්සකුරු යන මේ ය. මොහු බෙහෙත් ද වෙති. ලොකයා විසින් බෙහෙතැ යි ද සම්මතයක අහර කීසත් සිදු කෙරෙත්. දල ආහාරයක් සේ නො පෙනෙත්. මම භික්ෂුන්හට මේ පස් බෙහෙත් සුදුසු කාලයෙහි පිළිගෙන සුදුසු කාලයෙහි වළඳන්නට අනුදන්තෙමි නමි, යෙහෙකැ’ යි මේ සිත් වී ය. මහණෙනි, ඒ බෙහෙත් පස සුදුසු කාලයෙහි පිළිගෙන සුදුසු කාලයෙහි වළඳන්නට අනුදනිමි” යි.

7. එකල්හි භික්ෂුහු ඒ පස් බෙහෙත් සුදුසු කාලයෙහි පිළිගෙන සුදුසු කාලයෙහි පරිභෝග කෙරෙත්. ඒ භික්ෂුන්හට යම් ඒ ස්වාභාවික වූ රළු ආහාරයෝ වෙත් ද, ඒ ආහාරයෝ ද රුචි නො වෙත්. සිතිලු ආහාරයෝ රුචි නොවෙත් යනු කීම? ඒ භික්ෂුහු ශරත්කාලයෙහි හටගත් ඒ රොගයෙන් ද මේ ආහාර අරුචියෙන් ද යන ඒ දෙකින් පහස්නා ලද්දහු බොහෝ සෙයින් වැරුණෝ ය. රළු වූවෝ ය. දුප්ඤ්ඤ වූවෝ ය. ඉතා පඬුවන් වූ නහර ඉල්පුහු සිරුරු ඇත්තෝ ය.

8 භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඉතා තදින් වැරුණු රළු වූ දුප්ඤ්ඤ ඉතා පඬුවන් වූ නහර ඉල්පුහු සිරුරු ඇති ඒ භික්ෂුන් දුටු සේක. දක, “ආනන්දය, කුමක් නිසා දැන් භික්ෂුහු ඉතා තදින් වැරුණාහු ද? රළු වූවාහු ද? දුප්ඤ්ඤ වූවාහු ද? ඉතා පඬුවන් වූවාහු ද? නහර ඉල්පුහු සිරුරු ඇත්තාහු ද?” යි අතද තෙරුන් ඇමතු සේක.

9. “ස්වාමීනි, භික්ෂුහු දැන් ඒ පස් බෙහෙත් සුදුසු කාලයෙහි පිළිගෙන සුදුසු කාලයෙහි වළඳන්. ඔවුන්ට යම් ඒ ස්වාභාවික වූ රළු ආහාරයෝ වෙත් ද, ඒ ආහාරයෝ ද රුචි නො වෙත්. සිතිලු ආහාරයෝ කියනු කීම? ඒ භික්ෂුහු ශරත්කාලයෙහි හටගත් ඒ රොගයෙන් ද මේ ආහාර අරුචියෙන් ද යන ඒ දෙකින් පහස්නා ලද්දහු බොහෝ සෙයින් වැරුණාහු ය. රළු වූවාහු ය. දුප්ඤ්ඤ වූවාහු පඬුවන් වූවාහු ය. නහර ඉල්පුහු සිරුරු ඇත්තාහු ය” යි.

10. අළු බො හඟවා එතසමිං නිදුනෙ එතසමිං පකුරණේ ඔවමිං කථං කන්ඛා භික්ඛු ආමනෙකසී: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තානි ,පඤ්ච හෙසල්ජාති පටිග්ගහෙත්ථා කාලෙපි විකාලෙපි පරිභුඤ්ජතු” නති.

11. තෙන බො පන සමයෙන ගිලානානං භික්ඛුනං වසෙහි හෙසල්ජෙහි අන්තො හොති. හගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ වසානි හෙසල්ජාති: අච්චවසං මච්චවසං සුසුකාවසං සුකරවසං ගදුහවසං කාලෙ පටිග්ගහිතං කාලෙ නිප්පකකං¹ කාලෙ සංසතතං² තෙලපරිභොගෙන පරිභුඤ්ජතුං. විකාලෙ වෙ භික්ඛවෙ, පටිග්ගහිතං විකාලෙ නිප්පකකං විකාලෙ සංසතතං, තඤ්ඤව පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපතති තිණණං දුක්ඛටස්සං. කාලෙ වෙ භික්ඛවෙ, පටිග්ගහිතං විකාලෙ නිප්පකකං විකාලෙ සංසතතං, තඤ්ඤව පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපතති දච්චානං දුක්ඛටස්සං. කාලෙ වෙ භික්ඛවෙ, පටිග්ගහිතං කාලෙ නිප්පකකං විකාලෙ සංසතතං, තං වෙ පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපතති දුක්ඛටස්සං. කාලෙ වෙ භික්ඛවෙ, පටිග්ගහිතං කාලෙ නිප්පකකං කාලෙ සංසතතං, තඤ්ඤව පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, අනාපතති” ති.

12. තෙන බො පන සමයෙන ගිලානානං භික්ඛුනං මූලෙහි හෙසල්ජෙහි අන්තො හොති. හගවතො එතමන්ථං අරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, මූලානි හෙසල්ජාති: හලිද්දිං සිඬ්ඬිවෙරං වචං වචන්ථං අතිවිසං කට්ඨකරොතිණ්ණං උසීරං හද්දමුත්තකං. යානි වා පනඤ්ඤනිපි අත්ථි මූලානි හෙසල්ජාති තෙව බාදනීයෙ බාදනීයන්ථං ඵරනති, න හොජනීයෙ හොජනීයන්ථං ඵරනති, තානි පටිග්ගහෙත්ථා යාවජ්චං පරිහරිතුං, සති පච්චයෙ පරිභුඤ්ජතුං. අසති පච්චයෙ පරිභුඤ්ජනාස්ස ආපතති දුක්ඛටස්සං” ති.

13. තෙන බො පන සමයෙන ගිලානානං භික්ඛුනං මූලෙහි හෙසල්ජෙහි පිටෙය්හි අන්තො හොති. හගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, නිසදං නිසදපොතක” නති³

14. තෙන බො පන සමයෙන ගිලානානං භික්ඛුනං කසාවෙහි හෙසල්ජෙහි අන්තො හොති. හගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, කසාවානි හෙසල්ජාති: නිමිකසාවං කුට්ඨකසාවං පටොලකසාවං සීග්ගවකසාවං තත්තමාලකසාවං. යානි වා පනඤ්ඤනිපි අත්ථි කසාවානි⁴ හෙසල්ජාති තෙව බාදනීයෙ බාදනීයන්ථං ඵරනති, න හොජනීයෙ හොජනී- යන්ථං ඵරනති, තානි පටිග්ගහෙත්ථා යාවජ්චං පරිහරිතුං, සති පච්චයෙ පරිභුඤ්ජතුං. අසති පච්චයෙ පරිභුඤ්ජනාස්ස ආපතති දුක්ඛටස්සං” ති.

15. තෙන බො පන සමයෙන ගිලානානං භික්ඛුනං පණණෙහි හෙසල්ජෙහි අන්තො හොති. හගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පණණානි හෙසල්ජාති: නිමිපණණං කුට්ඨපණණං පටොලපණණං සුලසිපණණං කප්පාසිපණණං⁵. යානි වා පනඤ්ඤනිපි අත්ථි පණණානි හෙසල්ජාති තෙව බාදනීයෙ බාදනීයන්ථං ඵරනති, න හොජනීයෙ හොජනී- යන්ථං ඵරනති, තානි පටිග්ගහෙත්ථා යාවජ්චං පරිහරිතුං, සති පච්චයෙ පරිභුඤ්ජතුං. අසති පච්චයෙ පරිභුඤ්ජනාස්ස ආපතති දුක්ඛටස්සං” ති.

1. “නිපකකං” ඉතිපි. 2. “සංසතතං” විකා.
3. “නිසදපොතකති” අ.වි. හො.වි. P.T.S. ජ.වි. 4. “කසාව” ම ජ සං.
5. “කප්පාසිපණණං” ම ජ සං.
,, “කප්පාසිකපණණං” P.T.S.

10. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනායෙහි මේ කරුණෙහි දැනුම් කතා කොට “මහණෙනි, ඒ පඨ වෙහෙත් පිළිගෙන පෙරවරු කාලයෙහි ද පස්වරු කාලයෙහි ද වළදන්නට අනුදනිමි” යි භික්ෂූන් ඇමතු සේක.

11. එකල්හි ගිලන් භික්ෂූන්ට ධුරුණුතෙල්බෙහෙදින් ප්‍රයෝජන වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කාරණය සැලකලහ. “මහණෙනි, ධුරුණුතෙල් බෙහෙත්: වලස්තෙල් මහ්‍යය තෙල් කිඹුල්තෙල් ඌරුතෙල් කොට්ඨතෙල් යන තෙල් පෙරවරු කාලයෙහි පිළිගන්නා ලදු ව පෙරවරු කාලයෙහි පැසවන (කකාරණ) ලදු ව පෙරවරු කාලයෙහි (අත්‍යඋච්චයන් නා කලතා) පෙරණ ලදු ව තෙල පරිභෝගයෙන් වළදන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, පස්වරු කාලයෙහි පිළිගන්නා ලද, පස්වරු කාලයෙහි පැසවූ, පස්වරු කාලයෙහි පෙරු එය වළදන්නේ නම්, දුකුලාආච්චන් කුණක් වේ. මහණෙනි, පෙරවරු කාලයෙහි පිළිගන්නා ලද, පස්වරු කාලයෙහි පැසවූ, පස්වරු කාලයෙහි පෙරු එය වළදන්නේ නම්, දුකුලාආච්චන් දෙකක් වේ. මහණෙනි, පෙරවරු කාලයෙහි පිළිගන්නා ලද, පෙරවරු කාලයෙහි පැසවූ, පස්වරු කාලයෙහි පෙරු එය වළදන්නේ නම්, දුකුලාආච්චතෙක් වේ. මහණෙනි, පෙරවරු කාලයෙහි පිළිගන්නා ලද, පෙරවරු කාලයෙහි පැසවූ, පෙරවරු කාලයෙහි පෙරු එය වළදන්නේ නම්, ඇච්චන් නො වේ” යි.

12. එකල්හි ගිලන්මහණුන්ට මුල්බෙහෙදින් ප්‍රයෝජන වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. මහණෙනි, කහ ඉඟුරු වදකහ හෙලවදකහ අතිවිඛයන් කුඵරණ සුවදහොට වම්මුඛ යන මුල් බෙහෙත් ද, යම් අතෙක් මුල් බෙහෙතක් කැ යුතු දූයෙහි ලා කැමෙහි ප්‍රයෝජනය නො සපයයි ද, බුදිය යුතු දූයෙහි ලා බුදීමේ ප්‍රයෝජනය නො සපයයි ද, (බාදු භෝජ්‍ය වශයෙන් නො ගැණෙන) එබඳු මුල් පිළිගෙන දිවි ඇති තාක් පරිහරණය කරන්නට ද උපන් පසෙහි (තෙකුවක් ඇති කල්හි) වළදන්නට ද අනුදනිමි. නුපන් පසෙහි වළදන්නහුට දුකුලාආච්චන් වේ යි.

13. එකල්හි ගිලන්මහණුන්ට බෙහෙත්මුල්පිටිවලින් ප්‍රයෝජන වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, දගල (ඇඹුරුම්ගල) ද දරුගල ද අනුදනිමි” යි.

14. එකල්හි ගිලන්මහණුන්ට කසටබෙහෙත් ප්‍රයෝජන වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, කොහොඹකසට කෙළිදකසට දුම්මැල්ලකසට හඟුලකසට කරදකසට යන කසට බෙහෙත් ද, යම් අතෙක් කසටබෙහෙත් කැ යුතු දූයෙහි ලා කැමේ ප්‍රයෝජනය නො සපයයි ද, අනුතව කට යුතු දූයෙහි ලා අනුතව කිරීමේ ප්‍රයෝජනය නො සපයයි ද, එබඳු කසටබෙහෙත් පිළිගෙන දිවි තෙක් පරිහරණය කරන්නට ද තෙකුවක් ඇති කල්හි වැලදීමට ද අනුදනිමි. තෙකුවක් නැති කල්හි වළදන්නහුට දුකුලාආච්චන් වේ” යි.

15. එකල්හි ගිලන්මහණුන්ට කොලබෙහෙත් ප්‍රයෝජන වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, කොසඔකොල කෙළිදකොල දුම්මැල්ලකොල කලාකොල කපුකොල යන කොල බෙහෙත් ද යම් අතෙක් කොලබෙහෙත් කැ යුතු දූයෙහි ලා කැමෙහි ප්‍රයෝජනය නො සපයයි ද, අනුතව කට යුතු දූයෙහි ලා අනුතව කිරීමේ ප්‍රයෝජනය නො සපයයි ද, එබඳු කොලබෙහෙත් පිළිගෙන දිවි ඇති තාක් පරිහරණය කරන්නට ද තෙකුවක් ඇති කල්හි වැලදීමට ද අනුදනිමි. තෙකුවක් නැති කල්හි වළදන්නහුට දුකුලාආච්චන් වේ” යි.

16. තෙන ඛො පන සමයෙන ගිලානානං භික්ඛුනං එලෙහි හෙසජ්ජෙහි අඤ්ඤා තොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, එලාති හෙසජ්ජාති: පිලඛගං පිපඵලීං මර්වං හර්ටකං විභීටකං ආමලකං ගොට්ඨිඵලං¹, යාති වා පනඤ්ඤාති පි අඤ්ඤි එලාති හෙසජ්ජාති, නෙව බාදනීයෙ බාදනීයන්ථං ඵරනති, න හොජනීයෙ හොජනීයන්ථං ඵරනති, තාති පටිග්ගතෙක්ඛා යාවජ්චං පරිහරිතුං. සති පච්චයෙ පරිභුඤ්ජිතුං. අසති පච්චයෙ පරිභුඤ්ජනන්තස්ස ආපනති දුක්ඛකට්ඨස්සා” ති.

17. තෙන ඛො පන සමයෙන ගිලානානං භික්ඛුනං ජතුහි හෙසජ්ජෙහි අඤ්ඤා තොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ජතුති හෙසජ්ජාති: හිංගු හිංගුජතු² හිංගුසිපාටිකං තකං තකපතතිං තකපණ්ණීං සඤ්ජලසං, යාති වා පනඤ්ඤාති පි අඤ්ඤි ජතුති හෙසජ්ජාති නෙව බාදනීයෙ බාදනීයන්ථං ඵරනති, න හොජනීයෙ හොජනීයන්ථං ඵරනති, තාති පටිග්ගතෙක්ඛා යාවජ්චං පරිහරිතුං, සති පච්චයෙ පරිභුඤ්ජිතුං. අසති පච්චයෙ පරිභුඤ්ජනන්තස්ස ආපනති දුක්ඛකට්ඨස්සා” ති.

18. තෙන ඛො පන සමයෙන ගිලානානං භික්ඛුනං ලොණෙහි හෙසජ්ජෙහි අඤ්ඤා තොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ලොණාති හෙසජ්ජාති: සාමුද්දං කාලලොණං සිඛිවං උබ්භිදං බිලාලං³, යාති වා පනඤ්ඤාති පි අඤ්ඤි ලොණාති හෙසජ්ජාති, නෙව බාදනීයෙ බාදනීයන්ථං ඵරනති, න හොජනීයෙ හොජනීයන්ථං ඵරනති, තාති පටිග්ගතෙක්ඛා යාවජ්චං පරිහරිතුං, සති පච්චයෙ පරිභුඤ්ජිතුං. අසති පච්චයෙ පරිභුඤ්ජනන්තස්ස ආපනති දුක්ඛකට්ඨස්සා” ති.

19. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයසමතො ආනිඤ්ඤස්ස උපජ්ඣායස්ස ආයසමතො බෙලට්ඨසීසසස්ස⁴ පුලලකච්ඡාබාධො තොති. තස්ස ලසිකාය විවරාති කායෙ ලග්ගනති. තාති භික්ඛු උදකෙන තෙමෙක්ඛා තෙමෙක්ඛා අපකසීසනති.

20. අද්දසා ඛො භගවා සෙනාසනචාරිකං ආභිණ්ඩනො තෙ භික්ඛු තාති විවරාති උදකෙන තෙමෙක්ඛා තෙමෙක්ඛා අපකසීසනො. දීසවාන යෙන තෙ භික්ඛු තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිතා තෙ භික්ඛු එතදවොච: “කිං ඉමස්ස භික්ඛවෙ, භික්ඛුනො ආබාධො” ති. “ඉමස්ස භනොන ආයසමතො පුලලකච්ඡාබාධො. ලසිකාය විවරාති කායෙ ලග්ගනති. තාති මයං උදකෙන තෙමෙක්ඛා තෙමෙක්ඛා අපකසීසාමා” ති.

21. අඵ ඛො භගවා එතසමිං නිදුකෙ එතසමිං පකරණෙ ඛමමිං කඵං කතා භික්ඛු ආමනොසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, යස්ස කණ්ඤු වා පිලකා වා අස්සාවො වා පුලලකච්ඡු වා ආබාධො, කායො වා දුග්ගතො, වුණ්ණාති හෙසජ්ජාති. අගිලානස්ස ජකණං මතතිකං රජනනිපසකකං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, උදුක්ඛලමුසල” නති.

1. කොට්ඨිඵලං ඉති පි
 2. “හිංගු” “හිංගුජතු” ජ ම සං.
 3. “බිලං” ම ජ සං.
 4. “බෙලට්ඨසීසසස්ස” ම ජ සං. P T S.

16. එකල්හි ගිලන්මහණන්ට පලබ්‍භෙතීන් ප්‍රයෝජන වේ. භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, වලභසාල් නිජපිලි ගම්මිරිස් අරළු බුළු නෙල්ලි ගොවුපල (කුකුළු පක් = කුකුරු මුවන්) යන පලබ්‍භෙතීන් ද, යම් අතෙක් පලබ්‍භෙතීන් කැසුණු දූයෙහි ලා කැමෙහි ප්‍රයෝජනය නො සපයයි ද, අනුභව කටයුතු දූයෙහි ලා අනුභව කිරීමේ ප්‍රයෝජනය නො සපයයි ද, එබඳු පලබ්‍භෙතීන් පිළිගෙන දිවි ඇති තාක් පරිහරණය කරන්නට ද හෙතුවක් ඇති කල්හි වලදන්නට ද අනුදනිමි. හෙතුවක් නැති කල්හි වලදන්නට දුකුලාආවාත් වේ” යි.

17. එකල්හි ගිලන්මහණන්ට මැලියම්බෙතෙතීන් ප්‍රයෝජන වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, හිඩ්දු (= පෙරුම් කායම්) හිඩ්දුදම් නම්බා ගත් මැලියම්, හිඩ්දුකොළ නම්බා ගත් මැලියම්, රුක් කරපියෙත් වැහෙන මැලියම්, රුක්හි කොළවලින් වැහෙන මැලියම්, රුක්හි මේරු කොළ නම්බා ගත් මැලියම්, දුම්මල යන මැලියම් බෙතෙත් ද, යම් අතෙක් මැලියම්බෙතෙතීන් කැසුණු දූයෙහි ලා කැමෙහි ප්‍රයෝජනය නො සපයයි ද, අනුභව කටයුතු දූයෙහි ලා අනුභව කිරීමේ ප්‍රයෝජනය නො සපයයි ද, එබඳු මැලියම්බෙතෙත් පිළිගෙන දිවි ඇති තාක් පරිහරණය කරන්නට ද, හෙතුවක් ඇති කල්හි වලදන්නට ද අනුදනිමි. හෙතුවක් නැති කල්හි වලදන්නට දුකුලාආවාත් වේ” යි.

18. එකල්හි ගිලන්මහණන්ට ලුණුබෙතෙතීන් ප්‍රයෝජන වේ. භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, මුදුලුණු, කළුලුණු, සිනුජනපදයෙහි උපන් ලුණු, සුවස ලුණු, බලල් ලුණු යන ලුණුමුඟ බෙතෙත් ද, යම් අතෙක් ලුණුබෙතෙතීන් කැසුණු දූයෙහි ලා කැමෙහි ඵලය නො සිදු කෙරේ ද, අනුභව කටයුතු දූයෙහි ලා අනුභව කිරීමේ ඵලය නො සිදු කෙරේ ද, එබඳු ලුණුබෙතෙත් පිළිගෙන දිවි ඇති තාක් පරිහරණය කරන්නට ද, හෙතුවක් ඇති කල්හි වලදීමට ද අනුදනිමි. හෙතුවක් නැති කල්හි වලදන්නට දුකුලාආවාත් වේ” යි.

19. එකල්හි ආයුෂමත් ආනන්ද තෙරුන්ගේ උපාධ්‍යය වූ ආයුෂමත් බෙලට්ඨිසිස සංවීරයන් වහන්සේට මහත් කැසීමී රොගයෙක් වේ. සැරව-මිජසින් සිවුරු උන්වහන්සේගේ සිරුරෙහි ඇලෙයි. භික්ෂුහු ඒ සිවුරු දියෙන් තෙමතෙමා බැහැර කෙරෙත්.

20. සෙනාසනවාරිකාවෙහි වහින්නා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ සිවුරු දියෙන් තෙමතෙමා ඉවත් කරන්නා වූ ඒ භික්ෂුන් දුටු සේක. දැක ඒ භික්ෂුන් වෙතට වැඩි සේක. වැඩ ඒ භික්ෂුන්ගෙන් “මහණෙනි, මේ මහණහුගේ ආබාධය කිමැ” යි ඇසුහ. “සමාමිති, මේ ආයුෂමතුන්ට පුලුකවර්ණාබාධය වේ. සැරව මිජසින් සිවුරු සිරුරෙහි ඇලෙයි. අපි ඒ සිවුරු දියෙන් තෙමතෙමා ඉවත් කරමු” යි.

21. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කරුණෙහි දැනුම් කතා කොට “මහණෙනි, යම් මහණකුහට කැසීමෙන් හෝ පොලක් හෝ මිජස් ගැලීමෙන් හෝ දැඩි කැසීමී ආබාධයෙක් හෝ වේ ද, කය හෝ දුගඳ වේ ද, (මනුට) සුණු බෙතෙත් අනුදනිමි” යි භික්ෂුන් ඇමතු සේක. නො ගිලන්මහණන්ට ගොමබෙට්, මැටි, රජනකසට අනුදනිමි. මහණෙනි, වංගෙහිය හා මොකොල අනුදනිමි” යි.

22. තෙන ඛො පන සමයෙන ගිලානානං භික්ඛුනං චුණේණි හෙසජේජි වාලිතෙති අනේවා හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, චුණේවාලිති” නති. සණේහති අනේවා හොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, දුස්සවාලිති” නති.

23. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාචාරස්ස භික්ඛුනො අමනුස්සිකා-බාධො හොති. තං ආචරිසුපජ්ඣායා උපට්ඨනනතා නාසකංසු අරොගං කාභුං. සො සුකරසුතං ගතවා ආමකමංසඤ්ච¹ බාදී. ආමකලොභිතඤ්ච² පිටි. තස්ස සො අමනුස්සිකාබාධො පටිපසස්සමිති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අමනුස්සිකාබාධෙ ආමකමංසං ආමකලොභිතං” නති.

24. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාචාරස්ස භික්ඛුනො වක්ඛුරොගා-බාධො හොති. තං භික්ඛු පරිග්ගහෙත්වා උච්චාරමපි පස්සාවමපි නික්ඛාමෙත්ති.

25. අදදසා ඛො භගවා සෙනාසනවාරිකං ආභිණ්ඩනො තෙ භික්ඛු තං භික්ඛුං පරිග්ගහෙත්වා උච්චාරමපි පස්සාවමපි නික්ඛාමෙත්තො. දිස්වාන යෙන තෙ භික්ඛු තෙත්තපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා තෙ භික්ඛු එතදවොච: “කිං ඉමස්ස භික්ඛවෙ, භික්ඛුනො ආබාධො” තී. “ඉමස්ස භනෙතා, ආයසවතො වක්ඛුරොගාබාධො. ඉමං මයං පරිග්ගහෙත්වා උච්චාරමපි පස්සාවමපි නික්ඛාමෙමො” තී.

26. අථ ඛො භගවා එතසමිං නිදනෙ එතසමිං පකරණේ ධමමිං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙත්ති: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අඤ්ඤානං කාලඤ්ඤානං රසඤ්ඤානං සොභඤ්ඤානං ගෙරුකං කපලලක”³ නති. අඤ්ඤානුපටිංසනෙති⁴ අනේවා හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, වඤ්ඤානං තිගරං කාලානුසාරියං තාලිසං හඤ්ඤානකං” නති.

27. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු පිට්ඨානී අඤ්ඤානී ඵාලකෙසුපි⁵ සරාවකෙසුපි නික්ඛිපන්ති. තිණ්චුණේණිපි පංසුකෙහිපි ඔකිරියන්ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අඤ්ඤානී” නති.

28. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු උච්චාවචා අඤ්ඤානියො ධාරෙත්ති: සොචණ්ණමයං රුපිමයං. මනුස්සා උජ්ඣායන්ති, භියන්ති, විපාචෙත්ති: “සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනො” තී. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. “න භික්ඛවෙ, උච්චාවචා අඤ්ඤානියො⁶ ධාරෙතබ්බො. යො ධාරෙය්‍ය, ආපභති දුක්ඛටස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අට්ඨිමයං දනනාමයං විසාණමයං නලමයං වෙළමයං කට්ඨිමයං ජතුමයං ඵලමයං ලොභමයං සබ්බනාභිමය” නති.

29. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤානියො අපාරුතා හොත්ති. තිණ්චුණේණිපි පංසුකෙහිපි ඔකිරියන්ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අපිධාන” නති. අපිධානං පතති⁷. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සුභතකෙත ඛන්තිවා අඤ්ඤානියා ඛන්තිතු” නති. අඤ්ඤානී ඵලති⁸. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සුභතකෙත සිඛෙතිතු” නති.

1. “ආමකමංසං” ම ජ සං. PTS. 2. “ආමකලොභිතා” ම ජ සං.
3. “කපලලං” ම ජ සං. 4. “අඤ්ඤානුපටිංසනෙති” ම ජ සං. PTS.
5. “වරුකෙසුපි” ම ජ සං. 6. “අඤ්ඤානී” ම ජ සං. PTS.
7. “භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං” ම ජ සං.
8. “භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං” PTS.

22. එකල්හි ගිලන්මහණන්ට සලන ලද බෙහෙත්සුණුවෙන් ප්‍රයෝජන වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, සුණු සලන පෙරහනක් අනුදනිමි”යි. සියුම් සුණුවෙන් ප්‍රයෝජන වේ. “මහණෙනි, රෙදිපෙරහනක් අනුදනිමි” යි.

23. එකල්හි එක්තරා මහණකුට අමනුෂ්‍යාබාධයෙක් වේ. ආවායඝී-උපාධ්‍යායයෝ ඔහුට උවැටන් කරන්නෝ නිරෝග කරන්නට නො හැකි වූහ. ඒ මහණ තෙමේ උතුරන් මරණ තැනකට ගොස් අමුමස් කෑයේ ය. අමුලේ ද බියේ ය. (ආවිච්ච වූ අමනුෂ්‍යයා මස් ලේ කෑ බි ගියේ ය සියු සේ ය.) ඔහුගේ ඒ අමනුෂ්‍යාබාධය සන්සිලුනේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, අමනුෂ්‍යයන් නිසා හටගත් රෝගයෙහි අමුමස් අමුලේ අනුදනිමි” යි.

24. එකල්හි එක්තරා මහණකුකට ඇස්ලෙඩක් වේ. භික්ෂුහු ඔහු අල්වා ඔසොවා ගෙන මල ද මුහු ද පහ කරවන්.

25. සෙනාසනවාටිකාවෙහි වඩින්නා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ මහණහු අල්වා ඔසොවා ගෙන මල ද මුහු ද පහ කරවන්නා වූ ඒ භික්ෂුන් දුටු සේක. දැක ඒ භික්ෂුන් වෙත එළඹි සේක. එළඹ ඒ භික්ෂුන්ගෙන් “මහණෙනි, මේ මහණහුගේ ආබාධය කිමැ” යි පිළිපිහුහ. “සාමිනි, මේ මහණහුට ඇස්ලෙඩකි. අපි මේ මහණහු අල්වා ගෙන මල ද මුහු ද පහ කරවමු” යි.

26. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනසෙහි මේ කරුණෙහි දහමි කතා කොට “මහණෙනි, කළුඅඳුන්, රසදුන්, ගං තෝ ආදියෙහි උපදින අඳුන්, ලොහෝඅඳුන්, සුවන්ගුරුඅඳුන්, පහන්සිඵදුලිඅඳුන් යන අඳුන් අනුදනිමි” යි භික්ෂුන් ඇමතු සේක. අඳුන් පිණිස ගල ගා ගත් බෙහෙතින් ප්‍රයෝජන වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, සඳුන්, තුවරලා, කළුඅගිල්, තලිස්. වම්මුතු අනුදනිමි” යි.

27. එකල්හි භික්ෂුහු පිටිඅඳුන් තලු තැටියෙහි ද මලාවෙහි ද බහත්. තණසුන්තෙන් ද පසින් ද ගැටසි ගණිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, අඳුන්කුලාවක් (නළයක්) අනුදනිමි” යි.

28. එකල්හි සටගමහණෝ රණින් කළ රිදියෙන් කළ උස් පහත් අගය ඇති අඳුන්කුලා දරන්. මිනිස්සු “කාමහොහි ගිනින් සේ” යි අවමන් කෙරෙත්. නින්දා කෙරෙත්. දොස් කියත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, උසස් පහත් අඳුන්කුලා නො දැරිය යුතු ය. යමෙක් දරන්නේ නම්, දුකුලාඇවැත් වේ. මහණෙනි, ඇටෙන් කළ, දතින් කළ, අතින් කළ, බටදමුවෙන් කළ, උණදමුවෙන් කළ, ලියෙන් කළ, ලාකඩින් කළ, පැසුනුඵලයෙන් කළ, ලොහයෙන් කළ, සත්තැබින් කළ අඳුන්කුලා අනුදනිමි” යි.

29. එකල්හි අඳුන්කුලාවෝ නො වසන ලද්දහු වෙත්. තණසුන්තෙන් හා පසින් ද ගැටසි ගණිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, පියනක් අනුදනිමි” යි. පියන වැටේ. “මහණෙනි, හුයකින් පියන බැඳ අඳුන්කුලාවෙහි බදින්නට අනුදනිමි” යි. කුලාව පැලෙයි. “මහණෙනි, හුයෙන් විදිනට අනුදනිමි” යි.

30. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු අභ්‍යුලියා අඤ්ඤානි. අකමිති දුක්ඛානි හොනති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අඤ්ඤානිසලාක” නති .

31. තෙන බො පන සමයෙන ඡබ්බගහියා භික්ඛු උච්චාවචා අඤ්ඤානි-සලාකායො ධාරෙන්නි සොවණ්ණමයං රුපිමයං.¹ මනුස්සා උජ්ඣායනති, බියනති, විපාවෙනති: “සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමහොගිනො”ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ, උච්චාවචා අඤ්ඤානිසලාකා ධාරෙතබ්බා, යො ධාරෙය්‍ය, ආපනති දුක්ඛටස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අට්ඨිමයං -පෙ-සඬිනාභිමය” නති.

32. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානිසලාකා භූමියං පතිතා ඵරුසා හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සලා-කොධානිය” නති².

33. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු අඤ්ඤානිච්ඡි අඤ්ඤානිසලාකමච්ඡි භජෙන්න පරිහරනති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අඤ්ඤානිච්ඡාපික” නති. අංසවටකො³ න හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අංසවටකං⁴ බන්ධනසුත්ත” නති.

34 තෙන බො පන සමයෙන ආයසවතො පිලිඤ්චවජ්ජං⁵ සීසාභිතාපො හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, මුද්ධනි තෙලක” නති. නකඛමණියො හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, නච්ඡුකමම” නති. නච්ඡු ගලති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, නච්ඡුකරණි” නති.

35. තෙන බො පන සමයෙන ඡබ්බගහියා භික්ඛු උච්චාවචා නච්ඡුකරණියො ධාරෙන්නි සොවණ්ණමයං රුපිමයං. මනුස්සා උජ්ඣායනති, බියනති, විපාවෙනති: “සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමහොගිනො”ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ, උච්චාවචා නච්ඡුකරණි ධාරෙතබ්බා, යො ධාරෙය්‍ය, ආපනති දුක්ඛටස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අට්ඨිමයං -පෙ-සඬිනාභිමය” නති. නච්ඡුං විසමං ආඤ්ඤාපීයති⁶. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, යමකං නච්ඡුකරණි” නති.⁷ නකඛමණියො හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. ‘අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ධුමං පාඤු’ නති. තඤ්ඤෙච චට්ඨිං ආලිමෙපනා පිටනති. කණෙය්‍යා⁸ ඩිහති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ධුමනෙත්ත” නති.

36. තෙන බො පන සමයෙන ඡබ්බගහියා භික්ඛු උච්චාවචානි ධුමනෙත්තානි, ධාරෙන්නි සොවණ්ණමයං රුපිමයං. මනුස්සා උජ්ඣායනති, බියනති, විපාවෙනති: “සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමහොගිනො” ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ, උච්චාවචානි ධුමනෙත්තානි ධාරෙතබ්බානි, යො ධාරෙය්‍ය, ආපනති දුක්ඛටස්ස. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අට්ඨිමයං -පෙ- සඬිනාභිමය” නති.

37. තෙන බො පන සමයෙන ධුමනෙත්තානි අපාරුතානි හොනති. පාණකා පච්ඡනති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අපිධාන” නති.

1. “රුපිමයං” ම ඡ සං.
2. “සලාකාධානියනි” ම ඡ සං. “සලාකාධානියනි” ම නු ප.
3. “අංසවටකො” ම ඡ සං. PTS. 4. “අංසවටකො” ම ඡ සං. PTS.
5. “පිලිඤ්චවජ්ජං” ම ඡ සං. PTS. අ චි. නො චි.
6. “ආඤ්ඤාපීයති” ම ඡ සං. PTS. 7. “යමකං නච්ඡුකරණි” ම ඡ සං. PTS.
8. “කණෙය්‍යා” PTS.

30. එකල්හි භික්ෂුහු ඇතිල්ලෙන් අඳුන් ගාති. ඇස් පෙලෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, අඳුන්කුරු (අඳුන්ලග) අනුදනිමි” යි.

31. එකල්හි සභගමහණෝ රණින් කල, පිදියෙන් කල උසස් පහත් අඳුන්කුරු දරන්. මිනිස්සු “කාමහොහි ගිහින් සේ” යි අවමන් කෙරෙත්. තින්ද කෙරෙත්. දෙස් කියත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, උසස් පහත් අඳුන්කුරු නො දැරිය යුතු ය. යමෙක් දරන්නේ නම්, දුකුලාආචාය් වේ. මහණෙනි, ඇටෙන් කල -පෙ- සන්නාබිත් කල අඳුන්කුරු අනුදනිමි” යි.

32. එකල්හි අඳුන්කුරු බිම වැටුනේ රළු වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, අඳුන්කුරු ලත කොපුවක් අනුදනිමි” යි.

33. එකල්හි භික්ෂුහු අඳුන්කුලා ද අඳුන්කුරු ද අතින් පරිහරණය කරන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, අඳුන් පසුම්බියක් අනුදනිමි” යි. අංසවට්ටකයෙක් (උරහිස ලත පටියක්) නො වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, අස්වටක් බදිනහුයක් අනුදනිමි” යි.

34. එකල්හි ආයුෂමත් පිලිපදිවමස් තෙරුන්ට හිසරැදුවක් වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, හිසෙහි තෙල් ගැම අනුදනිමි” යි. ඉවසිය හැක්කක් නො වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, නසා කිරීම අනුදනිමි” යි. නසාය වැගිරේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, නසාකරණියක්= නාගැමරුවක් අනුදනිමි” යි.

35. එකල්හි සභගමහණෝ රණින් කල, පිදියෙන් කල උසස් පහත් නසාකරණින් දරන්. මිනිස්සු “කාමහොහි ගිහින් සේ” යි අවමන් කෙරෙත්. තින්ද කෙරෙත්. දෙස් කියත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, උසස් පහත් නසාකරණි නො දැරිය යුතු ය. යමෙක් දරන්නේ නම්, දුකුලාආචාය් වේ. මහණෙනි, ඇටෙන් කල -පෙ- සන්නාබිත් කල නසාකරණි අනුදනිමි” යි. නසාය පිෂම ව වැගිරේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, යමක (සමදෙණි දෙකකින් යුත්) නසාකරණියක් අනුදනිමි” යි. නො ඉවසිය හැකි වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, දුම් බිම අනුදනිමි” යි. ඒ දුන්වැටිය ම දල්වා බොත්. උගුර දූවේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, දුම්කෝවක් (=තලයක්) අනුදනිමි” යි.

36. එකල්හි සභගමහණෝ රණින් කල, පිදියෙන් කල වටිනා කමින් වැඩි අඩු දුම්කෝව දරන්. මිනිස්සු “කාමහොහි ගිහින් සේ” යි අවමන් කෙරෙත්. තින්ද කෙරෙත්. දෙස් කියත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, උසස් පහත් දුම්කෝව නො දැරිය යුතු ය. යමෙක් දරන්නේ නම්, දුකුලාආචාය් වේ. මහණෙනි, ඇටෙන් කල -පෙ- සන්නාබිත් කල දුම්කෝව අනුදනිමි” යි.

37. එකල්හි දුම්කෝව නො වැසුනේ වේ. සන්තු වදිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, ඵයනක් අනුදනිමි” යි.

38. තෙන ඛො ජන සමයෙන භික්ඛු ධුමනෙත්තනාති තජේන පටිභරනති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ධුමනෙත්තන්ථවික” නති. එකතො සංඝීයනති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, යමිකන්ථවික” නති. අංසවටටතො න භොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අංසවටටකං බ්ඛන්තසුත්ත” නති.

39. තෙන ඛො ජන සමයෙන ආයසමතො ‘පිලියද්වවච්ඡස්ස, වාතාබාධො භොති. වෙජ්ජා එවමාහංසු: “තෙලං පච්චබ්බ” නති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තෙලපාක” නති. තසමිං ඛො ජන තෙලපාකෙ මජ්ඣං පක්ඛිපිතබ්බං භොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තෙලපාකෙ මජ්ඣං පක්ඛිපිතු” නති.

40. තෙන ඛො ජන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු අතිපක්ඛිත්තමජ්ජාති තෙලාති පච්චනති. තාති පිටිත්ථා මජ්ජනති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ, අතිපක්ඛිත්තමජ්ජං තෙලං පාතබ්බා. යො පිට්ඨෙය්‍ය, යථා ධම්මො ඤාඤාභවෙති. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, යසමිං තෙලපාකෙ මජ්ජස්ස න ච වචණේනා¹ න ච ගඤ්ඤා න ච රසො පඤ්ඤායති, එවරුපං මජ්ජපක්ඛිත්තං තෙලං පාතු” නති.

41. තෙන ඛො ජන සමයෙන භික්ඛුතං බහුං අතිපක්ඛිත්තමජ්ජං තෙලං පකඤ්ඤා භොති. අථ ඛො භික්ඛුතං එතදභොති: “කථනානු ඛො අතිපක්ඛිත්තමජ්ජං තෙලෙ පටිපජ්ජිතබ්බ” නති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අබ්භඤ්ජනං අභිධානාතු” නති.

42. තෙන ඛො ජන සමයෙන ආයසමතො පිලියද්වවච්ඡස්ස බහුං තෙලං පකඤ්ඤා භොති. තෙලභාජනං න විජ්ජති². භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තීති තුම්බාති: ලොකතුම්බං කට්ඨතුම්බං ඵලතුම්බං” නති.

43. තෙන ඛො ජන සමයෙන ආයසමතො පිලියද්වවච්ඡස්ස අභිගවාතො භොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සෙද-කමම” නති. නකඛමඤ්ඤො භොති. -පෙ- “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සමභාරසෙද” නති. නකඛමඤ්ඤො භොති. -පෙ- “අනුජානාමි භික්ඛවෙ මහාසෙද” නති. නකඛමඤ්ඤො භොති. -පෙ- “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ගඤ්ඤාදක” නති. නකඛමඤ්ඤො භොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, උදකකොට්ඨක” නති.

44. තෙන ඛො ජන සමයෙන ආයසමතො පිලියද්වවච්ඡස්ස පබ්බවාතො භොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ලොභිතං මොවෙතු” නති. නකඛමඤ්ඤො භොති. -පෙ- “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ලොභිතං මොවෙත්වා විසාණේන ගහෙතු” නති.³

45. තෙන ඛො ජන සමයෙන ආයසමතො පිලියද්වවච්ඡස්ස පාද, ඵලිතා⁴ ගොනති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පාදබ්භඤ්ජන” නති. නකඛමඤ්ඤො ගොති. -පෙ- “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පජ්ජං අභිසංඝරිතු” නති.

1. “මජ්ජස්ස න වචණේනා” ම ඡ සං. P T S.
2. “සංචිජ්ජති” ම ඤු ට. P T S. 3. “ගාහෙතුන්ති” ම ඡ සං. පභා ච. අ ච.
4. “ඵලිතා” සී චු.

38. එකල්හි භික්ෂුහු දුමිකෝච අතින් පරිතරණය කරත්. භාග්‍ය-
වතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, දුමිකෝච ලන පසුම්බියක්
අනුදනිමි” යි. එකට ගැටෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ.
“මහණෙනි, බියලී (කොටු) දෙකක් ඇති පසුම්බියක් අනුදනිමි” යි.
අංසවච්චකයෙක් නො වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ.
“මහණෙනි, අංසවච්චකයක් ඛදිනාහුයක් අනුදනිමි” යි.

39. එකල්හි ආයුෂමත් පිලිඤ්චමස් නෙරුන්ට වාතාබාධයෙක් වේ.
වෙද්දු “තෙලක් පිසිය යුතු ය” යි මෙසේ කියා. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය
සැලකලහ. “මහණෙනි, බෙහෙත්තෙලේ පිසීම අනුදනිමි” යි. ඒ තෙල් පිසීමෙහි
මද්‍ය බැහැර යුත්තේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ.
“මහණෙනි, බෙහෙත් පිණිය පිසන තෙලෙහි මද්‍ය බැහැර අනුදනිමි” යි.

40. එකල්හි සවගමහණෝ වැඩියක් බැහු මද්‍යය ඇති තෙල් පිසත්.
ඒ තෙල් පානය කොට මත් වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල
කලහ. “මහණෙනි, වැඩියක් බැහු මද්‍යය ඇති තෙල් නො පිය යුතු ය.
යමෙක් බොත්තේ නම්, ඇවැත් පරිදි කරවිය යුතු ය. මහණෙනි, යම්
තෙල් පිසීමෙහි මද්‍යයෙහි පැහැය නො පෙනේ ද, ගඳ නො පෙනේ ද,
රසය නො පෙනේ ද, එබඳු වූ මද්‍යය බැහු තෙල් බීම අනුදනිමි” යි.

41. එකල්හි භික්ෂුන්ට මද්‍යය වැඩියක් බැහු බොහෝ තෙල් පිසන
ලද්දේ වේ. එකල්හි භික්ෂුන්ට “ඉතා වැඩියක් මද්‍යය බැහු තෙලෙහි
කෙසේ පිළිපැදිය යුතු ද” යි මේ සිත් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය
සැලකලහ. “මහණෙනි, ඇඟ ගල්වන තෙලක් කොට ඉටිමට අනුදනිමි” යි.

42. එකල්හි ආයුෂමත් පිලිඤ්චමස් නෙරුන්ට බොහෝ තෙල් පිසන
ලද්දේ වේ. තෙල්බඳුනෙක් නැත්තේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය
සැලකලහ. “මහණෙනි, ලොහොසැලිය, ලිසැලිය, මෝරු පලයෙන් කල
සැලිය යන සැලි තුණක් අනුදනිමි” යි.

43. එකල්හි ආයුෂමත් පිලිඤ්චමස් නෙරුන්ට අභිගවානයෙක්
(=ඇඟරුදුවෙක්) වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි,
සෝදය (බහ ගැන්වීම) අනුදනිමි” යි. නො ඉවසිය හැක්කේ වේ. -පෙ-
“මහණෙනි, කොළ වගී වලින් සෝද ගැන්වීම අනුදනිමි” යි. පහසු නො වේ.
-පෙ- “මහණෙනි, මහාසෝද ගැන්වීම* අනුදනිමි” යි. පහසු නො වේ.
-පෙ- “මහණෙනි, (සෝද ගැන්වීමට) කොළ තැම්බු දිය අනුදනිමි” යි.
පහසු නො වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි,
(සෝද ගැන්වීමට) දියකොටුවක්* අනුදනිමි” යි.

44. එකල්හි ආයුෂමත් පිලිඤ්චමස් නෙරුන්ට පුරුක්වානයෙක්
(=හන්දිරුදුවක්) වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි,
ලේ ඇරීම අනුදනිමි” යි. පහසු නො වේ. -පෙ- “මහණෙනි, ලේ මුද
අඟකින් ගන්නට අනුදනිමි” යි.

45. එකල්හි ආයුෂමත් පිලිඤ්චමස් නෙරුන්ගේ පාදයෝ පැළිනාහු
වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, පය ගල්
වන පහලක් අනුදනිමි” යි. පහසු නො වේ. -පෙ- “මහණෙනි, පයට තිත වූ
බෙහෙත්තේ පිළියෙල කරන්නට (පිසන්නට) අනුදනිමි” යි.

* උපග්‍රහ්ථය බලනු.

46. තෙන බො ජන සමයෙන අඤ්ඤතරංසං භික්ඛුනො ගණ්ඩාබාධො හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සන්ධංකමම” නති. කසාවොදකෙන අන්තො හොති. -පෙ- “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, කසාවොදක” නති. තිලකකෙන අන්තො හොති. -පෙ- “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තිලකකක” නති. කමලිකාය අන්තො හොති. -පෙ- “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, කමලික” නති. වණ්ඩකිනවොලකෙන¹ අන්තො හොති. -පෙ- “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, වණ්ඩකිනවොලක” නති. වණො කණ්ඪුවති. -පෙ- “අනුජානාමි, භික්ඛවෙ, සාසපකුණෙකන² ථොසිතු” නති.³ වණො කිලිජ්ජන්ථ⁴ -පෙ- “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, “ධුමං කාතු” නති. වසිමංසං⁵ ධුවංසිති. -පෙ- “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ලොණසකඛරිකාය ජ්ජදිතු” නති. වණො න රුභති. -පෙ- “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, වණ්භෙල” නති. තෙලං ගලති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, විකාසිකං සධංච වණ්භපටිකමම” නති.

47. තෙන බො ජන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අභිනා දට්ඨො හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, වතනාරි මහාවිකටාති දදුං. ශුඨං මුතතං ඡාරිකං මන්තික” නති. අඨ බො භික්ඛුතං එතදහොසි: “අපට්ඨගහිතානි නු බො උදනු පට්ඨගහෙනබ්බාති” ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සති කපපියකාරකෙ පට්ඨගහාපෙතුං, අසති කපපියකාරකෙ සාමං ගහෙනා පරිභුඤ්ජතු” නති.

48. තෙන බො ජන සමයෙන අඤ්ඤතරෙන භික්ඛුතා විසං පිතං හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ශුඨං පායෙතු” නති. අඨ බො භික්ඛුතං එතදහොසි: “අපට්ඨගහිතො නු බො උදනු පට්ඨගහෙනබ්බො” ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, යං කාරොන්තො පතිගණ්ඨාති, සෙවච පට්ඨගහො කතො හොති. න පුත පට්ඨගහාපෙතබ්බො” ති.

49. තෙන බො ජන සමයෙන අඤ්ඤතරංසං භික්ඛුනො සරදිනනංකාබාධො හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සීතාලොලිං පායෙතු” නති.

50. තෙන බො ජන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු දුට්ඨගහණ්ණො හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ආමිසචාරං පායෙතු” නති.

51. තෙන බො ජන සමයෙන අඤ්ඤතරංසං භික්ඛුනො පණ්ඪුරොගාබාධො හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, මුත්තගර්ථකං පායෙතු” නති.

52. තෙන බො ජන සමයෙන අඤ්ඤතරංසං භික්ඛුනො ඡ්චිදෙසාබාධො හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ගකිංචලපං කාතු” නති.

1. “වණ්ඩකිනවොලක” ම ඡ සං. PTS, අ 8, ජ 8.
 2. “සාසපකුණෙකන” සී මු. “සාසපකුණෙකන” ම ඡ සං. PTS, ජ 8
 3. “වසිමංසං” ම ඡු ප. ජ 8 + “කිලිජ්ජන්ථ” සී මු. 5 “වණ්භෙසං” PTS
 ,, “පොසිතුං” සී මු. ජුසිතුං?

53. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාචාරො භික්ඛු අභිසන්තාකායො හොති. භගවතො එතමන්ථො ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, විරෙචනං ටාකු” නති. අච්ඡකඤ්ඤා අජෙඨා හොති. -පෙ- “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අච්ඡකඤ්ඤා” නති. අකට්ඨසෙන අජෙඨා හොති. පෙ- “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අකට්ඨස” නති. කටාකටෙන අජෙඨා හොති. -පෙ- “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, කටාකට” නති පටිච්ඡාදනීයෙන අජෙඨා හොති. භගවතො එතමන්ථො ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පටිච්ඡාදනීය” නති.

54. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයසමා පිලිඤ්චවෙජ්ඣ රාජගහෙ පඤ්චාරං සොධාපෙති ලෙණං කතතුකාමො. අථ ඛො රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො යෙනායසමා පිලිඤ්චවෙජ්ඣ තෙනුපසබ්බමි. උපසබ්බමිත්ථා ආයසමන්තං පිලිඤ්චවෙජ්ඣ අභිවාදෙත්ථා එකමන්තං නිසීදී. එකමන්තං නිසීහොනා ඛො රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො ආයසමන්තං පිලිඤ්චවෙජ්ඣ එතදවොච: “කීං භනෙත පෙරො කාරාපෙති” ති. “පඤ්චාරං මහාරාජ, සොධාපෙති ලෙණං කතතුකාමො” ති. “අජෙඨා භනෙත, අය්ඤ්ඤා ආරාමිකෙතා” ති. “ත ඛො මහාරාජ, භගවතා ආරාමිකො අනුඤ්ඤාතො” ති. “තෙන හි භනෙත, භගවන්තං පටිච්චන්තියා මම ආරොවෙය්‍යාමා” ති. “එවං මහාරාජා” ති ඛො ආයසමා පිලිඤ්චවෙජ්ඣ රඤ්ඤා මාගධියං සෙනියස්ස බිම්බිසාරස්ස පච්චසෙසාහි.

55. අථ ඛො ආයසමා පිලිඤ්චවෙජ්ඣ රාජානං මාගධං සෙනියං බිම්බිසාරං ධම්මියා කථාය සද්දස්සෙසි. සමාදපෙසි. සමුනෙතජෙසි. සමපහංසෙසි. අථ ඛො රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො ආයසමතා පිලිඤ්චවෙජ්ඣ ධම්මියා කථාය සද්දස්සිනො සමාදපිතො සමුනෙතජ්ඣො සමපහංසිතො උට්ඨායාසනා ආයසමන්තං පිලිඤ්චවෙජ්ඣ අභිවාදෙත්ථා පදකම්ඤ්ඤං කත්ථා පකකාමි.

56. අථ ඛො ආයසමා පිලිඤ්චවෙජ්ඣ භගවතො සන්තිකෙ දුභං පානෙසි: “රාජා භනෙත, මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො ආරාමිකං දුකුකාමො. කථානු ඛො භනෙත¹ පටිපජ්ජිතඛං” නති. අථ ඛො භගවා එතසමිං නිදුතෙ එතසමිං පඤ්ඤා ධම්මිං කථං කත්ථා භික්ඛු ආමනෙතෙසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ආරාමික” නති

57. දුකියමප ඛො රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො යෙනායසමා පිලිඤ්චවෙජ්ඣ තෙනුපසබ්බමි. උපසබ්බමිත්ථා ආයසමන්තං පිලිඤ්චවෙජ්ඣ අභිවාදෙත්ථා එකමන්තං නිසීදී. එකමන්තං නිසීහොනා ඛො රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො ආයසමන්තං පිලිඤ්චවෙජ්ඣ එතදවොච: “අනුඤ්ඤාතො භනෙත, භගවතා ආරාමිකො” ති. “එවං මහාරාජා” ති. “තෙන හි භනෙත, අය්ඤ්ඤා ආරාමිකං දම්මි” ති.

1. “භනෙත මයා” ඉ ඡ සා.

53. එකල්හි එක්තරා මහණෙක් තෙමේ දෙස් කීපුහු සිරුරු ඇත්තේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, විරෙවනයක් බොන්නට අනුදනිමි” යි. පෙරා ගත් කැඳවතුරෙන් ප්‍රයොජන වේ. -පෙ- “මහණෙනි, බන් නැති කැඳවතුර අනුදනිමි” යි. දුරු මිරිස් නො යෙදූ මුංඇට නැම්බු වතුරෙන් ප්‍රයොජන වේ. -පෙ- “මහණෙනි, මුං ඇට නැම්බු වතුර අනුදනිමි” යි. මුංඇට නම්බා ඇට නැති සේ පෙරා ගත් වතුරෙන් ප්‍රයොජන වේ. -පෙ- “මහණෙනි, මුංඇට නම්බා ඇට නැති සේ පෙරා ගත් වතුර අනුදනිමි” යි. මස්රසයෙන් ප්‍රයොජන වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, මස්රසය අනුදනිමි” යි.

54. එකල්හි ආයුෂමත් පිලිඤ්චවච්ඡ සථවිර තෙමේ ලෙණක් කරණු කැමැත්තේ රජගහනුවර ගුහාවක් ශුද්ධ කරව යි. ඉක්බිති මගධේශවර වූ සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජතෙමේ පිලිඤ්චවච්ඡ තෙරුන් වෙත ගියේ ය. ගෝස් ආයුෂමත් පිලිඤ්චවච්ඡ තෙරුන් සකසා වැඳ පසෙක හුන්නේ ය. පසෙක හුන් මගධේශවර වූ සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජතෙමේ ආයුෂමත් පිලිඤ්චවච්ඡ තෙරුන්ගෙන් “සාමිනි, සථවිර තෙමේ කුමක් කරවා ද” යි ඇසී ය. “මහරජ, ලෙණක් කරණු කැමැත්තෙමි ගුහාවක් පිරිසිදු කරවමි” යි. “සාමිනි, ඔබවහන්සේට ආරාමිකයකුගෙන් ප්‍රයොජන වේ ද” යි (ඇසී ය). “මහරජ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ආරාමිකයෙක් නො අනුදන්නා ලද්දේ ය” යි. “සාමිනි, එසේ නම් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් පිලිමිස මට දන්වනු මැනවි” යි. ආයුෂමත් පිලිඤ්චවච්ඡ සථවිර තෙමේ “මහරජ, එසේ ය” යි මගධේශවර වූ සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජුට පිළිවදන් දුන්නේ ය.

55. ඉක්බිති ආයුෂමත් වූ පිලිඤ්චවච්ඡ සථවිර තෙමේ මගධේශවර වූ සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජු දහමිකතාවෙන් කරුණු දැක්වී ය. සමාදන් කරවී ය. නියුණු කරවී ය. සතුටු කරවී ය. ඉක්බිති මගධේශවර වූ සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජතෙමේ ආයුෂමත් පිලිඤ්චවච්ඡ තෙරුන් විසින් දහමිකතාවෙන් කරුණු දක්වන ලද්දේ සමාදන් කරවන ලද්දේ නියුණු කරවන ලද්දේ සතුටු කරවන ලද්දේ හුතස්තෙන් නැගිට ආයුෂමත් පිලිඤ්චවච්ඡ තෙරුන් සකසා වැඳ පාදකුණු කොට ගියේ ය.

56. ඉක්බිති ආයුෂමත් පිලිඤ්චවච්ඡ සථවිර තෙමේ “සාමිනි, මගධේශවර වූ සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජ තෙමේ ආරාමිකයකු දෙනු කැමැත්තේ ය. සාමිනි, එහි දී කෙසේ පිළිපැදිය යුතු ද” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සම්පයට දුතයකු යැවී ය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ තිදහයෙහි මේ කාරණයෙහි දහමිකතා කොට “මහණෙනි, ආරාමිකයකු අනුදනිමි” යි භික්ෂූන් ඇමතු සේක.

57. දෙවනු ද මගධේශවර වූ සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජ තෙමේ ආයුෂමත් පිලිඤ්චවච්ඡ තෙරුන් වෙත ගියේ ය. ගෝස් ආයුෂමත් පිලිඤ්චවච්ඡ තෙරුන් සකසා වැඳ පසෙක හුන්නේ ය. පසෙක හුන් මගධේශවර වූ සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජ තෙමේ ආයුෂමත් පිලිඤ්චවච්ඡ තෙරුන්ගෙන් “සාමිනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ආරාමිකයෙක් අනුදන්නා ලද්දේ ද” යි ඇසී ය. “මහරජ, එසේ ය”. “සාමිනි, එසේ නම්, සාමිනි වහන්සේට ආරාමිකයකු දෙමි” යි.

58. අඵ බො රාජා මාගමො සෙනිසො බිච්චිසාරො ආයසමනො පිලිඤ්චවජ්ජසා ආරාමිකං පටිසුඤ්ඤා විසාරිතො විරතන සතිං පටිලහිතො අඤ්ඤාතරං සධ්ධස්සකං මනාමතතං ආමනෙතසි: “යො මයා නණේ, අයසස්ස ආරාමිකො පටිසුඤ්ඤො, දිනෙතො සො ආරාමිකො” ති. “න බො දෙව අයසස්ස ආරාමිකො දිනෙතො” ති. “කීච චිරනනු බො හණේ, ඉතො හි¹ තං හොති” ති. අඵ බො සො මහාමනෙතා රතනියො විගණේතො රාජානං මාගධං සෙනිසං බිච්චිසාරං ඵතදවොච: “පඤ්ච දෙව රතනිසතාති” ති. “තෙන හි නණේ, අයසස්ස පඤ්ච ආරාමිකසතාති දෙති” ති.² “ඵචං දෙවො” ති බො සො මහාමනෙතා රඤ්ඤො මාගධස්ස සෙනිසස්ස බිච්චිසාරස්ස පටිසුඤ්ඤා ආයසමනො පිලිඤ්චවජ්ජසා පඤ්ච ආරාමිකසතාති පාදුසි. පාටියෙකෙතො ගාමො නිවේසි. ආරාමිකගාමොතිපි³ තං ආහංසු. පිලිඤ්ඤාගාමොතිපි⁴ නං ආහංසු.

59. තෙන බො පන සමයෙන ආයසමා පිලිඤ්චවෙජ්ඣ නසමිං ගාමකෙ කුලුපගො හොති. අඵ බො ආයසමා පිලිඤ්චවෙජ්ඣ පුබ්බනහහමයං* තිවාසෙතො පත්තවිචරං ආදය පිලිඤ්ඤාමං විණ්ඩාය පාවේසි.

60. තෙන බො පන සමයෙන නසමිං ගාමකෙ උස්සවො හොති. දුරකා අලඛිතිතා⁶ මාලාකිතා කීලනති. අඵ බො ආයසමා පිලිඤ්චවෙජ්ඣ පිලිඤ්ඤාමකෙ සපදනං විණ්ඩාය මරමානො යෙන අඤ්ඤාතරස්ස ආරාමිකස්ස තිවෙසනං තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිතො පඤ්ඤාතෙන ආසතෙ නිසීදි.

61. තෙන බො පන සමයෙන නසමිං ආරාමිකිතිසා ගිතා අඤ්ඤා දුරකෙ අලඛිතිතෙ මාලාකිතෙ පසසිතො රොදති: “මාලං මම දෙඵ. අලංකාරං මෙ දෙඵං” ති. අඵ බො ආයසමා පිලිඤ්චවෙජ්ඣ නං ආරාමිකිතිං ඵතදවොච: “කිස්සායං දුරිකා රොදති” ති. “අයං හතෙන, දුරිකා අඤ්ඤා දුරකෙ අලඛිතිතෙ මාලාකිතෙ පසසිතො රොදති: ‘මාලං මම දෙඵ. අලඛිකාරං මෙ දෙඵං’ ති. කුතො අමහාකං දුගහතානං මාලා. කුතො අලඛිතාරා” ති.

62. අඵ බො ආයසමා පිලිඤ්චවෙජ්ඣ අඤ්ඤාතරං තිණණ්ඤුපකං ගතෙතො තං ආරාමිකිතිං ඵතදවොච: “හඤ්මං තිණණ්ඤුපකං නසමා දුරිකාය සීසෙ පටිමුඤ්ඤා” ති. අඵ බො සා ආරාමිකිති තං තිණණ්ඤුපකං ගතෙතො නසමා දුරිකාය සීසෙ පටිමුඤ්ඤා. සා අගොසි සුචණ්ණමාලා අභිරුපා දස්සනීයා පාසාදිකා. නඤ්චි තාදිසා රඤ්ඤොපි අනෙතපුරෙ සුචණ්ණමාලා. මනුස්සා රඤ්ඤො මාගධස්ස සෙනිසස්ස බිච්චිසාරස්ස ආරොචෙසු: “අමුකස්ස දෙව, ආරාමිකස්ස සරෙ සුචණ්ණමාලා අභිරුපා දස්සනීයා පාසාදිකා. නඤ්චි තාදිසා දෙවස්සාපි අනෙතපුරෙ සුචණ්ණමාලා. කුතො නසම දුගහතස්ස? නිස්සංසයා චොරිකාය ආහතා” ති. අඵ බො රාජා මාගමො සෙනිසො බිච්චිසාරො තං ආරාමිකකුලං බන්ධාපෙසසි.

1. “ඉතො රතනී” සි. 2. “ගණේතො” ම ඡ සං. 3. “දෙඵොති” සීලු.
 4. “ආරාමික ගාමකොතිපි” 5. “පිලිඤ්ඤාගාමොතිපි” ම ඡ සං.
 6. “අලඛිතා” ම ඡ සං.

58. ඉක්බිති මගධෙයවර වූ සෙනා ඇති බිමිසාර රජ තෙමේ ආයුෂමත් පිලිඤ්චවජ්ඣ තෙරුන්ට ආරාමිකයකු ගිවිස සිති නොකොට කල් ගෙවා සිති ලැබ සියලුකටයුතු වල අධිපති වූ එක්තරා මහආමැතියකු අමතා “සගය, මා විසින් ආයතීයන් වනන්සේට යම් ආරාමිකයෙක් (දීමට) ප්‍රතිඥා කරණ ලද්දේ ද, ඒ ආරාමික තෙමේ දෙන ලද්දේ ද” යි ඇසී ය. “දෙවයන් වනන්ස, ආරාමිකයෙක් නො දෙන ලද්දේ ය” යි. “සගය, මෙදවසින් එදවස කෙනෙක් කල් ද” යි (ඇසී ය). ඉක්බිති ඒ මහාමාත්‍ය තෙමේ රු ගණන් කොට මගධෙයවර වූ සෙනා ඇති බිමිසාර රජුට “දෙවයන් වනන්ස, රු පන්සියයකැ” යි කීයේ ය. “සගය, එසේ නම් ආයතීයන් වනන්සේට ආරාමිකයන් පන්සියයක් දෙවු” යි. “දෙවයන් වනන්ස, එසේ ය” යි ඒ මහාමාත්‍ය තෙමේ මගධෙයවර වූ සෙනා ඇති බිමිසාර රජුට ගිවිස ආයුෂමත් පිලිඤ්චවජ්ඣ තෙරුන්ට ආරාමිකයන් පන්සියයක් දුන්නේ ය. වෙන ම (වෙන් වූ) ගමක් පිහිටියේ ය. ඒ ගම ආරාමිකගම යි ද කීහ. ඒ ගම පිලිඤ්චගම යි ද කීහ.

59. එකල්හි ආයුෂමත් පිලිඤ්චවජ්ඣ සඨවිර තෙමේ ඒ ගමෙහි කුලුපග වේ. ඉක්බිති ආයුෂමත් පිලිඤ්චවජ්ඣ සඨවිර තෙමේ පෙරවරු කාලයෙහි කැඳ පෙරවා පා සිවුරු ගෙණ පිලිඤ්චගමට පිඬු පිණිස පිවිසියේ ය.

60. එකල්හි ඒ ගමෙහි උත්සවයෙක් වේ. එහි දරුවෝ අබරණින් සැරසුනෝ පැලඳි මල්මාලා ඇත්තෝ ක්‍රීඩා කෙරෙත්. ඉක්බිති ආයුෂමත් පිලිඤ්චවජ්ඣ සඨවිර තෙමේ පිලිඤ්චගමෙහි ගෙපිළිවෙළින් පිඬු සිහා හැසිරෙන්නේ එක්තරා ආරාමිකයකුගේ ගෙට වැසියේ ය. වැඩ පැණවූ අසුනෙහි වැඩ හුන්නේ ය.

61. එකල්හි ඒ ආරාමිකබිරින්දූගේ දුටු අබරණින් සැරසුනු පැලඳි මල්මාලා ඇති අන් දරුවන් දක “මට මල්මාලාවක් දෙවු. මට ආහරණ දෙවු” යි හඬයි. ඉක්බිති ආයුෂමත් පිලිඤ්චවජ්ඣ සඨවිර තෙමේ “මේ දරිය කුමක් නිසා හඬා දූ” යි ඒ ආරාමිකබිරින්දූගෙන් ඇසී ය. “සවාමිනි, මේ ලදරිය අබරණින් සැරසුනු පැලඳි මල්මාලා ඇති අන් දරුවන් දක “මට මල්මාලාවක් දෙවු. මට ආහරණ දෙවු” යි හඬයි. දුෂ්පත් වූ අපට මල්මාලා කොසින් ද? ආහරණ කොසින් ද” යි (ඕතොමෝ කීවා ය.)

62. ඉක්බිති ආයුෂමත් පිලිඤ්චවජ්ඣ සඨවිර තෙමේ එක්තරා තණ දරණුවක් ගෙණ ඒ ආරාමිකබිරින්දූට “එසේ නම් මේ තණදරණුව ඒ ලදරියගේ හිසෙහි පලඳව” යි කීයේ ය. ඉක්බිති ඒ ආරාමික බිරින්දූ ඒ තණදරණුව ගෙණ ඒ ලදරියගේ හිසෙහි පැලඳවා ය. ඒ මාලාව මනා රු ඇති දකුම් කටයුතු සිත් ගන්නා රත්මාලාවක් වී ය. රජුගේ ද අන්තඃපුරයෙහි එබඳු වූ රත්මාලාවක් නැත. මිනිස්සු “දෙවයන් වනන්ස, අසවල් ආරාමිකයාගේ ගෙය මනා රු ඇති දකුම් කටයුතු සිත් ගන්නා රත්මාලාවක් ඇත. එබඳු වූ රත්මාලයක් දෙවයන් වනන්සේගේ අන්තඃපුරයෙහි ද නැත. ඒ දුෂ්පතාට (එබඳු රත් මාලයක්) කොසින් ද? නිසාකයෙන් සොරකමින් ගෙණෙන ලද ය” යි මගධෙයවර වූ සෙනා ඇති බිමිසාර රජුට දන්වූහ. ඉක්බිති මගධෙයවර වූ සෙනා බිමිසාර රජ තෙමේ ඒ ආරාමිකකුලය බැඳවී ය. (සිර කරවී ය.)

63. දුතියමපි බො ආයසමා පිලිඤ්චවෙත්ථ පුබ්බණ්ණසමයං නිවාසෙතො පතනච්චරං ආදාය පිලිඤ්ඣමං පිණ්ඩාය පාවිසි. පිලිඤ්ඣමකෙ සපදනං පිණ්ඩාය චරමානො යෙන තස්ස ආරාමිකස්ස තිවෙසනං තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා පටිට්ඨස්සතෙ පුච්ඡී: “කතං ඉමං ආරාමිකකුලං ගතං” නති. “එතිස්සා භනෙන, සුවණ්ණමාලාය කාරණා රක්ඛ්ඤා බන්ධාපිතං” නති.

64. අඵ බො ආයසමා පිලිඤ්චවෙත්ථ යෙන රක්ඛ්ඤා මාගධස්ස සෙතියස්ස බිම්බිසාරස්ස තිවෙසනං තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා පඤ්ඤතො ආසතො නිසීදී. අඵ බො රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො යෙනායසමා පිලිඤ්චවෙත්ථ තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා ආයසමනතං පිලිඤ්චවෙත්ථ අභිවාදෙතො එකමනතං නිසීදී. එකමනතං නිසීනතං බො රාජානං මාගධං සෙනියං බිම්බිසාරං ආයසමා පිලිඤ්චවෙත්ථ එතදවොච: “කස්ස මහාරාජ ආරාමිකකුලං බන්ධාපිතං” නති. “තස්ස භනෙන, ආරාමිකස්ස ඝරෙ සුවණ්ණමාලා ඉභීරුපා දස්සනීයා පාසාදිකා. නඤ්ච තාදිසා අමොකමපි අනොතපුරෙ සුවණ්ණමාලා. කුණතා තස්ස දුග්ගතස්ස ? නිස්සංසයං වොරිකාය ආභතා” ති.

65. අඵ බො ආයසමා පිලිඤ්චවෙත්ථ රක්ඛ්ඤා මාගධස්ස සෙතියස්ස බිම්බිසාරස්ස පාසාදං සුවණ්ණතති අධිමුච්චි. සො අගොසී සබ්බසොචණ්ණං මයො. “ඉදං පන තෙ මහාරාජ, තාව බහුං සුවණ්ණං කුතො” ති. “අඤ්ඤාතං භනෙන, අය්‍යස්ස එසො¹ ඉද්ධානුභාවො” ති නං ආරාමිකකුලං මුඤ්චොපෙසී. මනුස්සා: “අයෙන්න කීර පිලිඤ්චවෙත්ත සරාජිකාය පරිසාය උතතරිමනුස්සධමො² ඉද්ධිපාවිහාරියං දස්සිතං” නති අතතමනා අභිපසනතා ආයසමතො පිලිඤ්චවෙත්ථස්ස පඤ්ච හෙසල්ථාති අභිගරිංසු. සෙය්‍යපීදං: සපපි³ නචනීතං තෙලං මධු⁴ එණ්ඤිතං” නති.

66. පකතියාපි ච ආයසමා පිලිඤ්චවෙත්ථ ලාභී හොති පඤ්චනතං හෙසල්ථාතං. ලභං ලභං පරිසාය විස්සපේතී. පරිසා වස්ස තොති බාහුලිකා⁵. ලභං ලභං කොලමෙඛි සපෙපි පුරෙත්වා පටිසාමෙති⁶. පරිස්සාවනාතිපි එවිකායොපි පුරෙත්වා වාතපානෙසු ලග්ගෙති. තාති ඔලිතවිලිතාති තිට්ඨනති. උඤ්ඤෙතිපි විතාද් ඔකිණ්ණො විකිණ්ණො තොනති. මනුස්සා විහාරචාරිකං ආභිණ්ඩනතා පසසීත්වා උර්කායනති, ඩියනති, විපාවෙතති: “අනොතා කොට්ඨාගාරිකා ඉමෙ සමණා සක්කපුත්තියා සෙය්‍යථාපි රුජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො” ති.

67. අස්සොසුං බො භීකඤ්ඤා තෙසං මනුස්සානං උර්කායනානං ඩියනානං විපාවෙනානං. යෙ තෙ භීකඤ්ඤා අපට්චිත්ථා තෙ උර්කායනති, ඩියනති, විපාවෙනති: “කථං හි තාම භීකඤ්ඤා ඵචරුපාය බාහුලලාය වෙනෙස්ස-නතී” ති. අඵ බො තෙ භීකඤ්ඤා⁷ හගවතො එතමත්ථා ආරොචෙසුං. “සච්චං කීර භීකඛවෙ, භීකඤ්ඤා ඵචරුපාය බාහුලලාය වෙනෙනතී”⁸ ති. “සච්චං භගවා”, -පෙ- විගරහිත්වා ධමමං කථං කත්වා භීකඤ්ඤා ආමනොසී. “යාති බො පන තාති හිලානාතං භීකඤ්ඤානං පටිසායනීයාති හෙසල්ථාති, සෙය්‍යපීදං: සපපි නචනීතං තෙලං මධු එණ්ඤිතං, තාති පටිග්ගහෙත්වා සතඤ්ඤාපරමං සනතිධිකාරකං පරිභුඤ්ඤා තබ්බාති. තං අතිකකාමයතො යථා ධමමො කාරෙතබ්බො” ති.

හෙසල් ජ අනුඤ්ඤානිභාණ්ඩාවරො සඨමො

1. “අය්‍යස්සවෙසනා” ම ඡ සං. 2. “උතතරිමනුස්ස ධමමං” ම ඡ සං. PTS.
 3. “සපපි” ම ඡ සං. PTS. 4. “මධු” ම ඡ සං.
 5. “බාහුලලිකා” ම ඡ සං. PTS. 6. “පටිසාමෙතති” අ ච, ජ ච.
 7. “නෙ අනොතපරිසායෙත විගරහිත්වා” ම ඡ සං. 8. “වෙනෙස්සනතීති” සී ඉ.

63. දෙවනු ද ආයුෂමන් පිලිඤ්චවෂ් ස්ථවිර තෙමේ පෙරවරු කාලයෙහි හැද පොරවා පාසිටුරා ගෙණ පිලිඤ්චමට පිඬු පිණිස ගියේ ය. පිලිඤ්චමෙහි ගෙපිළිවෙළින් පිඬු පිණිස හැසිරෙන්නේ ඒ ආරාමිකයාගේ ගෙට එළඹියේ ය. එළඹි “මේ ආරාමිකකුලය කොහි ගියේ ද” යි අසල් වාස්සන් අතින් විචාලේ ය. “ස්වාමීනි, ඒ රත්මාලාව හෙතු කොට රජු විසින් බදවන ලද්දේ ය” යි කීහ.

64. ඉක්බිති ආයුෂමන් පිලිඤ්චවෂ් ස්ථවිර තෙමේ මගධෙයවර චූ සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජුගේ මාලිගාවට ගියේ ය. ගොස් පැණවූ අයුතෙහි හුන්නේ ය. ඉක්බිති මගධෙයවර චූ සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජු තෙමේ ආයුෂමන් පිලිඤ්චවෂ් තෙරුන් වෙත එළඹියේ ය. එළඹි ආයුෂමන් පිලිඤ්චවෂ් තෙරුන් සකසා වැද පසෙක හුන්නේ ය. ආයුෂමන් පිලිඤ්චවෂ් ස්ථවිර තෙමේ පසෙක හුන් මගධෙයවර චූ සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජුගේ “මහරජ, කුමක් හෙයින් ආරාමිකකුලය බදවන ලද ද” යි ඇසී ය. “ස්වාමීනි, ඒ ආරාමිකයාගේ ගෙයි මනාරා ඇති දැකුම්කලු සිත් ගන්නා රත්මාලයක් නිබේ. එබඳු වූ රත්මාලාවක් අපගේ අන්තරාසනයෙහි ද නැත. ඒ දුප්පතාට රත්මාලයක් කොසින් ද? නිසැකයෙන් සොරකමින් ගෙණ එන ලද ය”.

65. ඉක්බිති ආයුෂමන් පිලිඤ්චවෂ් ස්ථවිර තෙමේ “මගධෙයවර චූ සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජුගේ ප්‍රාසාදය රත් වේවා” යි ඉටුගියේ ය. ඒ ප්‍රාසාදය සියල්ල රන් වී ය. “මහරජ, ඔබට මේ හරම් බොහෝ රන් කොසින් ද?” “ස්වාමීනි, දැන ගන්නා ලද්දේ ය. ආයතීන් වහන්සේගේ මේ සාදානු-හාව ය” යි ඒ ආරාමික කුලය නිදහස් කොට හැරියේ ය. මිනිස්සු “ස්වාමී වූ පිලිඤ්චවෂ් තෙරුන් විසින් රජුන් සහිත වූ පිරිසෙහි උතුරුමිනිස්දමින් ඉදුපෙලහරක් දක්වන ලද්දේ ල” යි සතුටු සිත් ඇත්තාහු විශෙෂයෙන් පහන් වූවෝ ආයුෂමන් පිලිඤ්චවෂ් තෙරුන්ට පස් බෙහෙත් එළවූහ. එනම් ගිනෙල් වෙඩරු තලතෙල් මීපැණි සකුරු යන මේ ය.

66. ආයුෂමන් පිලිඤ්චවෂ් ස්ථවිර තෙමේ ප්‍රකාශයෙන් ම පස් බෙහෙත් ලබනසුලු වේ. ලත් ලත් දෙය පිරිසට පරිත්‍යාග කරයි. උන්වහන්සේගේ පිරිස ද ප්‍රත්‍යයයන්ගේ බහුලත්‍යය පිණිස පිළිපත්තේ වේ. ලත් ලත් දෙය මහසැලි ද කල ද පුරවා තැන් පත් කරයි. පෙරහන් ද පසුමිනි ද පුරවා වාකවුළුවල එල්ලයි. ඒ වැගිරි වැගිරි නිබේ. මියන්ගෙන් ද ආවාසයෝ හැම අතින් ගැවසී ගත්තාහු වෙත්. මිනිස්සු විහාරවාරිකාවෙහි ඇවිදින්නෝ (ඒ දැක) “ශාක්‍යපුත්‍රීය වූ මේ ශ්‍රමණයෝ ඇතුළත කොටුගුල් ඇත්තෝ ය. මගධෙයවර චූ සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජු වැනි ය” යි අවමන් කෙරෙත්. නින්දා කෙරෙත්. දෙස් කියත්.

67. භික්ෂුහු අවමන් කරණ නින්දා කරණ දෙස් කියන ඒ මිනිසුන්ගේ කතාව ඇසූහ. යම් ඒ භික්ෂුහු ආශා රහිත වූවාහු ද, ඒ භික්ෂුහු “කෙසේ නම් භික්ෂුහු මෙබඳු වූ ප්‍රත්‍යයයන්ගේ බහුලත්‍යය පිණිස (ප්‍රත්‍යයයන් බොහෝ සේ රැස් කිරීමට) සිතුව ද” යි අවමන් කෙරෙත්. නින්දා කෙරෙත්. දෙස් කියත්. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, භික්ෂුහු මෙබඳු වූ ප්‍රත්‍යයයන්ගේ බහුලත්‍යය පිණිස සිතත් ල, සැබෑ ද” යි. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, සැබෑ ය”. -පෙ- ගරහා දැහැමි කතා කොට “ගිලන් භික්ෂුන් විසින් වැලඳිය යුතු වූ (රස විදිය යුතු වූ) යම් ඒ බෙහෙත් එනම් ගිනෙල් වෙඩරු තලතෙල් මීපැණි සකුරු වේද, ඒ පිළිගෙණ සහියක් නගා තබා වැලඳිය යුතු ය. ඒ නියමිත කාලය (සත්‍ය) ඉක්මවන්නහුට ඇවැත් පරිදි කරවිය යුතු ය” යි භික්ෂුන් ඇමතු සේක.

බෙහෙත් අනුදත් පලමුබණවර නිමි.

1. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත්නුවර කැමති තාන් වාසය කොට රජගහනුවර බලා වාරිකාවෙහි වැසි සේක.

2. ආයුෂමත් කඩිඛාරෙවන සඨවිර තෙමේ අතරමග උක්භකුරු කරණ තැනකට ඇතුල් ව උක්භකුරුවල පිටි ද අළු ද බහන්තවුන් දුටුයේ ය. දැක “උක්භකුරු අකැප වේ. ආමිස සහිත වේ. නො කල්හි වළඳන්නට උක්භකුරු කැප නො වේ ය” යි කුකුස් කරන්නේ පිරිස් සහිත ව උක්භකුරු නො වළඳයි. උන්වහන්සේගේ වචනය අදහන්නෝ ද උක්භකුරු නො වළඳන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, කුමක් සඳහා උක්භකුරුවල පිටින් අළුත් බහන් ද ?”. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, බඳිනු (කැටි කරණ) සඳහා ය.” “මහණෙනි, කැටි කිරීම සඳහා උක්භකුරුවල පිටින් අළුත් බහන් නම්, එ ද උක්භකුරු ම ය යි සඛ්ඛ්‍යාවට යෙයි. මහණෙනි, උක්භකුරු කැමැති සේ වළඳන්නට අනුදැනිමි” යි.

3. ආයුෂමත් කඩිඛාරෙවන සඨවිර තෙමේ අතර මග දී වර්ජස්භි හටගත් මුං (මුංපැළ) දුටුයේ ය. දැක “මුං නො කැප ය. තැම්බු මුං ද පැළ වේ ය” යි කුකුස් කරමින් පිරිස් සහිත ව මුං නො වළඳයි. උන්වහන්සේගේ වචනය අදහන්නෝ ද මුං නො වළඳන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, තැම්බු මුං හටගණිතත් මහණෙනි, කැමැති සේ (තැම්බු) මුං වළඳන්නට අනුදැනිමි” යි.

4. එකල්හි එක්තරා මිහණකුහට උදරවාතාබාධයක් වේ. හෙ තෙමේ ලොණසොචීරකය* බියේ ය. ඔහුගේ ඒ උදරබාධය සංසිලුනේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, හිලනහුට ලොණසොචීරකය අනුදැනිමි. නො හිලනහුට දිය හා මුසු කළ ලොණසොචීරකය පානපරි භොගයෙන් වළඳන්නට අනුදැනිමි” යි.

5. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවෙළින් වාරිකා කරණ සේක් රජගහනුවරට වැසි සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි රජගහනුවර කලඤ්ඤකච්චාපයෙහි වූ වෙළචනියෙහි වසන සේක. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට උදරවාතාබාධයක් වේ.

6. ඉක්බිති ආයුෂමත් ආනඤ්ඤ සඨවිර තෙමේ “පෙරත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ උදරවාතාබාධය තිකුළුකැඳෙන් පහසු වූයේ වේ ය” යි තෙමේ තල ද සහල් ද මුං ද විණවා (ඉල්ලා) හේතුල තබා ඇතුලත තමා විසින් පිස භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තිකුළුකැඳ වළඳන සේක්වා” යි එළවී ය.

7. තපාගතවරයෝ දන්නෝ ද විවාරත්. දන්නෝ ද නො විවාරත්. කල් දූන විවාරත්. කල් දූන නො විවාරත්. තපාගතවරයෝ අභී සහිත වූවක් විවාරත්. අනභීයෙන් යුක්ත වූවක් නො විවාරත්. තපාගතවරයන්ට අනභීයෙන් යුක්ත වූවෙහි හෙතු තැසීම මාගීයෙන් සිඳි ය. භාග්‍යවත් බුදුවරයෝ “බමීය හෝ දෙසන්නෙමු. ශ්‍රාවකයන්ට ශික්ෂාපද හෝ පණවන්නෙමු” යි දෙඅසුරකින් හිඤ්ඤත් විවාරත්.

8. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “ආනඤ්ඤ, මේ කැඳ කො තැනින් ලැබුනේ ද” යි ආයුෂමත් අනිදතෙරුන් විමාල සේක.

* උපලක්ෂය බලනු

9. ඉක්බිති ආයුෂමත් ආනන්ද ස්ථවිර තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකෙලේ ය. භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ “ආනන්දය, නුසුදුස්සෙක. අනුලොමී නො වූවෙක. නො ගැලපෙන්නක. නො මහණකමෙක. අකැප වූවෙක. නො කටයුත්තෙක. ආනන්දය, කෙසේ නම් තෝ මෙබඳු වූ ප්‍රත්‍යයයන්ගේ බහුලභාවය පිණිස සිතුවෙහි ද?” යි ගැරඹූ සේක. “ආනන්දය, යමක් ඇතුළත තුබුයේ ද, එ ද නො කැප ය. යමක් ඇතුළත පිසන ලද්දේ ද, එ ද නො කැප ය. යමක් තමන් විසින් පිසන ලද්දේ ද, එ ද නො කැප ය. ආනන්දය, මෙය නො පැකැදුනවුන්ගේ පැහැදීම පිණිස ගෝ නො හෝ” යි -පෙ- ගරහා දැහැමි කතා කොට “මහණෙනි, ඇතුළත තබන ලද ඇතුළත පිසන ලද තමන් විසින් පිසන ලද දෙය නො වැළඳිය යුතු ය. යමෙක් වළඳන්නේ නම්, දුකුලාආචෑන් වේ. මහණෙනි, ඇතුළත තබන ලද ඇතුළත පිසන ලද තමන් විසින් පිසන ලද දෙය වළඳන්නේ නම්, දුකුලාආචෑන් තුණක් වේ. මහණෙනි, ඇතුළත තබන ලද ඇතුළත පිසන ලද අනුන් විසින් පිසන ලද දෙය වළඳන්නේ නම්, දුකුලාආචෑන් දෙකක් වේ. මහණෙනි, ඇතුළත තබන ලද පිටත පිසන ලද අනුන් විසින් පිසන ලද දෙය වළඳන්නේ නම්, දුකුලාආචෑන් වේ. මහණෙනි, පිටත තබන ලද ඇතුළත පිසන ලද තමන් විසින් පිසන ලද දෙය වළඳන්නේ නම්, දුකුලාආචෑන් දෙකක් වේ. මහණෙනි, පිටත තබන ලද ඇතුළත පිසන ලද තමන් විසින් පිසන ලද දෙය වළඳන්නේ නම්, දුකුලාආචෑන් දෙකක් වේ. මහණෙනි, පිටත තබන ලද පිටත පිසන ලද අනුන් විසින් පිසන ලද දෙය වළඳන්නේ නම්, දුකුලාආචෑන් වේ. මහණෙනි, පිටත තබන ලද ඇතුළත පිසන ලද අනුන් විසින් පිසන ලද දෙය වළඳන්නේ නම්, දුකුලාආචෑන් වේ. මහණෙනි, පිටත තබන ලද පිටත පිසන ලද තමන් විසින් පිසන ලද දෙය වළඳන්නේ නම්, දුකුලාආචෑන් වේ. මහණෙනි, පිටත තබන ලද පිටත පිසන ලද අනුන් විසින් පිසන ලද දෙය වළඳන්නේ නම්, ඇචෑන් නො වේ ය” යි භික්ෂූන් ඇමතු සේක.

10. එකල්හි භික්ෂූහු “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් තමන් විසින් පිසීම ප්‍රතික්‍ෂේප කරණ ලද්දේ ය” යි පිසූ දෙය නැවැත පිසීමෙහි කුකුස් කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, නැවැත පිසීම අනුදනිමි” යි.

11. එකල්හි රජගහනුවර දුර්භික්‍ෂ වේ. මිනිස්සු ලුණු ද තෙල් ද සහල් ද කෑ යුතු දෙය ද ආරාමයට ගෙන එත්. භික්ෂූහු ඒ දෑ පිටත තබවත්. බලල් මී මුගටි ආදීහු ද කත්. සොරු ද පැහැර ගනිත්. ඉදුල් කන්නෝ ද ගෙන යත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, ඇතුළත තබවන්ට අනුදනිමි” යි. ඇතුළත තබවා පිටත පිසවත්. ඉදුල් කන්නෝ පිරිවරා ගනිත්. භික්ෂූහු විශ්වාස රහිත වූවාහු (සැකඇත්තෝ) වළඳත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, ඇතුළත පිසන්නට අනුදනිමි” යි. දුර්භික්‍ෂයෙහි කැපකරුවෝ ඉතා වැඩියක් ගෙන යත්. භික්ෂූන්ට ඉතා සවිලාසක් දෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, තමන් විසින් පිසන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, ඇතුළත තබන ලද්ද, ඇතුළත පිසන ලද්ද, තමන් විසින් පිසන ලද්ද අනුදනිමි” යි.

12. එකල්හි බොහෝ භික්ෂූහු ආසිදනවිවෙහි වස් වැස නිම කලෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දැන්මට රජගහනුවරට යන්නෝ අතර මග දී රළු වූ හෝ මිහිරි වූ හෝ බොජුන් සැනෙන පමණ නො ලැබූහ. බොහෝ කැයුතු එළවළු පි ය. කැපකරුවෙක් නො වී ය. ඉක්බිති ඒ භික්ෂූහු කලානතසංභාව ඇත්තෝ රජගහ නුවර කලඤකතිවෘපය වූ වෙළචනගෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හුන් තැනට එළඹියහ. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්හ.

13. ආවිණ්ණං ඛො ජනෙන චුද්ධානං භගවන්තානං ආගන්තුකෙහි භික්ඛුහි සද්ධිං පටිසමොද්දිතුං. අඵ ඛො භගවා තෙ භික්ඛු ඵතදවොච: “කච්චි භික්ඛවෙ, බමනීයං? කච්චි යාපනීයං? කච්චිත්ඵ අප්පකිලමථෙන අද්ධානං ආගතා? කුතො ච කුමෙහ භික්ඛවෙ, ආගච්ඡ්ඵා?” නි. “බමනීයං භගවා, යාපනීයං භගවා. ඉධි මයං තනෙන කාසිසු වස්සං චුන්ඵා ජාපභහං ආගච්ඡන්තා භගවන්තං දස්සන්තාය අන්තරාමයෙන න ලභිත්වා පුබස්ස චා පණීතස්ස චා ගොජන්සස්ස යාවදන්ඵං පාරිසුරං. බහුඤ්ච ඵලබාදනීයං අහොසි. කප්පියකාරකො ච න අහොසි. තෙන මයං කිලන්තරූපා අද්ධානං ආගතා” නි.

14. අඵ ඛො භගවා ඵතසමිං නිදුනෙ ඵතසමිං පකරණෙ ධමමිං කඵං කචා භික්ඛු ආමන්තෙහි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, යත්ඵ ඵලබාදනීයං පස්සති, කප්පියකාරකො ච න හොති, සාමං ගතෙත්වා හරිත්වා කප්පියකාරකං¹ පසස්ඵවා භුමියං නිකම්ඵිත්වා පටිග්ගහාපෙත්වා පරිභුඤ්ජිතුං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, උග්ගහිතපටිග්ගහිත” නති².

15. තෙන ඛො ජන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස නවා ච නිලා නවඤ්ච මධු උප්පන්නා හොන්ති. අඵ ඛො තස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස ඵතදහොසි: “යන්නුනාහං නවෙ ච නිලෙ නවං ච මධුං. බුද්ධිපමුබස්ස භික්ඛුසඛිසස්ස දදෙය්” නති. අඵ ඛො සො බ්‍රාහ්මණො යෙන භගවා තෙබුපසඛකමි. උපසඛකමිත්ඵා භගවතා සද්ධිං සමොද්දි³. සමොද්දනීයං කඵං සාරාණීයං විනිසාරෙත්වා ඵකමන්තං අට්ඨාසි. ඵකමන්තං සීතො ඛො සො බ්‍රාහ්මණො භගවන්තං ඵතදවොච: “අධිවාසෙතු මෙ භවං ගොතමො සවානනාය භන්තං සද්ධිං භික්ඛුසඛෙසතා” නි. අධිවාසෙසි භගවා භුණ්භි-භාවෙත. අඵ ඛො සො බ්‍රාහ්මණො භගවතො අධිවාසනං විදිත්වා පකකාමි.

16. අඵ ඛො සො බ්‍රාහ්මණො තස්සා රත්තියා අච්චයෙන පණීතං බාදනීයං හොජනීයං පටිපාදපෙත්වා භගවතො කාලං ආරොචාපෙසි: “කාලො හො ගොතම, නිට්ඨිතං හන්ත” නති. අඵ ඛො භගවා පුබ්බණ්ණසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරං ආදය යෙන තස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස නිවෙසනං තෙබුපසඛකමි. උපසඛකමිත්ඵා පඤ්ඤතෙන ආසනෙ නිසිදි සද්ධිං භික්ඛුසඛෙසන.

17. අඵ ඛො සො බ්‍රාහ්මණො බුද්ධිපමුබං භික්ඛුසඛිසං පණීතෙන බාදනීයෙන හොජනීයෙන සහත්ථා සන්තපෙත්වා සමපචාරෙත්වා භගවන්තං භුත්තාචීං මනීතපත්තපාණිං ඵකමන්තං නිසිදි. ඵකමන්තං නිසිත්තං ඛො තං බ්‍රාහ්මණං භගවා ධමමියා කඵාය සන්දසෙත්වා සමාදාපෙත්වා සමුත්තෙ-ජෙත්වා සමපහංසෙත්වා උට්ඨායාසනා පකකාමි.

18. අඵ ඛො තස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස අචිරපකකන්තස්ස භගවතො ඵතදහොසි: “යෙසං ඛො මයා අන්ථාය බුද්ධිපමුබො භික්ඛුසඛෙසා නිමන්තිතො නවෙ ච නිලෙ නවං ච මධුං දස්සාමි” නි තෙ මයා පමමුට්ඨා⁴ දුභුං. යන්නුනාහං නවෙ ච නිලෙ නවඤ්ච මධුං කොලමෙඛි ච සපෙහි ච ආරාමං ආගරා-පෙය්” නති⁵.

1. “කප්පියකාරකං” ම ඡ සං. 2. “උග්ගහිතං පටිග්ගහිතුන්ති” ම ඡ සං.
 3. “පටිසමොද්දි” ම ඡ සං. 4. “පමුට්ඨා” ම ඡ සං.
 5. “හත්පෙය්සන්ති”

13. භාග්‍යවන් බුදුරජුන් විසින් ආගන්තුක භික්ෂුන් සමග මේ පිළිසඳර කතා කිරීම පුරුදු කරණ ලද්දේ ම ය. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “මහණෙනි, කිම ඉවසිය හැකි ද? කිම යැපිය හැකි ද? කිම නිදුකින් අධන් මග ආවාහු ද? මහණෙනි, තෙපි කොතැනින් එවු ද?” යි ඒ භික්ෂුන් විවාල සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඉවසිය හැකි ය. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යැපිය හැකි ය. සවාමිනි, අපි මෙහි කසිදනච්චෙහි වුසු වස් ඇත්තමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දැක්මට රජගහ නුවරට එන්නමෝ අතර මග දී රඵ වූ හෝ මිහිරි වූ හෝ සැහෙන පමණ බොජුන් නො ලැබීමු. බොහෝ කැයුතු එලවච්චී ද වී ය. කැපකරුවෙක් ද නො වූයේ ය. එයින් අපි කලාන්තසවහාව ඇත්තමෝ අධන්මග ආවෝ වෙමු” යි.

14. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි දැනුම් කතා කොට “මහණෙනි, යම් තැනෙක කැයුතු එලවච්චී දකී ද, කැපකරුවෙක් නො වේ ද, (එය) තමන් ගෙණ ගොස් කැපකරුවෙකු දැක බිම හෙලා පිළිගන්වා ගෙණ වලදන්තට අනුදනිමි. මහණෙනි, උග්‍යතිතපටිග්‍යතිතය (නමා විසින් ගත් එලාදිය වැලදියට වුව නැවත පිළිගන්වා ගැණීම) අනුදනිමි” යි භික්ෂුන් ඇමතු සේක.

15. එකල්හි එක්තරා බමුණකුහට අළුත් තල ද අළුත් මිපැණි ද ලැබුනේ වේ. ඉක්බිති ඒ බමුණාහට “මම අළුත් තලත් අළුත් මි පැණිත් බුද්ධිපුමුබසසකයාට දෙන්නෙමි නම් යෙහෙකැ” යි මේ සිත් වී ය. එකල්හි ඒ බ්‍රාහ්මණ තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එලඹියේ ය. එලඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමග සතුටුවීය යුතු වූ සිත් ගන්නා කතා කොට නිමවා පසෙක සිටියේ ය. පසෙක සිටියා වූ ඒ බ්‍රාහ්මණ තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේහට “නවන් ගෞතම තෙමේ භික්ෂුසසකයා සමග හෙට පිණිස මාගේ බත ඉවසාවා” යි (කී ය). භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුණ්ණිභාවයෙන් ඉවසා වදල සේක. එකල්හි ඒ බ්‍රාහ්මණ තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඉවසීම දැන කිත්ම ගියේ ය.

16. ඉක්බිති ඒ බ්‍රාහ්මණ තෙමේ ඒ රැය ඉක්ම යැමෙන් (පසු) පුණිත වූ කැයුතු දැ බිදිය යුතු දැ පිළියෙල කරවා “නවන් ගෞතමය, දැන් කාල ය යි. බන් කිමියේ ය” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කල් දන්වා ලී ය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරු කාලයෙහි හැඳ පොරොවා පා සිටුරු ගෙණ ඒ බ්‍රාහ්මණයාගේ ගෙට වැඩි සේක. වැඩ භික්ෂුසසකයා සමග පැණවූ අසුතෙහි වැඩ හුන් සේක.

17. එවිට ඒ බ්‍රාහ්මණ තෙමේ බුද්ධිපුමුබසසකයා පුණිත වූ කැයුතු දෙයින් බිදිය යුතු දෙයින් සියනින් සතප්වා හොඳින් වලදවා වලද අවසන් කල, පාත්‍රයෙන් බැහැර කල අත් ඇති, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සම්පයෙහි පසෙක හුන්නේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් ඒ බ්‍රාහ්මණයාට දැනුම් කතාවෙන් කරුණු දක්වා සමාදන් කරවා තියුණු කරවා සතුටු කරවා හුනස්නෙන් නැගිට වැඩි සේක.

18. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩි නොබෝ මේලාවක දී ඒ බමුණාහට “අළුත්තල ද අළුත්මි ද දෙන්නෙමි යි මා විසින් යමක් පිණිස බුද්ධිපුමුබසසක තෙමේ පවරණ ලද්දේ ද, මා විසින් ඒ දැ දීමට සිහිපත් නො කරණ ලදී. මම අළුත්තලත් අළුත්මිපැණිත් මහසැලිවලින් ද කළවලින් ද ආරාමයට ගෙන්වා ගෙණ යන්නෙමි නම්, යෙහෙකැ” යි මේ සිත් වී ය.

19. අළු බො සො බ්‍රාහ්මණෝ නවෙ ව නිලෙ නවඤ්ච මධුං කොලමෙහි ව සටෙහි ව ආරාමං ආනරුපෙත්වා යෙන භගවා තෙනුපසඛිනමි. උපසඛිනමිත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං සීතො බො සො බ්‍රාහ්මණෝ භගවන්තං එතදවොච: “යෙසං බො මයා තො ගොතම, අන්තය බුද්ධිපමුඛො භික්ඛුසංසො තිමන්තිතො ‘නවෙ ව නිලෙ නවඤ්ච මධුං දස්සාමි’ ති, තෙ මයා පමමුට්ඨා දානුං. පභිගණ්හානු මෙ තචං ගොතමො නවෙ ව නිලෙ නවඤ්ච මධු” නති. “තෙන හි බ්‍රාහ්මණ, භික්ඛුනං දෙහි” ති.

20. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු දුබ්බිකෙඛ අප්පමන්තකෙපි පචාරෙන්නති. පටිසඛ්ඛාපි පටිකම්පනති. සබ්බො ව සබ්බො පචාරිතො හොති. භික්ඛු කුකඤ්චවායන්තා න පභිගණ්හනති. “පභිගණ්හාඨ¹ භික්ඛවෙ, පරිභුඤ්ජඨ. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තතො තීතචං භුත්තාචිතා පචාරිතෙන අනතිරිත්තං පරිභුඤ්ජිතු” නති.

21. තෙන බො පන සමයෙන ආයසමතො උපනිදෙස්ස සක්ඛාපුත්තස්ස උපට්ඨාකකුලං සඛිසස්ස අන්තය බාදනීයං පාතෙසි: “ඉදං බාදනීයං² අයස්ස උපනිදෙස්ස දෙස්සත්වා සඛිසස්ස දාතබ්බ” නති.

22. තෙන බො පන සමයෙන ආයසමා උපනිදෙස්ස සක්ඛාපුත්තො ගාමං පිණ්ඩාය පට්ටෙඨා හොති.

23. අළු බො තෙ මනුස්සා ආරාමං ගන්ත්වා භික්ඛු පුච්ඡිංසු: “කතං භනෙත, අයෙසා උපනිදෙස්ස” ති. එසාච්ඡිසො ආයසමා උපනිදෙස්ස සක්ඛාපුත්තො ගාමං පිණ්ඩාය පට්ටෙඨා” ති. “ඉදං භනෙත බාදනීයං අයස්ස උපනිදෙස්ස දෙස්සත්වා සඛිසස්ස දාතබ්බ” නති. භගවතො එතමන්තං ආරොචෙසුං. “තෙන හි භික්ඛවෙ, පටිගහනෙත්වා තික්ඛිපඨ යාව උපනිදෙස්ස ආගච්ඡිති” ති.

24. අළු බො ආයසමා උපනිදෙස්ස සක්ඛාපුත්තො පුරෙහන්තං කුලාති පසිරුපාසිත්වා දිවා ආගච්ඡති.

25. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු දුබ්බිකෙඛ අප්පමන්තකෙපි පචාරෙන්නති. පටිසඛ්ඛාපි පටිකම්පනති. සබ්බො ව සබ්බො පචාරිතො හොති. භික්ඛු කුකඤ්චවායන්තා න පභිගණ්හනති. “පභිගණ්හාඨ භික්ඛවෙ, පරිභුඤ්ජඨ. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පුරෙහන්තං පටිගහතිතං භුත්තාචිතා පචාරිතෙන අනතිරිත්තං පරිභුඤ්ජිතු” නති.

26. අළු බො භගවා රාජගහෙ යඨාභීරත්තං විනරිත්වා යෙන සාවඤ්චි තෙන මාරිකං පකඤාමි. අනුපුබ්බෙන මාරිකං මරමානො යෙන සාවඤ්චි තදචසරි. තඤ්ඤ දුදං භගවා සාවඤ්චියං විහරති ජෙහවනෙ අනාඨපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ.

27. තෙන බො පන සමයෙන ආයසමතො සාපිපුත්තස්ස කායඛාතා-බාධො හොති.

1. “පටිගහනඨ” ම ඡ සං.
 2. “ඉදං බාදනීයං” ඉති මරමිඤ්ඤරපොත්තෙ න දිස්සතෙ.

19. එවිට ඒ බ්‍රාහ්මණ තෙමේ අළුත්තලක් අළුත්මිපැණින් මහ සැලිවලින් ද කලවලින් ද ආරාමයට ගෙන්වා ගෙන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතට ගියේ ය. ගොස් පසෙක සිටියේ ය. පසෙක සිටියා වූ ඒ බ්‍රාහ්මණ තෙමේ “නවත් ගෞතමයන් වහන්ස, “අළුත්තලක් අළුත් මිපැණින් දෙන්නෙමු” යි මා විසින් යමක් පිණිස බුද්ධපුත්‍රබ්‍රහ්මචාරිණීසමාජය තෙමේ පවරණ ලද්දේ ද, ඒ ද දීමට මා විසින් සිහි නො කරණ ලදී. නවත් ගෞතම තෙමේ මාගේ අළුත්තලක් අළුත්මිපැණින් පිළිගණිවා” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකෙලේ ය. “බ්‍රාහ්මණය, එසේ නම් හිඤ්ඤන්ට දෙව”.

20. එකල්හි හිඤ්ඤ දුර්භික්ඛයෙහි සුළුදෙයක් දුන් කල්හි ද පවරන්. සලකා ද ප්‍රතික්‍ෂෙප කෙරෙත්. සියලු සමස් තෙමේ නොපන (වලද) පවරණය කෙලේ වෙයි. හිඤ්ඤ කුකුස් කරන්නෝ නො පිළිගණිත්. “මහණෙනි, පිළිගණිවු. වලදවු. මහණෙනි, වැලදු නැතින් ගෙන එන ලද අතිරික්ත නො වූ ආහාරය (පසම පවරණා සිකඩාපදයෙහි කී ලෙසින් අසිරිත් නො කල ආහාරය) වලද අවසන් කල පැවරු මහණහු විසින් වලදන්තට අනුදනිමි” යි.

21. එකල්හි ශාක්‍යපුත්‍ර වූ ආයුෂමත් උපනඤ තෙරුන්ගේ උපසා-යකකුලයක් සමස්තය පිණිස “මේ කැ යුතු ද ස්වාමී වූ උපනඤ තෙරුන්ට පෙන්වා සමස්තයට දිය යුතු ය” යි කැමක් යැවී ය.

22. එකල්හි ශාක්‍යපුත්‍ර ආයුෂමත් උපනඤ සභිර තෙමේ පිඩු පිණිස ගමට පිවිසියේ වේ.

23. ඉක්බිති ඒ මිනිස්සු ආරාමයට ගොස් “ස්වාමීනි, ස්වාමී වූ උපනඤ සභිර තෙමේ කොහි ද” යි හිඤ්ඤන් විමාලක. “ඇවැත්නි, මේ ශාක්‍යපුත්‍ර වූ ආයුෂමත් උපනඤ සභිර තෙමේ පිඩු පිණිස ගමට පිවිසියේ” යි. “ස්වාමීනි, මේ කැම ස්වාමී වූ උපනඤ තෙරුන්ට පෙන්වා සමස්තයට දිය යුතු ය” යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, එසේ නම් පිළිගෙන උපනඤයන් එන තුරු බතා තබවු”.

24. ඉක්බිති ශාක්‍යපුත්‍ර වූ ආයුෂමත් උපනඤ සභිර තෙමේ පෙරවරු කාලයෙහි කුලයන් ඇසුරු කරමින් සිට ඉතා දහවල් එයි.

25. එකල්හි හිඤ්ඤ දුර්භික්ඛයෙහි සුළුදෙයක් දුන් කල්හි ද පවරන්. සලකා ද ප්‍රතික්‍ෂෙප කෙරෙත්. “සියලු සමස් තෙමේ පැවරුයේ වේ ය” යි හිඤ්ඤ කුකුස් කරන්නෝ නො පිළිගණිත්. “මහණෙනි, පිළිගණිවු. වලදවු. මහණෙනි, පෙරවරුයෙහි පිළිගන්නා ලද අතිරික්ත නො වූ ආහාරය වලද අවසන් කල පැවරු (=හොපන ප්‍රතික්‍ෂෙප කල) මහණහු විසින් වලදන්තට අනුදනිමි” යි.

26. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහනුවර කැමැති තාක් මාසය කොට සැවැත්තුවර බලා මාරිකාවෙහි වැඩ සේක. පිළිවෙලින් මාරිකා කරණ සේක් සැවැත්තුවරට වැඩියත. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි සැවැත්තුවර පේතවනයෙහි වූ අනෝපිඩුසිටුනගේ ආරාමයෙහි වසන සේක.

27. එකල්හි ආයුෂමත් ශාකිපුත්‍ර සභිරයන් වහන්සේට කායදහ ආබාධයෙක් (කයදුමිල්ලෙක්) වේ.

28. අඵ බො ආයසමා මහාමොග්ගලානො යෙනායසමා සාරිපුත්තො තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා ආයසමන්තං සාරිපුත්තං එතදවොච: “පුඤ්ඤෙ තෙ ආවුසො සාරිපුත්ත, කායඛාතාබාධො කෙන ඵාසු හොති” ති. “භිසෙති ච මෙ ආවුසො මුලාලිකාති වා” ති.

29. අඵ බො ආයසමා මහාමොග්ගලානො සෙය්‍යථාපි නාම බලවා පුරිසො සමමිඤ්ජිතං වා බාහං පසාරෙය්‍ය, පසාරිතං වා බාහං සමමිඤ්ජෙය්‍ය, එවමෙවං ජෙතවනෙ අන්තර්ගිතො මඤ්ඤිනියා පොකඛරණියා තීරෙ පාතුරහොසි.

30. අදදසා බො අඤ්ඤතරො නාගො ආයසමන්තං මහාමොග්ගලානං දුරතොච ආගච්ඡන්තං. දීසවාන ආයසමන්තං මහාමොග්ගලානං එතදවොච: “එතු බො භන්තෙ අයෙයා මහාමොග්ගලානො. සවාගතං භන්තෙ අය්‍යස්ස මහාමොග්ගලානස්ස. තෙන භන්තෙ, අය්‍යස්ස අන්තො? කිං දමමි” ති. “භිසෙති ච මෙ ආවුසො අන්තො මුලාලිකාති වා” ති.

31. අඵ බො සො නාගො අඤ්ඤතරං නාගං ආණ්ඨපෙසි: “තෙන භි භණ්ණෙ අය්‍යස්ස භිසෙ ච මුලාලිකායො ච යාවදන්ථං දෙහි” ති. අඵ බො සො නාගො මඤ්ඤිනියං පොකඛරණියං මගාතෙත්වා සොමොය භිසඤ්ච භිසමුලාලිකඤ්ච¹ අඛාතෙත්වා² පුට්ඨකඛාලිතං විකඛාලෙත්වා භණ්ණිකං බස්සිත්වා යෙනායසමා මහාමොග්ගලානො තෙනුපසඞ්කමි.

32. අඵ බො ආයසමා මහාමොග්ගලානො සෙය්‍යථාපි නාම බලවා පුරිසො සමමිඤ්ජිතං වා බාහං පසාරෙය්‍ය, පසාරිතං වා බාහං සමමිඤ්ජෙය්‍ය, එවමෙවං මඤ්ඤිනියා පොකඛරණියා තීරෙ අන්තර්ගිතො ජෙතවනෙ පාතුරහොසි.

33. සොපි බො නාගො මඤ්ඤිනියා පොකඛරණියා තීරෙ අන්තර්ගිතො ජෙතවනෙ පාතුරහොසි. අඵ බො සො නාගො ආයසමන්තො මහාමොග්ගලානස්ස භිසෙ ච මුලාලිකායො ච පටිග්ගතාපෙත්වා ජෙතවනෙ අන්තර්ගිතො මඤ්ඤිනියා පොකඛරණියා තීරෙ පාතුරහොසි.

34. අඵ බො ආයසමා මහාමොග්ගලානො ආයසමන්තො සාරිපුත්තස්ස භිසෙ ච මුලාලිකායො ච උපනාමෙසි. අඵ බො ආයසමන්තො සාරිපුත්තස්ස භිසෙ ච මුලාලිකායො ච පරිභුත්තස්ස³ කායඛාතාබාධො පටිපපස්සමති. බහු භිසා ච මුලාලිකායො ච අචසිට්ඨා හොන්ති.

35. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු දුබ්භිතෙබ අපමන්තකෙපි පචාරෙත්ති. පටිසඞ්ඛාපි පටිකම්පන්ති. සබ්බො ච සමෙසා පචාරිතො තොති. භික්ඛු කුකකුච්චායන්තා න පභිගණ්හන්ති. “පභිගණ්හාථ භික්ඛවෙ, පරිභුඤ්ජථ. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, මනථං. පොකඛරථං. භුත්තාචිත්තා පචාරිතෙන අනතිරිත්තං පරිභුඤ්ජිතු” නති.

1. “භිස මුලාලි.” සී මු.
 2. “අභගෙත්වා” ම හු ප. හො මි. “අඛාතෙත්වා” ම ජ සා. 3. “භුත්තස්ස” ම ජ සා.

28. ඉක්බිති ආයුෂමත් මහාමෛදගලයායන සඨවිරයන් වහන්සේ ශාරීපුත්‍ර සඨවිරයන් වහන්සේ වෙතට එලඹියහ. එලඹ “ඇවැත්ති, ශාරීපුත්‍ර සඨවිරයන් වහන්ස, පෙර ඔබගේ කයදුපිලිල කුමකින් පහසු වී ද?” යි ආයුෂමත් ශාරීපුත්‍ර සඨවිරයන් වහන්සේගෙන් ඇසූහ. “ඇවැත්ති, මාගේ රෝගය නෙළුම්පලයෙන් ද නෙළුම්පලයෙන් ද පහසු වී ය”.

29. ඉක්බිති ආයුෂමත් මහාමෛදගලයායන සඨවිරයන් වහන්සේ බලවත් පුරුෂයෙක් හැකිළූ අත දිගු කරන්නේ යම් සේ ද, දිගු කල අත හකුළන්නේ යම් සේ ද, එපරිද්දෙන් ජෙනවනයෙහි අතුරුදහන් වූ සේක් මඤ්ඤිනී පොකුණ ඉටුරෙහි පහල වූ සේක.

30. එක්තරා ඇතෙක් එන්නා වූ ආයුෂමත් මහාමෛදගලයායන සඨවිරයන් වහන්සේ දුර දීම දුටුයේ ය. දැක ආයුෂමත් මහාමෛදගලයායන සඨවිරයන් වහන්සේට “සාමීනි, සාමී වූ මහාමෛදගලයායන සඨවිරයන් වහන්සේ වඩින සේක්වා. සාමීනි, සාමී වූ මහාමෛදගලයායන සඨවිරයන් වහන්සේගේ යහපත් පැමිණීමෙකි. සාමීනි, සාමීන් වහන්සේට කුමකින් ප්‍රයෝජන වේ ද, (මම) කුමක් දෙමි ද” යි කීයේ ය. “ඇවැත්ති, මට නෙළුම්පලයෙන් ද, නෙළුම්පලයෙන් ද ප්‍රයෝජන වේ”.

31. එවිට ඒ ඇත්තෙමේ එක්තරා ඇතකුට “කොල, එසේ නම් සාමීන් වහන්සේට නෙළුම්පල ද නෙළුම්පල ද සැතෙත පමණ දෙව” යි අණ කෙළේ ය. ඉක්බිති ඒ ඇත්තෙමේ මඤ්ඤිනීපොකුණට බැස හොඹින් නෙළුම්පල ද නෙළුම්පල ද උපුටා ගෙන මනා කොට සෝදා මිටියක් බැඳ ආයුෂමත් මහාමෛදගලයායන සඨවිරයන් වහන්සේ වෙතට පැමිණියේ ය.

32. ඉක්බිති ආයුෂමත් මහාමෛදගලයායන සඨවිරයන් වහන්සේ බලවත් පුරුෂයෙක් හැකිළූ අත දිගු කරන්නේ යම් සේ ද, දිගු කල අත හකුළන්නේ යම් සේ ද, එපරිද්දෙන් වහා මඤ්ඤිනී පොකුණ ඉටුරෙහි අතුරුදහන් වූ සේක් ජෙනවනයෙහි පහල වූ සේක.

33. ඒ ඇත්තෙමේ ද මඤ්ඤිනීපොකුණඉටුරෙහි අතුරුදහන් ව ජෙනවනයෙහි පහල වූයේ ය. ඉක්බිති ඒ ඇත්තෙමේ ආයුෂමත් මහාමෛදගලයායන සඨවිරයන් වහන්සේට නෙළුම්පල ද නෙළුම්පල ද පිළිගන්වා ජෙනවනයෙහි අතුරුදහන් ව මඤ්ඤිනීපොකුණ ඉටුරෙහි පහල වූයේ ය.

34. ඉන් පසු ආයුෂමත් මහාමෛදගලයායන සඨවිරයන් වහන්සේ ආයුෂමත් ශාරීපුත්‍ර සඨවිරයන් වහන්සේට නෙළුම්පල ද නෙළුම්පල ද එළවූහ. නෙළුම්පල ද නෙළුම්පල ද වැලඳු ආයුෂමත් ශාරීපුත්‍ර සඨවිරයන් වහන්සේගේ කයේ දුපිලිල සංසිඳුනේ ය. බොහෝ නෙළුම්පල ද නෙළුම්පල ද ඉතිරි වී ය.

35. එකල්හි භික්ෂුහු දුර්භික්ෂයෙහි සවලපමාත්‍රයක් දුන් කල්හි ද පවරන්. දැන ද ප්‍රතික්ෂෙප කෙරෙත්. සියලු සබ්බ තෙමේ ද පැවරුයේ වේ. භික්ෂුහු කුකුස් කරමින් නො පිළිගනීන්. “මහණෙනි, පිළිගනිමු. වලදවු. මහණෙනි, වලද අවසන් කල මහණහු විසින් වනයෙහි කටගත් පිඬුමගසෙහි හටගත් අතිරික්ත නො වූ ද වලදන්තට අනුදනිමි”.

36. තෙන ඛො පන සමයෙන ඝාමිකම්මං ඛන්තං ඵලබාදනීයං උප්පන්නං¹ හොති: කප්පියකාරකො ච න හොති. භික්ඛු කුකකුච්චායන්නා ඵලං න පරිභුඤ්ජති. භගවතො ඵතමන්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අඛිජං නිබ්බට්ඨිජං² අකතකප්පං ඵලං පරිභුඤ්ජතු” නති.

37. අථ ඛො භගවා සාවන්තීයං යථාභිජන්තං විගරිත්වා යෙන රාජගහං තෙන වාරිකං පකකාමි. අනුපුබ්බිත වාරිකං වරමානො යෙන රාජගහං තදවසරි. තත්ත පුදං භගවා රාජගහෙ විහරති වෙඨමනො කලඤ්ඤානිවාසෙ.

38. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරසස් භික්ඛුනො භගඤ්ඤානාමො හොති. ආකාසගොතො වෙජ්ජො සන්තමමං කරොති. අථ ඛො භගවා සෙනාසනවාරිකං ආභිඤ්ඤානො යෙන තස්ස භික්ඛුනො විහාරො තෙනුපසම්ඤ්ඤි. අද්දසා ඛො ආකාසගොතො වෙජ්ජො භගවන්තං දුරතොච ආගච්ඡන්තං. දිස්වාන භගවන්තං ඵතදවොච: “ආගච්ඡතු භවං ගොතමො, ඉමස්ස භික්ඛුනො වච්චමග්ගං පස්සතු සෙය්‍යථාපි ගොධාමුඛි” නති.

39. අථ ඛො භගවා “මමං³ බ්වංගං මොඤ්ජුරිසො උප්පණේති” ති තතොච පටිනිවත්තීත්වා ඵතස්මිං නිදුතෙ ඵතස්මිං පකරණේ භික්ඛුසමිකං සන්තිපාතාපෙත්වා භික්ඛු පටිපුච්ඡී: “අඤ්ඤි භික්ඛවෙ, අමුකස්මිං විහාරෙ භික්ඛු ගිලානො?” ති. “අඤ්ඤි භගවා” ති. “කිං තස්ස භික්ඛවෙ, භික්ඛුනො ආබාමො?” ති. “තස්ස භගන්ත ආයස්මතො භගඤ්ඤානාමො. ආකාසගොතො වෙජ්ජො සන්තමමං කරොති” ති. විගරිති බුද්ධො භගවා: “අනුච්ඡිච්චියං භික්ඛවෙ, තස්ස මොඤ්ජුරිසස්ස අනුපුලොමිකං අප්පතීරුපං අස්සාමණ්ඩකං අකප්පියං අකරණීයං. කථං හි නාම සො භික්ඛවෙ, මොඤ්ජුරිසො සම්බාමෙ සන්තමමං කාරාපෙසස්සති. සම්බාමෙ භික්ඛවෙ, පුබ්බමා ජප්ඵි. දුරොපයො වණො. දුප්පරිහාරං සන්ථං. තෙනං භික්ඛවෙ, අප්පසන්නානං වා පසාදය-පෙ-විගරිතිත්වා බ්මම්මිං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙතසි: “න භික්ඛවෙ, සම්බාමෙ සන්තමමං කාරාපෙතබ්බං. යො කාරාපෙය්‍ය, ආපතති ථුල්ලච්චයස්සා” ති.

40. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු “භගවතා සන්තමමං පටිකඛිත්තං” නති වඤ්ඤමමං කාරාපෙතති. යෙ තෙ භික්ඛු අප්පිච්ඡා තෙ උජ්ඣායන්ති, භීයන්ති, විපාවෙතති: “කථං හි නාම ජබ්බග්ගියා භික්ඛු වඤ්ඤමමං කාරාපෙසස්සති” ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො ඵතමන්ථං ආරොචෙසුං.

41. “සච්චං නිර භික්ඛවෙ, ජබ්බග්ගියා භික්ඛු වඤ්ඤමමං කාරා-පෙතති” ති. “සච්චං භගවා”-පෙ-විගරිතිත්වා බ්මම්මිං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙතසි: “න භික්ඛවෙ, සම්බාධස්ස සාමන්තා ද්වඤ්ඤා සන්තමමං වා වඤ්ඤමමං වා කාරාපෙතබ්බං. යො කාරාපෙය්‍ය, ආපතති ථුල්ලච්චයස්සා” ති.

1. “උප්පන්නං” සි මු. 2. “නිබ්බට්ඨිජං” ම ජ සං.
3. “ංසා මං” ම ජ සං. 4. “අඤ්ඤි නිර” ම ජ සං. P T S.

36. එකල්හි සැමැත්තුවර කැයුතු බොහෝ ඵලවහී උපන්නේ වේ. කැපකරුවෙක් ද නො වේ. භික්ෂුහු කුකුස් කරමින් ඵල නො වලඳන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, මුහු කල ඇට නැත්තා වූ ද (පැල වෙන) ඇට ඉවත් කලා වූ ද කැප නො කලා වූ ඵලවහී වලඳන්නට අනුදැනිමි” යි.

37. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැමැත්තුවර කැමැති තාක් කල් වාසය කොට රජගහනුවර බලා වාරිකාවෙහි වැඩි සේක. පිළිවෙලින් වාරිකා කරණ සේක් රජගහනුවරට වැඩිසේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි රජගහනුවර කලඤ්ඤානිවාසයෙහි වූ මෙඵවනාරාමයෙහි වාසය කරණ සේක.

38. එකල්හි එක්තරා මහණකුහට භගඤ්ඤානිවාසයෙක් වේ. ආකාස-ගොහන වෙද තෙමේ සැත්කම් (ශල්‍යකමීයක්) කරයි. එකල්හි භාග්‍ය වතුන් වහන්සේ සෙනාසනවාරිකාවෙහි වඩිනා සේක් ඒ මහණහුගේ විහාරයට වැඩි සේක. ආකාසගොහන වෙද තෙමේ වඩින්නා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දුර දී ම දුටුයේ ය. දැක “නවක් ගොහම .තෙමේ (මෙහි) ඒවා. මේ මහණහුගේ කලගොසි කට වැනි වූ වසමග බලාවා” යි කීයේ ය.

39. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “මේ හිස් පුරුෂ තෙමේ මට විසුළු බස් බෙණේ ය” යි එයින් ම පෙරලා අවුත් මේ නිදහසෙහි මේ කාරණයෙහි භික්ෂුසංඝයා රැස් කරවා “මහණෙනි, අසුවල් වෙතෙර ගිලන් මහණෙක් ඇත්තේ ද” යි භික්ෂුන් විවාල සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඇත්තේ ය.” “මහණෙනි, ඒ මහණහුගේ රොගය කුමක් ද?” “සවාමීනි, ඒ ආයුෂමතුන් හට භගඤ්ඤානිවාසයෙකි. ආකාසගොහන වෙද තෙමේ ශල්‍යකමී කෙරෙයි.” භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ ගැරහු සේක. “මහණෙනි, ඒ හිස් පුරුෂයාගේ ක්‍රියාව නො ගැලපෙන්නක. අනුලොමී නො වූවෙක. නුසුදුස්සෙක. මහණකමට නො ගොබනේ ය. අකැප වූවෙක. නො කටයුත්තෙක. මහණෙනි, ඒ හිස් පුරුෂ තෙමේ කෙසේ නම් සමබාධ සථානයෙහි (වස මග පස මග අතර) ශල්‍යකමී කරවී ද? මහණෙනි, ලිඛගප්‍රදේශයෙහි සිවිය සියුම් ය. වණය සුව කරණු අපහසු ය. ආයුධය ක්‍රියා කරවීම දුෂ්කාර ය. මහණෙනි, මෙය නො පැහැදුනවුන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වේ ය” යි -පෙ- ගරහා දැනුම් කතා කොට “මහණෙනි, ලිඛගප්‍රදේශයෙහි ශල්‍යකමී නො කරවිය යුතු ය. යමෙක් කරවන්නේ නම්, පුලසිඇවැත් වේ ය” යි වදාළ සේක.

40. එකල්හි සවගමහණෝ “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ශල්‍යකමීය ප්‍රතික්ෂේප කරණ ලද” යි වසනිකමීය කරවන්. අලොච්ඡ වූ යම් ඒ භික්ෂුහු වෙත් ද, ඒ භික්ෂුහු “සවගමහණෝ කෙසේ නම් වසනිකමී කරවන් ද” යි අවමන් කෙරෙත්. නින්දා කෙරෙත්. දෙස් කියත්. එකල්හි භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ.

41. “මහණෙනි, සවගමහණෝ වසනිකමී කරවන් ල යනු සැබෑ ද?” “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, සැබෑ ය.” -පෙ- ගරහා දැනුම් කතා කොට “මහණෙනි, ලිඛගප්‍රදේශය භාත්පස දැහුලකින් ඇතුළත ශල්‍යකමීය ද (සමබාධයෙහි) වසනිකමීය (වසනිපීඨනය) ද නො කරවිය යුතු ය. යමෙක් කරවා නම්, පුලසිඇවැත් වේ ය” යි වදාළ සේක.

42. අප්ඵ බො භගවා ජාජගහෙ යථාභිරතනං විහරිතා යෙන බාරාණසී තෙන මාරිකං පසකාමි. අනුපුබ්බෙන මාරිකං වරමානො යෙන බාරාණසී තදවසරි. තුගු සුදං භගවා බාරාණසියං විතරති ඉසිපතනෙ මිගදුයෙ.

43. තෙන බො පන සමයෙන බාරාණසියං සුපපියො ව උපාසකො සුපපියා ව උපාසිකා උභො පසනනා¹ තොනති දුයකා කාරකා සම්ඝුපට්ඨාකා. අප්ඵ බො සුපපියො උපාසිකා ආරාමිං ගතවා විහාරෙන විහාරං පරිවෙණෙන පරිවෙණං උපසඞකමිතා භික්ඛු පුච්ඡති: “කො හනෙන ගිලානො, කස්ස කිං ආහරිසතු” ති.

44. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරෙන භික්ඛුනා විරෙචනං පිතං තොති. අප්ඵ බො සො භික්ඛු සුපපියං උපාසිකං එතදවොච: “මයා බො හගිති, විරෙචනං පිතං. අතො මෙ පටිච්ඡාදනියෙනා” ති. “සුට්ඨ අයස, ආහරිසිස්සති” ති. ඝරං ගතවා අනොචාසිං ආණාපෙසි: “ගච්ඡ හණේ, පචතතමංසං ජානාති” ති. “එව: අයෙස” ති බො සො පුරිසො සුපපියාය උපාසිකාය පටිසස්සවා කෙවලකපං බාරාණසීං ආභිණ්ඩනොන අදදස පචතතමංසං. අප්ඵ බො සො පුරිසො යෙන සුපපියා උපාසිකා තෙනුපසඞකමි. උපසඞකමිතා සුපපියං උපාසිකං එතදවොච: “නත්ඨෙය් පචතතමංසං. මාසානො අජා” ති.

45. අප්ඵ බො සුපපියාය උපාසිකාය එතදහොසි: “තස්ස බො ගිලානස්ස භික්ඛුනො පටිච්ඡාදනීයං අලහනනස්ස ආබාධොවා අභිවඞ්ඞිස්සති. කාල-කිරියා මා හමිස්සති. න බො මෙ තා පතිරුපං, යාතං පටිසස්සවා න හරාපෙය්ස” තති. පොත්ථනිකං ගතොවා උඡාරුමංසං උක්කනන්තිවා දුසියා අදසි: “තඤ් ජේ ඉමං මංසං සමපාදෙතා, අමුක්සමිං විහාරෙ භික්ඛු ගිලානො, තස්ස දජේති². යො ව මං පුච්ඡති, ගිලානාති පටිවෙදෙති” ති උත්තරාසඞෙගන උඡාරුං පවෙඨෙතා³ ඔවරකං පටිසිතා මඤ්චකෙ තිපජ්ඣි.

46. අප්ඵ බො සුපපියො උපාසකො ඝරං ගතවා දුසිං පුච්ඡී: “කහං සුපපියා” ති. “එසය්ස⁴ ඔවරකෙ තිපනනා” ති. අප්ඵ බො සුපපියො උපාසකො යෙන සුපපියා උපාසිකා තෙනුපසඞකමි. උපසඞකමිතා සුපපියං උපාසිකං එතදවොච: “කස්ස තිපනනාසී” ති. ගිලානමිති⁵. “කිනෙන ආබාධො” ති. අප්ඵ බො සුපපියා උපාසිකා සුපපියස්ස උපාසකස්ස එතමත්ථං ආරොපෙසි.

47. අප්ඵ බො සුපපියො උපාසකො “අච්ඡරියං වත හො! අබ්භුතං වත නො! යාචස්ඤායං සුපපියා පසනනා, යගු හි නාම අත්තනොපි මංසාති පරිච්චතනාති, කිමපතිමාය⁶ අඤ්ඤං කිඤ්චි අදෙය්සං හවිස්සති” ති ගපට්ඨා උදගො යෙන භගවා තෙනුපසඞකමි. උපසඞකමිතා භගවනනං අභි-වාදෙතා එකමනනං නිසීදි.

1. “උභංසා පසනනා” ම ඡ සං. P.T.S. අ. 8. තො මි.
2. “දජ්ජාසී” ම ඡ සං. 3. “පට්චෙසාසා” ම ඡ සං. 4. “එසාය්ස” ම ඡ සං.
5. “ගිලානාමිති” ම ඡ සං. 6. “කිමපිමාය” ම ඡ සං. පො මි.

42. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහනුවර කැමැති තාක් කල් වාසය කොට බරණැස් නුවර බලා වාරිකාවෙහි වැඩි සේක. පිළිවෙළින් වාරිකා කරණ සේක් බරණැස් නුවරට වැඩි සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි බරණැස් නුවර මාගදය නම් වූ ඉසිපතනායාමයෙහි වසන සේක.

43. එකල්හි බරණැස් නුවර සුප්පියඋපාසක තෙමේ ද සුප්පියා උපාසිකා තොමෝ ද යන දෙදෙන පැහැදුනෝ වෙත්. දයකයෝ වෙත්. කාරකයෝ වෙත්. සබ්බසාපස්ථායකයෝ වෙත්. එකල්හි සුප්පියා උපාසිකා තොමෝ ආරාමයට ගොස් වෙහෙරෙන් වෙගෙරට පිරිවෙණෙන් පිරිවෙණට එළඹ “සාමිනි, කවරෙක් හිලන් වේ ද? කවරකුට කුමක් ගෙනෙහු යුතු ද” යි භික්ෂුන් අතින් විචාරයි.

44. එකල්හි එක්තරා මහණකු විසින් විරෙවන බෙහෙකක් බොන ලද්දේ වේ. ඉක්බිති ඒ මහණ තෙමේ “බුහුනනිය, මා විසින් විරෙවන බෙහෙකක් බොන ලදී. මට මස් රසයෙන් ප්‍රයෝජන වේ” යි සුප්පියා උපාසිකාවට කී ය. “ආයතීන් වහන්ස, හොඳ යි. ගෙනෙහු ලබන්නේය ” යි ගෙට ගොස් අනුවැසියකුට “සගය, යඵ. කඩපිලෙහි විකිණීමට තැබූ මස් දනුව” යි අණ කළා ය. “ආයතීවෙති, එසේ ය” යි ඒ පුරුෂ තෙමේ සුප්පියා උපාසිකාවට පිළිවදන් දී ගොස් මුළු බරණැස් ඇවිදින්නේ කඩපිලෙහි විකිණීමට තැබූ මසක් නො දුටුයේ ය. ඉක්බිති ඒ පුරුෂ තෙමේ සුප්පියා උපාසිකාව වෙතට ගියේ ය. ගොස් “ආයතීවෙති, කඩපිලෙහි විකිණීමට තැබූ මසක් නැතැයි ය. අද මාසාන ය” (සතුන් මැරීම තහනම් ය) යි සුප්පියා උපාසිකාවට දැන්වී ය.

45. එවිට සුප්පියා උපාසිකාවට “මස් රසය නො ලබන ඒ හිලන් මහණහුගේ රොගය හෝ වැඩෙන්නේ ය. කලුරිය කිරීම හෝ වන්නේ ය. මම යමක් දීමට පොරොන්දු දී එය නො යවන්නෙමි නම්, එය මට නුසුදුසු ය” යි මෙබඳු සිතෙක් වී ය. මස් කපන කැත්තා ගෙණ කලවා මස් කපා “කෙල්ල, මේ මස පිස සකස් කොට, අසවල් වෙහෙර හිලන් මහණෙක් වේ. ඒ මහණහුට දෙව” යි දැසියට දුන්නී ය. “යමෙක් මා ගැණ විචාරා නම්, හිලන් වුවා යි කියව” යි උතුරුසඵවෙන් කලවය වෙලා ගෙණ ඔවරකයට (නිදනගෙට) ඇතුල් ව ඇදෙහි හොත්තා ය.

46. ඉක්බිති සුප්පිය උපාසක තෙමේ ගෙට ගොස් “සුප්පියාව කොහි ද” යි දැසිය විචාලේ ය. “ආයතීය, නිදනගෙහි හෝනී ය”. එවිට සුප්පිය උපාසක තෙමේ සුප්පියා උපාසිකාව වෙතට ගියේ ය. ගොස් “කුමක් හෙයින් හෝනිනි ද” යි සුප්පියා උපාසිකාවගෙන් ඇසී ය. “මම හිලන්ම”. “කීහේ ආබාධය කුමක් ද?” එවිට සුප්පියා උපාසිකා තොමෝ සුප්පියා උපාසකයා හට මේ කාරණය කී ය.

47. ඉක්බිති සුප්පිය උපාසක තෙමේ “හවන්ති, අරුමයක! හවන්ති, පෙර නො වූවෙක! මේ සුප්පියා උපාසිකා තොමෝ නිරවශෙෂයෙන් ශුඛාවත් ය. නිරවශෙෂයෙන් ප්‍රසන්නා ය. තමන්ගේ ම මස් මෙසේ පරිත්‍යාග කරණ ලද නම්, මාය විසින් නො දිය බැකි වූ අන් කුමක් වන්නේ ද” යි සතුටු වූයේ ඔදවැසියේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක හුන්නේ ය.

48. පසෙක හුන් සුප්පියඋපාසක තෙමේ “සවාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්‍ෂුසමසයා සමග හෙටට මාගේ බත ඉවසා වදරණ සේක්වා” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ධුමුකේච්චාවයෙන් ඉවසු සේක. ඉක්බිති සුප්පියඋපාසක තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඉවසීම දැන හුනස්තෙන් නැගිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පැදකුණු කොට තිත්ම ගියේ ය.

49. ඉක්බිති සුප්පියඋපාසක තෙමේ ඒ රැය ඉක්ම යෑමෙන් පසු ප්‍රණීත වූ කෑ යුතු දෙය බිදිය යුතු දෙය පිළියෙල කරවා “සවාමීනි, දැන් මේ කාලය යි, බත නිමියේ ය” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකරවී ය. එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරුකාලයෙහි හැද පොරොවා පා සිටුරු ගෙණ සුප්පියඋපාසකයාගේ ගෙට වැඩි සේක. වැඩ භික්‍ෂුසමසයා සමග පැණවූ අසුතෙහි හුන් සේක.

50. ඉක්බිති සුප්පියඋපාසක තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හිටියේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක සිටි සුප්පිය උපාසකයාගෙන් “සුප්පියාව කොහි ද” යි අසා වදාල සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, (ඕ නොමෝ) ගිලන් වූවා ය” යි. “එසේ නම් මෙහි ඒවා” යි. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, නො හැකිය”. “එසේ නම් ඔසොවා ගෙන එව්” යි. ඉක්බිති සුප්පියඋපාසක තෙමේ සුප්පියඋපාසිකාව ඔසොවා ගෙනායේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ දැකීම සමග ම ඇගේ ඒ මහත් වූ වණය ගොඩ වී මනා සිටි ඇත්තේ වී ය. ලොම් හටගත්තේ වී ය.

51. එවිට සුප්පියඋපාසක තෙමේ ද සුප්පියඋපාසිකා නොමෝ ද “භාග්‍යවතුන්ගේ දැකීම සමග එපමණ මහත් වූ වණය ගොඩ වූයේ මනා සිටි ඇත්තේ හටගත් ලොම් ඇත්තේ වී නම්, නාමාගතයන් වහන්සේගේ ඒ මහත් සාද්ධි ඇති බව මහත් අනුභාව ඇති බව, හවත්ති, අරුමයකි! හවත්ති, සුළුමයකි!” යි සතුටු වූවෝ ඔද වැඩියාහු බුද්ධප්‍රමුඛ භික්‍ෂුසමසයා ප්‍රණීත වූ කෑ යුතු දෙයින් බිදිය යුතු දෙයින් සියතින් සතප්වා පවරා, වලද අවසන් කළ පාත්‍රයෙන් බැහැර කළ අත් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පසෙක හුන්හ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සුප්පියඋපාසකයා ද සුප්පියඋපාසිකාව ද දැනුම් කතාවෙන් කරුණු දක්වා සමාදන් කරවා නියුණු කරවා සතුටු කරවා හුනස්තෙන් නැගිට වැඩි සේක.

52. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කරුණෙහි භික්‍ෂුසමසයා රැස් කරවා “මහණෙනි, කවරෙක් සුප්පියඋපාසිකාව මස් විභවුයේ ද” යි භික්‍ෂුන් විචාල සේක. මෙසේ විචාල කල්හි ඒ මහණ තෙමේ “සවාමීනි, මම සුප්පියා උපාසිකාව මස් විභවු (ඉල්ලු)යෙමි” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලේ ය. “මහණ, ගෙණෙනු ලැබී ද?” “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ගෙණෙනු ලැබී ය”. “මහණ, තෝ වැලඳුයෙහි ද?” “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම වැලඳුයෙමි”. “මහණ තෝ කිනම් මසක් ද” යි විචාලෙහි (විමසුවෙහි) ද?” “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම නො විමසුවෙමි”.

53. භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ ගැරහු සේක. “සිස් පුරුෂය, තෝ කෙසේ තම් නො විචාරා (පරික්‍ෂා නො කොට) මස් වැලඳුයෙහි ද? සිස් පුරුෂය, තා විසින් වලඳන ලද්දේ මනුෂ්‍යමාංසයෙකි. සිස් පුරුෂය මෙය නො පැහැදනවුන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වේ” යි -පෙ- ගරහා දැනුම් කතා කොට “මහණෙනි, ශ්‍රද්ධාවත් වූ ප්‍රසන්න වූ මනුෂ්‍යයෝ වෙති. ඔවුන් විසින් තමන්ගේ මස් ද පුදන ලද්දේ ය. මහණෙනි, මිනිස් මස් නො වැලඳිය යුතු ය. යමෙක් වලඳන්නේ නම්, පුලසිඳුවාත් වේ” යි භික්‍ෂුන් ව වදාල සේක. “මහණෙනි, නො විචාරා මස් නො වැලඳිය යුතු ය. යමෙක් වලඳන්නේ නම්, දුකුලාආච්චාත් වේ” යි.

54. තෙන ඛො පන සමයෙන රඤ්ඤා හන්ථි මරනති. මනුස්සා දුබ්භිකෙඛි හන්ථිමංසං පරිභුඤ්ඤති. භික්ඛුනං පිණ්ඩාය වරන්තානං හන්ථි මංසං දෙනති. භික්ඛු හන්ථිමංසං පරිභුඤ්ඤති. මනුස්සා උජ්ඣායනති, ඛියනති, විපාවෙනති: “කථං භි නාම සමණා සක්කපුත්තියා හන්ථිමංසං පරිභුඤ්ඤස්සනති. රාජඛගං නන්ථි. සවෙ රාජා ජානෙය්‍ය, න තෙසං¹ අත්තමනො අස්සා” ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ, හන්ථිමංසං පරිභුඤ්ඤතිබ්බං. යො පරිභුඤ්ඤෙය්‍ය, ආපතති දුක්ඛටස්සා” ති.

55. තෙන ඛො පන සමයෙන රඤ්ඤා අස්සා මරනති. මනුස්සා දුබ්භිකෙඛි අස්සමංසං පරිභුඤ්ඤති. භික්ඛුනං පිණ්ඩාය වරන්තානං අස්සමංසං දෙනති. භික්ඛු අස්සමංසං පරිභුඤ්ඤති. මනුස්සා උජ්ඣායනති, ඛියනති, විපාවෙනති: “කථං භි නාම සමණා සක්කපුත්තියා අස්සමංසං පරිභුඤ්ඤස්සනති. රාජඛගං අස්සා. සවෙ රාජා ජානෙය්‍ය, න තෙසං අත්තමනො අස්සා” ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ, අස්සමංසං පරිභුඤ්ඤතිබ්බං. යො පරිභුඤ්ඤෙය්‍ය, ආපතති දුක්ඛටස්සා” ති.

56. තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා දුබ්භිකෙඛි සුත්තමංසං පරිභුඤ්ඤති. භික්ඛුනං පිණ්ඩාය වරන්තානං සුත්තමංසං දෙනති. භික්ඛු සුත්තමංසං පරිභුඤ්ඤති. මනුස්සා උජ්ඣායනති, ඛියනති, විපාවෙනති: “කථං භි නාම සමණා සක්කපුත්තියා සුත්තමංසං පරිභුඤ්ඤස්සනති. ජෙගුවෙජ්ඣ සුත්තමො පටිකකුලො” ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ, සුත්තමංසං පරිභුඤ්ඤතිබ්බං. යො පරිභුඤ්ඤෙය්‍ය, ආපතති දුක්ඛටස්සා” ති.

57. තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා දුබ්භිකෙඛි අභිමංසං පරි-භුඤ්ඤති. භික්ඛුනං පිණ්ඩාය වරන්තානං අභිමංසං දෙනති. භික්ඛු අභිමංසං පරිභුඤ්ඤති. මනුස්සා උජ්ඣායනති, ඛියනති, විපාවෙනති: “කථං භි නාම සමණා සක්කපුත්තියා අභිමංසං පරිභුඤ්ඤස්සනති. ජෙගුවෙජ්ඣ අභි පටිකකුලො” ති.

58. සුඵසෙසාපි² නාගරාජා යෙන භගවා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අධිංසි. එකමන්තං සීතො ඛො සුඵසෙසා නාගරාජා භගවන්තං එතදවොච: “සන්ති භි³ භනෙන, නාගා අස්සදා අපසසන්තා. තෙ අපසමන්තකෙභිපි භික්ඛු චිතෙය්‍යෙය්‍යං. සාධු භනෙන අය්‍යා අභිමංසං න පරිභුඤ්ඤෙය්‍ය” තති.

59. අඵ ඛො භගවා සුඵස්සං නාගරාජානං ධම්මියා කථාය සන්දසෙසසි. සමාදපෙසි. සමුත්තෙතජෙසි. සමපහංසෙසි. අඵ ඛො සුඵස්සො නාගරාජා භගවතා ධම්මියා කථාය සන්දසෙසිතො සමාදපිතො සමුත්තෙතජ්ඣො සමපහං-සිතො භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදකම්ණං කත්වා පකකාමි.

60. අඵ ඛො භගවා එතස්මිං නිදුනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථා කත්වා භික්ඛු ආමනෙත්ති: “න භික්ඛවෙ, අභිමංසං පරිභුඤ්ඤතිබ්බං. යො පරිභුඤ්ඤෙය්‍ය, ආපතති දුක්ඛටස්සා” ති.

1. “තෙසං” ම ඡ සං.
 2. “සුඵසෙසාපි” ම ඡ සං. P T S. 3. “සන්ති” ම ඡ සං. P T S.

54. එකල්හි රජුගේ ඇත්තු මැරෙත්. මිනිස්සු දුර්භික්‍ෂයෙහි ඇත් මස් අනුභව කරත්. පිඬු සිභා හැසිරෙණ භික්‍ෂුන්ට ඇත්මස් දෙත්. භික්‍ෂුහු ඇත්මස් වලදත්. මිනිස්සු “ශාක්‍යපුත්‍රිය වූ ශ්‍රමණයෝ කෙසේ නම් ඇත්මස් වලදත් ද? ඇත් තෙමේ රජුගේ සෙනා අවයවයෙකි. රජ තෙමේ දන්නේ නම්, ඔවුන්ට සතුටු සිත් ඇත්තේ නො වන්නේය” යි අවමන් කෙරෙත්. නිඤ්ඤ කෙරෙත්. දෙස් කියත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, ඇත්මස් නො වැලඳිය යුතු ය. යමෙක් වලදන්නේ නම්, දුකුලාආචාත් වේ” යි.

55. එකල්හි රජුගේ අශ්වයෝ මැරෙත්. මිනිස්සු දුර්භික්‍ෂයෙහි අශ්ව-මාංස අනුභව කරත්. පිඬු සිභා හැසිරෙණ භික්‍ෂුන්ට අශ්වමාංස දෙත්. භික්‍ෂුහු අශ්වමාංස වලදත්. මිනිස්සු “ශාක්‍යපුත්‍රිය වූ ශ්‍රමණයෝ කෙසේ නම් අශ්වමාංස වලදත් ද? අශ්වයෝ රජුගේ සෙනා අවයවයෙකි. රජ තෙමේ දන්නේ නම්, ඔවුන්ට සතුටු සිත් ඇත්තේ නො වන්නේය” යි අවමන් කෙරෙත්. නිඤ්ඤ කෙරෙත්. දෙස් කියත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, අශ්වමාංස නො වැලඳිය යුතු ය. යමෙක් වලදන්නේ නම්, දුකුලාආචාත් වේ” යි.

56. එකල්හි මිනිස්සු දුර්භික්‍ෂයෙහි බලුමස් අනුභව කරත්. පිඬු සිභා හැසිරෙණ භික්‍ෂුන්ට බලුමස් දෙත්. භික්‍ෂුහු බලුමස් වලදත්. මිනිස්සු “ශාක්‍යපුත්‍රිය වූ ශ්‍රමණයෝ කෙසේ නම් බලුමස් වලදත් ද? බලු තෙමේ නිඤ්ඤ ය. පිළිකුල් ය” යි අවමන් කෙරෙත්. නිඤ්ඤ කෙරෙත්. දෙස් කියත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, බලුමස් නො වැලඳිය යුතු ය. යමෙක් වලදන්නේ නම්, දුකුලාආචාත් වේ” යි.

57. එකල්හි මිනිස්සු දුර්භික්‍ෂයෙහි සප්තමාංස අනුභව කරත්. පිඬු සිභා හැසිරෙණ භික්‍ෂුන්ට සප්තමාංස දෙත්. භික්‍ෂුහු සප්තමාංස වලදත්. මිනිස්සු “ශාක්‍යපුත්‍රිය වූ ශ්‍රමණයෝ කෙසේ නම් සප්තමාංස වලදත් ද? සප්තමාංස ගිරිකිත ය. පිළිකුල් ය” යි අවමන් කෙරෙත්. නිඤ්ඤ කෙරෙත්. දෙස් කියත්.

58. සුඵසස නාරජ තෙමේ ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ගියේ ය. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක සිටියේ ය. පසෙක සිටියා වූ සුඵසස නාරජ තෙමේ “ඤාමිනි, ශ්‍රද්ධා නැති නො පහන් නාගයෝ ඇත්තාහ. ඔහු ස්වප්‍රායකිනුදු භික්‍ෂුන් පෙලුන්නාහු ය. ඤාමිනි, ආයඤ්ඤා වහන්සේලා සප්තමාංස නො වලදන්නාහු නම්, යෙහෙකැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලේ ය.

59. ඉක්ඛිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සුඵසස නාරජ දහම කතාවෙන් කරුණු දක්වූ සේක. සමාදන් කරවූ සේක. තියුණු කරවූ සේක. සතුටු කරවූ සේක. ඉක්ඛිති සුඵසස නාරජ තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දහම කතාවෙන් කරුණු දැක්වන ලද්දේ සමාදන් කරවන ලද්දේ තියුණු කරවන ලද්දේ සතුටු කරවන ලද්දේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පැදකුණු කොට තිත්ම ගියේ ය.

60. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනසෙහි මේ කාරණයෙහි දහම කතා කොට භික්‍ෂුන් ඇමතු සේක: “මහණෙනි, සප්තමාංස නො වැලඳිය යුතු ය. යමෙක් වලදන්නේ නම්, දුකුලාආචාත් වේ” යි.

61. එකල්හි වැද්දේ සිංහයන් මරා සිංහමස් අනුභව කරන්. පිඬු සිභා හැසිරෙණ භික්ෂූන්ට සිංහමස් දෙත්. භික්ෂූහු සිංහමස් වලද වනයෙහි වෙසෙත්. සිංහයෝ මස්ගදින් භික්ෂූන් නසන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, සිංහමස් නො වැලඳිය යුතු ය. යමෙක් වලඳන්නේ නම්, දුකුලාආචෑන් වේ” යි.

62. එකල්හි වැද්දේ ව්‍යාඝ්‍රයන් නසා ව්‍යාඝ්‍රමස් අනුභව කරන්. පිඬු සිභා හැසිරෙණ භික්ෂූන්ට ව්‍යාඝ්‍රමස් දෙත්. භික්ෂූහු ව්‍යාඝ්‍රමස් වලද වනයෙහි වෙසෙත්. ව්‍යාඝ්‍රයෝ මස්ගදින් භික්ෂූන් නසන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, ව්‍යාඝ්‍රමස් නො වැලඳිය යුතු ය. යමෙක් වලඳන්නේ නම්, දුකුලාආචෑන් වේ” යි.

63. එකල්හි වැද්දේ දිවියන් නසා දිවිමස් අනුභව කරන්. පිඬු සිභා හැසිරෙණ භික්ෂූන්ට දිවිමස් දෙත්. භික්ෂූහු දිවිමස් වලද වනයෙහි වෙසෙත්. දිවියෝ මස්ගදින් භික්ෂූන් නසන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, දිවිමස් නො වැලඳිය යුතු ය. යමෙක් වලඳන්නේ නම්, දුකුලාආචෑන් වේ” යි.

64. එකල්හි වැද්දේ වලස්ත් නසා වලස්මස් අනුභව කරන්. පිඬු සිභා හැසිරෙණ භික්ෂූන්ට වලස්මස් දෙත්. භික්ෂූහු වලස්මස් වලද වනයෙහි වෙසෙත්. වලස්ත් මස්ගදින් භික්ෂූන් නසන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, වලස්මස් නො වැලඳිය යුතු ය. යමෙක් වලඳන්නේ නම්, දුකුලාආචෑන් වේ” යි.

65. එකල්හි වැද්දේ කරබානාවලස්ත් නසා කරබානාවලස්මස් අනුභව කරන්. පිඬු සිභා හැසිරෙණ භික්ෂූන්ට කරබානාවලස්මස් දෙත්. භික්ෂූහු කරබානාවලස්මස් වලද වනයෙහි වෙසෙත්. කරබානාවලස්ත් මස්ගදින් භික්ෂූන් නසන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, කරබානාවලස්මස් නො වැලඳිය යුතු ය. යමෙක් වලඳන්නේ නම්, දුකුලාආචෑන් වේ” යි.

දෙවන සුසම්ප්පිණ්ණවර.

1. අඵ බො හගවා බාණ්ණසීසං යථාභිච්චනං විහරිතා යෙන අකිකච්ඡං තෙන වාරිකං පකකාමි මහතා භික්ඛුසමෙකන සද්ධිං අසිං-
තෙලසෙහි භික්ඛුසතෙහි.

2. තෙන බො පන සමයෙන ජානපද මනුස්සා බහුං ලොණමපි තෙලමපි තණ්හුලමපි බාදනීයමපි සකපෙසු ආරොපෙතා බුද්ධපමුඛස්ස භික්ඛු සමිකස්ස පිට්ඨිතො පිට්ඨිතො අනුබද්ධා¹ තොනති “යද පටිපාටිං ලභීස්සාමි, තද හතතං කරිස්සාමා” ති. පඤ්චමතතානි ච විසාසාදසතානි.

3. අඵ බො හගවා අනුපුබ්බෙන වාරිකං චරමානො යෙන අකිකච්ඡං තදචසරී. අඵ බො අඤ්ඤතරස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස පටිපාටිං අලහනනස්ස ඵතදහොසි: “අධිකානි² බො මෙ දේඛ මාසානි බුද්ධපමුඛං භික්ඛුසමිකං අනුබ්බන්තස්ස ‘යද පටිපාටිං ලභීස්සාමි, තද හතතං කරිස්සාමි’ ති. න ච මෙ පටිපාටි ලබහති. අහඤ්චමහි ඵකකො³. බහු ච මෙ ඝරාවාසනේථා භායතී. යනනුතාහං හතතගං ඔලොකෙය්‍යං, යං හතතගෙහ නාස්ස, තං පටියාදෙය්‍ය” නති. අඵ බො සො බ්‍රාහ්මණො හතතගං ඔලොකෙනොතො දේඛ නාද්දස: යාගුඤ්ච මධුගොලකඤ්ච.

4. අඵ බො සො බ්‍රාහ්මණො යෙනායසීථා ආනිජෙදු, තෙනුපසඛිකමි. උපසඛිකමිතා ආයසමනතා ආනඤ්ඤ ඵතදවොච: “ඉධ මෙ තො ආනඤ්ඤ, පටිපාටිං අලහනනස්ස ඵතදහොසි: ‘අධිකානි බො මෙ දේඛ මාසානි බුද්ධපමුඛං භික්ඛුසමිකං අනුබ්බන්තස්ස ‘යද පටිපාටිං ලභීස්සාමි තද හතතං කරිස්සාමි’ ති. න ච මෙ පටිපාටි ලබහති. අහඤ්චමහි ඵකකො. බහු ච මෙ ඝරාවාසනේථා භායතී. යනනුතාහං හතතගං ඔලොකෙය්‍යං, ‘යං හතතගෙහ නාස්ස තං පටියාදෙය්‍ය’ නති සො බො අහං තො ආනඤ්ඤ, හතතගං ඔලොකෙනොතො දේඛ නාද්දස: යාගුඤ්ච මධුගොලකඤ්ච. සචාහං තො ආනඤ්ඤ, පටියාදෙය්‍යං යාගුඤ්ච මධුගොලකඤ්ච, පතිගණ්ණය්‍ය මෙ හචං ගොතමො” ති. “තෙන හි බ්‍රාහ්මණ, හගචනතං පටිපුච්ඡීස්සාමි” ති.

5. අඵ බො ආයසීථා ආනඤ්ඤ හගචතො ඵකමන්ථං ආරොවෙහි. “තෙනතානඤ්ඤ, පටියාදෙතු” ති. “තෙන හි බ්‍රාහ්මණ, පටියාදෙහි” ති. අඵ බො සො බ්‍රාහ්මණො තස්සා රතතීයා අච්චයෙන පහුතං යාගුඤ්ච මධුගොලකඤ්ච පටියාදපෙතා හගචතො උපනාමෙහි: “පතිගණ්ණානු මෙ හචං ගොතමො යාගුඤ්ච මධුගොලකඤ්චා” ති. “තෙන හි බ්‍රාහ්මණ, භික්ඛුනං දෙහී” ති. භික්ඛු කුකඤ්චචායනතා න පතිගණ්ණනති. “පතිගණ්ණාච භික්ඛවෙ, පරිභුඤ්ජා” ති.

6. අඵ බො සො බ්‍රාහ්මණො බුද්ධපමුඛං භික්ඛුසමිකං පහුතාය යාගුයා ච මධුගොලකෙන ච සකන්ථා සනතපෙසථා සමචචාරෙතා හගචනතං මොතහන්ථං ඔතිපත්තතපාණි: ඵකමනතං නිසීදි. ඵකමනතං නිසින්නං බො නං බ්‍රාහ්මණං හගචා ඵතදවොච: “දස ඉමෙ බ්‍රාහ්මණ, ආනිසංසා යාගුයා,⁴ යාගුං දෙනොතා ආයුං දෙනි. චණ්ණං දෙනි. සුඛං දෙනි. බලං දෙනි. පටිතාණං දෙනි. යාගු පිතා බුදුං⁵ පටිගනති⁶. පිපාසං පටිවිනෙති⁷. වාතං අනුලොමෙති. ටන්ථිං සොධෙති. ආමාවසෙසං පාවෙති. ඉමෙ බො බ්‍රාහ්මණ, දසානිසංසා යාගුයා” ති.

1. “අනුබ්බං” සි ඉ. ම ඡ සං. 2. “අධිකානි” ම ඡ සං. PTS.
3. “ඵකකො” ම ඡ සං. 4. “කතමෙ දස” ම ඡ සං. PTS.
5. “බුදුං” ම ඡ සං. 6. “පටිගනති” ම ඡ සං. PTS. 7. “විනෙති” ම ඡ සං.

1. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බරණැස්නුවර කැමැති තාක් කල් වාසය කොට අනිකම්බුද්‍යය බලා එක්දහස්දෙසියපණසක් වූ මහත් භික්ෂුසංඝයා සමග වාරිකාවෙහි වැඩි සේක.

2. එකල්හි දනවුවාසි මිනිස්සු බොහෝ ලුණු ද තෙල් ද සතල් ද කැසුකු දෙය ද ගැල්වල නගා “යම් විටෙක පිළිවෙල වාරය ලබන්නෙමු ද එවිට බත් පිළියෙල කරන්නෙමු” යි බුද්ධිපුමුබභික්ෂුසංඝයාගේ පිරිපස ලුහු බෑද ගියාහු වෙත්. පත්සියයක් පමණ ඉඳුල් කන්නෝ (සිතන්නෝ) ද (මේ පිරිස හා) ගියහ.

3. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවෙළින් වාරිකා කරණ සේක අනිකම්බුද්‍යයට වැඩි සේක. එකල්හි (බත්) පිළිවෙල වාරය නො ලබන්නා වූ එක්තරා බමුණකුහට “යම් විටෙක පිළිවෙල වාරය ලබන්නෙමු ද, එවිට බත් පිළියෙල කරන්නෙමු යි බුද්ධිපුමුබභික්ෂුසංඝයා ලුහු බඳනා මට දෙමසකට වැඩියක් ඉක්ම ගියේ ය. මානට බත් පිළිවෙල වාරය නො ලැබේ. මම ද තනි වූයෙමි. මාගේ බොහෝ වූ ද ගෘහවාසය පිළිබඳ කටයුතු පිරිහෙයි. මම බත්හල බලන්නෙමි නම් යෙහෙක. බත්හලෙහි යමක් නො වන්නේ ද, එය පිළියෙල කරන්නෙමි” යි මෙබඳු සිතක් උපන. එවිට ඒ බ්‍රාහ්මණ තෙමේ බත්හල බලන්නේ දෙකක් - කැඳත් මිපිඩුන් නො දුටුවේ ය.

4. ඉක්බිති ඒ බ්‍රාහ්මණ තෙමේ ආයුෂමත් ආනන්ද තෙරුන් වෙත ගියේ ය. ගොස් “පින්වත් ආනන්දසථවිරයන් වහන්ස, බත්වාරය නො ලබන්නා වූ ‘යම් විටෙක බත් වාරය ලබන්නෙමු ද, එවිට බත් පිළියෙල කරන්නෙමු’ යි බුද්ධිපුමුබභික්ෂුසංඝයා ලුහු බඳනා මට දෙමසකට වැඩියක් ඉක්ම ගියේ ය. මාහට බත්වාරය නො ලැබේ. මම ද තනි වූයෙමි. මාගේ බොහෝ වූ ගෘහවාසය පිළිබඳ කටයුතු පිරිහෙයි. මම බත්හල බලන්නෙමි නම් යෙහෙක. බත්හලෙහි යමක් නො වන්නේ ද, එය පිළියෙල කරන්නෙමි” යි මෙබඳු සිතක් උපන. පින්වත් ආනන්ද සථවිරයන් වහන්ස, ඒ මම බත්හල බලන්නෙමි කැඳත් මිපිඩුන් යන දෙක නො දුටුවෙමි. පින්වත් ආනන්ද සථවිරයන් වහන්ස, මම කැඳත් මිපිඩුන් පිළියෙල කරන්නෙමි නම්, හවත් ගෞතම තෙමේ මාගේ කැඳ හා මිපිඩු පිළිගන්නේ ද” යි ආයුෂමත් ආනන්ද තෙරුන්ගෙන් විචාළේ ය. “බ්‍රාහ්මණය, එසේ නම් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් විචාරන්නෙමු” යි.

5. ඉක්බිති ආයුෂමත් ආනන්ද සථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකාලහ. “ආනන්දය, එසේ නම් පිළියෙල කෙරේවා” යි. “බ්‍රාහ්මණය, එසේ නම් පිළියෙල කරව” යි. ඉක්බිති ඒ බ්‍රාහ්මණ පතමේ ඒ රැක ඉක්ම යෑමෙන් පසු බොහෝ වූ කැඳත් මිපිඩුන් පිළියෙල කරවා “පින්වත් ගෞතම තෙමේ මාගේ කැඳත් මිපිඩුන් පිළිගණිවා” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹී ය. “බ්‍රාහ්මණය, එසේ නම් භික්ෂුන්ට දෙව” යි. භික්ෂුහු කුකුළු කරන්නෝ නො පිළිගණිත්. “මහණෙනි, පිළිගණිවු. වලදවු” යි.

6. නැවත ඒ බ්‍රාහ්මණ තෙමේ බුද්ධිපුමුබභික්ෂුසංඝයා බොහෝ වූ කැඳින් ද මිපිඩුවෙන් ද සියතින් සතප්වා වලදවා, සේද අත් ඇති පාත්‍රයෙන් බැහැර කල අත් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පසෙක හුන්නේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් ඒ බමුණාට “බ්‍රාහ්මණය, කැඳෙහි මේ ආනිසංස දසියෙක් මේ: කැඳ දෙන්නන් ආයුෂ දෙයි. වණිය දෙයි. සැපය දෙයි. බලය දෙයි. නුවණ දෙයි. පාතය හල කැඳ බඩගිනි නසයි. පිපාසාව දුරු කෙරෙයි. වාතය අහුදලාම් කරයි. වෘත්තිය පිරිසිදු කරයි. නො පැසි ගෙය වූ ආහාරය පැසවයි. බ්‍රාහ්මණය, කැඳෙහි දේ ආනිසංස දසිය” යි වදාල සේක.

- 7. යො සඤ්ඤානානං පරදත්තහොජිතං
කාලෙන සකතච්ච දදාති යාගුං,
දසස්ස ධානාති අනුසවෙච්චති
ආයුඤ්ච චණ්ණඤ්ච සුඛං ඛලඤ්ච.
- 8. පටිනාණමස්ස උපජායතෙ තතො
බුදුං පිපාසා¹ ව්‍යපතෙති වාතං,
සොධෙති ව්‍යථිං පරිණාමෙති භුත්තං²
හෙසජ්ජමෙන සුගතෙන චණ්ණිතං.
- 9. තසමා හි යාගුං අලමෙච දදාං
තිච්චං මනුස්සෙන සුඛත්ථිකෙන,
දිබ්බාති වා පජ්ඣතා³ සුඛාති
මනුස්සසොතග්ගතමිච්චතා⁴ වාති,

10. අථ ඛො භගවා තං බ්‍රාහ්මණං ඉමාහි ගථාහි අනුමොදිස්වා උට්ඨායාසනා පකකාමි. අථ ඛො භගවා එතස්මිං පඤ්ඤානෙ ඛමිමිං කථං කතා භික්ඛු ආමනෙතසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, යාගුඤ්ච මධුගොලකඤ්ච” ති.

11. අසස්සාසු ඛො මනුස්සා “භගවතා කීර භික්ඛුතං⁵ යාගු අනුඤ්ඤාතා මධුගොලකඤ්ච” ති. තෙ කාලස්සෙච තොජ්ජයාගුං පටියාදෙත්ති මධු-ගොලකඤ්ච. භික්ඛු කාලස්සෙච හොජ්ජය යාගුසා⁶ ධානා මධුගොලකෙන ච භත්තග්ගෙන විත්තරුපං භුජ්ජත්ති.⁷

12. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරෙන තරුණපසනෙනා⁸ මහාමනෙතන ස්වාතනාය බුද්ධිපමුඛො භික්ඛුසමෙසා තිමනතිතො හොති. අථ ඛො තස්ස තරුණපසනස්ස මහාමනස්ස එතදගොඤ්ඤි: “යනනුතාතං අභිසිතෙලසානං භික්ඛුසතාතං අභිසිතෙලසාති මංසපාතිස්සතාති පටියාදෙය්‍යං, එකමෙකස්ස භික්ඛුතො එකමෙකං මංසපාතිං උපතාමෙය්‍ය” තති. අථ ඛො සො තරුණපසනෙනා මහාමනෙනා තස්සා රතතියා අච්චයෙන පණිතං බාදනීයං තොජ්ජීයං පටියාදුපෙත්වා අභිසිතෙලසාති ච මංසපාතිස්සතාති භගවතො කාලං ආරොචාපෙති: “කාලො භනනා, තීර්ථිතං භත්ත” තති. අථ ඛො භගවා සුඛබණ්ණසමයං තිවාසෙත්වා පත්තවීවරං ආදය යෙන තස්ස තරුණපසනස්ස මහාමනස්ස තිවෙසනං තෙහුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා පඤ්ඤාතෙන ආසනෙ නිසීදි සද්ධිං භික්ඛුසමෙසන.

13. අථ ඛො සො තරුණපසනෙනා මහාමනෙනා භත්තග්ගෙ භික්ඛු පරිවිසති. භික්ඛු එච්චානංසු: “පොකං ආට්ඨිසො දෙභී” ති. “මා ඛො කුමෙත භනෙන, ‘අයං තරුණපසනෙනා මහාමනෙනා’ ති පොකං පොකා පතිගණතිත්ථ⁹. ඛුං මෙ බාදනීයං ගොජ්ජීයං පටියනා අභිසිතෙලසාති¹⁰ මංසපාතිස්සතාති, එකමෙකං මංසපාතිං උපතාමෙය්‍යාමි¹¹. පතිගණනාච භනෙන යාචදත්ථ” තති. “න ඛො මයං ආට්ඨිසො එච්චංකාරණා පොකං පොකං පතිගණනාම. අපි ච මයං කාලස්සෙච තොජ්ජය යාගුයා ධානා මධුගොලකෙන ච. තෙන මයං පොකා පොකා පතිගණනාමා” ති.

1. “පිපාසඤ්ච” ම ඡ සං. PTS 2. “භත්ත” ම ඡ සං. ජ වි නො වි. ම නු ප නො වි.
3. “පජ්ඣතං” - 4. “ඉච්චිතං” අච්චස්ථා.
5. “භගවතා කීර යාගු” ම ඡ සං 6 “තොජ්ජයාගුයා” ම ඡ සං. PTS.
7 “පරිභුජ්ජත්ති” ම ඡ සං 8. “තරුණපසනතා” ම ඡ සං.
9 “පච්චිණ්ණච” ම ඡ සං. PTS. 10 “අභිසිතෙලසාති ච” ම ඡ සං.
11. “උපතාමෙය්‍යාමි” ම ඡ සං. නො වි.

7. යමෙක් කායසංයමාදියෙන් යුත් අනුන් විසින් දුන්දෙය වලදන-සුදුසුවන්ට සුදුසු කාලයෙහි සකස් කොට කැඳ දේ ද, හෙතෙමේ ඔහුට අනුසස් (කරුණ) දසයක් දෙයි. ආශ්‍රය ද වණිය ද සැපය ද බලය ද (දෙයි.)

8. ඔහුට එයින් නුවණ උපදියි. (කැඳ) බඩසය හා පවස ද දුරු කෙරෙයි. වාතය දුරු කෙරෙයි. වන්තිය ශුඛි කෙරෙයි. වැලදුදය දිරවයි. මේ බුදුරජුන් විසින් වණිතා කරණ ලද බෙහෙතකි.

9. එබැවින් සුව කැමැති වූ දිව්‍යසම්පත් හෝ පතන්තාවූ මනුෂ්‍ය සම්පත් හෝ කැමැත්තා වූ මිනිසා විසින් තිති කැඳ දන් දීම සුදුසු වේ ම ය.

10. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ බමුණාට මේ ගාථාවන්ගෙන් අනුමොදන් කොට හුනස්නෙන් තැනී වැනි සේක. අනතුරු ව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි දහැමි කතා කොට භික්ෂුන් ඇමතු සේක: “මහණෙනි, කැඳත් මිපිටුත් අනුදනිමි” යි.

11. මිනිස්සු “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් කැඳත් මිපිටුත් අනුදන්තා ලද” යි ඇසූහ. ඔහු බුදිනකැඳ ද මිපිටු ද උදුසන ම පිළියෙල කෙරෙත්. භික්ෂුහු කලින් ම බුදිනකැඳින් ද මිපිටුවෙන් ද නෑයා වූවෝ බත් (බොජුන්)හලෙහි දී සිත් සේ බත් නො වලදත්.

12. එකල්හි එක්තරා අළුත පැහැදුනු මහඇමතියකු විසින් බුද්ධිප්‍රමුඛ භික්ෂුසඛ්ඛ තෙමේ පවරණ ලද්දේ වේ. ඉක්බිති අළුත පැහැදුනු ඒ මහ ඇමතියාහට “මම එක්දහස්දෙසියපණසක් භික්ෂුන්ට එක්දහස්දෙසිය පණසක් මස්තලි පිළියෙල කරන්නෙමි නමි, එක එක මහණහුට එක එක මස්තලිය එළවන්නෙමි නමි, යෙහෙකැ” යි සිත් වී ය. ඉක්බිති අළුත පැහැදුනු ඒ මහඇමති තෙමේ ඒ රැය ඉක්ම යෑමෙන් පසු ප්‍රණීත වූ කෑ යුතු දෑ බිදිය යුතු දෑ එක්දහස්දෙසියපණසක් මස්තලි ද පිළියෙල කරවා “සවාමිනි, මේ ඥාලස යි. බත් නිමිසේ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කල් දුන් මි ය. එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරු කාලයෙහි ගැඳ පොරොවා පා සිටුරු ගෙණ අළුත පැහැදුනු ඒ මහඇමතියාගේ ගෙට වැසී සේක. වැඩ භික්ෂුසඛ්ඛයා සමග පැණ වූ අසුනෙහි වැඩ හුන් සේක.

13. ඉක්බිති අළුත පැහැදුනු ඒ මහඇමති තෙමේ බත්හලෙහි භික්ෂුන් වලදවයි. භික්ෂුහු “ඇවැත්නි, ටිකක් දෙව. ඇවැත්, ටිකක් දෙව” යි මෙසේ කීහ. “සවාමිනි, හුඹ එකත්සේලා මේ තෙමේ අළුත පැහැදුනු මහඇමතියෙකැ” යි ටික ටික නො පිළිගන්නා සේක්වා. මා විසින් බොහෝ කෑ යුතු දෙය ද බිදිය යුතු දෙය ද පිළියෙල කරණ ලද්දේ ය. එක්දහස් දෙසියපණසක් මස්තලි එක එක එළවන්නෙමි. සවාමිනි, ඥාගෙන පමණ පිළිගන්නා සේක්වා. “ඇවැත්නි, මේ කරුණෙන් අපි ටික ටික පිළිගන්නෙමෝ නො වෙමු. අපි උදුසන ම හොඳ්ඳාගුවෙන් ද මිපිටුවෙන් ද සැහුනෝ වමිහ. එහෙයින් අපි ටික ටික පිළිගනිමු” යි.

14. අඵ ඛො සො තරුණපසනො මහාමනො උරුකායති, සීයති, විපාවෙති; “කථං හි නාම තදනො මයා නිමනතිතා අඤ්ඤාසා හොජ්ජායාං පරිභුඤ්ඤානති. න වාහං පටිච්චො යාවදන්ථං දුඤ්ඤා” නති කුටිනො අනත්තමනො ආසාදනාපෙකෙඛා භික්ඛුනං පතෙන පුරෙතො ආගමාසී “භුඤ්ඤා චා, හරථ චා” තී.

15. අඵ ඛො සො තරුණපසනො මහාමනො බුද්ධිපමුඛං භික්ඛු සඛිසං පණීතෙන බාදනීයෙන හොජ්ජීයෙන සහන්ථා සන්තපොඤ්ඤා සමච්චාරෙඤ්ඤා භගවන්තං භුත්තාපීං ඕතීතපත්තපාණීං එකමන්තං නිසීදී. එකමන්තං නිසීන්තං ඛො තං තරුණපසනො මහාමනං භගවා ධම්මො කථාය සඤ්ඤාසා යමාදපෙඤ්ඤා සමුත්තපෙඤ්ඤා සමපහංසෙඤ්ඤා උට්ඨායාසනා පකකාමී.

16. අඵ ඛො තස්ස තරුණපසනාසා මහාමනාසා අචීරපකකන්තාසා භගවතො අහුදෙව කුකකුච්චං. අහු විපට්ඨාසො; “අලාභා වත මෙ, න වත මෙ ලාභා, දුලලභං වත මෙ, න වත මෙ සුලලභං, යොහං කුටිතො අනත්තමනො ආසාදනාපෙකෙඛා භික්ඛුනං පතෙන පුරෙතො අගමාසී: ‘භුඤ්ඤා චා හරථ චා’ තී. කීනහු ඛො මයා ඛහුං පසුතං පුඤ්ඤං චා අපුඤ්ඤං චා?” තී.

17. අඵ ඛො සො තරුණපසනො මහාමනො යෙන භගවා තෙනුපසඛකමී. උපසඛකමීඤ්ඤා භගවන්තං අභිච්චාදෙඤ්ඤා එකමන්තං නිසීදී. එකමන්තං නිසීන්තො ඛො සො තරුණපසනො මහාමනො භගවන්තං එතදච්චාචා; “ඉධ මයාං හතෙන අචීරපකකන්තාසා භගවතො අහුදෙව කුකකුච්චං. අහු විපට්ඨාසො; ‘අලාභා වත මෙ, න වත මෙ ලාභා, දුලලභං වත මෙ, න වත මෙ සුලලභං, යොහං කුටිතො අනත්තමනො ආසාදනාපෙකෙඛා භික්ඛුනං පතෙන පුරෙතො අගමාසී: ‘භුඤ්ඤා චා හරථ චා’ තී. කීනහු ඛො මයා ඛහුං පසුතං පුඤ්ඤං චා අපුඤ්ඤං චා?” තී. කීනහු ඛො මයා හතෙන ඛහුං පසුතං පුඤ්ඤං චා අපුඤ්ඤං චා?” තී. “යදගෙන තසා ආච්චො, සචාතනාය බුද්ධිපමුඛො භික්ඛුසමොසා නිමනතිතො, තදගෙන තෙ ඛහුං පුඤ්ඤං පසුතං. යදගෙන තෙ එකමෙකෙන භික්ඛුනා එකමෙකං සීඨං පට්ඨගතිතං, තදගෙන තෙ ඛහුං පුඤ්ඤං පසුතං. සග්ගා තෙ ආරඤ්ඤා” තී.

18. අඵ ඛො සො තරුණපසනො මහාමනො “ලාභා කීර මෙ, සුලලභං කීර මෙ. ඛහුං කීර මයා පුඤ්ඤං පසුතං. සග්ගා කීර මෙ ආරඤ්ඤා” තී හට්ඨො උදගො උට්ඨායාසනා භගවන්තං අභිච්චාදෙඤ්ඤා පදකඛිණං කඤ්ඤා පකකාමී. අඵ ඛො භගවා එතසමීං නිදුතෙ එතසමීං පකරණෙ භික්ඛුසමාසං සන්තිපාතාපෙඤ්ඤා භික්ඛු පටිපුච්චි: “සච්චං කීර භික්ඛවෙ භික්ඛු අඤ්ඤානු නිමනතිතා අඤ්ඤාසා හොජ්ජායාං පරිභුඤ්ඤානති” තී. “සච්චං හතවා” තී. වගරති බුද්ධො භගවා: “කථං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ, මොසපුරිසා අඤ්ඤානු නිමනතිතා අඤ්ඤාසා හොජ්ජායාං පරිභුඤ්ඤානති. තෙනං භික්ඛවෙ, අපසනන්තං චා පසාදය” -පෙ- විගරතිතා ධම්මං කථං කඤ්ඤා භික්ඛු ආමනොසී: “න භික්ඛවෙ, අඤ්ඤානු නිමනතිතෙන අඤ්ඤාසා හොජ්ජායාං පරිභුඤ්ඤානති. යො පරිභුඤ්ඤාය, යථා ධම්මො කාරෙතබ්බො” තී.

14. ඉක්බිති භුරුණුපහන් ඒ මහඥාමනී තෙමේ “කෙසේ නම් ස්වාමීන් වහන්සේලා මා විසින් පවරණ ලද්දේ අන්‍යයකුගේ බුද්ධි-කැඳ වැලඳුනු ද? මම සැහෙන පමණ දෙන්නට අපොහොසත් වෙමි ද?” යි අවමන් කෙරෙයි. නින්දා කෙරෙයි. දෙස් කියයි. (මෙසේ) කිපියේ නො සතුටු සිත් ඇත්තේ වෛදනාවන් පෙළනු කැමැත්තේ “වලඳවු, නැතහොත් ගෙණ යවු” යි භීෂ්‍යන්ගේ පාත්‍ර පුරවමින් ගියේ ය.

15. ඉක්බිති භුරුණුපහන් ඒ මහඥාමනී තෙමේ බුද්ධිප්‍රමුඛභීෂ්‍ය සංඝයා ප්‍රණීත වූ කැපුණු දෙසින් ද බිදිය යුතු දෙසින් ද සියතින් සතප්වා වලඳවා, වලඳ අවසන් කළ පාත්‍රයෙන් බැහැර කළ අත් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පසෙක හුන්නේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් භුරුණුපහන් ඒ මහඥාමනීයා දූහැමි කතාවෙන් කරුණු දක්වා සමාදන් කරවා තිසුණු කරවා සතුටු කරවා හුඟස්නෙන් නැගිට වැසී සේක.

16. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩ නො බෝ වේලාවක දී භුරුණුපහන් ඒ මහඥාමනීයානට “ඒ මම කිපියෙමි නො සතුටු සිත් ඇත්තෙමි වෛදනා කරණු කැමැත්තෙමි ‘වලඳවු, නැතහොත් ගෙණ යවු’ යි භීෂ්‍යන්ගේ පාත්‍ර පුරවමින් ගියෙමි ද, ඒ මාහට අලාභ ය. මානට ලාභයෙක් නො වේ. මා විසින් අයහපතක් ලද්දේ ය. මා විසින් යහපතක් නො ලද්දේ ය. කීමෙක් ද, මා විසින් බොහෝ කුසල් හෝ අකුසල් හෝ රැස් කරණ ලද්දේ ද?” යි කුකුසෙක් වූයේ ය. විපිළිසරෙක් වූයේ ය.

17. ඉක්බිති භුරුණුපහන් ඒ මහඥාමනී තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතට ගියේ ය. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක හුන්නේ ය. පසෙක හුන් භුරුණුපහන් ඒ මහඥාමනී, තෙමේ “ස්වාමීනී, මෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩ නො බෝ වේලාවකින් මට - ‘යම්සේ මම කිපියෙමි නො සතුටු සිත් ඇත්තෙමි නින්දා කිරීම බලාපොරොත්තු වන්නෙමි ‘වලඳවු, නැත් නම් ගෙණ යවු’ යි භීෂ්‍යන්ගේ පාත්‍ර පුරවමින් ගියෙමි ද, ඒ මාහට අලාභ ය. මාහට ලාභයෙක් නො වේ. මා විසින් අයහපතක් ලද්දේ ය. මා විසින් යහපතක් නො ලද්දේ ය. කීමෙක් ද, මා විසින් බොහෝ කුසල් හෝ අකුසල් හෝ රැස් කරණ ලද්දේ ද?” යි කුකුසෙක් වූයේ ය. විපිළිසරෙක් වූයේ ය. “ස්වාමීනී, කිම මා විසින් බොහෝ පින් හෝ පම් හෝ රැස් කරණ ලද ද?” යි විචාලේ ය. ඇවැත, යම් දිනෙක පටන් තා විසින් හෙටට බුද්ධිප්‍රමුඛ භීෂ්‍යසඛ්‍ය තෙමේ පවරණ ලද්දේ ද, එදින පටන් තා විසින් බොහෝ පින් රැස් කරණ ලද්දේ ය. යම් වේලක පටන් එක එක මහණහු විසින් හොපගේ එක එක බක්කුල පිළිගන්නා ලද්දේ ද, එවේලෙහි පටන් තොප විසින් බොහෝ පින් රැස් කරණ ලද්දේ ය. තොප විසින් ස්වභීයෝ සතුටු කරණ ලද්දහ” යි.

18. ඉක්බිති භුරුණුපහන් ඒ මහඥාමනී තෙමේ “මට ලාභයෙක් ල. මා විසින් මොනවට ලද්දේ ල. මා විසින් බොහෝ පින් රැස් කරණ ලද්දේ ල. මා විසින් ස්වභීයෝ සතුටු කරණ ලද්දේ ල” යි සතුටු වූයේ ඔදවැසියේ හුඟස්නෙන් නැගිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පැදකුණු කොට තිත්ම ගියේ ය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ කාරණයෙහි භීෂ්‍යසඛ්‍යයා රැස් කරවා “මහණෙනි, අන් තැනක පවරණ ලද්දේ අනෙකකුගේ බුද්ධිකැඳ වලඳත් ල යනු සැබෑ ද” යි භීෂ්‍යන් විචාල සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, සැබෑ ය”. භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ “මහණෙනි, කෙසේ නම් ඒ සිස් පුරුෂයෝ අන් තැනක පවරණ (ආරාධනා) ලද්දේ අන්‍යයකුගේ බුද්ධිකැඳ වැලඳවනුදැයි ගැරහු සේක. “මහණෙනි, මෙය නො පැහැදුනවුන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වේ” යි -පෙ- ගරහා දූහැමි කතා කොට “මහණෙනි, අන් තැනක පවරණ ලද්දහු විසින්, අනෙකකුගේ බුද්ධිකැඳ නො වැලඳිය යුතු ය. යමෙක් වලඳන්නේ නම්, ඇවැත් පරිදි කර විස යුතු ය” යි වදාළ සේක.

19. අඵ බො භගවා අකිකිමිදෙද යථාභිරතනං විහරිතීා යෙන රාජගහං තෙන වාරිකං පකකාමි මනනා භික්ඛුසපෙසෙන සද්ධිං අනිසිතෙලසෙති භික්ඛුසතෙති.

20. තෙන බො පන සමයෙන බෙලටෙයා කච්චානො රාජගහා අකිකිමිදං අද්ධානමග්ගපටිපනො හොති පඤ්චමනෙතති සකට්ඨතෙති සබ්බෙහෙව ගුලකුමාපුරෙති. අදදසා බො භගවා බෙලටියං කච්චානං දුරතොව ආගමිත්තනං. දිසවාන මග්ගා ඉක්කමම අඤ්ඤභරසමී රුක්ඛමුලෙ නිසීදි.

21. අඵ බො බෙලටෙයා කච්චානො යෙන භගවා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිතීා භගවනං අභිවාදෙතීා එකමනනං අට්ඨාසි. එකමනනං සීනො බො බෙලටෙයා කච්චානො භගවනං එතදවොච: “ඉච්ඡාමහං භනෙත එකමෙකස්ස භික්ඛුතො එකමෙකං ගුලකුමාං දුකු” නති. “තෙන හි තිං කච්චාන, එකංයෙව ගුලකුමාං ආභරා” ති. “එවං භනෙත” ති බො බෙලටෙයා කච්චානො භගවතො පටිසසුතීා එකංයෙව ගුලකුමාං ආදිය යෙන භගවා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිතීා භගවනං එතදවොච: “ආභටො! භනෙත, ගුලකුමෙතා. කථාහං භනෙත, පටිපජ්ජාමි” ති. “තෙන හි තිං කච්චාන, භික්ඛුතං ගුලං දෙති” ති. “එවං භනෙත” ති බො බෙලටෙයා කච්චානො භගවතො පටිසසුතීා භික්ඛුතං ගුලං දත්වා භගවනං එතදවොච: “දිනෙතා භනෙත, භික්ඛුතං ගුලො. බහු වායං ගුලො අවසිටෙයා. කථාහං භනෙත, පටිපජ්ජාමි” ති. “තෙන හි තිං කච්චාන, භික්ඛුතං ගුලං යාවදත්ථං දෙති” ති. “එවං භනෙත” ති බො බෙලටෙයා කච්චානො භගවතො පටිසසුතීා භික්ඛුතං ගුලං යාවදත්ථං දත්වා භගවනං එතදවොච: “දිනෙතා භනෙත, භික්ඛුතං ගුලො යාවදත්ථො. බහු වායං ගුලො අවසිටෙයා. කථාහං භනෙත, පටිපජ්ජාමි” ති. “තෙන හි තිං කච්චාන, භික්ඛු ගුලෙති සන්තපෙසති” ති. “එවං භනෙත” ති බො බෙලටෙයා කච්චානො භගවතො පටිසසුතීා භික්ඛු ගුලෙති සන්තපෙසසී. එකමෙව භික්ඛු පනෙනටි පුරෙසුං. පරිසාචනාතිපි ඵචිකායොපි පුරෙසුං.

22. අඵ බො බෙලටෙයා කච්චානො භික්ඛු ගුලෙති සන්තපෙසතීා භගවනං එතදවොච: “සන්තපසීතා භනෙත භික්ඛු ගුලෙති. බහු වායං ගුලො අවසිටෙයා. කථාහං භනෙත, පටිපජ්ජාමි” ති. “තෙන හි තිං කච්චාන විසාසාදනං ගුලං දෙති” ති. “එවං භනෙත” ති බො බෙලටෙයා කච්චානො භගවතො පටිසසුතීා විසාසාදනං ගුලං දත්වා භගවනං එතදවොච: “දිනෙතා භනෙත, විසාසාදනං ගුලො. බහු වායං ගුලො අවසිටෙයා. කථාහං භනෙත, පටිපජ්ජාමි” ති. “තෙන හි තිං කච්චාන, විසාසාදනං ගුලං යාවදත්ථං දෙති” ති “එවං භනෙත” ති බො බෙලටෙයා කච්චානො භගවතො පටිසසුතීා විසාසාදනං ගුලං යාවදත්ථං දත්වා භගවනං එතදවොච: “දිනෙතා භනෙත, විසාසාදනං ගුලො යාවදත්ථො. බහු වායං ගුලො අවසිටෙයා. කථාහං භනෙත, පටිපජ්ජාමි” ති. “තෙන හි තිං කච්චාන, විසාසාදෙ ගුලෙති සන්තපෙසති” ති. “එවං භනෙත” ති බො බෙලටෙයා කච්චානො භගවතො පටිසසුතීා විසාසාදෙ ගුලෙති සන්තපෙසසී. එකමෙව විසාසාද පනාලමෙඛිපි ඤටෙපි පුරෙසුං. විටිකාතිපි අච්ඡිකොපි පුරෙසුං.

1. “ආභනො” ම ඡ සා.

19. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අකිකච්ඡදයෙහි කැමැති තාක් වාසය කොට භික්ෂූන් එක් දහස් දෙසිය පණසක් වූ මහාභික්ෂූසඛ්‍යයා සමග රජගහනුවර බලා වාරිකාවෙහි වැඩ සේක.

20. එකල්හි බෙලෙට්ඨකච්චාන නෙමේ රජගහනුවරින් අකිකච්ඡදය බලා උක්භකුරුකලවලින් ම පිරුණු පන්සියයක් පමණ ගැල් සමග දීඝිමාඨී-යට පිළිපත්තෝ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එන්නා වූ බෙලෙට්ඨකච්චානයා දුර දීම දුටු සේක. දැක මානියෙන් ඉවත් ව එක්තරා ගසක් මුළු වැඩ හුන් සේක.

21. එහිට බෙලෙට්ඨකච්චාන නෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සභාසා වැද පසෙක සිටියේ ය. පසෙක සිටියා වූ බෙලෙට්ඨකච්චාන නෙමේ “සුවාමිනි, මම එක එක මහණහුට එක එක උක්භකුරුකලයක් දීමට කැමැත්තෙමි” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකෙළේ ය. “කච්චානය, එසේ නම්, තෝ එක ම උක්භකුරු කලයක් ගෙණ එව” “සුවාමිනි, එසේ ය” යි බෙලෙට්ඨකච්චාන නෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී එක ම උක්භකුරුකලයක් ගෙණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ “සුවාමිනි, උක්භකුරු කලයක් ගෙණ එන ලද්දේ ය. සුවාමිනි, මම කෙසේ පිළිපදිමි ද” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකෙළේ ය. “කච්චානය, එසේ නම්, තෝ භික්ෂූන්ට උක්භකුරු දෙව”. “සුවාමිනි එසේ ය” යි බෙලෙට්ඨකච්චාන නෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී භික්ෂූන්ට උක්භකුරු දී “සුවාමිනි, භික්ෂූන්ට උක්භකුරු දෙන ලද්දේ ය. මේ බොහෝ උක්භකුරු ඉතිරි වූයේ ය. සුවාමිනි, මම කුමක් කරමි ද” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකෙළේ ය. “කච්චානය, එසේ නම්, තෝ භික්ෂූන්ට උක්භකුරු සැහෙන පමණ දෙව”. “සුවාමිනි, එසේ ය” යි බෙලෙට්ඨකච්චාන නෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී, භික්ෂූන්ට සැහෙන පමණ උක්භකුරු දී “සුවාමිනි, භික්ෂූන්ට සැහෙන පමණ උක්භකුරු දෙන ලද්දේ ය. මේ බොහෝ උක්භකුරු ඉතිරි වූයේ ය. සුවාමිනි, මම කුමක් කරමි ද” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකෙළේ ය. “කච්චානය, එසේ නම්, තෝ භික්ෂූන් උක්භකුරු වලින් සත්පව”. “සුවාමිනි එසේ ය” යි බෙලෙට්ඨකච්චාන නෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී භික්ෂූන් උක්භකුරුවලින් සැතැප්වී ය. ඇතැම් භික්ෂූහු පාත්‍ර ද පිරවූහ. පෙරහන් ද පසුම්බි ද පිරවූහ.

22. ඉක්බිති බෙලෙට්ඨකච්චාන නෙමේ භික්ෂූන් උක්භකුරුවලින් සත්පවා “සුවාමිනි, භික්ෂූහු උක්භකුරුවලින් සත්පවන ලද්දහු ය. මේ බොහෝ උක්භකුරු ඉතිරි වූයේ ය. සුවාමිනි මම කුමක් කරමි ද” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකෙළේ ය. “කච්චානය එසේ නම්, තෝ ඉදුල් කන්නන්ට (යාවකයන්ට) උක්භකුරු දෙව”. “සුවාමිනි, එසේ ය” යි බෙලෙට්ඨකච්චාන නෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී යාවකයන්ට උක්භකුරු දී “සුවාමිනි, යාවකයන්ට උක්භකුරු දෙන ලද්දේ ය. මේ බොහෝ උක්භකුරු ඉතිරි වූයේ ය. සුවාමිනි, මම කුමක් කරමි ද” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ-ගෙන් ඇසී ය. “කච්චානය, එසේ නම්, තෝ යාවකයන්ට උක්භකුරු සැහෙන පමණ දෙව.” “සුවාමිනි, එසේ ය” යි බෙලෙට්ඨකච්චාන නෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී යාවකයන්ට උක්භකුරු සැහෙන පමණ දී “සුවාමිනි, යාවකයන්ට උක්භකුරු සැහෙන පමණ දෙන ලද්දේ ය. මේ බොහෝ උක්භකුරු ඉතිරි වූයේ ය. සුවාමිනි, මම කුමක් කරමි ද” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගෙන් ඇසී ය. “කච්චානය, එසේ නම් තෝ යාවකයන් උක්භකුරුවලින් සත්පව”. “සුවාමිනි, එසේ ය” යි බෙලෙට්ඨකච්චාන නෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී යාවකයන් උක්භකුරුවලින් සැතැප්වී ය. ඇතැම් යාවකයෝ මහසාඝී ද කල ද පෑස් ද පුරවාගත්හ. ඔබොක්ක ද පුරවාගත්හ.

23. ඉක්බිති බෙලට්ඨකච්චාන තෙමේ යාවකයන් උක්භකුරුවලින් සතප්පන ලද්දහ. මේ බොහෝ උක්භකුරු ඉතිරි වූයේ ය. ස්වාමීනි, කුමක් කරමි ද” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් ඇසී ය. “කච්චානස, මම, යමකු විසින් මේ උක්භකුරු අනුනව කරණ ලද්දේ මානවින් දිරවීමට යන්නේ ද, තපාගතයන් හෝ තපාගත ශ්‍රාවකයකු හෝ හැර එබන්දකු දෙවියන් සහිත වූ මරුන් සහිත වූ බඹුන් සහිත වූ ලොකයෙහි ද, මහණබමුණන් සහිත වූ දෙවි මිනිසුන් සහිත වූ ප්‍රජාවෙහි ද, මම නො දක්මි. කච්චානස, එසේ නම්, තෝ ඒ උක්භකුරු තුණකොළ නැති තැනක හෝ දමව. සතුන් තැනි දියෙහි හෝ පා කොට හරව”. “ස්වාමීනි, එසේ ය” යි බෙලට්ඨකච්චාන තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී ඒ උක්භකුරු සතුන් තැනි දියෙහි පා කොට හැරියේ ය. දියෙහි ලු ඒ උක්භකුරු විට විට යන හඬ නගයි. විටි විටි යන හඬ නගයි. හැම අතින් දුමයි. හැම අතින් වැසියන් දුමයි. දවසක් රත් කළ සිවැලක් (නගුල් තලයක්). දියෙහි ලන ලද්දේ යම් සේ විට විට යන හඬ නගා ද, විටි විටි යන හඬ නගා ද, හාත්පසින් දුමා යේ ද, හාත්පසින් වැසියන් දුමා යේ ද, එපරිද්දෙන් ම ඒ උක්භකුරු දියෙහි ලන ලද්දේ විට විට යන හඬ නගයි. විටි විටි යන හඬ නගයි. හාත්පසින් දුමයි. හාත්පසින් වැසියන් දුමයි.

24. ඉක්බිති හටගත් බිය ඇති හටගත් ලොමුදහගැණිමි ඇති බෙලට්ඨකච්චාන තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතට ගියේ ය. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්නේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් බෙලට්ඨකච්චානසානට පිළිවෙලකතාව වදල සේක. එනම්: දුතකථාව සීලකථාව ආර්ථිකථාව ද කාමියන් දුක්ඛව ලාමකඛව කෙලෙසීමට හෙතුවන බව ද, පෘථිද්දෙහි අනුසස් ද ප්‍රකාශ කළ සේක. යම් කලෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බෙලට්ඨකච්චානසා සුදුසු සිත් ඇත්තෙක, මොළොක් වූ සිත් ඇත්තෙක, නො හැකුළුනු සිත් ඇත්තෙක, මදවැසි සිත් ඇත්තෙක, පහන් සිත් ඇත්තෙකැ යි දත් සේක් ද, එකල්හි බුදුවරයන්ගේ සාමුකකංසික වූ යම් ධර්මදෙශනාවක් වේ ද, දූඛසත්‍යය සමුදයසත්‍යය නිරෝධසත්‍යය මාර්ගසත්‍යය යන ඒ වතුරායී-සත්‍යය ප්‍රකාශ කළ සේක. [පිරිසිදු වූ පහ වූ කීලිටු ඇති වස්ත්‍රයක් මත ව සායම් ගන්නේ යම් සේ ද,] එපරිද්දෙන් ම බෙලට්ඨකච්චානසානට ඒ අසුනෙහි දී ම “හටගැණිමි ආනාචය කොට ඇති යම් කිසිවක් වේ ද, ඒ සියල්ල නිරුද්ධ වීම සභාවය කොට ඇතැ” යි රාගාදීරජස් රහිත වූ පහ වූ කෙලෙස්මල ඇති සොතාපනනිමග්ගඤ්ඤය පහල වූයේ ය.

25. ඉක්බිති බෙලට්ඨකච්චාන තෙමේ දක්නා ලද දහම් ඇත්තේ පැමිණි දහම් ඇත්තේ අවබෝධ කළ දහම් ඇත්තේ වෙසෙසින් බැස ගත් දහම් ඇත්තේ දුරු කළ සැක ඇත්තේ පන වූ කෙසේ කෙසේ දු යි පැවැති සැක ඇත්තේ විශාරදභාවයට පැමිණියේ බුදුසස්තෙහි (අවබෝධය සදහා) අනුන්ගේ උපකාරයක් (මිනැ) නැත්තේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “ස්වාමීනි, ඉතා යහපත. ස්වාමීනි, ඉතා යහපත. ස්වාමීනි, යටිකුරු කරණ ලද්දක් යම් සේ උඩුකුරු කරන්නේ ද, වසන ලද්දක් යම් සේ විදහා පාන්නේ ද, මං මුලා වුවහුට යම් සේ මග කියන්නේ ද, ‘ඇස් ඇත්තෝ රූප දත්තානු’ යි ගතදුරෙහි තෙල්පහනක් යම් සේ දරන්නේ ද, එපරිද්දෙන් ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් නොයෙක් ක්‍රමයෙන් ධර්මය තෙමේ ප්‍රකාශ කරණ ලද්දේ ය. ස්වාමීනි, ඒ මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද තවලොකොත්තරධර්මය ද අභොධාරීපුද්ගලභික්ෂුසමස්සා ද සරණ කොට යමි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අද පටන් දිවිහිමි කොට සරණ ගියා වූ මා උපාසකයකු කොට දරණ සේක්වා” යි සැලකෙලේ ය.

26. අළු බෝ හඟවා අනුපුබ්බෙන වාරිකං වරමානෝ යෙන රාජගහං තදවසරි. තත්‍ර සුදං හඟවා රාජගහෙ විහරති ඛෙඵඵනෙ කලෙකභිනිපාසෙ. තෙන බෝ පන සමයෙන රාජගහෙ ගුලො උසානෙනා ගොති. භික්ඛු “ගිලානසෙසව හඟවතා ගුලො අනුඤ්ඤානො. නො අගිලානසායා” ති කුකුඤ්චවායන්තා ගුලං න පරිභුඤ්ඤති. හඟවතො එතමන්ථං ආරොචෙත්සු. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ගිලානසා ගුලං. අගිලානසා ගුලොදක” තති.

27. අළු බෝ හඟවා රාජගහෙ යථාචරිත්තං විහරිත්වා යෙන පාටලිගාමො තෙන වාරිකං පකකාමි මහතා භික්ඛුසඛෙසන සද්ධිං අසිතෙලසෙති භික්ඛුසතෙති. අළු බෝ හඟවා අනුපුබ්බෙන වාරිකං වරමානෝ යෙන පාටලිගාමො තදවසරි. අසොසාසු බෝ පාටලිගාමිකා උපාසකා “හඟවා කිර පාටලිගාමං අනුසපතො” ති. අළු බෝ පාටලිගාමිකා උපාසකා යෙන හඟවා තෙත්‍රපසඛිකමිංසු. උපසඛිකමිත්වා හඟවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු. එකමන්තං නිසිනො බෝ පාටලිගාමිකෙ උපාසකෙ හඟවා ධම්මියා කථාය සන්දසෙසසි. සමාදපෙසි. සමුත්තෙතපෙසි. සමපතංසෙසි. අළු බෝ පාටලිගාමිකා උපාසකා හඟවතා ධම්මියා කථාය සන්දසසිතා සමාදපිතා සමුත්තෙතජ්ඣා සමපතංසිතා හඟවන්තං එතදවොචුං: “අධිවාසෙතු නො හනෙත හඟවා ආවසථාගාරං සද්ධිං භික්ඛුසඛෙසනා” ති. අධිවාසෙසි හඟවා භුණ්ඨිතාවෙන.

28. අළු බෝ පාටලිගාමිකා උපාසකා හඟවතො අධිවාසනං විදිත්වා උට්ඨායාසනා හඟවන්තං අභිවාදෙත්වා පදකඛිණං කත්වා යෙන ආවසථාගාරං තෙත්‍රපසඛිකමිංසු. උපසඛිකමිත්වා සබ්බසන්ථරිං ආවසථාගාරං සන්ථරිත්වා ආසනාති පඤ්ඤාපෙත්වා උදකමණ්ණිකං පනිට්ඨාපෙත්වා තෙලප්පදීපං ආරොපෙත්වා යෙන හඟවා තෙත්‍රපසඛිකමිංසු. උපසඛිකමිත්වා හඟවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨංසු. එකමන්තං සිතා බෝ පාටලිගාමිකා උපාසකා හඟවන්තං එතදවොචුං: “සබ්බසන්ථරිං සන්ථතං¹ හනෙත, ආවසථා ගාරං. ආසනාති පඤ්ඤාත්තාති. උදකමණ්ණිකො පනිට්ඨාපිතො. තෙලප්පදීපො ආරොපිතො. යසාදති හනෙත, හඟවා කාලං මඤ්ඤති” ති. අළු බෝ හඟවා නිවාසෙත්වා පත්තවිවරං ආදාය සද්ධිං භික්ඛුසඛෙසන යෙන ආවසථාගාරං තෙත්‍රපසඛිකමි. උපසඛිකමිත්වා පාදෙ පකඛාලෙත්වා ආවසථා ගාරං පවිසිත්වා මජ්ඣමිං එතං නිසාය පුරන්ථාභිමුබො නිසීදි. භික්ඛු සඛෙසාපි බෝ පාදෙ පකඛාලෙත්වා ආවසථාගාරං පවිසිත්වා පච්ඡිමං භිත්තිං නිසාය පුරන්ථාභිමුබො නිසීදි හඟවන්තංයෙව පුරකඛත්වා. පාටලිගාමිකාපි බෝ උපාසකා පාදෙ පකඛාලෙත්වා ආවසථාගාරං පවිසිත්වා පුරන්ථිමං භිත්තිං නිසාය පච්ඡිමාභිමුබො නිසීදිංසු හඟවන්තංයෙව පුරකඛත්වා.

1. සබ්බසන්ථරිසන්ථතං” ම ඡ සං.

26. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවෙළින් වාරිකාවෙහි වසිනා සේක් රජගහනුවරට වැඩි සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි රජගහ නුවර කලසකහිවාසයෙහි වූ වෙළුමනාරාමයෙහි වසන සේක. එකල්හි රජගහනුවර උක්හකුරු බහුල වේ. භික්ෂුහු “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ගිලනනුට ම උක්හකුරු අනුදන්තා ලද්දේ ය. නොගිලන් වූවනුට නො අනුදන්තා ලද්දේ ය” යි කුකුස් කරමින් උක්හකුරු නො වලදන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, ගිලන් වූවනුට උක්හකුරු ද, නො ගිලන් වූවනුට උක්හකුරුදිය (උක්හකුරු කලහා ගත් දිය) ද අනුදනිමි” යි.

27. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහනුවර කැමැති කාක් කල් වාසය කොට පාටලිග්‍රාමය බලා එක්දහස්දෙසියපණසක් වූ මහාභික්ෂු සඝසයා සමග වාරිකාවෙහි වැඩි සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවෙළින් වාරිකා කරණ සේක් පාටලිගමට වැඩි සේක. පාටලිගමවැසි උපාසකයෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පාටලිගමට වැඩිසේක් ල” යි ඇසූහ. එවිට පාටලි- ගම වැසි උපාසකයෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එලඹියහ. එලඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් පාටලිගමවැසි උපාසකයන් දැනුම් කතාවෙන් කරුණු දක්වූහ. සමාදන් කරවූහ. තීයුණු කර වූහ. සතුටු කරවූහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දැනුම් කතාවෙන් කරුණු දක්වන ලද සමාදන් කරවන ලද තීයුණු කරවන ලද සතුටු කරවන ලද පාටලිගමවැසි උපාසකයෝ භාග්‍ය- වතුන් වහන්සේට “සවාමිනි, භික්ෂුසඝසයා සමග භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අපගේ ආගනතුකාගාරය පිළිගන්නා සේක්වා” යි (කීහ). භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුණ්ණිභාවයෙන් ඉවසූ සේක.

28. ඉක්බිති පාටලිගමවැසි උපාසකයෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඉවසීම දැන හුනස්නෙන් නැගිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පැදකුණු කොට ආගනතුකාගාරයට ගියහ. ගොස් ආගනතුකාගාරය සියලු කැන අතුරා අසුන් පණවා මහදියබඳුනක් පිහිටුවා තෙල්පහන් තහා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ගියහ. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක සිටියහ. පසෙක සිටි පාටලිගමවැසි උපාසකයෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සවාමිනි, ආගනතුකාගාරය සියලු කැන අතුරණ ලදී. අසුන් පණවන ලදී. දිය බඳුනක් තබන ලදී. තෙල්පහන් තහන ලදී. සවාමිනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දැන් යමකට කල් බලාපොරොත්තු වන සේක් නම්, මේ ඊට කාල ය” යි සැලකලහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හැද පොරොවා පාසිවුරු ගෙණ භික්ෂුසඝසයා සමග ආගනතුකාගාරයට වැඩි සේක. වැඩ පා සෝද ආගනතුකාගාරයට පිවිස මැදකණුව නිසා පෙරදිගට මුහුණ දී වැඩ හුන් සේක. භික්ෂුසඝස නෙමේ ද පා සෝද ආගනතුකාගාරයට පිවිස පැසුළු බිත්තිය නිසා පෙරදිගට මුහුණ දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ම පෙරටු කොට හුන්නේ ය. පාටලිගමවැසි උපාසකයෝ ද පා සෝද ආගනතුකාගාරයට ඇතුල් ව පෙරදිග බිත්තිය නිසා පැසුළු දිගට මුහුණ දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ම පෙරටු කොට හුන්හ.

29. අඵ බො හගචා පාටලිගාමිකෙ උපාසකෙ ආමනොසි: “පඤ්චමෙ ගහපතයො, ආදීනවා දුසසීලස්ස සීලවිපතනියා. කතමෙ පඤ්ච? ඉධ ගහපතයො, දුසසීලො සීලවිපනො පමාදුඛිකරණං මහතිං හොගජාතීං නිගච්ඡති. අයං පඨමො ආදීනවො දුසසීලස්ස සීලවිපතනියා. පුනචපරං ගහපතයො, දුසසීලස්ස සීලවිපනාස්ස පාපකො කිතතිසඤ්ඤෙ අබ්බුග්ගච්ඡති. අයං දුතියො ආදීනවො දුසසීලස්ස සීලවිපතනියා. පුනචපරං ගහපතයො, දුසසීලො සීලවිපනො යඤ්ඤදෙව පරිසං උපසඛකමති: යදි බතතිසපරිසං යදි බ්‍රාහ්මණපරිසං යදි ගහපතිපරිසං යදි සමණපරිසං, අවිසාරද්‍යෙ උපසඛකමති මඤ්ඤානුතො. අයං තතියො ආදීනවො දුසසීලස්ස සීලවිපතනියා. පුනචපරං ගහපතයො, දුසසීලො සීලවිපනො සමමුලොකා කාලං කරොති. අයං චතුසො ආදීනවො දුසසීලස්ස සීලවිපතනියා. පුනචපරං ගහපතයො, දුසසීලො සීලවිපනො කායස්ස හෙද පරමමරණං අපාසං දුගහතීං විනිපාතා තීරයං උපපජ්ජති. අයං පඤ්චමො ආදීනවො දුසසීලස්ස සීලවිපතනියා. ඉමෙ බො ගහපතයො, පඤ්ච ආදීනවා දුසසීලස්ස සීලවිපතනියා.

30. පඤ්චමෙ ගහපතයො, ආනිසංසො සීලවතො සීලසම්පදය. කතමෙ පඤ්ච? ඉධ ගහපතයො, සීලවා සීලසම්පනො අපමාදුඛිකරණං මහනාං හොගකඩකං අභිගච්ඡති. අයං පඨමො ආනිසංසො සීලවතො සීලසම්පදය. පුනචපරං ගහපතයො, සීලවතො සීලසම්පනාස්ස කල්‍යාණො කිතතිසඤ්ඤෙ අබ්බුග්ගච්ඡති. අයං දුතියො ආනිසංසො සීලවතො සීලසම්පදය. පුනචපරං ගහපතයො, සීලවා සීලසම්පනො යඤ්ඤදෙව පරිසං උපසඛකමති: යදි බතතිසපරිසං යදි බ්‍රාහ්මණපරිසං යදි ගහපතිපරිසං යදි සමණපරිසං, විසාරද්‍යෙ උපසඛකමති අමඤ්ඤානුතො. අයං තතියො ආනිසංසො සීලවතො සීලසම්පදය. පුනචපරං ගහපතයො, සීලවා සීලසම්පනො අසමමුලොකා කාලං කරොති. අයං චතුසො ආනිසංසො සීලවතො සීලසම්පදය. පුනචපරං ගහපතයො, සීලවා සීලසම්පනො කායස්ස හෙද පරමමරණං සුගහිං සයගං ලොකං උපපජ්ජති. අයං පඤ්චමො ආනිසංසො සීලවතො සීලසම්පදය. ඉමෙ බො ගහපතයො, පඤ්ච ආනිසංසො සීලවතො සීලසම්පදයා” ති.

31. අඵ බො හගචා පාටලිගාමිකෙ උපාසකෙ බහුදෙව රතනීං ධම්මියා කථාය සඤ්ඤෙකතො සමාදවෙතො සමුතොතෙජ්ජතො සම්පහංසෙතො උයොපෙසි “අභිකක්ඛනා බො ගහපතයො, රතනී. යස්සදුති කාලං මඤ්ඤාඨා” ති. “ඵචං හනො” ති බො පාටලිගාමිකා උපාසකා හගචතො පටියසුතො උට්ඨායාසනා හගචනං අභිවාදෙතො පදකම්ණං කතො පක්ඛමිංසු. අඵ බො හගචා අවිරපකකනොසු පාටලිගාමිකෙසු උපාසකෙසු සුඤ්ඤාගාරං පාවිසී.

32. තෙන බො පන සමයෙන සුභිධම්මසාකාරා මගධමහාමනකා පාටලිගාමෙ නගරං මාපෙතති වජ්ජිතං පටිබාහාය. අද්දසා බො හගචා රතනියා පච්චුසසමයං පච්චුට්ඨාය දිබ්බඛත වකඤ්ඤා විසුඤ්ඤෙන අභිකක්ඛනා මානුසකෙන සමබහුලා දෙවතායො පාටලිගාමෙ වජ්ජිති පරිගණහනතියො. යසමිං පදෙස මහෙසකනා දෙවතා වජ්ජිති පරිගණහනති, මහෙසකනානං තත්ථ රාජ්ජනං රාජමහාමතනානං විතතාති නමනති නිවෙසනාති මාපෙතො. යසමිං පදෙසෙ මජ්ඣමා දෙවතා වජ්ජිති පරිගණහනති, මජ්ඣමානං තත්ථ රාජ්ජනං රාජමහාමතනානං විතතාති නමනති නිවෙසනාති මාපෙතො. යසමිං පදෙසෙ තීවා දෙවතා වජ්ජිති පරිගණහනති, තීවානං තත්ථ රාජ්ජනං රාජමහාමතනානං විතතාති නමනති නිවෙසනාති මාපෙතො.

29. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පාටලීගමිවැසි උපාසකයන් ඇමතු සේක: “ගෘහැවියෙහි, දුශ්ශීලයාගේ ශීලවිපතතියෙහි මේ දෙස් පසෙක් වේ. **කවර පසෙක්ද ?** ගෘහැවියෙහි, මෙහි දුශ්ශීල තෙමේ ශීලවිපතතියට පැමිණියේ ප්‍රමාදහෙතු වෙත් මහත් භොගහානියට පැමිණේ. මේ දුශ්ශීලයාගේ ශීලවිපතතියෙහි පලමුවන දෙස වේ. නැවැත ද ගෘහැවියෙහි, සිල්විපතට පැමිණි දුශ්ශීලයා පිළිබඳ අයහපත් කීර්තිරාවයෙන් පැන නගියි. මේ දුශ්ශීලයාගේ ශීලවිපතතියෙහි දෙවන දෙස වේ. නැවැත ද ගෘහැවියෙහි, සිල්විපතට පැමිණි දුශ්ශීල තෙමේ ඝෂත්‍රිය පිරිස බමුණුපිරිස ගෘහැවි පිරිස මහණපිරිස යන යම් යම් පිරිසක් වෙතට එළඹේ ද, බිය ඇති ව තෙද රකින ව එළඹෙයි. මේ දුශ්ශීලයාගේ ශීලවිපතතියෙහි තෙවන දෙස වේ. නැවැත ද ගෘහැවියෙහි, සිල්විපතට පැමිණි දුශ්ශීල තෙමේ මූලා වූයේ කුලුරිය කරයි. මේ දුශ්ශීලයාගේ ශීලවිපතතියෙහි සිවුවන දෙස වේ. නැවැත ද ගෘහැවියෙහි, සිල්විපතට පැමිණි දුශ්ශීල තෙමේ ජීවිතෙත්ඤ්ඤා විනාශයෙන් මරණින් පසු සැපයෙන් පහ වූ දුකට පිහිට වූ අකමැත්තෙන් ම (දුබල ව) පතිත වන්නා වූ තරකයෙහි උපදී. මේ දුශ්ශීලයාගේ ශීලවිපතතියෙහි පස්වන දෙස වේ. ගෘහැවියෙහි, මේ දුශ්ශීලයාගේ ශීලවිපතතියෙහි දෙස් පස ය.”

30. “ගෘහැවියෙහි, සිල්වත්තූගේ සීලසම්පතතියෙහි මේ අනුසස් පසෙක් වේ. **කවර පසෙක්ද ?** ගෘහැවියෙහි, මෙහි සිල් ඇත්තේ සීලයෙන් යුක්ත වූයේ අප්‍රමාදහෙතු වෙත් මහත් වූ නොගරාශියක් ලබයි. මේ සිල්වත්තූගේ සීලසම්පතතියෙහි පලමුවන ආනිසංසය වේ. නැවැත ද ගෘහැවියෙහි, සිල්වත් වූ සීලයෙන් යුක්ත වූවුගේ යහපත් කීර්තිරාවයෙන් පැන නගියි. මේ සිල්වත්තූගේ සීලසම්පතතියෙහි දෙවන ආනිසංසය වේ. නැවැත ද ගෘහැවියෙහි, සිල් ඇත්තේ සීලයෙන් යුක්ත වූයේ ඝෂත්‍රිය පිරිස බමුණුපිරිස ගෘහැවිපිරිස මහණපිරිස යන යම් යම් පිරිසක් වෙතට එළඹේ ද, නිතිය ව තෙද සතින ව එළඹේ. මේ සිල්වත්තූගේ සීලසම්පතතියෙහි තෙවන ආනිසංසය වේ. නැවැත ද ගෘහැවියෙහි, සිල් ඇත්තේ සීලයෙන් යුක්ත වූයේ නො මූලා ව කුලුරිය කෙරේ. මේ සිල්වත්තූගේ සීලසම්පතතියෙහි සිවුවන ආනිසංසය වේ. නැවැත ද ගෘහැවියෙහි, සිල් ඇත්තේ සීලයෙන් යුක්ත වූයේ ජීවිතෙත්ඤ්ඤා විනාශයෙන් මරණින් පසු මනා ගතී ඇති ස්වභාව ලොකයෙහි උපදී. මේ සිල්වත්තූගේ සීලසම්පතතියෙහි පස්වන ආනිසංසය වේ. ගෘහැවියෙහි, මේ සිල්වත්තූගේ සීලසම්පතතියෙහි අනුසස් පස ය.”

31. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පාටලීගමිවැසි උපාසකයන් රැ බොහෝ වේලාවක් ම දූහැමි කතාවෙන් කරුණු දක්වා සමාදන් කරවා තියුණු කරවා සතුටු කරවා “ගෘහැවියෙහි, රාත්‍රිනොමේ ඉක්ම ගියා ය. දන් යම් ගමනකට බලාපොරොත්තු වන්නහු නම්, එයට කාලය දැනවූ” යි වදාලන. පාටලීගමිවැසි උපාසකයෝ “භවමිති, එසේ ය” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී හුනස්නෙන් නැගිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පැදකුණු කොට ගියහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පාටලීගමිවැසි උපාසකයන් ගිය නොබෝ වේලාවකින් භුත්‍යාගාරයට පිවිසි සේක.

32. එකල්හි සුනිධං-වසංකාර නම් මගධමහාමාත්‍යයෝ වජ්ජීන් වලකනු පිණිස පාටලීගමිහි නුවරත් ගොඩ නගත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රැ අලුයම් වේලෙහි කැගි සිට පාටලීගමිහි ගෙබිම් පරිග්‍රහණ කරන්නා වූ (=අරක් ගත්තා වූ) බොහෝ දෙවියන් මිනිසකු ඉක්ම වූ පිරිසිදුවූ දිවැසින් දුටුසේක. මනෙශාඛ්‍ය දෙවියෝ යම් පෙදෙසක ගෙබිම් පරිග්‍රහණ කෙරෙත් (=දෂටි හෙළිම් වසයෙන් ගණිත්) ද, එහි ගෙවල් ගොඩ නගන්නට මහෙශාඛ්‍ය වූ රජුන්ගේ ද රජමහ ඇමැතියන්ගේ ද සිත් නැමේ. මධ්‍යම වූ දෙවියෝ යම් පෙදෙසක ගෙබිම් පරිග්‍රහණ කෙරෙත් ද, එහි ගෙවල් ගොඩ නගන්නට මධ්‍යම වූ රජුන්ගේ ද රජමහ ඇමැතියන්ගේ ද සිත් නැමේ. පහත් වූ දෙවියෝ යම් පෙදෙසක ගෙබිම් පරිග්‍රහණ කෙරෙත් ද, එහි ගෙවල් ගොඩ නගන්නට පහත් රජුන්ගේ ද රජමහ ඇමැතියන්ගේ ද සිත් නැමේ.

33. අළු බෝ භගවා ආසන්නතං ආනන්දං ආමනෙත්ති: “නො ඤා බො තෙ ආනන්ද, පාටලිගාමෙ නගරං මාපෙත්ති” ති. “සුනීධිවස්සකාරා භනෙත, මගධමහාමත්තා පාටලිගාමෙ නගරං මාපෙත්ති වජ්ජිනං පටිබාහායා” ති. “සෙය්‍යථාපි ආනන්ද, දෙවෙහි තාවතීංසෙහි සද්ධිං මනෙත්තා, එවමෙව බෝ ආනන්ද, සුනීධිවස්සකාරා මගධමහාමත්තා පාටලිගාමෙ නගරං මාපෙත්ති වජ්ජිනං පටිබාහාය. ඉධාහං ආනන්ද, රත්තියා පච්චුසසමයං පච්චුට්ඨාය අදදසං දිබ්බෙන වක්ඛුතා විපුද්ධෙන අතිකක්කන්තමානුසකෙන සම්බුද්ධා දෙවතායො පාටලිගාමෙ වජ්ජිති පරිගණන්තියො. යසම් පදෙසෙ මහෙසකකා දෙවතා වජ්ජිති පරිගණන්ති, මහෙසකකානං තත්ථ රාජ්ජනං රාජමහාමත්තානං විත්තාති නමන්ති නිවෙසනාති මාපෙදුං. යසම් පදෙසෙ මජ්ඣමා දෙවතා වජ්ජිති පරිගණන්ති, මජ්ඣමානං තත්ථ රාජ්ජනං රාජමහාමත්තානං විත්තාති නමන්ති නිවෙසනාති මාපෙදුං. යසම් පදෙසෙ නිවා දෙවතා වජ්ජිති පරිගණන්ති, නිවානං තත්ථ රාජ්ජනං රාජමහාමත්තානං විත්තාති නමන්ති නිවෙසනාති මාපෙදුං. යාවතා ආනන්ද, අරියං ආයතනං, යාවතා වණ්ණපපො, ඉදං අග්ගනගරං භවිස්සති පාටලිපුත්තං පුට්ඨෙදනං. පාටලිපුත්තස්ස බො ආනන්ද, තයො අනාරායා භවිස්සන්ති අග්ගිතො වා උදකතො වා අඛන්තරතො වා මිථුහෙද” ති.

34. අළු බෝ සුනීධිවස්සකාරා මගධමහාමත්තා යෙන භගවා තෙනුපසඛමිංසු. උපසඛමිත්වා භගවතා සද්ධිං සමමාදිංසු. සමමාදනීයං කථං සාරාණීයං චිත්තාරෙත්වා එකමන්තං අවිංසු. එකමන්තං ධීතා බො සුනීධිවස්සකාරා මගධමහාමත්තා භගවතං එතදවොචු: “අධිවාසෙදු තො භවං ගොතමො අජ්ඣතනාය භවතං සද්ධිං භික්ඛුසඛෙසනා” ති. අධිවාසෙසි භගවා ඤාණනිභාවෙන. අළු බෝ සුනීධිවස්සකාරා මගධමහාමත්තා භගවතො අධිවාසනං විදිත්වා පකකමිංසු.

35. අළු බෝ සුනීධිවස්සකාරා මගධමහාමත්තා පණීතං බාදනීයං භොජනීයං පටියාදුපෙත්වා භගවතො කාලං ආරොචාපෙසු: “කාලො භො ගොතම, නිට්ඨිතං භවත්” තති. අළු බෝ භගවා පුබ්බණ්ණ සමයං නිවාසෙත්වා පත්තවිචරං ආදය යෙන සුනීධිවස්සකාරානා මගධමහාමත්තානං පරිවෙසනා තෙනුපසඛමි. උපසඛමිත්වා පඤ්ඤතෙන ආසනෙ තිසිදි සද්ධිං භික්ඛුසඛෙසන.

36. අළු බෝ සුනීධිවස්සකාරා මගධමහාමත්තා බුද්ධිපමුඛං භික්ඛුසඛසං පණීතෙන බාදනීයෙන භොජනීයෙන සගත්වා සත්තපෙසත්වා සමපචාරෙත්වා භගවතං සුත්තාපිං ඔනීතපත්තපාණිං එකමන්තං නිසීදිංසු. එකමන්තං නිසීතෙන බෝ සුනීධිවස්සකාරෙ මගධමහාමත්තෙ භගවා ඉමාති ගාථාති අනුමොදි:

- 37. “යසම් පදෙසෙ කප්පෙති වාසං පණ්ණිතචාරිණියො,
සීලවනෙත්ථ භොජෙත්වා සඤ්ඤතෙ බුභමිචාරසො¹.
- 38. යා තත්ථ දෙවතා ආසුං තාසං දහක්ඛමාදිසෙ,
තා පුජිතා පුජයන්ති මානිතා මානගන්ති නං.
- 39. තතො නං අනුකම්පන්ති මානා පුත්තංච ඔරසං,
දෙවතානුකම්පිතො පොසො සද භද්දාති පස්සති” ති.

1. වණ්ණපපො - කත්ථි. 2. “බුභමිචාරසො” සි.

33. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “ආනන්දය, ඒ කවර කෙනෙක් පාටලිගමිනි නුවරක් ගොඩ නගන් ද” යි ආයුෂමත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේගෙන් ආයු සේක. “සවාමීනී, සුනීඛ ය, වසසකාර ය යන මගධ-මහාමාත්‍යයෝ වජ්ජන් පිළිබහනු (=වලක්වනු) පිණිස පාටලිගමිනි නුවරක් ගොඩනගන්” යි (සැලකෙලෙය.) “ආනන්දය, සුනීඛ-වසසකාරමගධමහා-මාත්‍යයෝ තව්නිසාවැසි දෙවියන් හා මනුෂ්‍යය කොට ගෙණ (කරන්නා) සේ, ආනන්දය, වජ්ජන් වලක්වනු පිණිස පාටලිගමිනි නුවරක් ඉදි කෙරෙන්. ආනන්දය, මම මෙහි රු අලුයම් වෙලෙහි නැති සිට පාටලිගමිනි ගෙබිම් පරිග්‍රහණය කරන්නා වූ බොහෝ දෙවියන් මිනිසැය ඉක්ම වූ පිරිසිදු වූ දිවැසින් දුටුවෙමි. මගොධ්‍යදෙවියෝ යම් පෙදෙසක ගෙබිම් පරිග්‍රහණ කෙරෙන් ද, එහි ගෙවල් ගොඩ නගන්නට මගොධ්‍යරජුන්ගේ භාරජමහ-ආමැතියන්ගේ ද සිත් නැමේ. මධ්‍යම වූ දෙවියෝ යම් පෙදෙසක ගෙබිම් පරිග්‍රහණ කෙරෙන් ද, එහි ගෙවල් ගොඩ නගන්නට මධ්‍යම වූ රජුන්ගේ භාරජමහආමැතියන්ගේ සිත් නැමේ. පහත් වූ දෙවියෝ යම් පෙදෙසක ගෙබිම් පරිග්‍රහණ කෙරෙන් ද, එහි ගෙවල් ගොඩ නගන්නට පහත් වූ රජුන්ගේ භාරජමහආමැතියන්ගේ සිත් නැමේ. ආනන්දය, ආයුධ්‍යයනනය (=ආයුධ්‍යව්‍යාපනය - ආයු මිනිසුන් ගැවසෙන තැන්) යම් තැන් ද, වණික්පථය (=වෙලද මග - වෙලෙඳුන් බඩු විකුණන හෝ වසන තැන්) යම් තැන් ද, එහි (නන් දෙසින් ගෙණෙන වෙලෙඳ) බඩු පොදි ලිහන මේ පාටලිපුත්‍රය අග්‍රනගරය වන්නේ ය. ආනන්දය, පාටලිපුත්‍ර නගරයට ගින්නෙන් ද ජලයෙන් ද (රටවැස්සන්) උනුන් බිදීමෙන් ආතුලනින් ද යි අන්තරාය තුණෙක් වන්නේ ය” යි වදාළසේක.

34. එසල්හි සුනීඛ-වසසකාරමගධමහාමාත්‍යයෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියහ. එළඹි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හා සතුටු වූහ. සතුටු විය යුතු සිත් ඇලවිය යුතු වූ කතා කොට නිමවා පසෙක සිටියහ. පසෙක සිටි සුනීඛ-වසසකාර මගධමහාමාත්‍යයෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “භවත් ගෞතම තෙමේ භික්ෂුසමිසයාත් සමග අදට අපගේ බත ඉවසාවා” යි සැලකලහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුණ්ණිමහාවසෙන් ඉවසා වදාළ සේක.

35. ඉක්බිති සුනීඛ-වසසකාරමගධමහාමාත්‍යයෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඉවසීම දැන ඉන් නික්ම ගියහ. අනතුරු ව සුනීඛ-වසසකාර මගධමහාමාත්‍යයෝ පුණිත වූ කැ යුතු බිදිය යුතු දේ පිළියෙල කරවා “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, මේ කාලය මේ බත් නිමසේ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කල් සැලකරවූහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරු කාලයෙහි නැද පොරොවා පාසිවුරු ගෙණ සුනීඛ-වසසකාරමගධමහාමාත්‍යයන්ගේ පරිවෙසනයට (=වලදවන තැනට) වැහි සේක. වැඩ පණවා තුබූ අසුතෙහි භික්ෂුසමිසයාත් සමග වැඩ හුන් සේක.

36. එවිට සුනීඛ-වසසකාරමගධමහාමාත්‍යයෝ බුද්ධපුලබ්භික්ෂුසමිසයා පුණිත වූ කැ යුතු බිදිය යුතු දෙසින් සියතින් සත්පවා පවරා, වලද අවසන් කළ පාත්‍රයෙන් බැහැරට ගත් අත් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පසෙක හුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් සුනීඛ-වසසකාර-මගධමහාමාත්‍යයන් මේ ගාථාවලින් අනුමොදනා කළ සේක.

37. “යම් පෙදෙසක පණිනිත වූවෙක් වාසය කෙරේ නම්, එහි සිල්වත් සංයත වූ බ්‍රහ්මචාරීන් වලදවා-

38. එහි යම් දේවතාවෝ වූවාහු ද, ඔවුනට පින් දෙන්නේ ය. (මෙසේ) පුදන ලද දෙවියෝ ඔහු ද පුදත්. බ්‍රහ්මන් කරණ ලද දෙවියෝ ඔහුට බ්‍රහ්මන් කරත්.

39. එසිත්, මවු තොමෝ ලෙහි හොවා වඩන පුතුව මෙන්, ඔහුට අනුකම්පා කෙරෙත්. දෙවියන් විසින් අනුකම්පා කරණ ලද පුරුෂ තෙමේ සියලු කල්හි යහපත දකී යි.

40. අඵ බො භගවා සුනීධවස්සකාරෙ මගධමහාමනෙත ඉමාහි ගාඨාහි අනුමොදිත්වා උට්ඨායාසනා පසකාමී. තෙන බො පන සමයෙන සුනීධවස්සකාරා මගධමහාමනතා භගවනතං පිට්ඨිතො පිට්ඨිතො අනුබද්ධා ගොනති: “යෙන අප්ප ඝමණො ගොතමො ආරෙන නිකමිස්සති, තං ගොතමආරං. නාම භවිස්සති. යෙන තිසේන ගඛතං තදිං උතතරිස්සති, තං ගොතමච්ඡං නාම භවිස්සති” ති. අඵ බො භගවා යෙන ආරෙන නිකමි, තං ගොතමආරං නාම අගොසී. අඵ බො භගවා යෙන ගඛතා නදී, තෙනුපසඝිකමි. තෙන බො පන සමයෙන ගඛගානදී පුරා ගොති සමතිතතිකා කාකපෙය්‍යා, මනුස්සා අඤ්ඤා නාවං පරියෙසනති; අඤ්ඤා උඵමපං පරියෙසනති, අඤ්ඤා කුලලං බකිනති ඔරා පාරං ගනතුකාමා.

41. අද්දසා බො භගවා තෙ මනුස්සෙ අඤ්ඤා නාවං පරියෙසනො අඤ්ඤා උඵමපං පරියෙසනො අඤ්ඤා කුලලං බකිනො ඔරා පාරං ගනතුකාමෙ. දිස්සාන සෙය්‍යථාපි නාම බලවා පුරිසො සමිඤ්ඤ්තං වා බාහං පසාරෙය්‍ය, පසාරිතං වා බාහං සමිඤ්ඤ්ඤය, ඵවමෙව¹ භගවා ගඛතාය නදියා ඔරිමතීරෙ අනතරතිතො පාරිමතීරෙ පච්චුට්ඨාසි සද්ධිං භික්ඛුසමෙසන. අඵ බො භගවා ඵතමජං විදිත්වා තායං වෙලායං ඉමං උදතං උදනෙසී:

42. “යෙ තුරනති අණණවං සරං සෙභුං කතාන විසප්ප පලලොති, කුලලං හි ජනො පබකිති? තිණණා මෙධාවිනො ජනා” ති.

43. අඵ බො භගවා යෙන කොට්ඨාමො තෙනුපසඝිකමි. තනු සුදං භගවා කොට්ඨාමෙ විහරති. තනු බො භගවා භික්ඛු ආමනොති: “චතුනතං භික්ඛවෙ, අරියසච්චානං අනනුබොධා අප්පට්චෙධා ඵවමිදං දීසමඤ්ඤානං සකුච්චිතං සංසරිතං මමඤ්ඤව වුමහාකඤ්ඤ. කතමෙසං චතුනතං? දුක්ඛස්ස භික්ඛවෙ, අරියසච්චස්ස අනනුබොධා අප්පට්චෙධා ඵවමිදං දීසමඤ්ඤානං සකුච්චිතං සංසරිතං මමඤ්ඤව වුමහාකඤ්ඤ. දුක්ඛසමුදයස්ස අරියසච්චස්ස -පෙ- දුක්ඛනිරෝධස්ස අරියසච්චස්ස -පෙ- දුක්ඛනිරෝධගාමිනියා පටිපදය² අරියසච්චස්ස අනනුබොධා අප්පට්චෙධා ඵවමිදං දීසමඤ්ඤානං සකුච්චිතං සංසරිතං මමඤ්ඤව වුමහාකඤ්ඤ. තසිදං භික්ඛවෙ, දුක්ඛං අරියසච්චං අනුබුද්ධං පටිච්චිද්ධං. දුක්ඛසමුදයං අරියසච්චං අනුබුද්ධං පටිච්චිද්ධං. දුක්ඛනිරෝධං අරියසච්චං අනුබුද්ධං පටිච්චිද්ධං. දුක්ඛනිරෝධගාමිනීපටිපදං අරියසච්චං අනුබුද්ධං පටිච්චිද්ධං. උච්ඡන්තා භවතණතා, ඕණා භවනෙතති, තඤ්ඤති පුනබ්බවො” ති.

44. “චතුනතං අරියසච්චානං සථාභුතං අදස්සතා, සංඝිතං⁴ දීසමඤ්ඤානං තාසු තාසෙව ජාතීසු.

45. නාති ඵතාති දිට්ඨාති භවනෙනති සමුගතා, උච්ඡන්තා මුලං⁵ දුක්ඛස්ස තඤ්ඤති පුනබ්බවොති.

1. “ඵවමෙව බො භගවා” ම ජ ස. 2. “බකිති” ම ජ ස.
 3. “දුක්ඛනිරෝධගාමිනීපටිපද” සී මු. 4. “සාසිතා” සී මු.
 5. “උච්ඡන්තමුලං” සී මු, තො ඩි, ජ ටි, ම හු ප.

40. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සුනීඩ-වසංකාරමගබ්මහාමාත්‍යයන් මේ ගාථාවලින් අනුමොදනා කොට හුනස්නෙන් නැගිට වැහි සේක. එකල්හි සුනීඩ-වසංකාරමගබ්මහාමාත්‍යයෝ “අද ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ යම් දොරකින් නික්මෙන්නේ ද, ඒ දොර ගෞතමද්වාර නම් වන්නේ ය. යම් තොටකින් ගඬගානදිය තරණය කරන්නේ ද, ඒ තොට ගෞතමනිඝ්ඨි නම් වන්නේ ය” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ පිටිපස ලුහු බැන්දහු වෙත්. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් දොරකින් නික්මුණු සේක් ද, ඒ දොර ගෞතමද්වාර නම් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගඬගානදිය වෙතට එළඹි සේක. එකල්හි ගඬගානදිය ගංඉවුර සම ව පිරුණේ වෙයි. කවුඩන් විසින් පිට හැකි වේ. මේ ගොඹින් එ ගොඩට යනු කැමැති වූ භික්ෂු සමහරු නැඹි සොයත්. සමහරු (දඹු) පහුරු සොයත්. සමහරු (උණ බට ආදියෙන්) පහුරු බඳිත්.

41. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ ගොඹින් එ ගොඩට යනු කැමැති වූ භික්ෂුන්, නැඹි සොයන සමහරුන්, පහුරු සොයන සමහරුන්, පහුරු බඳින සමහරුන් දුටු සේක. දැක, බලවත් පුරුෂයෙක් හැකිඑ ආත යම් සේ දිගු කරන්නේ හෝ වේ ද, දිගු කළ ආත යම් සේ හකුළන්නේ හෝ වේ ද, එපරිද්දෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගඬගානදියෙහි මේ ගොඩ ඉවුරෙහි අතුරුදහන් වූ සේක් එ ගොඩ ඉවුරෙහි භික්ෂුසංඝයා සමග පහළ වූ සේක. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ කරුණ දැන ඒ වෙලෙහි මේ උදන් ඇහුණේක.

42. “යම් කෙනෙක් දියවතුරු හැර ගැඹුරු වූ (කෘෂණා) තදිය ම තරණය කෙරෙත් ද, ඔහු ආයතීමාගීය ගෙය කොට එය තරණය කෙරෙත්. මහාජන තෙමේ දියත්තක් තරණය කිරීමට ද පහුරු බඳියි. නුවණැති බුද්ධිජීවනයෝ පහුරක් නැති ව ම එතෙර වූවාහු ය.”

43. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කොට්ඨාශයට වැහි සේක. භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේ එහි කොට්ඨාශයෙහි වසන සේක. එහි දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “මහණෙනි, මා විසින් ද තොප විසින් ද වතුරායීසත්‍යයාගේ අවබෝධ නො කිරීමෙන් ප්‍රතිවේධ නො කිරීමෙන් මේ දිගු කලක් මෙසේ ධාවනය කරණ ලද්දේ ය. සැරිසරණ ලද්දේ ය. කවර සතරක් අවබෝධ ප්‍රතිවේධ නො කිරීමෙන් ද ? යත්: ‘මහණෙනි, මා විසින් ද, තොප විසින් ද දුඛායතීසත්‍යය අවබෝධ නො කිරීමෙන් ප්‍රතිවේධ නො කිරීමෙන් මේ දිගුකලක් මෙසේ ධාවනය කරණ ලද්දේ ය. සැරි සරණ ලද්දේ ය. මා විසින් ද තොප විසින් ද දුඛසමුදයායතීසත්‍යය -පෙ- දුඛනිරෝධායතීසත්‍යය -පෙ- දුඛනිරෝධගාමිනිප්‍රතිපදයායතීසත්‍යය අවබෝධ නො කිරීමෙන් ප්‍රතිවේධ නො කිරීමෙන් මේ දිගු කලක් මෙසේ ධාවනය කරණ ලද්දේ ය. සැරි සරණ ලද්දේ ය. මහණෙනි, ඒ මේ දුඛායතීසත්‍යය අවබෝධ කරණ ලද්දේ ය. ප්‍රතිවේධ කරණ ලද්දේ ය. දුඛසමුදයායතී සත්‍යය අවබෝධ කරණ ලද්දේ ය. ප්‍රතිවේධ කරණ ලද්දේ ය. දුඛ නිරෝධායතීසත්‍යය අවබෝධ කරණ ලද්දේ ය. ප්‍රතිවේධ කරණ ලද්දේ ය. දුඛනිරෝධගාමිනිප්‍රතිපදයායතීසත්‍යය අවබෝධ කරණ ලද්දේ ය. ප්‍රතිවේධ කරණ ලද්දේ ය. හවතාණොච සිදින ලද්දී ය. හවතෙතනිය ඝෂය කරණ ලද්දී ය. දන් පුතභීවයෙක් නැත්තේ ය” යි භික්ෂුන්ට වදාළ සේක:

44. “වතුරායීසත්‍යයන් තත් වූ පරිදි නො දැක්මෙන් ම දිගු කලක් ඒ ඒ ජාතීන්හි සැරිසරණ ලද්දේ ය.

45. ඒ මේ වතුරායීසත්‍යයාගේ දක්නා ලදහ. හවතෙතනිය නසන ලද්දී ය. දුකෙහි මුල් සිදින ලද්දේ ය. දන් නැවත ඉපැත්මෙන් නැත්තේ ය.”

46. අසොසාසි බො අමබපාලි ගණිකා “භගවා කීර කොට්ඨාමං අනුප්පතෙතා” ති. අඵ බො අමබපාලි ගණිකා හද්දානි හද්දානි යානානි යොජාපෙතා හද්දං යානං¹ අභිරුහිතා හද්දෙහි හද්දෙහි යානෙහි වෙසාලියා නිශ්ශාසි භගවන්තං දසසනාය. යාවනිකා යානස්ස භුමි, යානෙත ගන්තවා යානා පච්චොරොතිතා පතතිකාව යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිතා භගවන්තං අභිවාදෙතා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීන්තං බො අමබපාලි. ගණිකං භගවා ධම්මියා කථාය සන්දසෙසසි. සමාදපෙසි. සමුතෙනජෙසි. සමපතංසෙසි. අඵ බො අමබපාලි ගණිකා භගවතා ධම්මියා කථාය සන්දසසිතා සමාදපිතා සමුතෙනජිතා සමපතංසිතා භගවන්තං එතදවොච: “අභිවාසෙභු මෙ භනෙත. භගවා ස්වාභතාය භන්තං සද්ධිං භික්ඛුසඞ්ඝනා” ති. අභිවාසෙසි භගවා භුණ්භිතාවෙත. අඵ බො අමබපාලි ගණිකා භගවතො අභිවාසනං විදිතා උච්චායාසනා භගවන්තං අභිවාදෙතා පදකඛිණං කතා පකකාමි.

47. අසොසාසුං බො වෙසාලිකා ලිච්ඡමි “භගවා කීර කොට්ඨාමං අනුප්පතෙතා” ති. අඵ බො වෙසාලිකා ලිච්ඡමි හද්දානි හද්දානි යානානි යොජාපෙතා හද්දං හද්දං යානං අභිරුහිතා හද්දෙහි හද්දෙහි යානෙහි වෙසාලියා නිසිංසු² භගවන්තං දසසනාය. අප්පෙකච්චෙව ලිච්ඡමි නිලා හොන්ති නිලවණණා නිලවන්තා නිලාලඞ්කාරා. අප්පෙකච්චෙව ලිච්ඡමි පිතා හොන්ති පිතවණණා පිතවන්තා පිතාලඞ්කාරා. අප්පෙකච්චෙව ලිච්ඡමි ලොහිතකා හොන්ති ලොහිතකවණණා³ ලොහිතකවන්තා ලොහිතකාලඞ්කාරා. අප්පෙකච්චෙව ලිච්ඡමි ඔද්දනා හොන්ති ඔද්දනවණණා ඔද්දනවන්තා ඔද්දනාලඞ්කාරා.

48. අඵ බො අමබපාලි ගණිකා දහරානං දහරානං ලිච්ඡමිනං ඊසාය ඊසං යුගෙන යුගං චකෙතන චකකං අකෙතන අකං පත්චට්ටෙසි. අඵ බො තෙ ලිච්ඡමි අමබපාලි. ගණිකං එතදවොචු: “කිස්ස ජෙ අමබපාලි, අමභාකං⁴ දහරානං දහරානං ලිච්ඡමිනං ඊසාය ඊසං යුගෙන යුගං චකෙතන චකකං අකෙතන අකං පත්චට්ටෙසි” ති. “තථා හි පත මයා අය්‍යපුත්තා, ස්වාභතාය බුද්ධපමුබො භික්ඛුසඞ්ඝො නිමන්තිතො” ති. “දෙහි ජෙ අමබපාලි, අමභාකං එතං භන්තං සතසතසෙසනා” ති. “සචෙපි මෙ අය්‍යපුත්තා වෙසාලිං සාකාරං දජෙඤ්ඤාථ, නොච දජ්ජා භන්ත” නති.

49. අඵ බො තෙ ලිච්ඡමි අඞ්චුලිං පොඤ්ඤා: “පරාජිතමහං චත හො අමබකාය. පරාජිතමහ චත හො අමබකායා” ති.

50. අඵ බො තෙ ලිච්ඡමි යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමිංසු. අදදසා බො භගවා තෙ ලිච්ඡමි දුරතොච ආගච්ඡන්තො. දිස්වාන භික්ඛු ආමන්තොසි: “සෙති භික්ඛවෙ, භික්ඛුහි දෙචා තාවනිංසා අදිට්ඨපුබ්බා, ඔලොකෙථ භික්ඛවෙ, ලිච්ඡමිපරිසං. අපලොකෙථ භික්ඛවෙ, ලිච්ඡමිපරිසං. උපසංහරථ භික්ඛවෙ, ලිච්ඡමිපරිසං තාවනිංසපරිස” තති.

1. “හද්දං හද්දං යානං” නොච. ම සු ප 2. “නියාසු” ම ජ ස. PTS.
 3. “ලොහිතවණණා” ම ජ ස. PTS. 4. “අමබපාලි දහරානං” ම ජ ස.
 5. “ජිතමහ” ම ජ ස. අ ච නො චි.

46. අමබපාලී නම් ගණිකා නොමෝ “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කොටි-
 ග්‍රාමයට වැඩි සේක් ල” යි ඇසූ ය. ඉක්බිති අමබපාලී ගණිකා නොමෝ තොද
 තොද යානගන් යොදවා තොද යානගන්ට නැති තොද තොද යානාවලින්
 යුක්ත ව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දන්තා පිණිස විශාලාමහනුවරින් නික්ම
 ගියා ය. යානගන් යා හැකි බිම යම් පමණ ද, එපමණ තැන් යාන-
 ගෙන් ගොස් යානගන් බැස පාහමනින් ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ
 වෙතට ගියා ය. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක
 හුන්කී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් අමබපාලී ගණිකාව දූහැමි
 කතාවෙන් කරුණු දැක්වූහ. සමාදන් කරවූහ. තිගුණු කරවූහ. සතුටු
 කරවූහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දූහැමි කතාවෙන් කරුණු
 දක්වන ලද සමාදන් කරවන ලද තිගුණු කරවන ලද සතුටු කරවන
 ලද අමබපාලී ගණිකා නොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සාමීති, භාග්‍ය-
 වතුන් වහන්සේ භික්ෂුසංඝසා සමග හෙටට මාගේ බන පිළිගන්නා
 සේක්වා” යි සැලකලා ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කුණ්ඩලාවයෙන් ඉවසා
 වදාල සේක. ඉක්බිති අමබපාලී ගණිකා නොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ
 ඉවසීම දැන හුන්සේනෝ නැගිට සකසා වැද පැදකුණු කොට ගියා ය.

47. විශාලාමහනුවර වැසි ලිව්විහු “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කොටි-
 ග්‍රාමයට වැඩි සේක් ල” යි ඇසූහ. ඉක්බිති විශාලාමහනුවර වැසි ලිව්විහු
 හොද හොද යානගන් යොදවා හොද හොද යානගන්ට නැගී හොද හොද
 යානගන්ගෙන් යුක්ත ව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දන්තට විශාලාමහනුවරින්
 නික්ම ගියහ. ඇතැම් ලිව්විහු නිල් වෙන්. නිල්පැහැ ඇත්තෝ වෙන්.
 නිල්වන් ඇත්තෝ වෙන්. නිල්අබරණ ඇත්තෝ වෙන්. ඇතැම් ලිව්විහු
 රන්වන් වෙන්. රන්වන් පැහැ ඇත්තෝ වෙන්. රන් වන් වන් ඇත්තෝ
 වෙන්. රන්වන් අබරණ ඇත්තෝ වෙන්. ඇතැම් ලිව්විහු රතු වෙන්.
 රතුපැහැ ඇත්තෝ වෙන්. රතුවන් ඇත්තෝ වෙන්. රතුඅබරණ
 ඇත්තෝ වෙන්. ඇතැම් ලිව්විහු සුදු වෙන්. සුදුපැහැ ඇත්තෝ වෙන්.
 සුදුවන් ඇත්තෝ වෙන්. සුදුඅබරණ ඇත්තෝ වෙන්.

48. ඉක්බිති අමබපාලීගණිකා නොමෝ තරුණලිව්විහුගේ ඊයහිස
 ඊයහිසෙන් ද විසදණකි විසදණකින් ද වක්‍රය වක්‍රයෙන් ද අකුර අකුරෙන් ද
 ගැටුවා ය. ඉක්බිති ඒ ලිව්විහු අමබපාලී ගණිකාවට “කෙල්ල අමබපාලී,
 කුමක් හෙයින් අපගේ ලිව්විහු තරුණයන්ගේ ඊයහිස ඊයහිසෙන් විසදණකි
 විසදණකින් වක්‍රය වක්‍රයෙන් අකුර අකුරෙන් ගැටුවා ද” යි ඇසූහ.
 “ආයච්ඡත්‍රයෙහි, එසේ ම ය. මා විසින් හෙට බතට බුද්ධිපුත්‍රබික්ෂුසංඝ
 හෙමේ පවරණ ලද්දේ” යි. “කෙල්ල, අමබපාලී, ලක්ෂයකින් (ලක්ෂයක්
 ගෙණ) මේ බත අපට දෙව”. “ආයච්ඡත්‍රයෙහි, ඉදින් ජනපද සහිත වූ
 විශාලාමහනගරය මට දෙන්නහු ද, මම ඒ බත නොම දෙන්නෙමි” යි.

49. ඉක්බිති ඒ ලිව්විහු “නවන්ති, ගැහැණියක විසින් පරදවන
 ලද්දේ වෙමු. නවන්ති, ගැහැණියක විසින් පරදවන ලද්දේ වෙමු” යි
 අසුර ගැසූහ.

50. ඒ ලිව්විහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියහ. භාග්‍යවතුන්
 වහන්සේ එන්නා වූ ඒ ලිව්විහු දුර දීම දුටු සේක. දැක භික්ෂුන් අමතා
 “මහණෙනි, යම් භික්ෂුන් විසින් නවතිසාවැසි දෙවියෝ පෙර නො දන්නා
 ලද්දේ ද, මහණෙනි, (ඒ තෙපි) ලිව්විහු විසිට බලවූ. මහණෙනි, ලිව්විහු විසිට
 බලවූ. ලිව්විහු විසිට නවතිසාවිසිට ය යි සලකවූ” යි වදාල සේක.

51. අළු බෝ තෙ ලිව්ඡ්ඵී යාවතිකා යානස්ස භුමි යාතෙන ගන්තා යානා පච්චොරොහිත්වා පතතිකාව යෙන නගවා තෙනුපසඞ්කම්භු, උපසඞ්කම්භු හතවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු. එකමන්තං නිසින්නො බෝ තෙ ලිව්ඡ්ඵී හගවා ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙසි. සමාදපෙසි. සමුත්තනජෙසි. සමපහංසෙසි. අළු බෝ තෙ ලිව්ඡ්ඵී හගවතා ධම්මියා කථාය සන්දස්සිතා සමාදපිතා සමුත්තනජිතා සමපහංසිතා හගවන්තං එතදවොචු: “අභිවාසෙතු නො හනෙන හගවා සවාතභාය හන්තං සද්ධිං භික්ඛුසඞ්කෙතා” ති. “අභිවුත්තොමහි ලිව්ඡ්ඵී, සවාතභාය අමබ්පාලියා ගණිකාය හන්ත” නති. අළු බෝ තෙ ලිව්ඡ්ඵී අඞ්භුලිං පොඡෙසු: “පරාජිතම චත නො අමබ්කාය. පරාජිතම චත නො අමබ්කාය” ති. අළු බෝ තෙ ලිව්ඡ්ඵී හගවතො හාසිතං අභිතඤ්චා අනුමොදිතා උට්ඨායාසතා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදකම්භුං කත්වා පකකම්භු.

52. අළු බෝ හගවා කොට්ඨාමෙ යථාභිරන්තං විහරිත්වා යෙන නානිකා¹ තෙනුපසඞ්කම්භු. තනු සුදං හගවා නානිකෙ විහරති ගිඤ්ජකාවසමේ. අළු බෝ අමබ්පාලි ගණිකා නය්සා රත්තියා අච්චයෙන සකෙ ආරාමෙ පණීතං බාදනීයං තොජනීයං පටියාදපෙත්වා හගවතො කාලං ආරොවාපෙසි: “කාලො හනෙන, නිට්ඨිතං හන්ත” නති. අළු බෝ හගවා පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා පතතිවීචරං ආදාය යෙන අමබ්පාලියා ගණිකාය පටිවෙසනා තෙනුපසඞ්කම්භු. උපසඞ්කම්භු පඤ්ඤන්තෙ ආසනෙ නිසීදි සද්ධිං භික්ඛුසඞ්කෙන.

53. අළු බෝ අමබ්පාලි ගණිකා බුද්ධිපමුඛං භික්ඛුසඞ්කං පණීතෙන බාදනීයෙන තොජනීයෙන සහත්ථා සන්තප්පෙත්වා සමපවාරෙත්වා හගවන්තං භුත්තාචා ඕනීතපත්තපාණිං එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසිත්තා බෝ අමබ්පාලි ගණිකා හගවන්තං එතදවොච: “ඉමාහං හනෙන, අමබ්වතං බුද්ධි පමුඛස්ස භික්ඛුසඞ්කස්ස දමම්” ති. පටිගගහෙසි හගවා ආරාමං.

54. අළු බෝ හගවා අමබ්පාලිං ගණිකං ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙත්වා සමාදපෙත්වා සමුත්තනජෙත්වා සමපහංසෙත්වා උට්ඨායාසතා යෙන මහාවග්ගං තෙනුපසඞ්කම්භු, තනු සුදං හගවා වෙසාලියං විහරති මහාවග්ගෙ කුට්ඨාරසාලායං.

ලිව්ඡ්ඵිභාණවාරො තනිසො.

I. ‘භාදිකා’ සි මු. ‘ඤ්ජිකා’ P T S.

51. ඉක්බිති ඒ ලිච්ඡවීහු යානයෙන් යා හැකි බිම යම් පමණ ද, එපමණ යානයෙන් ගොස් යානයෙන් බැස පාගමනින් ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතට ගියහ. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් ඒ ලිච්ඡවීන්ට දහැමි කතාවෙන් කරණ දක්වූහ. (එහි ඔවුන්) සමාදන් කරවූහ. තිසුණු කරවූහ. සතුටු කරවූහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දහැමි කතාවෙන් කරුණු දක්වන ලද සමාදන් කරවන ලද තිසුණු කරවන ලද සතුටු කරවන ලද ඒ ලිච්ඡවීහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සවාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තිසුණු සමසයා සමග හෙට අපේ බත ඉවසන සේක්වා” යි සැලකළහ. “ලිච්ඡවීනි, අමබපාලිගණිකාව විසින් හෙට බත පිණිස ආරාධිත වෙමු” යි (වදාලසේක). ඉක්බිති ඒ ලිච්ඡවීහු “භවත්ති, ගෑහැණියක විසින් පරදවන ලද්දේ වෙමු. භවත්ති, ගෑහැණියක විසින් පරදවන ලද්දේ වෙමු” යි අසුර ගැසූහ. එකල්හි ඒ ලිච්ඡවීහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ භාසිතය සතුටින් පිළිගෙන අනුමෝදන් ව හුනාස්තෙන් නැගිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පැදකුණු කොට ගියහ.

52. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නොවිශ්‍රාමයෙහි කැමැති තාක් කල් වාසය කොට නාතිකාගමට වැඩි සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි නාතිකාගමෙහි ගඬොළින් කළ හෙයින් ගිඤ්ජනාවසථ නම් වූ ගෙඹිගෙඹි වැඩ වසන සේක.

53. ඉක්බිති අමබපාලිගණිකාව ඒ රු ඉක්ම යෑමෙන් පසු සිය අරමෙහි ප්‍රණීත වූ කෘ යුතු බිදිය යුතු දෙය පිළියෙල කරවා “සවාමීනි, කාලය වේ. බත් නිමයේ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කල් සැලකරවූ ය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරු කාලයෙහි හැද පොරොවා පාසිටුරු ගෙණ අමබපාලිගණිකාවගේ පරිවෙසනයට (බොජුන්හලට) වැඩි සේක. වැඩ තිසුණු සමසයා සමග පැණවූ අසුනෙහි වැඩ හුන් සේක.

54. ඉක්බිති අමබපාලිගණිකාව බුද්ධිප්‍රමුඛතිසුසමසයා ප්‍රණීත වූ කෘ යුතු දෙයින් බිදිය යුතු දෙයින් සියතින් සනස්තා පවරා, වළද අවසන් කළ පාත්‍රයෙන් බැහැර කළ අත් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පසෙක හුන්හි ය. පසෙක හුන් අමබපාලිගණිකාව භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සවාමීනි, මම මේ අඹුඋයන බුද්ධිප්‍රමුඛතිසුසමසයාට දෙමි” යි සැලකළා ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආරාමය පිළිගත් සේක.

55. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අමබපාලිගණිකාව දහැමි කතාවෙන් කරුණු දක්වා සමාදන් කරවා තිසුණු කරවා සතුටු කරවා හුනාස්තෙන් නැගිට මහාවනයට වැඩි සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි විශාලාමන-නුවර මහාවනයෙහි වූ කුටාගාරශාලාවෙහි වැඩ වසන සේක.

ලිච්ඡවීන්ගේ වර තෙවැනි ය.

1. තෙන ඛො පන සමයෙන අභිඤ්ඤානා අභිඤ්ඤානා ලිච්ඡථි සන්චාගාරෙ¹ සන්තිසිත්තා සන්තිපතිතා අනෙකපරියායෙන බුද්ධියා වණණං භාසන්ති, ධම්මස්ස වණණං භාසන්ති, සඛ්ඝස්ස වණණං භාසන්ති.

2. තෙන ඛො පන සමයෙන සීහො සෙනාපති නිගණ්ඨසාවකො තස්සං පරියායං නිසිනෙනා තොති, අථ ඛො සීහස්ස සෙනාපතියා ඵතද්දොසි: “නියංසංසං ඛො සො භගවා අරහං සම්මාසම්බුද්ධො භවියාති, තථා හි මෙ අභිඤ්ඤානා අභිඤ්ඤානා ලිච්ඡථි සන්චාගාරෙ සන්තිසිත්තා සන්තිපතිතා අනෙකපරියායෙන බුද්ධියා වණණං භාසන්ති, ධම්මස්ස වණණං භාසන්ති, සඛ්ඝස්ස වණණං භාසන්ති, යනනුතාහං තං භගවන්තං දස්සනාය උප-සඛකමෙය්‍යං අරහන්තං සම්මාසම්බුද්ධි” නති.

3. අථ ඛො සීහො සෙනාපති යෙන නිගණ්ඨො නාතපුත්තො² තෙනුපසඛකම්, උපසඛකම්චා නිගණ්ඨං තාතපුත්තං අභිවාදෙත්වා³ ඵකමන්තං නිසීදි, ඵකමන්තං නිසිනෙනා ඛො සීහො සෙනාපති නිගණ්ඨං තාතපුත්තං ඵතද්දොවො: “ඉච්ඡාමහං භනෙන, සමණං ගොතමිං දස්සනාය උප-සඛකම්ඤ” නති. “කිං පන ත්වං සීහ, කීරියවාදෙ සමානො අකීරියවාදං සමණං ගොතමිං දස්සනාය උපසඛකම්ඤසි? සමණො හි සීහ, ගොතමො අකීරියවාදෙ අකීරියාය ධම්මං දෙසෙති, තෙන ව සාවකො විනෙති” ති, අථ ඛො සීහස්ස සෙනාපතියා යො අකොසි ගම්ඤාභිසඛ්ඛාරො⁴ භගවන්තං දස්සනාය සො පටිපසස්මති.

4. දුතියමපි ඛො -පෙ- තතියමපි ඛො අභිඤ්ඤානා අභිඤ්ඤානා ලිච්ඡථි සන්චාගාරෙ සන්තිසිත්තා සන්තිපතිතා අනෙකපරියායෙන බුද්ධියා වණණං භාසන්ති, ධම්මස්ස වණණං භාසන්ති, සඛ්ඝස්ස වණණං භාසන්ති, තතියමපි ඛො සීහස්ස සෙනාපතියා ඵතද්දොසි: “නියංසංසං ඛො සො භගවා අරහං සම්මාසම්බුද්ධො භවියාති, තථා හි මෙ අභිඤ්ඤානා අභිඤ්ඤානා ලිච්ඡථි සන්චා-ගාරෙ සන්තිසිත්තා සන්තිපතිතා අනෙකපරියායෙන බුද්ධියා වණණං භාසන්ති, ධම්මස්ස වණණං භාසන්ති, සඛ්ඝස්ස වණණං භාසන්ති, කිං හි මෙ කීරියානති නිගණ්ඨො අපලොකිතා වා අනිපලොකිතා වා? යනනුතාහං අනිපලොකෙත්වාච නිගණ්ඨං තං භගවන්තං දස්සනාය උපසඛකමෙය්‍යං අරහන්තං සම්මාසම්බුද්ධි” නති.

5. අථ ඛො සීහො සෙනාපති පඤ්චති රථසතෙහි දිවාදිවස්ස වෙසාලියා නීය්‍යාසි භගවන්තං දස්සනාය, යාවතිකා යානස්ස භූමි යානෙන ගන්තවා යානා පච්චාරොතිත්වා පත්තිකොව යෙන භගවා තෙනුපසඛකම්, උපසඛක-මිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා ඵකමන්තං නිසීදි, ඵකමන්තං නිසිනෙනා ඛො සීහො සෙනාපති භගවන්තං ඵතද්දොවො: “සුතමෙමහං භනෙන, අකීරියවාදෙ සමණො ගොතමො අකීරියාය ධම්මං දෙසෙති, තෙන ව සාවකො විනෙතිති, යෙ තෙ භනෙන ඵචමාහංසු: ‘අකීරියවාදෙ සමණො ගොතමො අකීරියාය ධම්මං දෙසෙති, තෙන ව සාවකො විනෙති’ ති, කච්චි තෙ භනෙන, භගවතො චූතතවාදිතො? න ච භගවන්තං අභූතෙන අඛොචිකඛන්ති? ධම්මස්ස වානුධම්මං ව්‍යාකරොන්ති? න ච කොචි සහ-ධම්මිකො වාදනුවාදෙ ගාරස්සං ඨානං ආගච්ඡති? අනඛිභකඛානුකාමා හි මයං භනෙන භගවන්තං” නති.

1. “සඤ්චාගාරෙ” ම ඡ සං. 2 “නිගණ්ඨනාථ” සි. සී. බු. “නිගණ්ඨනාථ” ම ඡ සං.
3. “අභිවාදෙත්වා ඵකමන්තං නිසීදි, ඵකමන්තං නිසිනෙනා ඛො සීහො සෙනාපති නිගණ්ඨං තාතපුත්තං” ඉති අයං පාඨො භා දිස්සතෙ මරමභවරපොභවතෙ.
4 “ගම්ඤාභිසඛ්ඛාරො” 5. “වාදනුපාභො” සඛිභථි.

1. එකල්හි ඉතා ප්‍රසිද්ධ වූ (වැදගත්) ලිච්ඡවීහු සන්ඝාගාර රැස්වීම් සාලාවෙහි රැස් ව නොයෙක් කරුණෙන් බුදුන්ගේ ගුණ කියත්. ධර්මයෙහි ගුණ කියත්. සඛසයාගේ ගුණ කියත්.

2. එවේලෙහි නිර්ග්‍රන්ථයා වන වූ සිහසෙනාපති තෙමේ ඒ පිරිසෙහි හුන්වෙත්. ඉක්බිති සිහසෙනාපතිහුනට “නිසැකයෙන් ම ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අර්භත් සමයක් සමුද්ධි වෙති. එතෙසින් ම මේ ඉතා ප්‍රසිද්ධ ලිච්ඡවීහු සන්ඝාගාරයෙහි රැස් ව හුන්වෝ නොයෙක් අයුරින් බුදුන්ගේ ගුණ කියත්. ධර්මයේ ගුණ කියත්. සඛසයාගේ ගුණ කියත්. මම රහන් වූ සමයක්සමුද්ධි වූ ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නට එළඹෙන්නෙමි නම්, යෙහෙකැ” යි සිතෙක් වී ය.

3. ඉක්බිති සිහසෙනාපති තෙමේ නිර්ග්‍රන්ථයා වන පුත්‍රයා වෙත ගියේ ය. ගොස් නිර්ග්‍රන්ථයා පුත්‍රයා සකසා වැද පසෙක හුන්වේ ය. පසෙක හුන් සිහසෙනාපති තෙමේ නිර්ග්‍රන්ථයාහට “සාමිනි, මම ශ්‍රමණ ගෞතමයන් දක්නට යෑමට කැමැත්තෙමි” යි කියේ ය. “සිහය, ක්‍රියාවාදී වූ තෝ අක්‍රියාවාදී වූ ශ්‍රමණ ගෞතමයන් දක්නට කුමක් නිසා එළඹෙන්නෙහි ද? සිහය, ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ අක්‍රියාවාදී ය. නො කිරීම පිණිස දහම් දෙසයි. එසින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවයි”. එකල්හි සිහසෙනාපතිහුනට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දැකීමට යෑමෙහි යම් උත්සාහයෙක් වී ද, එය සංහිදී ගියේ ය.

4. දෙවනු ද -පෙ- තෙවනු ද ඉතා ප්‍රසිද්ධ වූ ලිච්ඡවීහු සන්ඝාගාරයෙහි රැස් ව හුන්වනු නොයෙක් කරුණෙන් බුදුන්ගේ ගුණ කියත්. ධර්මයෙහි ගුණ කියත්. සඛසයාගේ ගුණ කියත්. තෙවනු ද සිහසෙනාපතියාහට “ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නිසැකයෙන් ම අර්භත් සමයක් සමුද්ධි වෙති. එබැවින් ම මේ ඉතා ප්‍රසිද්ධ වූ ලිච්ඡවීහු සන්ඝාගාරයෙහි රැස් ව හුන්වනු නොයෙක් අයුරින් බුදුන්ගේ ගුණ කියත්. ධර්මයෙහි ගුණ කියත්. සඛසයාගේ ගුණ කියත්. නිගණ්ඨයෝ විචාරණ ලද්දේ හෝ නො විචාරණ ලද්දේ හෝ මානට කුමක් කරන්නාහු ද? මම නිගණ්ඨයන් නො විචාරා ම රහන් වූ සමයක්සමුද්ධි වූ ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නා පිණිස යන්නෙමි නම්, යෙහෙකැ” යි සිත් වී ය.

5. ඉක්බිති සිහසෙනාපති තෙමේ ඊය පන්සියයකින් යුක්ත ව ඉර- මුදුන් දවල් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නා පිණිස විශාලාමහානගරයෙන් නික්ම ගියේ ය. යානයෙන් යා යුතු සීමාව යම් පමණ ද, (එපමණ) යානයෙන් ගොස් යානයෙන් බැස පාගමනින් ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්වේ ය. පසෙක හුන් සිහසෙනාපති තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සාමිනි, ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ අක්‍රියාවාදී වේ. නො කිරීම පිණිස දහම් දෙසයි. එසින් ශ්‍රාවකයන් ද හික්මවා’ යි මා පිසින් මෙය අසන ලද්දේ ය. සාමිනි, යම් ඒ කෙතෙක් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ අක්‍රියාවාදී වේ. නො කිරීම පිණිස දහම් දෙසයි. එසින් ශ්‍රාවකයන් ද හික්මවා’ යි මෙසේ කියු ද, සාමිනි, කිමෙක් ද, ඔහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් කියන ලද්දක් කියන්නාහු ද? භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බොරුවෙන් ගටා නො කියන් ද? කාරණයට එකක වූවක් ප්‍රකාශ කෙරෙත් ද? (එසින්) කරුණු සහිත වූ කිසියම් වාදයෙක් හෝ අනුවාදයක් ගැරහිය යුතු තැනට නො පැමිණේ ද? සාමිනි, අපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට බොරුවෙන් ගටා වොදනා නො කරණු කැමැත්තෝ ම වෙමු” යි (සැලකෙළේ ය).

6. “අඤ්ඤි සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘අකිරියවාදෙ, සමණො ගොතමො අකිරියාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ව සාවකෙ විනෙති’ ති.

7. “අඤ්ඤි සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘කිරියවාදෙ, සමණො ගොතමො කිරියාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ව සාවකෙ විනෙති’ ති.

8. “අඤ්ඤි සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘උචෙත්ඤවාදෙ, සමණො ගොතමො උචෙත්ඤය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ව සාවකෙ විනෙති’ ති.

9. “අඤ්ඤි සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘ජෙගුවඡී සමණො ගොතමො ජෙගුවඡීතාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ව සාවකෙ විනෙති’ ති.

10. “අඤ්ඤි සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘වෙනසිකො සමණො ගොතමො විනයාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ව සාවකෙ විනෙති’ ති.

11. “අඤ්ඤි සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘තපසසී සමණො ගොතමො තපසසීතාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ව සාවකෙ විනෙති’ ති.

12. “අඤ්ඤි සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘අපගඤ්ඤා සමණො ගොතමො අපගඤ්ඤතාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ව සාවකෙ විනෙති’ ති.

13. “අඤ්ඤි සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘අස්සාඤ්ඤා සමණො ගොතමො අස්සාඤ්ඤතාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ව සාවකෙ විනෙති’ ති.

14. “කතමො ව සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘අකිරියවාදෙ, සමණො ගොතමො අකිරියාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ව සාවකෙ විනෙති’ ති. අහං භි සීහ, අකිරියං වදමි කායසුවර්තස්ස වච්ඤ්ඤවර්තස්ස මනොසුවර්තස්ස. අනෙකච්චිතානං පාප-කානං ආකුසලානං ධම්මානං අකිරියං වදමි. අයං ඛො සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘අකිරියවාදෙ, සමණො ගොතමො අකිරියාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ව සාවකෙ විනෙති’ ති.

15. “කතමො ව සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘කිරියවාදෙ, සමණො ගොතමො කිරියාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ව සාවකෙ විනෙති’ ති. අහං භි සීහ, කිරියං වදමි කායසුවර්තස්ස වච්ඤ්ඤවර්තස්ස මනොසුවර්තස්ස. අනෙකච්චිතානං කුසලානං ධම්මානං කිරියං වදමි. අයං ඛො සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘කිරියවාදෙ, සමණො ගොතමො කිරියාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ව සාවකෙ විනෙති’ ති.

6. “සීහය, මෑතවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ අක්‍රියාවාද ඇත්තේ නො කිරීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, එබඳු ක්‍රමයෙක් ඇත්තේ ය.

7. “සීහය, මෑතවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ ක්‍රියාවාද ඇත්තේ කිරීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, එබඳු ක්‍රමයෙක් ඇත්තේ ය.

8. “සීහය, මෑතවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ උචේදවාද ඇත්තේ සිදු ලීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, එබඳු ක්‍රමයෙක් ඇත්තේ ය.

9. “සීහය, මෑතවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ පිළිකුල් කරන්නේ පිළිකුල්බව පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, එබඳු ක්‍රමයෙක් ඇත්තේ ය.

10. “සීහය, මෑතවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ විතාශ කරන්නේ විතාශය පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, එබඳු ක්‍රමයෙක් ඇත්තේ ය.

11. “සීහය, මෑතවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ තපස් ඇත්තේ (නවන්නේ) තෑම්ම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, එබඳු ක්‍රමයෙක් ඇත්තේ ය.

12. “සීහය, මෑතවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ හීන වූ ගැබ් ඇත්තේ (ගභීවාස - ඉපදීම නැත්තේ) ගැබ් (ඉපදීම) පස කිරීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, එබඳු ක්‍රමයෙක් ඇත්තේ ය.

13. “සීහය, මෑතවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ අස්වැසුනේ අස්වැසුම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, එබඳු ක්‍රමයෙක් ඇත්තේ ය.

14. “සීහය, මෑතවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ අක්‍රියාවාද ඇත්තේ නො කිරීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, ඒ ක්‍රමය කවරේ ද? සීහය, මම කායසුචරිතය වච්ඡුවරිතය මනෝසුචරිතය නො කිරීම කියමි. (සෙසු) නානාවිධ ලාමක අකුශල ධර්මයන් නො කිරීම කියමි. සීහය, මෑතවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ අක්‍රියාවාද ඇත්තේ නො කිරීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, මේ ඒ ක්‍රමය වේ.”

15. “සීහය, මෑතවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ ක්‍රියාවාද ඇත්තේ කිරීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, ඒ ක්‍රමය කවරේ ද? සීහය, මම කායසුචරිතය වච්ඡුවරිතය මනෝසුචරිතය කිරීම කියමි. නානාවිධ කුශලධර්මයන්ගේ කිරීම කියමි. සීහය, මෑතවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ ක්‍රියාවාද ඇත්තේ කිරීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, මේ ඒ ක්‍රමය වේ”.

16. “කතමො ච සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘උචේද්දවාදෙ සමණො ගොතමො උචේද්දය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙති’ ති. අහං හි සීහ, උචේද්දං වදුම රාගස්ස දෙසස්ස මොහස්ස. අනෙකච්ඡිතානං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං උචේද්දං වදුමි. අයං බො සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘උචේද්දවාදෙ සමණො ගොතමො උචේද්දය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙති’ ති.

17. “කතමො ච සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘ජෙගුච්ඡි සමණො ගොතමො ජෙගුච්ඡිතාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙති’ ති. අහං හි සීහ, ජීගුච්ඡාමි කායද්‍රව්චරිතෙන වච්ච්චවරිතෙන මනොද්‍රව්චරිතෙන. අනෙකච්ඡිතානං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං සමාපනතියා ජීගුච්ඡාමි. අයං බො සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘ජෙගුච්ඡි සමණො ගොතමො ජෙගුච්ඡිතාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙති’ ති.

18. “කතමො ච සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘වෙනසිකො සමණො ගොතමො විනියාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙති’ ති. අහං හි සීහ, විනියාය ධම්මං දෙසෙමි රාගස්ස දෙසස්ස මොහස්ස. අනෙකච්ඡිතානං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං විනියාය ධම්මං දෙසෙමි. අයං බො සීහ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘වෙනසිකො සමණො ගොතමො විනියාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙති’ ති.

19. “කතමො ච සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘තපසී සමණො ගොතමො තපසීතාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙති’ ති. තපතීයාහං සීහ, පාපකෙ අකුසලෙ ඛමෙම වදුමි කායද්‍රව්චරිතං වච්ච්චවරිතං මනොද්‍රව්චරිතං. යස්ස බො සීහ, තපතීයා පාපකා අකුසලා ධම්මා පභිණා උච්ඡිතනමුලා තාලාවච්ඡිකතා අනභාවකතා¹ අයතිං අනුප්පාදධම්මා, තමහං තපසීති වදුමි. තභාගතස්ස බො සීහ, තපතීයා පාපකා අකුසලා ධම්මා පභිණා උච්ඡිතනමුලා තාලාවච්ඡිකතා අනභාවකතා අයතිං අනුප්පාදධම්මා. අයං බො සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: තපසී සමණො ගොතමො තපසීතාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙති’ ති.

1. “අනභාවං කතා” මජ්ඣ. P.T.S.

16. “සිහසු, මෑතවත් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ උච්චේදවාද ඇත්තේ සිදු ලීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, ඒ ක්‍රමය කවරේ ද? සිහසු, මම රාගයාගේ දෙසයාගේ මොහයාගේ සිදීම කියමි. නානාපිටි ලාමක අකුශලධර්මයන්ගේ සිදීම කියමි. සිහසු, මෑතවත් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ උච්චේදවාද ඇත්තේ සිදු ලීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, මේ ඒ ක්‍රමය වේ.”

17. “සිහසු, මෑතවත් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ පිළිකුල් කරන්නේ පිළිකුල්බව පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, ඒ ක්‍රමය කවරේ ද? සිහසු, මම කායද්‍රව්‍යවර්තය වච්ච්ච්‍යවර්තය මනෝද්‍රව්‍යවර්තය පිළිකුල් කරමි. නානාපිටි ලාමක වූ අකුශලධර්මයන්ගේ ඉපදීම පිළිකුල් කරමි. සිහසු, මෑතවත් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ පිළිකුල් කරන්නේ පිළිකුල්බව පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, මේ ඒ ක්‍රමය වේ.”

18. “සිහසු, මෑතවත් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ විනාශ කරන්නේ විනාශය පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, ඒ ක්‍රමය කවරේ ද? සිහසු, මම රාගය දෙසය මොහය වෑනසීම පිණිස දහම් දෙසමි. නානාපිටි ලාමක අකුශලධර්මයන්ගේ විනාශය පිණිස දහම් දෙසමි. සිහසු, මෑතවත් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ විනාශකාර වූයේ විනාශය පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, මේ ඒ ක්‍රමය වේ”.

19. “සිහසු, මෑතවත් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ තවත්තේ තෑවීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, ඒ ක්‍රමය කවරේ ද? සිහසු, මම කායද්‍රව්‍යවර්තය වච්ච්ච්‍යවර්තය මනෝද්‍රව්‍යවර්තය තෑවිය යුතු වූ ලාමක අකුශලධර්මය සි කියමි. සිහසු, යමකුගේ තෑවිය යුතු වූ ලාමක අකුශලධර්මයේ ප්‍රතිණ වූවාහු ද, සිදින ලද මුල් ඇත්තාහු ද, මුද්‍රන සිදු දුමු (තෑවන නො වෑබෙන) තල්ගසක් සේ කරණ ලද්දහු ද, පසු ව නුපදනා සේ විනාශයට පමුණුවන ලද්දහු ද, මත්තෙහි නුපදනා සවභාවය ඇත්තාහු ද, මම ඔහු තපසසී සි කියමි. සිහසු තථාගතයන් වහන්සේගේ තෑවිය යුතු වූ ලාමක වූ අකුශලධර්මයේ ප්‍රතිණ වූහ. සිදින ලද මුල් ඇත්තාහ. මුද්‍රන සිදු දුමු තල්ගසක් සේ කරණ ලදහ. තෑවන නුපදනා සේ විනාශයට පමුණුවන ලදහ. මත්තෙහි නුපදනා සවභාවය ඇත්තාහ. සිහසු, මෑතවත් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ තවත්තේ තෑවීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, මේ ඒ ක්‍රමය වේ.”

20. “කතමො ච සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘අපගබ්බො සමණො ගොතමො අපගබ්බතාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙති’ ති. යස්ස බො සීහ, ආයතීං ගබ්බසෙය්‍යා පුනබ්බවාහිනිබ්බත්ති පභිණා උච්ඡින්නාමුලා තාලාවච්ඡිකතා අනභාවකතා ආයතීං අනුප්පාදධම්මා, නමහං අපගබ්බොති වදාමි. තථාගතස්ස බො සීහ, ආයතීං ගබ්බසෙය්‍යා පුනබ්බවාහිනිබ්බත්ති පභිණා උච්ඡින්නාමුලා තාලාවච්ඡිකතා අනභාවකතා ආයතීං අනුප්පාදධම්මා. අයං බො සීහ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘අපගබ්බො සමණො ගොතමො අපගබ්බතාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙති’ ති.

21. “කතමො ච සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘අස්සන්ධො සමණො ගොතමො අස්සාසාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙති’ ති. අහං හි සීහ, අස්සන්ධො පරමෙන අස්සාසෙන. අස්සාසාය ච¹ ධම්මං දෙසෙමි. තෙන ච සාවකෙ විනෙමි. අයං බො සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘අස්සන්ධො සමණො ගොතමො අස්සාසාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙති’ ති.

22. එවං වුතෙන සීහො සෙනාපති භගවන්තං එතදවොච: “අභිකකන්තං භනෙත. අභිකකන්තං භනෙත. සෙය්‍යථාපි භනෙත නිකකුජ්ජිතං චා උකකුජ්ජෙය්‍ය, පටිච්ඡන්තං චා විචරෙය්‍ය, මුලුකස්ස චා මහං ආචිකෙඛය්‍ය, අකිකාරෙ චා තෙලපඤ්ඤාතං ධාරෙය්‍ය: ‘චකක්ඛමනෙතා රූපානි දකඛිනතී’ ති, එවමෙවං භගවතා අනෙකපරියායෙන ධම්මො පකාසිතො. එසාහං භනෙත, භගවන්තං සරණං ගච්ඡාමි ධම්මස්සච භික්ඛුසඛ්ඤ්ඤච. උපාසකං මං භගවා ධාරෙතු අජ්ඣතග්ගෙ පාණ්ණපෙතං සරණං ගත”න්ති.

23. අනුච්චවකාරං බො සීහ, කරොති. අනුච්චවකාරො කුමහාදිසානං ඤ්ඤතමනුස්සානං සාධු හොති ති. ඉමිනාපහං භනෙත භගවතො වචනෙන භීයොසොමන්තාය² අත්තමනො අභිරඤ්ඤා, යං මං භගවා එවමාහ: “අනුච්චවකාරං බො සීහ, කාරොති. අනුච්චවකාරො කුමහාදිසානං ඤ්ඤතමනුස්සානං සාධු හොති” ති. මමං හි භනෙත අඤ්ඤතිත්ථියා සාවකං ලභිත්වා කෙවලකප්පං චෙසාලීං පටාකං පරිහරෙය්‍ය: ‘සීහො³ අමහාකං සෙනාපති සාවකත්තං උපගතො’ ති. අථ ච පන මං භගවා එවමාහ: “අනුච්චවකාරං බො සීහ, කාරොති. අනුච්චවකාරො කුමහාදිසානං ඤ්ඤතමනුස්සානං සාධු හොති” ති. එසාහං භනෙත දුතීයමපි භගවන්තං සරණං ගච්ඡාමි ධම්මස්සච භික්ඛුසඛ්ඤ්ඤච. උපාසකං මං භගවා ධාරෙතු අජ්ඣතග්ගෙ පාණ්ණපෙතං සරණං ගත” නති.

1. “අස්සාසාය” ම ඡ සං.
 2. “භගවතො භීයොසොමන්තාය” ම ඡ සං.
 3. “සීහො බො” ම ඡ සං.

20. “සීහය, මෑනවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ ගැබ් නැත්තේ ගැබ් නැසීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, ඒ ක්‍රමය කවරේ ද? සීහය, යමකුගේ මතු ගැබෙක හොඳීම (මවුකුස විසීම) නැවැත හවයක ඉපදීම ප්‍රතිණ වී ද, සිද දැමූ මුල් ඇත්තේ ද, මුදුන සිද දැමූ නැවත හට නො ගන්නා තල්ගසක් සේ කරණ ලද්දේ ද, අහාවයට පමුණුවන ලද්දේ ද, මත්තෙහි නුපදනා සවහාවය ඇත්තේ ද, මම ඔහු අසගබ්‍හ ය යි කියමි. සීහය, තථාගතයන්ගේ මතු මවුකුස විසීම නැවැත හවයෙක ඉපදීම ප්‍රතිණ වී ය. සිදින ලද මුල් ඇත්තේ ය. මුදුන සිද දැමූ තල්ගසක් සේ කරණ ලද්දේ ය. අහාවයට පමුණුවන ලද්දේ ය. මත්තෙහි නුපදනා සවහාවය ඇත්තේ ය. සීහය, මෑනවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ ගැබ් නැත්තේ ගැබ් නසනු පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, මේ ඒ ක්‍රමය වේ”.

21. “සීහය, මෑනවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ අස්වැසුනේ අස්වැසීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, ඒ ක්‍රමය කවරේ ද? සීහය, මම උතුම් වූ (සිවුමගපල) අස්වැසීමෙන් සැනසුනේ වෙමි. අස්වැසීම පිණිස දහම් දෙසමි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවමි. සීහය, මෑනවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණගෞතමතෙමේ අස්වැසුනේ අස්වැසීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, මේ ඒ ක්‍රමය වේ.”

22. මෙසේ වදාල කල්හි සීහසෙනාපති තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සවාමීනි, ඉතා යහපත් ය. සවාමීනි, ඉතා යහපත් ය. සවාමීනි, යටිකුරු කරණ ලද්දක් යම් සේ උඩුකුරු කරන්නේ ද, වසන ලද්දක් යම් සේ විවෘත කරන්නේ ද, මං මුලා වූවකුට යම් සේ මග කියන්නේ ද, ‘ඇස් ඇත්තෝ රූප දකින්නාහු ය’ යි ගතදුරෙහි තෙල්පහනක් යම් සේ දරන්නේ ද, එපරිද්දෙන් ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් නොයෙක් ක්‍රමයෙන් දහම් දෙසන ලද්දේ ය. සවාමීනි, ඒ මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද, නව ලොකොත්තර ධර්මය ද, අභ්‍යාධිප්‍රඥාල භික්ෂුසංඝයා ද සරණ කොට යමි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අද පටන් දිවි හිමි කොට සරණ ගියා වූ උපාසකයකු කොට මා දරණ සේක්වා” යි සැල කෙළේය.

23. සීහය, දූත (සීතා බලා) ක්‍රියා කරව, තොප වැනි ප්‍රසිද්ධ මිනිසුන්ට සලකා බලා ක්‍රියා කිරීම සුදුසු වේ. සවාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “සීහය, දූත ක්‍රියා කරව. තොප වැනි ප්‍රසිද්ධ මිනිසුන්ට සලකා බලා කිරීම සුදුසු වේ” යි මෙසේ මට යම් වචනයක් වදාල සේක් ද, මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ මේ වචනයෙන් ඉතා බොහෝ සේ සතුටු වූයෙමි ඇලුනෙමි වෙමි. “සවාමීනි, අන්‍යතීඪිකයෝ (නම්) මා වැනි ශ්‍රාවකයකු ලැබ ‘සීහසෙනාපති තෙමේ අපගේ ශ්‍රාවකභාවයට පැමිණියේ’ යි මුළු විශාලා මහනුවර දද නංවා (හඬ නගා) ඇවිදින්නාහු ය. එහෙත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ‘සීහය, දූත ක්‍රියා කරව. තොප වැනි ප්‍රසිද්ධ මිනිසුන්ට දූත කිරීම සුදුසු වේ’ යි මට මෙසේ වදාල සේක. සවාමීනි, මේ මම දෙවනු ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද, නවලොකොත්තරධර්මය ද, අභ්‍යාධිප්‍රඥාල භික්ෂුසංඝයා ද සරණ කොට යමි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අද පටන් දිවි හිමි කොට සරණ ගියා වූ උපාසකයකු කොට මා දරණ සේක්වා.”

24. දීඝරතනං බො හෙ සීහ, නිගණ්ඨානං ඔපානභුතං කුලං, යෙන හෙසං උපගතානං පිණ්ඩකං¹ දුතබ්බං මඤ්ඤෙය්‍යාසී තී. ඉමිනාපහං භනෙන, භගවතො වචනෙන භීයොසොමන්තාය අත්තමිනො අභීරඥො, යං මං භගවා ඵවමාහ: “දීඝරතනං බො හෙ සීහ, නිගණ්ඨානං ඔපානභුතං කුලං, යෙන හෙසං උපගතානං පිණ්ඩකං දුතබ්බං මඤ්ඤෙය්‍යාසී” තී.

25. සුඛං මේහං භනෙන, “සමණො ගොතමො ඵවමාහ: මියනමෙව දුතං දුතබ්බං, න අඤ්ඤෙසං දුතං දුතබ්බං. මියනමෙව සාවකානං දුතං දුතබ්බං. න අඤ්ඤෙසං සාවකානං දුතං දුතබ්බං. මියනමෙව දින්නං මහපථලං. න අඤ්ඤෙසං දින්නං මහපථලං. මියනමෙව සාවකානං දින්නං මහපථලං. න අඤ්ඤෙසං සාවකානං දින්නං මහපථලං” තතී. අථ ච පන මං භගවා නිගණ්ඨසුපි දුතෙ සමාදපෙති. අපි ච භනෙන, මයමෙත්ථ කාලං ජාතිස්සාමි. ඵසානං භනෙන, තතීයමපී භගවන්තං සරණං ගච්ඡාමි ධම්මකල්ල භික්ඛුසඛිකල්ලව. උපාසකං මං භගවා ධාරෙතු අප්පකගෙහ පාණ්ණපෙතං සරණං ගතා හති.

26. අථ බො භගවා සීහස්ස සෙනාපතීස්ස ආනුපුබ්බිකථං කපෙඨි සෙය්‍යථීදං: දුතකථං සීලකථං සග්ගකථං, කාමානං ආදීනවං ඔකාරං සංකීලෙසං. නෙකබමෙම ආතිසංසා පකාසෙසී. යදු භගවා අඤ්ඤෙසී සීහ සෙනාපතී: කල්ලවිතනං මුදුට්ඨනං විනීවරණවිතනං උදග්ගවිතනං පසන්න-විතනං, අථ යා බුද්ධානං සාමුකකංසිකා ධම්මදෙසනා, තං පකාසෙසී: දුකඛං සමුදයං නිරොධං මග්ගා. සෙය්‍යථාපී නාම සුද්ධං වන්ථං අපගහකාලකං සමමදෙව රජනං පතීගණ්ඨග්ගය්‍ය, ඵවමෙව සීහස්ස සෙනාපතීස්ස තසමිංසෙව ආසනෙ විරජං චීතමලං ධම්මචක්ඛුං උදපාදී: “යංකීඤ්ඨි සමුදයධම්මං සබ්බං තං නිරොධධම්මං” තතී.

27. අථ බො සීහො සෙනාපතී දිට්ඨධමෙමො පත්තධමෙමො විදිතධමෙමො පරියොගාලුහධමෙමො තිණ්ණත්ථිකීවෙඡ්ඤා විගතකථඛිකපො වෙසාරප්ප්-ප්පත්තො අපරප්පච්චයො සජ්ඣුසාසනෙ භගවන්තං ඵතදවොච: “අභිවාසෙතු මෙ භනෙන භගවා සවානන්ඨාය භත්තං සද්ධිං භික්ඛුසඛෙසනා” තී. අභිවාසෙසී භගවා තුණ්ඨිභාවෙන. අථ බො සීහො සෙනාපතී භගවතො අභිවාසනං විදීඤ්ඨා උට්ඨායාසනා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදකතීණං කත්වා පක්කාමි.

28. අථ බො සීහො සෙනාපතී අඤ්ඤෙතරං පුරිසං ආණාපෙසී: “ගච්ඡ භණෙ, පචත්තමංසං ජානාතී” තී. අථ බො සීහො සෙනාපතී තස්සා රත්තියා අච්චයෙන පණීතා බාදනීයං ගොජනීයං පටියාදුපෙත්වා භගවතො කාලං ආරොචාපෙසී: “කාලො භනෙන, නිට්ඨිතං භත්තං” තතී. අථ බො භගවා පුබ්බණ්ඨසමයං නිවාසෙත්වා පත්තවිවරමාදුය යෙන සීහස්ස සෙනාපතීස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඛිකමි. උපසඛිතමිත්වා පඤ්ඤතෙන ආසනෙ නිසීදී සද්ධිං භික්ඛුසඛෙසන.

1. “පිණ්ඩපාතං” ම ඡ සං.

24. සීතය, නොපගේ කුලය (නිවෙස) බොහෝ කලක් නිසන්සියන්ට පැන් පොකුණක් සේ සිටියේ ය. එහෙයින් (නොප) වෙත පැමිණි නිසන්සියන්ට පිණිසාහාරය දිය යුතු ය යි සිතව'. (බුදුන් සරණ ගිය මුත් නිසන්සියන් පැමිණි කල ඔවුන්ට දෙන දෑ නොසිද දිය යුතු ම ය යි යු සේ සි.) ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්ස, 'සීතය, නොපගේ කුලය බොහෝ කලක් නිසන්සියන්ට පැන්පොකුණක් සේ විය. එහෙයින් වෙත පැමිණි නිසන්සියන්ට පිළි දිය යුතු ය යි සිතව' යි මට යම් වචනයක් වදාළ සේන් ද, මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ මේ වචනයෙන් ද ඉතා බොහෝ සේ සතුටු වූයෙහි ඇලුනෙමි වෙමි.

25. ස්වාමීනි, "ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ 'මට ම දන් දිය යුතු ය. අන්තට දන් නො දිය යුතු ය. මාගේ ම ශ්‍රාවකයන්ට දන් දිය යුතු ය. අන්‍යයන්ගේ ශ්‍රාවකයන්ට දන් නො දිය යුතු ය. මට ම දෙන ලද්ද මහන්පල ඇත්තේ ය. අන්තට දෙන ලද්ද මහන්පල ඇත්තේ නො වේ. මාගේ ම ශ්‍රාවකයන්ට දෙන ලද්ද මහන්පල ඇත්තේ ය. අන්‍යයන්ගේ ශ්‍රාවකයන්ට දෙන ලද්ද මහන්පල ඇත්තේ නො වේ' යි මෙසේ වදාරන්නේ ය" යි මා විසින් අසන ලද්දේ ය. එහෙත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නිගණ්ඨයන් කෙරෙහි ද දීමෙහි මා සමාදන් කරවන සේක. (මෙහෙයවන සේක). ස්වාමීනි, වේවා; අපි මෙහි කල් දන්නෙමු. ස්වාමීනි, මේ මම තෙවනු ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද, නවලොකොත්තරධම්මය ද අපොයඝී-පුද්ගලභික්ෂුසංඝයා ද, සරණ කොට යමි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අද පටන් දිවි හිමි කොට සරණ ගියා වූ උපාසකයකු කොට මා දරණ සේන්වායි.

26. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සීතසෙනාපතිහුට දනකපාව සීලකපාව ස්වීකපාව කාමයන් දුක්ඛව ලාමකඛව කෙලෙසීමට හෙතු වන බව යන පිළිවෙලකපාව වදාළසේක. පැවිද්දෙහි අනුසස් ද ප්‍රකාශ කළ සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් විටෙක සීතසෙනාපතියා සුදුසු සිත් ඇතැ යි, මොළොක් සිත් ඇතැ යි, නිවරණ රහිත වූ සිත් ඇතැ යි, ඔදවැසි සිත් ඇතැ යි, පහන් සිත් ඇතැ යි, දන් සේන් ද, එකල බුදුවරුන්ගේ නමන් (=සවභාවයෙන්) ම උත්කාෂට වූ ධම්මදෙශනාව - දුඛසත්‍යය සමුදයසත්‍යය නිරෝධසත්‍යය මාර්ගසත්‍යය යන මේ වතුරායඝීසත්‍යය ප්‍රකාශ කළ සේක. පහ වූ කීලුටු ඇති පිරිසිදු වස්ත්‍රයෙක් යම් සේ මනා කොට සායම් ගන්නේ ද, එසේ ම සීතසෙනාපතිහුට ඒ ආසනායෙහි දී ම "යම් කිසිවක් හටගැණීම සවභාවය කොට ඇත්තේ ද, ඒ සියල්ල නිරුද්ධ වීම සවභාවය කොට ඇතැ" යි පහ වූ රාගාදී රජස් ඇති පහ වූ කෙලෙස්මල ඇති සොනාපනති-මග්ගඤ්ඤය පහළ වූයේ ය.

27. ඉක්බිති දන්නා ලද දහමි ඇති පැමිණි දහමි ඇති අවබෝධ කළ දහමි ඇති වෙසෙසින් බැස ගත් දහමි ඇති නරණය කළ විවිකිව්ඡා ඇති පහ වූ කෙසේ කෙසේ දෑ යි පැවැති සාක ඇති විශාරදභාවයට පැමිණි, බුද්දහමෙහි අනුන්ගේ උපකාරයක් නො වුව මනා වූ සීතසෙනාපති තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට "ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂු-සංඝයා සමග ගෙට මාගේ බත ඉවසන සේන්වා" යි සැලකෙලේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කුණ්ඩලාවයෙන් ඉවසු සේක. අනතුරු ව සීත සෙනාපති තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඉවසීම දැන හුනස්නෙන් නැගිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වෑද පෑදකුණු කොට ගියේ ය.

28. ඉක්බිති සීතසෙනාපති තෙමේ "සගය, ගව. ප්‍රවාත්තමාංස (වකුණන මස්) තිබේ දෑ යි දනුව" යි එක්තරු පුරුෂයකුට ඇණවී ය. නැවැත සීතසෙනා-පති තෙමේ ඒ රූය ඉක්ම යෑමෙන් පසු ප්‍රණීත වූ කෑ යුතු වූ බිදිය යුතු වූ දෙය පිළියෙල කරවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට "ස්වාමීනි, මේ කාල ය යි. බත් නිමිතේ" යි කල් සැලකරවී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරු වේලෙහි හෑද පොරොවා පාසිටුරු ගෙණ සීතසෙනාපතියාගේ නිවෙසට වැඩි සේක. වැඩ භික්ෂුසංඝයා සමග පැණවූ අසුනෙහි වැඩ හුන් සේක.

29. එසමයෙහි බොහෝ නිගණ්ඨයෝ විශාලාමහනුවර විචියෙන් විචියෙහි සතරමංසකියෙන් සතරමංසකියෙහි (සිටගෙණ) දෙඅත් ඔසොවා ගෙණ “අද සීතසෙනාපතියා විසින් තරබාරු සිවුපාවකු මරා ශ්‍රමණ ගෞතමයාට බත් කරණ ලද්දේ ය. ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ නමන් උදෙසා කළ (මරණ ලද) නමන් නිමිති කොට (කන්නා විසින් ද ස්පඨි කරණ ප්‍රාණසාතකම්) ඇති ඒ මස් දැන ගෙණ වලඳ” යි විලාප (අඥතා) කියත්.

30. එවිට එක්තරු පුරුෂයෙක් සීතසෙනාපතියා වෙතට ගියේ ය. ගෝස සීතසෙනාපතියාට “සවාමිනි, දන්නෙහි ද? මේ බොහෝ නිගණ්ඨයෝ විශාලාමහනුවර විචියන් විචියට සතරමංසකියෙන් සතරමංසකියට පැමිණ ‘අද සීතසෙනාපතියා විසින් තරබාරු සිවුපාවකු මරා ශ්‍රමණ ගෞතමයාට බත් කරණ ලද්දේ ය. ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ නමන් උදෙසා කළ නමන් නිමිති කොට ඇති ඒ මස් දැන ගෙණ වලඳ’ යි දෙඅත් ඔසොවා ගෙණ අඥතා කියත්” යි කණ ලග (කොළුරා) දැන්වී ය.

31. “පින්වත, කම් නැත. ඒ ආයුෂමන්ත්‍ර බොහෝ කලක් ම බුදුන්ගේ අගුණ කියනු කැමැත්තෝ ය. ධම්මෙහි අගුණ කියනු කැමැත්තෝ ය. සසකයාගේ අගුණ කියනු කැමැත්තෝ ය. ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නැත්තා වූ හිස් වූ බොරු වූ අවිද්‍යමාන වූ කරුණකින් ගටා කියන්නා වූ ඒ ආයුෂමන්ත්‍ර නො දීරැත්. (වොදනාවෙහි කෙළවරට නො පැමිණෙත්.) අපි ජීවිතගෙතුමෙන් වත් දැන දැන ප්‍රාණියකු ජීවිතයෙන් තොර නො කරන්නෙමු.”

32. ඉක්බිති සීතසෙනාපති තෙමේ බුද්ධප්‍රමුඛතික්‍ෂුසසකියා ප්‍රණිත වූ කැ යුතු දෙසින් බිදිය යුතු දෙසින් සියනින් සතප්පා පවරා, වලඳ අවසන් කළ පාත්‍රයෙන් බැහැරට ගත් අත් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පසෙක හුන්නේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් සීතසෙනාපතියා දැනුම් කතාවෙන් කරුණු දන්වා සමාදන් කරවා තියුණු කරවා සතුටු කරවා හුනස්නෙන් නැගිට වැඩී සේක.

33. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි දැනුම් කතා කොට හික්‍ෂුන් අමතා “මහණෙනි, දැන දැන නමන් උදෙසා කළ මස් නො වැලඳිය යුතු ය. යමෙක් වලඳන්නේ නම් දුකුලා-ඇවැත් වේ” යි වදාළ සේක. “මහණෙනි, නමන් විචින්නො දුටු, නො ඇසූ, සැක නො කළ, ත්‍රිකොටිපටිගුඛි මනසාමාස අනුදැනිමි”.

34. එකල්හි විශාලාමහනුවර සුලභ වූ හික්‍ෂා ඇත්තේ යකපත් සසා ඇත්තේ සුවසේ ලැබිය හැකි ආකාර ඇත්තේ පාත්‍රය ගෙණ පිඬු සීතා යාමෙන් යැපීමට පහසු වූයේ වේ.

35. ඉක්බිති රකොගත වූ විජවකයට පැමිණ හුන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සිතෙහි මෙබඳු කලපනාවෙන් පකල විය: “හික්‍ෂා නැති සසා නැති දුර්ලභ වූ පිඬු ඇති කාලයෙහි - ඇතුළත තබන ලද ඇතුළත පිසන ලද නමන් විසින් පිසන ලද්ද, පෙර පිළිගන්නා ලද නැවැත පිළිගත් දෙය, වැලඳ නැතින් ගෙණෙන ලද්ද, පෙරවරුයෙහි පිළිගන්නා ලද්ද, වනයෙහි ගටගත් දෙය, පියුම්ගසෙහි ගටගත් දෙය යන යම් ඒ ද මා විසින් හික්‍ෂුන්ට අනුදන්නා ලද ද හික්‍ෂුන් ඒ ද අදත් පරිභෝග කෙරෙත්ද” යි (කියායි).

36. අඵ ඛො භගවා සායණහසමිඨං පතිසලාතා වුට්ඨිතො ආයසමනනං ආනන්දං ආමනෙතසි: “යාති තාති ආනන්ද, මයා භික්ඛුනං අනුඤ්ඤාතාති දුබ්භිකෙඛ දුස්සසෙස දුලලහපිණෙඛ අනෙතා වුත්ථං අනෙතා පකකං සාමං පකකං, උගගතිතපට්ඨගගිතකං, තතො නීහවං, පුරෙහනනං පට්ඨගගිතං, චනවසීං, පොකඛරට්ඨං, අජ්ජාපි නු ඛො තාති භික්ඛු පරිභුඤ්ජන්ති” ති. “පරිභුඤ්ජන්ති භගවා” ති.

37. අඵ ඛො භගවා එතසමීං නිදුනෙ එතසමීං පකරණෙ ඛමමීං කඵං කඛා භික්ඛු ආමනෙතසි: “යාති තාති භික්ඛවෙ, මයා භික්ඛුනං අනුඤ්ඤාතාති දුබ්භිකෙඛ දුස්සසෙස දුලලහපිණෙඛ අනෙතා වුත්ථං අනෙතා පකකං සාමං පකකං, උගගතිතපට්ඨගගිතකං, තතො නීහවං, පුරෙහනනං පට්ඨගගිතං, චනවසීං, පොකඛරට්ඨං, තානාගං අජ්ජනගෙහ පට්ඨකථිපාමි. න භික්ඛවෙ, අනෙතා වුත්ථං අනෙතා පකකං සාමං පකකං, උගගතිතපට්ඨගගිතකං පරිභුඤ්ජන්තිඛං. යො පරිභුඤ්ජන්තො, ආපතති දුක්ඛාපසං. න ච භික්ඛවෙ, තතො නීහවං, පුරෙහනනං පට්ඨගගිතං, චනවසීං, පොකඛරට්ඨං භුතනාපිතා පචාරිතෙන අනතිරිතනං පරිභුඤ්ජන්තිඛං. යො පරිභුඤ්ජන්තො, යථා ඛමමො කාරෙතඛෙඛො” ති.

38. තෙන ඛො පන සමයෙන ජානපද මනුස්සා ඛුං ලොණමපි තෙලමපි තණ්ඤුලමපි බාදනීයමපි සකඨෙසු ආරොපෙඨා බහාරාමකොට්ඨකෙ සකඨපරිවතනං කරිඨා අච්ඡන්ති: “යද පට්ටපාටිං ලභිස්සාම, තද භතනං කරිස්සාමා” ති. මහා ච මෙසො උගගතො ගොති.

39. අඵ ඛො තෙ මනුස්සා යෙනායසමා ආනන්දෙ තෙහුපසඛකමිංසු. උපසඛකමිත්ථා ආයසමනනං ආනන්දං එතදවොචුං: “ඉඛ භනෙත ආනන්ද, බුහුං ලොණමපි තෙලමපි තණ්ඤුලමපි බාදනීයමපි සකඨෙසු ආරොපිතා¹ ත්ඨන්ති. මහා ච මෙසො උගගතො. කඵන්තුවො භනෙත ආනන්ද,² පට්ටපජ්ජන්ති” නති.

40. අඵ ඛො ආයසමා ආනන්දෙ භගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසී. “තෙනානානන්ද, සඛෙසා පච්චන්තිමං විහාරං කපටියභුමිං සමමන්තිත්ථා, තත්ථ වාසෙභු, යං සඛෙසා ආකඛිති විහාරං වා අඛිසියොගං වා පාසාදං වා ගමමිඨං වා ගුහං වා. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ, සමමන්තිතඛෙඛො³- ව්‍යනෙතන භික්ඛුනා පට්ටලොන සඛෙසා ඤ්ඤෙතඛෙඛො: “සුඤ්ඤා මෙ භනෙත, සඛෙසා. යදි සඛෙසං පතනකලං, සඛෙසා ඉත්ථනනාමං චිහාරං කපටියභුමිං සමමනෙතො, එතා ඤ්ඤති. සුඤ්ඤා මෙ භනෙත, සඛෙසා. සඛෙසා ඉත්ථනනාමං විහාරං කපටියභුමිං සමමන්තිති. යස්සායසමතො ඛමති ඉත්ථනනාමස්ස විහාරස්ස කපටියභුමියා සමමුති, සො ධුණහස්ස. යස්ස නකඛමති. සො භාසෙයො. සමමතො සඛෙසන ඉත්ථනනාමො විහාරො කපටියභුමි. ඛමති සඛෙසස්ස. තසමා භුණති. එවමෙතං ධාරයාමි” ති.

1. “ආරොපෙඨා” සි වු. 2. “භනෙත” ම ජ ස. 3. “සමමන්තිතඛෙඛො” ම ජ ස.

36. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සවස් වේලෙහි විවේකයෙන් තැනී සිටි සේක් “ආනන්දය, භික්‍ෂා, තැනි සස්‍ය තැනි පිඬු දුල්භ වූ කාලයෙහි-ආතුලන තබන ලද ආතුලන පිසන ලද තමන් විසින් පිසන ලද දෙය, පෙර පිළිගන්නා ලද නැවැත පිළිගත් දෙය, වැළඳු තැනින් ගෙණෙන ලද්ද, පෙරවැරැ පිළිගන්නා ලද්ද, වනයෙහි හටගත් දෙය පිසුම්ගසෙහි හටගත් දෙය යන යම් ඒ දෑ මා විසින් භික්‍ෂුන්ට අනුදන්තා ලද ද භික්‍ෂුහු ඒ දෑ අදත් වලඳත් දෑ” යි ආශ්‍රමන් අනඳ තෙරුන් විවාල සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, වලඳත්” යි අනඳ තෙරුහු සැලකලහ.

37. අනතුරු ව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදහසෙහි මේ කාරණයෙහි දුකැම් කතා කොට “මහණෙනි, භික්‍ෂා, තැනි සස්‍ය තැනි දුර්ලභ වූ පිඬු ඇති කාලයෙහි - ආතුලන තබන ලද ආතුලන පිසන ලද තමන් විසින් පිසන ලද දෙය, පෙර පිළිගන්නා ලද නැවැත පිළිගත් දෙය, වැළඳු තැනින් ගෙණෙන ලද්ද, පෙරවැරැයෙහි පිළිගන්නා ලද්ද, වනයෙහි හටගත් දෙය, පිසුම්ගසෙහි හටගත් දෙය යන යම් ඒ දෑ මා විසින් භික්‍ෂුන්ට අනුදන්තා ලද ද, මම අද පටන් ඒ දෑ ප්‍රතීක්‍ෂෙප කරමි. මහණෙනි, ආතුලන තබන ලද ආතුලන පිසන ලද තමන් විසින් පිසන ලද දෙය, පෙර පිළිගන්නා ලද නැවැත පිළිගත් දෙය, නො වැළඳිය යුතු ය. යමෙක් වලඳන්නේ නම්, දුකුලාආවාච් වේ. මහණෙනි, වලඳ අවසන් කළ පවාරණය කළ මහණහු විසින් වැළඳු තැනින් ගෙණෙන ලද, පෙරවැරැයෙහි පිළිගන්නා ලද, වනයෙහි හටගත් පිසුම්ගසෙහි හටගත් අනනිරිකන වූ, දෙය නො වැළඳිය යුතු ය. යමෙක් වලඳන්නේ නම්, ආවාච් පරිදි කරවිය යුතු ය” යි.

38. එකල්හි දනවුවැසි මිනිස්සු බොහෝ පුණ්ණ ද හෙල් ද සහල් ද කෑ යුතු දෑ ද ගැල්වල පටවා ගෙණ අරඹිකොටුවෙන් පිටත ගැල්වට තබා “යම් විටෙක පිළිවෙල වාරය ලබන්නෙමු ද එවිට බන් පිළියෙල කරන්නෙමු” යි බලා සිටිත්. මහාමේසයෙක් ද නැගුණේ වෙයි.

39. ඉක්බිති ඒ මිනිස්සු ආශ්‍රමන් අනඳ තෙරුන් වෙතට ගියහ. ගොස් “සවාමීනි, ආනන්දස්ථිරයන් වහන්ස, මෙහි බොහෝ පුණ්ණ ද හෙල් ද සහල් ද කෑ යුතු දෑ ද ගැල්වල පටවා තිබේ. මහා මේසයෙක් ද නැංගේ ය. සවාමීනි, ආනන්දස්ථිරයන් වහන්ස, කුමක් කළ යුතු දෑ” යි ආශ්‍රමන් අනඳ තෙරුන් විවාලහ.

40. එවිට ආශ්‍රමන් ආනන්දස්ථිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “ආනන්දය, එසේ නම් සඛ්‍ය තෙමේ යම් වෙහෙරක් හෝ අභිපියසි ඇති ගෙයක් හෝ පහයක් හෝ සඳලු සහිත ගෙයක් හෝ ගුහාවක් හෝ යන යම් තැනක් කැපබිමක් කිරීමට කැමැති වේ ද, එබඳු පසු පසෙක පිහිටි විහාරයක් කැපබිම සේ සම්මත කොට එහි තැන්පත් කෙරේවා. මහණෙනි, මෙසේ සම්මත කළ යුතු ය: ව්‍යකත වූ ප්‍රතිබල භික්‍ෂුතමක් විසින් සඛ්‍ය තෙමේ දැන්විය යුත්තේ ය: “සවාමීනි, සඛ්‍ය තෙමේ මාගේ වචනය අසවා. ඉදින් සඛ්‍යයාට පැමිණී කල් ඇත්තේ නම්, සඛ්‍ය තෙමේ මෙනම් විහාරය කැපබිම කොට සම්මත කරන්නේ ය. මේ දැන්වීම ය. සවාමීනි, සඛ්‍ය තෙමේ මාගේ වචනය අසවා. සඛ්‍ය තෙමේ මෙනම් විහාරය කැප බිම කොට සම්මත කරයි. යම් ආශ්‍රමනකුහට මෙනම් විහාරය කැපබිමක් කොට සම්මත කිරීම රුචි වේ නම්, හෙ තෙමේ නිශ්ඛඛද වේවා. යමකුහට රුචි නො වේ නම්, හෙ තෙමේ කීයාවා. සඛ්‍ය තෙමේ මෙනම් විහාරය කැපබිම කොට සම්මත කරණ ලද්දේ ය. සඛ්‍යයාට (එය) රුචි වේ. එතෙසින් නිශ්ඛඛද වේ. මෙය මෙසේ දරමි” යි.

41. තෙන බො පන සමයෙන මනුස්සා තජෙච සමමුතියා¹ කපපිය-
භුමියා යාගුයො පවනති. භතතාති පවනති, සුපාති සමපාදෙතති, මංසාති
කොට්ටනති. කට්ඨාති ඵාලෙනති.

42. අසොසාසි බො භගවා රතතිසා පච්චුසසමයං පච්චුට්ඨාය උච්චාසදදං
මහාසදදං කාකොරවසදදං. සුචාන ආයසමනතං ආනඤ්ඤං ආමනෙතසි:
“කිනනු බො සො ආනඤ්ඤං උච්චාසදදෙ මහාසදදෙ කාකොරවසදදෙ” ? ති.
“ඵතරති භනෙත, මනුස්සා තජෙච සමමුතියා කපපියභුමියා යාගුයො
පවනති, සුපාති සමපාදෙතති, මංසාති කොට්ටනති, කට්ඨාති ඵාලෙනති.
සො ඵසො භගවා උච්චාසදදෙ මහාසදදෙ කාකොරවසදදෙ” ති.

43. අඵ බො භගවා ඵතසමි තිදුතෙ ඵතසමි පකරණෙ ධමමිං කථං
කථා භික්ඛු ආමනෙතසි: “ත භික්ඛවෙ, සමමුතිකපපියභුමි පරිභුඤ්ජ තඛබ්බා.
යො පරිභුඤ්ජය්‍ය, ආපනති දුකතට්ඨසා. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තිස්සො
කපපියභුමියො: උස්සාවනනතිකං ගොතිසාදිකං ගහපති” නති.

44. තෙන බො පන සමයෙන ආයසමා යසොපො ගිලානො කොති.
තස්සන්ථාය භෙසජ්ජාති ආහරීයනති. තාති භික්ඛු බහි වාසෙනති. උකක-
පිණ්ඩකාපි බාදනති. වොරාවි හරනති. භගවතො ඵතමන්ථං ආරොවෙසුං.
“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සමමුතීං කපපියභුමිං පරිභුඤ්ජ තුං. අනුජානාමි
භික්ඛවෙ, වතස්සො කපපියභුමියො: උස්සාවනනතිකං ගොතිසාදිකං ගහපතීං
සමමුති” නති.

සීහහාණමාරො වතුසන්ථා.

1 “සමමුතිකාය සි.

41. එකල්හි ඕනිස්සු එහි ම - සමමත කරණ ලද කැපබීමෙහි කැඳ පිසන්. බත් පිසන්. ව්‍යඤ්ඤා සපයන්. මස් කපන්. දර පලන්.

42. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රු අලුයම්හි නැති සිට උස්ගඩ මහගඩ කවුඩුගඩ ඇසු සේක. අසා “ආනන්දය, ඒ උස්ගඩ මහගඩ කවුඩුගඩ කීමැ” යි ආයුෂමන් ආනන්දවෙරුන් විවාල සේක. “සවාමීනි, ඕනිස්සු දුන් සමමත භූමියෙහි ම කැඳ පිසන්. බත් පිසන්. ව්‍යඤ්ඤා සපයන්. මස් කපන්. දර පලන්. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මේ ඒ උස්ගඩ මහගඩ කවුඩුගඩ ය”.

43. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි දැනුම් කතා කොට භික්ෂූන් ඇමතු සේක. “මහණෙනි, සමමත කල කැපබීම පරිභෝග නො කට යුතු ය. යමෙක් පරිභෝග කරන්නේ නම්, දුකුලාආවාද්‍ය වේ. මහණෙනි, උසාවනනනිකා කිලිය, ගොනිසාදි කිලිය, ගහපති කිලිය යි කැපබීම් තුණක් අනුදනිමි”.

44. එකල්හි ආයුෂමන් යශෝජ්ජසථවිර තෙමේ ගිලන් වේ. උන්වහන්සේ පිණිස බෙහෙත් ගෙනෙහු ලැබේ. භික්ෂූහු ඒ බෙහෙත් බැහැර තබවන්. බලල් මි ආදී සත්තු ද කන්. සොරු ද ගෙන යන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකලහ. “මහණෙනි, සමමත කල කැපබීම පරිභෝග කරන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, උසාවනනනිකා ගොනිසාදිකා ගහපති සමමති යි කැපබීම් සතරක් අනුදනිමි”.*

සිහඛණ්ඩර සිවුමැනි මේ.

* උපග්‍රන්ථ බලනු.

1. තෙන බො පන සමයෙන හද්දියනගරෙ මෙණ්ඩකො ගහපති පට්ඨසති. තස්ස ඵවරුපො ඉඬ්ඛානුභාවො හොති: සීසං නහාසිත්වා ඛඤ්ඤා-ගාරං සමමජ්ජාපෙත්වා පඬාපෙර¹ නිසීදති. අන්තලිකඛා ඛඤ්ඤාසු ධාරා ඔපත්තිවා ඛඤ්ඤාගාරං පුරෙති.

2. හරියාය ඵවරුපො ඉඬ්ඛානුභාවො හොති: එකඤ්ඤෙඤ්ච ආලාභක චාලිකං උපනිසීදිත්වා එකඤ්ච සුපභිඤ්ජරකං² දසකමමකරපොරිසං හත්තනත පරිච්ඡති. න තාව තං ඛියති³, යාව සා න චුට්ඨාති.

3. පුත්තස්ස ඵවරුපො ඉඬ්ඛානුභාවො හොති: එකංයෙච සහස්ස-න්ධවිකං ගහෙත්වා දසකමමකරපොරිසස්ස ඡමමාසිකං⁴ වෙතනං දෙති. න තාව තං ඛියති, යාවස්ස හන්ථගතා.

4. සුණ්ණිසාය ඵවරුපො ඉඬ්ඛානුභාවො හොති: එකඤ්ඤෙඤ්ච චතුදොණ්ණිකං පිටකං උපනිසීදිත්වා දසකමමකරපොරිසස්ස ඡමමාසිකං ඛිජ්ඣන්තං⁵ දෙති. න තාව තං ඛියති, යාව සා න චුට්ඨාති.

5. දසස්ස ඵවරුපො ඉඬ්ඛානුභාවො හොති: එකෙන නඞ්ගලෙන කසන්තස්ස සන්ත සීතායො ගච්ඡන්ති.

6. අසොයාසි බො රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාපො “අමහාකං කීර විජීතෙ හද්දියනගරෙ මෙණ්ඩකො ගහපති පට්ඨසති. තස්ස ඵවරුපො ඉඬ්ඛානුභාවො: සීසං නහාසිත්වා ඛඤ්ඤාගාරං සමමජ්ජාපෙත්වා පඬාපෙර¹ නිසීදති. අන්තලිකඛා ඛඤ්ඤාසු ධාරා ඔපත්තිවා ඛඤ්ඤාගාරං පුරෙති. හරියාය ඵවරුපො ඉඬ්ඛානුභාවො: එකංයෙච ආලාභකචාලිකං උපනිසීදිත්වා එකඤ්ච සුපභිඤ්ජරකං² දසකමමකරපොරිසං හත්තනත පරිච්ඡති. න තාව තං ඛියති, යාව සා න චුට්ඨාති. පුත්තස්ස ඵවරුපො ඉඬ්ඛානුභාවො: එකංයෙච සහස්සන්ධවිකං ගහෙත්වා දසකමමකරපොරිසස්ස ඡමමාසිකං වෙතනං දෙති. න තාව තං ඛියති, යාවස්ස හන්ථගතා. සුණ්ණිසාය ඵවරුපො ඉඬ්ඛානුභාවො: එකංයෙච චතුදොණ්ණිකං³ පිටකං උපනිසීදිත්වා දසකමමකරපොරිසස්ස ඡමමාසිකං ඛිජ්ඣන්තං⁵ දෙති. න තාව තං ඛියති, යාව සා න චුට්ඨාති. දසස්ස ඵවරුපො ඉඬ්ඛානුභාවො: එකෙන නඞ්ගලෙන කසන්තස්ස සන්ත සීතායො ගච්ඡන්ති” ති.

7. අථ බො රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාපො අඤ්ඤානරං සබ්බන්ධං මහාමන්තං ආමනෙතයි: “අමහාකං කීර භණ් විජීතෙ හද්දියනගරෙ මෙණ්ඩකො ගහපති පට්ඨසති. තස්ස ඵවරුපො ඉඬ්ඛානුභාවො: සීසං නහාසිත්වා ඛඤ්ඤාගාරං සමමජ්ජාපෙත්වා පඬාපෙර නිසීදති. අන්තලිකඛා ඛඤ්ඤාසු ධාරා ඔපත්තිවා ඛඤ්ඤාගාරං පුරෙති. හරියාය -පෙ- පුත්තස්ස -පෙ- සුණ්ණිසාය -පෙ- දසස්ස ඵවරුපො ඉඬ්ඛානුභාවො: එකෙන නඞ්ගලෙන කසන්තස්ස සන්ත සීතායො ගච්ඡන්ති, ගච්ඡ භණ්, ජානාති සථං මයා සාමං දිට්ඨො, ඵච: තච දිට්ඨො භවිස්සති” ති.

1. “බඬ්ඬාපෙර” ම ඡ සං.

2. “සුපභිඤ්ජරකං” ම ඡ සං.

3. “ඛියති” ම ඡ සං. ම නු ප.

3. “සුපභිඤ්ජරකං” PTS.

4. “ඡමමාසිකං” ම ඡ සං.

5. “ඛිජ්ඣන්තං” - එඡ “ඛිජ්” ඉති උංතං සබ්බෙ පොඤ්ඤාසු. ඛිම්මපදංචිසාථායං පට්ඨ ත.සීහලානුචාදෙ සදාමිමභතාවලිතාමසීනලගෙඤ්ච “බඬ්ඬි ඛිජ්චට්ඨ” ඉති ච දිසමානානා තං ඉධ යොජීතං.

1 එකල්හි හදදිය නතරයෙහි මෙණ්ඩක නම් (සිටු) ගැහැවියෙක් වෙසෙයි. ඒ සිටුනුගේ මෙබඳු සාධාරණත්වයෙන් වේ: ඉස් සෝධා නා කොටුගෙය හමදවා ප්‍රාග්චාරයෙහි (අක් දෙරියෙහි - ගාහය අභිමුඛයෙහි) හිඳියි. අහසින් ධාන්‍යධාරා (=ජන්හැල් වී කඳු) වැටී කොටුගෙය පුරවයි.

2. බිරින්දුගේ මෙබඳු සාධාරණත්වයෙන් වේ: සිටු නැඟියක් ගන්නා එක ම බන්තලියක් හා එක ම ව්‍යඤ්ඤා ඇතිලියක් ලඟ හිඳගෙන දස්කම්කරු පිරිසට බන් වලදවයි. ඕ තොමෝ යම් තාක් (එකැතින්) නො නැගිටී ද, ඒ තාක් එය හිස් නො වේ.

3. පුත්‍රයාගේ මෙබඳු සාධාරණත්වයෙන් වේ: දහසින් බැඳී එක ම පියල්ලක් ගෙන දස්කම්කරු පුරුෂයන්ට සමසක වැටුප් දෙයි. යම් තාක් (ඒ පසුච්ඛිය) ඔහුගේ අතෙහි වේ ද, ඒ තාක් එය හිස් නො වේ.

4. යෙහෙළියගේ මෙබඳු සාධාරණත්වයෙන් වේ: ද්‍රෝණ (ලාස්) සතරක් ගන්නා එක ම වී පාස ලඟ හිඳ දස්කම්කරු පුරුෂයන්ට සමසක බන් බිජුවට (= වී) දෙයි. යම් තාක් ඕ තොමෝ (එකැතින්) නො නැගිටී ද, ඒ තාක් එය හිස් නො වේ.

5. දැසයාගේ මෙබඳු සාධාරණත්වයෙන් වේ: එක් නගුලකින් සාන්තනුට හිවිටි (නගුල්පාර) සතක් (සැවී) යෙයි.

6. මගධෙඛර වූ සෙතිය බිච්චිසාර රජ තෙමේ - “දැපගේ රටෙහි හදදියනතරයෙහි මෙණ්ඩක නම් ගැහැවියෙක් වෙසේ. ඔහුගේ මෙබඳු සාධාරණත්වයෙන් වේ: හිස් සෝදා නහා කොටුගෙය හමදවා ඉදිරිදොරටුවෙහි හිඳියි. අහසින් වී ධාරා වැටී කොටුගෙය පුරවයි. බිරින්දුගේ මෙබඳු ‘සාධාරණත්වයෙන් වේ: සිටු නැඟියක් ගන්නා එක ම බන්තලියක් හා එක ම ව්‍යඤ්ඤා ඇතිලියක් ලඟ හිඳ ගෙන දස්කම්කරු පිරිසට බන් වලදවයි. යම් තාක් ඕ තොමෝ නො නැගිටී ද, ඒ තාක් එය හිස් නො වේ. පුත්‍රයාගේ මෙබඳු සාධාරණත්වයෙන් වේ. දහසින් බැඳී එක ම පියල්ලක් ගෙන දස්කම්කරු පුරුෂයන්ට සමසක වැටුප් දෙයි. යම් තාක් (ඒ පසුච්ඛිය) ඔහුගේ අතෙහි වේ ද, ඒ තාක් එය හිස් නො වේ’. ලේළියගේ මෙබඳු සාධාරණත්වයෙන් වේ. සතර ද්‍රෝණයක් ගන්නා එක ම පෙට්ටියක් ලඟ හිඳ දස්කම්කරු පුරුෂයන්ට සමසක බන් බිජුවට දෙයි. යම් තාක් ඕ තොමෝ නො නැගිටී ද, ඒ තාක් එය හිස් නො වේ. දැසයාගේ මෙබඳු සාධාරණත්වයෙන් වේ. එක් නගුලකින් සාන්තනුට හිවිටි සතක් (සැවී) යෙ ය” යි ඇති ය.

7. ඉක්බිති මගධෙඛර වූ සෙතිය බිච්චිසාර රජ තෙමේ සියලු කටයුතුවල යෙදෙන එක්තරා මහඥාමැතිකයකු ඇමතුයේ ය: “සගය, අපගේ රටෙහි හදදියනතරයෙහි මෙණ්ඩක නම් ගැහැවියෙක් වෙසෙයි. ඔහුගේ මෙබඳු සාධාරණත්වයෙන් වේ: හිස සෝධා නා කොටුගෙය හමදවා අගදොරකඩ හිඳියි. අහසින් ධාන්‍යධාරා වැටී කොටුගෙය පුරවයි. බිරින්දුගේ -පෙ- පුත්‍රයාගේ -පෙ- යෙළුනියන්ගේ -පෙ- දැසයාගේ මෙබඳු සාධාරණත්වයෙන් වේ. එක් නගුලකින් සාන්තනුට හිවිටි සතක් යෙ යි. සගය, යව. දනුව. නා විසින් දක්නා ලද්ද මා විසින් ම දක්නා ලද්දක් මෙන් වන්නේ ය.”

8. “එවං දෙව්වා” ති ඛො සො මහාමනෙතා රඤ්ඤා මාගධස්ස සෙනිඨස්ස ඛිඛේසාරස්ස උපසඛකමිච්චා චතුරඛිතිනියා සෙනාය යෙන හදදියං තෙන වායාසී. අනුපුපෙඛිත යෙන හදදියං යෙන මෙණ්ඩකො ගහපති තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිච්චා මෙණ්ඩකං ගහපතිං එහදවොච: “අතං හි ගහපති, රඤ්ඤා ආණ්ණෙනා ‘අමනාකං කීර හණෙ, විජිතෙ හදදිය නගරෙ මෙණ්ඩකො ගහපති උච්චසති. තස්ස එවරුපො ඉද්ධානුභාවො: සීසං නහාසිච්චා ඛඤ්ඤාගාරං සමමජාපෙච්චා උච්චාගෙ නිසීදති. අනනලිකඛා ඛඤ්ඤාස්ස ධාරා ඔපතිච්චා ඛඤ්ඤාගාරං පුරෙති. -පෙ- දසස්ස එවරුපො ඉද්ධානුභාවො: එතකන නඛිතලෙන කසනතස්ස සත්ත සීතායො ගච්ඡති.’ ගච්ඡ හණෙ, ජානාහි. යථා මයා යාමං දිට්ඨො, එවං තච දිට්ඨො ගච්චස්සති” ති. පස්සාම තෙ ගහපති, ඉද්ධානුභාව නති.

9. අඵ ඛො මෙණ්ඩකො ගහපති සීසං නහාසිච්චා ඛඤ්ඤාගාරං සමමජාපෙච්චා උච්චාගෙ නිසීදි. අනනලිකඛා ඛඤ්ඤාස්ස ධාරා ඔපතිච්චා ඛඤ්ඤාගාරං පුරෙති.

10. “දිට්ඨො තෙ ගහපති, ඉද්ධානුභාවො. හරියාය තෙ ඉද්ධානුභාවං පස්සාමා” ති 1. අඵ ඛො මෙණ්ඩකො ගහපති හරියං ආණ්ණාපෙසී: “තෙන හි චතුරඛිතිං සෙනාං හතොතන පරිච්චා” ති. අඵ ඛො මෙණ්ඩකස්ස ගහපතිස්ස හරියා එක යෙච ආලකකථාලිකං උපනිසීදිච්චා එකඤ්ච සුපතීඤ්ජරකං චතුරඛිතිං සෙනාං හතොතන පරිච්චි. න තාව තං ඛිසී,² යාව සා න වුට්ඨාසී.³

11. “දිට්ඨො තෙ ගහපති හරියායපි ඉද්ධානුභාවො. පුත්තස්ස තෙ ඉද්ධානුභාවං පස්සාමා” ති. අඵ ඛො මෙණ්ඩකො ගහපති පුත්තං ආණ්ණාපෙසී: “තෙන හි චතුරඛිතිනියා සෙනාය ජම්මාසිකං වෙතනං දෙති” ති. අඵ ඛො මෙණ්ඩකස්ස ගහපතිස්ස පුත්තො එකංයෙච සත්තස්සන්චිකං ගතෙච්චා චතුරඛිතිනියා සෙනාය ජම්මාසිකං වෙතනං අදසී. න තාව තං ඛිසී, යාවස්ස ජන්හතා.

12. “දිට්ඨො තෙ ගහපති, පුත්තස්සපි ඉද්ධානුභාවො. සුණ්ඨියා තෙ ඉද්ධානුභාවං පස්සාමා” ති. අඵ ඛො මෙණ්ඩකො ගහපති සුණ්ඨියං ආණ්ණාපෙසී: “තෙන හි චතුරඛිතිනියා සෙනාය ජම්මාසිකං ඛිජ්ඣනනං දෙති” ති. අඵ ඛො මෙණ්ඩකස්ස ගහපතිස්ස සුණ්ඨියා එකංයෙච චතුරදදණ්ඨකං පිටකං උපනිසීදිච්චා චතුරඛිතිනියා සෙනාය ජම්මාසිකං ඛිජ්ඣනනං අදසී. න තාව තං ඛිසී, යාව සා න වුට්ඨාසී.

13. “දිට්ඨො තෙ ගහපති, සුණ්ඨියායපි ඉද්ධානුභාවො. දසස්ස තෙ ඉද්ධානුභාවං පස්සාමා” ති. “මය්සා ඛො සාමී, දසස්ස ඉද්ධානුභාවො වෙතෙන පසීතඛො” ති. “අලං ගහපති, දිට්ඨො තෙ දසස්සපි ඉද්ධානුභාවො” ති.

14. අඵ ඛො සො මහාමනෙතා චතුරඛිතිනියා සෙනාය පුත්තදෙච රාජතනං පච්චාගඤ්ඤී. තෙත රාජා මාගධො සෙනිඨයො ඛිඛේසාරො තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිච්චා රඤ්ඤා මාගධස්ස සෙනිඨස්ස ඛිඛේසාරස්ස එතමත්ථං ආරොචෙසී.

1. “පසීතස්සාමා” මුජ සං. PTS. 2. “ඛිසී” මුජ සං. PTS.
3. “හ වුට්ඨාහි” මුජ සං. PTS.

8. ඒ මහාමාත්‍ය තෙමේ “දේවයන් වහන්ස, එසේ ය” යි මගබෙඹවර වූ සෙතිය බිමබිසාර රජුහට පිළිවදන් දී සිඬුරහසෙනහින් යුක්ත ව ගඳුදිය තරයට හිසේ ය. පිළිවෙළින් (ගොස්) හඳුදියනුවර මෙණ්ඩක ගැහැවියා වෙතට පැමිණියේ ය. පැමිණ මෙණ්ඩක ගැහැවියාට මෙය කී ය: “ගැහැවිය, මම - අපගේ රටෙහි නඳුදියනගරයෙහි මෙණ්ඩක නම් ගැහැවියෙක් වෙසෙයි. ඔහුගේ මෙබඳු සාඝ්ඛ්‍යනුභාවයෙක් වේ: හිස සෝදා නා කොටුගෙය හමදවා ඉදිරිදොර හිදිසි. අහසින් බාත්‍ය බාර වැටී කොටුගෙය පුරවයි. -පෙ-දුසයාගේ මෙබඳු සාඝ්ඛ්‍යනුභාවයෙක් වේ: එක් නඟුලකින් සාන්තනුට හිටිවී සතක් ගේ ය’ යි. සගය, යව. දනුව. තා විසින් දක්නා ලද්ද මා විසින් ම දක්නා ලද්දක් මෙන් වන්නේ ය යි රජු විසින් අණවන ලද්දෙම වෙමි. ගාහපතිය, තාගේ සාඝ්ඛ්‍යනුභාවය බලන්නොමු.”

9. ඉක්බිති මෙණ්ඩක ගැහැවී තෙමේ හිස සෝදා නා කොටුගෙය හමදවා ඉදිරි දොරටුවෙහි හුන්නේ ය. අහසින් බාත්‍යබාරා වැටී කොටුගෙය පිරවී ය.

10. “ගැහැවිය, තාගේ සාඝ්ඛ්‍යනුභාවය දක්නා ලද්දේ ය. තාගේ බිරිත්දගේ සාඝ්ඛ්‍යනුභාවය බලන්නොමු”. ඉක්බිති මෙණ්ඩක ගැහැවී තෙමේ “එසේ නම් සිඬුරහසෙනහට බත් කව” යි බිරිත්දට අණ කෙළේ ය. එවිට මෙණ්ඩක ගැහැවිනුගේ බිරිත්ද සතර තැලියක් ගන්නා එක ම බත් තලියක් ලඟ හිද එක ම ව්‍යඤ්ජනආකීලියක් ගෙණ සිඬුරහසෙනහට බත් කැවී ය. යම් තාක් ඔ තොමෝ නො නැති සිටියා ද, ඒ තාක් එය හිස් නො වී ය.

11. “ගැහැවිය, තාගේ බිරිත්දගේ සාඝ්ඛ්‍යනුභාවය දක්නා ලද්දේ ය. තාගේ පුත්‍රයාගේ සාඝ්ඛ්‍යනුභාවය බලන්නොමු” යි. එවිට මෙණ්ඩක ගැහැවී තෙමේ “එසේ නම් සිඬුරහසෙනහට සමසක වැටුප් දෙව” යි පුත්‍රයාට අණ කෙළේ ය. ඉක්බිති මෙණ්ඩක ගැහැවිනුගේ පුත්‍ර තෙමේ දහසින් බැඳී එක ම පියල්ලක් ගෙණ සිඬුරහසෙනහට සමසක වැටුප් දුන්නේ ය. යම් තාක් ඒ පසුභවය ඔහුගේ අතෙහි වී ද, ඒ තාක් එය හිස් නො වී ය.

12. “ගැහැවිය, තාගේ පුත්‍රයාගේ සාඝ්ඛ්‍යනුභාවය දක්නා ලද්දේ ය. තාගේ යෙහෙළියගේ සාඝ්ඛ්‍යනුභාවය බලන්නොමු” යි. එවිට මෙණ්ඩක ගැහැවී තෙමේ “එසේ නම් සිඬුරහසෙනහට සමසක බත්බිජු දෙව” යි යෙහෙළියට අණ කෙළේ ය. ඉක්බිති මෙණ්ඩක ගැහැවිනුගේ යෙහෙළී තොමෝ ද්‍රෝණසතරක් ගන්නා එක ම වී පෙට්ටියක් ලඟ හිද සිඬුරහසෙනහට සමසක බත්බිජු දුන්නී ය. යම් තාක් ඔ තොමෝ නො නැති සිටියා ද, ඒ තාක් එය අවසන් නො වී ය.

13. “ගැහැවිය, තාගේ යෙහෙළියගේ සාඝ්ඛ්‍යනුභාවය දක්නා ලද්දේ ය. තාගේ දුසයාගේ සාඝ්ඛ්‍යනුභාවය බලන්නොමු” යි. “හිමියෙනි, මාගේ දුසයාගේ සාඝ්ඛ්‍යනුභාවය කෙතෙහි දී දැක්ක යුතු ය”. “ගැහැවිය, කම් නැත. තාගේ දුසයාගේ සාඝ්ඛ්‍යනුභාවය ද දක්නා ලද්දේ ය”.

14. ඉක්බිති ඒ මහාමාත්‍ය තෙමේ සිඬුරහසෙනහින් යුක්ත ව නැවැත රජගහනුවරට පෙරලා හිසේ ය. (එහි) මගබෙඹවර වූ සෙතිය බිමබිසාර රජු වෙතට එළඹියේ ය. එළඹ මගබෙඹවර වූ සෙතිය බිමබිසාර රජුට මෙ පවත් දුන්වී ය.

15. අථ බො භගවා වෙසාලීයං යථාභීරතනං විහරිත්වා යෙන හද්දියං තෙන වාදිකං පක්කාමි මග්ගා භික්ඛුසමෙසන සද්ධිං අසීසිතෙලසෙති භික්ඛුසතෙති.

16. අථ බො භගවා අනුපුබ්බන වාරිකං වරමානො යෙන හද්දියං තදවසරි. තත්තදං භගවා හද්දියෙ විහරති ඡාන්ඩ්සාවනො.

17. අසෙසාසි බො මෙණ්ඩකො ගහපති “සමණො ඛලු හො ගොතිමො සක්ඛ්‍යපුතො, සක්ඛ්‍යකුලා පබ්බජිතො හද්දියං අනුපපතො හද්දියෙ විහරති ඡාන්ඩ්සාවනෙ. තං බො පන භගවනං ගොතමං එවංකල්‍යාණො කීතතිසද්දො අබ්භුග්ගතො: ‘ඉතිපි සො භගවා අරහං, සමමාසමුද්ධො, විජ්ජාවරණසමපතො, සුගතො, ලොකවිදු, අනුකතරො පුරිසදම්මසාරථි, සත්ථා දෙවමනුස්සානා, බුද්ධො, භගවා.¹ සො ඉමං ලොකං සදෙවකං සමාරකං සමුහමිකා, සස්සමණබ්‍රාහ්මණීං පජං සදෙවමනුස්සං, සයං අභිසද්දො සවජ්ඣනා පවදෙති. සො ධම්මං දෙසෙති ආදිකල්‍යාණං මජ්ඣෙකි කල්‍යාණං පරියොසානකල්‍යාණං සාත්ථං සම්‍යක්ඛන්තං. කෙවලපරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බුහමචරියං පක්කාසෙති. සාමු බො පන තථාරුපානං අරහතං දස්සනං හොති” ති.

18. අථ බො මෙණ්ඩකො ගහපති හද්දාති හද්දාති යානාති යොජාපෙතා හද්දං යානං අභීරුතිනා හද්දෙති හද්දෙති යානෙති හද්දියා කීසාසි භගවනං දස්සනාය.

19. අද්දසංසු බො සමබ්‍රහුලා තිසසියා මෙණ්ඩකං ගහපතිං දුරතොව ආගච්ඡනං. දීසොන මෙණ්ඩකං ගහපතිං එතදවොචු: කතං ත්වං ගහපති, ගච්ඡසී” ති. “ගච්ඡාමිහං භනෙත, භගවනං සමණං ගොතමං² දස්සනායා” ති. “කීං පන ත්වං ගහපති, කිරියවාදෙ සමානො අකිරියවාදං සමණං ගොතමං දස්සනාය උපසමිකමිස්සසී ? සමණො හි ගහපති, ගොතමො අකිරියවාදෙ අකිරියාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ව සාවතෙ විනෙති” ති.

20. අථ බො මෙණ්ඩකස්ස ගහපතිස්ස එතදතොසී: “තිස්සංසයං බො සො භගවා අරහං සමමා සමුද්ධො ගච්ඡසීති, යථාපිමෙ³ තිත්ථියා උක්ඛසන්ති” ති. යාවනිකා යානස්ස භූමි යානෙන ගන්ඛා යානා පච්චො-රොභිචා පතතිතොව යෙන භගවා කෙනුපසමිකමි. උපසමිකමිත්වා භගවනං අභිවාදෙත්වා එකමනං තිසීදි. එකමනං තිසීනාස්ස බො මෙණ්ඩකස්ස ගහපතිස්ස භගවා ආනුපුබ්බිසථං කපෙසි සෙසයසීදං: දුනකථං සීලකථං සක්ඛකථං, කාමානං ආදීනවං මකාරං සංකීලෙසං, නෙතඛමෙම ආතිසංසං පක්කාසෙසී.

1. “භගවාති” ම ඡ සං. ජමි. අ මි. තො මි.
2. “භනෙත සමණං ගොතමං” සී මු. 3. “යථාපිමෙ” ම ඡ සං.

15. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විශාලාමනානගරයෙහි කැමැති තාක් කල් වාසය කොට එක්දහස්දෙසියපණයක් වූ මහාභික්‍ෂුසංඝයා සමග හදිසිවුවර බලා වාරිකාවෙහි වැසී සේක.

16. එකල භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවෙළින් වාරිකාවෙහි වසිනා සේක් හදිසිනගරයට පැමිණියහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි හදිසි නගරයෙහි ජාතියාවනායෙහි (සමන්මල් වනසෙහි) වැඩ වාසය කරණ සේක.

17. මෙණ්ඩක ගැහැව් තෙමේ “ශාක්‍යපුත්‍ර වූ ශාක්‍යකුලයෙන් පැවිදි වූ ශ්‍රමණ භවත් ගෞතම තෙමේ හදිසිනගරයට පැමිණියේ හදිසිනගරයෙහි ජාතියා වනායෙහි වාසය කෙරේ. ඒ භාග්‍යවත් ගෞතමයන් වහන්සේගේ කල්‍යාණ වූ කීර්තිසොමයෙන් පැන නැංගේ ය. ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ‘මේ මේ කරුණෙන් රහත් සේක. මේ මේ කරුණෙන් සමයක් සමුද්ධි සේක. මේ මේ කරුණෙන් අභවච්ඡුවෙන් තා පසලොස්වරණධම්මයෙන් යුක්ත සේක. මේ මේ කරුණෙන් සුගන් සේක. මේ මේ කරුණෙන් ලොකවිදු සේක. මේ මේ කරුණෙන් පුරුෂයන් දමනය කිරීමෙහි නිරුත්තර වූ සාරථී සේක. මේ මේ කරුණෙන් දෙවිමිනිසුන්ට ශාඝ්‍යා සේක. මේ මේ කරුණෙන් බුද්ධි සේක. මේ මේ කරුණෙන් භාග්‍යවත් සේක. උන්වහන්සේ දෙවියන් සහිත වූ මරුන් සහිත වූ බමුන් සහිත වූ මේ අවකාශලොකය ද, මහණ බමුණන් සහිත වූ දෙවි මිනිසුන් සහිත වූ සත්‍යලොකය ද තමන්වහන්සේ ම විශිෂ්ටඥනයෙන් දූත ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කොට ප්‍රකාශ කරණ සේක. උන්වහන්සේ මූල මැද අග යනපත් වූ අභී-සමපතනියෙන් යුක්ත වූ පදසමපතනියෙන් යුක්ත වූ දහම් දෙසන සේක. සම්ප්‍රකාරයෙන් සම්පුණ්ණ වූ පිරිසිදු වූ ශාසනමාභිබුඤ්චයභීය ප්‍රකාශ කරණ සේක’. එබඳු වූ රහතුන්ගේ දැකීම යහපත් වේ” ය යි ඇසී ය.

18. ඉක්බිති මෙණ්ඩක ගැහැව් තෙමේ හොඳ හොඳ යානයන් යොදවා හොඳ යානයකට නැගී හොඳ හොඳ සානයන්ගෙන් යුක්ත ව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දැකීම පිණිස හදිසිනුවරින් පිටත් ව ගියේ ය.

19. බොහෝ තීර්ථිකයෝ එන්තා වූ මෙණ්ඩක ගැහැවියා දුර දී ම දුටුවාහු ය. දැක මෙණ්ඩක ගැහැවියාට “ගැහැවිය, තෝ කොහි යෙහි ද?” යි කීහ. සාමීනි, මම භාග්‍යවත් ශ්‍රමණගෞතමයන් දැකීමට යමි”. “ගැහැවිය, තෝ ක්‍රියාවාදී වෙහි. කුමක් හෙයින් අක්‍රියාවාදී ශ්‍රමණ ගෞතමයා දැකීමට යෙහි ද? ගැහැවිය, ශ්‍රමණගෞතම තෙමේ අක්‍රියාවාදී වූයේ නො කීරීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හින්මටයි”.

20. ඉක්බිති මෙණ්ඩක ගැහැවියාට “මේ තීර්ථිකයෝ යම් කරුණකින් ඊර්ෂ්‍යා කෙරෙත් ද, ඒ කරුණෙන් ම ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නිසැක යෙන් ම රහත් වෙති. සමයක්සමුද්ධි වෙති” යි මෙබඳු පිතෙක් විය. (ගැහැව් තෙමේ) යානයෙන් යා තැකී බිම යම් පමණවිද ද, එපමණ තැන් යානයෙන් ගොස් යානයෙන් බැස ප්‍රාගමනින් ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතට ගියේ ය. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්නේ ය. පසෙක හුන් මෙණ්ඩක ගැහැවියාට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවෙළ කතාව එනම්: දුනකථාව පීලකථාව සවගීකථාව, කාමයන් දුක්ඛව ලාමකඛව කෙලෙසීම ඇතිබව වදාළ සේක. පැවිද්දෙහි අනුසස් ද ප්‍රකාශ කළ සේක.

21. යද් හගවා අඤ්ඤාසී මෙණ්ඩකං ගහපතීං කල්ලවිතනං මුද්දවිතනං විනිවරණවිතනං උදග්ගවිතනං පසන්තවිතනං, අථ යා බුද්ධානං සාමුකකං-සිකා ධම්මදෙසනා, තං පකාසෙසි - දුකඛං සමුදයං නිරොධං මග්ගං. සෙය්‍යථාපි නාම සුඤ්ඤං වන්ථං අපගතකාලකං සම්මදෙව රජනං පභිගණෙහය්‍ය, එවමෙව බො මෙණ්ඩකස්ස ගහපතීස්ස තසමිං යෙව ආසනෙ විරජං. චීතමල්ලං ධම්මවකඤ්ඤං උදපාදි: “යං කීඤ්චී සමුදයධම්මං, සබ්බං තං නිරොධධම්මං” නති.

22. අථ බො මෙණ්ඩකො ගහපතී දිට්ඨධම්මො පත්තධම්මො විදිනධම්මො පරියොගාලාඛධම්මො තිණ්ණවිචිකීවෙජ්, විගහකථාසිකාපො වෙසාරජ්ජපත්තො අපරපච්චයො සන්ත්‍රිසාසනෙ හගවන්තං එතදවොච: “අභිකකන්තං හනෙත. අභිකකන්තං හනෙත. සෙය්‍යථාපි හනන්ත තිකකුජ්ජිතං වා උකකුජ්ජය්‍ය, පච්චන්තං වා විචරෙය්‍ය, මුලාස්ස වා මග්ගං ආවිකෙධය්‍ය, අනිකාරෙ වා තෙලපච්චොතං ධාරෙය්‍ය: ‘වකඤ්ඤො රුපානි දුකඛිනතී’ ති, එවමෙව හගවතා අනෙකපරිඨායෙන ධම්මො පකාසිතො. එසාකං හනන්ත, හගවන්තං සරණං ගච්ජාමි ධම්මෙඤ්ච භික්ඛුසඛිකඤ්ච. උපාසකං මං හගවා ධාරෙතු අජ්ජතග්ගෙ පාණ්ණපෙනං සරණං ගතං. අධිවාසෙතු ව මෙ හනෙත හගවා සවානතාය හන්තං සද්ධිං භික්ඛුසඛිකතා” ති. අධිවාසෙසි හගවා තුණ්ඨිභාවෙන. අථ බො මෙණ්ඩකො ගහපතී හගවතො අධිවාසනං විදිත්වා උට්ඨාසාසනා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදකඛිණං කත්වා පකකාමි.

23. අථ බො මෙණ්ඩකො ගහපතී තස්සා රත්තියා අච්චයෙන පණීනං බාදනීයං තොජනීයං පටියාදුපෙත්වා හගවතො කාලං ආරොවාපෙසි: “කාලො හනෙත, නිට්ඨිතං හන්ත” නති.

24. අථ බො හගවා පුබ්බණ්ණසමයං නිවාසෙත්වා පත්තවිචරමාදය යෙන මෙණ්ඩකස්ස ගහපතීස්ස තිවෙසනං, තෙනුපසඛිකමි. උපසඛිකමිත්වා පඤ්ඤාතෙන ආසනෙ නිසීදි සද්ධිං භික්ඛුසඛිකත.

25. අථ බො මෙණ්ඩකස්ස ගහපතීස්ස හරියා ව පුත්තො ව සුණීසා ව දුසො ව යෙන හගවා තෙනුපසඛිකමිංසු. උපසඛිකමිත්වා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු. තෙසං හගවා ආනුපුබ්බිකථං කථෙසී සෙය්‍යථීදං: දුතකථං සීලකථං සග්ගකථං, කාමානං ආදීනවං ඕකාරං සඛිකිලෙසං, තෙකඛම්මෙ ආතිසංසං පකාසෙසි.

26. යද් තෙ හගවා අඤ්ඤාසී කල්ලවිතෙන මුද්දවිතෙන විනිවරණ විතෙන උදග්ගවිතෙන පසන්තවිතෙන, අථ යා බුද්ධානං සාමුකකං-සිකා ධම්මදෙසනා, තං පකාසෙසි - දුකඛං සමුදයං නිරොධං මග්ගං. සෙය්‍යථාපි නාම සුඤ්ඤං වන්ථං අපගතකාලකං සම්මදෙව රජනං පභිගණෙහය්‍ය, එවමෙව තෙසං තසමිං-යෙව ආසනෙ විරජං. චීතමල්ලං ධම්මවකඤ්ඤං උදපාදි: “යං කීඤ්චී සමුදයධම්මං, සබ්බං තං නිරොධධම්මං” නති.

21. යම් විටෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙණ්ඩක ගැහැටියා සුදුසු සිත් ඇතැයි මොළොක් සිත් ඇතැයි නිවරණ රහිත වූ සිත් ඇතැයි ඔදවැහි සිත් ඇතැයි පහන් සිත් ඇතැයි දන් සේක් ද එකල්හි බුදුවරුන්ගේ තමන් ම (සව්නාවයෙන් ම) උත්කෘෂ්ට වූ බමිදෙශනාව - දූබසත්‍යය සමුද්දසත්‍යය නිරෝධසත්‍යය මාගීසත්‍යය යන ඒ වතුරායීසත්‍යය ප්‍රකාශ කළ සේක. පහ වූ කීලුටු ඇති පිරිසිදු වස්ත්‍රයෙක් යම් සේ මනා කොට සායම් ගන්නේ ද, එසේ ම මෙණ්ඩක ගැහැටියාගට ඒ ආසනයෙහි දී ම “යම් කිසිවක් හටගැණීම සව්නාවය කොට ඇත්තේ ද, ඒ සියල්ල නිරුඳ්ධ වීම සව්නාවය කොට ඇතැ” යි පහ වූ රාගාදීරජස් ඇති පහ වූ කෙලෙස්මල ඇති සොනාපත්තිමග්ගඤ්ඤය පහල වූයේ ය.

22. ඉක්බිති දන්තා ලද දහම් ඇති පැමිණි දහම් ඇති අවබෝධ කළ දහම් ඇති වෙසෙසින් බැස ගත් දහම් ඇති තරණය කළ විනිකිවිජා ඇති පහ වූ ‘කෙසේ කෙසේ ද’ යි පැවැති සක ඇති විශාරදභාවයට පැමිණි බුදුදහමිහි (අවබෝධය පිණිස) අනුන්ගේ උපකාරයක් නො වුව මනා වූ මෙණ්ඩක ගැහැටි තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකෙලේ ය. “සාමිනි, ඉතා යහපත. සවාමීනි, ඉතා යහපත. සවාමීනි, යටිකුරු කරණ ලද්දක් යම් සේ උඩුකුරු කරන්නේ ද, වසන ලද්දක් යම් සේ විදහා පාන්නේ ද, මංමුලා වුවකට යම් සේ මාගීස කියන්නේ ද, ‘ඇස් ඇත්තෝ රූප දකින්නාහුය’ යි අකිකාරයෙහි තෙල්පතනක් යම් සේ දරන්නේ ද එපරිද්දෙන් ම, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් නොයෙක් ක්‍රම යෙන් බිම්ම දෙශනා කරණ ලද්දේ ය. සවාමීනි, මේ මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද තවලොකොත්තරබම්ය ද අමායීපුද්ගලතිසුසඛිසයා ද සරණ කොට යමි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අද පටන් මා දිවි ගිහි කොට සරණ ගියා වූ උපාසකයකු කොට දරණ සේක්වා. සවාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුසඛිසයා සමග හෙට මාගේ බත ද ඉවසන සේක්වා”. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කුෂණිමාවයෙන් ඉවසු සේක. ඉක්බිති මෙණ්ඩක ගැහැටි තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඉවසීම දැන හුනස්තෙන් නැගිට සකසා වැද පැදකුණු කොට ගියේ ය.

23. එකල්හි මෙණ්ඩක ගැහැටි තෙමේ ඒ රු ඉක්ම යෑමෙන් පසු පුණික වූ කෑ හුඟු බිදිය සුඟු දේ පිළියෙල කරවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සවාමීනි, මේ කාලය යි. බන් නිමියේ ය” යි කල් සැල කරවී ය.

24. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරු කාලයෙහි කැද පෙරෙව පාසිටුරු ගෙණ මෙණ්ඩක ගැහැටියාගේ නිවෙසට වැහි සේක. වැඩ භික්ෂු සඛිසයා සමග පැණවූ අසුනෙහි හුන් සේක.

25. එකල්හි මෙණ්ඩක ගැහැටියාගේ බිරිත්ද ද පුත්‍රයා ද ලේළිය ද දයයා ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඔවුන්ට පිළිවෙලකතාව එනමි: දතකථාව සීලකථාව සවගීකථාව, කාමයන් දැන් බව ලාමකබව කෙලෙසීම ඇති බව වදාළ සේක. පැවිද්දෙහි අනුසස් ද ප්‍රකාශ නල සේක.

26. යම් විටෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඔවුන් සුදුසු සිත් ඇත්තන් මොළොක් සිත් ඇත්තන් නිවරණ රහිත වූ සිත් ඇත්තන් ඔදවැහි සිත් ඇත්තන් පහන් සිත් ඇත්තන් යි දන් සේක් ද, එකල්හි බුදුවරුන්ගේ සාමුකකංසික වූ බමිදෙශනාව - දූබසත්‍යය සමුද්දසත්‍යය නිරෝධසත්‍යය මාගීසත්‍යය යන ඒ වතුරායීසත්‍යය ප්‍රකාශ කළ සේක. පහ වූ කීලුටු ඇති පිරිසිදු වස්ත්‍රයෙක් යම් සේ මනා කොට සායම් ගන්නේ ද, එපරිද්දෙන් ම ඔවුන්ට ඒ ආසනයෙහි දී ම “යම් කිසිවක් හටගැණීම සව්නාවය කොට ඇත්තේ ද, ඒ සියල්ල නිරුඳ්ධ වීම සව්නාවය කොට ඇතැ” යි පහ වූ රාගාදීරජස් ඇති පහ වූ කෙලෙස්මල ඇති සොනාපත්තිමග්ගඤ්ඤය පහල වූයේ ය.

27. දක්නා ලද දහම් ඇති පැමිණි දහම් ඇති අවබෝධ කළ දහම් ඇති වෙසෙසින් බැස ගත් දහම් ඇති තරණය කළ විවිකිව්ජා ඇති පහ වූ ‘කෙසේ කෙසේ ද’ යි පැවැති සැක ඇති විශාරදභාවයට පැමිණි බුදුදහමිහි (අවබෝධය පිණිස) අනුන්ගේ උපකාරයක් නො වුව මනා වූ ඔහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ: “සමාමිති, ඉතා යහපත. සමාමිති, ඉතා යහපත. සමාමිති, යටිකුරු කරණ ලද්දක් යම් සේ උඩුකුරු කරන්නේ ද, වසන ලද්දක් යම් සේ විදහා පාන්නේ ද, මං මූලා වූවකුට යම් සේ මග කියන්නේ ද, ‘ඇස් ඇත්තෝ රූප දකින්නාහු ය’ යි අකුසාරයෙහි තෙල්පහනක් යම් සේ දරන්නේ ද, එපරිද්දෙන් ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් නොයෙක් ක්‍රමයෙන් ධර්මය දෙශනා කරණ ලද්දේ ය. සමාමිති, මේ අපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද නවලොකොත්තර ධර්මය ද අපවායවිප්‍රද්ගල භික්ෂු සමිසයා ද සරණ කොට් යමු. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අප අද පවත් දිවි හිමි කොට සරණ ගියා වූ උපාසකයන් කොට දරණ සේක්වා” යි.

28. ඉක්බිති මෙණ්ඩක ගැහැව් තෙමේ බුද්ධිප්‍රබුධභික්ෂුසමිසයා ප්‍රණීත වූ කැ යුතු බිදිය යුතු දෙයින් සියතින් සතප්පා පවරා, වලඳ, අවසන් කළ පාත්‍රයෙන් ඉවත් කළ අත් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පසෙක හුන්වේ ය. පසෙක හුන් මෙණ්ඩක ගැහැව් තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සමාමිති, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තාක් කල් හදිසතගරයෙහි වාසය කරණ සේක් ද, ඒ තාක් කල් මම බුද්ධිප්‍රබුධභික්ෂුසමිසයානට තිති බතින් උපසංඛාත කරමි” යි සැලකෙලේ ය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙණ්ඩක ගැහැවියා දැනුම්කතාවෙන් කරුණු දක්වා සමාදන් කරවා තිසුණු කරවා සතුටු කරවා හුනස්නෙන් නැගිට වැසි සේක.

29. ඉන් පසු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කැමැති තාක් කල් හදිසතගරයෙහි වාසය කොට මෙණ්ඩකගැහැවියා නො විවාරා භික්ෂුන් එක් දහස්දෙසියපණසක් වූ මහාභික්ෂුසමිසයා සමග අභිගුත්තරාපය බලා වාරිකාවෙහි වැසි සේක.

30. මෙණ්ඩක ගැහැව් තෙමේ “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුන් එක් දහස්දෙසියපණසක් වූ මහාභික්ෂුසමිසා සමග අභිගුත්තරාපය බලා වැසි සේක් ල” යි ඇසී ය.

31. ඉක්බිති මෙණ්ඩක ගැහැව් තෙමේ “කොලෙති, එසේ නම් බොහෝ ලුණු ද තෙල් ද මී ද සහල් ද කැ යුතු දේ ද ගැල්වල පටවා ගෙණ එවූ එක්දහස්දෙසියපණසක් ගොපල්ලන් ද එක්දහස්දෙසියපණසක් දෙනුන් ද ගෙණ එක්වා. අපි යම් තැනෙක දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දකින්නෙමු ද, එහි දී එකෙණෙහි දෙවූ උණුසුම් කිරි වලදවන්තෙමු” යි දසයන්ට ද කම්කරුවන්ට ද අණ කෙලේ ය.

32. එකල මෙණ්ඩක ගැහැව් තෙමේ අතරමග කාන්තාරයෙහි දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේට හමු වී ය. එහි දී මෙණ්ඩක ගැහැව් තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතට එළඹියේ ය. එළඹි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක සිටියේ ය. පසෙක සිටි මෙණ්ඩක ගැහැව් තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සමාමිති, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුධර්මයා සමග ගෙට මාගේ බත ඉවසන සේක්වා” යි සැලකෙලේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුණ්ණිමහාවයෙන් ඉවසු සේක. ඉක්බිති මෙණ්ඩක ගැහැව් තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඉවසීම දැන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පැඳකුණු කොට ගියේ ය.

33. අඵ බො මෙණ්ඛකො ගහපති තස්සා රතනියා අඵච්ඡෙතන පණීතං බාදනීයං භොජනීයං පටිසාදපෙතො භගවතො කාලං ආරොචාපෙසි: “කාලො භනෙන, නිට්ඨිතං භතන” න්ති.

34. අඵ බො භගවා පුබ්බණ්භසමයං නිවාසෙත්වා පනතච්චිරං ආදාය යෙන මෙණ්ඛකස්ස ගහපතියස්ස පරිවෙසනා තෙනුපසඛකමි, උපසඛකමිත්වා පඤ්ඤාතෙන ආසතෙ නිසීදි සද්ධිං භීතඛුසභේසන.

35. අඵ බො මෙණ්ඛකො ගහපති අඤ්ඤෙලසානි ගොථාලකසනානි ආණාපෙසි: “තෙන හි භණ්, එකමෙකං ඛෙදුං ගහෙත්වා එකමෙකස්ස භීතඛුතො උපතිට්ඨථ. ධාරුණ්භත ඛීරෙන භොජෙස්සාමා” ති.

36. අඵ බො මෙණ්ඛකො ගහපති බුද්ධිපමුඛං භීතඛුසඛසං පණීතෙන බාදනීයෙන භොජනීයෙන සහත්ථා සන්තප්පෙසි. සමපචාරෙසි ධාරුණ්භත ච ඛීරෙන. භීතඛු කුකකුච්චායන්තා ඛිරං න පතිගණ්භතති. “පතිගණ්භාථ භීතඛවෙ පරිභුඤ්ජථා” ති.

37. අඵ බො මෙණ්ඛකො ගහපති බුද්ධිපමුඛං භීතඛුසඛසං පණීතෙන බාදනීයෙන භොජනීයෙන සහත්ථා සන්තප්පෙතො සමපචාරෙත්වා ධාරුණ්භත ච ඛීරෙන, භගවන්තං භුත්තාචිං ඔනීතපත්තපාණීං එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීතො බො මෙණ්ඛකො ගහපති භගවන්තං එතදවොච: “සතති භනෙන, මග්ගා කන්තාරා අප්පොදකා අප්පහකඛා න සුඤ්ඤා අපාචෙය්සන ගන්තුං. සාධු භනෙන, භගවා භීතඛුතං පාචෙය්සං අනුජානාතු” ති. අඵ බො භගවා මෙණ්ඛකං ගහපතිං. ධම්මියා කථාය සඤ්ඤෙත්වා සමාදපෙත්වා සමුත්තෙජේත්වා සමපනංසෙත්වා උට්ඨායාසනා පකකාමි.

38. අඵ බො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පඤ්ඤෙ ධම්මිං කථං කත්වා භීතඛු ආමන්තෙසි: “අනුජානාමි භීතඛවෙ, පඤ්ඤා ගොරසෙ-ඛිරං දඬි තකකා නචනිතං සප්පි. සන්ත භීතඛවෙ, මග්ගා කන්තාරා අප්පොදකා අප්පහකඛා න සුඤ්ඤා අපාචෙය්සන ගන්තුං. අනුජානාමි. භීතඛවෙ, පාචෙය්සං පරියෙසිත්තුං. තණ්ඤුලො තණ්ඤුලජීකෙන. මුග්ගො මුග්ගජීකෙන. මාසො මාසජීකෙන. ලොණං ලොණජීකෙන. ගුලො ගුලජීකෙන. තෙලං තෙලජීකෙන. සප්පි සප්පිජීකෙන. සන්ති භීතඛවෙ, මනුස්සා සද්ධා පසන්තා. තෙ කප්පියකාරකාතං හත්ථෙ භිරඤ්ඤං උපතිකඛිපත්ති: ‘ඉමිතා යං අධ්‍යක්ඛ කප්පියං, තං දෙථා’ති. අනුජානාමි. භීතඛවෙ, යං තනො කප්පියං, තං සාදිසිත්තුං.¹ න තෙචාතං භීතඛවෙ, කුතචි පරිසායෙන ජාතාරුපරජතං සාදිසිතඛබ්බං² පරියෙසිතඛබ්බන්ති. චදුඡී” ත.

1. “සාදිතුං” ම ඡ සං. හො. මි. 2. “සාදිතඛබ්බං” ම ඡ සං. PTS
Free Distribution www.aathaapi.org

33. ඉක්බිති මෙණ්ඩක ගැහැවි තෙවේ ඒ රු ඉක්ම ගිය පසු ප්‍රණීත වූ කෑ යුතු බිදිය යුතු දෙය පිළියෙල කරවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සාමීනි, වේ කාල ය සි. බන නිසේ ය” යි කල් දැන්වී ය.

34. ඉන් පසු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරුකාලයෙහි හැඳ පොරොවා පාසිවුරු ගෙණ මෙණ්ඩක ගැහැවියාගේ පරිවෙසනයට වැසී සේක. වැඩ භික්ෂුසමිසයාත් සමග පැණවූ අසුනෙහි වැඩ හුන් සේක.

35. එවිට මෙණ්ඩක ගැහැවි තෙවේ එක්දහස්දෙසියපණසක් ගොපල්ලන්ට “කොලෙති, දෙවූ කෙණෙහි උණුසුම් කිරි වලදවන්තෙමු” යි එක එක දෙන ගෙණ එක එක මහණහු වෙතට එළඹ සිටිවු” යි අණ කෙළේ ය.

36. එකද මෙණ්ඩක ගැහැවි තෙවේ බුඬිප්‍රමුඛභික්ෂුසමිසයා ප්‍රණීත වූ කෑ යුතු දෙසින් ද බිදිය යුතු දෙසින් ද සියනින් සැතැප්වී ය. දෙවූ කෙණෙහි උණුසුම් වූ කිරිපත් ද පැවරී ය. භික්ෂුහු කුකුස් කරන්නෝ කිරි නො පිළිගණිත්. “මහණෙනි, පිළිගණිවු. වලදවු.”

37. ඉක්බිති මෙණ්ඩක ගැහැවි තෙවේ බුඬිප්‍රමුඛභික්ෂුසමිසයා ප්‍රණීත වූ කෑ යුතු දෙසින් ද බිදිය යුතු දෙසින් ද එකෙණෙහි දෙවූ කිරිපත් ද සියනින් සතප්පා පවරා, වලද අවසන් කළ පාත්‍රයෙන් බැහැර කළ අත් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පසෙක හුන්නේ ය. පසෙක හුන් මෙණ්ඩක ගැහැවි තෙවේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සාමීනි, දිය නැත්තා වූ ආහාර නැත්තා වූ පාපේය (මාග්ගීපකරණ) රහිත ව නො යා හැකි (යෑමට අපහසු වූ) කාන්තාරමාගීයෝ ඇත්තාහ. සාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුන්ට මාග්ගීපකරණ අනුදන්තා සේක්වා. ඒ යහපත්” යි සැලකෙළේ ය. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙණ්ඩක ගැහැවියාට දැමූ කතාවෙන් මොනවට කරුණු දක්වා එහි ඔහු සමාදන් කරවා තිසුණු කරවා සතුටු කරවා හුනස්තෙන් නැගිට වැසී සේක.

38. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදානයෙහි මේ කාරණයෙහි දැහැමි කතා කොට භික්ෂුන් ඇමතු සේක. “මහණෙනි, කිරි දීනි මෝරු වෙබරු ගිනෙල් යන පස්ගෝරසය අනුදනිමි. මහණෙනි, දිය නැත්තා වූ ආහාර නැත්තා වූ මග වියදනු රහිත ව යෑමට අපහසු වූ කාන්තාර-මාගීයෝ ඇත්තාහ. මහණෙනි, මාග්ගීපකරණ සොයන්නට අනුදනිමි. සහල් කෑමැත්තහු විසින් සහල්, මූං කෑමැත්තහු විසින් මූං, මෑආට කෑමැත්තහු විසින් මෑආට, ලුණු කෑමැත්තහු විසින් ලුණු, උක්ස්කුරු කෑමැත්තහු විසින් උක්ස්කුරු, තෙල් කෑමැත්තහු විසින් තෙල්, ගිනෙල් කෑමැත්තහු විසින් ගිනෙල් සෙවිය යුතු ය යි අනුදනිමි. මහණෙනි, සෑදූනැති පහන් වූ මිනිස්සු ඇත්තාහ. ඔහු ‘මෙසින් සාමීන් වහන්සේට කෑප වූ දෙයක් ගෙණ දෙවූ’ යි කෑපකරුවන්ගේ අත මසුරන් (මුදල්) තබන්. මහණෙනි, එයින් කෑප වූ දෙයක් ඉවසන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, කිසි ලෙසකින් රන් රිදී ඉවසිය යුතු ය යි සෙවිය යුතු ය යි මම නො කියමි” යි වදාළ සේක.

39. අඵ බො භගවා අනුපුබ්බන වාරිකං වරමානො යෙන ආපණං, තද වසරි. අසොසාසි බො කෙණ්ණියො ජට්ටො “සමණො ඛලු හො ගොතමො සත්තපුබ්බො සත්තකුලො පබ්බජිතො ආපණං අනුපපතො ආපණෙ විහරති.”¹ න: බො පන භගවන්තං ගොතමං එවංකලායාණො කිත්තිසද්දො අබ්බුග්ගතො: ඉතිපි සො භගවා අරතං සමමාසමිබුද්ධො විජ්ජාවරණසමපනො හුගතො ලොකවිදු අනුත්තරො පුට්ඨසදම්මසාරපී සත්ථා දෙවමනුස්සානං බුද්ධො භගවා, සො ඉමං ලොකං සදෙවකං සමාරකං සමුග්ගකං, සස්සමණබ්බාහමණිං පඡං සදෙවමනුස්සං සයං අභිඤ්ඤ සචරිකත්ථා පවදෙති. -පෙ- සාධු බො පන තථාරූපානං අරහතං දස්සනං හොති” ති.

40. අඵ බො කෙණ්ණියො ජට්ටො එතදහොසි: “කීනනු බො අහං සමණස්ස ගොතමස්ස කරාපෙය්‍ය” නති. අඵ බො කෙණ්ණියො ජට්ටො එතදහොසි: “සෙට්ඨි බො තෙ බ්‍රාහ්මණානං පුබ්බකා ඉසයො මනනානං කත්තාරො මනනානං පචන්තාරො, සෙසමිදං එතරහි බ්‍රාහ්මණො පොරාණං මනනපදං හීනං පචුන්තං සමීතිනං තදනුගායන්ති, තදනුභාසන්ති, නාසිත මනුභාසන්ති, වාචිතමනුචාවෙනති. සෙය්‍යමිදං: අට්ටමො, වාමනො, වාම-දෙවො, වෙස්සාමිනො, සමනනි², අඛනි³මො, භාරදවාසො, වාසසට්ඨො, කාසසමො, හනු, රතතුවරතා විරතා විකාලහොජනා, තෙ එවරූපානි පානානි සාදිසිංසු. “සමණොට්ඨි ගොතමො රතතුවරතො විරතො විකාල හොජනා, අරතති සමණොපී ගොතමො එවරූපානි පානානි සාදිසිකු” නති. පසුතං පානං පටියාදුපෙඨා කාපෙති ගාතාපෙඨා යෙන භගවා තෙනුප-සඛකමි. උපසඛකමිත්ථා භගවතා සද්ධං සමමාදි. සමමාදනීයං කථං සාරාණීයං විනිසාරෙත්ථා එකමන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං ධීතො බො කෙණ්ණියො ජට්ටො භගවන්තං එතදවොච: “පතිගණනාකු මෙ භවං ගොතමො පාන” නති. “තෙන හි කෙණ්ණිය, හිකුන්තං දෙති” ති. හිකුන්තුකුකුච්චායන්තා න පතිගණනති. “පතිගණනාථ හිකුච්චෙ, පරිභුඤ්ජථා” ති.

41. අඵ බො කෙණ්ණියො ජට්ටො බුද්ධපමුඛං හිකුන්තසඛකං පසුතෙහි පාතෙහි සත්ථා සන්තපෙසඨා සමපවාරෙත්ථා, භගවන්තං බොතත්ථං මනිතපත්තපාණං එකමන්තං තිසිදි. එකමන්තං තිසින්තං බො කෙණ්ණියො ජට්ටො භගවා ඛලමයා කථාය සන්දසෙසසි. සමාදපෙසි. සමුතොතපෙසි. සමපතංසෙසි.

1. “ආපණ විහරති” හි නෘපී මරමිකකාර පොත්සො
 2. “සමදගහි” ඉතාපි.

39. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවෙලින් වාරිකා කරණ සේක් ආපණයට වැඩි සේක. කෙණ්ඩ ජටිල තෙමේ “භාග්‍යපුත්‍ර වූ ශාක්‍ය කුලයෙන් පැවිදි වූ ශ්‍රමණ භවත් ගෞතම තෙමේ ආපණයට පැමිණියේ ආපණයෙහි වෙසේ. ඒ භාග්‍යවත් ගෞතමයන්ගේ යහපත් කීරීතිරාවයෙන් පැන නැගේ ය. ‘ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ මේ කරුණෙන් ද රහත් සේක. මේ මේ කරුණෙන් ද සමාන් සමුදාය සේක. මේ මේ කරුණෙන් ද අභට්ඨිකාවෙන් හා පසළොස්වරණධම්මයෙන් යුක්ත සේක. මේ මේ කරුණෙන් ද පුගත සේක. මේ මේ කරුණෙන් ද ලොකවිදු සේක. මේ මේ කරුණෙන් ද පුරුෂයන් දමනය කිරීමෙහි නිරුත්තර වූ සාරථී සේක. මේ මේ කරුණෙන් ද දෙවි මිනිසුන්ට ශාය්‍යා සේක. මේ මේ කරුණෙන් ද බුද්ධ සේක. මේ මේ කරුණෙන් ද භාග්‍යවත් සේක. ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දෙවියන් සහිත වූ මරුන් සහිත වූ බඹුන් සහිත වූ මේ අවකාශලොකය ද, මහණබමුණන් සහිත වූ දෙවි මිනිසුන් සහිත වූ සහතිලොකය ද තමන්වහන්සේ ම විශිෂ්ටඥනයෙන් දැන ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කොට ප්‍රකාශ කරණ සේක. -සෙ- එබඳු වූ රහතුන්ගේ දැකීම යහපත් මේ ය” යි ආසී ය.

40. ඉක්බිති කෙණ්ඩ ජටිලයාහට “මම ශ්‍රමණ භවත් ගෞතමයන්ට කුමක් යවන්නෙමි ද” යි සිත් වි ය. නැවත කෙණ්ඩ ජටිලයාහට මෙසේ සිතුවේ ය: “බමුණන්ගේ මනත්‍ර (මේද) කලා වූ පැවැත්වූ යම් ඒ පුථී සෘෂිත්‍ර වූවාහු ද, යම්කෙනෙකුන් සතු වූ ඒ පැරණි වෙද මනත්‍ර දැන් බමුණෝ (පෙර බමුණන්) ගැසු කියු රැස් කොට තැබූ පරිදි ගසත් ද, කියත් ද, හදල පරිදි හදරත් ද, කියවූ පරිදි කියවත් (උගන්වත්) ද, ඒ සෘෂිත්‍ර - එනම්: අවටක, වාමක, වාමදෙව, වෙසාමිතන, යමනශ්‍රී, අඛණ්ඩ, භාරදවාජ, වාසෙට්ඨ, කාසස, හගු යන මොහු රාත්‍රිහොජනයෙන් වැලකුනෝ ය. විකල්බොජුනෙන් තොර වූවෝ ය. ඔහු මේබඳු පැන් ඉටියුන. ශ්‍රමණගෞතම තෙමේ ද රාත්‍රිහොජනයෙන් වැලකුනෝ ය. විකල්බොජුනෙන් වෙන් වූයේ ය. ශ්‍රමණගෞතම තෙමේ ද මෙබඳු පැන් ඉටියීමට හුදුසු මේ” යි (මෙසේ සිතූ කෙණ්ඩ ජටිල තෙමේ) බොහෝ පැන්¹ පිඹුයෙල කරවා කන්වලින් හෙත්වා ගෙන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ගියේ ය. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමඟ සතුටු වි ය. සතුටු විය යුතු වූ සිත් ඇලවිය යුතු වූ කතා කොට තිමවා පසෙක සිටියේ ය. පසෙක සිටි කෙණ්ඩ ජටිල තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “භවත් ගෞතම තෙමේ මාගේ පැන් පිළිගණිවා” යි සැලකෙලේ ය. “කෙණ්ඩ, එසේ නම් හිසුන්ට දෙව”. හිසුහු කුකුස් කරන්නෝ නො පිළිගණිත්. “මහණෙනි, පිළිගණිවු, වලදවු”.

41. ඉක්බිති කෙණ්ඩ ජටිල තෙමේ බුද්ධපුත්‍රබභික්‍ෂුසමසයා බොහෝ පැනින් සියතින් සතළොස්වරා, සේදු අත් ඇති පාත්‍රයෙන් බැහැර කල අත් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පසෙක හුන්කේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් කෙණ්ඩ ජටිලයාට දැනැම් කතාවෙන් කරුණු දක්වූ සේක. එහි ඔහු සමාදන් කරවූ සේක. සතුටු කරවූ සේක. තියුණු කරවූ සේක.

1. “බදරපානසු භුට්ඨසහසු = ඩෙබරපාන්කල දහසක්”. අභිභාෂා.

42. අපං බො කෙණ්ණියො ජට්ඨො භගවතා ධම්මියා කථාය සද්දසයිතො සමාදපිතො සමුතොජ්ඣො සමට්ඨොසිතො භගවන්තං එතදවොච: “අභිවාසෙතු මෙ භවං ගොතමො ස්වාතනාය භවතං සද්ධං භික්ඛුසඛෙසනා”ති. “මහා බො කෙණ්ණිය, භික්ඛුසඛෙසා, අසිසතෙලසාති භික්ඛුසතාති. භික්ඛු වුභමණෙසු අභිපසසනො”ති. දුතියමපි බො කෙණ්ණියො ජට්ඨො භගවන්තං එතදවොච: “කිඤ්චාපි හො¹ ගොතම, මහා භික්ඛුසඛෙසා අසිසතෙලසාති භික්ඛුසතාති, අනං ච වුභමණෙසු අභිපසසනො, අභිවාසෙතු මෙ භවං ගොතමො ස්වාතනාය භවතං සද්ධං භික්ඛුසඛෙසනා”ති. “මහා බො කෙණ්ණිය, භික්ඛුසඛෙසා, අසිසතෙලසාති භික්ඛුසතාති. භික්ඛු වුභමණෙසු අභිපසසනො”ති. තතියමපි බො කෙණ්ණියො ජට්ඨො භගවන්තං එතදවොච: “කිඤ්චාපි හො ගොතම, මහා භික්ඛුසඛෙසා අසිසතෙලසාති භික්ඛුසතාති, අනං ච වුභමණෙසු අභිපසසනො, අභිවාසෙතු මෙ භවං² ගොතමො ස්වාතනාය භවතං සද්ධං භික්ඛුසඛෙසනා”ති. අභිවාසෙසි භගවා තුණ්හිභාවෙන. අපං බො කෙණ්ණියො ජට්ඨො භගවතො අභිවාසනං විදිත්වා උට්ඨාසාසනා පක්ඛාමි.

43. අපං බො භගවා එතසමිං නිදුනෙ එතසමිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනොසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අට්ඨ පනාති: අම්බදානං ජම්බුපානං වොචපානං මොචපානං මධුපානං³ මුද්දිකපානං සාලුකපානං ඵාරුසකපානං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සබ්බං ඵලුරසං ධ්වපචා ධඤ්ඤඵලරසං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සබ්බං පතතරසං ධ්වපචා චාකරසං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සබ්බං පුප්ඵරසං ධ්වපචා මධුකපුප්ඵරසං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ උච්ඡුරසං” නති.

44. අපං බො කෙණ්ණියො ජට්ඨො තස්සා රතතියා අච්චයෙන සකෙ අස්ස මෙ උණිතං බාදනීයං භොජනීයං පට්ඨොද්වෙචා භගවතො කාලං ආරොචාපෙසි: “කාලො හො ගොතම, ත්විසිතං භවත” නති. අපං බො භගවා පුබ්බණ්ණසමයං නිවාසෙචා පතතව්චරමාදය යෙන කෙණ්ණියස්ස ජට්ඨස්ස අස්සමො තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා පඤ්ඤතො ආසතෙ නිසිදි සද්ධං භික්ඛුසඛෙසන.

45. අපං බො කෙණ්ණියො ජට්ඨො බුද්ධපමුඛං භික්ඛුසඛිසං උණිතෙන බාදනීයෙන භොජනීයෙන සකඨා සන්තපොචා සමපචාරෙචා, භගවන්තං භුත්තාචං ඔජීතපත්තපාණිං එකමන්තං නිසිදි. එකමන්තං නිසින්තං බො කෙණ්ණියං ජට්ඨං භගවා ඉමාහි ගාථාහි අනුමොදි:-

- i. “අග්ගිභුත්තමුඛං යඤ්ඤ සාවිහති ඡද්දසො මුඛං,
රාජා මුඛං මනුස්සානං නදීතං සාගරො මුඛං.
- ii. නක්ඛන්තානං මුඛං චද්දෙ ආදිවො චපතං මුඛං,
පුඤ්ඤමාකඛිමානානං⁴ සඛෙසා වෙ යජනං මුඛං”නති.

1. “කිඤ්චාපි බො” ම ඡ සං. 2. අභිවාසෙතු භවං. ම ඡ සං.
3. “මධුකපානං” ම ඡ සං.
4. “පුඤ්ඤං ආසව්ඛමානානං” ම ඡ සං. P T S. හො ඔ. ජ ව.

42. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දහැමි කතාවෙන් කරුණු දක්වූ සමාදන් කරවූ හිසුණු කරවූ සතුටු කරවූ කෙණිය ජටිල තෙමේ “නවන් ගෞතම තෙමේ භික්ෂුසංඝයා සමග හෙට මාගේ බත ඉවසාවා” යි සැලකෙලේ ය. “කෙණිය, භික්ෂුසංඝ තෙමේ මහන් වේ. එක්දහස් දෙසියපණසෙකි. තෝ ද බමුණන් කෙරෙහි වෙසෙසින් පැහැදුනෙකැ” යි (බුද්ධ චරිතය) දෙවනු ද කෙණිය ජටිල තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “හවන් ගෞතමයන් වහන්ස, භික්ෂුසංඝයා කෙසේ මහන් වුවත් එක්දහස්දෙසියපණසක් වුවත් මා ද බමුණන් කෙරෙහි වෙසෙසින් පැහැදුනත් හවන් ගෞතම තෙමේ භික්ෂුසංඝයා සමග හෙට මාගේ බත ඉවසාවා” යි සැලකෙලේ ය. “කෙණිය, භික්ෂුසංඝ තෙමේ මහන් වේ. එක්දහස්දෙසිය පණසෙකි. තෝ ද බමුණන් කෙරෙහි වෙසෙසින් පැහැදුනෙකැ”. තෙවනු ද කෙණිය ජටිල තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “හවන් ගෞතමයන් වහන්ස, භික්ෂුසංඝයා කෙසේ මහන් වුවත් එක්දහස්දෙසියපණසක් වුවත් මා ද බමුණන් කෙරෙහි පැහැදුනත් හවන් ගෞතම තෙමේ භික්ෂුසංඝයා සමග හෙට මාගේ බත ඉවසාවා” යි සැලකෙලේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුෂණිව්‍යාවයෙන් ඉවසු සේක. ඉක්බිති කෙණිය ජටිල තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඉවසීම දැන හුනස්නෙන් තැගිට ගියේ ය.

43. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදහසෙහි මේ කාරණයෙහි දහැමි කතා කොට භික්ෂුන් ඇමතුවේකැ: “මහණෙනි, අඹපැන් දඹපැන් පැටකෙසෙල්පැන් මස් කෙසෙල්පැන් මීපැන් මිදිපැන් ඔලුපැන් බොරලුදමුහුපැන් යන අට වැදූරුම් පැන් අනුදනිමි. මහණෙනි, ධාන්‍යඵලරසය හැර සියලු ඵලරසය අනුදනිමි. මහණෙනි, පිසු පලාකොළරසය හැර දිය හා මුසු කොට මිරිකාගත් සියලු කොළරස අනුදනිමි. මහණෙනි, මිදුපරසය හැර සියලු මල්රස අනුදනිමි. මහණෙනි, උක් රසය (උක් ඉස්ම) අනුදනිමි” යි වදල සේක.

44. එකල්හි කෙණිය ජටිල තෙමේ ඒ රු ඉක්ම ගිය පසු සිය අසපුවෙහි ප්‍රණීත වූ කැසුතු බිදිය යුතු දෑ පිළියෙල කරවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “හවන් ගෞතමයන් වහන්ස, මේ කාලය යි. බත් නිමියේ ය” යි කල් සැලකරවී ය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවැර කාලයෙහි හැඳ පොරොවා පාසිවුරු තෙණ කෙණිය ජටිලයාගේ අසපුවට වැඩි සේක. වැඩි භික්ෂුසංඝයා සමග පැණවූ අසුතෙහි වැඩ හුන් සේක.

45. එවිට කෙණිය ජටිල තෙමේ බුද්ධප්‍රමුඛභික්ෂුසංඝයා ප්‍රණීත වූ කැසුතු දෙසින් බිදිය යුතු දෙසින් සියතින් සතප්පා පවරා, වලඳ අවසන් කළ පාත්‍රයෙන් ඉවත් කළ අත් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පසෙක හුන්වේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් කෙණිය ජටිලයාට මේ ගාථාවන්ගෙන් අනුමොදන් කළ සේක:-

- i. “යාගයෝ ගිනිපිදීම ප්‍රධාන කොට ඇත්තාහ. සාම්භ්‍රිජ්ඣස* වෙදයට ප්‍රධාන වේ. රජතෙමේ මිනිසුන්ට ප්‍රධාන වේ. සාගරය තදින්ට ප්‍රධාන වේ.
- ii. වඤ්ඤ තෙමේ තාරකාවන්ට ප්‍රධාන වේ. බබලන්නන් අතුරෙන් සුයම් තෙමේ ප්‍රධාන වේ. පින් කැමැත්තා වූ දන් දෙන්නන්ට සමස තෙමේ එකානතයෙන් ප්‍රධාන වේ”.

* උපග්‍රහය බලනු.

46. අඵ බො භගවා තෙණ්ඨං ජට්ඨං ඉමාහි ගාථාහි අනුමොදිතා උට්ඨායාසනා පකකාමි. අඵ බො භගවා ආපෙණෙ යථාභිරතතං විහරිතා යෙන කුසිනාරා, තෙන වාරිකං පකකාමි මහතා භික්ඛුසමෙසන සද්ධං අසිතෙලසෙහි භික්ඛුසතෙහි.

47. අසොයාසුං බො කොසිනාරකා මලලා “භගවා කීර කුසිනාරං ආගච්ඡති මහතා භික්ඛුසමෙසන සද්ධං අසිතෙලසෙහි භික්ඛුසතෙහි” ති. තෙ සඞ්ගරං අකංසු: “යො භගවතො පච්චුග්ගමනං න කරිසසති, පඤ්චසතානිසස දණෙතා” ති.

48. තෙන බො පන සමයෙන රොජො මලලො ආයසමිතො ආනඤ්ඤා සහායො හොති. අඵ බො භගවා අනුපුබ්බෙන වාරිකං වරමානො යෙන කුසිනාරා, තදච්ඡරි. අඵ බො කොසිනාරකා මලලා භගවතො පච්චුග්ගමනං අකංසු.

49. අඵ බො රොජො මලලො භගවතො පච්චුග්ගමනං කරිතා යෙනායසමා ආනඤ්ඤා, තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිතා ආයසමනතං ආනඤ්ඤං අභිවාදෙතා ඵකමනතං අට්ඨාහි. ඵකමනතං සීතං බො රොජං මලලං ආයසමා ආනඤ්ඤා ඵතදචොච: “උලාරං බො තෙ ඉමං ආච්චිසො රොජ, යං තං භගවතො පච්චුග්ගමනං අකාසි” ති. “නාතං හනො ආනඤ්ඤා, චත්තකතො චුඤ්ඤා වා ධමෙම වා සමෙස වා¹. අඵ ව ඤ්ඤාති සඞ්ගරො කතො: ‘යො භගවතො පච්චුග්ගමනං න කරිසසති, පඤ්චසතානිසස දණෙතා² ති. සො බො අතං හනො ආනඤ්ඤා ඤ්ඤාතං දණ්ඩහයා ඵවාහං භගවතො පච්චුග්ගමනං අකාසි’ තති.

50. අඵ බො ආයසමා ආනඤ්ඤා අනත්තමනො අහොසි: “කථං හි නාම රොජො මලලො ඵචං වකඛති” ති. අඵ බො ආයසමා ආනඤ්ඤා යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිතා භගවතං අභිවාදෙතා ඵකමනතං නිසීදි. ඵකමනතං නිසීනො බො ආයසමා ආනඤ්ඤා භගවතං ඵතදචොච: “අයං හනො රොජො මලලො අභිඤ්ඤාතො ඤ්ඤාමනුසො. මහිද්ධිසො³ බො පන ඵචරුපාතං ඤ්ඤාමනුසොතං ඉමසමිං ධම්මචිතසෙ පසාදෙ. සාධු හනො, භගවා තථා හරොතු, යථා රොජො මලලො ඉමසමිං ධම්මචිතසෙ පසීදෙයා” ති. “න බො නං ආනඤ්ඤා දුකකරං තථාගතෙන යථා රොජො මලලො ඉමසමිං ධම්මචිතසෙ පසීදෙයා” ති.

51. අඵ බො භගවා රොජං මලලො මෙතෙන විතෙන ඵරිතා උට්ඨායාසනා විහාරං පාවිසී. අඵ බො රොජො මලලො භගවතා³ මෙතෙන විතෙන පුට්ඨා සෙයාථාචි නාම ගාථි තරුණච්චජා⁴, ඵචමෙච විහාරෙන විහාරං පරිවෙණෙන පරිවෙණං උපසඞ්කමිතා භික්ඛු පුච්ඡති: “භගනනු බො හනො ඵතරහි යො භගවා විතරති අරහ: සමමාසමුඤ්ඤා? දසසනකාමා හි මයං තං භගවතං අරහතං සමමාසමුඤ්ඤා” තති. “ඵසාච්චිසො රොජ, විහාරො සංවුතථාරො. තෙන අසසඤ්ඤා උපසඞ්කමිතා අභරමානො ආලිඤ්ඤා පටිසීතා උකකාසිතා දගගලං ආකොටෙහි, විචරිසසති තෙ භගවා ඤාර” තති

1. “චුඤ්ඤා වා ධමෙම වා සමෙස වා” සී මු 1
2. “මහිද්ධිසො” ම ඡ සං. 3. “භගවතො” ම ඡ සං. තො ටි.
“මහඤ්ඤා” සී මු. 2. 4. “ගාථි තරුණච්චජා” ම ඡ සං.

46. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙණ්ණියජලියාට මේ ගාථාවන් හෙන් අනුමොදනා කොට හුතස්තෙන් නැගිට වැහි සේක. නැවත භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එක්දහස්දෙසියපණසක් වූ මහාභික්ඛුසඛ්ඛයා සමග ආපණයෙහි කැමැති තාක් කල් වාසය කොට කුසිනාරාම බලා වාරිකාවෙහි වැහි සේක.

47. කුසිනාරාමවරවැසි මල්ලයෝ “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එක් දහස්දෙසියපණසක් වූ මහාභික්ඛුසඛ්ඛයා සමග කුසිනාරාමට එක් ල” යි ඇසූහ. ඔහු “යමෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පෙරගමන් නො කරන්නේ ද, ඔහුට පත්සියයක් දමා” යි ගිවිසුමක් කළහ.

48. එකල්හි රොජමල්ල තෙමේ අනඳතෙරුන්ගේ සහායයෙන් වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවෙළින් වාරිකාවෙහි වඩනා සේක් කුසිනාරාමට පැමිණියහ. එකල්හි කුසිනාරාමවරවැසි මල්ලයෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පෙරගමන් කළහ.

49. රොජමල්ල තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පෙරගමන් කොට ආයුෂමත් අනඳතෙරුන් වෙත එළඹියේ ය. එළඹූ ආයුෂමත් අනඳ තෙරුන් සකසා වැද පසෙක සිටියේ ය. ආයුෂමත් ආනන්දසථවිර තෙමේ පසෙක හුන් රොජමල්ලයාට “ඇවැන, රොජය, තෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට යම් පෙරගමනක් කෙළෙහි ද, නාගේ මේ ගමන ඉතා උසස් ය” යි කී ය. “සවාමීනි, ආනන්දසථවිරයන් වහන්ස, මම බුදුන් කෙරෙහි හෝ ධර්මය කෙරෙහි හෝ සඛ්ඛයා කෙරෙහි හෝ බොහෝ උපකාර කෙළෙමි නො වෙමි. එතෙක් ‘යමෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පෙරගමන් නො කරන්නේ ද, ඔහුට පත්සියයක් දමා’ යි නැයන් විසින් සමමතයක් කරණ ලද්දේ ය. සවාමීනි, ආනන්දසථවිරයන් වහන්ස, ඒ මම නැයන්ගේ දඩයට බියෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පෙරගමන් කෙළෙමි” යි.

50. එකල්හි ආයුෂමත් ආනන්දසථවිර තෙමේ “කෙසේ නම් රොජ- මල්ල තෙමේ මෙසේ කීසේ ද” යි නො සතුටු සිත් ඇත්තේ වී ය. ඉක්බිති ආයුෂමත් ආනන්දසථවිර තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්තේ ය. පසෙක හුන් ආයුෂමත් ආනන්දසථවිර තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සවාමීනි, මේ රොජමල්ල තෙමේ ප්‍රකට වූවෙකි. බොහෝ දෙනා විසින් දන්තා ලද මිනිසෙකි. මෙබඳු ප්‍රකට මිනිසුන් මේ සසුනෙහි පැහැදීම මතත් දියුණුවෙක. සවාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ, රොජමල්ල තෙමේ මේ සසුනෙහි යම් සේ පහදින්නේ නම්, එසේ කරණ සේක්වා” යි සැල කෙළේ ය. “ආනන්දය, රොජමල්ල තෙමේ මේ සසුනෙහි යම් සේ පහදින්නේ නම් එසේ කිරීම තථාගතයන් විසින් දුෂ්කර නො වේ” යි.

51. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රොජමල්ලයාගට මෙත්සිත පතුරුවා හුතස්තෙන් නැගිට විහාරයට පිවිසි සේක. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මෙත්සිතින් පහසනා ලද රොජමල්ල තෙමේ ලදරු- වස්සකු ඇති දෙනක මෙන් වෙහෙරෙන් වෙහෙරට පිරිවෙණෙන් පිරිවෙණට ගොස් “සවාමීනි, අර්හත් වූ සම්පත්සම්බුද්ධ වූ ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දැන් කොහි වැඩ වසන සේක් ද? අපි අහීන් වූ සම්පත්සම්බුද්ධ වූ ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දකිනු කැමැත්තමක” යි භික්ඛූන් විචාරයි. “ඇවැන, රොජය, තෙල වැසූ දොර ඇති විහාරය වෙයි. තිස්ශබ්ද ව එහි එළඹ ඉක්මන් නො වී ආලිඤ්ඤයට පිවිස භාර, අගුලට තවටු කරව. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තට දොර අරින්නාහු ය” යි භික්ඛූහු කීහ.

52. අළු බො රොජෝ මලලො යෙන සො විතාරො සංවුතථාරො, තෙන අප්පසද්දො උපසඞ්කමිතා අතරමානො ආලිඤ්ඤං පච්ඡිකාමා උක්කාසිතා අගග්ගං ආනොවෙසී. විචරි භගවා ථාරං. අළු බො රොජෝ මලලො විහාරං පච්ඡිකාමා භගවනං දනිවාදෙසා එකමනං නිසීදි. එකමනං නිසිනාසා බො රොජස්ස මලලස්ස ගගවා ආනුපුබ්බිකං නථෙසි; සෙසාපීදො: දනකථං සීලකථං සභාකථං, කාමානං ආදීනවා ඕකාරං සාකිලෙසං, නෙකබමෙම ආනිසංසං පකාසෙසී.

53. යද භගවා අඤ්ඤාසී රොජං මලලං කලුචිතං මුදුචිතං විචිවරණචිතං උදගච්චිතං පසන්නචිතං, අළු යා බුද්ධිතං සාමුක්කංසිකා ධම්මදෙසනා, තං පකාසෙසී: දුකඛං සමුදයං නිරොධං මහං සෙසාපාපි නාම සුඤ්ඤා වත්ථං අපගතකාලකං සමමදෙව රජනං පතීගණෙනාසා, එවමෙව බො රොජස්ස මලලස්ස තාමිංගෙව ආසතෙ විරජං විතමලං ධම්මවකුංචං උදපාදි: “යං කිඤ්චි සමුදයධම්මං, සබ්බං නං නිරොධධම්මං” තනි.

54. අළු බො රොජෝ මලලො දිට්ඨධමෙමා පනතධමෙමා විදිතධමෙමා පරිසොගාලාධමෙමා තිණ්ණවිචිකිචෙත්ථ, විගතකථඞ්කපො වෙසාරජ්ජප්ප- නො අපරපච්චපො සන්ද්දසාසනෙ නගවනං එතදවොච: “සාමු භනෙන අයා මමිඤ්ඤෙව පතීගණෙනාසං විචරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලානපච්චය- නෙසජ්ජපරිකඛාරං, නො අඤ්ඤෙස” තනි. “යෙසං බො රොජ, සෙබෙන ඤ්ඤෙන සෙබෙන දස්සනෙන ධමෙමා දිට්ඨො සෙසාපාපි නාසා, නෙසමපී එවා හොති: ‘අනො චුත අයා අමනාකඤ්ඤෙව පතීගණෙනාසං විචර පිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලානපච්චයහෙසජ්ජපරිකඛාරං, නො අඤ්ඤෙස’ තනි. තෙන හි රොජ, තච වෙච පටිගහගෙසානති අඤ්ඤෙසඤ්ඤා” ති.

55. තෙන බො පත සමසෙන ඤුසිනාරායං පණීතානං භවතානං භවතපටිපාටි අට්ඨිතා හොති. අළු බො රොජස්ස මලලස්ස පටිපාටිං අලනනාසා එතදතොසී: “යනනුත හා නතනගං ඕලොකෙයං, යං භවතගෙහ නාසා, තං පටිපාදෙයං” තනි. අළු බො රොජෝ මලලො භවතගං ඕලොකෙනො ඤේ තාදදස වාකඤ්ච පිට්ඨබාදනීයඤ්ච. අළු බො රොජෝ මලලො සෙතාසස්ස ආනඤ්ඤො තෙහුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිතා ආයසමනං ආනඤ්ඤො එතදවොච: “ඉධ මෙ භනෙන ආනඤ්ඤ, පටිපාටිං අලනනාසා එතදතොසී: ‘යනනුතානං භවතගං ඕලොකෙයං, යං භවතගෙහ නාසා, තං පටිපාදෙයං’ තනි. සො බො දුභා භනෙන ආනඤ්ඤ, භවතගං ඕලොකෙනො ඤේ තාදදසං වාකඤ්ච පිට්ඨබාදනීයඤ්ච. සවාහං භනෙන ආනඤ්ඤ, පටිපාදෙයං වාකඤ්ච පිට්ඨබාදනීයඤ්ච, පතීගණෙනාස මෙ භගවා” ති. “තෙන හි රොජ, භගවනං පටිපුච්ඡිස්සාමි” ති.

56. අළු බො ආයසමා ආනඤ්ඤො නගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසී. „තෙනතානඤ්ඤ, පටියදෙභු” ති. “තෙන හි රොජ, පටිපාදෙති” ති.

52. ඉක්බිති රොජමල්ල තෙමේ වැසූ දොර ඇති ඒ වෙහෙරට නිශ්ශබ්ද ව පැමිණ ඉන්මන් නො වී ආලිඤ්ඤාව පිවිස කාරු අගුලට තව්වු කෙළේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දොර අල සේක. එවිට රොජ මල්ල තෙමේ වෙහෙරට පිවිස භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක හුන්නේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් රොජමල්ලයාහට පිළිවෙල කතාව එනම්: දුකකපාව ශිලකපාව සවරීකපාව, කාමයන් දුක්ඛව ලාමකඛව කෙලෙසීම ඇති බව වදාල සේක. පැවිද්දෙහි අනුසස් ද ප්‍රකාශ කල සේක.

53. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් විටෙක රොජමල්ලයා සුදුසු සිත් ඇතැ යි මොළොත් සිත් ඇතැ යි තීවරණ රහිත සිත් ඇතැ යි ඔදවැහි සිත් ඇතැ යි පහත් සිත් ඇතැ යි දක් සේක් ද, එකල්හි බුදුවරුන්ගේ සාමුත්තර්භිකිධම්මදෙශනාව - දුඛසත්‍යය සමුදයසත්‍යය නිරෝධසත්‍යය මාර්ගසත්‍යය යන වතුරායීසත්‍යය ප්‍රකාශ කල සේක. පහ වූ කිලුටු ඇති පිරිසිදු වස්ත්‍රයෙක් යම් සේ මනා කොට සායම් ගන්නේ ද, එපරිදි-දෙන් ම රොජමල්ලයාහට ඒ ආසනයෙහි දීම “යමක් හටගැණීම සවහාවය කොට ඇත්තේ ද, ඒ සියල්ල නිරුධ්‍රමී ම සවහාවය කොට ඇතැ” යි යන පහ වූ රාගාදීර්ඝ ඇති පහ වූ කෙලෙස්මල ඇති සොනාපකති-මග්ගකුණය පහල වූයේ ය.

54. ඉක්බිති දන්තා ලද දහම් ඇති අවබෝධ කල දහම් ඇති බැස ගත් දහම් ඇති නරණ්‍ය කල විවිකිච්ඡා ඇති පහ වූ කෙසේ කෙසේ ද යි පැවැති සැක ඇති විශාරදභාවයට පැමිණි බුදුදහමිහි අනුන්ගේ උපකාරයක් නො වුවමනා වූ රොජමල්ල තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සමාමිති, ආයතීයන් වහන්සේලා මාගෙන් ම සිටුරු, පිටු, සෙනසුන්, ගිලන්පස බෙහෙත්පිරිකර පිළිගන්නාහු නම්, අනුන්ගෙන් නො පිළිගන්නාහු නම්, යෙහෙකැ” යි සැලකෙළේ ය. “රොජය, තා විසින් දන්තා ලද පරිදි යම් කෙනෙකුත් විසින් සෙබකුණයෙන් සෙබදසූතයෙන් නිච්ඡාණධම්මය දන්තා ලද්දේ නම්, ඔවුන්ට ද ‘ආයතීයන් වහන්සේලා අපගෙන් ම සිටුරු අහර සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකර පිළිගන්නාහු නම්, අනුන්ගෙන් නො පිළිගන්නාහු නම්, යෙහෙකැ’ යි මෙසේ අදහස් වේ. රොජය, එසේ නම්, තාගේ සිටුරු - පිරිකර ද අනුන්ගේ සිටුරු - පිරිකර ද, පිළිගන්නාහු ය” යි (වදාල සේක).

55. එකල්හි කුසිනාරානුවර පිණි වූ බත් පිළිවෙලක් පැවැත්තේ ය. එකල්හි පිළිවෙල (දන් දීමට දිනක්) නො ලබන්නා වූ රොජමල්ලයාහට “මම බත්හල බලන්නෙමි නම් යෙහෙක. බත්හලෙහි යමක් නො වන්නේ නම්, එය පිළියෙල කරන්නෙමි” යි සිත් වී ය. ඉන් පසු බත්හල බලන්නා වූ රොජමල්ල තෙමේ පලා ද පිටිකැවුම් ද යන දෙක නො දුටුයේ ය. එවිට රොජමල්ල තෙමේ ආයුෂමත් අනඳතොරුන් වෙතට ගියේ ය. ගොස් ආයුෂමත් අනඳතොරුන්ට “සමාමිති, ආනඤ්ඤාචරියන් වහන්ස, මෙහි දන් දීමට දිනක් නො ලබන්නා වූ මට ‘මම බත්හල බලන්නෙමි නම්, යෙහෙක. බත්හලෙහි යමක් නො වන්නේ නම්, එය පිළියෙල කරන්නෙමි’ යි සිත් වී ය. සමාමිති, ආනඤ්ඤාචරියන් වහන්ස, ඒ මම බත්හල බලන්නෙමි පලාකොළ ද පිටිකැවුම් ද යන දෙක නො දුටුවෙමි. සමාමිති, ආනඤ්ඤාචරියන් වහන්ස, ඒ මම පලාකොළත් පිටිකැමත් පිළියෙල කරන්නෙමි නම්, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මාගේ පලාකොළත් පිටිකැමත් පිළිගන්නා සේක් ද” යි විචාලේ ය. “රොජය, එසේ නම් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විචාරන්නෙමි” යි.

56. ඉක්බිති ආනඤ්ඤාචරියන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකුලහ: “ආනඤ්ඤ, එසේ නම් පිළියෙල කෙරේවා” යි. “රොජය, එසේ නම් පිළියෙල කරන්නා” යි (ආනඤ්ඤාචරියන් වහන්සේ රෝජයාහට දන්වූහ).

57. අඵ බො රොජෝ මලලො නසො රතතිසා අඵචයෙන පඤ්ඤා ඩාකඤ්ච පිට්ඨබාදනීයඤ්ච පටියාදපෙතො භගවතො උපතාමෙසි පනිගණනානු මෙ භනෙන භගවා ඩාකඤ්ච පිට්ඨබාදනීයඤ්චා” ති. “තෙන හි රොජ, හිකඤ්චා දෙති” ති*. හිකඤ්චා කුකඤ්චව්වායනතා න පනිගණනානති. “පනිගණනාඵ හිකඤ්චෙ, පරිභුඤ්ජඵා” ති.

58. අඵ බො රොජෝ මලලො බුද්ධිපමුඛං හිකඤ්චසඝං පඤ්ඤෙන හි ඩාකෙහි ච පිට්ඨබාදනීයෙහි ච සහජඵා සහනපෙපසො සමපවාරෙතො භගවතනං ඛොතහජං ඔනීතපත්තපාණං. ඵකමනනං නිසීදී, ඵකමනනං නිසීනනං බො රොජං මලලො භගවා ඛමමියා කඵාය සද්දසෙසො සමාදපෙතො සමුතෙනජෙතො සමපතංසෙතො උට්ඨායාසනා පකකාමි.

59. අඵ බො භගවා ඵතසමීං නිදුතෙ ඵතසමීං පකරණෙ ඛමමීං කඵං කතො හිකඤ්ච ආමනෙතති: “අනුජාතාමි හිකඤ්චෙ, සබ්බඤ්ච ඩාකං සබ්බඤ්ච පිට්ඨබාදනීය” නති.

60. අඵ බො භගවා කුසිනාරායං යඵාභිරතනං විගරිතො යෙන ආනුමා, තෙන වාරිකං පකකාමි මහතා හිකඤ්චසඝෙසන සද්ධිං අසිසිතෙලසෙහි හිකඤ්චසතෙහි.

61. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො බුද්ධිපබ්බජිතො ආනුමායං පටිචසති නතාපිනපුබ්බො. තසො ඤෙ දුරකා හොනති මඤ්ජුකා පටි-භාණෙයසකා දකඛා පරියොදුතසිප්පා සකෙ ආචරියකෙ නතාපිනකමෙම. අසෙසාසි බො සො බුද්ධිපබ්බජිතො “භගවා කීර ආනුමං ආගච්ඡති මහතා හිකඤ්චසඝෙසන සද්ධිං අසිසිතෙලසෙහි හිකඤ්චසතෙහි” ති.

62. අඵ බො සො බුද්ධිපබ්බජිතො තෙ දුරකෙ ඵතදවොච: “භගවා කීර තාතා, ආනුමං ආගච්ඡති මහතා හිකඤ්චසඝෙසන සද්ධිං අසිසිතෙලසෙහි හිකඤ්චසතෙහි. ගච්ඡඵ නුමෙහ තාතා, බුරහණඛං ආදාය. නාලියාචාපකෙන අනුසරකං¹ ආභිණඛඵ. ලොණමපි තෙලමපි තණ්ඤුලමපි බාදනීයමපි සංහරඵ. භගවතො ආගතසසො යාගුදනං² කරියොමා” ති. “ඵචං තාතා” ති බො තෙ දුරකා තසො බුද්ධිපබ්බජිතසො පටිසසුතො බුරහණඛං ආදාය නාලියා ආචාපකෙන අනුසරකං ආභිණඛනති ලොණමපි තෙලමපි තණ්ඤුලමපි බාදනීයමපි සංහරනතා. මනුසො තෙ දුරකෙ මඤ්ජුකෙ පටිභාණෙයසකෙ පසසිතො යෙපි න කාරාපෙතුකාමා, තෙපි කාරාපෙනති. කාරාපෙතොපි බඤ්ඤං දෙනති. අඵ බො තෙ දුරකා බඤ්ඤං ලොණමපි තෙලමපි තණ්ඤුලමපි බාදනීයමපි සංහරිංසු.

63. අඵ බො භගවා අනුපුබ්බෙන වාරිකං චරමානො යෙන ආනුමා නදචසරි. නනු සුදං භගවා ආනුමායං විතරති භුසාගාරෙ.

*. “අඵ බො රොජෝ මලලපුතො හිකඤ්චා දෙති” ම ඡ සං. අයං පාඨො සීහලකඤ්චරපොභ්භෙසු න දිසෙතෙ.
 1. “අනුසරකං අනුසරකං” ම ඡ සං. P.T.S. තො චි අ චි.
 2. “යාගුදනං” ම ඡ සං. P.T.S. තො චි.

57. ඉක්බිති රොජමලල තෙමේ ඒ රුක්ම ගිය පසු බොහෝ පලා ද පිටිකෑම ද පිළියෙල කරවා “සචාමිනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මාගේ පලාත් පිටිකෑමත් පිළිගන්නා සේක්වා” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතට එළඹී ය. “රොජය, එසේ නම් හිඤ්ඤාට දෙව” යි. හිඤ්ඤා කුකුස් කරන්නෝ නො පිළිගණිත්. “මහණෙනි, පිළිගණිවු. වළඳවු” යි.

58. ඉක්බිති රොජමලල තෙමේ බුද්ධිපුමුබ්බිඤ්ඤසංඝයා බොහෝ පලාවලිත් හා පිටිකෑමෙන් ද සියනින් සතප්පා, සේදූ අත් ඇති පාත්‍රයෙන් ඉවත් කළ අත් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පසෙක හුන්හේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් රොජමල්ලයාට දැනැමිකතාවෙන් කරුණු දක්වා සමාදන් කරවා හිසුණු කරවා සතුටු කරවා හුනස්නෙන් නැගිට වැඩි සේක.

59. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි දැනැමිකතා කොට හිඤ්ඤා ඇමතු සේක. “මහණෙනි, පිසු නො පිසු සියලු පලා ද සියලු පිටිකෑම ද අනුදනම්” යි

60. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කැමැති තාක් කල් කුසිනාරාවෙහි වාසය කොට එක්දහස්දෙසියපණසක් වූ මහාහිඤ්ඤසංඝයා සමග ආකුමානගරය බලා වාරිකාවෙහි වැඩි සේක.

61. එකල්හි පෙර කරනැවැමියෙක් වූ එක්තරා මහලු පැවිද්දෙක් ආකුමානගරයෙහි වෙසෙයි. ඔහුට මිහිරිබස් කියන සියසිප්භි වැටහෙන නුවණැති දසක වූ සියආදරන් අයත් කරනැවිඟහිනි නිදෙස් වූ ශිලා ඇත්තා වූ දරු දෙදෙනෙක් වෙන්. ඒ මහලු පැවිදි තෙමේ “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එක්දහස්දෙසියපණසක් වූ මහාහිඤ්ඤසංඝයා සමග ආකුමානගරයට එන් ල” යි ඇසී ය.

62. ඉක්බිති ඒ මහලු පැවිදි තෙමේ “දරුවෙනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එක්දහස්දෙසියපණසක් වූ මහාහිඤ්ඤසංඝයා සමග ආකුමානගරයට එන් ල” යි ඒ දරුවන්ට කී ය. “දරුවෙනි, තෙපි කරනැවිබවු ගෙණ නැලියක් හා ආවාපක=පසුම්බියක් ද ඇතු ව යවු. ගෙයක් පාසා ඇවිදිවු. වැඩියා වූ භාග්‍යවතුන්ට කැඳදහක් දෙන්නෙමු. ලුණු ද තෙල් ද සහල් ද කැයුතු දේ ද රැස් කරවු” යි. “පියෝ, එසේ ය” යි ඒ දරුවෝ මහලු පැවිද්දට පිළිවදන් දී කරනැවිබවු ගෙණ නැලියකින් හා පසුම්බියකින් යුක්ත ව ලුණු ද තෙල් ද සහල් ද කැයුතු දේ ද රැස් කරමින් ගෙයක් පාසා ඇවිදිත්. මිනිස්සු මිහිරිබස් කියන සියසිප්භි ප්‍රතිභා සමපන්න වූ ඒ දරුවන් දක, යම් කෙනෙක් (කරකම්) නො කරවනු කැමැත්තානු ද, ඔහු ද කරවත්. කරවා ගෙණ ද බොහෝ දෙත්. ඉක්බිති ඒ දරුවෝ බොහෝ ලුණු ද තෙල් ද සහල් ද කැයුතු දේ ද රැස් කලහ.

63. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවෙලින් වාරිකා කරණ සේක් ආකුමානගරයට පැමිණියහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි පිදුරු (සෙවෙහි හළ) ගෙයක වැඩ වසන සේක.

64. අළු බො සො බුද්ධිපබ්බජිතො නසො රතනියා අවචයෙන පසුනං යායුං පටියාදුපෙත්වා හගවතො උපනාමෙසි: “පතිගණනාතු මෙ හනෙන හගවා යායු” නති.

65. ජානනාපි නථාගනා පුච්ඡනති. ජානනාපි න පුච්ඡනති. කාලං විදිත්වා පුච්ඡනති. කාලං විදිත්වා න පුච්ඡනති. අන්තර්ගතං නථාගනා පුච්ඡනති නො අන්තර්ගතං. අන්තර්ගතං නො සෙත්තං නථාගනා. ද්විතාකාරෙහි බුද්ධිං හගවතො භික්ඛු පටිපුච්ඡනති: “ධම්මං වා දෙසෙස්සාම. සාවකානං වා සිත්තං පදං පඤ්ඤාපෙස්සාමා” ති.

66 අළු බො හගවා නං බුද්ධිපබ්බජිතං එතදවොච: “කුතායං භික්ඛු, යායු” ති අළු බො සො බුද්ධිපබ්බජිතො හගවතො එතමන්තං ආරොචෙසි. විහරති බුද්ධො හගවා ‘අනනුච්ඡේයං මොඝපුරිස, අනනුලොඡිතං අපභවිතං අසාමණිකං අකප්පියං අකාරණීයං. කථං හි නාම ත්වං මොඝපුරිස, පබ්බජිතො¹ අකප්පියෙ සමාදායෙස්සසි². තෙනං මොඝපුරිස, අපභවනානං වා පසාදය -පෙ- විහරතිත්වා ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙතසි: “න භික්ඛවෙ, පබ්බජිතා අකප්පියෙ සමාදායෙත්වා³. යො සමාදායෙත්වා, ආපනති දුක්ඛපටස්ස. න ච භික්ඛවෙ, නහාපිහපුබ්බෙන බුරුහණං පටිහරිතස්සං. යො පටිහරෙත්වා ආපනති දුක්ඛපටස්සා” ති.

67. අළු බො හගවා ආනුමායං යථාභිචාරතං විහරිත්වා යෙන සාමනෙ, තෙන චාරිකං පකකාමි. අනුපුබ්බෙන චාරිකං චරමානො යෙන සාවතී, තදවසරි. තත්තු පුදං හගවා සාවතීයං විහරති ජෙනවතෙ අනාචරිණිකස්ස ආරාමෙ.

68. තෙන බො පන සමයෙන සාවතීයං බහුං ඵලබාදනීයං උපනතං හොති⁴. අළු බො භික්ඛුතං එතදහොසි: “කිනනු බො හගවතා ඵලබාදනීය අනුඤ්ඤතං? කිං අනනුඤ්ඤතං” නති. හගවතො එතමන්තං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සබ්බං ඵලබාදනීය” නති.

69. තෙන බො පන සමයෙන සබ්බිකාති බිජාති පුග්ගලිකාය භුමියා රොපියනති. පුග්ගලිකාති බිජාති සබ්බිකාය භුමියා රොපියනති. හගවතො එතමන්තං ආරොචෙසුං. “සබ්බිකාති භික්ඛවෙ, බිජාති පුග්ගලිකාය භුමියා රොපිතාති භාගං දත්වා පටිභුඤ්ඤිතබ්බාති. පුග්ගලිකාති බිජාති සබ්බිකාය භුමියා රොපිතාති භාගං දත්වා පටිභුඤ්ඤිතබ්බාති” ති.

1. “පබ්බජිතො” ම ඡ සං. PTS. නො වී. සී මු. ඉමිසස බුද්ධිපබ්බජිතස්ස දො දුරවාපි පබ්බජිතා සාමනෙරභුමියං ජිනාති දිග්ඤිතායධිකථායං පුතං. තසමා එත් “පබ්බජිතො”ති පදං පුතංමෙව.
2. “සමාදායෙසි” ම ඡ සං
3. “පබ්බජිතො සමාදායෙත්වා” ම ඡ සං. PTS. නො වී. නො වී. ඡ ටි
,, පබ්බජිතො” සී මු. 1 “පබ්බජිතො” සමාදායෙත්වා. සී මු 2.
4. “උපනතං” ම ඡ සං.

64. ඉක්බිති ඒ මහලු පැවිදිනෙමේ ඒ රුඳුන්ම හිය පසු බොහෝ කැඳ පිළියෙල කරවා “සාමිනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කැඳ පිළියන්තා සේක්වා” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතට එළඹී ය.

65. තථාගතවරු දන්තෝ ම විමාරත්. දන්තෝ ම නො විමාරත්. කල් දක විමාරත්. කල් දක නො විමාරත්. තථාගතවරු අතීයෙන් සුකත වූවක් විමාරත්. අතීය සතිත වූවක් නො විමාරත්. අතීයෙන් සුකත වචනයෙහි තෙතු නැසීම තථාගතයන් වහන්සේලාට මාභීඤ්ඤයෙන් ම සිදු ය. භාග්‍යවත් බුදුරජානු “ඛමීය තෝ දෙසන්තෙමු. ශ්‍රාවකයන්ට ශික්ෂාපද හෝ පණවන්තෙමු” යි යන දෙ කරුණින් හික්කුන් පිළිවිසිත්.

66. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ මහලු පැවිද්දහු “මහණ, මේ කැඳ කොසින් දූ” යි අසා වදාළ සේක. එවිට ඒ මහලු පැවිදිනෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකෙලෙය. ඉන් පසු භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ “සිස් පුරුෂය, නුසුදුසුසෙක. අනුලොමි නො වන්-තෙක. නො ගැලපෙන්නක. මහණකමට නුසුදුසු ය. නො කැප වූවෙක. නො කට සුත්තෙක. සිස් පුරුෂය, කෙසේ නම් තෝ පැවිද්දන් නො කැප කරුණෙහි සමාදන් කරවූයෙහි ද, සිස් පුරුෂය, මෙය නො පැහැ-දුනවුන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වේ” යි ගැරහු සේක. -පෙ-ගරකා දූහැමිකතා කොට හික්කුන් ඇමතු සේක. “මහණෙනි, පැවිද්දේ නො කැප කරුණෙහි සමාදන් නො කරවිය යුත්තක්කු ය. යමෙක් සමාදන් කරවන්නේ නම්, දුකුලාආචාත් වේ. මහණෙනි, පෙර කරනැවැමි වූ මහණහු විසින් කරවූවු පරිත්‍යන්ය නො කල යුතු ය. යමෙක් පරිත්‍යන්ය කරන්නේ නම්, දුකුලාආචාත් වේ” යි.

67. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කැමැති තාක් කල් ආතුමානගර යෙහි වැඩ වාසය කොට සැවැත්නුවර බලා වාරිකාචෙහි වැඩි සේක. පිළිවෙලින් වාරිකාචෙහි වසිනා සේක් සැවැත්නුවරට පැමිණියහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි සැවැත්නුවර ජේතවනයෙහි අන්තර්වූ සිටුහුගේ ආරාමයෙහි වසන සේක.

68. එකල්හි සැවැත්නුවර බොහෝ කැ සුතු පල උපන්නේ වේ. එකල හික්කුන්ට “කිම, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් කැ සුතු පල අනුදන්තාලද ද ? කිම, නො අනුදන්තාලද දූ” යි සිහි වී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, කැ සුතු සියලු පල අනුදනිමි” යි.

69. ඒ කාලයෙහි සතුන් අයත් බිජුවට පුදාලයන් අයත් බිමිහි රොපණය කරණු ලැබේ. පුදාලයන් අයත් බිජුවට සතුන් අයත් බිමිහි රොපණය කරණු ලැබේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකලහ. “මහණෙනි, සතුන් අයත් බිජුවට පුදාලයන් අයත් බිමිහි රොපණය කරණ ලද්දේ නම්, (දහයෙන්) කොපසක් දී වැලඳිය යුතු ය. පුදාලයන් අයත් බිජුවට සතුන් අයත් බිමිහි රොපණය කරණ ලද්දේ නම්, (දහ-යෙන්) කොපසක් දී වැලඳිය යුතු ය” යි.

70. තෙන බො ජන සමයෙන භික්ඛුනං කියමිඤ්චි කියමිඤ්චි ඨානෙ කුකකුච්චං උපපජ්ජති: “කීනනු බො භගවතො අනුඤ්ඤතං? කිං අනනුඤ්ඤතං” හති. භගවතො ඵතමන්ථං ආරොචෙසුං. “යං භික්ඛවෙ, මයා ‘ඉදං න කප්පති’ති අපටිකඛිතතං, නං වෙ අකප්පියං අනුලොමෙති, කප්පියං පටිබාහති, නං වො න කප්පති. යං භික්ඛවෙ, මයා ‘ඉදං න කප්පති’ති අපටිකඛිතතං, නං වෙ කප්පියං අනුලොමෙති, අකප්පියං පටිබාහති, නං වො කප්පති. යං භික්ඛවෙ, මයා ‘ඉදං කප්පති’ති අනනුඤ්ඤතං, නං වෙ අකප්පියං අනුලොමෙති, කප්පියං පටිබාහති, නං වො න කප්පති. යං භික්ඛවෙ, මයා ‘ඉදං කප්පති’ති අනනුඤ්ඤතං, නං වෙ කප්පියං අනුලොමෙති, අකප්පියං පටිබාහති, නං වො කප්පති” ති.

71. අථ බො භික්ඛුනං ඵතදහොසී: “කප්පති නු බො යාවකාලිකෙන යාමකාලිකං? න නු බො කප්පති? කප්පති නු බො යාවකාලිකෙන සත්තාහකාලිකං? න නු බො කප්පති? කප්පති නු බො යාවකාලිකෙන යාවජීවිකං? න නු බො කප්පති? කප්පති නු බො යාමකාලිකෙන සත්තාහකාලිකං? න නු බො කප්පති? කප්පති නු බො යාමකාලිකෙන යාවජීවිකං? න නු බො කප්පති? කප්පති නු බො සත්තාහකාලිකෙන යාවජීවිකං? න නු බො කප්පති?” ති. භගවතො ඵතමන්ථං ආරොචෙසුං. “යාවකාලිකෙන භික්ඛවෙ, යාමකාලිකං තදනු පටිගහතිතං කාලෙ කප්පති. විකාලෙ න කප්පති. යාවකාලිකෙන භික්ඛවෙ, සත්තාහකාලිකං තදනු පටිගහතිතං කාලෙ කප්පති. විකාලෙ න කප්පති. යාමකාලිකෙන භික්ඛවෙ, යාවජීවිකං තදනු පටිගහතිතං කාලෙ කප්පති. විකාලෙ න කප්පති. යාමකාලිකෙන භික්ඛවෙ, සත්තාහකාලිකං තදනු පටිගහතිතං යාමෙ කප්පති. යාමානිකකන්තො න කප්පති. යාමකාලිකෙන භික්ඛවෙ, යාවජීවිකං තදනු පටිගහතිතං යාමෙ කප්පති. යාමානිකකන්තො න කප්පති. සත්තාහකාලිකෙන භික්ඛවෙ යාවජීවිකං තදනු පටිගහතිතං සත්තාහං කප්පති. සත්තාහානිකකන්තො න කප්පති” ති.

හෙසජ්ජකඛ්ඛිකො නිවසිතො ජට්ඨො.

70. එ කාලයෙහි තිසුන්ට ඇතැම් කරුණෙහි “කිම, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් අනුදන්තා ලද ද? කිම, තො අනුදන්තා ලද ද” යි කුකුස් උපදී. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, මා විසින් ‘මේ තො කැපැ’ යි යමක් ප්‍රතික්‍ෂෙප තො කරණ ලද්දේ ද, ඉදින් එය තො කැපයට අනුලොමී වේ ද, කැපය වලකා ද, තොපට එය තො කැප වේ. මහණෙනි, මා විසින් ‘මේ තො කැපැ’ යි යමක් ප්‍රතික්‍ෂෙප තො කරණ ලද්දේ ද, ඉදින් එය කැපයට අනුලොමී වේ ද, තො කැපය වලකා ද, තොපට එය කැප වේ. මහණෙනි, මා විසින් මේ කැපැ යි යමක් තො අනුදන්තා ලද්දේ ද, ඉදින් එය තො කැපයට අනුලොමී වේ ද, කැපය වලකා ද, තොපට එය තො කැප වේ. මහණෙනි, මා විසින් මේ කැපැ යි තො අනුදන්තා ලද්දේ ද, ඉදින් එය කැපයට අනුලොමී වේ ද, තො කැපය වලකා ද, තොපට එය කැප වේ” යි.

71. එකල්හි තිසුන්ට “යාවකාලිකය හා මිශ්‍ර වූ යාවකාලිකය කැප වේ ද? තො කැප වේ ද? යාවකාලිකය හා මිශ්‍ර වූ සත්‍යානකාලිකය කැප වේ ද? තො කැප වේ ද? යාවකාලිකය හා මිශ්‍ර වූ යාවච්චිකය කැප වේ ද? තො කැප වේ ද? යාවකාලිකය හා මිශ්‍ර වූ සත්‍යානකාලිකය කැප වේ ද? තො කැප වේ ද? යාවකාලිකය හා මිශ්‍ර වූ යාවච්චිකය කැප වේ ද? තො කැප වේ ද? සත්‍යානකාලිකය හා මිශ්‍ර වූ යාවච්චිකය කැප වේ ද? තො කැප වේ ද?” යි අදහස් වී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, එදවස පිළිගන්නා ලද යාවකාලිකය හා මිශ්‍ර වූ යාවකාලිකය කාලයෙහි (පෙරවරුයෙහි) කැප වේ. තො කල්හි (පස්වරුයෙහි) තො කැප වේ. මහණෙනි, එදවස පිළිගත් යාවකාලිකය හා මිශ්‍ර වූ සත්‍යානකාලිකය කාලයෙහි කැප වේ. තො කල්හි තො කැප වේ. මහණෙනි, එදවස පිළිගත් යාවකාලිකය හා මිශ්‍ර වූ යාවච්චිකය කාලයෙහි කැප වේ. තො කල්හි තො කැප වේ. මහණෙනි, එදවස පිළිගත් යාවකාලිකය හා මිශ්‍ර වූ සත්‍යානකාලිකය පැසුළුයම අවසන තෙක් කැප වේ. පැසුළුයම ඉක්මුහු කල්හි තො කැප වේ. මහණෙනි, එදවස පිළිගත් යාවකාලිකය හා මිශ්‍ර වූ යාවච්චිකය පැසුළුයම අවසන තෙක් කැප වේ. පැසුළුයම ඉක්මුහු කල්හි තො කැප වේ. මහණෙනි, එදවස පිළිගත් සත්‍යානකාලිකය හා මිශ්‍ර වූ යාවච්චිකය සතියන් කැප වේ. සතිය ඉක්මුහු කල්හි තො කැප වේ” යි.

සමන නෙසසජ්ඣානිකාය නිමි.

ඉමමිති බිඛිකෙ විඤ්ඤ ඵනාසතං ඡ වඤ්ඤ.

තස්ස උද්දනං:

සාරදිකෙ විහාලෙපි වසං මුලෙ පිට්ඨති ව,
කසාවෙති පණණං ඵලං ඡත්තු ලොණං ඡකතඤ්ඤ.

වුණණං වාලිනී මංසඤ්ඤ අඤ්ඤනී¹ උපපිංසනී²,
අඤ්ඤනී උච්චි³පාරුතා සලාකා සලාකොධනී⁴.

ඵචිකං සචච්චනං⁵ සුතතං මුද්ධනි තෙල⁶නඤ්ඤ ව,
නඤ්ඤකරණී වුමි⁷ නෙතනඤ්ඤ පිට්ඨතං සමිකතච්චි⁸.

තෙලපාකෙසු මඡ්ඡඤ්ඤ අනිකඛිතතං අබ්භඤ්ඤනං,
තුමබං සෙදා සමභාරඤ්ඤ මහාභවෙගාදනං වාචා.

දකුණකාච්චි ලොකිතඤ්ඤ විසාණං පාදබ්භඤ්ඤනං,
පඡ්ඡං සතච්චි කසාවඤ්ඤ නිලකකකං කචලිකං.

මොලං සාසපකුඛඤ්ඤ⁹ වුමිසකඛරිකාස ව,
වණතෙලං විකාසිකා විකච්චඤ්ඤ පටිග්ගතං.

ගුඵං කුරුනනා රොළීඤ්ඤ බාරං මුත්තගරිපකී¹⁰
ගඤ්ඤ විරෙචනඤ්ඤච අච්ඡා කච්ච¹¹ කච්චාකච්චා.

පටිච්ඡාදනී පබ්භාරා ආරාමා සකා පඤ්ඤනී¹²
ගුලං මුග්ගං සොච්චිඤ්ඤ සාමපාකා¹³ පුතා පඡච්ච.

පුතානුඤ්ඤඤ්ඤි දුබ්භිකඛ ඵලඤ්ඤ නිලබාදනී,
පුරෙභතතා නාසඛාගො නිබ්බච්චඤ්ඤ භගඤ්ඤලා.

වහ්චිකච්චඤ්ඤ සුපච්චි ව¹⁴ මුත්තසමංසමෙච ව,
ගහ්චි අස්සා සුතබාති¹⁵ සීග්ග්ගඤ්ඤ ව දිට්ඨිකං.¹⁶

අච්ඡ නරච්ඡ මංසඤ්ඤ පටිපාටි ව යාගු ව,
කරුණං අඤ්ඤඤ්ඤ ගුලං සුනීඛාවසථාගරං.¹⁷

ගඛගා කොපි සච්චිකච්චා අමබ්චාලී ව ලිච්ඡචි,
උද්දිස්සා කච්චා සුභිකඛා පුනඤ්ඤච පටිකඛිපි.

මෙසො සඡසා මෙණ්ඤිකො ව ගොරසං පාචේය්ගකෙන ව,
කෙණි අමෙබා ඡමුඤ්ඤච මොචමුඤ්ඤඤ්ඤකසාලුකං.

ඵාරුසකං¹⁸ ඛාකපිට්ඨා ආනුමායා නභාවිතො,
සාවඤ්ඤං ඵලං ඛිජං කීසමිං චාතෙන ව කාලිකෙනි.

1. “අඤ්ඤනං” ම ඡ සං. PTS. 2. “උපපිංසනී” ම ඡ සං. “උපපිංසනා” ඩ. PTS.
3. “උච්චි” ම ඡ සං. තො ටි. 4. “සලාකාසිනී” ම ඡ සං.
5. “සබ්භිකං” ම ඡ සං. “බභිකා.” PTS. 6. “තෙලං” PTS.
7. “වුමිඤ්ඤ” ම ඡ සං. PTS.
8. “නෙතනඤ්ඤාපිට්ඨ නඤ්ඤ” ම ඡ සං. “නෙතනඤ්ඤා පිට්ඨතං උම” PTS.
9. “සාසපකුඛඤ්ඤ” ම ඡ සං. PTS. “සාසපකුඛඤ්ඤං” අ ටි. තො ටි.
10. “කරුනනා” ම ඡ සං.
11. “අච්ඡාකච්චා” ම ඡ සං. 12. “ආරාමසකොගතච්ච” ම ඡ සං.
13. “සාමපාකා” ම ඡ සං. 14. “සුපච්චිඤ්ඤ” ම ඡ සං. ඡ ටි. අ ටි.
15. “සුතබාති” ම ඡ සං. PTS. ම ඤු ට.
16. “අභිසිභඤ්ඤඤ්ඤ” ම ඡ සං. ඡ ටි. ම ඤු ට.
17. “වහ්චිකච්චා” ම ඡ සං. අ ටි. PTS. ඡ ටි. 18. “ඵාරුසකං” ම ඡ සං. සී මු.

මේ බිඛිකයෙහි වසා ජන්තිසසයෙහි.

එහි උද්දානග (වසනුනාමාවලිය) මෙසේ ය:-

ශරද්දානුවෙහි ලෙඛ, නො කල්හි හිතෙල් ඇ වෙහෙත්, චූරුණුතෙල්, මුල් හා මුලින් කළ පිරි, කසට හා කොළ, පල ලාටු, ලුණු, අස්වෙටි ද, සුණු පෙණේරය, අමුමස්, අඳුන්, අඳුන් සාදන ද්‍රව්‍යය, අඳුන්කුලා, රන් ආදියෙන් කළ උසස් අඳුන්කුරු, අඳුන්කුරුකොපු,

ඵවිකය, අංසවටටකය, හුය, හිසෙහි ලන තෙල්, නසයය, නසයය කරණ ශරු, බුමනෙතනය, පියන, යමිකඵවිකය,

මදු මුගු තෙල් පිසීම, අභිකමදුතෙල්බීම, තෙල් ඇඟ ගාම, සැලී, ඛනගාන්වීම, සමහාරසෙදය, මනාසෙදය, එසේම භවෙතාදකය,

දියකොටුව, ලේ බැහැර කිරීම, වක්කම ඇල්ලීම, පාතෙල් ගැල්වීම, පාදයට හින තෙල් පිසීම, සැක්කම කිරීම, කසාවොදකය, නිලකකකය, කවලිකය,

වණ බදින රෙදිකඩ, අබපිරි, දුම් දීම, ලුණුපුපුරෙන් කැපීම, වණතෙල්, වණවැටිය, විකට පිලිගැණීම,

මල පෙළීම, සිතාලෙලිය, ක්‍ෂාරය, ගොමුහුයෙහි ලී අරඵ, ගනුලෙපය, විරෙවනය, අවිජ්කඤ්ජය, නො කළ යුෂය, කළ නො කළ යුෂය,

මස්රසය, ගුහා පිරිසිදු කිරීම, ආරාමිකයන් පන්සියයක් දීම, උක්සකුරු, මුංආට, ලුණුකාභි, සාමපාකය, පුනපාකය,

දුර්තික්‍ෂයෙහි නැවත අනුදුනීම, පල, තල, කැයුකු දෙය, පෙරවත, කායදහය, උපුටා හළ බිජ් ඇති පල, හඟඤ්ජාරොගය,

වසනිකමය, සුපටියාඋපාසිකාව, මිනිමස්, ඇත්මස්, අස්මස්, බලුමස්, සපීමස්, සිංහමස්, වගමස්, දිවිමස්,

වලස්මස්, කර්මානාවලස්මස්, පටිපාටිය, කෘද, තරුණමනාමාත්‍ය, අත් නැතෙක නො වැළදීම, උක්සකුරු, සුනිඛ-වසකාර දෙදෙන, ආවසථාගාරය,

ගඛනාදය, කොටිග්‍රාමය, වතුසහනයකථා, අමිච්චාලිගණිකාව, ලිච්චිත්‍ර, උදෙසා කළ මන්සමාසය, සුභික්‍ෂයෙහි නැවත තනනම් කිරීම,

මෙසය, යසොජස්ථවිර, මෙණ්ඩක, මාගොපකරණය හා පස්ගෝරසය, කෙණ්ඩය, අමිච්චලු වෙව වෙව මධු මුදුක සාලක චාරුසකයන අමටපාන වභී, පලාකොළ හා පිරි, ආනුමානුවර, කරනාවැමි, සැවැත්හුවර දී කැයුකු පල අනුදුනීම, බිජ්රොපණය, ඇතැම් කරුණෙහි සැකය, කාලිකයෙහි විනිශ්චය ද වේ.

7

කඨිනකඛ්ඛකං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා භගවා ඝාච්ඡීයං විහරති ජේතවනෙ අනාඨපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ.

2. තෙන ඛො පන සමයෙන තිංසමන්තා පාචෙය්‍යකා¹ භික්ඛු සබ්බෙ ආරඤ්ඤකා² සබ්බෙ පිණ්ඩිපාතිකා සබ්බෙ පංඤ්කුලිකා සබ්බෙ තෙව්වරිකා ඝාච්ඡීං ගච්ඡන්තා³ භගවන්තා දස්සනාය උපකට්ඨාය වස්සුපනාසිකාය නාසකඛ්ඛිඤ්ඤ සාවඡීයං වස්සුපනාසිකං සමභාවෙභුං. අන්තරාමග්ගෙ ඤාතෙතෙ වස්සං උපගච්ඡිංසු.

3. තෙ උක්කණ්ඨිතරුපා වස්සං වසිංසු “ආසනෙනව නො භගවා විහරති ඉතො ඡ්ඤ යොජනෙසු. න ච මයං ලහාම භගවන්තං දස්සනායා” ති.

4. අථ ඛො තෙ භික්ඛු වස්සං චුන්ථා තෙමාසච්චයෙන කතාය පචාරණාය දෙවෙ වස්සනෙන උදකසඞ්ගතෙ උදකචිකඛ්ලෙ මකඤ්ඤණ්ඨි විචරෙති කීලන්තරුපා, යෙන සාවඡී ජේතවනං. අනාඨපිණ්ඩිකස්ස ආරාමො, යෙන භගවා, තෙහුපසඞ්ගමිංසු. උපසඞ්ගමීන්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු.

5. ආචිණ්ණං ඛො පනෙතං බුද්ධානං භගවන්තානං ආගන්තුකෙති භික්ඛුති සද්ධිං පටිසමෙමාදිභුං. අථ ඛො භගවා තෙ භික්ඛු එතදවොච: “කච්චි භික්ඛවෙ, ඛමනීයං? කච්චි යාපනීයං? කච්චි සමග්ගා සමෙමාදමානා අවිචදමානා ඵාසුකං වස්සං වසින්ථ? න ච පිණ්ඩිකෙත කීලමින්ථා?” ති.

6. “ඛමනීයං භගවා. යාපනීයං භගවා. සමග්ගා ච මයං භනෙත, සමෙමාදමානා අවිචදමානා වස්සං වසිමහ. න ච පිණ්ඩිකෙත කීලමිමහ. ඉධ මයං භනෙත තිංසමන්තා පාචෙය්‍යකා භික්ඛු සාවඡීං ආගච්ඡන්තා භගවන්තං දස්සනාය උපකට්ඨාය වස්සුපනාසිකාය නාසකඛ්ඛිඤ්ඤ සාවඡීයං වස්සුපනාසිකං සමභාවෙභුං. අන්තරාමග්ගෙ සාතෙතෙ වස්සං උපගච්ඡිමහ. තෙ මයං භනෙත උක්කණ්ඨිතරුපා වස්සං වසිමහ ‘ආසනෙනව නො භගවා විහරති ඉතො ඡ්ඤ යොජනෙසු. න ච මයං ලහාම භගවන්තං දස්සනායා’ ති. අථ ඛො මයං භනෙත වස්සං චුන්ථා තෙමාසච්චයෙන කතාය පචාරණාය දෙවෙ වස්සනෙන උදකසඞ්ගතෙ උදකචිකඛ්ලෙ මකඤ්ඤණ්ඨි විචරෙති කීලන්තරුපා අඬානං ආගතා” ති.

7. අථ ඛො භගවා එතසමිං නිදනෙ එතසමිං පකරණෙ ඛිමමිං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙතඤ්ඤ: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, වස්සං චුන්ථානං භික්ඛුනං කඨිනං⁴ අත්ථරිභුං. අත්ථනකඨිනානං වො භික්ඛවෙ, පංචිකපටි-ස්සතති: අනාමන්තවාටරො, අසමාදුතවාටරො, ගණතොජනං, යාවදත්ථිවිරං, යො ව භත්ථ විචරුප්පාදෙ, සො නෙසං භවස්සති.⁵ අත්ථනකඨිනානං වො භික්ඛවෙ, ඉමාති පඤ්ච කපටිස්සතති.”

1. “පාචෙය්‍යකා” අඬානාථා. “පාචෙය්‍යකා” ඡ මි. ම ඤු ප. නො මි.
2. “ආරඤ්ඤකා” ම ඡ සං. 3. “ආගච්ඡන්තා” ම ඡ සං.
4. “කඨිනං” ම ඡ සං. 5. “භවස්සති”

7

කසීනකවකය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ සැවැත්නුවර ජෙනවනෙහි වූ අනේපිඬුසිටුහුගේ ආරාමයෙහි වැඩ වසන සේක.

2. එකල්හි පාවානුවරවැසි නිසක් පමණ භික්ෂුහු සියල්ලෝ ආරණ්‍යක වූවාහු සියල්ලෝ පිණිසාතික වූවාහු සියල්ලෝ පාසුකුලික වූවාහු සියල්ලෝ තෙච්චරික වූවාහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නට සැවැත් නුවරට යන්නාහු වස් එළඹීම ලං වූ කල්හි සැවැත්නුවර වස් එළඹෙන්නට යෑමට නො හැකි වූහ. අතරමග සාහෙතනුවර වස් එළඹියහ.

3. ඔහු “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අපගේ සමීපයෙහි ම මෙයින් සයොදුනක් ගිය නැත්නි වැඩ වසන සේක. අපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නට නො ලබමු” යි කලකිරුණෝ ම වස් විසූහ.

4. ඉක්බිති වස් වැස නිම කල ඒ භික්ෂුහු තෙමසක් ඇවැමෙන් පවාරණය කල කල්හි වැසි වසිද්දී දිය ගැල්මෙන් (වළ ගොඩ) පිරුණු කල්හි ගොතොරු මඩෙහි දියෙන් පිරුණු (තෙමුහු) සිටුරුවලින් යුක්ත ව කලානතසවහාව ඇත්තෝ සැවැත්නුවර ජෙනවනෙහි වූ අනේපිඬුසිටුහුගේ ආරාමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතට ගියහ. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක හුණිහ.

5. භාග්‍යවත් බුදුවරුන්ට ආගන්තුක භික්ෂූන් සමග සතුටු වීම පුරුදු ම ය. එතෙයින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ භික්ෂූන්ගෙන් “මහණෙනි, කීම, ඉවසිය හැකි ද? කීම, යැපිය හැකි ද? කීම, සමගි වූවහු සතුටු වූවහු විවෘද නො කරන්නහු පහසුවෙන් වස් වුසුහු ද? ආහාරයෙන් වෙහෙසට පත් නො වූවහු ද” යි අසා වදාළ සේක.

6. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඉවසිය හැකි ය. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යැපිය හැකි ය. ස්වාමීනි, අපි සමගි ව සතුටු ව විවෘද නො කරමින් වස් වුසුමිහ. ආහාරයෙන් ද වෙහෙසට පත් නො වුමිහ. ස්වාමීනි, මෙහි අපි පාවානුවර වැසි නිසක් පමණ වූ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නට සැවැත්නුවර එන්නමෝ වස් එළඹීම ලං වූ කල්හි සැවැත්නුවර වස් එළඹීමට පැමිණෙන්නට නො හැකි වුමිහ. අතරමග සාහෙතනුවර වස් එළඹියෙමු. ඒ අපි ‘භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අපගේ සමීපයෙහි ම මෙයින් සයොදුනක් ගිය නැත වැඩ වසන සේක. අපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නට නො ලබමු’ යි කලකිරුණාහු ම වස් වුසුමිහ. ස්වාමීනි, ඉක්බිති අපි වස් වැස නිම කළෝ තෙමසක් ඇවැමෙන් පවාරණය කල කල්හි වැසි වසිද්දී දිය ගැල්මෙහි ගොතොරු මඩෙහි දියෙන් පිරුණු සිටුරු වලින් යුක්ත ව කලානතසවහාව ඇත්තමෝ දීඹිමානීයට බැස ආවෙමු” යි.

7. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි දූහැමි කතා කොට භික්ෂූන් ඇමතු සේක: “මහණෙනි, වස් වැස නිම කල භික්ෂූන්ට කසීන ඇතිවීම අනුදනිමි” යි “මහණෙනි, ඇතිරු කසීනය ඇති (කෙලින් සිටුරු අතුළු) භික්ෂූන්ට අනාමනවාරය (නො විවාරා ගම් වැදීම), අසමාදනවාරය (තුන් සිටුරු නො ගෙණ යාම), ගණභොජනය (සමුග භොජනය), කාමැති පමණ සිටුරු පිළිගැණීම, එහි කසීනය ඇතිරු වෙහෙරෙහි යම්තාක් සිටුරු ලැබීමෙන් වේ ද, එය ද ඔවුන්ට (අයත්) වන්නේ ය යන පස කැප වන්නේ ය. මහණෙනි, අතුළු කසීනය ඇති භික්ෂූන්ට මේ පස කැප වන්නේ ය.

8. එවකට පන හිතවතෙකු කැසිනා අත්පිටින බව. ව්‍යාපෘතිය හිතවතා පවතින බවට පත්වන සමයේ සඳහා සලකා බැලිය යුතුය:

“සුභ්‍යාදු මෙ හතෙකු සමයේ, ඉදං සමයේ කැසිනාදුස්සං උපපන්නං. යදි සමයේ පනතකලලං, සමයේ ඉමං කැසිනාදුස්සං ඉත්තනාමස්ස හිතවතො දදෙය්‍ය කැසිනං අත්පිටිතුං. එසා සද්ධති.”

“සුභ්‍යාදු මෙ හතෙකු සමයේ, ඉදං සමයේ කැසිනාදුස්සං උපපන්නං. සමයේ ඉමං කැසිනාදුස්සං ඉත්තනාමස්ස හිතවතො දෙති කැසිනං අත්පිටිතුං. යස්සායස්සතො ඛමති ඉමස්ස කැසිනාදුස්සස්ස ඉත්තනාමස්ස හිතවතො දුතං කැසිනං අත්පිටිතුං, සො භුණ්හස්ස. යස්ස නතඛමති, සො භාසෙය්‍ය.”

“දිනනා ඉදං සමයේ කැසිනාදුස්සං ඉත්තනාමස්ස හිතවතො කැසිනං අත්පිටිතුං. ඛමති සමයේ, හස්මා භුණ්හි. එවමෙතං ධාරයාමී” ති.

9. එවං බො හිතවතෙකු, අත්පිටිනා හොති කැසිනං, එවං අනත්තං, කථංකථා හිතවතෙකු,¹ අනත්තං හොති කැසිනං? න උලලිකිතමතෙතන අත්පිටිනා හොති කැසිනං, න ධොවනමතෙතන අත්පිටිනා හොති කැසිනං, න විචරවිචාරණමතෙතන අත්පිටිනා හොති කැසිනං, න ඡේදනමතෙතන අත්පිටිනා හොති කැසිනං, න බන්ධනමතෙතන අත්පිටිනා හොති කැසිනං, න ඔවච්චි-කරණමතෙතන² අත්පිටිනා හොති කැසිනං, න කණ්ඩුසකරණමතෙතන³ අත්පිටිනා හොති කැසිනං, න දලිකිතමකරණමතෙතන අත්පිටිනා හොති කැසිනං, න අනුචාරකරණමතෙතන අත්පිටිනා හොති කැසිනං, න පරිනණකරණමතෙතන අත්පිටිනා හොති කැසිනං, න ඔවච්චොසකරණමතෙතන⁴ අත්පිටිනා හොති කැසිනං, න කමබලමදදනමතෙතන අත්පිටිනා හොති කැසිනං, න නිමිතභවන අත්පිටිනා හොති කැසිනං, න පරිකථාකතෙතන අත්පිටිනා හොති කැසිනං, න කුකුකුකතෙතන අත්පිටිනා හොති කැසිනං, න සනතිකතෙතන අත්පිටිනා හොති කැසිනං, න නිස්සංගධියෙන අත්පිටිනා හොති කැසිනං, න අකප්පතතෙතන අත්පිටිනා හොති කැසිනං, න අඤ්ඤානු සමයාටියා අත්පිටිනා හොති කැසිනං, න අඤ්ඤානු උතතරාසමයෙන අත්පිටිනා හොති කැසිනං, න අඤ්ඤානු අන්තරාසමයෙන අත්පිටිනා හොති කැසිනං, න අඤ්ඤානු පඤ්ඤානු වා අනිපෙකපඤ්ඤානු වා නදතෙව සඤ්ඤානෙන සමණ්ඩලි-කතෙතන අත්පිටිනා හොති කැසිනං, න අඤ්ඤානු පුගලස්ස අත්පිටිනා අත්පිටිනා හොති කැසිනං. සමමා වෙච්ච⁵ අත්පිටිනා හොති කැසිනං, හතෙකු නිසසිමවෙච්චා අනුමොදති, එවමපි අනත්තං හොති කැසිනං. එවං බො හිතවතෙකු, අනත්තං හොති කැසිනං.

[වතුමිසති ආකාරා].

1 “කථංකථා හිතවතෙකු” ම ඡ සං. 2. “ඔවච්චොසකරණමතෙතන” ම ඡ සං. 3. “න කණ්ඩුසකරණමතෙතන” කථමි. 4 “ඉවච්චොසකරණමතෙතන” ම ඡ සං. P T S 5. “සමමා වෙච්ච” ම ඡ සං.

8. මහණෙනි, කසීනය මෙසේ ඇතිරිය යුතු ය. වෘක්ක වූ ප්‍රතිබල භික්ෂුනමක් විසින් සමස තෙමේ දැන්විය යුතු ය.

“සාමිනී, සමස තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. සමසයාට මේ කසීනවස්ත්‍රයක් ලැබුනේ ය. ඉදින් සමසයාට පැමිණි කල් ඇත්තේ නම්, සමස තෙමේ මේ කසීනවස්ත්‍රය මෙනම් ඇති මහණනුට කසීනය ඇතිරීමට දෙන්නේ ය. මේ දැන්වීම ය.

“සාමිනී, සමසතෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. සමසයාට මේ කසීන වස්ත්‍රයක් ලැබුනේ ය. සමස තෙමේ මේ කසීනවස්ත්‍රය මෙනම් ඇති මහණනුට කසීනය ඇතිරීමට දෙයි. යම් ආයුෂමතකුහට මේ කසීන වස්ත්‍රය මෙනම් ඇති මහණනුට කසීනය ඇතිරීමට දීම රුචිවේ නම්, හෙ තෙමේ නිශ්ශබ්ද වන්නේ ය. යම් ආයුෂමතකුහට රුචි නොවේ නම්, හෙ තෙමේ කියන්නේ ය.

“සමසයා විසින් මේ කසීනවස්ත්‍රය මෙනම් ඇති මහණනුට කසීනය ඇතිරීමට දෙන ලද්දේ ය. සමසයාට (එය) රුචි වේ. එහෙයින් නිශ්ශබ්ද වේ. මෙය මෙසේ දරමි” යි.

9. මහණෙනි, කසීනය මෙසේ අතුළේ මෙසේ නො අතුළේ වේ. මහණෙනි, කසීනය කෙසේ නො අතුළේ වේ ද, ලකුණු කළ (සිටුරේ දිග පලල ගත්) පමණින් කසීනය නො අතුළේ වේ. වස්ත්‍රය සේදූ පමණින් කසීනය නො අතුළේ වේ. කඩ නියම කිරීම් පමණින් කසීනය නො අතුළේ වේ. කඩ කැපීම් පමණින් කසීනය නො අතුළේ වේ. හිස් (බොරු) නුල් ඇදීම් පමණින් කසීනය නො අතුළේ වේ. දික් මැනුම් මැසීම් පමණින් කසීනය නො අතුළේ වේ. අතු බැඳුම් (මුවිටු කිරීම්) පමණින් කසීනය නො අතුළේ වේ. දෙපට එකට මැසීම් පමණින් කසීනය නො අතුළේ වේ. පිට නුවා ඇල්ලූ පමණින් කසීනය නො අතුළේ වේ. ඇතුල් නුවා ඇල්ලූ පමණින් කසීනය නො අතුළේ වේ. අමුතු රෙදිපටක් ඇල්ලූ පමණින් කසීනය නො අතුළේ වේ. එක් වරක් පසු පෙවූ පමණින් කසීනය නො අතුළේ වේ. මේ වස්ත්‍රයෙන් කසීනය අතුරම් යි නිමිති කොට ලත් වස්ත්‍රයෙන් කසීනය නො අතුළේ වේ. අනුසස් කීමෙන් ලත් වස්ත්‍රයෙන් කසීනය නො අතුළේ වේ. තාවකාලික වස්ත්‍රයෙන් කසීනය නො අතුළේ වේ. තැන්පත් කොට (එදින ම නොමසා) තුඩු වස්ත්‍රයෙන් කසීනය නො අතුළේ වේ. (රූප ඉක්ම යෑමෙන්) නිසඟි වූ වස්ත්‍රයෙන් කසීනය නො අතුළේ වේ. කප්පිඳු නො තැබූ වස්ත්‍රයෙන් කසීනය නො අතුළේ වේ. සහල සිටුර හැර, උතුරුසහ සිටුර හැර, අඳනය හැර (අනෙක් වස්ත්‍රයකින්) කසීනය නො අතුළේ වේ. එදවස ම කපන ලද මැසිලි සහිත කරණ (මැසිලි දක්වා මසන) ලද කඩපසක් හෝ වැසියක් හෝ කඩ ඇති සිටුරක් හැර අනෙකකින් කසීනය නො අතුළේ වේ. පුද්ගලයකුගේ ඇතිරීමෙන් හැර (සමසයාගේ හෝ ගණයාගේ ඇතිරීමෙන්) කසීනය නො අතුළේ වේ. කසීනය මනා කොට ම අතුරණ ලද වුවත් එය වස් විසූ විහාර සීමාවෙන් බැහැර සිටියෙක් අනුමෝදන් වේ ද, මෙසේ ද කසීනය නො අතුළේ වේ. මහණෙනි, මෙසේ කසීනය නො අතුළේ වේ.

[ආහාර සුමිස්සෙකි].

10. කථංඤ්ච භික්ඛවෙ, අත්ථං හොති කඨිනං? අනතෙන අත්ථං හොති කඨිනං. අනතකප්පෙන අත්ථං හොති කඨිනං. විලොකිකාය අත්ථං හොති කඨිනං. පංසුකුලෙන අත්ථං හොති කඨිනං. පාපණිකෙන අත්ථං හොති කඨිනං. අනිමිත්තකතෙන අත්ථං හොති කඨිනං. අපරිකථා-කතෙන අත්ථං හොති කඨිනං. අකුභකුභතෙන අත්ථං හොති කඨිනං. අසන්තිසිකතෙන අත්ථං හොති කඨිනං. අනිය්ගනියෙන අත්ථං හොති කඨිනං. කසකතෙන අත්ථං හොති කඨිනං. සමසාපිඨා අත්ථං හොති කඨිනං. උත්තරාසඛෙන අත්ථං හොති කඨිනං. අත්තරවාසකෙන අත්ථං හොති කඨිනං. පඤ්චකෙන වා අතිරෙකපඤ්චකෙන වා තදහෙව සඤ්චෙනෙත සමණඤ්චිකතෙන අත්ථං හොති කඨිනං. පුග්ගලස්ස අත්ථං අත්ථං හොති කඨිනං. සමමා වෙව අත්ථං හොති කඨිනං, නඤ්ච පිමපට්ඨා අනුමොදති, එවමපි අත්ථං හොති කඨිනං. එවං ඛො භික්ඛවෙ, අත්ථං හොති කඨිනං.

[සන්තරස ආකාරා]

1. කථංඤ්ච භික්ඛවෙ, උඛන්තං හොති කඨිනං? අරිසිමා භික්ඛවෙ, මාතිකා කඨිතස්ස උඛන්තාරාය: පකකමනන්තිකා නිට්ඨානන්තිකා සන්තිට්ඨා-නන්තිකා තාසනන්තිකා සවණ්ඨතිකා ආසාවච්චේදිකා සීමාතිකනනන්තිකා සහුඛන්තාරා” නි.¹

2. භික්ඛු අත්ථකඨිනො කතච්චරං ආදය පකකමති “න පච්චෙවස්ස” නති. තස්ස භික්ඛුනො පකකමනන්තිකො කඨිනුඤ්චාරො. (1)

3. භික්ඛු අත්ථකඨිනො ච්චරං ආදය පකකමති. තස්ස බහිසිම-ගතස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං ච්චරං කාරෙස්සං, න පච්චෙවස්ස” නති. සො තං ච්චරං කාරෙති, තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුඤ්චාරො. (2)

4. භික්ඛු අත්ථකඨිනො ච්චරං ආදය පකකමති. තස්ස බහිසිම-ගතස්ස එවං හොති: “නෙවිමං ච්චරං කාරෙස්සං, න පච්චෙවස්ස” නති. තස්ස භික්ඛුනො සන්තිට්ඨානන්තිකො කඨිනුඤ්චාරො. (3)

5. භික්ඛු අත්ථකඨිනො ච්චරං ආදය පකකමති. තස්ස බහිසිමගතස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං ච්චරං කාරෙස්සං, න පච්චෙවස්ස” නති. සො තං ච්චරං කාරෙති. තස්ස තං ච්චරං කඨිරමානං තස්සති, තස්ස භික්ඛුනො තාසනන්තිකො කඨිනුඤ්චාරො. (4)

1 “සඋඛන්තාරං” නොවී. ම හු ට.

10. මහණෙනි, කසීනය කෙසේ අතුරණ ලද්දේ වේ ද? අළුත් වස්ත්‍රයෙන් කසීනය අතුරණ ලද්දේ වේ. අළුත් වස්ත්‍රයට සමාන වූ වස්ත්‍රයෙන් කසීනය අතුරණ ලද්දේ වේ. රෙදි කැබලිවලින් කළ සිටුවරෙන් කසීනය අතුරණ ලද්දේ වේ. චංචුකුලික (වශයෙන් ලත්) වස්ත්‍රයෙන් කසීනය අතුරණ ලද්දේ වේ. සල්පිල්දෙරවුවෙහි හැර දැමූ (අනුලාගත්) වස්ත්‍රයෙන් කසීනය අතුරණ ලද්දේ වේ. හැකවීමක් නැති ව ලත් වස්ත්‍රයෙන් කසීනය අතුරණ ලද්දේ වේ. අනුසස් නො කීමෙන් ලද වස්ත්‍රයෙන් කසීනය අතුරණ ලද්දේ වේ. තාවකාලික නො වූ වස්ත්‍රයෙන් කසීනය අතුරණ ලද්දේ වේ. සනතිවි (නැත්පත්) කොට නො නැවූ වස්ත්‍රයෙන් කසීනය අතුරණ ලද්දේ වේ. නිසඟි නො වූ වස්ත්‍රයෙන් කසීනය අතුරණ ලද්දේ වේ. කප්පිඳු නැවූ වස්ත්‍රයෙන් කසීනය අතුරණ ලද්දේ වේ. සහලසිටුවරෙන් කසීනය අතුරණ ලද්දේ වේ. උතුරුසහසිටුවරෙන් කසීනය අතුරණ ලද්දේ වේ. අදනාසිටුවරෙන් කසීනය අතුරණ ලද්දේ වේ. එදවස ම කපන ලද මැහිලි සහිත කරණ ලද අතු පසක් ඇති පසට වැහි වූ හෝ අතු ඇති සිටුවරකින් කසීනය අතුරණ ලද්දේ වේ. පුද්ගලයකුගේ ඇතිරීමෙන් කසීනය අතුරණ ලද්දේ වේ. කසීනය මනා කොට (නියමය අනු ව ම) අතුරණ ලද්දේ ද, එය සීමාවෙහි සිටියෙක් අනුමෝදන් වේ ද, මෙසේත් කසීනය අතුරණ ලද්දේ වේ. මහණෙනි, කසීනය මෙසේ අතුරණ ලද්දේ වේ.

[ආකාර සකලොස].

1. මහණෙනි, කසීනය කෙසේ (පඤ්චානිසංස නො ලැබෙන සේ) උදුරණ ලද්දේ වේ ද? මහණෙනි, කසීනය ඉදිරිමට පකකමනනතිකා නිට්ඨානනතිකා සනතිට්ඨානනතිකා තාසනනතිකා සවණනතිකා ආසා-වචෙඡ්දිකා සීමානිකකනතිකා සහුබ්භාරා සි මේ මාතාකා අටෙකි.

2. කෙළින් අතුල මහණ තෙමේ තිම කළ සිටුවර ගෙණ “පෙරලා නො එන්නෙමි” යි ඒ ආවාසයෙන් බැහැර යෙයි. ඒ මහණහුට පකකමනනතික (බැහැර යෑම අවසන් කොට ඇති කසිනුඤ්චාරය (කසීනබලය ඉදිරි යෑම)) වේ. (1)

3. අතුල කසීන ඇති මහණ තෙමේ (නො කළ) සිටුවර (වස්ත්‍රය) ගෙණ බැහැර යෙයි. සීමාවෙන් බැහැර වෙන වෙහරකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුවර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුවර කරවයි. ඒ මහණහුට නිට්ඨානනතික (සිටුවර තිම කිරීම අවසන් කොට ඇති) කසිනුඤ්චාරය වේ. (2)

4. අතුල කසීන ඇති මහණ තෙමේ වස්ත්‍රය ගෙණ බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මේ සිටුවර නො කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සනතිට්ඨානනතික (සනිටුවනත් කිරීම අවසන් කොට ඇති) කසිනුඤ්චාරය වේ. (3)

5. අතුල කසීන ඇති මහණ තෙමේ සිටුවර ගෙණ බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුවර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුවර කරවයි. ඔහුගේ කරණ ලබන ඒ සිටුවර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නාසනනතික (නැසීම අවසන් කොට ඇති) කසිනුඤ්චාරය වේ. (4)

6. භික්ඛු අත්තකසීනෝ චීවරං ආදාය පකකමති “පච්චෙස්ස” නති. සො බහිසීමගතො තං චීවරං කාරෙති. සො කතචීවරො සුණාති: “උබ්බතං කීර තසමිං ආවාසෙ කසීන” නති. තස්ස භික්ඛුනො සචණනතීකො කසීනුඤ්ඤො. (5)

7. භික්ඛු අත්තකසීනෝ චීවරං ආදාය පකකමති “පච්චෙස්ස” නති. සො බහිසීමගතො තං චීවරං කාරෙති. සො කතචීවරො “පච්චෙස්සං, පච්චෙස්ස” නති බහිඤ්ඤා කසීනුඤ්ඤාරං චීතීනාමෙති. තස්ස භික්ඛුනො සීමාතිකකනනතීකො කසීනුඤ්ඤො. (6)

8. භික්ඛු අත්තකසීනෝ චීවරං ආදාය පකකමති “පච්චෙස්ස” නති. සො බහිසීමගතො තං චීවරං කාරෙති. සො කතචීවරො “පච්චෙස්සං, පච්චෙස්ස” නති සමභුණාති කසීනුඤ්ඤාරං. තස්ස භික්ඛුනො සහ භික්ඛුති කසීනුඤ්ඤො. (7)

ආදායසප්තකං නිවසිතං.

1. භික්ඛු අත්තකසීනෝ කතචීවරං සමාදාය පකකමති. “න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස භික්ඛුනො පකකමනනතීකො කසීනුඤ්ඤො. (1)

2. භික්ඛු අත්තකසීනෝ චීවරං සමාදාය පකකමති. තස්ස බහිසීමගතස්ස ඵලං ගොති: “ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානනතීකො කසීනුඤ්ඤො. (2)

3. භික්ඛු අත්තකසීනෝ චීවරං සමාදාය පකකමති. තස්ස බහිසීමගතස්ස ඵලං ගොති: “නෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස භික්ඛුනො සනනිට්ඨානනතීකො කසීනුඤ්ඤො. (3)

4. භික්ඛු අත්තකසීනෝ චීවරං සමාදාය පකකමති. තස්ස බහිසීමගතස්ස ඵලං ගොති: “ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස තං චීවරං කඛිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනො තාසනනතීකො කසීනුඤ්ඤො. (4)

5. භික්ඛු අත්තකසීනෝ චීවරං සමාදාය පකකමති “පච්චෙස්ස” නති. සො බහිසීමගතො තං චීවරං කාරෙති. සො කතචීවරො සුණාති: “උබ්බතං කීර තසමිං ආවාසෙ කසීන” නති. තස්ස භික්ඛුනො සචණනතීකො කසීනුඤ්ඤො. (5)

6. අදාලකසීන ඇති මහණ තෙමේ සිටුර ගෙණ “පෙරලා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. නිම කළ සිටුර ඇති ඒ මහණ තෙමේ “ඒ ආවාසයෙහි කසීනග උදුරණ ලද්දේ ල” යි අසයි. ඒ මහණහුට සවණනානික (ඇසීම අවසන් කොට ඇති) කසීනුඥාරය වේ. (5)

7. අදාලකසීන ඇති මහණ තෙමේ සිටුර ගෙණ පෙරලා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. නිම කළ සිටුර ඇති ඒ මහණ තෙමේ “පෙරලා එන්නෙමි. පෙරලා එන්නෙමි” යි කසීනයාගේ ඉදිරීම තෙක් බැහැර කල් ඉක්මවයි. ඒ මහණහුට සීමානිකකනනික (විවර කාල සීමාව ඉකුත්වීම අවසන් කොට ඇති) කසීනුඥාරය වේ.

8. අදාලකසීන ඇති මහණ තෙමේ සිටුර ගෙණ “පෙරලා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. නිම කළ සිටුර ඇති ඒ මහණ තෙමේ “පෙරලා එන්නෙමි. පෙරලා එන්නෙමි” යි කසීනුඥාරයට පැමිණේ. ඒ මහණහුට හික්කුන් සමග (= සහුබහාර) කසීනුඥාරය වේ. (7)

ආදායසනාකය නිමි.

1. අදාලකසීන ඇති මහණ තෙමේ නිම කළ සිටුර රැගෙණ “පෙරලා නො එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. ඒ මහණහුට බැහැර යෑම අවසන් කොට ඇති කසීනුඥාරය වේ. (1)

2. අදාලකසීන ඇති මහණ තෙමේ (නො කළ) සිටුර රැගෙණ බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දීම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිටුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කසීනුඥාරය වේ. (2)

3. අදාලකසීන ඇති මහණ තෙමේ සිටුර රැගෙණ බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මේ සිටුර නො කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සනිටුහන් කිරීම අවසන් කොට ඇති කසීනුඥාරය වේ. (3)

4. අදාලකසීන ඇති මහණ තෙමේ සිටුර රැගෙණ බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දීම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන ඒ සිටුර නසීයි. ඒ මහණහුට නෑසීම අවසන් කොට ඇති කසීනුඥාරය වේ. (4)

5. අදාලකසීන ඇති මහණ තෙමේ සිටුර රැගෙණ “පෙරලා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. නිම කළ සිටුර ඇති ඒ මහණ තෙමේ ඒ ආවාසයෙහි “කසීනග උදුරණ ලද්දේ ල” යි අසයි. ඒ මහණහුට ඇසීම අවසන් කොට ඇති කසීනුඥාරය වේ. (5)

6. භික්ඛු අත්ථකසීනො විවරං සමාදය පකකමති “පචෙච්ඤා” නති. සො ඛහිසීමගතො තං විවරං කාරෙති, සො කතචීවරො “පචෙච්ඤාං, පචෙච්ඤා” නති ඛහිද්ධා කසීනුද්ධාරං චිත්තාමෙති. තස්ස භික්ඛුනො සීමාතිකකන්තිකො කසීනුද්ධාරො. (6)

7. භික්ඛු අත්ථකසීනො විවරං සමාදය පකකමති “පචෙච්ඤා” නති. සො ඛහිසීමගතො තං විවරං කාරෙති, සො කතචීවරො “පචෙච්ඤාං, පචෙච්ඤා” නති සමගුණාති කසීනුද්ධාරං. තස්ස භික්ඛුනො සහ භික්ඛුහි කසීනුද්ධාරො.(7)

සමාදයසත්තකං නිට්ඨිතං

1. භික්ඛු අත්ථකසීනො විප්පකතචීවරං ආදය පකකමති. තස්ස ඛහිසීමගතස්ස ඵලං හොති: “ඉධෙවිමං විවරං කාරෙස්සං, න පචෙච්ඤා” නති. සො තං විවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො තිට්ඨානන්තිකො කසීනුද්ධාරො. (1)

2. භික්ඛු අත්ථකසීනො විප්පකතචීවරං ආදය පකකමති. තස්ස ඛහිසීමගතස්ස ඵලං හොති: “නෙවිමං විවරං කාරෙස්සං, න පචෙච්ඤා” නති. තස්ස භික්ඛුනො සන්තිට්ඨානන්තිකො කසීනුද්ධාරො. (2)

3. භික්ඛු අත්ථකසීනො විප්පකතචීවරං ආදය පකකමති. තස්ස ඛහිසීමගතස්ස ඵලං හොති: “ඉධෙවිමං විවරං කාරෙස්සං, න පචෙච්ඤා” නති. සො තං විවරං කාරෙති, තස්ස තං විවරං කසිරමානං තස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනන්තිකො කසීනුද්ධාරො. (3)

4. භික්ඛු අත්ථකසීනො විප්පකතචීවරං ආදය පකකමති “පචෙච්ඤා” නති. සො ඛහිසීමගතො තං විවරං කාරෙති, සො කතචීවරො ඥාණාති: “උබ්බතං කීර තසමිං ආචාසෙ කසීන” නති. තස්ස භික්ඛුනො ආවණන්තිකො කසීනුද්ධාරො. (4)

5. භික්ඛු අත්ථකසීනො විප්පකතචීවරං ආදය පකකමති “පචෙච්ඤා” නති. සො ඛහිසීමගතො තං විවරං කාරෙති, සො කතචීවරො “පචෙච්ඤාං, පචෙච්ඤා” නති ඛහිද්ධා කසීනුද්ධාරං චිත්තාමෙති. තස්ස භික්ඛුනො සීමාතිකකන්තිකො කසීනුද්ධාරො. (5)

6. භික්ඛු අත්ථකසීනො විප්පකතචීවරං ආදය පකකමති. “පචෙච්ඤා” නති. සො ඛහිසීමගතො තං විවරං කාරෙති, සො කතචීවරො “පචෙච්ඤාං, පචෙච්ඤා” නති සමගුණාති කසීනුද්ධාරං. තස්ස භික්ඛුනො සහ භික්ඛුහි කසීනුද්ධාරො. (6)

ආදයජකකං නිට්ඨිතං.

6. අනුලකසීන ඇති මහණ තෙමේ සිටුර රැගෙන “පෙරලා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. නිම කළ සිටුරු ඇති ඒ මහණ තෙමේ “පෙරලා එන්නෙමි. පෙරලා එන්නෙමි” යි කසීනයාගේ ඉදිරීම තෙක් බැහැර කල් ඉක්මවයි. ඒ මහණහුට සීමාව ඉකුත්වීම අවසන් කොට ඇති කසීනුඥාරය වේ. (6)

7. අනුලකසීන ඇති මහණ තෙමේ සිටුර රැගෙන “පෙරලා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. නිම කළ සිටුරු ඇති ඒ මහණ තෙමේ “පෙරලා එන්නෙමි. පෙරලා එන්නෙමි” යි කසීනුඥාරයට පැමිණේ. ඒ මහණහුට හිඤ්ඤත් සමග කසීනුඥාරය වේ. (7)

සමාදයසන්නාහය නිමි.

1. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ අඩාල කළ සිටුර ගෙන බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දීම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිටුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කසීනුඥාරය වේ. (1)

2. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිටුර ගෙන බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මේ සිටුර නො කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සතිටුකන් කිරීම අවසන් කොට ඇති කසීනුඥාරය වේ. (2)

3. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිටුර ගෙන බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දීම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරුණු ලබන ඒ සිටුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කසීනුඥාරය වේ. (3)

4. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිටුර ගෙන “පෙරලා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ “ඒ ආවාසයෙහි කසීනය උදුරණ ලද්දේ ල” යි අසයි. ඒ මහණහුට ඇසීම අවසන් කොට ඇති කසීනුඥාරය වේ. (4)

5. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිටුර ගෙන “පෙරලා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. කළ සිටුරු ඇති ඒ මහණ තෙමේ “පෙරලා එන්නෙමි. පෙරලා එන්නෙමි” යි කසීනයාගේ ඉදිරීම තෙක් බැහැර කල් ඉක්මවයි. ඒ මහණහුට සීමාව ඉකුත්වීම අවසන් කොට ඇති කසීනුඥාරය වේ. (5)

6. ඇතිරු කසීනය ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිටුර ගෙන “පෙරලා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. කළ සිටුර ඇති ඒ මහණ තෙමේ “පෙරලා එන්නෙමි. පෙරලා එන්නෙමි” යි කසීනුඥාරයට පැමිණේ. ඒ මහණහුට හිඤ්ඤත් සමග කසීනුඥාරය වේ. (6)

ආදය ජනනය නිමි.

1. භික්ඛු අත්ථකසීනො විප්පකතච්චරං සමාදාය පකකමති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං, න පචෙචස්ස”නති, සො තං චීවරං කාරෙති, තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානනතියො කසීනුඤ්ඤාරො. (1)

2. භික්ඛු අත්ථකසීනො විප්පකතච්චරං සමාදාය පකකමති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: “නෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං, න පචෙචස්ස”නති, තස්ස භික්ඛුනො සනතිට්ඨානනතියො කසීනුඤ්ඤාරො. (2)

3. භික්ඛු අත්ථකසීනො විප්පකතච්චරං සමාදාය පකකමති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං, න පචෙචස්ස”නති, සො තං චීවරං කාරෙති, තස්ස තං චීවරං කසිරමානං තස්සති, තස්ස භික්ඛුනො නාසනනතියො කසීනුඤ්ඤාරො. (3)

4. භික්ඛු අත්ථකසීනො විප්පකතච්චරං සමාදාය පකකමති “පචෙචස්ස” නති, සො බහිසීමගතො තං චීවරං කාරෙති, සො කතච්චරො ඥාණාති: “උබ්භතං කීර තසමිං ආවාසෙ කසීන” නති, තස්ස භික්ඛුනො සචණනතියො කසීනුඤ්ඤාරො. (4)

5. භික්ඛු අත්ථකසීනො විප්පකතච්චරං සමාදාය පකකමති “පචෙචස්ස” නති, සො බහිසීමගතො තං චීවරං කාරෙති, සො කතච්චරො “පචෙචස්සං, පචෙචස්ස” නති, බහිඤ්ඤා කසීනුඤ්ඤාරං චිත්තාමෙති, තස්ස භික්ඛුනො සීමානිකකනතියො කසීනුඤ්ඤාරො. (5)

6. භික්ඛු අත්ථකසීනො විප්පකතච්චරං සමාදාය පකකමති “පචෙචස්ස” නති, සො බහිසීමගතො තං චීවරං කාරෙති, සො කතච්චරො “පචෙචස්සං, පචෙචස්ස” නති සමභුණාති කසීනුඤ්ඤාරං, තස්ස භික්ඛුනො සහ භික්ඛුභි කසීනුඤ්ඤාරො. (6)

සමාදායජ්ඣාකං හිට්ඨිතං.

1. භික්ඛු අත්ථකසීනො චීවරං ආදාය පකකමති, තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං, න පචෙචස්ස” නති, සො තං චීවරං කාරෙති, තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානනතියො කසීනුඤ්ඤාරො. (1)

2. භික්ඛු අත්ථකසීනො චීවරං ආදාය පකකමති, තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: “නෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං, න පචෙචස්ස” නති, තස්ස භික්ඛුනො සනතිට්ඨානනතියො කසීනුඤ්ඤාරො. (2)

1. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ අඩාල කළ සිටුවර රැගෙන බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දීම මේ සිටුවර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුවර කරවයි. ඒ මහණහුට සිටුවර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කසීනුඤ්ඤාය වේ. (1)

2. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ අඩාල කළ සිටුවර රැගෙන බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මේ සිටුවර නො කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සනිටුහන් කිරීම අවසන් කොට ඇති කසීනුඤ්ඤාය වේ. (2)

3. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ අඩාල කළ සිටුවර රැගෙන බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දීම මේ සිටුවර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුවර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන ඒ සිටුවර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කසීනුඤ්ඤාය වේ. (3)

4. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ අඩාල කළ සිටුවර රැගෙන “පෙරලා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුවර කරවයි. කළ සිටුවර ඇති ඒ මහණ තෙමේ “ඒ ආවාසයෙහි කසීනය උදුරුණ ලද්දේ ල” යි අසයි. ඒ මහණහුට ඇසීම අවසන් කොට ඇති කසීනුඤ්ඤාය වේ. (4)

5. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ අඩාල කළ සිටුවර රැගෙන “පෙරලා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුවර කරවයි. කළ සිටුවර ඇති ඒ මහණ තෙමේ “පෙරලා එන්නෙමි. පෙරලා එන්නෙමි” යි කසීනයාගේ ඉදිරිම තෙක් බැහැර කල් ගෙවයි. ඒ මහණහුට සීමාව ඉකුත් වීම අවසන් කොට ඇති කසීනුඤ්ඤාය වේ. (5)

6. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ අඩාල කළ සිටුවර රැගෙන “පෙරලා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුවර කරවයි. කළ සිටුවර ඇති ඒ මහණ තෙමේ “පෙරලා එන්නෙමි. පෙරලා එන්නෙමි” යි කසීනුඤ්ඤායට පැමිණේ ඒ මහණහුට භික්ෂුන් සමග කසීනුඤ්ඤාය වේ. (6)

සමාදායස්කකය නිමි.

1. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ සිටුවර ගෙන බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දීම මේ සිටුවර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුවර කරවයි. ඒ මහණහුට සිටුවර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කසීනුඤ්ඤාය වේ. (1)

2. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ සිටුවර ගෙන බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මේ සිටුවර නො කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සනිටුහන් කිරීම අවසන් කොට ඇති කසීනුඤ්ඤාය වේ. (2)

3. භික්ඛු අත්තකසීනො චීවරං ආදය පකකමති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං න පච්චෙස්ස”නති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස තං චීවරං කසිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනො තාසනනතීකො කසීනුඤ්ඤාරො. (3)

[ආදය නිකං. 1.]

4. භික්ඛු අත්තකසීනො චීවරං ආදය පකකමති. “න පච්චෙස්ස”නති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති, “ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං” නති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානනතීකො කසීනුඤ්ඤාරො. (4)

5. භික්ඛු අත්තකසීනො චීවරං ආදය පකකමති “න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: “නෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං” නති. තස්ස භික්ඛුනො සන්තිට්ඨානනතීකො කසීනුඤ්ඤාරො. (5)

6. භික්ඛු අත්තකසීනො චීවරං ආදය පකකමති න “පච්චෙස්ස”නති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං” නති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස තං චීවරං කසිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනො තාසනනතීකො කසීනුඤ්ඤාරො. (6)

[ආදය නිකං. 2.]

7. භික්ඛු අත්තකසීනො චීවරං ආදය පකකමති අනගිට්ඨිනෙන. නෙවස්ස හොති: “පච්චෙස්ස” නති. න පනස්ස හොති: “න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානනතීකො කසීනුඤ්ඤාරො. (7)

8. භික්ඛු අත්තකසීනො චීවරං ආදය පකකමති අනගිට්ඨිනෙන. නෙවස්ස හොති: “පච්චෙස්ස” නති. න පනස්ස හොති: “න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: “නෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස භික්ඛුනො සන්තිට්ඨානනතීකො කසීනුඤ්ඤාරො. (8)

9. භික්ඛු අත්තකසීනො චීවරං ආදය පකකමති අනගිට්ඨිනෙන. නෙවස්ස හොති: “පච්චෙස්ස” නති. න පනස්ස හොති: “න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස තං චීවරං කසිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනො තාසනනතීකො කසීනුඤ්ඤාරො. (9)

[ආදය නිකං. 3.]

3. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ සිටුර ගෙණ බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන ඒ සිටුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කසීනුඥාරය වේ. (3)

[ආදය නිකය 1.]

4. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ සිටුර ගෙණ “පෙරලා නො එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිටුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කසීනුඥාරය වේ. (4)

5. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ සිටුර ගෙණ “පෙරලා නො එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මේ සිටුර නො කරවන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සතිටුකන් කිරීම අවසන් කොට ඇති කසීනුඥාරය වේ. (5)

6. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ සිටුර ගෙණ “පෙරලා නො එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන ඒ සිටුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කසීනුඥාරය වේ. (6)

[ආදය නිකය 2.]

7. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ (එන්නෙමි යි හෝ නො එන්නෙමි යි හෝ) නො ඉටිමෙන් සිටුර ගෙණ බැහැර යෙයි. ඒ මහණහුට “පෙරලා එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. ඒ “මහණහුට පෙරලා නො එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිටුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කසීනුඥාරය වේ. (7)

8. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ නො ඉටිමෙන් සිටුර ගෙණ බැහැර යෙයි. ඒ මහණහුට “පෙරලා එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. ඒ මහණහුට “පෙරලා නො එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මේ සිටුර නො කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සතිටුකන අවසන් කොට ඇති කසීනුඥාරය වේ. (8)

9. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ නො ඉටිමෙන් සිටුර ගෙණ බැහැර යෙයි. ඒ මහණහුට “පෙරලා එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. ඒ මහණහුට “පෙරලා නො එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන ඒ සිටුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කසීනුඥාරය වේ. (9)

[ආදය නිකය 3.]

10. භික්ඛු අත්ථකසීනො වීචරං ආදය පකකමති “පචෙවස්ස” නති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං වීචරං කාරෙස්සං. න පචෙවස්ස” නති. සො තං වීචරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානනතිකො කසීනුඤාරො. (10)

11. භික්ඛු අත්ථකසීනො වීචරං ආදය පකකමති “පචෙවස්ස” නති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: “නෙවිමං වීචරං කාරෙස්සං. න පචෙවස්ස” නති. තස්ස භික්ඛුනො සනතිට්ඨානනතිකො කසීනුඤාරො. (11)

12. භික්ඛු අත්ථකසීනො වීචරං ආදය පකකමති “පචෙවස්ස” නති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං වීචරං කාරෙස්සං. න පචෙවස්ස” නති. සො තං වීචරං කාරෙති. තස්ස තං වීචරං කසිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනනතිකො කසීනුඤාරො. (12)

13. භික්ඛු අත්ථකසීනො වීචරං ආදය පකකමති “පචෙවස්ස” නති. සො බහිසීමගතො තං වීචරං කාරෙති. සො කතචීචරො සුණාති: “උබ්භතං සීර තසමිං ආචාසෙ කසීන” නති. තස්ස භික්ඛුනො සචණනතිකො කසීනුඤාරො. (13)

14. භික්ඛු අත්ථකසීනො වීචරං ආදය පකකමති “පචෙවස්ස” නති. සො බහිසීමගතො තං වීචරං කාරෙති. සො කතචීචරො “පචෙවස්සං. පචෙවස්ස” නති බහිඤා කසීනුඤාරං චිතිතාමෙති. තස්ස භික්ඛුනො සීමාතිකකනතිකො කසීනුඤාරො. (14)

15. භික්ඛු අත්ථකසීනො වීචරං ආදය පකකමති “පචෙවස්ස” නති. සො බහි සීමගතො තං වීචරං කාරෙති. සො කතචීචරො “පචෙවස්සං. පචෙවස්ස” නති සමුණාති කසීනුඤාරං. තස්ස භික්ඛුනො සහ භික්ඛුති කසීනුඤාරො. (15)

(ආදය ඡක්කං)
[ආදයපණණරසකං නිට්ඨිතං.]

16. භික්ඛු අත්ථකසීනො වීචරං සමාදය පකකමති. -පෙ- (ආදය චාරසදිසං එවං විජාරෙතබ්බං.)

[සමාදයපණණරසක පෙය්‍යාලං.]

17. භික්ඛු අත්ථකසීනො විප්පකතචීචරං ආදය පකකමති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං වීචරං කාරෙස්සං, න පචෙවස්ස” නති සො තං වීචරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානනතිකො කසීනුඤාරො. (සමාදය චාරසදිසං එවං විජාරෙතබ්බං)

[විප්පකතආදයපණණරසක පෙය්‍යාලං.]

1. භික්ඛු අත්ථකසීනො විප්පකතචීචරං සමාදය පකකමති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං වීචරං කාරෙස්සං, න පචෙවස්ස” නති. සො තං වීචරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානනතිකො කසීනුඤාරො. (1)

10. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ සිටුර ගෙණ “පෙරලා එන්නෙමි” සි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” සි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිටුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඤ්චාරය වේ. (10)

11. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ සිටුර ගෙණ “පෙරලා එන්නෙමි” සි. බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මේ සිටුර නො කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” සි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සතිවුකන් කිරීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඤ්චාරය වේ. (11)

12. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ “පෙරලා එන්නෙමි” සි සිටුර ගෙණ බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” සි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන ඒ සිටුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඤ්චාරය වේ. (12)

13. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ “පෙරලා එන්නෙමි” සි සිටුර ගෙණ බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. කළ සිටුර ඇති ඒ මහණ තෙමේ “ඒ ආවාසයෙහි කසිනය උදුරණ ලද්දේ ල” සි අසයි. ඒ මහණහුට ඇසීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඤ්චාරය වේ. (13)

14. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ “පෙරලා එන්නෙමි” සි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. කළ සිටුර ඇති ඒ මහණ තෙමේ “පෙරලා එන්නෙමි. පෙරලා එන්නෙමි” සි කසිනයාගේ ඉදිරිම තෙක් බැහැර කල් ඉක්මවයි. ඒ මහණහුට සීමාව ඉක්ම යෑම අවසන් කොට ඇති කසිනුඤ්චාරය වේ. (14)

15. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ “පෙරලා එන්නෙමි” සි සිටුර ගෙණ බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. කළ සිටුර ඇති ඒ මහණ තෙමේ “පෙරලා එන්නෙමි. පෙරලා එන්නෙමි” සි කසිනුඤ්චාරයට පෑමනේ. ඒ මහණහුට භික්ෂුන් සමග කසිනුඤ්චාරය වේ. (15)

(ආදය ඡක්කය සි.)
[ආදය පසලොස්වර නිමි.]

16. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ සිටුර රැගෙණ බැහැර යෙයි.
-පෙ- (ආදයවාරය සේ විහාර කට යුතු ය.)
[සමාදය පසලොස්වර පෙය්‍යාලමෙන් දතයුතු.]

17. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ අබාල කළ සිටුර ගෙණ බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” සි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිටුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඤ්චාරය වේ. (සමාදයවාරය සේ විහාර කට යුතු ය.)
[විසාකතආදය පසලොස්වර පෙය්‍යාලමෙන් දතයුතු.]

1. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ අබාල සිටුර ගෙණ බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” සි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිටුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඤ්චාරය වේ. (1)

2. භික්ඛු අත්තකඝිනො විපසකතච්චරං සමාදය පකකමති. තස්ස බ්භිසිමගතස්ස එවං හොති: “නෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං, න පච්චෙස්ස” නති, තස්ස භික්ඛුනො සන්තිට්ඨානනනිකො කඝිනුඤාරො. (2)

3. භික්ඛු අත්තකඝිනො විපසකතච්චරං සමාදය පකකමති. තස්ස බ්භිසිමගතස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං, න පච්චෙස්ස” නති, සො තං චීවරං කාරෙති, තස්ස තං චීවරං කඝිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනනනිකො කඝිනුඤාරො (3)

[විපසකතසමාදයනිකං. 1.]

4. භික්ඛු අත්තකඝිනො විපසකතච්චරං සමාදය පකකමති “න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස බ්භිසිමගතස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං” නති. සො තං චීවරං කාරෙති, තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානනනිකො කඝිනුඤාරො. (4)

5. භික්ඛු අත්තකඝිනො විපසකතච්චරං සමාදය පකකමති “න පච්චෙස්ස” නති, තස්ස බ්භිසිමගතස්ස එවං හොති: “නෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං” නති, තස්ස භික්ඛුනො සන්තිට්ඨානනනිකො කඝිනුඤාරො. (5)

6. භික්ඛු අත්තකඝිනො විපසකතච්චරං සමාදය පකකමති “න පච්චෙස්ස” නති, තස්ස බ්භිසිමගතස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං” නති, සො තං චීවරං කාරෙති, තස්ස තං චීවරං කඝිරමානං නස්සති, තස්ස භික්ඛුනො නාසනනනිකො කඝිනුඤාරො. (6)

[විපසකතසමාදයනිකං. 2.]

7. භික්ඛු අත්තකඝිනො විපසකතච්චරං සමාදය පකකමති අනඝි-
ට්ඨිතෙන, නෙවස්ස හොති: “පච්චෙස්ස” නති, න පනස්ස හොති: “න පච්චෙස්ස” නති, තස්ස බ්භිසිමගතස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං, න පච්චෙස්ස” නති, සො තං චීවරං කාරෙති, තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානනනිකො කඝිනුඤාරො. (7)

8. භික්ඛු අත්තකඝිනො විපසකතච්චරං සමාදය පකකමති අනඝි-
ට්ඨිතෙන, නෙවස්ස හොති: “පච්චෙස්ස”, නති, න පනස්ස හොති: “න පච්චෙස්ස” නති, තස්ස බ්භිසිමගතස්ස එවං හොති: “නෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං, න පච්චෙස්ස” නති, තස්ස භික්ඛුනො සන්තිට්ඨානනනිකො කඝිනුඤාරො. (8)

9. භික්ඛු අත්තකඝිනො විපසකතච්චරං සමාදය පකකමති අනඝි-
ට්ඨිතෙන, නෙවස්ස හොති: “පච්චෙස්ස” නති, න පනස්ස හොති: “න පච්චෙස්ස” නති, තස්ස බ්භිසිමගතස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං, න පච්චෙස්ස” නති, සො තං චීවරං කාරෙති, තස්ස තං චීවරං කඝිරමානං නස්සති, තස්ස භික්ඛුනො නාසනනනිකො කඝිනුඤාරො. (9)

[විපසකතසමාදයනිකං. 3.]

2. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිටුර රැගෙන බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මේ සිටුර නො කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සතිටුහන් කිරීම අවසන් කොට ඇති කසීනුඤ්ඤාය වේ. (2).

3. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිටුර රැගෙන බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන ඒ සිටුර නැසෙයි ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කසීනුඤ්ඤාය වේ. (3)

[විපසනනසමාදායනිකාය. 1.]

4. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිටුර රැගෙන “පෙරලා නො එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිටුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කසීනුඤ්ඤාය වේ. (4)

5. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිටුර රැගෙන “පෙරලා නො එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මේ සිටුර නො කරවන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සතිටුහන් කිරීම අවසන් කොට ඇති කසීනුඤ්ඤාය වේ. (5)

6. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිටුර රැගෙන “පෙරලා නො එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණතෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන ඒ සිටුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කසීනුඤ්ඤාය වේ. (6)

[විපසනනසමාදායනිකාය. 2.]

7. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිටුර රැගෙන නො ඉටිමෙන් බැහැර යෙයි. ඒ මහණහුට “පෙරලා එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. ඒ මහණහුට “පෙරලා නො එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිටුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කසීනුඤ්ඤාය වේ. (7)

8. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිටුර රැගෙන නො ඉටිමෙන් බැහැර යෙයි. ඒ මහණහුට “පෙරලා එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. ඒ මහණහුට “පෙරලා නො එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මේ සිටුර නො කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සතිටුහන් කිරීම අවසන් කොට ඇති කසීනුඤ්ඤාය වේ. (8)

9. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිටුර රැගෙන නො ඉටා බැහැර යෙයි. ඒ මහණහුට “පෙරලා එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. ඒ මහණහුට “පෙරලා නො එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන ඒ සිටුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කසීනුඤ්ඤාය වේ. (9)

[විපසනනසමාදායනිකාය. 3.]

10. භික්ඛු අත්ථකසීනො විප්පකතච්චරං සමාදාය පකකමති “පච්චෙවස්ස” නති. තස්ස ඛනිසීමගතස්ස ඵලං හොති: “ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙවස්ස” නති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානනතිකො කසීනුඤ්ඤා රො (10)

11. භික්ඛු අත්ථකසීනො විප්පකතච්චරං සමාදාය පකකමති “පච්චෙවස්ස” නති. තස්ස ඛනිසීමගතස්ස ඵලං හොති: “නෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙවස්ස” නති. තස්ස භික්ඛුනො සනතිට්ඨානනතිකො කසීනුඤ්ඤා රො. (11)

12. භික්ඛු අත්ථකසීනො විප්පකතච්චරං සමාදාය පකකමති “පච්චෙවස්ස” නති. තස්ස ඛනිසීමගතස්ස ඵලං හොති: “ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙවස්ස” නති. තස්ස තං චීවරං කසිරමානං තස්සති. තස්ස භික්ඛුනො තාසනනතිකො කසීනුඤ්ඤා රො. (12)

13. භික්ඛු අත්ථකසීනො විප්පකතච්චරං සමාදාය පකකමති “පච්චෙවස්ස” නති. සො ඛනිසීමගතො තං චීවරං කාරෙති. සො කතච්චරො පුණාති: “උඛතං කීර තසමිං ආවාසෙ කසීන” නති. තස්ස භික්ඛුනො සවණනතිකො කසීනුඤ්ඤා රො. (13)

14. භික්ඛු අත්ථකසීනො විප්පකතච්චරං සමාදාය පකකමති. “පච්චෙවස්ස” නති. සො ඛනිසීමගතො තං චීවරං කාරෙති. සො කතච්චරො “පච්චෙවස්සං, පච්චෙවස්ස” නති ඛනිඤ්ඤා කසීනුඤ්ඤාරං චීතිනාමෙති. තස්ස භික්ඛුනො සීමාතිකකනතිකො කසීනුඤ්ඤා රො. (14)

15. භික්ඛු අත්ථකසීනො විප්පකතච්චරං සමාදාය පකකමති “පච්චෙවස්ස” නති. සො ඛනිසීමගතො තං චීවරං කාරෙති. සො කතච්චරො “පච්චෙවස්සං, පච්චෙවස්ස” නති සමභුණාති කසීනුඤ්ඤාරං. තස්ස භික්ඛුනො සභ භික්ඛුති කසීනුඤ්ඤා රො. (15)

(විප්පකතසමාදායජකකං)

[විප්පකතසමාදායපණ්ණරසකං]

ආදායපාණ්ණාරො තිට්ඨිතො.

10. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිටුර රැගෙන “පෙරලා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දීම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිටුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කසීනුඤ්චාරය වේ. (10)

11. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිටුර රැගෙන “පෙරලා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මේ සිටුර නො කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සතිවූහත් කිරීම අවසන් කොට ඇති කසීනුඤ්චාරය වේ. (11)

12. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිටුර රැගෙන “පෙරලා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දීම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන ඒ සිටුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කසීනුඤ්චාරය වේ. (12)

13. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිටුර රැගෙන “පෙරලා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. කළ සිටුරු ඇති ඒ මහණ තෙමේ “ඒ ආවාසයෙහි කසීනය උදුරණ ලද්දේ ල” යි අසයි. ඒ මහණහුට ඇසීම අවසන් කොට ඇති කසීනුඤ්චාරය වේ. (13)

14. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිටුර රැගෙන “පෙරලා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. කළ සිටුරු ඇති ඒ මහණ තෙමේ “පෙරලා එන්නෙමි” යි කසීනයාගේ ඉදිරිම දක්වා බැහැර කල් ගෙවයි. ඒ මහණහුට සීමාව ඉක්මවීම අවසන් කොට ඇති කසීනුඤ්චාරය වේ. (14)

15. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිටුර රැගෙන “පෙරලා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. කළ සිටුරු ඇති ඒ මහණ තෙමේ “පෙරලා එන්නෙමි. පෙරලා එන්නෙමි” යි කසීනුඤ්චාරයට පෑමකේ. ඒ මහණහුට භික්ෂුන් සමග කසීනුඤ්චාරය වේ. (15)

(විසාකතසමාදයජකතය.)

[විසාකතසමාදය පසලොස්වර.]

ආදයනාණචාරය හිමි.

1. භික්ඛු අක්ඛණ්ඩනො විවරාසාය පකකමති. සො බහිසීමගතො නං විවරාසං පසිරුපාසති. අනාසාය ලහති. ආසාය න ලහති. තස්ස ඵලං හොති: “ඉධෙවිමං විවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. සො නං විවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානනාතිකො කසීනුඤාරො.

2. භික්ඛු අක්ඛණ්ඩනො විවරාසාය පකකමති. සො බහිසීමගතො නං විවරාසං පසිරුපාසති. අනාසාය ලහති. ආසාය න ලහති. තස්ස ඵලං හොති: “නෙවිමං විවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස භික්ඛුනො සන්තිට්ඨානනාතිකො කසීනුඤාරො.

3. භික්ඛු අක්ඛණ්ඩනො විවරාසාය පකකමති. සො බහිසීමගතො නං විවරාසං පසිරුපාසති. අනාසාය ලහති. ආසාය න ලහති. තස්ස ඵලං හොති: “ඉධෙවිමං විවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. සො නං විවරං කාරෙති. තස්ස නං විවරං කසිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනනාතිකො කසීනුඤාරො.

4. භික්ඛු අක්ඛණ්ඩනො විවරාසාය පකකමති. තස්ස බහිසීමගතස්ස ඵලං හොති: “ඉධෙවිමං විවරාසං පසිරුපාසස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. සො නං විවරාසං පසිරුපාසති. තස්ස සා විවරාසා උපවජ්ජිත්ති. තස්ස භික්ඛුනො ආසාවච්චේදිකො කසීනුඤාරො.

5. භික්ඛු අක්ඛණ්ඩනො විවරාසාය පකකමති “න පච්චෙස්ස” නති. සො බහිසීමගතො නං විවරාසං පසිරුපාසති. අනාසාය ලහති. ආසාය න ලහති. තස්ස ඵලං හොති: “ඉධෙවිමං විවරං කාරෙස්සං” නති. සො නං විවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානනාතිකො කසීනුඤාරො.

6. භික්ඛු අක්ඛණ්ඩනො විවරාසාය පකකමති “න පච්චෙස්ස” නති. සො බහිසීමගතො නං විවරාසං පසිරුපාසති. අනාසාය ලහති. ආසාය න ලහති. තස්ස ඵලං හොති: “නෙවිමං විවරං කාරෙස්සං” නති. තස්ස භික්ඛුනො සන්තිට්ඨානනාතිකො කසීනුඤාරො.

7. භික්ඛු අක්ඛණ්ඩනො විවරාසාය පකකමති “න පච්චෙස්ස” නති. සො බහිසීමගතො නං විවරාසං පසිරුපාසති. අනාසාය ලහති. ආසාය න ලහති. තස්ස ඵලං හොති: “ඉධෙවිමං විවරං කාරෙස්සං” නති. සො නං විවරං කාරෙති. තස්ස නං විවරං කසිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනනාතිකො කසීනුඤාරො.

1. ඇතිරු කඨින ඇති මහණ තෙමේ සිටුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කරයි. ආසා නො කළ (යම්කිසි) නැතකින්* (සිටුරු) ලබයි. ආසා කළ නැතින් නො ලබයි. ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිටුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුධාරය වේ.

2. ඇතිරු කඨින ඇති මහණ තෙමේ සිටුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කරයි. ආසා නො කළ නැතකින් (සිටුරු) ලබයි. ආසා කළ නැතින් නො ලබයි. ඒ මහණහුට “මේ සිටුර නො කරවන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සතිවුනන් කිරීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුධාරය වේ.

3. ඇතිරු කඨින ඇති මහණ තෙමේ සිටුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කරයි. ආසා නො කළ නැතකින් (සිටුරු) ලබයි. ආසා කළ නැතින් නො ලබයි. ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරුණු ලබන ඒ සිටුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුධාරය වේ.

4. ඇතිරු කඨින ඇති මහණ තෙමේ සිටුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කරන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. ඒ මහණහුගේ ඒ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව සිදී යයි. ඒ මහණහුට ආසා සිදීම ඇති කඨිනුධාරය වේ.

5. ඇතිරු කඨින ඇති මහණ තෙමේ සිටුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් “පෙරළා නො එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. ආසා නො කළ නැතකින් (සිටුරු) ලබයි. ආසා කළ නැතින් නො ලබයි. ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිටුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුධාරය වේ.

6. ඇතිරු කඨින ඇති මහණ තෙමේ “පෙරළා නො එන්නෙමි” යි සිටුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. ආසා නො කළ නැතකින් (සිටුරු) ලබයි. ආසා කළ නැතින් නො ලබයි. ඒ මහණහුට “මේ සිටුර නො කරවන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සතිවුනන් කිරීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුධාරය වේ.

7. ඇතිරු කඨින ඇති මහණ තෙමේ “පෙරළා නො එන්නෙමි” යි සිටුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. ආසා නො කළ නැතකින් (සිටුරු) ලබයි. ආසා කළ නැතින් නො ලබයි. ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරුණු ලබන්නා වූ ඒ සිටුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුධාරය වේ.

* අනාසය ලහභීති යමි. ණුල වීර. ලහභාමානි ආසා අනුපසන්නපුබ්බා, තභ් වීරාසය අනුපසන්නපානෙ යභ් සභ්ඵි ලහභාමානි අපභා. ආසාය න ලහභීති ආසාසිතාධිකානෙ න ලහභීති අපභා - විමිතිවිනාදනී.

8. භික්ඛු අත්භකඨිනො විචරාසාය පකකමති “න පචේවසා”නති. තසා ඛතිසීමගතසා ඵලං ගොති: “ඉධෙවිමං විචරාසං පසිරුපාසිසා”නති. සො තං විචරාසං පසිරුපාසති. තසා සා විචරාසා උපච්ඡස්සති. තසා භික්ඛුනො ආසාවචේජ්ඣිකො කඨිනුඤාචො.

9. භික්ඛු අත්භකඨිනො විචරාසාය පකකමති අනධිට්ඨිතෙන. නෙවසා ගොති “පචේවසා” නති. න පනසා ගොති “න පචේවසා” නති. සො ඛතිසීමගතො තං විචරාසං පසිරුපාසති. අනාසාය ලහති. ආසාය න ලහති. තසා ඵලං ගොති: “ඉධෙවිමං විචරං කාරෙසාං. න පචේවසා” නති. සො තං විචරං කාරෙති. තසා භික්ඛුනො තිට්ඨානනතිකො කඨිනුඤාචො.

10. භික්ඛු අත්භකඨිනො විචරාසාය පකකමති අනධිට්ඨිතෙන. නෙවසා ගොති “පචේවසා” නති. න පනසා ගොති “න පචේවසා” නති. සො ඛතිසීමගතො තං විචරාසං පසිරුපාසති. අනාසාය ලහති. ආසාය න ලහති. තසා ඵලං ගොති: “නෙවිමං විචරං කාරෙසාං. න පචේවසා” නති. තසා භික්ඛුනො සන්තිට්ඨානනතිකො කඨිනුඤාචො.

11. භික්ඛු අත්භකඨිනො විචරාසාය පකකමති අනධිට්ඨිතෙන. නෙවසා ගොති “පචේවසා” නති. න පනසා ගොති “න පචේවසා”නති. සො ඛතිසීමගතො විචරාසං පසිරුපාසති. අනාසාය ලහති. ආසාය න ලහති. තසා ඵලං ගොති: “ඉධෙවිමං විචරං කාරෙසාං. න පචේවසා”නති. සො තං විචරං කාරෙති. තසා තං විචරං කසිරමානං නසාති. තසා භික්ඛුනො නාසනනතිකො කඨිනුඤාචො.

12. භික්ඛු අත්භකඨිනො විචර සාය පකකමති අනධිට්ඨිතෙන. නෙවසා ගොති “පචේවසා” නති. න පනසා ගොති “න පචේවසා”නති. තසා ඛතිසීමගතසා ඵලං ගොති: “ඉධෙවිමං විචරාසං පසිරුපාසිසාං. න පචේවසා”නති. සො තං විචරාසං පසිරුපාසති. තසා සා විචරාසා උපච්ඡස්සති. තසා භික්ඛුනො ආසාවචේජ්ඣිකො කඨිනුඤාචො.

අනාසා ද්වාදශනං¹ නිට්ඨිතං.

1 “පද්දලසකා” ම ඡ ස.

8. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ “පෙරලා නො එන්නෙමි” යි සිටුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කරන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. ඒ මහණහුගේ ඒ සිටුරු ලැබීමේ අසාව සිදී යයි. ඒ මහණහුට ආසා සිදීම ඇති කසීනුඤ්ඤාය වේ.

9. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ සිටුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් නො ඉටා (නැවත ඊම නෝ නො ඊම මෙනෙහි නො කොට) බැහැර යෙයි. ඒ මහණහුට “පෙරලා එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. ඒ මහණහුට “පෙරලා නො එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. ආසා නො කළ නැතකින් (සිටුරු) ලබයි. ආසා කළ නැතින් නො ලබයි. ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුරු කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු කරවයි. ඒ මහණහුට සිටුරු තිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කසීනුඤ්ඤාය වේ.

10. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ සිටුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් නො ඉටා බැහැර යෙයි. ඒ මහණහුට “පෙරලා එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. ඒ මහණහුට “පෙරලා නො එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. ආසා නො කළ නැතකින් (සිටුරු) ලබයි. ආසා කළ තැනින් නො ලබයි. ඒ මහණහුට “මේ සිටුරු නො කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සතිවුහන් කිරීම අවසන් කොට ඇති කසීනුඤ්ඤාය වේ.

11. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ සිටුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් නො ඉටා බැහැර යෙයි. ඒ මහණහුට “පෙරලා එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. ඒ මහණහුට “පෙරලා නො එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. ආසා නො කළ නැතකින් (සිටුරු) ලබයි. ආසා කළ තැනින් නො ලබයි. ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුරු කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන ඒ සිටුරු නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කසීනුඤ්ඤාය වේ.

12. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ සිටුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් නො ඉටා බැහැර යෙයි. ඒ මහණහුට “පෙරලා එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. ඒ මහණහුට පෙරලා නො එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කරන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. ඒ මහණහුගේ ඒ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව සිදී යයි. ඒ මහණහුට ආසා සිදීම ඇති කසීනුඤ්ඤාය වේ.

අනාසා ද්වෘදහකය (අනාසා පිලිබද වාර ඥෙලොසා නිමි.

1. භික්ඛු අප්ඵතකඨිනො විවරාසාය පක්කමති “පච්චෙස්ස”නති. සො ඛනිසීමගතො නං විවරාසං පසිරුපාසති. ආසාය ලහති. අනාසාය න ලහති. තස්ස ඵලං හොති: “ඉධෙවිමං විවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස”නති. සො නං විවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානනතීකො කඨිනුද්ධාරො.

2. භික්ඛු අප්ඵතකඨිනො විවරාසාය පක්කමති “පච්චෙස්ස”නති. සො ඛනිසීමගතො නං විවරාසං පසිරුපාසති. ආසාය ලහති. අනාසාය න ලහති. තස්ස ඵලං හොති: “නෙවිමං විවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස”නති. තස්ස භික්ඛුනො සනනිට්ඨානනතීකො කඨිනුද්ධාරො.

3. භික්ඛු අප්ඵතකඨිනො විවරාසාය පක්කමති “පච්චෙස්ස”නති. සො ඛනිසීමගතො නං විවරාසං පසිරුපාසති. ආසාය ලහති. අනාසාය න ලහති. තස්ස ඵලං හොති: “ඉධෙවිමං විවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස”නති. සො නං විවරං කාරෙති. තස්ස නං විවරං කසිරමානං තස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනනතීකො කඨිනුද්ධාරො.

4. භික්ඛු අප්ඵතකඨිනො විවරාසාය පක්කමති “පච්චෙස්ස”නති. තස්ස ඛනිසීමගතස්ස ඵලං හොති: “ඉධෙවිමං විවරාසං පසිරුපාසිස්සං. න පච්චෙස්ස”නති. සො නං විවරාසං පසිරුපාසති. තස්ස සා විවරාසා උපවජ්ජති. තස්ස භික්ඛුනො ආසාවච්චෙජ්ජිකො කඨිනුද්ධාරො.

5. භික්ඛු අප්ඵතකඨිනො විවරාසාය පක්කමති “පච්චෙස්ස”නති. සො ඛනිසීමගතො සුණාති: “උබ්භතං කීර තස්මිං ආවාසෙ කඨින”නති. තස්ස ඵලං හොති: “යනො තස්මිං ආවාසෙ උබ්භතං කඨිනං, ඉධෙවිමං විවරාසං පසිරුපාසිස්ස”නති. සො නං විවරාසං පසිරුපාසති. ආසාය ලහති. අනාසාය න ලහති. තස්ස ඵලං හොති: “ඉධෙවිමං විවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස”නති. සො නං විවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානනතීකො කඨිනුද්ධාරො.

6. භික්ඛු අප්ඵතකඨිනො විවරාසාය පක්කමති “පච්චෙස්ස”නති. සො ඛනිසීමගතො සුණාති: “උබ්භතං කීර තස්මිං ආවාසෙ කඨින”නති. තස්ස ඵලං හොති: “යනො තස්මිං ආවාසෙ උබ්භතං කඨිනං, ඉධෙවිමං විවරාසං පසිරුපාසිස්ස”නති. සො නං විවරාසං පසිරුපාසති. ආසාය ලහති. අනාසාය න ලහති. තස්ස ඵලං හොති: “නෙවිමං විවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස”නති. තස්ස භික්ඛුනො සනනිට්ඨානනතීකො කඨිනුද්ධාරො.

7. භික්ඛු අත්ථකඛසිනො විවරාසාය පකකමති “පච්චෙස්ස”නති, සො බහිසීමගතො සුණාති: “උබ්බතං කීර තසමිං ආවාසෙ කසීන”නති, තස්ස එවං හොති: “යතො තසමිං ආවාසෙ උබ්බතං කසීනං, ඉධෙවිමං විවරාසං පසිරුපාසිස්ස”නති, සො තං විවරාසං පසිරුපාසති, ආසාය ලනති, අනාසාය න ලනති, තස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං විවරං කාරෙස්සං, න පච්චෙස්ස”නති, සො තං විවරං කාරෙති, තස්ස තං විවරං කසිරමානං තස්සති, තස්ස භික්ඛුනො නාසනනතිකො කසීනුඤාරො.

8. භික්ඛු අත්ථකඛසිනො විවරාසාය පකකමති “පච්චෙස්ස”නති, සො බහිසීමගතො සුණාති: “උබ්බතං කීර තසමිං ආවාසෙ කසීන”නති, තස්ස එවං හොති: “යතො තසමිං ආවාසෙ උබ්බතං කසීනං, ඉධෙවිමං විවරාසං පසිරුපාසිස්සං, න පච්චෙස්ස” නති, සො තං විවරාසං පසිරුපාසති, තස්ස සා විවරාසා උපච්ඡිජ්ජති, තස්ස භික්ඛුනො ආසාවච්චේදිකො කසීනුඤාරො.

9. භික්ඛු අත්ථකඛසිනො විවරාසාය පකකමති “පච්චෙස්ස”නති, සො බහිසීමගතො තං විවරාසං පසිරුපාසති, ආසාය ලනති, අනාසාය න ලනති; සො තං විවරං කාරෙති, සො කතච්චරො සුණාති: “උබ්බතං කීර තසමිං ආවාසෙ කසීන”නති, තස්ස භික්ඛුනො සචණනතිකො කසීනුඤාරො.

10. භික්ඛු අත්ථකඛසිනො විවරාසාය පකකමති “පච්චෙස්ස”නති, තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං විවරාසං පසිරුපාසිස්සං, න පච්චෙස්ස”නති, සො තං විවරාසං පසිරුපාසති, තස්ස සා විවරාසා උපච්ඡිජ්ජති, තස්ස භික්ඛුනො ආසාවච්චේදිකො කසීනුඤාරො.

11. භික්ඛු අත්ථකඛසිනො විවරාසාය පකකමති “පච්චෙස්ස”නති, සො බහිසීමගතො තං විවරාසං පසිරුපාසති, ආසාය ලනති, අනාසාය න ලනති, සො තං විවරං කාරෙති, සො කතච්චරො “පච්චෙස්සං, පච්චෙස්ස”නති, බහිඤා කසීනුඤාරං විතීතාමෙති, තස්ස භික්ඛුනො සීමාතිකකනතිකො කසීනුඤාරො.

12. භික්ඛු අත්ථකඛසිනො විවරාසාය පකකමති “පච්චෙස්ස”නති, සො බහිසීමගතො තං විවරාසං පසිරුපාසති, ආසාය ලනති, අනාසාය න ලනති, සො තං විවරං කාරෙති, සො කතච්චරො පච්චෙස්සං, පච්චෙස්ස”නති සම්භුණාති කසීනුඤාරං, තස්ස භික්ඛුනො සහ භික්ඛුති කසීනුඤාරො.

ආසාදමාදසකං නිවසිතං.

7. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ “පෙරලා එන්නෙමි” යි සිටුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ “ඒ ආවාසයෙහි කසිනය උදුරණ ලද්දේ ද” යි අසයි. ඒ මහණහුට “යම් හෙයකින් ඒ ආවාසයෙහි කසිනය උදුරණ ලද්දේ ද, මෙහි දී ම මේ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කරන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි අපෙක්ෂිතස්ථානයෙන් (සිටුරු) ලබයි. අනපෙක්ෂිතස්ථානයකින් නො ලබයි. ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුරු කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණතෙමේ ඒ සිටුරු කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණ ලබන්නා වූ ඒ සිටුරු නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඤ්චාරය වේ.

8. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ “පෙරලා එන්නෙමි” යි සිටුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ “ඒ ආවාසයෙහි කසිනය උදුරණ ලද්දේ ද” යි අසයි. ඒ මහණහුට “යම් හෙයකින් ඒ ආවාසයෙහි කසිනය උදුරණ ලද්දේ ද, මෙහි දී ම මේ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කරන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කරයි. ඒ මහණහුගේ ඒ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව සිදී යයි. ඒ මහණහුට ආසා සිදීම ඇති කසිනුඤ්චාරය වේ.

9. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ “පෙරලා එන්නෙමි” යි සිටුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි අපෙක්ෂිතස්ථානයෙන් (සිටුරු) ලබයි අනපෙක්ෂිතස්ථානයකින් නො ලබයි. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු කරවයි. කළ සිටුරු ඇති ඒ මහණ තෙමේ “ඒ ආවාසයෙහි කසිනය උදුරණ ලද්දේ ද” යි අසයි. ඒ මහණහුට ඇසීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඤ්චාරය වේ.

10. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ “පෙරලා එන්නෙමි” යි සිටුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කරන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. ඒ මහණහුගේ ඒ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව සිදී යයි. ඒ මහණහුට ආසා සිදීම ඇති කසිනුඤ්චාරය වේ.

11. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ “පෙරලා එන්නෙමි” යි සිටුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි අපෙක්ෂිතස්ථානයෙන් (සිටුරු) ලබයි. අනපෙක්ෂිතස්ථානයකින් නො ලබයි. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු කරවයි. කළ සිටුරු ඇති ඒ මහණ තෙමේ “පෙරලා එන්නෙමි. පෙරලා එන්නෙමි” යි කසිනයෙන් ඉදිරිම තෙක් බැහැර කල් ගෙවයි. ඒ මහණහුට (විවරකාල) සීමා ඉක්මවීම* අවසන් කොට ඇති කසිනුඤ්චාරය වේ.

12. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ “පෙරලා එන්නෙමි” යි සිටුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. අපෙක්ෂිතස්ථානයෙන් (සිටුරු) ලබයි. අනපෙක්ෂිතස්ථානයකින් නො ලබයි. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු කරවයි. කළ සිටුරු ඇති ඒ මහණ තෙමේ “පෙරලා එන්නෙමි. පෙරලා එන්නෙමි” යි කසිනුඤ්චාරයට පැමිණේ. ඒ මහණහුට (සෙසු) හිඤ්ඤත් සමග කසිනුඤ්චාරය වේ.

ආසාදවාදසකිය (ආසා පිලිබඳ වාර දෙලොස) නිමි.

* “සීමාතිකකාන්තො නාම විවරමාසාහං පරිසභාදවසෙඛිඛාතාය සීමාය අතිකතමනතො සඤ්ජානො”-දිමතිදිනොදනි.

1. භික්ඛු අත්ථකඛසීනො කෙනච්ඤෙව කරණීයෙන පකකමති. තස්ස ඛහිසීමගතස්ස චීවරාසා උපපජ්ජති. සො තං චීවරාසං පසිරුපාසති. අනාසාය ලහති. ආසාය න ලහති. තස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පචෙචස්ස” නති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානනතිකො කඛිනුඤාරො.

2. භික්ඛු අත්ථකඛසීනො කෙනච්ඤෙව කරණීයෙන පකකමති. තස්ස ඛහිසීමගතස්ස චීවරාසා උපපජ්ජති. සො තං චීවරාසං පසිරුපාසති. අනාසාය ලහති. ආසාය න ලහති. තස්ස එවං හොති. “නෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පචෙචස්ස” නති. තස්ස භික්ඛුනො සනතිට්ඨානනතිකො කඛිනුඤාරො.

3. භික්ඛු අත්ථකඛසීනො කෙනච්ඤෙව කරණීයෙන පකකමති. තස්ස ඛහිසීමගතස්ස චීවරාසා උපපජ්ජති. සො තං චීවරාසං පසිරුපාසති. අනාසාය ලහති. ආසාය න ලහති. තස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පචෙචස්ස” නති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස තං චීවරං කසිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනනතිකො කඛිනුඤාරො.

4. භික්ඛු අත්ථකඛසීනො කෙනච්ඤෙව කරණීයෙන පකකමති. තස්ස ඛහිසීමගතස්ස චීවරාසා උපපජ්ජති. තස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං චීවරාසං පසිරුපාසස්සං. න පචෙචස්ස” නති. සො තං චීවරාසං පසිරුපාසති. තස්ස සා චීවරාසා උපචජ්ජති. තස්ස භික්ඛුනො ආසාවචෙජ්-ඤකො කඛිනුඤාරො.

5. භික්ඛු අත්ථකඛසීනො කෙනච්ඤෙව කරණීයෙන පකකමති “න පචෙචස්ස” නති. තස්ස ඛහිසීමගතස්ස චීවරාසා උපපජ්ජති. සො තං චීවරාසං පසිරුපාසති. අනාසාය ලහති. ආසාය න ලහති. තස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං” නති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානනතිකො කඛිනුඤාරො.

6. භික්ඛු අත්ථකඛසීනො කෙනච්ඤෙව කරණීයෙන පකකමති “න පචෙචස්ස” නති. තස්ස ඛහිසීමගතස්ස චීවරාසා උපපජ්ජති. සො තං චීවරාසං පසිරුපාසති. අනාසාය ලහති. ආසාය න ලහති. තස්ස එවං හොති: “නෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං” නති. තස්ස භික්ඛුනො සනතිට්ඨානනතිකො කඛිනුඤාරො.

7. භික්ඛු අත්ථකඛසීනො කෙනච්ඤෙව කරණීයෙන පකකමති “න පචෙචස්ස” නති. තස්ස ඛහිසීමගතස්ස චීවරාසා උපපජ්ජති. සො තං චීවරාසං පසිරුපාසති. අනාසාය ලහති. ආසාය න ලහති. තස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං” නති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස තං චීවරං කසිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනනතිකො කඛිනුඤාරො.

8. භික්ෂු අත්තකසීනො කෙනවිදෙව කරණීයෙන පකකමති “න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස ඛනිසීමගතස්ස චිවරාසා උපපජ්ජති. තස්ස එවං තොති: “ඉධෙවිමං චිවරං පසිරුපාසිස්ස” නති. සො නං චිවරං පසිරුපාසති. තස්ස සා චිවරං උපච්ඡිජ්ජති. තස්ස භික්ෂුනො ආසාවච්චේජ්ජිකො කසීනුඤ්ඤො.

9 භික්ෂු අත්තකසීනො කෙනවිදෙව කරණීයෙන පකකමති අනඛිට්ඨිතෙන. තෙවස්ස තොති “පච්චෙස්ස” නති. න පනස්ස තොති “න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස ඛනිසීමගතස්ස චිවරාසා උපපජ්ජති. සො නං චිවරං පසිරුපාසති. අනාසාය ලහති. ආසාය න ලහති. තස්ස එවං තොති: “ඉධෙවිමං චිවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. සො නං චිවරං කාරෙති. තස්ස භික්ෂුනො නිට්ඨානනාතිකො කසීනුඤ්ඤො.

10. භික්ෂු අත්තකසීනො කෙනවිදෙව කරණීයෙන පකකමති අනඛිට්ඨිතෙන. තෙවස්ස තොති “පච්චෙස්ස” නති. න පනස්ස තොති “න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස ඛනිසීමගතස්ස චිවරාසා උපපජ්ජති. සො නං චිවරං පසිරුපාසති. අනාසාය ලහති. ආසාය න ලහති. තස්ස එවං තොති: “තෙවිමං චිවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස භික්ෂුනො සන්ධිච්චානනාතිකො කසීනුඤ්ඤො.

11. භික්ෂු අත්තකසීනො කෙනවිදෙව කරණීයෙන පකකමති අනඛිට්ඨිතෙන. තෙවස්ස තොති “පච්චෙස්ස” නති. න පනස්ස තොති “න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස ඛනිසීමගතස්ස චිවරාසා උපපජ්ජති. සො නං චිවරං පසිරුපාසති. අනාසාය ලහති. ආසාය න ලහති. තස්ස එවං තොති: “ඉධෙවිමං චිවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. සො නං චිවරං කාරෙති. තස්ස නං චිවරං නසිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ෂුනො නාසනනාතිකො කසීනුඤ්ඤො.

12. භික්ෂු අත්තකසීනො කෙනවිදෙව කරණීයෙන පකකමති අනඛිට්ඨිතෙන. තෙවස්ස තොති “පච්චෙස්ස” නති. න පනස්ස තොති “න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස ඛනිසීමගතස්ස චිවරාසා උපපජ්ජති. තස්ස එවං තොති: “ඉධෙවිමං චිවරං පසිරුපාසිස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. සො නං චිවරං පසිරුපාසති. තස්ස සා චිවරං උපච්ඡිජ්ජති. තස්ස භික්ෂුනො ආසාවච්චේජ්ජිකො කසීනුඤ්ඤො.

කරණීයද්වාදසනි ගිට්ඨිතං.

8. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ කිසි යම් කටයුත්තක් සදහා “පෙරලා නො එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට සිටුරු ආසාව උපදී. ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුරු ආසාව ඇසුරු කරන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. ඒ මහණහුගේ ඒ සිටුරු ආසාව සිදී යයි. ඒ මහණහුට ආසා සිදීම ඇති කසිනුඤ්චාරය වේ.

9. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ කිසි යම් කටයුත්තක් සදහා නො ඉටා බැහැර යෙයි. ඔහුට “පෙරලා එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. ඔහුට “පෙරලා නො එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. සීමාවෙන් බැහැර ගියා වූ ඒ මහණහුට විවරාසාව උපදී. ඒ මහණ තෙමේ ඒ විවරාසාව ඇසුරු කරයි. අනපෙක්ෂිතස්ථානයකින් (සිටුරු) ලබයි. අපෙක්ෂිතස්ථානයෙන් නො ලබයි. ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුරු කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු කරවයි. ඒ මහණහුට නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඤ්චාරය වේ.

10. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ කිසි යම් කටයුත්තක් සදහා නො ඉටා බැහැර යෙයි. ඔහුට “පෙරලා එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. ඔහුට “පෙරලා නො එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. සීමාවෙන් බැහැර ගියා වූ ඔහුට විවරාසාව උපදී. හෙ තෙමේ ඒ විවරාසාව ඇසුරු කරයි. අනපෙක්ෂිතස්ථානයකින් (සිටුරු) ලබයි. අපෙක්ෂිතස්ථානයෙන් නො ලබයි. ඔහුට “මේ සිටුරු නො කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සතිටුළුවන් කිරීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඤ්චාරය වේ.

11. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ කිසි යම් කටයුත්තක් සදහා නො ඉටා බැහැර යෙයි. ඔහුට “පෙරලා එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. ඔහුට “පෙරලා නො එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. සීමාවෙන් බැහැර ගියා වූ ඔහුට විවරාසාව උපදී. හෙ තෙමේ ඒ විවරාසාව ඇසුරු කරයි. අනපෙක්ෂිතස්ථානයකින් (සිටුරු) ලබයි. අපෙක්ෂිතස්ථානයෙන් නො ලබයි. ඔහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුරු කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. හෙ තෙමේ ඒ සිටුරු කරවයි. ඔහුගේ කරුණු ලබන්නා වූ ඒ සිටුරු නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඤ්චාරය වේ.

12. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ කිසි යම් කටයුත්තක් සදහා නො ඉටා බැහැර යෙයි. ඒ මහණහුට “පෙරලා එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. ඒ මහණහුට “පෙරලා නො එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට සිටුරු ආසාව උපදී. ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුරු ආසාව ඇසුරු කරන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. ඒ මහණහුගේ ඒ සිටුරු ආසාව සිදී යෙයි. ඒ මහණහුට ආසා සිදීම ඇති කසිනුඤ්චාරය වේ.

කරුණීය ද්‍රව්‍යදායකය (කටයුතු පිළිබඳ මාර දෙලොස නිමි.)

1. භික්ඛු අත්තකඨිනො දිසඞ්ගමිකො පකකමති විවරපට්ඨිංසං අපචිතයමානො¹. තමෙන දිසඞ්ගතං භික්ඛු පුච්ඡන්ති: “කහං ත්වං ආට්ඨසො වස්සං ට්ඨන්තො? කත්ථ ව තෙ විවරපට්ඨිංසො” ති². සො ඵලං වදෙති: “අමුක්ඛමිං ආවාසෙ වස්සං ට්ඨන්තොමහි. තත්ථ ව මෙ විවරපට්ඨිංසො” ති. තෙ ඵලං වදෙති: “භවන්තොට්ඨසො තං විවරං ආහර. මයං තෙ ඉධ විවරං කර්ඤ්ඤාමා” ති. සො තං ආවාසං ගන්ත්වා භික්ඛු පුච්ඡන්ති: “කහං මෙ ආට්ඨසො විවරපට්ඨිංසො?” ති. තෙ ඵලං වදෙති: “අයං තෙ ආට්ඨසො විවරපට්ඨිංසො. කහං ත්වං ගමිස්සසී?” ති³. සො ඵලං වදෙති: “අමුක්ඛං නාම⁴ ආවාසං ගමිස්සාමි, තත්ථ මෙ භික්ඛු විවරං කර්ඤ්ඤන්ති” ති. තෙ ඵලං වදෙති: “අලං ආට්ඨසො, මා අගමාසී. මයං තෙ ඉධ විවරං කර්ඤ්ඤාමා” ති. තස්ස ඵලං හොති: “ඉධෙවිමං විවරං කාරෙස්සං. න පඤ්චෙවස්ස” නති. සො තං විවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුඤ්ඤායො.

2. භික්ඛු අත්තකඨිනො දිසඞ්ගමිකො පකකමති -පෙ- තස්ස භික්ඛුනො සන්තිට්ඨානන්තිකො කඨිනුඤ්ඤායො.

3. භික්ඛු අත්තකඨිනො දිසඞ්ගමිකො පකකමති -පෙ- තස්ස භික්ඛුනො නාසන්තිකො කඨිනුඤ්ඤායො.

4. භික්ඛු අත්තකඨිනො දිසඞ්ගමිකො පකකමති විවරපට්ඨිංසං අපචිතයමානො, තමෙන දිසඞ්ගතං භික්ඛු පුච්ඡන්ති: “කහං ත්වං ආට්ඨසො, වස්සං ට්ඨන්තො? කත්ථ ව තෙ විවරපට්ඨිංසො” ති. සො ඵලං වදෙති: “අමුක්ඛමිං ආවාසෙ වස්සං ට්ඨන්තොමහි. තත්ථ ව මෙ විවරපට්ඨිංසො” ති. තෙ ඵලං වදෙති: “භවන්තොට්ඨසො තං විවරං ආහර. මයං තෙ ඉධ විවරං කර්ඤ්ඤාමා” ති. සො තං ආවාසං ගන්ත්වා භික්ඛු පුච්ඡන්ති: “කහං මෙ ආට්ඨසො, විවරපට්ඨිංසො?” ති. තෙ ඵලං වදෙති: “අයං තෙ ආට්ඨසො විවරපට්ඨිංසො” ති. සො තං විවරං ආදය තං ආවාසං ගමිති. තමෙන අන්තරා මගෙහ භික්ඛු පුච්ඡන්ති: “කහං ආට්ඨසො ගමිස්සසී” ති. සො ඵලං වදෙති: “අමුක්ඛං නාම ආවාසං ගමිස්සාමි. තත්ථ මෙ භික්ඛු විවරං කර්ඤ්ඤන්ති” ති. තෙ ඵලං වදෙති: “අලං ආට්ඨසො, මා අගමාසී. මයං තෙ ඉධ විවරං කර්ඤ්ඤාමා” ති. තස්ස ඵලං හොති: “ඉධෙවිමං විවරං කාරෙස්සං. න පඤ්චෙවස්ස” නති. සො තං විවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුඤ්ඤායො.

1 “අපචිතයමානො” ම ඡ සං. චිමභිච්චොදති. අපචිතයමානො සී මු
 2. “පට්ඨිංසොති” ඡ ඡ සං. PTS.
 3. “කහං ගමිස්සසීති” ම ඡ සං. PTS. අ ච්. නොච්. නොච්. ම හු ජ
 4. “අමුක්ඛං” ම ඡ සං.

1. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ දිශා යනුයේ සිටුරු කොටස බලාපොරොත්තු වෙමින් බැහැර යෙයි. භික්ෂුහු දිශා ගියා වූ ඒ මහණහු “ඇවැන, තෝ කොහි වස් වුසුවෙහි ද? තාගේ සිටුරු කොටස කොහිද?” යි විචාරත්. ඒ මහණ තෙමේ අසවල් ආවාසයෙහි වස් වුසුවෙමි. මාගේ සිටුරු කොටස එහි ය” යි මෙසේ කියයි. ඒ භික්ෂුහු “ඇවැන, යව. ඒ සිටුර ගෙණ එව. අපි මෙහි දී ඔබගේ සිටුර කරන්නෙමු” යි මෙසේ කියත්. ඒ මහණ තෙමේ ඒ ආවාසයට ගොස් “ඇවැත්නි, මාගේ සිටුරු කොටස කොහි ද?” යි භික්ෂුන් විචාරයි. ඒ භික්ෂුහු “ඇවැන, මේ තාගේ සිටුරු කොටස ය. තෝ කොහි යන්නෙහි ද?” යි මෙසේ කියත්. ඒ මහණ තෙමේ “අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි භික්ෂුහු මාගේ සිටුරකරන්නාහු ය” යි මෙසේ කියයි. ඒ භික්ෂුහු “ඇවැන, කම් නැත. නො යව. අපි මෙහි දී ඔබගේ සිටුර කරන්නෙමු” යි මෙසේ කියත්. ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිටුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඤ්චාරය වේ.

2. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ දිශා යනුයේ -පෙ- බැහැර යෙයි. -පෙ- ඒ මහණහුට සතිධුතන අවසන් කොට ඇති කසිනුඤ්චාරය වේ.

3. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ දිශා යනුයේ --පෙ- බැහැර යෙයි. -පෙ- ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඤ්චාරය වේ.

4. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ දිශා යනුයේ සිටුරු කොටස පතමින් බැහැර යෙයි. භික්ෂුහු දිශා ගියා වූ ඒ මහණහු “ඇවැන, තෝ කොහි වස් වුසුවෙහි ද? තාගේ සිටුරු කොටස කොහි ද?” යි විචාරත්. ඒ මහණ තෙමේ “අසවල් ආවාසයෙහි වස් වුසුවෙමි. මාගේ සිටුරු කොටස එහි ය” යි මෙසේ කියයි. ඒ භික්ෂුහු “ඇවැන, යව. ඒ සිටුර ගෙණ එව. අපි තාගේ සිටුර මෙහි දී කරන්නෙමු” යි මෙසේ කියත්. ඒ මහණ තෙමේ ඒ ආවාසයට ගොස් “ඇවැත්නි, මාගේ සිටුරු කොටස කොහි ද?” යි භික්ෂුන් විචාරයි. ඒ භික්ෂුහු “ඇවැන, තාගේ මේ සිටුරු කොටසැ” යි මෙසේ කියත්. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර ගෙණ ඒ ආවාසයට යෙයි. භික්ෂුහු අතරමග දී “ඇවැන, කොහි යන්නෙහි ද?” යි ඔහු විචාරත්. ඒ මහණ තෙමේ “අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි දී භික්ෂුහු මාගේ සිටුර කරන්නාහු ය” යි මෙසේ කියයි. ඒ මහණහු “ඇවැන, කම් නැත. නො යව. අපි මෙහි දී ඔබගේ සිටුර කරන්නෙමු” යි මෙසේ කියත්. ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිටුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඤ්චාරය වේ.

5 භික්ඛු අත්භකඨිනො දිසඛගමිකො පකකමති විවරපටිචිංසං අපචිනායමානො. තමෙන දිසඛනං භික්ඛු පුච්ඡන්ති: “කතං නිං ආචුසො වස්සං චුන්දො? කත්ථ ච තෙ විවරපටිචිංසො” ති. සො එවං වදෙති: “අමුක්කමිං ආචාසෙ වස්සං චුන්දොමහි. තත්ථ ච මෙ විවරපටිචිංසො” ති. තෙ එවං වදෙති: “ගච්ඡාචුසො. තා විවරං ආහර. මයං තෙ ඉධ විවරං කරිස්සාමා” ති. සො තා ආචාසං ගන්තවා භික්ඛු පුච්ඡන්ති: “කතං මෙ ආචුසො විවරපටිචිංසො” ති. තෙ එවං වදෙති: “අයං තෙ ආචුසො විවරපටිචිංසො” ති. සො තං විවරං ආදාය තා ආචාසං ගච්ඡති. තමෙන අනන්තරමග්ගෙ භික්ඛු පුච්ඡන්ති: “කතං ආචුසො, ගමිස්සාසී?” ති. සො එවං වදෙති: “අමුක්කං නාම ආචාසං ගමිස්සාමි. තත්ථ මෙ භික්ඛු විවරං කරිස්සන්ති” ති. තෙ එවං වදෙති: “අදං ආචුසො, මා ආගමාසි. මයං තෙ ඉධ විවරං කරිස්සාමා” ති. තස්ස එවං හොති: “නෙවිමං විවරං කාරෙස්සං. න පචෙවස්ස” ති. තස්ස භික්ඛුනො සන්තිට්ඨානන්තිකො කඨිනුඤාපො.

6. භික්ඛු අත්භකඨිනො දිසඛගමිකො පකකමති -පෙ- “ඉධෙවිමං විවරං කාරෙස්සං. න පචෙවස්ස” ති. සො තං විවරං කාරෙති. තස්ස තං විවරං කඨිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනන්තිකො කඨිනුඤාපො.

7. භික්ඛු අත්භකඨිනො දිසඛගමිකො පකකමති විවරපටිචිංසං අපචිනායමානො. තමෙන දිසඛනං භික්ඛු පුච්ඡන්ති: “කතං නිං ආචුසො වස්සං චුන්දො? කත්ථ ච තෙ විවරපටිචිංසො” ති. සො එවං වදෙති: “අමුක්කමිං ආචාසෙ වස්සං චුන්දොමහි. තත්ථ ච මෙ විවරපටිචිංසො” ති. තෙ එවං වදෙති: “ගච්ඡාචුසො. තං විවරං ආහර. මයං තෙ ඉධ විවරං කරිස්සාමා” ති. සො තා ආචාසං ගන්තවා භික්ඛු පුච්ඡන්ති: “කතං මෙ ආචුසො විවරපටිචිංසො” ති. තෙ එවං වදෙති: “අයං තෙ ආචුසො විවරපටිචිංසො” ති. සො තං විවරං ආදාය තා ආචාසං ගච්ඡති. තස්ස තං ආචාසං ගතස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං විවරං කාරෙස්සං. න පචෙවස්ස” නති. සො තං විවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුඤාපො.

8. භික්ඛු අත්භකඨිනො දිසඛගමිකො පකකමති -පෙ- “නෙවිමං විවරං කාරෙස්සං. න පචෙවස්ස” ති. තස්ස භික්ඛුනො සන්තිට්ඨානන්තිකො කඨිනුඤාපො.

9. භික්ඛු අත්භකඨිනො දිසඛගමිකො පකකමති -පෙ- “ඉධෙවිමං විවරං කාරෙස්සං. න පචෙවස්ස” ති. සො තං විවරං කාරෙති. තස්ස තං විවරං කඨිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනන්තිකො කඨිනුඤාපො.

අපචිනායනවකං¹ නිට්ඨිතං.

1 “අපචිනායනවකං” සි ඡු. “අපචිලායනවකං.” ම ඡ සං.

5. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ දිශා යනුයේ සිටුරු කොටස පනමින් බැහැර යෙයි. භික්ෂුහු දිශා ගියා වූ ඒ මහණහු “ඇවැත, තෝ කොහි වස් ටුසුවෙහි ද ? තාගේ සිටුරු කොටස කොහි ද ?” යි විචාරත්. ඒ මහණ තෙමේ “අසවල් ආවාසයෙහි වස් ටුසුවෙමි. මාගේ සිටුරු කොටස එහි ය” යි මෙසේ කියයි. ඒ භික්ෂුහු “ඇවැත, යව. ඒ සිටුර ගෙණ එව. අපි මෙහි දී තාගේ සිටුර කරන්නෙමු” යි මෙසේ කියත්. ඒ මහණ තෙමේ ඒ ආවාසයට ගොස් “ඇවැත, මාගේ සිටුරු කොටස කොහි ද ?” යි භික්ෂුන් විචාරත්. ඒ භික්ෂුහු “ඇවැත, මේ තාගේ සිටුරු කොටස” යි මෙසේ කියත්. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර ගෙණ ඒ ආවාසයට යෙයි. භික්ෂුහු අතරමග දී “ඇවැත, කොහි යන්නෙහි ද ?” යි ඒ මහණහු විචාරත්. ඒ මහණ තෙමේ “අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි දී භික්ෂුහු මාගේ සිටුර කරන්නාහු ය” යි මෙසේ කියයි. ඒ භික්ෂුහු “ඇවැත, කම් නැත. නො යව. අපි මෙහි දී තාගේ සිටුර කරන්නෙමු” යි මෙසේ කියත්. ඒ මහණහුට “මේ සිටුර නො කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සනිටුහන අවසන් කොට ඇති කසීනුදාරය වේ.

6. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ දිශා යනුයේ -පෙ- බැහැර යෙයි. -පෙ- “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන ඒ සිටුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කසීනුදාරය වේ.

7. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ දිශා යනුයේ සිටුරු කොටස පනමින් බැහැර යෙයි. භික්ෂුහු දිශා ගියා වූ ඒ මහණහු “ඇවැත, තෝ කොහි වස් ටුසුවෙහි ද ? ඔබගේ සිටුරු කොටස කොහි ද ?” යි විචාරත්. ඒ මහණ තෙමේ “අසවල් ආවාසයෙහි වස් ටුසුවෙමි. මාගේ සිටුරු කොටස එහි ය” යි මෙසේ කියයි. ඒ භික්ෂුහු “ඇවැත, යව. ඒ සිටුර ගෙණ එව. අපි මෙහි දී තාගේ සිටුර කරන්නෙමු” යි මෙසේ කියත්. ඒ මහණ තෙමේ ඒ ආවාසයට ගොස් “ඇවැත, මාගේ සිටුරු කොටස කොහි ද ?” යි භික්ෂුන් විචාරයි. ඒ භික්ෂුහු “ඇවැත, මේ ඔබගේ සිටුරු කොටස” යි මෙසේ කියත්. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර ගෙණ ඒ ආවාසයට යෙයි. ඒ ආවාසයට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුට සටුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කසීනුදාරය වේ.

8. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ දිශා යනුයේ -පෙ- බැහැර යෙයි. -පෙ- “මේ සිටුර නො කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි. ඒ මහණහුට සනිටුහන අවසන් කොට ඇති කසීනුදාරය වේ.

9. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ දිශා යනුයේ -පෙ- බැහැර යෙයි. -පෙ- “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන්නා වූ ඒ සිටුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කසීනුදාරය වේ.

අපවිතය නවකය (සිටුරු කොටස අපෙක්ෂා කිරීම පිලිබඳ වාර නවය) නිමි.

1. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ පහසු විහරණ කැමැත්තේ සිටුර ගෙණ “අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි මට පහසු වන්නේ නම්, වසන්නෙමි. මට පහසු නො වන්නේ නම්, අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි මට පහසු වන්නේ නම්, වසන්නෙමි. මට පහසු නො වන්නේ නම්, අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි මට පහසු වන්නේ නම්, වසන්නෙමි. මට පහසු නො වන්නේ නම්, පෙරලා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිටුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කසිනුදාරය වේ.

2. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ පහසු විහරණ කැමැත්තේ සිටුර ගෙණ “අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි මට පහසු වන්නේ නම්, වසන්නෙමි. මට පහසු නො වන්නේ නම් අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි මට පහසු වන්නේ නම්, වසන්නෙමි. මට පහසු නො වන්නේ නම්, අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි මට පහසු වන්නේ නම්, වසන්නෙමි. මට පහසු නො වන්නේ නම්, පෙරලා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මේ සිටුර නො කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සනිටුහන අවසන් කොට ඇති කසිනුදාරය වේ.

3. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ පහසු විහරණ කැමැත්තේ සිටුර ගෙණ “අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි මට පහසු වන්නේ නම්, වසන්නෙමි. මට පහසු නො වන්නේ නම්, අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි මට පහසු වන්නේ නම්, වසන්නෙමි. මට පහසු නො වන්නේ නම්, අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි මට පහසු වන්නේ නම්, වසන්නෙමි. මට පහසු නො වන්නේ නම් පෙරලා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරුණු ලබන්නා වූ ඒ සිටුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට තැසීම අවසන් කොට ඇති කසිනුදාරය වේ.

4. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ පහසු විහරණ කැමැත්තේ සිටුර ගෙණ “අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි මට පහසු වන්නේ නම්, වසන්නෙමි. මට පහසු නො වන්නේ නම්, අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි මට පහසු වන්නේ නම්, වසන්නෙමි. මට පහසු නො වන්නේ නම්, අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි මට පහසු වන්නේ නම්, වසන්නෙමි. මට පහසු නො වන්නේ නම්, පෙරලා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. කළ සිටුර ඇති ඒ මහණ තෙමේ “පෙරලා එන්නෙමි. පෙරලා එන්නෙමි” යි කසිනයගේ ඉදිරීම තෙක් බැහැර කල් ගෙවයි. ඒ මහණහුට සීමාව ඉකුත්වීම අවසන් කොට ඇති කසිනුදාරය වේ.

5. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ පහසු විහරණ කැමැත්තේ සිටුර ගෙණ අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි මට පහසු වන්නේ නම්, වසන්නෙමි. මට පහසු නො වන්නේ නම්, අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි මට පහසු වන්නේ නම්, වසන්නෙමි. මට පහසු නො වන්නේ නම්, අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි මට පහසු වන්නේ නම්, වසන්නෙමි. මට පහසු නො වන්නේ නම්, පෙරලා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. කළ සිටුර ඇති ඒ මහණ තෙමේ “පෙරලා එන්නෙමි. පෙරලා එන්නෙමි” යි කසිනුදාරයට පැමිණේ. ඒ මහණහුට සෙසු භික්ෂූන් සමග කසිනුදාරය වේ.

ආසුම්භාරය කළකිය (පහසු විහරණය පිළිබඳ වාර පස) නිමි.

1. දේව මෙ භික්ඛවෙ, කසීනසු පලිබොධා. දේව අපලිබොධා. කතමෙ ව භික්ඛවෙ, දේව කසීනසු පලිබොධා? ආවාසපලිබොධො ච චීවරපලිබොධො ච. කථංඤ්ඤ භික්ඛවෙ, ආවාසපලිබොධො හොති? ඉධ භික්ඛවෙ, භික්ඛු වසති වා නසමී. ආවාසෙ, සාපෙබො වා පකකමති “පචෙවසු” නති, එවං බො භික්ඛවෙ, ආවාසපලිබොධො හොති. කථංඤ්ඤ භික්ඛවෙ, චීවරපලිබොධො හොති? ඉධ භික්ඛවෙ, භික්ඛුනො චීවරං අකතං වා හොති චිපපකතං වා චීවරාසා වා අනුපච්ඡිනතා. එවං බො භික්ඛවෙ, චීවරපලිබොධො හොති. ඉමෙ බො භික්ඛවෙ, දේව කසීනසු පලිබොධා.

2. කතමෙ ව භික්ඛවෙ දේව කසීනසු අපලිබොධා? ආවාසඅපලිබොධො ච චීවරඅපලිබොධො ච. කථංඤ්ඤ භික්ඛවෙ, ආවාසඅපලිබොධො හොති? ඉධ භික්ඛවෙ, භික්ඛු පකකමති තමහා ආවාසා වනෙනන වනෙනන මුඛෙනන අනපෙබො¹ “න පචෙවසු” නති. එවං බො භික්ඛවෙ, ආවාසඅපලිබොධො හොති. කථංඤ්ඤ භික්ඛවෙ චීවරඅපලිබොධො හොති? ඉධ භික්ඛවෙ, භික්ඛුනො චීවරං කතං වා හොති නධිං වා විනධිං වා දුඛිං වා චීවරාසා වා උපච්ඡිනතා. එවං බො භික්ඛවෙ, චීවරඅපලිබොධො හොති. ඉමෙ බො භික්ඛවෙ, දේව කසීනසු අපලිබොධා” නි.

කසීනකඛ්ඛකො නිට්ඨිතො සතපාමො.

¹ “අනපෙකෙත” P T S

මහණෙනි, කසීනය පිළිබඳ මේ පළිබෝධ කරුණු දෙකක් වේ. මේ පළිබෝධ නො වන කරුණු දෙකක් වේ. මහණෙනි, කසීනයාගේ පළිබෝධ කරුණු දෙක කවරේ ද ? ආවාසපළිබෝධය ද විචරපළිබෝධය ද යන මේ යි. මහණෙනි, ආවාසපළිබෝධය කෙසේ වේ ද ? මහණෙනි, මෙහි මහණ තෙමේ ඒ ආවාසයෙහි හෝ වෙසේ. බලාපොරොත්තු සහිත වූයේ හෝ “පෙරළා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. මහණෙනි, මේ ආවාසපළිබෝධය වේ. මහණෙනි, විචරපළිබෝධය කෙසේ වේ ද ? මහණෙනි, මෙහි මහණහුගේ සිවුර නො කරණ ලද්දේ හෝ අඩාල කරණ ලද්දේ හෝ වේ. සිවුරු ආසාව නො සිඳුනී හෝ නේ. මහණෙනි, මේ විචරපළිබෝධය වේ. මහණෙනි, කසීනයාගේ මේ පළිබෝධ දෙක ය.

2. මහණෙනි, කසීනය පිළිබඳ පළිබෝධ නො වන කරුණු දෙක කවරේ ද ? ආවාසඅපළිබෝධය ද විචරඅපළිබෝධය ද යන මේ යි. මහණෙනි, ආවාසඅපළිබෝධය කෙසේ වේ ද ? මහණෙනි, මෙහි මහණ තෙමේ ඒ ආවාසයෙන් හල සිනිත් දුරු කල සිනිත් මුදු හල සිනිත් අපෙක්ෂා රහිත වූයේ “පෙරළා නො එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. මහණෙනි, මේ ආවාස-අපළිබෝධය යි. මහණෙනි, විචරඅපළිබෝධය කෙසේ වේ ද ? මහණෙනි, මෙහි මහණහුගේ සිවුර කරණ ලද්දේ හෝ නැසුනේ හෝ වැනැසුනේ හෝ දූවුනේ හෝ වේ. සිවුරු ආසාව සිඳුනී හෝ වේ. මහණෙනි, මේ විචරඅපළිබෝධය වේ. මහණෙනි, කසීනයාගේ මේ අපළිබෝධ කරුණු දෙක ය.

සත්වන කසීනකඛකිකය නිමි.

ඉමමහි ධ්වංසො චන්ද්‍රා ද්වාදස. පෙය්‍යාලමුඛාහි එතසනං අධ්ඨාරස.

තස්ස උද්දනං:

තීංසවාචෙය්‍යකා භික්ඛු සාකෙකුකකණ්ඨිනා වසුං,
චස්සං චුච්චොකපුණෙණ්ඨි අගමුං¹ ඒනදස්සනං.

ඉදං චද්දු කසීනස්ස කපපිස්සනාහි ව පඤ්චකා,
අනාමනතාසමාද්දනං² තපෙව ගණහොජනං.

යාවද්දත්ඤ්ච උප්පාදෙ අත්තානං හවිස්සති,
ඤ්චති එවත්තඤ්ඤච එවඤ්ඤච අනත්තං.

උලලීඛා³ ඛොවනා වෙව විචාරණඤ්ච ඡෙද්දනං,
ඛක්ඛොචට්ඨිකණ්ඩුසදලනිකමමානුචාතකා⁴.

පරිතණ්ඨං මචචෙට්ඨයං⁵ මදද්දනා නිඡිනතකථා⁶.
කුකකුසනාහිති නිස්සග්ගි ත කපසඤ්ඤත්‍ර තෙ තයො.

අඤ්ඤත්‍ර පඤ්චාතිරෙකෙ සඤ්ඤිනොනා⁷ සමණ්ඨලී,
නාඤ්ඤත්‍ර පුග්ගලා සමමා නිස්සිමට්ඨොනුමොද්දති;
කසීනං අනත්තං හොති එවං චුඤ්ඤිත දෙසිතං.

අභතාකපපිලොති පංසුචාපණිකාය ව,
අතිඡිතතා පරිකථා අකුකකු ව අසනාහිති.

අතිස්සග්ගි කපසකතො⁸ තථා තිච්චරෙණ ව,
පඤ්චකෙ චාතිරෙකෙ චා ඡිනො සමණ්ඨලීකතො⁹.

පුග්ගලස්සත්ථාරා සමමා සීඡිට්ඨො අනුමොදති,
එවං කසීනත්ථරණං උඛ්භාරස්සට්ඨිමාතිකා:

පකකමනනති තිට්ඨානං සනතිට්ඨානඤ්ච නාසනං,
සචණං ආසාවචෙජ්ඣී සීමා සඋඛ්භාරට්ඨිමී.

කතච්චරමාද්දය “න පචෙචස්ස” නති ගච්ඡති,
තස්ස තං කසීනුඤ්ඤාරො හොති පකකමනනතිකො.

ආදය චිචරං යාති නිස්සිමෙ ඉදං විනානයි:
“කාරෙස්සං, න පචෙචස්ස” නති තිට්ඨානෙ කසීනුඤ්ඤාරො.

ආදය නිස්සිමං නෙච “න පචෙචස්ස” නති මානසො,
තස්ස තං කසීනුඤ්ඤාරො සනතිට්ඨානනතිකො හචෙ.

ආදය චිචරං යාති නිස්සිමෙ ඉදං¹⁰ විනානයි:
“කාරෙස්සං න පචෙචස්ස” නති කසීරං තස්ස නස්සති,
තස්ස තං කසීනුඤ්ඤාරො හචති නාසනනතිකො.

1. “ආගමුං” සී මු. 1. 2. “අනාමනතා අසමාචාරා” ම ඡ ස. PTS
3. “උලලීඛි” ම ඡ ස. PTS. 4. “දලනිකමමානුචාතිකා ම ඡ ස. PTS
5. “ඔචඤ්ඤියා” ම ඡ ස. 6. “නිඡිනතා කථා” ම ඡ ස.
7. “සංජිනොනා” මෙච ම හු ප. 8. “කපසකතො” ම ඡ ස. PTS.
9. “ඡිනොසමණ්ඨලීකතො” PTS. තො.වි.
10. “ඉධ” PTS. අචි.

මේ ඛනිකයෙහි වසතුහු දෙලොසෙකි. පෙය්‍යාලමුඛයෝ එක්සිය අටලොසෙකි.

එහි උද්ගතය (වසතුනාමාවලිය) මෙසේ ය:-

තිසක් පාවානුවර වැසි භික්ෂුහු කළකිරුණෝ සාකෙතනුවර වස් විසුහ. වස් වැස නිම කලෝ දිය පිරුණු සිවුරුවලින් යුක්ත ව බුදුරජන් දැකීමට ගියහ

කසිනක පැණවීමට මෙය වසතු විය. කසිනක අතුළ මහණන්ට අනාමනතවාරය, අසමාදනවාරය, එසේම ගණනොපනය, යාවදන්විවරය, තඤ්ඤාදවිවරය යන පස කැප වේ. ඤාතිය ද, මෙසේ අතුරුණ ලද්දේ, මෙසේ නො අතුරුණ ලද්දේ - යනු ද,

නුල් ගැසීම, සේදීම, විවරවිවරණය, සිඳීම, බැඳීම, දික් මැනුම් මැසීම, හිස් හි බැඳීම, දළකිකමිය, පිට නුවා ඇල්ලීම, ඇතුල් නුවා ඇල්ලීම-

ආගනානුකපත්‍ර දීම, පඬු පෙවීම, නිමිති කීම, පරිකථා, නාවකාලිකවසත්‍රය, සනතිවි වසත්‍රය, තිසගිවසත්‍රය, කප්පිඳු නො තැබූ සිවුර, සගලසිවුර උතුරුසගසිවුර අදනාසිවුර යන තුන් සිවුරු හැර ඇතිරීම-

සිඳීමෙන් මැහිලී සහිත කරණලද අතු පසක් හෝ පසින් වැසී අතු ඇති සිවුර හැර, පුද්ගලයකුගේ ඇතිරීම හැර, මනා කොට අතුරුණ ලද්ද වස් සීමාවෙන් බැහැර වූවෙක් අනුමෝදන් වේ ද, කසිනක නො අතුරුණ ලද සි බුදුරජන් විසින් මෙසේ දෙසනා කරණ ලද්දේ ය.

අළුත් වසත්‍රය, වරක් දෙවරක් සේදූ වසත්‍රය, රෙදි කැබලිවලින් කළ සිවුර, පංසුකුල සිවුර, කසිපිලෙන් අවුලා ගත් වනින් කළ සිවුර, තිමිති නො කිරීමෙන් ලත් සිවුර, පරිකථා නො කිරීමෙන් ලත් සිවුර, නො තැබූකාලී සිවුර, සනතිවි නො කළ සිවුර-

තිසගි නො වූ සිවුර, කප්පිඳු තැබූ සිවුර, තුන් සිවුරෙන් එක් සිවුරක්, සිඳින ලද මැහිලී සහිත වූ පසක් හෝ වැසියක් හෝ අතු ඇති සිවුර-

පුද්ගලයකුගේ ඇතිරීම, මනා කොට ඇතිරීම වස් සීමාවෙහි සිටියේ අනුමෝදන් වේ ද, මෙසේ කසිනකයාගේ ඇතිරීම වේ. උඬුරණය පිළිවද මාතෘකා අටෙහි:

පකකමනනතිකය, තිට්ඨානනතිකය, සනතිට්ඨානනතිකය, නාසනනතිකය, සවණනතිකය, ආසාවච්ඡේදිකය, සීමානිකකනතිකය, අට වැනි සඋබ්බාරය යන මේ ය.

“පෙරලා නො එන්නෙමි” සි කළ සිවුර ගෙණ යයි. ඔහුගේ ඒ කසිනුඬාරය පකකමනනතික නම් වේ.

සිවුරගෙණ යෙයි. සීමාවෙන් බැහැර “සිවුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” සි මෙය සිතී. ඒ තිට්ඨානනතිකකසිනුඬාරය වේ.

සිවුර ගෙණ බැහැර ගියේ “සිවුර නො කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” සි සිත් ඇත්තේ වේ. ඔහුගේ ඒ කසිනුඬාරය සනතිට්ඨානනතික නම් වේ.

සිවුර ගෙණ බැහැර යෙයි. සිවුර “කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” සි මෙය සිතී. ඔහුගේ කරණු ලබන සිවුර නැසේ. ඔහුගේ ඒ කසිනුඬාරය නාසනනතික නම් වේ.

ආදය යාති පච්චෙසසං ඛති කාරෙත්ථී වීචරං,
කතච්චරො සුණංති උඛහතං කසීනං තභිං;
තස්ස තං කසීනුදධාරො භවති සචණ්ණතීකො.

ආදය යාති පච්චෙසසං ඛති කාරෙත්ථී වීචරං,
කතච්චරො ඛතිදා නාමෙති කසීනුදධරං¹;
තස්ස තං කසීනුදධාරො සීමාතිකකනතීකො භවෙ.

ආදය යාති පච්චෙසසං ඛති කාරෙත්ථී වීචරං,
කතච්චරො පච්චෙසසං සමෙහාති කසීනුදධරං;
තස්ස තං කසීනුදධාරො සහ භික්ඛුති ජායති.

ආදය ච සමාදය සත්ත සත්ත විධා ගති,²
පකකමනනතීකා නන්ති ඡකෙක³ පිපසකතා⁴ ගති.

ආදය තිසසීමගතං කාරෙසසං ඉති ජායති,
තිට්ඨානං සන්තිට්ඨානඤ්ච නාසනඤ්ච ඉමෙ තියො.

ආදය න පච්චෙසසනති ඛති සීමෙ කරොමිති,
තිට්ඨානං සන්තිට්ඨානමපි නාසනමපි ඉමෙ තියො;
අනඛිට්ඨිකෙන තෙවසස කෙට්ඨා තීණි නයා විධි.

ආදය යාති පච්චෙසසං ඛති සීමෙ කරොමිති,
න පච්චෙසසනති කාරෙත්ථී තිට්ඨානෙ කසීනුදධරො.

සන්තිට්ඨානං නාසනඤ්ච සචණං සීමාතිකකමො⁵,
සහ භික්ඛුති ජායෙඨ ඵලං පණණරසා ගති⁶.

සමාදය විපසකතා සමාදය පුනා තථා,
ඉමෙකෙ වතුරො වාරා සබ්බෙ පණණරසා විධි⁷.

අනාසාය ච ආසාය කරණීයො ච කෙ තියො,
නගතො තං විජානෙය්‍ය තියො දාදස දාදස.

අපචිනා නච චෙක්ඛි⁸ ජාසු පඤ්චවිධා තභිං,
පලීඛොධා අපලීඛොධා උද්දානං නගතො කතනති.

1. “කසීනුදධාරං” ම ඡ සං. “කසීනුදධරා” ම හු ප.
2. “සත්ත සත්ත විධියති” නො වි.
3. “පච්චෙස” සී මු “පකකා” PTS. 4. “පිපසකතෙ” ම ඡ සං. සී මු
5. “සචනාසීමාතිකකමො” ම ඡ සං. PTS. “සචනාසීමාතිකකමො” ම හු ප.
“සචනං සීමාතිකකමො” නො වි.
6. “පණණරසා ගති” ම ඡ සං PTS. ම හු ප. අ වි. නො වි
7. “පණණරසවිධි” ම ඡ සං. PTS.
8. “අපචිලානා නාපච්ච” ම ඡ සං. “අපචිලායමානෙව” සී

“පෙරලා එන්නෙමි” යි සිටුර ගෙණ යයි. පිටත දී සිටුර කරවයි. කළ සිටුර ඇත්තේ “ඒ ආමාසයෙහි කඨිනය උදුරණ ලද්දේ ල” යි අසයි. ඔහුගේ ඒ කඨිනුධාරය සවණනනික නම් වේ.

“පෙරලා එන්නෙමි” යි සිටුර ගෙණ යයි. පිටත දී සිටුර කරවයි. කළ සිටුර ඇත්තේ කඨිනුධාරය තෙක් බැහැර කල් ගෙවයි. ඔහුගේ ඒ කඨිනුධාරය සීමානිකකනනික නම් වන්නේ ය.

“පෙරලා එන්නෙමි” යි සිටුර ගෙණ යයි. පිටත දී සිටුර කරවයි. කළ සිටුර ඇත්තේ “පෙරලා එන්නෙමි” යි කඨිනුධාරයට පැමිණේ. ඔහුගේ ඒ කඨිනුධාරය භික්ෂුන් සමග හට ගණියි.

ආදායසන්නක ය, සමාදායසන්නක ය යි කඨිනුධාර ක්‍රමය සත සත දෙකක් වේ. අවකචාර දෙකෙහි පකකමකනනිකකඨිනුධාරය නැත්තේ ය. විපකතය (අඩාල සිටුර) එහි ගතිය (යෙදෙන ක්‍රමය) වේ.

සිටුර ගෙණ ගොස් බැහැර සීමාවකදී කරමි යි” මෙසේ නිට්ඨානනනික, සනනිට්ඨානනනික, නාසනනනික ය යි කඨිනුධාර තුණක් උපදී.

සිටුර ගෙණ “වස් විසු වෙහෙරට නැවැත නො යන්නෙමි. බැහැර සීමාවක සිටුර කරන්නෙමි” යි මෙසින් ද, නිට්ඨානනනික, සනනිට්ඨානනනික, නාසනනනික යන තුන් විධිය දක්වන ලදී. යට දැක්වූ මේ තුණ “එන්නෙමි හෝ නො එන්නෙමි” යි නො ඉටීම හා යෙදීමෙන් ද කඨිනුධාර විධි තුණක් වේ.

අඩාල සිටුර ගෙණ “බැහැර සීමාවෙහි කරමි. පෙරලා එන්නෙමි” යි යේ ද “නැවැත නො එන්නෙමි” යි එහි දී සිටුර කෙරේ ද, මෙසේ නිට්ඨානනනික කඨිනුධාරය වේ.

සනනිට්ඨානනනිකය, නාසනනනිකය, සවණනනිකය, සීමානිකකනනිකය, භික්ෂුන් සමග වන සඋඛාරය ද යි මෙසේ (යට කී නික තුණ සමග) කඨිනුධාර පසලොසෙක් වේ.

සමාදායපණණරසක ය, නැවැත විපකතවිවරයාගේ එසේම ආදාය සමාදායපණණරසක දෙකෙක, යන මේ සතර වාරයෝම පසලොස් විධි ඇත්තෝ ය.

අනාසාය, ආසාය, කරණිය යන ඒ තුණෙහි, ආසාදාදසක, අනාසාදාදසක, කරණියදාදසක යි ක්‍රම විසින් දාදසක තුණ තුණ දන්නේ ය.

මෙහි අපචිතයෝ නවයකි. එහි එාසුචිකාරයෝ පස් වැදූරුම ය. පළිබොධ අපළිබොධයෝ ද වෙති. මෙසේ නය වසයෙන් උද්භ්‍යතය කරණ ලදී.

8

විවරකවකිකං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො හගවා රාජගහෙ විහරති චෙච්චනෙ කලසකතිවාපෙ. තෙන බො පන සමයෙන චෙසාලී ඉද්ධා වෙච්ච හොති ජිතා ව¹. බහුජනා² ආකීණණමනුසාං සුභික්ඛා ව. සත්ත ව පාසාදසහසානි සත්ත ව පාසාදසතානි සත්ත ව පාසාද, සත්ත ව කුටාගාරසහසානි සත්ත ව කුටාගාරසතානි සත්ත ව කුටාගාරාති. සත්ත ව ආරාමසහසානි සත්ත ව ආරාමසතානි සත්ත ව ආරාම, සත්ත ව පොකබරණීසහසානි සත්ත ව පොකබරණීසතානි සත්ත ව පොකබරණීයො. අමබපාලී ව³ ගණිකා අභිරුපා හොති දසානියා පාසාදිකා පරමාය වණණපොකබරතාය සමන්තාගතා. පදකබ්ණා⁴ නචෙච්ච ව ගීතෙ ව වාදිතෙ ව. අභිසවා⁵ අට්ඨිකානං අට්ඨිකානං⁶ මනුසානං. පඤ්ඤසාය ව රත්ති ගච්ඡති. තාය ව චෙසාලී භියෙයාසොමන්තාය උපසොහති.

2. අථ බො රාජගහිකො⁷ නෙගමො චෙසාලීං අගමාසි කෙනච්චෙච්ච කරණීයෙන. අද්දසා බො රාජගහිකො නෙගමො චෙසාලීං ඉද්ධිකෙච්ච ජිතකච්ච බහුජනං ආකීණණමනුසාං සුභික්ඛකච්ච, සත්ත ව පාසාදසහසානි සත්ත ව පාසාදසතානි සත්ත ව පාසාදෙ, සත්ත ව කුටාගාරසහසානි සත්ත ව කුටාගාරසතානි සත්ත ව කුටාගාරාති, සත්ත ව ආරාමසහසානි සත්ත ව ආරාමසතානි සත්ත ව ආරාමෙ, සත්ත ව පොකබරණී සහසානි සත්ත ව පොකබරණීසතානි සත්ත ව පොකබරණීයො, අමබපාලීං ව ගණිකං අභිරුපං දසානියං පාසාදිකං පරමාය වණණපොකබරතාය සමන්තාගතං, පදකබ්ණං නචෙච්ච ව ගීතෙ ව වාදිතෙ ව, අභිසවා අට්ඨිකානං මනුසානං, පඤ්ඤසාය ව රත්ති ගච්ඡති, තාය ව චෙසාලීං භියෙයාසොමන්තාය උපසොහති⁸.

3. අථ බො රාජගහිකො නෙගමො චෙසාලීයං තං කරණීයං නිරොත්ථා ධුතදෙච්ච රාජගහං පච්චාගඤ්ඤ. යෙන රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාමො තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්චා රාජානං මාගධං සෙනියං බිම්බිසාරං ඵතදච්චොච්ච: “චෙසාලී දෙව, ඉද්ධා වෙච්ච ජිතා ව. බහුජනා ආකීණණමනුසාං සුභික්ඛා ව. සත්ත ව පාසාදසහසානි සත්ත ව පාසාදසතානි සත්ත ව පාසාද, සත්ත ව කුටාගාරසහසානි සත්ත ව කුටාගාරසතානි සත්ත ව කුටාගාරාති. සත්ත ව ආරාමසහසානි සත්ත ව ආරාමසතානි සත්ත ව ආරාම, සත්ත ව පොකබරණීසහසානි සත්ත ව පොකබරණීසතානි සත්ත ව පොකබරණීයො. අමබපාලී ව ගණිකා අභිරුපා දසානියා පාසාදිකා පරමාය වණණපොකබරතාය සමන්තාගතා. පදකබ්ණං නචෙච්ච ව ගීතෙ ව වාදිතෙ ව. අභිසවා අට්ඨිකානං අට්ඨිකානං මනුසානං. පඤ්ඤසාය ව රත්ති ගච්ඡති. තාය ව චෙසාලී භියෙයාසොමන්තාය උපසොහති. සාධු දෙව, මයම්පි ගණිකං චුට්ඨාපෙය්‍යාමා” ති⁹. “තෙන හි හණේ, තාදිසං¹⁰ කුමාරිං ජානාථ¹¹, යං කුමෙහ තාදිසං ගණිකං චුට්ඨාපෙය්‍යාථා” ති.

1. “ජිතා” ම ඡ සං. 2. “බහුජනා ව ආකීණණමනුසාං ව සුභික්ඛාව” ම ඡ සං.
 3. “අමබපාලිකා” PTS. 4. “පදකබ්ණං” සි. ම ඡ සං.
 5. “අභිසවා” ම නු ප. 6. “අභිසවානං අභිසවානං” ම ඡ සං. අට්ඨකථා.
 7. “රාජගහතො” ම ඡ සං. PTS 8. “උපසොහතති” ම ඡ සං.
 9. “චුට්ඨාපෙය්‍යාමාති” ම ඡ සං. 10. “තාදිසි” ම ඡ සං. PTS.
 11. “ජානාථ” PTS.

8

විවරකවකය

1. එකල්හි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ රජගහනුවර කලක-
 නිවාස නම් වූ චෛඵ්වනාරාමයෙහි වැඩ වාසය කරණ සේක. ඒ කාලයෙහි
 වෙසාලී නගරය සමාදානි වූයේ ද සැපතීන් පිරි ගියේ ද වේ. බොහෝ
 ජනයන් ඇත්තේ මිනිසුන්ගෙන් ගැවසී ගත්තේ සුව සේ ලැබිය හැකි
 හික්කා ඇත්තේ ද වේ. සන්දහස්සත්සිය සතක් ප්‍රාසාදයෝ ද වෙත්.
 සන්දහස්සත්සියසතක් කුළුගෙවල් ද වෙත්. සන්දහස්සත්සිය සතක්
 ආරාම ද වෙත්. සන්දහස්සත්සියසතක් පොකුණු ද වෙත්. අමබපාලී
 ගණිකාව ද මනා රූ ඇත්තී දැකුම් කලු ය. ප්‍රසාදජනක වූවා උකුම් වූ
 වර්ණසෞභද්‍යයෙන් යුක්ත වූවා වේ. නැටීමෙහි ද ගී කීමෙහි ද වැඩීමෙහි
 ද සමත් වූවා වේ. ප්‍රයෝජන ඇති ඇති මිනිසුන් විසින් වෙත යන ලද්දී ය.
 රැයකට කහවණු පණසක් ගෙණ යෙයි. ඇය කරණ සොට වෙසාලිය
 බොහෝ සෙයින් ගොබ්බි.

2. එකල්හි රජගහනුවර වැසි කෙළෙඹි සමුහයක් තෙමේ කිසියම්
 කටයුත්තක් නිසා වෙසාලියට ගියේ ය. රජගහනුවර වැසි කෙළෙඹියෝ
 සමාදානිමත් වූ සම්පුණ්ණ වූ බොහෝ ජනයා ඇති මිනිසුන්ගෙන් ගැවසී
 ගත් සුව සේ ලැබිය හැකි හික්කා ඇති, සන්දහස්සත්සියසතක් ප්‍රාසාද ද,
 සන්දහස්සත්සියසතක් කුළුගෙවල් ද, සන්දහස්සත්සියසතක් ආරාම ද,
 සන්දහස්සත්සියසතක් පොකුණු ද, මනා රූ ඇති දැකුම්කලු වූ ප්‍රසාද-
 ජනක වූ උකුම් වූ, වර්ණසමපතනියෙන් යුත් නැටීමෙහි ගැයීමෙහි වැඩීමෙහි
 දක්ෂ වූ, ප්‍රයෝජන ඇති ඇති මිනිසුන් විසින් වෙත එළඹෙන, රැයකට
 කහවණු පණසක් ගෙණ යන්නා වූ (=ඇය කරණ) අමබපාලී ගණිකාව ද,
 ඇය නිසා බොහෝ සෙයින් ගොබනා වූ වෙසාලිය ද දුටුවෝ ය.

3. ඉක්බිති රජගහනුවර වැසි කෙළෙඹි සමුහය වෙසාලියෙහි ඒ
 කටයුත්ත අවසන් කොට නැවැත රජගහනුවරට පෙරලා ආයේ ය.
 මගධෙයෙහි වූ සෙනා ඇති බිබ්බිසාර රජු වෙත ගියේ ය. ගොස් මගධෙයෙහි වූ
 සෙනා ඇති බිබ්බිසාර රජුකට “දෙවයන් වහන්ස, වෙසාලිය සමාදානිමත් ය.
 සමපුණ්ණ. බොහෝ ජනයා ඇත්තී ය. මිනිසුන්ගෙන් ගැවසී ගත්තී ය.
 සුවසේ ලැබිය හැකි හික්කා ද ඇත්තී ය. සන්දහස්සත්සියසතක් ප්‍රාසාදයෝ
 ද වෙත්. සන්දහස්සත්සියසතක් කුළුගෙවල් ද වෙත්. සන්දහස්සත්සිය-
 සතක් ආරාමයෝ ද වෙත්. සන්දහස්සත්සියසතක් පොකුණු ද වෙත්.
 අමබපාලී ගණිකාව ද මනා රූ ඇත්තී ය. දැකුම්කලු ය. ප්‍රසාදජනක ය.
 උකුම් වූ වර්ණසමපතනියෙන් යුක්ත ය. නැටීමෙහි ගැයීමෙහි වැඩීමෙහි
 දක්ෂ ය. ප්‍රයෝජන ඇති ඇති මිනිසුන් විසින් වෙත එළඹෙන ලද්දී ය.
 රැයකට පණසක් ගෙණ යයි. (=ඇය කරයි). ඇය නිසා වෙසාලිය බොහෝ
 සෙයින් ගොබනී ය. දෙවයන් වහන්ස, අපිත් ගණිකාවක තබන්නෙමු
 තම්, ගෙහෙකැ” යි කීයේ ය. “කොලෙහි, එසේ නම්, තෙපි එබඳු වූ යම්
 ගණිකාවක තබන්නහු නම්, එබඳු වූ කුමාරිකාවක සොයා දනිමු” යි
 රජතෙම කී ය.

4. ඒ කාලතෙහි රජගහනුවර සාලවැනි නම් කුමාරිකා නොමෝ මනා රු ඇත්ති ය. දකුණිකල ය. ප්‍රසාදජනක ය. උතුම් වූ වර්ණසමපතති-යෙන් යුක්ත වූවා වේ. එහෙයින් රජගහනුවර වැසි කෙළෙඹිසමුගය සාලවැනි කුමරිය ගණිකාවක කොට නැබිය. ඉක්බිති සාලවැනි ගණිකාව නො බෝ දවසකින් ම නැටීමෙහි ගැබීමෙහි වැඩීමෙහි දක්ෂ වූවා ප්‍රයෝජන ඇති ඇති මිනිසුන් විසින් එළඹෙන ලද්දේ ය. රුසකට කතවණු සියය බැගින් ගෙණ යයි.

5. ඉක්බිති සාලවැනි ගණිකාව නො බෝ කලකින් ම ගැබිනී වූවා ය. එකල්හි සාලවැනි ගණිකාවට “සත්‍රිය ගැබිනී වූවා පුරුෂයන්ගේ මන නො වඩන්නී ය. ‘සාලවැනි ගණිකාව ගැබිනී වූවා’ යි ඉදින් කිසිවෙක් මා දන්නේ නම්, මාගේ සියලු සත්කාරය පිරිහෙන්නේ ය. මම ගිලන්ම’ යි දන්නන්නෙමි නම්, යෙහෙකැ” යි සිත් වී ය. ඉක්බිති සාලවැනි ගණිකාව “කොල දෙරවුපාලය, කිසි පුරුෂයන් (මා වෙත) නො පැමිණේවා. යමෙක් මා ගැණ විවාරා නම්, ගිලන් වූවා යි දන්වාලව” යි දෙරවු පාලයට අණ කළා ය. ඒ දෙරවුපල්තෙමේ “ආයතීවෙති, එසේ ය” යි සාලවැනි ගණිකාවට පිළිවදන් දුන්නේ ය. ඒ අතර සාලවැනි ගණිකාව ඒ දරුගැබ මේවීමට පැමිණීමෙන් පුනකු වැදුවා ය. එකල්හි සාලවැනි ගණිකාව “කෙල්ල මේ දරුවා දිරු කුල්ලෙක බහා කසලගොඩෙක ලව” යි දැසියට අණ කළා ය. “ආයතීව, එසේ ය” යි ඒ දැසිය සාලවැනි ගණිකාවට පිළිවදන් දී ඒ දරු දිරු කුල්ලෙක බහා ගෙණ ගොස් කසලගොඩෙක බැහුවා ය.

6. ඒ වේලෙහි අභයරාජකුමාර තෙමේ කලින් ම (=උදසනින්) රාජොපසාදිතයට යන්නේ කවුඩන් විසින් වට කර ගත් ඒ දරු දුටුයේ ය. දක “කොලෙහි, කවුඩන් විසින් වට කර ගත් මෙය කුමක් ද” යි මිනිසුන් විවාලේ ය. “දෙවසන් වනන්ස, දරුවෙක”. “කොලෙහි, ජීවන් වේ ද?”. “දෙවසන් වනන්ස, ජීවන් වේ”. “කොලෙහි, එසේ නම් ඒ දරු අපගේ අන්ත:පුරයට ගෙණ ගොස් පොෂණය කරන්නට කිරීමටදුන්ට දෙවු”. “දෙවසන් වනන්ස, එසේ ය” යි ඒ මිනිස්සු අභයරාජකුමාරයාට පිළිවදන් දී ඒ දරු අභයරාජකුමාරයාගේ අන්ත:පුරයට ගෙණ ගොස් “(මේ දරු) පොෂණය කරවු” යි කිරීමටදුන්ට දුන්හ. ඒ දරුවාට ජීවන් වේ යි යන අරුතෙන් “ජීවක” යි නම් කළහ. අභයකුමාරුන් විසින් පොෂණය කරණ ලද්දේ නු යි “කොමාරනවම” යි නම් කළහ.

7. ඉක්බිති ජීවක කොමාරනවම තෙමේ නො බෝ කලකින් ම නුවණැතිබවට පැමිණියේ ය. එකල්හි ජීවක කොමාරනවම තෙමේ අභයරාජකුමාරයන් වෙත ගියේ ය. ගොස්, “දෙවසන් වනන්ස, මාගේ මව කවරි ද? පියා කවරෙක් ද” යි අභයරාජකුමාරයන්ගෙන් ඇසී ය. “සගය, ජීවකය, මම ද තාගේ මව ගැණ නො දනිමි. එහෙත් මම තාගේ පියා වෙමි. මා විසින් පොෂණය කරවන ලද්දෙහි ය” යි. එකල්හි ජීවක කොමාර-නවමයාට “මේ රාජකුලයෝ ශීලා නුගහකු විසින් (ශීලා නො ඉගෙණ) ඇසුරු කොට ජීවන් වන්නට සුකර නො වෙත්. මම ශීලා ඉගෙණ ගන්නෙමි නම්, යෙහෙකැ” යි සිත් වී ය.

8. තෙන ඛො පන සමයෙන තික්කසිලායං¹ දිසාපාමොක්කො වෙජ්ජා පටිවසති. අථ ඛො ජීවකො කොමාරභවෙවා අනගං රාජකුමාරං අනාපුච්ඡා යෙන තික්කසිලා² යෙන සො වෙජ්ජා තෙනුපසඛකමි. උපස ඛකමිත්වා නං වෙජ්ජං එතදවොච: “ඉච්ඡාමහා ආචරිය, සිප්පං සිත්තිත්ථ” නති. “තෙන හි භණ්ණ ජීවක, සික්කසු” ති.

9. අථ ඛො ජීවකො කොමාරභවෙවා බහුඤ්ච ගණහාති. ලහුඤ්ච ගණහාති. සුට්ඨු ව උපධාරෙති. ගතිතඤ්චස්ස න පමමුස්සති³. අථ ඛො ජීවකස්ස කොමාරභවෙවස්ස සන්නන්තං වස්සානං අච්චයෙන එතදභොසි: “අහං ඛො බහුඤ්ච ගණහාමි. ලහුඤ්ච ගණහාමි. සුට්ඨු ව උපධාරෙමි. ගතිතඤ්ච මෙ න පමමුස්සති. සන්න ව මෙ වස්සාති අධීයන්තස්ස නසිමස්ස සිප්පස්ස අනෙතා පඤ්ඤායති. කද ඉමස්ස සිප්පස්ස අනෙතා පඤ්ඤාසිස්සති” ති.

10. අථ ඛො ජීවකො කොමාරභවෙවා යෙන සො වෙජ්ජා තෙනු-පසඛකමි. උපසඛකමිත්වා නං වෙජ්ජං එතදවොච: “අහං ඛො ආචරිය, බහුඤ්ච ගණහාමි. ලහුඤ්ච ගණහාමි. සුට්ඨු ව උපධාරෙමි. ගතිතඤ්ච මෙ න පමමුස්සති. සන්න ව මෙ වස්සාති අධීයන්තස්ස නසිමස්ස සිප්පස්ස අනෙතා පඤ්ඤායති. කද ඉමස්ස සිප්පස්ස අනෙතා පඤ්ඤාසිස්සති” ති. “තෙන හි භණ්ණ, ජීවක, බණ්ණිත්තිං ආදාය තික්කසිලාය සමන්තා යොජනං ආභිණ්ණිත්වා⁴ යං කිඤ්චි අභෙසජ්ජං පයෙසයාසි නං ආහරා” ති. “එවං ආචරිය” ති ඛො ජීවකො කොමාරභවෙවා තස්ස වෙජ්ජස්ස පටිසසුත්වා බණ්ණිත්තිං ආදාය තික්කසිලාය සමන්තා යොජනං ආභිණ්ණිත්තො න කිඤ්චි අභෙසජ්ජං අද්දස.

11. අථ ඛො ජීවකො කොමාරභවෙවා යෙන සො වෙජ්ජා තෙනුප-සඛකමි. උපසඛකමිත්වා නං වෙජ්ජං එතදවොච: “ආභිණ්ණිත්තොමහි ආචරිය, තික්කසිලාය සමන්තා යොජනං. න කිඤ්චි අභෙසජ්ජං අද්දස” නති. “සිත්තිත්තොසි⁵ භණ්ණ ජීවක, අලං තෙ එත්තකං ජීවිකායා” ති. තස්ස ජීවකස්ස කොමාරභවෙවස්ස පරිත්තං පාඨෙය්‍යං පාදසි.

12. අථ ඛො ජීවකො කොමාරභවෙවා නං පරිත්තං පාඨෙය්‍යං ආදාය යෙන රාජගහං තෙන පකකාමි. අථ ඛො ජීවකස්ස කොමාරභවෙවස්ස නං පරිත්තං පාඨෙය්‍යං අන්තරාමග්ගෙ සාකෙතෙ පරිකඛයං අගමාසි. අථ ඛො ජීවකස්ස කොමාරභවෙවස්ස එතදභොසි: “ඉමෙ ඛො මහ්තා කන්තාරා අපොදකා අසපහකඛා න සුතරා අපාඨෙය්‍යෙන ගන්ත්වා. යන්ත්‍රනාහං පාඨෙය්‍යං පරිඨෙසෙය්‍ය” නති.

13. තෙන ඛො පන සමයෙන ඝාතෙතෙ සෙට්ඨිහරියාය සන්න-වසසිකො ජීසාබාමො හොති. බහු මහන්තා මහන්තා දිසාපාමොක්කා වෙජ්ජා ආගන්ත්වා නාසකබ්බි අරොගං⁶ කාඤ්ඤා. බහුං නිරඤ්ඤං ආදාය අගමංසු. අථ ඛො ජීවකො කොමාරභවෙවා සාකෙතං පටිසිත්වා මනුසෙස සුච්ඡි: “කො භණ්ණ, ගිලාතො? කං තිත්තිච්ඡාමි” ති. “එතිස්සා ආචරිය, සෙට්ඨිහරියාය සන්නවසසිකො ජීසාබාමො. ගච්ඡ ආචරිය, සෙට්ඨිහරියං තිත්තිච්ඡාති” ති.

1 “තික්කසිලායං” ම ඡ සං.
 2 “යෙන තික්කසිලා තෙන පකකාමි. අහුපුබ්බෙන යෙන තික්කසිලා යෙන වෙජ්ජා තෙනුපසඛකමි” ම ඡ සං. PTS. අ. 8. ම නු ප. තො. 8.
 3 “සමමුස්සති” ම ඡ සං.
 4 “ආභිණ්ණිත්තො” ම ඡ සං. PTS. 5. “සුසිත්තිත්තොසි” ම ඡ සං.
 6 “අරොගං” සි චු.

8. ඒ කාලයෙහි තක්සලා නුවර දිසාපාමොක් වෙදෙක් වාසය කරයි. ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ අභයරාජකුමාරයා නො විවාරා ම තක්සලා නුවර ඒ වෙද වෙත ගියේ ය. ගොස් “ආවායඝී කුමනි, මම ශිලා ඉගෙනීමට කැමැත්තෙමි” යි ඒ වෙදට කියේ ය. “සගය ජීවකය, එසේ නම් උගණුව” යි.

9 එතැන් සිට ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ බොහෝ උගණීයි. වහා ද උගණීයි. මනා කොට දරයි. ඔහු විසින් උගත් දෙය නො නැසේ. ඉක්බිති ජීවක කොමාරහව්වයානට සත්වසක් ඉක්ම ගිය පසු “මම බොහෝ කොට උගණිමි. වහා ද උගණිමි. මනා කොට දරමි. මා විසින් උගත් දෙය ද නො නැසේ. සත්වසක් මුළුල්ලෙහි හදාරන්නා වූ මට මේ ශිලායාගේ කෙළවරෙක් නො පෙනේ. කවද මේ ශිලායාගේ කෙළවර පෙනෙන්නේ ද” යි සිත් වි ය.

10. ඉක්බිති ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ ඒ වෙද වෙත ගියේ ය. ගොස් ඒ වෙදට “ආවායඝීයන් වහන්ස, මම බොහෝ කොට ද උගණිමි. වහා ද උගණිමි. මනා කොට දරමි. මා විසින් උගත් දෙය ද නො නැසේ. සත්අවුරුද්දක් මුළුල්ලෙහි හදාරන්නා වූ මට මේ ශිලායාගේ කෙළවරෙක් නො පෙනේ. කවර කලෙක මේ ශිලායාගේ කෙළවරෙක් පෙනෙන්නේ ද” යි කියේ ය. “ජීවකය, එසේ නම් (බිම කණින) යවුලක් ගෙණ තක්සලා නුවර තාත්පස යොදනක් ඇවිද බෙහෙත් නො වන්නා වූ යම් කිසිවක් දක්නෙහි ද, එය ගෙණ එව”. “ආවායඝීයන් වහන්ස, එසේ ය” යි ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ ඒ වෙදට පිළිවදන් දී යවුලක් ගෙණ තක්සලා නුවර තාත්පස යොදනක් ඇවිදින්නේ බෙහෙත් නො වූ කිසිවක් නො දුටුයේ ය.

11. එකල්හි ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ ඒ වෙද වෙත ගියේ ය. ගොස් ඒ වෙදට “ආවායඝීයන් වහන්ස, තක්සලා නුවර තාත්පස යොදනක් ඇවිද්දෙමි වෙමි. බෙහෙත් නො වූ කිසිවක් නො දුටුවෙමි” යි කියේ ය. “සගය ජීවකය, වෙදකමිහි හික්මුණේ වෙහි. තට ජීවත් වන්නට මෙතෙක් පමණැ” යි කියා ඒ ජීවක කොමාරහව්වයානට සවලා වූ මගපියදමක් දුන්නේ ය.

12. ඉක්බිති ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ සවලා වූ ඒ මගපියදම ගෙණ රජගහනුවර බලා තික්ම ගියේ ය. එකල්හි ජීවක කොමාරහව්වයාගේ සවලා වූ ඒ මගපියදම අතර මග සාකෙතනුවර දී නිමාවට ගියේ ය. ඉක්බිති ජීවක කොමාරහව්වයානට “මේ කතරමග දිසා නැත්තේ ය. කෑම නැත්තේ ය. මගපියදම නැතුව යෑම පහසු නො වේ. (එහෙයින්) මම මගපියදමි පොයන්නෙමි නම්, යෙහෙකැ” යි සිත් වි ය.

13. එකල්හි සාකෙත නුවර සිටුවිට්ටුට සත් වසක් පැවැති හිසරුජාවෙක් වේ. ඉතා උසස් වූ බොහෝ දිසාපාමොක් වෙදවරු අවුත් (බෙහෙත් කලෝ ද) ඇය රොග නැත්තියක කරන්නට නො පොහොසත් වූහ. (එහෙත්) බොහෝ අමුරන් ගෙණ ගියහ. එකල්හි ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ සාකෙත නුවරට පැමිණ මිනිසුන් ගෙන් “සගයෙහි, (මෙහි) කවරෙක් ශිලාන් වූයේ මේ ද? කවරකුට පිළියම් කරමි ද?” යි විවාලේ ය. “ආවායඝීයෙහි, මේ සිටු බිරිදට සත්අවුරුද්දක් පවත්නා හිසරුදවක් තිබේ. ආවායඝීයෙහි, යනු මැනවි. ඒ සිටුබිරිදට පිළියම් කරමි” යි කීහ.

14. අඵ බො ජීවකො කොමාරහවෙවා යෙන සෙට්ඨිහරියා ගහපතිස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා දෙවාරිකං ආණාපෙසී: “ගච්ඡ හණේ දෙවාරික, සෙට්ඨිහරියාය පාවද” “වෙඤ්ජො අයෙය, ආගතො. සො නං දට්ඨුකාමො” ති. “ඵචං ආචරියා” ති බො සො දෙවාරිකො ජීවකස්ස කොමාරහවෙවස්ස පටිස්සුත්වා යෙන සෙට්ඨිහරියා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා සෙට්ඨිහරියං ඵතදවොච: “වෙඤ්ජො අයෙය, ආගතො. සො නං දට්ඨුකාමො” ති. “කීදිසො හණේ දෙවාරික, වෙඤ්ජො” ති. “දහරකො අයෙය” ති. “අලං හණේ දෙවාරික, කිං මෙ දහරකො වෙඤ්ජො කරිස්සති? බහු මහනතා මහනතා දිසාපාමොකඛා වෙඤ්ජාපි ආගන්ත්වා නාසකඛිංසු අරොගං කාදුං. ඛුං භිරඤ්ඤං ආදය අගමංසු” ති.

15. අඵ බො සො දෙවාරිකො යෙන ජීවකො කොමාරහවෙවා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා ජීවකං කොමාරහවෙවං ඵතදවොච: “සෙට්ඨි-හරියා ආචරිය, ඵචමාහ: ‘අලං හණේ දෙවාරික, කිං මෙ දහරකො වෙඤ්ජො කරිස්සති? බහු මහනතා මහනතා දිසාපාමොකඛා වෙඤ්ජාපි ආගන්ත්වා නාසකඛිංසු අරොගං කාදුං. ඛුං භිරඤ්ඤං ආදය අගමංසු” ති.

16. “ගච්ඡ හණේ දෙවාරික, සෙට්ඨිහරියාය පාවද:— වෙඤ්ජො අයෙය, ඵචමාහ: මා කිරයෙය, පුරෙ කිඤ්චී අදුසී. යද අරොගා හොසී, තද යං ඉචේජය්‍යාසී, තං දඤ්ජය්‍යාසී” ති. “ඵචං ආචරියා” ති බො සො දෙවාරිකො ජීවකස්ස කොමාරහවෙවස්ස පටිස්සුත්වා යෙන සෙට්ඨිහරියා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා සෙට්ඨිහරියං ඵතදවොච: “වෙඤ්ජො අයෙය, ඵචමාහ: මා කිරයෙය, පුරෙ කිඤ්චී අදුසී. යද අරොගා හොසී, තද යං ඉචේජය්‍යාසී, තං දඤ්ජය්‍යාසී” ති. “තෙන හි හණේ දෙවාරික, වෙඤ්ජො ආගච්ඡ” ති. “ඵචං අයෙය” ති බො සො දෙවාරිකො සෙට්ඨිහරියාය පටිස්සුත්වා යෙන ජීවකො කොමාරහවෙවා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා ජීවකං කොමාරහවෙවං ඵතදවොච: “සෙට්ඨිහරියා තං ආචරිය, පකෙකාසති” ති.

17. අඵ බො ජීවකො කොමාරහවෙවා යෙන සෙට්ඨිහරියා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා සෙට්ඨිහරියාය විකාරං සලලකෙකත්වා සෙට්ඨිහරියං ඵතදවොච: “පසතෙන මෙ² අයෙය, සප්පිනා අන්ධො” ති. අඵ බො සෙට්ඨිහරියා ජීවකස්ස කොමාරහවෙවස්ස පසතං සප්පිං දුපෙසී. අඵ බො ජීවකො කොමාරහවෙවා තං පසතං සප්පිං නානාතෙසජේජති තිප්පචිත්වා සෙට්ඨිහරියං මඤ්චකො උත්තානං නිපජ්ජාපෙත්වා³ නඤ්චුතො අදුසී. අඵ බො තං සප්පිං නඤ්චුතො දිනතං මුඛතො උගහඤ්චී. අඵ බො සෙට්ඨිහරියා පටිග්ගතෙහ තිට්ඨතිත්වා⁴ දුසිං ආණාපෙසී: “භඤ්ඤ ජෙ, ඉමං සප්පිං පිටුතා ගණනාති” ති.

18. අඵ බො ජීවකස්ස කොමාරහවෙවස්ස ඵතදකොසී: “අච්ඡරියං⁵, යාව චුඛායං ඝරණී, යත්ත හි නාම ඉමං ඡඛධකීයධමමං සප්පිං පිටුතා ගාතාපෙස්සති. ඛුකාති ච මෙ මහග්ගාති මහග්ගාති⁶ හෙසජ්ජාති උපගතාති. කිමපිමායඛිකිඤ්චී⁷ දෙය්‍යධමමං දස්සති” ති.

1. “වෙඤ්ජො” ම ඡ සං.
 2. “පසතෙන” ම ඡ සං. PTS. අ චි. ජ චි. 3. “නිපාතෙකො” ම ඡ සං.
 4. “භුට්ඨස්සකො” PTS.
 5. “අච්ඡරියං වත භො” සී. 6. “මහග්ගාති” ම ඡ සං.
 7. “කිමපිමායං ඛිකිඤ්චී” සී.

14. ඉක්බිති ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ සිටුගැහැවිණුගේ ගෙට ගියේ ය. ගොස් දොරටුපාලයාහට “සගය, දොරටුපාලය, යව. ‘ආයතීවෙනි, වෙදෙක් ඇවිත් සිටි සි. ඒ වෙදු ඔබ දකිනු කැමැත්තේ ය’ සි සිටුබිරිදට කියව” සි අණ කෙළේ ය. “ආවායතීයෙනි, එසේ ය” සි ඒ දොරටුපාල තෙමේ ජීවක කොමාරහව්වයාහට පිළිවදන් දී සිටුබිරිද වෙත ගියේ ය. ගොස්, “ආයතීවෙනි, වෙදෙක් ඇවිත් සිටි සි. ඒ වෙදු ඔබ දකිනු කැමැත්තේ ය” සි සිටුබිරිදට දැන්වී ය. “සගය, දොරටුපාලය, වෙදු කෙබඳු ද”? “ආයතීවෙනි, තරුණය”. “සගය, දොරටුපාලය, වැඩෙක් නැත. තරුණ වෙදෙක් මට කුමක් කරන්නේ ද? ඉතා උසස් වූ බොහෝ දිසාපාමොක් වෙදවරු ද අටුන් (මා) සුවචන් කරන්නට අසමත් වූහ. බොහෝ අමුරන් ගෙණ ගියහ”.

15. ඉක්බිති ඒ දොරටුපාල තෙමේ ජීවක කොමාරහව්වයා වෙත ගියේ ය. ගොස් “ආවායතීයෙනි, සිටු බිරිද ‘සගය දොරටුපාලය, වැඩෙක් නැත. තරුණ වූ වෙදෙක් මට කුමක් කරන්නේ ද, ඉතා උසස් වූ බොහෝ දිසාපාමොක් වෙදවරු ද අටුන් (මා) සුවචන් කරන්නට අසමත් වූහ. බොහෝ අමුරන් ගෙණ ගියහ සි කියා” සි ජීවක කොමාරහව්වයාහට දැන්වී ය.

16. “සගය, දොරටුපාලය, යව. ආයතීවෙනි, සුවචන් කිරීමට පෙර කිසිවක් නො දේවා. යම් කලෙක සුවචන් වෙහි ද, එකල්හි යමක් (දෙනු) කැමැත්තෙහි නම්, එය දෙන්නෙහි” සි ආයතීවෙනි, වෙදු මෙසේ කියා සි සිටු බිරිදට කියව”. “ආවායතීයෙනි එසේය” සි ඒ දොරටුපාල තෙමේ ජීවක කොමාරහව්වයාහට පිළිවදන් දී සිටු බිරිද වෙත ගියේ ය. ගොස් “ආයතීවෙනි, වෙදු මෙසේ කියයි: ආයතීවෙනි, පිළියම් කිරීමට පෙර කිසිවක් නො දේවා. යම් කලෙක සුවචන් වෙහි ද, එකල්හි යමක් (දෙනු) කැමැත්තෙහි නම්, එය දෙන්නෙහි” සි සිටුබිරිදට කියේ ය. “සගය, දොරටුපාලය, එසේ නම් වෙදු ඒවා” සි. “ආයතීවෙනි, එසේ ය” සි ඒ දොරටුපාල තෙමේ සිටුබිරිදට පිළිවදන් දී ජීවක කොමාරහව්වයා වෙත ගියේ ය. ගොස් “ආවායතීයෙනි, සිටුබිරිද ඔබ කැඳවා” සි ජීවක කොමාරහව්වයාහට දැන්වී ය.

17. එකල්හි ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ සිටුබිරිද වෙත ගියේ ය. ගොස් සිටුබිරිදගේ රොහය සලකා “ආයතීවෙනි, මට පතක් පමණ ගිනෙල් ටුව මනා” සි සිටුබිරිදට කියේ ය. ඉක්බිති සිටුබිරිද ජීවක කොමාරහව්වයාහට පතක් පමණ ගිනෙල් දෙවූ ය. එකල්හි ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ ඒ පතක් පමණ ගිනෙල් නොයෙක් බෙහෙත් හා (මුසු කොට) පිය සිටුබිරිද ඇදෙහි උඩුකුරු කොට හොවා නසාය කෙළේ ය. එකල්හි නැහැයට වක් කළ ඒ ගිනෙල් මුත්තන් පිට වූයේ ය. ඉක්බිති සිටුබිරිද බඳුනෙක කාරා දමා “කෙල්ල, මේ ගිනෙල් පුලුන්රොදකින් ගණුව” සි දැසියට අණ කලා ය.

18. එතේලෙහි ජීවක කොමාරහව්වයාහට “පුදුමයෙනි! මේ ගෙහඹුව ඉතා ලොහ ඇත්තී ය. යම් හෙයකින් මෑ මේ හලසුකු ගිනෙල පුළුන් රොදකින් ගත්වා ලු ද, එ හෙයිනි. මාගේ ඉතා අගනා වූ බොහෝ බෙහෙත් ද (මැට) වැය විය. මෝ යම් කිසි දෙයටමියක් කීම මට දෙන්නී” දැසි මේ සිත් විය.

19 අඵ බො සා සෙට්ඨිනරියා ජීමඛ්ඛ්ඤා කොමාරහව්ච්ඤා විකාරං සලලකෙඛ්ඛිකා ජීවකං කොමාරහව්චං එතදවොච: “කිඤ්ඤා නං ආචරිය, විමනොසී” ති. “ඉධ මෙ එතදනොසී: අච්ඡරියං යාවලුඛායං සරණී, යත්ත භි නාම ඉමං ජඛ්ඛිකීයධිමමං සපපිං පිච්චනා ගාහාපෙඤ්ඤාති. ඛුඤ්ඤාති ච මෙ මහඤ්ඤාති මහඤ්ඤාති හෙසජ්ජාති උපගතාති. කිච්චිමායඛ්ඛිකඤ්ඤි දෙය්‍යධිමමං දඤ්ඤාති” ති. “මයං බො ආචරිය, අගාරිකා¹ නාම උපජානා- මෙතඤ්ඤා සඤ්ඤාමඤ්ඤා. චරමෙතං සපපි දුසානං චා කමමකාරානං චා පාදබහඤ්ඤානං චා පදීපකරණෙ චා ආසිතනං. මා නිං ආචරිය, විමනො අහොසි. න තෙ දෙය්‍යධිමමො භාසිඤ්ඤාති” ති.

20. අඵ බො ජීවකො කොමාරහවෙචා සෙට්ඨිනරියාය සත්තවස්සිකං සීසාඛාධං එකෙනෙච නදුඤ්ඤාමෙමන අපකඛ්ඛි. අඵ බො සෙට්ඨිනරියා අරොගා සමානා ජීවකඤ්ඤා කොමාරහව්ච්ඤා වතතාරි සහඤ්ඤාති පාදසී. පුතෙතා “මාතා මෙ අරොගාපිතා” ති² වතතාරි සහඤ්ඤාති පාදසී. පුණ්ණසා “සසු මෙ අරොගාපිතා” ති වතතාරි සහඤ්ඤාති පාදසී. සෙට්ඨිගහපති “නරියා මෙ අරොගාපිතා” ති වතතාරි සහඤ්ඤාති පාදසී දුසඤ්ඤා අඤ්ඤාතඵඤ්ඤා.

21. අඵ බො ජීවකො කොමාරහවෙචා තාති සොලසසහඤ්ඤාති ආදාය දුසඤ්ඤා දුසිඤ්ඤා අඤ්ඤාතඵඤ්ඤා යෙන රාජගහං තෙන පකකාමි. අනුපුබ්බෙන යෙන රාජගහං යෙන අහසො රාජකුමාරො තෙනුපසඛ්ඛිකමි. උපසඛ්ඛිකමිනා අහසං රාජකුමාරං එතදවොච: “ඉදං මෙ දෙව, පඨමකමමං සොලස- සහඤ්ඤාති දුසො ච දුසී ච අඤ්ඤාතඵඤ්ඤා ච. පතිගණනානු මෙ දෙවො පොසා වතික”නාති. “අලං භණෙ ජීවක, තුඤ්ඤාච හොඤ්ඤා. අමහාකඤ්ඤාච අනෙතපුරෙ නිවෙසනා මාපෙති” ති. “එවං දෙව” ති බො ජීවකො කොමාරහවෙචා අහසඤ්ඤා රාජකුමාරඤ්ඤා පටිඤ්ඤාති අනෙතපුරෙ නිවෙසනා³ මාපෙසී.

22. තෙන බො පන සමයෙන රඤ්ඤා මාගධිඤ්ඤා සෙතියඤ්ඤා බ්බිඛ්ඛිසාචඤ්ඤා හගඤ්ඤාඛාධො හොති. සාටකා ලොභිතෙන මකඛ්ඛිනාති. දෙවියො දිසවා උපසඤ්ඤාති: “උඤ්ඤාති දෙවො. පුපථං දෙවඤ්ඤා උපානනං. න විරං⁴ දෙවො විජාසිඤ්ඤාති” ති. තෙන රාජා මඛ්ඛිකා හොති.

23. අඵ බො රාජා මාගධො සෙතියො බ්බිඛ්ඛිසාචො අහසං රාජකුමාරං එතදවොච: “මඤ්ඤා බො භණෙ අහස, තාදිසො ආඛාධො. සාටකා ලොභිතෙන මකඛ්ඛිනාති. දෙවියො දිසවා⁵ උපසඤ්ඤාති: “උඤ්ඤාති දෙවො. පුපථං දෙවඤ්ඤා උපානනං. න විරං දෙවො විජාසිඤ්ඤාති” ති. “ඉඛ්ඛික භණෙ අහස, තාදිසං වෙජ්ජං ජාතාහි යො මං තිකිච්චියා” ති. “අයං දෙව, අමහාකං ජීවකො වෙජ්ජා තරුණො හරුතො. සො දෙවං තිකිච්චියාති” ති. “තෙන භි භණෙ අහස, ජීවකං වෙජ්ජං ආණාපෙති. සො මං තිකිච්චියාති” ති.

1. “අගාරිකා” ම ඡ සං. ජ වී. 2. “අරොගාපිතාති” ම ඡ සං. PTS.
 3. “අහසඤ්ඤා රාජකුමාරඤ්ඤා අනෙතපුරෙ නිවෙසනා” ම ඡ සං.
 4. “නරියෙම” සී. PTS. 5. “මං දිසවා” ම ඡ සං. PTS

19. ඉක්බිති ඒ සිටුබිරිද ජීවක කොමාරහව්වයාගේ විකාරය (කළ-කිරීම) සලකා “ආවායඝීයෙති, ඔබ කුමක් නිසා නො සතුටු ද?” යි ජීවක කොමාරහව්වයා විවාලා ය. “පුද්ගලයෙකි! මේ ගෙනමුළු ඉතා ලොහ ඇත්තී ය. යම් හෙයකින් මෑ මේ හලසුතු හිතෙල පුලුන් රොදෙකින් ගන්වා දී ද, එහෙයකි. මාගේ ඉතා අගනා බොහෝ බෙහෙත් ද (මැට) වැය විය. මෝ මට යම්කිසි දෙයධර්මයක් (මිලක්) කිම දෙන්නී ද යි මෙහි මට මේ අදහස වී ය” යි හෙතෙමේ කී ය. “ඇදුර, අපි ගිහි ගෙහි වසන්නාමෝ සකසුරුවමේ (රැක්මේ) අනුසස් දනුමහ. මේ හිතෙල් දැසයන්ගේ ද කම්කරුවන්ගේ ද පය ගැල්වීමට හෝ පහනක් දුල්වීමේ දී වත් කරණ ලද්දේ හෝ යහපත් ය. ඇදුර, ඔබ තො සතුටු නො වන්න. ඔබට දියසුතු දේ නො අඩු වන්නේ ය” යි මී නොමෝ කීය.

20. එකල්හි ජීවක කොමාරහව්ව හෙමේ සිටුබිරිදගේ සත් වසක් පැවැති හිසරුවුව එක ම නසාකමියෙන් දුරු කෙළේ ය. ඉක්බිති සිටුබිරිද සුවපත් වූවා ජීවක කොමාරහව්වයාහට සාරදහසක් දුන්නී ය. පුත්‍රයා ද “මාගේ මවු නිරෝග කරණ ලද” යි සාරදහසක් දුන්නේ ය. යෙහෙළිය “මගේ නැන්දෑ නිරෝග කරණ ලද” යි සාරදහසක් දුන්නී ය. සිටුගැහැවි හෙමේ “මගේ බිරිද නිරෝග කරණ ලද” යි සාරදහසක් ද දැසයකු ද දැසියක ද අභවරථයක් ද දුන්නේ ය.

21. ඉක්බිති ජීවක කොමාරහව්ව හෙමේ ඒ සොළොස් දහසක් දැසයාත් දැසියත් අභවරථයන් ගෙන රජගහනුවර බලා නික්ම ගියේ ය. පිළිවෙලින් රජගහනුවරට ගොස් අහස රාජකුමාරයා වෙත එළඹියේ ය. එළඹ “දේවයන් වහන්ස, රජ සොළොස් දහසක් ද දැසයෙක් ද දැසියක් ද අභවරථයක් ද යන මෙහෙක් මගේ පලමු වෙදකමෙන් ලැබුනේ ය. දේවයන් වහන්සේ මා වැඩු පොසාවනික මිලයට මෙය පිළිගන්නා සේක්වා” යි අහසරාජකුමාරයාහට කීයේ ය. “සගය ජීවකය, කම් නැත. මේ නට ම වේවා. අපගේ ම නුවර තුළ ගෙයක් ගොඩ නගව” යි. “දේවයන් වහන්ස, එසේ ය” යි ජීවක කොමාරහව්ව හෙමේ අහසරාජකුමාරයාහට පිළිවදන් දී ඇතුල්නුවර ගෙයක් ගොඩ නැංවී ය.

22. ඒ කාලයෙහි මගධෙච්චර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජුහට භගඤ්ඤා-බාධය වේ. සඵ ලෙසින් නැවරුණේ වේ. බිසෝවරු දැක “දුන් රජ හෙමේ උතුනී වේ. රජුට ඔසප් උපන. නො බෝ කලකින් රජ හෙමේ වදන්නේ ය” යි වෙහෙසක්. (කවටබස් තියන්.) එසින් රජ හෙමේ මංකු (=හෙද රහිත ව ලජ්ජිත) වේ.

23. එකල්හි මගධෙච්චර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජ හෙමේ අහසරාජ-කුමාරයාහට “සගය අහස, මට මෙබඳු රොගයෙක් වේ. සඵ ලෙසින් වැකි යයි. බිසෝවරු දැක ‘දුන් රජ හෙමේ මල්වර ඇත්තේ වේ. රජුට ඔසප් උපන. රජ හෙමේ නොබෝ කලකින් වදන්නේ ය’ යි කවටකම් කෙරෙත්. ‘සගය, අහස, යමෙක් මට පිළියම් කරන්නේ ද, එබඳු වෙදකු දනුව’ යි රජහෙමේ කියේ ය. ‘දේවයන් වහන්ස, අපගේ මේ ජීවක වෙද හෙමේ තරුණ ය. හද ය. කලණ ගුණ ඇත්තේ ය.’ හෙතෙමේ දේවයන් වහන්සේට පිළියම් කරන්නේ ය.” (රජහෙමේ) “සගය අහස, එසේ නම් ජීවක වෙදට අණ කරව. හෙතෙමේ මට පිළියම් කරන්නේ ය” යි කී ය.

24. අඵ බො අනගො රාජකුමාරො ජීවකං කොමාරහළ්ඛං ආණාපෙඤ්ඤි: “ගච්ඡ්ඤ්ඤි භණ්ණෙ ජීවක, රාජානං තිතිච්ඡාති” ති. “ඵචං දෙවං” ති බො ජීවකො කොමාරහළ්ඛො අභයස්ස රාජකුමාරස්ස පටිසංඝුඤ්ඤා නබෙන නෙඤ්ජරං ආද්ද යෙන රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො තෙනුපසඤ්ඤි. උපසඤ්ඤිඤ්ඤා රාජානං මාගධං සෙනියා බිම්බිසාරං ඵනදවොච: “ආබංධං¹ දෙව, භසාමා” ති.

25. අඵ බො ජීවකො කොමාරහළ්ඛො රඤ්ඤෙඤ්ඤා මාගධස්ස සෙනියස්ස බිම්බිසාරස්ස භගඤ්ඤාබංධං ඵකෙනෙච ආලෙචෙන අපකඤ්ඤි. අඵ බො රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො අරොගො සමානො පඤ්ඤව ඉඤ්ඤානාති සබ්බාලඤ්ඤාරං භුසාපෙඤ්ඤා² ඔමුඤ්ඤාපෙඤ්ඤා පුඤ්ඤං භාරාපෙඤ්ඤා ජීවකං කොමාරහළ්ඛං ඵනදවොච: “ඵනං භණ්ණෙ ජීවක, පඤ්ඤානා ඉඤ්ඤානානං සබ්බාලඤ්ඤාරං භුසාං ගොඤ්ඤා” ති. “අලං දෙව, අභිඤ්ඤාරං මෙ දෙවො සරඤ්ඤා” ති. “තෙන හි භණ්ණෙ ජීවක, මං උපට්ඨන්ත. ඉඤ්ඤානාඤ්ඤව බුඤ්ඤා-පමුඤ්ඤව සඤ්ඤා” නති³. “ඵචං දෙවං” ති බො ජීවකො කොමාරහළ්ඛො රඤ්ඤෙඤ්ඤා මාගධස්ස සෙනියස්ස බිම්බිසාරස්ස පච්චෙස්සොඤ්ඤි.

26. තෙන බො පන සමයෙන රාජගහිකස්ස සෙට්ඨස්ස සත්තච්ඡාඤ්ඤා සිසාබාධො හොති. බහු මහත්තා මහත්තා දිසාපාමොක්ඛා වෙජ්ජා ආගන්තවා නාසකඤ්ඤා අරොගං කාඤ්ඤං. බහුං හිරඤ්ඤං අද්ද ය අගමංඤ්ඤා. අපි ච වෙජ්ජෙහි පච්චකානො හොති. ඵකඤ්ඤව වෙජ්ජා ඵචමානංඤ්ඤා: “පඤ්ඤමං දිවසං සෙට්ඨි ගහපති කාලං කරිස්සති” ති. ඵකඤ්ඤව වෙජ්ජා ඵචමානංඤ්ඤා: “සත්තමං දිවසං සෙට්ඨිගහපති කාලං කරිස්සති” ති.

27. අඵ බො රාජගහිකස්ස නෙගමස්ස ඵනදහොඤ්ඤි: “අයං බො සෙට්ඨිගහපති බහුකාරො⁴ රඤ්ඤෙඤ්ඤා වෙච නෙගමස්ස ච. අපි ච වෙජ්ජෙහි පච්චකානො. ඵකඤ්ඤව වෙජ්ජා ඵචමානංඤ්ඤා: ‘පඤ්ඤමං දිවසං සෙට්ඨිගහපති කාලං කරිස්සති’ ති. ඵකඤ්ඤව වෙජ්ජා ඵචමානංඤ්ඤා: ‘සත්තමං දිවසං සෙට්ඨිගහපති කාලං කරිස්සති’ ති. අයඤ්ඤව රඤ්ඤෙඤ්ඤා ජීවකො වෙජ්ජා තරුණො භද්දකො. යත්තන මයං රාජානං ජීවකං වෙජ්ජං යාවෙය්ජාම සෙට්ඨිං ගහපතිං තිතිච්ඡිඤ්ඤා” නති.

28. අඵ බො රාජගහිකො නෙගමො යෙන රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො තෙනුපසඤ්ඤි. උපසඤ්ඤිඤ්ඤා රාජානං මාගධං සෙනියං බිම්බිසාරං ඵනදවොච: “අයං දෙව, සෙට්ඨිගහපති බහුකාරො දෙවස්ස වෙච නෙගමස්ස ච. අපි ච වෙජ්ජෙහි පච්චකානො. ඵකඤ්ඤව වෙජ්ජා ඵචමානංඤ්ඤා: ‘පඤ්ඤමං දිවසං සෙට්ඨිගහපති කාලං කරිස්සති’ ති. ඵකඤ්ඤව වෙජ්ජා ඵචමානංඤ්ඤා: ‘සත්තමං දිවසං සෙට්ඨිගහපති කාලං කරිස්සති’ ති. සාබු දෙවො ජීවකං වෙජ්ජං ආණාපෙඤ්ඤා සෙට්ඨිං ගහපතිං තිතිච්ඡිඤ්ඤා” නති අඵ බො රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො ජීවකං කොමාරහළ්ඛං ආණාපෙඤ්ඤි: “ගච්ඡ්ඤ්ඤි භණ්ණෙ ජීවක, සෙට්ඨිං ගහපතිං තිතිච්ඡාති” ති.

1. “ආබංධං නව” ම ඡ සං. 2. “භුසාපෙඤ්ඤා” ම ඡ සං. PTS, ජ 8
 3. “භිසංඝුසඤ්ඤානති” ම ඡ සං. PTS.
 4. “බහුපකාරො” ම ඡ සං. PTS.

24. ඉක්බිති අභයරාජකුමාර තෙමේ “සගය, ජීවකය, රජුට පිළියම් කරව” යි ජීවක කොමාරහව්වයාට අණ කෙළේ ය. “දෙවයන් වහන්ස, එසේ ය” යි ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ අභයරාජකුමාරයාට පිළිවදන් දී බෙහෙතක් නියතුල බහා ගෙණ මගබෙඹවර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජු වෙත ගියේ ය. ගොස් මගබෙඹවර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජුට “දෙවයන් වහන්ස, රොගය බලමු” යි කීයේ ය.

25. ඉක්බිති ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ මගබෙඹවර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජුගේ හගඤ්ඤාබාධය එක ම ආලෙපයකින් බැහැර කෙළේ ය. එකල්හි මගබෙඹවර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජු තෙමේ නිරොග වූයේ පන්-සියයක් අභතන් සියලු අබරණින් කරසවා, (නැවත) මුදවා පොට්ටිකියක් කරවා ජීවකකොමාරහව්ව හට “සගය ජීවකය, මේ පන්සියයක් අභතන්ගේ සියලු අබරණ හට වේවා” යි කීයේ ය. ජීවක තෙමේ “දෙවයන් වහන්ස, (මෙසින් මට) කුම නැත. දෙවයන් වහන්සේ මාගේ අධිකාරය (ශ්‍රේණු) ක්‍රියාව සිහි කෙරෙන්නවා” යි කී ය. “ජීවකය, එසේ නම් මටත් බුද්ධප්‍රමුඛ-සමකයාටත් උපසාදන කරව”. දෙවයන් වහන්ස, එසේ ය” යි ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ මගබෙඹවර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජුට පිළිවදන් දුන්නේ ය.

26. එකල්හි රජගහනුවර වැසි සිටුහු හට සත් අවුරුද්දක සිට පැවැති හිස රුදාවෙක් වේ. ඉතා උසස් වූ බොහෝ දිසාපාමොක් වෙදවරු අවුත් පුවපත් කරන්නට නො හැකි වූහ. බොහෝ අවුරන් - ගෙණ ගියහ. තව ද වෙදන් විසින් ප්‍රතිකෂෙප කරණ ලද්දේ වේ. ඇතැම් වෙදුන් “සිටුගැහැටි තෙමේ පස්වන දිනයෙහි කලුරිය කරන්නේ ය” යි මෙසේ කීහ. සමහර වෙදුන් “සිටුගැහැටි තෙමේ සත්වන දින කලුරිය කරන්නේ ය” යි මෙසේ කීහ.

27. ඉන් පසු රජගහනුවර වැසි කෙළෙඹි සමුහයාට “මේ සිටුගැහැටි තෙමේ රජුට ද කෙළෙඹි සමුහයාට ද බොහෝ උපකාර ඇත්තේ වේ. එහෙත් වෙදන් විසින් හරණා ලද්දේ ය. සමහර වෙදුන් ‘සිටු ගැහැටි තෙමේ පස්වන දිනයෙහි කලුරිය කරන්නේ ය’ යි මෙසේ කීහ. සමහර වෙදුන් ‘සිටුගැහැටි තෙමේ සත්වන දින කලුරිය කරන්නේ ය’ යි මෙසේ කීහ. රජුගේ මේ ජීවක වෙද තෙමේ තරුණ ය. හදු ය. අපි සිටු ගැහැටියාහට පිළියම් කරන්නට රජුගෙන් ජීවක වෙද ඉල්ලන්නෙමු නම් යෙහෙකැ” යි සිත් වී ය.

28. ඉක්බිති රජගහනුවර වැසි කෙළෙඹි ගණයා මගබෙඹවර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජු වෙත ගියේ ය. ගොස්, “දෙවයන් වහන්ස, මේ සිටු ගැහැටි තෙමේ දෙවයන් වහන්සේට ද කෙළෙඹි ගණයාට ද බොහෝ උපකාර ඇත්තේ වේ. තවද වෙදන් විසින් හරණා ලද්දේ ය. සමහර වෙදුන් ‘සිටුගැහැටි තෙමේ පස්වන දිනයෙහි කලුරිය කරන්නේ ය’ යි මෙසේ කීහ. සමහර වෙදුන් ‘සිටුගැහැටි තෙමේ සත්වන දිනයෙහි කලුරිය කරන්නේ ය’ යි මෙසේ කීහ. දෙවයන් වහන්සේ සිටුගැහැටියාට පිළියම් කරන්නට ජීවක වෙදට අණ කෙරෙන්නවා” යි මගබෙඹවර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජුහට කී ය. එකල්හි මගබෙඹවර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජු තෙමේ “සගය ජීවකය, යව. සිටුගැහැටියාහට පිළියම් කරව” යි ජීවක කොමාරහව්වහට අණ කෙළේ ය.

29. “එවං දෙවො” ති බො ජීවකො කොමාරභවෙවා රඤ්ඤා මාගධස්ස සෙනිසස්ස බිම්බිසාරස්ස පටිසසුඤ්ඤා යෙන සෙට්ඨි ගහපති තෙනුපසඛිකම්. උපසඛිකම්ඤ්ඤා සෙට්ඨිස්ස ගහපතිස්ස විකාරං සලලකෙතිඤ්ඤා සෙට්ඨිං ගහපතිං එතදවොච: “සව්භං තං ගහපති, අරොගාපෙය්‍යං¹, තිං මෙ අස්ස දෙය්‍යධිමෙමා” ති. “සබ්බං සාපතෙය්‍යඤ්ඤා තො ආචරිය, තොඤ්ඤා අභඤ්ඤා තො දුසසා” ති. “සකඛිස්සඤ්ඤා පන තිං ගහපති, එකෙන පස්සෙන සත්තමාසෙ නිපජ්ජිතු” ති. “සකෙකාමහං ආචරිය, එකෙන පස්සෙන සත්තමාසෙ නිපජ්ජිතු” ති. “සකඛිස්සඤ්ඤා පන තිං ගහපති, දුතියෙන පස්සෙන සත්තමාසෙ නිපජ්ජිතු” ති. “සකෙකාමහං ආචරිය, දුතියෙන පස්සෙන සත්තමාසෙ නිපජ්ජිතු” ති. “සකඛිස්සඤ්ඤා පන තිං ගහපති, උත්තානො සත්තමාසෙ නිපජ්ජිතු” ති. “සකෙකාමහං ආචරිය, උත්තානො සත්තමාසෙ නිපජ්ජිතු” ති.

30. අඵ බො ජීවකො කොමාරභවෙවා සෙට්ඨිං ගහපතිං මඤ්ඤාකො නිපජ්ජාපෙතවා මඤ්ඤාකො² සම්බන්ධවා සීසච්ඡත්ථිං එංලොඤ්ඤා³ සිබ්බතිං⁴ විනාමෙතවා දො පාණකො නීහරිතවා ජනස්ස⁵ දුසෙසඤ්ඤා: “පස්සෙය්‍යාඵච ඉමෙ දො පාණකො එකං බුද්ධං එකං මහලලකං. යෙ තො ආචරියා එවමාහංසු: ‘පඤ්චමං දිවසං සෙට්ඨි ගහපති කාලං කරිස්සති’ ති, තෙහායං මහලලකො පාණකො දිට්ඨො. පඤ්චමං දිවසං සෙට්ඨිස්ස ගහපතිස්ස මත්ඵලුඛිතං පරියාදිසිස්සති. මත්ඵලුඛිතස්ස පරියාදනා සෙට්ඨි ගහපති කාලං කරිස්සති. සුද්දිට්ඨො තෙහි ආචරියෙහි. යෙහි තො ආචරියා එවමාහංසු: ‘සත්තමං දිවසං සෙට්ඨි ගහපති කාලං කරිස්සති’ ති, තෙහායං බුද්ධකො පාණකො දිට්ඨො. සත්තමං දිවසං සෙට්ඨිස්ස ගහපතිස්ස මත්ඵලුඛිතං පරියාදිසිස්සති. මත්ඵලුඛිතස්ස පරියාදනා සෙට්ඨි ගහපති කාලං කරිස්සති. සුද්දිට්ඨො තෙහි ආචරියෙහි” ති. සිබ්බතිං සමපටිපාදෙතවා⁷ සීසච්ඡත්ථිං සිබ්බෙතවා⁸ ආලෙපං අද්දති.

31. අඵ බො සෙට්ඨිගහපති සත්තාහස්ස අඵචයෙන ජීවකං කොමාර-භවං එතදවොච: “නාහං ආචරිය, සකෙකාමි එකෙන පස්සෙන සත්තමාසෙ නිපජ්ජිතු” ති. තනු මෙ තිං ගහපති, පටිසසුඤ්ඤා: “සකෙකාමහං ආචරිය, එකෙන පස්සෙන සත්තමාසෙ නිපජ්ජිතු” ති. “සච්චාහං ආචරිය, පටිසසුඤ්ඤා. අපාහං මරිය්‍යාමි, නාහං සකෙකාමි එකෙන පස්සෙන සත්තමාසෙ නිපජ්ජිතු” ති. “තො හි තිං ගහපති, දුතියෙන පස්සෙන සත්තමාසෙ නිපජ්ජාහි” ති.

32. අඵ බො සෙට්ඨි ගහපති සත්තාහස්ස අඵචයෙන ජීවකං කොමාර-භවං එතදවොච: “නාහං ආචරිය, සකෙකාමි දුතියෙන පස්සෙන සත්තමාසෙ නිපජ්ජිතු” ති. තනු මෙ තිං ගහපති, පටිසසුඤ්ඤා: “සකෙකාමහං ආචරිය, දුතියෙන පස්සෙන සත්තමාසෙ නිපජ්ජිතු” ති. “සච්චාහං ආචරිය, පටිසසුඤ්ඤා. අපාහං මරිය්‍යාමි, නාහං⁹ සකෙකාමි දුතියෙන පස්සෙන සත්තමාසෙ නිපජ්ජිතු” ති. “තො හි තිං ගහපති, උත්තානො සත්තමාසෙ නිපජ්ජාහි” ති.

1. “සුවෙ තිං ගහපති අරොගො භවෙය්‍යාසි” ම ඡ ස.
 ,, “සව්භං තං ගහපති අරොගං කරෙය්‍යං” සි.
 2. “මඤ්ඤාකො” ම ඡ ස. PTS. 3. “උපපාටෙතවා” ම ඡ ස.
 4. “සිබ්බතිං” ම ඡ ස. PTS. ,, “උපපලෙඤ්ඤා” PTS.
 5. “මහාඋපාසකං” ම ඡ ස. 6. “පස්සඵය්‍යං” ම ඡ ස.
 6. “ප = එයෙය්‍යා” PTS. 6. “පස්සඵ” සි 7. “සමපටිපාදෙතවා” ම ඡ ස.
 8. “සිබ්බෙතවා” ම ඡ ස. 9. “නාහං ආචරිය” ම ඡ ස. PTS.

29. “දෙවයන් වහන්ස එසේ ය” යි ජීවක කොමාරහවච තෙමේ මගධෙශවර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජුහට පිළිවදන් දී සිටුගැහැවියා වෙත ගියේ ය. ගොස් සිටුගැහැවියාගේ රොගය සලකා “ගැහැවිය, ඉදින් මම ඔබ නිරොග කරන්නෙමි නම්, මට දිය යුතු දෙය කුමක් වන්නේ ද?” යි සිටුගැහැවියාට කියේ ය. “ආදුර, සියලු සමත් ඔබට වේවා. මමත් ඔබට දාසයෙක් වෙමි”. “ගැහැවිය, සත්මසක් එක් ආලයකින් හොවින්ට ඔබ සමන් ද?” “ආදුර, සත්මසක් එක් ආලයකින් හොවින්ට මම සමන් වෙමි”. “ගැහැවිය, සත්මසක් දෙවන ආලයෙන් හොවින්ට ඔබ සමන් ද?” ආදුර, සත්මසක් දෙවන ආලයෙන් හොවින්ට මම සමන් වෙමි.” “ගැහැවිය, සත්මසක් උඩුකුරු ව හොවින්ට ඔබ සමන් ද?” “ආදුර, සත්මසක් උඩුකුරු ව හොවින්ට මම පොහොසන් වෙමි”.

30. ඉක්බිති ජීවක කොමාරහවච තෙමේ සිටුගැහැවියා ආදක හොවා ආද හා බාද හිසෙහි සිවිය පලා හිස් බැඳුම (කුන් සකිය) වෙන් කොට (හිස් කබල ගලවා) පණුවන් දෙදෙනකුන් බැහැර කොට ජනයාට දැක්වී ය: “එකකු කුඩා වූ ද එකකු මහත් වූ ද මේ පණුවන් දෙදෙනා බලවූ. යම් ඒ ආදුරු කෙනෙක් ‘සිටුගැහැවි තෙමේ පස්වන දිනයෙහි කලුරිය කරන්නේ ය’ යි මෙසේ කීවාහු ද, ඔවුන් විසින් දක්නා ලද මේ මහත පණුවා පස්වන දිනයෙහි සිටුගැහැවියාගේ හිස්මුල් (මොලය) කා නිම වන්නේ ය. හිස්මුල් කා නිමවීමෙන් සිටුගැහැවි තෙමේ කලුරිය කරන්නේ ය. ඒ ආදුරන් විසින් මැනවින් දක්නා ලද්දේ ය. යම් ඒ ආදුරු කෙනෙක් ‘සිටුගැහැවි තෙමේ සත්වන දිනයෙහි කලුරිය කරන්නේ ය’ යි මෙසේ කීවාහු ද, ඔවුන් විසින් දක්නා ලද මේ කුඩා පණුවා සත්වන දිනයෙහි සිටුගැහැවියාගේ හිස්මුල් කා නිම වන්නේ ය. හිස්මුල් කා නිමවීමෙන් සිටුගැහැවි තෙමේ කලුරිය කරන්නේ ය. ඒ ආදුරන් විසින් මැනවින් දක්නා ලද්දේ ය” යි හිස්මාස්ම (හිස්කබල පෙර සේ ම) සකී කොට හිසේ සිවිය මසා ආලේපයක් දුන්නේ ය.

31. ඉක්බිති සිටුගැහැවි තෙමේ සන්දවසක් ඉක්ම ගිය පසු ජීවක කොමාරහවචයාහට “ආදුර සත්මසක් එක්ආලයකින් හොවින්ට මම අසමන් වෙමි” යි කියේ ය. “ගැහැවිය, තෙපි මට ‘ආදුර, සත්මසක් එක්ආලයකින් හොවින්ට මම සමන් වෙමි’ යි ප්‍රතිඥ නො කළහු ද?” “ආදුර, සැබව. මම ප්‍රතිඥ කෙළෙමි. එහෙත් මම මැරෙන්නෙමි නමුත් සත්මසක් එක් ආලයකින් හොවින්ට මම අසමන් වෙමි. “එසේ නම්, ගැහැවිය, ඔබ දෙවන ආලයෙන් සත්මසක් හොවිනු මැනවැ” යි කී ය.

32. ඉක්බිති සිටු ගැහැවි තෙමේ සන්දවසක් ඉක්ම ගිය පසු ජීවක කොමාරහවචයාහට “ආදුර, සත්මසක් දෙවන ආලයෙන් හොවින්ට මම අසමන් වෙමි” යි කියේ ය. “ගැහැවිය, තෙපි මට ආදුර, මම සත්මසක් දෙවන ආලයෙන් හොවින්ට හැක්කෙමි” යි ප්‍රතිඥ නුදුනහු ද?” “ආදුර, සැබව. මම ප්‍රතිඥ දුනිමි. එහෙත් මම මැරෙන්නෙමි නමුත් දෙවන ආලයෙන් සත්මසක් හොවින්ට මම අසමන් වෙමි”. “එසේ නම්, ගැහැවිය ඔබ උඩුකුරු ව සත්මසක් හොවිනු මැනවැ” යි කී ය.

33. අඵ බො සෙට්ඨි ගහපතී සත්තාහස්ස අඵච්චෙත ජීවකං කොමාර-හව්වං එතදවොච: “නාතං ආචරිය, සකෙකාමි උත්තානො සත්තමාසෙ නිපජ්ඣතු” නති. “නනු මෙ තං ගහපතී පටිසුඤ්ඤි: සකෙකාමහං ආචරිය, උත්තානො සත්තමාසෙ නිපජ්ඣතු” නති. “සච්චාතං ආචරිය පටිසුඤ්ඤිං. අපාහං මරිස්සාමි, නාතං සකෙකාමි උත්තානො සත්තමාසෙ නිපජ්ඣතු” නති. “අභඤ්ඤවතං ගහපතී, න වදෙය්‍යං, එත්තකච්චි තුං න නිපජ්ඣෙය්‍යාසී. අපි ච පටිගච්චෙචාසි මයා ඤ්ඤතො: ‘නීහි සත්තාතෙහි සෙට්ඨි ගහපතී අරොගො හවිස්සන්ති’ ති. උට්ඨෙහි ගහපතී, අරොගො’සි. ජානාහි¹ කිං මෙ දෙය්‍යධමෙමා” ති. “සධං සාපතෙය්‍යඤ්ච වෙ ආචරිය, කොතු. අහං ච වෙ දුසො” ති. “අලං ගහපතී, මා මෙ තුං සධං සාපතෙය්‍යං අද්දසී. මා ච මෙ දුසො. රඤ්ඤො සතසහස්සං දෙහි මිඤ්ඤං සතසහස්සං” නති. අඵ බො සෙට්ඨි ගහපතී අරොගො සමානො රඤ්ඤො සතසහස්සං අද්දසී ජීවකස්ස කොමාරහව්වස්ස සතසහස්සං.

34. තෙන බො පන සමයෙන බාරාණසෙය්‍යකස්ස සෙට්ඨිපුත්තස්ස මොක්ඛවීකාය කීලුත්තස්ස අත්තගණ්ඨාඛාටො කොතී, යෙන යාගු’පි පීතා න සමමා පරිණාමං ගච්ඡති. හත්තමපි භුත්තං න සමමා පරිණාමං ගච්ඡති. උච්චාරො’පි පස්සාවො’පි න පගුණො. සො තෙන කීසො තොති ලුබො දුබ්බණෙණා උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතො ධම්නිසස්ඪතගත්තො.

35. අඵ බො බාරාණසෙය්‍යකස්ස සෙට්ඨිස්ස එතදහොසී: “මිඤ්ඤං බො පුත්තස්ස තාදීසො² ආඛාටො යෙන යාගු’පි පීතා න සමමා පරිණාමං ගච්ඡති. හත්තමපි භුත්තං න සමමා පරිණාමං ගච්ඡති. උච්චාරො’පි පස්සාවො’පි න පගුණො. සො තෙන කීසො ලුබො දුබ්බණෙණා උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතො ධම්නිසස්ඪතගත්තො. යත්තනාතං රාජණං ගන්ථො රාජානං ජීවකං වෙර්ජං යාවෙය්‍යං පුත්තං මෙ තීකීච්ඡතු” නති.

36. අඵ බො බාරාණසෙය්‍යකො සෙට්ඨි රාජගහං ගන්ථො යෙන රාජා මාගධො සෙතියො බිම්බිසාරො තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්ථො රාජානං මාගධං සෙතියං බිම්බිසාරං එතදවොච: “මිඤ්ඤං බො දෙව, පුත්තස්ස තාදීසො ආඛාටො, යෙන යාගු’පි³ පීතා න සමමා පරිණාමං ගච්ඡති. හත්තමපි භුත්තං න සමමා පරිණාමං ගච්ඡති. උච්චාරො’පි පස්සාවො’පි න පගුණො. සො තෙන කීසො ලුබො දුබ්බණෙණා උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතො ධම්නිසස්ඪතගත්තො. සාධු දෙවො ජීවකං වෙර්ජං ආණාපෙතු පුත්තං මෙ තීකීච්ඡතු” නති.

37. අඵ බො රාජා මාගධො සෙතියො බිම්බිසාරො ජීවකං කොමාර-හව්වං ආණාපෙසී: “ගච්ඡ තණ ජීවක, බාරාණසීං. ගන්ථො බාරාණසෙ-ය්‍යකා සෙට්ඨිපුත්තං තීකීච්ඡාහි” ති. “එවං දෙවා” ති බො ජීවකො කොමාරහව්වො රඤ්ඤො මාගධස්ස සෙතියස්ස බිම්බිසාරස්ස පටිසුඤ්ඤිං බාරාණසීං ගන්ථො යෙන බාරාණසෙය්‍යකො සෙට්ඨිපුත්තො තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්ථො බාරාණසෙය්‍යකස්ස සෙට්ඨිපුත්තස්ස විකාරං සලලකෙඛනිා ජනං උස්සාරෙත්ථො තිරොකරණිං⁴ පරිකඛිපිත්ථො එමෙහ උපනිබ්ඪිත්ථො⁵ හරියං පුරතො ධපෙත්ථො උදරච්ඡවිං. උප්පාටෙත්ථො අත්තගණ්ඨො නිත්තරිත්ථො හරියාය දසෙස්සී: “පස්ස තෙ සාමිකස්ස ආඛාටං. ඉමිනා යාගු’පි පීතා න සමමා පරිණාමං ගච්ඡති. හත්තමපි භුත්තං න සමමා පරිණාමං ගච්ඡති. උච්චාරො’පි පස්සාවො’පි න පගුණො, ඉමිනා’යං කීසො ලුබො දුබ්බණෙණා උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතො ධම්නිසස්ඪතගත්තො” ති. අත්තගණ්ඨො විනි-වෙඤ්ඤො අත්තාති පටිපට්ඨෙත්ථො උදරච්ඡවිං සිබ්බෙත්ථො ආලෙපං අද්දසී.

1. ජානාසී. ම ඡ සං. 2. “තීදීසො” P₁T₅. 3. “යාගුපි” P₁T₅.
 4. “තීරො කරණියං” P₁T₅. ම ඡ සං. ජ වී. ම හු ප.
 5. “උබ්බෙත්ථො” P₁T₅. ම ඡ සං.

33. ඉක්බිති සිටුගැහැටි තෙමේ සන්දවසක් ඉක්ම ගිය පසු ජීවක කොමාරහව්වයාහට “ඇඳුර, සන්මසක් උඩුකුරු ව ගොවිත්ට මම අසමන් වෙමි” යි කීයේ ය. “ගැහැටිය, තෙපි මට ‘ඇඳුර, සන්මසක් උඩුකුරු ව ගොවිත්ට මම සමන් වෙමි’ යි පිළින නෙලෙහි ද නො කෙලෙහි ද?” “ඇඳුර, සැබව. මම පිළින කෙලෙමි. එතෙක් මම මැරෙන්නෙමි නමුත් මම සන් මසක් උඩුකුරු ව ගොවිත්ට අසමන් වෙමි”. “ගැහැටිය, මම මෙය නො කීයෙමි නම්, තෙපි මෙපමණකුත් නො ගොවිත්තනු ය. එසේ නමුත් ‘සති තුණකින් සිටුගැහැටි තෙමේ නිරොග වන්නේ ය’ යි මා විසින් පලමු කොට ම දන්නා ලද්දෙහි ය. ගැහැටිය, නැහි සිටුව. නිරොග වෙහි ය. මාහට දිය යුතු දේ කීමැ යි දනුව”. “ඇඳුර, සියලු සමපන් ඔබට වේවා. මම ද ඔබගේ දුසයෙක් වෙමි”. “ගැහැටිය, නම් නැත. මාහට සියලු සමපන් නො දෙව. මා හට දුසයෙක් ද නො වෙව. රජුට ලක්ෂයක් ද මට ලක්ෂයක් ද දෙව” යි. කී ය. එකල්හි සිටු ගැහැටි තෙමේ නිරොග වූයේ රජුට ලක්ෂයක් ද ජීවක කොමාරහව්වයාට ලක්ෂයක් ද දුන්නේ ය.

34. එකල්හි බරණැස්හුවර සිටුපුතුවට කරණම් පැනීමෙන් ක්‍රීඩා කරද්දී බඩවැල ගැට ගැසීමෙන් හටගත් රොගයෙක් වේ. ඒ ආබාධය කරණ කොට (ඔහු) පානය කළ කැඳ ද මනා කොට දිරවීමට නො යෙයි. අනුභව කළ බන් ද මනා කොට නො දිරයි. මලමුත්‍ර ද සවභාවයෙන් පහ වීමෙන් (ඔහුට) නැත. එසින් හෙතෙමේ වැරුණේ වියලුනේ දුපීණී වූයේ හටගත් පඬුවන්පැහැ ඇත්තේ නහර ඉල්පුනු සිරුරු ඇත්තේ වෙයි.

35. ඉක්බිති බරණැස් සිටුවට “යම් ආබාධයක් කරණ කොට පානය කළ කැඳ මනා කොට නො දිරා ද, අනුභව කළ බන් මනා කොට නො දිරා ද, මලමුත්‍ර ද සවභාවයෙන් පහ නො වේ ද, මාගේ පුත්‍රයාට එබඳු රොගයෙක් වේ. හෙතෙමේ එසින් වැරුණේ වියලුනේ දුපීණී ඇත්තේ උපන් පඬුවන්පැහැ ඇත්තේ නහර ඉල්පුනු සිරුරු ඇත්තේ වෙයි. මම රජගන- හුවරට ගොස් මාගේ පුතුවට පිළියම් කරන්නට ජීවක වෙද, රජුගෙන් ඉල්ලන්නෙමි නම්, යෙහෙකැ” යි සිත් වී ය.

36. ඉක්බිති බරණැස් සිටු තෙමේ රජගනහුවරට ගොස් මගධෙඹවර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජු වෙත එළඹියේ ය. එළඹ මගධෙඹවර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජුට “දෙවයන් වහන්ස, යම් ආබාධයක් කරණ කොට පානය කළ කැඳ මනා කොට නො දිරා ද, අනුභව කළ බන් මනා කොට නො දිරා ද, මලමුත්‍රත් පහ නො වේ ද, මාගේ පුතුවට එබඳු වූ රොගයෙක් වේ. හෙතෙමේ එසින් වැරුණේ වියලුනේ දුපීණී ඇත්තේ උපන් පඬුවන්පැහැ ඇත්තේ නහර ඉල්පුනු සිරුරු ඇත්තේ වේ. දෙවයන් වහන්සේ මාගේ පුතුවට පිළියම් කරන්නට ජීවක වෙදට අණ කෙරෙත්වා” යි කී ය.

37. එකල්හි මගධෙඹවර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජු තෙමේ “සගය ජීවකය, බරණැස්ට යව. ගොස් බරණැස්සිටුපුතුවට පිළියම් කරව” යි ජීවක කොමාරහව්වයාහට අණ කෙළේ ය. “දෙවයන් වහන්ස, එසේ ය” යි ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ මගධෙඹවර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජුට පිළිවදන් දී බරණැස්ට ගොස් බරණැස්සිටුපුත් වෙත එළඹියේ ය. එළඹ බරණැස්- සිටුපුතුවගේ රොගය සලකා ජනයා බැහැර කරවා තිරයකින් වට කොට ඔහු කණුවක බැඳ බිරිඳ ඉදිරියෙහි සිටුවා බඩ සිවිය උපුටා අතුණුගැටය බැහැර කොට “තීගේ සැමියාගේ රොගය බලව” යි බිරිඳට දක්වී ය. “මේ රොගයෙන් පානය කළ කැඳ ද මනා කොට නො දිරයි. අනුභව කළ බන් ද මනා කොට නො දිරයි. මලමුත්‍රත් පහ නො වේ. මෙසින් මෙතෙමේ වැරුණේ වියලුනේ දුපීණී ඇත්තේ උපන් පඬු පැහැ ඇත්තේ නහර ඉල්පුනු සිරුරු ඇත්තේ වේ” යි (කියා) අතුණුගැටය උනා හැර නැවත අතුණු ඇතුල් කොට බඩසිවිය මසා ආලෙපයක් දුන්නේ ය.

38. අඵ බො බාරාණසෙය්‍යකො සෙට්ඨිපුතො න චිරසෙසව අරොගො අසොසී. අඵ බො බාරාණසෙය්‍යකො සෙට්ඨි “පුතො මෙ අරොගා-
 පිතො” නි ජීවකස්ස කොමාරභවෙව සොලසසගස්සාති පාදසී. අඵ බො ජීවකො කොමාරභවෙව භාති සොලසසගස්සාති. ආදය පුනදෙව රාජගං පච්චාගඤ්ඡී.

39. තෙන බො පන සමයෙන රඤ්ඤා¹ පජ්ජානස්ස පඤ්ඤාරොගා-
 බාධො හොති. ඛ්ඛු මහනතා මහනතා දිසාපාමොක්ඛා චෙජ්ජා ආගන්ඛා නාසකඛිංසු අරොගං කාචුං. ඛ්ඛුං භිරඤ්ඤං ආදය අගමංසු. අඵ බො රාජා පජ්ජොතො රඤ්ඤා මාගධස්ස සෙනියස්ස බිම්බිසාරස්ස සනතීකෙ දුතං පාතෙසී: “මග්ගා බො තාදිසො ආබාධො. සාඤ්ඤ දෙවො ජීවකං චෙජ්ජං ආණාපෙචු. සො මං තිකිච්ඡියති” ති.

40. අඵ බො රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො ජීවකං කොමාර-
 භවිටං ආණාපෙසී: “ගච්ඡ හණෙ ජීවක, උජ්ජනිං ගන්ඛා රාජානං පජ්ජානං තිකිච්ඡාති” ති. “ඵවං දෙව්” නි ජීවකො කොමාරභවෙව රඤ්ඤා මාගධස්ස සෙනියස්ස බිම්බිසාරස්ස පටිසුක්ඛා උජ්ජනිං ගන්ඛා යෙන රාජා පජ්ජොතො තෙනුපසඛකමී. උපසඛකමිත්ථා රඤ්ඤා පජ්ජානස්ස විකාරං සලලකෙඛකිත්ථා රාජානං පජ්ජානං ඵතදවොච: “සප්පිං දෙව, තිප්පවිස්සාමී². තං දෙවො පිවිස්සති” ති. “අලං හණෙ ජීවක, යං තෙ සකකා විතා සප්පිතා අරොගං කාචුං, තං කරොති. ජෙගුච්ඡං මෙ සප්පි. පටිකඤ්ඤ” ති.

41. අඵ බො ජීවකස්ස කොමාරභවෙවස්ස ඵතදහොසී: “ඉමස්ස බො රඤ්ඤා තාදිසො ආබාධො න සකකා විතා සප්පිතා අරොගං කාචුං. යනනුතාගං සප්පිං තිප්පවෙග්ගං කසාවචණණං කසාවගඤ්චං කසාවරස” ති. අඵ බො ජීවකො කොමාරභවෙව නානාහෙසජ්ජෙති සප්පිං තිප්පවි කසාව-
 චණණං කසාවගඤ්චං කසාවරසං.

42. අඵ බො ජීවකස්ස කොමාරභවෙවස්ස ඵතදහොසී: “ඉමස්ස බො රඤ්ඤා සප්පි ජීවකං පරිණාමෙනතං උද්දෙකං දස්සති. චණ්ඩා’යං රාජා ඝාතාපෙය්‍යාපී³ මං. යනනුතාගං පටිගච්චෙව ආචුචෙජ්ජ” ති.

43. අඵ බො ජීවකො කොමාරභවෙව යෙන රාජා පජ්ජොතො තෙනුපසඛකමී. උපසඛකමිත්ථා රාජානං පජ්ජානං ඵතදවොච: “මයං බො දෙව, චෙජ්ජා නාම තාදිසෙක මුත්තනෙන මුලාති උඤ්චරාම. තෙසජ්ජාති සංභරාම. සාඤ්ඤ දෙවො⁴ වාතනාගාරෙසු ව ආරෙසු ව ආණාපෙචු: ‘යෙන වාතනෙන ජීවකො ඉච්ඡති, තෙන වාතනෙන ගච්ඡතු. යෙන ආරෙන ඉච්ඡති, තෙන ආරෙන ගච්ඡතු. යං කාලං ඉච්ඡති, තං කාලං ගච්ඡතු. යං කාලං ඉච්ඡති තං කාලං පවිසතු’ ති.

44. අඵ බො රාජා පජ්ජොතො වාතනාගාරෙසු ව ආරෙසු ව ආණාපෙසී: “යෙන වාතනෙන ජීවකො ඉච්ඡති, තෙන වාතනෙන ගච්ඡතු. යෙන ආරෙන ඉච්ඡති, තෙන ආරෙන ගච්ඡතු. යං කාලං ඉච්ඡති, තං කාලං ගච්ඡතු. යං කාලං ඉච්ඡති, තං කාලං පවිසතු” ති.

1. සී, “උජ්ජනියං රඤ්ඤා”
 2. “සප්පිං දෙසී. සප්පිං දෙව තිප්පවිස්සාමී” ම ඡ සං. 3. “ඝාතාපෙය්‍යාපී” P T S.
 4. සාඤ්ඤ මෙ දෙවො සී චු.

38. ඉක්බිති බරණැස්සිටුපුත්ත තෙමේ නොබෝ කලකින් ම නිරෝග වූයේ ය. අනතුරු ව බරණැස්සිටු තෙමේ “මාගේ පුත්‍රයා නිරෝග කරණ ලද්දේය” යි ජීවක කොමාරහව්වයානට සොළොස් දහසක් දුන්නේ ය. ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ ඒ සොළොස් දහස ගෙණ නැවත රජගත වුවට පෙරලා ගියේ ය.

39. එකල්හි පජ්ජාන රජහට පාණ්ඩුපුතූනාමයෙන් වේ. ඉතා උසස් බොහෝ දිසාපාමොක් වෙදවරු අවුත් නිරෝග කරන්නට නො හැකි වූහ. බොහෝ අමුරන් ගෙණ ගියහ. ඉක්බිති පජ්ජාන රජතෙමේ “මට මෙබඳු ආබාධයක් වේ. දෙව තෙමේ ජීවක වෙදුට අණ කෙරේවා. හෙතෙමේ මට පිළියම් කරන්නේ ය” යි මගධෙවර වූ සෙනිය බිම්බසාර රජු වෙත දූතයකු යැවී ය.

40. ඉක්බිති මගධෙවර වූ සෙනිය බිම්බසාර රජතෙමේ “සගය ජීවකය, උදෙතියම යව ගොස් පජ්ජාන රජුට පිළියම් කරව” යි ජීවක කොමාරහව්වයානට අණ කෙළේ ය. “දෙවයන් වහන්ස, එසේ ය” යි ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ මගධෙවර වූ සෙනිය බිම්බසාර රජුට පිළිවදන් දී උදෙතියට ගොස් පජ්ජාන රජු වෙත එළඹියේ ය. එළඹී පජ්ජාන රජුගේ රෝගය සලකා “දෙවයන් වහන්ස, ගිනෙල් මුසු බෙහෙතක් පිසන්නෙමි. රජතෙමේ එය පානය කරන්නේ දූ” යි පජ්ජානරජුගෙන් ඇසී ය. “සගය ජීවකය, හම් නැත. යම් ලෙසකින් ගිනෙල් නැති ව නිරෝග කරන්නට ඔබට හැක්කේ නම් එසේ කරව. මානට ගිනෙල් අප්‍රිය ය. පිළිකල් ය”.

41. එකල්හි ජීවක කොමාරහව්වයානට “ගිනෙල් නැති ව නිරෝග කරන්නට නො හැක්කේ ය. මේ රජුට (ඇත්තේ) එබඳු ආබාධයෙකි. මම කසට පැහැ ඇති කසට ගද ඇති කසටරස ඇති ගිනෙල් බෙහෙතක් පිසන්නෙමි නම් යෙහෙකැ” යි සිත් පිය. ඉක්බිති ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ නොයෙක් බෙහෙතින් යුත් කසාවන් වූ කසට ගද ඇති කසට රස ඇති ගිනෙල් බෙහෙතක් පිසී ය.

42. අනතුරු ව ජීවක කොමාරහව්වයානට “මේ රජුට පානය කළ ගිනෙල් පැසවන්නේ තැලි (ඔක්කාරය) උපදවන්නේ ය. මේ රජ තෙමේ වණ්ඩිය. මා මැරවිය හැක්කේ ය. මම පළමු කොට ම විවාරන්නෙමි නම්, යෙහෙකැ” යි සිත් පිය.

43. ඉක්බිති ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ පජ්ජාන රජු වෙත එළඹියේ ය. එළඹී “දෙවයන් වහන්ස, අපි වෙදහු වූ කලී (යම් බඳු නැකැත් සුදුසු නම්) එබඳු තැකකින් මුල් උදුරා ගනුමුන. බෙහෙත් එකතු කරමින. එහෙයින් වාතනාගාරයන්හි ද, දාරයන්හි ද “ජීවකයා යම් වාතනයකින් (යනු) කැමැති ද, ඒ වාතනයෙන් යේවා. යම් දාරයකින් (යනු) කැමැති ද, ඒ දාරයෙන් යේවා. යම් කලෙක (යනු) කැමැති ද, එකල්හි යේවා. යම් කලෙක පිවිසෙනු කැමැති ද එකල්හි පිවිසේවා” යි දෙවයන් වහන්සේ අණ කෙරෙත්වා” යි පජ්ජානරජුට කී ය.

44. ඉන් පසු පජ්ජාන රජ තෙමේ “යම් වාතනයකින් ජීවක තෙමේ යනු කැමැති වේ ද, ඒ වාතනයෙන් යේවා. යම් දෙරටුවකින් (යනු) කැමැති වේ ද, ඒ දෙරටුවෙන් යේවා. යම් කලෙක (යනු) කැමැති වේ ද, එකල්හි යේවා. යම් කලෙක (පිවිසෙනු) කැමැති වේ ද, එකල්හි පිවිසේවා” යි වාතනාගාරයන්හි ද දාරයන්හි ද අණ කරවී ය.

45. තෙන ඛො පන සමයෙන රඤ්ඤා පඤ්ඤානස්ස හද්දමනිකා නාම හත්තිකා පඤ්ඤාසයොජනිකා හොති. අථ ඛො ජීවකො කොමාර-හවෙවා රඤ්ඤා පඤ්ඤානස්ස සප්පිං¹ උපනාමෙසි: “කසාචං දෙවො පිචතු” ති. අථ ඛො ජීවකො කොමාරහවෙවා රාජානං පඤ්ඤානං සප්පිං පායෙඤ්ඤා හත්තිසාලං ගන්තවා හද්දවනිකාය හත්තිකාය නගරමහා නිප්පති.

46. අථ ඛො රඤ්ඤා පඤ්ඤානස්ස නං සප්පි පිටං පරිණමෙන්නං උපද්දකං අද්දසි. අථ ඛො රාජා පඤ්ඤානො මනුස්සෙ ඵතදවොච: “දුට්ඨෙන හණේ, ජීවකෙන සප්පි පාසිතො”මහි. තෙන හි හණේ, ජීවකං වෙජ්ජං පිචිතථා” ති. “හද්දවනිකාය දෙව, හත්තිකාය නගරමහා නිප්පතිතො” ති.

47. තෙන ඛො පන සමයෙන රඤ්ඤා පඤ්ඤානස්ස කාකො නාම දුසො සට්ඨියොජනිකො හොති අමනුස්සෙන ජාතො². අථ ඛො රාජා පඤ්ඤානො කාකං දුසං ආණාපෙසි. “ගච්ඡ හණේ කාක, ජීවකං වෙජ්ජං නිවතෙනහි: ‘රාජා නං ආචරිත නිවතනාපෙති’ ති. එතෙ ඛො හණේ කාක, වෙජ්ජා නාම බහුමායා. මා වස්ස නිඤ්චි පටිග්ගහෙසි” ති.

48. අථ ඛො කාකො දුසො ජීවකං කොමාරහවිටං අනතරාමග්ගෙ කොසමිඛියං සමහාවෙසි පාතරාසං කරොන්නං. අථ ඛො කාකො දුසො ජීවකං කොමාරහවිටං ඵතදවොච: “රාජා නං ආචරිත, නිවතනාපෙති” ති “ආගමෙහි හණේ කාක, යාව භුඤ්ජාමි³. හන්ද හණේ කාක, භුඤ්ජස්ස” ති. “අලං ආචරිත, රඤ්ඤාමහි ආණන්තො, එතෙ ඛො හණේ කාක, වෙජ්ජා නාම බහුමායා. මා වස්ස නිඤ්චි පටිග්ගහෙසි” ති.

49. තෙන ඛො පන සමයෙන ජීවකො කොමාරහවෙවා නබෙන හෙසජ්ජං ඔලුමෙපඤ්ඤා ආමලකඤ්ච බාදති. පාතීයඤ්ච පිචති. අථ ඛො ජීවකො කොමාරහවෙවා කාකං දුසං ඵතදවොච: “හන්ද හණේ කාක, ආමලකඤ්ච බාද. පාතීයඤ්ච පිචස්ස” ති. අථ ඛො කාකො දුසො “අයඤ්ච ඛො වෙජ්ජා ආමලකඤ්ච බාදති. පාතීයඤ්ච පිචති. න අරහති නිඤ්චි පාපකං හොතු” නති උපසිසාමලකඤ්ච බාදි. පාතීයඤ්ච අපාසි. වස්ස නං උපසිසාමලකං බාසිතං නන්තෙව නිච්ජාරෙසි.

50. අථ ඛො කාකො දුසො ජීවකං කොමාරහවිටං ඵතදවොච: “අත්ථ මෙ ආචරිත, ජීවිත” නති. “මා හණේ කාක, හාසි. තිඤ්ඤෙව අරොගො හවිස්සසි. රාජා ව. වණ්ඤා සො රාජා ඝාතාපෙය්‍යාපි මං. තෙනාහං න නිවතනාමි” ති හද්දවනිකං හත්තිකං කාකස්ස තීය්‍යාදෙඤ්ඤා යෙන රාජගතං තෙන පකකාමි. අනුපුබ්බෙන යෙන රාජගතං⁴ යෙන රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිඤ්ඤා රඤ්ඤා මාගධස්ස සෙනියස්ස බිම්බිසාරස්ස ඵතමන්ථං ආරොවෙසි. “සුට්ඨි හණේ ජීවක, අකාසි යං සි⁵ න නිවතෙනා”. වණ්ඤා සො රාජා ඝාතාපෙය්‍යාපි ති” නති.

51. අථ ඛො රාජා පඤ්ඤානො අරොගො සමානො ජීවකස්ස කොමාරහවිටස්ස සන්තිකෙ දුතං පාගෙසි: “ආගච්ඡතු ජීවකො. වරං දස්සාමි” ති. “අලං අගෙය්‍යා⁶. අභිකාරං මෙ දෙවො සරතු” ති.

1. “කං සප්පිං” 2. “පටිච්චජානො” ම ඡ සං. P T S.
 3. “යාව භුඤ්ජාමි” ම ඡ සං. P T S. 4. “යෙන රාජා” ම ඡ සං.
 5. “සමපි” ම ඡ සං. P T S. 6. “අලං දෙව” සි.

45. එකල්හි පඤ්ඤා රජුගේ හඳුට්ඨිකා නම් ඇතින්ක දවසකට පණස් යොදුනක් යන ගමන් වේග ඇත්තී ය. ඉක්බිති ජීවක කොමාර-නවව තෙමේ පඤ්ඤා රජුට “දෙවයන් වහන්සේ කෂාය පානය කරණ සේක්වා” යි කසට පැනැති ගිනෙල් බෙහෙත එළඹී ය. ජීවක කොමාර-නවව තෙමේ පඤ්ඤා රජුට ගිනෙල් බෙහෙත පොවා ඇත්හලට ගොස් හඳුට්ඨිකා ඇතින්ක පිට නැගී නුවරින් පලා ගියේ ය.

46. එවිට පඤ්ඤා රජුට පානය කළ ඒ ගිනෙල් බෙහෙත පැසවන්නේ තැලි ඉපදවී ය. ඉක්බිති පඤ්ඤා රජු තෙමේ “සගයෙකි, දුෂට වූ ජීවකයා විසින් ගිනෙල් පොවන ලද්දේ වෙමි. සගයෙකි, එබැවින් ජීවක වෙද සොයමු” යි මිනිසුන්ට කියේ ය. “දෙවයන් වහන්ස, හඳුට්ඨිකා ඇතින්ක පිට නැගී නුවරින් පැන ගියේ ය” යි ඔහු කීය.

47. එකල්හි පඤ්ඤා රජුගේ අමනුෂ්‍යයකු නිසා උපන් කාක නම් දස තෙමේ දවසකට සැට යොදුන් යන ගමන් වේග ඇත්තේ වේ. ඉක්බිති පඤ්ඤා රජු තෙමේ “කොල කාකය, ‘ආවායඝීයෙකි, රජු තෙමේ ඔබ නවත්වා’ යයි ජීවක වෙද තවතව. කොල කාකය, මේ වෙද්දු නම් බොහෝ මායා ඇත්තාහු ය. ඔහු දෙන කිසිවක් නො පිළිගනුම” යි කාකදසයාට අණ කෙළේ ය.

48. ඉක්බිති කාක දස තෙමේ අතරමග නොසමෑ නුවර දී උදුසන අහර ගන්නා ජීවකයා දුටුයේ ය. එකල්හි කාක දස තෙමේ “ආවායඝීයෙකි, රජු තෙමේ ඔබ නවත්වා” යයි ජීවක කොමාරනවවයාට කියේ ය. “කොල කාකය, අනුතව කරමි. ඒ තාක් බලාපොරොත්තු වෙව. කොල කාකය, තෝ ද අනුතව කරව”. ආවායඝීයෙකි, කම් නැත. ‘කාකය මේ වෙද්දු නම් බොහෝ මායා ඇත්තාහු ය. ඔහු දෙන කිසිවක් නො පිළිගනුම’ යි රජු විසින් අණ කරණ ලද්දේ වෙමි” යි කාකදසයා කී ය.

49. එකල්හි ජීවක කොමාරනවව තෙමේ නියගින් බෙහෙතක් ඔවා ගෙණ නෙල්ලි ද කඩ. පැන් ද බොයි. එකල්හි ජීවක කොමාරනවව තෙමේ “කොල කාකය, නෙල්ලි ද කව. පැන් ද බොව” යි කාකදසයාට කී ය. ඉක්බිති කාක දස තෙමේ “මේ වෙද නෙල්ලි ද කඩ. පැන් ද බොයි. කිසි තැනකින් වන්තට යුතු නො වේ ය” යි නෙල්ලි ගෙඹියෙන් අඩක් ද කෑයේ ය. පැන් ද බිනවී ය. ඔහු විසින් කන ලද ඒ නෙල්ලි පලව එ වෙලේම ඔහුට විරෙක කෙළේ ය.

50. එවිට කාකදස තෙමේ “ආවායඝීයන් වහන්ස, මාගේ ජීවිතය රැකේද” යි ජීවක කොමාරනවවයාගෙන් ඇසී ය. “කොල, කාකය, බිය පත් නොව. තෝත් නිරෝග වන්නෙහි ය. රජු තෙමේ ද නිරෝග වන්නේ ය. වණඩ වූ ඒ රජු තෙමේ මා මරවන්නේ ද වේ. එහෙයින් මම නො නවතිමි” යි හඳුට්ඨිකා ඇතින්ක කාකදසයාට භාර දී රජගහ නුවර බලා නික්ම ගියේ ය. පිළිවෙලින් රජගහනුවරට ගියේ මගධෙයවර වූ සෙතිය බිඞ්ඞිසාර රජු වෙත එළඹියේ ය. එළඹි මගධෙයවර වූ සෙතිය බිඞ්ඞිසාර රජුට මේ වග සැලකෙලේ ය. රජු තෙමේ “සගය ජීවකය, යම් හෙයකින් නො නැව-දානෙහි ද එහෙයින් යහපතක් කෙලෙහි ය. (නැවතුනෙහි තම) වණඩ වූ ඒ රජු තෙමේ තා මරවන්නේ ය.” යි කී ය.

51. ඉක්බිති පඤ්ඤා රජු තෙමේ නිරෝග වූයේ “ජීවක තෙමේ පැමිණේවා. මරයක් දෙන්නෙමි” යි ජීවක කොමාරනවවයා වෙත දුතයකු යැවී ය. “ආවායඝීය, කම් නැත. දෙවයන් වහන්සේ මාගේ අභිකාරය (=සෙසානු භික්ෂුව) සිහි කෙරෙත්වා” යි කියා යැවී ය.

52. තෙන ඛො පන සමයෙන රඤ්ඤා පඤ්ඤානස්ස සීවෙය්‍යකං දුස්සයුගං උප්පන්නං හොති බහුන්තං¹ දුස්සානං බහුන්තං දුස්සයුගානං බහුන්තං දුස්සයුගසකානං බහුන්තං දුස්සයුගසහස්සානං බහුන්තං දුස්සයුගසහස්සානං අග්ගඤ්ච සෙට්ඨඤ්ච මොක්ඛඤ්ච උත්තමඤ්ච පචරඤ්ච, අථ ඛො රාජා පඤ්ඤාතො නං සීවෙය්‍යකං දුස්සයුගං ජීවකස්ස කොමාර-හව්වස්ස පාපහසී.

53. අථ ඛො ජීවකස්ස කොමාරහව්වස්ස එතද්වොසී: “ඉදං ඛො මෙ සීවෙය්‍යකං දුස්සයුගං රඤ්ඤා පඤ්ඤාතෙන පනිතං බහුන්තං දුස්සානං බහුන්තං දුස්සයුගානං බහුන්තං දුස්සයුගසකානං බහුන්තං දුස්සයුගසහස්සානං බහුන්තං දුස්සයුගසහස්සානං අග්ගඤ්ච සෙට්ඨඤ්ච මොක්ඛඤ්ච උත්තමඤ්ච පචරඤ්ච, නයිමං² අඤ්ඤා කොචි පච්චාරන්ති අඤ්ඤානු තෙන හගවතා අරහතා සමමා සම්බුද්ධො, රඤ්ඤා වා මාගධෙන සෙතියෙන බිම්බිසාරෙතා” තී.

54. තෙන ඛො පන සමයෙන හගවතො කායො දෙසාහීසනො හොති. අථ ඛො හගවා ආයසමන්තං ආනන්දං ආමනොසී: “දෙසාහීසනො ඛො ආනන්ද නිථාගතස්ස කායො, ඉච්ඡති නිථාගතො විරෙචනං පාඤ්ඤා” තී.

55. අථ ඛො ආයසමා ආනන්දො යෙන ජීවකො කොමාරහව්වො තෙනුපසඤ්ඤාමි, උපසඤ්ඤාමිනා ජීවකං කොමාරහව්වං එතද්වොච: “දෙසාහීසනො ඛො ආච්චිසො ජීවක, නිථාගතස්ස කායො, ඉච්ඡති නිථාගතො විරෙචනං පාඤ්ඤා” තී. “තෙන හී හනො ආනන්ද, හගවතො කායං කත්ථාහං සිනෙහෙථා” තී.

56. අථ ඛො ආයසමා ආනන්දො හගවතො කායං කත්ථාහං සිනෙහෙථා යෙන ජීවකො කොමාරහව්වො තෙනුපසඤ්ඤාමි, උපසඤ්ඤාමිනා ජීවකං කොමාරහව්වං එතද්වොච “සීනිද්ධො ඛො ආච්චිසො ජීවක, නිථාගතස්ස කායො, යස්ස’ද්ධි කාලං මඤ්ඤාහී” තී.

57. අථ ඛො ජීවකස්ස කොමාරහව්වස්ස එතද්වොසී: “න ඛො මෙ තං පනීරුපං, යො’හං හගවතො ඔලාරිකං විරෙචනං දදෙය්‍ය” තී. තිණ්ඤ්ඤා උප්පලහන්තී නානාහෙසජෙහි පරිහාවෙත්වා යෙන හගවා තෙනුපසඤ්ඤාමි, උපසඤ්ඤාමිනා එකා උප්පලහන්තං හගවතො උපනාමෙසී: “ඉමං හනො හගවා පඨමං උප්පලහන්තං උපසිඤ්ඤාහු, ඉදං හගවන්තං දසකඛිනානුං විරෙචෙස්සති” තී. දුතියං උප්පලහන්තං හගවතො උපනාමෙසී: “ඉමං හනො හගවා දුතියං උප්පලහන්තං උපසිඤ්ඤාහු, ඉදං හගවන්තං දසකඛිනානුං විරෙචෙස්සති” තී. තතියං උප්පලහන්තං හගවතො උපනාමෙසී: “ඉමං හනො හගවා තතියං උප්පලහන්තං උපසිඤ්ඤාහු, ඉදං හගවන්තං දසකඛිනානුං විරෙචෙස්සති තී එවං හගවතො සමතිංසාය විරෙචනං හවිස්සති” තී. අථ ඛො ජීවකො කොමාරහව්වො හගවතො සමතිංසාය විරෙචනං දන්වා හගවන්තං දභීවාදෙත්වා පදකඛිණං කත්වා පකකාමි.

1. “බහුන්තං” ම ඡ සං, 2. “නයිමං” ම ඡ සං.

52. එකල්හි පඤ්ඤාකරජ්ඣතං බොහෝ වසනුයන්ට බොහෝ වසනු යුත්මයන්ට බොහෝ සීය ගණන් වසනුයුත්මයන්ට බොහෝ දහස් ගණන් වසනුයුත්මයන්ට බොහෝ ලක්ෂගණන් වසනුයුත්මයන්ට අග්‍ර වූ ද ශ්‍රේෂ්ඨ වූ ද මුඛ්‍ය වූ ද උතුම් වූ ද ප්‍රචර වූ ද සිව්වයාකවසනුයුත්මයක් ලැබුනේ වේ. ඉක්බිති පඤ්ඤාත රජතෙමේ ඒ සිව්වයාකවසනුයුත්මය ජීවක කොමාර-හව්වතං යැවී ය.

53. එකල්හි ජීවක කොමාරහව්වයානට “පඤ්ඤාත රජු විසින් මා වෙත එවූ සිව්වයාකවසනුයුත්මය බොහෝ වසනුයන්ට බොහෝ වසනු යුත්මයන්ට බොහෝ සීයගණන් වසනුයුත්මයන්ට බොහෝ දහස්ගණන් වසනුයුත්මයන්ට බොහෝ ලක්ෂගණන් වසනුයුත්මයන්ට අග්‍ර ද වේ. ශ්‍රේෂ්ඨ ද වේ. මුඛ්‍ය ද වේ. උතුම් ද වේ. ප්‍රචර ද වේ. භාග්‍යවත් වූ අභීන් වූ සමයක්සලොඛු වූ ඒ තථාගතයන් වහන්සේ කෝ මගධෙඤ්චර වූ සෙනා ඇති බිලිසාර රජු හෝ හැර අන් කිසිවෙක් මේ වසනුයුත්මයට සුදුසු නොවේ”යි මේ සිතවිය.

54. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ශරීරය දෙස් කිපීමෙන් පිණිත වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂමත් අතද තෙරුන් ඇමැතු සේක: “ආනන්දය, තථාගතයන්ගේ ශරීරය දෙස් අභික වූයේ වේ. තථාගත තෙමේ විරෙක බෙහෙතක් පාතය කරන්නට කැමැති”යි වදාළ සේක.

55. ඉක්බිති ආයුෂමත් ආනන්දසථවීරයන් වහන්සේ ජීවක කොමාර-හව්වයා වෙත ගියහ. ගොස් ඇවැන ජීවකය, තථාගතයන් වහන්සේගේ ශරීරය දෙස් කිපීමෙන් පිණිත වේ. තථාගතයන් වහන්සේ විරෙක බෙහෙතක් පාතය කරන්නට කැමැති සේකැ”යි ජීවක කොමාරහව්වයානට කීහ. “ආනන්ද සථවීරයන් වහන්සේ, එසේ නම් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ශරීරය කිහිප දිනක් තෙල් පොවා මොළොක් කරණ සේක්වා”යි හෙතෙම කී ය.

56. ඉක්බිති ආයුෂමත් ආනන්ද සථවීරයන් වහන්සේ කිහිප දිනක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ශරීරය මොළොක් කොට ජීවක කොමාරහව්වයා වෙත ගියහ. ගොස් “ඇවැන, ජීවකය, තථාගතයන් වහන්සේගේ ශරීරය මොළොක් වූයේය. දැන් යමකට කල් සලකන්නෙහි නම් මේ ඒ විරෙක බෙහෙත දීමට කල් වේ යැ යි ජීවකකොමාරහව්වයානට දැන්වූහ.

57. එවිට ජීවක කොමාරහව්වයානට “මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට දැඩි වූ විරෙක බෙහෙතක් දෙන්නෙමි නමි, මට ඒ සුදුසු නොවේ”යි සිත් වී ය. එසේ සිතා උපුල්මිච්චි කුණක් හොසෙක් බෙහෙත ගල්වා ගෙණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ “සවාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ පළමුවන උපුල්මිච්චි සිඹිනා සේක්වා. මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේට දස-වරක් විරෙක කරන්නේ ය” යි එක් උපුල් මිච්චි සිඹිනා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එළවූයේ ය. “සවාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ දෙවන උපුල් මිච්චි සිඹිනා සේක්වා. මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේට දසවරක් විරෙක කරන්නේය”යි දෙවන උපුල් මිච්චි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එළවූයේ ය. “සවාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ තෙවන උපුල්මිච්චි සිඹිනා සේක්වා. මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේට දසවරක් විරෙක කරන්නේ ය” යි තෙවන උපුල් මිච්චි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එළවූයේ ය. ඉක්බිති ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නිස් වරක් විරෙක වන්නට බෙහෙත් දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පැදකුණු කොට තිත්ම ගියේ ය.

58. අඵ ඛො ජ්වකස්ස කොමාරහව්වස්ස ඛභිඤ්ඤාරකොට්ඨකා නිකඛ-
 නතස්ස එතදහොසි: “මයා ඛො භගවතො සමතිංසාය විරෙවනං දිනතං,
 දොසාභිසනො නථාගතස්ස කායො, න භගවනතං සමතිංසකඛතඤ්ඤං
 විරෙවෙස්සති, එකුනතිංසකඛතඤ්ඤං භගවනතං විරෙවෙස්සති, අපි ච භගවා
 විරිතො නහාසිස්සති, නහාතං භගවනතං සකිං විරෙවෙස්සති, එවං
 භගවතො සමතිංසාය විරෙවනං භවිස්සති”ති.

59. අඵ ඛො භගවා ජ්වකස්ස කොමාරහව්වස්ස චෙවකසා චෙතො-
 පරිචිතකකමඤ්ඤාය ආයසමනතං ආනන්දං ආමනොති: “ඉධානන්ද, ජ්වකස්ස
 කොමාරහව්වස්ස ඛභිඤ්ඤාරකොට්ඨකා නිකඛනතස්ස එතදහොසි: ‘මයා ඛො
 භගවතො සමතිංසාය විරෙවනං දිනතං, දොසාභිසනො නථාගතස්ස කායො,
 න භගවනතං සමතිංසකඛතඤ්ඤං විරෙවෙස්සති, එකුනතිංසකඛතඤ්ඤං
 භගවනතං විරෙවෙස්සති, අපි ච භගවා විරිතො නහාසිස්සති, නහාතං
 භගවනතං සකිං විරෙවෙස්සති, එවං භගවතො සමතිංසාය විරෙවනං
 භවිස්සති’ ති. තෙන හානන්ද, උණේහාදකං පටියාදෙහි” ති, “එවං
 හනොති” ති ඛො ආයසමා ආනන්දො භගවතො පටියස්සුචා උණේහාදකං
 පටියාදෙසි.

60. අඵ ඛො ජ්වකො කොමාරහව්වෙචා යෙන භගවා තෙත්ථපසඛකමි,
 උපසඛකමිචා භගවනතං අභිවාදෙචා එකමනතං නිසීදි, එකමනතං
 නිසිනො ඛො ජ්වකො කොමාරහව්වෙචා භගවනතං එතදවොච: “විරිතො
 භනොති භගවා”ති. “විරිතො”මහි ජ්වකා”ති. “ඉධ මස්සං භනොති ඛභිඤ්ඤාර-
 කොට්ඨකා නිකඛනතස්ස එතදහොසි: “මයා ඛො භගවතො සමතිංසාය
 විරෙවනං දිනතං, දොසාභිසනො නථාගතස්ස කායො, න භගවනතං
 සමතිංසකඛතඤ්ඤං විරෙවෙස්සති, එකුනතිංසකඛතඤ්ඤං භගවනතං විරෙ-
 වෙස්සති, අපි ච භගවා විරිතො නහාසිස්සති, නහාතං භගවනතං සකිං
 විරෙවෙස්සති, එවං භගවතො සමතිංසාය විරෙවනං භවිස්සති” ති. නහාසකු
 භනොති භගවා, නහාසකු සුගතො” ති. අඵ ඛො භගවා උණේහාදකං
 නහාසි, නහාතං භගවනතං සකිං විරෙවෙසි, එවං භගවතො සමතිංසාය
 විරෙවනං අහොසි.

61. අඵ ඛො ජ්වකො කොමාරහව්වෙචා භගවනතං එතදවොච: “යාව
 භනොති භගවතො කායො පසඛනො හොති, අලං තාව යුසපිණ්ඩ-
 පානොති”ති¹.

1. “අතං තාව යුස පිණ්ඩපානොති” සී මු.
 ,, “අලං යුස පිණ්ඩපානොති” සී.

58. ඉක්බිති බිහිදෙරොටුවෙන් නික්මෙන්නා වූ ජීවක කොමාර-හව්වහට “මා විසින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නිස්වරක් විරෙක වන බෙහෙතක් දෙන ලද්දේ ය. තථාගතයන් වහන්සේගේ ශරීරය දෙස් අසික වූයේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නිස්වරක් විරෙක නො වන්නේ ය. එකුත් නිස්වරක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට විරෙක වන්නේ ය. එහෙත් විරෙවනය කලා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ස්ත්‍රීතනය කරන්නාහ. ස්ත්‍රීතනය කලා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වරක් විරෙවනය වන්නේ ය. මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නිස් වරක් විරෙවනය වන්නේය” යි මේ සිත විය.

59. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ජීවක කොමාරහව්වයාගේ අදහස (නමත්) සිහින් දූත “ආනන්දය, මෙහි බිහිදෙරොටුවෙන් නික්මෙන්නා වූ ජීවක කොමාරහව්වයාහට ‘මා විසින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නිස්වරක් විරෙක වන බෙහෙතක් දෙන ලද්දේ ය. තථාගතයන් වහන්සේගේ ශරීරය උත්සන්න වූ දෙස් ඇඟිලි ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නිස් වරක් විරෙවනය නො වන්නේ ය. එකුත් නිස්වරක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට විරෙවනය වන්නේ ය. එහෙත් විරෙවනය කලා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ස්ත්‍රීතනය කරණ සේක. ස්ත්‍රීතනය කල භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වරක් විරෙවනය වන්නේ ය. මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නිස් වරක් විරෙවනය වන්නේ ය’ යන සිත් වී ය යි වදාරා ආයුෂමත් අනදනෙරුන් ඇමතු සේක: “ආනන්දය, එසේ නම් උණුදිය පිළියෙල කරව” යි. “සවාමීනී, එසේය” යි ආයුෂමත් ආනන්ද සඵචිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී උණුදිය පිළියෙල කළහ.

60. ඉක්බිති ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්නේ ය. පසෙක හුන්නා වූ ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ “සවාමීනී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විරෙක කළ සේක් ද” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් ඇසී ය. “ජීවකය විරෙක කළෙමි වෙමි.” “සවාමීනී, මෙහි පිටදෙරොටුවෙන් නික්මෙන්නා වූ මට “මා විසින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නිස්වරක් විරෙක වන බෙහෙතක් දෙන ලද්දේ ය. තථාගතයන් වහන්සේගේ ශරීරය උත්සන්න වූ දෙස් ඇඟිලි ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නිස් වරක් විරෙවනය නො වන්නේ ය. එකුත් නිස්වරක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට විරෙවනය වන්නේ ය. එහෙත් විරෙවනය කලා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ස්ත්‍රීතනය කරණ සේක. ස්ත්‍රීතනය කලා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වරක් විරෙවනය වන්නේ ය. මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නිස්වරක් විරෙවනය වන්නේ ය” යි මේ අදහස වී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ස්ත්‍රීතනය කරණ සේක්වා. සුගතයන් වහන්සේ ස්ත්‍රීතනය කරණ සේක්වා” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකෙණේ ය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උණුදිය ස්ත්‍රීතනය කළ සේක. ස්ත්‍රීතනය කලා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වරක් විරෙවනය වී ය. මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සමනිස් විරෙවනයක් විය.

61. අනතුරුව ජීවක කොමාරහව්වතෙමේ “සවාමීනී, යම්තාක් කලකින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ශරීරය ප්‍රකාශිතවනා වශ ඇඟිලි වේ ද, ඒ තාක් කල් සිතිල වූ ආහාර සුදුසු ය” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකෙණේ ය.

62. අඵ බො හගවතො කායො න විරසොච පකතනො අහොසි. අඵ බො ජීවකො කොමාරගචේචි. නා සිවේය්‍යනං දුස්සයුගං ආදාය යෙන හගවා නොදුපසඛකම්. උපසඛකම්චා හගවනං අභිවාදෙත්වා එකමනනා නිසීදි. එකමනනා නිසිනො, බො ජීවකො කොමාරගචේචා හගවනං එතදමොච: “එකාහං හනො, හගවනං චරං යාවාමි” ති. “අභිකකනනචරා බො ජීවක, තථාගතා” ති. “යඤ්ච හනො, කප්පති යඤ්ච අනච්ඡ” ති. “චදෙති ජීවකා” ති. “හගවා හනො, පංඤ්ඤාලිකො භික්ඛු - සඤ්ඤා ව. ඉදං මෙ හනො, ‘සිවේය්‍යනං දුස්සයුගං රඤ්ඤා පඤ්ඤානෙති පතිතං බහුනං දුස්සානං බහුනං දුස්සයුගානං බහුනං දුස්සයුගසකානං බහුනං දුස්සයුගසහසානං බහුනං දුස්සයුගසතසහසානං අග්ගඤ්ච සෙට්ඨඤ්ච මොකඤ්ච උපානඤ්ච පචරඤ්ච. පතිගණ්‍යාඤ්ච මෙ හනො, හගවා සිවේය්‍යනං දුස්සයුගං භික්ඛුසඤ්ඤා ව ගහපති විවරං අනුජානාතු” ති. පටිගහකෙසි හගවා සිවේය්‍යනං දුස්සයුගං.

63. අඵ බො හගවා ජීවකං කොමාරගචේචං ධම්මියා කථාය සද්දසොසි. සමාදපෙසි. සමුතොතජෙසි. සමපහංසෙසි. අඵ බො ජීවකො කොමාර - ගචේචා හගවතා ධම්මියා කථාය සද්දසිනො සමාදපිතො සමුතොතජිතො සමපහංසිතො උට්ඨායාසනා හගවනං අභිවාදෙත්වා පදනිණං කත්වා පකකාමි.

64. අඵ බො හගවා එතසමිං නිදනෙ එතසමිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛු අමනොසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ගහපතිවිවරං. යො ඉච්ඡති, පංඤ්ඤාලිකො හොඤ්ච. යො ඉච්ඡති, ගහපතිවිවරං සාදියඤ්ච. ඉතරී තරෙනපනං¹ භික්ඛවෙ, සනතුට්ඨං චණෙනමි” ති.

65. අසොසාසුං බො රාජගහෙ මනුස්සා “හගවතා කිර භික්ඛුනං ගහපතිවිවරං අනුඤ්ඤත” ති. තෙ ව මනුස්සා හට්ඨා අහෙසුං උදග්ගා: “ඉදති බො මයං දුතාති දසොම, පුඤ්ඤති කරිසොම, යතො හගවතා භික්ඛුනං ගහපතිවිවරං අනුඤ්ඤත” ති. එකානෙතෙව රාජගහෙ බහුති විවරසහසානි උපපජ්ඣංසු.

66. අසොසාසුං බො ජානපද මනුස්සා “හගවතා කිර භික්ඛුනං ගහපති විවරං අනුඤ්ඤත” ති. තෙ ව මනුස්සා හට්ඨා අහෙසුං උදග්ගා: “ඉදති බො මයං දුතාති දසොම, පුඤ්ඤති කරිසොම, යතො හගවතා භික්ඛුනං ගහපතිවිවරං අනුඤ්ඤත” ති. ජනපදෙමි එකානෙතෙව බහුති විවර - සහසානි උපපජ්ඣංසු.

67. තො බො පන සමයෙන සමසංඝ පාචාරො උපහොතො තොති. හගවතො එතමජං ආරොචෙසු. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පාචාර” ති. කොසෙය්‍යපාචාරො උපහොතො හොති². “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, කොසෙය්‍ය පාචාර” ති. කොජච උපහොතො හොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, කොජච” ති.

පඤ්ඤානෙතො නිවසිතො

1. “ඉතරීතරෙනපනං” ම ඡ සං. P.T.S. “ඉතරීතරෙනපනං” ච
 2. “හගවතා එතමජං ආරොචෙසු.” ම ඡ සං. P.T.S. අ.ච. ජ.වි.

62. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ශරීරය නොහෝ කලකින් ම පකාරී ස්වභාව ඇත්තේ විය. නැවත ජීවක කොමාරනච්ච තෙමේ ඒ සිව්වෙය්‍යකවසනුයුග්මය ගෙන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ඵලඹියේ ය. ඵලඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්තෝ ය. පසෙක හුන් ජීවකකොමාරනච්ච තෙමේ “ස්වාමීනි, මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් ඒක වරයක් ඉල්ලමි”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකෙලේ ය. “ජීවකය, යථාතනවරයෝ වර ඉක්මවූවෑනු ය”. “ස්වාමීනි, යමක් කැප වේ ද, යමක් කිදෙක් වේ ද, (එවද වරයක් ඉල්ලමි)”යි. “ජීවකය, නියව”. “ස්වාමීනි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පංසුකුලික වන සේක. භික්ෂුසමිස තෙමේත් පංසුකුලික වේ. ස්වාමීනි, මේ සිව්වෙය්‍යකවසනුයුග්මය පසෙපාන රජු විසින් මට එවන ලද්දේ ය. බොහෝ වසනුයන්ට බොහෝ වසනුයුග්මයන්ට බොහෝ සියගණන් වසනුයුග්මයන්ට බොහෝ දහස්ගණන් වසනුයුග්මයන්ට බොහෝ ලක්ෂගණන් වසනුයුග්මයන්ට අග ද ශ්‍රේණිය ද මුඛ්‍ය ද උත්තම ද පවර ද වේ. ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මාගේ සිව්වෙය්‍යකවසනුයුග්මය පිළිගන්නා සේක් වා. භික්ෂුසමිසයාට ද ගාහපතිවීචරය අනුදන්නා සේක්වා” යි සැලකෙලේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සිව්වෙය්‍යකවසනුයුග්මය පිළිගත් සේක.

63. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ජීවක කොමාරනච්චයාට දහමි කතාවෙන් කරුණු දක්වූ සේක (එහි ඔහු) සමාදන් කරවූ සේක. නියුණු කරවූ සේක. සතුටු කරවූ සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දහමි කතාවෙන් කරුණු දැක්වන ලද සමාදන් කරවන ලද නියුණු කරවන ලද සතුටු කරවන ලද ජීවක කොමාරනච්චතෙමේ හුනස්තෙන් නැගිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පෑදකුණු කොට තික්ම ගිසේ ය.

64. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනසෙහි මේ කරුණෙහි දහමි කතා කොට “මහණෙනි, ගාහපතිවීචරය අනුදනිමි. යමෙක් කැමැති නම්, පංසුකුලික වේවා. යමෙක් කැමැති නම්, ගාහපතිවීචරය ඉවසාවා. මහණෙනි, මම කුදු මහත් අගය ඇති යනිකිසිවකින් (ලද්දෙසින්) ම සතුටු වී ම වණිනා කරමි” යි භික්ෂුන් ඇමතු සේක.

65. රජගහනුවර වැසි මිනිස්සු “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂුන්ට ගාහපතිවීචරය අනුදන්නා ලද්දේ ල”යි ඇසූහ. “යම් ගෙයකින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂුන්ට ගාහපතිවීචරය අනුදන්නා ලද්දේ ද, (එහෙයින්) අපි දන් දන් දෙන්නෙමු. පින් කරන්නෙමු”යි ඒ මිනිස්සු ද සතුටු වූහ. ඔද වැසියෝ වූහ. එක දවසින් ම රජගහ නුවර දී (භික්ෂුන්ට) බොහෝ දහස්ගණන් සිවුරු උපන.

66. දනවුවැසි මිනිස්සු “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂුන්ට ගාහපතිවීචරය අනුදන්නා ලද්දේ ල”යි ඇසූහ. “යම් ගෙයකින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂුන්ට ගාහපතිවීචරය අනුදන්නා ලද්දේ ද, (එහෙයින්) අපි දන් දන් දෙන්නෙමු. පින් කරන්නෙමු”යි ඒ මිනිස්සු ද සතුටු වූහ. ඔද වැසියෝ වූහ. එක දවසින් ම ජනපදයෙහි ද බොහෝ දහස් ගණන් සිවුරු උපන.

67. එකල්හි සමිසයාහට පොරෝණා සඵවක් ලැබුනේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, පොරෝණා සඵව අනුදනිමි.” පටපණුහසින් පියු පොරෝණා සඵවක් ලැබුනේ ය. “මහණෙනි, පටපණු හසින් පියු පොරෝණා සඵව අනුදනිමි.” කොඳුපලසක් ලැබුනේ ය. “මහණෙනි, කොඳුපලස අනුදනිමි”යි වදාලසේක.

සලළු බණවර හිමි.

1. තෙන ඛො පන සමයෙන කාසිරාජා ජීවකස්ස කොමාරහවෙස්ස අසීසකාසියං¹ කම්බලං පාහෙසි උපසිසකාසීනං බමමානං. අඵ ඛො ජීවකො කොමාරහවෙච්චා තං අසීසකාසියං කම්බලං ආදාය යෙන භගවා නෙහුපසඛකම්. උපසඛකම්චා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං තිසීදි. එකමන්තං තිසීනො ඛො ජීවකො කොමාරහවෙච්චා භගවන්තං එතදවොච: “අයමෙව භනෙන, අසීසකාසියො කම්බලො කාසිරස්සදස්ස පභිනො උපසිසකාසීනං බමමානො. පභිගණ්ණාචු මෙ භනෙන, භගවා කම්බලං, යං මම අස්ස දීඝරන්තං තිතාය සුඛායා” ති. පටිඤ්ඤාහෙසි භගවා කම්බලං.

2. අඵ ඛො භගවා ජීවකා කොමාරහවෙච්චං බමමියා කථාය සන්දස්සොසී. සමාදපෙසී. සමුත්තනපෙසී. සමපහංසෙසී. අඵ ඛො ජීවකො කොමාරහවෙච්චා භගවතා බමමියා කථාය සන්දස්සිතො සමාදපිතො සමුත්තනජීතො සමපහංසිතො උට්ඨායාසතා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදකම්ඤ්ඤං කත්වා පසකාමි.

3. අඵ ඛො භගවා එතසමිං තිදුතෙ එතසමිං පඤ්ඤාහෙසි බමමිං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනොසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, කම්බල” නති.

4. තෙන ඛො පන සමයෙන සඛසස්ස උච්චාවචානි විවරානි උප්පජ්ජන්ති.² අඵ ඛො භික්ඛුනං එතදහොසී: “කීනාහු ඛො භගවතා විවරං අනුඤ්ඤාතං කීං අනනුඤ්ඤාත” නති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙත්සුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ඡ විවරානි: ඛොමං කප්පාසිකං කොසෙය්‍යං කම්බලං සාණං භවිග” නති.

5. තෙන ඛො පන සමයෙන යෙ තෙ භික්ඛු³ ගහපතිවිවරං සාදියන්ති, තෙ කුකකුච්චායන්තා පංසුකුලං ත සාදියන්ති: “එකංයෙච භගවතා විවරං අනුඤ්ඤාතං. ත දෙව” ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙත්සුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ගහපතිවිවරං සාදියන්තොන පංසුකුලමපි සාදියිත්ථං. නදුභයෙනපහං භික්ඛවෙ, සන්තුවසීං චණ්ණම්” ති.

6. තෙන ඛො පන සමයෙන සම්බහුලා භික්ඛු කොසලෙසු ජනපදෙසු අභිකමග්ගපට්ටපන්තා හොනති. එකවෙච භික්ඛු සුසානං මකකම්භෙසු පංසුකුලාය. එකවෙච භික්ඛු නාගමෙත්සුං.⁴ යෙ තෙ භික්ඛු සුසානං මකකම්භෙසු පංසුකුලාය, තෙ පංසුකුලානි ලභී:සු. යෙ තෙ භික්ඛු නාගමෙත්සුං, තෙ එවමාහංසු: “අමනාකම්පි ආට්ඨසො භාගං දෙථා” ති. තෙ එවමාහංසු: “න මයං ආට්ඨසො චුමනාහං භාගං දස්සාම, නිස්ස චුමෙහ නාගමිත්ථා” ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙත්සුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, නාගමෙනන්තානං න අකාමා⁵ භාගං දාතු” නති.

1. “අසීසකාසියා” ම ඡ සං. PTS. ජ ම. අ ම. ම හු ප. නො ම.
 2. “උපපහනානි හොනති” ම ඡ සං. 3. “තෙ භික්ඛු” PTS. ම හු ප.
 4. “නාගමි:සු” ම හු ප. නො ම. 5. “අකාමා” ම ඡ සං.

1. එකල්හි කසිරජ තෙමේ ජීවක කොමාරහව්වකට අඩදහසකට පොතොනා වූ (පන්සියයක් අගනා වූ) කම්බිලියක් යැවී ය. ඉක්බිති ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ පන්සියයක් අගනා වූ ඒ කම්බිලිය ගෙණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක හුන්තේ ය. පසෙක හුන්නා වූ ජීවක කොමාරහව්වතෙමේ “සාමිනි, මාගේ අඩ දහසකට පොතොනා වූ (පන්සියයක් අගනා වූ) මේ කම්බිලිය කාසිරජු විසින් එවන ලද්දේ ය. යම් හෙයකින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ පිළිගැනීම මට නොහෝ කාලයක් තිබ සැප පිණිස වන්නේ ද, එහෙයින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මාගේ මේ කම්බිලිය පිළිගන්නා සේක්වා” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැල කෙළේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කම්බිලිය පිළිගත්තේක.

2. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ජීවක කොමාරහව්වයට දැනැම් කතාවෙන් කරුණු දැක්වූ සේක. (එහි ඔහු) සමාදන් කරවූ සේක. තියුණු කරවූ සේක. සතුටු කරවූ සේක. එකල්හි ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දැනැම් කතාවෙන් කරුණු දැක්වන ලද්දේ සමාදන් කරවන ලද්දේ තියුණු කරවන ලද්දේ සතුටු කරවන ලද්දේ හුනස්නෙන් නැගිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පැදකුණු කොට තිත්ම ගියේ ය.

3. ඉන් පසු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි දැනැම් කතා කොට භික්ෂුන් අමතා “මහණෙනි, කම්බිලිය අනුදනිමි” යි වදාළසේක.

4. එකල්හි සසකයාට අගය ඇති නැති සිටුරු ලැබෙයි. එකල භික්ෂුන්ට ‘කවර භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂුන්ට සිටුරු අනුදන්තා ලද ද කවර නො අනුදන්තා ලද ද?’ යි සිත් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කළහ. “මහණෙනි, කොමු පිළී, කපු පිළී, පට පිළී, කම්බිලි, හණවැහරි පිළී, මේ පස් නුලෝ වූයු පිළී යන සිටුරු* සයක් අනුදනිමි”.

5. එකල්හි “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් එක ම සිටුරක් අනුදන්තා ලද ය. සිටුරු දෙකක් නො අනුදන්තා ලද” යි යම් ඒ භික්ෂුහු ගෘහපතී විවරය ඉවසක් ද, ඒ භික්ෂුහු කුකුස් කරන්නෝ පංසුකුලය නො ඉවසත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කළහ. “මහණෙනි, ගෘහපතී විවරය ඉවසන්නහු විසින් පංසුකුලයක් ඉවසන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, මම ඒ දෙකින් ම සතුටු වීම වණිතා කරමි”.

6. එකල්හි බොහෝ භික්ෂුහු කොසොල් දනව්වෙහි දීඝිමාගීයට පිළිපත්තාහු වෙත්. ඇතැම් භික්ෂුහු පංසුකුල වහල පිණිස සොහොනට පිවිසියාහු ය. ඇතැම් භික්ෂුහු එය බලාපොරොත්තු නො වූවාහු ය. යම් ඒ භික්ෂුහු පංසුකුල පිණිස සොහොනට පිවිසියාහු ද, ඒ භික්ෂුහු පංසුකුල ලැබූහ. යම් ඒ භික්ෂුහු බලාපොරොත්තු නො වූවාහු ද, ඒ භික්ෂුහු “ඇවැත්නි, අපටත් කොටසක් දෙවු” යි මෙසේ කීහ. ඒ භික්ෂුහු “ඇවැත්නි, අපි තොපට කොටසක් නො දෙන්නෙමු. කුමක් තිසා තෙපි බලාපොරොත්තු නො වූවහු ද” යි මෙසේ කීහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කළහ. “මහණෙනි, (බලාපොරොත්තු නො වන්නවුන්ට) අකමැත්තෙන් කොටස නො දෙන්නට අනුදනිමි” යි.

* මෙහි “සිටුරු” යනු ‘වසනුය, එසින් කල සිටුරු’ යන අර්ථ දෙකෙහි ම යෙදේ.

7. තෙන බො පන සමයෙන සම්බහුලා භික්ඛු කොසලෙසු ජනපදෙසු අභිනමග්ගපට්ටනනා හොනති. එකවෙව භික්ඛු සුසානං ඔක්කමිංසු පංසුකුලාය. එකවෙව භික්ඛු ආගමෙසු. යෙ තෙ භික්ඛු සුසානං ඔක්කමිංසු පංසුකුලාය, තෙ පංසුකුලාති ලභිංසු. යෙ තෙ භික්ඛු ආගමෙසු, තෙ එවමාහංසු: “අමොකමපි ආට්ටිසො භාගං දෙථා” ති. තෙ එවමාහංසු: “න මයං ආට්ටිසො කුමොකං භාගං දස්සාමි. කිස්ස කුමෙහ න ඔක්කමිත්ථා” ති. හගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජාතාමි භික්ඛවෙ, ආගමෙනතානං අකාමා භාගං දකු”නති.

8. තෙන බො පන සමයෙන සම්බහුලා භික්ඛු කොසලෙසු ජනපදෙසු අභිනමග්ගපට්ටනනා හොනති. එකවෙව භික්ඛු පඨමං සුසානං ඔක්කමිංසු පංසුකුලාය. එකවෙව භික්ඛු පඨමා ඔක්කමිංසු. යෙ තෙ භික්ඛු පඨමා සුසානං ඔක්කමිංසු පංසුකුලාය, තෙ පංසුකුලාති ලභිංසු. යෙ තෙ භික්ඛු පඨමා ඔක්කමිංසු, තෙ න ලභිංසු. තෙ එවමාහංසු: “අමොකමපි ආට්ටිසො භාගං දෙථා” ති. තෙ එවමාහංසු: “න මයං ආට්ටිසො කුමොකං භාගං දස්සාමි. කිස්ස කුමෙහ පඨමා ඔක්කමිත්ථා” ති. හගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජාතාමි භික්ඛවෙ, පඨමා ඔක්කමෙනතානං¹ න අකාමා භාගං දකු”නති.

9. තෙන බො පන සමයෙන සම්බහුලා භික්ඛු කොසලෙසු ජනපදෙසු අභිනමග්ගපට්ටනනා හොනති. තෙ සද්දිසා සුසානං ඔක්කමිංසු පංසුකුලාය. එකවෙව භික්ඛු පංසුකුලාති ලභිංසු, එකවෙව භික්ඛු න ලභිංසු. යෙ තෙ භික්ඛු න ලභිංසු, තෙ එවමාහංසු: “අමොකමපි ආට්ටිසො භාගං දෙථා” ති. තෙ එවමාහංසු: “න මයං ආට්ටිසො කුමොකං භාගං දස්සාමි. කිස්ස කුමෙහ න ලභිත්ථා” ති. හගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජාතාමි භික්ඛවෙ සද්දිසානං ඔක්කමෙනතානං අකාමා භාගං දකු”නති.

10. තෙන බො පන සමයෙන සම්බහුලා භික්ඛු කොසලෙසු ජනපදෙසු අභිනමග්ගපට්ටනනා හොනති. තෙ කතිකං කතා සුසානං ඔක්කමිංසු පංසුකුලාය. එකවෙව භික්ඛු පංසුකුලාති ලභිංසු. එකවෙව භික්ඛු න ලභිංසු. යෙ තෙ භික්ඛු න ලභිංසු, තෙ එවමාහංසු: “අමොකමපි ආට්ටිසො භාගං දෙථා” ති. තෙ එවමාහංසු: “න මයං ආට්ටිසො කුමොකං භාගං දස්සාමි. කිස්ස කුමෙහ න ලභිත්ථා” ති. හගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජාතාමි භික්ඛවෙ, කතිකං කතා ඔක්කමෙනතානං අකාමා භාගං දකු”නති.

11. තෙන බො පන සමයෙන මනුස්සා විවරං ආදාය ආරාමං ආගච්ඡන්ති. තෙ පට්ටගානකං අලහමානා පට්ටනනති. විවරං පට්ටනනං උපපජ්ජති. හගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජාතාමි භික්ඛවෙ පඤ්චහමෙහති සමන්තාගතං භික්ඛුං. විවරපට්ටගානකං සම්මන්තිතු: යො න ඡඤ්ඤතිං ගච්ඡෙත්ථය, න දෙසාගතිං ගච්ඡෙත්ථය, න මොඤ්ඤතිං ගච්ඡෙත්ථය, න හයාගතිං ගච්ඡෙත්ථය, ගතිතාගතිතඤ්ච ජාතෙය්‍ය.”

1. “ඔසකනකානා” ම ඡ සං. P T S.

7. එකල්හි බොහෝ භික්ෂුහු කොසොල්දනවිවෙහි දීඝිමාගීයට පිළිපත්නාහු වෙත්. ආතැමි භික්ෂුහු පංඝකුල පිණිස සොහොනට පිවිසියාහු ය. ආතැමි භික්ෂුහු බලාපොරොත්තු ව සිටියහ. යම් ඒ භික්ෂුහු පංඝකුල පිණිස සොහොනට පිවිසියාහු ද, ඒ භික්ෂුහු පංඝකුල ලැබූහ. යම් ඒ භික්ෂුහු බලාපොරොත්තු ව සිටියාහු ද, ඒ භික්ෂුහු “ආවැත්ති, අපටත් කොටස දෙටු” සි මෙසේ කීහ. ඒ භික්ෂුහු “ආවැත්ති, අපි තොපට කොටස නො දෙන්නෙමු. කුමක් හෙයින් තෙපි නො පැමිණියහු ද” සි මෙසේ කීහ. නාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, බලාපොරොත්තු ව සිටින්නවුන්ට නො කැමැත්තෙන් කොටස දෙන්නට අනුදනිමි”.

8. එකල්හි බොහෝ භික්ෂුහු කොසොල්දනවිවෙහි දීඝිමාගීයට පිළිපත්නාහු වෙත්. ආතැමි භික්ෂුහු පංඝකුල පිණිස පලමු කොට සොහොනට පිවිසියාහු ය. ආතැමි භික්ෂුහු පසු ව පිවිසියාහු ය. යම් ඒ භික්ෂුහු පංඝකුල පිණිස පලමු කොට සොහොනට පිවිසියාහු ද, ඒ භික්ෂුහු පංඝකුල ලැබූහ. යම් ඒ භික්ෂුහු පසු ව පිවිසියාහු ද, ඒ භික්ෂුහු නො ලැබූහ. ඒ භික්ෂුහු “ආවැත්ති, අපටත් කොටස දෙටු” සි මෙසේ කීහ. ඒ භික්ෂුහු “ආවැත්ති, අපි තොපට කොටස නො දෙන්නෙමු. කුමක් හෙයින් තෙපි පසු ව පැමිණියහු ද” සි මෙසේ කීහ. නාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, පසු ව පැමිණෙන්නවුන්ට අකමැත්තෙන් කොටස නො දෙන්නට අනුදනිමි”.

9. එකල්හි බොහෝ භික්ෂුහු කොසොල්දනවිවෙහි දීඝිමාගීයට පිළිපත්නාහු වෙත්. ඒ භික්ෂුහු සම ව (එක් වට) පංඝකුල පිණිස සොහොනට පිවිසියාහු ය. ආතැමි භික්ෂුහු පංඝකුල ලැබූහ. ආතැමි භික්ෂුහු නො ලැබූහ. යම් ඒ භික්ෂුහු නො ලැබූහු ද, ඒ භික්ෂුහු “ආවැත්ති, අපටත් කොටස දෙටු” සි මෙසේ කීහ. ඒ භික්ෂුහු “ආවැත්ති, අපි තොපට කොටස නො දෙන්නෙමු. කුමක් හෙයින් තෙපි නො ලැබුවහු ද” සි මෙසේ කීහ. නාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, සම ව පැමිණෙන්නවුන්ට නො කැමැත්තෙන් කොටස දෙන්නට අනුදනිමි”.

10. එකල්හි බොහෝ භික්ෂුහු කොසොල්දනවිවෙහි දීඝිමාගීයට පිළිපත්නාහු වෙත්. ඒ භික්ෂුහු කතිකා කොට පංඝකුල පිණිස සොහොනට පිවිසියාහු ය. ආතැමි භික්ෂුහු පංඝකුල ලැබූහ. ආතැමි භික්ෂුහු නො ලැබූහ. යම් ඒ භික්ෂුහු නො ලැබුවාහු ද, ඒ භික්ෂුහු “ආවැත්ති, අපටත් කොටස දෙටු” සි මෙසේ කීහ. ඒ භික්ෂුහු “ආවැත්ති, අපි තොපට කොටස නො දෙන්නෙමු. කුමක් හෙයින් තෙපි නො ලැබුවහු ද” සි මෙසේ කීහ. නාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, කතිකා කොට පැමිණෙන්නවුන්ට නො කැමැත්තෙන් කොටස දෙන්නට අනුදනිමි”.

11. එකල්හි මිනිස්සු සිටුරු ගෙණ ආරාමයට එත්. ඒ මිනිස්සු පිළිගන්නකු නො ලබන්නෝ පෙරලා ගෙණියත්. සිටුරු සවිලාසවයයන් ලැබේ. නාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, යම් මහණෙක් ඡන්දයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, ඥේෂයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, මොහයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, බියෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, ගත් නො ගත් දෙය දන්නේ ද, එබඳු පසතින් යුත් මහණකු සිටුරු පිළිගන්නාහු කොට සමමත කරන්නට අනුදනිමි” සි වදාල සේක.

12. මහණෙනි, මෙසේ සම්මත කළ යුතු ය: පළමු කොට මහණ තෙමේ ඉල්විය යුත්තේ ය. ඉල්වා ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල භික්ෂුනමක් විසින් සමස තෙමේ දැන්විය යුත්තේ ය: “සමාමිති, සමස තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. ඉදින් සමසයාට පැමිණි කල් ඇත්තේ නම්, සමස තෙමේ මෙ නම් ඇති මහණහු සිටුරු පිළිගන්නාහු කොට සම්මත කරන්නේ ය. මේ දැන්වීම ය. සමාමිති, සමස තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. සමස තෙමේ මෙ නම් ඇති මහණහු සිටුරු පිළිගන්නාහු කොට සම්මත කරයි යම් ආයුෂ්මතකු හට මෙ නම් ඇති මහණහුගේ විවරප්‍රතිග්‍රාහකසම්මුතිය රුචි වේ නම්, හෙතෙමේ කුෂණිමි-භූත වන්නේ ය. යම්කුට රුචි නො වේ නම් හෙතෙමේ කියන්නේ ය. සමසයා විසින් මෙ නම් ඇති මහණ තෙමේ විවරප්‍රතිග්‍රාහකයා යි සම්මත කරණ ලද්දේ ය. සමසයාට රුචි වේ. එහෙයින් කුෂණිමිභූත වේ. මෙය මෙසේ දරම්”යි කියා යි.

13. එකල්හි විවරප්‍රතිග්‍රාහකභික්ෂුහු සිටුරු පිළිගෙන එහි ම හැරදමා බැහැර යෙත්. සිටුරු නැසේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කළහ. “මහණෙනි, යමෙක් ඡන්දයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, දෝෂයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, මොහයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, බියෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, තැන්පත් කළ නො කළ දෙය දන්නේ ද යන පසතින් යුත් මහණකු සිටුරු තැන්පත් කරන්නාහු කොට සම්මත කරන්නට අනුදැනිමි”.

14. මහණෙනි, මෙසේ සම්මත කළ යුතු ය: පළමු කොට මහණ තෙමේ ඉල්විය යුත්තේ ය. ඉල්වා ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල භික්ෂුනමක් විසින් සමස තෙමේ දැන්විය යුත්තේ ය: “සමාමිති, සමස තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. ඉදින් සමසයාට පැමිණි කල් ඇත්තේ නම්, සමස තෙමේ මෙ නම් ඇති මහණහු සිටුරු තැන්පත් කරන්නාහු කොට සම්මත කරයි ය. මේ දැන්වීම ය. සමාමිති, සමස තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. සමස තෙමේ මෙ නම් ඇති මහණහු සිටුරු තැන්පත් කරන්නාහු කොට සම්මත කරයි. යම් ආයුෂ්මතකු හට මෙ නම් ඇති මහණහුගේ සිටුරු තැන්පත් කිරීමේ සම්මුතිය රුචි වේ නම්, ඒ මහණ තෙමේ කුෂණිමිභූත වන්නේ ය. යම් මහණකු හට රුචි නො වේ නම්, හෙතෙමේ කියන්නේ ය. සමසයා විසින් මෙ නම් ඇති මහණ තෙමේ සිටුරු තැන්පත් කරන්නේ යි සම්මත කරණ ලද්දේ ය. සමසයා හට රුචි වේ. එහෙයින් කුෂණිමිභූත වේ. මෙය මෙසේ දරම්”.

15. එකල්හි සිටුරු තැන්පත් කරණ භික්ෂුහු මණ්ඩපයෙහි ද රුක්මුලෙහි ද අග්‍රවෙහි ද සිටුරු තැන්පත් කෙරෙත්. මියන් විසින් ද වේයන් විසින් ද කනු ලැබෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කළහ. “මහණෙනි, සමසතෙමේ වෙතෙරක් හෝ අඩ පියයි ගෙයක් හෝ සිටුරුස් ගෙයක් හෝ සඳලු සහිත ගෙයක් හෝ ගුහාවක් හෝ යමක් කැමැති නම්, එය භාණ්ඩාගාරයක් කොට සම්මත කරන්නට අනුදැනිමි”.

16. මහණෙනි, මෙසේ සම්මත කළ යුතු ය: ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල භික්ෂුනමක් විසින් සමස තෙමේ දැන්විය යුත්තේ ය: “සමාමිති, සමස තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. ඉදින් සමසයා හට පැමිණි කල් ඇත්තේ නම් සමස තෙමේ මෙ නම් ඇති විහාරය භාණ්ඩාගාරයක් කොට සම්මත කරන්නේ ය. මේ දැන්වීම ය. සමාමිති, සමස තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. සමස තෙමේ මෙ නම් ඇති විහාරය භාණ්ඩාගාරයක් කොට සම්මත කරයි. යම් ආයුෂ්මතකු හට මෙ නම් විහාරයාගේ භාණ්ඩාගාරසම්මුතිය රුචි වේ නම්, හෙතෙමේ කුෂණිමිභූත වන්නේ ය. යම්කු හට රුචි නො වේ නම්, හෙතෙමේ කියන්නේ ය. සමසයා විසින් මෙ නම් ඇති විහාරය භාණ්ඩාගාරයක් කොට සම්මත කරණ ලද්දේ ය. සමසයාට රුචි වේ. එහෙයින් කුෂණිමිභූත වේ. මෙය මෙසේ දරම්”.

17. තෙන බො පන සමයෙන සමිසස්ස හණ්ඩාගාරෙ විවරං අගුහතා හොති. හගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පඤ්ච-කමෙහති සමන්තාගතං භික්ඛුං හණ්ඩාගාරිකා¹ සම්මන්තිතුං: යො න ඡ්ඤගතිං ගච්ඡියා, න දෙසාගතිං ගච්ඡියා, න මොහාගතිං ගච්ඡියා, න භයාගතිං ගච්ඡියා, ගුහනාගුහනඤ්ච ජානෙයා.” එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ, සම්මන්ති-තබ්බො: -පෙ- සම්මතො සමෙසන ඉසුන්තාමො භික්ඛු තණ්ඩාගාරිකො. බමති සමිසස්ස. තසමා තුණ්ති. එවමෙතං ධාරයාමි” ති.

18. තෙන බො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගෙයා භික්ඛු හණ්ඩාගාරිකං චූට්ඨාපෙනති. නගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං: “න භික්ඛවෙ, හණ්ඩා-ගාරිකො චූට්ඨාපෙනබ්බො. යො චූට්ඨාපෙයා, ආපනති උක්කට්ඨො” ති.

19. තෙන බො පන සමයෙන සමිසස්ස හණ්ඩාගාරෙ විවරං උස්සන්තා හොති. හගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සම්මුඤ්චුතෙන සමෙසන භාජෙතු” නති.

20. තෙන බො පන සමයෙන සබ්බො සමෙසා² විවරං භාජෙන්නො කොලාහලා අකාසී. හගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පඤ්චකමෙහති සමන්තාගතං භික්ඛුං විවරභාජකං සම්මන්තිතුං: යො න ඡ්ඤගතිං ගච්ඡියා, න දෙසාගතිං ගච්ඡියා, න මොහාගතිං ගච්ඡියා, න භයාගතිං ගච්ඡියා, භාජිතාභාජිතඤ්ච ජානෙයා. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ සම්මන්තිතබ්බො: -පෙ- සම්මතො සමෙසන ඉසුන්තාමො භික්ඛු විවර-භාජකො. බමති සමිසස්ස. තසමා තුණ්ති. එවමෙතං ධාරයාමි” ති.

21. අථ බො විවරභාජකානං භික්ඛුනං එතදුහොසී: “කථනනු බො විවරං භාජෙතබ්බ” නති. හගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පඨමං උච්චිතිත්ථා තුලසීත්ථා වණණාවණණං කුසා භික්ඛු ගණෙත්ථා වග්ගං බන්ධිත්ථා විවරපට්ඨිංසං ඨිපෙතු” නති.

22. අථ බො විවරභාජකානං භික්ඛුනං එතදුහොසී: “කථනනු බො සාමණේරානා විවරපට්ඨිංසො දුතබ්බො” ති. හගවතො එතමන්ථං ආරො-වෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සාමණේරානං උපසිස්පට්ඨිංසං දුතු” නති.

23. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සකෙන භාගෙන උත්තරිතුකාමො හොති. හගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, උත්තරන්තස්ස සකං භාගං දුතු” නති.

24. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤඨරො භික්ඛු අතිරෙකභාගෙන උත්තරිතුකාමො හොති. හගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අනුකේඛපෙ දිනෙන අතිරෙකභාගං දුතු” නති.

25. අථ බො විවරභාජකානං භික්ඛුනං එතදුහොසී: “කථනනු බො විවරපට්ඨිංසො දුතබ්බො ආගතපට්ඨාපියා හු බො උදුහු සථාඤ්ඤි” නති. හගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, විකලහෙ කොසසත්ථා සුසපාතං කාතු” නති.

1. “හණ්ඩාගාරිකා” ම හු ප. කො වි. අ වි.
 2. “සමෙසා” ම ඡ සං.

17. එකල්හි සමස්තයාගේ භාණ්ඩාගාරයෙහි සිටුවූ තො රැකුණේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කළහ. “මහණෙනි, යමෙක් ජන්දයෙන් අගනියට නො යන්නේ ද, දොෂයෙන් අගනියට නො යන්නේ ද, මොහයෙන් අගනියට නො යන්නේ ද, බියෙන් අගනියට නො යන්නේ ද, රකින නො රකින ලද්දේ දන්හේ ද යන පසහින් යුත් මහණකු භාණ්ඩාගාරික හොට සමමත කරන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, මෙසේ සමමත කළ යුතු ය. -පෙ- සමස්තයා විසින් මෙ නම් ඇති මහණ තෙමේ භාණ්ඩාගාරික ය යි සමමත කරණ ලද්දේ ය. සමස්තයාට රූපී වේ එහෙයින් තුෂණීම්බුත වේ. මෙය මෙසේ දරමි”.

18. එකල්හි සමමතයෙන් භාණ්ඩාගාරිකයා පහ කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කළහ. “මහණෙනි, භාණ්ඩාගාරික තෙමේ පහ නො කට යුතු ය. යමෙක් පහකරන්නේ නම්, දුකුලා ඇවැත් වේ” යි.

19. එකල්හි සමස්තයාගේ භාණ්ඩාගාරයෙහි සිටුවූ බොහෝ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. “මහණෙනි, හමු වූ සමස්තයා විසින් බෙදා ගන්නට අනුදනිමි”.

20. එකල්හි සියලු සමස්ත තෙමේ සිටුවූ බෙදන්නේ කලහ කෙළේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. “මහණෙනි, යමෙක් ජන්දයෙන් අගනියට නො යන්නේ ද, දොෂයෙන් අගනියට නො යන්නේ ද, මොහයෙන් අගනියට නො යන්නේ ද, බියෙන් අගනියට නො යන්නේ ද, බෙදු නො බෙදු දෙය දන්නේ ද යන මේ පසහින් යුත් මහණකු සිටුවූ බෙදන්නනු කොට සමමත කරන්නට අනුදනිමි”. මහණෙනි, මෙසේ සමමත කළ යුතු ය: -පෙ- සමස්තයා විසින් මෙ නම් ඇති මහණ තෙමේ සිටුවූ බෙදන්නේ ය යි සමමත කරණ ලද්දේ ය. සමස්තයාට රූපී වේ. එහෙයින් තුෂණීම්බුත වේ. මෙය මෙසේ දරමි”.

21. එකල්හි සිටුවූ බෙදන මහණුන්හට “කෙසේ සිටුවූ බෙදිය යුතු ද”යි සිත් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. “මහණෙනි, පළමු කොට තෝරා, වටිනාකම පිරිසිදු, සම කොටස් කොට, හිඤ්ඤාත් ගණන් කොට, පොදි බැද, සිටුවූ කොටස් තබන්නට අනුදනිමි”.

22. එකල්හි සිටුවූ බෙදන මහණුන්හට “කෙසේ නම් තෙරණුන්ට සිටුවූ කොටස් දිය යුතු ද”යි සිත් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කළහ. “මහණෙනි, තෙරණුන්ට කොටස් භාගයක් දෙන්නට අනුදනිමි”.

23. එකල්හි එක්තරා මහණෙක් සිය කොටස ගෙන එතෙර ව යනු කැමැත්තේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. “මහණෙනි, එතෙර යනු කැමැත්තනුට සිය කොටස දෙන්නට අනුදනිමි”.

24. එකල්හි එක්තරා මහණෙක් වැහි කොටසකින් යුතව එතෙර යනු කැමැත්තේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කළහ. “මහණෙනි, කොටසෙහි වැහි වටිනා ගණන වෙනුවට දිය යුතු කාට පිරිකර දුන්* කල්හි වැහි කොටසක් දෙන්නට අනුදනිමි”.

25. එකල්හි සිටුවූ බෙදන මහණුන්හට “සිටුවූ කොටස කෙසේ නම් දිය යුතු ද? ආ පිළිවෙලින් දිය යුතු ද? නොතොත් වැහිමතලු පිළිවෙලින් දිය යුතු ද”යි සිත් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. “මහණෙනි, උභත ව සිටි කල්හි (සම සේ බෙදීමට සිටුවූ හෝ පුද්ගලයන් නො පොතොනා කල්හි)* සතුටු කරවා කුසපක් හෙළීම කරන්නට අනුදනිමි”යි වදාළසේක.

* උපග්‍රහණය බලනු.

26. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු ඡකණෙනති පණ්ණුමතතිකායපි විවරං රජෙනති. විවරං දුබ්බණණා හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඡ රජනාති; මූලරජනං ඛකිරජනං තවරජනං පනතරජනං පුපඵරජනං එලරජනං” නති.

27. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු සීතුඤ්ඤාය¹ විවරං රජෙනති. විවරං දුගහකං හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, රජනං පච්චුං මූලලිං² රජනකුච්ඡි” නති. රජනං උතතරීයති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, උතතරාලුඵං³ ඛකීඤ්ඤා” නති.

28. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු න ජානනති රජනං පකකං වා අපකකං වා. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, උදකෙ වා නබ්බිට්ඨිකාය වා ජෙච්චකං දුඤ්ඤා” නති.

29. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු රජනං ඔරොපෙනතා කුමතිං ආච්ඤ්ජනති⁴. කුමති පභීජ්ජති⁵. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, රජනුඵඛකං දණ්ඩකථාලිකා” නති⁶.

30. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු නං රජනභාජනං න සංවිජ්ජති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, රජනකොලමං⁷ රජනසට” නති.

31. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු පාතියාපි පතෙනපි විවරං සමචද්දනති⁸. විවරං පරිභීජ්ජති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, රජනදෙණ්ණිකා” නති.

32. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු ඡමාය විවරං පඤ්ඤනති. විවරං පංඤ්ඤිතං හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තිණසකුරකං” නති⁹. තිණසකුරකො උපච්චිකාහි බජ්ජති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, විවරවංසං විවරරජ්ජ” නති. මජ්ඣෙක ලභෙහනති. රජනං උභතො ගලති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, කණණෙඤ්ඤා ඛකීඤ්ඤා” නති. කණණෙඤ්ඤා ජීරති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, කණණෙඤ්ඤාතකා” නති. රජනං එකතො ගලති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සමපරිවතතකං සමපරිවතතකං රජෙඤ්ඤා. න ච අච්ඡිනො ජෙච්චෙ පකකමිඤ්ඤා” නති.

33. තෙන බො පන සමයෙන විවරං පඤ්ඤිතං හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, උදකෙ ඔසාදෙඤ්ඤා” නති.¹⁰

34. තෙන බො පන සමයෙන විවරං ඵරුසං හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පාණිනා ආකොපෙඤ්ඤා” නති.

1. “සීතුඤ්ඤාය” ම ඡ සං. “සීතුඤ්ඤාය” P T S “සීතුඤ්ඤාය” සි
2. “මූලලිං” සි මු. 3. “උතතරාඵචං” සි. “උතතරඵචෙසියං” අ ච. ජ චි.
4. “ආච්ඤ්ජනති” ම නු ප. හො චි. ජ චි. අ චි. P T S. “ආච්චනති” සි.
5. “පභීජ්ජති” ම ඡ සං P T S 6. “දණ්ඩකථාලිකා” ම ඡ සං.
7. “රජනකොලමං” අච්චකථා; “රජනකොලමං” සි මු. 8. “මච්චනති” ම ඡ සං.
9. “තිණසකුරකං” ම ඡ සං. 10. “ඔසාදෙඤ්ඤා” ම ඡ සං. P T S.

26. එකල්හි භික්ෂුහු ගොමිත් ද පඬුවන් මැටියෙන් ද සිටුරු පඬු පොවන්. සිටුරු දුළුණේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, මුල්පඬු, දඬුපඬු, පොතුපඬු, කොළපඬු, මල්පඬු, පලපඬු යන පඬු (වගී) සයක් අනුදනිමි”.

27. එකල්හි භික්ෂුහු නො පැසුනු පඬුයෙන් සිටුරු පඬු පොවන්. සිටුරු දුගඳු වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, පඬු පිසන්නට උදුනක් ද පඬුසැලියක් ද අනුදනිමි.” පඬු උතුරා යෙහි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, වටඳවත් (වට ආදරයක්) බිඳින්නට අනුදනිමි”.

28. එකල්හි භික්ෂුහු “පඬු පැසුනේ ද නො පැසුනේ ද” යි නො දනිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, දියෙහි හෝ තිය පිට හෝ පඬු බිත්දුවක් හෙලන්නට අනුදනිමි”.

29. එකල්හි භික්ෂුහු (සැලියෙන්) පඬු බාන්තාහු සැලිය නමත්. සැලිය බිඳේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, පඬු කිණිස්සක්, දඬුයෙන් කල හැන්දක්, අනුදනිමි”.

30. එකල්හි භික්ෂුන්ට පඬු (බැඳීමට) බඳුනක් තැන්පත් ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, මහපඬුසැලියක් ද පඬු කලයක් ද අනුදනිමි”.

31. එකල්හි භික්ෂුහු කැටියෙහි ද පාත්‍රයෙහි ද සිටුරු මසිත්. සිටුර ඉරෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, පඬුමරුවක් අනුදනිමි”.

32. එකල්හි භික්ෂුහු සිටුරු බිම එලත්. සිටුරු පස් කැවරුණේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, තණඇතීරියක් අනුදනිමි”. තණඇතීරිය වේසන් විසින් කනු ලැබේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි සිටුරු ලන උණදණකින් ද සිටුරු ලන රැනතක් ද අනුදනිමි”. මැදින් එල්බේ. පඬු දෙකොණින් මැගිරෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, කොත් බිඳින්නට අනුදනිමි”. කොණ දිරයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, කොත්හි බිඳින හුයක් අනුදනිමි”. පඬු එක් කොණකින් මැගිරෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, පෙරල පෙරලා පඬු පොවන්නට ද දියබිත්දු නො සිඳුනු තෙක් බැහැර නො යන්නට ද අනුදනිමි”.

33. එකල්හි සිටුරු (අතීරජනයෙන්) තදු වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, දියෙහි ගිල්වා තබන්නට අනුදනිමි”.

34. එකල්හි සිටුරු ජළ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, අතින් පෙලන්නට (පොසි කරන්නට) අනුදනිමි”.

35. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු අච්ඡන්තකානි ධාරෙනති¹ දන්තකාසාවානි. [මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛිංසනති විපාවෙනති: “සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමනොගිනො” ති. භගවතො එතමන්ථා ආරොවෙසු. “න භික්ඛවෙ අච්ඡන්තකානි විවරානි ධාරෙතඛබ්බාති. යො ධාරෙය්‍ය, ආපනති දුක්ඛං-චස්සා”ති.]²

36. අථ ඛො භගවා රාජගහෙ යථාභිරන්තං* විහරිති, යෙන දක්ඛිණොගිරිනො වාරිකං උසකාමි. අදදසා ඛො භගවා මගධකෙඛවනං අච්චිබ්බං³ පාලිබ්බං මරියාදබ්බං සිඛ්ඝාචකාබ්බං. දිස්වාන ආයසමන්තා ආනන්දං ආමනෙතෙසි: “පස්සසි ගො නං ආනන්ද, මගධකෙඛවනං අච්චිබ්බං පාලිබ්බං මරියාදබ්බං සිඛ්ඝාචකාබ්බං”නති. “එවං භනන්ත”ති. “උස්සන්ති නං ආනන්ද, භික්ඛුනං එවරූපානි විවරානි සංවිදහිතු” නති. “උස්සන්ති භගවා”ති.

37. අථ ඛො භගවා දක්ඛිණොගිරිසමං යථාභිරන්තං විහරිති පුනදෙව රාජගහං පච්චාගස්සු. අථ ඛො ආයසමා ආනන්දෙ සම්බහුලානං භික්ඛුනං විවරානි සංවිදහිතා යෙන භගවා තෙනුඋසඛිකමු. උපසඛිකමුන්ථා භගවන්තං එතදවොච: “පස්සතු මෙ භනෙත, භගවා විවරානි සංවිදහිතානී”ති.⁴ අථ ඛො භගවා එතසමිං නිදුතෙ එතසමිං පකරණෙ ඛමමිං කථං කති, භික්ඛු ආමනෙතෙසි: “පණ්ඩිතො භික්ඛවෙ, ආනන්දෙ; මනාපස්සෙසු භික්ඛවෙ, ආනන්දෙ යත්‍ර හි නාම මයං සංඛිනෙත්තන භාසිනස්ස වින්ථාරෙන අන්ථං ආජානිස්සති, කුසිම්පි නාම කරිස්සති, අඛිසතුසිම්පි නාම කරිස්සති, මණ්ඩලම්පි නාම කරිස්සති, අස්මිණ්ඩලම්පි නාම කරිස්සති, විචටම්පි නාම කරිස්සති, අනුච්චටම්පි නාම කරිස්සති, ගිවෙය්‍යකම්පි නාම කරිස්සති, ජමෙසය්‍යකම්පි නාම කරිස්සති, බාහන්තම්පි නාම කරිස්සති. ඡන්තකඤ්ච⁵ භවිස්සති සන්ථලුබං සමණසාරූපාං පච්චන්ථකාන්ඤ්ච අනභිජ්ඣිතං.⁶ අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ඡන්තකං සඛ්ඝාචං, ඡන්තකං උත්තරාසඛිතං, ඡන්තකං අන්තරාසක”නති.

38. අථ ඛො භගවා රාජගහෙ යථාභිරන්තං විහරිති, යෙන වෙසාලී තෙන වාරිකං උසකාමි. අදදසා⁷ ඛො භගවා අන්තරාච රාජගහං අන්තරාච වෙසාලී අභ්බානමග්ගපට්ටකෙන සම්බහුලෙ භික්ඛු විවරෙති උබ්බන්තිතො⁸ සීසෙපි විවරහිසිං කරිතා බන්ධෙපි විවරහිසිං කරිතා කට්ඨාපි විවරහිසිං කරිතා ආගමන්තෙත. දිස්වාන භගවතො එතදතොසි: “අනී ලභුං ඛො ඉම මොසපුරිසා විවරබාහුලලාස⁹ ආචන්තා. යනුන්තානං භික්ඛුනං විවරෙ සීමං බන්ධෙය්‍යං. මරියාදං යටෙසන්”නති.

1. “විවරානි ධාරෙතති” ම ජ සං.
 2. “මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛිංසනති විපාවෙනති සෙය්‍යථාපිනාම ගිහී කාමනොගිනොති. භගවතො එතමන්ථා ආරොවෙසු. න භික්ඛවෙ අච්ඡන්තකානි විවරානි ධාරෙතඛබ්බාති යො ධාරෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛංචස්සාති” ති නානි සීහලකාර පොත්ථොසු.”
 3. “අච්චිබ්බං” ම ජ සං. PTS. 4. “සංවිදහිතානී” ම හු ප.
 5. “චන්තකං” ම ජ සං. 6. “අභ්බානමිතො” ම ජ සං.
 7. “අදදස” ම ජ සං. PTS 8. උබ්බන්තිතො” සී.
 9. “විවරෙ බාහුලලාස” ම ජ සං. PTS.

35. එකල්හි භික්ෂුහු කඛ නො කැපූ, දන් මෙන් කනට පැනැහි, සිටුරු දරන්. මිනිස්සු “(මොහු) කාමහොනී වූ ගිහින් සේ” යි අවමන් කෙරෙත්. නිකු කෙරෙත්. දොස් කියාත්. “මහණෙනි, නො කැපූ සිටුරු නො දැරිය යුතු ය. යමෙක් දරන්නේ නම්, දුකුලාආචැඤ්චේය” යි වදාල සේක.

36. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහනුවර කැමැති තාක් කල් වැඩ වාසය කොට දක්ෂිණාගිරිය බලා වාරිකාවෙහි වැඩි සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සතරැස් ලියදි බැන්ද වූ දිගින් හා පළලින් මහමියර බැන්ද වූ අතරතුර කුඩාමියර බැන්ද වූ සතරහන්දි බැන්ද වූ මහධකෙහෙත්‍රය දුටු සේක. දැක, “ආනන්දය, තෙපි සතරැස් ලියදි බැන්ද වූ දිගින් හා පළලින් බැදි මහමියර ඇත්තා වූ අතරතුර බැදි කුඩා මියර ඇත්තා වූ බිඳනා ලද සතරහන්දි ඇත්තා වූ මහධකෙහෙත්‍රය දුටුහු ද” යි ආශ්‍රමෙන් ආනන්ද තෙරුන් විවාල සේක. “සවාමිනි, එසේ ය”. “ආනන්දය, තෙපි භික්ෂුන්ට මෙබඳු වූ සිටුරු (සිටුරු මෙසේ කපා මැසීම) විධාන කරන්නට උත්සාහවන් වහු ද ?” “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, උත්සාහවන් වෙමි” යි පිළිවදන් දුන්ක.

37. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්ෂිණාගිරියෙහි කැමැති තාක් කල් වැඩ වාසය කොට නැවත රජගහනුවරට පෙරලා වැඩි සේක. එකල්හි ආශ්‍රමෙන් ආනන්දයට වහන්සේ බොහෝ භික්ෂුන්ට සිටුරු විධාන කොට දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතා එළඹියහ. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සවාමිනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මා විසින් විධාන කරණ ලද සිටුරු බලා වදාරණ සේක්වා” යි සැලකළහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ තිදන-යෙහි මේ කාරණයෙහි දැනුම් කතා කොට භික්ෂුන් අමතා “මහණෙනි, යමෙක් මා විසින් සැකෙවින් කියන ලද කාරණයෙහි අතීය පිත්තර වශයෙන් දන්වේ ද, දිග පළල නුවා කෙළේ ද, හරස් නුවා කෙළේ ද, මහමැඩිලි කෙළේ ද, කුඩා මැඩිලි කෙළේ ද, වස් අත්ත කෙළේ ද, ඇල අතු කෙළේ ද, ගෙලපටි ඇල්ලීම කෙළේ ද, කෙණඩිපටි ඇල්ලීම කෙළේ ද, නුවා අතු නොකොත් බාහුව මත සිටින නුවා කෙළේ ද, (මෙසේ කිරීමෙන් සිටුරු) කපන ලද්දේත් සැකින් රළු වූයේත් පැවිද්දන්ට සුදුසු වූයේත් පසම්භුරන් විසින් නො පතනලද්දේත් වූයේ ද, මහණෙනි, ඒ ආනන්ද තෙමේ පණ්ණිත වේ. ඒ ආනන්ද තෙමේ මහ නුවණැත්තේ වේ. මහණෙනි, කඛ කැපූ සහලසිටුර ද කඛ කැපූ උතුරු සහසිටුර ද කඛ කැපූ අදනා සිටුර ද අනුදනිමි” යි වදාල සේක.

38. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහනුවර කැමැති තාක් කල් වැඩ වාසය කොට වෙසාලී නගරය බලා වාරිකාවෙහි වැඩි සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහනුවරටත් විසාලාමහනුවරටත් අතර වූ දීඝිමාගීයට පිලිපත් සේක් සිටුරුපොදි ඉසොවා ගත් ගිසෙහි ද සිටුරුබිසි කොට කෙරෙහි ද සිටුරුබිසි කොට උකුලෙහි ද සිටුරුබිසි කොට එන්නා වූ බොහෝ භික්ෂුන් දුටු සේක. දැක භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “මේ ගිස් පුරුෂයෝ ඉතා වහා චීවර බහුලකිය පිණිස හැරුණාහු ය. මම භික්ෂුන්ට සිටුරෙහි සිමාවක් බඳින්නෙමි නම්, සිටුරෙහි මැසිම් තබන්නෙමි නම්, යෙහෙකැ” යි සිහි වී ය

39. අඵ බො භගවා අනුපුබ්බන වාරිකං වරමානො යෙන මෙසාලී තදවසරී, තනු සුදං භගවා වෙසාලියං විතරති භොගමභො වෙතියෙ. තෙන බො පන සමයෙන භගවා සීතාසු හෙමනතිකාසු රතතිසු අනතරට්ඨකාසු හිමපාතසමයෙ රතතිං අපේකාකාසෙ එකච්චරො, තිසීදි. න භගවනං සීතං අහොසී. තිකඛනෙන පඨමෙ යාමෙ සීතං භගවනං අහොසී. දුතියං භගවා විවරං පාරුපි. න භගවනං සීතං අහොසී. තිකඛනෙන මජ්ඣිමෙ යාමෙ සීතං භගවනං අහොසී. තතියං භගවා විවරං පාරුපි, න භගවනං සීතං අහොසී. තිකඛනෙන පඨජ්ඣමෙ යාමෙ උඤ්ඤො¹ අරුණෙ නජ්ඣුබ්බියා රතතියා සීතං භගවනං අහොසී. චතුසො භගවා විවරං පාරුපි. ත භගවනං සීතං අහොසී. අඵ බො භගවතො එතදහොසී: “යෙපි බො තෙ කුලපුතතා ඉමසමීං ධම්මවිනයෙ පබ්බජ්ඣා සීතාලුකා සීතභීරුකා, තෙපි සකෙකානති තිච්චරෙන යාපෙකුං, යනනුතාහං භික්ඛුනං විවරෙ සීමං බකෙය්‍යං, මරියාදං ඨපෙය්‍යං, තිච්චරං අනුජානෙය්‍ය” නති.

40. අඵ බො භගවා එතසමීං තිදුනෙ එතසමීං පකුරණෙ ධම්මං කථං කන්වා භික්ඛු ආමනොසී: “ඉධාහං භික්ඛවෙ, අනතරා ව රාජගහං අනතරා ව වෙසාලිං අඤ්ඤානමග්ගපට්ටනො අදදසං සම්බන්ධෙ භික්ඛු විවරෙහි උබ්භංගේතෙ සීසෙපි විවරහිසිං කුරන්වා බකෙපි විවරහිසිං කුරන්වා කට්ඨාපි විවරහිසිං කුරන්වා ආගච්ඡෙනෙ. දිසවාන මෙ එතදහොසී: ‘අතිලනුං බො ඉමෙ මොසපුරිසා විවරබාහුලලාය ආවතතා, යනනුතාහං භික්ඛුනං විවරෙ සීමං බකෙය්‍යං, මරියාදං ඨපෙය්‍ය’ නති.

41. “ඉධාහං භික්ඛවෙ, සීතාසු හෙමනතිකාසු රතතිසු අනතරට්ඨකාසු හිමපාතසමයෙ රතතිං අපේකාකාසෙ එකච්චරො, තිසීදි. න මං සීතං අහොසී. තිකඛනෙන පඨමෙ යාමෙ සීතං මං අහොසී. දුතියාහං විවරං පාරුපිං. න මං සීතං අහොසී. තිකඛනෙන මජ්ඣිමෙ යාමෙ සීතං මං අහොසී. තතියාහං විවරං පාරුපිං. න මං සීතං අහොසී. තිකඛනෙන පඨජ්ඣමෙ යාමෙ උඤ්ඤො අරුණෙ නජ්ඣුබ්බියා රතතියා සීතං මං අහොසී. චතුසොහං විවරං පාරුපිං. න මං සීතා අහොසී. තස්‍ය මයහං භික්ඛවෙ, එතදහොසී: ‘යෙපි බො තෙ කුලපුතතා ඉමසමීං ධම්මවිනයෙ පබ්බජ්ඣා සීතාලුකා² සීතභීරුකා, තෙපි සකෙකානති තිච්චරෙන යාපෙකුං, යනනුතාහං භික්ඛුනං විවරෙ සීමං බකෙය්‍යං, මරියාදං ඨපෙය්‍යං, තිච්චරං අනුජානෙය්‍ය’ නති. අනු ජානාම භික්ඛවෙ, තිච්චරං: දිගුණං සමසාරිං, එකච්චියං උනතරාසඛගං, එකච්චියං අනතරවාසක” නති.

42. තෙන බො පන සමයෙන ජබ්බගගියා භික්ඛු “භගවතා තිච්චරං අනුඤ්ඤාන” නති අඤ්ඤාදනෙව තිච්චරෙන ගාමං පවිසනති, අඤ්ඤාදනෙව තිච්චරෙන ආරාමෙ අච්ඡන්ති, අඤ්ඤාදනෙව තිච්චරෙන නතානං ඔකරන්ති, යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨජා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති බියනති විපාවගනති: “කථං හි නාම ජබ්බගගියා භික්ඛු අතිරෙකච්චරං ධාරෙසසනති” ති.

39. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවෙලින් වාරිකා කරණ සේක් විසාලා මහනුවරට වැඩි සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි විසාලා මහනුවර ගොඩමක වෛතෘයෙහි වැඩ වාසය කරත්. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හෙමන්ත සෘතු වෙති නවම් මැදින් දෙමස අතර අට දිනයෙහි ශීතරාත්‍රීන්හි හිම වැටෙන කාලයෙහි රාත්‍රියෙහි එළිමහනෙහි එක් සිවුරක් ඇති සේක් හුන් සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සිත නො වී ය. පෙරයම නික්ම ගිය කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සිත වී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දෙවන සිවුරක් පෙරවූ සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සිත නො වී ය. මැදියම නික්ම ගිය කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සිත වී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තෙවන සිවුරක් පෙරවූ සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සිත නො වී ය. පස්විම යාමය නික්ම ගිය කල්හි අරුණ නැගි කල්හි රාත්‍රිය පාත් වූ කල භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සිත වී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සිවුවන සිවුරක් පෙරවූ සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සිත නො වී ය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “මේ සාසනයෙහි පැවිදි වූ යම් ඒ කුලපුත්‍රයෝ ශීතප්‍රකාශික (=වියෙවින් ම ශීතයෙන් පෙළෙන්නෝ) වූවාහු සීතයට බිය වන සුලු වෙත් ද, ඔහු ද තුන්-සිවුරෙන් යැපෙන්නට පොහොසත් වෙති. මම භික්ෂූන්ට සිවුරෙහි සීමාවක් බඳින්නෙමි නම්, සිවුරෙහි ඉමක් තබන්නෙමි නම්, තුන් සිවුරක් අනුදන්නෙමි නම්, යෙහෙකැ”යි සිික් වී ය.

40. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි දැනුණ කතා කොට භික්ෂූන් ඇමතුවේක. “මහණෙනි, මම මෙහි රජගහ-නුවරටත් විසාලා මහනුවරටත් අතර දිසීමාගීයට පිලිපන්නෙමි, සිවුරු පොදි ඔසොවා ගත් හිසෙහි ද සිවුරුබිසි කොට, කරෙහි ද සිවුරුබිසි කොට, උකුළෙහි ද සිවුරුබිසි කොට, එන්නා වූ බොහෝ භික්ෂූන් දිටිමි. දැකීමෙන් මට ‘මේ හිස් පුරුෂයෝ ඉතා ව්‍යාචාරවතුන් වහන්සේ පිණිස ගැරුණාහු ය. මම භික්ෂූන්ට සිවුරෙහි සීමාවක් බඳින්නෙමි නම්, සිවුරෙහි ඉමක් තබන්නෙමි නම්, යෙහෙකැ’යි සිික් වී ය.

41. “මහණෙනි, මම මෙහි හෙමන්තසෘතුවෙහි නවම් මැදින් දෙමස අතර අටදිනයෙහි ශීතරාත්‍රීන්හි හිම වැටෙන කාලයෙහි රාත්‍රියෙහි එළි-මහනෙහි එක් සිවුරක් ඇති ව හුන්නෙමි. මට සිත නො වී ය. පෙරයම ඉක්ම ගිය කල්හි මට සිත වී ය. මම දෙවන සිවුරක් පෙරවිමි. මට සිත නො වී ය. මැදියම ඉක්ම ගිය කල්හි මට සිත වී ය. මම තෙවන සිවුරක් පෙරවිමි. මට සිත නො වී ය. පස්විමයාමය නික්ම ගිය කල්හි අරුණ නැගි කල්හි රු එළි වූ කල මට සිත වී ය. මම සිවුවන සිවුරක් පෙරවිමි. මට සිත නො වී ය. මහණෙනි, ඒ මට ‘මේ සාසනයෙහි පැවිදි වූ යම් ඒ කුලපුත්‍රයෝ ශීත-ප්‍රකාශික වූවාහු සීතයට බිය වන සුලු වෙත් ද, ඔහු ද තුන්සිවුරෙන් යැපෙන්නට පොහොසත් වෙති. මම භික්ෂූන්ට සිවුරෙහි සීමාවක් බඳින්නෙමි නම්, සිවුරෙහි ඉමක් තබන්නෙමි නම්, තුන් සිවුරක් අනුදන්නෙමි නම්, යෙහෙකැ’යි සිික් වී ය. මහණෙනි, මම දෙපටක් ඇති සහලසිවුර ද, එක් පටක් ඇති උකුරුසහසිවුර ද, එක් පටක් ඇති අඳනා සිවුර ද අනුදනිමි”යි වදාළසේක.

42. එකල්හි සමග මහණහු “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් තුන් සිවුරක් අනුදන්නා ලද”යි අන් තුන්සිවුරකින් ම ගමට වදිත්. අන් තුන් සිවුරකින් ම ආරාමයෙහි සිටිත්. අන් තුන්සිවුරකින් ම නැමට බසිත්. අලොවස් වූ යම් ඒ භික්ෂූහු වෙත් ද, ඒ භික්ෂූහු “කෙසේ නම් සවග මහණහු වැඩි සිවුරු දරන් ද”යි අවමන් කෙරෙත්. තිත්ද, කෙරෙත්. දෙස් කියත්.

43. අඵ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමස්ථං ආරොචෙත්ථං. අඵ බො භගවා එතස්මිං නිදුනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කඤ්ඤා භික්ඛු ආමනෙතසී: “න භික්ඛවෙවෙ අභිරෙකච්චිරං ධාරෙතඛබ්බං. යො ධාරෙය්‍ය, යථා ධම්මො කාරෙතඛබ්බො” ති.

44. තෙන බො පන සමයෙන ආයසමතො ආනිපදස්ස අභිරෙකච්චිරං උප්පන්නං තොති. ආයසමා ච ආනපදෙ නං විචිරං ආයසමතො සාමිසුත්තස්ස දුකුකාමො තොති. ආයසමා ච සාරිපුත්තො සාකෙතෙ විතරති. අඵ බො ආයසමතො ආනපදස්ස එතදුතොසී: “භගවතා පඤ්ඤාතො: ‘න අභිරෙක ච්චිරං ධාරෙතඛබ්බ’නති. ඉදං ච මෙ අභිරෙකච්චිරං උප්පන්නං. අනඤ්චිමං විචිරං ආයසමතො සාරිපුත්තස්ස දුකුකාමො. ආයසමා ච සාරිපුත්තො සාකෙතෙ විතරති. කථනානු බො මයා පටිපජ්ජිතඛබ්බ” නති. අඵ බො ආයසමා ආනපදෙ භගවතො එතමස්ථං ආරොචෙසී. “කීච චිරං පනානපද, සාරිපුත්තො ආගච්ඡියති” ති. “තචමං වා භගවා, දිවසං දසමං වා” ති.

45. අඵ බො භගවා එතස්මිං නිදුනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කඤ්ඤා භික්ඛු ආමනෙතසී: “අනුජාතාමි භික්ඛවෙව, දසාහපරමං අභිරෙකච්චිරං ධාරෙතු” නති.

46. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛුතං අභිරෙකච්චිරං උප්පජ්ජති. අඵ බො භික්ඛුතං එතදුතොසී: “කථනානු බො අභිරෙකච්චිරෙ පටිපජ්ජ - තඛබ්බ” නති. භගවතො එතමස්ථං ආරොචෙත්ථං. “අනුජාතාමි භික්ඛවෙව, අභිරෙකච්චිරං විකපෙසතු” නති.

47. අඵ බො භගවා වෙසාලියං යථාභිරතතං විහරිත්ථා යෙන බාරාණසී තෙන වාරිකං පකකාමි. අනුපුඤ්ඤන වාරිකං වරමානො යෙන බාරාණසී තදචසරී. නත්ත සුදං භගවා බාරාණසියං විතරති ඉසිපතිනෙ මිගදයෙ.

48. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුතො අන්තරවාසකො ජිලෙ, තොති. අඵ බො තස්ස භික්ඛුතො එතදුතොසී: “භගවතා තිච්චිරං අනුඤ්ඤාතො: ද්විගුණං සඛ්ඝාටි, එකච්චියං උත්තරාසඛිනො, එකච්චියං අන්තරවාසකො. අයඤ්ච මෙ අන්තරවාසකො ජිලෙ, යනනුතාතං අග්ගලං අච්ඡපෙය්‍යං, සමන්තතො දුපට්ටං භවිස්සති මජ්ඣෙකි එකච්චිය” නති. අඵ බො සො භික්ඛු අග්ගලං අච්ඡපෙසී. අදදසා බො භගවා සෙනාසන වාරිකං ආභිණ්ඤානො න- භික්ඛුං අග්ගලං අච්ඡපෙන්නො. දිසාන යෙන සො භික්ඛු, තෙනුපසඛිකමි. උපසඛිකමිත්ථා තං භික්ඛුං එතදවොච: “කං ත්ඨං භික්ඛු කරොසී” ති. “අග්ගලං භගවා, අච්ඡපෙමි” ති. “සාධු, සාධු, භික්ඛු, සාධු බො ත්ඨං භික්ඛු, අග්ගලං අච්ඡපෙසී” ති.

49. අඵ බො භගවා එතස්මිං නිදුනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කඤ්ඤා භික්ඛු ආමනෙතසී: “අනුජාතාමි භික්ඛවෙව, අභතාතං දුස්සානං අභතකප්පාතං ද්විගුණං සඛ්ඝාටිං, එකච්චියං උත්තරාසඛිනං, එකච්චියං අන්තරවාසකං, උතුඤ්චානං දුස්සානං චතුගුණං සඛ්ඝාටිං, ද්විගුණං උත්තරාසඛිනං, ද්විගුණං අන්තරවාසකං, පංසුකුලෙ යාවදන්ථං. පාපණිකෙ උස්සාහො කරණියො. අනුජාතාමි භික්ඛවෙව අග්ගලං, තුන්තං, ඔච්චිකං, කඤ්ඤාසකං, දලහිකමම”නති.

43. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකාලහ. එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනායෙහි මේ කාරණයෙහි දූහැමි කතා කොට භික්ෂුන් ඇමතුසේක: “මහණෙනි, අතිරේක සිටුවක් (නො ඉටු නො විකැපූ සිටුවක්) නො දරිය යුතු ය. යමෙක් දරන්නේ නම්, ඇවැත් පරිදි කරවිය යුතු ය.”

44. එකල්හි ආයුෂමත් ආනන්ද සමචරයන් වහන්සේට අතිරේක සිටුවක් ලැබුනේ වේ. ආයුෂමත් ආනන්ද සමචරයන් වහන්සේ ද ඒ සිටුව ආයුෂමත් ශාරීපුත්‍ර සමචරයන් වහන්සේට දෙනු කැමැත්තේ වේ. ආයුෂමත් ශාරීපුත්‍ර සමචරයන් වහන්සේ ද සාකේතනුවර වසන්. ඉක්බිති ආයුෂමත් ආනන්ද සමචරයන් වහන්සේට “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ‘අතිරේක සිටුවක් නො දරිය යුතු ය’ සි පණවන ලද්දේ ය. මට ද මේ අතිරේක සිටුවක් ලැබුනේ ය. මම ද මේ සිටුව ආයුෂමත් ශාරීපුත්‍ර සමචරයන් වහන්සේට දෙනු කැමැත්තේ වෙමි. ආයුෂමත් ශාරීපුත්‍ර සමචරයන් වහන්සේ ද සාකේතනුවර වසන්. මා විසින් කෙසේ පිළිපැදිය යුතු ද?” යි මේ සිත් වි ය. ඉක්බිති ආයුෂමත් ආනන්ද සමචරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකාලහ. “ආනන්දය, කෙතෙක් දවසකින් ශාරීපුත්‍ර තෙමේ එන්නේ ද?” “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, තවවැනි හෝ දසවැනි දිනයෙහි එන්නේ ය”.

45. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනායෙහි මේ කාරණයෙහි දූහැමි කතා කොට භික්ෂුන් ඇමතුසේක: “මහණෙනි, දස දිනක් අවසන් කොට ඇති කාලයක් අතිරේක (වැඩි) සිටුවක් දරන්නට අනුදනිමි”.

46 එසමයෙහි භික්ෂුන්ට අතිරේක සිටුවක් ලැබේ. එකල්හි භික්ෂුන්ට “අතිරේක සිටුවෙහි කෙසේ නම් පිළිපැදිය යුතු ද” යි සිත් වි ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කලහ. “මහණෙනි, අතිරේක සිටුව විකපන්නට (අනෙකකු හට භාරදෙන්නට) අනුදනිමි”.

47. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසාලාමහනුවර කැමැති තාක් කල් වැඩ වාසය කොට බරණැස්නුවර බලා වාරිකාවෙහි වැඩිසේක. පිළිවෙලින් වාරිකා කරණසේක් බරණැස්නුවරට පැමිණිසේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි බරණැස්නුවර මාගදය නම් වූ ඉසිපතනියෙහි වැඩ වාසය කරන්.

48. එකල්හි එක්තරා මහණකුගේ අදනා සිදුරු වූයේ වේ. එවිට ඒ මහණහුට “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ‘දෙපටක් ඇති සහලසිටුව එක් පටක් ඇති උතුරුසහසිටුව එක්පටක් ඇති අදනා සිටුව’ ය යි තුන් සිටුවක් අනුදන්නා ලද්දේ ය. මාගේ මේ අදනා සිටුව සිදුරු වි ය. මම අණ්ඩ ලන්නෙමි නම්, හාත්පස (වටේ) දෙපට වන්නේ ය. මැද එක්පට වන්නේ ය” යි සිත් වි ය. එකල්හි ඒ මහණතෙමේ අණ්ඩයක් ඇල්ලී ය. සෙනාසන වාරිකාවෙහි වඩන්නා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අණ්ඩය ලන්නා වූ ඒ මහණහු දුටු සේක. දූක ඒ මහණහු වෙතට එලඹියහ. එලඹ “මහණ, තෝ කුමක් කෙරෙහි ද” යි ඒ මහණහු විමාල සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, අණ්ඩයක් ලමි”. “මහණ ඉතා මැනවි. මහණ, ඔබ අණ්ඩයක් ලන්නේ යහපත් ය” වදාලහ.

49. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනායෙහි මේ කාරණයෙහි දූහැමි කතා කොට “මහණෙනි, අළුත් වස්තූයෙන් හා වරක් සේදූ වස්තූයෙන් කල දෙපටක් ඇති සහලසිටුව, එක් පටක් ඇති උතුරුසහසිටුව, එක් පටක් ඇති අදනා සිටුව ද, පුරාණවස්තූයෙන් කල සිටුවටක් ඇති සහලසිටුව, දෙපටක් ඇති උතුරුසහසිටුව, දෙපටක් ඇති අදනා සිටුව ද, පංසුකුලයෙහි කැමැති පමණ පට ඇති සිටුව ද, අනුදනිමි. කඩ පිලෙන් අවුලා ගත් වස්තූයෙන් කල සිටුව දූර්වමෙහි උත්සාහය කට යුතු ය. මහණෙනි, අණ්ඩ ලීම, නූලෙන් එලලීම, වැටී කොට මැසීම, මුදුපත් මැසීම (කැලී පිට කැලී ඇල්ලීම), දූහි කිරීම අනුදනිමි”.

50. අඵ බො භගවා බාරාණසියං යථාභිරතනං විහරිතා යෙන සාවස්ඪි තෙන වාරිකං ටකකාමි. අනුපුබ්බෙන වාරිකං වරමානො යෙන සාවස්ඪි තදඵසරී. තත්ත සුදා භගවා සාවස්ඪියං විහරති ජෙතවනො අනාඨපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ.

51. අඵ බො විසාබා මිගාරමානා යෙන භගවා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිතා භගවනාං අභිවාදෙතා ඵකමනාං නිසීදී. ඵකමනාං නිසීනාං බො විසාබා මිගාරමානරං භගවා ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙසී. සමාදපෙසී. සමුතොතජෙසී. සමපතාසෙසී.

52. අඵ බො විසාබා මිගාරමානා භගවතා ධම්මියා කථාය සන්දස්සිතා සමාදපිතා සමුතොතජිතා සමපතාසිතා භගවනාං ඵතදවොච: “අභිවාසෙතු මෙ තනො භගවා සවාතනාය භතනං සද්ධිං භික්ඛුසමෙසනා” ති. අභිවාසෙසී භගවා තුණ්හිනාවෙන. අඵ බො විසාබා මිගාරමානා භගවතො අභිවාසනං විදීතා උට්ඨායාසනා භගවනාං අභිවාදෙතා පදකම්ණං තතා පකකාමි.

53. තෙන බො පත සමයෙන තස්සා රතතියා අඵචයෙන වාතුද්දිපිකො මහාමෙසො පාවසී. අඵ බො භගවා භික්ඛු ආමනොසී: “යථා භික්ඛවෙ, ජෙතවනෙ වස්සති, ඵචං වතුසු දීපෙසු වස්සති. ඔවස්සාපෙඵ භික්ඛවෙ, කායං. අයං පච්ඡිමකො වාතුද්දිපිකො මහාමෙසො” ති. “ඵචං භනො” ති බො තෙ භික්ඛු භගවතො පටිස්සුතා තික්ඛිතත්ථිවරා කායං ඔවස්සාපෙනති.

54. අඵ බො විසාබා මිගාරමානා පණීතං බාදතියං හොජතියං පටියාදුපෙනා දුසී ආණාපෙසී: “ගච්ඡ ජෙ, ආරාමිං ගන්තවා කාලං ආරොවෙහි: කාලො භනො, තිට්ඨිතං භතන” තති. “ඵචං අයෙස” ති බො සා දුසී විසාබාය මිගාරමානුයා පටිස්සුතා ආරාමිං ගන්තවා අදදස භික්ඛු තික්ඛිතත්ථිවරෙ කායං ඔවස්සාපෙනො. දිස්වාන “තත්ථි ආරාමෙ භික්ඛු. ආජීවකා කායං ඔවස්සාපෙනති” ති යෙන විසාබා මිගාරමානා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිතා විසාබා මිගාරමානරං ඵතදවොච: “තත්ථයෙස, ආරාමෙ භික්ඛු. ආජීවකා කායං ඔවස්සාපෙනති” ති.

55. අඵ බො විසාබාය මිගාරමානුයා පණීතාය වියතනාය මෙධාවිතියා ඵතදහොසී: “තිස්සංසයං බො අයො තික්ඛිතත්ථිවරා කායං ඔවස්සාපෙනති. සායං බාලා මඤ්ඤිතථ: තත්ථි ආරාමෙ භික්ඛු. ආජීවකා කායං ඔවස්සාපෙනති” ති. පුත දුසී ආණාපෙසී: “ගච්ඡ ජෙ, ආරාමිං ගන්තවා කාලං ආරොවෙහි: කාලො භනො, තිට්ඨිතං භතන” තති.

56. අඵ බො තෙ භික්ඛු ගතතාති සීඨිං කරිතා¹ කලලකායා විවරාති ගහොතා යථාභිහාර: පච්ඡිංසු.

57. අඵ බො සා දුසී ආරාමිං ගන්තවා භික්ඛු අපස්සන්ති “තත්ථි ආරාමෙ භික්ඛු. සුඤ්ඤ, ආරාමො” ති යෙන විසාබා මිගාරමානා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිතා විසාබා මිගාරමානරං ඵතදවොච: “තත්ථයෙස, ආරාමෙ භික්ඛු. සුඤ්ඤ, ආරාමො” ති.

1. “සීඨිකරිතා” යි.

50. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බරණැස්නුවර කැමැති තාක් කල් වැඩ වාසය කොට සැවැත්නුවර බලා මාරිකාවෙහි වැසී සේක. පිළිවෙලින් මාරිකා කරණ සේක් සැවැත්නුවරට වැඩියාන. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි සැවැත්නුවර සේනවනයෙහි වූ අනෝපිඬුසිටුකුණේ ආරාමයෙහි වැඩ වාසය කෙරෙත්.

51. එකල්හි මාගාරිමාතෘ වූ විශාඛා තොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹීයා ය. එළඹි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්නී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන්නා වූ මාගාරිමාතෘ විශාඛාවට දූතාමිකතාවෙන් කරුණු දැක්වූහ. (ආය එහි) සමාදන් කරවූහ. තියුණු කරවූහ. සතුටු කරවූහ.

52. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් කරුණු දක්වන ලද සමාදන් කරවන ලද තියුණු කරවන ලද සතුටු කරවන ලද මාගාරිමාතෘ විශාඛා තොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සාමිනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුසමිසයා සමග ගෙටට මාගේ බත ඉවසන සේක්වා” යි කීවා ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුණකිලිච්චයෙන් ඉවසූ සේක. ඉක්බිති මාගාරිමාතෘ විශාඛා තොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඉවසීම දැන හුනස්නෙන් නැගිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පැදකුණු කොට තිත්ම ගියා ය.

53. එකල්හි ඒ රූය ඉක්ම ගිය පසු සිටුවසිනට එක පැහැර වස්තා වූ මහත් මෙසයෙක් වැස්සේ ය. ඒ වේලෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුන් අමතා “මහණෙනි, ජෙතවනයට වසින්නා සේ සිටුවවසිනෙහි වසී යි. මහණෙනි, කය තෙමවූ. මේ සිටුවවසිනට එකපැහැර වස්තා වූ අනතිම මහාමෙසය” යි වදාළ සේක. “සාමිනි, එසේ ය” යි ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී බහා තැබූ සිටුරු ඇත්තෝ කය තෙමත්.

54. ඉක්බිති මාගාරිමාතෘ විශාඛාතොමෝ ප්‍රණීත වූ කැසුකු බිදිය යුතු දෙය පිළියෙල කරවා “කෙල්ල, යව. ආරාමයට ගොස් ‘සාමිනි, කල් පැමිණ තිබේ. බත් තිමියේ’ යි කල් දන්වා ලව” යි දැසියට අණ කළා ය. “ආයතීවෙනි, එසේ ය” යි ඒ දැසිය මාගාරිමාතෘ විශාඛාවට පිළිවදන් දී ආරාමයට ගොස් බැහැර කළ සිටුරු ඇති ව කය තෙමන්නා වූ භික්ෂුන් දුටුවා ය. දූක “ආරාමයෙහි භික්ෂුහු නැත. ආජීවකයෝ කය තෙමති” යි (සිතා) මාගාරිමාතෘ විශාඛාව වෙත ගියා ය. ගොස් ‘ආයතීවෙනි, ආරාමයෙහි භික්ෂුහු නැත. ආජීවකයෝ කය තෙමති’ යි මාගාරිමාතෘ විශාඛාවට කීවා ය.

55. එකල්හි පණ්ඩිත වූ ව්‍යක්ත වූ නුවණැති මාගාරිමාතෘ විශාඛාවට නිසැකයෙන් ම ආයතීයන් වහන්සේලා බැහැර කළ සිටුරු ඇති ව කය තෙමත්. ඒ මේ මෝඩ ගැණි ‘ආරාමයෙහි භික්ෂුහු නැත. ආජීවකයන් වැස්සෙන් කය තෙමති’ යි සිතුවා ය” යි අදහස් වී ය. නැවත, “කෙල්ල, යව. ආරාමයට ගොස් ‘සාමිනි, කල් පැමිණ තිබේ. බත් තිමියේ’ යි කල් දන්වා ලව” යි දැසියට අණ කළා ය.

56. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු සිරුරු සිහිල් කොට සුවපත් සිරුරු ඇත්තාහු සිටුරු ගෙණ තමතමන් වසන වෙහෙරට පිවිසියාහු ය.

57. නැවත ඒ දැසිය ආරාමයට ගොස් භික්ෂුන් නො දක්කී “ආරාමයෙහි භික්ෂුහු නැත. ආරාමය සිස් ය” යි (සිතා) මාගාරිමාතෘ විශාඛාව වෙත ගියා ය. ගොස් මාගාරිමාතෘ විශාඛාවට “ආයතීවෙනි, ආරාමයෙහි භික්ෂුහු නැත. ආරාමය සිස් ය” යි කීවා ය.

58. අළු බො විසාබාය මිගාරමානුසා පණ්ණාසකාය විසන්තාය මෙධාවිතියා එතදුනොසී: “නිසසංසයං බො අය්‍යා ගන්තාති සීනිං කරිත්වා කල්ලකායා විවරාති ගතෙත්වා යථාවිහාරං පට්ඨො, සායං බාලා මඤ්ඤිත්ථ: නන්ථි ආරාමෙ භික්ඛු, සුඤ්ඤා ආරාමෙම” ති. පුන දුසිං ආණාපෙසී, “ගච්ඡ ජේ, ආරාමං ගන්තො කාලං ආරොවෙහි: කාලො භනෙන නිට්ඨිතං නත්ත”න්ති.

59. අළු බො හගථා භික්ඛු ආමනෙත්තසී: “සන්තනථ¹ භික්ඛවෙ පත්තවිවරං. කාලො භත්තස්සා” ති. “එවා භනෙන” ති බො තෙ භික්ඛු භගවතො පච්චස්සොත්ථං.

60. අළු බො හගථා පුබ්බණ්ඩසමයං නිවාසෙත්වා පත්තවිවරං ආදය සෙය්‍යථාපී නාම බලවා පුරිසො සමමිඤ්ඤිතං වා බාහං පසාරෙය්‍ය, පසාරිතං වා බාහං සමමිඤ්ඤෙය්‍ය, එවමෙව ජේතවනෙ අන්තර්ගිතො විසාබාය මිගාරමානුසා කොට්ඨකේ පඤ්ඤානොසී. නිසීදි භගථා පඤ්ඤානෙන ආසනෙ සද්ධිං භික්ඛුසංඝෙන.

61. අළු බො විසාබා මිගාරමානා “අච්ඡරිතං වත හො! අබ්භුතං වත හො! තථාගතස්ස මහිද්ධිකතා මහානුනාවතා. යත්‍ර හි නාම ජණ්ණෙක-මනෙත්‍රසු ඔසෙත්‍ර වත්තමානෙත්‍ර² කට්ඨනෙත්‍රසු ඔසෙත්‍ර වත්තමානෙත්‍ර න හි නාම එකභික්ඛුස්ස පාදානි වා³ විවරාති වා අල්ලාති හවිස්සන්ති”ති හට්ඨා උදග්ගා බුද්ධිපමුඛං භික්ඛුසංඝං පණ්ණිතෙන බාදනීයෙන සහත්වා සන්තපෙත්වා සමපවාරෙත්වා හගථනං භුත්තාපිං ඔනීතපත්තපාණිං එක මන්තං නිසීදි.

62. එකමන්තං නිසීත්තා බො විසාබා මිගාරමානා හගථනං එතද-වොච: “අට්ඨාහං භනෙන හගථනං වරාති යාවාමී” ති. “අභිකක්ඛන්තවරා බො විසාබො, තථාගතා” ති. “යාති ව භනෙන කපටියාති යාති ච අනවච්ඡාති” ති. “වදෙහි විසාබො” ති. “ඉච්ඡාමහං භනෙන සංඝස්ස යාවච්චං වස්සිකසාපිකං දුතුං, ආගන්තුකභත්තං දුතුං, ගමිකභත්තං දුතුං, ගිලානභත්තං දුතුං, ගිලානුපට්ඨාකභත්තං දුතුං, ගිලානභෙසඤ්ඤං දුතුං, ධුච්චයාභුං දුතුං, භික්ඛුනීසංඝස්ස උදකසාපිකං දුතු”න්ති.

63. “කිං පන ත්ථං විසාබො, අත්ථවසං සමපස්සමානා තථාගතං අට්ඨි වරාති යාවසී” ති. “ඉධාහං භිනෙන දුසිං ආණාපෙසී: ‘ගච්ඡ ජේ, ආරාමං. ගන්තො කාලං ආරොවෙහි: කාලො භනෙන, නිට්ඨිතං නත්ත’ නති. අළු බො සා භනෙන දුසී ආරාමං ගන්තො අද්දස භික්ඛු නිකඛිතනවිවරෙ කායං ඔචස්සාපෙනෙන. දිස්සවාන ‘නන්ථි ආරාමෙ භික්ඛු, ආච්චකා කායං ඔචස්සාපෙනති’ ති යෙනාහං තෙනුපසඛිකමි, උපසඛිකමිත්ථා මං එතදවොච: ‘තත්ථෙය්‍ය, ආරාමෙ භික්ඛු, ආච්චකා කායං ඔචස්සාපෙනති’ති. අත්‍රථි භනෙන නග්ගිසං. ජේගුච්ඡිං. පටිකතුලා, ඉමාහං භනෙන අත්ථවසං සමපස්සමානා ඉච්ඡාමි සංඝස්ස යාවච්චං වස්සිකසාපිකං දුතුං.

64. “පුන ච පරං භනෙන ආගන්තුකො භික්ඛු න විපිකුසලො න ගොචරකුසලො කීලනොනා පිණ්ඩාය වරති. සො මෙ ආගන්තුකන්තං භුඤ්ඤිත්වා විපිකුසලො ගොචරකුසලො අකීලනොනා පිණ්ඩාය වරිස්සති. ඉමාහං භනෙන අත්ථවසං සමපස්සමානා ඉච්ඡාමි සංඝස්ස යාවච්චං ආගන්තුකන්තං දුතුං.

1. “සද්දනථ” ම ජ සං. 2. “පවත්තමානෙත්‍ර” ම ජ සං. P T S.
3. “පාදවං” ම ජ සං. P T S

58. එකල්හි පණ්ඩිත වූ ව්‍යක්ත වූ නුවණැති මාගාරිමාතෘ විශාඛාවට “නිකාකයෙන් ම ආයතීයන් වහන්සේලා සිරුරු සිහිල් කොට සුව පත් සිරුරු ඇත්තාහු සිවුරු ගෙන තමතමන් වසන වෙතෙරට පිවිසියෝ ය. ඒ මේ මෝඩ ගැණිය ආරාමයෙහි තිසූහු නැත. ආරාමය සි ස්ඨ” සි සිතු ය” සි අදහස් වී ය. නැවත “කෙල්ල යව, ආරාමයට ගොස් ‘සවාමිනි, කල් පැමිණ තිබේ. බත් නිමියේ ය’ සි කල් දන්වා ලව” සි දැසියට අණ කලා ය.

59. ඉන්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තිසූන් අමතා “මහණෙනි, බනට කාලය සි. සිවුරු සකස් කර ගණිවු” සි වදල හේක. “සවාමිනි, එසේය” සි ඒ තිසූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිලිවදන් දුන්හ.

60. අනතුරු ව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරයෙහි හැද පොරොවා පාසිවුරු ගෙන බලවත් පුරුෂයෙක් නැකුළු අතක් දිගු කරන්නා සේ දිගු කල අතක් හකුළන්නා සේ ජෙනවනසෙහි නො පෙණී ගිය සේක් මාගාරි-මාතෘ විශාඛාවගේ වාහල්කම් පහල වූ සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තිසූසම්බසයා සමග පැණවූ අසුතෙහි වැඩහුන් සේක.

61. ඉන්බිති මාගාරිමාතෘ විශාඛා තොමෝ “පින්වත්නි, නපාගතයන් වහන්සේගේ ඒ මහත් සාද්ධි ඇති බව මහත් තෙදැති බව ආශාවයීයෙක. පුදුමයෙක. දණ පමණ ජල ගාල්ම පවත්නා කල්හි ද උකුල පමණ ජලගාල්ම පවත්නා කල්හි ද එක් තිසූනමකගේත් පාදයෝ හෝ සිවුරු හෝ නො තෙමුනාහු වෙත් ය” සි සතුටු වූවා ඔදවැසී වූවා බුද්ධිමුඛතිසූසම්බසයා පුණීත වූ කෑ යුතු දෙසින් බිදිය යුතු දෙසින් සියතින් සතස්පා පවරා වළද අවසන් කල පාත්‍රයෙන් බැහැර කල අත් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පසෙක හුන්හී ය.

62. පසෙක හුන්වා වූ මාගාරිමාතෘ විශාඛා තොමෝ “සවාමිනි, මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතින් වර අටක් ඉල්ලමි” සි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැල කලා ය. “විශාඛාව, නපාගතයෝ (සහිත්ව දිය යුතු) වර ඉක්මවුනෝ ය.” “සවාමිනි, යමක් කැප ද, යමක් නිදෙස් ද (එබල වර අටක් ඉල්ලමි.)” විශාඛාවෙහි, කියව”. “සවාමිනි, මම දිවිහිම කොට සම්බසයාහට වැසිසළ දෙන්නට, ආගනතුකබත් දෙන්නට, ගමිකබත් දෙන්නට, ගිලන්බත් දෙන්නට, ගලානොපසායකබත් දෙන්නට, ගිලන්බෙහෙත් දෙන්නට, නිතිකැද දෙන්නට, මෙහෙණසහනට දියසළ දෙන්නට, කැමැත්තෙමි” සි සැලකලා ය.

63. “විශාඛාවෙහි, තී කිනම් කරුණක් දක්නී නපාගතයන් වෙතින් වර අටක් ඉල්ලනී ද?”. “සවාමිනි, මම මෙහි ‘කෙල්ල, යව, ආරාමයට ගොස් ‘සවාමිනි, කල් පැමිණ තිබේ. බත් නිමියේ’ සි කල් දන්වා ලව’ සි දැසියට අණ කෙලෙමි. ඉන්බිති සවාමිනි, ඒ දැසිය ආරාමයට ගොස් බැහැර කල සිවුරු ඇති ව වැසිදියෙන් කය තෙමන්නා වූ තිසූන් දුටුවා ය. දූක ‘ආරාමයෙහි තිසූහු නැත. ආච්චකයන් කය තෙමන්’ සි (හිතා) මා වෙත පැමිණියා ය. පැමිණ ‘ආයතීවෙහි, ආරාමයෙහි තිසූහු නැත. ආච්චකයන් කය තෙමන්’ සි මට සැලකලා ය. සවාමිනි, නග්‍යනාවය නො හොබී. ලජ්ජා සහිත ය. පිලිකුල් ය. සවාමිනි, මම මේ කරුණ දක්නී දිවි හිමි කොට සම්බසයාහට වැසිසළ දෙන්නට කැමැත්තෙමි.

64. “නැවත ද, සවාමිනි, ආගනතුකතිසූ තෙමේ (මෙහි) විවිත්ති දක්‍ෂ නො වූයේ ගොවරසානකයන්හි දක්‍ෂ නො වූයේ විඩා පත් වූයේ පිඬු පිණිස හැසිරේ. ඒ තිසූ තෙමේ මාගේ ආගනතුකබත වළද විවිත්ති දක්‍ෂ (පුරුදු) වූයේ ගොවරසානකයන්හි දක්‍ෂ වූයේ (යා යුතු නො යා යුතු කැන් දන්නෝ) විඩාපත් නො වූයේ පිඬු පිණිස හැසිරන්නෝ ය. සවාමිනි, මම මේ කාරණය දක්නී දිවි ඇති නාක් සම්බසයාහට ආගනතුකබත් දෙන්නට කැමැත්තෙමි.

65. “පුත ව පරං භනෙන, ගමිකො භික්ඛු අත්තනො භත්තං පරියෙසමානො සත්ථා වා විහාසිස්සති. යත්ථ වා වාසං ගනතුකාමො භවිස්සති, තත්ථ විකාලෙ උපගච්ඡිස්සති. කිලනෙතො අද්ධානං ගමිස්සති. සො මෙ ගමිකභත්තො භුඤ්ඤිත්වා සත්ථා න විහාසිස්සති. යත්ථ වාසං ගනතුකාමො භවිස්සති, තත්ථ කාලෙන¹ උපගච්ඡිස්සති. අකිලනෙතො අද්ධානං ගමිස්සති. ඉමාහං භනෙන, අත්ථවසං සමපස්සමානා ඉච්ඡාමි සඛ්ඤ්ඤා යාවඡ්චං ගමිකභත්තං දද්දං.

66. “පුත ව පරං භනෙන, ගිලානස්ස භික්ඛුනො සප්පායාති හොජ්ජාති අලභනත්තස්ස ආබාධො වා අභිවච්ඡිස්සති. කාලකිරියා වා භවිස්සති. තස්ස මෙ ගිලානභත්තං භුත්තස්ස ආබාධො නාභිවච්ඡිස්සති. කාලකිරියා න භවිස්සති. ඉමාහං භනෙන, අත්ථවසං සමපස්සමානා ඉච්ඡාමි සඛ්ඤ්ඤා යාවඡ්චං ගිලානභත්තං දද්දං.

67. “පුත ව පරං භනෙන, ගිලානුපට්ඨාකො භික්ඛු අත්තනො භත්තං පරියෙසමානො ගිලානස්ස උස්සරෙ භත්තං නීභරිස්සති. භත්තවෙජ්ඣං කරිස්සති. සො මෙ ගිලානුපට්ඨාකභත්තං භුඤ්ඤිත්වා ගිලානස්ස කාලෙන භත්තං නීභරිස්සති. භත්තවෙජ්ඣං න කරිස්සති. ඉමාහං භනෙන, අත්ථවසං සමපස්සමානා ඉච්ඡාමි සඛ්ඤ්ඤා යාවඡ්චං ගිලානුපට්ඨාකභත්තං දද්දං.

68. “පුත ව පරං භනෙන ගිලානස්ස භික්ඛුනො සප්පායාති හොසජ්ජාති අලභනත්තස්ස ආබාධො වා අභිවච්ඡිස්සති. කාලකිරියා වා භවිස්සති. තස්ස මෙ ගිලානභෙසජ්ජං පරිභුත්තං ආබාධො නාභිවච්ඡිස්සති. කාලකිරියා න භවිස්සති. ඉමාහං භනෙන ? අත්ථවසං සමපස්සමානා ඉච්ඡාමි සඛ්ඤ්ඤා යාවඡ්චං ගිලානභෙසජ්ජං දද්දං.

69. “පුත ව පරං භනෙන භගවතා අභිකම්මිඤ්ඤ දසාතිසංසෙ සමපස්සමානෙන යාගු අනුඤ්ඤානා. න්‍යාහං භනෙන, ආතිසංසෙ සමපස්සමානා ඉච්ඡාමි සඛ්ඤ්ඤා යාවඡ්චං ධ්‍රුවයාගුං දද්දං.

70. “ඉධ භනෙන භික්ඛුතියො අමිඤ්චනියා නදියා වෙසියාති සද්ධිං නය්‍යා එකතිජේ නභායනති. තා භනෙන වෙසියො භික්ඛුතියො උප්පංසොධ්දුං කීනඤ්ඤා වො නාම භුමභාකං අයො, දභරානා දභරානං² බ්‍රහමචරිඨං විණෙණෙන ? නඤ්ඤා නාම කාමා පරිභුඤ්ඤිත්වාධො. යද ඡණ්ණො භවිස්සථ³, තද්‍ය බ්‍රහමචරියං චරිස්සථ. එවං භුමභාකං උහො අත්ථා පරිගහතිවා භවිස්සන්ති’ ති. තා භනෙන, භික්ඛුතියො වෙසියාති උප්පංසොධ්දුමානා මඛිකු අනෙඤ්ඤා. අසුචි භනෙන, මාභුතාමස්ස නගගිධං. ජෙගුච්ඡං. පටිකකුලං. ඉමාහං භනෙන අත්ථවසං සමපස්සමානා ඉච්ඡාමි භික්ඛුතිසඛ්ඤ්ඤා යාවඡ්චං උදකසාපිකං දද්දං” නති.

1. “කාලෙ” ම ඡ සං. 2. “දභරානං” ම ඡ සං. 3. “භවිස්සන්ති” P T S.

65. “තැවත ද ස්වාමීනි, ගමිකභික්ඛු තෙමේ තමාගේ බත සොයන්නේ සත්වායෙන් (=තවලම් නඩයෙන්) හෝ අත්තැරෙන්ගේ ය. යම් තැනෙක විසීමට යනු කැමැත්තේහෝ වන්නේ ද, එතැනට නො කල්හි පැමිණෙන්නේ ය. විඩා පත් වූයේ මග යන්නේ ය. ඒ භික්ඛු තෙමේ මාගේ ගමිකබත වලද සත්වායෙන් නො වෙන් වන්නේ ය. යම්තැනක විසීමට යනු කැමැති වන්නේ ද, එතැනට සුදුසු කාලයෙහි පැමිණෙන්නේ ය. විඩා පත් නො වූයේ මග යන්නේ ය. ස්වාමීනි, මම මේ කාරණය දක්නී දිවි ඇති තාක් සම්ඝයාහට ගමිකබත දෙන්නට කැමැත්තෙමි.

66. “තැවත ද ස්වාමීනි, හිත වූ බොජුන් නො ලබන්නා වූ ගිලන් මහණහුගේ ආබාධය හෝ වැඩෙන්නේ ය. කල්පිත කිරීම හෝ වන්නේ ය. මගේ ගිලන්බත වැලද ඒ භික්ඛුහුගේ ආබාධය නො වැඩෙන්නේ ය. කල්පිත කිරීම නො වන්නේ ය. ස්වාමීනි, මම මේ කාරණය දක්නී දිවි ඇති තාක් සම්ඝයාහට ගිලන්බත දෙන්නට කැමැත්තෙමි.

67. “තැවත ද ස්වාමීනි, ගලානොපසාදකභික්ඛු තෙමේ තමාගේ බත සොයන්නේ ගිලනහුට ඉර තැගි කල්හි බත් ගෙණ යන්නේ ය. බත් සිඳීම කරන්නේ ය. ඒ ගලානොපසාදකභික්ඛු තෙමේ මාගේ ගලානොපසාදක බත වලද ගිලනහුට සුදුසු කාලයෙහි බත් ගෙණ යන්නේ ය. බත් සිඳීම නො කරන්නේ ය. ස්වාමීනි, මම මේ කාරණය දක්නී දිවි ඇති තාක් සම්ඝයාහට ගලානොපසාදකබත් දෙනු කැමැත්තෙමි.

68. “තැවත ද ස්වාමීනි, හිත වූ බෙහෙත් නො ලබන්නා වූ ගිලන් වූ මහණහුගේ ආබාධය හෝ වැඩෙන්නේ ය. කල්පිත කිරීම හෝ වන්නේ ය. මාගේ ගිලන්බෙහෙත් වැලද ඒ භික්ඛුහුගේ ආබාධය නො වැඩෙන්නේ ය. කල්පිත කිරීම නො වන්නේ ය. ස්වාමීනි, මම මේ කාරණය දක්නී දිවි ඇති තාක් සම්ඝයාහට ගිලන්බෙහෙත් දෙනු කැමැත්තෙමි.

69. “තැවත ද ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් අක්ඛංඛික නගරයෙහි දී අනුසස්සයක් දකිමින් කැඳ අනුදන්තා ලද්දේ ය. ස්වාමීනි, මම මේ අනුසස්ස දක්නී දිවි ඇති තාක් සම්ඝයාට නිතිකැඳ දෙනු කැමැත්තෙමි.

70. “ස්වාමීනි, මෙහි මෙහෙණහු අචිරමනිනදියෙහි වෙසඟනන් සමග නග්ග ව එක් තොටෙහි සනාතය කෙරෙත්. ස්වාමීනි, ඒ වෙසඟනෝ මෙහෙණන්ට ‘ආයතීවෙති, ඉතා තරුණ වූ ඔබට බඹයර පුරුදු කිරීමෙන් කිනම් ප්‍රයෝජනයක් ද? කාමයෝ පරිභෝග කල සුත්තෝ නො වෙන් ද? යම් කලෙක දිරුණොහු වන්නහු ද, එකල්හි බඹසරෙහි හැසිරෙවු. එසේ ඇති කල්හි ඔබ විසින් උභයාභීයෝ ම ප්‍රයෝජන ගන්නා ලද්දේ වන්නාහු ය’ යි වෙහෙසූහ. ස්වාමීනි, වෙසඟනන් විසින් වෙහෙසනු ලබන ඒ මෙහෙණහු මංකු (ලජ්ජිත) වූහ. ස්වාමීනි, නග්ගනාවය මාගමට නො හොබී. ලජ්ජා සහිත ය. පිළිකුල් ය. ස්වාමීනි, මම මේ කාරණය දක්නී දිවි තෙක් මෙහෙණ සහනට දියසළ දෙනු කැමැත්තෙමි” යි කීවා ය.

71. “විශාඛාවෙනි, නී කිනම් අනුසස් දක්නී තථාගතයන් වහන්සේ වෙතින් වර අට ඉල්වන්නෙහිද?” යි අසා වදාළ සේක. “සවාමීනි, මෙහි දිසාවන්හි වස් වැස නිම කළ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දකිනු පිණිස සෑවැක් නුවරට පැමිණෙන්නාහු ය. ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ඵලඹ ‘සවාමීනි, මෙනම් ඇති මහණ තෙමේ කල්‍යාණීය කෙළේ ය. ඔහුගේ ගතිය කවරි ද? පරලොව කවරේ ද?’ යි විචාරන්නාහු ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ (ඒ භික්ෂුනම) සොතාපත්තිඵලයෙහි හෝ සකදගාමිඵලයෙහි හෝ අනාගාමි-ඵලයෙහි හෝ අරහත්තඵලයෙහි හෝ යි ඔහු ගැණ ප්‍රකාශ කරණ සේක. මම ඒ භික්ෂුන් වෙත ඵලඹ ‘සවාමීනි, ඒ ආයතීයන් වහන්සේ පෙර සැවැක් නුවරට පැමිණි විරුද්ධ’ යි විචාරන්නෙමි. ඉදින් ඒ මහණහු ‘සැවැක් නුවරට පැමිණි විරුද්ධ’ යි මට කියන්නාහු නම්, ‘නිසංකයෙන් ඒ ආයතීයන් වහන්සේ විසින් මාගේ වැසියළු හෝ ආගන්තුකබන් හෝ ගමිකබන් හෝ ගිලන්බන් හෝ ග්ලානොපස්සායකබන් හෝ ගිලන්බෙහෙත් හෝ නිති කැඳ හෝ වළඳන ලද්ද’ යි මෙහි නිශ්චයට යන්නෙමි. එය සිහි කරන්නා වූ ඒ මට ප්‍රමොදය උපදින්නේ ය. ප්‍රමුදිත වූ මට ප්‍රීතිය උපදින්නේ ය. ප්‍රීත සිත් ඇති මාගේ කය සන්සිද්දෙන්නේ ය. සන්සිදුහු කය ඇත්තී සුව විදින්නෙමි. සුව ඇත්තා වූ මාගේ සිත එකඟ වන්නේ ය. එය මට ඉන්ද්‍රියභාවතාව, බලභාවතාව, බොධ්‍යාසඛභාවතාව වන්නේ ය. සවාමීනි, මම මේ අනුසස් දක්නෙමි තථාගතයන් වහන්සේගෙන් වර අට ඉල්ලමි” යි කීවු ය.

72. “විශාඛාව, ඉතා යහපති. විශාඛාව, නී මේ අනුසස් දක්නී තථාගතයන් වහන්සේගෙන් වර අට ඉල්වන්නෙහි ද, ඒ යහපති. විශාඛාව, තිට වර අට අනුදනිමි” යි වදාළ සේක.

73. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මාගාරිමාතා විශාඛාවට මේ ගාථාවන්ගෙන් අනුමෝදන් කළ සේක:

“සුගතයන් වහන්සේගේ සීලසමපන්න වූ යම් ශ්‍රාවිකාවක් ප්‍රමුදිත වූවා ආහාරපාන දේ ද, මසුරුමල මැඩ සවගීයට හිත වූ ශොක දුරු කරන්නා වූ සුව ඵලවන්තා වූ දන් දේ ද--

ඕ තොමෝ දිව්‍යමය වූ ආයුෂ ලබයි. පත වූ රාගාදිරජස් ඇති පච්ඡාදන මාගීයට පැමිණ පින් කැමැති ඕ තොමෝ සුවපත් ව රොග රහිත ව සවගීලොකයෙහි බොහෝ කලක් සතුටු වෙයි.”

74. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මාගාරිමාතා විශාඛාවට මේ ගාථාවන්ගෙන් අනුමොදනා කොට හුනස්නෙන් නැගිට වැසි සේක. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි දැහැමි කතා කොට භික්ෂුන් අමතා “මහණෙනි, වැසියළු, ආගන්තුකබත, ගමිකබත, ගිලන්බත, ග්ලානොපස්සායකබත, ගිලන්බෙහෙත්, නිතිකැඳ, මෙහෙණසගනට දියසළ අනුදනිමි” යි වදාළ සේක.

විශාඛණ්ඩවර ගීති.

1. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු පණීතානි හොජනානි භුඤ්ජතා මුට්ඨස්සති අසමපජානා නිද්දං ඔක්කමනති. තෙසං මුට්ඨස්සතීනං අසමපජානානං නිද්දං ඔක්කමනතානං සුපිනනෙනන අසුචි මුළුවති. සෙනාසනං අසුචිතා මක්ඛියති.

2. අථ බො භගවා ආයසමනා ආනදෙති පච්ඡාසමණෙන සෙනාසන-වාරිකං ආභිණ්ඩනෙනා අදදස සෙනාසනං අසුචිතා මක්ඛිතං. දිසවාන ආයසමනතං ආනදං ආමනෙනසී: “කිං එතං ආනදෙ, සෙනාසනං මක්ඛිත” නති. “එතරගි හනෙන, භක්ඛු පණීතානි හොජනානි භුඤ්ජතා මුට්ඨස්සති අසමපජානා නිද්දං ඔක්කමනති. තෙසං මුට්ඨස්සතීනං අසමපජානානං නිද්දං ඔක්කමනතානං සුපිනනෙනන අසුචි මුළුවති. තසිදං නගවා, සෙනාසනං අසුචිතා මක්ඛිත” නති. “එවමෙනං ආනදෙ, එවමෙනං ආනදෙ, මුළුවති හි ආනදෙ, මුට්ඨස්සතීනං අසමපජානානං නිද්දං ඔක්කමනතානං සුපිනනෙනන අසුචි. යෙ තෙ ආනදෙ, භික්ඛු උපට්ඨිතසති සමපජානා නිද්දං ඔක්කමනති, තෙසං අසුචි න මුළුවති. යෙපි තෙ ආනදෙ, පුපුජ්ජනා කාමෙසු චිතරගා, තෙසමපි අසුචි න මුළුවති. අට්ඨානමෙතං ආනදෙ අනවකාසො යං අරහතො අසුචි මුළෙවග්ගා” ති.

3. අථ බො භගවා එතසමි: නිදනෙ එතසමි: පකරණෙ ධම්මිං කථං කතා භික්ඛු ආමනෙනසී: “ඉධාහං භික්ඛවෙ, ආනදෙති පච්ඡාසමණෙන සෙනාසනවාරිකං ආභිණ්ඩනෙනා අදදස සෙනාසනං අසුචිතා මක්ඛිතං. දිසවාන, ආනදං ආමනෙනසී: “කිං එතං ආනදෙ, සෙනාසනං මක්ඛිත”නති ‘එතරගි හනෙන, භික්ඛු පණීතානි හොජනානි භුඤ්ජතා මුට්ඨස්සති අසමපජානා නිද්දං ඔක්කමනති. තෙසං මුට්ඨස්සතීනං අසමපජානානං නිද්දං ඔක්කමනතානං සුපිනනෙනන අසුචි මුළුවති. තසිදං නගවා, සෙනාසනං අසුචිතා මක්ඛිත” නති. ‘එවමෙනං ආනදෙ, එවමෙනං ආනදෙ, මුළුවති හි ආනදෙ, මුට්ඨස්සතීනං අසමපජානානං නිද්දං ඔක්කමනතානං සුපිනනෙනන අසුචි. යෙ තෙ ආනදෙ, භික්ඛු උපට්ඨිතසති සමපජානා නිද්දං ඔක්කමනති, තෙසං අසුචි න මුළුවති. යෙපි තෙ ආනදෙ, පුපුජ්ජනා කාමෙසු චිතරගා, තෙසමපි අසුචි න මුළුවති. අට්ඨානමෙතං ආනදෙ, අනවකාසො යං අරහතො අසුචි මුළෙවග්ගා” ති.

4. “පඤ්චමෙ භික්ඛවෙ, ආදීනවා මුට්ඨස්සතිස්ස අසමපජානස්ස නිද්දං ඔක්කමනො; දුක්ඛං සුපති. දුක්ඛං පච්චුජ්ඣති. පාපකං සුපිනං පස්සති. දෙවතා න රක්ඛනති. අසුචි න මුළුවති. ඉමෙ බො භික්ඛවෙ පඤ්ච ආදීනවා මුට්ඨස්සතිස්ස අසමපජානස්ස නිද්දං ඔක්කමනො.

5. “පඤ්චමෙ භික්ඛවෙ, ආතිසංසා උපට්ඨිතසතිස්ස සමපජානස්ස නිද්දං ඔක්කමනො; සුඛං සුපති. සුඛං පච්චුජ්ඣති. න පාපකං සුපිනං පස්සති. දෙවතා රක්ඛනති. අසුචි න මුළුවති. ඉමෙ බො භික්ඛවෙ, පඤ්ච ආතිසංසා උපට්ඨිතසතිස්ස සමපජානස්ස නිද්දං ඔක්කමනො. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, කායගුතතිසා විචරගුතතිසා සෙනාසනගුතතිසා නිසීදන” නති.

1. එකල්හි භික්ෂුහු පිණිබොජුන් වලද, මුලා වූ සිහි ඇත්තාහු සමයක් පුඤ්ඤ නැත්තාහු නින්දට බසිත්. මුලා වූ සිහි ඇති ව යහපත් නුවණින් තොර වූ නින්දට යත්තා වූ ඔවුන්ට සිහිනෙන් අසුවි (ශුභ) මිදේ (නික්මේ). සෙනසුන ශුභයෙන් කිලිටි වේ.

2. නාග්‍යවතුන් වහන්සේ (තමන් වහන්සේ) පසු ව යන මහණහු වූ ආයුෂමත් වූ අනද තොරැන් සමග සෙනාසනවාරිකාවෙහි වසිතා සේක් ශුභයෙන් කිලිටි වූ සෙනසුන් දුටු සේක. දැක, “ආනන්දය, මේ සෙනසුන කුමකින් වැකුනේ ද” යි ආයුෂමත් අනද තොරැන් අසා වදාළසේකා “සවාමීනි, දැන් භික්ෂුහු පිණිබොජුන් වලද, මුලාසිහි ඇත්තාහු සමයක්පුඤ්ඤ නැත්තාහු නින්දට බසිත්. මුලා වූ සිහි ඇති ව සමයක් පුඤ්ඤ නැති ව නින්දට බසින්නා වූ ඔවුන්ට සිහිනෙන් ශුභ මොවනය වේ. නාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඒ මේ සෙනසුන් ශුභයෙන් කිලිටි වූයේ ය” යි කැලකලක. “ආනන්දය, ඒ එසේ ය. ආනන්දය, ඒ එසේ ය. ආනන්දය, මුලා වූ සිහි ඇති ව සමයක් පුඤ්ඤවෙන් තොර ව නින්දට බසින්නවුන්ට සිහිනෙන් ශුභ මිදේ ම ය. ආනන්දය, එලඹ සිටි සිහි ඇති යහපත් නුවණ ඇති යම් ඒ භික්ෂුහු නින්දට බසිත් ද, ඔවුන්ට ශුභ නො මිදේ. ආනන්දය, යම් ඒ පුහුදුන් කෙනෙක් කාමයන්හි පහ වූ ඇලුම් ඇත්තෝ වෙත් ද, ඔවුන්ට ද ශුභ නො මිදේ. ආනන්දය, රතතුන් වහන්සේට ශුභ මිදෙන්නේ ය යනු නො විස හැකි ය. ඊට අවකාස (හෙතු) නැතැ” යි වදාළක.

3. ඉක්බිති නාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි දැනුම් කතා කොට භික්ෂුන් අමකා “මහණෙනි, මම මෙහි පසු මහණහු වූ ආනන්දයන් සමග සෙනාසනවාරිකාවෙහි ඇවිදින්නෙමි ශුභයෙන් කිලිටි වූ සෙනසුන් දුටුවෙමි. දැක “මේ සෙනසුන් කුමක් නිසා ශුභයෙන් කිලිටි වූයේ ද” යි ආනන්දයන් විචාලෙමි. “සවාමීනි, දැන් භික්ෂුහු පිණිබොජුන් වලද මුලාසිහි ඇති ව සමයක්පුඤ්ඤවෙන් තොර ව නින්දට බසිත්. මුලාසිහි ඇති ව යහපත් නුවණින් තොර ව නින්දට බසින්නා වූ ඔවුන්ට සිහිනෙන් ශුභ මිදේ. නාග්‍යවතුන් වහන්ස, මේ සෙනසුන ඒ අසුවියෙන් කිලිටි වී ය” යි සේ කී ය. “ආනන්දය, ඒ එසේ ය. ආනන්දය, ඒ එසේ ය. ආනන්දය, මුලාසිහි ඇති ව සමයක්පුඤ්ඤවෙන් තොර ව නින්දට බසින්නවුන්ට සිහිනෙන් ශුභ මිදේ ම ය. ආනන්දය, එලඹ සිටි සිහි ඇති සමයක්පුඤ්ඤ ඇති යම් ඒ භික්ෂුහු නින්දට බසිත් ද, ඔවුන්ට ශුභ නො මිදේ. ආනන්දය, යම් ඒ පුහුදුන් කෙනෙක් කාමයන්හි පහ වූ ඇලුම් ඇත්තාහු ද, ඔවුන්ට ද ශුභ නො මිදේ. ආනන්දය, රතතුන් වහන්සේට ශුභ මිදෙන්නේ ය යනු නො විස හැකි ය. ඊට හෙතු නැතැ” යි කීවෙමි.

4. “මහණෙනි, මුලා වූ සිහි ඇති ව සමයක්පුඤ්ඤ නැති ව නින්දට බසින්නාහට මේ දෙස් පසසක් වේ: දුක සේ තිදසි. දුක සේ විබ්දෙසි. පච්චු සිහින ද කිසි. දෙවියෝ නො රකිත්. ශුභ මිදේ. මහණෙනි, මුලා සිහි ඇති ව සමයක්පුඤ්ඤ නැති ව නින්දට බසින්නහුට මේ දෙස් පස වේ.

5. “මහණෙනි, එලඹ සිටි සිහි ඇති ව සමයක් පුඤ්ඤ ඇති ව නින්දට බසින්නහුට මේ අනුසස් පසෙක් වේ: සුව සේ තිදසි. සුව සේ විබ්දෙසි. පච්චු සිහි නො ද කිසි. දෙවියෝ රකිත්. ශුභ නො මිදේ. මහණෙනි, එලඹ සිටි සිහි ඇති ව සමයක්පුඤ්ඤ ඇති ව නින්දට බසින්නහුට මේ අනුසස් පස වේ. මහණෙනි, කාස රත්තා පිණිස සිවුරු රත්තා පිණිස සෙනසුන් රත්තා පිණිස නිසීදනය (නිදිනා ඇතිරිය) අනුදනිමි” යි වදාළක.

6. තෙන බො පන සමයෙන අනිච්චදාසං නිසීදනං න සබ්බං සෙනා-
සනං ගොපෙති¹. හගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ,
යාව මහත්තං පච්චන්ථරණං ආකඛිති, තාව මහත්තං පච්චන්ථරණං
කාඤ්ඤ” නති.

7. තෙන බො පන සමයෙන ආයසවතො ආනිඤ්ඤං උපජ්ඣායස්ස
ආයසවතො බෙලඛිසීසස්ස ඵලලකච්ඡාඛාධො හොති. තස්ස ලසිකාය
විවරාති කායෙ ලග්ගනති. තාති භික්ඛු උදකෙන තෙමෙඤා තෙමෙඤා
අපකඛිසීති.

8. අදදසා බො හගවා සෙනාසනචාරිකං ආභිණ්ඩනො නෙ භික්ඛු
තාති විවරාති උදකෙන තෙමෙඤා තෙමෙඤා අපකඛිසීනො. දිස්සාන
යෙන නෙ භික්ඛු තොනුපඛිකමි. උපසඛිකමීඤා තෙ භික්ඛු එතදවොච: “කීං
ඉමස්ස භික්ඛවෙ, භික්ඛුනො ආබාසො” තී. “ඉමස්ස හතොන, ආයසවතො
ඵලලකච්ඡාඛාධො. ලසිකාය විවරාති කායෙ ලග්ගනති. තාති මයං උදකෙන
තෙමෙඤා තෙමෙඤා අපකඛිසීමා” තී.

9. අඵ බො හගවා එතසමීං නිදනෙ එතසමීං පකරණෙ ධම්මිං කථං
කඤා භික්ඛු ආමනොසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, යස්ස කුණ්ඩු වා පිලකා
වා අස්සාචො වා ඵලලකච්ඡ වා ආබාසො, කුණ්ඩුපට්ච්ඡාදි” නති.

10. අඵ බො විසාඛා මිගාරමානා මුඛපුඤ්ඤනචොලකං ආදාය යෙන
හගවා තොනුපසඛිකමි. උපසඛිකමීඤා හගවන්තං අභිවාදෙඤා එකමන්තං
නිසීදි. එකමන්තං නිසීන්තා බො විසාඛා මිගාරමානා හගවන්තං එතදවොච:
“පතිගණ්ඨාඤ්ඤ මෙ හතොන, හගවා මුඛපුඤ්ඤනචොලකං, යං මම අස්ස
දීඝරන්තං හිතාය ඤ්ඛායා” තී. පටිග්ගහෙසි හගවා මුඛපුඤ්ඤනචොලකං.

11. අඵ බො හගවා විසාඛං මිගාරමානරං ධම්මියා කථාය සද්දස්සෙසී.
සමාදපෙසී. සමුත්තෙතජෙසී සම්පහංසෙසී. අඵ බො විසාඛා මිගාරමානා
හගවතා ධම්මියා කථාය සද්දස්සීතා සමාදපිතා සමුත්තෙතජීතා සම්පහංසීතා
උට්ඨායාසනා හගවන්තං අභිවාදෙඤා පද්ධත්තං කඤා පකඛාමි.

12. අඵ බො හගවා එතසමීං නිදනෙ එතසමීං පකරණෙ ධම්මිං
කථං කඤා භික්ඛු ආමනොසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, මුඛපුඤ්ඤන
චොලක” නති.

13. තෙන බො පන සමයෙන ඤාණො මලො අයසවතො ආනි-
ඤ්ඤස්ස සනාසො හොති. රොජස්ස මලස්ස බොමපිලොතිකා ආයසවතො
ආනිඤ්ඤස්ස හන්ථ නිකඛිත්තා හොති. ආයසවතො ච ආනිඤ්ඤස්ස බොමපිලො-
තිකාය අන්ථා හොති. හගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි
භික්ඛවෙ පඤ්චගඤෙගහි සමන්තාගතස්ස විසාඛං ගහෙඤා: සද්දිට්ඨො ච
හොති, සමනන්තො, ආලපිතො ච, ජීවති ච, ජානාති ච - ගහිතෙ මෙ
අත්තමනො නට්ඨස්සති” තී. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ඉමෙහි පඤ්චගඤෙගහි
සමන්තාගතස්ස විසාඛං ගහෙඤ” නති.

1. “සංගොපෙති” ම ඡ සං.

6. එකල්හි ඉතා කුඩා වූ නිසිදනය මුළු සෙනසුන තොරකිසි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, යම් පමණ මහත් වූ පසතුරුණු කැමැති වේ නම්, එපමණ මහත් වූ පසතුරුණු කරන්නට අනුදැනිමි” යි

7. එකල්හි ආයුෂමත් අනදතොරුන්ගේ උපාධියාය වූ අයුෂමත් බෙලවසිසිස ස්වරයන් වහන්සේට මහත් පිළිකාරොගයක් වේ. උන්වහන්සේගේ සිවුරු සඳුම්දලෙන් ශරීරයෙහි ලැගෙත් හිසුනු ඒ සිවුරු දියෙන් තෙමතෙමා ඉවසා කෙරෙත්.

8. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සෙනාසනවාරිකාවෙහි වසිනා සේක් ඒ සිවුරු දියෙන් තෙමතෙමා ඉවත් කරන්නා වූ හිසුන් දුටු සේක. දැක ඒ හිසුන් වෙත එළඹී සේක. එළඹී, “මහණෙනි, මේ මහණකුගේ ආබාධය කිමැ” යි ඒ හිසුන්ගෙන් අසුහ. “සවාමිනි, මේ ආයුෂමත්හුට මහ පිළිකාරොගය වේ. සඳුම්දලෙන් සිවුරු සිරුරෙහි ලැගෙයි. අපි ඒ සිවුරු දියෙන් තෙම තෙමා ඉවත් කරමු” යි කීහ.

9. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි දැනුම් කතා කොට හිසුන් අමතා “මහණෙනි, යම් මහණකුහට කැසීමක් හෝ ලේගවුමක් හෝ නගනුරාදි සැරව වැගිරෙණ ආබාධයක් හෝ මහ පිළිකා ආබාධයක් හෝ වේ ද, කස්පිළිසතක් (වණ වැසුමක්) අනුදැනිමි” යි වදාළ සේක.

10. එකල්හි මාගාරිමාතෘ විශාඛා තොමෝ මුළු පිස්නා රෙදිකඩක් ගෙණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියා ය. එළඹී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්නී ය. පසෙක හුන්නා වූ මාගාරිමාතෘ විශාඛා තොමෝ “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මාගේ මුළුපිස්නා රෙදිකඩ පිළිගන්නා සේක්වා. එය මට බොහෝ කලක් හිත පිණිස සැප පිණිස වන්නේ ය” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකලා ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මුළුපිස්නා රෙදිකඩ පිළිගත්හ.

11. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මාගාරිමාතෘ විශාඛාව දැනුම් කතාවෙන් කරුණු දැක්වූහ. (අය එහි) සමාදන් කරවූ හ. කියුණු කරවූහ. සතුටු කරවූහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් කරුණු දක්වන ලද සමාදන් කරවන ලද හියුණු කරවන ලද සතුටු කරවන ලද මාගාරිමාතෘ විශාඛා තොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පැදකුණු කොට ගියා ය.

12. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි දැනුම් කතා කොට හිසුන් අමතා “මහණෙනි, මුළුපිස්නා රෙදිකඩක් අනුදැනිමි” යි වදාළ සේක.

13. එකල්හි රොජමල්ලතෙමේ ආයුෂමත් වූ අනදතොරුන්ගේ යහළුවන් වේ. රොජමල්ලයා විසින් කොමුවිලියක් ආයුෂමත් අනද තොරුන් අත තබන ලද්දේ වේ. ආයුෂමත් අනදතොරුන්ට ද කොමුවිලියකින් ප්‍රයෝජන වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, අභිග පසකින් යුක්ත වූවෙකුගේ දෙයක් විශ්වාසයෙන් ගැණීමට අනුදැනිමි; දුටු මිතුරු වේ ද, දැකී මිතුරු වේ ද, කථාමාත්‍රයෙන් මිතුරු වූයේ ද, ජීවත් වේ ද, ‘මා විසින් ගත් කල සතුටු වන්නේ ය’ යි දැනී ද, මහණෙනි, මේ පසකින් යුක්ත වූවහු පිළිබඳ දෙය විශ්වාසයෙන් ගැණීමට අනුදැනිමි”.

14. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනං පරිපුණ්ණං හොති නිව්චරං. අප්ඤ්ච ච හොති පරිස්සාවනෙතිපි ඵට්ඨිකාභිපි. භගවතො ඵතමඤ්චං ආරො-
වෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පරිකඛාරවොලකං” නති.

15. අඵ ඛො භික්ඛුනං ඵතදහොසි: “යාති තාති භගවතා අනුඤ්ඤ-
නාති නිව්චරනති වා වසසිකසාවිකාති¹ වා නිසීදනනති වා පච්චන්දරණනති
වා කණ්ඤුපට්ච්ඡාදීති වා මුඛපුඤ්ජනවොලකනති වා පරිකඛාරවොලකනති වා,
සඛබාති තාති අභිට්ඨාතඛබාති නු ඛො? උදනු විකප්පෙතඛබාති?” ති.
භගවතො ඵතමඤ්චං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, නිව්චරං අභිට්ඨාදුං,
න විකප්පෙදුං. වසසිකසාවිකං වස්සානං චතුමාසං අභිට්ඨාදුං, තනො පරං
විකප්පෙදුං. නිසීදනං අභිට්ඨාදුං න විකප්පෙදුං. පච්චන්දරණං අභිට්ඨාදුං,
න විකප්පෙදුං. කණ්ඤුපට්ච්ඡාදීං යාව ආබාධා අභිට්ඨාදුං, තනොපරං
විකප්පෙදුං, මුඛපුඤ්ජනවොලකං අභිට්ඨාදුං, න විකප්පෙදුං. පරිකඛාර
වොලකං අභිට්ඨාදුං, න විකප්පෙදු” නති. අඵඤ්ච භික්ඛුනං ඵතදහොසි:
“කිත්තකං පච්ඡිමං නු ඛො විවරං විකප්පෙතඛබම” නති. භගවතො ඵතමඤ්චං
ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ආයාමෙන අට්ඨබ්බුලං සුගතබ්බුලෙන
චතුරබ්බුලමිත්ථං පච්ඡිමං විවරං විකප්පෙදු” නති.

16. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයසමතො මහාභික්ඛුසංඝස්ස පංසු-
කුලකතො ගරුකො හොති: භගවතො ඵතමඤ්චං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි
භික්ඛවෙ, සුතතලුඛං කාදු” නති. විකණ්ණං හොති. භගවතො ඵතමඤ්චං
ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, විකණ්ණං උද්ධරිදු” නති. සුතතා
ඔකීරියනති. භගවතො ඵතමඤ්චං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ,
අනුචාතං පරිනණ්ඩං ආරොපෙදු” නති. තෙන ඛො පන සමයෙන සඛසා-
පියා පතතා ලුප්පනති. භගවතො ඵතමඤ්චං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි
භික්ඛවෙ, අට්ඨපදකං කාදු” නති.

17. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො නිව්චරෙ
කසිරිමානෙ සඛබං ඡින්නකං නපපනොති. භගවතො ඵතමඤ්චං ආරොවෙසුං.
“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ද්දෙ ඡින්නකාති, ඵකං අච්ඡින්නකං” නති. ද්දෙ
ඡින්නකාති ඵකං අච්ඡින්නකං නප්පගොති. භගවතො ඵතමඤ්චං ආරොවෙසුං.
“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ද්දෙ අච්ඡින්නකාති. ඵකං ඡින්නකං” නති. ද්දෙ
අච්ඡින්නකාති ඵකං ඡින්නකං නප්පගොති. භගවතො ඵතමඤ්චං ආරොවෙසුං.
“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අභ්භිකමපි ආරොපෙදුං. න ච භික්ඛවෙ, සඛබං
අච්ඡින්නකං ඛාරෙතඛබං. යො ඛාරෙය්‍ය, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්සා” ති.

18. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො බ්බුං විවරං
උප්පනතං හොති. සො ච තං විවරං මාතාපිකුනතං² දදුකාමො ගොති.
භගවතො ඵතමඤ්චං ආරොවෙසුං. “මාතාපිකරොති ඛො³ භික්ඛවෙ,
චදමානො⁴ කිං චදෙය්‍යාමි. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, මාතාපිකුනතං දදුං. න
ච භික්ඛවෙ සඤ්චාදෙය්‍යං විනිපාතෙතඛබං. යො විනිපාතෙය්‍ය, ආපතති
දුක්ඛට්ඨස්සා” ති.

1. “සාවිකාති” ජ චි. තො චි. I. “සාවකාති” අ චි.
2. “මාතාපිකුනා” ම ජ සං. අ චි. තො චි.
3. “මාතාපිකුනා නො” ති දිසානෙ ඵසාවෙච්ඤ භිභලකාරපාච්චකෙසු.
4. “චදමානො” ම ජ සං. P T S. තො චි.
4. “චදමානො ජ චි. “චදමානො” කප්චි

14. එකල්හි භික්ෂුන්ට තුන්සිටුරු සම්පූර්ණ වේ. පෙරතන්වලින් ද පසුබිම්වලින් ද ප්‍රයෝජන වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, පිරිසර රෙදිකඩක් අනුදනිමි”.

15. “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් - තුන් සිටුර ය සි ද, වැසිසළු ය සි ද, නිසිදන ය සි ද, පසතුරුණ ය සි ද, කස්පිලිසන සි ද මුවපිස්තා වත ය සි ද, පිරිසරසොළ ය සි ද යම් ඒ සිටුරු (වසනු) අනුදන්තා ලද ද, ඒ සියල්ල ඉටිය යුතු ද? නොහොත් විකාරිය යුතු ද?” යි භික්ෂුන්ට සිත් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, තුන් සිටුර ඉටන්තට නො විකපන්නට, වැසිසළුව වස් සාරමස ඉටන්තට ඉන් පසු විකපන්නට, නිසිදනය ඉටන්තට නො විකපන්නට, පසතුරුණ ඉටන්තට නො විකපන්නට, කස්පිලිසන ආබාධ ඇති තෙක් ඉටන්තට ඉන් පසු විකපන්නට, මුවපිස්තාවත ඉටන්තට නො විකපන්නට, පිරිසරසොළ ඉටන්තට, නො විකපන්නට අනුදනිමි”. අනතුරුව භික්ෂුන්ට “කොපමණ දිග පළල ඇති පශ්චිමවිවරය (කුඩාම සිටුර) විකාරිය යුතු ද?” යි අදහස් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, දිගින් සුගත් අභලෙන් අඵලුරක් (වඩුරියනක්) වූ, සතරලුරක් (වඩුවියනක්) පමණ පළල් වූ පශ්චිමවිවරය විකපන්නට අනුදනිමි”.

16. එකල්හි ආයුමෙන් මහාභාග්‍යස සභිවරයන් වහන්සේගේ පංසු-කුලයෙන් කල සිටුර (දිරු නැන් අණඩ ලීමෙන්) බර වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, නූලෙන් (පමණක්) රළු කරන්නට (ඵල ලන්ට) අනුදනිමි”. සම නො වූ කොන් ඇත්තේ වේ. එක් කොණක් (පර්ණ මැහුම් නූල් නො කපා මැහීමෙන්) දික් වූයේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, දික් වූ සිටුරුකොණ තපන්නට අනුදනිමි.” කැපූ කොණින් නූල් වැගිරෙයි. (විසිරී යයි.) භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, නුවාව හා පිරිබඩ (උඩුනුවාකඩ) ඇල්ලීම අනුදනිමි”. එකල්හි සහලසිටුරෙහි පස් (කැබලි නූල් හීමෙන්) නැසෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, දම්පෝරුවේ මඩුලු මෙන් පස් (මැහිලි) මුව මහන්නට අනුදනිමි”.

17. එකල්හි එක්තරා මහණකුගේ තුන්සිටුර කරණ ලබන කල සියල්ල කපනලද්දේ (තුන් සිටුර මි කඩ කපා ප්‍රමාණ වන සේ මැහීමට) නො පොහොසත් වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, එසේනම් කැපූ දෙකක් (සිටුරු දෙකක් කපා මැහීමට) ද නො කැපූ එකක් (එක සිටුරක් නො කපා මැහීමට) ද අනුදනිමි”. කැපූ දෙක ද නො කැපූ එක ද (ප්‍රමාණයට) නො පොහොසත් වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, නො කැපූ දෙකක් ද කැපූ එකක් ද අනුදනිමි”. නො කැපූ දෙක ද කැපූ එක ද නො පොහොසත් වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, අමුතු රෙදිකඩක් අල්ලන්නට අනුදනිමි. සියල්ල ම නො කැපූ (එකකුළු නො කපා මැහූ) තුන් සිටුරු නො දැරිය යුතු ය. සමෙක් දරන්නේ නම්, දුකුලා ඇවැත් වේ”.

18. එකල්හි එක්තරා මහණකුට බොහෝ සිටුරු (වසනු) ලැබුණේ ය. ඒ මහණ තෙමේ ද ඒ සිටුරු මවුපියන්ට දෙනු කැමැත්තක් වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, මවුපියන්ට සි කියන කල්හි කුමක් කියන්නෙමු ද? මහණෙනි, මවුපියන්ට දෙන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, සැදැසැසෙත් දුන් දෙය වැරදි නැත නො සෙදිය යුතු ය. යමෙක් සොදත්තේ නම්, දුකුලා ඇවැත් වේ”.

19. තෙන ඛො ජන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අඤ්චගො විවරං නික්ඛිපිත්වා සන්තරුත්තරෙන ගාමං පිණ්ඩාය පාවිසී. වොරා තං විවරං අචන්තොසු. සො භික්ඛු දුළෙවාලො තොති ලුබ්චිවරො. භික්ඛු එචමානංසු: “කිංසු ක්චං ආට්ඨසො, දුළෙවාලො ලුබ්චිවරො” ති. ඉධානං¹ ආට්ඨසො, අඤ්චගො විවරං නික්ඛිපිත්වා සන්තරුත්තරෙන ගාමං පිණ්ඩාය පාවිසීං. වොරා තං විවරං අචන්තොසු. තෙනානං දුළෙවාලො ලුබ්චිවරො” ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. “න භික්ඛවෙ, සන්තරුත්තරෙන ගාමො පට්ඨිතබ්බො. යො පට්ඨෙසො, ආපතති දුක්ඛට්ඨො” ති.

20. තෙන ඛො ජන සමයෙන ආයස්මා ආනිඤ්ඤ අසතියා සන්තරුත්තරෙන ගාමං පිණ්ඩාය පාවිසී. භික්ඛු ආයස්වන්තං ආනන්දං එතදචොට්ඨිං: “නනු ඛො ආට්ඨසො ආනන්ද, භගවතා පඤ්ඤන්තං ‘න සන්තරුත්තරෙන ගාමො පට්ඨිතබ්බො’ ති. කිංසු ක්චං ආට්ඨසො සන්තරුත්තරෙන ගාමං පට්ඨෙය්ඨා?” ති. “සච්චං ආට්ඨසො, භගවතා පඤ්ඤන්තං ‘න සන්තරුත්තරෙන ගාමො පට්ඨිතබ්බො’ ති. අපි මානං අසතියා පට්ඨෙය්ඨා” ති.

21. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. “පඤ්චමෙ භික්ඛවෙ, පච්චයා සම්ඝාටියා නිකෙඛපාය: ගිලානො වා හොති. වසසිකසඤ්ඤිතං වා හොති. නදීපාරගතං² වා හොති. අග්ගලගුතතිව්තාරො වා හොති. අත්ථකසීතං වා හොති. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ, පඤ්ච පච්චයා සම්ඝාටියා නිකෙඛපාය.

22. “පඤ්චමෙ භික්ඛවෙ, පච්චයා උත්තරාසම්භය්ඤ නිකෙඛපාය: ගිලානො වා හොති. වසසිකසඤ්ඤිතං වා හොති. නදීපාරගතං වා හොති. අග්ගලගුතතිව්තාරො වා හොති. අත්ථකසීතං වා හොති. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ, පඤ්ච පච්චයා උත්තරාසම්භය්ඤ නිකෙඛපාය.

23. “පඤ්චමෙ භික්ඛවෙ, පච්චයා අන්තරාසම්භය්ඤ නිකෙඛපාය: ගිලානො වා හොති. වසසිකසඤ්ඤිතං වා හොති. නදීපාරගතං වා හොති. අග්ගලගුතතිව්තාරො වා හොති. අත්ථකසීතං වා හොති. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ, පඤ්ච පච්චයා අන්තරාසම්භය්ඤ නිකෙඛපාය.

24. “පඤ්චමෙ භික්ඛවෙ, පච්චයා වසසිකසාටිකාය නිකෙඛපාය: ගිලානො වා හොති. නිසසීමගතං³ වා හොති. නදීපාරගතං වා හොති. අග්ගලගුතතිව්තාරො වා හොති. වසසිකසාටිකා අකතා වා හොති විපපකාතා වා. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ, පඤ්ච පච්චයා වසසිකසාටිකාය නිකෙඛපාය” ති.

25. තෙන ඛො ජන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු එකො වස්සං චසී. තත්ථ මනුස්සා “සම්ඝස්ස දෙමා” ති විවරාති අදංසු. අථ ඛො තස්ස භික්ඛුන්තො එතදභොසී: “භගවතා පඤ්ඤන්තං චතුරගො, පච්චිමො සඤ්ඤා ති. අභඤ්චමති එකත්තො, ඉමෙ ච මනුස්සා ‘සම්ඝස්ස දෙමා’ ති විවරාති අදංසු. යනනුතානං ඉමාති සම්ඤ්ඤාති විවරාති ඝාමපථිං හරෙය්ඤ” නති. අථ ඛො සො භික්ඛු තාති විවරාති ආදය සාවන්ථිං ගන්ථවා භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසී. “තුරෙහව භික්ඛු, තාති විවරාති යාච කසීතස්ස උබ්භාරායා” ති.

1. “සොභනති කඤ්චි”
 2. “නදීපාරං ගන්තුං වා” ම ඡ සං. P.T.S. 3 “නිසසීමං ගන්තුං” ම ඡ සං. P.T.S.
 Free Distribution www.aathaapi.org

19. එකල්හි එක්තරා මහණෙක් අකුමනායෙහි සිටුර බහා තබා උතුරුසහසිටුර හා අදනා සිටුරෙන් යුක්ත ව පිඬු පිණිස ගමට පිවිසියේ ය. සොරු ඒ සිටුර පැහැර ගත්ත. ඒ මහණ තෙමේ කිලිටි සිටුරු ඇත්තේ රළු සිටුරු ඇත්තේ මේ. තිසුසු “ඇවැත්, තෝ කුමක් හෙයින් කිලිටි සිටුරු ඇත්තේ රළු සිටුරු ඇත්තේ වෙහි ද” යි මෙසේ ඇසුන. “ඇවැත්නි, මම මෙහි අකුමනායෙහි සිටුර බහා තබා උතුරුසහසිටුර හා අදනා සිටුරෙන් යුක්ත ව පිඬු පිණිස ගමට පිවිසියෙමි. සොරු ඒ සිටුර පැහැර ගත්ත. එයින් මම කිලිටි සිටුරු ඇත්තෙමි රළු සිටුරු ඇත්තෙමි වෙමි” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, උතුරුසහසිටුර හා අදනා සිටුරෙන් යුක්ත ව ගම් නො වැදිය යුතු ය. යමෙක් ගම් වදින්නේ නම්, දුකුලා ඇවැත් මේ”.

20. එකල්හි ආයුමෙත් ආනන්ද යථවිරයන් වහන්සේ සිහි පත් නො කිරීමෙන් උතුරුසහසිටුර හා අදනා සිටුරෙන් යුක්ත ව පිඬු පිණිස ගමට පිවිසියහ. තිසුසු “ඇවැත්නි, ආනන්ද, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ‘උතුරුසහසිටුර හා අදනා සිටුරෙන් යුක්ත ව ගම් නො වැදිය යුතු ය’ යි පණවන ලද්දේ නො මේ ද? ඇවැත්නි, කුමක් හෙයින් තෙපි උතුරුසහසිටුර හා අදනා සිටුරෙන් යුක්ත ව ගමට පිවිසියහ ද” යි ආයුමෙත් අතද තොරුන්ගෙන් ඇසුන. “ඇවැත්නි, සැබව. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ‘උතුරුසහසිටුර හා අදනා සිටුරෙන් යුක්ත ව ගම් නො වැදිය යුතු ය’ යි පණවන ලද්දේ ය. එතෙක් මම අසතියෙන් ගමට පිවිසියෙමි” යි කී ය.

21. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, සහලසිටුර බහා තැබීමට මේ කරුණු පසෙක් වේ: හිලන් හෝ වේ ද, වැසිලකුණක් හෝ වේ ද, ගහකින් එතොර ගමනක් හෝ වේ ද, අගුලෙන් ආරක්‍ෂා කල (යතුරු ලු දොර ඇති) විහාරයෙක් හෝ වේ ද, අකුල කසිතය හෝ වේ ද, මහණෙනි, මේ පස සහලසිටුර බහා තැබීමට කරුණු ය.

22. “මහණෙනි, උතුරුසහසිටුර බහා තැබීමට මේ කරුණු පසෙක් වේ: හිලන් හෝ වේ ද, වැසිලකුණක් හෝ වේ ද, ගහින් එතොර ගමනක් හෝ වේ ද, අගුලෙන් ආරක්‍ෂා කල විහාරයෙක් හෝ වේ ද, අකුල කසිතය හෝ වේ. ද, මහණෙනි, මේ පස උතුරුසහසිටුර බහා තැබීමට කරුණු ය.

23. “මහණෙනි, අදනා සිටුර බහා තැබීමට මේ කරුණු පසෙක් වේ: හිලන් හෝ වේ ද, වැසි ලකුණක් හෝ වේ ද, ගහින් එතොර ගමනක් හෝ වේ ද, අගුලෙන් ආරක්‍ෂා කල විහාරයෙක් හෝ වේ ද, අකුල කසිතය හෝ වේ ද, මහණෙනි, මේ පස අදනා සිටුර බහා තැබීමට කරුණු ය.

24. “මහණෙනි, වැසිසළුව බහා තැබීමට මේ කරුණු පසෙක් වේ: හිලන් හෝ වේ ද, සීමාවෙන් බැහැර ගමනක් හෝ වේ ද, ගහින් එතොර ගමනක් හෝ වේ ද, අගුලෙන් ආරක්‍ෂා කල විහාරයෙක් හෝ වේ ද, වැසිසළුව නො කරණ ලද්දේ හෝ අඩාල කරණ ලද්දේ හෝ වේ ද, මහණෙනි, මේ පස වැසිසළුව බහා තැබීමට කරුණු ය” යි වදාල සේක.

25. එකල්හි එක්තරා මහණෙක් තෙමේ තනි ව වස් විසී ය. එහි මිනිස්සු “සඛසයාට දෙමු” යි සිටුරු දුන්හ. එකල්හි “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වතුච්ඡීය (සිටු දෙන) පස්වීම (අසු ම ගණනින්) සඛසයා යි පණවන ලද්දේ ය. මම ද එකලා වෙමි. මේ මිනිස්සු ද ‘සඛසයාට දෙමු’ යි සිටුරු දුන්හ. මම මේ සහසකුසිටුරු සැමැත්තුමරට ගෙණ යන්නෙමි නම්, යෙහෙකැ” යි ඒ මහණහුට අදහස් වී ය. ඉක්බිති ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු ගෙණ සැවැත්තුවරට ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකෙලේ ය. “මහණ, කසිතය ඉදිරිම තෙක් ඒ සිටුරු තට ම අයත් ය” යි වදාල සේක.

26. “ඉඛ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු එකකො වස්සං වසන්ති. තත්ථ මනුස්සාං ‘සඛ්ඤ්ඤා දෙමා’ තී විවරාති දෙනති. අනුජානාමී භික්ඛවෙ, තස්සෙව නාති විවරාති යාව කසීනස්ස උබ්භාරායා” තී.

27. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු උතුකාලං එකො වසී. තත්ථ මනුස්සාං ‘සඛ්ඤ්ඤා දෙමා’ තී විවරාති අදංසු. අඨ ඛො වාස්ස භික්ඛුතො එතදභොසී: “හගවතා පඤ්ඤානතා ‘වතුචග්ගො පච්ඡිමො සඛෙසා’ තී. අහඤ්චමහි එකකො. ඉමෙ ච මනුස්සාං ‘සඛ්ඤ්ඤා දෙමා’ තී විවරාති අදංසු. යනනුතාගං ඉමාති සඛ්ඤ්ඤාති විවරාති සාවච්චිං තරෙස්ස” නති. අඨ ඛො සො භික්ඛු තාති විවරාති ආදය සාවච්චිං ගන්ථො භික්ඛුනං එතමත්ථං ආරොචෙසී. භික්ඛු හගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසු. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ, සමමුඛීභුතෙන සඛෙසන භාජජතුං.”

28. “ඉඛ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු උතුකාලං එකකො වසන්ති. තත්ථ මනුස්සාං ‘සඛ්ඤ්ඤා දෙමා’ තී විවරාති දෙනති. අනුජානාමී භික්ඛවෙ, තෙන භික්ඛුතා: තාති විවරාති ‘අභිට්ඨාතුං මස්සාං ඉමාති විවරාති’ තී. තස්ස වෙ භික්ඛවෙ, භික්ඛුතො තං විවරං අනභිට්ඨිතෙ අඤ්ඤා භික්ඛු ආගච්ඡති, සමකො දුතඛෙඛා භාගො. තෙහි වෙ භික්ඛවෙ, භික්ඛුහි තං විවරං භාජ්ඤමානෙ අපාතිනෙ භුජස අඤ්ඤා භික්ඛු ආගච්ඡති, සමකො දුතඛෙඛා භාගො. තෙහි වෙ භික්ඛවෙ, භික්ඛුහි තා විවරං භාජ්ඤමානෙ පාතිනෙ භුජස අඤ්ඤා භික්ඛු ආගච්ඡති, න අකාමා දුතඛෙඛා භාගො” තී.

29. තෙන ඛො පන සමයෙන ඤෙ නාතුකා¹ ථෙරා ආයස්මා ච ඉසීදුස්සො ආයස්මා ච ඉසීහඤ්ඤා සාවච්චිං වස්සං වුත්ථා අඤ්ඤානරං ගාමිකා- වාසං අගමංසු. මනුස්සාං “විරස්සාපි ථෙරා ආගතා” තී සවිවරාති හත්තාති අකංසු². ආවාසීකා භික්ඛු ථෙරෙ පුච්ඡංසු: “ඉමාති හත්තො සඛ්ඤ්ඤාති විවරාති ථෙරෙ ආගමම උප්පන්නාති. සාද්ධිස්සනති ථෙරා භාග” නති. ථෙරා එවමාගංසු: “යථා ඛො මයං ආට්ඨිසො හගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාම, තුම්භාකංසෙවතාති³ විවරාති යාව කසීනස්ස උබ්භාරායා” තී.

30. තෙන ඛො පන සමයෙන තයො භික්ඛු රාජගහෙ වස්සාං වසන්ති. තත්ථ මනුස්සාං ‘සඛ්ඤ්ඤා දෙමා’ තී විවරාති දෙනති. අඨ ඛො තෙසං භික්ඛුනං එතදභොසී: “හගවතා පඤ්ඤානතා ‘වතුචග්ගො පච්ඡිමො සඛෙසා’ තී. මයඤ්චමහ තසො ජනා. ඉමෙ ච මනුස්සාං ‘සඛ්ඤ්ඤා දෙමා’ තී විවරාති දෙනති. කඨනනු ඛො අමෙහති පටිපජ්ඣතඛබ්බ” නති.

31. තෙන ඛො පන සමයෙන සමබහුලා ථෙරා ආයස්මා ච නීලවාසී, ආයස්මා ච සාණ්ඩාසී, ආයස්මා ච ගොසකො, ආයස්මා ච හලු, ආයස්මා ච ජලිකසඤ්ඤානො සාවලිපුත්තො විහරන්ති කුසාඤ්ඤාමො. අඨ ඛො තෙ භික්ඛු පාවලිපුත්තො ගන්ථො ථෙරෙ සුච්ඡංසු. ථෙරා එවමාගංසු: “යථා ඛො මයං ආට්ඨිසො, හගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාම, තුම්භාකංසෙව නාති විවරාති යාව කසීනස්ස උබ්භාරායා” තී.

1. “භාතීසා” ම ඡ සං. 2. “අදංසු” ම ඡ සං P T S. 3. “තුම්භාසං සෙව තාති” ම ඡ සං P T S

26. “මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ එකලා ව වස් වසයි. එහි මිනිස්සු ‘සඛ්ඛයාට දෙමු’ යි සිටුරු දෙත්. මහණෙනි, ඒ සිටුරු කසිනඤ ඉදිරිම තෙක් ඒ මහණහුට ම අයත් ය යි අනුදනිමි.”

27. එකල්හි එක්තරා මහණෙක් තෙමේ සාතුකාලයෙහි (වසානසෙන් අන්‍යකාලයෙහි) එකලා ව විසී ය. එහි මිනිස්සු “සඛ්ඛයාට දෙමු” යි සිටුරු දුන්හ. ඉක්බිති ඒ මහණහුට “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ‘වතුරවර්ග පස්විමසඛ්ඛයා’ යි පණවන ලද්දේ ය. මම ද එකලා වෙමි. මේ මිනිස්සු ද ‘සඛ්ඛයාට දෙමු’ යි සිටුරු දුන්හ. මම මේ සහසතු සිටුරු සැමැත්තුවරට ගෙණ යන්නෙමි නම් යෙහෙකැ” යි අදහස් වී ය. අනතුරු ව ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු ගෙණ සැමැත්තුවරට ගොස් මේ කරුණ භික්ෂුන්ට සැලකෙළේ ය. භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකූහ. “මහණෙනි, හමු වූ සඛ්ඛයා විසින් බෙදන්නට අනුදනිමි.”

28. “මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ සාතුකාලයෙහි එකලා ව වසයි. එහි මිනිස්සු ‘සඛ්ඛයාට දෙමු’ යි සිටුරු දෙත්. මහණෙනි, ඒ මහණහු විසින් ‘මේ සිටුරු මා සතු ය’ යි ඒ සිටුරු ඉටන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, ඒ මහණහුගේ ඒ සිටුරු නො ඉටු කල්හි අන් මහණෙක් එසි නම්, සම කොටසක් දිය යුතු ය. මහණෙනි, ඒ මහණන් විසින් ඒ සිටුරු බෙදනු ලබන කල්හි කුසපත් නො ගෙළු කල්හි අන් මහණෙක් එසි නම්, සම කොටසක් දිය යුතු ය. මහණෙනි, ඒ භික්ෂුන් විසින් ඒ සිටුරු බෙදනු ලබන කල්හි කුසපත් ගෙළු කල්හි අන් මහණෙක් එසි නම්, නො සැමැත්තෙක් කොටසක් නො දිය යුතු ය” යි වදාළ හේක..

29. එකල්හි ආයුෂමත් ඉසිදස ආයුෂමත් ඉසිහදද යන සහෝදර තෙරවරු දෙනම සැමැත්තුවර වස් වසා තිමි කලාහු එක්තරා ගමක පිහිටි ආවාසයකට ගියහ. මිනිස්සු “බොහෝ කලකින් තෙරවරු ආහ” යි සිටුරු සහිත ව බත් පිළියෙල කළහ. ආවාසික භික්ෂුහු “සමාමිති, මේ සහසතුසිටුරු තෙරුන් නිසා ලැබුනේ ය. ස්ථවිරයන් වහන්සේලා කොටස ඉවසන්නාහු ද” යි තෙරුන් විවාලාහු ය. “ඇමැත්ති, අපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාළ විනයදහම් යම් ලෙසකින් දනිමු ද, (එ ලෙසින්) කසිනඤ ඉදිරිම තෙක් ඒ සිටුරු ඔබ වහන්සේලාට ම අයත් ය” යි ඒ ස්ථවිරයන් වහන්සේලා මෙසේ කීහ.

30. එකල්හි තෙතමක් භික්ෂුහු රජගහනුවර වස් වසත්. එහි මිනිස්සු “සඛ්ඛයාට දෙමු” යි සිටුරු දෙත්. එකල්හි ඒ භික්ෂුන්ට “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ‘වතුරවර්ග පස්විමසඛ්ඛයා’ යි පණවන ලද්දේ ය. අපි ද තිදෙනෙක් වෙමු. මේ මිනිස්සු ද ‘සඛ්ඛයාට දෙමු’ යි සිටුරු දෙත්. අප විසින් කෙසේ කළ යුතු ද” යි අදහස් වී ය.

31. එකල්හි ආයුෂමත් තිලොසි තෙමේ ද ආයුෂමත් සාණ්ඨාසි තෙමේ ද ආයුෂමත් ගොපසි තෙමේ ද ආයුෂමත් හඟු තෙමේ ද ආයුෂමත් පුලිකසසුනු තෙමේ ද යන බොහෝ-ස්ථවිරයන් වහන්සේලා පාටලීපුත්‍ර නගරයෙහි වූ කුක්කුමාරාමයෙහි වාසය කෙරෙත්. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු පාටලීපුත්‍රනගරයට ගොස් තෙරුන් විවාලාහු ය. ස්ථවිරයන් වහන්සේලා “ඇමැත්ති, අපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාළ විනයදහම් යම් ලෙසකින් දනිමු ද, (එ ලෙසින්) කසිනඤ ඉදිරිම තෙක් ඒ සිටුරු ඔබ වහන්සේලාට ම අයත් ය” යි මෙසේ කීහ.

32. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා උපනිජෙය්‍ය සක්‍යපුතොතා සාවඤ්ඤිං වස්සං ටුජෙථා අඤ්ඤන්තරං ගාමිකාචාරාසං අගමාසි. තත්ථ භික්ඛු¹ විවරං භාජෙතුකාමා සනතිපතීංසු. තෙ එවමාහංසු: “ඉමානි ඛො ආටුසො සඤ්ඤිකානි විවරානි භාජිසිස්සන්ති. සාදිසිස්සසි භාග ? නති.” “ආමාටුසො සාදිසිස්සාමි” ති. තතො විවරභාගං ගතොතා අඤ්ඤං ආචාරාසං අගමාසි. තත්ථ භික්ඛු විවරං භාජෙතුකාමා සනතිපතීංසු. තෙපි එවමාහංසු: “ඉමානි ඛො ආටුසො සඤ්ඤිකානි විවරානි භාජිසිස්සන්ති. සාදිසිස්සසි භාග නති ?” “ආමාටුසො සාදිසිස්සාමි” ති තතොපි විවරභාගං ගතොතා අඤ්ඤං ආචාරාසං අගමාසි. තත්ථ භික්ඛු විවරං භාජෙතුකාමා සනතිපතීංසු. තෙපි එවමාහංසු: “ඉමානි ඛො ආටුසො සඤ්ඤිකානි විවරානි භාජිසිස්සන්ති. සාදිසිස්සසි භාගනති ?” “ආමාටුසො සාදිසිස්සාමි” ති තතොපි විවරභාගං ගතොතා මහනතං විවරභාගිඤ්ඤං² ආදාය පුතඳෙව සාවඤ්ඤිං පට්ඨාගඤ්ඤි.

33. භික්ඛු එවමාහංසු: “මහාපුඤ්ඤෙය්‍ය සිං ආටුසො උපනඤ්ඤ, ඛන්‍රං තෙ විවරං උප්පනනති.” “කුතො මෙ ආටුසො පුඤ්ඤං ? ඉධාං ආටුසො සාවඤ්ඤිං වස්සං ටුජෙථා අඤ්ඤන්තරං ගාමිකාචාරාසං අගමාසි. තත්ථ භික්ඛු විවරං භාජෙතුකාමා සනතිපතීංසු. තෙ මං³ එවමාහංසු: ‘ඉමානි ඛො ආටුසො සඤ්ඤිකානි විවරානි භාජිසිස්සන්ති. සාදිසිස්සසි භාග නති.’ ‘ආමාටුසො සාදිසිස්සාමි’ ති තතො විවරභාගං ගතොතා අඤ්ඤං ආචාරාසං අගමාසි. තත්ථ භික්ඛු විවරං භාජෙතුකාමා සනතිපතීංසු. තෙපි මං එවමාහංසු: ‘ඉමානි ඛො ආටුසො සඤ්ඤිකානි විවරානි භාජිසිස්සන්ති. සාදිසිස්සසි භාගනති.’ ‘ආමාටුසො සාදිසිස්සාමි’ ති තතොපි විවරභාගං ගතොතා අඤ්ඤං ආචාරාසං අගමාසි. තත්ථ භික්ඛු විවරං භාජෙතුකාමා සනතිපතීංසු. තෙපි මං එවමාහංසු: ‘ඉමානි ඛො ආටුසො සඤ්ඤිකානි විවරානි භාජිසිස්සන්ති. සාදිසිස්සසි භාගනති.’ ‘ආමාටුසො සාදිසිස්සාමි’ ති තතොපි විවරභාගං අඤ්ඤං. එවං මෙ ඛන්‍රං විවරං උප්පනන”නති.

34. “කිං පන ත්වං ආටුසො උපනඤ්ඤ, අඤ්ඤන්‍ර චස්සං ටුජෙථා අඤ්ඤන්‍ර විවරභාගං සාදිසි”ති⁴ “එවමාටුසො” ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨිජ්ඣා -පෙ- තෙ උප්පාදානති. ඛිට්ඨනති. පිපාචෙවනති: “කථං හි නාම ආයස්මා උපනඤ්ඤ සක්‍යපුතොතා අඤ්ඤන්‍ර චස්සං ටුජෙථා අඤ්ඤන්‍ර විවරභාගං සාදිසිස්සති” ති.

35. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. “සච්චං කීර ත්වං උපනඤ්ඤ, අඤ්ඤන්‍ර චස්සං ටුජෙථා අඤ්ඤන්‍ර විවරභාගං සාදිසි” ති. “සච්චං භගවා”. පිගරභි බුද්ධො භගවා: “කථං හි නාම ත්වං මොඝපුරිස, අඤ්ඤන්‍ර චස්සං ටුජෙථා අඤ්ඤන්‍ර විවරභාගං සාදිසිස්සසි, තොතං මොඝපුරිස, අප්පසනනානං වා පසාදාය -පෙ- පිගරභිත්වා ඛමමි කථං කත්වා භික්ඛු ආමනොතසි: න භික්ඛවෙ අඤ්ඤන්‍ර චස්සං ටුජෙථා අඤ්ඤන්‍ර විවරභාගො සාදිසිතබ්බො. යො සාදි- යෙය්‍ය ආපත්ති උක්ඛවස්සා” ති.

36. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා උපනඤ්ඤ සක්‍යපුතොතා එතො ද්විසු ආචාරෙසු චස්සං වසි “එවං මෙ ඛන්‍රං විවරං උප්පජ්ඣස්සති” ති. අථ ඛො තෙසං භික්ඛුතං එතද්දහොසි: “කථන්‍ර ඛො ආයස්මතො උප- නඤ්ඤස්ස සක්‍යපුතොතො විවරපට්ඨිපො දාතබ්බො” ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. “දෙථ භික්ඛවෙ, මොඝපුරිසස්ස එකාගිප්පායං.”

1. “තත්ථ භික්ඛු” ම ජ සං. 2. “භාජිසිස්ස” ම ජ සං. PTS.
 3. “තෙපි මං” PTS. අ වි. ජ වි. භො වි.
 4. “සාදිසිස්සති” භො වි. ම හු ප. ජ වි.

32. එකල්හි ශාක්‍යපුත්‍රිය වූ ආයුෂමත් උපනඤ්ඤ ස්ථවිර තෙමේ සැබෑකැන්වුවර වස් වෑස නිම කෙළේ එක්තරා ගමක පිහිටි ආවාසයකට ගියේ ය. එහි භික්‍ෂුහු සිටුරු බෙදනු කැමැති ව රැස් වූහ. ඒ භික්‍ෂුහු “ඇවැන, සහසතු වූ මේ සිටුරු බෙදනු ලැබේ. කොටස ඉවසන්නෙහි ද” යි (උපනඤ්ඤ තෙරුන්) විවාදාහු ය. “ඇවැත්ති, එසේ ය. ඉවසන්නෙමි” යි එතැනින් සිටුරුකොටස ගෙණ අන් ආවාසයකට ගියේ ය. එහි ද භික්‍ෂුහු සිටුරු බෙදනු කැමැති ව රැස් වූහ. ඒ භික්‍ෂුහු ද “ඇවැන, සහසතු වූ මේ සිටුරු බෙදනු ලැබේ. කොටස ඉවසන්නෙහි ද” යි මෙසේ ඇසූහ. “ඇවැත්ති, එසේ ය. ඉවසන්නෙමි” යි එතැනින් ද සිටුරුකොටස ගෙණ අන් ආවාසයකට ගියේ ය. එහි ද භික්‍ෂුහු සිටුරු බෙදනු කැමැති ව රැස් වූහ. ඒ භික්‍ෂුහු ද ඇවැන, සහසතු වූ මේ සිටුරු බෙදනු ලැබේ. කොටස ඉවසන්නෙහි ද” යි මෙසේ ඇසූහ. “ඇවැත්ති, එසේ ය. ඉවසන්නෙමි” යි එතැනින් ද සිටුරුකොටස පිළිගෙණ මහත් සිටුරුපොදියක් ගෙණ නැවැත සැවැත්වුවරට පෙරලා ආයේ ය.

33. භික්‍ෂුහු “ඇවැන, උපනඤ්ඤ, තෝ මහපිණැන්තෙහි ය. ඔබට බොහෝ සිටුරු ලැබී තිබේ” යි මෙසේ කීහ. “ඇවැත්ති, මට පින් කොයින් ද? ඇවැත්ති, මම මෙහි සැවැත්වුවර වස් වෑස නිම කෙළෙමි එක්තරා ගමක පිහිටි ආවාසයකට ගියෙමි. එහි භික්‍ෂුහු සිටුරු බෙදනු කැමැති ව රැස් වූහ. ඒ භික්‍ෂුහු ‘ඇවැත්ති, මේ සහසතු වූ සිටුරු බෙදනු ලැබේ. කොටස ඉවසන්නෙහි ද’ යි මාගෙන් මෙසේ ඇසූහ. ‘ඇවැත්ති, එසේ ය. ඉවසන්නෙමි’ යි එතැනින් සිටුරුකොටස ගෙණ අන් ආවාසයකට ගියෙමි. එහි ද භික්‍ෂුහු සිටුරු බෙදනු කැමැති ව රැස් වූහ. ඒ භික්‍ෂුහු ද ‘ඇවැනති, මේ සහසතුසිටුරු බෙදනු ලැබේ. කොටස ඉවසන්නෙහි ද’ යි මාගෙන් මෙසේ ඇසූහ. ‘ඇවැත්ති, එසේ ය. ඉවසන්නෙමි’ යි එතැනින් ද සිටුරු කොටස ගෙණ අන් ආවාසයකට ගියෙමි. එහි ද භික්‍ෂුහු සිටුරු බෙදනු කැමැති ව රැස් වූහ. ඒ භික්‍ෂුහු ද ‘ඇවැන, මේ සහසතුසිටුරු බෙදනු ලැබේ. කොටස ඉවසන්නෙහි ද’ යි මාගෙන් මෙසේ ඇසූහ. ‘ඇවැත්ති, එසේ ය. ඉවසන්නෙමි’ යි එතැනින් ද සිටුරුකොටස ගත්තෙමි. මට බොහෝ සිටුරු ලැබුනේ මෙසේ ය” යි කී ය.

34. “ඇවැන, උපනඤ්ඤ, කිම? තෝ අන් නැතෙක වස් වෑස නිම කෙළෙහි අන් නැතෙක සිටුරු කොටස ඉවසුයෙහි ද” යි ඇසූහ. “ඇවැත්ති, එසේ” යි කී ය. අලොච්ඡ වූ -පෙ- යනු ඒ භික්‍ෂුහු වෙත් ද, ඒ භික්‍ෂුහු “ශාක්‍යපුත්‍රිය වූ ආයුෂමත් උපනඤ්ඤ තෙමේ කෙසේ නම් අන් නැතෙක වස් වෑස නිම කෙළේ අන් නැතෙක සිටුරු කොටස ඉවසී ද” යි අවමන් කෙරෙත්. නින්දා කෙරෙත්. දෙස් කීයත්.

35. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “උපනඤ්ඤ, සැබෑ ද? තෝ අන් නැතෙක වස් වෑස නිම කෙළෙහි අන් නැතෙක සිටුරු කොටස ඉවසුයෙහි ද?” “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, සැබෑ ය.” භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ ගැරුණු සේක. “හිස් පුරුෂය, අන් නැතෙක වස් වෑස නිම කෙළෙහි අන් නැතෙක සිටුරු කොටස කෙසේ නම් ඉවසුයෙහි ද? හිස් පුරුෂය, මෙය නො පැහැදිනවුන්ගේ පැහැදීම පිණිස තෝ නො වේ. -පෙ- ගරුණා දුනාමි කුණා කොට ‘මහණෙනි, අන් නැතෙක වස් වෑස නිම කලහු විසින් අන් නැතෙක සිටුරු කොටස නො ඉවසිය යුතු ය. යමෙක් ඉවසන්නේ නම්, දුකුලාඇවැත් වේ” යි වදාල සේක.

36. එකල්හි ශාක්‍යපුත්‍රිය වූ ආයුෂමත් උපනඤ්ඤ ස්ථවිර තෙමේ “මෙසේ ඇති කල්හි මට බොහෝ සිටුරු ලැබෙන්නේ ය” යි හුදකලා වූයේ ආවාස දෙකක වස් විසි ය. එකල්හි ඒ භික්‍ෂුන්ට “ශාක්‍යපුත්‍රිය වූ ආයුෂමත් උපනඤ්ඤ තෙරුන්ට කෙසේ නම් සිටුරුකොටස දිය යුතු ද” යි අදහස් වී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, හිස් පුරුෂයාට එක් (පුද්ගලයෙකුගේ) කොටසක් දෙවු” යි වදාල සේක.

37. “ඉඛ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු එකො දඹසු ආවාසෙසු වසං වසති ‘එවං මෙ ඛත්‍රා විවරං උපපජ්ජියති’ ති. සචෙ අමුත්‍ර උපවසං වසති, අමුත්‍ර උපවසං වසති, අමුත්‍ර උපවසං, අමුත්‍ර උපවසං විවරපට්ඨිංසො දුතඛෙඛා. යඤ්චා පන ඛත්‍රකරං වසති, තනො විවරපට්ඨිංසො දුතඛෙඛා” ති.

38. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරංසං භික්ඛුනො කුච්ඡ්චිකාරා-ඛාඛො හොති. සො සකක මුත්තකාරිසෙ පලිපනොතා සෙති. අඵ ඛො භගවා ආයසමනා ආනාදෙන පච්ඡාසමනෙන සෙනාසනචාරිකං ආතිණ්ඩි-නොතා යෙන තස්ස භික්ඛුනො විහාරො තෙනුපසඞ්කමි.

39. අදදසා ඛො භගවා තං භික්ඛුං සකෙ මුත්තකාරිසෙ පලිපනං සෙමානං¹. දිසවාන යෙන සො භික්ඛු තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්ථා තං භික්ඛුං එතදවොච: “කිං තෙ භික්ඛු, ආඛාඛො” ති. “කුච්ඡ්චිකාරො මෙ භගවා” ති. “අජචි පන තෙ භික්ඛු, උපට්ඨාකො” ති. “නජචි භගවා” ති. “කිසස්ස තං භික්ඛු න උපට්ඨෙනති” ති.² “අභං ඛො නනොත භික්ඛුනං අකාරකො. තෙන මං භික්ඛු න උපට්ඨෙනති” ති.

40. අඵ ඛො භගවා ආයසමනං ආනදං ආමනොසී: “ගච්ඡානදං, උදකං ආඛරං. ඉමං භික්ඛුං නභාපෙස්සාමා” ති. “එවං භනොත” ති ඛො ආයසමා ආනදෙඤ්ඤ භගවතො පටිසසුත්ථා උදකං ආඛරි. භගවා උදකං ආසිඤ්ඤී. ආයසමා ආනදෙඤ්ඤ පටිඛොට්ඨි. භගවා සීසතො අභගහෙසී. ආයසමා ආනදෙඤ්ඤ පාදතො. උට්ඨාරෙත්ථා මඤ්චකෙ නිපාතෙසුං.

41. අඵ ඛො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පඤ්ඤානෙ භික්ඛුසඞ්කං සනතිපාතාපෙත්ථා භික්ඛු පටිපුච්ඡී: “අජචි භික්ඛවෙ, අමුක්කස්මිං විහාරෙ භික්ඛු ගිලානො” ති. “අජචි භගවා” ති. “කිං තස්ස භික්ඛවෙ, භික්ඛුනො ආඛාඛො” ති. “තස්ස නනොත ආයසමනො කුච්ඡ්චිකාරාඛාඛො” ති. “අජචි පන භික්ඛවෙ, තස්ස භික්ඛුනො උපට්ඨාකො” ති. “නජචි භගවා” ති. “කිසස්ස තං භික්ඛු න උපට්ඨෙනති” ති. “එසො භනොත, භික්ඛු භික්ඛුනං අකාරකො. තෙන තං භික්ඛු න උපට්ඨෙනති” ති.

42. “නජචි චො භික්ඛවෙ, මාතා, නජචි පීතා, යෙ චො උපට්ඨහෙයස්සං. තුඤ්ඤ වෙ භික්ඛවෙ, අඤ්ඤාදඤ්ඤාදං න උපට්ඨතිස්සඵ, අඵ කො චරති උපට්ඨතිස්සති. යො භික්ඛවෙ, මං උපට්ඨහෙය්සා, යො ගිලානං උපට්ඨ-හෙය්සා. සචෙ උපජ්ඣායො හොති, උපජ්ඣායෙන යාවජ්චං උපට්ඨානඛෙඛා. වුට්ඨානමස්ස ආගමෙනඛං. සචෙ ආචරිතො හොති, ආචරිතෙන යාවජ්චං උපට්ඨානඛෙඛා. වුට්ඨානමස්ස ආගමෙනඛං. සචෙ සද්ධිවිකාරිකො හොති, සද්ධිවිකාරිකෙන යාවජ්චං උපට්ඨානඛෙඛා. වුට්ඨානමස්ස ආගමෙනඛං. සචෙ අනොතවාසිකො හොති, අනොතවාසිකෙන යාවජ්චං උපට්ඨානඛෙඛා. වුට්ඨානමස්ස ආගමෙනඛං. සචෙ සමානුපජ්ඣායකො හොති, සමානුපජ්ඣා-යකෙන යාවජ්චං උපට්ඨානඛෙඛා. වුට්ඨානමස්ස ආගමෙනඛං. සචෙ සමානාචරිතකො හොති, සමානාචරිතකෙන යාවජ්චං උපට්ඨානඛෙඛා. වුට්ඨානමස්ස ආගමෙනඛං. සචෙ න හොති උපජ්ඣායො වා ආචරිතො වා සද්ධිවිකාරිකො වා අනොතවාසිකො වා සමානුපජ්ඣායකො වා සමානා-චරිතකො වා, සචෙඤ්ඤ උපට්ඨානඛෙඛා. නො චෙ උපට්ඨහෙය්සා, ආපනති දුක්ඛංස්ස.

1. “සයමනං” ම ජ සං PTS 2. “උපට්ඨෙනති” ම ජ සං.

37. “මහණෙනි, ලෙහි මහණෙක් තෙමේ ‘මෙසේ ඇති කල්හි මට බොහෝ සිටුරු ලැබෙන්නේ ය’ යි හුදකලා ව ආවාස දෙතෙකක් වස් වසති. ඉදින් අසවල් තැන අඩක් වෙසේ ද, අසවල් තැන අඩක් වෙසේ ද, අසවල් තැන භාගයක් ද, අසවල් තැන භාගයක් දැයි (මෙසේ) සිටුරුකොටස දිය යුතු ය. යම් තැනෙක වැසියන් වෙසේ නම්, එතැනින් (එක් පුද්ගලයකු ලබන සම්පූර්ණ) සිටුරු කොටස දිය යුතු ය” යි වදාලන.*

38. එකල්හි එක්තරා මහණකුගට කුස රුජාවක් වේ. හෙ තෙමේ සිය මලමුත්තයෙහි වැනිරි ගොවි සි. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනාද තෙරුන් පසු ව යන මහණනු කොට සෙනාසනවාරිකාවෙහි වසිනා සේක් ඒ මහණකුගේ විහාරයට වැසියන.

39. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සවකියමලමුත්තයෙහි වැනිරි නිදන එ මහණනු දුටු සේක. දැක ඒ මහණනු වෙතට වැසී සේක. වැඩ “මහණ තාගේ ආබාධය කීමැ” යි ඒ මහණනු විචාල සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මට කුස රුජාවක් වේ”. “මහණ, තට උපසාධයකයෙක් ඇත්තේ ද?” “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, නැත”. කුමක් හෙයින් භික්ෂුහු තට උවැටන් නො කෙරෙත් ද?” “සාමිනි, මම භික්ෂුන්ට (උවැටන්) නො කරන්නෙක් වෙමි. එහෙයින් භික්ෂුහු මට උවැටන් නො කෙරෙත්”.

40. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “ආනන්දය, යව. දිය ගෙණ එව. මේ මහණ තාවමු” යි ආයුෂමත් අනාද තෙරුන්ට වදාල සේක. “සාමිනි, එසේ ය” යි ආයුෂමත් ආනන්දසථවිර තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී දිය ගෙණ ආයෙය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දිය මන් කලහ. ආයුෂමත් ආනන්ද සථවිර තෙමේ සේදුසේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හිසින් ගත් සේක. ආයුෂමත් ආනන්ද සථවිර තෙමේ දෙපසින් ගත්තේ ය. (මෙසේ) ඔසොවා ඇදෙහි ගොවා දුහ.

41. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කරුණයෙහි භික්ෂුසංඝයා රැස් කරවා: “මහණෙනි, අසවල් විහාරයෙහි හිලන් මහණෙක් ඇත්තේ ද?” යි භික්ෂුන් විචාල සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඇත්තේ ය”. “මහණෙනි, ඒ මහණකුගේ ආබාධය කීම?” “සාමිනි, ඒ ආයුෂමත්තයට කුස රුජාවක් වේ”. “මහණෙනි, ඒ මහණකුට උවැටන් කරන්නෙක් වේ ද?” “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, නැත්තේ ය”. “කුමක් හෙයින් භික්ෂුහු ඔහුට උවැටන් නො කරන් ද?” “සාමිනි, මේ මහණ තෙමේ භික්ෂුන්ට උවැටන් නො කරන්නෙක් වේ. එහෙයින් භික්ෂුහු ඔහුට උවැටන් නො කෙරෙත්” යි කී හ.

42. “මහණෙනි, යම් කෙනෙක් නොටට උවැටන් කරන්නාහු ද, තොටට එබඳු මවක් තැන. පියෙක් තැන. මහණෙනි, තෙපි ඔටුනොටුන්ට උවැටන් නො කරන්නහු නම් එකල්හි කවරෙක් උවැටන් කරන්නේ ද? මහණෙනි, යමෙක් මාගේ අවවාදය කරන්නේ නම්, හෙ තෙමේ හිලනහුට උවැටන් කරන්නේ ය. උපාධිත්‍යයයෙක් වේ නම්, උපාධිත්‍යයයා විසින් ජීවත් වන තෙක් උවැටන් කල යුතු ය. ඔහුගේ ලෙසින් නැගී සිටීම බලාපොරොත්තු විය යුතු ය. ඇදුරෙක් වේ නම්, ඇදුරා විසින් ජීවත් වන තෙක් උවැටන් කල යුතු ය. ඔහුගේ ලෙසින් නැගී සිටීම බලාපොරොත්තු විය යුතු ය. සඳ්ධිවිහාරිකයෙක් වේ නම්, සඳ්ධිවිහාරිකයා විසින් ජීවත් වන තෙක් උවැටන් කල යුතු ය. ඔහුගේ ලෙසින් නැගී සිටීම බලාපොරොත්තු විය යුතු ය. අතැවැසියෙක් වේ නම්, අතැවැසියා විසින් ජීවත් වන තෙක් උවැටන් කල යුතු ය. ඔහුගේ ලෙසින් නැගී සිටීම බලාපොරොත්තු විය යුතු ය. සමානොපාධිත්‍යයෙක්* වේ නම්, සමානොපාධිත්‍යයා විසින් ජීවත් වන තෙක් උවැටන් කල යුතු ය. ඔහුගේ ලෙසින් නැගී සිටීම බලාපොරොත්තු විය යුතු ය. සමානාවාය්‍යීයෙක්* වේ නම් සමානාවාය්‍යීයා විසින් ජීවත් වන තුරු උවැටන් කල යුතු ය. ඔහුගේ ලෙසින් නැගී සිටීම බලාපොරොත්තු විය යුතු ය. උපාධිත්‍යයයෙක් හෝ ආවාය්‍යීයෙක් හෝ සඳ්ධිවිහාරිකයෙක් හෝ අතැවැසියෙක් හෝ සමානොපාධිත්‍යයෙක් හෝ සමානාවාය්‍යීයෙක් හෝ නො වේ නම්, සභික්‍යා විසින් උවැටන් කල යුතු ය. උවැටන් නො කරන්නේ නම්, දුකුලාආවාච් වේ.

* උපහ්‍රස්‍ය බලන.

43. “පඤ්චති භික්ඛවෙ, අඛෙගති සමන්තාගතො ගිලානො දුපටෙඨා හොති: අසප්පායකාරී හොති, සප්පායෙ මත්තං න ජානාති, හෙසප්පං න පටිසෙවිතා හොති, අත්ඤාමස්ස ගිලානුපට්ඨාකස්ස යථාභුතං ආබාධං නාචිකත්තා හොති අභික්ඛමන්තං වා අභික්ඛමති නි පටික්ඛමන්තං වා පටික්ඛමති ති සීතං වා සීහොති, උප්පන්නානං සාරීරිකානං වෙදනානං දුක්ඛානං නිප්පානං¹ බරානං කට්ඨකානං අසාදානං අමනාපානං පාණ්හරානං අතිවාසකජාතීකො හොති, ඉමෙහි බො භික්ඛවෙ, පඤ්චගඛෙගති සමන්තාගතො ගිලානො දුපටෙඨා හොති.

44. “පඤ්චති භික්ඛවෙ, අඛෙගති සමන්තාගතො ගිලානො සුපටෙඨා හොති: සප්පායකාරී හොති, සප්පායෙ මත්තං ජානාති, හෙසප්පං පටිසෙවිතා හොති, අත්ඤාමස්ස ගිලානුපට්ඨාකස්ස යථාභුතං ආබාධං ආචිකත්තා හොති අභික්ඛමන්තං වා අභික්ඛමති නි පටික්ඛමන්තං වා පටික්ඛමති ති සීතං වා සීහොති, උප්පන්නානං සාරීරිකානං වෙදනානං දුක්ඛානං නිප්පානං බරානං කට්ඨකානං අසාදානං අමනාපානං පාණ්හරානං අතිවාසකජාතීකො හොති, ඉමෙහි බො භික්ඛවෙ, පඤ්චගඛෙගති සමන්තාගතො ගිලානො සුපටෙඨා හොති.

45. “පඤ්චති භික්ඛවෙ, අඛෙගති සමන්තාගතො ගිලානුපට්ඨාකො තාලං ගිලානං උපට්ඨාභු: න පට්ඨලො හොති හෙසප්පං සංවිධාභු, සප්පායාසප්පායං න ජානාති අසප්පායං උපනාමෙති සප්පායං අපනාමෙති, ආමිසන්තරො ගිලානං උපට්ඨාති නො මෙත්තනවිත්තො, ජෙගුච්ඡි හොති උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙලං වා වන්තං වා නීනාභු, න පට්ඨලො හොති ගිලානං කාලෙන කාලං ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙභු සමාදපෙභු සමුත්තනජෙභු සමප්පායෙභු, ඉමෙහි බො භික්ඛවෙ, පඤ්චගඛෙගති සමන්තාගතො ගිලානුපට්ඨාකො තාලං ගිලානං උපට්ඨාභු.

46. “පඤ්චති භික්ඛවෙ, අඛෙගති සමන්තාගතො ගිලානුපට්ඨාකො අලං ගිලානං උපට්ඨාභු: පට්ඨලො හොති හෙසප්පං සංවිධාභු, සප්පායාසප්පායං ජානාති අසප්පායං අපනාමෙති සප්පායං උපනාමෙති, මෙත්තනවිත්තො ගිලානං උපට්ඨාති නො ආමිසන්තරො, අජෙගුච්ඡි හොති උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙලං වා වන්තං වා නීනාභු, පට්ඨලො හොති ගිලානං කාලෙන කාලං ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙභු සමාදපෙභු සමුත්තනජෙභු සමප්පායෙභු, ඉමෙහි බො භික්ඛවෙ, පඤ්චගඛෙගති සමන්තාගතො ගිලානුපට්ඨාකො අලං ගිලානං උපට්ඨාභු” නති.

47. තෙන බො පන සමයෙන ද්වෙ භික්ඛු කොසලෙසු ජනපදෙසු අඤ්ඤාමග්ගපට්ටන්තා හොනති. තෙ අඤ්ඤාගරං ආවාසං උපගච්ඡංසු. තත්ථ අඤ්ඤාගරො භික්ඛු ගිලානො හොති. අථ බො තෙසං භික්ඛුනං ඒතදකොසි: “හගච්ඡා බො ආට්ඨසො ගිලානුපට්ඨානං චණ්ණිතං. හන්ද මයං ආට්ඨසො ඉමං භික්ඛුං උපටෙඨා” ති² තෙ තං උපට්ඨතිංසු. සො තෙහි උපට්ඨියමානො³ කාලමකාසි.

1 “නිබ්බානං” මජ්ඣ. PTS. තො. 8. ම. 3. 2. 2. “උපට්ඨිකමාන” මජ්ඣ. PTS. 3. “උපට්ඨිකියමානො” මජ්ඣ. PTS.

43. “මහණෙනි, කරුණු පසකින් යුත් ගිලන් තෙමේ උවැටන් නොකට හැකි වේ: (යම් ගිලනෙක්) අභිතදෙය කරන්නේ ද, භිතදෙයෙහි පමණ නො දන්නේ ද, බෙහෙත් නැවැත නැවැත සෙවනය නො කරන්නේ ද, වැඩෙන්නා වූ රොගය වැඩේ ය සි ද දුරු වන්නා වූ රොගය දුරු වේ ය සි ද පවත්නා වූ රොගය පවති සි ද වැඩ කැමැත්තා වූ ගිලන් උවැටන් කරන්නහුට ඇති සැටියෙන් ආබාධය ප්‍රකාශ කොට නො කියන්නේ ද, උපන්නා වූ සිරුරෙහි වූ දුක් වූ නියුණු වූ රළු වූ කටුක වූ අමිහිරි වූ මන නො වඩන්නා වූ දිවි හැර ගන්නා වූ වෙදනාවන් නො ඉවසන ස්වභාව ඇත්තේ ඵෙ ද, මහණෙනි, මේ කරුණු පසින් යුත් ගිලන් තෙමේ උවැටන් කලහැකි නො වේ.

44. “මහණෙනි, කරුණු පසකින් යුත් ගිලන් තෙමේ පහසුවෙන් උවැටන් කල හැකි වේ: (යම් ගිලනෙක්) භිතදෙය කරන්නේ ද, භිතදෙයෙහි පමණ දන්නේ ද, බෙහෙත් නැවත නැවැත සෙවනය කරන්නේ ද, වැඩෙන්නා වූ රොගය වැඩේ ය සි ද දුරු වන්නා වූ රොගය දුරු වේ ය සි ද පවත්නා වූ රොගය පවති සි ද වැඩ කැමැත්තා වූ ගිලන් උවැටන් කරන්නහුට ඇති සැටියෙන් ආබාධය ප්‍රකාශ කොට කියන්නේ ද, උපන්නා වූ සිරුරෙහි වූ දුක් වූ නියුණු වූ රළු වූ කටුක වූ අමිහිරි වූ මන නො වඩන්නා වූ දිවි හැර ගන්නා වූ වෙදනාවන් ඉවසන ස්වභාව ඇත්තේ ඵෙ ද, මහණෙනි, මේ කරුණු පසින් යුත් ගිලන් තෙමේ ඉතා පහසුවෙන් උවැටන් කල හැක්කේ ය.

45. “මහණෙනි, කරුණු පසකින් යුත් ගිලානුපට්ඨාක තෙමේ ගිලනහුට උවැටන් කරන්නට නො සුදුසු ය: (යමෙක්) බෙහෙත් යොදන්නට සමඪී නො වේ ද, භිතඅභිතදෙය නො දනී ද අභිතදෙය ලං කර සි ද භිතදෙය බැහැර කර සි ද, ආමිෂයක් (ලාභයක්) කැමැත්තේ ගිලනහුට උවැටන් කර සි ද මෙත් සිත් ඇත්තේ උවැටන් නො කර සි ද, මලමු හෝ කෙල හෝ වමනය හෝ බැහැර කරන්නට පිළිකුල් ඇත්තේ ද, කලින් කල දැනුම් කතාවෙන් ගිලනහුට කරුණු දක්වන්නට (එහි ඔහු) සමාදන් කරවන්නට නියුණු කරවන්නට සමඪී නො වේ ද, මහණෙනි, මේ කරුණු පසින් යුත් ගිලානුපට්ඨාක තෙමේ ගිලනහුට උවැටන් කරන්නට සුදුසු නො වේ.

46. “මහණෙනි, කරුණු පසකින් යුත් ගිලානුපට්ඨාක තෙමේ ගිලනහුට උවැටන් කරන්නට සුදුසු ය: (යමෙක්) බෙහෙත් යොදන්නට සමඪී වේ ද, භිතඅභිතදෙය දනී සි ද අභිතදෙය බැහැර කෙරෙ සි ද භිතදෙය ලං කෙරෙ සි ද, ආමිෂයක් නො කැමැත්තේ මෙත් සිත් ඇති ව ගිලනහුට උවැටන් කෙරෙ සි ද, මලමු හෝ කෙල හෝ වමනය හෝ බැහැර කරන්නට පිළිකුල් ඇත්තේ නො වේ ද, කලින් කල දැනුම් කතාවෙන් ගිලනහුට කරුණු දක්වන්නට (එහි ඔහු) සමාදන් කරවන්නට උත්සාහවත් කරවන්නට සකුටු කරවන්නට සමඪී වේ ද, මහණෙනි, මේ කරුණු පසින් යුත් ගිලානුපට්ඨාක තෙමේ ගිලනහුට උවැටන් කරන්නට සුදුසු වේ.”

47. එකල්හි දෙනමක් හික්කුනු කොසොල් දනව්වෙහි දීඪිමායීටට පිලිපන්නාහු වෙත්. ඔහු එක්තරා ආවාසයකට එළඹියහ. එහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වූයේ වේ. එකල්හි ඒ හික්කුන්ට “ඇවැත්නි, ගිලන් උවැටන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වණ්ණා කරණ ලද්දේ ය. ඇවැත්නි, එහෙයින් අපි මේ මහණහට උවැටන් කරමු” යි අදහස් වී ය. ඔහු ඒ මහණහුට උවැටන් කලහ. ඔවුන් විසින් උවැටන් කරණු ලබන ඒ මහණ තෙමේ කලුරිය භෝජ් ය.

48. අඵ බො තෙන භික්ඛු තස්ස භික්ඛුනො පත්තච්චරං ආදාය සාවජන්ඨං ගන්ත්වා නගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. භික්ඛුස්ස භික්ඛවෙ, කාලකතෙ සඛෙසා සාමි පත්තච්චරෙ. අපි ව ගිලානුපට්ඨාකා ඛන්තාරා. අනුජානාමි භික්ඛවෙ සඛෙසන තිච්චරං. ව පත්තා. ව ගිලානුපට්ඨාකානං දදුං.

49. “එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ, දානබ්බං: තෙන ගිලානුපට්ඨාකෙන භික්ඛුනා සඛිකං උපසඛකමිත්වා එවමස්ස වචනීයො: ‘ඉන්දන්තාමො භනෙන භික්ඛු කාලකතො. ඉදං තස්ස තිච්චරං ව පත්තො වා’ ති. ව්‍යතෙනන භික්ඛුනා පටිබලෙන සඛෙසා ඤජෙපතබ්බො: ‘සුණංඤ මෙ භනෙන සඛෙසා. ඉන්දන්තාමො භික්ඛු කාලකතො. ඉදං තස්ස තිච්චරඤ්ච පත්තො ව. යදි සඛිකස්ස පත්තකල්ලං, සඛෙසා ඉමං තිච්චරඤ්ච පත්තඤ්ච ගිලානුපට්ඨාකානං දදෙය්‍ය. එසා ඤන්ති. සුණංඤ මෙ භනෙන සඛෙසා. ඉන්දන්තාමො භික්ඛු කාලකතො. ඉදං තස්ස තිච්චරඤ්ච පත්තො ව. සඛෙසා ඉමං තිච්චරඤ්ච පත්තඤ්ච ගිලානුපට්ඨාකානං දෙති. යස්සායසච්චතො ඛමති ඉමස්ස තිච්චරස්ස ව පත්තස්ස ව ගිලානුපට්ඨාකානං දනං, සො ඤුණ්හස්ස. යස්ස නකබමති, සො භාසෙය්‍ය. දින්නං ඉදං සඛෙසන තිච්චරඤ්ච පත්තො ව ගිලානුපට්ඨාකානං. ඛමති සඛිකස්ස. තස්මා ඤුණති. එවමෙනං ධාරයාමි” ති.

50. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො සාමණේරො කාලකතො නොති. නගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “සාමණේරස්ස භික්ඛවෙ, කාලකතෙ සඛෙසා සාමි පත්තච්චරෙ. අපි ව ගිලානුපට්ඨාකා ඛන්තාරා. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සඛෙසන ච්චරඤ්ච පත්තං ව ගිලානුපට්ඨාකානං දදුං.”

51. “එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ, දානබ්බං: තෙන ගිලානුපට්ඨාකෙන භික්ඛුනා සඛිකං උපසඛකමිත්වා එවමස්ස වචනීයො: ‘ඉන්දන්තාමො භනෙන, සාමණේරෙ කාලකතො. ඉදං තස්ස ච්චරඤ්ච පත්තො වා’ ති. ව්‍යතෙනන භික්ඛුනා පටිබලෙන සඛෙසා ඤජෙපතබ්බො: ‘සුණංඤ මෙ භනෙන සඛෙසා. ඉන්දන්තාමො සාමණේරො කාලකතො. ඉදං තස්ස ච්චරඤ්ච පත්තො ව. යදි සඛිකස්ස පත්තකල්ලං, සඛෙසා ඉමං ච්චරඤ්ච පත්තඤ්ච ගිලානුපට්ඨාකානං දදෙය්‍ය. එසා ඤන්ති. සුණංඤ මෙ භනෙන සඛෙසා. ඉන්දන්තාමො සාමණේරො කාලකතො. ඉදං තස්ස ච්චරඤ්ච පත්තො ව. සඛෙසා ඉමං ච්චරඤ්ච පත්තඤ්ච ගිලානුපට්ඨාකානං දෙති. යස්සායසච්චතො ඛමති ඉමස්ස ච්චරස්ස ව පත්තස්ස ව ගිලානුපට්ඨාකානං දනං, සො ඤුණ්හස්ස. යස්ස නකබමති, සො භාසෙය්‍ය. දින්නං ඉදං සඛෙසන ච්චරඤ්ච පත්තො ව ගිලානුපට්ඨාකානං. ඛමති සඛිකස්ස. තස්මා ඤුණති. එවමෙනං ධාරයාමි” ති.

52. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු ව සාමණේරො ව ගිලානං උපට්ඨතිංසු. සො තෙති උපට්ඨිමානො කාලමකාසි. අඵ බො තස්ස ගිලානුපට්ඨාකස්ස භික්ඛුනො එතදනොසි: “කඵනනු බො ගිලානුපට්ඨාකස්ස සාමණේරස්ස ච්චරපට්ඨිංසො දානබ්බො” ති. නගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ගිලානුපට්ඨාකස්ස සාමණේරස්ස සමකං පට්ඨිංසං දදු” තති.

48. ඉක්බිති ඒ තිඤ්ඤු ඒ කලුරිය කල මහණනුගේ පාසිටුරු ගෙන සැමැත්තුවරට ගොස් නාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, මහණකු කලුරිය කල කල්හි සමසතෙමේ පාසිටුරෙහි හිමියා වේ. එහෙත් ගිලානුපට්ඨාකයෝ බොහෝ උපකාර ඇත්තෝ වෙති. මහණෙනි, සමසයා විසින් තුන් සිටුර ද පාත්‍රය ද ගිලානුපට්ඨාකයන්ට දෙන්නට අනුදනිමි.

49. “මහණෙනි, මෙසේ දිය යුතු ය: ඒ ගිලානුපට්ඨාක මහණනු විසින් සමසයා වෙත එලඹ ‘සවාමීනි, මෙනම් ඇති මහණ තෙමේ කලුරිය කෙළේ ය. මේ ඒ මහණනුගේ තුන් සිටුර ය. මේ පාත්‍රය’ යි මෙසේ කිය යුතු වන්නේ ය. ව්‍යසන ප්‍රතිබල වූ මහණකු විසින් සමස තෙමේ දන්විය යුත්තේ ය: සවාමීනි, ‘සමස තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. මෙනම් ඇති මහණ තෙමේ කලුරිය කෙළේ ය. මේ ඔහුගේ තුන් සිටුර ද පාත්‍රය ද වේ. ඉදින් සමසයාගට පැමිණි කල් ඇත්තේ නම්, සමස තෙමේ මේ තුන් සිටුර ද පාත්‍රය ද ගලානොපසවායකයන්ට දෙන්නේ ය. මේ දැන්වීම ය. සවාමීනි, සමසතෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. මෙනම් ඇති මහණ තෙමේ කලුරිය කෙළේ ය. මේ ඔහුගේ තුන් සිටුර ද පාත්‍රය ද වේ. සමස තෙමේ මේ තුන් සිටුර ද පාත්‍රය ද ගිලානුපට්ඨාකයන්ට දෙයි. යම් ආශ්‍රමනකුනට මේ තුන් සිටුරත් පාත්‍රයත් ගිලානුපට්ඨාකයන්ට දීම රුචි වේ නම්, හෙ තෙමේ තුණ්ණිමුතු වේවා. යමකුට රුචි නො වේ නම්, හෙ තෙමේ කියාවා. සමසයා විසින් මේ තුන් සිටුර ද පාත්‍රය ද ගිලානුපට්ඨාකයන්ට දෙන ලද්දේ ය. සමසයාට රුචි වේ. එහෙයින් තුණ්ණිමුතු වේ. මෙය මෙසේ දරමි” යි.

50. එකල්හි එක්තරා හෙරණෙක් කලුරිය කෙළේ වේ. නාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, හෙරණකු කලුරිය කල කල්හි සමස තෙමේ පාසිටුරෙහි හිමියා වේ. එහෙත් ගිලානුපට්ඨාකයෝ බොහෝ උපකාර ඇත්තාහු ය. මහණෙනි, සමසයා විසින් සිටුර ද පාත්‍රය ද ගිලානු-පට්ඨාකයන්ට දෙන්නට අනුදනිමි.”

51. “මහණෙනි, මෙසේ දිය යුතු ය: ඒ ගිලානුපට්ඨාක මහණනු විසින් සමසයා වෙත එලඹ ‘සවාමීනි, මෙනම් ඇති හෙරණ තෙමේ කලුරිය කෙළේ ය. මේ ඔහුගේ සිටුර ද පාත්‍රය ද වේ’ යි මෙසේ කිය යුතු වන්නේ ය. ව්‍යසන ප්‍රතිබල වූ මහණකු විසින් සමස තෙමේ දන්විය යුත්තේ ය: සවාමීනි, ‘සමස තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. මෙනම් ඇති හෙරණ තෙමේ කලුරිය කෙළේ ය. මේ ඔහුගේ සිටුර ද පාත්‍රය ද වේ. ඉදින් සමසයාට පැමිණි කල් ඇත්තේ නම්, සමස තෙමේ මේ සිටුර ද පාත්‍රය ද ගිලානුපට්ඨාකයන්ට දෙන්නේ ය. මේ දැන්වීම ය. සවාමීනි, සමසතෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. මෙනම් ඇති හෙරණ තෙමේ කලුරිය කෙළේ ය. මේ ඔහුගේ සිටුර ද පාත්‍රය ද වේ. සමස තෙමේ මේ සිටුර ද පාත්‍රය ද ගිලානුපට්ඨාකයන්ට දෙයි. යම් ආශ්‍රමනකුනට මේ සිටුරත් පාත්‍රයත් ගිලානුපට්ඨාකයන්ට දීම රුචි වේ නම්, හෙ තෙමේ තුණ්ණිමුතු වේවා. යමකුට රුචි නො වේ නම්, හෙ තෙමේ කියාවා. සමසයා විසින් මේ සිටුර ද පාත්‍රය ද ගිලානුපට්ඨාකයන්ට දෙන ලද්දේ ය. සමසයාට රුචි වේ. එහෙයින් තුණ්ණිමුතු වේ. මෙය මෙසේ දරමි” යි.

52. එකල්හි එක්තරා උපසපත් මහණෙක් ද හෙරණෙක් ද ගිලනකුට උවැටන් කලහ. ඔවුන් විසින් උවැටන් කරණ ලබන හෙ තෙමේ කලුරිය කෙළේ ය. එකල්හි ඒ ගිලන් උවැටන් කරණ මහණනුට “ගිලානුපට්ඨාක සාමණේරයාගට සිටුරු කොටස කෙසේ දිය යුතු දැ” යි පින් වී ය. නාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි ගිලානුපට්ඨාක සාමණේරයාගට සම කොටසක් දෙන්නට අනුදනිමි” යි.

53. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු බහුභණ්ඩො බහුපරික්ඛාරො කාලකතො භොති. භගවතො එතමන්ට ආරොවෙසුං. “භික්ඛුස්ස භික්ඛවෙ, කාලකතෙ සඤ්ඤා සාමි පත්තවිට්ඨෙ. අපි ච ගිලානු-පට්ඨාකා බහුකාරා. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සඤ්ඤන නිවිචරෙඤ්ච පත්තෙඤ්ච ගිලානුපට්ඨාකානං දදාං. යං තත්ථ ලහුභණ්ඩං ලහුපරික්ඛාරං, තං සමමුඛි-භුතෙන සඤ්ඤන භාජෙතුං. යං තත්ථ ගරුභණ්ඩං ගරුපරික්ඛාරං, තං ආගතානාගතස්ස වාතුද්දිසස්ස සඤ්ඤස්ස අවිසසජ්ජකං අවෙභසිතික” ත්ති.

54. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු නය්‍යො හුස්ඛා යෙන භගවා තෙනුපසඤ්ඤමි. උපසඤ්ඤමිත්වා භගවන්තං එතදවොච: “භගවා භනෙත්ත අනෙකපරියායෙන අපට්ච්ඡස්ස සන්තුට්ඨස්ස සලලෙඛස්ස ධුතස්ස පාසාදිකස්ස අපචයස්ස විරියාරම්භස්ස චණ්ණවාදී. ඉදං භනෙත්ත නග්ගියං අනෙකපරියායෙන අපට්ච්ඡතාය සන්තුට්ඨියා¹ සලලෙඛාය ධුතන්තාය² පාසාදිකතාය අපචයාය විරියාරම්භාය සංවත්තති. සාධු භනෙත්ත, භගවා භික්ඛුනං නග්ගියං අනුජානාතු” ති. විගර්භි බුද්ධො භගවා: “අනනුච්ඡවියං මොඝපුරිස, අනනුලොමිකං. අප්පනිරුපං. අස්සාමණ්ණකා, අකාපීයං. අකරණීයං. කථං හි නාම නිං මොඝපුරිස, නග්ගියං තිත්ථියසමාදානං සමාදිසියස්සි? තෙනං මොඝපුරිස, අප්පසන්නානං වා පසාදාය -පෙ- විගර්භිත්වා ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙත්ති: “න භික්ඛවෙ, නග්ගියං තිත්ථියසමාදානං සමාදිසිතබ්බං. යො සමාදිසෙය්‍ය, ආපනති ථුලලව්වයස්සා” ති.

55. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු කුසවීරං නිවාසෙත්වා -පෙ- වාකවීරං නිවාසෙත්වා -පෙ- ඵලකවීරං නිවාසෙත්වා -පෙ- කෙසකම්බලං නිවාසෙත්වා -පෙ- වාලකම්බලං නිවාසෙත්වා -පෙ- උලුකපකඩං නිවාසෙත්වා -පෙ- අජ්නකකිපං නිවාසෙත්වා යෙන භගවා තෙනුපසඤ්ඤමි. උපසඤ්ඤමිත්වා භගවන්තං එතදවොච: “භගවා භනෙත්ත අනෙකපරියායෙන අපට්ච්ඡස්ස සන්තුට්ඨස්ස සලලෙඛස්ස ධුතස්ස පාසාදිකස්ස අපචයස්ස විරියාරම්භස්ස චණ්ණවාදී. ඉදං භනෙත්ත, අජ්නකකිපං අනෙකපරියායෙන අපට්ච්ඡතාය සන්තුට්ඨියා සලලෙඛාය ධුතන්තාය පාසාදිකතාය අපචයාය විරියාරම්භාය සංවත්තති. සාධු භනෙත්ත, භගවා භික්ඛුනං අජ්නකකිපං අනුජානාතු” ති. විගර්භි බුද්ධො භගවා: “අනනුච්ඡවියං මොඝපුරිස, අනනුලොමිකං. අප්පනිරු-රුපං. අස්සාමණ්ණකා, අකාපීයං. අකරණීයං. කථං හි නාම නිං මොඝපුරිස, අජ්නකකිපං තිත්ථියධජං ධාරෙය්‍යස්සි. තෙනං මොඝපුරිස, අප්පසන්නානං වා පසාදාය -පෙ- විගර්භිත්වා ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙත්ති: “න භික්ඛවෙ, අජ්නකකිපං තිත්ථියධජං ධාරෙතබ්බං. යො ධාරෙය්‍ය, ආපනති ථුලලව්වයස්සා” ති

1. “සන්තුට්ඨියාය” ම ඡ සං. 2. “ධුතන්තාය” ම ඡ සං.
 Free Distribution www.aathaapi.org

51. එකල්හි බොහෝ බඩු ඇති බොහෝ පිරිකර ඇති එක්තරා මහණෙක් කලුරිය කෙළේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය ඇලකලහ. “මහණෙනි, මහණකු කලුරිය කළ කල්හි සඹ්ස නෙමේ පාසිවුරට හිමියා වේ. එහෙත් ගිලානුපට්ඨාකයෝ බොහෝ උපකාර ඇත්තාහු වෙත්. මහණෙනි, සඹ්සයා විසින් තුන් සිවුර ද පාත්‍රය ද ගිලානුපට්ඨාකයන්ට දෙන්නට ද, එහි යම් ලඝුනාණඛයක් වේ නම්, ලඝුපරිෂ්කාරයක් වේ නම්, එය හමු වූ සඹ්සයා විසින් බෙදන්නට ද, එහි යම් ගරුනාණඛයක් වේ නම්, ගරු පරිෂ්කාරයක් වේ නම්, එය පැමිණි නො පැමිණි සිවුදිසාවැසි සඹ්සයාට අයත්, නො දිය යුතු, නො බෙදිය යුතු දෙය කොට තාත්තට ද අනුදෙතිමි”.

52. එකල්හි එක්තරා මහණෙක් තෙමේ නග්න ව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සවාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නොයෙක් ක්‍රමයෙන් අලොච්ඡ වූවහුගේ, ලද දෙයකින් සතුටු වූවහුගේ, කෙලෙස් ලියන පැවතුම් ඇත්තහුගේ, කෙලෙස් සලන පැවතුම් ඇත්තහුගේ, පහදවන සුලු පැවතුම් ඇත්තහුගේ, කෙලෙස් නසන පැවතුම් ඇත්තහුගේ, වීයාර්භය ඇත්තහුගේ ගුණ කියන සේක. සවාමීනි, මේ නග්න භාවය නොයෙක් ක්‍රමයෙන් අලොච්ඡ භාවය පිණිස, ලද පමණින් සතුටු වීම පිණිස, කෙලෙස් ලියන පැවතුම් පිණිස, කෙලෙස් සලන පැවතුම් පිණිස, පහදවන සුලු පැවතුම් පිණිස, කෙලෙස් නසනු පිණිස, වීයාර්භය පිණිස, පවති. සවාමීනි, මැනවි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුන්ට නග්න භාවය අනුදන්තා සේක්වා” යි සැලකෙළේ ය. භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ “භිස්පුරුෂය, නො පුදුස්සෙක. අනුලොමී නො වූවෙක. නො ගැලපෙන්නෙක. මහණකමට නො සරිලන්නෙක. නො කැප වූවෙක. නො කට යුත්තෙකැ” යි ගැරඹු සේක. “භිස්පුරුෂය, නිඤ්ඤාචාරයක් වූ නග්නභාවය කෙසේ නම් සමාදන් වූයෙහි ද? භිස්පුරුෂය, මේ නො පැහැදුනවුන්ගේ පැහැදීම පිණිස තෝ නො වේ. -පෙ- ගරහා දූහැමි කතා කොට “මහණෙනි, නිඤ්ඤාචාරයක් වූ නග්නභාවය සමාදන් නො විය යුතු ය. යමෙක් සමාදන් වන්නේ නම්, තුලසි ඇවැත් වේ” යි භික්ෂුන්ට වදාළ සේක.

53. එකල්හි එක්තරා මහණෙක් කුසවැහැරි ඇඳ -පෙ- වාචාහැරි ඇඳ -පෙ- පෝරුවැහැරි ඇඳ -පෙ- කෙහෙකම්බිලි ඇඳ -පෙ- සැවමුවලොමින් කල කම්බිලි ඇඳ -පෙ- බකමුණ්ණපියාපත් ඇඳ -පෙ- අඳුන්දිවිසම ඇඳ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සවාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කොයෙක් ක්‍රමයෙන් අලොච්ඡ වූවහුගේ, ලද දෙයින් සතුටු වූවහුගේ, කෙලෙස් ලියන පැවතුම් ඇත්තහුගේ, කෙලෙස් සලන පැවතුම් ඇත්තහුගේ, පහදවන සුලු පැවතුම් ඇත්තහුගේ, කෙලෙස් නසන පැවතුම් ඇත්තහුගේ, වීයාර්භය කරන්නහුගේ ගුණ කියන සේක. සවාමීනි, මේ අඳුන්දිවිසම නොයෙක් ක්‍රමයෙන් අලොච්ඡ භාවය පිණිස, ලද පමණින් සතුටු වීම පිණිස, කෙලෙස් ලියන පැවතුම් පිණිස, කෙලෙස් සලන පැවතුම් පිණිස, පහදවන සුලු පැවතුම් පිණිස, කෙලෙස් නැසීම පිණිස, වීයාර්භය පිණිස පවති. සවාමීනි, මැනවි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුන්ට අඳුන්දිවිසම අනුදන්තා සේක්වා” යි සැලකෙළේ ය. භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ “භිස්පුරුෂය, නො පුදුස්සෙක. අනුලොමී නො වූවෙක. නො ගැලපෙන්නෙක. මහණකමට නො සරිලන්නෙක. නො කැප වූවෙක. නො කට යුත්තෙකැ” යි ගැරඹු සේක. “භිස්පුරුෂය, කෙසේ නම් තෝ නිඤ්ඤාචාරයක් වූ අඳුන්දිවිසම දැරියෙහි ද? භිස්පුරුෂය, මේ නො පැහැදුනවුන්ගේ පැහැදීම පිණිස නො වේ. -පෙ- ගරහා දූහැමි කතා කොට “මහණෙනි, නිඤ්ඤාචාරයක් වූ අඳුන්දිවිසම නො දැරිය යුතු ය. යමෙක් දරන්නේ නම්, තුලසි ඇවැත් වේ” යි වදාළ සේක.

54. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අනකනාලං නිවාසෙත්වා -පෙ- පොඤ්ඤං නිවාසෙත්වා යෙන හගවා තෙනුපසඬකමි. උපසඬකමිත්වා හගවන්තං එතදවොච: “හගවා තනෙන, අනෙකපරියායෙන අපච්චිත්ඤ්ඤ සනතුට්ඨිඤ්ඤ සලලබ්ඤ්ඤ ධුතඤ්ඤ පාසාදිකඤ්ඤ අපචයඤ්ඤ මිරියා-රමාඤ්ඤ වණ්ණවාදී. අයං හනෙන පොඤ්ඤො අනෙකපරියායෙන අපච්චිත්-නාය සනතුට්ඨිඤ්ඤ සලලබ්ඤ්ඤ ධුතඤ්ඤ පාසාදිකඤ්ඤ අපචයාය මිරියාරමාඤ්ඤ සංවන්තති. සාධු හනෙන, හගවා භික්ඛුනං පොඤ්ඤං අනු-ජානාතු”ති. විගරහි බුද්ධො හගවා “අනනුච්චිතියං මොසපුරිස, අනනුලොමිකං. අප්පහිරුපං. අඤ්ඤාමණකං. අකපටියං. අකරණීයං. කථං හි නාම ත්වං මොසපුරිස, පොඤ්ඤං නිවාසෙත්ඤ්ඤි. තෙනං මොසපුරිස, අප්පසන්නානං වා පසාදාය -පෙ- විගරහිත්වා ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙතඤ්ඤි: “න භික්ඛවො, පොඤ්ඤො නිවාසෙතබ්බො. යො නිවාසෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්ඛවඤ්ඤා” ති.

55. තෙන බො පන සමයෙන ජබ්බගහිතා භික්ඛු සබ්බනීලකානි විවරාති ධාරෙතති. -පෙ- සබ්බපිනකානි විවරාති ධාරෙතති. -පෙ- සබ්බලොභිතකානි විවරාති ධාරෙතති. -පෙ- සබ්බමඤ්ඤෝට්ඨිකානි විවරාති ධාරෙතති. -පෙ- සබ්බකණ්ණානි විවරාති ධාරෙතති. -පෙ- සබ්බමහාරඞ්ගරත්තානි විවරාති ධාරෙතති. -පෙ- සබ්බමහාරාමරත්තානි විවරාති ධාරෙතති. -පෙ- අච්ඡන්තදසානි විවරාති ධාරෙතති. -පෙ- දීඤ්ඤානි විවරාති ධාරෙතති. -පෙ- පුප්ඵදසානි විවරාති ධාරෙතති. -පෙ- එණ්දසානි විවරාති ධාරෙතති. -පෙ- කඤ්ඤුකා ධාරෙතති. -පෙ- නිරිටකං ධාරෙතති. -පෙ- වෙඨනං ධාරෙතති. මනුඤ්ඤා උප්ඤ්ඤානති. සීගතති. විපාවෙනති: “කථං හි නාම සමණා සත්‍ය-පුත්තියා වෙඨනං ධාරෙත්ඤ්ඤති, සෙය්‍යථාපි ගිහි කාමභොගිනො” ති.

56. හගවනො එතමත්ථං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවො සබ්බනීලකානි විවරාති ධාරෙතබ්බාති. න සබ්බපිනකානි විවරාති ධාරෙතබ්බාති. න සබ්බලොභිතකානි විවරාති ධාරෙතබ්බාති. න සබ්බමඤ්ඤෝට්ඨිකානි විවරාති ධාරෙතබ්බාති. න සබ්බකණ්ණානි විවරාති ධාරෙතබ්බාති. න සබ්බමහාරඞ්ග-රත්තානි විවරාති ධාරෙතබ්බාති. න සබ්බමහාරාමරත්තානි විවරාති ධාරෙතබ්බාති. න අච්ඡන්තදසානි විවරාති ධාරෙ තබ්බාති. න දීඤ්ඤානි විවරාති ධාරෙතබ්බාති. න පුප්ඵදසානි විවරාති ධාරෙතබ්බාති. න එණ්දසානි විවරාති ධාරෙතබ්බාති. න කඤ්ඤුකා ධාරෙතබ්බං. න නිරිටකං ධාරෙතබ්බං. න වෙඨනං ධාරෙතබ්බං. යො ධාරෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්ඛවඤ්ඤා” ති.

57. තෙන බො පන සමයෙන වඤ්ඤං ධුත්ථා භික්ඛු අනුප්පනෙන විවරෙ පකකමග්ගහිපි, විබ්බමග්ගහිපි. කාලමපි කරොතති. සාමණේරාපි පටිජානතති. සිකඛං පච්චකඛාතකාපි පටිජානතති, අනන්මවඤ්ඤං අජ්ඣාපනනකාපි පටි-ජානතති. උමමග්ගකාපි පටිජානතති. බිහ්ඤ්ඤාපි පටිජානතති. වෙදනට්ඨාපි පටිජානතති. ආපත්තියා අදඤ්ඤෙන උකඛිතකාපි පටිජානතති. ආපත්තියා අප්පටිකමම උකඛිතකාපි පටිජානතති. පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිඤ්ඤෙන උකඛිතකාපි පටිජානතති. පණ්ඩකාපි පටිජානතති. ථේස්‍යසංවාසකාපි පටිජානතති. තිත්ඨියපකකනනකාපි පටිජානතති. තීරච්ඡානගතාපි පටිජානතති. මාතුඝාතකාපි පටිජානතති. පිතුඝාතකාපි පටිජානතති. අරහනනඝාතකාපි පටිජානතති. භික්ඛුනීදුසකාපි පටිජානතති. සම්ඝනෙදකාපි පටිජානතති. ලොභිචුප්පාදකාපි පටිජානතති. උභතො-බ්‍යඤ්ඤනකාපි පටිජානතති.

54. එකල්හි එක්තරා මහණෙක් තෙමේ වරාහයෙන් කළ වහන්*
 ආද -පෙ- නියදවැහැරියෙන් කළ වහන් ආද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත
 එළඹියේ ය. එළඹි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සමාමිති, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ
 නොයෙක් ක්‍රමයෙන් අලොව්ස් වූවහුගේ, ලද දෙසින් සතුටු වූවහුගේ,
 කෙලෙස් ලියන පැවතුම් ආත්තහුගේ, කෙලෙස් සලන පැවතුම්
 ආත්තහුගේ, පහදවන සුලු පැවතුම් ආත්තහුගේ, කෙලෙස් තසන පැවතුම්
 ආත්තහුගේ, විශාරභය කරන්නහුගේ ගුණ කියන සේක. සමාමිති, මේ
 නියදවැහැරියෙන් කළ වහ නොයෙක් ක්‍රමයෙන් අලොව්ස්භාවය පිණිස,
 ලද පමණින් සතුටු වීම පිණිස, කෙලෙස් ලියන පැවතුම් පිණිස, කෙලෙස්
 සලන පැවතුම් පිණිස, පහදවන සුලු පැවතුම් පිණිස, කෙලෙස් නැසීම
 පිණිස, විශාරභය පිණිස පවතී. සමාමිති, මෑනවි. භාග්‍යවන් බුදුරජානන්
 වහන්සේ භික්ෂුන්ට නියදවැහැරියෙන් කළ වහ අනුදන්තා සේක්වා” යි
 සැලකෙළේ ය. භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ “භිස්සුරාජය, නො
 සුදුස්සෙක. අනුලොමි නො වූවෙක. නො ගැලපෙන්නක. මහණකමට නො
 සරි ලන්නෙක. නො කැප වූවෙක. නො කටයුත්තෙකැ” යි ගැරුණ සේක.
 “භිස්සුරාජය, කෙසේ නම් නො නියදවැහැරියෙන් කළ වහන් කැඳියෙහි ද,
 භිස්සුරාජය, මේ නො පැහැදුනවුන්ගේ පැහැදීම පිණිස නො වේ. -පෙ-
 ගර්‍යා දකුම් කතා කොට “මහණෙනි, නියදවැහැරියෙන් කළ වහ නො
 දුරිය යුතු ය. යමෙක් දරන්නේ නම්, දුකුලාආචාර්‍ය වේ” යි වදල සේක.

55. එකල්හි සවගමගණෝ සියල්ල නිල් වූ සිවුරු දරන්. -පෙ- සියල්ල
 රන්වන් වූ සිවුරු දරන්. -පෙ- සියල්ල රතු වූ සිවුරු දරන්. -පෙ- සියල්ල
 මදවියවන් වූ සිවුරු දරන්. -පෙ- සියල්ල කළු වූ සිවුරු දරන්. -පෙ- සියල්ල
 රත්වැසිටපැහැති සිවුරු දරන්. -පෙ- සියල්ල මුසුපැහැති සිවුරු දරන්.
 -පෙ- නො සිඳි දවලු ආති සිවුරු දරන්. -පෙ- දික් දවලු ආති සිවුරු දරන්.
 -පෙ- මල්කම් කළ දවලු ආති සිවුරු දරන්. -පෙ- පෙණ සේ ගෙතු දවලු ආති
 සිවුරු දරන්. -පෙ- අභිය (සාවට) දරන්. -පෙ- නිතිරිපිළි දරන්. -පෙ- භිස්
 වෙළුම් දරන්. මිනිස්සු “කාමනොති ගිහින් සේ ශ්‍රමණශාසනසුත්‍රියයෝ කෙසේ
 නම් භිස්වෙළුම් දරන් ද” යි අවමන් කෙරෙත්. තිත්ද කෙරෙත්. දෙස් කියත්.

56. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, සියල්ල
 නිල්පැහැති සිවුරු නො දුරිය යුතු ය. සියල්ල රත්වන් වූ සිවුරු නො දුරිය
 යුතු ය. සියල්ල රතුපැහැති සිවුරු නො දුරිය යුතු ය. සියල්ල මදවියපැහැති
 සිවුරු නො දුරිය යුතු ය. සියල්ල කළුපැහැති සිවුරු නො දුරිය යුතු ය. සියල්ල
 රත්වැසිටපැහැති සිවුරු නො දුරිය යුතු ය. සියල්ල මුසුපැහැති සිවුරු නො දුරිය
 යුතු ය. නො සිඳි දවලු ආති සිවුරු නො දුරිය යුතු ය. දික් දවලු ආති සිවුරු
 නො දුරිය යුතු ය. මල්දවලු ආති සිවුරු නො දුරිය යුතු ය. පෙණදවලු ආති
 සිවුරු නො දුරිය යුතු ය. අභිය නො දුරිය යුතු ය. නිතිරිපිළි නො දුරිය යුතු ය.
 භිස්වෙළුම් නො දුරිය යුතු ය. යමෙක් දරන්නේ නම්, දුකුලාආචාර්‍ය වේ”.

57. එකල්හි වස් වැස නිම කළ භික්ෂුහු සිවුරු නූපත් කල්හි බැහැර
 ද යෙන්. සිවුරු ද හරිත්. කලුරිය ද කෙරෙත්. ගෙරණුමිත සි ද ප්‍රතිඥ
 කෙරෙත්. ශික්ෂාව බැහැර කලමිත සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. අත්තිමවය්‍යවට
 පැමිණියමිත සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. උන්මනනකයමිත සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්.
 යෂ්‍යාන්තාද ආත්තමිත සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. වේදනාවෙන් පෙළෙන්නමිත
 සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. ආචාර නො දුන්මෙහි උබේහිනමි (නහනමි) කරණ
 ලද්දමිත සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. ආවනට පිළියමි නො කිරීමෙහි නහනමි
 කරණ ලද්දමිත සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. ලාමක දූෂ්ටය අත් නො හැරීමෙහි
 නහනමි කරණ ලද්දමිත සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. පණ්ඩිතයමිත සි ද ප්‍රතිඥ
 කෙරෙත්. වෙග්‍යසංවාසකයමිත සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. තිථික ශාසනයට
 ගියමිත සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. තිරච්ඡානගතයමිත සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්.
 මාතෘඝාතකයමිත සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. පිතෘඝාතකයමිත සි ද ප්‍රතිඥ
 කෙරෙත්. අරහනඝාතකයමිත සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. භික්ෂුනිදුස්සකයමිත සි
 ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. සමිකභෙදකයමිත සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. ලොභිකුප්‍යාදක-
 යමිත සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. උභවනාඛ්‍යාදකයමිත සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්.

* උපහ්‍රස්වය බලනු.

58. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, වස්සං චුන්ඨො භික්ඛු අනුප්පනො විවරෙ පක්ඛමති, සනො පතිරුපෙ ගාගකෙ දානබ්බං.

59. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, වස්සං චුන්ඨො භික්ඛු අනුප්පනො විවරෙ විබ්බමති, කාලං කරොති, සාමණේරො පටිජානාති, සිකං පච්චක්ඛානාසකා පටිජානාති, අනනිමච්ඡුං අර්ඛාපනාකො පටිජානාති, සඛේසා සාමී.

60. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, වස්සං චුන්ඨො භික්ඛු අනුප්පනො විවරෙ උම්මඟ්ඛකො පටිජානාති, බිත්තචිත්තො පටිජානාති, වෙදනවෙට්ඨා පටිජානාති, ආපතනියා අදස්සනෙ උක්ඛිභ්භකො පටිජානාති, ආපතනියා අප්පටිකමම උක්ඛිභ්භකො පටිජානාති, පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සග්ගො උක්ඛිභ්භකො පටිජානාති, සනො පතිරුපෙ ගාගකෙ දානබ්බං.

61. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, වස්සං චුන්ඨො භික්ඛු අනුප්පනො විවරෙ පණ්ඩකො පටිජානාති, ඵෙය්‍යසංචාසකො පටිජානාති, නිඤ්ඤපක්ඛනානකො පටිජානාති, නිරව්ජානගතො පටිජානාති, මානුසානකො පටිජානාති, පිතුසානකො පටිජානාති, අරහනාසානකො පටිජානාති, භික්ඛුනීදුසකො පටිජානාති, සඛිසනෙදකො පටිජානාති, ලොභිතුප්පාදකො පටිජානාති, උභතොබ්‍යඤ්ඤතකො පටිජානාති, සඛේසා සාමී.

62. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, වස්සං චුන්ඨො භික්ඛු උප්පනො විවරෙ අනාජ්ඣෙ පක්ඛමති, සනො පතිරුපෙ ගාගකෙ දානබ්බං.

63. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, වස්සං චුන්ඨො භික්ඛු උප්පනො විවරෙ අනාජ්ඣෙ විබ්බමති, කාලං කරොති, සාමණේරො පටිජානාති, සිකං පච්චක්ඛානාකො පටිජානාති, අනනිමච්ඡුං අර්ඛාපනාකො පටිජානාති, සඛේසා සාමී.

64. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, වස්සං චුන්ඨො භික්ඛු උප්පනො විවරෙ අනාජ්ඣෙ උම්මඟ්ඛකො පටිජානාති, බිත්තචිත්තො පටිජානාති, වෙදනවෙට්ඨා පටිජානාති, ආපතනියා අදස්සනෙ උක්ඛිභ්භකො පටිජානාති, ආපතනියා අප්පටිකමම උක්ඛිභ්භකො පටිජානාති, පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සග්ගො උක්ඛිභ්භකො පටිජානාති, සනො පතිරුපෙ ගාගකෙ දානබ්බං.

65. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, වස්සං චුන්ඨො භික්ඛු උප්පනො විවරෙ අනාජ්ඣෙ පණ්ඩකො පටිජානාති, ඵෙය්‍යසංචාසකො පටිජානාති, නිඤ්ඤපක්ඛනානකො පටිජානාති, නිරව්ජානගතො පටිජානාති, මානුසානකො පටිජානාති, පිතුසානකො පටිජානාති, අරහනාසානකො පටිජානාති, භික්ඛුනීදුසකො පටිජානාති, සඛිසනෙදකො පටිජානාති, ලොභිතුප්පාදකො පටිජානාති, උභතොබ්‍යඤ්ඤතකො පටිජානාති, සඛේසා සාමී.”

58. ගාඨාවකුන් වහන්සේට මෙය සැල කළහ. “මහණෙනි, මෙහි වස් වැස නිම කළ මහණ තෙමේ සිටුරු නුපන් කල්හි බැහැර සේ ද, සුදුසු වූ ගන්නකු ඇති කල්හි දීය යුතු ය.

59. “මහණෙනි, මෙහි වස් වැස නිම කළ මහණ තෙමේ සිටුරු නුපන් කල්හි සිටුරු හරිසි, කලුරිය කෙරෙයි, හෙරණෙක්මි යි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, ශික්ෂාව බැහැර කළ එකෙක්මි යි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, අනතිමවසනුවට පැමිණියෙක්මි යි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, සමිස තෙමේ (මහුගේ කොටසට) හිමියා වේ.

60. “මහණෙනි, මෙහි වස් වැස නිම කළ මහණ තෙමේ සිටුරු නුපන් කල්හි උමතු වූවෙක්මි යි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, යසංකාන්මාද ඇත්තෙක්මි යි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, වේදනාවෙන් සෙලෙන්නෙක්මි යි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, ඇවැත් නො දැක්මෙහි තහනම් කරණ ලද්දෙක්මි යි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, ඇවැත්වට පිළියම් නො කිරීමෙහි තහනම් කරණ ලද්දෙක්මි යි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, ලාමක දූෂිත අත් නො හැරීමෙහි තහනම් කරණ ලද්දෙක්මි යි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, සුදුසු වූ ගන්නකු ඇති කල්හි (කොටස) දීය යුතු ය.

61. “මහණෙනි, මෙහි වස් වැස නිම කළ මහණ තෙමේ සිටුරු නුපන් කල්හි පණකියෙක්මි යි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, ඵෙය්‍යසංවාසකයෙක්මි යි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, නිත්‍යපකකනතකයෙක්මි යි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, නිරව්භිතගතයෙක්මි යි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, මාතෘසාතකයෙක්මි යි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, පිතෘ-සාතකයෙක්මි යි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, අරහනාසාතකයෙක්මි යි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, භික්ෂුභිදුසකයෙක්මි යි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, සමිසහෙදකයෙක්මි යි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, ලොකිකුප්පාදකයෙක්මි යි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, උභතො-බ්‍රාහ්මණකයෙක්මි යි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, මහුගේ කොටසට සමිස තෙමේ හිමියා වේ.

62. “මහණෙනි, මෙහි වස් වැස නිම කළ මහණ තෙමේ උපන් සිටුරු නො බෙදු කල්හි බැහැරයෙයි, සුදුසු වූ ගන්නකු ඇති කල්හි (කොටස) දීය යුතු ය.

63. “මහණෙනි, මෙහි වස් වැස නිම කළ මහණ තෙමේ උපන් සිටුරු නො බෙදු කල්හි සිටුරු හරිසි, කලුරිය කෙරෙයි, හෙරණෙක්මි යි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, ශික්ෂාව බැහැර කෙලෙමි යි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, අනතිමවසනුවට පැමිණියෙක්මි යි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, සමිස තෙමේ හිමියා වේ.

64. “මහණෙනි, මෙහි වස් වැස නිම කළ මහණ තෙමේ උපන් සිටුරු-නො බෙදු කල්හි උත්මනකයෙක්මි යි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, යසංකාන්මාද ඇත්තෙක්මි යි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, වේදනාවෙන් පෙලෙන්නෙක්මි යි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, ඇවැත් නො දැක්මෙහි තහනම් කරණ ලද්දෙක්මි යි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, ඇවැත්වට පිළියම් නො කිරීමෙහි තහනම් කරණ ලද්දෙක්මි යි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, ලාමකදූෂිත අත් නො හැරීමෙහි තහනම් කරණ ලද්දෙක්මි යි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, සුදුසු වූ ගන්නකු ඇති කල්හි (කොටස) දීය යුතු ය.

65. “මහණෙනි, මෙහි වස් වැස නිම කළ මහණෙක් තෙමේ උපන් සිටුරු නො බෙදු කල්හි පණකියෙක්මි යි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, ඵෙය්‍යසංවාසකයෙක්මි යි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, නිත්‍යපකකනතකයෙක්මි යි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, නිරව්භිතගතයෙක්මි යි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, මාතෘසාතකයෙක්මි යි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, පිතෘසාතකයෙක්මි යි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, අරහනාසාතකයෙක්මි යි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, භික්ෂුභිදුසකයෙක්මි යි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, සමිසහෙදකයෙක්මි යි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, ලොකිකුප්පාදකයෙක්මි යි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, උභතො-බ්‍රාහ්මණකයෙක්මි යි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, මහුගේ කොටසට සමිස තෙමේ හිමියා වේ.”

66. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, වස්සං චුත්ථානං භික්ඛුනං අනුපපනොන විවරෙ සඛෙසා භිජ්ජති, තත්ථ මනුස්සා එකස්මිං පකෙඛ උදකං දෙනති, එකස්මිං පකෙඛ විවරං දෙනති ‘සඛසස්ස දෙමා’ති, සඛෙසස්සෙවෙනං.

67. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, වස්සං චුත්ථානං භික්ඛුනං අනුපපනොන විවරෙ සඛෙසා භිජ්ජති, තත්ථ මනුස්සා එකස්මිං පකෙඛ උදකං දෙනති, තස්මිංයෙව පකෙඛ විවරං දෙනති ‘සඛසස්ස දෙමා’ති, සඛෙසස්සෙවෙනං.

68. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, වස්සං චුත්ථානං භික්ඛුනං අනුපපනොන විවරෙ සඛෙසා භිජ්ජති, තත්ථ මනුස්සා එකස්මිං පකෙඛ උදකං දෙනති, එකස්මිං පකෙඛ විවරං දෙනති ‘පකඛස්ස දෙමා’ති, පකඛස්සෙවෙනං.

69. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, වස්සං චුත්ථානං භික්ඛුනං අනුපපනොන විවරෙ සඛෙසා භිජ්ජති, තත්ථ මනුස්සා එකස්මිං පකෙඛ උදකං දෙනති, තස්මිංයෙව පකෙඛ විවරං දෙනති ‘පකඛස්ස දෙමා’ති, පකඛස්සෙවෙනං.

70. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, වස්සං චුත්ථානං භික්ඛුනං උපපනොන විවරෙ අභාජ්ජෙන සඛෙසා භිජ්ජති, සබ්බෙසං සමකං භාජෙතබ්බං” නති.

71. තෙන බොපන සමයෙන ආයස්මා රෙවචො ආඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො හත්ථ ආයස්මතො සාච්ඡුන්තස්ස විවරං පාහෙසි; “ඉමං විවරං චේරස්ස දෙහී”ති. අඨ බො සො භික්ඛු අනන්තරමග්ගෙ ආයස්මතො රෙවනස්ස විස්සාසා තං විවරං අග්ගහෙසි. අඨ චො ආයස්මා රෙවචො ආයස්මතා සාරිඡුතෙන සමාගන්ඛා ජුච්ඡි: “අභ: භන්තො, චේරස්ස විවරං පාහෙසිං. සමපත්තං තං විවර”නති. “නාහන්තං ආචුසො විවරං පස්සාමි”ති. අඨ බො ආයස්මා රෙවචො තං භික්ඛුං එතදචොච: “අභා ආචුසො ආයස්මතො හත්ථ චේරස්ස විවරං පාහෙසිං. කත්තං විවර”නති. “අභමහන්තො, ආයස්මතො විස්සාසා තං විවරං අග්ගහෙසි”නති.

72. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භික්ඛස්ස හත්ථ විවරං පභිණාති: ‘ඉමං විවරං ඉත්ථන්තාමස්ස දෙහී’ති. සො අනන්තරමග්ගෙ යො පභිණාති, තස්ස විස්සාසා ගණ්හාති, ජුග්ගහීතං. යස්ස පභිසති, තස්ස විස්සාසා ගණ්හාති, ජුග්ගහීතං.

73. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භික්ඛස්ස හත්ථ විවරං පභිණාති: ‘ඉමං විවරං ඉත්ථන්තාමස්ස දෙහී’ති. සො අනන්තරමග්ගෙ යස්ස පභිසති, තස්ස විස්සාසා ගණ්හාති, ජුග්ගහීතං. යො පභිණාති, තස්ස විස්සාසා ගණ්හාති, ජුග්ගහීතං.

66. “මහණෙනි, මෙහි වස් වැස නිම කළ භික්ෂූන්ට සිටුරු නූපත් කල්හි සඛ්‍ය තෙමේ බිඳෙයි, එහි මිනිස්සු එක් පක්‍ෂයකට දිය දෙත්, එක් පක්‍ෂයකට ‘සඛ්‍යයාට දෙමු’ යි සිටුරු දෙත්, ඒ සිටුරු සඛ්‍යයාට ම වේ.

67. “මහණෙනි, මෙහි වස් වැස නිම කළ භික්ෂූන්ට සිටුරු නූපත් කල්හි සඛ්‍ය තෙමේ බිඳෙයි, එහි මිනිස්සු එක් පක්‍ෂයක දිය දෙත්, ‘සඛ්‍යයාට දෙමු’ යි ඒ පක්‍ෂයට ම සිටුරු දෙත්, ඒ සිටුරු සඛ්‍යයාට ම වේ.

68. “මහණෙනි, මෙහි වස් වැස නිම කළ භික්ෂූන්ට සිටුරු නූපත් කල්හි සඛ්‍ය තෙමේ බිඳෙයි, එහි මිනිස්සු එක් පක්‍ෂයකට දිය දෙත්, ‘පක්‍ෂයට දෙමු’ යි එක් පක්‍ෂයකට සිටුරු දෙත්, ඒ සිටුරු පක්‍ෂයට ම වේ.

69. “මහණෙනි, මෙහි වස් වැස නිම කළ භික්ෂූන්ට සිටුරු නූපත් කල්හි සඛ්‍ය තෙමේ බිඳෙයි, එහි මිනිස්සු එක් පක්‍ෂයකට දිය දෙත්, ඒ පක්‍ෂයට ම ‘පක්‍ෂයට දෙමු’ යි සිටුරු දෙත්, ඒ සිටුරු පක්‍ෂයට ම අයත් වේ.

70. “මහණෙනි, මෙහි වස් වැස නිම කළ භික්ෂූන්ට උපත් සිටුරු නො බෙදූ කල්හි සඛ්‍ය තෙමේ බිඳෙයි, සියල්ලන්ට සම ව බෙදිය යුතු ය”.

71. එකල්හි ආයුෂමත් රෙවත සථවිර තෙමේ එක්තරා මහණකු අත ආයුෂමත් ශාරීපුත්‍ර සථවිරයන් වහන්සේට “මේ සිටුර තෙරුන්ට දෙව” යි සිටුරක් යැවී ය. ඉක්බිති ඒ මහණ තෙමේ අතරමග දී ආයුෂමත් රෙවත තෙරුන් කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ඒ සිටුර ගත්තේ ය. එකල්හි ආයුෂමත් රෙවත සථවිර තෙමේ ආයුෂමත් ශාරීපුත්‍ර තෙරුන් හමු වී “සවාමිනි, මම තෙරුන් වහන්සේට සිටුරක් යැවීම. ඒ සිටුර ලැබුනේ දැ” යි විචාලේ ය. “ආචාරිනි, මම ඒ සිටුර නො දකිමි.” ඉක්බිති ආයුෂමත් රෙවත සථවිර තෙමේ ඒ මහණහු “ආචාරිනි, මම ආයුෂමතුන්ගේ අත තෙරුන් වහන්සේට සිටුරක් යැවීම. ඒ සිටුර කොහි දැ” යි විචාලේ ය. “සවාමිනි, මම ආයුෂමතුන් වහන්සේ කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ඒ සිටුර ගත්තෙමි” යි කී ය.

72. නාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කලහ. “මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ ‘මේ සිටුර මෙනම් ඇත්තකුට දෙව’ යි මහණකු අත සිටුරක් යවයි, ඒ මහණ තෙමේ අතරමග දී යමෙක් යවා නම්, ඔහු කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ගණීයි, එය නිවරදි ගැණීමෙනි. එය යමකු සඳහා යවනු බැබේ ද, ඔහු කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ගණීයි, එය වැරදි ගැණීමෙනි.

73. “මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ ‘මේ සිටුර මෙනම් ඇති මහණකුට දෙව’ යි මහණකු අත සිටුරක් යවයි, හෙතෙමේ අතරමග දී යමකුට යවනු ලැබේ ද, ඔහු කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ගණීයි. වැරදි ගැණීමෙන් වේ. යමෙක් යවා ද, ඔහු කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ගණීයි. නිවරදි ගැණීමෙන් වේ.

74. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භික්ඛුස්ස හතෙථ විවරං පභිණාති: ‘ඉමං විවරං ඉත්ථනනාමස්ස දෙභී’ති. සො අනතරාමග්ගෙ සුණාති: ‘යො පභිණාති, සො කාලකතො’ති, තස්ස මතකවිවරං අභිට්ඨාති, ස්වාභිට්ඨිතං. යස්ස පභීයති, තස්ස විස්සාසා ගණහාති, දුග්ගහීතං.

75. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භික්ඛුස්ස හතෙථ විවරං පභිණාති: ‘ඉමං විවරං ඉත්ථනනාමස්ස දෙභී’ති. සො අනතරාමග්ගෙ සුණාති: ‘යස්ස පභීයති, සො කාලකතො’ති, තස්ස මතකවිවරං අභිට්ඨාති, ස්වාභිට්ඨිතං. යො පභිණාති, තස්ස විස්සාසා ගණහාති, සුග්ගහීතං.

76. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භික්ඛුස්ස හතෙථ විවරං පභිණාති: ‘ඉමං විවරං ඉත්ථනනාමස්ස දෙභී’ති. සො අනතරාමග්ගෙ සුණාති: ‘උභො කාලකතා’ති, යො පභිණාති, තස්ස මතකවිවරං අභිට්ඨාති, ස්වාභිට්ඨිතං. යස්ස පභීයති, තස්ස මතකවිවරං අභිට්ඨාති, ස්වාභිට්ඨිතං.

77. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භික්ඛුස්ස හතෙථ විවරං පභිණාති: ‘ඉමං විවරං ඉත්ථනනාමස්ස දමමී’ති. සො අනතරාමග්ගෙ යො පභිණාති, තස්ස විස්සාසා ගණහාති, දුග්ගහීතං. යස්ස පභීයති, තස්ස විස්සාසා ගණහාති, සුග්ගහීතං.

78. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භික්ඛුස්ස හතෙථ විවරං පභිණාති: ‘ඉමං විවරං ඉත්ථනනාමස්ස දමමී’ති. සො අනතරාමග්ගෙ යස්ස පභීයති, තස්ස විස්සාසා ගණහාති, සුග්ගහීතං. යො පභිණාති, තස්ස විස්සාසා ගණහාති, දුග්ගහීතං.

79. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භික්ඛුස්ස හතෙථ විවරං පභිණාති: ‘ඉමං විවරං ඉත්ථනනාමස්ස දමමී’ති. සො අනතරාමග්ගෙ සුණාති: ‘යො පභිණාති, සො කාලකතො’ති, තස්ස මතකවිවරං අභිට්ඨාති, ස්වාභිට්ඨිතං. යස්ස පභීයති, තස්ස විස්සාසා ගණහාති, සුග්ගහීතං.

80. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භික්ඛුස්ස හතෙථ විවරං පභිණාති: ‘ඉමං විවරං ඉත්ථනනාමස්ස දමමී’ති. සො අනතරාමග්ගෙ සුණාති: ‘යස්ස පභීයති, සො කාලකතො’ති, තස්ස මතකවිවරං අභිට්ඨාති, ස්වාභිට්ඨිතං. යො පභිණාති, තස්ස විස්සාසා ගණහාති, දුග්ගහීතං.

81. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භික්ඛුස්ස හතෙථ විවරං පභිණාති: ‘ඉමං විවරං ඉත්ථනනාමස්ස දමමී’ති. සො අනතරාමග්ගෙ සුණාති: ‘උභො කාලකතා’ති, යො පභිණාති, තස්ස මතකවිවරං අභිට්ඨාති, ස්වාභිට්ඨිතං. යස්ස පභීයති, තස්ස මතකවිවරං අභිට්ඨාති, ස්වාභිට්ඨිතං.’”

82. “අට්ඨිමා භික්ඛවෙ, මාතිකා විවරස්ස උප්පාදාය: සීමාය දෙති, කතිකාය දෙති. භික්ඛාපඤ්ඤාතරියා දෙති. සමිසස්ස දෙති. උතතො සමිසස්ස දෙති. වස්සං චුත්ථසමිසස්ස දෙති. ආදියස්ස දෙති. සුග්ගලස්ස දෙති.’”

74. “මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ මහණකු අත ‘මේ සිටුර මෙනම් ඇත්තනුට දෙම’ යි සිටුරක් යවයි, හෙතෙමේ අතරමග දී ‘යමෙක් යවා ද, හෙතෙමේ කලුරිය කෙළේ ය’ යි අසයි, එය ඔහුගේ මනක සිටුරක් කොට ඉටයි, නිවැරදි ඉටිමෙක් වේ. යමකුට යවනු ලැබේ ද, ඔහු කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ගණියි, වැරදි ගැණීමෙක් වේ.

75. “මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ මහණකු අත ‘මේ සිටුර මෙනම් ඇත්තනුට දෙම’ යි සිටුරක් යවයි, හෙතෙමේ අතරමග දී ‘යමකුට යවනු ලැබේ ද, හෙතෙමේ කලුරිය කෙළේ ය’ යි අසයි, එය ඔහුගේ මනක සිටුරක් කොට ඉටයි, වැරදි ඉටිමෙක් වේ. යමෙක් යවා ද, ඔහු කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ගණියි, නිවැරදි ගැණීමෙක් වේ.

76. “මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ මහණකු අත ‘මේ සිටුර මෙනම් ඇත්තනුට දෙම’ යි සිටුරක් යවයි, හෙතෙමේ අතරමග දී ‘දෙදෙන ම කලුරිය කලුන’ යි අසයි. යමෙක් යවා ද, එය ඔහුගේ මනක සිටුරක් කොට ඉටයි, නිවැරදි ඉටිමෙක්. යමකුට යවනු ලැබේ ද, එය ඔහුගේ මනකසිටුරක් කොට ඉටයි, වැරදි ඉටිමෙක්.

77. “මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ මහණකු අත ‘මේ සිටුර මෙනම් ඇත්තනුට දෙම’ යි සිටුරක් යවයි, හෙතෙමේ අතරමග දී ‘යමෙක් යවා ද, ඔහු කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ගණියි, වැරදි ගැණීමෙක්. යමකුට යවනු ලැබේ ද, ඔහු කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ගණියි, නිවැරදි ගැණීමෙක්.

78. “මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ මහණකු අත ‘මේ සිටුර මෙනම් ඇත්තනුට දෙම’ යි සිටුරක් යවයි, හෙතෙමේ අතරමග දී ‘යමකුට යවනු ලැබේ ද, ඔහු කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ගණියි, නිවැරදි ගැණීමෙක්. යමෙක් යවා ද, ඔහු කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ගණියි, වැරදි ගැණීමෙක්.

79. “මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ මහණකු අත ‘මේ සිටුර මෙනම් ඇත්තනුට දෙම’ යි සිටුරක් යවයි, හෙතෙමේ අතරමග දී ‘යමෙක් යවා ද, හෙතෙමේ කලුරිය කෙළේ ය’ යි අසයි, එය ඔහුගේ මනක සිටුරක් කොට ඉටයි, වැරදි ඉටිමෙක්. යමකුට යවනු ලැබේ ද, ඔහු කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ගණියි, නිවැරදි ගැණීමෙක්.

80. “මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ මහණකු අත ‘මේ සිටුර මෙනම් ඇත්තනුට දෙම’ යි සිටුරක් යවයි, හෙතෙමේ අතරමග දී ‘යමකුට යවනු ලැබේ ද, හෙතෙමේ කලුරිය කෙළේ ය’ යි අසයි, එය ඔහුගේ මනක සිටුරක් කොට ඉටයි, නිවැරදි ඉටිමෙක්. යමෙක් යවා ද, ඔහු කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ගණියි, වැරදි ගැණීමෙක්.

81. “මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ මහණකු අත ‘මේ සිටුර මෙනම් ඇත්තනුට දෙම’ යි සිටුරක් යවයි, හෙතෙමේ අතරමග දී ‘දෙදෙන කලුරිය කලුන’ යි අසයි, යමෙක් යවා ද, එය ඔහුගේ මනක සිටුරක් කොට ඉටයි, වැරදි ඉටිමෙක්. යමකුට යවනු ලැබේ ද, ඔහුගේ මනක සිටුරක් කොට ඉටයි, නිවැරදි ඉටිමෙක්.”

82. මහණෙනි, සිටුරා ලැබීමට මේ මාතෘකා අටෙකි: සීමාවෙහි දෙසි. කතිකාවෙන් දෙසි. භික්ෂාපුඤ්ඡනියෙන් දෙසි. සමිසයාට දෙසි. උභතො-සමිසයාට දෙසි. වස් වැස නිම කල සමිසයාට දෙසි. නියම කොට දෙසි. පුද්ගලයකුකට දෙසි යන අට ය*.”

83. “සීමාය දෙනී, යාවතීකා භික්ඛු අනෙතාසීමගතා, තෙහි භාජේතබ්බං.

84. “කතීකාය දෙනී, සමබ්භුලා ආවාසා සමානලාභා හොනති, ඵකස්මිං ආවාසෙ දිනෙත සබ්බස්ථ දිනතං තොති.

85. “භික්ඛාපඤ්ඤනතීයා දෙනී, යජා සඤ්ඤා ධුවකාරා කර්මනති, තස්ථ දෙනී.

86. “සඤ්ඤා දෙනී, සමමුඛිභූතෙන සඤ්ඤා භාජේතබ්බං.

87. “උභතො සඤ්ඤා දෙනී, බ්‍රහ්මකාපි භික්ඛු හොනති, ඵකා භික්ඛුතී තොති, උපසිං දුතබ්බං. බ්‍රහ්මකාපි භික්ඛුතීයො හොනති, ඵඤ්ඤා භික්ඛු හොති, උපසිං දුතබ්බං.

88. “වස්සං චූස්ථසඤ්ඤා දෙනී, යාවතීකා භික්ඛු තස්මිං ආවාසෙ වස්සං චූස්ථා, තෙහි භාජේතබ්බං.

89. “ආදිස්ස දෙනී, යාගුයා වා හතෙත වා බාදතීයෙ වා විවරෙ වා සෙතාසිනෙ වා හෙසජේථ වා.

90. “භුග්ගලස්ස දෙනී: ‘ඉමං විවරං ඉස්ථනතාමස්ස දමමී’ති”.

විවරකඩකඩකො නිවසිතො අට්ඨමො.

83. “සීමාවෙහි දෙසි ද, යම් පමණ භික්ෂුහු සීමාව තුලට පිවිසියෝ ද, ඔවුන් විසින් බෙදිය යුතු ය.

84. “කතිකාවෙන් (සමානලාභසමමුතියෙන්) දෙසි ද, බොහෝ ආවාසයෝ සමානලාභ ඇත්තාහු වෙත් ද, එක් ආවාසයකට දුන් කල්හි කතිකානුරූප ව සියලු ආවාසයන්ට දෙන ලද්දේ වේ.

85. “භික්ෂාප්‍රඥප්තියෙන් දෙසි ද, යම් තැනෙක්හි සඛසයාට නීති සන්කාරකරණු ලැබෙත් ද, ඒ ආවාසයන්ට දෙසි.

86. “සඛසයාට දෙසි ද, හමු වූ සඛසයා විසින් බෙදිය යුතු ය.

87. “උභතොසඛසයාට දෙසි ද, බොහෝ භික්ෂුහු වෙත් ද, එක් භික්ෂුණියක් වේ ද, අඩක් දිය යුතු ය. බොහෝ භික්ෂුණීහු වෙත් ද, එක් භික්ෂුනමක් වේ ද, අඩක් දිය යුතු ය.

88. “වස් වෑස නිම කල සඛසයාට දෙසි ද, යම් පමණ භික්ෂුහු ඒ ආවාසයෙහි වස් වෑස නිම කලාහු ද, ඔවුන් විසින් බෙදිය යුතු ය.

89. “නියම කොට දෙසි ද, කැඳ හෝ බත් හෝ කැයුතු දෙය හෝ සිවුරු හෝ සෙනසුන් හෝ, බොහෙත් හෝ පිළිගත්තවුන්ට එය අයත් වෙයි.

90. “පුද්ගලයකුහට දෙසි ‘මේ සිවුරු මේනම් ඇත්තනුට දෙමි’ යි.”

අටවැනි විවරකඛකය නිම.

ඉමමහි බිකිකො වසු ජහනමුහි.

තංස උද්දානං:

1. රාජගහකො තෙනගමො දිසවා වෙසාලියං ගණ්ඤං,
පුත රාජගහං ගතො රඤ්ඤො තං පටිවෙදසි.
2. පුතො සාලවනිකාස අහසංසං හි අත්තපො,
ජීවනීති කුමාරෙන සබ්බොතො ජීවණො ඉති.
3. සො හි තිකකසිලං¹ ගතො උගහතො මහාභිසො,
සතචසසිකආවාමං නද්දිකමෙමන නාසසි.
4. රඤ්ඤො භගඤ්ඤාමාමං ආලොපෙන අපාකරී²,
මමඤ්ච ඉඤ්ඤාමාරඤ්ච බුද්ධිසම්මසංචුපට්ඨන්³.
5. රාජගහිකො ව සෙවසී අනාගණ්ඤං තිකිච්ඡන්⁴,
පජොතංසං මහ රොගං සතපාතෙන නාසසි.
6. අධිකාරඤ්ච ඡීවෙය්‍යං⁵ අභිසංභං සිනෙහසී,⁶
තීති⁷ උපලහජොති සමනිංසට්ඨරෙවනං.
7. පකතවතං වරං යාචී සීවෙය්‍යඤ්ච පටිගහති,
විවරඤ්ච හිතීදනං අනුඤ්ඤසී තථාගතො.
8. රාජගහෙ ජනපදෙ බහුං උපපජී විවරං,
පාචාරො කොසිකඤ්චට කොජවො අසිසකාසීයං.
9. උච්චාවචා ව සනතුට්ඨී නාගමෙ සාගමෙසු ව⁸
පඨමං පච්ඡා සදිසා කතිකා ව පටිගරාං.
10. නණ්ඩාගාරං අග්ගතඤ්ච චුට්ඨාපෙනති තථෙව ව,
උසසංභතං කොලාහලඤ්ච කථං භාජෙ කථං දදෙ.
11. සකාභිරෙකභාතෙන පටිච්චිංසො කථං දදෙ,
ජකපණෙන සීතුඤ්ච ව⁹ උනතරිතුං¹⁰ ත ජාගජෙ.
12. මරොපෙනො භාජනඤ්ච පාතීයා ව ඡමාය ව,
උපචිකා මජෙකී ජීරනති ඵකතො පඤ්ඤෙන ව.
13. ඵරුසාව්ඡ්ඡතච්චිබද්ධා අද්දසාසී උබ්භණ්ඨිතො,
වීමංසිවා සකාමුතී අනුඤ්ඤසී තීවිවරං.

1. “තිකකසිලං” ම නු උ. 2. “අපාකරී” ම ඡ සං “අපාකරී” PTS.
 3. “උපට්ඨන්” ම ඡ සං. 4. “අනාගණ්ඤං තිකිච්ඡන්” ම ඡ සං.
 “අනාගණ්ඤං තිකිච්ඡන්” කොට්. ම නු උ PTS.
 5. “ච්චෙය්‍යං” ම ඡ සං PTS. 6. “සිනෙහති” ම ඡ සං. PTS.
 7. “තීති” PTS. කොට්. ම නු උ. 8. “නාගමෙ සාගමෙසු ව” ම ඡ සං.
 9. “සීතුඤ්ච” ම ඡ සං. “සීතුඤ්ච” PTS. 10 “උනතරිතුං” ම ඡ සං.

මේ වර්ණනායෙහි වසතු කාණුවෙහි.

එහි උඤ්ඤාය (වසතුනාමාවලිය) මෙසේ ය:

1. රජගහනුවර වැසි කෙළඹිජන තෙමේ විසාලාමනනුවර වැසි ගණිකාව දස කැවක රජගහනුවරට ගොස් රජුට එකරුණ දුන් වී ය.

2. අභයකුමරුගේ අනුජ වූ, ආලවනි නම් ගණිකාවගේ පුත්‍ර වෙමේ කුමරුන් විසින් “ජවත් මේ” නු සි ජීවික ය සි කියන ලද්දේ ය.

3. හෙතෙමේ තක්සලාවට ගොස් උගෙන මහ වෙදෙක් වූයේ සක් අවුරුද්දක් පැවති භිසරුදාව නසාකම්යෙන් කැසී ය.

4. බිම්සරජුගේ : හගඤ්ඤාබාධය ආලෙපයක් දීමෙන් ඉවත් කෙළේ ය. මාහට ද අන්තරාසරයට ද බුදුරජුන්ට ද භික්ෂුසමසයාව ද උවටැන් කරව සි (රජවෙමේ තනතුරු දුන්නේ ය.)

5. රජගහසිටු තෙමේ පුළු පක් කරණ ලද්දේ ය. (බරණැස්සිටුපුත්‍රයන්) අනතගණ්ඨි ආබාධයට පිළියම් කරණ ලදී. සේජාකරජුගේ මහා රොගය ගිනෙල් වෙවීමෙන් නැසුයේ ය.

6. අබිකාරය ද, සිවෙයාපරිත්‍යාගය ද, දෙස් කීපුනු ශරීරය මොලොක් කිරීම ද, උපුල්මල්මටි තුණකින් සමත්ස් විරෙවනය -

7. ප්‍රකාණ්ඨවතාව ඇති බුදුරජුගෙන් මරයක් ඉල්ලී ය. සිවෙයාවසනු පිළිගන්හ. තඨාගතයන් වහන්සේ ගැහැවියන් දෙන සිටුරු පිළිගැණීම අනුදත් සේක.

8. රජගහනුවර ද ජනපදයෙහි ද බොහෝ සිටුරු උපත. උතුරු, පළමු ද, කොසෙයාපාචාරය ද, කොඳුපලස ද පත්සියයක් අගනා කම්මිලිය ද,

9. කුදුමතස් සිටුරු, සතුටුවීම, අනපෙක්ෂා සාපෙක්ෂාවන්හි (අකැමැත්තෙන් කොටස නො දීම, අකැමැත්තෙන් කොටස දීම), පළමු පැමිණීම, පසු ව පැමිණීම, එක් ව සොහොනට පැමිණීම, කන්කා කොට පැමිණීම, ආරුමයට ගෙන ආ සිටුරු ආපසු ගෙන ගියහ.

10. භාණ්ඩාගාරය, සිටුරු ආරක්ෂා නො වීම, (භාණ්ඩාගාරිකයා) බැහැර කරවත්. භාණ්ඩාගාරය සිටුරුවලින් පිරීම, සිටුරු බෙදන තැන කොලාහලය, කෙසේ බෙදන්නේ ද කෙසේ දෙන්නේ ද -

11. ගමනට සුදුනම් වූ භික්ෂුන්ගේ කොටස දීම, අතිරේක භාගය දීම, පිරිකර කොටස කෙසේ දෙන්නේ ද, ගොම හා නො තැබූ පසු, පසු ඉතිරීම, පසු පැසීම පසු නො පැසීම ද නො දනිත්.

12. පසු බාත්තෝ, පසු වක්කිරීමට බඳුන, තලියෙහි, බිම සිටුරු ඇතිරීම, (මේයෝ තණ ඇතිරිය කැහ.) සිටුරු මැද (පසු ගැලීම), කොන් දිරත්. එක් පසකින් පසු වැගිරේ. සිටුරු දැහී වීම,

13. සිටුරු රළුවීම, කඩ නො කැපීම, ලියදී බැඳී කුඹුර, සිටුරුපොදි මසවා ගත් භික්ෂුන් ද දුටු සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පරික්ෂා කොට තුන් සිටුරු අනුදත් සේක.

- 14. අකොද්දන අනිරෙතෙන උසස්සී ඡ්ඤමෙව ව,
මාතුඤ්ඤපො වරං යාචී ද,භුං වසසිතසාපිකං.
- 15. ආගන්තුගමිතිලානං උපට්ඨාකඤ්ච හෙසජං¹
ධ්වං උදනසාපිඤ්ච පණිතං අනිඛුඤ්ඤං.
- 16. පුලලකච්ඡ මුඛං බොමං පරිපුණණං අභිට්ඨනං²,
පච්ඡිමං³ කතො ගරුකො විකණණං සුන්තමොකිඊ⁴.
- 17. ලුප්පනති නප්පහොනති ව අනාඛිකං බහුනි ව,
අඛිවතෙ අසනිධා එකො වසං උතුමති ව.
- 18. දො භාතුකා රාජගතෙ උපනතෙසු පුත දච්ඡු,
භුවච්ඡිකාරො ගිලාතො උතො වෙව ගිලානකා⁵.
- 19. නන්තා භුසා මාකචීරං එලකො කෙසකමබ්බං,
මාලඋලුකපකඤ්ච අජීනං අකකනාල ව⁶.
- 20. පොත්ථිකං කීලපිතඤ්ච ලොතිතා මකෙඤ්චෙඨන ව⁷,
කණතා මහාරභිගනාමා⁸ අච්ඡින්නදසිකා නථා.
- 21. දීඝපුපඵඵණදසා කඤ්චුතිරිටචෙට්ඨනං,
අනුප්පහොන පකකමති සබ්බො හීජ්ජති තාවදෙ.
- 22. පතෙඛි දදනති සබ්බස්ස ආයස්මා රෙවතො පති,
විස්සාසගාහාභිට්ඨාති අට්ඨ විචරමානිකාති.

1. “හෙසජං” ම ඡ සං. PTS. ම නු ප. අ වී.
 2. “අභිට්ඨනං” ම ඡ සං. PTS. අ වී. නො වී. 3. “පච්ඡිමං” නො වී. ම නු ප
 4. “සුන්තමොකිඊ” නො වී. ජ වී. ම නු ප. 5. ගිලායනා PTS නො වී.
 6. “අකකනාලකං” ම ඡ සං. 7. ‘මකෙඤ්චෙඨන ව’ ම ඡ සං.
 8. “මහාරභිගනාම” ම ඡ සං. PTS. නො වී. ම නු ප.

14. අනික් අනික් අනිරෙක සිටුවෙත් සුක්කච්චිම, අනඳ තෙරුන්ට සිටුවක් ලැබුනේ ය. අදනය සිදුරුච්චිම, වාතුද්දවිකමයාමෙසය, වර ඉල්ච්චි ය. වැසියළු දීම,

15. ආනතභුක්ක, ගමික, ගිලාන, උපට්ඨාක, බෙයෙත් දීම, නිති කැඳ දීම, දියසළු දීම, පිණි මොසුන් වැළදීම, භූමා පසතුරුණ නතනම් නිරිම,

16. පුලුකච්චිආබාධය, මුව පිස්නා රෙදිකඩ, කොමුයෙන් කළ පැරණි වන, පිරිසුන් තුන් සිටුරු, ඉටිම, පැසුළු සිටුර, කරණ ලද බර වූ පාසුකුල විවරය, සිටුවෙහි කොන් දික්ච්චිම, නුල් ඉදිරිම,

17. සිටුරු පත් නැසේ. කඩ කැපීමට නො පොකොණේ ය. අමුතු පටියක් ඇල්ලීම, බොහෝ සිටුරු ලැබීම, අකචනයෙහි තුබූ සිටුර නැතිවීම, අසනියෙන් සකලසිටුවෙත් වෙන් ව ගම් වැදීම, හනි ව වස් විසීම, වසානසෙන් අන් කැලයෙහි එකලා ව විසීම -

18. සුනෝදරයෝ දෙදෙන රජගනනුවර වස් වූසුන. උපනඤ්ඤ තෙරුන් සැවැත්නුවර වස් විසීම, දෙපලක එකලාව වස් විසීම, කුච්චිකාරය ඇති ගිලනා, ගිලන්හු දෙදෙන, ගිලන් උච්චනට සුදුසු නො සුදුසු අය -

19. නග්න ව පැමිණීම, කුසවැහරි දුරීම, වාකවැහරි, එලකවැහරි, කෙහෙකම්බිලි, වාලකම්බිලි, මහමුණු පියාපත්, අඳුන් දිවිසම්, වරාහුසෙත් කළ වැහරි,

20. නියදිත් කළ වැහරි, නිල්වත් වත්, රන්වත් වත්, රකුචත්, මදටිය පැහැ ඇති වත් හා කළු වත්, පත්කැපිටපැහැති වත්, කන්වැපිටපැහැති වත්, නො සිඳු දුවලු ඇති සිටුරු, එසේම -

21. දික් දුවලු ඇති සිටුරු, මල්දුවලු ඇති සිටුරු, පෙණදුවලු ඇති සිටුරු, සාර්චය, රුක්සුබුලු, තිස්වෙළුම්, සිටුරු නුසන් කල්හි බැහැර යයි. සිටුරු උපන් කෙණෙහි සමස්ත තෙමේ බිඳේ.

22. පක්ෂයකට දෙත්. සමස්තයට දෙත්. ආසුණෙන් රෙවන තෙමේ (කාරිපුහු තෙරුන්ට සිටුරන්) යැයි ය. විශාසයෙන් ගැණීම, ඉටිම, සිටුරු ලැබීමේ මාතෘකා අට්ටක යන මොහු වෙත්.

9

වමෙපය්‍යකඛ්ඛිකං

1. තෙන බො පන සමයෙන බුද්ධො භගවා වමපායං විහරති ගගගරාය පොකඛරණීයා තීරෙ. තෙන බො පන සමයෙන කාසීසු ජනපදෙසු වාසභගාමො නාම තොති. තස්ස කසාපගොතොතා නාම භික්ඛු ආවාසිකො හොති තනතිවද්ධො උසුකකං. ආපනො “කීනති අනාගතා ව පෙසලා භික්ඛු ආගමෙජ්ජසුං, ආගතා ව පෙසලා භික්ඛු ඵාසු”¹ විහරෙය්‍යං, අපඤ්ච ආවාසො දුද්ධිං විරුද්ධිං වෙසුලං ආපයෙය්‍යා”ති.

2. තෙන බො පන සමයෙන සමබහුලා භික්ඛු කාසීසු වාසිකං වරමානා යෙන වාසභගාමො තදවසරුං. අද්දසා බො කසාපගොතොතා භික්ඛු හෙ භික්ඛු දුරතොව ආගමෙජ්ජනන. දිසවාන ආසනං පඤ්ඤපෙසි. පාදෙදකං පාදපිඨං පාදකඨලිකං උපතිකඛිපි. පච්චුගතනාමා පහනවිවරං පටිගතහෙසි. පානීජයන ආපුච්ඡි. නාගානෙ උසුකකං අකාසි. උසුකකමි අකාසි යාගුයා බාදනීජය භත්තසමී.

3. අථ බො තෙසං ආගනතුකානං භික්ඛුනං ඵතදතොසි: “තද්දනො බො අයං ආවුසො, අවාසිකො භික්ඛු. නගානෙ උසුකකං කරොති. උසුකකමි කරොති යාගුයා බාදනීජය භත්තසමී. හද්ද මයං ආවුසො ඉඤ්ච වාසිභගාමෙ තිවාසං කපපාමා”ති. අථ බො තෙ ආගනතුකා භික්ඛු තතෙච වාසභගාමෙ තිවාසං කපෙසු.

4. අථ බො කසාපගොතොතාසු භික්ඛුනො ඵතදතොසි: “තො බො ඉමෙසං ආගනතුකානං භික්ඛුනං ආගනතුකකීලමෙථා සො පටිසංදො, යෙච මෙ ගොවරෙ අපපකඨඤ්ඤානො, තෙ දුනිමෙ ගොවරෙ පකකඤ්ඤානො. දුකකරං බො පන පරතුලෙසු යාවච්චං උසුකකං කාතුං. විඤ්ඤතති ව මනුසසානං අමනාපා. යනනුතානං න උසුකකං කරෙය්‍යං යාගුයා බාදනීජය භත්තසමී”නති. සො න උසුකකං අකාසි යාගුයා බාදනීජය භත්තසමී.

5. අථ බො තෙසං ආගනතුකානං භික්ඛුනං ඵතදතොසි: “පුඤ්ච බවායං ආවුසො ආවාසිකො භික්ඛු නතානෙ උසුකකං අකාසි. උසුකකමි අකාසි යාගුයා බාදනීජය භත්තසමී. සො දුතායං න උසුකකං කරොති යාගුයා බාදනීජය භත්තසමී. දුට්ඨො දුතායං ආවුසො, ආවාසිකො භික්ඛු. හද්ද මයං ආවුසො, ආවාසිකො භික්ඛු. උකඛීපාමා”ති.

6. අථ බො හෙ ආගනතුකා භික්ඛු සන්තිපතීමා කසාපගොතොතං භික්ඛු ඵතදවොචු: “පුඤ්ච බො තිං ආවුසො නගානෙ උසුකකං කරොසි. උසුකකමි කරොසි යාගුයා බාදනීජය භත්තසමී. සොදුනි තිං න උසුකකං කරොසි යාගුයා බාදනීජය භත්තසමී. ආපතති තිං ආවුසො ආපනො. පසංසෙතා අපතති”නති. “නච්චි මෙ ආවුසො ආපතති, යමහං පපෙසසයා”නති.

1. “ඵාසු” PTS. හෝ ච. 2. “ඉමං ආවාසිකා” සි.

9

චෛත්‍යකතකය

1. එකල්හි භාග්‍යවන බුදුරජානන් වහන්සේ මමපානුවර ගගගරා පොකුණුතොර වැඩ වසන සේක. එකල්හි කිසිදනවටෙහි වාසනාම නම් ගමෙන් වේ. එහි කාශ්‍යපගොත්‍ර නම් මහණ තෙමේ ආවාසික වූයේ කටයුතු පරමපරාවෙහි නීති බැඳුණේ “තොසේ නම් නො පැමිණි ප්‍රියතිල භික්‍ෂුහු පැමිණෙන්නාහු ද, පැමිණියා වූ ප්‍රියතිල භික්‍ෂුහු සැප සේ වසන්නාහු ද, මේ ආවාසයන් වැඩීමට දියුණුවට මහත් බවට පැමිණෙන්නේ ද” යි උන්සාගයට පැමිණියේ වේ.

2. එකල්හි බොහෝ භික්‍ෂුහු භාසිජනපදයෙහි මාරිකා කරන්නාහු වාසනාමට පැමිණිනාහු ය. කාශ්‍යපගොත්‍රභික්‍ෂු තෙමේ එන්නා වූ ඒ භික්‍ෂුන් දුර දී ම දුටුයේ ය. දුක අසුන් පැණවී ය. පා දෙතා දිග පාපුටුව පා නමන පුවරුව එලවා තැබී ය. ඉදිරියට ගොස් පාසිවුරු පිළිගත්තේ ය. පැනින් පිමාළේ ය. නැමෙහි උනන්දු කෙළේ ය. කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි ද උනන්දු කෙළේ ය.

3. එකල්හි ඒ ආගන්තුකභික්‍ෂුන්ට “ඇවැත්නි, මේ ආවාසිකභික්‍ෂු තෙමේ යහපත් ය. නැමට උනන්දු කරයි. කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි ද උනන්දු කරයි. ඇවැත්නි, එබැවින් අපි මෙහි ම වාසනාගමෙහි වසමු” යි සිත වී ය. ඉක්බිති ඒ ආගන්තුකභික්‍ෂුහු එහි ම වාසනාගමෙහි වාසය කළහ.

4. එකල්හි කාශ්‍යපගොත්‍රභික්‍ෂුහුට “මේ ආගන්තුකභික්‍ෂුන්ගේ යම් ආගන්තුකවේශසත් වේ ද, එය සන්සිඳුනේ ය. යම් මේ පැවිද්දේ ගොදුරු ගමෙහි නො දැනීම් ඇත්තාහු ද, ඒ මේ පැවිද්දේ දැන් ගොදුරුගමෙහි දැනීම් ඇත්තෝ වූහ. අන්‍යකුලයන් දිවි තොත් උනන්දු නිරිමි දුෂ්කර ය. විණවීම (ඉල්ලීම) ද මිනිසුන්ගේ මන නො වඩන්නේ ය. (එහෙයින්) මම කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි උනන්දු නො කරන්නෙමි නම් සෙතෙකැ” යි අදහස් වී ය. හෙතෙමේ කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි (මවුන්) උනන්දු නො කෙළේ ය.

5. එකල්හි ඒ ආගන්තුකභික්‍ෂුන්ට “ඇවැත්නි, පෙර මේ ආවාසික භික්‍ෂු තෙමේ නැමෙහි (අප) උනන්දු කෙළේ ය. කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි ද උනන්දු කෙළේ ය. හෙතෙමේ දැන් කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි උනන්දු නො කරයි. ඇවැත්නි, දැන් මේ ආවාසිකභික්‍ෂු තෙමේ දුෂ්ට ය. ඇවැත්නි, එබැවින් අපි ආවාසිකභික්‍ෂුහුට උන්සොපණියකමය කරමු” යි අදහස් වී ය.

6. ඉක්බිති ආගන්තුකභික්‍ෂුහු රැස් වී කාශ්‍යපගොත්‍රභික්‍ෂුහුට “ඇවැත්නි, තෝ යෙර නැමෙහි (අප) උනන්දු කෙරෙහි. කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි ද උනන්දු කෙරෙහි ඒ නෝ දැන් කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි උනන්දු නො කෙරෙහි. ඇවැත්නි, තෝ ඇවැතට පැමිණියෙහි ය. ඒ ඇවැත දක්නෙහි දැ” යි කීහ. “ඇවැත්නි, මිමි යම් ඇවැතක් දක්නෙමි ද, මට එබඳු ඇවැතක් නැතැ” යි කී ය.

7. එකල්හි ඒ ආගන්තුකභික්ෂුහු කාශාපගොත්‍රභික්ෂුහුහට දැවැන් නො දැන්වෙහි උත්සෙසපණිසකමීය කළහ. ඉන්බිති කාශාපගොත්‍රභික්ෂුහුහට “මම වෙමය - දැවැන් සි හෝ නො දැවැන් සි හෝ පැමිණියේ වෙම සි හෝ නො පැමිණියේ වෙම සි හෝ ඛාර්මික වූ හෝ අධාර්මික වූ හෝ කොපාස වූ හෝ අකොපාස වූ හෝ සසුනට සුදුසු වූ හෝ සසුනට නො සුදුසු වූ හෝ කමිසකිත් උත්කමිප්ත වෙම සි හෝ අනුන්කමිප්ත වෙම සි හෝ නො දනමි. මම වමපානුවරට ගොස් මේ කාරණය භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකරන්නෙමි නමි යෙතෙකැ”යි අදහස් වී ය.

8. අනතුරු ව කාශාපගොත්‍රභික්ෂුනෙමේ සෙනසුන් නැන්පන් ගොට වාසා පාසිච්චුරු ගෙන වමපාව බලා තික්ම ගියේ ය. පිලිවෙලින් වමපාවට ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ඵලඹියේ ය. ඵලඹි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්වේ ය.

9. ආගන්තුකභික්ෂුන් සමග මේ පිලිසදරකතා කිරීම භාග්‍යවන් වුදුවරුන්ගේ පුරුද්ද ය. එහෙයින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කාශාපගොත්‍රභික්ෂු “මහණ, හිම ඉවසිය හැකි ද? කිම යැපිය හැකි ද? වෙහෙසක් නැති ව දිසිමාගීසයහි ආයේ වෙහි ද? මහණ නෝ කොහි සිට එහි දැ” යි විවාල සේක.

10. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඉවසිය හැකි ය. යැපිය හැකි ය. ස්වාමීනි, මම වැසි වෙහෙසක් නැති ව දික්වග ආවෙමි. ස්වාමීනි, කසිදනව්වෙහි වාසන නම් ගමෙක් දැක්කේ ය. මම එහි ආවාසික වෙමි. කටසුතු පරම්පරාවෙන් බැඳුනේ වෙමි. “කෙසේ නම් නො පැමිණියා වූ ප්‍රියගිල භික්ෂුහු පැමිණෙත්-නාහු ද පැමිණියා වූ ප්‍රියගිල භික්ෂුහු සැපයේ වසන්තාහු ද මේ ආවාසයත් වැඩිමට දියුණුවට මහත්බවට පැමිණෙන්නෝ දැ” යි උත්සාහයට පැමිණියෙමි.

11. “ස්වාමීනි, ඒ අතර බොහෝ භික්ෂුහු කසිදනව්වෙහි වාරිකා කරන්තාහු වාසනහමට පැමිණියාහු ය. ස්වාමීනි, මම එන්තා වූ ඒ භික්ෂුන් දුර දි ම දුටුවෙමි. දක අසුන් පැණවිමි. පාඤ්ඤා දිය පාපුටුව පා තබන පුච්චාව ඵලවා නැවිමි. ඉදිරියට ගොස් පාසිච්චුරු පිලිගනිමි. පැතින් විවාලෙමි. නැවෙහි උනන්දු කෙළෙමි. කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි ද උනන්දු කෙළෙමි.

12. “ස්වාමීනි, එකල්හි ඒ ආගන්තුකභික්ෂුන්ට ‘දැවැන්ති, මේ ආවාසික භික්ෂු නෙමේ යහපත් ය. නැවෙහි උනන්දු කරයි. කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි ද උනන්දු කරයි. දැවැන්ති, එබැවින් අපි මෙහි වාසනගමෙහි ම වාසය කරමු’යි අදහස් වී ය. ස්වාමීනි, ඉන් පසු ඒ ආගන්තුකභික්ෂුහු එහි වාසනගමෙහි ම වාසය නලහ.

13. “ස්වාමීනි, ඒ මම ‘ආගන්තුකභික්ෂුන්ගේ යම් අමුතු වෙහෙසක් වී ද, එය සත් සිලුනේය. යම් මේ පැවිද්දේ ගොදුරුගමෙහි තතු නො දන්නෝ ද ඒ මේ පැවිද්දේ දැන් ගොදුරුගමෙහි තතු දන්නෝ ය. අත්‍යකුලයන් දිවිහිම කොට උනන්දු කිරීම දුෂ්කර ය. විණවිම ද මිනිසුන්ගේ මන නො වඩන්නෝ ය. (ඵතෙසින්) මට ‘කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි උනන්දු නො කරන්නොමි නම් යෙපහකැ’යි අදහස් වී ය. ස්වාමීනි, ඒ මම කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි උනන්දු නො කෙළෙමි” යි සැල කෙළේ ය.

14. “අප්ඵ බො තෙසං නනෙත, ආගනතුකානං භීකුඤ්ඤං ඵනදහොසී: ‘පුබ්බෙ බව්භාසං ආච්චිසො ආවාසීහො භීකුඤ්ඤං නභානෙ උසස්සකකං කුරොති. උසස්සකකමපි කුරොති යාගුයා බාදනීසෙ භතතසමී. සොදනායං න උසස්සකකං කුරොති යාගුයා බාදනීසෙ භතතසමී. දුට්ඨොදනායං ආච්චිසො, ආවාසීහො භීකුඤ්ඤං. හන්ද මයං ආච්චිසො, ආවාසීහං භීකුඤ්ඤං උභවිටාමා’ති.

15. “අප්ඵ බො තෙ භනෙත, ආගනතුකා භීකුඤ්ඤං සන්තිපච්චිතා මං ඵනද වොච්චි: ‘පුබ්බෙ බො භං ආච්චිසො, නභානෙ උසස්සකකං කුරොසී. උසස්සකකමපි කුරොසී යාගුයා බාදනීසෙ භතතසමී. සොදනායං න උසස්සකකං කුරොසී යාගුයා බාදනීසෙ භතතසමී. ආපතතිං භං ආච්චිසො ආපතෙනා. පසංසෙනං ආපතති’නති. ‘නන්ද මෙ ආච්චිසො ආපතති, යමහං පසංසෙය්’නති.

16. “අප්ඵ බො තෙ භනෙත, ආගනතුකා භීකුඤ්ඤං මං ආපතතියා අදසස්සනෙ උභවිටිංසු. තස්ස මියා: භනෙත ඵනදහොසී: ‘අතං බො ඵතං න ජනාමී: ආපතති ඵා ඵසා අතාපතති ඵා, ආපතො වමභි අතාපතො වා, උභවිතො වමභි අනුකම්පෙනා වා ධම්මකෙන වා අධම්මකෙන වා කුප්පෙන වා අකුප්පෙන වා ඡාතාරහෙන වා අට්ඨාතාරහෙන වා. යනුනාහං වමසං ගන්තො භගවන්තං ඵනමන්දා පුච්චෙය්’නති. තතොතං භගවා ආගච්චාමී’ති.

17. “අතාපතති ඵසා භීකුඤ්ඤං. තෙසා ආපතති. අතාපතොසී. නසී ආපතො. අනුකම්පෙනාසී. නසී උභවිතො. අධම්මකෙනාසී කමෙවන උභවිතො කුප්පෙන අට්ඨාතාරහෙන. ගච්ච සිං භීකුඤ්ඤං, තතෙඵ වාසගාගාමෙ නිවාසං කපෙති” ති. “ඵචං භනෙත” ති බො කසස්සගොතො භීකුඤ්ඤං භගවන්තො පටිසස්සභා උට්ඨායාසනා භගවන්තං අභිවාදෙති පදකම්ණං කථා සෙන වාසගාගාමො තෙන පඤ්ඤාමි.

18. අප්ඵ බො තෙසං ආගනතුකානං භීකුඤ්ඤං අනුදෙඵ කුකකුච්චි. අනු විපට්ඨිසාරො: “අලාහා වත තො, න වත තො ලාහා, දුලලඤ්ඤං වත තො, න වත තො සුලඤ්ඤං, සෙ මයං සුඤ්ඤං භීකුඤ්ඤං අතාපතතිතං අවච්චිසමී: අකාරණෙ උභවිටිහං. හන්ද මයං ආච්චිසො, වමසං ගන්තො භගවන්තො සන්තිකෙ අච්චිතං අච්චිතෙනා දෙසෙමි” ති.

19. අප්ඵ බො තෙ ආගනතුකා භීකුඤ්ඤං සෙනාසනං සංසාමෙති පතන විචරං ආදාය යෙන වමසා තෙන පකකමීංසු. අනුපුබ්බන යෙන වමසා යෙන භගවා තෙහුටසසකමීංසු. උපසසකමීනා භගවන්තං අභිවාදෙති ඵකමන්තං නීසීදාසු.

20. ආච්චිණ්ණං බො පතනං බුඤ්ඤානං භගවන්තානං ආගනතුකෙභි භීකුඤ්ඤති සඤ්ඤා පටිසමමොදිතුං. අප්ඵ බො භගවා තෙ භීකුඤ්ඤං ඵනදවොච: “කච්චි භීකබ්බෙ, බමනීයං? කච්චි යාපනීයං? කච්චිභ්භ අසනිලමජෙන අඤ්ඤානං ආගතා? කුතො ච කුමෙභ භීකබ්බෙ, ආගච්ච්චා” ති. “බමනීයං භගවා. යාපනීයං භගවා. අසනිලමජෙන ච මයං භන්තා, අඤ්ඤානං ආගතා. අච්චි භනෙත කාසීසු ජනපදෙසු වාසගාගාමො නාමි. තතො මයං භගවා ආගච්චාමි” ති. “කුමෙභ භීකබ්බෙ, ආවාසීහං භීකුඤ්ඤං උභවිටිතා” ති. “ඵචං භනෙත” ති. “කසමී භීකබ්බෙ, වච්චිසමී කසමී කාරණං” ති. “අච්චිසමී භගවා අකාරණං” ති.

14. “අනතුරු ව ස්වාමීනි, ඒ ආගන්තුකතීක්‍ෂුන්ට ‘ඇවැත්නි, පෙර මේ ආවාසිකතීක්‍ෂු කෙමේ නැමෙහි උනන්දු කරයි. කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි උනන්දු ද කරයි. හෙතෙමේ දැන් කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි උනන්දු නො කරයි. ඇවැත්නි, දැන් මේ ආවාසිකතීක්‍ෂු කෙමේ දුභේ ය. ඇවැත්නි, එබැවින් අපි ආවාසිකතීක්‍ෂු නම උත්තේෂ්ටකමයෙන් බැහැර කරමු’ යි අදහස් වී ය.

15. “ස්වාමීනි, නැවත ඒ ආගන්තුකතීක්‍ෂුහු රැස් වී ‘ඇවැත්නි, තෝ පෙර නැමෙහි උනන්දු කෙළෙහි. කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි උනන්දු කෙළෙහි. දැන් තෝ කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි උනන්දු නො කෙරෙහි. ඇවැත්නි, තෝ ඇවැතට පැමිණියෙහි. මේ ඇවැත දන්නෙහි දු’ යි මට මෙසේ කීහ. ඇවැත්නි, ‘මම යම් ඇවැතක් දන්නෙමි ද (එබඳු) ඇවැතක් මට නැතැ’ යි කීමි.”

16. “ඉක්බිති ස්වාමීනි, ඒ ආගන්තුකතීක්‍ෂුහු ඇවැත් නො දැන්මෙහි මා උත්තේෂ්ටකමයෙන් බැහැර කළහ. ස්වාමීනි, මම මෙය ‘ඇවැත් යි හෝ, නො ඇවැත් යි හෝ, පැමිණියේ වෙමි යි හෝ, නො පැමිණියේ වෙමි යි හෝ, ධාර්මික වූ හෝ අධාර්මික වූ හෝ කොප්‍ය වූ හෝ අකොප්‍ය වූ හෝ සසුනට සුදුසු වූ හෝ සසුනට නො සුදුසු වූ හෝ කමීයකින් උත්තේෂ්ටන වෙමි යි හෝ අනුත්තේෂ්ටන වෙමි යි හෝ, නො දනිමි. මම වමපාවට ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් මේ කාරණය විචාරන්නෙමි නමි යෙහෙකැ’ යි මට අදහස් වී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම වමපාවට සිට එමි’ යි හෙතෙමේ කී ය.

17. “මහණ, මෙය අනාපන්නිකයකි. මෙය ආපත්තියක් නො වේ. ඇවැතට නො පැමිණියෙහි ය. ඇවැතට පැමිණියේ නො වෙහි ය. අනුත්තේෂ්ටන වෙහි ය. උත්තේෂ්ටන නො වෙහි ය. අධාර්මික වූ කොප්‍ය වූ සසුනට නො සුදුසු වූ කමීයකින් උත්තේෂ්ටන වෙහි ය. මහණ, තෝ යව. එහි වාසගමෙහි ම වාසය කරව” යි. වදලු සේක. “ස්වාමීනි, එසේ ය” යි භාග්‍යසගොත්‍රතීක්‍ෂු කෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී හුනස්තෙන් නැගිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පැදකුණු කොට වාසගම බලා තික්ම ගියේ ය.

18. එකල්හි ඒ ආගන්තුකතීක්‍ෂුන්ට “යම් අපි ඒ පිරිසිඳු, ඇවැත් රහිත, මහණකු වසා නැත්තෙහි නිකරුණෙහි උත්තේෂ්ටකමයෙන් බැහැර කෙළෙමු ද, එය අපට අලාභයෙකි. අපට ලාභයෙන් නො වේ. අපට වූයේ නපුරෙකි. අපට වූයේ යහපතෙක් නො වේ” යි කුකුසෙක් වී ය. විපිළිසරෙක් වී ය. “ඇවැත්නි, එබැවින් අපි වමපාවට ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සම්පයෙහි වරද වරද නැටියට දෙසමු” යි සිතූහ.

19. ඉක්බිති ඒ ආගන්තුකතීක්‍ෂුහු සෙනසුන් නැත්තන් කොට තබා පාසිවුරු ගෙණ වමපාවට ගියහ. පිළිවෙලින් වමපාවට ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියහ. එළඹි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්න.

20. ආගන්තුකතීක්‍ෂුන් සමඟ මේ පිළිසඳර කතා කිරීම භාග්‍යවත් බුදුවරුන්ගේ පුරුද්දෙකි. එහෙයින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “මහණෙනි, කිම ඉවසිය හැකි ද? කිම යැටිය හැකි ද? කිම වෙහෙස නැති ව දිග්ගල ආවහු ද? මහණෙනි, තෙපි කොහි සිට ආවහු ද?” යි ඒ තීක්‍ෂුන් විවාල සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඉවසිය හැකි ය. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යැටිය හැකි ය. ස්වාමීනි, අපි වෙහෙස නැති ව දිග්ගල ආපව් වෙමු. ස්වාමීනි, කසි-දනවවෙහි වාසග නමි ගමෙක් ඇත්තේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, අපි එහි සිට එන්නෙමු” නිහ. “මහණෙනි, තෙපි ආවාසිකතීක්‍ෂුනම උත්තේෂ්ටකමයෙන් බැහැර කළහු ද?” “ස්වාමීනි, එසේ ය.” “මහණෙනි, කිනම් වසා වෙහි කිනම් කරුණක්හි දු” යි විවාල සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, වසා නැත්තෙහි නිකරුණෙහි ය”. යි නිහ.

21. විගරහී බුද්ධො භගවා, “අනනුච්ඡේයං මොඝපුරිසා, අනනුලොමිකං අප්පතිරුපං අසාමණිකං අකප්පියං අකරණීයං. කපං හි නාම භුලෙහ මොඝපුරිසා, සුඤ්ඤං භික්ඛුං අනාපනතිකං අවච්ඡුසමිං අකාරණේ උකඛිපිසාඨ ? තෙනං මොඝපුරිසා, අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- විගරහීනා ඛම්මං කපං කඛා භික්ඛු ආමනෙතසි: “න භික්ඛවෙ, සුඤ්ඤා භික්ඛු අනාපනතිකො අවච්ඡුසමිං අකාරණේ උකඛිපිතබ්බො. යො උකඛිපෙය්‍ය, ආපනති උකඛවසා” නි.

22. අථ බො තෙ භික්ඛු උච්චායාසනා ඵකංසං උත්තරාසඛිතං කරිතා භගවතො පාදෙදු සිරසා නිපතීනා භගවනනං ඵකදවොචු: “අච්චයො නො භනෙත, අච්චගමා යථා බාලෙ යථා මුලෙහ යථා අභුසලෙ, යෙ මයං සුඤ්ඤං භික්ඛුං අනාපනතිකං අවච්ඡුසමිං අකාරණේ උකඛිපිමා, තෙසං නො භනෙත භගවා අච්චයං අච්චයතො පතීගණනාභු ආයතීං සංවරායා” නි. “නග්ග භුමෙහ භික්ඛවෙ, අච්චයො අච්චගමා යථා බාලෙ යථා මුලෙහ යථා අභුසලෙ, යෙ භුමෙහ සුඤ්ඤං භික්ඛුං අනාපනතිකං අවච්ඡුසමිං අකාරණේ උකඛිපිසථ. යතො ව බො භුමෙහ භික්ඛවෙ, අච්චයං අච්චයතො දිසවා යථාධම්මං පටිකරොථ, නං වො මයං පතීගණනාම. චුද්ධි භෙසා භික්ඛවෙ, අරියස්ස මිතසෙ යො අච්චයං අච්චයතො දිසවා යථාධම්මං පටිකරොති, ආයතීඤ්ච සංවරං ආපජ්ඣති” නි.

23. තෙන බො පන සමයෙන චම්පාසං භික්ඛු ඵචරුපාති කම්මානි කරොනති: අධමෙමන වග්ගකම්මං කරොනති. අධමෙමන සමග්ගකම්මං කරොනති. ඛම්මෙත වග්ගකම්මං කරොනති. ඛම්මපතිරුපකෙන වග්ගකම්මං කරොනති. ඛම්මපතිරුපකෙන සමග්ගකම්මං කරොනති. ඵකොපි ඵකං උකඛිපති. ඵකොපි දො උකඛිපති. ඵකොපි සම්බහුලෙ උකඛිපති. ඵකොපි සඛ්ඝං උකඛිපති. දොපි ඵකං උකඛිපනති. දොපි දො උකඛිපනති. දොපි සම්බහුලෙ උකඛිපනති. දොපි සඛ්ඝං උකඛිපනති. සම්බහුලාපි ඵකං උකඛිපනති. සම්බහුලාපි දො උකඛිපනති. සම්බහුලාපි සම්බහුලෙ උකඛිපනති. සම්බහුලාපි සඛ්ඝං උකඛිපනති. සම්බහුලාපි සඛ්ඝං උකඛිපති.

24. යෙ තෙ භික්ඛු අප්පිච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති, ඛිසනති, විපාවෙනති: “කපං හි නාම චම්පාසං භික්ඛු ඵචරුපාති කම්මානි කරිසානති ? අධමෙමන වග්ගකම්මං කරිසානති ? අධමෙමන සමග්ගකම්මං කරිසානති ? ඛම්මෙත වග්ගකම්මං කරිසානති ? ඛම්මපතිරුපකෙන වග්ගකම්මං කරිසානති ? ඛම්මපතිරුපකෙන සමග්ගකම්මං කරිසානති ? ඵකොපි ඵකං උකඛිපිසානති ? ඵකොපි දො උකඛිපිසානති ? ඵකොපි සම්බහුලෙ උකඛිපිසානති ? ඵකොපි සඛ්ඝං උකඛිපිසානති ? දොපි ඵකං උකඛිපිසානති ? දොපි දො උකඛිපිසානති ? දොපි සම්බහුලෙ උකඛිපිසානති ? දොපි සඛ්ඝං උකඛිපිසානති ? සම්බහුලාපි ඵකං උකඛිපිසානති ? සම්බහුලාපි දො උකඛිපිසානති ? සම්බහුලාපි සම්බහුලෙ උකඛිපිසානති ? සම්බහුලාපි සඛ්ඝං උකඛිපිසානති ? සම්බහුලාපි සඛ්ඝං උකඛිපිසානති” නි.

21. භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ “හිස් පුරුෂයෙහි, නො පුදුස්සෙක. නො ගාලපෙන්නක. අනුලොමී නො වුවෙක. මහණකමට නො සර් ලන්නෙක. නො කැප වුවෙක. නො කටයුත්තෙක. හිස් පුරුෂයෙහි, කෙසේ නම් නෙපි පිරිසිදු වූ ඇවැත් රකින වූ මහණකු වසනු නැත්තෙහි නිකරුණෙහි බැහැර කලෙහු ද? හිස් පුරුෂයෙහි, මෙය නො පැහැදුන- වූන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වේ -පෙ- ගරහා දහාමි කතා කොට මහණෙහි, පිරිසිදු වූ ඇවැත් රකින වූ මහණ තෙමේ වසනු නැත්තෙහි නිකරුණෙහි බැහැර නො කල යුතු ය. යමෙක් බැහැර කරන්නේ නම්, දුකුලා ඇවැත් වේ” යි වදාළ සේක.

22. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු හුනස්නෙන් තැහිට උතුරුසකසිටුර එකස් කොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ පාමුල්හි හිසින් වැටී භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සවාමිනී, යම් ඒ අපි ඇවැත් නැත්තෙහි නිකරුණෙහි පිරිසිදු වූ ඇවැත් රකින වූ මහණකු බැහැර කෙලෙමු ද, අඥයන් යම් සේ ද මුලාටුවන් යම් සේ ද අදක්‍ෂයන් යම් සේ ද එසේ වරද අප ඉක්මවා (අඛිබවා) හිසේ ය. සවාමිනී, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මතු හික්මීම පිණිස ඒ අපගේ වරද වරද වසයෙන් පිළිගන්නා සේක්වා” යි සැලකලහ. “මහණෙහි, යම් ඒ තෙපි පිරිසිදු වූ ඇවැත් රකින වූ මහණකු වසනු නැත්තෙහි නිකරුණෙහි බැහැර කලෙහු ද, එබැවින් අඥයන් යම් සේ ද මුලාටුවන් යම් සේ ද අදක්‍ෂයන් යම් සේ ද එසේ වරද නොප ඉක්මවා හිසේ ය. මහණෙහි, යම් හෙයකින් තෙපි වරද වරද වසයෙන් දහ දහම් පරිදි පිළියම් කරවූ ද, අපි නොපගේ ඒ ප්‍රතිකම්ප පිළිගණ්ණු. යමෙක් වරද වරද වසයෙන් දක දහම් පරිදි පිළියම් කෙරේ ද, මත්තෙහි හික්මීමට පැමිණේ ද, මහණෙහි, මේ ආය්ච්චිතයෙහි වැඩිපමක් ම වේ.”

23. එකල්හි වමපානුවර භික්ෂුහු මෙබඳු කම් කෙරෙත්: අධම්යෙන් ව්‍යග්‍රකම් කෙරෙත්. අධම්යෙන් සමග්‍රකම් කෙරෙත්. ධම්යෙන් ව්‍යග්‍රකම් කෙරෙත්. ධම්පුත්රීරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකම් කෙරෙත්. ධම්පුත්රීරූපකයෙන් සමග්‍රකම් කෙරෙත්. එකෙක් ද එකකු බැහැර කෙරෙයි. එකෙක් ද දෙදෙනකුත් බැහැර කෙරෙයි. එකෙක් ද බොහෝ දෙනකුත් බැහැර කෙරෙයි. එකෙක් ද සමස්තා බැහැර කෙරෙයි. දෙදෙනෙක් ද එකකු බැහැර කෙරෙත්. දෙදෙනෙක් ද දෙදෙනකුත් බැහැර කෙරෙත්. දෙදෙනෙක් ද බොහෝ දෙනකුත් බැහැර කෙරෙත්. දෙදෙනෙක් ද සමස්තා බැහැර කෙරෙත්. බොහෝ දෙන ද එකකු බැහැර කෙරෙත්. බොහෝ දෙන ද දෙදෙනකුත් බැහැර කෙරෙත්. බොහෝ දෙන ද බොහෝ දෙනකුත් බැහැර කෙරෙත්. බොහෝ දෙන ද සමස්තා බැහැර කෙරෙත්. බොහෝ දෙන ද එකකු බැහැර කෙරෙත්. බොහෝ දෙන ද බොහෝ දෙනකුත් බැහැර කෙරෙත්. බොහෝ දෙන ද දෙදෙනකුත් බැහැර කරන් ද, දෙදෙනෙක් ද බොහෝ දෙනකුත් බැහැර කරන් ද? දෙදෙනෙක් ද සමස්තා බැහැර කරන් ද? බොහෝ දෙන ද එකකු බැහැර කරන් ද? බොහෝ දෙන ද දෙදෙනකුත් බැහැර කරන් ද? බොහෝ දෙන ද බොහෝ දෙනකුත් බැහැර කරන් ද? බොහෝ දෙන ද සමස්තා බැහැර කරන් ද? සමස්තා බැහැර කෙරේ ද? සමස්තා බැහැර කෙරේ ද?” යි අවමන් කෙරෙත්. තිත්ද කෙරෙත්. දෙස් කීයත්.

24. අලොච්ඡ වූ -පෙ- යම් ඒ භික්ෂුහු වෙන් ද මහු “කෙසේ නම් වමපානුවර භික්ෂුහු මෙබඳු කම් කරන් ද? අධම්යෙන් ව්‍යග්‍රකම් කරන් ද? අධම්යෙන් සමග්‍රකම් කරන් ද? ධම්යෙන් ව්‍යග්‍රකම් කරන් ද? ධම්පුත්රීරූපක- යෙන් ව්‍යග්‍රකම් කරන් ද? ධම්පුත්රීරූපකයෙන් සමග්‍රකම් කරන් ද, එකෙක් ද එකකු බැහැර කෙරේ ද? එකෙක් ද දෙදෙනකුත් බැහැර කෙරේ ද? එකෙක් ද බොහෝ දෙනකුත් බැහැර කෙරේ ද? එකෙක් ද සමස්තා බැහැර කෙරේ ද, දෙදෙනෙක් ද එකකු බැහැර කරන් ද? දෙදෙනෙක් ද දෙදෙනකුත් බැහැර කරන් ද, දෙදෙනෙක් ද බොහෝ දෙනකුත් බැහැර කරන් ද? දෙදෙනෙක් ද සමස්තා බැහැර කරන් ද? බොහෝ දෙන ද එකකු බැහැර කරන් ද? බොහෝ දෙන ද දෙදෙනකුත් බැහැර කරන් ද? බොහෝ දෙන ද බොහෝ දෙනකුත් බැහැර කරන් ද? බොහෝ දෙන ද සමස්තා බැහැර කරන් ද? සමස්තා බැහැර කෙරේ ද?” යි අවමන් කෙරෙත්. තිත්ද කෙරෙත්. දෙස් කීයත්.

25. අඵ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. “සද්ධං භිර භික්ඛවෙ, මමසාසං භික්ඛු එවරුපානි කමමානි කරොතනි? අධමෙමන වග්ගකමමං කරොතනි? -ඊ- සඛෙසාපි සඛසං උභබ්වති” ති. “සද්ධං භගවා.”

26. විගරහි බුද්ධො භගවා “අනනුච්ඡවියං භික්ඛවෙ, තෙසං මොස- පුරිසානං අනනුලොමිකං අපභිරුපං අසාමණිකං අකපපියං අකරණියං. කථං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ මොසපුරිසා එවරුපානි කමමානි කරිසුතනි? අධමෙමන වග්ගකමමං කරිසුතනි? -ඊ- සඛෙසාපි සඛසං උභබ්වියසානි.”

27. “නෙතං භික්ඛවෙ, අපභසත්තානං වා පසාදිය -ඊ- විගරහිත්වා ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙතසි: “අධමෙමන වෙ භික්ඛවෙ, වග්ග- කමමං අකමමං. න ව කරණියං. අධමෙමන! සමග්ගකමමං අකමමං. න ව කරණියං. ධමෙමන වග්ගකමමං අකමමං. න ව කරණියං. ධම්මපභිරුපකෙන වග්ගකමමං අකමමං. න ව කරණියං. ධම්මපභිරුපකෙන සමග්ගකමමං අකමමං. න ව කරණියං. එකොපි එකං උභබ්වති, අකමමං. න ව කරණියං. එකොපි දෙව උභබ්වති, අකමමං. න ව කරණියං. එකොපි සමබහුලෙ උභබ්වති, අකමමං. න ව කරණියං. එකොපි සඛසං උභබ්වති, අකමමං. න ව කරණියං. දෙව පි එකං උභබ්වති, අකමමං. න ව කරණියං. දෙව පි දෙව උභබ්වති, අකමමං. න ව කරණියං. දෙව පි සමබහුලෙ උභබ්වති, අකමමං. න ව කරණියං. දෙව පි සඛසං උභබ්වති, අකමමං. න ව කරණියං. සමබහුලාපි එකං උභබ්වති, අකමමං. න ව කරණියං. සමබහුලාපි දෙව උභබ්වති, අකමමං. න ව කරණියං. සමබහුලාපි සමබහුලෙ උභබ්වති, අකමමං. න ව කරණියං. සමබහුලාපි සඛසං උභබ්වති අකමමං. න ව කරණියං. සඛෙසාපි සඛසං උභබ්වති, අකමමං. න ව කරණියං.

28. “වන්හාරිමානි, භික්ඛවෙ, කමමානි: අධමෙමන වග්ගකමමං. අධමෙමන සමග්ගකමමං. ධමෙමන වග්ගකමමං. ධමෙමන සමග්ගකමමං.

29. “තනු භික්ඛවෙ, යමිදං අධමෙමන වග්ගකමමං, ඉදං භික්ඛවෙ, කමමං අධමෙමනා වග්ගතනා කුප්පං අට්ඨානාරතං. න භික්ඛවෙ, එවරුපං කමමං කාතබ්බං. න ව මයා එවරුපං කමමං අනුඤ්ඤතං.

30. “තනු භික්ඛවෙ, යමිදං¹ අධමෙමන සමග්ගකමමං, ඉදං භික්ඛවෙ කමමං අධමෙමනා කුප්පං අට්ඨානාරතං. න භික්ඛවෙ, එවරුපං කමමං කාතබ්බං. න ව මයා එවරුපං කමමං අනුඤ්ඤතං.

31. “තනු භික්ඛවෙ, යමිදං ධමෙමන වග්ගකමමං, ඉදං භික්ඛවෙ, කමමං වග්ගතනා කුප්පං අට්ඨානාරතං. න භික්ඛවෙ, එවරුපං කමමං කාතබ්බං. න ව මයා එවරුපං කමමං අනුඤ්ඤතං.

1. “අධමෙමන වෙ භික්ඛවෙ” සි. 2. “යද්දං” ම ඡ සං.

32. “නු භික්ඛවෙ, යථිදං ධම්මෙන සමග්ගකමමං, ඉදං භික්ඛවෙ කමමං ධම්මන්තා සමග්ගන්තා අකුප්පං ථානාරහං, එවරුපං භික්ඛවෙ, කමමං කාතබ්බං. එවරුපකඛි මයා කමමං අනුඤ්ඤාතා. කසමානිභ භික්ඛවෙ, එවරුපං කමමං කරිස්සාම ‘යදිදං ධම්මෙන සමග්ග’නති එවං හි වො භික්ඛවෙ සිකඛිතබ්බ” නති.

33. තෙන බො ජක සමසෙහ ජබ්බග්ගියා භික්ඛු එවරුපාති කමමාති කරොනති: අධම්මෙන වග්ගකමමං කාරොනති. අධම්මෙන සමග්ගකමමං කරොනති. ධම්මෙන වග්ගකමමං කරොනති. ධම්මපච්චරුපකෙන වග්ගකමමං කාරොනති. ධම්මපච්චරුපකෙන සමග්ගකමමං කරොනති. ඤ්ඤාතිවිපන්නමපි කමමං කරොනති අනුසාවනසමපන්නං. අනුසාවනවිපන්නමපි කමමං කරොනති ඤ්ඤාතිසමපන්නං. ඤ්ඤාතිවිපන්නමපි අනුසාවන විපන්නමපි කමමං කරොනති. අඤ්ඤාත්‍රාපි ධම්මා කමමං කරොනති. අඤ්ඤාත්‍රාපි විනයා කමමං කරොනති. අඤ්ඤාත්‍රාපි සඤ්ඤාසනා කමමං කරොනති. ජට්ඨකුට්ඨකට්ඨමපි කමමං කරොනති අධම්මිකං කුප්පං අධරානාරහං.

34. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨිතං - ජෙ- තෙ උච්ඤ්ඤාතාති බ්බන්ති විජා- වෙනති: “කථං හි නාම ජබ්බග්ගියා භික්ඛු එවරුපාති කමමාති කරිස්සන්ති; අධම්මෙන වග්ගකමමං කරිස්සන්ති? අධම්මෙන සමග්ගකමමං කරිස්සන්ති? ධම්මෙන වග්ගකමමං කරිස්සන්ති? ධම්මපච්චරුපකෙන වග්ගකමමං කරිස්සන්ති? ධම්මපච්චරුපකෙන සමග්ගකමමං කරිස්සන්ති? ඤ්ඤාතිවිපන්නමපි කමමං කරිස්සන්ති අනුසාවනසමපන්නං? අනුසාවනවිපන්නමපි කමමං කරිස්සන්ති ඤ්ඤාතිසමපන්නං? ඤ්ඤාතිවිපන්නමපි අනුසාවනවිපන්නමපි කමමං කරිස්සන්ති? අඤ්ඤාත්‍රාපි ධම්මා කමමං කරිස්සන්ති? අඤ්ඤාත්‍රාපි විනයා කමමං කරිස්සන්ති? අඤ්ඤාත්‍රාපි සඤ්ඤාසනා කමමං කරිස්සන්ති? ජට්ඨකුට්ඨකට්ඨමපි කමමං කරිස්සන්ති අධම්මිකං කුප්පං අධරානාරහ” නති.

35. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමඤ්ඤං අරොවෙසුං. “සච්ච- කීර භික්ඛවෙ, ජබ්බග්ගියා භික්ඛු එවරුපාති කමමාති කරොනති? අධම්මෙන වග්ගකමමං කරොනති? - ජෙ- ජට්ඨකුට්ඨකට්ඨමපි කමමං කරොනති අධම්මිකං කුප්පං අධරානාරහ” නති.

36. “සච්චං භගවා” - ජෙ- විගර්භිත්වා ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙතසී: “අධම්මෙන වෙ භික්ඛවෙ, වග්ගකමමං අකමමං. න ච කරණීයං. අධම්මෙන සමග්ගකමමං අකමමං. න ච කරණීයං, ධම්මෙන වග්ගකමමං අකමමං. න ච කරණීයං. ධම්මපච්චරුපකෙන වග්ගකමමං අකමමං. න ච කරණීයං. ධම්මපච්චරුපකෙන සමග්ගකමමං අකමමං. න ච කරණීයං. ඤ්ඤාතිවිපන්නං වෙ භික්ඛවෙ, කමමං අනුසාවනසමපන්නං අකමමං. න ච කරණීයං. අනුසාවනවිපන්නං වෙ භික්ඛවෙ, කමමං ඤ්ඤාතිසමපන්නං අකමමං. න ච කරණීයං. ඤ්ඤාතිවිපන්නං වෙ භික්ඛවෙ, කමමං අනුසාවන- විපන්නං ච අකමමං. න ච කරණීයං. අඤ්ඤාත්‍රාපි ධම්මා කමමං අකමමං. න ච කරණීයං. අඤ්ඤාත්‍රාපි විනයා කමමං අකමමං. න ච කරණීයං. අඤ්ඤාත්‍රාපි සඤ්ඤාසනා කමමං අකමමං. න ච කරණීයං. ජට්ඨකුට්ඨකට්ඨමපි භික්ඛවෙ, කමමං අධම්මිකං කුප්පං අධරානාරහං අකමමං. න ච කරණීයං.”

32. “මහණෙනි, එහි යම් මේ ධර්මයෙන් සමග්‍රකම්මයෙක් වේ ද, මහණෙනි, මේ කම්මය ධර්ම බැවින් සමභි බැවින් කොපාස නො වේ. සසුකට සුදුසු වේ. මහණෙනි, එබඳු වූ කම්මය කට සුඛු ය. මා විසින් එබඳු කම්මය අනුදන්තා ලද ය. මහණෙනි, එකෙසින් මෙහි ධර්මයෙන් යම් සමග්‍රකම්මයෙක් වේ ද, එබඳු කම්මය කරන්නෙමු සි මහණෙනි, තොර විසින් හික්මිය යුතු ම ය.”

33. එකල්හි සවග මහණෝ මෙබඳු වූ කම් කෙරෙත්: අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර කම් කෙරෙත්. අධර්මයෙන් සමග්‍රකම් කෙරෙත්. ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකම් කෙරෙත්. ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකම් කෙරෙත්. ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකම් කෙරෙත්. ඤාතිසම්පන්නිය නැති අනුශ්‍රාවණසම්පන්නිය ඇති කම් කෙරෙත්. අනුශ්‍රාවණසම්පන්නිය නැති ඤාතිසම්පන්නිය ඇති කම් කෙරෙත්. ඤාතිසම්පන්නිය නැති අනුශ්‍රාවණසම්පන්නිය නැති කම් කෙරෙත්. විදුමානවස්තුන් හැර කම් කෙරෙත්. වොදනා සිහි කිරීමේ හැර කම් කෙරෙත්. ඥාතිඅනුශ්‍රාවණසම්පන්නීන් හැර කම් කෙරෙත්. අනුන් ප්‍රතික්‍රොශ (ප්‍රති-බාහන) කරද්දී කරණ ලද නො දැහැමි වූ කොපාස වූ කරුණට නො සුදුසු කම් කෙරෙත්.

34. අලොච්ඡ වූ -පෙ-යම් ඒ භික්ෂුහු වෙත් ද, මහු “කෙසේ නම් සවග මහණෝ මෙබඳු වූ කම් කරත් ද: අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකම් කරත් ද? අධර්මයෙන් සමග්‍රකම් කරත් ද? ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකම් කරත් ද? ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකම් කරත් ද? ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකම් කරත් ද? ඤාතිසම්පන්නිය නැති අනුශ්‍රාවණ සම්පන්නිය ඇති කම් කරත් ද? අනුශ්‍රාවණසම්පන්නිය නැති ඤාතිසම්පන්නිය ඇති කම් කරත් ද? ඤාතිසම්පන්නිය නැති අනුශ්‍රාවණසම්පන්නිය නැති කම් කරත් ද? ධර්මයෙන් (විදුමානවස්තුවෙන් තොර) කම් කරත් ද? වොදනාවෙන් හා සිහිපත් කිරීමෙන් තොර කම් කරත් ද? ඥාතිඅනුශ්‍රාවණසම්පන්නීන්ගෙන් තොර කම් කරත් ද? අනුන් ප්‍රතික්‍රොශ කරද්දී කරණ ලද නො දැහැමි වූ කොපාස වූ කරුණට නො සුදුසු කම් කරත් ද?” සි අවමන් කෙරෙත්. නිත්ය කෙරෙත්. දෙස් නියත්.

35. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, සවගමහණෝ මෙබඳු වූ කම් කෙරෙත් ල යනු සැබෑ ද? අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකම් කෙරෙත් -පෙ- අනුන් ප්‍රතික්‍රොශ කරද් දී කරණ ලද නො දැහැමි වූ කොපාස වූ කරුණට නො සුදුසු කම් කෙරෙත් ද?”

36. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, සැබෑ ය -පෙ- ගරහා දැහැමි කතා කොට “මහණෙනි, අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකම්මයෙක් වේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. අධර්මයෙන් සමග්‍රකම්මයෙක් වේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකම්මයෙක් වේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකම්මයෙක් වේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකම්මයෙක් වේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. මහණෙනි, ඤාතිසම්පන්නිය නැති අනුශ්‍රාවණසම්පන්නිය ඇති කම්මයෙක් වේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. මහණෙනි, අනුශ්‍රාවණසම්පන්නිය නැති ඤාතිසම්පන්නිය ඇති කම්මයෙක් වේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. මහණෙනි, ඤාතිසම්පන්නිය නැති අනුශ්‍රාවණසම්පන්නිය නැති කම්මයෙක් වේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. විදුමානවස්තුවෙන් තොර වූ කම්මය කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. වොදනා සිහිපත් කිරීමෙන් තොර වූ කම්මය කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. ඤාතිඅනුශ්‍රාවණසම්පන්නියෙන් තොර වූ කම්මය කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. මහණෙනි, අනුන් ප්‍රතික්‍රොශ කරද් දී කරණ ලද නො දැහැමි වූ කොපාස වූ කරුණට නො සුදුසු වූ කම්මය කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු වේ.

37. “ඡ්ඤිතොති භික්ඛවෙ, කමමාති: අධිමමකමමං, වග්ගකමමං, සමග්ගකමමං, ධම්මපතිරුපකෙන වග්ගකමමං, ධම්මපතිරුපකෙන සමන්තකමමං, ධම්මෙන සමග්ගකමමං.

38. “කතමඤ්ච භික්ඛවෙ, අධිමමකමමං ? ඤ්ඤතිදුතියෙ වෙ භික්ඛවෙ කමම ඵකාය ඤ්ඤතියා කමම කරොති, න ච කමමවාචං අනුසාවෙති, අධිමමකමමං.

39. “ඤ්ඤතිදුතියෙ වෙ භික්ඛවෙ, කමම දුච්ඡි ඤ්ඤතීති කමම කරොති, න ච කමමවාචං අනුසාවෙති, අධිමමකමමං.

40. “ඤ්ඤතිදුතියෙ වෙ භික්ඛවෙ, කමම ඵකාය කමමවාචාය කමම කරොති, න ච ඤ්ඤතීං ධපෙති, අධිමමකමමං.

41. “ඤ්ඤතිදුතියෙ වෙ භික්ඛවෙ, කමම දුච්ඡි කමමවාචාති කමම කරොති, න ච ඤ්ඤතීං ධපෙති, අධිමමකමමං.

42. “ඤ්ඤතිවතුනෙච වෙ භික්ඛවෙ, කමම ඵකාය ඤ්ඤතියා කමම කරොති, න ච කමමවාචං අනුසාවෙති, අධිමමකමමං.

43. “ඤ්ඤතිවතුනෙච වෙ භික්ඛවෙ, කමම දුච්ඡි ඤ්ඤතීති කමම කරොති, න ච කමමවාචං අනුසාවෙති, අධිමමකමමං.

44. “ඤ්ඤතිවතුනෙච වෙ භික්ඛවෙ, කමම තීති ඤ්ඤතීති කමම කරොති, න ච කමමවාචං අනුසාවෙති, අධිමමකමමං.

45. “ඤ්ඤතිවතුනෙච වෙ භික්ඛවෙ, කමම වතුති ඤ්ඤතීති කමම කරොති, න ච කමමවාචං අනුසාවෙති, අධිමමකමමං.

46. “ඤ්ඤතිවතුනෙච වෙ භික්ඛවෙ, කමම ඵකාය කමමවාචාය කමම කරොති, න ච ඤ්ඤතීං ධපෙති, අධිමමකමමං.

47. “ඤ්ඤතිවතුනෙච වෙ භික්ඛවෙ, කමම දුච්ඡි කමමවාචාති කමම කරොති, න ච ඤ්ඤතීං ධපෙති, අධිමමකමමං.

48. “ඤ්ඤතිවතුනෙච වෙ භික්ඛවෙ, කමම තීති කමමවාචාති කමම කරොති, න ච ඤ්ඤතීං ධපෙති, අධිමමකමමං.

49. “ඤ්ඤතිවතුනෙච වෙ භික්ඛවෙ, කමම වතුති කමමවාචාති කමම කරොති, න ච ඤ්ඤතීං ධපෙති, අධිමමකමමං. ඉදං ටුච්චති භික්ඛවෙ, අධිමමකමමං.

50. “කතමඤ්ච භික්ඛවෙ, වග්ගකමමං ? ඤ්ඤතිදුතියෙ වෙ භික්ඛවෙ, කමම යාවතීකා භික්ඛු කමමප්පත්තා, හෙ අනාගතා හොති, ඡ්ඤරහානං ඡ්ඤෙ අනාගතො හොති, සමමුඛිභුතා පටිකෙකාසනාති, වග්ගකමමං.

51. “ඤ්ඤතිදුතියෙ වෙ භික්ඛවෙ, කමම යාවතීකා භික්ඛු කමමප්පත්තා, හෙ ආගතා හොති, ඡ්ඤරහානං ඡ්ඤෙ අනාගතො හොති, සමමුඛිභුතා පටිකෙකාසනාති, වග්ගකමමං.

52. “ඤ්ඤතිදුතියෙ වෙ භික්ඛවෙ, කමම යාවතීකා භික්ඛු කමමප්පත්තා, හෙ ආගතා හොති, ඡ්ඤරහානං ඡ්ඤෙ අනාගතො හොති, සමමුඛිභුතා පටිකෙකාසනාති, වග්ගකමමං.

37. “මහණෙනි, අධම්මකමීය, ව්‍යග්‍රකමීය, සමග්‍රකමීය, ධම්මප්‍රතිරූපක-
යෙන් ව්‍යග්‍රකමීය, ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමීය, ධම්මයෙන් සමග්‍රකමීය යි
මේ කමී සයෙන් වේ.

38. “මහණෙනි, අධම්මකමීය කිම ? මහණෙනි, ඤාතනිද්‍රතියකමමයෙහි දී
එක් ඤාතනියකින් කමීය කෙරේ නම්, කමීවාක්‍යය නො අස්වා නම්, ඒ
අධම්මකමී යි.

39. “මහණෙනි, ඤාතනිද්‍රතියකමමයෙහි දී ඤාතනි දෙකකින් කමීය
කෙරේ නම්, කමීවාක්‍යය නො අස්වා නම්, ඒ අධම්මකමී යි.

40. “මහණෙනි, ඤාතනිද්‍රතියකමමයෙහි දී එක් කමීවාක්‍යයකින් කමීය
කෙරේ නම්, ඤාතනිය නො තබා නම්, ඒ අධම්මකමී යි.

41. “මහණෙනි, ඤාතනිද්‍රතියකමමයෙහි දී කමීවාක්‍ය දෙකකින් කමීය
කෙරේ නම් ඤාතනිය නො තබා නම්, ඒ අධම්මකමී යි.

42. “මහණෙනි, ඥප්තිවතුභීකමීයෙහි දී එක් ඤාතනියකින් කමීය
කෙරේ නම්, කමීවාක්‍යය නො අස්වා නම්, ඒ අධම්මකමී යි.

43. “මහණෙනි, ඥප්තිවතුභීකමීයෙහි දී ඤාතනි දෙකකින් කමීය
කෙරේ නම්, කමීවාක්‍යය නො අස්වා නම්, ඒ අධම්මකමී යි.

44. “මහණෙනි, ඥප්තිවතුභීකමීයෙහි දී ඤාතනි තුනකින් කමීය
කෙරේ නම්, කමීවාක්‍යය නො අස්වා නම්, ඒ අධම්මකමී යි.

45. “මහණෙනි, ඥප්තිවතුභීකමීයෙහි දී ඤාතනි සතරකින් කමීය
කෙරේ නම්, කමීවාක්‍යය නො අස්වා නම්, ඒ අධම්මකමී යි.

46. “මහණෙනි, ඥප්තිවතුභීකමීයෙහි දී එක් කමීවාක්‍යයකින් කමීය
කෙරේ නම්, ඤාතනිය නො තබා නම්, ඒ අධම්මකමී යි.

47. “මහණෙනි, ඥප්තිවතුභීකමීයෙහි දී කමීවාක්‍ය දෙකකින් කමීය
කෙරේ නම්, ඤාතනිය නො තබා නම් නම්, ඒ අධම්මකමී යි.

48. “මහණෙනි, ඥප්තිවතුභීකමීයෙහි දී කමීවාක්‍ය තුනකින් කමීය
කෙරේ නම්, ඤාතනිය නො තබා නම්, ඒ අධම්මකමී යි.

49. “මහණෙනි, ඥප්තිවතුභීකමීයෙහි දී කමීවාක්‍ය සතරකින් කමීය
කෙරේ නම්, ඤාතනිය නො තබා නම්, ඒ අධම්මකමී යි. මහණෙනි, මෙය
අධම්මකමී ය යි කියනු ලැබේ.

50. “මහණෙනි, ව්‍යග්‍රකමීය කිම ? මහණෙනි, ඤාතනිද්‍රතියකමමයෙහි
යම් පමණ භික්ෂුහු කමීයට සුදුසු වූවාහු වෙත් නම්, ඔහු නො පැමිණියේත්
වෙත් ද, ඡන්දය දීමට සුදුසු වූවන්ගේ ඡන්දය නො ගෙණෙන ලද්දේ වේ ද,
හමු වූවාහු විරුද්ධ ව කතා කෙරෙත් ද, ඒ ව්‍යග්‍රකමී යි

51. “මහණෙනි, ඤාතනිද්‍රතියකමමයෙහි යම් පමණ භික්ෂුහු කමීයට
සුදුසු වූවාහු වෙත් නම්, ඔහු ආවාහු වෙත් ද, ඡන්දය දීමට සුදුසු වූවන්ගේ
ඡන්දය නො ගෙණෙන ලද්දේ වේ ද, හමු වූවාහු විරුද්ධ ව කතා කෙරෙත් ද,
ඒ ව්‍යග්‍රකමී යි.

52. “මහණෙනි, ඤාතනිද්‍රතියකමමයෙහි යම් පමණ භික්ෂුහු කමීයට
සුදුසු වූවාහු වෙත් නම්, ඔහු ආවාහු වෙත් ද, ඡන්දය දීමට සුදුසු වූවන්ගේ
ඡන්දය ගෙණෙන ලද්දේ වේ ද, හමු වූවාහු විරුද්ධ ව කතා කෙරෙත් ද, ඒ
ව්‍යග්‍රකමී යි.

53. “ඤ්ඤානිවතුණේ වෙ භික්ඛවෙ, කමෙම යාවතීකා භික්ඛු කමමප්පත්තා, තෙ අනාගතා හොනති, ඡ්ඤරතානං ඡ්ඤෙ අනාගටො හොති, සමමුඛිභුතා පටිකෙකාසනති, වග්ගකමමං.

54. “ඤ්ඤානිවතුණේ වෙ භික්ඛවෙ, කමෙම යාවතීකා භික්ඛු කමමප්පත්තා, තෙ ආගතා හොනති, ඡ්ඤරතානං ඡ්ඤෙ අනාගටො හොති, සමමුඛිභුතා පටිකෙකාසනති, වග්ගකමමං.

55. “ඤ්ඤානිවතුණේ වෙ භික්ඛවෙ, කමෙම යාවතීකා භික්ඛු කමමප්පත්තා, තෙ ආගතා හොනති, ඡ්ඤරතානං ඡ්ඤෙ අනාගටො හොති, සමමුඛිභුතා පටිකෙකාසනති, වග්ගකමමං. ඉදං දුට්ඨති භික්ඛවෙ, වග්ගකමමං.

56. “කතමඤ්ඤ භික්ඛවෙ, සමග්ගකමමං? ඤ්ඤානිවතුණේ වෙ භික්ඛවෙ, කමෙම යාවතීකා භික්ඛු කමමප්පත්තා, තෙ ආගතා හොනති, ඡ්ඤරතානං ඡ්ඤෙ අනාගටො හොති, සමමුඛිභුතා න පටිකෙකාසනති, සමග්ගකමමං.

57. “ඤ්ඤානිවතුණේ වෙ භික්ඛවෙ, කමෙම යාවතීකා භික්ඛු කමමප්පත්තා, තෙ ආගතා හොනති, ඡ්ඤරතානං ඡ්ඤෙ අනාගටො හොති, සමමුඛිභුතා න පටිකෙකාසනති, සමග්ගකමමං. ඉදං දුට්ඨති භික්ඛවෙ, සමග්ගකමමං.

58. “කතමඤ්ඤ භික්ඛවෙ, ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකමමං? ඤ්ඤානි-
දුනියෙ වෙ භික්ඛවෙ, කමෙම පඨමං කමමචාවං අනුසාවෙති, පච්ඡා ඤ්ඤතිං
ඨපෙති, යාවතීකා භික්ඛු කමමප්පත්තා, තෙ අනාගතා හොනති, ඡ්ඤරතානං
ඡ්ඤෙ අනාගටො හොති, සමමුඛිභුතා පටිකෙකාසනති, ධම්මපතිරූපකෙන
වග්ගකමමං.

59. “ඤ්ඤානිවතුණේ වෙ භික්ඛවෙ, කමෙම පඨමං කමමචාවං අනුසාවෙති,
පච්ඡා ඤ්ඤතිං ඨපෙති, යාවතීකා භික්ඛු කමමප්පත්තා, තෙ ආගතා හොනති,
ඡ්ඤරතානං ඡ්ඤෙ අනාගටො හොති, සමමුඛිභුතා පටිකෙකාසනති, ධම්ම-
පතිරූපකෙන වග්ගකමමං.

60. “ඤ්ඤානිවතුණේ වෙ භික්ඛවෙ, කමෙම පඨමං කමමචාවං අනුසාවෙති,
පච්ඡා ඤ්ඤතිං ඨපෙති, යාවතීකා භික්ඛු කමමප්පත්තා, තෙ ආගතා හොනති,
ඡ්ඤරතානං ඡ්ඤෙ අනාගටො හොති, සමමුඛිභුතා පටිකෙකාසනති, ධම්මපති-
රූපකෙන වග්ගකමමං.

61. “ඤ්ඤානිවතුණේ වෙ භික්ඛවෙ, කමෙම පඨමං කමමචාවං අනු-
සාවෙති, පච්ඡා ඤ්ඤතිං ඨපෙති, යාවතීකා භික්ඛු කමමප්පත්තා, තෙ අනාගතා
හොනති, ඡ්ඤරතානං ඡ්ඤෙ අනාගටො හොති, සමමුඛිභුතා පටිකෙකාසනති,
ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකමමං.

62. “ඤ්ඤානිවතුණේ වෙ භික්ඛවෙ, කමෙම පඨමං කමමචාවං අනු-
සාවෙති, පච්ඡා ඤ්ඤතිං ඨපෙති, යාවතීකා භික්ඛු කමමප්පත්තා, තෙ ආගතා
හොනති, ඡ්ඤරතානං ඡ්ඤෙ අනාගටො හොති, සමමුඛිභුතා පටිකෙකාසනති,
ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකමමං.

63. “ඤ්ඤානිචතුසෙඨ වෙ භික්ඛවෙ, කමෙම පඨමං කමමචාචං අනුසාවෙනි, පච්ඡා ඤ්ඤානං ඨපෙති, යාවනිකා භික්ඛු කමමප්පනතා, තෙ ආගතා හොනති, ඡන්දෙ ආහපො තොති, සමමුඛිභුතා පටිසෙකාසනති, ධම්මපතිරුපකෙන වග්ගකමමං. ඉදං චූළච්ඡි භික්ඛවෙ, ධම්මපතිරුපකෙන වග්ගකමමං.

64. “කාමඤ්ඤා භික්ඛවෙ, ධම්මපතිරුපකෙන සමග්ගකමමං? ඤ්ඤානි-දුතියෙ වෙ භික්ඛවෙ, කමෙම පඨමං කමමචාචං අනුසාවෙනි, පච්ඡා ඤ්ඤානං ඨපෙති, යාවනිකා භික්ඛු කමමප්පනතා, තෙ ආගතා හොනති, ඡන්දෙ ආහපො, තොති, සමමුඛිභුතා න පටිසෙකාසනති, ධම්මපතිරුපකෙන සමග්ගකමමං.

65. “ඤ්ඤානිචතුසෙඨ වෙ භික්ඛවෙ, කමෙම පඨමං කමමචාචං අනුසාවෙනි, පච්ඡා ඤ්ඤානං ඨපෙති, යාවනිකා භික්ඛු කමමප්පනතා, තෙ ආගතා හොනති, ඡන්දරහානං ඡන්දෙ ආහපො හොති සමමුඛිභුතා න පටිසෙකාසනති, ධම්මපතිරුපකෙන සමග්ගකමමං, ඉදං චූළච්ඡි භික්ඛවෙ, ධම්මපතිරුපකෙන සමග්ගකමමං.

66. “කාමඤ්ඤා භික්ඛවෙ, ධම්මෙන සමග්ගකමමං? ඤ්ඤානිදුතියෙ වෙ භික්ඛවෙ, කමෙම පඨමං ඤ්ඤානං ඨපෙති, පච්ඡා ඒකාය කමමචාචාය කමමං කරොති, යාවනිකා භික්ඛු කමමප්පනතා, තෙ ආගතා හොනති, ඡන්දරහානං ඡන්දෙ ආහපො තොති, සමමුඛිභුතා න පටිසෙකාසනති, ධම්මෙන සමග්ගකමමං.

67. “ඤ්ඤානිචතුසෙඨ වෙ භික්ඛවෙ, කමෙම පඨමං ඤ්ඤානං ඨපෙති, පච්ඡා නිභි කමමචාචාභි කමමං කරොති, යාවනිකා භික්ඛු කමමප්පනතා, තෙ ආගතා හොනති, ඡන්දරහානං ඡන්දෙ ආහපො තොති, සමමුඛිභුතා න පටිසෙකාසනති, ධම්මෙන සමග්ගකමමං. ඉදං චූළච්ඡි භික්ඛවෙ, ධම්මෙන සමග්ගකමමං.”

68. “පඤ්ඤා සඛිකා: වතුචග්ගො භික්ඛුසඛිකා, පඤ්ඤාචග්ගො භික්ඛුසඛිකා, දසවග්ගො භික්ඛුසඛිකා, චීසනිචග්ගො භික්ඛුසඛිකා, අතිරෙකචීසනිචග්ගො භික්ඛුසඛිකා.

69. “තනු භික්ඛවෙ, යවායං වතුචග්ගො භික්ඛුසඛිකා, ඨපෙතා තිණ්ඤි කමමාති: උපකමපදං පචාරණං අබ්භානං, ධම්මෙන සමග්ගො සබ්බකමෙමසු කමමප්පනතා.

70. “තනු භික්ඛවෙ, යවායං පඤ්ඤාචග්ගො භික්ඛුසඛිකා, ඨපෙතා දො කමමාති: මජ්ඣිමෙසු ජනපදෙසු උපකමපදං, අබ්භානං, ධම්මෙන සමග්ගො සබ්බකමෙමසු කමමප්පනතා.

71. “තනු භික්ඛවෙ, යවායං දසවග්ගො භික්ඛුසඛිකා, ඨපෙතා ඒකං කමමං: අබ්භානං, ධම්මෙන සමග්ගො සබ්බකමෙමසු කමමප්පනතා.

72. “තනු භික්ඛවෙ, යවායං චීසනිචග්ගො භික්ඛුසඛිකා, ධම්මෙන සමග්ගො සබ්බකමෙමසු කමමප්පනතා.-

63. “මහණෙනි, ඥපත්වතුඤ්ඤාකමයෙහි පලමු කොට කමීවාකාය අස්වා ද, පසු ව ඤානතිය තබා ද, යම් පමණ භික්ෂුහු කමීයට සුදුසු වුවාහු නම්, ඔහු පැමිණියාහු වෙත් ද, ඡන්දය දීමට සුදුසු වුවන්ගේ ඡන්දය ගෙනෙන ලද්දේ වේ ද, හමු වුවාහු විරුද්ධ ව කතා කෙරෙත් ද, ඒ ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකමී යි. මහණෙනි, මේ ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකමී යි කියනු ලැබේ.

64. “මහණෙනි, ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමීය කිම ? මහණෙනි, ඤානද්විතියකමමයෙහි පලමු කොට කමීවාකාය අස්වා ද, පසු ව ඤානතිය තබා ද, යම් පමණ භික්ෂුහු කමීයට සුදුසු වුවාහු නම්, ඔහු පැමිණියාහු වෙත් ද, ඡන්දය දීමට සුදුසු වුවන්ගේ ඡන්දය ගෙන එන ලද්දේ වේ ද, හමු වුවාහු විරුද්ධ ව කතා නො කෙරෙත් ද, ඒ ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමීය යි.

65. “මහණෙනි, ඥපත්වතුඤ්ඤාකමයෙහි පලමු කොට කමීවාකාය අස්වා ද, පසු ව ඤානතිය තබා ද, යම් පමණ භික්ෂුහු කමීයට සුදුසු වුවාහු නම්, ඔහු පැමිණියාහු වෙත් ද, ඡන්දය දීමට සුදුසු වුවන්ගේ ඡන්දය ගෙනෙන ලද්දේ වේ ද, හමු වුවාහු විරුද්ධ ව කතා නො කෙරෙත් ද, ඒ ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමී යි. මහණෙනි, මේ ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමී ය යි කියනු ලැබේ.

66. “මහණෙනි, ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමීය කිම ? මහණෙනි, ඤානද්විතියකමමයෙහි පලමු කොට ඤානතිය තබා ද, පසු ව එක් කමීවාකායකින් කමීය කෙරේ ද, යම් පමණ භික්ෂුහු කමීයට සුදුසු වුවාහු නම්, ඔහු පැමිණියාහු වෙත් ද, ඡන්දය දීමට සුදුසු වුවන්ගේ ඡන්දය ගෙනෙන ලද්දේ වේ ද, හමු වුවාහු විරුද්ධ ව කතා නො කෙරෙත් ද, ඒ ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමී යි.

67. “මහණෙනි, ඥපත්වතුඤ්ඤාකමයෙහි පලමු කොට ඤානතිය තබා ද, පසු ව කමීවාකාය භුක්කින් කමීය කෙරේ ද, යම් පමණ භික්ෂුහු කමීයට සුදුසු වුවාහු නම්, ඔහු පැමිණියාහු වෙත් ද, ඡන්දය දීමට සුදුසු වුවන්ගේ ඡන්දය ගෙනෙන ලද්දේ වේ ද, හමු වුවාහු විරුද්ධ ව කතා නො කෙරෙත් ද, ඒ ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමී ය යි කියනු ලැබේ.”

68. “චතුරග්‍රහණිකුලසමායා ය, පච්චග්‍රහණිකුලසමායා ය, දසවග්‍රහණිකුලසමායා ය, විසතිවග්‍රහණිකුලසමායා ය, අතිරෙකවිසතිවග්‍රහණිකුලසමායා ය යි සමස කොටත් පසෙන් වේ.

69. “මහණෙනි, එහි මේ චතුරග්‍රහණිකුලසමායා හෙමේ ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූයේ උපසම්පදාව පවාරණය අබ්භාතය යන කමී භුක් කැර (සෙසු) සියලු කමීයන්හි කමීයී (කමී කිරීමට සුදුසු) වේ.

70. “මහණෙනි, එහි මේ පච්චග්‍රහණිකුලසමායා හෙමේ ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූයේ මධ්‍යමිඡනපදයෙහි උපසම්පදාව ය අබ්භාතය යන කමී දෙක කැර සියලු කමීයන්හි කමීයී වේ.

71. “මහණෙනි, එහි මේ දසවග්‍රහණිකුලසමායා හෙමේ ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූයේ එක ම අබ්භාතකමීය හැර සියලු කමීයන්හි කමීයී වේ.

72. “මහණෙනි, එහි මේ විසතිවග්‍රහණිකුලසමායා හෙමේ ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූයේ සියලු කමීයන්හි කමීයී වේ.

73. “නග්‍ර භික්ඛවෙ, යවායං අතිරෙකච්ඡතිවග්ගො භික්ඛුසභේසා, ධිමමන සමග්ගො සධ්ධිකමෙමසු කමමපපභෙනා.”

74. “චතුචග්ගකරණං වෙ භික්ඛවෙ, කමමං භික්ඛුනිචතුභන්දා කමමං කතෙය්‍ය, අකමමං. න ච කරණීයං. චතුචග්ගකරණං වෙ භික්ඛවෙ, කමමං සික්ඛමානාවතුභන්දා කමමං කතෙය්‍ය, අකමමං. න ච කරණීයං. -පෙ- සාමනෙරචතුභන්දා කමමං කතෙය්‍ය, අකමමං. න ච කරණීයං. සාමනෙරී- චතුභන්දා කමමං කතෙය්‍ය, අකමමං. න ච කරණීයං. සික්ඛං පට්ඨකතානක- චතුභන්දා කමමං කතෙය්‍ය, අකමමං. න ච කරණීයං. අනතිමචතුභන්දා අජඛාපනකචතුභන්දා කමමං කතෙය්‍ය, අකමමං. න ච කරණීයං. ආපනතියා අදසුනෙ උක්ඛිතකචතුභන්දා කමමං කතෙය්‍ය, අකමමං. න ච කරණීයං. ආපනතියා අපපටිකමෙම උක්ඛිතකචතුභන්දා කමමං කතෙය්‍ය, අකමමං. න ච කරණීයං. පාපිකාස දිට්ඨියා අපපටිතිසුග්ගෙ උක්ඛිතකචතුභන්දා කමමං කතෙය්‍ය, අකමමං. න ච කරණීයං. පණ්ඩකචතුභන්දා කමමං කතෙය්‍ය, අකමමං. න ච කරණීයං. චේද්‍යසංවාසකචතුභන්දා කමමං කතෙය්‍ය, අකමමං. න ච කරණීයං. තිච්චෙයපකතනකචතුභන්දා කමමං කතෙය්‍ය, අකමමං. න ච කරණීයං. තීරච්චානගතචතුභන්දා කමමං කතෙය්‍ය, අකමමං. න ච කරණීයං. මාතුසානකචතුභන්දා කමමං කතෙය්‍ය, අකමමං. න ච කරණීයං. පිතුසානකචතුභන්දා කමමං කතෙය්‍ය, අකමමං. න ච කරණීයං. අරහනතසානකචතුභන්දා කමමං කතෙය්‍ය, අකමමං. න ච කරණීයං. භික්ඛුනි- දුසකචතුභන්දා කමමං කතෙය්‍ය, අකමමං. න ච කරණීයං. සඞ්ඝභෙදක- චතුභන්දා කමමං කතෙය්‍ය, අකමමං. න ච කරණීයං. ලොභිතුපාදකචතුභන්දා කමමං කතෙය්‍ය, අකමමං. න ච කරණීයං. උභතොඛ්‍යඤ්ඤකචතුභන්දා කමමං කතෙය්‍ය, අකමමං. න ච කරණීයං. නානාසංවාසකචතුභන්දා කමමං කතෙය්‍ය, අකමමං. න ච කරණීයං. නානාසීමාස සීතචතුභන්දා කමමං කතෙය්‍ය, අකමමං. න ච කරණීයං. ඉද්ධියා වෙහාසෙ සීතචතුභන්දා කමමං කතෙය්‍ය, අකමමං. න ච කරණීයං. යසුස සභේසා කමමං කතොති, නංචතුභන්දා කමමං කතෙය්‍ය, අකමමං. න ච කරණීයං.”¹

චතුචග්ගකරණං.

1. (74) අසමි. ඡේදෙ “-පෙ-” පෙය්‍යාලභො පරං “චතුචග්ගකරණං වෙ භික්ඛවෙ, කමමං.” ඉති පනිචායාසං ගොඡෙතඛ්ඛං.

73. “මහණෙනි එහි මේ අතීතරකච්ඡතිවග්ගතිකුටුසරික වෙමේ ඔබ්බෙන් සමග වූයේ සියලු කමීයන්හි කමීයී වේ.”

74. “මහණෙනි, වතුචග්ගකරණය වූ කමීය මෙහෙණක සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කමීය කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. මහණෙනි, වතුචග්ගකරණය වූ කමීය පැවිද්දෙහි හික්මෙන්නියක සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කමීය කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. -පෙ-* හෙරණකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කමීය කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. හෙරණක සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කමීය කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. ඔක්කා බැහැර කොට සිටියකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කමීය කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. අනතිමච්චයකුට පැමිණියකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කමීය කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. ඇවැත් නො දැන්වෙහි බැහැර කළ ඵකකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කමීය කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. ඇවැනට පිලියම් නො කිරීමෙහි බැහැර කළ ඵකකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කමීය කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. ලාමකදූෂ්ටිය අත් නො හැරීමෙහි බැහැර කළ ඵකකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කමීය කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. පණ්ණිකයකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කමීය කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. චේයසංවාසකයකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කමීය කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. තිච්චපකකනනකයකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කමීය කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. තිරච්ඡානලතයකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කමීය කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. මාතෘකාතකයකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කමීය කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. පිතෘකාතකයකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කමීය කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. අරනනකාතකයකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කමීය කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. හිකුණ්ඳුසකයකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කමීය කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. සමසනෙදකයකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කමීය කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. ලොතිකුසාදකයකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කමීය කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. උභතොච්චසන්තකයකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කමීය කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. නානාසංවාසකයකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කමීය කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. නානාසිමාවන්හි සිටියකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කමීය කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. සාද්ධියෙන් අනස සිටියකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කමීය කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. සමස වෙට් යමකුට කමී කෙරේ ද, ඔහු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කමීය කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ.”

වතුචග්ගකරණයයි.

* මෙතැන් පටන් “මහණෙනි, වතුචග්ගකරණය වූ කමීය” යනු හැම විනයසක ම පොදු ලත යුතු.

1. “පඤ්චවග්ගකරණං වෙ භික්ඛවෙ, කමමං භික්ඛුනීපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය, අකමමං. න ච කරණීයං. පඤ්චවග්ගකරණං වෙ භික්ඛවෙ, කමමං භික්ඛමානාපඤ්චමො¹ කමමං කරෙය්‍ය, අකමමං. න ච කරණීයං -පෙ- සාමණේරපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- සාමණේරීපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- සිකඛං පච්චකඛාතකපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- අනභිමච්ඡු, අපඤ්චාපනකපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- ආපනනිකා අදසසතෙ උක්ඛිතකපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- ආපනනිකා අසපි- කමම උක්ඛිතකපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- පාටිකාය දිට්ඨියා අසපිනිසසග්ගෙ උක්ඛිතකපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- පණ්ඩක- පඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- චේය්‍යසංචාසකපඤ්චමො, කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- නිජ්ජිප්පකකනකපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- නිරච්ඡානගත පඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- මාතුසාරකපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- පිතුසාරකපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- අරහනාසාරකපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- භික්ඛුනීදුසකපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- සඛ්ඛබොදක- පඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- ලොභිතුසාරකපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- උභතොඛ්‍යාසද්දනකපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- නානාසංචාසක- පඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- නානාසීමාය සීතපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- ඉද්ධියා වෙගාසෙ සීතපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- යස්ස සඛ්ඛසා කමමං කරොති, තිංපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය, අකමමං. න ච කරණීයං.”²

පඤ්චවග්ගකරණං.

1. “දසවග්ගකරණං වෙ භික්ඛවෙ, කමමං භික්ඛුනීදසමො කමමං කරෙය්‍ය, අකමමං. න ච කරණීයං. දසවග්ගකරණං වෙ භික්ඛවෙ, කමමං සිකඛමානාදසමො කමමං කරෙය්‍ය, අකමමං. න ච කරණීයං -පෙ- යස්ස සඛ්ඛසා කමමං කරොති, තිංදසමො කමමං කරෙය්‍ය, අකමමං. න ච කරණීයං.”²

දසවග්ගකරණං.

1. “සිකඛමානපඤ්චමො” ම ඡ සං. ම ඤ ජ චි ඡො ව. අ ච. සී මු 2.
 2. අසමී. ඡෙදෙ පෙය්‍ය: ලම්බෙයා නිද්දිට්ඨානි අච්චතාපදනි පාලිකායො: යපාරාදා: ගණනඛ්ඛාති

1. “මහණෙනි, පංචවග්ගකරණය වූ කමීය මෙතෙණක පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කටයුතු ද වේ. මහණෙනි, පංචවග්ගකරණය වූ කමීය පැවිද්දෙහි පුහුණුවන්නියක පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කටයුතු ද වේ. -පෙ- තෙරණකු පස්වැනි කොට ඇත්තේ හමී කරන්නේ නම් -පෙ- තෙරණක පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- ශික්ෂා බැහැර කලහු පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- අනතිම වසනුවට පැමිණියහු පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- ඇවැත් නො දැක්මෙහි බැහැර කලහු පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- ඇවැනට පිලියම් නො කිරීමෙහි බැහැර කලහු පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් පෙ- ලාමකදූෂ්ටය අත් නො හැරීමෙහි බැහැර කලහු පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- පණ්ඩකයා පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- ඵෙයසසංවාසකයා පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- තිව්ච්චපකනනකයා පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- තීරච්චානගකයා පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- මාතෘඝාතකයා පස් වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- පිතෘඝාතකයා පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- අරහනඝාතකයා පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- හිකුකුකිදුසකයා පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- සඹ්ඝහෙදකයා පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- ලොහිකුසාදකයා පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- උභයොඛ්ඛසංජනකයා පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- නාතෘසංවාසකයා පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- නාතෘසීමාවන්හි සිටියහු පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් පෙ- සාද්ධියෙන් අහස සිටියහු පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- සඹ්ඝ හෙමේ යමකුට කමී කෙරේ ද, ඔහු පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම්, හමී නො වේ. ඒ නො කටයුතු ද වේ.”¹

පංචවග්ගකරණයයි.

1. “මහණෙනි, දශවග්ගකරණය වූ කමීය මෙතෙණක දසවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කටයුතු ද වේ. මහණෙනි, දශවග්ගකරණය වූ කමීය පැවිද්දෙහි පුහුණුවන්නියක දසවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කටයුතු ද වේ. -පෙ- සඹ්ඝ හෙමේ යමකුට කමී කෙරේ ද, ඔහු දසවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කටයුතු ද වේ.”¹

දසවග්ගකරණය යි.

1 මේ පේදයෙහි පටයොලමත් අගවන ඡායා කී පද පැලිකුමය අනුව සුදුසු පරිදි ගත යුතු.

Free Distribution www.aathaapi.org

1. “වීසතිවග්ගකරණකෙව, භික්ඛවෙ, කම්මං හිදුක්ඛිච්චෙසා කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං. වීසතිවග්ගකරණකෙව භික්ඛවෙ, කම්මං සික්ඛමානාච්චෙසා කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං. -ථෙ- සාමණේර ච්චෙසා කම්මං කරෙය්‍ය -ථෙ- සාමණේරීච්චෙසා කම්මං කරෙය්‍ය -ථෙ- සික්ඛං පච්චකඛාකච්චෙසා කම්මං කරෙය්‍ය -ථෙ- අනතිමච්චු: දර්ඛාපනාකච්චෙසා කම්මං කරෙය්‍ය -ථෙ- ආපතනියා අදස්සනෙ උඛඛිතාකච්චෙසා කම්මං කරෙය්‍ය -ථෙ- ආපතනියා අප්පටිකමෙම උඛඛිතාකච්චෙසා කම්මං කරෙය්‍ය -ථෙ- පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිතිස්සග්ගෙ උඛඛිතාකච්චෙසා කම්මං කරෙය්‍ය -ථෙ- පණ්ඩකච්චෙසා කම්මං කරෙය්‍ය -ථෙ- චේය්‍යසංචාසකච්චෙසා කම්මං කරෙය්‍ය -ථෙ- නිච්චයපකකතාකච්චෙසා කම්මං කරෙය්‍ය -ථෙ- තිරච්ඡාන-ගතච්චෙසා කම්මං කරෙය්‍ය -ථෙ- මාදුසානකච්චෙසා කම්මං කරෙය්‍ය -ථෙ- පිතුසානකච්චෙසා කම්මං කරෙය්‍ය -ථෙ- අරහනාසානකච්චෙසා කම්මං කරෙය්‍ය -ථෙ- භික්ඛුණීදුසකච්චෙසා කම්මං කරෙය්‍ය -ථෙ- සමස්තොදක ච්චෙසා කම්මං කරෙය්‍ය -ථෙ- ලොකිතුප්පාදකච්චෙසා කම්මං කරෙය්‍ය -ථෙ- උභතොඛ්‍යඤ්ජනකච්චෙසා කම්මං කරෙය්‍ය -ථෙ- නානාසංචාසකච්චෙසා කම්මං කරෙය්‍ය -ථෙ- නානාපිමාය ජීවච්චෙසා කම්මං කරෙය්‍ය -ථෙ- ඉද්ධියා වෙකාසෙ ජීවච්චෙසා කම්මං කරෙය්‍ය -ථෙ- යස්ස සඛෙසා කම්මං කරොති, තාච්චෙසා කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං.”

වීසතිවග්ගකරණං.

1. “පාරිවාසිකච්චුන්දො වෙ භික්ඛවෙ, පරිවාසං දදෙය්‍ය, මූලාය පටි-කසෙස්සය, මානත්තං දදෙය්‍ය, තාච්චෙසා අබ්බසය, අකම්මං. න ච කරණීයං. මූලායපටිකසස්සනාරභච්චුන්දො වෙ භික්ඛවෙ, පරිවාසං දදෙය්‍ය, මූලාය පටි-කසෙස්සය, මානත්තං දදෙය්‍ය, තාච්චෙසා අබ්බසය, අකම්මං. න ච කරණීයං. මානත්තාරභච්චුන්දො වෙ භික්ඛවෙ, පරිවාසං දදෙය්‍ය, මූලාය පටිකසෙස්සය, මානත්තං දදෙය්‍ය, තාච්චෙසා අබ්බසය, අකම්මං. න ච කරණීයං. මානත්තචාර්කච්චුන්දො වෙ භික්ඛවෙ, පරිවාසං දදෙය්‍ය, මූලාය පටි-කසෙස්සය, මානත්තං දදෙය්‍ය, තාච්චෙසා අබ්බසය, අකම්මං. න ච කරණීයං. අබ්බසාරභච්චුන්දො වෙ භික්ඛවෙ, පරිවාසං දදෙය්‍ය, මූලාය පටිකසෙස්සය, මානත්තං දදෙය්‍ය, තාච්චෙසා අබ්බසය, අකම්මං. න ච කරණීයං.”

1. “මහණෙනි, චීසනිවග්ගකරණය වූ කමීය මෙහෙණක විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කටයුතු ද වේ. මහණෙනි, චීසනිවග්ගකරණය වූ කමීය පැවිද්දෙහි පුත්‍රණුවන්තික විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කටයුතු ද වේ. -පෙ- හෙරණනු විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- හෙරණක විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- ශික්‍ෂා බාහාර කලනු විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- අනතිම වග්ගවට පැවිණියනු විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- ඇවැත් නො දැක්වෙති බාහාර කලනු විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- ඇවැත්වට පිළියම් නො කිරීමෙහි බාහාර කලනු විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- ශ්‍රාමකදූචිය අත් නො හැරීමෙහි බාහාර කලනු විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- පණ්ඩකයා විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- ථේයසංවාසකයා විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- තිත්ථපකකනනකයා විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- තීරවජානගතයා විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- මාතෘඝාතකයා විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- පිතෘඝාතකයා විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- අරහනඝාතකයා විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- භික්ෂුණීදුසකයා විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- සභිසහෙදකයා විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- ලොතිනුපාදකයා විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- උභතොමසඤ්ජකයා විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- නානාසංවාසකයා විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- නානාසීමාවන්හි සිටියනු විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- සාද්ධියෙන් අගස සිටියනු විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- සභිස තෙමේ යමකුට කමී කෙරේ ද, ඔහු විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කටයුතු ද වේ.”

චීසනිවග්ගකරණය සි

1. “මහණෙනි, පිරිවෙස් පුරන්තනු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ පිරිවෙස් දෙන්නේ නම්, මූලායපටිකස්සනය කරන්නේ නම්, මානන දෙන්නේ නම්, ඔහු විසිවැනි කොට ඇත්තේ අබ්භාන කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කටයුතු ද වේ. මහණෙනි, මූලායපටිකස්සනයට සුදුසු වූවනු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ පිරිවෙස් දෙන්නේ නම්, මූලායපටිකස්සනය කරන්නේ නම්, මානන දෙන්නේ නම්, ඔහු විසිවැනි කොට ඇත්තේ අබ්භාන කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කටයුතු ද වේ. මහණෙනි, මානනට සුදුසු වූවනු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ පිරිවෙස් දෙන්නේ නම්, මූලායපටිකස්සනය කරන්නේ නම්, මානන දෙන්නේ නම්, ඔහු විසිවැනි කොට ඇත්තේ අබ්භාන කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කටයුතු ද වේ. මහණෙනි, අබ්භානට සුදුසු වූවනු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ පිරිවෙස් දෙන්නේ නම්, මූලායපටිකස්සනය කරන්නේ නම්, මානන දෙන්නේ නම්, ඔහු විසිවැනි කොට ඇත්තේ අබ්භාන කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කටයුතු ද වේ.”

2. “එකච්චස්ස භික්ඛවෙ, සඛ්ඝමජේඛි පටිකෙකාසනා රුහති. එකච්චස්ස න රුහති. කස්ස ච භික්ඛවෙ, සඛ්ඝමජේඛි පටිකෙකාසනා න රුහති? භික්ඛුනිසා භික්ඛවෙ, සඛ්ඝමජේඛි පටිකෙකාසනා න රුහති. සිහබමානාය භික්ඛවෙ. -පෙ- සාමණේරස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- සාමණේරාය¹ භික්ඛවෙ, -පෙ- සිකඛං පච්චකතානකස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- අනතිමච්චන්ද්‍රිං අජ්ඣාපනනකස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- උමච්චනනකස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- බිහතච්චනනස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- වෙදනට්ඨස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- ආපනතියා අදස්සනෙ උකඛිනනකස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- ආපනතියා අපපටිකමෙම උකඛිනනකස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- පාටිකාය දිට්ඨියා අපපටිකිස්සගෙන උකඛිනනකස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- පණ්ඩකස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- චේයාසංචාසකස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- නිජේයපකතනනකස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- තීරච්චානගතස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- මානුසානකස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- පිතුසානකස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- අරනනතසානකස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- භික්ඛුනීද්දසකස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- සඛ්ඝහෙදකස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- ලොභි-කුප්පාදකස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- උනතොබ්බසඤ්චකස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- නානාසංචාසකස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- නානාසීමියා ජීවස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- ඉද්ධියා වෙහාසෙ ජීවස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- යස්ස සඛෙසා කමමං කුරොති, හස්ස ච² භික්ඛවෙ, සඛ්ඝමජේඛි පටිකෙකාසනා න රුහති. ඉමෙසං ඛො භික්ඛවෙ, සඛ්ඝමජේඛි පටිකෙකාසනා න රුහති.

3. “කස්ස ච භික්ඛවෙ, සඛ්ඝමජේඛි පටිකෙකාසනා රුහති? භික්ඛුස්ස භික්ඛවෙ, පකතනනස්ස සමානසංචාසකස්ස සමානසීමියා ජීවස්ස අභාතමසො ආනනතරිකස්සච³ භික්ඛතො විඤ්ඤපෙහාසස්ස සඛ්ඝමජේඛි පටිකෙකාසනා රුහති. ඉමස්ස ඛො භික්ඛවෙ, සඛ්ඝමජේඛි පටිකෙකාසනා රුහති.

4. “ඥොමා භික්ඛවෙ, තිස්සාරණො අඤ්චි භික්ඛවෙ, පුග්ගලො අප්පනො නිස්සාරණං, තඤ්ඤ සඛෙසා නිස්සාරෙති, එකච්චො සුනිස්සාරිතො. එකච්චො දුනතිස්සාරිතො.

5. “කතමො ච භික්ඛවෙ, පුග්ගලො අප්පනො නිස්සාරණං, තඤ්ඤ සඛෙසා නිස්සාරෙති දුනතිස්සාරිතො? ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සුඤ්ඤා ගොති අනාපනතිතො. තඤ්ඤ සඛෙසා නිස්සාරෙති, දුනතිස්සාරිතො. අයං චුච්චති භික්ඛවෙ, පුග්ගලො අප්පනො නිස්සාරණං, තඤ්ඤ සඛෙසා නිස්සාරෙති, දුනතිස්සාරිතො.

6. “කතමො ච භික්ඛවෙ, පුග්ගලො අප්පනො නිස්සාරණං, තඤ්ඤ සඛෙසා නිස්සාරෙති සුනිස්සාරිතො? ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු වාලො ගොති අච්චනෙනා ආපනතිච්චනුලො අනපදනො ගිහිනී⁴ සංසට්ඨො විහරති අනානු-ලොමිකෙහි ගිහිසංසයෙහති, තඤ්ඤ සඛෙසා නිස්සාරෙති, සුනිස්සාරිතො. අයං චුච්චති භික්ඛවෙ, පුග්ගලො අප්පනො නිස්සාරණං, තඤ්ඤ සඛෙසා නිස්සාරෙති, සුනිස්සාරිතො.

1. “සාමණේරියා” ම ඡ සං. P.T.S. 2. “තස්ස” ජ චි. හො චි. ම ඡු ට.
 3. “අනනතරිකස්සච” සි. අ චි. ජ චි.
 4. “ගිහිසංසට්ඨො” ම ඡ සං. සී මු. මුද්දිත චුලච්චග්ගපාළි.

2. “මහණෙනි, සහමාද ආනමකුගේ ප්‍රතික්‍රමය = ප්‍රතිබාහනය (විරුද්ධ ව කිරීමේ ක්‍රියා වැළකීම) නගිති (=සැලකිය යුතු වෙයි). ආනමකුගේ නො නගිති. (=නො සැලකිය යුතු වෙයි). මහණෙනි, සහමාද කවරකුගේ වැළකීම නො නගී ද, මහණෙනි, සහමාද මෙහෙණගේ වැළකීම නො නගී. මහණෙනි, චෘච්ඡද්දෙහි පුහුණුවන්තියකගේ -පෙ- මහණෙනි, හෙරණකුගේ -පෙ- මහණෙනි, හෙරණකගේ -පෙ- මහණෙනි, ශික්‍ෂා බැහැර කළහුගේ -පෙ- මහණෙනි, අනම්මවස්සුවට පැමිණියහුගේ -පෙ- මහණෙනි, උමතු වුවහුගේ -පෙ- මහණෙනි, (විකල වූ) විපුරුණු සිත් ඇත්තහුගේ -පෙ- මහණෙනි, වෙදකුවෙන් පෙළුනහුගේ -පෙ- මහණෙනි, ඇවැත් වී ශ්‍රියමි නො කිරීමෙහි බැහැර කළහුගේ -පෙ- මහණෙනි, ප්‍රාචීනදාමය අත් නො හැරීමෙහි බැහැර කළහුගේ -පෙ- මහණෙනි, පණ්ඩකයාගේ -පෙ- මහණෙනි, ඵොසස-වාසකයාගේ -පෙ- මහණෙනි, තිස්සිපසකනන්තකයාගේ -පෙ- මහණෙනි, නිරව්භානනභයාගේ -පෙ- මහණෙනි, මාතෘකානකයාගේ -පෙ- මහණෙනි, පිතෘකානකයාගේ -පෙ- මහණෙනි, අරහන්තසාධකයාගේ -පෙ- මහණෙනි, හිකුට්ඨිභූතකයාගේ -පෙ- මහණෙනි, සමානෙදකයාගේ -පෙ- මහණෙනි, ලොකිකුපාදකයාගේ -පෙ- මහණෙනි, උහනොබ්‍රහ්මදානකයාගේ -පෙ- මහණෙනි, නානාසංවාසකයාගේ -පෙ- මහණෙනි, නානාසිමාවන්ති සිටිය-හුගේ -පෙ- මහණෙනි, සාද්ධියෙන් අහස සිටියහුගේ -පෙ- මහණෙනි, සමස තෙමේ යමකුට කම් කෙරේ ද, සහ මාද මහුගේ ද වැළකීම නො නගී. මහණෙනි, සහ මාද මොවුන්ගේ වැළකීම නො නගී.

3. “මහණෙනි, සහමාද කවරකුගේ වැළකීම නගී ද? මහණෙනි, සහමාද ප්‍රකාශිතවහාව ඇති (පරිච්ඡි ඇවැත්ව නො පැමිණි), සමානසංවාසය ඇති, සමානසිමාවෙහි සිටි, යටත් පිරිසෙසින් (තමන්) ලගම සිටි මහණුට දන්වන්නාවූ මහණකුගේ වැළකීම නගී. මහණෙනි, සහමාද මොහුගේ වැළකීම නගී.*

4. “මහණෙනි, මේ තෙරපිම දෙකකි: මහණෙනි, තෙරපිමට නො සුදුසු වූ පුද්ගලයෙක් ආහ. ඉදින් සමස තෙමේ ඔහු තෙරපා නම්, කිසිඵකෙක් නිවැරදි ලෙස තෙරපන ලද්දේ වේ. කිසිඵකෙක් වැරදි ලෙස තෙරපන ලද්දේ වේ.

5. “මහණෙනි, කවර පුද්ගලයෙක් තෙරපිමට නො සුදුසු වූයේ ද, සමස තෙමේ ඔහු තෙරපා නම්, වැරදි ලෙස තෙරපන ලද්දේ වේ ද? මහණෙනි, මෙහි මහණ තෙමේ පිරිසිදු වූයේ ඇවැත් නැත්තේ වේ. සමස තෙමේ ඔහු තෙරපා නම්, වැරදි ලෙස තෙරපන ලද්දේ වේ. මහණෙනි, මේ පුද්ගල තෙමේ තෙරපිමට (වරදක් නැති බැවින්) නො සුදුසු ය යි කියනු ලැබේ. ඉදින් සමස තෙමේ ඔහු තෙරපා නම්, වැරදි ලෙස තෙරපන ලද්දේ වේ.

6. “මහණෙනි, කවර පුද්ගලයෙක් තෙරපිමට (පබ්බාජනීයකමම නො කරණ ලද බැවින්) නො සුදුසු වූයේ ද, ඉදින් සමස තෙමේ ඔහු තෙරපා නම්, නිවැරදි ලෙස තෙරපන ලද්දේ වේ ද? මහණෙනි, මෙහි මහණ තෙමේ අඤ චූයේ අවසන්තා වූයේ ඇවැත් බහුල කොට ඇත්තේ ඉමක් නැති ඇවැත් ඇත්තේ හිනියන් හා හැනී (=ඉගු වී) පැමිද්දට නො නිසි ගිහිසංසච්චිත් සුක්ඛ ව වෙසේ ද, ඉදින් සමස තෙමේ (නැත්තීයකමම වෙසෙත්) ඔහු තෙරපා නම්, නිවැරදි ලෙස තෙරපන ලද්දේ වේ. මහණෙනි, මේ පුද්ගල තෙමේ තෙරපිමට (යට කී ලෙසින්) නො සුදුසු ය යි කියනු ලැබේ. සමස තෙමේ ඔහු තෙරපා නම්, නිවැරදි ලෙස තෙරපන ලද්දේ වේ.

* උපසංඝය බලනු.

7. “දෙවමා භික්ඛවෙ, ඔසාරණං අභ්චි භික්ඛවෙ, පුග්ගලො අප්පභෙතා ඔසාරණං. තඤ්ඤව සඞ්ඛෙසා ඔසාරෙති, එකච්චිං සොසාරිතො. එකච්චිං දෙසාරිතො.

8. “කතමො ච භික්ඛවෙ, පුග්ගලො අප්පභෙතා ඔසාරණං, තඤ්ඤව සඞ්ඛෙසා ඔසාරෙති, දෙසාරිතො? ජණ්ඛකො භික්ඛවෙ, අප්පභෙතා ඔසාරණං, තඤ්ඤව සඞ්ඛෙසා ඔසාරෙති, දෙසාරිතො. ථෙය්‍යසංචාසකො භික්ඛවෙ, අප්පභෙතා ඔසාරණං, තඤ්ඤව සඞ්ඛෙසා ඔසාරෙති දෙසාරිතො -ථෙ- තිස්සිංස-පකකන්තකො භික්ඛවෙ, -ථෙ- තීර්වජ්ජනගතො භික්ඛවෙ, -ථෙ- මානුසාතකො භික්ඛවෙ, -ථෙ- පිතුසාතකො භික්ඛවෙ, -ථෙ- අරහන්තසාතකො භික්ඛවෙ, -ථෙ- භික්ඛුණීද්දසකො භික්ඛවෙ, -ථෙ- සඞ්ඛෙදෙකො භික්ඛවෙ, -ථෙ- ලොකිකුප්පාදෙකො භික්ඛවෙ, -ථෙ- උභතොඛ්‍යඤ්ඤාතකො භික්ඛවෙ, අප්පභෙතා ඔසාරණං, තඤ්ඤව සඞ්ඛෙසා ඔසාරෙති, දෙසාරිතො. අයං වුච්චති භික්ඛවෙ, පුග්ගලො අප්පභෙතා ඔසාරණං, තඤ්ඤව¹ සඞ්ඛෙසා ඔසාරෙති, දෙසාරිතො. ඉමෙ වුච්චන්ති භික්ඛවෙ, පුග්ගලො අප්පභෙතා ඔසාරණං, තො චෙ සඞ්ඛෙසා ඔසාරෙති, දෙසාරිතා.

9. “කතමො ච භික්ඛවෙ, පුග්ගලො අප්පභෙතා ඔසාරණං, තඤ්ඤව සඞ්ඛෙසා ඔසාරෙති සොසාරිතො? කන්ථවජ්ජෙනා භික්ඛවෙ, අප්පභෙතා ඔසාරණං. තඤ්ඤව සඞ්ඛෙසා ඔසාරෙති, සොසාරිතො. පාදවජ්ජෙනා භික්ඛවෙ, -ථෙ- කන්ථපාදවජ්ජෙනා භික්ඛවෙ, -ථෙ- කණ්ණවජ්ජෙනා භික්ඛවෙ, -ථෙ- නාසවජ්ජෙනා භික්ඛවෙ, -ථෙ- කණ්ණනාසවජ්ජෙනා භික්ඛවෙ, -ථෙ- අඞ්ගුලිවජ්ජෙනා භික්ඛවෙ, -ථෙ- අලවජ්ජෙනා භික්ඛවෙ, -ථෙ- කණ්ඨර-වජ්ජෙනා භික්ඛවෙ, -ථෙ- එණහන්ඨෙසා භික්ඛවෙ, -ථෙ- බුලෝ භික්ඛවෙ, -ථෙ- මාමනො භික්ඛවෙ, -ථෙ- ගලගණ්ඨී භික්ඛවෙ, -ථෙ- ලකඛණාතෙනා භික්ඛවෙ, -ථෙ- කසාහනො භික්ඛවෙ, -ථෙ- ලිඛිතකො භික්ඛවෙ, -ථෙ- සීථදිකො භික්ඛවෙ, -ථෙ- පාපරොගී භික්ඛවෙ, -ථෙ- පරිසද්දසකො භික්ඛවෙ, -ථෙ- කාණො භික්ඛවෙ, -ථෙ- කුණී භික්ඛවෙ, -ථෙ- බෙඤ්ජා භික්ඛවෙ, -ථෙ- පකභතො භික්ඛවෙ, -ථෙ- ඡිනතිරියාපථො භික්ඛවෙ, -ථෙ- ජරාද්ධිලො භික්ඛවෙ, -ථෙ- අකො භික්ඛවෙ, -ථෙ- මුගො භික්ඛවෙ, -ථෙ- ඛට්ඨිරො භික්ඛවෙ, -ථෙ- අකුමුදගා භික්ඛවෙ, -ථෙ- අකුට්ඨිරො භික්ඛවෙ, -ථෙ- මුතාට්ඨිරො භික්ඛවෙ, -ථෙ- අකුමුතාට්ඨිරො භික්ඛවෙ, අප්පභෙතා ඔසාරණං. තඤ්ඤව සඞ්ඛෙසා ඔසාරෙති, සොසාරිතො. අයං වුච්චති භික්ඛවෙ, පුග්ගලො අප්පභෙතා ඔසාරණං, තඤ්ඤව සඞ්ඛෙසා ඔසාරෙති, සොසාරිතො. ඉමෙ වුච්චන්ති භික්ඛවෙ, පුග්ගලො අප්පභෙතා ඔසාරණං, තො චෙ සඞ්ඛෙසා ඔසාරෙති, සොසාරිතා.”

විසඤ්ඤාමනාණධාරං පඤ්චමං

1. “තො චෙ” ම ඡ සා.

7. “මහණෙනි, මේ ඇතුළත් කිරීම් දෙකකි: මහණෙනි, ඇතුළත් කිරීමට නො සුදුසු වූ පුද්ගලයෙක් ඇත. සමස්ත තෙමේ ඔහු ඇතුළත් කෙරේ නම්, කිසිවෙක් නිවැරදි ලෙස ඇතුළත් කරණ ලද්දේ මේ. කිසිවෙක් වැරදි ලෙස ඇතුළත් කරණ ලද්දේ මේ.

8. “මහණෙනි, ඔබට පුද්ගලයෙක් ඇතුළත් කිරීමට නො සුදුසු වූයේ මේ ද? සමස්ත තෙමේ ඔහු ඇතුළත් කෙරේ නම්, වැරදි ලෙස ඇතුළත් කරණ ලද්දේ මේ ද? මහණෙනි, පණඩිත තෙමේ ඇතුළත් කිරීමට නො සුදුසු වූයේ ය. සමස්ත තෙමේ ඔහු (උපසම්පද වසයෙන්) ඇතුළත් කෙරේ නම්, වැරදි ලෙස ඇතුළත් කරණ ලද්දේ ය. මහණෙනි, ඵෙය්‍යසංවාසක තෙමේ ඇතුළත් කිරීමට නො සුදුසු වූයේ ය. සමස්ත තෙමේ ඔහු ඇතුළත් කෙරේ නම්, වැරදි ලෙස ඇතුළත් කරණ ලද්දේ ය. මහණෙනි, නිත්‍ය-පකකන්තක තෙමේ -පෙ- මහණෙනි, තීරජානගත තෙමේ -පෙ- මහණෙනි, මානාසාතක තෙමේ -පෙ- මහණෙනි, පිත්‍යාසාතක තෙමේ -පෙ- මහණෙනි, අරහන්තාතක තෙමේ -පෙ- මහණෙනි, භික්ෂුණීදුසක තෙමේ -පෙ- මහණෙනි, සමස්තෙදක තෙමේ -පෙ- මහණෙනි, ලොභීකුප්පාදක තෙමේ -පෙ- මහණෙනි, උත්තොත්‍යස්ථිතක තෙමේ ඇතුළත් කිරීමට නො සුදුසු වූයේ ය. සමස්ත තෙමේ ඔහු ඇතුළත් කෙරේ නම්, වැරදි ලෙස ඇතුළත් කරණ ලද්දේ ය. මහණෙනි, මේ පුද්ගල තෙමේ ඇතුළත් කිරීමට නො සුදුසු ය යි ද, සමස්ත තෙමේ ඔහු ඇතුළත් කෙරේ නම්, වැරදි ලෙස ඇතුළත් කරණ ලද්දේ ය යි ද කියනු ලැබේ. මහණෙනි, මේ පුද්ගලයෝ (අභට්ඨ සෙසින්) ඇතුළත් කිරීමට නො සුදුස්සෝ ය යි කියනු ලැබේ. සමස්ත තෙමේ ඔවුන් ඇතුළත් කෙරේ නම්, ඔහු වැරදි ලෙස ඇතුළත් කරණ ලද්දකු යි.

9. “මහණෙනි, ඇතුළත් කිරීමට නො සුදුසු වූ පුද්ගලයා කවරේ ද? සමස්ත තෙමේ ඔහු ඇතුළත් කෙරේ නම්, නිවැරදි ලෙස ඇතුළත් කරණ ලද්දේ මේ ද? මහණෙනි, අත් සිඳින ලද්දේ ඇතුළත් කිරීමට නො සුදුසු මේ. ඉදින් සමස්ත තෙමේ ඔහු (උපසම්පද වසයෙන්) ඇතුළත් කෙරේ නම්, නිවැරදි ලෙස ඇතුළත් කරණ ලද්දේ මේ. මහණෙනි, පා සිඳින ලද්දේ -පෙ- මහණෙනි, අත් පා සිඳින ලද්දේ -පෙ- මහණෙනි, සත් සිඳින ලද්දේ -පෙ- මහණෙනි, නාස් සිඳින ලද්දේ -පෙ- මහණෙනි, කන් නාස් සිඳින ලද්දේ -පෙ- මහණෙනි, ඇඟිලි සිඳින ලද්දේ -පෙ- මහණෙනි, මාටට ඇඟිලි සිඳින ලද්දේ -පෙ- මහණෙනි, මහනගර සිඳින ලද්දේ -පෙ- මහණෙනි, පෙණගොම සේ ගෙහුඳු අත් ඇත්තේ -පෙ- මහණෙනි, කුදු වූයේ -පෙ- මහණෙනි, මිටි වූයේ -පෙ- මහණෙනි, වාගෙසි ඇත්තේ -පෙ- මහණෙනි, සලකුණු කෙටුයේ -පෙ- මහණෙනි, කසෙන් නළන ලද්දේ -පෙ- මහණෙනි, (වැරදිකරාවකු සේ) ලියා කැබුයේ -පෙ- මහණෙනි, බරවාරොග ඇත්තේ -පෙ- මහණෙනි, පාපරොග ඇත්තේ -පෙ- මහණෙනි, පිරිස් දුෂ්‍ය කරන්නේ -පෙ- මහණෙනි, එකැස් කණ වූයේ -පෙ- මහණෙනි, වත් වූ අත් පා ඇත්තේ -පෙ- මහණෙනි, පිළි වූයේ -පෙ- මහණෙනි, පක්‍ෂාසාන ඇත්තේ -පෙ- මහණෙනි, සුන් ඉරියවු ඇත්තේ -පෙ- මහණෙනි, ජරාවෙන් දුම්බ වූයේ -පෙ- මහණෙනි, අකු වූයේ -පෙ- මහණෙනි, ගොළු වූයේ -පෙ- මහණෙනි, බිහිරි වූයේ -පෙ- මහණෙනි, අදගොළු වූයේ -පෙ- මහණෙනි, අදබිහිරි වූයේ -පෙ- මහණෙනි, ගොළුබිහිරි වූයේ -පෙ- මහණෙනි, අදගොළුබිහිරි වූයේ ඇතුළත් කිරීමට සුදුසු නො මේ. ඉදින් සමස්ත තෙමේ ඔහු ඇතුළත් කෙරේ නම්, මනා කොට ඇතුළත් කරණ ලද්දේ මේ. මහණෙනි, මේ පුද්ගල තෙමේ ඇතුළත් කිරීමට නො සුදුසු ය යි ද සමස්ත තෙමේ ඔහු ඇතුළත් කෙරේ නම්, නිවැරදි ලෙස ඇතුළත් කරණ ලද්දේ ය යි ද කියනු ලැබේ. මහණෙනි, මේ පුද්ගලයෝ ඇතුළත් කිරීමට නො සුදුස්සාහ යි කියනු ලැබේ. සමස්ත තෙමේ ඔවුන් ඇතුළත් කෙරේ නම්, ඔහු නිවැරදි ලෙස ඇතුළත් කරණ ලද්දකු ය.”

සලලුමන වාසගමඹණමර සි

1. “ඉඩ පත හිතකවෙ, හිතකුසු න හොනි ආපතනි දුට්ඨබ්බා. නමෙනං වොදෙති සමෙසා වා සම්බහුලා වා එකපුග්ගලො වා ‘ආපතනිං නුං ආවුසො, ආපනො, පසුසෙතං ආපතනි’නති. සො එවං වදෙති: ‘නතී මෙ ආවුසො, ආපතනි යමහං පසුසෙය්‍ය’නති. තං සමෙසා ආපතනියා අදසුනෙ උකම්පති, අධම්මකමමං.

2. “ඉඩ පත හිතකවෙ, හිතකුසු න හොනි ආපතනි පටිකානබ්බා. නමෙනං වොදෙති සමෙසා වා සම්බහුලා වා එකපුග්ගලො වා ‘ආපතනිං නුං ආවුසො, ආපනො, පටිකරොති තං ආපතනි’නති. සො එවං වදෙති: ‘නතී මෙ ආවුසො, ආපතනි යමහං පටිකරෙය්‍ය’නති. තං සමෙසා ආපතනියා අප්පටිකමම උකම්පති, අධම්මකමමං.

3. “ඉඩ පත හිතකවෙ, හිතකුසු න හොනි පාපිකා දිට්ඨි පටිනිසුපේතා. නමෙනං වොදෙති සමෙසා වා සම්බහුලා වා එකපුග්ගලො වා ‘පාපිකා හෙ ආවුසො, දිට්ඨි, පටිනිසුපේතං පාපිකං දිට්ඨි’නති. සො එවං වදෙති: ‘නතී මෙ ආවුසො, පාපිකා දිට්ඨි යමහං පටිනිසුපේය්‍ය’නති. තං සමෙසා පාපිකාස දිට්ඨියා අප්පටිනිසුගෙහ උකම්පති, අධම්මකමමං.

4. “ඉඩ පත හිතකවෙ, හිතකුසු න හොනි ආපතනි දුට්ඨබ්බා. න හොනි ආපතනි පටිකානබ්බා. නමෙනං වොදෙති සමෙසා වා සම්බහුලා වා එකපුග්ගලො වා ‘ආපතනිං නුං ආවුසො, ආපනො, පසුසෙතං ආපතනිං, පටිකරොති තං ආපතනි’නති. සො එවං වදෙති: ‘නතී මෙ ආවුසො, ආපතනි යමහං පසුසෙය්‍යං. නතී මෙ ආපතනි¹ යමහං පටිකරෙය්‍ය’නති. තං සමෙසා අදසුනෙ වා අප්පටිකමම වා උකම්පති, අධම්මකමමං.

5. “ඉඩ පත හිතකවෙ, හිතකුසු න හොනි ආපතනි දුට්ඨබ්බා. න හොනි පාපිකා දිට්ඨි පටිනිසුපේතා. නමෙනං වොදෙති සමෙසා වා සම්බහුලා වා එකපුග්ගලො වා ‘ආපතනිං නුං ආවුසො, ආපනො, පසුසෙතං ආපතනිං, පාපිකා හෙ දිට්ඨි, පටිනිසුපේතං පාපිකං දිට්ඨි’නති. සො එවං වදෙති: ‘නතී මෙ ආවුසො, ආපතනි යමහං පසුසෙය්‍යං. නතී මෙ පාපිකා දිට්ඨි යමහං පටිනිසුපේය්‍ය’නති. තං සමෙසා අදසුනෙ වා අප්පටිනිසුගෙහ වා උකම්පති, අධම්මකමමං.

6. “ඉඩ පත හිතකවෙ, හිතකුසු න හොනි ආපතනි පටිකානබ්බා. න හොනි පාපිකා දිට්ඨි පටිනිසුපේතා,² නමෙනං වොදෙති සමෙසා වා සම්බහුලා වා එකපුග්ගලො වා ‘ආපතනිං නුං ආවුසො, ආපනො, පටිකරොති තං ආපතනිං. පාපිකා හෙ දිට්ඨි, පටිනිසුපේතං පාපිකං දිට්ඨි’නති. සො එවං වදෙති: ‘නතී මෙ ආවුසො, ආපතනි යමහං පටිකරෙය්‍යං. නතී මෙ පාපිකා දිට්ඨි යමහං පටිනිසුපේය්‍ය’නති. තං සමෙසා අප්පටිකමම වා අප්පටිනිසුගෙහ වා උකම්පති, අධම්මකමමං.

1. “ආවුසො ආපතනි” ම ඡ සං. P T S.
 2. “නිසුපේතා” ම ඡ සං. P T S නොව. අ ච. ඡ ච.

1. “මහණෙනි, මෙහි මහණහුට දැක්ක යුතු වූ ඇවැත්කන් නො වේ. සඞ්ඝ තෙමේ හෝ බොහෝ දෙන හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ ‘ඇවැත්නි, හෝ ආපනතිසට පැමිණියෙහි ය. මේ ඇවැත් දකුළු’ යි ඔහුට වොදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ ‘ඇවැත්නි, මම යම් ඇවැත්කන් දක්නෙමි ද, මට එබඳු ඇවැත්කන් නැතැ’යි මෙසේ කියයි. සඞ්ඝ තෙමේ ඔහු ඇවැත් නො දැක්මෙහි බැහැර කෙරෙයි නම්, අධම්මකමී වේ.

2. “මහණෙනි, මෙහි මහණහුට පිළියම් කළ යුතු ඇවැත්කන් නො වේ. සඞ්ඝ තෙමේ හෝ බොහෝ දෙන හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ ‘ඇවැත්නි, හෝ ආපනතිසට පැමිණියෙහි ය. ඒ ඇවැත්කට පිළියම් කරව’ යි ඔහුට වොදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ ‘ඇවැත්නි, මම යම් ඇවැත්කට පිළියම් කරන්නෙමි ද, මට එබඳු ඇවැත්කන් නැතැ’යි මෙසේ කියයි. සඞ්ඝ තෙමේ ඇවැත්කට පිළියම් නො කිරීමෙහි ඔහු බැහැර කෙරෙයි නම්, අධම්මකමී වේ.

3. “මහණෙනි, මෙහි මහණහුට අත් හළ යුතු වූ ලාමකදූෂටියක් නො වේ. සඞ්ඝ තෙමේ හෝ බොහෝ දෙන හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ ‘ඇවැත්නි, ඔබගේ දූෂටිය පවිටු ය. මේ ලාමකදූෂටිය දුරු කරව’ යි ඔහුට වොදනා කරයි. හෙතෙමේ ‘ඇවැත්නි, මම යම් දූෂටියක් දුරු කරන්නෙමි ද, මට එබඳු දූෂටියක් නැතැ’ යි මෙසේ කියයි. සඞ්ඝ තෙමේ පවිටු දූෂටිය දුරු නො කිරීමෙහි ඔහු බැහැර කෙරෙයි නම්, අධම්මකමී වේ.

4. “මහණෙනි, මෙහි මහණහුට දැක්ක යුතු වූ ඇවැත්කන් නැත. පිළියම් කටයුතු වූ ඇවැත්කන් නැත. සඞ්ඝ තෙමේ හෝ බොහෝ දෙන හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ ‘ඇවැත්නි, හෝ ආපනතිසට පැමිණියෙහි ය. ඒ ඇවැත් දකුළු. ඒ ඇවැත්කට පිළියම් කරව’ යි ඔහුට වොදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ “ඇවැත්නි, මම යම් ඇවැත්කන් දක්නෙමි ද, එබඳු ඇවැත්කන් මට නැත. මම යම් ඇවැත්කට පිළියම් කරන්නෙමි ද, එබඳු ඇවැත්කන් මට නැතැ’යි මෙසේ කියයි. සඞ්ඝ තෙමේ ඇවැත් නො දැක්මෙහි හෝ ඇවැත්කට පිළියම් නො කිරීමෙහි හෝ ඔහු බැහැර කෙරෙයි නම්, අධම්මකමී වේ.

5. “මහණෙනි, මෙහි මහණහුට දැක්ක යුතු ඇවැත්කන් නැත. අත් හළ යුතු වූ පවිටු දූෂටියක් නැත. සඞ්ඝ තෙමේ හෝ බොහෝ දෙන හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ ‘ඇවැත්නි, හෝ ආපනතිසට පැමිණියෙහි ය. මේ ඇවැත් දකුළු. ආගේ දූෂටිය පවිටු ය. මේ පවිටු දූෂටිය දුරු කරව’ යි ඔහුට වොදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ ‘ඇවැත්නි, මම යම් ඇවැත්කන් දක්නෙමි ද, මට එබඳු ඇවැත්කන් නැත. මම යම් දූෂටියක් දුරු කරන්නෙමි ද, මට එබඳු වූ පවිටු දූෂටියක් නැතැ’ යි මෙසේ කියයි. සඞ්ඝ තෙමේ ඇවැත් නො දැක්මෙහි හෝ පවිටු දූෂටිය අත් නො හැරීමෙහි හෝ ඔහු බැහැර කෙරෙයි නම්, අධම්මකමී වේ.

6. “මහණෙනි, මෙහි මහණහුට පිළියම් කළ යුතු ඇවැත්කන් නො වේ. අත් හළ යුතු පවිටු දූෂටියක් නො වේ. සඞ්ඝ තෙමේ හෝ බොහෝ දෙන හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ ‘ඇවැත්නි, හෝ ආපනතිසට පැමිණියෙහි ය. ඒ ඇවැත්කට පිළියම් කරව. ආගේ දූෂටිය පවිටු ය. මේ පවිටු දූෂටිය දුරු කරව’ යි ඔහුට වොදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ ‘මම යම් ඇවැත්කට පිළියම් කරන්නෙමි ද, මට එබඳු ඇවැත්කන් නැත. මම යම් දූෂටියක් අත් හරින්නෙමි ද, මට එබඳු ලාමකදූෂටියක් නැතැ’යි මෙසේ කියයි. සඞ්ඝ තෙමේ ඇවැත්කට පිළියම් නො කිරීමෙහි හෝ ලාමකදූෂටිය අත් නො හැරීමෙහි හෝ ඔහු බැහැර කෙරෙයි නම්, අධම්මකමී වේ.

7. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුස්ස න හොති ආපතති දුට්ඨබ්බා, න හොති ආපතති පටිකාතබ්බා, න හොති පාපිකා දිට්ඨි පටිතිස්සජෙතා, තමෙනං වොදෙති සඛෙසා වා සම්බහුලා වා එකපුග්ගලො වා ‘ආපතතිං නිං ආච්ඡෙසා ආපනො, පස්සසෙනං ආපතතිං, පටිකරොභි නං අපතතිං, පාපිකා තෙ දිට්ඨි, පටිතිස්සජෙතං පාපිකං දිට්ඨි’නති. සො එවං වදෙති: ‘නඤ්ඤි මෙ ආච්ඡෙසා ආපතති, යමහං පස්සෙය්‍යං, නඤ්ඤි මෙ ආපතති, යමහං පටිකරෙය්‍යං, නඤ්ඤි මෙ පාපිකා දිට්ඨි, යමහං පටිතිස්සජෙය්‍යං’නති. නං සඛෙසා අදස්සනෙ වා අපපටිකමෙව වා අපපටිතිස්සග්ගෙ වා උකඛිපති, අධම්මකමමං.

8. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුස්ස හොති ආපතති දුට්ඨබ්බා, තමෙනං වොදෙති සඛෙසා වා සම්බහුලා වා එකපුග්ගලො වා ‘ආපතතිං නිං ආච්ඡෙසා ආපනො, පස්සසෙනං ආපතති’නති. සො එවං වදෙති: ‘ආමාච්ඡෙසා, පස්සාමි’ති. නං සඛෙසා ආපතතියා අදස්සනෙ උකඛිපති, අධම්මකමමං.

9. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුස්ස හොති ආපතති පටිකාතබ්බා, තමෙනං වොදෙති සඛෙසා වා සම්බහුලා වා එකපුග්ගලො වා ‘ආපතතිං නිං ආච්ඡෙසා, ආපනො, පටිකරොභි නං ආපතති’නති. සො එවං වදෙති: ‘ආමාච්ඡෙසා පටිකරස්සාමි’ති. නං සඛෙසා ආපතතියා අපපටිකමෙව උකඛිපති, අධම්මකමමං.

10. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුස්ස හොති පාපිකා දිට්ඨි පටිතිස්සජෙතා, තමෙනං වොදෙති සඛෙසා වා සම්බහුලා වා එකපුග්ගලො වා ‘පාපිකා තෙ ආච්ඡෙසා, දිට්ඨි, පටිතිස්සජෙතං පාපිකං දිට්ඨි’නති. සො එවං වදෙති: ‘ආමාච්ඡෙසා, පටිතිස්සජස්සාමි’ති. නං සඛෙසා පාපිකාය දිට්ඨියා අපපටිතිස්සග්ගෙ උකඛිපති, අධම්මකමමං.

11. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුස්ස හොති ආපතති දුට්ඨබ්බා, හොති ආපතති පටිකාතබ්බා -පෙ- හොති ආපතති දුට්ඨබ්බා, හොති පාපිකා දිට්ඨි පටිතිස්සජෙතා -පෙ- හොති ආපතති පටිකාතබ්බා, හොති පාපිකා දිට්ඨි පටිතිස්සජෙතා -පෙ- හොති ආපතති දුට්ඨබ්බා, හොති ආපතති පටිකාතබ්බා, හොති පාපිකා දිට්ඨි පටිතිස්සජෙතා, තමෙනං වොදෙති සඛෙසා වා සම්බහුලා වා එකපුග්ගලො වා ‘ආපතතිං නිං ආච්ඡෙසා ආපනො, පස්සසෙනං ආපතතිං, පටිකරොභි නං ආපතතිං, පාපිකා තෙ දිට්ඨි, පටිතිස්සජෙතං පාපිකං දිට්ඨි’නති. සො එවං වදෙති: ‘ආමාච්ඡෙසා පස්සාමි, ආම, පටිකරස්සාමි, ආම, පටිතිස්සජස්සාමි’ති. නං සඛෙසා අදස්සනෙ වා අපපටිකමෙව වා අපපටිතිස්සග්ගෙ වා උකඛිපති, අධම්මකමමං.

12. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුස්ස හොති ආපතති දුට්ඨබ්බා, තමෙනං වොදෙති සඛෙසා වා සම්බහුලා වා එකපුග්ගලො වා ‘ආපතතිං නිං ආච්ඡෙසා ආපනො, පස්සසෙනං ආපතති’නති. සො එවං වදෙති: ‘නඤ්ඤි මෙ ආච්ඡෙසා, ආපතති, යමහං පස්සෙය්‍යං’නති. නං සඛෙසා ආපතතියා අදස්සනෙ උකඛිපති, ධම්මකමමං.

7. “මහණෙනි, මෙහි මහණහුට දැක්ක යුතු ඇවැතක් නො වේ ද, පිළියම් කටයුතු ඇවැතක් නො වේ ද, අන් කල යුතු පවිටු දූෂටියක් නො වේ ද, සමස්ත තෙමේ හෝ බොහෝ දෙන හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ ‘ඇවැත්නි, තෝ ආපනතිසට පැමිණියෙහි ය. මේ ඇවැත දකුම. ඒ ඇවැතට පිළියම් කරව. තාගේ දූෂටිය පවිටු ය. මේ පවිටු දූෂටිය දුරු කරව’ යි වොදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ ‘ඇවැත්නි, මම යම් ඇවැතක් දක්නෙමි ද, මට එබඳු ඇවැතක් නැත. මම යම් ඇවැතකට පිළියම් කරන්නෙමි ද, මට එබඳු ඇවැතක් නැත. මම යම් දූෂටියක් දුරු කරන්නෙමි ද, මට එබඳු පවිටු දූෂටියක් නැතැ’ යි මෙසේ කියයි. සමස්ත තෙමේ ඇවැත් නොදක්මෙහි හෝ ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි හෝ පවිටු දූෂටිය දුරු නො කිරීමෙහි හෝ ඔහු බැහැර කරයි නම්, අධම්මකමී වේ.

8. “මහණෙනි, මෙහි මහණහුට දැක්ක යුතු වූ ඇවැතක් වේ ද, සමස්ත තෙමේ හෝ බොහෝ දෙන හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ ‘ඇවැත්නි, තෝ ආපනතිසට පැමිණියෙහි ය. මේ ඇවැත දකුම’ යි ඔහුට වොදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ “ඇවැත්නි, එසේ ය, දක්නෙමි” යි මෙසේ කියයි. සමස්ත තෙමේ ඇවැත් නො දක්මෙහි ඔහු බැහැර කෙරෙයි නම්, අධම්මකමී වේ.

9. “මහණෙනි, මෙහි මහණහුට පිළියම් කටයුතු ඇවැතක් වේ. සමස්ත තෙමේ හෝ බොහෝ දෙන හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ ‘ඇවැත්නි, තෝ ආපනතිසට පැමිණියෙහි ය. ඒ ඇවැතට පිළියම් කරව’ යි වොදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ ‘ඇවැත්නි, එසේ ය, පිළියම් කරන්නෙමි’ යි මෙසේ කියයි. සමස්ත තෙමේ ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි ඔහු බැහැර කෙරෙයි නම්, අධම්මකමී වේ.

10. “මහණෙනි, මෙහි මහණහුට දුරු කල යුතු පවිටු දූෂටියක් වේ. සමස්ත තෙමේ හෝ බොහෝ දෙන හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ ‘ඇවැත්නි, තාගේ දූෂටිය පවිටු ය. තෙල පවිටු දූෂටිය දුරු කරව’ යි ඔහුට වොදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ ‘ඇවැත්නි, එසේ ය. දුරු කරන්නෙමි’ යි මෙසේ කියයි. සමස්ත තෙමේ පවිටු දූෂටිය දුරු නො කිරීමෙහි ඔහු බැහැර කෙරෙයි නම්, අධම්මකමී වේ.

11. “මහණෙනි, මෙහි මහණහුට දැක්ක යුතු ඇවැතක් වේ ද, පිළියම් කටයුතු ඇවැතක් වේ ද, -පෙ- දැක්ක යුතු ඇවැතක් වේ ද, දුරු කල යුතු පවිටු දූෂටියක් වේ ද, පෙ- පිළියම් කටයුතු ඇවැතක් වේ ද, දුරු කල යුතු පවිටු දූෂටියක් වේ ද, -පෙ- දැක්ක යුතු ඇවැතක් වේ ද, පිළියම් කටයුතු ඇවැතක් වේ ද, දුරු කල යුතු පවිටු දූෂටියක් වේ ද, සමස්ත තෙමේ හෝ බොහෝ දෙන හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ ‘ඇවැත්නි, තෝ ආපනතිසට පැමිණියෙහි ය. තෙල ඇවැත දක්නෙහි ඒ ඇවැතට පිළියම් කරව. තාගේ දූෂටිය පවිටු ය. තෙල පවිටු දූෂටිය දුරු කරව’ යි ඔහුට වොදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ ‘ඇවැත්නි, එසේ ය. දක්නෙමි. එසේ ය, පිළියම් කරන්නෙමි. එසේ ය, දුරු කරන්නෙමි’ යි මෙසේ කියයි. සමස්ත තෙමේ ඇවැත් නො දක්මෙහි හෝ ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි හෝ ලාමකදූෂටිය දුරු නො කිරීමෙහි හෝ ඔහු බැහැර කෙරෙයි නම්, අධම්මකමී වේ.

12. “මහණෙනි, මෙහි මහණහුට දැක්ක යුතු ඇවැතක් වේ. සමස්ත තෙමේ හෝ බොහෝ දෙන හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ ‘ඇවැත, තෝ ආපනතිසට පැමිණියෙහි ය. තෙල ඇවැත දකුම’ යි. ඔහුට වොදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ “ඇවැත්නි, මම යම් ඇවැතක් දක්නෙමි ද, මට එබඳු ඇවැතක් නැතැ’ යි මෙසේ කියයි. සමස්ත තෙමේ ඇවැත් නො දක්මෙහි ඔහු බැහැර කෙරෙයි නම්, අධම්මකමී වේ.

13. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුස්ස හොති ‘ආපනති පටිකාතබ්බා, නමෙතං වොදෙති සසෙසා වා සමබ්හුලා වා එකපුග්ගලො වා ‘ආපනතිං නා ආච්ඡෙසා, ආපනො. පටිකරොති තං ආපනති’නති. සො එවං වදෙති: ‘නත්ථි මෙ ආච්ඡෙසා, ආපනති යමහං පටිකරෙය්‍ය’නති. තං සසෙසා ආපනතියා අපපටිකමෙ උකඛිපති, ධම්මකමමං.

14. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුස්ස හොති පාපිකා දිට්ඨි පටිතිස්සජෙනා, නමෙතං වොදෙති සසෙසා වා සමබ්හුලා වා එකපුග්ගලො වා ‘පාපිකා නෙ ආච්ඡෙසා, දිට්ඨි, පටිතිස්සජෙනං පාපිකා දිට්ඨි’නති. සො එවං වදෙති: ‘නත්ථි මෙ ආච්ඡෙසා, පාපිකා දිට්ඨි යමහං පටිතිස්සජෙය්‍ය’නති. තං සසෙසා පාපිකාය දිට්ඨියා අපපටිතිස්සයෙන උකඛිපති, ධම්මකමමං.

15. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුස්ස හොති ආපනති දුට්ඨබ්බා, හොති ආපනති පටිකාතබ්බා, -පප- හොති ආපනති දුට්ඨබ්බා, හොති පාපිකා දිට්ඨි පටිතිස්සජෙනා, -පෙ- හොති ආපනති පටිකාතබ්බා, හොති පාපිකා දිට්ඨි පටිතිස්සජෙනා -පප- හොති ආපනති දුට්ඨබ්බා, හොති ආපනති පටිකාතබ්බා, හොති පාපිකා දිට්ඨි පටිතිස්සජෙනා, නමෙතං වොදෙති සසෙසා වා සමබ්හුලා වා එකපුග්ගලො වා ‘ආපනොනානා- ආච්ඡෙසා, අපනො. පස්සසෙසාං ආපනතිං. පටිකරොති තං ආපනතිං. පාපිකා නෙ දිට්ඨි, පටිතිස්සජෙනං පාපිකා දිට්ඨි’නති. සො එවං වදෙති: ‘නත්ථි මෙ ආච්ඡෙසා, ආපනති යමහං පස්සෙය්‍යා. නත්ථි මෙ ආපනති යමහං පටිකරෙය්‍යං. නත්ථි මෙ පාපිකා දිට්ඨි යමහං පටිතිස්සජෙය්‍ය’නති. තං සසෙසා අදස්සනෙ වා අපපටිකමෙම වා අපපටිතිස්සයෙන වා උකඛිපති, ධම්මකමමං”නති.

16. අඵ බො ආයස්මා උපාලි සෙන භගවා නෙහුපසඞ්කමි. උපසඞ්ක - මිඞ්ඞා නගඵතං අභිවාදෙඞ්ඞා, ඵකමනං නිසීදි, ඵකමනං නිසීනො බො ආයස්මා උපාලි භගඵතං ඵතදවොච:

17. “සො හු බො භනො, සමගො සසෙසා සමමුඛා කරණීයං කමමං අසමමුඛා කරොති, ධම්මකමමං හු බො¹ තං භනො, විතයකමම” නති. “අධම්මකමමං තං උපාලි, අවිතයකමමං.” “සො හු බො, භනො, සමගො සසෙසා පටිපුච්ඡා කරණීයං කමමං අපටිපුච්ඡා කරොති, -පෙ- පටිසංඝය කරණීයං කමමං අපටිසංඝය කරොති. -පෙ- සතිවිතයාරභස්ස අමුලහවිතයං දෙති, -පෙ- අමුලහවිතයාරභස්ස වස්සපාපියසසිකාකමමං කරොති, -පෙ- නස්සප-පියසසිකාකමමාරභස්ස වජ්ජනීයකමමං කරොති, -පෙ- වජ්ජනීයකමමාරභස්ස නියස්සකමමං කරොති, -පෙ- නියස්සකමමාරභස්ස පබ්බාජනීයකමමං කරොති, -පෙ- පබ්බාජනීයකමමාරභස්ස පටිසාරණීයකමමං කරොති, -පෙ- පටිසාරණීයකමමාරභස්ස උකෙඛපනීයකමමං කරොති, -පෙ- උකෙඛපනීයකමමාරභස්ස පරිවාසං දෙති, -පෙ- පරිවාසාරභං මූලාය පටිකස්සති, -පෙ- මූලාය පටිකස්සනාරභස්ස මානතං දෙති, -පෙ- මානතනාරභං අඛෙහති, -පෙ- අඛෙහනාරභං උපසමොදෙති, [-පෙ- උපසමපදාරභං අඛෙහති],² ධම්මකමමං. හු බො තං භනො, විතයකමම” නති. “අධම්මකමමං තං උපාලි, අවිතයකමමං.”

1. “ධම්මකමමහු බො” සී මු.

17. අයමි පද දෙ නිදද්ධි පෙයකලමුඛානි පොඤ්ඤාසු න දිස්සනො.
 2 පරබ්භතරිපතා පාපියං පොඤ්ඤාසු න දිස්සොවා පරිවාරෙපි තඞ්ඞි. ඉමිස්ස වඛිකාස උද්දන “පොඤ්ඤාසු අධම්මිකා”¹ ධි ධුග්ගො පාච්ඡානානා භවිතබ්බා.

13. “මහණෙනි, මෙහි මහණහුට පිළියම් කටයුතු ඇවැත්වේ. සමස්ත තෙමේ හෝ බොහෝ දෙනා හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ ‘ඇවැත්වී, තෝ ආපනතියට පැමිණියෙහි ය. ඒ ඇවැත්වීමට පිළියම් කරව’යි ඔහුට වොදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ ‘ඇවැත්වී, මම යම් ඇවැත්වීමට පිළියම් කරන්නෙමි ද, මට එබඳු ඇවැත්වීමක් නැතැ’යි මෙසේ කියයි. සමස්ත තෙමේ ඇවැත්වීමට පිළියම් නො කිරීමෙහි ඔහු බැහැර කෙරෙයි නම්, ධම්මාමි වේ.

14. “මහණෙනි, මෙහි මහණහුට දුරු කලයුතු පවිටු දූෂටියක් වේ. සමස්ත තෙමේ හෝ බොහෝ දෙනා හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ ‘ඇවැත්වී, තාගේ දූෂටිය පවිටු ය. තෙල පවිටු දූෂටිය දුරු කරව’ යි ඔහුට වොදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ ‘ඇවැත්වී, මම යම් දූෂටියක් දුරු කරන්නෙමි ද, මට එබඳු පවිටු දූෂටියක් නැතැ’යි මෙසේ කියයි. සමස්ත තෙමේ පවිටු දූෂටිය දුරු නො කිරීමෙහි ඔහු බැහැර කෙරෙයි නම්, ධම්මාමි වේ.

15. “මහණෙනි, මෙහි මහණහුට දැක්ක යුතු ඇවැත්වීම වේ ද, පිළියම් කලයුතු ඇවැත්වීම වේ ද, -පෙ- දැක්ක යුතු ඇවැත්වීම වේ ද, දුරු කල යුතු පවිටු දූෂටියක් වේ ද, -පෙ- පිළියම් කලයුතු ඇවැත්වීම වේ ද, දුරු කටයුතු පවිටු දූෂටියක් වේ ද, -පෙ- දැක්ක යුතු ඇවැත්වීම වේ ද, පිළියම් කටයුතු ඇවැත්වීම වේ ද, දුරු කලයුතු පවිටු දූෂටියක් වේ ද, සමස්ත තෙමේ හෝ බොහෝ දෙනා හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ ‘ඇවැත්වී, තෝ ආපනතියට පැමිණියෙහි ය. තෙල ඇවැත්වීම දකුම, ඒ ඇවැත්වීමට පිළියම් කරව. තාගේ දූෂටිය පවිටු ය. තෙල පවිටු දූෂටිය දුරු කරව’ යි ඔහුට වොදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ ‘ඇවැත්වී, මම යම් ඇවැත්වීමක් දැක්කෙමි ද, මට එබඳු ඇවැත්වීමක් නැත. මම යම් ඇවැත්වීමට පිළියම් කරන්නෙමි ද, මට එබඳු ඇවැත්වීමක් නැත. මම යම් පවිටු දූෂටියක් දුරු කරන්නෙමි ද, මට එබඳු පවිටු දූෂටියක් නැතැ’යි මෙසේ කියයි. සමස්ත තෙමේ ඇවැත්වීම නො දැක්මෙහි හෝ ඇවැත්වීම පිළියම් නො කිරීමෙහි හෝ පවිටු දූෂටිය දුරු නො කිරීමෙහි හෝ ඔහු බැහැර කෙරෙයි නම්, ධම්මාමි වේ.”

16. ඉක්බිති ආයුෂෙත් උපාලි සඵචරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියහ. එළඹි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වාද පසෙක හුන්හ. පසෙක හුන් ආයුෂෙත් උපාලි සඵචරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය කැලකළහ.

17. “සාමනී, සමගි සමසයා වූ යම් භික්ෂු සමුඛයක් අභිමුඛයෙහි කලයුතු කමියක් අනභිමුඛයෙහි කෙරේ ද, සාමනී, එය ධම්මාමියෙක් විනයකමියෙක් වේ ද?” “උපාලි, එය අධම්මාමියෙකි. අවිනයකමියෙකි”. “සාමනී, සමගි වූ යම් භික්ෂු සමුඛයක් පිලිවිස කලයුතු කමියක් නො පිලිවිස කෙරේ ද, -පෙ- ප්‍රතිඥාවෙන් කලයුතු කමියක් ප්‍රතිඥා රහිත ව කෙරේ ද, -පෙ- සතිවිනය දිය යුක්තයට අමුලනවිනය දේ ද, -පෙ- අමුලනවිනය දිය යුක්තයට තසසපාටියසසිකාකමිය කෙරේ ද, -පෙ- තසසපාටියසසිකාකමිය කලයුක්තයට තසසපාටියසසිකාකමිය කෙරේ ද, -පෙ- තසසපාටියසසිකාකමිය කල යුක්තයට තසසපාටියසසිකාකමිය කෙරේ ද, -පෙ- තසසපාටියසසිකාකමිය කල යුක්තයට පඤ්චනීයකමිය කෙරේ ද, -පෙ- පඤ්චනීයකමිය කල යුක්තයට පටිසාරණීයකමිය කෙරේ ද, -පෙ- පටිසාරණීය කමිය කල යුක්තයට උකෙඛපනීයකමිය කෙරේ ද, -පෙ- උකෙඛපනීයකමිය කල යුක්තයට පිරිවෙස් දේ ද, -පෙ- පිරිවෙස්ට සුදුසු වූවහුට මූලායපටිකසානස කෙරේ ද, -පෙ- මූලායපටිකසානස කල යුක්තයට මානන දේ ද, -පෙ- මානන දිය යුක්තයට අබ්භානස කෙරේ ද, -පෙ- අබ්භානසට සුදුස්සහු උපසපන් කෙරේ ද, උපසපථවට සුදුස්සහුට අබ්භානස කෙරේ ද, සාමනී, එය ධම්මාමියෙක් විනයකමියෙක් වේ ද?” “උපාලි, එය අධම්මාමියෙකි. අවිනයකමියෙකි”යි වදාළහ.

18. “යො බො උපාලි සමගො සඛෙසා සමමුඛා කරණීයං කමමං අසමමුඛා කරොති, එවං බො උපාලි අබ්මකමමං තොති අචිත්තකමමං. එවං උපාලි පන සඛෙසා සාතිසාරො හොති. යො බො උපාලි, සමගො සඛෙසා පටිපුච්ඡා කරණීයං කමමං අපටිපුච්ඡා කරොති, -පෙ- පටිඤ්ඤාය කරණීයං කමමං අපටිඤ්ඤාය කරොති, -පෙ- සනිච්චායාරහස්ස අමුලුකවිත්තං දෙති, -පෙ- අමුලුකවිත්තාරහස්ස තස්ස පාපියසිකා කමමං කරොති, -පෙ- තස්ස පාපියසිකාකමමාරහස්ස තස්ස නිසස්සකමමං කරොති, -පෙ- නිසස්සකමමාරහස්ස පඤ්ඤානිසස්සකමමං කරොති, -පෙ- පඤ්ඤානිසස්සකමමාරහස්ස පටිසාරණීයකමමං කරොති, -පෙ- පටිසාරණීයකමමාරහස්ස උකෙඛපනීයකමමං කරොති, -පෙ- උකෙඛපනීයකමමාරහස්ස පරිවාසං දෙති, -පෙ- පරිවාසාරහං මූලාය පටිකස්සති, -පෙ- මූලාය පටිකස්සනාරහස්ස මානත්තං දෙති, -පෙ- මානත්තාරහං අබ්භති, -පෙ- අබ්භතාරහං උපසම්පදාදිති [උපසම්පදාරහං අබ්භති], එවං බො උපාලි, අබ්මකමමං තොති අචිත්තකමමං. එවං උපාලි පන සඛෙසා සාතිසාරො හොති”ති.

19. “යො හු බො හන්තො, සමගො සඛෙසා සමමුඛා කරණීයං කමමං සමමුඛා කරොති, ධම්මකමමං හු බො භං හන්තො, විත්තකමමං”නති. “ධම්මකමමං භං උපාලි, විත්තකමමං.” “යො හු බො හන්තො, සමගො සඛෙසා පටිපුච්ඡා කරණීයං කමමං පටිපුච්ඡා කරොති, -පෙ- පටිඤ්ඤාය කරණීයං කමමං පටිඤ්ඤාය කරොති, -පෙ- සනිච්චායාරහස්ස සනිච්චිත්තං දෙති, -පෙ- අමුලුකවිත්තාරහස්ස අමුලුකවිත්තං දෙති, -පෙ- තස්ස පාපියසිකාකමමාරහස්ස තස්ස පාපියසිකාකමමං කරොති, -පෙ- තස්ස පාපියසිකාකමමාරහස්ස තස්ස නිසස්සකමමං කරොති, -පෙ- නිසස්සකමමාරහස්ස තස්ස කමමං කරොති, -පෙ- පඤ්ඤානිසස්සකමමාරහස්ස පඤ්ඤානිසස්සකමමං කරොති, -පෙ- පඤ්ඤානිසස්සකමමාරහස්ස උකෙඛපනීයකමමං කරොති, -පෙ- උකෙඛපනීයකමමාරහස්ස උකෙඛපනීයකමමං කරොති, පරිවාසාරහස්ස පරිවාසං දෙති, -පෙ- මූලාය පටිකස්සනාරහං මූලාය පටිකස්සති, -පෙ- මානත්තාරහස්ස මානත්තං දෙති, -පෙ- අබ්භතාරහං අබ්භති, -පෙ- උපසම්පදාරහං උපසම්පදාදිති, ධම්මකමමං හු බො භං හන්තො විත්තකමමං”නති. “ධම්මකමමං භං උපාලි, විත්තකමමං”.

20. “යො බො උපාලි, සමගො සඛෙසා සමමුඛා කරණීයං කමමං සමමුඛා කරොති, එවං බො උපාලි, ධම්මකමමං තොති විත්තකමමං. එවං උපාලි පන සඛෙසා අනතිසාරො හොති. යො බො උපාලි, සමගො සඛෙසා පටිපුච්ඡා කරණීයං කමමං පටිපුච්ඡා කරොති, -පෙ- පටිඤ්ඤාය කරණීයං කමමං පටිඤ්ඤාය කරොති, -පෙ- සනිච්චායාරහස්ස සනිච්චිත්තං දෙති, -පෙ- අමුලුකවිත්තාරහස්ස අමුලුකවිත්තං දෙති, -පෙ- තස්ස පාපියසිකාකමමාරහස්ස තස්ස පාපියසිකාකමමං කරොති, -පෙ- තස්ස පාපියසිකාකමමාරහස්ස තස්ස නිසස්සකමමං කරොති, -පෙ- නිසස්සකමමාරහස්ස තස්ස කමමං කරොති, -පෙ- පඤ්ඤානිසස්සකමමාරහස්ස පඤ්ඤානිසස්සකමමං කරොති, -පෙ- පඤ්ඤානිසස්සකමමාරහස්ස පටිසාරණීයකමමං කරොති, -පෙ- පටිසාරණීයකමමාරහස්ස උකෙඛපනීයකමමං කරොති, -පෙ- උකෙඛපනීයකමමාරහස්ස උකෙඛපනීයකමමං කරොති, -පෙ- පරිවාසාරහස්ස පරිවාසං දෙති, -පෙ- මූලාය පටිකස්සනාරහං මූලාය පටිකස්සති, -පෙ- මානත්තාරහස්ස මානත්තං දෙති, -පෙ- අබ්භතාරහං අබ්භති, -පෙ- උපසම්පදාරහං උපසම්පදාදිති, එවං බො උපාලි, ධම්මකමමං තොති විත්තකමමං. එවං උපාලි පන සඛෙසා අනතිසාරො හොති”ති.

18. “උපාලි, සමගි සඛසයා වූ යම් භික්ෂු සමුහයක් අභිමුඛයෙහි කලසුතු කමීයක් අභිමුඛයෙහි කෙරේ ද, උපාලි, මෙසේ (කිරීම) අධිකම වේ. අභිනයකම වේ. මෙසේ සඛස තෙමේ ද දෙස සහිත වේ. උපාලි, සමගි සඛසයා වූ යම් භික්ෂු සමුහයක් පිලිවිස කලසුතු කමීයක් නො පිලිවිස කෙරේ ද, -පෙ- ප්‍රතිඥාවෙන් කලසුතු කමීයක් ප්‍රතිඥ රහිත ව කෙරේ ද, -පෙ- සතිවිනය දිය යුත්තනුට අමුලහවිනය දේ ද, -පෙ- අමුලහවිනය දිය යුත්තනුට නාසාපාපියාසිකාකමීය කෙරේ ද, -පෙ- නාසාපාපියාසිකා-කමීය කල යුත්තනුට තාප්‍යනීයකමීය කෙරේ ද, -පෙ- තාප්‍යනීයකමීය කල යුත්තනුට නියසාකමීය කෙරේ ද, -පෙ- නියසාකමීය කල යුත්තනුට පබ්බාජනීයකමීය කෙරේ ද, -පෙ- පබ්බාජනීයකමීය කල යුත්තනුට පටි-සාරණීයකමීය කෙරේ ද, -පෙ- පටිසාරණීයකමීය කල යුත්තනුට උකෙඛප-නීයකමීය කෙරේ ද, -පෙ- උකෙඛපනීය කමීය කල යුත්තනුට පිරිවෙස දේ ද, -පෙ- පිරිවෙසට සුදුසු වූවනුට මූලායපටිකසානය කෙරේ ද, -පෙ- මූලායපටිකසානයට සුදුසු වූවනුට මානත දේ ද, මානතට සුදුසු වූවනු අඛාතය කෙරේ ද, -පෙ- අඛාතයට සුදුසු වූවනු උපසපන් කෙරේ ද, -පෙ- උපසමපදවට සුදුසු වූවනුට අඛාතය කෙරේ ද, උපාලි, මෙසේ (කිරීම) අධිකම වේ. අභිනයකම වේ. සඛස තෙමේ ද මෙසේ (කිරීමෙන්) දෙස සහිත වේ” යි.

19. “සාමනී, සමගි සඛසයා වූ යම් භික්ෂු සමුහයක් අභිමුඛයෙහි කලසුතු කමීයක් අභිමුඛයෙහි කෙරේ ද, සාමනී, එය ඛමිකමීයෙක් විනයකමීයෙක් වේ ද ?” “උපාලි, ඛමිකමීයකි. විනයකමීයකි” යි. “සාමනී, සමගි සඛසයා වූ යම් භික්ෂු සමුහයක් තෙමේ පිලිවිස කලසුතු වූ කමීය පිලිවිස කෙරේ ද -පෙ- ප්‍රතිඥාවෙන් කලසුතු වූ කමීය ප්‍රතිඥාවෙන් කෙරේ ද, -පෙ- සතිවිනය දිය යුත්තනුට සතිවිනය දේ ද, -පෙ- අමුලහවිනය දිය යුත්තනුට අමුලහවිනය දේ ද, -පෙ- නාසාපාපියාසිකාකමීයට සුදුස්සනුට නාසාපාපියාසිකාකමීය කෙරේ ද, තාප්‍යනීයකමීයට සුදුස්සනුට තාප්‍යනීයකමීය කෙරේ ද, -පෙ- නියසාකමීයට සුදුස්සනුට නියසාකමීය කෙරේ ද, -පෙ- පබ්බාජනීයකමීයට සුදුස්සනුට පබ්බාජනීයකමීය කෙරේ ද, -පෙ- පටිසාරණීයකමීයට සුදුස්සනුට පටිසාරණීයකමීය කෙරේ ද, -පෙ- උකෙඛපනීයකමීයට සුදුස්සනුට උකෙඛපනීයකමීය කෙරේ ද, -පෙ- පිරිවෙසට සුදුස්සනුට පිරිවෙස දේ ද, මූලායපටිකසානයට සුදුස්සනුට මූලායපටිකසානය කෙරේ ද, -පෙ- මානතට සුදුස්සනුට මානත දේ ද, -පෙ- අඛාතයට සුදුස්සනුට අඛාතය කෙරේ ද, -පෙ- උපසමපදවට සුදුස්සනු උපසපන් කෙරේ ද, සාමනී, (එය) ඛමි-කමීයෙක් ද ? විනයකමීයෙක් ද ?” “උපාලි, එය ඛමිකමීයකි. විනය-කමීයෙකි” යි.

20. “උපාලි, සමගි සඛසයා වූ යම් භික්ෂු සමුහයක් ගමුවෙහි කලසුතු වූ කමීය ගමුවෙහි කෙරේ ද, උපාලි මෙසේ ඛමිකමීය වේ. විනයකමීය වේ. මෙසේ සඛස තෙමේ ද දෙස රහිත වේ. උපාලි, සමගි වූ යම් භික්ෂු සමුහයක් පිලිවිස කලසුතු වූ කමීය පිලිවිස කෙරේ ද, -පෙ- ප්‍රතිඥාවෙන් කලසුතු වූ කමීය ප්‍රතිඥාවෙන් කෙරේ ද, -පෙ- සතිවිනය දිය යුත්තනුට සතිවිනය දේ ද, -පෙ- අමුලහවිනය දිය යුත්තනුට අමුලහවිනය දේ ද, -පෙ- නාසාපාපියා-සිකාකමීයට සුදුස්සනුට නාසාපාපියාසිකාකමීය කෙරේ ද, -පෙ- තාප්‍යනී-කමීයට සුදුස්සනුට තාප්‍යනීයකමීය කෙරේ ද, -පෙ- නියසාකමීයට සුදුස්-සනුට නියසාකමීය කෙරේ ද, -පෙ- පබ්බාජනීයකමීයට සුදුස්සනුට පබ්බාජනීයකමීය කෙරේ ද, -පෙ- පටිසාරණීයකමීයට සුදුස්සනුට පටිසාර-ණීයකමීය කෙරේ ද, -පෙ- උකෙඛපනීයකමීයට සුදුස්සනුට උකෙඛපනී-කමීය කෙරේ ද, -පෙ- පිරිවෙසට සුදුස්සනුට පිරිවෙස දේ ද, -පෙ- මූලාය-පටිකසානයට සුදුස්සනුට මූලාය පටිකසානය කෙරේ ද, -පෙ- මානතට සුදුස්සනුට මානත දේ ද, -පෙ- අඛාතයට සුදුස්සනුට අඛාතය කෙරේ ද, -පෙ- උපසමපදවට සුදුස්සනු උපසපන් කෙරේ ද, උපාලි, මෙසේ ඛමිකමීය වේ. විනයකමීය වේ. මෙසේ සඛස තෙමේ ද දෙස රහිත වේ”.

21. “යො භු බො භනෙන, සමගො සඛෙසා සතිවිනයාරහස්ස අමුල්ලා විනයං දෙති, අමුල්ලා විනයාරහස්ස සතිවිනයං දෙති, ධම්මකමමං භු බො තං භනෙන විනයකමමං”නති. “අධම්මකමමං තං උපාලි, අචිනය කමමං”. “යො භු බො භනෙන, සමගො සඛෙසා අමුල්ලා විනයාරහස්ස තස්ස පාපියසසිකාකමමං කරොති, තස්ස පාපියසසිකාකමමාරහස්ස භජ්ජනීයකමමං කරොති, භජ්ජනීයකමමාරහස්ස තස්ස පාපියසසිකාකමමං කරොති, -පෙ- භජ්ජනීයකමමාරහස්ස නීයස්සකමමං කරොති, නීයස්සකමමාරහස්ස භජ්ජනීයකමමං කරොති, -පෙ- නීයස්සකමමාරහස්ස පබ්බජ්ජනීයකමමං කරොති, පබ්බජ්ජනීයකමමාරහස්ස නීයස්සකමමං කරොති, -පෙ- පබ්බජ්ජනීයකමමාරහස්ස පටිසාරණීයකමමං කරොති, පටිසාරණීයකමමාරහස්ස පබ්බජ්ජනීයකමමං කරොති, -පෙ- පටිසාරණීයකමමාරහස්ස උනෙඛපනීයකමමං කරොති, උනෙඛපනීයකමමාරහස්ස පටිසාරණීයකමමං කරොති, -පෙ- උනෙඛපනීයකමමාරහස්ස පරිවාසං දෙති, පරිවාසාරහස්ස උනෙඛපනීයකමමං කරොති, -පෙ- පරිවාසාරහස්ස මූලාය පටිකස්සති, මූලාය පටිකස්සනාරහස්ස පරිවාසං දෙති, -පෙ- මූලාය පටිකස්සනාරහස්ස මානවතං දෙති, මානවතාරහස්ස මූලාය පටිකස්සති, -පෙ- මානවතාරහස්ස අබෙහති, අබ්භානාරහස්ස මානවතං දෙති, -පෙ- අබ්භානාරහස්ස උපසමපාදෙති, උපසමපදාරහස්ස අබෙහති, -පෙ- ධම්මකමමං භු බො තං භනෙන, විනයකමමං”නති. “අධම්මකමමං තං උපාලි, අචිනයකමමං.”¹

22. “යො බො උපාලි සමගො සඛෙසා සතිවිනයාරහස්ස අමුල්ලා විනයං දෙති, අමුල්ලා විනයාරහස්ස සතිවිනයං දෙති, එවං බො උපාලි, අධම්මකමමං හොති අචිනයකමමං. එවංඤ්ඤ පන සඛෙසා සාතිසාරෙ හොති. යො බො උපාලි, සමගො සඛෙසා අමුල්ලා විනයාරහස්ස තස්ස පාපියසසිකාකමමං කරොති, තස්ස පාපියසසිකාකමමාරහස්ස අමුල්ලා විනයං දෙති, -පෙ- තස්ස පාපියසසිකාකමමාරහස්ස භජ්ජනීයකමමං කරොති, භජ්ජනීයකමමාරහස්ස තස්ස පාපියසසිකාකමමං කරොති, -පෙ- භජ්ජනීයකමමාරහස්ස නීයස්සකමමං කරොති, නීයස්සකමමාරහස්ස භජ්ජනීයකමමං කරොති, -පෙ- නීයස්සකමමාරහස්ස පබ්බජ්ජනීයකමමං කරොති, පබ්බජ්ජනීයකමමාරහස්ස නීයස්සකමමං කරොති, -පෙ- පබ්බජ්ජනීයකමමාරහස්ස පටිසාරණීයකමමං කරොති, පටිසාරණීයකමමාරහස්ස පබ්බජ්ජනීයකමමං කරොති, -පෙ- පටිසාරණීයකමමාරහස්ස උනෙඛපනීයකමමං කරොති, උනෙඛපනීයකමමාරහස්ස පටිසාරණීයකමමං කරොති, -පෙ- උනෙඛපනීයකමමාරහස්ස පරිවාසං දෙති, පරිවාසාරහස්ස උනෙඛපනීයකමමං කරොති, -පෙ- පරිවාසාරහස්ස මූලාය පටිකස්සති, මූලාය පටිකස්සනාරහස්ස පරිවාසං දෙති, -පෙ- මූලාය පටිකස්සනාරහස්ස මානවතං දෙති, මානවතාරහස්ස මූලාය පටිකස්සති, -පෙ- මානවතාරහස්ස අබෙහති, අබ්භානාරහස්ස මානවතං දෙති, -පෙ- අබ්භානාරහස්ස උපසමපාදෙති, උපසමපාදාරහස්ස අබෙහති, එවං බො උපාලි, අධම්මකමමං හොති අචිනයකමමං. එවංඤ්ඤ පන සඛෙසා සාතිසාරෙ හොති”²

1-2. ඉමෙසු (21-22) පෙදෙසු විකාසනි පටයසලමුඛෙන පටාස්සෙකසු ජා විවච්ඡිතාති, පාලිසංගහාසංඝා භානී පවෙච්ඡා පෙයසලමුඛෙන නිද්දීසිතබ්බති.

21. “සමාමිති, සමභි සඛසයා වූ යම් භික්ෂුසමුහයක් සතිවිනය දිය යුත්තනුට අමුලුකවිනය දේ ද, අමුලුකවිනය දිය යුත්තනුට සතිවිනය දේ ද, සමාමිති, එය ධම්මකම්මෙයන් ද? විනයකම්මෙයන් ද” යි. “උපාලි, එය අධම්මකම්මෙයනි අවිනය කම්මෙයනි.” යි බුදුහු වදාළහ. “සමාමිති, සමභි සඛසයා වූ යම් භික්ෂු සමුහයක් අමුලුකවිනය කළ යුත්තනුට තසසපාපියසසිකාකම්මෙය කෙරේ ද, තසසපාපියසසිකාකම්මෙය කළ යුත්තනුට අමුලුකවිනය දේ ද, -පෙ- තසසපාපියසසිකාකම්මෙය කළ යුත්තනුට තප්පනීයකම්මෙය කෙරේ ද, තප්පනීය-කම්මෙය කළ යුත්තනුට තසසපාපියසසිකාකම්මෙය කෙරේ ද, -පෙ- තප්පනීය-කම්මෙය කළ යුත්තනුට නියසසකම්මෙය කෙරේ ද, නියසසකම්මෙය කළ යුත්තනුට - තප්පනීයකම්මෙය කෙරේ ද, -පෙ- නියසසකම්මෙය කළ යුත්තනුට පඤ්චාජනීය කම්මෙය කෙරේ ද, පඤ්චාජනීයකම්මෙය කළ යුත්තනුට නියසසකම්මෙය කෙරේ ද, -පෙ- පඤ්චාජනීයකම්මෙය කළ යුත්තනුට පටිසාරණීයකම්මෙය කෙරේ ද, පටිසාරණීයකම්මෙය කළ යුත්තනුට පඤ්චාජනීයකම්මෙය කෙරේ ද, -පෙ- පටිසාරණීයකම්මෙය කළ යුත්තනුට උකෙඛපනීයකම්මෙය කෙරේ ද, උකෙඛපනීය-කම්මෙය කළ යුත්තනුට පටිසාරණීයකම්මෙය කෙරේ ද, -පෙ- උකෙඛපනීයකම්මෙය කළ යුත්තනුට පිරිවෙස දේ ද, පිරිවෙස දිය යුත්තනුට උකෙඛපනීයකම්මෙය කෙරේ ද, -පෙ- පිරිවෙසට සුදුසු වුවහු මූලායපටිකසසනස කෙරේ ද, මූලායපටිකසසනසට සුදුසු වුවහුට පිරිවෙස දේ ද, -පෙ- මූලායපටිකසසනසට සුදුසු වුවහුට මානන දේ ද, මානනට සුදුසු වුවහුට මූලායපටිකසසනස කෙරේ ද, -පෙ- මානනට සුදුසු වුවහුට අභ්භානස කෙරේ ද, අභ්භානසට සුදුසු වුවහුට මානන දේ ද, -පෙ- අභ්භානසට සුදුසු වුවහු උපසපන් කෙරේ ද, උපසපදවට සුදුසු වුවහුට අභ්භානස කෙරේ ද, සමාමිති, එය ධම්මකම්මෙයන් ද? විනයකම්මෙයන් ද” යි උපාලි තොරු ඇසූහ. “උපාලි, එය අධම්මකම්මෙයනි. අවිනයකම්මෙයනි” යි බුදුහු වදාළහ.

22. “උපාලි, සමභි සඛසයා වූ යම් භික්ෂුසමුහයක් සතිවිනය දිය යුත්තනුට අමුලුකවිනය දේ ද, අමුලුකවිනය දිය යුත්තනුට සතිවිනය දේ ද, උපාලි, මෙසේ (කිරිම) අධම්මකම්මෙයනි. අවිනයකම්මෙයනි. ඒ සඛස තෙමේ ද මෙසේ දෙය් සහිත වේ. උපාලි, සමභි සඛසයා වූ යම් භික්ෂු සමුහයක් අමුලුකවිනය කළ යුත්තනුට තසසපාපියසසිකාකම්මෙය කෙරේ ද, තසසපාපියසසිකාකම්මෙය කළ යුත්තනුට අමුලුකවිනය දේ ද, -පෙ- තසසපාපියසසිකාකම්මෙය කළ යුත්තනුට තප්පනීයකම්මෙය කෙරේ ද, තප්පනීයකම්මෙය කළ යුත්තනුට තසසපාපියසසිකාකම්මෙය කෙරේ ද, -පෙ- තප්පනීයකම්මෙය කළ යුත්තනුට නියසසකම්මෙය කෙරේ ද, නියසසකම්මෙය කළ යුත්තනුට තප්පනීයකම්මෙය කෙරේ ද, -පෙ- නියසසකම්මෙය කළ යුත්තනුට පඤ්චාජනීයකම්මෙය කෙරේ ද, පඤ්චාජනීයකම්මෙය කළ යුත්තනුට නියසසකම්මෙය කෙරේ ද, -පෙ- පඤ්චාජනීය-කම්මෙය කළ යුත්තනුට පටිසාරණීයකම්මෙය කෙරේ ද, පටිසාරණීයකම්මෙය කළ යුත්තනුට පඤ්චාජනීයකම්මෙය කෙරේ ද, -පෙ- පටිසාරණීයකම්මෙය කළ යුත්තනුට උකෙඛපනීයකම්මෙය කෙරේ ද, උකෙඛපනීයකම්මෙය කළ යුත්තනුට පටිසාරණීයකම්මෙය කෙරේ ද, -පෙ- උකෙඛපනීයකම්මෙය කළ යුත්තනුට පිරිවෙස දේ ද, පිරිවෙසට සුදුසු වුවහුට උකෙඛපනීයකම්මෙය කෙරේ ද, -පෙ- පිරිවෙසට සුදුසු වුවහුට මූලායපටිකසසනස කෙරේ ද, මූලායපටිකසසනසට සුදුසු වුවහුට පිරිවෙස දේ ද, -පෙ- මූලායපටිකසසනසට සුදුසු වුවහුට මානන දේ ද, මානනට සුදුසු වුවහුට මූලායපටිකසසනස කෙරේ ද, -පෙ- මානනට සුදුසු වුවහුට අභ්භානස කෙරේ ද, අභ්භානසට සුදුසු වුවහුට මානන දේ ද, -පෙ- අභ්භානසට සුදුසු වුවහු උපසපන් කෙරේ ද, උපසපදවට සුදුසු වුවහුට අභ්භානස කෙරේ ද, උපාලි, මෙසේ කිරිම අධම්මකම්මෙයනි. අවිනයකම්මෙයනි. ඒ සඛස තෙමේ ද මෙසේ දෙය් සහිත වේ”.

23. “යො භු ඛො භනෙන, සමග්ගො සඤ්ඤා සතිවිනයාරතස්ස සතිවිනයං දෙති. ධම්මකම්මං භු ඛො භං භනෙන, විනයකම්මං”නති. “ධම්මකම්මං භං උපාලි, විනයකම්මං.” “යො භු ඛො භනෙන, සමග්ගො සඤ්ඤා අමුලුභවිනයාරතස්ස අමුලුභවිනයං දෙති, -පෙ- තස්සපාපිය්‍යසිකාකම්මාරතස්ස තස්සපාපිය්‍යසිකාකම්මං කරොති, -පෙ- තප්ප්ප්නියකම්මාරතස්ස තප්ප්ප්නියකම්මං කරොති, -පෙ- නියස්සකම්මාරතස්ස නියස්සකම්මං කරොති, -පෙ- පබ්බාජනීයකම්මාරතස්ස පබ්බාජනීයකම්මං කරොති, -පෙ- පටිසාරණීයකම්මාරතස්ස පටිසාරණීයකම්මං කරොති, -පෙ- උකෙඛපනීයකම්මාරතස්ස උකෙඛපනීයකම්මං කරොති, -පෙ- පරිවාසාරතස්ස පරිවාසං දෙති, -පෙ- මුලාය පටිකස්සනාරතං මුලාය පටිකස්සති, -පෙ- මානවතාරතස්ස මානවතං දෙති, -පෙ- අබ්භතාරතං අබ්භති, -පෙ- උපසම්පද්දරතං උපසම්පාදෙති, ධම්මකම්මං භු ඛො භං භනෙන, විනයකම්මං”නති. “ධම්මකම්මං භං උපාලි, විනයකම්මං.”

24. “යො ඛො උප ලි, සමග්ගො සඤ්ඤා සතිවිනයාරතස්ස සතිවිනයං දෙති, එවං ඛො උපාලි, ධම්මකම්මං හොති. විනයකම්මං. එවංඤ්ඤා පන සඤ්ඤා අනතිසාරො හොති. යො ඛො උපාලි, සමග්ගො සඤ්ඤා අමුලුභවිනයාරතස්ස අමුලුභවිනයං දෙති, -පෙ- තස්සපාපිය්‍යසිකාකම්මාරතස්ස තස්සපාපිය්‍යසිකාකම්මං කරොති, -පෙ- තප්ප්ප්නියකම්මාරතස්ස තප්ප්ප්නියකම්මං කරොති, -පෙ- නියස්සකම්මාරතස්ස නියස්සකම්මං කරොති, -පෙ- පබ්බාජනීයකම්මාරතස්ස පබ්බාජනීයකම්මං කරොති, -පෙ- පටිසාරණීයකම්මාරතස්ස පටිසාරණීයකම්මං කරොති, -පෙ- උකෙඛපනීයකම්මාරතස්ස උකෙඛපනීයකම්මං කරොති, පරිවාසාරතස්ස පරිවාසං දෙති, -පෙ- මුලාය-පටිකස්සනාරතං මුලාය පටිකස්සති, -පෙ- මානවතාරතස්ස මානවතං දෙති, -පෙ- අබ්භතාරතං අබ්භති, -පෙ- උපසම්පද්දරතං උපසම්පාදෙති, එවං ඛො උපාලි, ධම්මකම්මං හොති විනයකම්මං. එවංඤ්ඤා අනතිසාරො හොති” ති.

25. අථ ඛො නගවා භික්ඛු ආදිනෙතඤ්ඤා: “යො ඛො භික්ඛවෙ සමග්ගො සඤ්ඤා සතිවිනයාරතස්ස අමුලුභවිනයං දෙති, එවං ඛො භික්ඛවෙ, අධම්මකම්මං හොති අවිනයකම්මං. එවංඤ්ඤා සාතිසාරො හොති. යො ඛො භික්ඛවෙ, සමග්ගො සඤ්ඤා සතිවිනයාරතස්ස තස්සපාපිය්‍යසිකාකම්මං කරොති, -පෙ- සතිවිනයාරතස්ස තප්ප්ප්නියකම්මං කරොති, -පෙ- සතිවිනයාරතස්ස නියස්සකම්මං කරොති, -පෙ- සතිවිනයාරතස්ස පබ්බාජනීයකම්මං කරොති, -පෙ- සතිවිනයාරතස්ස පටිසාරණීයකම්මං කරොති, -පෙ- සතිවිනයාරතස්ස උකෙඛපනීයකම්මං කරොති, -පෙ- සතිවිනයාරතස්ස පරිවාසං දෙති, -පෙ- සතිවිනයාරතං මුලාය පටිකස්සති, -පෙ- සතිවිනයාරතස්ස මානවතං දෙති, -පෙ- සතිවිනයාරතං අබ්භති, -පෙ- සතිවිනයාරතං උපසම්පාදෙති, එවං ඛො භික්ඛවෙ අධම්මකම්මං හොති අවිනයකම්මං. එවංඤ්ඤා සාතිසාරො හොති”.

23. “සමාමිති, සමගි සඛසයා වූ යම් භික්ෂුසමුහයක් සනිවිතය දිය යුත්තනුට සනිවිතය දේ ද, සමාමිති, එය ධම්මකමියෙක් ද? විනයකමියෙක් ද?” “උපාලි, එය ධම්මකමියෙකි. විනයකමියෙකි.” “සමාමිති, සමගි සඛසයා වූ යම් භික්ෂුසමුහයක් අමුලුභවිතය දිය යුත්තනුට අමුලුභවිතය දේ ද, -පෙ- තාසපාපියසසිකාකමිය කල යුත්තනුට තාසපාපියසසිකාකමිය කෙරේ ද, -පෙ- තාප්පකමිය කල යුත්තනුට තාප්පකමිය කෙරේ ද, -පෙ- නියසාකමිය කල යුත්තනුට නියසාකමිය කෙරේ ද, -පෙ- පඛාප්තියකමිය කල යුත්තනුට පඛාප්තියකමිය කෙරේ ද, -පෙ- පටිසාරණීයකමිය කල යුත්තනුට පටිසාරණීයකමිය කෙරේ ද, පෙ- උකෙඛපතියකමිය කල යුත්තනුට උකෙඛපතියකමිය කෙරේ ද, -පෙ- පිරිවෙසට සුදුසු වුවනුට පිරිවෙස දේ ද, පෙ- මුලායපටිකසානයට සුදුසු වුවනුට මුලායපටිකසානය කෙරේ ද, -පෙ- මානන දිය යුත්තනුට මානන දේ ද, -පෙ- අබ්භානසට සුදුසු වුවනුට අබ්භානස කෙරේ ද, -පෙ- උපසපන් කිරීමට සුදුසු වුවනු උපසපන් කෙරේ ද, සමාමිති, එය ධම්මකමියෙක් ද? විනයකමියෙක් ද?” “උපාලි, එය ධම්මකමියෙකි. විනයකමියෙකි” යි වදාලසේක.

24. “උපාලි, සමගි සඛසයා වූ යම් භික්ෂුසමුහයක් සනිවිතය දිය යුත්තනුට සනිවිතය දේ ද, උපාලි, මෙසේ (කිරීම) ධම්මකමි වේ. විනයකමි වේ. ඒ සඛස තෙමේ ද මෙසේ දෙස් රහිත වේ. උපාලි, සමගි සඛසයා වූ යම් භික්ෂුසමුහයක් අමුලුභවිතය දිය යුත්තනුට අමුලුභවිතය දේ ද, -පෙ- තාසපාපියසසිකාකමියට සුදුසු වුවනුට තාසපාපියසසිකාකමිය කෙරේ ද, -පෙ- තාප්පකමියට සුදුසු වුවනුට තාප්පකමිය කෙරේ ද, -පෙ- නියසාකමියට සුදුසු වුවනුට නියසාකමිය කෙරේ ද, -පෙ- පඛාප්තියකමියට සුදුසු වුවනුට පඛාප්තියකමිය කෙරේ ද, -පෙ- පටිසාරණීයකමියට සුදුසු වුවනුට පටිසාරණීයකමිය කෙරේ ද, -පෙ- උකෙඛපතියකමියට සුදුසු වුවනුට උකෙඛපතියකමිය කෙරේ ද, -පෙ- පිරිවෙසට සුදුසු වුවනුට පිරිවෙස දේ ද, -පෙ- මුලායපටිකසානයට සුදුසු වුවනුට මුලායපටිකසානය කෙරේ ද, -පෙ- මානනට සුදුසු වුවනුට මානන දේ ද, අබ්භානසට සුදුසු වුවනුට අබ්භානස කෙරේ ද, -පෙ- උපසපන් වුවනුට සුදුසු වුවනු උපසපන් කෙරේ ද, උපාලි, මෙසේ (කිරීම) ධම්මකමි වේ. විනයකමි වේ. ඒ සඛස තෙමේ ද මෙසේ කිරීමෙන් දෙස් නැත්තේ වේ” යි වදාලසේක.

25. ඉක්මිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුන් අමතා “මහණෙනි, සමගි වූ යම් භික්ෂුසමුහයක් සනිවිතය දිය යුත්තනුට අමුලුභවිතය දේ ද, මහණෙනි, මෙසේ (කිරීම) අධම්මකමියෙක් වේ. අවිතකමියෙක් වේ. මෙසේ කිරීමෙන් සඛස තෙමේ ද දෙස් සහිත වේ” යි වදාල සේක. “මහණෙනි, සමගි වූ යම් භික්ෂුසමුහයක් සනිවිතය දිය යුත්තනුට තාසපාපියසසිකාකමිය කෙරේ ද, -පෙ- සනිවිතය දිය යුත්තනුට තාප්පකමිය කෙරේ ද, -පෙ- සනිවිතය දිය යුත්තනුට නියසාකමිය කෙරේ ද, -පෙ- සනිවිතය දිය යුත්තනුට පඛාප්තියකමිය කෙරේ ද, -පෙ- සනිවිතය දිය යුත්තනුට පටිසාරණීයකමිය කෙරේ ද, -පෙ- සනිවිතය දිය යුත්තනුට උකෙඛපතිය කමිය කෙරේ ද, -පෙ- සනිවිතය දිය යුත්තනුට පිරිවෙස දේ ද, -පෙ- සනිවිතය දිය යුත්තනුට මුලායපටිකසානය කෙරේ ද, -පෙ- සනිවිතය දිය යුත්තනුට මානන දේ ද, -පෙ- සනිවිතය දිය යුත්තනුට අබ්භානස කෙරේ ද, -පෙ- සනිවිතය දිය යුත්තනු උපසපන් කෙරේ ද. මහණෙනි, මෙසේ (කිරීම) අධම්මකමි වේ. අවිතකමි වේ. ඒ සඛස තෙමේ ද මෙසේ කිරීමෙන් දෙස් සහිත වේ යි වදාලසේක.

26. “යො බො භික්ඛවෙ, සමග්ගො සඛේසා අමුලුභවිතයාරහස්ස සනිවිතයං දෙති, එවං බො භික්ඛවෙ, අධම්මකමමං හොති අවිනයකමමං. එවංඤ්ච පන සඛේසා සානිසාරො හොති. යො බො භික්ඛවෙ, සමග්ගො සඛේසා අමුලුභවිතයාරහස්ස තස්සපාපියසසිකාකමමං කරොති, -පෙ- අමුලුභවිතයාරහස්ස තජ්ජනියකමමං කරොති, -පෙ- අමුලුභවිතයාරහස්ස නියස්සකමමං කරොති, -පෙ- අමුලුභවිතයාරහස්ස පබ්බාජනියකමමං කරොති, -පෙ- අමුලුභවිතයාරහස්ස පටිසාරණියකමමං කරොති, -පෙ- අමුලුභවිතයාරහස්ස උකේඛපනියකමමං කරොති, -පෙ- අමුලුභවිතයාරහස්ස පරිවාසං දෙති, -පෙ- අමුලුභවිතයාරහස්ස මූලාය පටිකස්සති, -පෙ- අමුලුභවිතයාරහස්ස මානතතං දෙති, -පෙ- අමුලුභවිතයාරහස්ස අබ්බොති, පෙ- අමුලුභවිතයාරහස්ස උපසම්පාදෙති, එවං බො භික්ඛවෙ, අධම්මකමමං හොති අවිනයකමමං. එවංඤ්ච පන සඛේසා සානිසාරො හොති.*

27. “යො බො භික්ඛවෙ, සමග්ගො සඛේසා තස්සපාපියසසිකාකමමං රහස්ස [සනිවිතයං දෙති,]1 -පෙ- තජ්ජනියකමමාරහස්ස -පෙ- නියස්සකමමාරහස්ස -පෙ- පබ්බාජනියකමමාරහස්ස -පෙ- පටිසාරණියකමමාරහස්ස -පෙ- උකේඛපනියකමමාරහස්ස -පෙ- පරිවාසාරහස්ස -පෙ- මූලාය පටිකස්සතාරහස්ස -පෙ- මානතතාරහස්ස -පෙ- අබ්බොතාරහස්ස [සනිවිතයං දෙති,] -පෙ- එවං බො භික්ඛවෙ, අධම්මකමමං හොති අවිනයකමමං. එවංඤ්ච පන සඛේසා සානිසාරො හොති.*

28. “යො බො භික්ඛවෙ, සමග්ගො සඛේසා උපසම්පදාරහස්ස සනිවිතයං දෙති, -පෙ- උපසම්පදාරහස්ස අමුලුභවිතයා දෙති, -පෙ- උපසම්පදාරහස්ස තස්සපාපියසසිකාකමමං කරොති, -පෙ- උපසම්පදාරහස්ස තජ්ජනියකමමං කරොති, -පෙ- උපසම්පදාරහස්ස නියස්සකමමං කරොති, -පෙ- උපසම්පදාරහස්ස පබ්බාජනියකමමං කරොති, -පෙ- උපසම්පදාරහස්ස පටිසාරණියකමමං කරොති, -පෙ- උපසම්පදාරහස්ස උකේඛපනියකමමං කරොති, -පෙ- උපසම්පදාරහස්ස පරිවාසං දෙති, -පෙ- උපසම්පදාරහස්ස මූලාය පටිකස්සති, -පෙ- උපසම්පදාරහස්ස මානතතං දෙති, -පෙ- උපසම්පදාරහස්ස අබ්බොති, එවං බො භික්ඛවෙ, අධම්මකමමං හොති අවිනයකමමං. එවංඤ්ච පන සඛේසා සානිසාරො හොති”ති.

උපාලිපුමිසංඝාණමාරං දුතියං²

* ඉහමිසු පේදෙසු පටෙසලවිකානි උපසංඝෙව විසදිකතානි
 1. අලු “තජ්ජනියකමමං කරොති”ති පොඤ්චොසු අධිකාන පනිතං දීක්ඛතො අපමි. ‘27’ පේදෙ “තස්සපාපියසසිකාකමමාරහස්ස” ඉම්මාදි සු පච්චිකා පදම්පටි පා විකප්ඵො “සනිවිතයං දෙති”ති ආදිකාකප්ඵො දවාදසභ්ච වාසොනති තිවාධිකා.
 2. අපමි. භංගවාරෙ “23, 24, 25, 26, 28” ඉමෙති අබ්බොතපේදෙසු ච පටෙසලවිකානි පොඤ්චොසු අනිද්දිට්ඨානෙවි.

26. “මහණෙනි, සමගි සසඝයා වූ යම් භික්ෂු සමුහයක් අමුලනවිනයට සුදුසු වූවහුට සතිවිනය දේ ද, මහණෙනි, මෙසේ කිරීම අධම්මකම් වේ. අවිනයකම් වේ. ඒ සසඝ තෙමේ ද මෙසේ කිරීමෙන් දෙස් සහිත වේ. මහණෙනි, සමගි සසඝයා වූ යම් භික්ෂු සමුහයක් අමුලනවිනයට සුදුසු වූවහුට තස්සපාපියාසිකාකමීය කෙරේ ද, -පෙ- අමුලනවිනයට සුදුසු වූවහුට තජ්ජනීයකමීය කෙරේ ද, -පෙ- අමුලනවිනයට සුදුසු වූවහුට නියසාකමීය කෙරේ ද, -පෙ- අමුලනවිනයට සුදුසු වූවහුට පඛඛාජනීයකමීය කෙරේ ද, -පෙ- අමුලනවිනයට සුදුසු වූවහුට පටිසාරණීයකමීය කෙරේ ද, -පෙ- අමුලනවිනයට සුදුසු වූවහුට උකෙඛටතීය කමීය කෙරේ ද, -පෙ- අමුලනවිනයට සුදුසු වූවහුට පිරිවෙස දේ ද, -පෙ- අමුලනවිනයට සුදුසු වූවහුට මූලායපටිකසාසනය කෙරේ ද, අමුලනවිනයට සුදුසු වූවහුට මානත දේ ද, අමුලනවිනයට සුදුසු වූවහුට අබ්භාතය කෙරේ ද, -පෙ- අමුලනවිනයට සුදුසු වූවහු උපසඤ්ඤා කෙරේ ද, මහණෙනි, මෙසේ (කිරීම) අධම්මකම් වේ. අවිනයකම් වේ. ඒ සසඝ තෙමේ ද මෙසේ කිරීමෙන් දෙස් සහිත වේ.*

27. “මහණෙනි, සමගි සසඝයා වූ යම් භික්ෂු සමුහයක් තස්සපාපියාසිකාකමීයට සුදුසු වූවහුට සතිවිනය දේ ද, -පෙ- තජ්ජනීයකමීයට සුදුසු වූවහුට -පෙ- නියසාකමීයට සුදුසු වූවහුට -පෙ- පඛඛාජනීයකමීයට සුදුසු වූවහුට -පෙ- පටිසාරණීයකමීයට සුදුසු වූවහුට -පෙ- උකෙඛටතීයකමීයට සුදුසු වූවහුට -පෙ- පිරිවෙසට සුදුසු වූවහුට -පෙ- මූලායපටිකසාසනයට සුදුසු වූවහුට -පෙ- මානතට සුදුසු වූවහුට -පෙ- අබ්භාතයට සුදුසු වූවහුට සතිවිනය දේ ද, -පෙ- මහණෙනි, මෙසේ (කිරීම) අධම්මකම් වේ. අවිනයකම් වේ. ඒ සසඝ තෙමේ ද මෙසේ කිරීමෙන් දෙස් සහිත වේ.*

28. “මහණෙනි, සමගි සසඝයා වූ යම් භික්ෂු සමුහයක් උපසමපදාවට සුදුසු වූවහුට සතිවිනය දේ ද, -පෙ- උපසමපදාවට සුදුසු වූවහුට අමුලනවිනය දේ ද, -පෙ- උපසමපදාවට සුදුසු වූවහුට තස්සපාපියාසිකාකමීය කෙරේ ද, -පෙ- උපසමපදාවට සුදුසු වූවහුට තජ්ජනීයකමීය කෙරේ ද, -පෙ- උපසමපදාවට සුදුසු වූවහුට නියසාකමීය කෙරේ ද, -පෙ- උපසමපදාවට සුදුසු වූවහුට පඛඛාජනීයකමීය කෙරේ ද, -පෙ- උපසමපදාවට සුදුසු වූවහුට පටිසාරණීයකමීය කෙරේ ද, -පෙ- උපසමපදාවට සුදුසු වූවහුට උකෙඛටතීයකමීය කෙරේ ද, -පෙ- උපසමපදාවට සුදුසු වූවහුට පිරිවෙස දේ ද, -පෙ- උපසමපදාවට සුදුසු වූවහුට මූලායපටිකසාසනය කෙරේ ද, -පෙ- උපසමපදාවට සුදුසු වූවහුට මානත දේ ද, -පෙ- උපසමපදාවට සුදුසු වූවහුට අබ්භාතය කෙරේ ද, මහණෙනි, මෙසේ (කිරීම) අධම්මකම් වේ. අවිනයකම් වේ. ඒ සසඝ තෙමේ ද මෙසේ කිරීමෙන් දෙස් සහිත වේ.”යි වදාළ සේක.

උපාලිපුච්ඡා නම වූ දෙවැනි බණවර නිමි.

* උපසමපදා බලනු.

1. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො හොති කලහකාරකො විවාදකාරකො හස්සකාරකො සමෙස අධිකරණකාරකො. නත්ත වෙ භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං බො ආච්ඡසො, භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො කලහකාරකො විවාදකාරකො හස්සකාරකො සමෙස අධිකරණකාරකො. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකමමං කරොමා” ති. හෙ තස්ස තජ්ජනීයකමමං කරොන්ති අධිමෙමන වග්ගා.

2. සො තම්හා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං බො ආච්ඡසො භික්ඛු සමෙසන තජ්ජනීයකමමකන්තො අධි- මෙමන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකමමං කරොමා” ති. හෙ තස්ස තජ්ජනීයකමමං කරොන්ති අධිමෙමන සමග්ගා.

3. සො තම්හාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථි භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං බො ආච්ඡසො, භික්ඛු සමෙසන තජ්ජනීයකමමකන්තො අධිමෙමන සමග්ගෙහි හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකමමං කරොමා” ති. හෙ තස්ස තජ්ජනීයකමමං කරොන්ති ධිමෙමන වග්ගා.

4. සො තම්හාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථි භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං බො ආච්ඡසො භික්ඛු සමෙසන තජ්ජනීයකමමකන්තො ධිමෙමන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකමමං කරොමා” ති. හෙ තස්ස තජ්ජනීයකමමං කරොන්ති ධිමමපනිරුපකෙන වග්ගා.

5. සො තම්හාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථි භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං බො ආච්ඡසො, භික්ඛු සමෙසන තජ්ජනීයකමමකන්තො ධිමමපනිරුපකෙන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකමමං කරොමා” ති. හෙ තස්ස තජ්ජනීයකමමං කරොන්ති ධිමමපනිරුපකෙන සමග්ගා.

6. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො හොති කලහකාරකො විවාදකාරකො හස්සකාරකො සමෙස අධිකරණකාරකො. නත්ත වෙ භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං බො ආච්ඡසො, භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො කලහකාරකො විවාදකාරකො හස්සකාරකො සමෙස අධිකරණකාරකො. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකමමං කරොමා” ති. හෙ තස්ස තජ්ජනීයකමමං කරොන්ති අධිමෙමන සමග්ගා.

7. සො තම්හා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං බො ආච්ඡසො, භික්ඛු සමෙසන තජ්ජනීයකමමකන්තො අධිමෙමන සමග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකමමං කරොමා” ති. හෙ තස්ස තජ්ජනීයකමමං කරොන්ති ධිමෙමන වග්ගා.

8. සො තම්හාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථි භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං බො ආච්ඡසො භික්ඛු සමෙසන තජ්ජනීයකමමකන්තො ධිමෙමන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකමමං කරොමා” ති. හෙ තස්ස තජ්ජනීයකමමං කරොන්ති ධිමමපනිරුපකෙන වග්ගා.

1. මහණෙනි, මෙහි ඛබර කරන්නා වූ කලහ කරන්නා වූ විවාද කරන්නා වූ කතාවෙන් කලහ උපදවන්නා වූ සමසයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ මහණෙක් වේ. එහි දී භික්ෂුන්ට “ආචාරිනි, මේ මහණ ඛබර කරන්නේ ය. කලහ කරන්නේ ය. විවාද කරන්නේ ය. කථා ප්‍රතිකථා කරන්නේ ය. සමසයා වෙත පැමිණිලි කරන්නේ ය. එහෙයින් අපි මොහුට තර්ජනයකමය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ නම්, අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර (අසමිති) වූ ඒ භික්ෂුහු ඔහුට තර්ජනයකමය කෙරෙත්.

2. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි භික්ෂුන්ට “ආචාරිනි, මේ මහණ හෙමේ සමසයා විසින් අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වීමෙන් තර්ජනයකමය කරණ ලද්දේ වේ. එහෙයින් අපි මොහුට තර්ජනය කමය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට තර්ජනයකමය කරත්.

3. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂුන්ට “ආචාරිනි, මේ මහණ හෙමේ සමසයා විසින් අධිමයෙන් සමග්‍ර වීමෙන් තර්ජනයකමය කරණ ලද්දේ වේ. එහෙයින් අපි මොහුට තර්ජනයකමය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට තර්ජනයකමය කරත්.

4. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂුන්ට “ආචාරිනි, මේ මහණ හෙමේ සමසයා විසින් ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වීමෙන් තර්ජනයකමය කරණ ලද්දේ වේ. එහෙයින් අපි මොහුට තර්ජනය කමය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට තර්ජනයකමය කරත්.

5. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂුන්ට “ආචාරිනි, මේ මහණ හෙමේ සමසයා විසින් ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වීමෙන් තර්ජනයකමය කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට තර්ජනයකමය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට තර්ජනයකමය කරත්.

6. මහණෙනි, මෙහි ඛබර කරන්නා වූ කලහ කරන්නා වූ විවාද කරන්නා වූ කථා ප්‍රතිකථා කරන්නා වූ සමසයා වෙත අධිකරණ කරන්නා වූ මහණෙක් වේ. එහි දී භික්ෂුන්ට “ආචාරිනි, මේ මහණ හෙමේ ඛබර කරන්නේ ය. කලහ කරන්නේ ය. විවාද කරන්නේ ය. කථා ප්‍රතිකථා කරන්නේ ය. සමසයා වෙත අධිකරණ කරන්නේ ය. එහෙයින් අපි මොහුට තර්ජනයකමය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට තර්ජනයකමය කරත්.

7. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි භික්ෂුන්ට “ආචාරිනි, මේ මහණ හෙමේ සමසයා විසින් අධිමයෙන් සමග්‍ර වීමෙන් තර්ජනයකමය කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට තර්ජනයකමය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට තර්ජනයකමය කරත්.

8. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂුන්ට “ආචාරිනි, මේ මහණ හෙමේ සමසයා විසින් ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වීමෙන් තර්ජනයකමය කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට තර්ජනයකමය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට තර්ජනයකමය කෙරෙත්.

9. සො තම්හාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තන්ඵපි භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං ඛො ආට්ඨසො, භික්ඛු සඛෙසන තජ්ජනීයකමමකතො ධම්මපඤ්ඤාපකෙන වග්ගෙහි, හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකමමං කරොමා” ති තස්ස තජ්ජනීයකමමං කරොනති ධම්මපඤ්ඤාපකෙන සමග්ගා.

10. සො තම්හාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තන්ඵපි භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං ඛො ආට්ඨසො, භික්ඛු සඛෙසන තජ්ජනීයකමමකතො ධම්මපඤ්ඤාපකෙන සමග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකමමං කරොමා” ති තෙ තස්ස තජ්ජනීයකමමං කරොනති අධම්මෙත වග්ගා.

11. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු නණ්ඩනකාරකො හොති කලහකාරකො විවාදකාරකො හස්සකාරකො සඛෙස අධිකරණකාරකො. භත්‍ර වෙ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං ඛො ආට්ඨසො, භික්ඛු නණ්ඩනකාරකො කලහකාරකො විවාදකාරකො හස්සකාරකො සඛෙස අධිකරණකාරකො. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකමමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකමමං කරොනති ධම්මෙත වග්ගා.

12. සො තම්හා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තන්ඵ¹ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං ඛො ආට්ඨසො, භික්ඛු සඛෙසන තජ්ජනීයකමමකතො ධම්මෙත වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකමමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකමමං කරොනති ධම්මපඤ්ඤාපකෙන වග්ගා.

13. සො තම්හාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තන්ඵපි භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං ඛො ආට්ඨසො, භික්ඛු සඛෙසන තජ්ජනීයකමමකතො ධම්මපඤ්ඤාපකෙන වග්ගෙහි, හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකමමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකමමං කරොනති ධම්මපඤ්ඤාපකෙන සමග්ගා.

14. සො තම්හාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තන්ඵපි භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං ඛො ආට්ඨසො, භික්ඛු සඛෙසන තජ්ජනීයකමමකතො ධම්මපඤ්ඤාපකෙන සමග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකමමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකමමං කරොනති අධම්මෙත වග්ගා.

15. සො තම්හාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තන්ඵපි භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං ඛො ආට්ඨසො, භික්ඛු සඛෙසන තජ්ජනීයකමමකතො අධම්මෙත වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකමමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකමමං කරොනති අධම්මෙත සමග්ගා.

16. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු නණ්ඩනකාරකො හොති විවාදකාරකො කලහකාරකො හස්සකාරකො සඛෙස අධිකරණකාරකො. භත්‍ර වෙ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං ඛො ආට්ඨසො, භික්ඛු නණ්ඩනකාරකො කලහකාරකො විවාදකාරකො හස්සකාරකො සඛෙස අධිකරණකාරකො. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකමමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකමමං කරොනති ධම්මපඤ්ඤාපකෙන වග්ගා

1. “තන්ඵපි” ම ජ සං.

9. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂුන්ට “ආවාචනී, මේ මහණ තෙමේ සඛ්‍යයා විසින් ධම්ප්‍රතිරූපක-
යෙන් ව්‍යග්‍ර වීමෙන් ත්‍යන්තියකමය කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට
ත්‍යන්තියකමය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන්
සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට ත්‍යන්තියකමය කෙරෙත්.

10. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද
භික්ෂුන්ට “ආවාචනී, මේ මහණ තෙමේ සඛ්‍යයා විසින් ධම්ප්‍රතිරූපක-
යෙන් සමග්‍ර වීමෙන් ත්‍යන්තියකමය කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට
ත්‍යන්තියකමය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු
ඔහුට ත්‍යන්තියකමය කරත්.

11. මහණෙහි, මෙහි ඛබර කරන්නා වූ කලහ කරන්නා වූ විවාද
කරන්නා වූ කථා ප්‍රතිකථා කරන්නා වූ සඛ්‍යයා වෙත අධිකරණ කර-
න්නා වූ මහණෙක් වේ. එහි දී භික්ෂුන්ට “ආවාචනී, මේ මහණ තෙමේ
ඛබර කරන්නේ ය. කලහ කරන්නේ ය. විවාද කරන්නේ ය. කථා
ප්‍රතිකථා කරන්නේ ය. සඛ්‍යයා වෙත අධිකරණ කරන්නේ ය. එබැවින්
අපි මොහුට ත්‍යන්තියකමය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන්
ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට ත්‍යන්තියකමය කරත්.

12. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි භික්ෂුන්ට
“ආවාචනී, මේ මහණ තෙමේ සඛ්‍යයා විසින් ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වීමෙන්
ත්‍යන්තියකමය කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට ත්‍යන්තියකමය
කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට
ත්‍යන්තියකමය කරත්.

13. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද
භික්ෂුන්ට “ආවාචනී, මේ මහණ තෙමේ සඛ්‍යයා විසින් ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන්
ව්‍යග්‍ර වීමෙන් ත්‍යන්තියකමය කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට
ත්‍යන්තියකමය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන්
සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට ත්‍යන්තියකමය කරත්.

14. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද
භික්ෂුන්ට “ආවාචනී, මේ මහණ තෙමේ සඛ්‍යයා විසින් ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන්
සමග්‍ර වීමෙන් ත්‍යන්තියකමය කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට
ත්‍යන්තියකමය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු
ඔහුට ත්‍යන්තියකමය කරත්.

15. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද
භික්ෂුන්ට “ආවාචනී, මේ මහණ තෙමේ සඛ්‍යයා විසින් අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර
වීමෙන් ත්‍යන්තියකමය කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට ත්‍යන්තිය
කමය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට
ත්‍යන්තියකමය කරත්.

16. මහණෙහි, මෙහි ඛබර කරන්නා වූ කලහ කරන්නා වූ විවාද
කරන්නා වූ කථා ප්‍රතිකථා කරන්නා වූ සඛ්‍යයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ
මහණෙක් වේ. එහි දී භික්ෂුන්ට “ආවාචනී, මේ මහණ තෙමේ ඛබර
කරන්නේ ය. කලහ කරන්නේ ය. විවාද කරන්නේ ය. කථා ප්‍රතිකථා
කරන්නේ ය. සඛ්‍යයා කෙරෙහි පැමිණිලි කරන්නේ ය. එබැවින් අපි
මොහුට ත්‍යන්තියකමය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන්
ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට ත්‍යන්තියකමය කෙරෙත්.

17. සො තමො ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං බො ආට්ඨසො, භික්ඛු සඛෙසන තප්පනීයකමකතො ධම්මපතිරුපකෙන වග්ගෙති. හන්දස්ස මයං තප්පනීයකමමං කරොමා” ති. හෙ තස්ස තප්පනීයකමමං කරොනති ධම්මපතිරුපකෙන සමග්ගා.

18. සො තමො පි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ පි භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං බො ආට්ඨසො, භික්ඛු සඛෙසන තප්පනීයකමකතො ධම්මපතිරුපකෙන සමග්ගෙති. හන්දස්ස මයං තප්පනීයකමමං කරොමා” ති. හෙ තස්ස තප්පනීයකමමං කරොනති අධිමෙමන වග්ගා.

19. සො තමො පි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ පි භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං බො ආට්ඨසො, භික්ඛු සඛෙසන තප්පනීයකමකතො අධිමෙමන වග්ගෙති. හන්දස්ස මයං තප්පනීයකමමං කරොමා” ති. හෙ තස්ස තප්පනීයකමමං කරොනති අධිමෙමන සමග්ගා.

20. සො තමො පි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ පි භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං බො ආට්ඨසො, භික්ඛු සඛෙසන තප්පනීයකමකතො අධිමෙමන සමග්ගෙති. හන්දස්ස මයං තප්පනීයකමමං කරොමා” ති. හෙ තස්ස තප්පනීයකමමං කරොනති ධම්මෙමන වග්ගා.

21. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භක්ඛු භණ්ඩනිකාරකො හොති කලහකාරකො විවාදකාරකො හස්සකාරකො සඛෙස අභිකරණකාරකො. නුච්ච වෙ භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං බො ආට්ඨසො, භික්ඛු භණ්ඩනිකාරකො කලහකාරකො විවාදකාරකො හස්සකාරකො සඛෙස අභිකරණකාරකො. හන්දස්ස මයං තප්පනීයකමමං කරොමා” ති. හෙ තස්ස තප්පනීයකමමං කරොනති ධම්මපතිරුපකෙන සමග්ගා.

22. සො තමො ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං බො ආට්ඨසො, භික්ඛු සඛෙසන තප්පනීයකමකතො ධම්මපතිරුපකෙන සමග්ගෙති. හන්දස්ස මයං තප්පනීයකමමං කරොමා” ති. හෙ තස්ස තප්පනීයකමමං කරොනති අධිමෙමන වග්ගා.

23. සො තමො පි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ පි භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං බො ආට්ඨසො, භික්ඛු සඛෙසන තප්පනීයකමකතො අධිමෙමන වග්ගෙති. හන්දස්ස මයං තප්පනීයකමමං කරොමා” ති. හෙ තස්ස තප්පනීයකමමං කරොනති අධිමෙමන සමග්ගා.

24. සො තමො පි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ පි භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං බො ආට්ඨසො, භික්ඛු සඛෙසන තප්පනීයකමකතො අධිමෙමන සමග්ගෙති. හන්දස්ස මයං තප්පනීයකමමං කරොමා” ති. හෙ තස්ස තප්පනීයකමමං කරොනති ධම්මෙමන වග්ගා.

25. සො තමො පි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ පි භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං බො ආට්ඨසො, භික්ඛු සඛෙසන තප්පනීයකමකතො ධම්මෙමන වග්ගෙති. හන්දස්ස මයං තප්පනීයකමමං කරොමා” ති. හෙ තස්ස තප්පනීයකමමං කරොනති ධම්මපතිරුපකෙන වග්ගා.

26. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු බාලො හොති අඛ්‍යතෙතා ආපනති-
 ඛුහුලො අනපදනො ගිහිති සංසට්ඨො විහරති අනනුලොමිකෙති ගිහිසංස-
 නෙහි. තනු වෙ භික්ඛුනං ඵලං හොති; “අයං ඛො ආච්ඡසො, භික්ඛු
 බාලො අඛ්‍යතෙතා ආපනතිඛුහුලො අනපදනො ගිහිති සංසට්ඨො විහරති
 අනනුලොමිකෙති ගිහිසංසනෙහි. හන්දස්ස මයං නියස්සකමමං කරොමා”ති.
 තෙ නස්ස නියස්සකමමං කරොනති අධිමෙමන වග්ගා;

27. සො තම්මා ආවාසා අන්දන්දං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං
 ඵලං හොති; “අයං ඛො ආච්ඡසො; භික්ඛු සමෙසන නියස්සකමමකතො
 අධිමෙමන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං නියස්සකමමං කරොමා” ති. තෙ නස්ස
 නියස්සකමමං කරොනති අධිමෙමන සමග්ගා -පෙ- ධිමෙමන වග්ගා -පෙ-
 ධිමෙමපතිරුපකෙන වග්ගා -පෙ- ධිමෙමපතිරුපකෙන සමග්ගා. යථා ගෙට්ඨො
 තථා වකකං කාතබ්බං*.

28. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු කුලදුසකො හොති පාපසමාචාරො
 තනු වෙ භික්ඛුනං ඵලං හොති; “අයං ඛො ආච්ඡසො, භික්ඛු කුලදුසකො
 පාපසමාචාරො. හන්දස්ස මයං පබ්බාජනීයකමමං කරොමා” ති. තෙ නස්ස
 පබ්බාජනීයකමමං කරොනති අධිමෙමන වග්ගා.

29. සො තම්මා ආවාසා අන්දන්දං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං
 ඵලං හොති; “අයං ඛො ආච්ඡසො භික්ඛු සමෙසන පබ්බාජනීයකමමකතො
 අධිමෙමන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං පබ්බාජනීයකමමං කරොමා” ති. තෙ
 නස්ස පබ්බාජනීයකමමං කරොනති අධිමෙමන සමග්ගා -පෙ- ධිමෙමන
 වග්ගා -පෙ- ධිමෙමපතිරුපකෙන වග්ගා -පෙ- ධිමෙමපතිරුපකෙන සමග්ගා.
 වකකං කාතබ්බං.”

30. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු ගිහි අකෙකාසති; පරිනාසති. තනු
 වෙ භික්ඛුනං ඵලං හොති; “අයං ඛො ආච්ඡසො, භික්ඛු ගිහි අකෙකාසති
 පරිනාසති. හන්දස්ස මයං පටිසාරණීයකමමං කරොමා” ති. තෙ නස්ස පටි-
 සාරණීයකමමං කරොනති අධිමෙමන වග්ගා.

31. සො තම්මා ආවාසා අන්දන්දං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං
 ඵලං හොති; “අයං ඛො ආච්ඡසො, භික්ඛු සමෙසන පටිසාරණීයකමමකතො
 අධිමෙමන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං පටිසාරණීයකමමං කරොමා” ති. තෙ
 නස්ස පටිසාරණීයකමමං කරොනති අධිමෙමන සමග්ගා -පෙ- ධිමෙමන
 වග්ගා -පෙ- ධිමෙමපතිරුපකෙන වග්ගා -පෙ- ධිමෙමපතිරුපකෙන සමග්ගා.
 වකකං කාතබ්බං.1.*

32. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු ආපනතිං ආපජ්ජිතා න ඉච්ඡති ආප
 නති පසිඤ්චං. තනු වෙ භික්ඛුනං ඵලං හොති; “අයං ඛො ආච්ඡසො,
 භික්ඛු ආපනතිං ආපජ්ජිතා න ඉච්ඡති ආපනතිං පසිඤ්චං. හන්දස්ස මයං
 ආපනතියා අදස්සනෙ උකෙඛපනීයකමමං කරොමා” ති. තෙ නස්ස ආප-
 නතියා අදස්සනෙ උකෙඛපනීයකමමං කරොනති අධිමෙමන වග්ගා.

1. හු. ජ. “කුතබ්බං.” * උපග්ගාපෙ විසාරිතං.

26. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ අඤ චූඤේ අව්‍යක්‍ය චූඤේ ඉමන් නැහි ඇවැත් ඇත්තේ හිනින් හා හැනි ඊටියේ මච්චි. සසුනට අනුලොමී නො වූ ගිහිකසගින් යුක්ත ව වාසය කෙරේ. එකල්හි තික්‍කුන්ට “ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ අඤ ය. අව්‍යක්‍ය ය. ඇවැත් ඔහුල කොට යිටියේ ය. පිරිසිදිය නො හැකි ඇවැත් ඇත්තේ ය. හිනියන් හා හැනි හිටියේ අනුලොමී නො වූ ගිහිකසගින් යුක්ත ව වසයි. එහෙයින් අපි මොහුට නියස්සකමීය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මෙයන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට නියස්සකමීය කෙරෙත්.

27. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි තික්‍කුන්ට “ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඛ්‍යයා විසින් අධම්මෙයන් ව්‍යග්‍ර වීමෙන් නියස්සකමී කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට නියස්සකමීය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මෙයන් සමග වූවාහු ඔහුට -පෙ- ධම්මෙයන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග වූවාහු ඔහුට නියස්සකමීය කෙරෙත්. යට කීසු පරිදි වක්‍ර කල යුතු ය.*

28. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ පච්චි භැසිරිම් ඇත්තේ කුල-දුෂක වේ. එකල්හි මහණන්ට “ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ කුලදුෂක ය. පච්චි භැසිරිම් ඇත්තේ ය. එබැවින් අපි මොහුට පඛාජනීයකමීය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මෙයන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට පඛාජනීයකමීය කෙරෙත්.

29. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි තික්‍කුන්ට “ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඛ්‍යයා විසින් අධම්මෙයන් ව්‍යග්‍ර වීමෙන් පඛාජනීයකමීය කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට පඛාජනීයකමීය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මෙයන් සමග වූවාහු ඔහුට -පෙ- ධම්මෙයන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග වූවාහු ඔහුට පඛාජනීයකමීය කෙරෙත්. වක්‍ර කල යුතු ය.*

30. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ ගිනින්ට ආක්‍රොශ කෙරෙයි. පරිහට කෙරෙයි. එකල්හි තික්‍කුන්ට “ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ ගිනින්ට ආක්‍රොශ කෙරෙයි. පරිහට කෙරෙයි. එබැවින් අපි මොහුට පටිසාරණීයකමීය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මෙයන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට පටිසාරණීයකමීය කෙරෙත්.

31. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි තික්‍කුන්ට “ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඛ්‍යයා විසින් අධම්මෙයන් ව්‍යග්‍ර වීමෙන් පටිසාරණීයකමීය කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට පටිසාරණීයකමීය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මෙයන් සමග වූවාහු ඔහුට -පෙ- ධම්මෙයන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග වූවාහු ඔහුට පටිසාරණීයකමීය කෙරෙත්. වක්‍ර කල යුතු ය.*

32. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ ඇවැත්වට පැමිණ ඇවැත් දක්නට නො කැමැති වෙයි. එකල්හි තික්‍කුන්ට “ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ ඇවැත්වට පැමිණ ඇවැත් දක්නට කැමැති නො වෙයි. එබැවින් අපි මොහුට ඇවැත් නො දැක්වෙහි උකෙඛපනීයකමීය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මෙයන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට ඇවැත් නො දැක්වෙහි උකෙඛපනීයකමීය කෙරෙත්.

* උපග්‍රහය බලනු.

33. සො නමහා ආවාසා අඤ්ඤා ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං බො ආවුසො, භික්ඛු සඤ්ඤන ආරතතියා අදස්සනෙ උකෙඛපතීයකමමකතො අධිමමන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං ආරතතියා අදස්සනෙ උකෙඛපතීයකමමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස ආරතතියා අදස්සනෙ උකෙඛපතීයකමමං කරොනති අධිමමන සමග්ගා -පෙ- ධිමමන වග්ගා -පෙ- ධිමමපතිරුපකෙන වග්ගා -පෙ- ධිමමපතිරුපකෙන සමග්ගා. වකකං කාතබ්බං.

34. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු ආරතතීං ආරජ්ජිවා න ඉච්ඡති ආරතතීං පටිකාදාං. නත්ථ වෙ භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං බො ආවුසො භික්ඛු ආරතතීං ආරජ්ජිවා න ඉච්ඡති ආරතතීං පටිකාදාං. හන්දස්ස මයං ආරතතියා අප්පටිකමෙම උකෙඛපතීයකමමං කරොමා” ති තෙ තස්ස ආරතතියා අප්පටිකමෙම උකෙඛපතීයකමමං කරොනති අධිමමන වග්ගා.

35. සො නමහා ආවාසා අඤ්ඤා ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං බො ආවුසො භික්ඛු සඤ්ඤන ආරතතියා අප්පටිකමෙම උකෙඛපතීයකමමකතො අධිමමන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං ආරතතියා අප්පටිකමෙම උකෙඛපතීයකමමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස ආරතතියා අප්පටිකමෙම උකෙඛපතීයකමමං කරොනති. අධිමමන සමග්ගා -පෙ- ධිමමන වග්ගා -පෙ- ධිමමපතිරුපකෙන වග්ගා -පෙ- ධිමමපතිරුපකෙන සමග්ගා. වකකං කාතබ්බං.

36. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු න ඉච්ඡති පාපිකං දිට්ඨිං පටිතිස්සජ්ඣං. නත්ථ වෙ භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං බො ආවුසො භික්ඛු න ඉච්ඡති පාපිකං දිට්ඨිං පටිතිස්සජ්ඣං. හන්දස්ස මයං පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිතිස්සගෙන උකෙඛපතීයකමමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිතිස්සගෙන උකෙඛපතීයකමමං කරොනති අධිමමන වග්ගා.

37. සො නමහා ආවාසා අඤ්ඤා ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං බො ආවුසො, භික්ඛු සඤ්ඤන පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිතිස්සගෙන උකෙඛපතීයකමමකතො අධිමමන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිතිස්සගෙන උකෙඛපතීයකමමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිතිස්සගෙන උකෙඛපතීයකමමං කරොනති අධිමමන සමග්ගා -පෙ- ධිමමන වග්ගා -පෙ- ධිමමපතිරුපකෙන වග්ගා -පෙ- ධිමමපතිරුපකෙන සමග්ගා. වකකං කාතබ්බං.

33. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි භික්ෂුන්ට “ඇවැත්ති, මේ මහණ තෙමේ සසකයා විසින් අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වීමෙන් ඇවැත් නො දැක්මෙහි උකෙඛපතියකමීය කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට ඇවැත් නො දැක්මෙහි උකෙඛපතියකමීය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මපුත්රැපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට ඇවැත් නො දැක්මෙහි උකෙඛපතියකමීය කෙරෙත්. චක්‍ර කළ යුතු ය.

34. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ ඇවැත්වට පැමිණ ඇවැත්වට පිළියම් කරන්ට කැමැති නො වෙයි. එකල්හි භික්ෂුන්ට “ඇවැත්ති, මේ මහණ තෙමේ ඇවැත්වට පැමිණ ඇවැත්වට පිළියම් කරන්තට කැමැති නො වෙයි. එබැවින් අපි මොහුට ඇවැත්වට පිළියම් නො කිරීමෙහි උකෙඛපතියකමීය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට ඇවැත් නො දැක්මෙහි උකෙඛපතියකමීය කෙරෙත්.

35. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි භික්ෂුන්ට “ඇවැත්ති, මේ මහණ තෙමේ සසකයා විසින් අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වීමෙන් ඇවැත්වට පිළියම් නො කිරීමෙහි උකෙඛපතියකමීය කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට ඇවැත්වට පිළියම් නො කිරීමෙහි උකෙඛපතියකමීය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මපුත්රැපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මපුත්රැපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට ඇවැත්වට පිළියම් නො කිරීමෙහි උකෙඛපතියකමීය කෙරෙත්. චක්‍ර කළ යුතු ය.

36. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ පවිටු දූෂිත අභ් හරින්තට කැමැති නො වේ. එකල්හි භික්ෂුන්ට “ඇවැත්ති, මේ මහණ තෙමේ ලාමකදූෂිත අභ් හරින්තට නො කැමැති වෙයි. එබැවින් අපි මොහුට පවිටු දූෂිත අභ් නො හැරීමෙහි උකෙඛපතියකමීය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට පවිටු දූෂිත අභ් නො හැරීමෙහි උකෙඛපතියකමීය කෙරෙත්.

37. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන් ආවාසයකට යයි. එහි භික්ෂුන්ට “ඇවැත්ති, මේ මහණ තෙමේ සසකයා විසින් අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වීමෙන් පවිටු දූෂිත අභ් නො හැරීමෙහි උකෙඛපතියකමීය කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට පවිටු දූෂිත අභ් නො හැරීමෙහි උකෙඛපතියකමීය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මපුත්රැපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මපුත්රැපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට පවිටු දූෂිත අභ් නො හැරීමෙහි උකෙඛපතියකමීය කෙරෙත්. චක්‍ර කළ යුතු ය.

38. ඉධි පන භික්ඛවේ, භික්ඛු සඤ්ඤන චාරුඤ්ඤකමමකතො සමමා වතනති. ලොමං ටාතෙති. නෙත්ථාරං වතනති. චාරුඤ්ඤසස කමමසස පටිපසසද්ධිං යාවති.

39. භාගු වෙ භික්ඛුනං ඵලං ගොති: “අයං බො ආචුසො, භික්ඛු සඤ්ඤන චාරුඤ්ඤකමමකතො සමමා වතනති. ලොමං ටාතෙති. නෙත්ථාරං වතනති. චාරුඤ්ඤසස කමමසස පටිපසසද්ධිං යාවති. භන්දසස මයං චාරුඤ්ඤකමමං පටිපසසද්ධිං මොමා” ති. තෙ තසස චාරුඤ්ඤකමමං පටිපසසද්ධිං මොමනති අධිමෙමන වග්ගා.

40. සො තමො ආවාසා අඤ්ඤා ආවාසං ගච්ඡති. චන්ද්‍ර භික්ඛුනං ඵලං ගොති: “ඉමසස බො ආචුසො, භික්ඛුනො සඤ්ඤන චාරුඤ්ඤකමමං පටිපසසද්ධිං අධිමෙමන වග්ගෙති. භන්දසස මයං චාරුඤ්ඤකමමං පටිපසසද්ධිං මොමා” ති. තෙ තසස චාරුඤ්ඤකමමං පටිපසසද්ධිං මොමනති අධිමෙමන සමග්ගා.

41. සො තමොච ආවාසා අඤ්ඤා ආවාසං ගච්ඡති. චන්ද්‍ර භික්ඛුනං ඵලං ගොති: “ඉමසස බො ආචුසො, භික්ඛුනො සඤ්ඤන චාරුඤ්ඤකමමං පටිපසසද්ධිං අධිමෙමන සමග්ගෙති. භන්දසස මයං චාරුඤ්ඤකමමං පටිපසසද්ධිං මොමා” ති. තෙ තසස චාරුඤ්ඤකමමං පටිපසසද්ධිං මොමනති ධිමෙමන වග්ගා.

42. සො තමොච ආවාසා අඤ්ඤා ආවාසං ගච්ඡති. චන්ද්‍ර භික්ඛුනං ඵලං ගොති: “ඉමසස බො ආචුසො, භික්ඛුනො සඤ්ඤන චාරුඤ්ඤකමමං පටිපසසද්ධිං ධිමෙමන වග්ගෙති. භන්දසස මයං චාරුඤ්ඤකමමං පටිපසසද්ධිං මොමා” ති. තෙ තසස චාරුඤ්ඤකමමං පටිපසසද්ධිං මොමනති ධිමෙමන ජාපකෙන වග්ගා.

43. සො තමොච ආවාසා අඤ්ඤා ආවාසං ගච්ඡති. චන්ද්‍ර භික්ඛුනං ඵලං ගොති: “ඉමසස බො ආචුසො, භික්ඛුනො සඤ්ඤන චාරුඤ්ඤකමමං පටිපසසද්ධිං ධිමෙමන ජාපකෙන වග්ගෙති. භන්දසස මයං චාරුඤ්ඤකමමං පටිපසසද්ධිං මොමා” ති. තෙ තසස චාරුඤ්ඤකමමං පටිපසසද්ධිං මොමනති ධිමෙමන ජාපකෙන සමග්ගා.

44. ඉධි පන භික්ඛවේ, භික්ඛු සඤ්ඤන චාරුඤ්ඤකමමකතො සමමා වතනති. ලොමං ටාතෙති. නෙත්ථාරං වතනති. චාරුඤ්ඤසස කමමසස පටිපසසද්ධිං යාවති.

45. භාගු වෙ භික්ඛුනං ඵලං ගොති: “අයං බො ආචුසො, භික්ඛු සඤ්ඤන චාරුඤ්ඤකමමකතො සමමා වතනති. ලොමං ටාතෙති. නෙත්ථාරං වතනති. චාරුඤ්ඤසස කමමසස පටිපසසද්ධිං යාවති. භන්දසස මයං චාරුඤ්ඤකමමං පටිපසසද්ධිං මොමා” ති. තෙ තසස චාරුඤ්ඤකමමං පටිපසසද්ධිං මොමනති අධිමෙමන සමග්ගා.

46. සො තමො ආවාසා අඤ්ඤා ආවාසං ගච්ඡති. චන්ද්‍ර භික්ඛුනං ඵලං ගොති: “ඉමසස බො ආචුසො, භික්ඛුනො සඤ්ඤන චාරුඤ්ඤකමමං පටිපසසද්ධිං අධිමෙමන සමග්ගෙති. භන්දසස මයං චාරුඤ්ඤකමමං පටිපසසද්ධිං මොමා” ති. තෙ තසස චාරුඤ්ඤකමමං පටිපසසද්ධිං මොමනති ධිමෙමන වග්ගා.

38. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙවේ සසසයා විසින් තැපැනියකම් කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොමී ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීම පිණිස සුදුසු සේ පවතී. තැපැනියකමියාගේ සන්සිද්ධිම ඉල්ලයි.

39. එකල්හි භික්ෂුන්ට “ආචැන්ති, මේ මහණ තෙවේ සසසයා විසින් තැපැනියකම් කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොමී ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. තැපැනියකමියාගේ සන්සිද්ධිම ඉල්ලයි. එබැවින් අපි මොහුගේ තැපැනියකමිය සන්සිදුවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ තැපැනියකමිය සන්සිදුවන්.

40. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි භික්ෂුන්ට “ආචැන්ති, අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වූ සසසයා විසින් මේ මහණහුගේ තැපැනියකමිය අධිමයෙන් සන්සිදුවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ තැපැනියකමිය සන්සිදුවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ තැපැනියකමිය සන්සිදුවන්.

41. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂුන්ට “ආචැන්ති, සසසයා විසින් සමග්‍ර වීමෙන් මේ මහණහුගේ තැපැනියකමිය අධිමයෙන් සන්සිදුවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ තැපැනියකමිය සන්සිදුවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ තැපැනියකමිය සන්සිදුවන්.

42. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂුන්ට “ආචැන්ති, ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූ සසසයා විසින් මේ මහණහුගේ තැපැනියකමිය සන්සිදුවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ තැපැනියකමිය සන්සිදුවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධර්මනිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ තැපැනියකමිය සන්සිදුවන්.

43. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂුන්ට “ආචැන්ති, ධර්මනිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූ සසසයා විසින් මේ මහණහුගේ තැපැනියකමිය සන්සිදුවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ තැපැනියකමිය සන්සිදුවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධර්මනිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ තැපැනියකමිය සන්සිදුවන්.

44. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙවේ සසසයා විසින් තැපැනියකම් කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොමී ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. තැපැනියකමියාගේ සන්සිද්ධිම ඉල්ලයි.

45. එකල්හි භික්ෂුන්ට “ආචැන්ති, මේ මහණ තෙවේ සසසයා විසින් තැපැනියකම් කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොමී ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. තැපැනියකමියාගේ සන්සිද්ධිම ඉල්ලයි. එබැවින් අපි මොහුගේ තැපැනියකමිය සන්සිදුවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ තැපැනියකමිය සන්සිදුවන්.

46. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි භික්ෂුන්ට “ආචැන්ති, අධිමයෙන් සමග්‍ර වූ සසසයා විසින් මේ මහණහුගේ තැපැනියකමිය සන්සිදුවන ලද්දේ ය. එහෙයින් අපි මොහුගේ තැපැනියකමිය සන්සිදුවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ තැපැනියකමිය සන්සිදුවන්.

47. සො නමොපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. නත්ථි භික්ඛුනං ඵලං හොති: “ඉමස්ස ඛො ආච්ඡසො, භික්ඛුනො සමෙකන නාජ්ඣීයකමමං පටිපසස්සද්ධිං ඛමමන වගෙහති. හඤ්ඤං මයං නාජ්ඣීයකමමං පටිපසස්ස- මොමා” ති. භො නස්ස නාජ්ඣීයකමමං පටිපසස්සමොහනති ඛමමපනිරූප- කෙන වග්ගා.

48. සො නමොපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. නත්ථි භික්ඛුනං ඵලං හොති: “ඉමස්ස ඛො ආච්ඡසො භික්ඛුනො සමෙකන නාජ්ඣීයකමමං පටිපසස්සද්ධිං ඛමමපනිරූපකෙන වගෙහති. හඤ්ඤං මයං නාජ්ඣීයකමමං පටිපසස්සමොමා” ති භො නස්ස නාජ්ඣීයකමමං පටිපසස්සමොහනති ඛමම- පනිරූපකෙන සමග්ගා.

49. සො නමොපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. නත්ථි භික්ඛුනං ඵලං හොති: “ඉමස්ස ඛො ආච්ඡසො භික්ඛුනො සමෙකන නාජ්ඣීයකමමං පටිපසස්සද්ධිං ඛමමපනිරූපකෙන සමගෙහති. හඤ්ඤං මයං නාජ්ඣීයකමමං පටිපසස්සමොමා” ති. භො නස්ස නාජ්ඣීයකමමං පටිපසස්සමොහනති අඛමමන වග්ගා.

50. ඉධ පන භික්ඛවො, භික්ඛු සමෙකන නාජ්ඣීයකමමකතො සමමා වත්තති. ලොමං පාගෙති. තෙත්ථාරං වත්තති, නාජ්ඣීයස්ස කමමස්ස පටිපසස්සද්ධිං යාවති.

51. නත්‍ර වෙ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං ඛො ආච්ඡසො, භික්ඛු නාජ්ඣීයකමමකතො සමමා වග්ගති. ලොමං පාගෙති. තෙත්ථාරං වත්තති, නාජ්ඣීයස්ස කමමස්ස පටිපසස්සද්ධිං යාවති. හඤ්ඤං මයං නාජ්ඣීයකමමං පටිපසස්සමොමා” ති. භො නස්ස නාජ්ඣීයකමමං පටිපසස්සමොහනති ඛමමන වග්ගා.

52. සො නමො ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. නත්ථි භික්ඛුනං ඵලං හොති: “ඉමස්ස ඛො ආච්ඡසො භික්ඛුනො සමෙකන නාජ්ඣීයකමමං පටිපසස්සද්ධිං ඛමමන වගෙහති. හඤ්ඤං මයං නාජ්ඣීයකමමං පටිපසස්ස- මොමා” ති. භො නස්ස නාජ්ඣීයකමමං පටිපසස්සමොහනති ඛමමපනිරූප- කෙන වග්ගා.

53. සො නමොපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. නත්ථි භික්ඛුනං ඵලං හොති: “ඉමස්ස ඛො ආච්ඡසො භික්ඛුනො සමෙකන නාජ්ඣීයකමමං පටිපසස්සද්ධිං ඛමමපනිරූපකෙන වගෙහති. හඤ්ඤං මයං නාජ්ඣීයකමමං පටිපසස්සමොමා” ති. භො නස්ස නාජ්ඣීයකමමං පටිපසස්සමොහනති ඛමම- පනිරූපකෙන සමග්ගා.

54. සො නමොපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. නත්ථි භික්ඛුනං ඵලං හොති: “ඉමස්ස ඛො ආච්ඡසො භික්ඛුනො සමෙකන නාජ්ඣීයකමමං පටිපසස්සද්ධිං ඛමමපනිරූපකෙන සමගෙහති. හඤ්ඤං මයං නාජ්ඣීයකමමං පටිපසස්සමොමා” ති. භො නස්ස නාජ්ඣීයකමමං පටිපසස්සමොහනති අඛමමන වග්ගා.

55. සො නමොපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. නත්ථි භික්ඛුනං ඵලං හොති: “ඉමස්ස ඛො ආච්ඡසො භික්ඛුනො සමෙකන නාජ්ඣීයකමමං පටිපසස්සද්ධිං අඛමමන වගෙහති. හඤ්ඤං මයං නාජ්ඣීයකමමං පටිපස- ස්සමොමා” ති. භො නස්ස නාජ්ඣීයකමමං පටිපසස්සමොහනති අඛමමන සමග්ගා.

56. ඉං පන භික්ඛවො, භික්ඛු සමෙසන චාරුතීයකමමකතො සමමා වනනති. ලොමං පානනති. නෙත්ථාරං වනනති. තාරුතීයස්ස කමමස්ස පටිපස්සද්ධිං යාවති.

57. නත්ත වෙ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං ඛො ආච්ඡසො භික්ඛු සමෙසන චාරුතීයකමමකතො සමමා වනනති, ලොමං පානනති, නෙත්ථාරං වනනති, තාරුතීයස්ස කමමස්ස පටිපස්සද්ධිං යාවති, හන්දස්ස මයං තාරුතීයකමමං පටිපස්සමොමා” ති. නෙ තස්ස තාරුතීයකමමං පටිපස්සමොනනි ධම්මපතිරුපකෙන වග්ගා.

58. සො නමො ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “ඉමස්ස ඛො ආච්ඡසො භික්ඛුනො සමෙසන චාරුතීයකමමං පටිපස්සද්ධිං ධම්මපතිරුපකෙන වෛගෙති, හන්දස්ස මයං තාරුතීයකමමං පටිපස්සමොමා” ති. නෙ තස්ස තාරුතීයකමමං පටිපස්සමොනනි ධම්මපතිරුපකෙන සමග්ගා.

59. සො නමොපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “ඉමස්ස ඛො ආච්ඡසො භික්ඛුනො සමෙසන චාරුතීයකමමං පටිපස්සද්ධිං ධම්මපතිරුපකෙන සමගෙති, හන්දස්ස මයං තාරුතීයකමමං පටිපස්සමොමා” ති. නෙ තස්ස තාරුතීයකමමං පටිපස්සමොනනි අධිමෙමන වග්ගා.

60. සො නමොපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “ඉමස්ස ඛො ආච්ඡසො භික්ඛුනො සමෙසන චාරුතීයකමමං පටිපස්සද්ධිං අධිමෙමන වෛගෙති, හන්දස්ස මයං තාරුතීයකමමං පටිපස්සමොමා” ති. නෙ තස්ස තාරුතීයකමමං පටිපස්සමොනනි අධිමෙමන සමග්ගා.

61. සො නමොපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “ඉමස්ස ඛො ආච්ඡසො භික්ඛුනො සමෙසන චාරුතීයකමමං පටිපස්සද්ධිං අධිමෙමන සමගෙති, හන්දස්ස මයං තාරුතීයකමමං පටිපස්සමොමා” ති. නෙ තස්ස තාරුතීයකමමං පටිපස්සමොනනි ධම්මෙමන වග්ගා.

62. ඉං පන භික්ඛවො, භික්ඛු සමෙසන චාරුතීයකමමකතො සමමා වනනති. ලොමං පානනති. නෙත්ථාරං වනනති. තාරුතීයස්ස කමමස්ස පටිපස්සද්ධිං යාවති.

63. නත්ත වෙ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං ඛො ආච්ඡසො භික්ඛු සමෙසන චාරුතීයකමමකතො සමමා වනනති, ලොමං පානනති, නෙත්ථාරං වනනති, තාරුතීයස්ස කමමස්ස පටිපස්සද්ධිං යාවති, හන්දස්ස මයං තාරුතීයකමමං පටිපස්සමොමා” ති. නෙ තස්ස තාරුතීයකමමං පටිපස්සමොනනි ධම්මපතිරුපකෙන සමග්ගා.

64. සො නමො ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “ඉමස්ස ඛො ආච්ඡසො භික්ඛුනො සමෙසන චාරුතීයකමමං පටිපස්සද්ධිං ධම්මපතිරුපකෙන සමගෙති, හන්දස්ස මයං තාරුතීයකමමං පටිපස්සමොමා” ති. නෙ තස්ස තාරුතීයකමමං පටිපස්සමොනනි අධිමෙමන වග්ගා.

65. සො නමොපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගවජ්ඤි. නන්ධපි භික්ඛුනං ඵලං හොති: “ඉමස්ස ඛො ආට්ඨසො භික්ඛුනො සමෙසන තජ්ජනීයකමමං පටිපසස්සද්ධිං අධිමෙමන වගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකමමං පටිපසස්ස- මෙහමා” ති. තො නස්ස තජ්ජනීයකමමං පටිපසස්සමෙහනති අධිමෙමන සමග්ගා.

66. සො නමොපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගවජ්ඤි. නන්ධපි භික්ඛුනං ඵලං හොති: “ඉමස්ස ඛො ආට්ඨසො භික්ඛුනො සමෙසන තජ්ජනීයකමමං පටිපසස්සද්ධිං අධිමෙමන සමගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකමමං පටිපසස්ස- මෙහමා” ති. තො නස්ස තජ්ජනීයකමමං පටිපසස්සමෙහනති ධිමෙමන වග්ගා.

67. සො නමොපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගවජ්ඤි. නන්ධපි භික්ඛුනං ඵලං හොති: “ඉමස්ස ඛො ආට්ඨසො භික්ඛුනො සමෙසන තජ්ජනීයකමමං පටිපසස්සද්ධිං ධිමෙමන වගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකමමං පටිපස- ස්සමෙහමා” ති. තො නස්ස තජ්ජනීයකමමං පටිපසස්සමෙහනති ධිමෙපති- රුපකෙන වග්ගා.

68. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සමෙසන නිදස්සකමමකතො¹ සමමා වතනති. ලොමං පාතෙති. නෙත්තාරං වතනති. නිදස්සස්ස කමමස්ස² පටිපසස්සද්ධිං යාවති.

69. නත්‍ර වෙ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං ඛො ආට්ඨසො භික්ඛු සමෙසන නිදස්සකමමකතො සමමා වතනති. ලොමං පාතෙති. නෙත්තාරං වතනති. නිදස්සස්ස කමමස්ස² පටිපසස්සද්ධිං යාවති. හන්දස්ස මයං නිදස්ස- කමමං පටිපසස්සමෙහමා” ති. තො නස්ස නිදස්සකමමං පටිපසස්සමෙහනති අධිමෙමන වග්ගා.

70. සො නමො ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගවජ්ඤි. නන්ධ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “ඉමස්ස ඛො ආට්ඨසො භික්ඛුනො සමෙසන නිදස්සකමමං පටිපසස්සද්ධිං අධිමෙමන වගෙහි. හන්දස්ස මයං නිදස්සකමමං පටිපසස්ස- මෙහමා” ති. තො නස්ස නිදස්සකමමං පටිපසස්සමෙහනති අධිමෙමන සමග්ගා. -පෙ- ධිමෙමන වග්ගා. -සෙ- ධිමෙපතිරුපකෙන වග්ගා. -වෙ- ධිමෙපති- රුපකෙන සමග්ගා. වකකං කාතඛිං.

71. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සමෙසන පඛ්ඛාජ්ජනීයකමමකතො සමමා වතනති. ලොමං පාතෙති. නෙත්තාරං වතනති. පඛ්ඛාජ්ජනීයස්ස කමමස්ස පටිපසස්සද්ධිං යාවති.

72. නත්‍ර වෙ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං ඛො ආට්ඨසො භික්ඛු සමෙසන පඛ්ඛාජ්ජනීයකමමකතො සමමා වතනති. ලොමං පාතෙති. නෙත්තාරං වතනති. පඛ්ඛාජ්ජනීයස්ස කමමස්ස පටිපසස්සද්ධිං යාවති. හන්දස්ස මයං පඛ්ඛාජ්ජනීයකමමං පටිපසස්සමෙහමා” ති. තො නස්ස පඛ්ඛාජ්ජනීයකමමං පටිපසස්සමෙහනති අධිමෙමන වග්ගා.

73. සො නමො ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගවජ්ඤි. නන්ධ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “ඉමස්ස ඛො ආට්ඨසො භික්ඛුනො සමෙසන පඛ්ඛාජ්ජනීයකමමං පටිපසස්සද්ධිං අධිමෙමන වගෙහි. හන්දස්ස මයං පඛ්ඛාජ්ජනීයකමමං පටිපසස්සමෙහමා” ති. තො නස්ස පඛ්ඛාජ්ජනීයකමමං පටිපසස්සමෙහනති අධිමෙමන සමග්ගා. -වෙ- ධිමෙමන වග්ගා. -පෙ- ධිමෙපතිරුපකෙන වග්ගා. -වෙ- ධිමෙපතිරුපකෙන සමග්ගා. වකකං කාතඛිං

1. “නිදස්සකමමං කතො” PTS 2. “නිදස්ස කමමස්ස”

65. නෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්‍ෂුන්ට “ඇවැත්ති, අධිමේයෙන් ව්‍යග්‍ර වූ සමසයා විසින් මේ මහණනුගේ තර්ජනීයකමය සන්සිඳුවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ තර්ජනීයකමය සන්සිඳුවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමේයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ තර්ජනීයකමය සන්සිඳුවන්.

66. නෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්‍ෂුන්ට “ඇවැත්ති, අධිමේයෙන් සමග්‍ර වූ සමසයා විසින් මේ මහණනුගේ තර්ජනීයකමය සන්සිඳුවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ තර්ජනීයකමය සන්සිඳුවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ තර්ජනීයකමය සන්සිඳුවන්.

67. නෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්‍ෂුන්ට “ඇවැත්ති, ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූ සමසයා විසින් මේ මහණනුගේ තර්ජනීයකමය සන්සිඳුවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ තර්ජනීයකමය සන්සිඳුවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධම්මනිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ තර්ජනීයකමය සන්සිඳුවන්.

68. මහණෙහි, මෙහි මහණෙක් නෙමේ සමසයා විසින් නියසසකමී කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොමී ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. නියසසකමීයාගේ සන්සිඳීම ඉල්ලයි.

69. එකල්හි භික්‍ෂුන්ට “ඇවැත්ති, මේ මහණ නෙමේ සමසයා විසින් නියසසකමී කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොමී ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. නියසසකමීයාගේ සන්සිඳීම ඉල්ලයි. එබැවින් අපි මොහුගේ නියසසකමීය සන්සිඳුවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමේයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ නියසසකමීය සන්සිඳුවන්.

70. නෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි භික්‍ෂුන්ට “ඇවැත්ති, අධිමේයෙන් ව්‍යග්‍ර වූ සමසයා විසින් මේ මහණනුගේ නියසසකමීය සන්සිඳුවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ නියසසකමීය සන්සිඳුවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමේයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මනිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මනිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ නියසසකමීය සන්සිඳුවන්. වක්‍ර කල සුභු ය.

71. මහණෙහි, මෙහි මහණෙක් නෙමේ සමසයා විසින් පබ්බාජනීයකමී කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොමී ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. පබ්බාජනීයකමීයාගේ සන්සිඳීම ඉල්ලයි.

72. එකල්හි භික්‍ෂුන්ට “ඇවැත්ති, මේ මහණ නෙමේ සමසයා විසින් පබ්බාජනීයකමී කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොමී ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. පබ්බාජනීයකමීයාගේ සන්සිඳීම ඉල්ලයි. එබැවින් අපි මොහුගේ පබ්බාජනීයකමීය සන්සිඳුවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමේයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ පබ්බාජනීයකමීය සන්සිඳුවන්.

73. නෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි භික්‍ෂුන්ට “ඇවැත්ති, අධිමේයෙන් ව්‍යග්‍ර වූ සමසයා විසින් මේ මහණනුගේ පබ්බාජනීයකමීය සන්සිඳුවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ පබ්බාජනීයකමීය සන්සිඳුවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමේයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මනිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මනිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ පබ්බාජනීයකමීය සන්සිඳුවන්. වක්‍ර කල සුභු ය.

74. ඉඬු පන නීක්ඛවෙ, භික්ඛු සමෙසන පටිසාරණීයකමමකනො සමමා වනනති. ලොමං පානෙති. නෙත්ථාරං වනනති. පටිසාරණීයසස කමමසස පටිපසසද්ධිං යාවති.

75. නග්‍ර වෙ භික්ඛුනා ඵලං හොති: “අයං ඛො ආට්ඨසො භික්ඛු සමෙසන පටිසාරණීයකමමකනො සමමා වනනති. ලොමං පානෙති. නෙත්ථාරං වනනති. පටිසාරණීයසස කමමසස පටිපසසද්ධිං යාවති. හන්දසස මයං පටිසාරණීයකමමං පටිපසසමෙහමා” ති. නෙ තසස පටිසාරණීයකමමං පටිපසසමෙහනති අධිමෙමන වග්ගා.

76. සො තමගා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. නත්ථ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “ඉමසස ඛො ආට්ඨසො භික්ඛුනො සමෙසන පටිසාරණීයකමමං පටිපසසද්ධිං අධිමෙමන වග්ගෙති. හන්දසස මයං පටිසාරණීයකමමං පටිපසසමෙහමා” ති. නෙ තසස පටිසාරණීයකමමං පටිපසසමෙහනති අධිමෙමන සමග්ගා. -පප- ධිමෙමන වග්ගා. -පප- ධිමමපතිරුපකෙන වග්ගා. -පප- ධිමමපතිරුපකෙන සමග්ගා. වකකං කාතඛබ්බං.

77. ඉඬු පන නීක්ඛවෙ, භික්ඛු සමෙසන ආපනතියා අදසසනෙ උකෙඛපතීයකමමකනො සමමා වනනති. ලොමං පානෙති. නෙත්ථාරං වනනති. ආපනතියා අදසසනෙ උකෙඛපතීයසස කමමසස පටිපසසද්ධිං යාවති.

78. නග්‍ර වෙ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං ඛො ආට්ඨසො භික්ඛු සමෙසන ආපනතියා අදසසනෙ උකෙඛපතීයකමමකනො සමමා වනනති. ලොමං පානෙති. නෙත්ථාරං වනනති. ආපනතියා අදසසනෙ උකෙඛපතීයසස කමමසස පටිපසසද්ධිං යාවති. හන්දසස මයං ආපනතියා අදසසනෙ උකෙඛපතීයකමමං පටිපසසමෙහමා” ති. නෙ තසස ආපනතියා අදසසනෙ උකෙඛපතීයකමමං පටිපසසමෙහනති අධිමෙමන වග්ගා.

79. සො තමගා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. නත්ථ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “ඉමසස ඛො ආට්ඨසො භික්ඛුනො සමෙසන ආපනතියා අදසසනෙ උකෙඛපතීයකමමං පටිපසසද්ධිං අධිමෙමන වග්ගෙති. හන්දසස මයං ආපනතියා අදසසනෙ උකෙඛපතීයකමමං පටිපසසමෙහමා” ති. නෙ තසස ආපනතියා අදසසනෙ උකෙඛපතීයකමමං පටිපසසමෙහනති අධිමෙමන සමග්ගා. -පප- ධිමෙමන වග්ගා. -පප- ධිමමපතිරුපකෙන වග්ගා. -පප- ධිමමපතිරුපකෙන සමග්ගා. වකකං කාතඛබ්බං.

80. ඉඬු පන නීක්ඛවෙ, භික්ඛු සමෙසන ආපනතියා අපපටිකමෙම උකෙඛපතීයකමමකනො සමමා වනනති. ලොමං පානෙති. නෙත්ථාරං වනනති. ආපනතියා අපපටිකමෙම උකෙඛපතීයසස කමමසස පටිපසසද්ධිං යාවති.

81. නග්‍ර වෙ භික්ඛුනා ඵලං හොති: “අයං ඛො ආට්ඨසො භික්ඛු සමෙසන ආපනතියා අපපටිකමෙම උකෙඛපතීයකමමකනො සමමා වනනති. ලොමං පානෙති. නෙත්ථාරං වනනති. ආපනතියා අපපටිකමෙම උකෙඛපතීයසස කමමසස පටිපසසද්ධිං යාවති. හන්දසස මයං ආපනතියා අපපටිකමෙම උකෙඛපතීයකමමං පටිපසසමෙහමා” ති. නෙ තසස ආපනතියා අපපටිකමෙම උකෙඛපතීයකමමං පටිපසසමෙහනති අධිමෙමන වග්ගා.

74. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ සඝ්ඝයා විසින් පටිසාරණීය කම් කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. පටිසාරණීයකමයාගේ සන්සිද්ධිම ඉල්ලයි.

75. එකල්හි භික්ෂුන්ට “ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඝ්ඝයා විසින් පටිසාරණීයකම් කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. පටිසාරණීයකමයාගේ සන්සිද්ධිම ඉල්ලයි. එහෙයින් අපි මොහුගේ පටිසාරණීයකමය සන්සිද්ධවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ පටිසාරණීයකමය සන්සිද්ධවන්.

76. තෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි භික්ෂුන්ට “ඇවැත්නි, අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වූ සඝ්ඝයා විසින් මේ මහණහුගේ පටිසාරණීයකමය සන්සිද්ධවන ලද්දේ ය එබැවින් අපි මොහුගේ පටිසාරණීයකමය සන්සිද්ධවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- සමීපයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- සමීපනිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- සමීපනිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ පටිසාරණීයකමය සන්සිද්ධවන්. වක්‍ර කළ සුඛ ය.

77. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ සඝ්ඝයා විසින් ඇවැත් නො දැක්මෙහි උනෙකපතියකම් කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. ඇවැත් නො දැක්මෙහි (කළ) උනෙකපතියකමයාගේ සන්සිද්ධිම ඉල්ලයි.

78. එකල්හි භික්ෂුන්ට “ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඝ්ඝයා විසින් ඇවැත් නො දැක්මෙහි උනෙකපතියකමය කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. ඇවැත් නො දැක්මෙහි (කළ) උනෙකපතියකමයාගේ සන්සිද්ධිම ඉල්ලයි. එබැවින් අපි මොහුගේ ඇවැත් නො දැක්මෙහි (කළ) උනෙකපතියකමය සන්සිද්ධවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ ඇවැත් නො දැක්මෙහි (කළ) උනෙකපතියකමය සන්සිද්ධවන්.

79. තෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි භික්ෂුන්ට “ඇවැත්නි, අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වූ සඝ්ඝයා විසින් මේ මහණහුගේ ඇවැත් නො දැක්මෙහි (කළ) උනෙකපතියකමය සන්සිද්ධවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ ඇවැත් නො දැක්මෙහි (කළ) උනෙකපතියකමය සන්සිද්ධවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- සමීපයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- සමීපනිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- සමීපනිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ ඇවැත් නො දැක්මෙහි (කළ) උනෙකපතියකමය සන්සිද්ධවන්. වක්‍ර කළ සුඛ ය.

80. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ සඝ්ඝයා විසින් ඇවැත්ව පිළියම් නො කිරීමෙහි උනෙකපතියකමය කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. ඇවැත්ව පිළියම් නො කිරීමෙහි (කළ) උනෙකපතියකමයාගේ සන්සිද්ධිම ඉල්ලයි.

81. එකල්හි භික්ෂුන්ට “මේ මහණ තෙමේ සඝ්ඝයා විසින් ඇවැත්ව පිළියම් නො කිරීමෙහි උනෙකපතියකමය කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. ඇවැත්ව පිළියම් නො කිරීමෙහි කළ උනෙකපතියකමයාගේ සන්සිද්ධිම ඉල්ලයි. එබැවින් අපි මොහුගේ ඇවැත්ව පිළියම් නො කිරීමෙහි (කළ) උනෙකපතියකමය සන්සිද්ධවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ ඇවැත්ව පිළියම් නො කිරීමෙහි (කළ) උනෙකපතියකමය සන්සිද්ධවන්.

82. සො තමහා ආවාසා අඤ්ඤා ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනා ඵලං හොති: “ඉමස්ස ඛො ආට්ඨසො භික්ඛුනො සමෙසන ආපනතියා අප්පටිකමෙව උකෙඛපතීයකමමං පටිපසස්සඤ්ඤාං අධිමෙමන වග්ගෙහි. හඤ්ඤා මයං ආපනතියා අප්පටිකමෙව උකෙඛපතීයකමමං පටිපසස්සමොමො” ති. හෙ නස්ස ආපනතියා අප්පටිකමෙව උකෙඛපතීයකමමං පටිපසස්සමොමොති අධිමෙමන සමග්ගා. -පෙ- ධිමෙමන වග්ගා. -පෙ- ධිමමපතීරූපකෙන වග්ගා. -පෙ- ධිමමපතීරූපකෙන සමග්ගා. වකකං කාතබ්බං.

83. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සමෙසන පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිකිස්සගෙන උකෙඛපතීයකමකමො සමමා වචනති. ශ්‍රොමං පාතෙති. තෙත්ථාරං වචනති. පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිකිස්සගෙන උකෙඛපතීයකමමං පටිපසස්සඤ්ඤාං යාවති.

84. නත්‍ර වෙ භික්ඛුනා ඵලං හොති: “අයං ඛො ආට්ඨසො භික්ඛු සමෙසන පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිකිස්සගෙන උකෙඛපතීයකමකමො සමමා වචනති. ශ්‍රොමං පාතෙති. තෙත්ථාරං වචනති. පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිකිස්සගෙන උකෙඛපතීයකමමං පටිපසස්සමොමො” ති. හෙ නස්ස පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිකිස්සගෙන උකෙඛපතීයකමමං පටිපසස්සමොමොති අධිමෙමන වග්ගා.

85. සො තමහා ආවාසා අඤ්ඤා ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනා ඵලං හොති: “ඉමස්ස ඛො ආට්ඨසො භික්ඛුනො සමෙසන පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිකිස්සගෙන උකෙඛපතීයකමමං පටිපසස්සඤ්ඤාං අධිමෙමන වග්ගෙහි. හඤ්ඤා මයං පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිකිස්සගෙන උකෙඛපතීයකමමං පටිපසස්සමොමො” ති. හෙ නස්ස පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිකිස්සගෙන උකෙඛපතීයකමමං පටිපසස්සමොමොති අධිමෙමන සමග්ගා. -පෙ- ධිමෙමන වග්ගා. -පෙ- ධිමමපතීරූපකෙන වග්ගා. -පෙ- ධිමමපතීරූපකෙන සමග්ගා. වකකං කාතබ්බං.

86. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු නණ්ඩනකාරකො හොති කල්‍යාණාරකො විවාදකාරකො හස්සකාරකො සමෙස අධිකරණකාරකො. නත්‍ර වෙ භික්ඛුනා ඵලං හොති: “අයං ඛො ආට්ඨසො භික්ඛු නණ්ඩනකාරකො -පෙ- සමෙස අධිකරණකාරකො. හඤ්ඤා මයං තත්ථතීයකමමං කරොමො” ති. හෙ නස්ස තත්ථතීයකමමං කරොනති අධිමෙමන වග්ගා.

87. නත්‍රෙට්ඨා සමෙසා ච්චදති: “අධිමෙමන වග්ගකමමං. අධිමෙමන සමග්ගකමමං. ධිමෙමන වග්ගකමමං. ධිමමපතීරූපකෙන වග්ගකමමං. ධිමමපතීරූපකෙන සමග්ගකමමං. අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුත්‍ර කාතබ්බං කමමං” නති.

88. නත්‍ර භික්ඛවෙ, සෙ හෙ භික්ඛු ඵලමාහංසු: “අධිමෙමන වග්ගකමමං” නති, සෙ ඵ හෙ භික්ඛු ඵලමාහංසු: ‘අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුත්‍ර කාතබ්බං කමමං’ නති, ඉමෙ තත්ථ භික්ඛු ධිමමවාදිනො.

82. තෙනෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්ය ආවාසයකට යයි. එහි භික්ෂුන්ට “ඇවැත්ති, අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වූ සඛ්ඤා විසින් මේ මහණනුගේ ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි (කළ) උකෙබපනීයකමීය සන්සිදුවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි (කළ) උකෙබපනීයකමීය සන්සිදුවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි (කළ) උකෙබපනීයකමීය සන්සිදුවත්. වක්‍ර කළ යුතු ය.

83. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ සඛ්ඤා විසින් පවිටු මිසද්වු අත් නො හැරීමෙහි උකෙබපනීයකමී කරණ ලද්දේ මනා කොට පවති. අනුලොම ව පවති. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවති. පවිටු මිසද්වු අත් නො හැරීමෙහි (කළ) උකෙබපනීයකමීයාගේ සන්සිදීම ඉල්ලයි.

84. එකල්හි භික්ෂුන්ට “ඇවැත්ති, මේ මහණ තෙමේ සඛ්ඤා විසින් පවිටු මිසද්වු නො හැරීමෙහි බැහැර කරණ ලද්දේ මනා කොට පවති. අනුලොම ව පවති. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවති. පවිටු මිසද්වු නො හැරීමෙහි (කළ) උකෙබපනීයකමීයාගේ සන්සිදීම ඉල්ලයි. එබැවින් අපි මොහුගේ පවිටු මිසද්වු නො හැරීමෙහි (කළ) උකෙබපනීයකමීය සන්සිදුවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ පවිටු මිසද්වු නො හැරීමෙහි උකෙබපනීයකමීය සන්සිදුවත්.

85. තෙනෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්ය ආවාසයකට යයි. එහි භික්ෂුන්ට “ඇවැත්ති, අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වූ සඛ්ඤා විසින් මේ මහණනුගේ පවිටු මිසද්වු නො හැරීමෙහි (කළ) උකෙබපනීය කමීය සන්සිදුවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ පවිටු මිසද්වු නො හැරීමෙහි උකෙබපනීයකමීය සන්සිදුවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ පවිටු මිසද්වු නො හැරීමෙහි (කළ) උකෙබපනීයකමීය සන්සිදුවත්. වක්‍ර කළ යුතු ය.

86. මහණෙනි, මෙහි ඛබර කරන්නා වූ කලහ කරන්නා වූ විවාද කරන්නා වූ කතාවෙන් කලහ උපදවන්නා වූ සඛ්ඤා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ මහණෙක් වේ. එකල්හි භික්ෂුන්ට “ඇවැත්ති, මේ මහණ තෙමේ ඛබර කරන්නේ ය -පෙ- සඛ්ඤා වෙත පැමිණිලි කරන්නේ ය. එබැවින් අපි මොහුට නාජනීයකමීය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට නාජනීයකමීය කෙරෙත්.

87. එහි හිටි සඛ්ඤ තෙමේ “අධිමයෙන් ව්‍යග්‍රකමීය යි. අධිමයෙන් සමග්‍රකමීය යි. ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමීය යි. ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකමීය යි. ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමීය යි. කමීය නො කරණ ලදී. කමීය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමීය නැවත කළ යුතු” යි විවාද කෙරෙයි.

88. මහණෙනි, එහි යම් ඒ භික්ෂුහු “අධිමයෙන් ව්‍යග්‍රකමීය” යි මෙසේ කියු ද, යම් ඒ භික්ෂුහු “කමීය නො කරණ ලදී. කමීය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමීය නැවත කළ යුතු” යි මෙසේ කියු ද, මේ භික්ෂුහු එහි ධර්මවාදී වෙත්.

89. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො හොති -පෙ- සඤ්ඤ අධිකරණකාරකො. තත්‍ර වෙ භික්ඛුනං ඵලං. හොති: “අයං ඛො ආට්ඨසො භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො -පෙ- සඤ්ඤ අධිකරණකාරකො. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකමමං කරොමා” ති. හෙ තස්ස තජ්ජනීයකමමං කරොනති අධිමෙමන සමග්ගා.

90. තත්‍රවෙය්‍යා සඤ්ඤා විවදති: “අධිමෙමන වග්ගකමමං. අධිමෙමන සමග්ගකමමං. ධිමෙමන වග්ගකමමං. ධිමමපතිරූපකෙන වග්ගකමමං. ධිමම-පතිරූපකෙන සමග්ගකමමං. අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුත්‍ර කාතබ්බං කමම” නති.

91. තත්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ හෙ භික්ඛු ඵලමාහංසු: “අධිමෙමන සමග්ග-කමම’ නති, යෙ ච හෙ භික්ඛු ඵලමාහංසු: “අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුත්‍ර කාතබ්බං කමම” නති, ඉමෙ තජ් භික්ඛු ධිමමවාදිනො.

92. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො හොති. -පෙ- සඤ්ඤ අධිකරණකාරකො. තත්‍ර වෙ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං ඛො ආට්ඨසො භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො -පෙ- සඤ්ඤ අධිකරණකාරකො. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකමමං කරොමා” ති. හෙ තස්ස තජ්ජනීයකමමං කරොනති ධිමෙමන වග්ගා.

93. තත්‍රවෙය්‍යා සඤ්ඤා විවදති: “අධිමෙමන වග්ගකමමං. අධිමෙමන සමග්ගකමමං. ධිමෙමන වග්ගකමමං. ධිමමපතිරූපකෙන වග්ගකමමං. ධිමම-පතිරූපකෙන සමග්ගකමමං. අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුත්‍ර කාතබ්බං කමම” නති.

94. තත්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ හෙ භික්ඛු ඵලමාහංසු: “ධිමෙමන වග්ගකමම”-නති, යෙ ච හෙ භික්ඛු ඵලමාහංසු: “අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුත්‍ර කාතබ්බං කමම” නති, ඉමෙ තජ් භික්ඛු ධිමමවාදිනො.

95. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො හොති -පෙ- සඤ්ඤ අධිකරණකාරකො. තත්‍ර වෙ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං ඛො ආට්ඨසො භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො -පෙ- සඤ්ඤ අධිකරණකාරකො. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකමමං කරොමා” ති. හෙ තස්ස තජ්ජනීයකමමං කරොනති ධිමම-පතිරූපකෙන වග්ගා.

96. තත්‍රවෙය්‍යා සඤ්ඤා විවදති “අධිමෙමන වග්ගකමමං. අධිමෙමන සමග්ගකමමං. ධිමෙමන වග්ගකමමං. ධිමමපතිරූපකෙන වග්ගකමමං. ධිමමපති-රූපකෙන සමග්ගකමමං. අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුත්‍ර කාතබ්බං කමම” නති.

97. තත්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ හෙ භික්ඛු ඵලමාහංසු: “ධිමමපතිරූපකෙන වග්ගකමම’ නති¹. යෙ ච හෙ භික්ඛු ඵලමාහංසු: “අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුත්‍ර කාතබ්බං කමම” නති, ඉමෙ තජ් භික්ඛු ධිමමවාදිනො.

98. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො හොති -පෙ- සඤ්ඤ අධිකරණකාරකො. තත්‍ර වෙ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං ඛො ආට්ඨසො භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො -පෙ- සඤ්ඤ අධිකරණකාරකො. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකමමං කරොමා” ති. හෙ තස්ස තජ්ජනීයකමමං කරොනති ධිමමපතිරූපකෙන සමග්ගා.

1 “සමග්ගකමමනති” මජ්ඣිමනිකායෙ, ච. 10, 22.

89. මහණෙනි, මෙහි ඛබර කරන්නා වූ -පෙ- සමසයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ මහණෙක් වේ. එකල්හි භික්ෂුන්ට ‘ඇවැත්ති, මේ මහණ තෙමේ ඛබර කරන්නේ ය -පෙ- සමසයා වෙත පැමිණිලි කරන්නේ ය. එබැවින් අපි මොහුට ත්‍යජනීයකමිය කරමු’ යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධීයයන් සමග වූවාහු ඔහුට ත්‍යජනීයකමිය කෙරෙත්.

90. එහි සිටි සමස තෙමේ “අධීයයන් ව්‍යග්‍රකමීයයි. අධීයයන් සමග්‍රකමීය යි. ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමීය යි. ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකමීය යි. ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමීය යි. කමීය නො කරණ ලදී. කමීය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමීය නැවත කළ යුතු” යි විවාද කෙරෙයි.

91. මහණෙනි, එහි යම් ඒ භික්ෂුහු “අධීයයන් සමග්‍රකමීය” යි මෙසේ කීහු ද, යම් ඒ භික්ෂුහු ‘කමීය නො කරණලදී. කමීය වැරදි සේ කරණලදී. කමීය නැවත කළ යුතු’ යි මෙසේත් කීහු ද, එහි මේ භික්ෂුහු ධර්මවාදී වෙත්.

92. මහණෙනි, මෙහි ඛබර කරන්නා වූ -පෙ- සමසයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ මහණෙක් වේ. එකල්හි භික්ෂුන්ට “ඇවැත්ති, මේ මහණ තෙමේ ඛබර කරන්නේ ය -පෙ- සමසයා වෙත පැමිණිලි කරන්නේ ය. එබැවින් අපි මොහුට ත්‍යජනීයකමිය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට ත්‍යජනීයකමිය කෙරෙත්.

93. එහි සිටි සමස තෙමේ “අධීයයන් ව්‍යග්‍රකමීය යි. අධීයයන් සමග්‍රකමීය යි. ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමීය යි. ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකමීය යි. ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමීය යි. කමීය නො කරණ ලදී. කමීය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමීය නැවත කළ යුතු” යි විවාද කෙරෙයි.

94. මහණෙනි, එහි යම් ඒ භික්ෂුහු “ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමීය” යි මෙසේ කීහු ද, යම් ඒ භික්ෂුහු ‘කමීය නො කරණලදී. කමීය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමීය නැවත කළ යුතු’ යි මෙසේත් කීහු ද, එහි මේ භික්ෂුහු ධර්මවාදී වෙත්.

95. මහණෙනි, මෙහි ඛබර කරන්නා වූ -පෙ- සමසයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ මහණෙක් වේ. එකල්හි භික්ෂුන්ට “ඇවැත්ති, මේ මහණ තෙමේ ඛබර කරන්නේ ය -පෙ- සමසයා වෙත පැමිණිලි කරන්නේ ය. එබැවින් අපි මොහුට ත්‍යජනීයකමිය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට ත්‍යජනීයකමිය කෙරෙත්.

96. එහි සිටි සමස තෙමේ “අධීයයන් ව්‍යග්‍රකමීය යි. අධීයයන් සමග්‍රකමීය යි. ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමීය යි. ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකමීය යි. ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමීය යි. කමීය නොකරණ ලදී. කමීය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමීය නැවත කළ යුතු” යි විවාද කෙරෙයි.

97. මහණෙනි, එහි යම් ඒ භික්ෂුහු “ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකමීය” යි මෙසේ කීහු ද, යම් ඒ භික්ෂුහු ‘කමීය නො කරණ ලදී. කමීය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමීය නැවත කළ යුතු’ යි මෙසේත් කීහු ද, එහි මේ භික්ෂුහු ධර්මවාදී වෙත්.

98. මහණෙනි, මෙහි ඛබර කරන්නා වූ -පෙ- සමසයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ මහණෙක් වේ. එකල්හි භික්ෂුන්ට “ඇවැත්ති, මේ මහණ තෙමේ ඛබර කරන්නේ ය. -පෙ- සමසයා වෙත පැමිණිලි කරන්නේ ය. එබැවින් අපි මොහුට ත්‍යජනීයකමිය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ත්‍යජනීයකමිය කෙරෙත්.

99. තනුවෙය්‍යා සඛෙසා විචදති: “අධිමෙමන වග්ගකමමං, අධිමෙමන සමග්ගකමමං, ඛිමෙමන වග්ගකමමං, ඛිමෙමන චරුපකෙන වග්ගකමමං, ඛිමෙමන චරුපකෙන සමග්ගකමමං, අකතං කමමං, දුක්කතං කමමං, පුන කාතඛ්ඛං කමම” නති.

100. තනු භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛු ඵවමාහංසු: “ඛිමෙමන චරුපකෙන සමග්ගකමම” නති, යෙ ච තෙ භික්ඛු ඵවමාහංසු: “අකතං කමමං, දුක්කතං කමමං, පුන කාතඛ්ඛං කමම” නති, ඉමෙ තඤ්ඤ භික්ඛු ඛිමෙමවාදිනො.

101. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු බාලො නොති අව්‍යතො ආපතති-බහුලො අනපදනො ගිහිසංසට්ඨො විහරති අනනුලොමිකෙති ගිහිසංසගෙහි. තනු වෙ භික්ඛුනං ඵවං නොති: “අයං බො ආට්ඨසො භික්ඛු බාලො අව්‍යතො ආපතතිබහුලො අනපදනො ගිහිසංසට්ඨො විහරති අනනුලොමිකෙති ගිහිසංසගෙහි. හඤ්ඤ මයං නියස්සකමමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස නියස්සකමමං කාරොනති අධිමෙමන වග්ගා. -පෙ- අධිමෙමන සමග්ගා -පෙ- ඛිමෙමන වග්ගා, -පෙ- ඛිමෙමන චරුපකෙන වග්ගා -පෙ- ඛිමෙමන චරුපකෙන සමග්ගා. තනුවෙය්‍යා සඛෙසා විචදති: “අධිමෙමන වග්ගකමමං, අධිමෙමන සමග්ගකමමං, ඛිමෙමන වග්ගකමමං, ඛිමෙමන චරුපකෙන වග්ගකමමං, ඛිමෙමන චරුපකෙන සමග්ගකමමං, අකතං කමමං, දුක්කතං කමමං, පුන කාතඛ්ඛං කමම” නති. තනු භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛු ඵවමාහංසු: “ඛිමෙමන චරුපකෙන සමග්ගකමම” නති, යෙ ච තෙ භික්ඛු ඵවමාහංසු: “අකතං කමමං, දුක්කතං කමමං, පුන කාතඛ්ඛං කමම” නති, ඉමෙ තඤ්ඤ භික්ඛු ඛිමෙමවාදිනො. ඉමෙ පඤ්ච වාරා සංඛිතො.

102. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු කුලදුසකො හොති පාපසමාවාරො. තනු වෙ භික්ඛුනං ඵවං නොති: “අයං බො ආට්ඨසො භික්ඛු කුලදුසකො පාපසමාවාරො. හඤ්ඤ මයං පබ්බජනීයකමමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස පබ්බජනීයකමමං කාරොනති අධිමෙමන වග්ගා. -පෙ- අධිමෙමන සමග්ගා -පෙ- ඛිමෙමන වග්ගා, -පෙ- ඛිමෙමන චරුපකෙන වග්ගා, -පෙ- ඛිමෙමන චරුපකෙන සමග්ගා. තනුවෙය්‍යා සඛෙසා විචදති: “අධිමෙමන වග්ගකමමං, අධිමෙමන සමග්ගකමමං, ඛිමෙමන වග්ගකමමං, ඛිමෙමන චරුපකෙන වග්ගකමමං, ඛිමෙමන චරුපකෙන සමග්ගකමමං, අකතං කමමං, දුක්කතං කමමං, පුන කාතඛ්ඛං කමම” නති. තනු භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛු ඵවමාහංසු: “ඛිමෙමන චරුපකෙන සමග්ගකමම” නති, යෙ ච තෙ භික්ඛු ඵවමාහංසු: “අකතං කමමං, දුක්කතං කමමං, පුන කාතඛ්ඛං කමම” නති, ඉමෙ තඤ්ඤ භික්ඛු ඛිමෙමවාදිනො. ඉමෙ පඤ්ච වාරා සංඛිතො.

103. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු ගිහී අකෙකාසනී. පරිනාසනී. තත්‍ර වෙ භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං බො ආට්ඨසො භික්ඛු ගිහී අකෙකාසනී. පරිනාසනී. හන්දස්ස මයං පටිසාරණීයකමමං කරොමා” තී. තෙ තස්ස පටිසාරණීයකමමං කරොනති අධිමෙමන වග්ගා. -පෙ- අධිමෙමන සමග්ගා -පෙ- ධිමෙමන වග්ගා -පෙ- ධිමමපනීරුපකෙන වග්ගා -පෙ- ධිමමපනීරුපකෙන සමග්ගා. තත්‍රපට්ඨා සඛෙසා ත්‍රිවදනී: “අධිමෙමන වග්ගකමමං. අධිමෙමන සමග්ගකමමං. ධිමෙමන වග්ගකමමං. ධිමමපනීරුපකෙන වග්ගකමමං. ධිමමපනීරුපකෙන සමග්ගකමමං. අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුත්‍ර කාතඛබං කමම” නති. තත්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛු එවමාහංසු: “ධිමමපනීරුපකෙන සමග්ගකමම” නති. යෙ ච තෙ භික්ඛු එවමාහංසු: “අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුත්‍ර කාතඛබං කමම” නති, ඉමෙ තත්ථ භික්ඛු ධිමමවාදිනො. ඉමෙ පඤ්ච වාරා සංඛිතතා.

104. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු ආපනති. ආපඤ්ඤා න ඉච්ඡති ආපනති. පසසිත්‍තං. තත්‍ර වෙ භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං බො ආට්ඨසො භික්ඛු ආපනති. ආපඤ්ඤා න ඉච්ඡති ආපනති. පසසිත්‍තං. හන්දස්ස මයං ආපනතියා අදස්සතෙ උකෙඛපනීයකමමං කරොමා” තී. තෙ තස්ස ආපනතියා අදස්සතෙ උකෙඛපනීයකමමං කරොනති අධිමෙමන වග්ගා. -පෙ- අධිමෙමන සමග්ගා. -පෙ- ධිමෙමන වග්ගා. -පෙ- ධිමමපනීරුපකෙන වග්ගා. -පෙ- ධිමමපනීරුපකෙන සමග්ගා. තත්‍රපට්ඨා සඛෙසා ත්‍රිවදනී: “අධිමෙමන වග්ගකමමං. අධිමෙමන සමග්ගකමමං. ධිමෙමන වග්ගකමමං. ධිමමපනීරුපකෙන වග්ගකමමං. ධිමමපනීරුපකෙන සමග්ගකමමං. අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුත්‍ර කාතඛබං කමම” නති. තත්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛු එවමාහංසු: “ධිමමපනීරුපකෙන සමග්ගකමම” නති, යෙ ච තෙ භික්ඛු එවමාහංසු: “අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුත්‍ර කාතඛබං කමම” නති, ඉමෙ තත්ථ භික්ඛු ධිමමවාදිනො. ඉමෙ පඤ්ච වාරා සංඛිතතා.

105. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු ආපනති. ආපඤ්ඤා න ඉච්ඡති ආපනති. පටිකාත්‍තා. තත්‍ර වෙ භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං බො ආට්ඨසො භික්ඛු ආපනති. ආපඤ්ඤා න ඉච්ඡති ආපනති. පටිකාත්‍තා. හන්දස්ස මයං ආපනතියා අප්පටිකමෙම උකෙඛපනීයකමමං කරොමා” තී. තෙ තස්ස ආපනතියා අප්පටිකමෙම උකෙඛපනීයකමමං කරොනති අධිමෙමන වග්ගා. -පෙ- අධිමෙමන සමග්ගා. -පෙ- ධිමෙමන වග්ගා. -පෙ- ධිමමපනීරුපකෙන වග්ගා. -පෙ- ධිමමපනීරුපකෙන සමග්ගා. තත්‍රපට්ඨා සඛෙසා ත්‍රිවදනී: “අධිමෙමන වග්ගකමමං. අධිමෙමන සමග්ගකමමං. ධිමෙමන වග්ගකමමං. ධිමමපනීරුපකෙන වග්ගකමමං. ධිමමපනීරුපකෙන සමග්ගකමමං. අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුත්‍ර කාතඛබං කමම” නති. තත්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛු එවමාහංසු: “ධිමමපනීරුපකෙන සමග්ගකමම” නති, යෙ ච තෙ භික්ඛු එවමාහංසු: “අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුත්‍ර කාතඛබං කමම” නති, ඉමෙ තත්ථ භික්ඛු ධිමමවාදිනො. ඉමෙ පඤ්ච වාරා සංඛිතතා.

103. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ ගිහිනිට ආක්‍රොශ කෙරෙයි. පරිනව කෙරෙයි. එකල්හි භික්‍ෂුන්ට “ආචාරිනි, මේ මහණ තෙමේ ගිහිනිට ආක්‍රොශ කෙරෙයි. පරිනව කෙරෙයි. එතෙසින් අපි මොහුට පටිසාරණිය-කමිය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- අධම්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට පටිසාරණියකමිය කෙරෙත්. එහි සිරි සඛ්‍ය තෙමේ “අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමිය යි. අධම්මයෙන් සමග්‍රකමිය යි. ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමිය යි. ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකමිය යි. ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමිය යි. කමිය නො කරණ ලදී. කමිය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමිය නැවැත කළ යුතු” යි විවාද කෙරෙයි. මහණෙනි, එහි යම් ඒ භික්‍ෂුහු “ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමිය” යි මෙසේ කීහු ද, යම් ඒ භික්‍ෂුහු කමිය නො කරණ ලදී. කමිය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමිය නැවැත කළ යුතු ය” යි මෙසේත් කීහු ද, එහි මේ භික්‍ෂුහු ධම්මවාදී වෙත්. මේ පස්වර සංඝෝප කරණ ලදී.

104. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ ආචාරිනට පැමිණ ආචාරින දක්නට කැමැති නො වේ. එකල්හි භික්‍ෂුන්ට “ආචාරිනි, මේ මහණ තෙමේ ආචාරිනට පැමිණ ආචාරින දක්නට කැමැති නො වේ. එබැවින් අපි මොහුට ආචාරින නො දැක්වෙහි උකෙඛපනීයකමිය කරමු” යි. මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- අධම්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට ආචාරින නො දැක්වෙහි උකෙඛපනීයකමිය කෙරෙත්. එහි සිරි සඛ්‍ය තෙමේ “අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර-කමිය යි. අධම්මයෙන් සමග්‍රකමිය යි. ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමිය යි. ධම්මප්‍රතිරූපක-යෙන් ව්‍යග්‍රකමිය යි. ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමිය යි. කමිය නො කරණ ලදී. කමිය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමිය නැවැත කළ යුතු ය” යි විවාද කෙරෙයි. මහණෙනි, එහි යම් ඒ භික්‍ෂුහු “ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමිය” යි මෙසේ කීහු ද, යම් ඒ භික්‍ෂුහු “කමිය” නො කරණ ලදී. කමිය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමිය නැවැත කළ යුතු ය” යි මෙසේත් කීහු ද, එහි මේ භික්‍ෂුහු ධම්මවාදී වෙත්. මේ පස්වර සංඝෝප කරණ ලදී.

105. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ ආචාරිනට පැමිණ ආචාරිනට පිළියම් කරන්නට කැමැති නො වේ. එකල්හි භික්‍ෂුන්ට “ආචාරිනි, මේ මහණ තෙමේ ආචාරිනට පැමිණ ආචාරිනට පිළියම් කරන්නට කැමැති නො වේ. එබැවින් අපි මොහුට ආචාරිනට පිළියම් නො කිරීමෙහි උකෙඛපනීය-කමිය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- අධම්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට ආචාරිනට පිළියම් නො කිරීමෙහි උකෙඛපනීයකමිය කෙරෙත්. එහි සිරි සඛ්‍ය තෙමේ “අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමිය යි. අධම්මයෙන් සමග්‍රකමිය යි. ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමිය යි. ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකමිය යි. ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර-කමිය යි. කමිය නො කරණ ලදී. කමිය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමිය නැවැත කළ යුතු ය” යි විවාද කෙරෙයි. මහණෙනි, එහි යම් ඒ භික්‍ෂුහු “ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමිය” යි මෙසේ කීහු ද, යම් ඒ භික්‍ෂුහු කමිය නො කරණ ලදී. කමිය නැවැත කළ යුතු ය” යි මෙසේත් කීහු ද, එහි මේ භික්‍ෂුහු ධම්මවාදී වෙත්. මේ පස්වර සංඝෝප කරණ ලදී.

106. ඉධි පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු න ඉච්ඡති පාපිකා දිට්ඨිං. පටි-
 නිසංජ්ජිතුං. නග්‍ර වෙ භික්ඛුනං ඒවං තොති: “අයං බො ආච්ඡිසො භික්ඛු න
 ඉච්ඡති පාපිකා දිට්ඨිං. පටිනිසංජ්ජිතුං. භන්දස්ස මයං පාපිකාය දිට්ඨියා
 අපපටිතිස්සභො උභෙකපභීයකමමං කරොමා” නි. තෙ නස්ස පාපිකාය
 දිට්ඨියා අපපටිතිස්සභො උභෙකපභීයකමමං කරොනති අධිමේඛන වග්ගා.
 -පෙ- අධිමේඛන සමග්ගා. -පෙ- ධිමේඛන වග්ගා. -පෙ- ධිමමපභීරුපකෙන
 වග්ගා. -පෙ- ධිමමපභීරුපකෙන සමග්ගා. නග්‍රවෙඨා සඝේසා විවදති:
 “අධිමේඛන වග්ගකමමං. අධිමේඛන සමග්ගකමමං. ධිමේඛන වග්ගකමමං.
 ධිමමපභීරුපකෙන වග්ගකමමං. ධිමමපභීරුපකෙන සමග්ගකමමං. අකතං
 කමමං. දුක්කතං කමමං. පුන කාතඛබං කමමං” නති. නග්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ තෙ
 භික්ඛු ඒවමානස්ස: “ධිමමපභීරුපකෙන සමග්ගකමමං” නති. යෙ ඒ තෙ භික්ඛු
 ඒවමානස්ස: “අකතං කමමං. දුක්කතං කමමං. පුන කාතඛබං කමමං” නති.
 ඉමෙ තස්ථ භික්ඛු ධිමමවාදිනො. ඉමෙ පඤ්ච වාරා සංඛිතතා.

107. ඉධි පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඝේසන නාජ්ජනීයකමමකතො සමමා
 වහනති. ලොමං පාතෙති. තෙත්ථාරං වහනති. නාජ්ජනීයස්ස කමමස්ස
 පටිපසස්සද්ධිං යාවති. නග්‍ර වෙ භික්ඛුනං ඒවං තොති: “අයං බො ආච්ඡිසො
 භික්ඛු සඝේසන නාජ්ජනීයකමමකතො සමමා වහනති. ලොමං පාතෙති.
 තෙත්ථාරං වහනති. නාජ්ජනීයස්ස කමමස්ස පටිපසස්සද්ධිං යාවති. භන්දස්ස
 මයං නාජ්ජනීයකමමං. පටිපසස්සභොමා” නි. තෙ නස්ස නාජ්ජනීයකමමං.
 පටිපසස්සභොනති අධිමේඛන වග්ගා. නග්‍රවෙඨා සඝේසා විවදති: “අධිමේඛන
 වග්ගකමමං. අධිමේඛන සමග්ගකමමං. ධිමේඛන වග්ගකමමං. ධිමමපභී-
 රුපකෙන වග්ගකමමං. ධිමමපභීරුපකෙන සමග්ගකමමං. අකතං කමමං.
 දුක්කතං කමමං. පුන කාතඛබං කමමං” නති. නග්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ තෙ
 භික්ඛු ඒවමානස්ස: “අධිමේඛන වග්ගකමමං” නති. යෙ ඒ තෙ භික්ඛු
 ඒවමානස්ස: “අකතං කමමං. දුක්කතං කමමං. පුන කාතඛබං කමමං” නති.
 ඉමෙ තස්ථ භික්ඛු ධිමමවාදිනො.

108. ඉධි පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඝේසන නාජ්ජනීයකමමකතො සමමා
 වහනති. ලොමං පාතෙති. තෙත්ථාරං වහනති. නාජ්ජනීයස්ස කමමස්ස
 පටිපසස්සද්ධිං යාවති. නග්‍ර වෙ භික්ඛුනං ඒවං තොති: “අයං බො ආච්ඡිසො
 භික්ඛු සඝේසන නාජ්ජනීයකමමකතො සමමා වහනති. ලොමං පාතෙති.
 තෙත්ථාරං වහනති. නාජ්ජනීයස්ස කමමස්ස පටිපසස්සද්ධිං යාවති. භන්දස්ස
 මයං නාජ්ජනීයකමමං. පටිපසස්සභොමා” නි. තෙ නස්ස නාජ්ජනීයකමමං.
 පටිපසස්සභොනති අධිමේඛන සමග්ගා. නග්‍රවෙඨා සඝේසා විවදති: “අධිමේඛන
 වග්ගකමමං. අධිමේඛන සමග්ගකමමං. ධිමේඛන වග්ගකමමං. ධිමමපභීරු-
 කෙන වග්ගකමමං. ධිමමපභීරුපකෙන සමග්ගකමමං. අකතං කමමං.
 දුක්කතං කමමං. පුන කාතඛබං කමමං” නති. නග්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ තෙ
 භික්ඛු ඒවමානස්ස: “අධිමේඛන සමග්ගකමමං” නති. යෙ ඒ තෙ භික්ඛු
 ඒවමානස්ස: “අකතං කමමං. දුක්කතං කමමං. පුන කාතඛබං කමමං” නති.
 ඉමෙ තස්ථ භික්ඛු ධිමමවාදිනො.

109. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඛේසන තජ්ජනියකමමකතොසමමා වතතති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වතතති. තජ්ජනියස්ස කමමස්ස පටිපසස්සද්ධිං යාවති. තත්‍ර වෙ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං බො ආට්ඨිසො භික්ඛු සඛේසන තජ්ජනියකමමකතො සමමා වතතති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වතතති. තජ්ජනියස්ස කමමස්ස පටිපසස්සද්ධිං යාවති. හද්දස්ස මයං තජ්ජනියකමමං පටිපසස්සභේමමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනියකමමං පටිපසස්සභේමනති ධම්මෙන වග්ගා. තත්‍රට්ඨො සඛේසා විවදති: “අධම්මෙන වග්ගකමමං. අධම්මෙන සමග්ගකමමං. ධම්මෙන වග්ගකමමං. ධම්මපඤ්ඤාපකෙත වග්ගකමමං. ධම්මපඤ්ඤාපකෙත සමග්ගකමමං. අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුත්‍ර කාතඛබ්බං කමම”නති. තත්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛු ඵලමාහංසු: “ධම්මෙන වග්ගකමමනති, යෙ ච තෙ භික්ඛු ඵලමාහංසු: ‘අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුත්‍ර කාතඛබ්බං කමම’ නති. ඉමෙ තජ් භික්ඛු ධම්මවාදිනො.

110. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඛේසන තජ්ජනියකමමකතො සමමා වතතති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වතතති. තජ්ජනියස්ස කමමස්ස පටිපසස්සද්ධිං යාවති. තත්‍ර වෙ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං බො ආට්ඨිසො භික්ඛු සඛේසන තජ්ජනියකමමකතො සමමා වතතති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වතතති. තජ්ජනියස්ස කමමස්ස පටිපසස්සද්ධිං යාවති. හද්දස්ස මයං තජ්ජනියකමමං පටිපසස්සභේමමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනියකමමං පටිපසස්සභේමනති ධම්මපඤ්ඤාපකෙත වග්ගා. තත්‍රට්ඨො සඛේසා විවදති: “අධම්මෙන වග්ගකමමං. අධම්මෙන සමග්ගකමමං. ධම්මෙන වග්ගකමමං. ධම්මපඤ්ඤාපකෙත වග්ගකමමං. ධම්මපඤ්ඤාපකෙත සමග්ගකමමං. අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුත්‍ර කාතඛබ්බං කමම”නති. තත්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛු ඵලමාහංසු: “ධම්මපඤ්ඤාපකෙත වග්ගකමම” නති, යෙ ච තෙ භික්ඛු ඵලමාහංසු: “අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුත්‍ර කාතඛබ්බං කමම” නති, ඉමෙ තජ් භික්ඛු ධම්මවාදිනො.

111. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඛේසන තජ්ජනියකමමකතො සමමා වතතති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වතතති. තජ්ජනියස්ස කමමස්ස පටිපසස්සද්ධිං යාවති. තත්‍ර වෙ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං බො ආට්ඨිසො භික්ඛු සඛේසන තජ්ජනියකමමකතො සමමා වතතති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වතතති. තජ්ජනියස්ස කමමස්ස පටිපසස්සද්ධිං යාවති. හද්දස්ස මයං තජ්ජනියකමමං පටිපසස්සභේමමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනියකමමං පටිපසස්සභේමනති ධම්මපඤ්ඤාපකෙත සමග්ගා. තත්‍රට්ඨො සඛේසා විවදති: ‘අධම්මෙන වග්ගකමමං. අධම්මෙන සමග්ගකමමං. ධම්මෙන වග්ගකමමං. ධම්මපඤ්ඤාපකෙත වග්ගකමමං. ධම්මපඤ්ඤාපකෙත සමග්ගකමමං. අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුත්‍ර කාතඛබ්බං කමම” නති. තත්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛු ඵලමාහංසු: “ධම්මපඤ්ඤාපකෙත සමග්ගකමම” නති, යෙ ච තෙ භික්ඛු ඵලමාහංසු: “අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුත්‍ර කාතඛබ්බං කමම” නති, ඉමෙ තජ් භික්ඛු ධම්මවාදිනො.

112. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සභේසන නියසසකමමකතො සමමා වතනති. ලොමං පාතෙති. නෙතරාරං වතනති නියසසක මමෙසස පටිපසසද්ධිං යාවති. තත්ථ වෙ භික්ඛුතං ඵලං හොති: “අයං ඛො ආට්ඨසො භික්ඛු ජාතෙති- නියසසකමමකතො සමමා වතනති. ලොමං පාතෙති නෙතරාරං වතනති. නියසසක මමෙසස පටිපසසද්ධිං යාවති. හන්දසස මයං නියසසකමමං පටිපසසකමොමා” ති. තෙ තසස නියසසකමමං පටිපසස- මොනනති අධිමෙමන වග්ගා. -පෙ- අධිමෙමන සමග්ගා -පෙ- ධිමෙමන වග්ගා -පෙ- ධිමමපතිරුපකෙන වග්ගා -පෙ- ධිමමපතිරුපකෙන සමග්ගා. තත්ථවෙසා සභෙසා විවදති: “අධිමෙමන වග්ගකමමං. අධිමෙමන සමග්ගකමමං. ධිමෙමන වග්ගකමමං. ධිමමපතිරුපකෙන වග්ගකමමං. ධිමමපතිරුපකෙන සමග්ගකමමං. අකතං කමමං. දුක්කතං කමමං. පුත්ත කාතබ්බං කමම” නති. තත්ථ භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛු ඵලමාහංසු: “ධිමමපතිරුපකෙන සමග්ගකමම” නති. යෙ ව තෙ භික්ඛු ඵලමාහංසු: “අකතං කමමං. දුක්කතං කමමං. පුත්ත කාතබ්බං කමම” නති, ඉමෙ¹ තත්ථ භික්ඛු ධිමමවාදිතො. ඉමෙ පඤ්ච වාරා සංඛිත්තා.

113. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සභේසන පබ්බාජනීයකමමකතො සමමා වතනති. ලොමං පාතෙති. නෙතරාරං වතනති. පබ්බාජනීයසස කමමෙසස පටිපසසද්ධිං යාවති. තත්ථ වෙ භික්ඛුතං ඵලං හොති: “අයං ඛො ආට්ඨසො භික්ඛු සභේසන පබ්බාජනීයකමමකතො සමමා වතනති. ලොමං පාතෙති. නෙතරාරං වතනති. පබ්බාජනීයසස කමමෙසස පටිපසසද්ධිං යාවති. හන්දසස මයං පබ්බාජනීයකමමං පටිපසසකමොමා” ති. තෙ තසස පබ්බාජනීයකමමං පටිපසසකමොනනති අධිමෙමන වග්ගා. -පෙ- අධිමෙමන සමග්ගා. -පෙ- ධිමෙමන වග්ගා. -පෙ- ධිමමපතිරුපකෙන වග්ගා. -පෙ- ධිමමපතිරුපකෙන සමග්ගා. තත්ථවෙසා සභෙසා විවදති: “අධිමෙමන වග්ගකමමං. අධිමෙමන සමග්ගකමමං. ධිමෙමන වග්ගකමමං. ධිමමපතිරුපකෙන වග්ගකමමං. ධිමමපතිරුපකෙන සමග්ගකමමං. අකතං කමමං. දුක්කතං කමමං. පුත්ත කාතබ්බං කමම” නති. තත්ථ භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛු ඵලමාහංසු: “ධිමමපතිරුපකෙන සමග්ගකමම” නති, යෙ ව තෙ භික්ඛු ඵලමාහංසු: “අකතං කමමං. දුක්කතං කමමං. පුත්ත කාතබ්බං කමම” නති. ඉමෙ තත්ථ භික්ඛු ධිමමවාදිතො. ඉමෙ පඤ්ච වාරා සංඛිත්තා.

114. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සභේසන පටිසාරණීයකමමකතො සමමා වතනති. ලොමං පාතෙති. නෙතරාරං වතනති. පටිසාරණීයසස කමමෙසස පටිපසසද්ධිං යාවති. තත්ථ වෙ භික්ඛුතං ඵලං හොති: “අයං ඛො ආට්ඨසො භික්ඛු සභේසන පටිසාරණීයකමමකතො සමමා වතනති. ලොමං පාතෙති නෙතරාරං වතනති. පටිසාරණීයසස කමමෙසස පටිපසසද්ධිං යාවති. හන්දසස මයං පටිසාරණීයකමමං පටිපසසකමොමා” ති. තෙ තසස පටිසාරණීයකමමං පටිපසසකමොනනති අධිමෙමන වග්ගා. -පෙ- අධිමෙමන සමග්ගා. -පෙ- ධිමෙමන වග්ගා. -පෙ- ධිමමපතිරුපකෙන වග්ගා. -පෙ- ධිමමපතිරුපකෙන සමග්ගා. තත්ථවෙසා සභෙසා විවදති: “අධිමෙමන වග්ගකමමං. අධිමෙමන සමග්ගකමමං. ධිමෙමන වග්ගකමමං. ධිමමපතිරුපකෙන වග්ගකමමං. ධිමමපතිරුපකෙන සමග්ගකමමං. අකතං කමමං. දුක්කතං කමමං. පුත්ත කාතබ්බං කමම” නති. තත්ථ භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛු ඵලමාහංසු: “ධිමමපතිරුපකෙන සමග්ගකමම” නති, යෙ ව තෙ භික්ඛු ඵලමාහංසු: “අකතං කමමං. දුක්කතං කමමං. පුත්ත කාතබ්බං කමම” නති, ඉමෙ තත්ථ භික්ඛු ධිමමවාදිතො. ඉමෙ පඤ්ච වාරා සංඛිත්තා.

1. “ඉමෙස” ම ජ සං.

115. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සසෙසන ආපත්තියා අදස්සනෙ උකෙබ්-
 පනීයකමමකතො සමමා වතනති, ලොමං පානෙති, නෙත්ථාරං වතනති,
 ආපත්තියා අදස්සනෙ උකෙබ්පනීයස්ස කමමස්ස පටිපසස්සද්ධිං යාවති,
 තත්ථ වෙ භික්ඛුනා ඵලං නොති: “අයං ඛො ආට්ඨසො භික්ඛු සසෙසන
 ආපත්තියා අදස්සනෙ උකෙබ්පනීයකමමකතො සමමා වතනති, ලොමං
 පානෙති, නෙත්ථාරං වතනති, ආපත්තියා අදස්සනෙ උකෙබ්පනීයස්ස
 කමමස්ස පටිපසස්සද්ධිං යාවති, හඤ්ඤා මයං ආපත්තියා අදස්සනෙ
 උකෙබ්පනීයකමමං පටිපසස්සමොමා” ති, තො තස්ස ආපත්තියා අදස්සනෙ
 උකෙබ්පනීයකමමං පටිපසස්සමොමානති අධිමෙමන වග්ගා, -පෙ- අධිමෙමන
 සමග්ගා -පෙ- ධිමෙමන වග්ගා -පෙ- ධිමමපනිරූපකෙන වග්ගා -පෙ-
 ධිමමපනිරූපකෙන සමග්ගා, තත්ථවෙධා සසෙසා විවදති: “අධිමෙමන
 වග්ගකමමං, අධිමෙමන සමග්ගකමමං, ධිමෙමන වග්ගකමමං, ධිමමපනිරූප-
 කෙන වග්ගකමමං, ධිමමපනිරූපකෙන සමග්ගකමමං, අකතං කමමං, දුක්ඛතං
 කමමං, පුත්ත කාතබ්බං කමමං” නති, තත්ථ භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛු ඵවමාහංසු:
 “ධිමමපනිරූපකෙන සමග්ගකමමං” නති, යෙ ච තෙ භික්ඛු ඵවමාහංසු:
 “අකතං කමමං, දුක්ඛතං කමමං, පුත්ත කාතබ්බං කමමං” නති, ඉමෙ තත්ථ
 භික්ඛු ධිමමවාදිනො, ඉමෙ පඤ්ච වාරා සංඛිත්තා

116. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සසෙසන ආපත්තියා අපට්ඨකමෙම
 උකෙබ්පනීයකමමකතො සමමා වතනති, ලොමං පානෙති, නෙත්ථාරං
 වතනති, ආපත්තියා අපට්ඨකමෙම උකෙබ්පනීයස්ස කමමස්ස පටිපසස්සද්ධිං
 යාවති, තත්ථ වෙ භික්ඛුනා ඵලං නොති: “අයං ඛො ආට්ඨසො භික්ඛු
 සසෙසන ආපත්තියා අපට්ඨකමෙම උකෙබ්පනීයකමමකතො සමමා වතනති,
 ලොමං පානෙති, නෙත්ථාරං වතනති, ආපත්තියා අපට්ඨකමෙම උකෙබ්-
 පනීයස්ස කමමස්ස පටිපසස්සද්ධිං යාවති, හඤ්ඤා මයං ආපත්තියා අපට්ඨ-
 කමෙම උකෙබ්පනීයකමමං පටිපසස්සමොමා” ති, තො තස්ස ආපත්තියා
 අපට්ඨකමෙම උකෙබ්පනීයකමමං පටිපසස්සමොමානති අධිමෙමන වග්ගා -පෙ-
 අධිමෙමන සමග්ගා, -පෙ- ධිමෙමන වග්ගා -පෙ- ධිමමපනිරූපකෙන වග්ගා
 -පෙ- ධිමමපනිරූපකෙන සමග්ගා, තත්ථවෙධා සසෙසා විවදති: “අධිමෙමන
 වග්ගකමමං, අධිමෙමන සමග්ගකමමං, ධිමෙමන සමග්ගකමමං, ධිමෙමන
 වග්ගකමමං, ධිමමපනිරූපකෙන වග්ගකමමං, ධිමමපනිරූපකෙන සමග්ගකමමං,
 අකතං කමමං, දුක්ඛතං කමමං, පුත්ත කාතබ්බං කමමං” නති, තත්ථ භික්ඛවෙ,
 යෙ තෙ භික්ඛු ඵවමාහංසු: “ධිමමපනිරූපකෙන සමග්ගකමමං” නති, යෙ ච
 තෙ භික්ඛු ඵවමාහංසු: “අකතං කමමං, දුක්ඛතං කමමං, පුත්ත කාතබ්බං
 කමමං” නති, ඉමෙ තත්ථ භික්ඛු ධිමමවාදිනො, ඉමෙ පඤ්ච වාරා සංඛිත්තා.

117. ඉධි පන භික්ඛවෙ භික්ඛු සඛෙසන පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටි-
 නිසසගෙහ උකෙඛපනීයකමකතො සමමා වනනති, ලොමං පානෙති,
 නෙතාරං වනනති, පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිසසගෙහ උකෙඛපනීයසස
 කමමසස පටිප්පසසද්ධිං යාවති, නත්‍ර වෙ භික්ඛුනං ඵමං තොති: “අයා ඛො
 ආට්ඨසො භික්ඛු සඛෙසන පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිසසගෙහ උකෙඛපනීය-
 කමකතො සමමා වනනති, ලොමං පානෙති, නෙතාරං වනනති, පාපිකාය
 දිට්ඨියා අප්පටිනිසසගෙහ උකෙඛපනීයසස කමමසස පටිප්පසසද්ධිං යාවති,
 නන්දසස මයං පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිසසගෙහ උකෙඛපනීයකමම-
 පටිප්පසසගෙහමා” ති තෙ නසස පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිසසගෙහ
 උකෙඛපනීයකමමං පටිප්පසසගෙහති අධිමෙමන වග්ගා, --පෙ- අධිමෙමන
 සමග්ගා, --පෙ- ඛමෙමන වග්ගා, --පෙ- ඛමමපනීරුපකෙන වග්ගා, --පෙ-
 ඛමමපනීරුපකෙන සමග්ගා, නත්‍රපෙධා සඛෙසා විවදති: “අධිමෙමන
 වග්ගකමමං, අධිමෙමන සමග්ගකමමං, ඛමෙමන වග්ගකමමං, ඛමමපනීරුප-
 කෙන වග්ගකමමං, ඛමමපනීරුපකෙන සමග්ගකමමං, අකතං කමමං,
 දුක්ඛතං කමමං, පුත්‍ර කාතඛ්ඛං කමම” නති, නත්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ තෙ
 භික්ඛු ඵමමානංසු: “ඛමමපනීරුපකෙන සමග්ගකමම” නති, යෙ ඵ තෙ
 භික්ඛු ඵමමානංසු: “අකතං කමමං, දුක්ඛතං කමමං, පුත්‍ර කාතඛ්ඛං
 කමම” නති, ඉමෙ තත්ථ භික්ඛු ඛමමවාදිතො, ඉමෙ පඤ්ච වාරා සංඛිතතා,

චම්පෙය්‍යකඛ්ඛිකො හිට්ඨිකො නිවමො

ඉමමහි ඛඛිකෙ ඛඤ්ඤිති ජගතිංස.

නසස උද්දනං:-

1. වමසායං හගවා ආසි වජ්ඣ වාසහගාමකෙ,
 ආගනතුකානං උසසුකකං අකාසි ඉවජ්ඣනඛ්ඛිකෙ¹.
2. පකතඤ්ඤුනොති ඤ්ඤා උසසුකකං න කපි නදා,
 උකඛිතෙනා න කපොනීඨි සාගමා² ජිනසතතිකෙ.
3. අධිමෙමන වග්ගකමමං සමග්ගං අධිමෙමන ව,
 ඛමෙමන වග්ගකමමඤ්ච පනීරුපකෙන වග්ගකං.
4. පනීරුපකෙන සමග්ගං ඵකො උකඛිපතෙකකං,
 ඵකො ව දෙව සමඛිභුලෙ සඛිසං උකඛිපතෙකකො.

1. “ඉවජ්ඣනඛ්ඛිකො” සි.පු. 2. “අගමා” P T S කො. භු.
 Free Distribution www.aathaapi.org

117. මනුෂ්‍යයන්, මෙහි මනුෂ්‍යයන් තෙමේ සමස්තය විසින් පවිටු මිසදිටු අත් නො හැරීමෙහි උත්සාහයකරණයකරණය කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලෝම ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. පවිටු මිසදිටු අත් නො හැරීමෙහි උත්සාහයකරණයකරණයෙන් සන්සිද්ධිම ඉල්ලයි. එකල්හි භික්ෂුන්ට “ආචාර්යය, මේ මනුෂ්‍ය තෙමේ සමස්තය විසින් පවිටු මිසදිටු අත් නො හැරීමෙහි උත්සාහයකරණය කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලෝම ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. පවිටු මිසදිටු අත් නො හැරීමෙහි (කළ) උත්සාහයකරණයකරණයෙන් සන්සිද්ධිම ඉල්ලයි. එවැනි අපි මොහුගේ පවිටු මිසදිටු අත් නො හැරීමෙහි උත්සාහයකරණය සන්සිද්ධවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- අධිමයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මපුත්රිඋපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මපුත්රිඋපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ පවිටු මිසදිටු අත් නො හැරීමෙහි කළ උත්සාහයකරණයකරණය සන්සිද්ධවත්. එහි සිටි සමස්ත තෙමේ “අධිමයෙන් ව්‍යග්‍රකමය යි. අධිමයෙන් සමග්‍රකමය යි. ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමය යි. ධර්මපුත්රිඋපකයෙන් ව්‍යග්‍රකමය යි. ධර්මපුත්රිඋපකයෙන් සමග්‍රකමය යි. කමය නො කරණ ලදී. කමය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමය නැවැත කළ යුතු ය” යි විවාද කෙරෙයි. මනුෂ්‍යයන්, එහි යම් ඒ භික්ෂුහු “ධර්මපුත්රිඋපකයෙන් සමග්‍රකමය” යි මෙසේ කිහු ද, යම් ඒ භික්ෂුහු “කමය නො කරණ ලදී. කමය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමය නැවත කළ යුතු ය” යි මෙසේ කිහු ද, එහි මේ භික්ෂුහු ධර්මවාදී වෙත්. මේ පස්වර සංකෂ්ප කරණලදී.

නවවැනි වෛෂ්ණානුකූලකාවය නමි.

මේ බැඳීමකගෙහි ව්‍යග්‍ර සන්සිද්ධි.

එහි උද්දානය (ව්‍යග්‍රනාමාවලිය) මෙසේ ය: .

1. නාග්‍රහවකුන් වහන්සේ වමසාවෙහි විසු සේක. මේ ව්‍යග්‍ර වසන ගාමයෙහි වී ය. නාග්‍රහවකුන් භික්ෂු තෙමේ ආගන්තුකයන් කැමැති දෙය සපයා දීමෙහි උත්සාහය කෙළේ ය.
2. ගොඤ්ඤාභාව දන්නෝ යි දැන එකල්හි (තෙතෙමේ) උත්සාහය නො කෙළේ ය. උවැටන් නො කෙරේ ය යි උත්සාහයකරණය කරණ ලද තෙතෙමේ බුදුරජන් වෙත ගියේ ය.
3. අධිමයෙන් ව්‍යග්‍රකමය, අධිමයෙන් සමග්‍රකමය, ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමය, ධර්මපුත්රිඋපකයෙන් ව්‍යග්‍රකමය.
4. ධර්මපුත්රිඋපකයෙන් සමග්‍රකමය, එතෙක් එකකු බැහැර කෙරෙයි. එතෙක් දෙදෙනකුන් ද තමාගේ දෙනකුන් ද, එතෙක් සමස්තය ද බැහැර කෙරෙයි.

5. දෙදෙනෙක් දෙදෙනකු ද, බොහෝ දෙන බොහෝ දෙනකු ද, බැහැර කළහ. සමස්ත නෙමේ සමස්ත බැහැර කෙළේ ය. ප්‍රචර වූ සමීඤයන් වනන්සේ ඒ අසා අධිමූ සි බැහැර කළහ.

6. ඤාතියෙන් විපතට පත් යම් කම්යක් අනුග්‍රාවණසමපනියෙන් සුඛන ද ඒ කම්ය ද, අනුග්‍රාවණයෙන් විපත් වූ යම් කම්යක් ඤාතියෙන් සුඛන ද ඒ කම්ය ද-

7. ඤාතිඅනුසාවණදෙකින් විපත් වූ කම්ය ද, ඛමියෙන් තොර වූ කම්ය ද, විනය හැර සිටි කම්ය ද, ශාස්තෘශාසනයෙන් බැහැර වූ කම්ය ද, ප්‍රතික්‍රොශ ලැබූ කම්ය ද, කොපස වූ කම්ය ද, කරුණට නො ගැලපෙන කම්ය ද-

8. අධිමියෙන් ව්‍යග්‍රකම්, අධිමියෙන් සමග්‍රකම්, ධම්පුත්තිරුපකච්ඡග්‍රකම් ධම්පුත්තිරුපකසමග්‍රකම් දෙක ද (යන මේ කම් නො කටයුතු ය). තථාගතයන් වනන්සේ ධම්මයන් සමග්‍ර වූ කම්ය අනුදන් සේක.

9. වතුචග්‍රහ, පඤ්චවග්‍රහ, දසවග්‍රහ, ජීසත්තිවග්‍රහ, අතිරෙකජීසත්තිවග්‍රහ සි සමස්ත නෙමේ පස් වැරදෑම් ය.

10. උපසම්පදකම්ය ද, අබ්භාතකම්ය හා යම් පචාරණකම්යක් වේ ද එද හැර සෙසු සමස්තම් වතුචග්‍රහසමස්තා විසින් කටයුතු ය.

11. මධ්‍යදෙශයෙහි උපසම්පදව අබ්භාතකම්ය යන කම් දෙක හැර පංචවංශිකසමස්ත නෙමේ සියලු කම්යන්හි කම්මානී වේ.

12. දසවග්‍රහ වූ යම් භික්ෂුහු වෙත් නම් ඔහු අබ්භාතය හැර සෙසු සියලු කන්හි කම්මානී වෙති. සියලු කම් කරන්නා වූ ජීසත්තිවග්‍රහ සමස්ත නෙමේ සියලු කන්හි කම්මානී වේ.

13. භික්ෂුණී, සිකඛමානා, සාමනෙර, සාමනෙරී, සිකඛං පච්චිකානානක, අනභිමච්ඡු අභිකාපනානක, ආපනනිසා අදසසනෙ උකඛිතානක-

14. ආපනනිසා අපට්ඨකපම උකඛිතානක, පාචිකාය දිට්ඨියා අපට්ඨනිසසයො උකඛිතානක, පණ්ඩක, ඵෙය්‍යසංචාසක, තිත්ඨියපකකනානක, නිරච්ඡානගත, මාතුසානක, පිතුසානක-

15. අරතනාසානක, භික්ෂුණීදුසක, සංඝභෙදක, ලොතිතුපපාදක, උභතොච්ඡාදනක, නානාසංචාසක, කාකාසිමායසීත ඉද්ධියා වෙහාසෙ සීත-

16. සමස්ත නෙමේ යමකුට කම් කෙරේ ද, මොහු සුචිසි දෙනෙක් වෙති. එකැන මොහු ගණපුරක නො වෙති සි බුදුරජන් විසින් බැහැර කරණ ලදහ.

17. පිරිවෙස් පුරණ මහණ සිච්චු වැනි කොට සිටියේ පිරිවෙස් දෙත්තේ ද, මූලායපටිකසුනස කෙරේ ද, මානන දෙත්තේ ද, ඔහු විසිවැනි කොට අබ්භාතස කෙරේද, ඒ කම්යක් පනා වේ. නො කටයුතු ය.

18. පිරිවෙස් පුරන්තහ, මූලායපටිකසුනසට සුදුස්සහු, මානනට සුදුස්සහු, මානක තැසිරන්තහ, අබ්භාතසට සුදුස්සහු, යන පස් දෙන කම්කාරක නො වෙති සි බුදුරජන් විසින් දක්වන ලදහ.

19. භික්ෂුණී, සිකඛමානා, සාමනෙර, සාමනෙරී, සිකඛං පච්චිකානානක, අනභිමච්ඡු වසතුචට පැමිණියහ, උමචග්‍රහ. බිහත්තිපානා, වෙදනාච්චි, ඇවැන ඇවැන යයි නො දක්නහ.

- 20. අපචිකමෙම ද්විතියා පණ්ඩනා චෙට්ඨ¹ බ්‍යඤ්ජනා,
නානාසංවාසිකා සීමා වෙහාසං යස්ස කමම ව.
- 21. අට්ඨාරසන්නං එතෙසං පචිකේකාසං න රාහතී,
භික්ඛුස්ස පකතතතස්ස රුහතී පචිකේකාසනා.
- 22. සුඛස්ස දුඛනිස්සාරිතො බාලො හි සුනිස්සාරිතො,
පණ්ඩිතො ජේය්‍යසංවාසො පකතනොනා තීරච්ඡාතගතො.
- 23. මාතු පිතු අරහතත දුසකො සම්ප්පෙහදනො,
ලොකිතුප්පාදකො චෙට්ඨ උභතොබ්‍යඤ්ජනො ච යො.
- 24. එකාදසන්නා එතෙසං ඔසාරණං න සුඤ්ඤි,
ගන්ථපාදො² නද්දතසං චිණ්ණිකාසං නද්දතසං.
- 25. අභිකුලී අලකණධිරං එණං බුද්ධො ව වාමනො,
ගණ්ඨි ලකඛණකසා ච ලීබ්බනො ච සීපදී.
- 26. ටාපපරිස කාණො ච³ කුණි බ්‍යඤ්ජා තතොපි ව,
ඉරියාපච්ඡද්ධලො අකො මුගො ව බාධිරො⁴.
- 27. අකම්මිගො අකම්බිරො⁵ මුගබ්බිරමෙව ව,
අකම්මුගබ්බිරො ව ආනාංසෙතෙ අනුතකා⁶.
- 28. තෙසං ඔසාරණං තොහී සමුද්ධත පකාසිතං,
ද්විතීබ්බා පචිකාතබ්බා තිස්සජේතා⁷ න විජ්ජතී.
- 29. තස්ස උකේඛපනා කමමා සත්තා හොනාරී අධිමේකා,
ආපන්නා අනුචතතනා සතෙනතෙපි⁸ අධිමේකා.
- 30. ආපන්නා නානුචතතනා සත්ත කමමා සුධිමේකා⁹,
සමමුඛා පටිපුච්ඡා ව පචිඤ්ඤා ව කාරණා.
- 31. සතී අමුලහ ටාසිඤා තජ්ජනීයනියස්සෙන ව,
පබ්බාජනීය පටිසාරො උතෙඛපපරිවාස ව.
- 32. මූලමාතත්ත අබ්බානා තජේච උපසමපදා,
අඤ්ඤා කරෙය්‍ය අඤ්ඤස්ස සොලසෙතෙ අධිමේකා.
- 33. තං තං කරෙය්‍ය තං තස්ස සොලසෙතෙ සුධිමේකා,
පච්චාරොපෙය්‍ය අඤ්ඤමඤ්ඤා¹⁰ සොලසෙතෙ අධිමේකා.
- 34. දෙව දෙව තමමුලකතනස්ස¹¹ තෙති සොලසධිමේකා,
එතෙකමුලකං චකකා අධිමේකතී ජනො බුචී.

1. "පණ්ඩකාසිම" ම ඡ සං. PTS.
 2. "ගන්ථපාද" PTS 3. "ගන්ථපාද" ම ඡ සං. නො චි.
 ,, "ගන්ථපාද" නො චි. ම හු ට.
 4. "බ්බිරො" ම ඡ සං PTS. ජ වි. අ වි. ම හු ට. නො චි.
 5. "අකම්මුගබ්බිරො" ම ඡ සං. ම හු ට. නො චි.
 6. "අකම්මුගබ්බිරො ව මුගබ්බිර. එව ව අකම්බිරමුගො ව-
 ද්විතියං-මසෙතෙ අනුතකා" PTS.
 7. "තිස්සජේතා" PTS. නො චි. අ වි. ජ වි. 8. "සතෙනතෙපි" ම ඡ සං. PTS.
 9. "සතෙතාපමුඛ ධිමේකා" PTS 10. "අඤ්ඤ අඤ්ඤා" ම ඡ සං.
 ,, "අඤ්ඤාඤ්ඤා" PTS.
 11. "දෙව දෙව මුලකතා තස්ස" චි

20. ඇවැතට පිලියම් නො කලහු, දූෂ්ටිය බැතර නො කලහු, පණ්ඩක, උනනොබාසැන්නක, නානාසංවාසක, යන මොහු ද, නානා සීමාවන්හි සිටියහු ද, සාද්ධියෙන් අතස සිටියහු ද, යමකුගේ කමිය වේ ද, මහු ද -

21. මේ අටලොස් දෙනාගේ පටිකෙකාසනය (පිරුඳු ව කරුණු කීම) නො නැගේ. පකතනතභික්ෂුහුගේ පටිකෙකාසනය නගිසි.

22. අනාපතභික්ඛික්ෂුහුගේ බැහැර කිරීම, වැරදි සේ බැහැර කිරීමෙකි. අඟු තෙවේ මනා කොට බැහැර කරණ ලද්දේ මේ. පණ්ඩක, ඵෙය්ස-සංවාසක, තිඵෙය්සකකනනක, නිරව්ඡිනගත-

23. මාතුසාභක, පිතුසාභක, අරගනනසාභක, භික්ඛුණිදුසක, සංඝසෙහ-දක, ලොභිතුසාදක, උභතොබාසැන්නක යන-

24. මේ එකොළොස් දෙනාගේ ඔසාරණය නො සෙදේ. හත්ච්ඡිනා, පාදච්ඡිනා, හත්පාදච්ඡිනා, කණණච්ඡිනා, නාසච්ඡිනා, කණණ-නාසච්ඡිනා-

25. අඛුලිච්ඡිනා, අලච්ඡිනා, කණ්ඨරච්ඡිනා, එණතත්ත, බුරු, වාමන, ගලගණ්ඨි, ලකබණහත, කසාතත, ලිඛිතක, සිපදී-

26. පාපරොති, පරිසදසක, කාණ, කුණි, බසුර, පකඛගත, ඡිනනිරිජාපථ, ජරාදබ්බල, අකු, මුග, බසිර -

27. අකුමුග, අකුබසිර, මුගබසිර, අකුමුගබසිර යන මොහු නො අඩු දෙත්ස් දෙනෙක් වෙති.

28. ඔවුන්ගේ ඔසාරණය මේ ය සි බුදුරජුන් විසින් ප්‍රකාශ කරණ ලදී. දුක්ක යුතු වූ ද, පිලියම් කටයුතු වූ ද, දුරු කලයුතු වූ ද ඇවැතක් නො වේ.

29. ඒ මහණහුට අධාර්මික වූ උත්තෙෂපණියකමියෝ සතන් වෙත්. ඇවැතට පැමිණියහුට ද, උත්තෙෂපණියකමිය කලවුන්ට අනුවභීකවූවහුට ද මේ අධාර්මික වූ උත්තෙෂපණියකමියෝ සතන් වෙත්.

30. ඇවැතට පැමිණියහුට ද, උත්තෙෂපණියකමිය කලවුන්ට අනුව නො යන භික්ෂුන්ට කලයුතු වූ ධාර්මිකකම් නතෙති. හමුසෙහි ද පිලිවිසීමෙන් ද ප්‍රතිඥාවෙන් ද කිරීම වශයෙන්-

31. සත්චීනය, අමුලකමිනය, තසාපාපියාසිකාකමිය, නප්ඵනියකමිය, නියසාසකමිය, පඤ්චාසිකමිය, පටිසාරණියකමිය, උකෙඛටනියකමිය, පරිවාසයට සුදුස්සහු -

32. මූලාපපටිනායනයට සුදුස්සහු, මානතට සුදුස්සහු, අබ්භානගට සුදුස්සහු, උපසම්පදාවට සුදුස්සහු - අතෙකකුට කටයුතු කමිය අතෙකකුට කෙපර් ද, මේ සොලස අධාර්මිකකම් වෙති.

33. ඒ ඒ කමියට සුදුසු වුවහුට ඒ ඒ කමිය කෙරේ ද- මේ ධාර්මිකකම් සොලොසෙකි. ඔදනොදුන්ට නැවත අරොපණය කෙරේ ද- මේ අධාර්මිකකම් සොලොසෙකි.

34. දෙකක් දෙකක් මුල් කොට ඇති ඒ කමියට ද ධාර්මිකකම් සොලොසෙක් ම ය එකක් එකක් මුල් වූ ඵකු අධිමිය සි සඵඤයන් වහන්සේ වදාළ සේක.

- 35. අකාසී ත්‍යජනීයං කමමං සමඛ්‍යා ගණ්ඨනකාරකෙ,
අධිමේමන වග්ගකමමං අඤ්ඤං ආවාසං ගඤ්ඤී සො.
- 36. තත්ථාවමේමන සමඛ්‍යා නස්ස ත්‍යජනීයං කරුං,
අඤ්ඤත්ථ වග්ගා ධිමේමන නස්ස ත්‍යජනීයං කරුං.
- 37. පඤ්ඤපෙන වග්ගාපි සමඛ්‍යාපි තථා කරුං,
අධිමේමන සමඛ්‍යා ච ධිමේමන වග්ගපමච ච.
- 38. පඤ්ඤපෙන වග්ගා ච සමඛ්‍යා ච ඉමෙ පදා,
ඵකෙත්ඵුලං නත්වා වකකං ඛණ්ඨේ පිචකඛණො.
- 39. බාලාව්‍යභ්‍යතස්ස නියස්ස පඛ්ඛාජේ භුලද්දසකා,
පටිසාරණීයං කමමං කරෙ අනෙකාසකස්ස ච.
- 40. අදස්සනාපපටිභාමේම යො ච දිට්ඨිං න නියාජේ,
තෙසං උනෙකපනීයකමමං¹ සත්ථාවගෙන භාසිතිං.
- 41. උපජනසකමමානං² පඤ්ඤා³ ත්‍යජනීයං තසො,
තෙසං-යෙච අනුලොමං සමමා වහ්‍යන්ති යාමිතො⁴.
- 42. පස්සද්ධිං⁵ තොසං භමමානං හෙට්ඨා කමමනායෙන ච,
තසමිං තසමිං භු කමේමසු තත්ථෙට්ඨා ච විවාදන්ති⁶.
- 43. අකතා උකකතපඤ්ඤවච පුත කානබ්බකන්ති ච,
කමමෙ පස්සද්ධියා චාපි හෙ භික්ඛු ධම්මවාදිතො.
- 44. විපතතිත්ථාගිතො දිස්වා කමමප්පතො මහාමුත්ති,
පටිපස්සද්ධිමනධාසී සලලකපත්තාව මසධිත්ති.

1. "උනෙකපනා" සී මු. 2. "උපජනසකමමානං" සී.
 3. "පඤ්ඤා" ම ඡ සා. 4. "යාමති" සී.
 ,, "සමමාචරනනාභාසිතො" P T S. ම නු ප
 5. "පස්සද්ධි" ම ඡ සා. අ ම. ජනා ම. P T S. 6. "විවාදන්ති" ම ඡ සා. P T S.

35. සසඤ්ඤානොපේන නිසංසුත්තං නන්දනීයකමීය කෙළේ ය. ඒ භණ්ඩනකාරක නොපේ අන් ආචාර්යයකට ගියේ ය. (එහි දී) අධිෂ්ඨෙත් ව්‍යග්‍රකමී කෙළේ ය.

36. එහි අධිෂ්ඨෙත් සමග්‍ර වූවාහු ඒ මහණනුට නන්දනීයකමීය කලාහු ය. අන් නැතෙක ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට නන්දනීයකමීය කලහ.

37. ප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ද, සමග්‍ර වූවාහු ද එසේ ම කලහ. අධිෂ්ඨෙත් සමග්‍ර සසඤ්ඤා ද, ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර සසඤ්ඤා ද.

38. ප්‍රතිරූපක වශයෙන් ව්‍යග්‍ර සසඤ්ඤා නා සමග්‍ර සසඤ්ඤා ද මේ පද එක එක මුල් කොට නුවණැත්තෝ වක්‍රවකිතය කරන්නෝ ය.

39. අඤ්ඤා වූ අව්‍යාකාශයට නියමයකමීය ද, කුලදුෂකයානට පටිඛාන්තීයකමීය ද, ආක්‍රොශ කරන්නනුට පටිසාරණීයකමීය ද කරන්නෝ ය.

40. ඇවැත් නො දැක්මෙහි, ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි, පවිටු දිටු නො හැරීමෙහි යන මේ තුනෙහි බුදුරජුන් විසින් උත්තෙෂ්ඨණීය කමීය (කල සුතු ය යි) වදාරණ ලදී.

41. මත්තෙහි කමීයන්ගේ ක්‍රමය පිළිබඳ ප්‍රශ්නයෙහි නන්දනීයකමීයෙහි මෙන් වේ. ඒ ඒ කමීයන්ට අනුලෝම ම යාවිඤ්ඤා කරණලද්දේ මනා කොට පවතී.

12-43. යට කි කමීයන්ගේ ක්‍රමයෙන් ඒ ඒ කමීයන්ගේ සන්සිද්ධි ද, ඒ ඒ කමීයන්හි, එහි සිටියේ කමීය “නො කරණ ලද්දේ ය. කමීය වැරදි සේ කරණ ලද්දේ ය. කමීය නැවත කට සුතු ය” යි කමීප්‍රශ්නියෙහි මෙසේ විවාද කෙරේ. ඒ ඒ හිසුහු යම්වාදී වෙත්.

44. ශල්‍යකමී කරන්නකු තෙතෙත් කියන්නා සේ මහාමුනි නොපේ කමීවිපතරියෙන් පිහින වූ කමීප්‍රාච්ඡායන් දැක ඔවුන්ගේ සන්සිද්ධි වදාලේ ය.

10

කොසමබ්බකකං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො නගවා කොසමබ්බකං විහරති කොසිතා-
 රාමේ. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානඛේ භික්ඛු ආපනතිං ආපනෙනා.
 සො නස්සා ආපනතිංසා ආපනතිදිට්ඨි හොති. අඤ්ඤා භික්ඛු නස්සා
 ආපනතිංසා අනාපනතිදිට්ඨිනො හොනති.

2. සො අපරේන සමයෙන නස්සා ආපනතිංසා අනාපනතිදිට්ඨි හොති.
 අඤ්ඤා භික්ඛු නස්සා ආපනතිංසා ආපනතිදිට්ඨිනො හොනති.

3. අථ බො තෙ භික්ඛු නං භික්ඛුං ඵනදුවොචුං: “ආපනතිං සිං
 ආචුසො, ආපනෙනා. පස්සසෙතං ආපනති” නති. “නඤ්ඤි මෙ ආචුසො,
 ආපනති, යමහං පසෙසයා” නති.

4. අථ බො තෙ භික්ඛු සාමග්ගිං ලභිත්වා නං භික්ඛුං ආපනතිංසා
 අදස්සනෙ උක්ඛිපිංසු.

5. සො ව භික්ඛු බහුස්සුතො තොති ආගතාගමො ඛිමමධිඛේ විනය-
 ධිඛේ මාතිකාධරො පඤ්ඤිතො ව්‍යනො මොධාපී ලජ්ජි කුක්ඛුච්චකො
 සිකකාකාමො.

6. අථ බො සො භික්ඛු සඤ්ඤිට්ඨි සමහනො භික්ඛු උපසඤ්ඤිත්වා
 ඵනදුවොච: “අනාපනති ඵසා ආචුසො, තෙසා ආපනති. අනාපනොමහි,
 නමහි ආපනො. අනුක්ඛිහොමහි, නමහි උක්ඛිහො. අධිමමිකෙනමහි
 කමෙමන උක්ඛිහො කුපෙපන අධිඤ්ඤානාරහෙන. හොච මෙ ආයසමනො
 ඛිමමනො විනයතො පකකා” ති. අලභී බො සො භික්ඛු සඤ්ඤිට්ඨි සමහනො
 භික්ඛු පකකි.

7. ජානපදනමපි සඤ්ඤිට්ඨිනං සමහනොනං භික්ඛුනං සනතිකෙ දුතං
 පානෙසි: “අනාපනති ඵසා ආචුසො, තෙසා ආපනති. අනාපනොමහි,
 නමහි ආපනො. අනුක්ඛිහොමහි, නමහි උක්ඛිහො. අධිමමිකෙනමහි
 කමෙමන උක්ඛිහො කුපෙපන අධිඤ්ඤානාරහෙන. හොනතු මෙ ආයසමනො
 ඛිමමනො විනයතො පකකා” ති. අලභී බො සො භික්ඛු ජානපදෙපි
 සඤ්ඤිට්ඨි සමහනො භික්ඛු පකකි.

8. අථ බො තෙ උක්ඛිතොනුච්ඡාසකා භික්ඛු සෙන උකෙඛිපකා
 භික්ඛු හෙහුපසඤ්ඤිංසු. උපසඤ්ඤිත්වා උකෙඛිපකෙ භික්ඛු ඵනදුවොචුං:
 “අනාපනති ඵසා ආචුසො, තෙසා ආපනති. අනාපනො ඵසො භික්ඛු, තෙසො
 භික්ඛු ආපනො. අනුක්ඛිහො ඵසො භික්ඛු, තෙසො භික්ඛු උක්ඛිහො.
 අධිමමිකෙන කමෙමන උක්ඛිහො කුපෙපන අධිඤ්ඤානාරහෙන.” ති

10

කොසමබකවකය

1. එකල්හි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ කොසමබකවකයෙහි වැඩ වසන සේක. එකල්හි එක්තරා මහණෙක් ඇවැතනට පැමිණියේ වේ. හෙතෙමේ ඒ ඇවැතෙහි ආපතති දූෂටි (ඇවැත් යන ලිඛිති) ඇත්තේ වේ. සෙසු භික්ෂුහු ඒ ඇවැතෙහි අනාපතතිදූෂටි (ඇවැත් නැතැ යි යන ලිඛිති) ඇත්තෝ වෙති.

2. හෙතෙමේ මෑත කාලයෙහි ඒ ඇවැතෙහි අනාපතති දූෂටි ඇත්තේ වේ. සෙසු භික්ෂුහු ඒ ඇවැතෙහි ආපතතිදූෂටි ඇත්තෝ වෙති.

3. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු “ඇවැත, නෝ ඇවැතනට පැමිණියෙහි ය. තෙල ඇවැත දකුළු” යි ඒ මහණහුට කීහ. “ඇවැත්නි, මම යම් ඇවැතක් දක්නෙමි ද, මට එබඳු ඇවැතක් නැතැ” යි හෙතෙමේ කීය.

4. එකල්හි ඒ භික්ෂුහු සමගිය ලබා ඒ භික්ෂුනම ඇවැත් නො දැක්මෙහි තහනම් කලහ.

5. ඒ මහණ තෙමේ ද බොහෝ ඇසුපිරුවැනැන් ඇත්තේ ය. ආගම පුත්‍රණු කෙළේ වේ. ධර්මධර ය. විනයධර ය. උගයමානාකා (ප්‍රාභිමොක්ෂ) ධර ය. පණ්ඩිත ය. ව්‍යඤ්ඤා ය. නුවණැත්තේ ය. ලජ්ජා ඇත්තේ ය. කුකුළු කරන්නෝ ය. ශික්ෂාකාමී ය.

6. ඉක්බිති ඒ භික්ෂු තෙමේ දුටුමිතුරු දැකීමිතුරු භික්ෂුන් වෙත එලඹ “ඇවැත්නි, මෙය අනාපතති වේ. මෙය ඇවැතක් නො වේ. ඇවැතට නො පැමිණියේ වෙමි, පැමිණියෙක් නො වෙමි. තහනම් නො කරණ ලද්දේ වෙමි. තහනම් කරණ ලද්දෙක් නො වෙමි. කොප්‍ය වූ (ආක්‍රොශ කටයුතු බවට පැමිණි) සසුනට නො ගැලපෙන්නා වූ අධාර්මිකකමියෙන් තහනම් කරණ ලද්දේ වෙමි. (එහෙයින්) ආයුෂමන්ත්‍ර ධර්මයෙන් විනයයෙන් මට පක්ෂ වටු” යි මෙය කියේ ය. ඒ භික්ෂු තෙමේ දුටුමිතුරු වූ දැකීමිතුරු වූ (තමනට) පක්ෂ වූ භික්ෂුන් ලැබී ය.

7. “ඇවැත්නි, මෙය අනාපතති වේ. මෙය ඇවැතක් නො වේ. ඇවැතට නො පැමිණියෙමි වෙමි. පැමිණියෙමි නො වෙමි. තහනම් නො කරණ ලද්දේ වෙමි. තහනම් කරණ ලද්දේ නො වෙමි. කොප්‍ය වූ සසුනට නො ගැලපෙන්නා වූ අධාර්මිකකමියෙන් තහනම් කරණ ලද්දේ. වෙමි. (එහෙයින්) ආයුෂමන්ත්‍ර ධර්මයෙන් විනයයෙන් මට පක්ෂ වටු” යි මෙසේ නිසා දනවූ වැසි දුටුමිතුරු වූ දැකීමිතුරු වූ භික්ෂුන් වෙත ද දුකයකු යැවී ය. ඒ භික්ෂු තෙමේ දනවූවැසි දුටුමිතුරු වූ දැකීමිතුරු වූ පක්ෂ වූ භික්ෂුන් ද ලැබී ය.

8. ඉක්බිති ඒ උත්සම්ප්‍රායානුවර්තීක (තහනම් කරණු ලැබුවහුට අනුව පවතින) භික්ෂුහු තහනම් කල භික්ෂුන් වෙත එලඹියහ. එලඹ “ඇවැත්නි, මෙය අනාපතති වේ. මෙය ඇවැතක් නො වේ. මේ මහණ තෙමේ ඇවැතට නො පැමිණියේ වේ. මේ මහණ තෙමේ ඇවැතට පැමිණියෙක් නො වේ. මේ මහණ තෙමේ බැහැර නො කරණ ලද්දේ වේ. මේ මහණ තෙමේ බැහැර කරණ ලද්දෙක් නො වේ. කොප්‍ය වූ සසුනට නො ගැලපෙන්නා වූ අධාර්මිකකමියෙන් බැහැර කරණ ලද්දේ ය” යි බැහැර කල භික්ෂුන්ට මෙය කීහ.

9. එවං දුතෙන උකෙකපකා හිකුඤ්ඤා උකෙකපකානුච්චනාසෙ හිකුඤ්ඤා එතදවොච්චි: “ආපනති එසා ආට්ඨසො, නෙසා ආපනති, ආපනොනා එසො හිකුඤ්ඤා, නෙසො හිකුඤ්ඤා ආපනොනා, උකෙකපකා, එසො හිකුඤ්ඤා, නෙසො හිකුඤ්ඤා අනුකම්පනො, ධම්මිකෙත කමෙත උකෙකපකා අනුපෙසන ඤානාරතෙන, මා බො කුමෙත ආයසමනො එවාං උකෙකපකා හිකුඤ්ඤා අනුච්චනිත්ථ, අනුපරිමාපෙථා” හි.

10. එවමිච්චි බො තෙ උකෙකපකානුච්චනාසා හිකුඤ්ඤා උකෙකපකෙති හිකුඤ්ඤා ට්ඵ්ඵමානා, තපේච්ච තා උකෙකපකා හිකුඤ්ඤා අනුච්චනිත්ථ, අනුපරිමාපෙථං.

11. අථ බො අඤ්ඤාතරො හිකුඤ්ඤා යෙන භගවා තෙනුපසංඝාමි, උපසංඝාමිනා භගවනං අභිවාදෙවා එකමනං නිසීදි, එකමනං නිසීදෙනො බො සො හිකුඤ්ඤා භගවනං එතදවොච්චි: “ඉධ භගෙන අඤ්ඤාතරො හිකුඤ්ඤා ආපනති, ආපනොනා අපොසි, සො තස්සා ආපනතියා ආපනතිද්ධි අපොසි, අඤ්ඤා හිකුඤ්ඤා තස්සා ආපනතියා ආපනතිද්ධිනො අපෙසු”.

12. “සො අපරෙන සමයෙන තස්සා ආපනතියා ආපනතිද්ධි අපොසි, අඤ්ඤා හිකුඤ්ඤා තස්සා ආපනතියා ආපනතිද්ධිනො අපෙසු”.

13. “අථ බො තෙ භගෙන හිකුඤ්ඤා තං හිකුඤ්ඤා එතදවොච්චි: ‘ආපනතිත්ථා ආට්ඨසො අපනොනා, පසුසෙතං ආපනති’ නති, ‘තස්මි මෙ ආට්ඨසො ආපනති, යමහං පසෙසත්’ නති”.

14. “අථ බො තෙ භගෙන හිකුඤ්ඤා සාමග්ගිං ලභිත්ථා තං හිකුඤ්ඤා ආපනතියා අදස්සතෙ උකෙකපිංසු”.

15. “සො ච භගෙන හිකුඤ්ඤා ඛණ්ඩස්සතො ආගතාගමො ධම්මධරො, මිනසධරො මානිකාධරො පණ්ඩිතො මහතො මෙධාපී ලජ්ජා කුකුඤ්ඤානො සිකධාකාමො”.

16. “අථ බො සො භගෙන හිකුඤ්ඤා සන්ද්ධියි සමහතො හිකුඤ්ඤා උපසංඝාමිනා එතදවොච්චි: ‘ආපනති එසා ආට්ඨසො, නෙසා ආපනති, ආපනොනොමිති, නමති ආපනොනා, අනුකම්පනොමිති, නමති උකෙකපකා, අධම්මිකෙතෙති කමෙත උකෙකපකා කුපෙසන අධ්ඤානාරතෙන, ගොථ මෙ ආයසමනො ධම්මෙනා විනයෙනා පනො’ හි”.

17. “අලභි බො සො භගෙන හිකුඤ්ඤා සන්ද්ධියි සමහතො හිකුඤ්ඤා පනො”.

18. “ආනපදනමපි සන්ද්ධියානං සමහතොනං හිකුඤ්ඤානං සනතිකෙ දුතං පානෙසි: ‘ආපනති එසා ආට්ඨසො, නෙසා ආපනති, ආපනොනොමිති, නමති ආපනොනා, අනුකම්පනොමිති, නමති උකෙකපකා, අධම්මිකෙතෙති කමෙත උකෙකපකා කුපෙසන අධ්ඤානාරතෙන, ගොනානු මෙ ආයසමනො ධම්මෙනා විනයෙනා පනො’ හි”.

9. පෙරෙ කී කල්හි උත්තොපකතියුතු “ඇවැත්ති, මෙය ඇවැත්ති. මෙය අනාපතති නො වේ. මේ මහණ තෙමේ ඇවැත් අවන් ය. මේ මහණ තෙමේ ඇවැත් අවන් නො වූ යේ නො වේ. මේ මහණ තෙමේ උත්තොපකතිය ය. මේ මහණ තෙමේ උත්තොපකතිය නො වූයේ නො වේ. අකොපා වූ සසුනට ගැලපෙන්නා වූ ධාර්මිකකමියෙන් උත්තොපකතිය ය. (එතෙසින්) ආයුෂමන්ත්ර මේ උත්තොපකතියුතට අනුවර්තී නො වුවු. අනුගමනය නො කරවු” යි උත්තොපකතියුතට මෙය කීහ.

10. උත්තොපකතියුතන් පිටින් මෙසේත් කියනු ලබන්නා වූ ඒ උත්තොපකතියුතට අනුවර්තී නො වූ උත්තොපකතියුත වූ මහණනු අනුව පැවැත්-කානු ය. පිරිවැරැහ.

11. ඒ අතර එක්තරා මහණෙක් තෙමේ භාග්‍යවතුන් එහන්සේ වෙත ගියේ ය. ගොස් භාග්‍යවතුන් එහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක හුන්තේ ය. පසෙක හුන් ඒ මහණ තෙමේ භාග්‍යවතුන් එහන්සේට මෙය සැලකෙදලේ ය. “සාමිනි, මෙහි එක්තරා මහණෙක් ඇවැත් අවන්තේ වේ. කෙතෙමේ ඒ ඇවැත් ඇවැත් යි ලබිති ඇත්තේ වී ය. සෙසු භික්ෂුහු ඒ ඇවැත් ඇවැත් නැතැ යි ලබිති ඇත්තේ වූහ.

12. “හෙතෙමේ මෑත කාලයෙහි ඒ ඇවැත් ඇවැත් නැතැ යි ලබිති ඇත්තේ වී ය. සෙසු භික්ෂුහු ඒ ඇවැත් ඇවැත් යි ලබිති ඇත්තේ වූහ.

13. “සාමිනි, අනතුරු ව ඒ භික්ෂුහු ‘ඇවැත්ති, තෝ ඇවැත්ව පැමිණියෙහි ය. තෙල ඇවැත් අවුටු’ යි ඒ මහණහුට මෙය කීහ. ‘මම යම් ඇවැත්කු දැක්නෙමි ද, මට එබඳු ඇවැත්කු නැතැ’ යි (ඒ මහණ කී ය)

14. “එවිට සාමිනි, ඒ භික්ෂුහු සමගිය ලබා ඒ මහණහු ඇවැත් නො දැක්මෙහි නතනම් කලහ.

15. “සාමිනි, ඒ භික්ෂු තෙමේන් බොහෝ ඇසුපිරු තැන් ඇත්තේ ය. පුත්‍රණු කල නිකාය ඇත්තේ ය. ඛම්බර ය. විනයධර ය. මාතෘකාධර ය. පණ්ඩිත ය. ව්‍යක්ත ය. නුවණැත්තේ ය. ලජ්ජා ඇත්තේ ය. කුකුස් කරන්නේ ය. හිත්වෙහු කැමැත්තේ ය.

16. “සාමිනි, ඉක්බිති ඒ භික්ෂු තෙමේ දුටු පමණින් මිතුරු වූ ආයුෂ-යෙන් මිතුරු වූ භික්ෂුන් වෙත එලඹ ‘ඇවැත්ති, මෙය අනාපතති වේ. මෙය ඇවැත් නො වේ. ඇවැත් අවන් වූයෙම් නො වෙමි. ඇවැත්ව පැමිණියෙම් නො වෙමි. නතනම් නො කරණ ලද්දෙම් වෙමි. බැහැර කරණ ලද්දෙම් නො වෙමි. කොප්‍ය වූ සසුනට නො ගැලපෙන්නා වූ අධාර්මික කමියෙන් නතනම් කරණ ලද්දේ වෙමි. (එතෙසින්) ආයුෂමන්ත්‍ර මට ඛම්බියෙන් විනයයෙන් පසා වු’ යි මෙය කී ය.

17. “සාමිනි, ඒ භික්ෂු තෙමේ දුටු මිතුරු වූ දැඩි මිතුරු වූ පසා වූ භික්ෂුන් ලැබී ය.

18. ‘ඇවැත්ති, මෙය අනාපතති වේ. මෙය ඇවැත් නො වේ. ඇවැත්ව නො පැමිණියෙම් වෙමි. ඇවැත්ව පැමිණියේ නො වෙමි. බැහැර නො කරණ ලද්දේ වෙමි. බැහැර කරණ ලද්දෙම් නො වෙමි. කොප්‍ය වූ සසුනට නො ගැලපෙන්නා වූ අධාර්මිකකමියෙන් බැහැර කරණ ලද්දෙම් වෙමි. (එතෙසින්) ආයුෂමන්ත්‍ර මට ඛම්බියෙන් විනයයෙන් පසා වු’ යි දනවුවාසි දුටු මිතුරු වූ දැඩි මිතුරු වූ භික්ෂුන් වෙත ද දනයකු යැවී ය.

19. “අලභි බො සො හනෙන භික්ඛු ජානපදෙපි සඤ්චෙයි සමහනෙන භික්ඛු උනෙබ්.

20. “අඵ බො තෙ හනෙන උකඛිහනානුචහනකා භික්ඛු යෙන උකෙබ්පකා භික්ඛු තෙහුපසඞ්කමිංසු. උපසඞ්කමිංසා උකෙබ්පකෙ භික්ඛු එතදවොචුං: ‘ආපනති එසා ආචුසො. නෙසා ආපනති. අනාපනෙනා එසො භික්ඛු. නෙසො භික්ඛු ආපනෙනා. අනුකඛිහෙනා එසො භික්ඛු. නෙසො භික්ඛු උකඛිහෙනා. අධම්මිකෙන කමෙමන උකඛිහෙනා කුපෙපන අට්ඨානාරහෙනා’ ති.

21. “එචං වුචෙන තෙ හනෙන උකෙබ්පකා භික්ඛු උකඛිහනානුචහනකෙ භික්ඛු එතදවොචුං: ‘ආපනති එසා ආචුසො. නෙසා අනාපනති. ආපනෙනා එසො භික්ඛු. නෙසො භික්ඛු අනාපනෙනා. උකඛිහෙනා එසො භික්ඛු. නෙසො භික්ඛු අනුකඛිහෙනා. ධම්මිකෙන කමෙමන උකඛිහෙනා අකුපෙපන ඨානාරහෙන. මා බො කුමෙහ ආයසවනෙනා එතං උකඛිහනකං භික්ඛුං අනුචතතිත්ථ. අනුපරිචාරෙථා’ ති.

22. “එචමපි බො තෙ හනෙන උකඛිහනානුචහනකා භික්ඛු උකෙබ්පකෙහි භික්ඛුහි වුච්චමානා තථෙච තං උකඛිහනකං භික්ඛුං අනුචහනනති. අනුපරිචාරෙනති” ති.

23. අඵ බො හගමා “භිනෙනා භික්ඛුසඤ්ඤා, භිනෙනා භික්ඛුසඤ්ඤා”ති උට්ඨායසනා යෙන උකෙබ්පකා භික්ඛු තෙහුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිංසා පඤ්ඤනෙන ආසනෙ තිසිදි.

24. තිසර්ථ බො හගමා උකෙබ්පකෙ භික්ඛු එතදවොච: “මා බො කුමෙහ භික්ඛවෙ ‘පටිභාති නො. පටිභාති නො’ ති යසමිං චා තසමිං චා භික්ඛුං උකඛිපිතබ්බං මඤ්ඤිත්ථ.

25. ‘ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු ආපනතිං ආපනෙනා නොති. සො නසො ආපනතිසා අනාපනතිද්විභි නොති. අඤ්ඤෙ භික්ඛු තසො ආපනතිසා ආපනතිද්විභිනො නොනති.

26. “තෙ වෙ භික්ඛවෙ භික්ඛු තං භික්ඛුං එචං ජානනති. ‘අයං බො ආයසමා චුහුසසුතො ආගතාගමො ධම්මධරෙ විනයධරෙ මාතිකාධරෙ පඤ්ඤිතො වරතෙනා මෙධාචී ලජ්ජී කුකඤ්චවකො සිකඛාකාමො. සචෙ මයං ඉමං භික්ඛුං ආපනතියා අදස්සනෙ උකඛිපිස්සාම, න මයං ඉමිනා භික්ඛුනා සද්ධිං උපපාසථං කරිස්සාම, පීනා ඉමිනා භික්ඛුනා උපොසථං කරිස්සාම, හවිස්සති සඞ්ඝස්ස තතොතිද්දතං හඤ්ඤිනා කලහො විගහනො විචාදෙ සඞ්ඝභෙදෙ සඞ්ඝරාජී සඞ්ඝචච්චන්දානං සඞ්ඝනානාකරණ’ තති.

27. “තෙදගරුකෙහි භික්ඛවෙ භික්ඛුහි න සො භික්ඛු ආපනතියා අදස්සනෙ උකඛිපිතබ්බො.”

19. “සවාමීනි, ඒ භික්‍ෂු තෙමේ දනවුවාසි දුටුමිතුරු වූ දුකිමිතුරු වූ (තමහට) පක්‍ෂ වූ භික්‍ෂුන් ලැබී ය.

20. “සවාමීනි, ඉක්බිති ඒ උත්සෙපකභික්‍ෂුහු උත්සෙපක භික්‍ෂුන් වෙහ ගියහ. ගොස් ‘ඇවැත්නි, මෙය අනාපතනී වේ. මෙය ඇවැත් නො වේ. මේ භික්‍ෂු තෙමේ ඇවැත්ව නො පැමිණියේ වේ. මේ භික්‍ෂු තෙමේ පැමිණියේ නොවේ. මේ භික්‍ෂු තෙමේ බැහැර නො කරණ ලද්දේ ය. මේ භික්‍ෂු තෙමේ බැහැර කරණ ලද්දේ නො වේ. කොපය වූ සසුනට නො ගැලපෙන්නා වූ අධාර්මිකකමයෙන් බැහැර කරණ ලද්දේ වේ’ යි උත්සෙපකභික්‍ෂුන්ට මෙය කීහ.

21. “සවාමීනි, මෙසේ කී කල්හි ඒ උත්සෙපකභික්‍ෂුහු ‘ඇවැත්නි, මෙය ඇවැත් වේ. මෙය අනාපතනී නො වේ. මේ භික්‍ෂු තෙමේ ඇවැත්ව පැමිණියේ වේ. මේ භික්‍ෂු තෙමේ නො පැමිණියේ නොවේ. මේ භික්‍ෂු තෙමේ බැහැර කරණ ලද්දේ වේ. මේ භික්‍ෂු තෙමේ බැහැර නො කරණ ලද්දේ නො වේ. අකොපය වූ සසුනට ගැලපෙන්නා වූ ධාර්මික කමයෙන් බැහැර කරණ ලද්දේ වේ. ආයුෂමත්ති, තෙපි බැහැර කරණ ලද මේ මහණහුට අනුවභීඤ නො වටු. අනුගමනය නො කරවු’ යි උත්සෙපක-නුවභීකභික්‍ෂුන්ට කීහ.

22. “සවාමීනි, උත්සෙපකභික්‍ෂුන් විසින් මෙසේත් කියනු ලබන්නා වූ උත්සෙපකභික්‍ෂුහු උත්සෙපක වූ ඒ මහණ ඒ ලෙසින් ම පිරිවරන්”.

23. එකල්හි ගාග්‍රාවතුන් වහන්සේ “භික්‍ෂුසමස තෙමේ බිඳුනේ ය. භික්‍ෂුසමස තෙමේ බිඳුනේ ය” යි හුනස්තෙන් නැගිට උත්සෙපකභික්‍ෂුන් වෙත වැඩියේක. වැඩ පැණ වූ අසුතෙහි වැඩහුන් සේක.

24. වැඩහිදු ගාග්‍රාවතුන් වහන්සේ උත්සෙපකභික්‍ෂුන්ට මෙය වදාළ සේක: “මහණෙනි, තෙපි ‘අපට වැටහෙයි. අපට වැටහේ ය’ යි යම් ඒ කරුණෙක්හි මහණෙක් බැහැර කළ යුතු ය” යි තහමක් සලකවු.

25. “මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් ඇවැත්ව පැමිණියේ වේ. හෙතෙමේ ඒ ඇවැත් ඇවැත් නො වේ ය යි දැකුම් ඇත්තේ වේ. සෙසු භික්‍ෂුහු ඒ ඇවැත් ඇවැත් ය යි දැකුම් ඇත්තෝ වෙති.

26. “මහණෙනි, ඒ භික්‍ෂුහු ඒ මහණහු ගැණ “මේ ආයුෂමත් තෙමේ බොහෝ ඇසුපිරුනැත් ඇත්තේ ය. පුහුණු කළ නිකාය ඇත්තේ ය. ධර්ම-ධර ය. විනයධර ය. මාතෘකාධර ය. පණ්ඩිත ය. ව්‍යක්ත ය. නුවණැත්තේ ය. ලජ්‍ජා ඇත්තේ ය. කුකුළු කරන්නේ ය. හික්මෙනු කැමැත්තේ ය. අපි මේ මහණහු ඇවැත් නො දැක්මෙහි බැහැර කරන්නෙමු නම්, අපි මේ මහණහු සමග පොළොව නො කරන්නෙමු නම්, මේ මහණහු හැර පොතොය කරන්නෙමු නම්, ඒ හෙතුවෙන් සමසයාගේ ධර්මයක් කලහසක් විග්‍රහයක් විවාදයක් සමසයාගේ බිඳීමක් සමසයාගේ හෙදයට ඉරි වැටීමක් සමසයා වෙන් කිරීමක් සමසයාගේ වෙනස් බවක් වන්නේ ය යි දැනීන් ද ?”

27 මහණෙනි, බිඳීම බරපතල කොට සලකන භික්‍ෂුන් විසින් ඒ මහණ තෙමේ ඇවැත් නො දැක්මෙහි බැහැර නො කට යුතු ය.

28. “ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු ආපචන්දි. ආපචොනා හොති. ජො හස්සා ආපචන්දියා අනාපචන්දිට්ඨි හොති. අඤ්ඤො භික්ඛු නස්සා ආපචන්දියා ආපචන්දිට්ඨිනො හොනති.

29. “නෙ වෙ භික්ඛවෙ භික්ඛු තං භික්ඛුං ඵලං ජානන්ති: ‘අයං බො ආසස්මා ඛත්‍රස්සුතො ආගතාගමො ධම්මධරො විනයධරො මානිකාධරො පණ්ණිනො ව්‍යන්තො මෙධාවිනො ලජ්ජි කුක්කුච්චකො සිකුබාකාමො. සවෙ මයං ඉමං භික්ඛුං ආපචන්දියා අදස්සනෙ උක්ඛිපියස්සාම, න මයං ඉමිනා භික්ඛුනා සද්ධිං පචාරෙස්සාම. විනා ඉමිනා භික්ඛුනා පචාරෙස්සාම, න මයං ඉමිනා භික්ඛුනා සද්ධිං සඤ්ඤමමා කර්ඤ්ඤාම, විනා ඉමිනා භික්ඛුනා සඤ්ඤකමමං කර්ඤ්ඤාම, න මයං ඉමිනා භික්ඛුනා සද්ධිං ආසනෙ නිසීදිය්ඤාම, විනා ඉමිනා භික්ඛුනා ආසනෙ නිසීදිය්ඤාම, න මයං ඉමිනා භික්ඛුනා සද්ධිං යාගුපානෙ නිසීදිය්ඤාම, විනා ඉමිනා භික්ඛුනා යාගුපානෙ නිසීදිය්ඤාම, න මයං ඉමිනා භික්ඛුනා සද්ධිං නග්ගාග්ගෙ නිසීදිය්ඤාම, විනා ඉමිනා භික්ඛුනා ගභ්භාග්ගෙ නිසීදිය්ඤාම, න මයං ඉමිනා භික්ඛුනා සද්ධිං ඵකච්ඡන්තො වසිස්සාම, විනා ඉමිනා භික්ඛුනා ඵකච්ඡන්තෙ වසිස්සාම, න මයං ඉමිනා භික්ඛුනා සද්ධිං සථානුඤ්ඤා අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ඤලිකමමං සාමිච්ඡකමමං කර්ඤ්ඤාම, විනා ඉමිනා භික්ඛුනා සථානුඤ්ඤා අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ඤලිකමමං සාමිච්ඡකමමං කර්ඤ්ඤාම, භවිස්සති සඤ්ඤා නතොනිදනං හණ්ඨනං කලහො විග්ගනො විවාදෙ සඤ්ඤාගෙදෙ සඤ්ඤරාජී සඤ්ඤාවච්ඡානං සඤ්ඤානානාකරණ’න්ති.

30. “නෙදගරුකෙහි භික්ඛවෙ භික්ඛුහි න ජො භික්ඛු ආපචන්දියා අදස්සනෙ උක්ඛිපිතබ්බො” ති.

31. අථ බො නගවා උකෙඛපකානං භික්ඛුනං ඵතමන්ථං නාසිකා උට්ඨායාසනා යෙන උක්ඛිත්තානුචන්තකා භික්ඛු තෙනුපසඤ්ඤමි. උපසඤ්ඤාමිච්ඡා පඤ්ඤන්තො ආසනෙ නිසීදි.

32. නිසජ්ජ බො නගවා උක්ඛිත්තානුචන්තකෙ භික්ඛු ඵතදවොච: “මා බො කුමෙඤ භික්ඛවෙ ආපචන්දියා ආපචන්දියා ‘නමො ආපචනා. නමො ආපචනා’ ති ආපචන්දියා? න පටිකාතබ්බං මඤ්ඤිත්ථ.

33. “ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු ආපචන්දියා ආපචොනා හොති. ජො හස්සා ආපචන්දියා අනාපචන්දිට්ඨි හොති. අඤ්ඤො භික්ඛු නස්සා ආපචන්දියා ආපචන්දිට්ඨිනො හොනති.

34. “සො වෙ භික්ඛවෙ භික්ඛු තෙ භික්ඛුං ඵලං ජානන්ති: ‘ඉමෙ බො ආසස්මන්තො? ඛත්‍රස්සුතො ආගතාගමො ධම්මධරො විනයධරො මානිකාධරො පණ්ණිනො ව්‍යන්තො මෙධාවිනො ලජ්ජිනො කුක්කුච්චකො සිකුබාකාමො නාලං මමං වා කාරණා අඤ්ඤාසං වා කරණා ඡන්ද්‍ර දෙසා මොගා ගයා අගනිං ගතාගුං. සවෙ මං ඉමෙ භික්ඛු ආපචන්දියා අදස්සනෙ උක්ඛිපියස්සන්ති, න මයා සද්ධිං උපපාසථං කර්ඤ්ඤන්ති, විනා මයා උපොසථා කර්ඤ්ඤන්ති, භවිස්සති සඤ්ඤා නතොනිදනං හණ්ඨනං කලහො විග්ගනො විවාදෙ සඤ්ඤාගෙදෙ සඤ්ඤරාජී සඤ්ඤාවච්ඡානං සඤ්ඤානානාකරණ’න්ති.

1. “ආපචනා” මුජ සං 2. ‘අයස්සන්තො’ කාඨඪි.

28. “මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් ඇවතට පැමිණියේ වේ. හෙතෙමේ ඒ ඇවත ඇවැත් නොවෙයි යන දැකුම් ඇත්තේ වේ. සෙසු භික්ෂුහු ඒ ඇවත ඇවැත් ය යන ලබ්ධි ඇත්තෝ වෙත්.

29. “මහණෙනි, ඒ භික්ෂුහු ඒ මහණහු පිලිබද ව ‘මේ ආයුෂමත් හෙමේ බොහෝ ඇසුපිරිතැන් ඇත්තේ ය. පුහුණු කළ නිකාය ඇත්තේ ය. ධම්මිර ය. විනයධර ය. මාතෘකාධර ය. පණ්ණිත ය. ව්‍යාකත ය. නුවණැත්තේ ය. ලජ්ජා ඇත්තේ ය. කුකුස් කරන්නේ ය. හික්මෙනු කැමැත්තේ ය. අපි මේ මහණහු ඇවැත් නො දැක්මෙහි බැහැර කරන්නෙමු නම් අපි මේ මහණහු හා නො පවරන්නෙමු නම්, මේ මහණහු හැර පවරන්නෙමු නම්, අපි මේ මහණහු සමග සමාසකමී නො කරන්නෙමු නම්, මේ මහණහු හැර සමාසකමී කරන්නෙමු නම්, අපි මේ මහණහු සමග එක් අසුතෙහි නො හිඳින්නෙමු නම්, මේ මහණහු හැර අසුතෙහි හිඳින්නෙමු නම්, අපි මේ මහණහු සමග යාඥානසෙහි (කැඳ බිමට) නො හිඳින්නෙමු නම්, මේ මහණහු හැර කැඳ බිමට හිඳින්නෙමු නම්, අපි මේ මහණහු සමග බන්ධලෙහි නො හිඳින්නෙමු නම්, මේ මහණහු හැර බන්ධලෙහි හිඳින්නෙමු නම්, අපි මේ මහණ සමග එක් පියසි ඇති ගෙයි නො වසන්නෙමු නම්, මේ මහණහු හැර එක් පියසි ඇති ගෙයි වසන්නෙමු නම්; අපි මේ මහණහු සමග වැඩිමහල් පිලිවෙලට වැදීම නැතිවීම ඇඳිලි කිරීම සැලකිලි කිරීම (සුදුසු ගෞරවය) නො කරන්නෙමු නම්, මේ මහණ හැර වැඩිමහල් පිලිවෙලට වැදීම නැති වීම ඇඳිලි කිරීම සැලකිලි කිරීම කරන්නෙමු නම්, ඒ හෙතෙමන් සමාසයාගේ ඛබරයක් කලකයක් විග්‍රහයක් විවාදයක් සමාසනෙදයක් සමාසරාජියක් සමාසවච්ඡානයක් සමාසනානාකරණයක් වන්නේ ය’ යි මෙසේ දනිත් ද ?

30. “මහණෙනි, සමාසනෙදය බරපතල කොට සලකන භික්ෂුන් විසින් ඒ මහණ හෙමේ ඇවැත් නො දැක්මෙහි නගමක් බැහැර කළ යුතු” යි.

31. ඉක්බිති නාග්‍යවකුන් වහන්සේ උත්තේසපක භික්ෂුන්ට මේ කරුණ වදාල හුනත්තෙන් නැගිට උත්තේසනානුවචීක භික්ෂුන් වෙත වැඩි සේක. වැඩි පැණවූ අසුතෙහි හුන්සේක.

32. වැඩිහිඳ නාග්‍යවකුන් වහන්සේ උත්තේසනානුවචීක භික්ෂුන්ට මෙය වදාල සේක: “මහණෙනි, තෙපි ඇවැතට පැමිණ ‘තො පැමිණියමෝ වෙමු. පැමිණියමෝ නො වෙමු’ යි ඇවැතට පිලියම් තො කට යුතු ය යි සැලකුවහුයා.

33. “මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් හෙමේ ඇවැතට පැමිණියේ වේ. හෙතෙමේ ඒ ඇවැත ඇවැත් නො වෙයි යන ලබ්ධි ඇත්තේ වේ. සෙසු භික්ෂුහු ඒ ඇවැත ඇවැත් ය යන ලබ්ධි ඇත්තෝ වෙති.

34. “මහණෙනි, ඒ මහණහෙමේ ඒ මහණන් ගැණ ‘මේ ආයුෂමත්හු බොහෝ ඇසුපිරිතැන් ඇත්තාහ. පුහුණු වූ නිකාය ඇත්තාහ. ධම්මිරයන. විනයධරයන. මාතෘකාධරයන. පණ්ණිතයන. ව්‍යාකතයන. නුවණැත්තාහ. ලජ්ජා ඇත්තාහ. කුකුස් කරන්නාහ. හික්මෙනු කැමැත්තාහ. මා තිසා හෝ අනුන් තිසා හෝ ඡන්දයෙන් හෝ දොෂයෙන් හෝ මොහයෙන් හෝ බියෙන් හෝ අගනියට යන්ට සුදුසු නො වෙත්. මේ භික්ෂුහු මා ඇවැත් නො දැක්මෙහි බැහැර කරන්නාහු නම්, මා හා පොහොය නො කරන්නාහු නම්, මා හැර පොහොය කරන්නාහු නම්, ඒ හෙතෙමන් සමාසයාගේ ඛබරයක් කලකයක් විග්‍රහයක් විවාදයක් සමාසනෙදයක් සමාසරාජියක් සමාසවච්ඡානයක් සමාසනානාකරණයක් වන්නේ ය යි මෙසේ දනී ද ?

35. “හෙදගරුකෙන භික්ඛළෙ භික්ඛුනා පරෙසමපී සද්ධාය¹ සා ආපනති දෙසෙතඛබ්බා.

36. “ඉධ පන භික්ඛළෙ භික්ඛු ආපනතීං ආපනෙනා හොති, සො නසො ආපනතීයා අනාපනතීදිට්ඨි හොති. අඤ්ඤා භික්ඛු නසො ආපනතීයා ආපනතීදිට්ඨිනො නොනතී.

37. “සො චෙ භික්ඛළෙ, භික්ඛු තෙ භික්ඛු ඵලං ජානාතී: ‘ඉමෙ බො ආසස්මනතා චුක්ඛස්සනා, ආගතාගමා, ධම්මධාරා, විනයධාරා, මානිකාධාරා, පණ්ඩිතා, ව්‍යග්ගතා, මෙධාවිනො, උජ්ජිනො, කුක්ඛුච්චකා, සිකඛාකාමා, නාලං මමා චා කාරණා අඤ්ඤාසංචා කාරණා ඡද්ද, දෙසාමොහා භයා අගතිං ගතත්ථා. සචෙ මං ඉමෙ භික්ඛු ආපනතීයා අදස්සනෙ උක්ඛිට්ඨස්සනති, න මයා සද්ධිං පචාරෙස්සනති, විනා මයා පචාරෙස්සනති, න මයා සද්ධිං සම්ඝ-කමමං කරිස්සනති, විනා මයා සම්ඝකමමං කරිස්සනති, න මයා සද්ධිං ආසනෙ නිසීදිස්සනති, විනා මයා ආසනෙ නිසීදිස්සනති, න මයා සද්ධිං යාගුපානෙ නිසීදිස්සනති, විනා මයා යාගුපානෙ නිසීදිස්සනති, න මයා සද්ධිං භත්තගෙන නිසීදිස්සනති, විනා මයා භත්තගෙන නිසීදිස්සනති, න මයා සද්ධිං ඵකච්ඡනෙන වසිස්සනති, විනා මයා ඵකච්ඡනෙන වසිස්සනති, න මයා සද්ධිං යථාචුක්ඛිං අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ඤලිකමමං සාමීචිකමමං කරිස්සනති, විනා මයා යථාචුක්ඛිං අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ඤලිකමමං සාමීචිකමමං කරිස්සනති, හවස්සති සම්ඝස්ස නානොතිද්දනං හණ්ඩකං කලුතො වීඛගතො විවාදෙ, සම්ඝනෙදෙ, සම්ඝරාජී සම්ඝචච්ඡානං සම්ඝ-නානාකරණ’ නති,

38. “හෙදගරුකෙන භික්ඛළෙ, භික්ඛුනා පරෙසමපී සද්ධාය සා ආපනති දෙසෙතඛබ්බා” තී.

39. අථ බො භගවා උක්ඛිභතානුච්ඡාහකානා භික්ඛුනං ඵකමිත්ථං ගාසිත්ථා උට්ඨායාසතා පකකම්.

40. තෙන බො පන සමයෙන උක්ඛිභතානුච්ඡාහකා භික්ඛු නතෙත්ථ අනොසිමාය උපොසථං කරොනති. සම්ඝකමමං කරොනති.

41. උකෙඛපකා පන භික්ඛු නිසීදිමං ගනත්ථා උපොසථං කරොනති. සම්ඝකමමං කරොනති.

42. අථ බො අඤ්ඤාතරො උකෙඛපකො භික්ඛු යෙන භගවා තෙනුප-සඛකම්. උපසඛකමිත්ථා භගවනතං අභිවාදෙත්ථා ඵකමිත්තං නිසීදී. ඵකමිත්තං නිසීදෙනො බො සො භික්ඛු භගවනතං ඵතදවොච: “ඵතෙ භතෙන, උක්ඛිභතානුච්ඡාහකා භික්ඛු නතෙත්ථ අනොසිමාය උපොසථං කරොනති. සම්ඝකමමං කරොනති. මයා පන හතොක, උකෙඛපකා භික්ඛු නිසීදිමං ගනත්ථා උපොසථං කරොමි. සම්ඝකමමං කරොමා” තී.

43. “තෙ චෙ භික්ඛු, උක්ඛිභතානුච්ඡාහකා භික්ඛු නතෙත්ථ අනොසි-මාය උපොසථං කරිස්සනති, සම්ඝකමමං කරිස්සනති, යථා මයා ඤ්ඤති ච අනුසාවණං ච පඤ්ඤානතා, තෙසං භාති කමමාති ධම්මකාතී² හවිස්සනති අනුප්පාති ධානාරතාති. කුමෙහ චෙ භික්ඛු උකෙඛපකා භික්ඛු නතෙත්ථ අනොසිමාය උපොසථං කරිස්සථ, සම්ඝකමමං කරිස්සථ, යථා මයා ඤ්ඤති අනුසාවණං ච පඤ්ඤානතා, කුමොකමිථ භාති කමමාති ධම්මකාති හවිස්සනති අනුප්පාති ධානාරතාති. තං කීස්ස හෙතු? නානාසංචාසකා ඵතෙ³ භික්ඛු කුමෙහති, කුමෙහ ඵ තෙහි නානාසංචාසකා.

1. “සද්ධාය” P.T.S. 2 “ධම්මකාති සමමාති” ම ඡ සං. 3. “තෙ” සි.

35. “මහණෙනි, බිදීම බරපතල කොට සලකන මහණහු විසින් අනුන් පිළිබඳ විචාරයෙන් ද ඒ ඇවැත දෙසිය යුතු ය”

36. “මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙවේ ඇවැතට පැමිණියේ වේ. හෙතෙවේ ඒ ඇවැත ඇවැත් නො වෙසන ලබ්ධි ඇත්තේ වේ. සෙසු හිඤ්ඤ හු ඒ ඇවැත ඇවැත් ය යන ලබ්ධි ඇත්තෝ වෙත්.

37. “මහණෙනි, ඒ මහණ වෙමේ ඒ මහණන් ගැණ ‘මේ ආයුෂමත්තු බොහෝ ඇසුපිරිකැන් ඇත්තාහ. පුත්‍රණු කළ නිකාය ඇත්තාහ. ධර්මබරයන. විනයබරයන. මාතෘකාබරයන. පණ්ණිතයන. ව්‍යඤ්ඤයන. නුවණැත්තාහ. ලජ්ජා ඇත්තාහ. කුකුළු කරන්නාහ. හික්මෙන්නට කැමැත්තාහ. මා නිසා හෝ අනුන් නිසා හෝ ජනපදයන් හෝ දේවතයන් හෝ මොහයන් හෝ හයෙන් හෝ අගනියට යන්ට සුදුසු නො වෙත්. මේ හිඤ්ඤ මා ඇවැත් නො දැක්මෙහි බැහැර කරන්නාහු නම්, මා සමග නො පවරන්නාහු නම්, මා හැර පවරන්නාහු නම්, මා සමග සමසකමී නො කරන්නාහු නම්, මා හැර සමසකමී කරන්නාහු නම්, මා සමග එක් ආසනයෙහි නො හිඳින්නාහු නම්, මා හැර ආසනයෙහි හිඳින්නාහු නම්, මා සමග යාගු-පානයෙහි නො හිඳින්නාහු නම්, මා හැර යාගුපානයෙහි හිඳින්නාහු නම්, මා සමග බත්තලෙහි නො හිඳින්නාහු නම්, මා හැර බත්තලෙහි හිඳින්නාහු නම්, මා සමග එක් පියසි ඇති ගෙසි නො වසන්නාහු නම්, මා හැර එක් පියසි ඇති ගෙසි වසන්නාහු නම්, මා සමග වැහිමකලු පිළිවෙලට වැදීම නැතිසිටීම ඇදිලිකිරීම සැලකිලිකිරීම නො කරන්නාහු නම්, මා හැර වැහිමකලු පිළිවෙලට වැදීම නැතිසිටීම ඇදිලිකිරීම සැලකිලිකිරීම කරන්නාහු නම්, ඒ තෙතුවෙන් සමසකයෝ ඛබරයක් කලනයක් විග්‍රහයක් විවාදයක් සමසතෙදයක් සමසරාජියක් සමසවචන්ද්‍රානයක් සමසනානා-කරණයක් වන්නේ ය’ යි දනී ද ?

38. “මහණෙනි, බිදීම බරපතල කොට සලකන මහණහු විසින් අනුන් පිළිබඳ විචාරයෙන් ද ඒ ඇවැත දෙසිය යුතු’ යි.

39. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උත්තේජ්ජානුවහිකතිඤ්ඤන්ට මේ කරුණ වදාරා හුනස්තෙන් නැගිට වැඬි සේක.

40. එකල්හි උත්තේජ්ජානුවහිකතිඤ්ඤ ඵහි සීමාව තුළ ම පොහොය කෙරෙත්. සමසකමී කෙරෙත්.

41. උත්තේජ්ජානුවහිකතිඤ්ඤ සීමාවෙන් බැහැරට ගොස් පොහොය කෙරෙත්. සමසකමී කෙරෙත්.

42. එකල්හි එක්තරා උත්තේජ්ජානුවහිකතිඤ්ඤ මු මහණෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ගියේ ය. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්තේ ය. පසෙක හුන් ඒ මහණ තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සචම්නි, මේ උත්තේජ්ජානුවහිකතිඤ්ඤ ඵහි ම සීමාව තුළ පොහොය කරත්. සමසකමී කරත්. සචම්නි, උත්තේජ්ජානුවහිකතිඤ්ඤ මු අපි සීමාවෙන් බැහැරට ගොස් පොහොය කරමු. සමසකමී කරමු” යි මෙය සැල කළේ ය.

43. “මහණ, ඒ උත්තේජ්ජානුවහිකතිඤ්ඤ ඵහි ම සීමාව තුළ මා විසින් පැණ වූ ඤාතියග් අනුසාවණයග් යම් සේ ද, (එසේ) පොහොය කරත්-නාහු නම්, සමසකමී කරන්නාහු නම්, ඔවුන්ගේ ඒ කමියෝ අකොප්‍ය ද සසුනට සුදුසු ද ධර්මික ද වෙති. මහණ, තෙපි උත්තේජ්ජානුවහිකතිඤ්ඤ ඵහි ම සීමාව තුළ මා පැණ වූ ඤාතියග් අනුසාවණයග් පරිදි පොහොය කරන්නාහු නම්, සමසකමී කරන්නාහු නම්, තොපගේ ද ඒ කමියෝ අකොප්‍ය ද සසුනට සුදුසු ද ධර්මික ද වෙති. නිනම් හෙතුවකින් ද ? යන්: ඒ හිඤ්ඤ තොප හා තාතාසාවාසක වෙති. තෙපි ද ඔවුන් හා තාතාසාවාසක වටු. (එහෙයිනි.)

44. “දොමා භීකඛු, නානාසංවාසකභුමියො: අනන්තා වා අනන්තා නානාසංවාසකං කරොති, සමග්ගො වා නං සමෙසා උක්ඛිත්තා අදස්සතෙ වා අප්පට්ඨකමෙම වා අප්පට්ඨිස්සග්ගෙ වා, ඉමා බො භීකඛු, දො නානා-සංවාසකභුමියො.

45. “දොමා භීකඛු, සමානසංවාසකභුමියො: අනන්තා වා අනන්තා සමානසංවාසකං කරොති, සමග්ගො වා නං සමෙසා උක්ඛිත්තා ඔසාරෙති අදස්සතෙ වා අප්පට්ඨකමෙම වා අප්පට්ඨිස්සග්ගෙ වා, ඉමා බො භීකඛු, දො සමානසංවාසකභුමියො” ති.

46. තෙන බො පන සමයෙන භීකඛු භතතග්ගෙ අනන්තරසරෙ භණ්ඩනජාතා කලගජාතා විවාදපනනා අඤ්ඤමඤ්ඤං අනනුලොමිකං කායකමමං චචීකමමං උපදංසෙසානති. හත්ථරාමාසං කරොනති. මනුසා උජ්ඣායනති සීයනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම සමණා සකාපුත්තියා භතතග්ගෙ අනන්තරසරෙ භණ්ඩනජාතා කලගජාතා විවාදපනනා අඤ්ඤමඤ්ඤං අනනුලොමිකං කායකමමං චචීකමමං උපදංසෙසානති. හත්ථරාමාසං කරිස්සනති” ති. අස්සොපුං බො භීකඛු තෙසං මනුසානං උජ්ඣායනානං සීයනානං විපාවෙනානං. යෙ තෙ භීකඛු අපට්ඨජා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති සීයනති විපාවෙනති “කථං හි නාම භීකඛු භතතග්ගෙ අනන්තරසරෙ භණ්ඩනජාතා කලගජාතා විවාදපනනා අඤ්ඤමඤ්ඤං අනනුලොමිකං කායකමමං චචීකමමං උපදංසෙසානති? හත්ථරාමාසං කරිස්සනති!” ති.

47. අථ බො තෙ භීකඛු භගවතො ඵතමස්සං ආරොචෙපුං: “සච්චං කීර භීකඛවෙ,” -පෙ- “සච්චං භගවා” -පෙ- විගරහිත්වා ධම්මං කථං භත්වා භීකඛු ආමනෙතාසී: “හිනෙත භීකඛවෙ, සමෙස අධම්මියමානෙ¹ අසමෙමාදිකාය වනනමානාය² ඵතනාවතා න අඤ්ඤමඤ්ඤං අනනුලොමිකං කායකමමං චචීකමමං උපදංසෙසාම, හත්ථරාමාසං කරිස්සාමා” ති. ආසතෙ නිසීදිතබ්බං, හිනෙත භීකඛවෙ, සමෙස ධම්මියමානෙ සමෙමාදිකාය වනනමානාය ආසනනනරිකාය නිසීදිතබ්බ” ති.

48. තෙන බො පන සමයෙන භීකඛු සමසමජේඛි භණ්ඩනජාතා කලගජාතා විවාදපනනා අඤ්ඤමඤ්ඤං මුඛසනතිහි විතුදනනා විහරනති. තෙ න සකෙකානති නං අභිකරණං වුපසමෙතුං. අථ බො අඤ්ඤනරො භීකඛු යෙන භගවා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා භගවනනං අභිවාදෙත්වා ඵකමනනං අච්චාසී. ඵකමනනං සීතනා බො සො භීකඛු භගවනනං ඵතදචොවා: “ඉධ හනෙතා, භීකඛු සමසමජේඛි භණ්ඩනජාතා කලගජාතා විවාදපනනා අඤ්ඤමඤ්ඤං මුඛසනතිහි විතුදනනා විහරනති. තෙ න සකෙකානති නං අභිකරණං වුපසමෙතුං. සාධු හනෙතා භගවා යෙන තෙ භීකඛු තෙනුපසඛකමිතු අනුකමපා උපාදාසා” ති. අභිවාසෙසී භගවා තුණ්භිතාවෙන.

1. “අධම්මියමානො” මජ්ඣ. 2. “අසමෙමාදිකා වනනමානායාති - අසමෙමාදිකාය වනනමානාය; අයමම වා පාඨයා” ඉති අධිකථායං දිස්සතෙ.

44. “මහණ, තානාසංවාසකභූමි දෙකෙකි: තෙමේ හෝ තමා තානා-සංවාසක කරයි. සමගි වූ සඛ්ඤ තෙමේ ඇවැත් නො දැක්මෙහි හෝ ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි හෝ ලාමක මිසද්වු අත් නො හැරීමෙහි හෝ ඔහු බැහැර කෙරේ යනුයි. මහණ, මේ තානාසංවාසකභූමි දෙක ය.

45. “මහණ, සමානසංවාසකභූමි දෙකෙකි: තෙමේ හෝ තමන් සමාන-සංවාසක කෙරෙයි. සමගි වූ සඛ්ඤ තෙමේ හෝ ඇවැත් නො දැක්මෙහි හෝ ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි හෝ ලාමක මිසද්වු අත් නො හැරීමෙහි හෝ බැහැර කරණ ලද්දහු ඇතුළත් කෙරේ යනුයි. මහණ, මේ සමානසංවාසකභූමි දෙක ය” යි.

46. එකල්හි භික්ෂුහු බන්තලෙහි ද ඇතුලු ගමිහි ද හටගත් ඔබර ඇත්තෝ හටගත් කලහ ඇත්තෝ විවාදයට පැමිණියෝ ඔවුනොවුන්ට නො සුදුසු වූ කායකම් වාක්‍යකම් දක්වත්. අතින් ගසා ගණිත්. එකල්හි මිනිස්සු “කෙසේ නම් ශ්‍රමණශාසනයාදායියෝ බන්තලෙහි ඇතුලුගමෙහි හටගත් ඔබර ඇත්තෝ හටගත් කලහ ඇත්තෝ විවාදයට පැමිණියෝ ඔවුනො-වුන්ට නො සුදුසු වූ කායකම් වාක්‍යකම් දක්වත් ද? අතින් ගසා ගණිත්ද” යි අවමන් කෙරෙත්. තිත්තු කෙරෙත්. දෙස් කියත්. භික්ෂුහු අවමන් කරණ නිත්ද කරණ දෙස් කියන ඒ මිනිසුන්ගේ කතාව ඇසුහ. අලොච්ඡ වූ යම් ඒ භික්ෂුහු වෙත් ද, ඔහු “කෙසේ නම් භික්ෂුහු බන්තලෙහි ඇතුලුගමෙහි හටගත් ඔබර ඇත්තෝ හටගත් කලහ ඇත්තෝ විවාදයට පැමිණියෝ ඔවුනොවුන්ට නො සුදුසු වූ කායකම් වාක්‍යකම් දක්වත් ද? අතින් ගසා ගණිත් ද” යි අවමන් කෙරෙත්. තිත්ද කෙරෙත්. දෙස් කියත්.

47. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, සැබෑ ද?” -පෙ - “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, සැබෑ ය” -පෙ- ගර්භා දූතාමි කතා කොට භික්ෂුන් අමතා “මහණෙනි, සඛ්ඤා බිදුනු කල්හි අධිකම් කරණ කල්හි නො සතුට උපදවන ක්‍රියා කරණ කල්හි (සතුටු නො විය හැකි කතා පවත්නා කල්හි) ‘මෙපමණකින් ඔවුනොවුන්ට අනුලොමී නො වූ කායකම් වාක්‍යකම් නො දක්වන්නෙමු. අතින් ගසා නො ගත්තෙමු’ යි සමීප ආසනනයෙහි නො හිඳිය යුතු ය. මහණෙනි, සඛ්ඤා බිදුනු කල්හි බමකම් කරණ කල්හි සතුටු විය හැකි කතා පවත්නා කල්හි අසුනක් තැර හිඳිය යුතු ය” යි වදාළ සේක.

48. එකල්හි භික්ෂුහු සහමාද හටගත් ඔබර ඇත්තාහු හටගත් කලහ ඇත්තාහු විවාදයට පැමිණියාහු ඔවුනොවුන්ට මුචසැන්වලින් (වචන නැමැති අඩසට්චලින්) විදමින් වෙසෙත්. ඔහු ඒ අධිකරණය සන්සිද්ධීමට නො නැතිවෙත්. ඒ අධර එක්තරා මහණෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ගියේ ය. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක සිටියේ ය. පසෙක සිටියා වූ ඒ මහණ තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සවාමීනි, මෙහි භික්ෂුහු සහ මාද හටගත් ඔබර ඇත්තාහු හටගත් කලහ ඇත්තාහු විවාදයට පැමිණියාහු ඔවුනොවුන්ට මුචසැන්වලින් විදමින් වෙසෙත්. ඔහු ඒ අධිකරණය සන්සිද්ධීමට නො හැකි වෙත්. සවාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනුකම්පා උපදවා ඒ භික්ෂුන් වෙතට වහින සේත් නම්, මැනවැ” යි සැල කළේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුණ්ණිභාවයෙන් (ඵය) ඉවසා වදාළ සේක.

49. අපි බො භගවා යෙන තෙ භික්ඛු හෙහුපසඛකම්, උපඛකම්චා පඤ්ඤතෙත ආසිතෙ තිසීදී, තිසරු බො භගවා තෙ භික්ඛු එතදවොච: “අලං භික්ඛවෙ, මා භණ්ඨතං. මා කලතං. මා විගහං. මා විවාද” නති. එවං චුතො අඤ්ඤතරො අබම්මවාදී භික්ඛු භගවන්තං එතදවොච: “ආගමෙහු භනොත, භගවා ධම්මසසාමී. අපොසස්සකෙකා භනොත, භගවා දිට්ඨධම්මසුඛම්භාරං අනුයුතො විතරදු. මයමෙතෙත භණ්ඨතෙන කලහෙන විගහෙන විවාදෙන පඤ්ඤයිසාමා” තී. උතීයමපී බො භගවා තෙ භික්ඛු එතදවොච: “අලං භික්ඛවෙ, මා භණ්ඨතං. මා කලතං. මා විගහං. මා විවාද” නති. උතීයමපී බො සො අබම්මවාදී භික්ඛු භගවන්තං එතදවොච. “ආගමෙහු භනොත, භගවා ධම්මසසාමී. අපොසස්සකෙකා භනොත භගවා දිට්ඨධම්මසුඛම්භාරං අනුයුතො විතරදු. මයමෙතෙත භණ්ඨතෙන කලහෙන විගහෙන විවාදෙන පඤ්ඤයිසාමා” තී.

50. අපි බො භගවා භික්ඛු ආමන්තසී: “භුහුච්චබ්බං භික්ඛවෙ, බාණ්ණසීයං බ්‍රහ්මදන්තො තාම කාසිරාජා අහොසී අසේසා මහඥතො මහානොගො මහබ්බලො මහාවාහතො මහාවිජ්ජො පරිපුණ්ණ කොසකොට්ඨාගාරො.

51. “දීසීති තාම කොසලරාජා අහොසී දුට්ඨො අප්පබ්බො අප්පනොගො අප්පබ්බලො අප්පවාහතො අප්පවිජ්ජො අපරිපුණ්ණකොසකොට්ඨාගාරො.

52. “අපි බො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදන්තො කාසිරාජා චතුරසීතිං සෙනං සන්තයතිචා දීසීති- කොසලරාජ.තා අබ්බුය්‍යාසී.

53. “අසොසාසී බො භික්ඛවෙ, දීසීති කොසලරාජා ‘බ්‍රහ්මදන්තො නිරකාසිරාජා චතුරසීතිං සෙනං සන්තයතිචා මමං අබ්බුය්‍යාතො’ තී.

54. “අපි බො භික්ඛවෙ, දීසීතිසා කොසලරාජොඤ්ඤ ඒතදන්තො: ‘බ්‍රහ්මදන්තො බො කාසිරාජා අසේසා මහඥතො මහානොගො මහබ්බලො මහාවාහතො මහාවිජ්ජො පරිපුණ්ණකොසකොට්ඨාගාරො. අනම්පනමති දුට්ඨො අප්පබ්බො අප්පනොගො අප්පබ්බලො අප්පවාහතො අප්පවිජ්ජො අපරිපුණ්ණකොසකොට්ඨාගාරො. නාහං පටිබ්බලො බ්‍රහ්මදන්තෙන කාසිරාජොඤ්ඤ ඒකසඤ්ඤාමපී සතිදු. යහනුනානං පටිගච්චෙච නගරමහා නිප්පතෙය්‍ය’ නති.

55. “අපි බො භික්ඛවෙ, දීසීති කොසලරාජා මනෙසිං ආදාය පටිගච්චෙච නගරමහා නිප්පතී.

56. “අපි බො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදන්තො කාසිරාජා දීසීතිසා කොසලරාජොඤ්ඤ බලං ච මානනං ච ජනපදං ච කොසං ච කොට්ඨාගාරං ච අභිවිජ්ඣ අභිබ්බවිසී.¹

49. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ භික්ෂුන් වෙත වැඩිසේක. වැඩි පැණවූ අසුනෙහි වැඩි හුන් සේක. වැඩිහිඳ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ භික්ෂුන්ට ‘මහණෙනි, කම් නැත. ඩබර නො කරවු. කලහ නො කරවු. විග්‍රහ (විරුද්ධග්‍රහණ) නො කරවු. විවාද නො කරවු’ යි වදාළසේක. මෙසේ වදාළ කල්හි එක්තරා අධිමිවාදී මහණෙක් තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ‘සාමිනි, ධම්මාමි වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ (නිසි කල් එන තෙක්) ඉවසා වදාරණ සේක්වා. සාමිනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උත්සාහ රහිත ව මෙලොව සුවපහසුවෙහි එක්වන් යෙදී වසන සේක්වා. අපි මේ ඩබරයෙන් කලහයෙන් විග්‍රහයෙන් විවාදයෙන් ප්‍රකට වන්නෙමු’ යි දන්වා සිටියේ ය. දෙවනු ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ‘මහණෙනි, කම් නැත. ඩබර නො කරවු. කලහ නො කරවු. විග්‍රහ නො කරවු. විවාද නො කරවු’ යි වදාළ සේක. දෙවනු ද ඒ අධිමිවාදී මහණ තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ‘සාමිනි, ධම්මාමි වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඉවසා වදාරණ සේක්වා. සාමිනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උත්සාහ රහිත ව මෙලොව සුවපහසුවෙහි එක්වන් යෙදී වසන සේක්වා. අපි මේ ඩබරයෙන් මේ කලහයෙන් මේ විග්‍රහයෙන් මේ විවාදයෙන් ප්‍රකට වන්නෙමු’ යි සැලකෙලේ ය.

50. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුන් ඇමතුවුසේක: ‘මහණෙනි, පෙර බරණැස් නුවර ධනයෙන් සමාදාය වූ නිදන්ගත මහත් ධන ඇති මහත් උපහොග පරිනොගසමපත් ඇති මහත් බල ඇති මහත් වාහන ඇති මහත් රට ඇති පිරිපුන් කොටුගල් ඇති බ්‍රහ්මදහන නම් කසිරජේක් විය.

51. ‘එසේම දිළිඳු වූ සච්ඡ්‍ර ධන ඇති සච්ඡ්‍ර උපහොග පරිනොග සමපත් ඇති සච්ඡ්‍ර බල ඇති සච්ඡ්‍ර වාහන ඇති සච්ඡ්‍ර වූ රට ඇති හිස් වූ කොටුගල් ඇති දිසිති නම් කොසොල් රජෙක් විය.

52. ‘මහණෙනි, එකල්හි බ්‍රහ්මදහන කසිරජ තෙමේ සිටුරහසෙන් සන්නාදාය කොට (සුදට සරසා ගෙණ) දිසිති කොසොල් රජු කුරා සුද පිණිස ගියේ ය.

53. ‘දිසිතිකොසොල් රජතෙමේ බ්‍රහ්මදහනකසිරජ තෙමේ සිටුරහසෙන් සරසා ගෙණ මා වෙත සුද පිණිස එන්නේ ල’ යි ඇහී ය.

54. ‘මහණෙනි, එකල්හි දිසිති කොසොල් රජුට ‘බ්‍රහ්මදහනකසිරජ තෙමේ ධනයෙන් සමාදාය ය. නිදන්ගත මහත් ධන ඇත්තේ ය. මහත් උපහොග පරිනොගසමපත් ඇත්තේ ය. මහත්බල ඇත්තේ ය. මහත් වාහන ඇත්තේ ය. මහත් රට ඇත්තේ ය. පරිපුණ්ණකොසොලොගාර ඇත්තේ ය. මම දිළිඳු වෙමි. සච්ඡ්‍ර ධන ඇත්තෙමි. සච්ඡ්‍ර උපහොග-පරිනොගසමපත් ඇත්තෙමි වෙමි. සච්ඡ්‍ර බල ඇත්තෙමි වෙමි. සච්ඡ්‍ර වාහන ඇත්තෙමි වෙමි. සච්ඡ්‍ර රට ඇත්තෙමි වෙමි. අපරිපුණ්ණකොසොලොගාර ඇත්තේ වෙමි. එහෙයින් මම බ්‍රහ්මදහනකසිරජුගෙන් එක සුදපහරකුත් ඉවසන්නට අපොහොසත් වෙමි. මම පලමු කොට ම නුවරින් නික්ම යන්නෙමි නම්, යෙනෙකා’ යි සිත් විය.

55. ‘මහණෙනි, ඉක්බිති දිසිතිකොසොල් රජ තෙමේ මෙතෙසිය ගෙණ කලින් ම නුවරින් නික්ම ගියේ ය.

56. ‘මහණෙනි, ඉන් පසු බ්‍රහ්මදහනකසිරජ තෙමේ දිසිතිකොසොල් රජුගේ සෙනාව ද මහාන ද ජනපදය ද බිනාගාරය ද බාහාගාරය ද දිනාගෙණ විසී ය.

57. අථ ඛො භික්ඛවෙ, දීඝිනී කොසලරාජා යපජාපතීකො යෙන බාරාණසී තෙන පක්කාමි. අනුපුබ්බෙන යෙන බාරාණසී නදවසරි. නත්තු සුදං භික්ඛවෙ, දීඝිනී කොසලරාජා යපජාපතීකො බාරාණසීයං අඤ්ඤාතරසමිං පච්චන්තිමෙ මිකාසෙ කුම්භාකාරනීවෙසනෙ අඤ්ඤාතකාවෙසෙන පරිබ්ඛාජක- ව්ජනෙනන පටිවසති.

58. අථ ඛො භික්ඛවෙ, දීඝිනිය්ස කොසලරඤ්ඤා මහෙසී න වීරසොච ගබ්භිනී අතොසී. නය්සා ඵචරුපො දෙහළො උප්පනොනා හොති¹: ඉච්ඡති සුරියස්ස උග්ගමනකාලෙ වතුරබ්බිතීං සෙනා සන්නඬං වමමිතං² සුභුමියං³ සීතං පසසිතුං, බග්ගානඤ්ච ඛොපනං⁴ පාතුං.

59. අථ ඛො භික්ඛවෙ, දීඝිනිය්ස කොසලරඤ්ඤා මහෙසී දීඝිනීං කොසලරාජානං ඵනදවොච: “ගබ්භීනීමහි දෙව, නය්සා මෙ ඵචරුපො දෙහළො උප්පනොනා: ඉච්ඡාමි සුරියස්ස උග්ගමනකාලෙ වතුරබ්බිතීං සෙනා සන්නඬං වමමිතං සුභුමියං සීතං පසසිතුං, බග්ගානඤ්ච ඛොපනං පාතු” නති. “කුතො දෙවී, අමානං දුග්ගනානං වතුරබ්බිතී සෙනා සන්නඬං වමමිතා සුභුමියං සීතා. බග්ගානඤ්ච ඛොපන” නති⁵. “සවාහං දෙව, න ලභියාමි, මරියාමි” තී.

60. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදත්තාස්ස⁶ කාසිරඤ්ඤා පුරොභිතො බ්‍රාහ්මණො දීඝිනිය්ස කොසලරඤ්ඤා සතායො හොති.

61. අථ ඛො භික්ඛවෙ, දීඝිනී කොසලරාජා යෙන බ්‍රහ්මදත්තාස්ස කාසිරඤ්ඤා පුරොභිතො බ්‍රාහ්මණො තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිතො බ්‍රහ්මදත්තාස්ස කාසිරඤ්ඤා පුරොභිතං බ්‍රාහ්මණං ඵනදවොච: “සබ්බී” තෙ සමම ගබ්භිනී. නය්සා ඵචරුපො දෙහළො උප්පනොනා: ඉච්ඡති සුරියස්ස උග්ගමනකාලෙ වතුරබ්බිතීං සෙනා සන්නඬං වමමිතං සුභුමියං සීතං පසසිතුං, බග්ගානඤ්ච ඛොපනං පාතු” නති. “තෙන භී දෙව, මයමපි දෙවං පසසාමා” තී.

62. අථ ඛො භික්ඛවෙ, දීඝිනිය්ස කොසලරඤ්ඤා මහෙසී යෙන බ්‍රහ්මදත්තාස්ස කාසිරඤ්ඤා පුරොභිතො බ්‍රාහ්මණො තෙනුපසඞ්කමි. අදදසා ඛො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදත්තාස්ස කාසිරඤ්ඤා පුරොභිතො බ්‍රාහ්මණො දීඝිනිය්ස කොසලරඤ්ඤා මහෙසීං දුරතොච ආගච්ඡන්ති. දීඝවාන උට්ඨායාසනා ඵකංසං උත්තරාසඞ්ගං කරිත්වා යෙන දීඝිනිය්ස කොසලරඤ්ඤා මහෙසී තෙනඤ්ඤලීඵපණාමෙත්වා තික්ඛන්තුං උදනං උදනෙසී: “කොසලරාජා වත හො කුච්ඡිතො. කොසලරාජා වත හො කුච්ඡිතො. කොසලරාජා වත හො කුච්ඡිතො” තී “අපිමනා⁸ දෙවී හොති. ලච්ඡසී සුරියස්ස උග්ග- මනකාලෙ වතුරබ්බිතීං සෙනා සන්නඬං වමමිතං සුභුමියං සීතං පසසිතුං, බග්ගානඤ්ච ඛොපනං පාතු” නති.

63. අථ ඛො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදත්තාස්ස කාසිරඤ්ඤා පුරොභිතො බ්‍රාහ්මණො යෙන බ්‍රහ්මදත්තො කාසිරාජා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිතො බ්‍රහ්මදත්තං කාසිරාජානං ඵනදවොච: “තථා දෙව, තිමිත්තානී දීඝන්තනී⁹: සුචෙව සුරියස්ස උග්ගමනකාලෙ වතුරබ්බිතී සෙනා සන්නඬං වමමිතා සුභුමියං තිට්ඨතු. බග්ගා ව ඛොපියන්තු” තී.

1. “දෙහළො හොති” සී මු. 1.
 2. “වමමිතං” ම ඡ සා. P.T.S. සී මු. 2. 3. “සුභුමෙ” ම ඡ සා.
 4. “ඛොපනං” ම ඡ සා.
 5. “ඛොපනා පාතුනති” ම ඡ සා. 6. “සමයෙන බ්‍රහ්මදත්තාස්ස” ම ඡ සා. තො ටි
 7. “සබ්බී” ම ඡ සා. P.T.S.
 8. “අත්තමනා” ම ඡ සා. 9. “තිමිත්තො දීඝනී” සී මු. 1.

57. මහණෙනි, අනතුරු ව දිසිතිකොසොල්ලජ්ඣ තෙමේ බිරිඳ හා එක් ව බරණැසට ගියේ ය. පිළිවෙලින් ගොස් බරණැසට පැමිණියේ ය. මහණෙනි, දිසිති කොසොල්ලජ්ඣ තෙමේ බිරිඳ හා එක් ව එහි එක්තරා පසල්දෙසක කුමල්ගෙයක අප්‍රකටවෙශයෙන් පිරිවැරියකු සේ වාසය කරයි.

58. මහණෙනි, ඉක්බිති දිසිති කොසොල්ලජ්ඣගේ මෙහෙසි තොමෝ තොමෝ දිනකින් ම ගැබිනී වූ ය. ඇට මෙබඳු වූ දොළඳකෙක් උපන්නේ වේ: ඉරු උදු වන වේලේ යුද්ධාලමෙන් සැරසුනු කවච දුරු මනා බිම්බි සිටි සිටුරහසෙන් දැක්මට ද, කඩු සේද දිය බොන්නට ද කැමැති වේ.

59. මහණෙනි, ඉක්බිති දිසිති කොසොල්ලජ්ඣගේ මෙහෙසි තොමෝ දිසිති කොසොල්ලජ්ඣට “දෙවයන් වහන්ස, මම ගැබිනී වෙමි. මට මෙබඳු දොළඳකෙක් උපත: ඉරු උදු වන වේලේ යුද්ධාලමෙන් සැරසුනු කවච දුරු මනා බිම්බි සිටි සිටුරහසෙන් දැක්මටත් කඩු සේද දිය බොන්නටත් කැමැත්තෙමි” යි කීවා ය. “දෙවය, දුප්පත් වූ අපට යුද්ධාලමෙන් සැරසුනු කවච දුරු මනා බිම්බි සිටි සිටුරහසෙන් කොසින් ද? කඩු සේද දිය කොසින් ද?” යි රජතෙමේ කී ය. “දෙවයන් වහන්ස, නො ලබන්නෙමි නම්, මම මැරෙන්නෙමි” යි දේවිය කීවා ය.

60. මහණෙනි, එකල්හි බ්‍රහ්මදත්තකසිරජ්ඣගේ පෙරෙවි බමුණු තෙමේ දිසිති කොසොල්ලජ්ඣගේ යහළුවෙක් වේ.

61. මහණෙනි, ඉක්බිති දිසිති කොසොල්ලජ්ඣ තෙමේ බ්‍රහ්මදත්ත නම් කසිරජ්ඣගේ පෙරෙවි බමුණා වෙත ගියේ ය. ගොස් බ්‍රහ්මදත්තකසිරජ්ඣගේ පෙරෙවි බමුණාට “යහළුව, ඔබගේ සෙහෙලිය ගැබිනී වූ ය. ඇයට මෙබඳු දොළඳකෙක් ඉපැද තිබේ: නිරු උදු වන වේලේ යුද්ධාලමෙන් සැරසුනු කවච දුරු මනා බිම්බි සිටි සිටුරහසෙන් දැක්මටත් කඩු සේද දිය බොන්නටත් කැමැති වේ” යි කීයේ ය. “දේවයන් වහන්ස, එසේ නම්, අපි ද දේවිය දන්නෙමු” යි බමුණු තෙමේ කී ය.

62. මහණෙනි, ඉක්බිති දිසිතිකොසොල්ලජ්ඣගේ මෙහෙසි තොමෝ බ්‍රහ්මදත්තකසිරජ්ඣගේ පෙරෙවි බමුණා වෙත ගියා ය. මහණෙනි, බ්‍රහ්මදත්තකසිරජ්ඣගේ පෙරෙවි බමුණු තෙමේ එන්නා වූ දිසිති කොසොල්ලජ්ඣගේ මෙහෙසිය දුර දී ම දුටුයේ ය. දැක හුනස්තෙන් නැගිට උතුරුසළුව එකස් කොට දිසිති කොසොල්ලජ්ඣගේ මෙහෙසිය දිසාවට දැඳිලි බාද “පින්වත්නි, එකැත්තා කොසොල්ලජ්ඣගේ කුසට පැමිණියේ ය. පින්වත්නි, එකැත්තා කොසොල්ලජ්ඣගේ කුසට පැමිණියේ ය. පින්වත්නි, එකැත්තා කොසොල්ලජ්ඣගේ කුසට පැමිණියේ ය” යි දෙවරක් උදන් ඇති ය. “දේවය, දුර්මුඛ නො ව. ඉරු උදු වන වේලේ යුද්ධාලමෙන් සැරසුනු කවච දුරු මනා බිම්බි සිටි සිටුරහසෙන් දැක්මටත් කඩු සේද දිය බොන්නටත් ලබව” යි කී ය..

63. මහණෙනි, ඉක්බිති බ්‍රහ්මදත්තකසිරජ්ඣගේ පෙරෙවි බමුණු තෙමේ බ්‍රහ්මදත්තකසිරජ්ඣ වෙත ගියේ ය. ගොස් බ්‍රහ්මදත්තකසිරජ්ඣට “දෙවයන් වහන්ස, හෙට ඉරු උදු වන වේලේ යුද්ධාලමෙන් සැරසුනු කවච දුරු සිටුරහසෙනාව මනා බිම්බි සිටිවා. කඩු ද සෝදනු ලැබෙත්වා එබඳු නිමිති දක්වා ලැබෙත්” යි මෙසේ කී ය.

64. අඵ බො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදන්තො කාසිරාජා මනුසො ආණාපෙසි: “සථා භණ්, පුරොතිනො බ්‍රාහ්මණො ආත, තථා කරොථා” ති.

65. අලභී බො භික්ඛවෙ, දීඝිනියො කොසලරණෙසු මහෙසී සුරධො උග්ගමනකාලෙ වතුරඛනිතං සෙනං සන්තඤ්ඛං වමමනං සුභුමියං ජීතං පසසිද්ධං, බය්‍යානඤ්ඤං ධොපනං පාදුං.

66. අඵ බො භික්ඛවෙ, දීඝිනියො කොසලරණෙසු මහෙසී තො භයො පරිපාකමනො පුතං විජාසී. තො දීඝාමුති නාමං අකංසු. අඵ බො භික්ඛවෙ, දීඝාමුතුමාරො න චිරසොච වීඤ්ඤානං පාපුණී.

67. අඵ බො භික්ඛවෙ, දීඝිනියො කොසලරණෙසු එතදහොසි: “අධං බො බ්‍රහ්මදන්තො කාසිරාජා බ්‍රහ්මො අමහාකං අනාඨොසා භාරකො. ඉමිනා අමහාකං බලඤ්ඤං වාහනඤ්ඤං ජනපදෙ ව කොසො ව කොට්ඨාගාරඤ්ඤං අවර්තනං. සවායං අමෙව ජාතියසති, සබ්බෙච තයො ඝාතාපෙසසති. යනනුනාහං දීඝාමු: භුමාරා බහිනගරෙ වාසෙය්‍ය” නති.

68. අඵ බො භික්ඛවෙ, දීඝිති කොසලරාජා දීඝාමු: භුමාරං බහි නගරෙ වාසෙසී. අඵ බො භික්ඛවෙ, දීඝාමුතුමාරො බහිනගරෙ පට්ටපනො න චිරසොච සබ්බසීප්පානී සීතඛී.

69. තෙන බො පන සමයෙන, භික්ඛවෙ, දීඝිනියො කොසලරණෙසු කප්පකො බ්‍රහ්මදන්තො කාසිරණෙසු පට්ටපති. අදදසා බො භික්ඛවෙ, දීඝිනියො කොසලරණෙසු කප්පකො දීඝිනිං කොසලරාජානං සපජාපතිකං බාරාණසීයං අඤ්ඤාතරසමීං පච්චනතීමෙ මහාසෙ භුමාකාරනිවෙසනෙ අඤ්ඤාතකවෙසෙන පරිබ්බාජකච්ඡනොන පට්ටපනං. දීඝොන යෙන බ්‍රහ්මදන්තො කාසිරාජා තෙනුපසසකමි. උපසසකමිත්වා, බ්‍රහ්මදන්තො කාසිරාජානං එතදවොච: “දීඝිති දෙව, කොසලරාජා සපජාපතිකො බාරාණසීයං අඤ්ඤාතරසමීං පච්චනතීමෙ මහාසෙ භුමාකාරනිවෙසනෙ අඤ්ඤාතකවෙසෙන පරිබ්බාජකච්ඡනොන පට්ටපති” නි

70. අඵ බො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදන්තො කාසිරාජා මනුසො ආණාපෙසි: “තෙන හී භණ්, දීඝිනිං කොසලරාජානං සපජාපතිකං ආනෙථා” ති. “ඵවා දෙවා” ති බො භික්ඛවෙ, තෙ මනුසො බ්‍රහ්මදන්තො කාසිරණෙසු පට්ටසුත්වා දීඝිනිං කොසලරාජානං සපජාපතිකං ආනෙසුං.

71. අඵ බො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදන්තො කාසිරාජා මනුසො ආණාපෙසි: “තෙන හී භණ්, දීඝිනිං කොසලරාජානං සපජාපතිකං දලොඤ්ඤං රජ්ජයා පච්ඡාබාහං ගාලභබ්බිතං බයීත්වා බුරමුණ්ඛං කරිත්වා බරසොරෙන පණ්වෙන රථියා රථියා: සිඛිසාපකොන සිඛිසාපකං පරිනෙත්වා දඛබ්බණෙන දොරෙන නික්ඛාමෙත්වා දඛබ්බණෙනො නගරසො වතුඛා ඡන්දිත්වා වතුද්දිසා බිලාති නික්ඛිපථා” ති.

72. “ඵවා දෙවා” ති බො භික්ඛවෙ, තෙ මනුසො බ්‍රහ්මදන්තො කාසිරණෙසු පට්ටසුත්වා දීඝිනිං කොසලරාජානං සපජාපතිකං දලොඤ්ඤං රජ්ජයා පච්ඡාබාහං ගාලභබ්බිතං බයීත්වා බුරමුණ්ඛං කරිත්වා බරසොරෙන පණ්වෙන රථියා රථියා: සිඛිසාපකොන සිඛිසාපකං පරිනෙත්වා.

73. අඵ බො භික්ඛවෙ, දීඝාමුසො භුමාරසො? එතදහොසි: “චිරදිට්ඨා බො මෙ මාතාපිතරො. යනනුනාහං මාතාපිතරො පසෙසෙය්‍ය” නති.

1. “රජිකාය රජිකා.” ඡ. ම. සං. 2. “දීඝාමුතුමාරසො” හො ච. ජ ච ම නු ජ.

64. මහණෙනි, ඉක්බිති බ්‍රහ්මදත්තකසිරිප් තෙමේ “සහයෙනි, පෙරෙහි බමුණා යමක් කිසිදා ද, එය එසේ කරවු” යි මිනිසුන්ට අණ කෙළේ ය.

65. මහණෙනි, දීඝිති කොසොල්ලරජුගේ මෙහෙසි නොමෝ ඉරු උද වන වේලේ යුද ඇලුමෙන් සාරසුහු කවච දැරූ මනා බිම්හි සිටි සිවුරහසෙන් දක්නටත් කඩු සේද දිය බොන්නටත් ලැබු ය.

66. මහණෙනි, ඉක්බිති දීඝිති කොසොල්ලරජුගේ මෙහෙසි නොමෝ ඒ ගැබ මේරීමට පැමිණීමෙන් පුතකු වැදු ය. ඔහුට “දීඝාඩු” යි නම කලහ. මහණෙනි, ඉක්බිති දීඝාඩුකුමාර තෙමේ නොබෝ කලකින් ම නුවණැතිවට පැමිණියේ ය.

67. මහණෙනි, ඉක්බිති දීඝිති කොසොල්ලරජුට “මේ බ්‍රහ්මදත්ත කසිරිප් තෙමේ අපට බොහෝ අවැඩ කෙළේ ය. මොහු විසින් අපගේ සෙනා ද වාහන ද ජනපදය ද ධනාගාරය ද ධනාගාරය ද අසිද (පාහැර) ගන්නා ලද්දේ ය. මෙතෙමේ අප දන්නේ නම්, තිදෙනා ම මරවන්නේ ය. එහෙයින් මම දීඝාඩු කුමාරා නුවරින් පිටත වාසය කරවන්නෙමි නම්, යෙහෙකැ” යි සිත් වී ය.

68. මහණෙනි, ඉක්බිති දීඝිති කොසොල්ලරජුගේ දීඝාඩු කුමාරා නුවරින් පිටත වාසය කරවී ය. මහණෙනි, දීඝාඩු කුමාර තෙමේ බිහිනුවර වසන්නේ නොබෝ කලකින් ම සියලු සිප් උගත්තේ ය.

69. මහණෙනි, එකල්හි දීඝිති කොසොල්ලරජුගේ කරනැවැම් තෙමේ බ්‍රහ්මදත්තකසිරිප් වෙත වෙසෙයි. මහණෙනි, දීඝිති කොසොල්ලරජුගේ කරනැවැම් තෙමේ බරණැස් නුවර. එක්තරා පසල්දෙසක කුඹල්කරා ගෙදරක අප්‍රකටවෙශයෙන් පිරිවැජියකු සේ බිරිද හා එක් ව වසන දීඝිති කොසොල්ලරජු දුටුයේ ය. දක බ්‍රහ්මදත්තකසිරිප් වෙත ගියේ ය. ගොස් බ්‍රහ්මදත්ත කසිරිප්ට “දෙවයන් වහන්ස, දීඝිති කොසොල්ලරජු තෙමේ බිරිද හා එක් ව බරණැස් නුවර එක්තරා පසල්දෙසක කුඹල්කරා ගෙදරක අප්‍රකටවෙශයෙන් පිරිවැජියකු සේ වාසය කෙරේ ය” යි දැන්වී ය.

70. මහණෙනි, එකල්හි බ්‍රහ්මදත්තකසිරිප් තෙමේ “කොල, එසේ නම් බිරිද සහිත වූ දීඝිති කොසොල්ලරජු අල්ලා ගෙණෙවු” යි මිනිසුන්ට අණ කෙළේ ය. මහණෙනි, ඒ මිනිස්සු “දෙවයන් වහන්ස, එසේ ය” යි බ්‍රහ්මදත්ත කසිරිප්ට පිළිවදන් දී බිරිද සහිත වූ දීඝිති කොසොල්ලරජු අල්ලා ගෙණ ආහ.

71. මහණෙනි, අනතුරු ව බ්‍රහ්මදත්තකසිරිප් තෙමේ “කොල, එසේ නම් බිරිද සහිත වූ දීඝිති කොසොල්ලරජු දල රූකනකින් දෙඅත් පිටිකල හයා දැඩි ව බැඳ හිස මුඩු කොට රඵහඩ ඇති වදබෙරගසින් යුක්ත ව වීථියෙන් වීථියට සිටුමංහන්දියෙන් සිටුමංහන්දියට පමුණුවා දකුණුදිගදෙරින් බැහැර කරවා නුවර දකුණුදිග දී සිටුකඩක් කොට සිදු සිටුදිග කැබැලි බහාලවු” යි මිනිසුන් ඇණවී ය.

72. මහණෙනි, ඒ මිනිස්සු “දෙවයන් වහන්ස, එසේ ය” යි බ්‍රහ්මදත්ත කසිරිප්ට පිළිවදන් දී බිරිද සහිත වූ දීඝිති කොසොල්ලරජු දල රූකනකින් පිටිකල හයා දැඩි ව බැඳ හිස මුඩු කොට රඵහඩ ඇති වදබෙරයෙන් යුක්ත ව වීථියෙන් වීථියට සිටුමංහන්දියෙන් සිටුමංහන්දියට ගෙණ යෙත්.

73. මහණෙනි, එකල්හි දීඝාඩුකුමාරයාට “මා විසින් බොහෝ කලකට පෙර මවුපියෝ දක්කා ලදහ. මම මවුපියන් දකින්නෙමි නම්, යෙහෙකැ” යි සිත් වී ය.

74. අඵ බො භික්ඛවෙ, දීඝාට්ඨකුමාරො බාරාණසිං¹ පච්ඡිත්වා අද්දස මාතාපිතරො දුලහාය රජ්ජයා පච්ඡාමාහං ගාලකඛකිතං බන්ධිත්වා බුරුමණං කරිත්වා බරසායරෙන පණවෙන රථියා රථියං සිඛසාටකෙන සිඛසාටකං පරිනෙතෙන. දීඝාට්ඨකෙ මාතාපිතරො තෙනුපසඛකම්.

75. අද්දසා බො භික්ඛවෙ, දීඝිතිකොසලරාජා දීඝාට්ඨා කුමාරං දුර-
තොව ආගච්ඡන්තං. දීඝාට්ඨා කුමාරං එතදවොච: “මා බො ත්වං තාත, දීඝාට්ඨා, දීඝං පසං. මා රසං. න හි තාත දීඝාට්ඨා, වෙරෙන වෙරා සමමන්ති. අවෙරෙන හි තාත, දීඝාට්ඨා, වෙරං සමමන්ති” ති.

76. එවං වුත්තෙ භික්ඛවෙ, තෙ මනුස්සා දීඝිතිං කොසලරාජානං එතදවොට්ඨා: “උමමන්තකො අයං දීඝිති කොසලරාජා විපලපති. කො ඉමස්ස දීඝාට්ඨා? කං අයං එවමාහ: මා බො ත්වං තාත දීඝාට්ඨා, දීඝං පසං, මා රසං. න හි තාත, දීඝාට්ඨා, වෙරෙන වෙරා සමමන්ති, අවෙරෙන හි තාත, දීඝාට්ඨා, වෙරං සමමන්ති?” ති. “නාහං හණ්, උමමන්තකො. න විපලපාමි. අපි ච යො විඤ්ඤා, සො විනාවෙස්සති” ති.

77. දුතියමපි බො භික්ඛවෙ, -පෙ- තතියමපි බො භික්ඛවෙ, දීඝිති කොසලරාජා දීඝාට්ඨා කුමාරං එතදවොච: “මා බො ත්වං තාත දීඝාට්ඨා, දීඝං පසං, මා රසං. න හි තාත දීඝාට්ඨා, වෙරෙන වෙරා සමමන්ති. අවෙරෙන හි තාත, දීඝාට්ඨා, වෙරා සමමන්ති” ති. තතියමපි බො භික්ඛවෙ, තෙ මනුස්සා දීඝිතිං කොසලරාජානං එතදවොට්ඨා: “උමමන්තකො අයං දීඝිති කොසලරාජා විපලපති. කො ඉමස්ස දීඝාට්ඨා? කං අයං එවමාහ: මා බො ත්වං තාත දීඝාට්ඨා, දීඝං පසං මා රසං. න හි තාත, දීඝාට්ඨා, වෙරෙන වෙරා සමමන්ති. අවෙරෙන හි තාත, දීඝාට්ඨා, වෙරා සමමන්ති” ති. “නාහං හණ්, උමමන්තකො. න විපලපාමි. අපි ච යො විඤ්ඤා, සො විනාවෙස්සති” ති.

78. අඵ බො භික්ඛවෙ, තෙ මනුස්සා දීඝිතිං කොසලරාජානං සපජා-
පතිකං රථියා රථියං සිඛසාටකෙන සිඛසාටකං පරිනෙත්වා දුක්ඛිණෙන ආරෙන තික්ඛාමෙත්වා දුක්ඛිණතො නගරස්ස චතුරා ජ්ඣිත්වා චතුර්දිසා බිලාති තික්ඛිපිත්වා ගුමිං ඵපෙත්වා පකකම්සු.

79. අඵ බො භික්ඛවෙ, දීඝාට්ඨකුමාරො බාරාණසිං පච්ඡිත්වා සුරං නිගරිත්වා ගුමිියෙ පායෙසි. යද් තෙ මහතා අනෙසුං පතීතා, අඵ කච්චාති සංකඛිත්වා විතකං කරිත්වා මාතාපිතුන්තං සරීරං විතකං ආරොපෙත්වා අගතිං දත්වා පඤ්ඤාප්පිකො තික්ඛන්තං විතකං පදක්ඛිණං අකාසී.

80. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛවෙ, බුහමදතෙතා කාසිරාජා උපරිපාසාදවරගතො ගොති. අද්දසා බො භික්ඛවෙ, බුහමදතෙතා කාසිරාජා දීඝාට්ඨා කුමාරං පඤ්ඤාප්පිකං තික්ඛන්තං විතකං පදක්ඛිණං කරොන්තං. දීඝාට්ඨානස්ස එතදවොච්චි: “නිස්සංසයං බො සො මනුස්සො දීඝිතිස්ස කොසලරෙඤ්ඤා ඤ්ඤති වා සාලොභීතො වා. අතො මෙ දන්තකො². න හි නාම මෙ කොච්චි ආරොවෙස්සති” ති.

1. “බාරාණසියං” තො වි. ජ වි. ම නු ප. 2. අනාභිතො, සි මු.
Free Distribution www.aathaapi.org

74. මහණෙනි, ඉක්බිති දීඝාටුකුමාර තෙමේ බරණැසට පිවිස දැකී රුකැතින් පිටිනල හයා දැකී ව බැඳ හිස මුටු කොට රඵහඩ ඇති වදබෙරයකින් පුක්ක ව වීථියෙන් වීථියට සිටුමංහන්දියෙන් සිටුමංහන්දියට ගෙණ යන මටු පියන් දුටුයේ ය. දැක මටුපියන් වෙත ගියේ ය.

75. මහණෙනි, දීඝිනි කොසොල්ලරජ තෙමේ එන්නා වූ දීඝාටුකුමාරයා දුර දි ම දුටුයේ ය. දැක දීඝාටු කුමාරයාහට “පුත, දීඝාටු, ඔබ ඉක්මන් නො වව. දුර බලව. ලහ නො බලව. පුත, දීඝාටු, වෛරයෙන් වෛරයෝ නො සන්සිදෙත් ම ය. පුත, දීඝාටු, අවෛරයෙන් ම වෛරයෝ සන්සිදෙත් මය”යි කී ය.

76. මහණෙනි, මෙසේ කී කල්හි ඒ මිනිස්සු දීඝිනි කොසොල්ලරජට “මේ දීඝිනි කොසොල්ලරජ තෙමේ උමතු ව නන් දෙඩයි. මොහුගේ දීඝාටු කවරෙක් ද? මෙතෙමේ පුත, දීඝාටු, ඉක්මන් නො වව. දුර බලව. ලහ නො බලව. පුත, දීඝාටු, වෛරයෙන් වෛරයෝ නො සන්සිදෙත් ම ය. පුත, දීඝාටු, අවෛරයෙන් වෛරයෝ සන්සිදෙත් මය”යි කවරකුට කියා දැ”යි කීහ. “සහයෙනි, මම උමතු නො වෙමි. නන් නො දෙඩමි. වැලි, යමෙක් නුවණැත්තේ නම් හෙතෙමේ සලකන්නේ ය” යි රජ තෙමේ කී ය.

77. දෙවනු ද මහණෙනි, -පෙ- තෙවනු ද මහණෙනි, දීඝිනි කොසොල්ලරජ තෙමේ දීඝාටු කුමාරයාහට “පුත, දීඝාටු, ඔබ ඉක්මන් නො වව, දුර බලව, ලහ නො බලව, පුත දීඝාටු, වෛරයෙන් වෛරයෝ නො සන්සිදෙත් ම ය. පුත, දීඝාටු, අවෛරයෙන් වෛරයෝ සන්සිදෙත් ම ය”යි කී ය. තෙවනු ද මහණෙනි, මිනිස්සු දීඝිනිකොසොල්ලරජට “මේ දීඝිනි කොසොල්ලරජ තෙමේ උමතු ව නන් දෙඩයි. මොහුගේ දීඝාටු කවරෙක් ද, මෙතෙමේ ‘පුත, දීඝාටු, ඔබ ඉක්මන් නො වව. දුර බලව. ලහ නො බලව. පුත, දීඝාටු, වෛරයෙන් වෛරයෝ නො සන්සිදෙත් ම ය. පුත, දීඝාටු, අවෛරයෙන් වෛරයෝ සන්සිදෙත් ම ය”යි කවරකුට මෙසේ කියා දැ”යි කීහ. “සහයෙනි, මම උමතු නො වෙමි. නන් නො දෙඩමි. වැලි, යමෙක් නුවණැත්තේ නම්, හෙතෙමේ සලකන්නේ ය”යි කී ය.

78. මහණෙනි, ඉක්බිති ඒ මිනිස්සු බිරිද සහිත වූ දීඝිනිකොසොල්ලරජ වීථියෙන් වීථියට සිටුමංහන්දියෙන් සිටුමංහන්දියට ගෙණ ගොස් දකුණු දෙරිත් බැහැර කරවා නුවරට දකුණෙහි සිටු කඩ කොට සිඳ සිටු දිග කැබැලි බතා රුකවල් තබා තික්ම ගියහ.

79. එකල්හි මහණෙනි, දීඝාටු කුමාර තෙමේ බරණැසට පිවිස සුරා ගෙණවුන් රුකවල සිටියවුන්ට පෙළී ය. යම් විටෙක ඔහු මන් වී වැටුනාහු ද, එවිට දරකඩ රැස් කොට දරසැයක් කොට මටුපියන්ගේ සිරුරු දරසැයට තහා ගිනි දල්වා බදාදිලි දැන්වේ තෙවරක් සැය පැදකුණු කෙලේ ය.

80. මහණෙනි, ඵමේලෙහි බුහමදත්තකසිරජ තෙමේ පහය මතුමහලට නැගී සිටියේ මේ. මහණෙනි, බුහමදත්තකසිරජ තෙමේ බදාදිලි ව තෙවරක් සැය පැදකුණු කරණ දීඝාටු කුමාරයා දුටුයේ ය. දැකීමෙන් ඔහුට “ඒ මිනිසා තිසැකයෙන් ම දීඝිනිකොසොල්ලරජගේ නැයෙක් හෝ සහලේ නැයෙක් හෝ එන්නේ ය. හා! මට නපුරෙක. කිසිවෙක් මට නො දන්නන්නේ ය”යි මෙසේ සිත් වී ය.

81. අඵ බො භික්ඛවෙ, දීඝාට්ඨකුමාරො අරඤ්ඤං ගන්තියා යාවදන්ථං කන්දිතො රොදිතො බසං.¹ පුඤ්ඤිතො ඛාරාණහිං පටිසිත්වා අනෙතාපුරස්ස සාමන්තා හන්තිසාලං ගන්තියා හන්ථාවරියං ඵනදවොච: “ඉච්ඡාමහං ආචරිය, සිසං සිතකීතු”න්ති. තෙන හි භණේ, මාණවක, සිතබ්බසු” ති.

82. අඵ බො භික්ඛවෙ, දීඝාට්ඨකුමාරො රතනියා පච්චුසසමයං පච්චුට්ඨාය හන්තිසාලායං මඤ්ඤන්තා සරෙන ගාසි. චිණ්ඤව වාදෙසි.

83. අසස්සාසි බො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදනෙතා කාසිරාජා රතනියා පච්චුස සමයං පච්චුට්ඨාය හන්තිසාලායං මඤ්ඤන්තා සරෙන ගීතං චිණ්ඤව වාදිතං. ඥානා මනුස්සෙ පුච්ඡී: “කො භණේ, රතනියා පච්චුසසමයං පච්චුට්ඨාය හන්තිසාලායං මඤ්ඤන්තා සරෙන ගාසි? චිණ්ඤව වාදෙසි?” ති.

84. “අමුකස්ස දෙව, හන්ථාවරියස්ස අනෙතාවාසී මාණවකො රතනියා පච්චුසසමයං පච්චුට්ඨාය හන්තිසාලායං මඤ්ඤන්තා සරෙන ගාසි. චිණ්ඤව වාදෙසි” ති. තෙන හි භණේ, තං මාණවකං ආනෙථා” ති. “ඵචං දෙවා” ති බො භික්ඛවෙ, තෙ මනුස්සා බ්‍රහ්මදන්තස්ස කාසිරඤ්ඤො, පටිස්සුත්වා දීඝාට්ඨ කුමාරං ආනෙත්තුං.

85. “ත්ථං භණේ, මාණවක, රතනියා පච්චුසසමයං පච්චුට්ඨාය හන්තිසාලායං මඤ්ඤන්තා සරෙන ගාසි. චිණ්ඤව වාදෙසි” ති. “ඵචං දෙවා” ති. “තෙන හි ත්ථං භණේ, මාණවක, ගායස්ස චිණ්ඤව වාදෙසී” ති. “ඵචං දෙවා” ති බො භික්ඛවෙ, දීඝාට්ඨකුමාරො බ්‍රහ්මදන්තස්ස කාසිරඤ්ඤො, ආරාධනාපෙබො² මඤ්ඤන්තා සරෙන ගාසි. චිණ්ඤව වාදෙසි. “ත්ථං භණේ, මාණවක, මං උපට්ඨහා” ති. “ඵචං දෙවා” ති බො භික්ඛවෙ, දීඝාට්ඨකුමාරො බ්‍රහ්මදන්තස්ස කාසිරඤ්ඤො, පච්චස්සාසි.

86. අඵ බො භික්ඛවෙ, දීඝාට්ඨකුමාරො බ්‍රහ්මදන්තස්ස කාසිරඤ්ඤො, පුබ්බුට්ඨාසී අහොසී පච්ඡා නිපාතී කීරිකාරපටිස්සාචී මනාපමාථී පියවාදී.

87. අඵ බො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදනෙතා කාසිරාජා දීඝාට්ඨං කුමාරං න විරස්සෙව අබ්භන්තරීකො³ විස්සාසිකට්ඨානෙ ඨපෙසී.

88. අඵ බො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදනෙතා කාසිරාජා දීඝාට්ඨං කුමාරං ඵනද- වොච: “තෙන හි භණේ, මාණවක, රථං යොජෙහී. මීගචං ගමිස්සාමා” ති. “ඵචං දෙවා” ති බො භික්ඛවෙ, දීඝාට්ඨකුමාරො බ්‍රහ්මදන්තස්ස කාසිරඤ්ඤො, පටිස්සුත්වා රථං යොජෙත්වා බ්‍රහ්මදන්තං කාසිරාජානං ඵනදවොච: “ඥුතො බො තෙ දෙව, රථො. යස්සදුති කාලං මඤ්ඤසී” ති.

89. අඵ බො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදනෙතා කාසිරාජා රථං අභීරුහී. දීඝාට්ඨ කුමාරො රථං පෙසෙසී. තථා තථා රථං පෙසෙසී, යථා⁴ අඤ්ඤන්තෙව සෙනා අගමාසී, අඤ්ඤන්තෙව රථො.

90. අඵ බො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදනෙතා කාසිරාජා දුරං ගන්තියා දීඝාට්ඨං කුමාරං ඵනදවොච: තෙන හි භණේ, මාණවක, රථං මුඤ්ඤවස්සු. කීලනොමහී. නිපජ්ජස්සාමී” ති.

1. “බපපා” ම ඡ සා.
2. “පටිස්සුත්වා ආරාධාපෙබො” ඡ ම සා. 3. “අබ්භන්තරීකම” ම ඡ සා.
4. “යථා යථා” ම ඡ සා.

81. මහණෙනි, අනතුරුව දීඝාච්ච කුමාර තෙමේ වනයට ගොස් හැකි තාක් විලාප කියා හවා බාෂ්ප(=කඳුලු) පිස දමා බරණැසට පිවිස ඇතුළු-නගරය සමීපයෙහි වූ ඇත්හලට ගොස් ඇතැදුරාට “ඇදුර, මම සිප් ඉගෙනීමට කැමැත්තෙමි”යි කියා සිටියේ ය. “සගය මාණවකය, එසේ නම් උගනුව” යි කෙනෙමේ කී ය.

82. මහණෙනි, ඉක්බිති දීඝාච්චකුමාර තෙමේ ඊ ඇලුයම නැගිට ඇත්හලෙහි මිහිරිහසින් ගායනා කෙළේ ය. විණාව ද වැසී ය.

83. මහණෙනි, බ්‍රහ්මදත්තකසිරජ තෙමේ ඊ ඇලුයම නැගිට ඇත්හලෙහි මිහිරිහසින් ගැසීම හා වැසූ වෙණතඩ ද ඇසී ය. අසා “සගයෙනි, කවරෙක් ඊ ඇලුයම නැගිට ඇත්හලෙහි මිහිරිහසින් ගැසී ද? වෙණ වැසී ද?” යි මිනිසුන් විචාළේ ය.

84 “දෙවයන් වහන්ස, අසවල් ඇතැදුරාගේ අතැවැසි වූ මාණවක තෙමේ ඊ ඇලුයම නැගිට ඇත්හලෙහි මිහිරිහසින් ගැසී ය. විණාව ද වැසී ය” යි ඔහු කී හ. “සගයෙනි, එසේ නම් ඒ මාණවකයා ගෙණ එවූ” යි රජතෙමේ කී ය. මහණෙනි, ඒ මිනිස්සු “දෙවයන් වහන්ස, එසේ ය” යි බ්‍රහ්මදත්ත කසිරජට පිළිවදන් දී දීඝාච්ච කුමාරා ගෙණ ආහ.

85. “සගය, මාණවකය, ඊ ඇලුයම නැගිට ඇත්හලෙහි මිහිරිහසින් ගායනා කෙළෙහි ද? වෙණ වැසූයෙහි ද?”. “දෙවයන් වහන්ස, එසේ ය”. “සගය, මාණවකය, එසේ නම් ගයව. වෙණ ද වයව”. මහණෙනි, දීඝාච්ච කුමාර තෙමේ “දෙවයන් වහන්ස, එසේ ය” යි බ්‍රහ්මදත්තකසිරජ සතුටු කිරීම බලාපොරොත්තු වන්නේ මිහිරිහසින් ගැසී ය. වෙණ ද වැසී ය. “සගය, මාණවකය, තෝ මට උවැටන් කරව”. මහණෙනි, දීඝාච්ච කුමාර තෙමේ “දෙවයන් වහන්ස, එසේ ය” යි බ්‍රහ්මදත්තකසිරජට පිළිවදන් දුන්නේ ය.

86. මහණෙනි, එතැන් සිට දීඝාච්ච කුමාර තෙමේ බ්‍රහ්මදත්තකසිරජට පෙරාතුව නින්දෙන් නැගී සිටිනුයේ පසුව නිදන්නේ ‘කුමි කෙරෙමි ද’ යි පිළිවිස කරන්නේ මනාප වූ නැසිරිමි ඇත්තේ පියවදන් කියන්නේ වී ය.

87 මහණෙනි, ඉක්බිති බ්‍රහ්මදත්තකසිරජ තෙමේ දීඝාච්ච කුමාරා නොබෝ කලකින් ම ඇතුළත් වියොසිකසානානායෙහි නැගී ය.

88. මහණෙනි, එකල බ්‍රහ්මදත්තකසිරජ තෙමේ දීඝාච්ච කුමාරාට “සගය, මාණවකය, එසේ නම් රිය යොදව, මුවදඬුයමට යන්නෙමු” යි කීයේ ය. මහණෙනි, දීඝාච්ච කුමාර තෙමේ “දෙවයන් වහන්ස, එසේ ය” යි බ්‍රහ්මදත්ත කසිරජට පිළිවදන් දී රිය යොද, බ්‍රහ්මදත්තකසිරජට “දෙවයන් වහන්ස, යම් ගමනකට සුදුසු කැලෑ යි සලකන සේන් නම්, ඒ ගමනට නුඹවහන්සේට රිය යොදන ලද්දේ” ය යි කී ය.

89. මහණෙනි, ඉන් පසු බ්‍රහ්මදත්තකසිරජ තෙමේ රියට නැගේ ය. දීඝාච්ච කුමාර තෙමේ රිය පැදවී ය. යම් සේ අත් පසෙකින් සෙනාවත් අත් පසෙකින් රියත් ගියේ ද, එලෙසින් රිය පැදවී ය.

90. මහණෙනි, ඉක්බිති බ්‍රහ්මදත්තකසිරජ තෙමේ දුරන් ගොස් දීඝාච්ච කුමාරාට “සගය, මාණවකය, රිය මුදව. විඩාපත් වීම, නිදන්තෙමි” යි කීයේ ය.

91. “එම බො භික්ඛවෙ, දීඝාට්ඨකුමාරො බ්‍රහ්මදන්තො ඝාසි රඤ්ඤා පටිසසුඤා රථං මුඤ්ඤිතා පඨවියං පලලඤ්ඤන නිසිදි.

92. අඨ බො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදන්තො ඝාසිරාජා දීඝාට්ඨකුමාරො උච්ඡේඛන සීසං කත්වා සෙය්‍යං කප්පෙසි. තස්ස කිලනාතස්ස මුහුන්තෙනෙව තිද්ද ඔක්කමි.

93. අඨ බො භික්ඛවෙ, දීඝාට්ඨකුමාරො එතද්දහොසි: “අයං බො බ්‍රහ්මදන්තො ඝාසිරාජ ඛුන්තො අමහාකං අනන්ධස්ස කාරකො. ඉමිනා අමහාකං බලඤ්ඤ වාහනඤ්ඤ ජනපදෙව කොසොව කොට්ඨාගාරඤ්ඤ අවජින්නං. ඉමිනා ව මෙ මාතාපිතරො හතා. අයඤ්චියස්ස කාලො, යවාහං වෙරං අප්පෙය්‍ය”න්ති කොසියා බග්ගං නිබ්බාසී.

94. අඨ බො භික්ඛවෙ, දීඝාට්ඨකුමාරො එතද්දහොසි: “පිතා බො මෙ මං¹ මරණකාලෙ අවච්ච: ‘මා බො ඤා තාත, දීඝාට්ඨ, දීඝං පස්ස, මා රස්සං. න හි තාත, දීඝාට්ඨ, වෙරෙන වෙරා සමමන්ති. අවෙරෙන හි තාත, දීඝාට්ඨ, වෙරා සමමන්ති’ති. න බො මෙතං පඤ්ඤාපං, යවාහං පිඤ්ඤවචනං අතික්කමෙය්‍ය”න්ති කොසියං බග්ගං පච්චෙසෙසි.

95. දුතියමපි බො භික්ඛවෙ, -පෙ- නතියමපි බො භික්ඛවෙ, දීඝාට්ඨකුමාරො එතද්දහොසි: “අයං බො බ්‍රහ්මදන්තො ඝාසිරාජ ඛුන්තො අමහාකං අනන්ධස්ස කාරකො. ඉමිනා අමහාකං බලඤ්ඤ වාහනඤ්ඤ ජනපදෙව කොසොව කොට්ඨාගාරඤ්ඤ අවජින්නං. ඉමිනා ව මෙ මාතාපිතරො හතා. අයඤ්චියස්ස කාලො, යවාහං වෙරං අප්පෙය්‍ය”න්ති කොසියා බග්ගං නිබ්බාසී. තතියමපි බො භික්ඛවෙ, දීඝාට්ඨකුමාරො එතද්දහොසි: “පිතා බො මෙ මං මරණකාලෙ අවච්ච: ‘මා බො ඤා තාත, දීඝාට්ඨ, දීඝං පස්ස, මා රස්සං. න හි තාත, දීඝාට්ඨ, වෙරෙන වෙරා සමමන්ති. අවෙරෙන හි තාත, දීඝාට්ඨ, වෙරා සමමන්ති’ති. න බො මෙතං පඤ්ඤාපං, යවාහං පිඤ්ඤවචනං අතික්කමෙය්‍ය”න්ති පුනදෙව කොසියං බග්ගං පච්චෙසෙසි.

96 අඨ බො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදන්තො ඝාසිරාජා භීතො උබ්බිග්ගො උස්සඛනී උත්‍රප්පනා සහසා උට්ඨාසී.

97. අඨ බො භික්ඛවෙ, දීඝාට්ඨකුමාරො බ්‍රහ්මදන්තං ඝාසිරාජානං එතද්ද-
වොච: “කීස්ස ඤා දෙව, භීතො උබ්බිග්ගො උස්සඛනී උත්‍රප්පනා සහසා ට්ඨාසී” ති. “ඉධ මං හඤ්ඤ, මාණවක, දීඝිනිස්ස කොසලරඤ්ඤා පුත්තො දීඝාට්ඨ කුමාරො පුපිනත්තෙන බග්ගෙන පටිපාතොසී. තෙනාහං භීතො උබ්බිග්ගො උස්සඛනී උත්‍රප්පනා සහසා ට්ඨාසී”න්ති.

98. අඨ බො භික්ඛවෙ, දීඝාට්ඨකුමාරො වාමෙන තන්තො බ්‍රහ්මදන්තස්ස ඝාසිරඤ්ඤා සිරං පරාමසීඤා දකඤ්ඤෙන හන්තො බග්ගං නිබ්බාතෙඤ්ඤා බ්‍රහ්මදන්තං ඝාසිරාජානං එතද්දවොච: “අහං බො සො දෙව, දීඝිනිස්ස කොසලරඤ්ඤා පුත්තො දීඝාට්ඨකුමාරො. ඛුන්තො ඤා අමහාකං අනන්ධස්ස කාරකො. තාත අමහාකං බලඤ්ඤ වාහනඤ්ඤ ජනපදෙව කොසොව කොට්ඨා-
ගාරඤ්ඤ අවජින්නං. තාත ව මෙ මාතාපිතරො හතා. අයඤ්චියස්ස කාලො, යවාහං වෙරං අප්පෙය්‍ය”න්ති.

1. “පිතා බො මං” ප ම ස,

91. මහණෙනි, දීඝාටු කුමාර තෙමේ “දෙවයන් වහන්ස, එසේ ය”යි බ්‍රහ්මදත්තකසීරජුට පිළිවදන් දී රිය මුදු බිම හසරමිණිය ගොතා හුන්තේ ය.

92. මහණෙනි, ඉක්බිති බ්‍රහ්මදත්තකසීරජු තෙමේ දීඝාටු කුමාරයාගේ ඇකයෙහි නිස නවා සයනය කෙළේ ය. වෙනෙසට පත් ව සිටි ඔහුට මොහොතකින් ම තිත්ද ගියේ ය.

93. මහණෙනි, එකල්හි දීඝාටුකුමාරයාහට මේ සිත් විය: “මේ බ්‍රහ්මදත්තකසීරජු තෙමේ අපට බොහෝ අවැඩ කෙළේ ය. මොහු විසින් අපගේ සෙනා ද වාහන ද ජනපදය ද ධනාගාරය ද ධාන්‍යාගාරය ද අසිද ගන්නා ලද්දේ ය. මොහු විසින් මාගේ මවුපියෝ ද නසන ලදහ. මම පලි ගත්තෙමි නමි, ඊට මේ කාලය”යි. (මෙසේ සිතා) කොපුවෙන් කඩුව ඇද ගත්තේ ය.

94. මහණෙනි, ඉක්බිති දීඝාටුකුමාරයාහට “මාගේ පියා මැරෙණ වේලෙහි මට ‘පුත, දීඝාටු, ඉක්මන් නො වව. දුර බලව. ලඟ නො බලව. පුත, දීඝාටු, වෛරයෙන් වෛරයෝ නො සන්සිදෙත් ම ය. පුත, දීඝාටු, අවෛරයෙන් වෛරයෝ සන්සිදෙත් ම ය”යි කීයේ ය. මම පියාගේ චචනය ඉක්මවන්නෙමි නමි, එය මට සුදුසු නො වේ”යි කඩුව කොපුවෙහි බැසී ය.

95. දෙවනු ද මහණෙනි, -පෙ- තෙවනු ද මහණෙනි, දීඝාටු කුමාරයා-හට මේ සිත් විය: “මේ බ්‍රහ්මදත්ත කසීරජු තෙමේ අපට බොහෝ අවැඩ කෙළේ ය. මොහු විසින් අපගේ සෙනා ද වාහන ද ජනපදය ද ධනාගාරය ද ධාන්‍යාගාරය ද අසිද ගන්නා ලද්දේ ය. මොහු විසින් මාගේ මවුපියෝ නසන ලදහ. මම පලි ගත්තෙමි නමි, ඊට මේ කාලය” යි මෙසේ සිතා කඩුව කොපුවෙන් ඇද්දේ ය. තෙවනු ද මහණෙනි, දීඝාටුකුමාරයාහට මේ සිත් විය: “මාගේ පියා මැරෙණ වේලේ මට ‘පුත, දීඝාටු, ඉක්මන් නො වව. දුර බලව. ලඟ නො බලව. පුත, දීඝාටු, වෛරයෙන් වෛරයෝ නො සන්සිදෙත් ම ය. පුත, දීඝාටු, අවෛරයෙන් වෛරයෝ සන්සිදෙත් ම ය” යි කීයේ ය. මම පියාගේ චචනය ඉක්මවන්නෙමි නමි මට ඒ නො සුදුසු ය”යි මෙසේ සිතා නැවතත් කඩුව කොපුවෙහි බැසී ය.

96. මහණෙනි, ඒ අතර බ්‍රහ්මදත්තකසීරජු තෙමේ බිය පත් වූයේ තැනි ගත්තේ මහත් සැක ඇත්තේ වෙටුලන්තෝ වතා නැගී සිටියේ ය.

97. මහණෙනි, එකල්හි දීඝාටුකුමාර තෙමේ බ්‍රහ්මදත්ත කසීරජුගෙන් “දෙවයන් වහන්ස, බියපත් වූවෙහි තැනි ගත්තෙහි සැක ඇත්තෙහි වෙටුලන්තෙහි වතා නැගී සිටියෙහි කුමක් හෙයින් ද?”යි ඇසී ය. “සගය, මාණවකය, මෙහි දී දීඝිනිකොසොල්ලුන්ගේ පුත් වූ දීඝාටුකුමාර තෙමේ සීතෙන් මා කඩුවෙන් කරා හෙළී ය. එයින් මම බියපත් වීම. තැනි ගත්තෙමි. සැක ඇත්තේ වීම. සැලුනේ වීම. වතා නැගී සිටියෙමි”

98. මහණෙනි, ඉක්බිති දීඝාටු කුමාර තෙමේ වම්අතින් බ්‍රහ්මදත්ත කසීරජුගේ නිස අල්වා දකුණු අතින් කඩුව ඇද බ්‍රහ්මදත්ත කසීරජුට “දෙවයන් වහන්ස, දීඝිනිකොසොල්ලුන්ගේ පුත් වූ දීඝාටුකුමාරයා මම වෙමි. යුෂමතා අපට බොහෝ අවැඩ කෙළෙහි ය. ඔබ විසින් අපගේ සෙනා ද වාහන ද ජනපදය ද ධනාගාරය ද ධාන්‍යාගාරය ද අසිද ගන්නා ලද්දේ ය. ඔබ විසින් මාගේ මවුපියෝ නසන ලද්දහ. මම පලි ගත්තෙමි නමි, ඊට මේ කාලය”යි කී ය.

99. අප්ඵ බො භීක්ඛවෙ, බුහමදුනෙතා කාසිරාජා දීසාටුස්ස කුමාරස්ස පාදෙසු සිරසා නිපතීති. දීසාටුං කුමාරං එතදවොච: “ජ්විතං මෙ තාත, දීසාටු, දෙති. ජ්විතං මෙ තාත, දීසාටු, දෙති”ති. “කාසානං උස්සතාමි දෙවස්ස ජ්විතං දුඛා? දෙවො බො මෙ ජ්විතං දුදෙය්‍යා”ති. “තෙන හි තාත, දීසාටු, කීච මෙ ජ්විතා දෙති. අහඤ්ච තෙ ජ්විතං දුමමී”ති.

100. අප්ඵ බො භීක්ඛවෙ, බුහමදුනෙතා ච කාසිරාජා දීසාටු ච කුමාරො අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස ජ්විතං අදංසු. පාණිඤ්ච අහගභෙසුං. සපථඤ්ච අකංසු අදුභාය.¹

101. අප්ඵ බො භීක්ඛවෙ, බුහමදුනෙතා කාසිරාජා දීසාටුං කුමාරං එතද වොච: “තෙන හි තාත, දීසාටු, රථං යොජෙති. ගමිස්සාමා”ති. “එචං දෙවා”ති බො භීක්ඛවෙ, දීසාටුකුමාරො බුහමදුනතස්ස කාසිරඤ්ඤෙසු පටිස්සුත්ථා රථං යොජෙතී. බුහමදුනතං කාසිරාජාතං එතදවොච: “සුභතා බො තෙ දෙව, රජො. සස්සදුති කාලං මඤ්ඤසී”ති.

102. අප්ඵ බො භීක්ඛවෙ, බුහමදුනෙතා කාසිරාජා රථං අභිරුභි. දීසාටු කුමාරො රථං පෙසෙසි. තථා තථා රථං පෙසෙසි, යථා න චිරස්සෙච සෙතාය සමාගච්ඡි.

103. අප්ඵ බො භීක්ඛවෙ, බුහමදුනෙතා කාසිරාජා චාරාණසිං පටිසීනා අමචෙච පාරිසජෙජ් සන්තිපානාපෙතා එතදවොච: “සවෙ භණෙ, දීසිනිස්ස කොසලරඤ්ඤෙසු පුතතං දීසාටුං කුමාරං පස්සෙය්‍යාථ, කීනති තං කරෙය්‍යාථා”ති.

104. එකච්ච එචමාහාසු: “මයං දෙව, හතථ ඡ්ඤෙය්‍යාම. මයං දෙව, පාදෙ ඡ්ඤෙය්‍යාම. මයං දෙව, හතථපාදෙ ඡ්ඤෙය්‍යාම. මයං දෙව, කණෙණ ඡ්ඤෙය්‍යාම. මයං දෙව, තාසං ඡ්ඤෙය්‍යාම. මයං දෙව, කණ්ණතාසං ඡ්ඤෙය්‍යාම. මයං දෙව, සීසං ඡ්ඤෙය්‍යාමා”ති.

105. “අයං බො සො භණෙ, දීසිනිස්ස කොසලරඤ්ඤෙසු පුතො: දීසාටු කුමාරො, නායං ලබ්බා නිඤ්චි කාඛුං. ඉමනා ච මෙ ජ්විතං දිනතං. මයා ච ඉමස්ස ජ්විතං දිනතා”නති.

106. අප්ඵ බො භීක්ඛවෙ, බුහමදුනෙතා කාසිරාජා දීසාටුං කුමාරං එතද වොච: “යං බො තෙ තාත, දීසාටු, පිතා මරණකාලෙ අචච: ‘මා බො කීං තාත, දීසාටු, දීසං පස්ස. මා රස්සං. න හි තාත, දීසාටු, වෙරෙන වෙරා සම්මනති. අවෙරෙන හි තාත, දීසාටු, වෙරා සම්මනති’ති. කීං තෙ පිතා සන්ධාය අචච:” ති.

107. “යං බො මෙ දෙව, පිතා මරණකාලෙ අචච: ‘මා දීස’නති - මා ‘චිරං වෙරං අකාසී’ති. ඉමං බො මෙ දෙව, පිතා මරණකාලෙ අචච ‘මා දීස’නති. යං බො මෙ දෙව, පිතා මරණකාලෙ අචච: ‘මා රස්ස’නති - මා බිප්පං මිතෙනහි තිජ්ජිතා’ති. ඉමං බො මෙ දෙව, පිතා මරණකාලෙ අචච ‘මා රස්ස’නති. යං බො මෙ දෙව, පිතා මරණකාලෙ අචච: ‘න හි තාත, දීසාටු, වෙරෙන වෙර් සම්මනති. අවෙරෙන හි තාත, දීසාටු, වෙර් සම්මනති’ති. - ‘දෙවෙන මෙ මානාපිතරො හතා’ති සවානං දෙවං. ජ්විතා වොරොපෙය්‍යං, යෙ දෙවස්ස අත්ථකාමා, තෙ මං ජ්විතා වොරොපෙය්‍යං. යෙ මෙ අත්ථකාමා, තෙ තෙ ජ්විතා වොරොපෙය්‍යං. එචං තං වෙරං වෙරෙන න චූපසමෙය්‍ය. ඉදුති ච පන මෙ දෙවෙන ජ්විතං දිනතං. මයා ච දෙවස්ස ජ්විතං දිනතං. එචං තං වෙරං අවෙරෙන චූපසනතං. ඉමං බො මෙ දෙව, පිතා මරණකාලෙ අචච ‘න හි තාත, දීසාටු, වෙරෙන වෙරා සම්මනති. අවෙරෙන හි තාත දීසාටු, වෙරා සම්මනති’ති.

1. “අදුභාය” ඡ ම ං, “අදුබ්බාය” ඉතපි දිස්සතෙ

99. මහණෙනි, එකල්හි බ්‍රහ්මදත්ත කසිරජ තෙමේ දීඝාට්‍රිකුමාරයාගේ පාමුල හිසින් වැටී දීඝාට්‍රිකුමාරයාහට “පුත, දීඝාට්‍රි, මට දිවි දෙව. පුත, දීඝාට්‍රි, මට දිවි දෙව”යි කී ය. “කිම, මම දෙවයන් වහන්සේට දිවි දීමට උත්සාහ කෙරෙමි ද? දෙවයන් වහන්සේ මට දිවි දෙන්නා.” “පුත, දීඝාට්‍රි, එසේ නම් තෝ මට දිවි දෙව. මමත් තට දිවි දෙමි”යි රජතෙමේ කී ය.

100. මහණෙනි, එකල්හි බ්‍රහ්මදත්ත කසිරජ තෙමේත් දීඝාට්‍රිකුමාරයාත් ඔවුනොවුන්ට දිවි දුන්හ. අතින් අති ගත්හ. ද්‍රෝහ නො කරණු සදහා දිවුලහ.

101. මහණෙනි, අනතුරු ව බ්‍රහ්මදත්ත කසිරජ තෙමේ දීඝාට්‍රි කුමාරයාහට “පුත, දීඝාට්‍රි, එසේ නම් රිය යොදව. යන්නෙමු”යි කී ය. මහණෙනි, දීඝාට්‍රි කුමාර තෙමේ “දෙවයන් වහන්ස, එසේ ය”යි බ්‍රහ්මදත්ත කසිරජට පිළිවදන් දී රිය යොදා බ්‍රහ්මදත්තකසිරජට “දෙවයන් වහන්ස, ඔබවහන්සේට රිය යොදන ලද්දේ ය. දැන් ගමනට කල් දන්නා සේක්වා”යි සැලකෙලේ ය.

102. මහණෙනි, ඉක්බිති බ්‍රහ්මදත්තකසිරජ තෙමේ රියට නැංගේ ය. දීඝාට්‍රිකුමාර තෙමේ රිය පැදවී ය. නොබෝවේලාවකින් සේනාව හා එක් වන ලෙසට රිය පැදවී ය.

103. මහණෙනි, නැවැත බ්‍රහ්මදත්තකසිරජ තෙමේ ඔරණැසට පිවිස ඇමැනිපිරිස රැස් කරවා “සගයෙනි, දීඝිතිකොසොල්ලරජුගේ පුත් වූ දීඝාට්‍රි කුමාරු දක්නනු නම්, ඔහුට කුමක් කරන්නනු ද?”යි පිළිවිසී ය.

104. ඇතැම් කෙනෙක් “දෙවයන් වහන්ස, අපි අත් සිඳින්නෙමු. දෙවයන් වහන්ස, අපි පා සිඳින්නෙමු. දෙවයන් වහන්ස, අපි අත්පා සිඳින්නෙමු. දෙවයන් වහන්ස, අපි කන් සිඳින්නෙමු. දෙවයන් වහන්ස, අපි නාසය සිඳින්නෙමු. දෙවයන් වහන්ස, අපි කන්තාස් සිඳින්නෙමු. දෙවයන් වහන්ස, අපි හිස සිඳින්නෙමු”යි මෙසේ කීහ.

105. “සගයෙනි, මේ ඒ දීඝිතිකොසොල්ලරජුගේ පුත් වූ දීඝාට්‍රි කුමාරයා ය. මේ තෙමේ කිසි දඬුවමක් කිරීම නො ලබයි. මොහු විසින් මට දිවි දෙන ලද්දේ ය. මා විසින් මොහුට දිවි දෙන ලද්දේ ය”

106. ඉක්බිති මහණෙනි, බ්‍රහ්මදත්ත කසිරජ තෙමේ දීඝාට්‍රි කුමාරයාගෙන් “දරුව, දීඝාට්‍රි, තාගේ පියා මැරෙණ වේලේ “පුත දීඝාට්‍රි, ඉක්මන් නො වව. දුර බලව. ලහ නො බලව. පුත, දීඝාට්‍රි, චෛරයෙන් චෛරයෝ නො සන්සිඳෙත් ම ය. පුත, දීඝාට්‍රි, මේත්‍රියෙන් චෛරයෝ සන්සිඳෙත් ම ය”යි යමක් කියේ ද, තාගේ පියා කුමක් සදහා (ඒ) කියේ ද”යි ඇසී ය.

107. “දෙවයන් වහන්ස, මාගේ පියා මැරෙණ කල්හි ‘මා දීඝං’ යි යමක් කියේ ද, (එයින්) ‘බොහෝ කල් වෙර නො කරව’ යනු කියේ ය. දෙවයන් වහන්ස, මාගේ පියා මැරෙණ කල්හි මේ සදහා ම ‘මා දීඝං’ යනු කියේ ය. දෙවයන් වහන්ස, මාගේ පියා මැරෙණ කල්හි ‘මා රයං’ යි යමක් කියේ ද, (එයින්) ‘වහා මිත්‍රයන් හා නො බිඳව’ යනු කියේ ය. දෙවයන් වහන්ස, මාගේ පියා මැරෙණ කල්හි මේ සදහා ම ‘මා රයං’ යනු කියේ ය. දෙවයන් වහන්ස, මාගේ පියා මැරෙණ කල්හි ‘න හි තාත, දීඝාට්‍රි, වෙරෙන වෙරා සමමනති. අවෙරෙන හි තාත, දීඝාට්‍රි, වෙරා සමමනති’ යි යමක් කියේ ද, (එයින්) ‘දෙවයන් වහන්සේ විසින් මාගේ මවුපියෝ නසන ලද්දහ’යි මම දෙවයන් වහන්සේ ජීවිතයෙන් තොර කරන්නෙමි නම්, දෙවයන් වහන්සේට වැඩ කැමැති වූ යම් කෙනෙක් වෙත් නම්, ඔහු මා ජීවිතයෙන් තොර කරන්නාහු ය. මට වැඩ කැමැති වූ යම් කෙනෙක් වෙත් නම්, ඔහු ඔවුන් ජීවිතයෙන් තොර කරන්නාහු ය. මෙසේ ඒ චෛරය චෛරයෙන් නො සන්සිඳෙන්නේ ය. දැන් දෙවයන් වහන්සේ විසින් මට දිවි දෙන ලද්දේ ය. මා විසින් ම දෙවයන් වහන්සේට දිවි දෙන ලද්දේ ය. මෙසේ ඒ චෛරය අචෛරයෙන් සන්සිඳුනේ ය’ යනු කියේ ය. දෙවයන් වහන්ස, මාගේ පියා මැරෙණ කල්හි මේ සදහා ම ‘න හි තාත, දීඝාට්‍රි, වෙරෙන වෙරා සමමනති. අවෙරෙන හි වෙරා සමමනති’ යනු කියේ ය.”

108. අප්ඵ බො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදුතො කාසිරාජා. “අවුඡ්ඡයං වත නො, අබ්බුතං වත නො, යාව පණ්ඨිතො අයං දීඝාමුකුමාරො යත්‍ර හී නාම පිකුතො සමිඛිතොතන භාසිතස්ස චිත්තාරෙන අත්ථ: ආජාතීස්සති”ති පෙතනිකා බලඤ්ච වාහනඤ්ච ජනපදඤ්ච කොසඤ්ච කොට්ඨාගාරඤ්ච පටිපාදෙසි. සිතරඤ්ච අදුසි.

109. තෙසං හි නාම භික්ඛවෙ, රාජුතං ආදිනතදණ්ඩානං ආදිනත සන්ධානං එවරුපං බහතිසොරවං භවිස්සති. ඉධ බො ජන නං භික්ඛවෙ, සොනෙඨ “යං කුමෙහ එවං සමාකබාතෙ ධම්මචිතයෙ පබ්බජිතා සමානා බමා ච හවෙය්‍යාඨ සොරතා වා”ති.

110. තනියමපි බො හගවා හෙ භික්ඛු එතදවොච: “අලං භික්ඛවෙ, මා භණ්ඩනං. මා කලහං. මා විශහනං. මා විවාද”නති.

111. තනියමපි බො සො අධම්මවාදී භික්ඛු හගවනතා එතදවොච: “ආනමෙකු භනෙතා, හගවා ධම්මස්සාමි. අපපාසස්සකෙතා භනෙතා, හගවා දිට්ඨධම්මසුඛ විහාරමනුසුතො විහරකු. මයමෙතෙන භණ්ඩිතෙන කලහෙන විශහෙන විවාදෙන පඤ්ඤාසිස්සාමා”ති.

112. අප්ඵ බො හගවා “පරිකාදිනතරුපා බො ඉමෙ මොසපුරිසා. නසිමෙ සුකර: සඤ්ඤපෙකු”නති උට්ඨායාසතා පනකාමි.

දීඝාමුකුමාරො හිමිනො පසිමො

108. ඉක්බිති මහණෙනි, බ්‍රහ්මදත්ත කසිරජ තෙමේ “පින්වත්නි, අරුම යකි. පින්වත්නි, පුදුමයකි. යමෙක් පියා විසින් සැකෙවින් කියූ චචනයෙහි අභිය විසාරචනයෙන් දන්නේ ද, ඒ මේ දීඝාචුකුමාර තෙමේ අනිශචින් පණ්ඩිත ය”යි පියසතු වූ සෙනා ද වාහන ද ජනපදය ද ධනාගාරය ද ධාන්‍යාගාරයද නැවැති දුන්නේ ය. දුටු ද දුන්නේ ය.

109. මහණෙනි, දඬු ගත් අවි ගත් ඒ රජුන්ගේත් මෙබඳු වූ ඉවසීමෙන් හා සුරත බවෙන් වන්නේ ය. මහණෙනි, තෙපි මනා කොට දෙසු මෙබඳු සසුන්හි පැවිදි වූවහු කමා ඇත්තෝ සුරත වූවෝ වහු නම්, ඒ තෙපි මේ සස්ත නොබවන්නහු ය හි වදාලසේක.

110. තෙවහු ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ භික්ෂුන්ට “මහණෙනි, වැඩෙක් නැත. ඔබර නො කරවු. කලහ නො කරවු. විග්‍රහ නො කරවු. විවාද නො කරවු”යි වදාලහ.

111. තෙවහු ද ඒ අධිමාවාදී මහණ තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සවාමීනි, ධම්මවාමී වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඉවසා වදාරණ සේක්වා. සවාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උත්සාහ රහිත ව සමචන් සුවච්ඡාරණයෙහි යෙදී වෙසෙන සේක්වා. අපි මේ ඔබරයෙන් කලහයෙන් විග්‍රහයෙන් විවාදයෙන් ප්‍රසිද්ධ වන්නෙමු”යි කීසේ ය.

112. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “මේ භික්ෂු පුරුෂයෝ විනයයට ලං ව සිටියාහ. මොහු (කරුණ) හඟවන්නට පහසු වූවෝ නො වෙති. (මොවුන් සන්තිදුම පහසු නො වේ.) යි හුනස්තෙන් නැගිට වැඩි සේක.

පලමු දීඝාචු බණවර නිමිසේ ය.

1. අඵ බො භගවා පුබ්බණ්ණසමයං කිවාසෙත්වා සත්තච්චරං ආදාය කොසමිං පිණ්ඩාය පාවිසී. කොසමේයං පිණ්ඩාය වරිත්වා පච්ඡාහත්තං පිණ්ඩපානපටිකකන්තො සෙනාසනං සංසාමෙත්වා පත්තච්චරං ආදාය සමිසමඥේඛි සීතකොච ඉමා ගාථායො අනාසී:

2. පුඵ්ඵසඥො සමජනො න බාලො කොචි.මඤ්ඤඵ,
සමිසමිං තිජ්ජමානසමිං නාඤ්ඤං භීෂය්‍යා අමඤ්ඤරුං.

3. පරිමුට්ඨා පණ්ණිකාභාසා වාචාගොචරනාණිනො,
ගාච්ච්ඡන්ති මුබ්බායාමං¹ යෙන නීතා න තං විදු.

4. අකෙකාච්ඡි මං අවධි මං අජ්ඣි මං අහාසි මෙ,
යෙ තං² උපනග්ගන්ති වෙරං තෙසං න සමමති.

5. අකෙකාච්ඡි මං අවධි මං අජ්ඣි මං අහාසි මෙ,
යෙ තං න උපනග්ගන්ති වෙරං තෙසුපසමමති.

6. න හි චෙරෙන වෙරාති සමමන්තිං කුදුවනං,
අචෙරෙන ච සමමන්ති ඵස ධමෙමා සත්තතනො.

7. පරෙ ච න විජානන්ති මයමෙත්ථ යමාමසෙ,
යෙ ච තත්ථ විජානන්ති තතො සමමන්ති මෙධගා.

8. අට්ඨිච්ඡන්තා³ පාණ්ණරා ගවාසංඛතගාරිනො,
රට්ඨං විලුපමානානං තෙසමපි ගොති සමගති.

කසමා භුමිභාස නො සීයා?

9. සචෙ ලහෙඵ නිපකං සහායං
සද්ධිං චරං සාධු විහාරී ධීරං,
අභිභුග්ග සබ්බාති පරිසුඤාති
චරෙය්‍ය තෙනත්තමනො සනිමා.

10. තො චෙ ලහෙඵ නිපකං සහායං
සද්ධිං චරං සාධු විහාරී ධීරං,
රාජාව රට්ඨං විජිතං පභාය
ඵකො චරෙ මාතභගරඤ්ඤඵ නාගො.

11. ඵකසු වරිතං සෙසොසා
නඤ්චි බාලෙ සහායතා,
ඵකො චරෙ න ච පාපාති කසීරා
අප්පොසුසකකා මාතභගරඤ්ඤඵ නාගොති.

12. අඵ බො භගවා සමිසමඥේඛි සීතකොච ඉමා ගාථායො භාසිත්වා යෙන බාලකලොණකාරගාමො⁴ තෙහුපසමිකමි.

13. තෙන බො පන සමයෙන ආයසමා භගු බාලකලොණකාරගාමෙ විහරති.

1. “මුබ්බායාමං” නො වී. 2. “යෙ ච තං” ම ජ සා.
3. “අට්ඨිච්ඡද” අ වී. ජ වී. නො වී. P T S.
4. “බාලකලොණකාරගාමො” ම ජ සා. බාලකලොණකාරාම - කොසමේසජාතකට්ඨකථා.

1. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරු හැද පොරොවා පාසිවුරු ගෙණ පිඬු පිණිස කොසමා නුවරට පිවිසිසේක. කොසමානුවර පිඬු පිණිස නැගීර පස්වරු පිණිසානගෙන් නැරි ආ සේක් සෙනසුන් නැත්පත් කොට පා සිවුරු ගෙණ සහමැද සිටිසේක් ම මේ ගාථාවන් වදාළසේක:

2. මේ එක සමාන (කලහකාරී) ජන තෙමේ මහතඬ ඇත්තේ ය. (පණ්ඩිතමානී වූ) ඔවුනතුරෙන් කිසිවෙක් “මම අඟු වෙමි” සි නො සිතී ය. තව ද, සමසයා බිඳෙන කල්හි අනෙක් එකෙක් වත්. (=“ මා නිසා සමසයා බිඳේ ය” සි මේ කරුණ) නො සිතී ය.

3. මූලාසිහි ඇති පණ්ඩිතමහත්‍ය වූ වචන ම ගොවර කොට ඇත්තානු හැකි තාක් මුළු අයා (නො නවත්වා) බණනසුලු වෙත් මැයි. (ඔහු) යම් කලහයකින් නිලීප්භාවයට පමුණුවන ලද්දෙනු ද, එය (මෙබඳු දෙස සනිත යයි) නො දන්න.

4. “මට ජාතාදියෙන් ගටා බැන්නේ ය. මා පහලේ ය. මා දිනී ය. මා සතු වසනු වැහර ගත්තේ ය” සි යම් ගිහි පැවිදි කෙනෙක් ඒ වෙරය සිත බිඳිත් ද, ඔවුන්ගේ වෙරය නො සන්සිදේ.

5. “මට ජාතාදියෙන් ගටා බැන්නේ ය. මා පහලේ ය. මා දිනී ය. මා සතු දෙය පැහර ගත්තේ ය” සි යම් ගිහි පැවිදි කෙනෙක් ඒ වෙරය සිත නො බිඳිත් ද, ඔවුන්ගේ වෙරය සන්සිදේ.

6. මේ සත්‍යලෝකයෙහි කිසි කලෙකත් වෙරයෝ වෙරයෙන් නො සන්සිදෙත්. අවෙරයෙන් (මෙහිගියෙන්) ම සන්සිදෙත්. අවෙරයෙන් වෙරයා සන්සිදෙයි යන මේ ධර්මය පැරණිදහමෙකි.

7. (පණ්ඩිතයන් හැර) අන්‍ය වූ කලහකාරකජනයෝ මෙහි (සහමැද) කලහ කරන්නෝ “අපි නැසෙමු (මරා වෙත යමු)” සි නො දනිත්. ඔවුන් අතුරෙහි යම් කෙනෙක් එය දනිත් ද, එයින් කලහයෝ සන්සිදෙත්.

8. (යම්කෙනෙකුන්ගේ මවුපියන්ගේ) ඇට සිඳින ලද ද, (යම් කෙනෙක්) ප්‍රාණය පැහර ගණිත් (=දිවි තොර කෙරෙන්) ද, ගව-අශ්ව-ධනයන් පැහර ගන්නා සුලු වෙත් ද, (එබඳු වූ) රට මොලෝ ගන්නා වූ ඒ රජුන්ගේ ද සමගිය වේ. කුමක් හෙයින් නොපගේ සමගිය නො වන්නේ ද ?

9. සභානොච්චප්‍රඥ ඇති සමග හැසිරීමට සුදුසු වූ මනා විහරණ ඇති නුවණැති යහළුවකු ලබන්නේ නම්, ප්‍රකට අප්‍රකට හැම උච්චරු මැඩ මිත්‍ර සමග සතුටු සිත් ඇත්තේ යිහි ඇත්තේ නැසිරෙන්නේ ය.

10. සභානොච්චප්‍රඥ ඇති සමග හැසිරීමට සුදුසු වූ මනා විහරණ ඇති බාහිසමපනන වූ යහළුවකු නො ලබන්නේ නම්, දිනු රට නැර ගියා වූ (මහාජනක අරිඤ්ඤාදී) රජුන් මෙන් ද වනයෙහි (=සීලව හෝ පාරිලෝයක) ශ්‍රේණිහසනියා මෙන් ද එකලා ව නැසිරෙන්නේ ය.

11. එකලා වූ වහුගේ හැසිරීම උතුම් ය. අඥයා කෙරෙහි යහළුවෙක් නැත. වනයෙහි ශ්‍රේණි නන්‍යයා මෙන් (ගණයා සමග එක් වීමේ) උත්සාහ රහිත ව එකලා ව නැසිරෙන්නේ ය. පමි නො කරන්නේ ය.

12. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සහ මැද සිටි සේක් ම මේ ගාථාවන් වදාරා බාලකලෝණකාරගමම වැසිසේක.

13. එකල්හි ආසුණින් හඟු ස්ථවිර තෙමේ බාලකලෝණකාරගමෙහි වාසය නකරෙයි.

14. අද්දසා ඛො ආයසමා හගු හගවන්තං දුරතොව ආගච්ඡන්තං. දීඝවාන ආසනා පඤ්ඤපෙසි. පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකඨලිකං උපතිකම්පි. පච්චුග්ගන්තවා පත්තච්චිරං පටිග්ගහෙසි. නිසීදි හගවා පඤ්ඤන්තො ආසනො නිසජ්ජ පාදෙ පකඛාලෙසි.

15. ආයසමාපි ඛො හගු හගවන්තං අභිවාදෙත්වා ඵකමන්තං නිසීදි. ඵකමන්තං නිසින්නං ඛො ආයසමන්තං හගුං හගවා ඵතදවොච: “කච්චි භික්ඛු, ඛමතීයං? කච්චි යාපතීයං? කච්චි පිණ්ඩකෙන න කිලමසි”ති. “ඛමතීයං හගවා. යාපතීයං හගවා. න වාහං හන්තො පිණ්ඩකෙන කිලමාමි”ති.

16. අථ ඛො හගවා ආයසමන්තං හගුං ඛමමිසා කථාය සඤ්ඤොත්වා සමාදපෙත්වා සමුත්තොජෙත්වා සමපහංසෙත්වා උට්ඨායාසනා යෙන පාවිනිවංස දුගො තෙනුපසඛකමි.

17. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයසමා ව අනුරුද්ධො ආයසමා ව නන්දියො ආයසමා ව කිම්බිලො¹ පාවිනිවංසදුගෙ මිහරන්ති.

18. අද්දසා ඛො දුගපාලො හගවන්තං දුරතොව ආගච්ඡන්තං. දීඝවාන හගවන්තං ඵතදවොච: “මා සමණ, ඵතා දුගං පාවිසි. සන්තොත්ථ තයො කුලපුත්තා අත්තකාමරුපා මිහරන්ති. මා තෙසං අථාසුමකාසි”ති.

19. අපසාසාසි ඛො ආයසමා අනුරුද්ධො දුගපාලස්ස හගවතා සද්ධිං මන්තයමානස්ස. සුචාන දුගපාලං ඵතදවොච: “මා ආවුසො දුගපාල, හගවන්තං වාරෙසි. සත්ථා නො හගවා අනුසන්තො”ති.

20. අථ ඛො ආයසමා අනුරුද්ධො යෙනායසමා ව නන්දියො ආයසමා ව කිම්බිලො තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා ආයසමන්තං ව නන්දියං ආයසමන්තාඤ්ච කිම්බිලං ඵතදවොච: “අභිකකමථායසමන්තො, අභිකකමථා-යසමන්තො, සත්ථා නො හගවා අනුසන්තො”ති.

21. අථ ඛො ආයසමා ව අනුරුද්ධො ආයසමා ව නන්දියො ආයසමා ව කිම්බිලො හගවන්තං පච්චුග්ගන්තවා ඵකො හගවතො පත්තච්චිරං පටිග්ගහෙසි. ඵකො ආසනං පඤ්ඤපෙසි. ඵකො පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකඨලිකං උපතිකම්පි. නිසීදි හගවා පඤ්ඤන්තො ආසනො නිසජ්ජ පාදෙ² පකඛාලෙසි.

22. තෙපි ඛො ආයසමන්තා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා ඵකමන්තං නිසීදිංසු. ඵකමන්තං නිසින්නං ඛො ආයසමන්තං අනුරුද්ධො හගවා ඵතද-වොච: “කච්චි වො අනුරුද්ධො ඛමතීයං? කච්චි යාපතීයං? කච්චි පිණ්ඩකෙන න කිලමථා”ති.

“ඛමතීයං හගවා. යාපතීයං හගවා. න ව මයං හන්තො පිණ්ඩකෙන කිලමාමා”ති.

“කච්චි පන වො අනුරුද්ධො සමග්ගා සමෙමාදමානා අවිචදමානා ඛිරොදකීභුතා අඤ්ඤමඤ්ඤං පියවකඛුති සමපස්සන්තා මිහරථා”ති.

“තග්ග මයං හන්තො සමග්ගා සමෙමාදමානා අවිචදමානා ඛිරොදකී-භුතා අඤ්ඤමඤ්ඤං පියවකඛුති සමපස්සන්තා මිහරාමා”ති.

“යථා කථමපන භුජෙහ අනුරුද්ධො සමග්ගා සමෙමාදමානා අවිචදමානා ඛිරොදකීභුතා අඤ්ඤමඤ්ඤං පියවකඛුති සමපස්සන්තා මිහරථා”ති.

1. “කිම්බිලො” ම ඡ සා. ක්‍රිමිල-සොඤ්ඤනාඤ කාව්‍ය, 16-87
2. “නිසජ්ජ ඛො හගවා පාදෙ” ම. ඡ. සා.

14. ආයුෂමත් හගු සථවිර තෙමේ වහින්නා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දුර දී ම දුටු සේක. දැක අසුනක් පැණවී ය. පාදේතාදිය පාසුටුව පාසුටුව එළවා තැබී ය. ඉදිරියට ගොස් පාසිටුරු පිළිගත්තේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පැණවූ අසුනෙහි වැඩ හුන් සේක. වැඩ හිඳ පා සේදූහ.

15. ආයුෂමත් හගු සථවිර තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්තේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් හගු තෙරුන්ගෙන් “මහණ, කිම, ඉවසිය හැකි ද? කිම යැපිය හැකි ද? කිම, ආහාරයෙන් විඩාපත් නො වූයෙහි ද”යි අසා වදාළ සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඉවසිය හැකි ය. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යැපිය හැකි ය. ස්වාමීනි, මම ආහාරයෙන් ද වෙහෙසට නො පත් වූයෙමි” යි තෙරහු කීහ.

16. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂමත් හගුතෙරුන් දැක මි කතාවෙන් කරුණු දක්වා සමාදන් කරවා තියුණු කරවා සතුටු කරවා හුනස්තෙත් නැගිට පාචිතවංස නම් වනයට වැඩී සේක.

17. එකල්හි ආයුෂමත් අනුරුඬියථවිරතෙමේ ද ආයුෂමත් නන්දිය සථවිර තෙමේ ද ආයුෂමත් කිම්බිල සථවිර තෙමේ ද පාචිතවංස මූව්වනයෙහි වෙසෙත්.

18. උයන්පල් තෙමේ වහින්නා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දුර දී ම දුටුයේ ය. දැක “ශ්‍රමණය, මේ උයනට නගමක් පිවිසෙව. මෙහි කුලපුත්‍රයෝ තිදෙනෙක් වෙත්. ඔහු නමහට හිත කැමැත්තාහු වෙසෙත්. උන්වහන්සේ-ලාට කරදර නො කළ මැනවැ” යි කී ය.

19. ආයුෂමත් අනුරුඬියථවිරතෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හා කතා කරණ උයන්පල්ලාගේ ඒ කතාව ඇසී ය. අසා උයන්පල්ලාට “ඇවැත, උයන්පල්ල, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නො වළකුව. අපගේ ශාස්තෘ වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩිසේකැ” යි කී ය.

20. ඉක්බිති ආයුෂමත් අනුරුඬියථවිරතෙමේ ආයුෂමත් නන්දිය තෙරුන් වෙත ද ආයුෂමත් කිම්බිලතෙරුන් වෙත ද ගියේ ය. ගොස් ආයුෂමත් නන්දිය තෙරුන්ට ද ආයුෂමත් කිම්බිල තෙරුන්ට ද “ආයුෂමත්නි, මෙහි පැමිණෙටු. ඉදිරියට එටු. අපගේ ශාස්තෘ වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩිසේකැ” යි දැන්වී ය.

21. ඉක්බිති ආයුෂමත් අනුරුඬියථවිර තෙමේ ද ආයුෂමත් නන්දිය සථවිර තෙමේ ද ආයුෂමත් කිම්බිලසථවිර තෙමේ ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඉදිරියට ගොස් එක් නමක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ පාසිටුරු පිළිගත්තේ ය. එක් නමක් අසුන් පැණවී ය. එක් නමක් පාදේතාදිය පාසුටුව පාසුටුව එළවා තැබී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පැණවූ අසුනෙහි වැඩ හුන් සේක. වැඩ හිඳ පා සේදූහ.

22. ඒ ආයුෂමත්හු ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් ආයුෂමත් අනුරුඬිය තෙරුන්-ගෙන් “අනුරුඬියෙහි, කිම, තොපට ඉවසිය හැකි ද? කිම, යැපිය හැකි ද? කිම, ආහාරයෙන් වෙහෙසට පත් නො වනු ද” යි ඇසූහ.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඉවසිය හැකි ය. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යැපිය හැකි ය. ස්වාමීනි, අපි ආහාරයෙන් වෙහෙසට පත් නො වමිහ”.

“අනුරුඬියෙහි, කිම තෙපි සමඟි ව සතුටු ව විවාද නො කරමින් කිරි හා ජලය සේ හැනී එක් ව සිටියහු ඔටුනොටුන් පියඇසින් බලමින් වසටු ද?”

“ස්වාමීනි, එසේ ය. අපි සමඟි ව සතුටු ව විවාද නො කරමින් කිරි හා ජලය සේ හැනී එක් ව සිටියමෝ ඔටුනොටුන් පියඇසින් බලමින් වසමු”.

“අනුරුඬියෙහි, තෙපි කෙසේ නම් සමඟි ව සතුටු ව විවාද නො කරමින් කිරි හා ජලය සේ හැනී එක් ව සිටියහු ඔටුනොටුන් පියඇසින් බලමින් වසටු ද?”

23. “ඉධ මය්‍යං භනන්ත ඵචං තොති: ‘ලාභා වත මේ. සුලඳ්ධං වත මේ. යොතං ඵචරුපෙති සමුත්ථාරීහි සද්ධං විකරාමී’ති. තස්ස මය්‍යං භනන්ත, ඉමෙසු ආයසමනන්තසු මෙවතං කායකමමං පච්චුපට්ඨිතං ආඪී වෙච රතො ව. ජමන්තං වචීකමමං -ජප- මෙවතං මනොකමමං පච්චුපට්ඨිතං ආඪී වෙච රතො ව. තස්ස මය්‍යං භනන්ත, ඵචං ගොති: ‘යන්හුතාහං සකං චිත්තං තිකඛීචිත්වා ඉමෙසං යෙව ආයසමනන්තානං චිත්තස්ස වසෙන වනෙතය්‍ය’නති. සො ඛො අහං භනන්ත, සකං චිත්තං තිකඛීචිත්වා ඉමෙසං යෙව ආයසමනන්තානං චිත්තස්ස වසෙන වතන්තමී. නානා හි ඛො නො භනන්ත කායා, ඵකඤච පත මනෙඤ්ඤ චිත්තා’නති.

24. ආයසමාපි ඛො නන්දියො -ජප- ආයසමාපි ඛො කිම්බිජලා භගවන්තං ඵනදවොච. “මය්‍යමපි ඛො භනන්ත, ඵචං තොති: ‘ලාභා වත මේ. සුලඳ්ධං වත මේ. යොතං ඵචරුපෙති සමුත්ථාරීහි සද්ධං විකරාමී’ති. තස්ස මය්‍යං භනන්ත, ඉමෙසු ආයසමනන්තසු මෙවතං කායකමමං පච්චුපට්ඨිතං ආඪී වෙච රතො ව. මෙවතං වචීකමමං -ජප- මෙවතං මනොකමමං පච්චුපට්ඨිතං ආඪී වෙච රතො ව. තස්ස මය්‍යං භනන්ත, ඵචං තොති: ‘යන්හුතාහං සකං චිත්තං තිකඛීචිත්වා ඉමෙසං යෙව ආයසමනන්තානං චිත්තස්ස වසෙන වනෙතය්‍ය’නති. සො ඛො අහං භනන්ත, සකං චිත්තං තිකඛීචිත්වා ඉමෙසං යෙව ආයසමනන්තානං චිත්තස්ස වසෙන වතන්තමී. නානා හි ඛො නො භනන්ත, කායා, ඵකඤච පත මනෙඤ්ඤ චිත්තා’නති. ඵචං ඛො මයං භනන්ත, සමය්‍යා සමෙචාදමානා අපිචදමානා ඛිරොදකිභුතා අඤ්ඤමඤ්ඤං පියවකමුහි සමපස්සන්තා විකරාමා’ති.

25. “කච්චි පත වො අනුරුද්ධා, අප්පමන්තා ආනාපිනො පතිතන්තා විහරාමා?”ති. “තස්ස මයං භනන්ත, අප්පමන්තා ආනාපිනො පතිතන්තා විහරාමා”ති.

26. “යථා කථමපන භුමෙහ අනුරුද්ධා අප්පමන්තා ආනාපිනො පතිතන්තා විහරාමා?”ති.

27. “ඉධ භනන්ත, අමභාකං යො පඨමං ගාමනො පිණ්ඩාය පටිකකමති, සො ආසනං පඤ්ඤපෙති, පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකඨලිකං උපට්ඨකම්පති. අවකකාරපාතීං ඛොචිත්වා උපට්ඨාපෙති. පානීයං පරිභොජනීයං උපට්ඨාපෙති, යො පච්ඡා ගාමනො පිණ්ඩාය පටිකකමති, සචෙ තොති භුන්තාවසෙසො, සචෙ ආකඞ්ඛති, භුඤ්ඤති. නො චෙ ආකඞ්ඛති, අප්පහරිතෙ වා ඡඤ්ඛති. අප්පාණ්ණෙ වා උදකෙ ඔපිලාපෙති, සො ආසනං උඳ්ධරති. පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකඨලිකං පටිසාමෙති. අවකකාරපාතීං ඛොචිත්වා පටිසාමෙති. පානීයං පරිභොජනීයං පටිසාමෙති. භතතග්ගං සමමජ්ජති. යො පස්සති පානීයසථං වා පරිභොජනීයසථං වා වච්චසථං වා රිත්තං භුච්ඡා, සො උපට්ඨාපෙති. සමස්ස ගොති අපිසස්සා, නන්ථවිකාරෙන දුතීයං ආචිනෙත්වා හන්ථවීලඞ්ඛකෙන උපට්ඨාපෙති. තඤ්ච මයං භනන්ත, නප්පච්චියා වාචං හීඤ්ඤං. පඤ්ඤාතිකා ඛො පත මයං භනන්ත, සබ්බරත්තීයා ධම්මියා කථාය සන්තීඝීදුම. ඵචං ඛො මයං භනන්ත අප්පමන්තා ආනාපිනො පතිතන්තා විහරාමා’ති.

1. “උපට්ඨාපම” ම ඡ සං. P T S.

23. ‘සාමිති, මෙහි දී මට ‘යම් මම මෙබඳු වූ සබ්බුමිසරුන් හා එක් ව වෙසෙමි ද, මට (එය) ලාභයෙකි. මා ලත් යහපත් ලැබීමෙකැ’යි සිත් වෙයි. ‘සාමිති, මේ ආයුෂමතුන් කෙරෙහි ඒ මාගේ මෙහෙත්‍රිකායකමීය ප්‍රකට වත් අප්‍රකට වත් ඵලඹ සිටියේ ය. මෙහෙත්‍රිවෘක්කමීය -පෙ- මෙහෙත්‍රිමනාකමීය ප්‍රකට වත් අප්‍රකට වත් ඵලඹ සිටියේ ය. සාමිති, ඒ මට ‘මම සිය සිත බතා තබා මේ ආයුෂමතුන්ගේ ම සිත් වශයෙන් පවතින්නෙමි නම් යෙහෙකැ’යි සිත් වේ. සාමිති, ඒ මම සිය සිත බතා තබා මේ ආයුෂමතුන්ගේ ම සිත් වශයෙන් පවතිමි. සාමිති, අපගේ ශරීරයෝ වෙන් ව උවත්තෝ ම වෙති. අපගේ සිත නම් එකක් ම යයි සිතමි.”

24. ආයුෂමත් නන්දියසථවිරතෙතේ ද -පෙ- ආයුෂමත් කිම්බිලසථවිර තෙතේ ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සාමිති, මටත් ‘යම් මම මෙබඳු වූ සබ්බුමි-සරුන් හා එක් ව වෙසෙමි ද, මට (එය) ලාභයෙකි. මා ලත් යහපත් ලැබීමෙකැ’ යි සිත් වෙයි. සාමිති, මේ ආයුෂමතුන් කෙරෙහි ඒ මාගේ මෙහෙත්‍රිකායකමීය ප්‍රකට වත් අප්‍රකට වත් ඵලඹ සිටියේ ය. මෙහෙත්‍රිවෘක්කමීය -පෙ- මෙහෙත්‍රිමනාකමීය ප්‍රකට වත් අප්‍රකට වත් ඵලඹ සිටියේ ය. සාමිති, ඒ මට ‘මම සිය සිත බතා මේ ආයුෂමතුන්ගේ ම සිත් වශයෙන් පවතින්නෙමි නම් යෙහෙකැ’යි සිත් වේ. සාමිති, ඒ මම සිය සිත බතා මේ ආයුෂමතුන්ගේ ම සිත් වශයෙන් පවතිමි. සාමිති, අපගේ ශරීරයෝ වෙන් ව පවත්තෝ ම වෙති. අපගේ සිත නම් එකක් ම යයි සිතමි. සාමිති, අපි මෙසේ සමගි ව සතුවු ව විවාද නො කරමින් කිරි හා දිය සේ එකතු ව මටුතොටුන් පියආභිත් බලමින් වෙසෙමු”.

25. “අනුරුඬියෙහි, කිම, තෙපි අප්‍රමන්‍යවුච්ඡා කෙලෙස් තවන වැර ඇත්තනු නාවනාවට යැවූ සිත් ඇත්තනු වසවු ද?” “සාමිති, එසේය. අපි අප්‍රමන්‍ය වුවමෝ කෙලෙස් තවන වැර ඇත්තමෝ භාවනාවට යැවූ සිත් ඇත්තමෝ වසන්නෙමු”.

26. “අනුරුඬියෙහි, තෙපි කෙසේ අප්‍රමන්‍ය වූවානු කෙලෙස් තවන වැර ඇත්තනු නාවනාවට යැවූ සිත් ඇත්තනු වසවු ද?”

27. “සාමිති, මෙහි අපගෙන් යමෙක් පලමු කොට ගමෙහි පිඬු පිණිස හැසිර පෙරලා ඒ ද, තෙතෙමේ අසුන් පණවයි. පාදෙතාදිය පාසුටුව පා තබන පුවරුව ඵලවා තබයි. ඉඳුල් ලන බඳුන සෝද තබයි. පැන් හා පිරිබෝදිය ඵලවයි. යමෙක් පසු ව ගමෙහි පිඬු සිභා හැසිර පෙරලා ඒ ද, වලඳ ඉතිරි වූවක් වේ නම්, කැමැත්තේ නම්, වලඳයි. නො කැමැත්තේ නම්, නිල්තණ නැති තැන හෝ බසයි. සතුන් නැති දියෙහි හෝ පා කොට හරියි. තෙතෙමේ අසුන් ඔසොවා තබයි. පාදෙතාදිය පාසුටුව පාසුටුව නැත්පත් කරයි. ඉඳුල් ලන බඳුන සෝද නැත්පත් කරයි. පැන් හා පිරිබෝදිය නැත් පත් කරයි. බත්හලු හමදියි. යමෙක් සිස් වූ පැන්කලය හෝ පිරිබෝදිය-කලය හෝ වැසිකිලිදියකලය හෝ දකි ද, නොතෙමේ එය ඵලවා තබයි. ඔහුට නො ඉසිලිය හැකි නම් හසාසංඝවෙන් දෙවැන්නකු අමිතා අත්විලකුවෙන් ඵලවා තබයි. සාමිති, ඒ හෙතෙවන් අපි වචන නො බිඳින්නෙමු. (කතා නො කරන්නෙමු.) සාමිති, පස් දවසකට වරක් සියලු රූ දහැණිකතාවෙන් යුක්ත ව හිඳිමු. සාමිති, මෙසේ අපි අප්‍රමන්‍ය ව කෙලෙස් තවන වැර ඇති ව භාවනාවට යැවූ සිත් ඇති ව වාසය කරමු”යි.

28. අළු බො හගවා ආයසමන්තකඤ්ච අනුරුද්ධං ආයසමන්තකඤ්ච තන්ද්‍රියං ආයසමන්තකඤ්ච කීම්බිලං ධම්මියා කථාය සන්දසෙසසචා සමාදපෙනා සමුනෙත-
 ජෙනා සමපතංසෙනා උට්ඨායාසනා යෙන පාරිලෙය්‍යකං තෙන චාරිකං
 පකාසාමි. අනුපුබ්බෙන චාරිකං චරමානො යෙන පාරිලෙය්‍යකං තදචසරී.
 ධනු සුදං හගවා පාරිලෙය්‍යකෙ විහරතී රක්ඛිතචනසණ්ඨෙ භද්දසාලමුලෙ.

29. අළු බො හගවතො රතොගතස්ස පතිසලුච්චිනස්ස එවං වෙතසො
 පරිචිතකෙකා උදපාදී: “අහං බො පුබ්බෙ ආකිණේණා න එාසුං විහාසිං
 තෙති කොසමබ්බකෙති¹ භික්ඛුති භණ්ඩනකාරකෙති කලහකාරකෙති විවාද-
 කාරකෙති භස්සකාරකෙති සමෙස අධිකරණකාරකෙති. සොමහි එතරහි
 එකො අදුතියො සුඛං එාසුං විහරාමි අඤ්ඤත්‍රෙව තෙති කොසමබ්බකෙති
 භික්ඛුති භණ්ඩනකාරකෙති කලහකාරකෙති විවාදකාරකෙති භස්සකාරකෙති
 සමෙස අධිකරණකාරකෙති”ති.

30. අඤ්ඤතරොපි බො හත්ථිනාගො ආකිණේණා විහරති හත්ථිති
 හත්ථිතීහි හත්ථිකලහෙති හත්ථිච්ඡාපෙති. ජිනනග්ගානි වෙච තිණානි බාදති.
 ඔහග්ගොභග්ගකඤ්චස්ස සාබ්බාහමිගං බාදනති. ආච්චොති ච පාතීයානි පිචති.
 ඔගාහා චස්ස උතතිණේණස්ස² හත්ථිතියො කායං උපතිසංසන්තියො ගච්ඡති.

31. අළු බො තස්ස හත්ථිනාගස්ස එතදතොසී: “අහං බො ආකිණේණා
 විහරාමි හත්ථිති හත්ථිතීහි හත්ථිකලහෙති හත්ථිච්ඡාපෙති. ජිනනග්ගානි
 වෙච තිණානි බාදමි. ඔහග්ගොභග්ගකඤ්ච මෙ සාබ්බාහමිගං බාදනති.
 ආච්චොති ච පාතීයානි පිචාමි. ඔගාහා ච මෙ උතතිණේණස්ස හත්ථිතියො
 කායං උපතිසංසන්තියො ගච්ඡනති. යනනුනාහං එකොච ගණමිනා
 මුපකට්ඨො විහරෙය්‍ය”නති.

32. අළු බො සො හත්ථිනාගො යුථා අපකකමම යෙන පාරිලෙය්‍යකං
 රක්ඛිතචනසණ්ඨො භද්දසාලමුලං යෙන හගවා තෙනුපසඞ්ඛමි. උපසඞ්ඛමිච්චා
 සොණ්ඨාය හගවතො පාතීයං පරිභොජනීයං උපට්ඨාපෙති. අප්පහරිතඤ්ච
 කරොති.

33. අළු බො තස්ස හත්ථිනාගස්ස එතදතොසී: “අහං බො පුබ්බෙ
 ආකිණේණා න එාසුං විහාසිං. හත්ථිති හත්ථිතීහි හත්ථිකලහෙති හත්ථිච්ඡාපෙති.
 ජිනනග්ගානි වෙච තිණානි බාදීං. ඔහග්ගොභග්ගකඤ්ච මෙ සාබ්බාහමිගං බාදීංසු.
 ආච්චොති ච පාතීයානි අපාසිං. ඔගාහා ච මෙ උතතිණේණස්ස හත්ථිතියො
 කායං උපතිසංසන්තියො අගමංසු. සොමහි එතරහි එකො අදුතියො සුඛං
 එාසුං විහරාමි අඤ්ඤත්‍රෙව හත්ථිති හත්ථිතීහි හත්ථිකලහෙති හත්ථිච්ඡාපෙති”ති.

34. අළු බො හගවා අතතතො ච පවිචෙකං විදිචා තස්ස ච හත්ථි-
 නාගස්ස වෙතසා වෙතො පරිචිතකකමඤ්ඤය නායං වෙලායං ඉමං උදනං
 උදනෙසී:

“එතං³ නාගස්ස නාගෙන ජිසාදනාසස්ස හත්ථිතො,
 සමෙති විතතං විතෙනන යදෙකො රමතී චනෙ”ති.

1. “කොසමබ්බකෙති” සී. අ පි. ජ වි. හො වි.
 2. “ඔගාහකඤ්චස්ස ඔතිණේණස්ස” සී.
 “ඔගාහතතස්ස ඔතිණේණස්ස” ම නු ප. PTS.
 3. “එවි.” ම නු ප. PTS.

28. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂමත් අනුරුඳු තෙරුන් ද ආයුෂමත් තැදිය තෙරුන් ද ආයුෂමත් කිම්බිල තෙරුන් ද දූතමිකභ්‍යාවෙන් කරුණු දක්වා සමාදන් කරවා ත්‍යුණු කරවා සතුටු කරවා හුනස්තෙන් නැතිට සාමිලෙය්‍යකවනය බලා වාරිකාවෙහි වැඩි සේක. පිළිවෙළින් වාරිකා කරණසේක් පාරිලෙය්‍යකවනයට වැඩි සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි පාරිලෙය්‍යකවනයෙහි රකඛිත වනලාභාවෙහි මැනවින් වැඩුණු මහත් සල් රාකක් මුල වසන සේක.

29. ඉක්බිති එකලා ව විවෙකයට පැමිණ හුන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සිත්හි “මම පෙර ඔබර කරන්නා වූ කලහ කරන්නා වූ විවාද කරන්නා වූ කලහ උපදවන කතා කරන්නා වූ සමසයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ කොසමා නුවර වැසි භික්ෂුන් හා එක් වූයෙමි පහසුවෙන් නො විසුයෙමි. ඒ මම දුන් එකලා වූයෙමි දෙවැන්නෙක් නැත්තෙමි ඔබර කරන්නා වූ කලහ කරන්නා වූ විවාද කරන්නා වූ කලහ උපදවන කතා කරන්නා වූ සමසයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ ඒ කොසමානුවර වැසි භික්ෂුන් හැර සුළු සේ පහසුවෙන් වෙසෙමි”යි පරිචිතකියෙක් උපත.

30. එක්තරා මහත් ඇතෙක් ද ඇතුන් හා ඇතිනියන් හා තරුණ ඇතුන් හා ඇත්පැටවුන් හා එක් වූයේ ඔවුන් විසින් සිදු දූමු අත් ඇති තණ කසි. ඔහු විසින් (උස් නැතින් බිඳ හෙළා) අතුකැබලි (අතික් ඇත්තු) කන්. කැලඹුණු දිය බොයි. ඇතිනියෝ දියෙහි ගැලීමෙන් නොහොත් කොටින් ගොඩ නැංගා වූ ඔහුගේ සිරුර ගටා යෙත්.

31. එකල්හි ඒ මහ ඇතුට “මම ඇතුන් හා ඇතිනියන් හා තරුණ ඇතුන් හා ඇත්පැටවුන් හා එක් ව වසමි. (ඔවුන් විසින්) සිදු දූමු අත් ඇති තණ ද කමි. මා විසින් බිඳි අතු කැබලි ඔහු කන්. කැලඹුණු දිය ද බොමි. දියට බස්නා ඇතිනියෝ දියෙන් ගොඩ වූ මාගේ කය ගටා යෙත්. එහෙයින් මම එකලා ව ම සමුහයාගෙන් වෙන් වූයේ ම වසන්නෙමි තම යෙහෙකැ”යි සිත් වි ය.

32. ඉක්බිති ඒ මහඇත් තෙමේ රැළෙන් ඉවත් ව පාරිලෙය්‍යකවනයෙහි රකඛිත වනලාභාවෙහි විසල්සල් රාක් මුල හුන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ සොඹින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පැන් පිරිබෝදිය එළවයි. තණ ද බැතර කරයි.

33. එකල්හි ඒ මහඇතුට “මම පෙර ඇතුන් හා ඇතිනියන් හා තරුණ ඇතුන් හා ඇත්පැටවුන් හා එක් වූයෙමි පහසුවෙන් නො විසිමි. සිදු දූමු අත් ඇති තණ ද කැවෙමි. මා විසින් කඩා දූමු අතුකැබලි ඔහු කැහ. කැලඹුණු දිය ද බිමි. දියට බස්නා ඇතිනියෝ දියෙන් ගොඩ වූ මාගේ කය ගටා ගියහ. ඒ මම දුන් එකලා ව දෙවැන්නෙකු නැති ව ඇතුන් ඇතිනියන් තරුණඇතුන් ඇත්පැටවුන් හැර කැප සේ පහසුවෙන් වසමි”යි සිත් වි ය.

34. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තමන්වහන්සේගේ පව්වෙකය ද දැන ඒ මහඇතුගේ සිතෙහි අදහස ද දැන ඒ වේලෙහි මේ ලීනිවාකභ්‍යය පැවැත්වූහ:

“යමි හෙයසින් එකලා වූයේ වනයෙහි සිත් අලවා වෙසේ ද, එහෙයින් (ඒ විවෙකරතියෙන්) රියඉස් වැනි (හේරිය කඳ මෙන් දික් වූ) දළ ඇති හසනිතාගයාගේ සිත බුද්ධිතාගයාගේ සිත හා සම වේ” යි.

35. අඵ බො භගවා ආච්චෙය්‍යකෙ යථාභිරතතං විහරිතා යෙන සාවඤ්චී තෙන වාරිකා පකකාමි. අනුපුබ්බෙන වාරිකං වරමානො යෙන සාවඤ්චී තදවසරි. තඤ්ඤං භගවා සාවඤ්චියං විහරති ජෙතවනෙ අනාඨ-පිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ.

36. අඵ බො කොසමබ්බකා උපාසකා “ඉමෙ බො අය්‍යා කොසමබ්බකා භික්ඛු ඛනුතො අමහාකං අනන්ධස්ස කාරකා. ඉමෙහි උබ්බාලොකා භගවා සකකන්තො. නන්ද මයං අයෙස කොසමබ්බකෙ භික්ඛු තෙව අභිවාදෙය්‍යාම, න පච්චුට්ඨෙය්‍යාම, න අඤ්ඤාලිකමමං සාමිච්චිකමමං කරෙය්‍යාම, න සකකරෙය්‍යාම, න ගරු කරෙය්‍යාම, න මානෙය්‍යාම, න පුජෙය්‍යාම¹, උපගතානමපි පිණ්ඩකං² න දදෙය්‍යාම³, එවං ඉමෙ අමොහි අසකකරියමානා අගරුකරිය-මානා අමානියමානා අපුජියමානා අසකකාරපකතා පකකමිස්සනති වා විබහමිස්සනති වා භගවනතං වා පසාදෙය්‍යන්ති”ති.

37. අඵ බො කොසමබ්බකා උපාසකා කොසමබ්බකෙ භික්ඛු තෙව අභිවාදෙසුං. න පච්චුට්ඨෙසුං. න අඤ්ඤාලිකමමං. සාමිච්චිකමමං අකංසු. න සකකරංසු. න ගරු කරංසු. න මානෙසුං. න පුජෙසුං. උපගතානමපි පිණ්ඩකං න අදංසු.

38. අඵ බො කොසමබ්බකා භික්ඛු කොසමබ්බකෙහි උපාසකෙහි අසකකරියමානා අගරුකරියමානා අමානියමානා අපුජියමානා අසකකාර-පකතා එවමානාසු: “නන්ද මයං ආටුසො, සාවඤ්චියං ගන්තො භගවතො සනතිකෙ ඉමං අධිකරණං චූපසමෙය්‍යාමා”ති.

39. අඵ බො කොසමබ්බකා භික්ඛු සෙතාසනං සංසාමෙඤ්චා පනනච්චරං ආදය යෙන සාවඤ්චී තෙනුපසඛිකමංසු.

40. අය්‍යොසි බො ආයස්මා සාරිපුතො “තෙ කිර කොසමබ්බකා භික්ඛු භණ්ඩනකාරකා කලහකාරකා විවාදකාරකා භස්සභාරකා සබ්බෙස අධිකරණකාරකා සාවඤ්චියං ආගච්ඡන්ති”ති.

41. අඵ බො ආයස්මා සාරිපුතො යෙන භගවා තෙනුපසඛිකමි. උපසඛිකමිතො භගවනතං අභිවාදෙඤ්චා එකමනතා නිද්දි. එකමනතං නිසිනො බො ආයස්මා සාරිපුතො භගවනතං එතදවොච: “තෙ කිර භනෙන, කොසමබ්බකා භික්ඛු භණ්ඩනකාරකා -පෙ- සබ්බෙස අධිකරණ-කාරකා සාවඤ්චියං ආගච්ඡන්ති. කථාභං භනෙන, තෙසු භික්ඛුසු පට්ඨප්පාමි”ති. “තෙන භි ත්වං සාරිපුතන, යථා ධමෙමා නථා නිට්ඨාති”ති. “කථාභං භනෙන, ජානෙය්‍යං ධමමං වා අධමමං වා?”ති.

1. “න කරෙය්‍යාම, න පුජෙය්‍යාම” ම ඡ සං.
2. “පිණ්ඩපාභං” PTS. 3. “දජෙජ්ජෙය්‍යාම” ම ඡ සං. PTS.

35. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පාරිලෝයකචනයෙහි කැමැති තාක් කල් වාසය කොට සැවැත්නුවර බලා වාරිකාවෙහි වැසී සේක. පිළිවෙළින් වාරිකාවෙහි වඩිනා සේන් සැවැත්නුවරට වැඩියාන. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි සැවැත්නුවර සේනවනයෙහි වූ අනේපිඩුසිටුහුගේ ආරාමයෙහි වැඩ වසන සේක.

36. එකල්හි කොසඹැනුවර වැසි උපාසකයෝ “කොසඹැනුවර වැසි ආයතී වූ මේ භික්ෂුහු අපට බොහෝ අවැඩ කළෝ ය. මොවුන් විසින් පෙළනු ලැබූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විනයට වැඩි සේක. එබැවින් අපි ආයතී වූ කොසඹැනුවර වැසි භික්ෂුන් නො වදින්නෙමු නම්, දෑක හුනස්නෙන් නො නැගිටින්නෙමු නම්, ඇදිලි කිරීම් ගෞරව කිරීම් නො කරන්නෙමු නම්, සත්කාර නො කරන්නෙමු නම්, ගරු නො කරන්නෙමු නම්, බුහුමන් නො කරන්නෙමු නම්, නො පුදන්නෙමු නම්, අප වෙත ඵලභියවුන්ට ද ආහාර නො දෙන්නෙමු නම්, මෙසේ අප විසින් සත්කාර නො කරණු ලබන ගරු නො කරණු ලබන බුහුමන් නො කරණු ලබන නො පුදනු ලබන මොහු අසත්කාරයෙන් මැඩුනෝ බැහැර යන්නාහු හෝ වෙති. සිවුරු හරින්නාහු හෝ වෙති. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හෝ පහදවන්නාහු වෙති”යි (සිතුහ.)

37. ඉක්බිති කොසඹැනුවර වැසි උපාසකයෝ කොසඹැනුවර වැසි භික්ෂුන් නො වැන්දූහ. දෑක හුනස්නෙන් නො නැගිටිවහ. ඇදිලි කිරීම් ගෞරව කිරීම් නො කළහ, සත්කාර නො කළහ. ගරු නො කළහ. බුහුමන් නො කළහ. නො පිදූහ. වෙත පැමිණියවුන්ට ආහාර ද නො දුන්හ.

38. ඉක්බිති කොසඹැනුවර වැසි උපාසකයන් විසින් සත්කාර නො කරණු ලබන ගරු නො කරණු ලබන බුහුමන් නො කරණු ලබන නො පුදනු ලබන කොසඹැනුවර වැසි භික්ෂුහු අසත්කාරයෙන් මැඩුනෝ “ඇවැත්නි, එසේ නම්, අපි සැවැත්නුවරට ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සම්පයෙහි මේ ආරාධිල සත්සිලුවන්නෙමු”යි මෙසේ කීහ.

39. අනතුරු ව කොසඹැනුවර වැසි භික්ෂුහු සෙනසුන් තැන්පත් කොට තමා පාසිවුරු ගෙණ සැවැත්නුවරට ගියහ.

40. ආයුෂමත් ශාරීපුත්‍රස්ථිරයන් වහන්සේ “ඔබර කරන්නා වූ කලහ කරන්නා වූ විවාද කරන්නා වූ කලහ උපදවන කතා කරන්නා වූ සමාසයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ ඒ කොසඹැනුවර වැසි භික්ෂුහු සැවැත්නුවරට එන් ල”යි ආයුහ.

41. ඉක්බිති ආයුෂමත් ශාරීපුත්‍රස්ථිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ඵලභියහ. ඵලඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්හ. පසෙක හුන් ආයුෂමත් ශාරීපුත්‍රස්ථිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් “සවාමිනි, ඔබරකරු වූ -පෙ- සමාසයා වෙත පැමිණිලි කරන්නාවූ ඒ කොසඹැනුවර වැසි භික්ෂුහු සැවැත්නුවරට එන් ල. සවාමිනි, මම මේ භික්ෂුන් කෙරෙහි කෙසේ පිළිපදම් ද”යි විචාලහ. “ශාරීපුත්‍රයා, එසේ නම් තෙපි ධම්මය පරිදි සිටිවු”යි. “සවාමිනි, මම (මෙය) ධම්මය සි හෝ අධම්මය සි හෝ කෙසේ දැනිමි ද ? ”

42. “අධාරසති ඛො සාරිපුත්ත, වජ්ඣති අධම්මවාදී ජාතිතබ්බො: ඉධ සාරිපුත්ත, භික්ඛු අධම්මං ධම්මොති දීපෙනි, ධම්මං අධම්මොති දීපෙනි, අවිනයං විනයොති දීපෙනි, විනයං අවිනයොති දීපෙනි, අනාසිතං අලපිතං තථාගතෙන නාසිතං ලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙනි, නාසිතං ලපිතං තථාගතෙන අනාසිතං අලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙනි, අනාචිණ්ණං තථාගතෙන අචිණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙනි, අචිණ්ණං තථාගතෙන අනාචිණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙනි, අපසඤ්ඤතං තථාගතෙන පඤ්ඤතං තථාගතෙනාති දීපෙනි, පඤ්ඤතං තථාගතෙන අපසඤ්ඤතං තථාගතෙනාති දීපෙනි, අනාපනතිං ආපනතිං දීපෙනි, ආපනතිං අනාපනතිං දීපෙනි, ලහුකං ආපනතිං ගරුකා ආපනතිං දීපෙනි, ගරුකං ආපනතිං ලහුකා ආපනතිං දීපෙනි, සාවසෙසං ආපනතිං අනවසෙසා ආපනතිං දීපෙනි, අනවසෙසං ආපනතිං සාවසෙසා ආපනතිං දීපෙනි, දුට්ඨලං ආපනතිං අදුට්ඨලං ආපනතිං දීපෙනි, අදුට්ඨලං ආපනතිං දුට්ඨලං ආපනතිං දීපෙනි, ඉමෙහි ඛො සාරිපුත්ත, අධාරසති වජ්ඣති අධම්මවාදී ජාතිතබ්බො.

43. “අධාරසති ච ඛො සාරිපුත්ත, වජ්ඣති ධම්මවාදී ජාතිතබ්බො: ඉධ සාරිපුත්ත, භික්ඛු අධම්මං අධම්මොති දීපෙනි, ධම්මං ධම්මොති දීපෙනි, අවිනයං අවිනයොති දීපෙනි, විනයං විනයොති දීපෙනි, අනාසිතං අලපිතං තථාගතෙන අනාසිතං අලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙනි, නාසිතං ලපිතං තථාගතෙන නාසිතං ලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙනි, අනාචිණ්ණං තථාගතෙන අචිණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙනි, අචිණ්ණං තථාගතෙන අචිණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙනි, අපසඤ්ඤතං තථාගතෙන අපසඤ්ඤතං තථාගතෙනාති දීපෙනි, පඤ්ඤතං තථාගතෙන පඤ්ඤතං තථාගතෙනාති දීපෙනි, අනාපනතිං අනාපනතිං දීපෙනි, ආපනතිං ආපනතිං දීපෙනි, ලහුකං ආපනතිං ලහුකා ආපනතිං දීපෙනි, ගරුකා ආපනතිං ගරුකා ආපනතිං දීපෙනි, සාවසෙසං ආපනතිං සාවසෙසා ආපනතිං දීපෙනි, අනවසෙසං ආපනතිං අනවසෙසා ආපනතිං දීපෙනි, දුට්ඨලං ආපනතිං දුට්ඨලං ආපනතිං දීපෙනි, අදුට්ඨලං ආපනතිං අදුට්ඨලං ආපනතිං දීපෙනි, ඉමෙහි ඛො සාරිපුත්ත, අධාරසති වජ්ඣති ධම්මවාදී ජාතිතබ්බො”ති.

44. අසොසාසි ඛො ආයසමා මහාමොග්ගලොනො “තෙ කීර කොසමබකා භික්ඛු භණ්ඩනකාරකා -පෙ- සබ්බෙ අභිකරණකාරකා සාවඤ්ඨං ආගච්ඡන්ති”ති. -පෙ- අසොසාසි ඛො ආයසමා මහානිඤ්ජො -පෙ- අසොසාසි ඛො ආයසමා මහාකම්මානො -පෙ- අසොසාසි ඛො ආයසමා මහානොධිසිනො -පෙ- අසොසාසි ඛො ආයසමා මහාකම්මනො -පෙ- අසොසාසි ඛො ආයසමා මහාචුඤ්ඤො -පෙ- අසොසාසි ඛො ආයසමා අනුරුඤ්ඤො -පෙ- අසොසාසි ඛො ආයසමා රෙමනො -පෙ- අසොසාසි ඛො ආයසමා උපාලි -පෙ- අසොසාසි ඛො ආයසමා ආනිඤ්ඤො -පෙ- අසොසාසි ඛො ආයසමා රාහුලො “තෙ කීර කොසමබකා භික්ඛු භණ්ඩනකාරකා -පෙ- සබ්බෙ අභිකරණකාරකා සාවඤ්ඨං ආගච්ඡන්ති”ති.

45. අථ ඛො ආයසමා රාහුලො යෙන භගවා තෙනුපසඞගමි. උපසඞගමිත්වා භගවන්තා අභිවාදෙත්වා එකමන්තා නිසීදි. එකමන්තා නිසීන්තො බො ආයසමා රාහුලො භගවන්තං එතදවොච: “තෙ කීර තන්තො, කොසමබකා භික්ඛු භණ්ඩනකාරකා ංජප සඤ්ඤා අධිකරණකාරකා සාවච්ඤී ආගච්ඡන්ති. කපාභං භන්තො තෙසු භික්ඛුසු පටිපජාමි ?”ති. “තෙන භි චං රාහුල, යථා ධම්මො තථා නිට්ඨාති”ති. “කපාභං භන්තො, ජාතෙත්ථ: ධම්මං වා අධම්මං වා ?”ති.

46. “අට්ඨාරසති ඛො රාහුල, වජ්ඣති අධම්මවාදී ජාතිතබ්බො: ඉධ රාහුල භික්ඛු, අධම්මං ධම්මොති දීපෙති, ධම්මං අධම්මොති දීපෙති, අවිනයං විනයොති දීපෙති, විනයං අවිනයොති දීපෙති, අනාසිතං අලපිතං තථාගතෙන නාසිතං ලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙති, හාසිතං ලපිතං තථාගතෙන අනාසිතං අලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙති, අනාචණ්ණං තථාගතෙන ආචණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙති, ආචණ්ණං තථාගතෙන අනාචණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙති, අපසඤ්ඤත්තං තථාගතෙන පසඤ්ඤත්තං තථාගතෙනාති දීපෙති, පසඤ්ඤත්තං තථාගතෙන අපසඤ්ඤත්තං තථාගතෙනාති දීපෙති, අනාපතති ආපතති දීපෙති, ආපතති අනාපතති දීපෙති, ලහුකං ආපතති ගරුකා ආපතති දීපෙති, ගරුකං ආපතති ලහුකා ආපතති දීපෙති, සාවසෙසං ආපතති අනවසෙසා ආපතති දීපෙති, අනවසෙසං ආපතති සාවසෙසා ආපතති දීපෙති, දුට්ඨුලො ආපතති අදුට්ඨුලො ආපතති දීපෙති, අදුට්ඨුලො ආපතති දුට්ඨුලො ආපතති දීපෙති, ඉමෙති ඛො රාහුල අට්ඨාරසති වජ්ඣති අධම්මවාදී ජාතිතබ්බො.

47. “අට්ඨාරසති ච බො රාහුල, වජ්ඣති ධම්මවාදී ජාතිතබ්බො: ඉධ රාහුල, භික්ඛු අධම්මං අධම්මොති දීපෙති, ධම්මං ධම්මොති දීපෙති, අවිනයං අවිනයොති දීපෙති, විනයං විනයොති දීපෙති, අනාසිතං අලපිතං තථාගතෙන අනාසිතං අලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙති, හාසිතං ලපිතං තථාගතෙන නාසිතං ලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙති, අනාචණ්ණං තථාගතෙන අනාචණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙති, ආචණ්ණං තථාගතෙන ආචණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙති, අපසඤ්ඤත්තං තථාගතෙන පසඤ්ඤත්තං තථාගතෙනාති දීපෙති, පසඤ්ඤත්තං තථාගතෙන අපසඤ්ඤත්තං තථාගතෙනාති දීපෙති, අනාපතති අනාපතති දීපෙති, ආපතති ආපතති දීපෙති, ලහුකං ආපතති ලහුකා ආපතති දීපෙති, ගරුකං ආපතති ගරුකා ආපතති දීපෙති, සාවසෙසං ආපතති සාවසෙසා ආපතති දීපෙති, අනවසෙසා ආපතති අනවසෙසා ආපතති දීපෙති, දුට්ඨුලො ආපතති දුට්ඨුලො ආපතති දීපෙති, අදුට්ඨුලො ආපතති අදුට්ඨුලො ආපතති දීපෙති, ඉමෙති බො රාහුල අට්ඨාරසති වජ්ඣති ධම්මවාදී ජාතිතබ්බො”ති.

48. අසොසි බො මහාපජාපති ගොතමි “තෙ කීර කොසමබකා භික්ඛු භණ්ඩනකාරකා කලහකාරකා විවාදකාරකා නසංකාරකා සඤ්ඤා අධිකරණකාරකා සාවච්ඤී ආගච්ඡන්ති”ති.

45. ඉක්බිති ආයුෂමත් රාහුල සඵචිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියහ. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්හ. පසෙක හුන් ආයුෂමත් රාහුල සඵචිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් “සාමිනි, ඔබරකරු වූ -පෙ- සමසයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ ඒ කොසමබ්බවර වැසි භික්ෂුහු සැවැත්නුවරට එක් ල. සාමිනි, මම ඒ භික්ෂුන් කෙරෙහි කෙසේ පිළිපදිමි ද”යි විචාරාහුය “රුහුලය, එසේ නම් හෝ ධර්මය පරිදි සිටුව”. “සාමිනි, මම (මෙය) ධර්මය යි හෝ අධර්මය යි හෝ කෙසේ දනිමි ද?”

46. “රාහුලය, වසනු අටළොසකින් අධර්මවාදී පුද්ගල තෙමේ දන හුතු ය: රාහුලය, මෙහි මහණෙක් අධර්මය ධර්මය යි දක්වයි ද, ධර්මය අධර්මය යි දක්වයි ද, අවිනය විනය යි දක්වයි ද, විනය අවිනය යි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො වදාරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලද යි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො වදාරණ ලද යි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො වදාරණ ලද යි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො වදාරණ ලද යි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො වදාරණ ලද යි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො වදාරණ ලද යි දක්වයි ද, අනාපනතිය ආපනතිය යි දක්වයි ද, ආපනතිය අනාපනතිය යි දක්වයි ද, ලහුකාපනතිය ගරුකාපනතිය යි දක්වයි ද, ගරුකාපනතිය ලහුකාපනතිය යි දක්වයි ද, සාවසෙසාපනතිය අනවසෙසාපනතිය යි දක්වයි ද, අනවසෙසා-පනතිය සාවසෙසාපනතිය යි දක්වයි ද, දුට්ඨලොපනතිය අදුට්ඨලොපනතිය යි දක්වයි ද, අදුට්ඨලොපනතිය දුට්ඨලොපනතිය යි දක්වයි ද, රාහුලය, මේ වසනු අටළොසින් අධර්මවාදී පුද්ගල තෙමේ දන හුතු ය.

47. “රාහුලය, වසනු අටළොසකින් ම ධර්මවාදී පුද්ගල තෙමේ දන හුතු ය: රාහුලය, මෙහි මහණෙක් තෙමේ අධර්මය අධර්මය යි දක්වයි ද, ධර්මය ධර්මය යි දක්වයි ද, අවිනය අවිනය යි දක්වයි ද, විනය විනය යි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො වදාරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො වදාරණ ලද යි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලද යි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො වදාරණ ලද යි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො වදාරණ ලද යි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො වදාරණ ලද යි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො වදාරණ ලද යි දක්වයි ද, අනාපනතිය ආපනතිය යි දක්වයි ද, ආපනතිය අනාපනතිය යි දක්වයි ද, ලහුකාපනතිය ලහුකාපනතිය යි දක්වයි ද, ගරුකාපනතිය ගරුකාපනතිය යි දක්වයි ද, සාවසෙසාපනතිය සාවසෙසාපනතිය යි දක්වයි ද, අනවසෙසාපනතිය අනවසෙසාපනතිය යි දක්වයි ද, දුට්ඨලො-පනතිය දුට්ඨලොපනතිය යි දක්වයි ද, අදුට්ඨලොපනතිය අදුට්ඨලොපනතිය යි දක්වයි ද, රාහුලය, මේ වසනු අටළොසින් ධර්මවාදී පුද්ගල තෙමේ දන හුතු ය”.

48. මහාපජාපනිගොතමි ගොමෝ “ඔබරකරු වූ කලකකරු වූ විචාද-කරු වූ කල්‍යාන දපදවන කතා කරන්නා වූ සමසයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ ඒ කොසමබ්බවර භික්ෂුහු සැවැත්නුවරට එක් ල”යි ඇසී ය.

49. අඵ බො මහාපජාපභිගොතමි යෙන භගවා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිනා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං ජීවා බො මහාපජාපභිගොතමි භගවන්තං එතදවොච: “තෙ කීර භනෙත, කොසමබකා භික්ඛු භණ්ඩනකාරකා -පෙ- සඛෙස අභිකරණකාරකා සාවච්චිං ආගච්ඡන්ති. කථාහං භනෙත, තෙසු භික්ඛුසු පටිපජ්ජාමි?”ති. “තෙන භි නං ගොතමි, උභයන්ථ ධම්මං සුණ. උභයන්ථ ධම්මං සුත්වා යෙ තන්ථ භික්ඛු ධම්මවාදිතො, තෙසං දිට්ඨිඤ්ච බහනිඤ්ච රුචිඤ්ච ආදායඤ්ච රොවෙති. යං ච කිඤ්චි භික්ඛුකීසඛෙසන භික්ඛුසඛිසෙනො පච්චාසිංසිතබ්බං¹, සබ්බං තං ධම්මවාදිතොච පච්චාසිංසිතබ්බං”ති.

50. අසොසාසි බො අනාඨපිණ්ඩිකො ගහපති “තෙ කීර කොසමබකා භික්ඛු භණ්ඩනකාරකා -පෙ- සඛෙස අභිකරණකාරකා සාවච්චිං ආගච්ඡන්ති”ති.

51. අඵ බො අනාඨපිණ්ඩිකො ගහපති යෙන භගවා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිනා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීන්තො බො අනාඨපිණ්ඩිකො ගහපති භගවන්තං එතදවොච: “තෙ කීර භනෙත, කොසමබකා භික්ඛු භණ්ඩනකාරකා -පෙ- සඛෙස අභිකරණකාරකා සාවච්චිං ආගච්ඡන්ති. කථාහං භනෙත, තෙසු භික්ඛුසු පටිපජ්ජාමි?”ති. “තෙන භි නං ගහපති, උභයන්ථ දානං දෙති. උභයන්ථ දානං දත්වා උභයන්ථ ධම්මං සුණ. උභයන්ථ ධම්මං සුත්වා යෙ තන්ථ භික්ඛු ධම්මවාදිතො, තෙසං දිට්ඨිඤ්ච බහනිඤ්ච රුචිඤ්ච ආදායඤ්ච රොවෙති”ති.

52. අසොසාසි බො විසාබා මිභාරමානා “තෙ කීර කොසමබකා භික්ඛු භණ්ඩනකාරකා කලහකාරකා විවාදකාරකා තංසකාරකා සඛෙස අභිකරණකාරකා සාවච්චිං ආගච්ඡන්ති”ති.

53. අඵ බො විසාබා මිභාරමානා යෙන භගවා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිනා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීන්තො බො විසාබා මිභාරමානා භගවන්තං එතදවොච: “තෙ කීර භනෙත, කොසමබකා භික්ඛු භණ්ඩනකාරකා කලහකාරකා විවාදකාරකා තංසකාරකා සඛෙස අභිකරණකාරකා සාවච්චිං ආගච්ඡන්ති. කථාහං භනෙත, තෙසු භික්ඛුසු පටිපජ්ජාමි?”ති. “තෙන භි නං විසාබො, උභයන්ථ දානං දෙති. උභයන්ථ දානං දත්වා උභයන්ථ ධම්මං සුණ. උභයන්ථ ධම්මං සුත්වා යෙ තන්ථ භික්ඛු ධම්මවාදිතො, තෙසං දිට්ඨිඤ්ච බහනිඤ්ච රුචිඤ්ච ආදායඤ්ච රොවෙති”ති.

54. අඵ බො කොසමබකා භික්ඛු අනුසුඤ්ඤාන යෙන සාවච්චි තදචසරු.

1. “පච්චාසිසිතබ්බං” ඡ ම ස.

49. ඉක්බිති මහාපජාපතීගොතමි තොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ඵලඹියා ය. ඵලඛ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක සිටියා ය. පසෙක සිටියා වූ මහාපජාපතීගෝතමි තොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් “සාමිනි, ඔබරකරු වූ -පෙ- සමසයා වෙත නඩු පවරන්නා වූ ඒ කොසබ්බ- නුවර භික්ෂුහු සැවැත්නුවරට එන් ල. සාමිනි, මම ඒ භික්ෂුන් කෙරෙහි කෙසේ පිළිපදිමි දැ”යි විචාලා ය. “ගෞතමීය, එසේ නම්, ඔබ දෙපක්‍ෂය වෙත ම දහම් අසන්න. දෙපක්‍ෂය වෙත දහම් අසා එහි යම් භික්ෂුහු ධම්මාදී වෙත් නම්, ඔවුන්ගේ ලබ්බිය ද ඉවසීම හෝ හැගීම ද කැමැත්ත ද ගැණීම ද රුචි කරන්න. භික්ෂුණිසමසයා විසින් භික්ෂුසමසයාගෙන් යමක් බලා- පොරොන්දු විය යුතු නම්, ඒ සියල්ල ධම්මාදීන් කෙරෙන් ම බලා- පොරොන්දු විය යුතු ය.”

50. අනන්දපිඬුගැහැවි තෙමේ “ඔබරකරු වූ -පෙ- සමසයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ ඒ කොසබ්බ නුවර වැසි භික්ෂුහු සැවැත්නුවරට එන් ල”යි ඇසී ය.

51. අනතුරු ව අනේපිඬුගැහැවි තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ඵලඹියේ ය. ඵලඛ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්හෝ ය. පසෙක හුන් අනේපිඬුගැහැවි තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් “සාමිනි, ඔබරකරු වූ -පෙ- සමසයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ ඒ කොසබ්බනුවර වැසි භික්ෂුහු සැවැත්නුවරට එන් ල. සාමිනි, මම ඒ භික්ෂුන් කෙරෙහි කෙසේ පිළිපදිමි දැ”යි විචාලේ ය. “ගැහැවිය, එසේ නම් තොප දෙපක්‍ෂයට ම දන් දෙන්න. දෙපක්‍ෂයට දන් දී දෙපක්‍ෂය වෙත දහම් අසන්න. දෙපක්‍ෂය වෙත දහම් අසා එහි යම් භික්ෂුහු ධම්මාදී වෙත් ද, ඔවුන්ගේ ලබ්බිය ද ඉවසීම හෝ හැගීම ද කැමැත්ත ද ගැණීම ද රුචි කරන්න”.

52. මාගාරිමාතෘ වූ විශාබා තොමෝ “ඔබරකරු වූ කලහකරු වූ විවාදකරු වූ කලහ උපදවන කතා කරන්නා වූ සමසයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ ඒ කොසබ්බනුවර භික්ෂුහු සැවැත්නුවරට එන් ල”යි ඇසූ ය.

53. ඉක්බිති මාගාරිමාතෘ වූ විශාබා තොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ඵලඹියා ය. ඵලඛ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්හී ය. පසෙක හුන් මාගාරිමාතෘ වූ විශාබා තොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් “සාමිනි, ඔබරකරු වූ කලහකරු වූ විවාදකරු වූ කලහ උපදවන කතා කරන්නා වූ සමසයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ ඒ කොසබ්බනුවර භික්ෂුහු සැවැත්නුවරට එන් ල. සාමිනි, මම ඒ භික්ෂුන් කෙරෙහි කෙසේ පිළිපදිමි දැ”යි විචාලා ය. “විශාබාව, එසේ නම් තෙපි දෙපක්‍ෂයට ම දන් දෙවු. දෙපක්‍ෂයට දන් දී දෙපක්‍ෂය වෙත දහම් අසවු. දෙපක්‍ෂය වෙත දහම් අසා එහි යම් භික්ෂුහු ධම්මාදී වෙත් නම්, ඔවුන්ගේ ලබ්බිය ද ඉවසීම ද කැමැත්ත ද ගැණීම ද රුචි කරවු”

54. එකල්හි කොසබ්බනුවර භික්ෂුහු පිළිවෙළින් සැවැත්නුවරට පැමිණියහ.

55. අථ ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො යෙන භගවා තෙනුපසඝිකමි. උපසඝිකමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදී. එකමන්තං නිසිනො ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො භගවන්තං එතදවොච: “තෙ කීර භනෙත, කොසලිකා භික්ඛු භණ්ඩනිකාරකා කලහකාරකා විවාදකාරකා නස්සකාරකා සඛෙස අධිකරණකාරකා සාවච්චං අනුපපන්නා. කථනානු ඛො භනෙත, තෙසු භික්ඛුසු සෙනාසනෙ¹ පටිපජ්ජිතබ්බෝ”නති. “තෙන භි සාරිපුත්ත, විවිත්තං සෙනාසනං දුතබ්බෝ”නති. “සචෙ පන භනෙත, විවිත්තං න නොති, කථං පටිපජ්ජිතබ්බෝ”නති. “තෙන භි සාරිපුත්ත, විවිත්තං කකාචි දුතබ්බො. න තෙච්චාභං සාරිපුත්ත, තෙනචි පරියායෙන වුසිසිතරස්ස භික්ඛුනො සෙනාසනං පටිබාභිතබ්බනති, වදුමි. යො පටිචාගෙය්‍ය, ආපනති දුකකචස්සා”ති. “ආමසෙ පන භනෙත, කථං පටිපජ්ජිතබ්බෝ”නති. “ආමසං ඛො සාරිපුත්ත, සබ්බසං සමිකං භාජෙතබ්බෝ”නති.

56. අථ ඛො තස්ස උකඛිත්තකස්ස භික්ඛුනො ධම්මස්ඤ්ච විනයස්ඤ්ච පච්චවෙකඛිත්තකස්ස එතදහොසී: “ආපනති එසා, නෙසා අනාපනති. ආපනොමභි, නමභි අනාපනො. උකඛිත්තොමභි, නමභි අනුකඛිත්තො. ධම්මකෙනමභි කමෙමන උකඛිත්තො අකුප්පෙන ඤානාරහෙන”ති.

57. අථ ඛො සො උකඛිත්තකො භික්ඛු යෙන උකඛිත්තානුවත්තකා භික්ඛු තෙනුපසඝිකමි. උපසඝිකමිත්වා උකඛිත්තානුවත්තකෙ: භික්ඛු එතදවොච: “ආපනති එසා ආටුසො, නෙසා අනාපනති. ආපනොමභි, නමභි අනාපනො. උකඛිත්තොමභි, නමභි අනුකඛිත්තො. ධම්මකෙනමභි කමෙමන උකඛිත්තො අකුප්පෙන ඤානාරහෙන. එථ, මං ආයස්මිනො ඔසාරෙථා”ති.

58. අථ ඛො තෙ උකඛිත්තානුවත්තකා භික්ඛු නං උකඛිත්තකං භික්ඛුං ආදය යෙන භගවා තෙනුපසඝිකමිසු. උපසඝිකමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදිසු. එකමන්තං නිසිත්තා ඛො තෙ භික්ඛු භගවන්තං එතදවොචු: “අයං භනෙත, උකඛිත්තකො භික්ඛු එච්චාය: ‘ආපනති එසා ආටුසො, නෙසා අනාපනති. ආපනොමභි, නමභි අනාපනො. උකඛිත්තොමභි, නමභි අනුකඛිත්තො. ධම්මකෙනමභි කමෙමන උකඛිත්තො අකුප්පෙන ඤානාරහෙන. එථ, මං ආයස්මිනො ඔසාරෙථා”ති. කථනානු ඛො භනෙත² පටිපජ්ජිතබ්බෝ”නති. “ආපනති එසා භික්ඛවෙ, නෙසා අනාපනති. ආපනො එසො භික්ඛු, නෙසො භික්ඛු ආපනො. උකඛිත්තො එසො භික්ඛු, නෙසො භික්ඛු අනුකඛිත්තො. ධම්මකෙන කමෙමන උකඛිත්තො අකුප්පෙන ඤානාරහෙන. යනො ච ඛො සො භික්ඛවෙ, භික්ඛු ආපනො ච, උකඛිත්තො ච, පස්සභි ච, තෙන භි භික්ඛවෙ, තං භික්ඛු. ඔසාරෙථා”ති.

1. “සෙනාසනා” “සෙනාසනෙසු” ආදර්ථ. 2. කථනානුඛො තෙභි භනෙත,” P T S.

55. අනතුරු ව ආයුෂමත් ශාරීපුත්‍ර සඵචිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ඵලභියහ. ඵලභි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්හ. පසෙක හුන් ආයුෂමත් ශාරීපුත්‍ර සඵචිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් “සවාමීනි, ඛිබ්‍රකරු වූ කලහකරු වූ විවාදකරු වූ කලහ උපදවන කතා කරන්නා වූ සඞ්ඝයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ ඒ කොසමා නුවර භික්ෂුහු සැවැත්නුවරට පැමිණියාහු ය. සවාමීනි, ඒ භික්ෂුන් කෙරෙහි සෙනසුන් දීම කෙසේ කළ යුතු ද?”යි විචාලාහු ය. “ශාරීපුත්‍රය, එසේ නම් විවික්ත සෙනසුනක් දිය යුතු ය”. “සවාමීනි, විවික්ත සෙනසුනක් නො වේ නම්, කෙසේ කළ යුතු ද?” “ශාරීපුත්‍රය, එසේ නම් විවික්ත කොට ද දිය යුතු ය. ශාරීපුත්‍රය, මම කිසි ලෙසකින් ඉතා වැඩිහිටි මහණනුව සෙනසුන් වැලැක්විය යුතු ය යි නො කියමි. යමෙක් වලකා නම්, දුකුලා ඇවැත් වේ”. “සවාමීනි, ආමිෂයෙහි කෙසේ කළ යුතු ද?” “ශාරීපුත්‍රය, ආමිෂය සියල්ලන්ට සම ව බෙදිය යුතු ය”.

56. ඉන්බිති ධම්ම ද චිතයා ද ප්‍රධ්‍යවෙක්ඛා කරන්නා වූ ඒ උත්සේඨා භික්ෂුහුකට “මේ ඇවැත් ය. මේ නොඇවැත් නො වේ. ඇවැත්ට පැමිණියෙමි වෙමි. නො පැමිණියෙමි නො වෙමි. බැහැර කරණ ලද්දෙමි වෙමි. බැහැර නො කරණ ලද්දෙමි නො වෙමි. අකොප්‍ය වූ සසුනට ගැලපෙන ධාර්මික කමියෙන් බැහැර කරණ ලද්දෙමි වෙමි”යි සිත් වී ය.

57. ඉන්බිති ඒ උත්සේඨා භික්ෂු තෙමේ උත්සේඨානුවරීක භික්ෂුන් වෙත ඵලභියේ ය. ඵලභි උත්සේඨානුවරීක භික්ෂුන්ට, “ඇවැත්නි, මේ ඇවැත් ය. මේ නොඇවැත් නො වේ. ඇවැත්ට පැමිණියෙමි වෙමි. ඇවැත්ට නො පැමිණියෙමි නො වෙමි. බැහැර කරණ ලද්දෙමි වෙමි. බැහැර නො කරණ ලද්දෙමි නො වෙමි. අකොප්‍ය වූ සසුනට ගැලපෙන ධාර්මික කමියෙන් බැහැර කරණ ලද්දෙමි වෙමි. එහෙයින් ආයුෂමත්හු මා ඇතුළත් කරත්වා”යි කියේ ය.

58. එකල්හි ඒ උත්සේඨානුවරීක භික්ෂුහු ඒ උත්සේඨා භික්ෂුනම ගෙණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ඵලභියහ. ඵලභි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්හ. පසෙක හුන්නා වූ ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සවාමීනි, මේ උත්සේඨාභික්ෂු හෙවෙම ‘ඇවැත්නි, මේ ඇවැත් ය. මේ නොඇවැත් නො වේ. ඇවැත්ට පැමිණියෙමි වෙමි. ඇවැත්ට නො පැමිණියෙමි නො වෙමි. බැහැර කරණ ලද්දෙමි වෙමි. බැහැර නො කරණ ලද්දෙමි නො වෙමි. අකොප්‍ය වූ සසුනට ගැලපෙන ධාර්මික කමියෙන් බැහැර කරණ ලද්දෙමි වෙමි. එවූ, ආයුෂමත්හු මා ඇතුළත් කරත්වා”යි මෙසේ කී ය. සවාමීනි, කෙසේ පිළිපැදිය යුතු ද?” “මහණෙනි, මේ ඇවැත් ය. මේ නොඇවැත් නො වේ. මේ මහණ ඇවැත්ට පැමිණියේ ය. මේ මහණ ඇවැත්ට නො පැමිණියේ නො වේ. මේ මහණ බැහැර කරණ ලද්දේ ය. මේ මහණ බැහැර නො කරණ ලද්දේ නො වේ. අකොප්‍ය වූ සසුනට ගැලපෙන ධාර්මික කමියෙන් බැහැර කරණ ලද්දේ ය. මහණෙනි, යම් කෙසෙකින් ඒ මහණ (ඇවැත්ට) පැමිණියේ ද, බැහැර කරණ ලද්දේ (ඇවැත්) දකී ද, මහණෙනි, එසේ නම් ඒ මහණහු ඇතුළත් කරවු”.

59. අඵ බො තෙ උකඛිත්තානුච්ඡන්තකා භික්ඛු හං උකඛිත්තකං භික්ඛුං ඔසාරණා යෙන උපකඛපකා භික්ඛු තෙහුපසඛකමිංසු. උපසඛකමිත්තා උකෙඛපකෙ භික්ඛු එතදචොචු: “යසමිං ආචුසො, චන්ද්‍රසමිං අහොසි සඛ්‍යසං ගණ්ඨනං කලහො විග්ගහො විචාදෙ සඛ්‍යහෙදෙ සඛ්‍යරාඪ් සඛ්‍යචච්ඡානං සඛ්‍යනානාකරණං, සො එසො භික්ඛු ආපනොනා ව, උකඛිත්තො ව, පසසී ව, ඔසාරිතො ව. හන්ද මයං¹ ආචුසො හස්ස චන්ද්‍රසං චූපසමාය සඛ්‍යසාමග්ගිං කුරොමා”ති.

60. අඵ බො තෙ උකෙඛපකා භික්ඛු යෙන භගවා තෙහුපසඛකමිංසු. උපසඛකමිත්තා භගච්ඡන්තං අභිචාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු. එකමන්තං නිසීන්තා බො තෙ උපකඛපකා භික්ඛු භගච්ඡන්තං එතදචොචු: “තෙ භනෙන, උකඛිත්තානුච්ඡන්තකා භික්ඛු එවමිතංසු: ‘යසමිං ආචුසො, චන්ද්‍රසමිං අහොසි සඛ්‍යසං ගණ්ඨනං කලහො විග්ගහො විචාදෙ සඛ්‍යහෙදෙ සඛ්‍යරාඪ් සඛ්‍යචච්ඡානං සඛ්‍යනානාකරණං, සො එසො භික්ඛු ආපනොනා ව, උකඛිත්තො ව, පසසී ව, ඔසාරිතො ව. හන්ද මයං ආචුසො, හස්ස චන්ද්‍රසං චූපසමාය සඛ්‍යසාමග්ගිං කුරොමා’ති. ඝථං නු බො භනෙන, පටිපජ්ඣ-හබ්බ”න්ති. “යහො ව බො සො භික්ඛවෙ, භික්ඛු ආපනොනා ව, උකඛිත්තො ව, පසසී ව, ඔසාරිතො ව, තෙන හි භික්ඛවෙ, සඛ්‍යා හස්ස චන්ද්‍රසං චූපසමාය සඛ්‍යසාමග්ගිං කුරොතු. එවන්දු පන භික්ඛවෙ, කාහබ්බො: සබ්බෙහෙව එකජ්ඣං සන්තිපතිහබ්බං ගිලානෙහි ව අභිලානෙහි ව. න කෙහිචී ඡන්දෙ දුතබ්බො. සන්තිපතිත්වා ච්ඡන්තෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන සඛ්‍යො සද්දෙවතබ්බො:

61. ‘සුණංඛු මෙ භනෙන, සඛ්‍යො, යසමිං චන්ද්‍රසමිං අහොසි සඛ්‍යසං ගණ්ඨනං කලහො විග්ගහො විචාදෙ සඛ්‍යහෙදෙ සඛ්‍යරාඪ් සඛ්‍යචච්ඡානං සඛ්‍යනානාකරණං, සො එසො භික්ඛු ආපනොනා ව, උකඛිත්තො ව, පසසී ව, ඔසාරිතො ව. හන්ද සඛ්‍යසං පත්තකලලං, සඛ්‍යො හස්ස චන්ද්‍රසං චූපසමාය සඛ්‍යසාමග්ගිං කුරෙය්‍ය. එසා සද්දන්ති.

‘සුණංඛු මෙ භනෙන, සඛ්‍යො, යසමිං චන්ද්‍රසමිං අහොසි සඛ්‍යසං ගණ්ඨනං කලහො විග්ගහො විචාදෙ සඛ්‍යහෙදෙ සඛ්‍යරාඪ් සඛ්‍යචච්ඡානං සඛ්‍යනානාකරණං, සො එසො භික්ඛු ආපනොනා ව, උකඛිත්තො ව, පසසී ව, ඔසාරිතො ව. සඛ්‍යා හස්ස චන්ද්‍රසං චූපසමාය සඛ්‍යසාමග්ගිං කුරොති. යස්සායසථිතො බමති හස්ස චන්ද්‍රසං චූපසමාය සඛ්‍යසාමග්ගියා කරණං, සො චුණ්හස්ස. යස්ස නාඛබ්මති, සො භාසෙය්‍ය.

‘කතා සඛ්‍යෙන හස්ස චන්ද්‍රසං චූපසමාය සඛ්‍යසාමග්ගි, නිහතා සඛ්‍යරාඪ්, නිහතො සඛ්‍යහෙදෙ², බමති සඛ්‍යසං. හස්සො චුණ්හී. එවමෙතා ධාරයාමි’ති. තාවදෙව උපොසථො කාතාබ්බො. පාතිමොකං උද්දිසි-හබ්බ”න්ති.

1. “හන්ද මයං” අ. ව. ජ. වී. ම. සු. ප. හො ව.
 2. දීසංභ ආදිමිති “නිහතො සඛ්‍යහෙදෙ”ති. ඡබ්බිසඞ්චිතියං මරමිඤ්ඤරපොභ්භො.

59. ඉක්බිති ඒ උත්තේප්පානුවච්ඡිකභික්ඛුහු ඒ බැහැර කළ මහණහු ඇතුළත් කොට උත්තේප්පක භික්ඛුන් වෙත ගියහ. ගොස් ‘ඇවැත්ති, යම් වස්තුවක් තිමිති කොට සමිසයාගේ ඛබරයක් කලනයක් විග්‍රහයක් සමිසයාගේ බිදීමක් සමිසරාජියක් සමිසවච්ඡානනයක් සමිසනානාකරණයක් වී ද, ඒ මේ මහණ ඇවතට පැමිණියේ ද බැහැර කරණ ලද්දේ ද (ඇවැත්) දක්නේ ද වේ. (සමිසයාට) ඇතුළත් කරණ ලද්දේ ද වේ. ඇවැත්ති, එබැවින් අපි ඒ වස්තුව සන්සිදුවනු පිණිස සමිසසාමග්‍රිය කරමු’යි උත්තේප්පකභික්ඛුන්ට කීහ.

60. එකල්හි ඒ උත්තේප්පකභික්ඛුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ගියහ. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වාද පසෙක හුන්වා. පසෙක හුන්වා වූ ඒ උත්තේප්පකභික්ඛුහු ‘සමාමිති, ඒ උත්තේප්පානුවච්ඡික භික්ඛුහු ‘ඇවැත්ති, යම් වස්තුවක් තිමිති කොට සමිසයාගේ ඛබරයක් කලනයක් විග්‍රහයක් විවාදයක් සමිසයාගේ බිදීමක් සමිසරාජියක් සමිස වච්ඡානනයක් සමිසනානාකරණයක් වී ද, ඒ මේ මහණ තෙමේ (ඇවැත්) පැමිණියේ ද බැහැර කරණ ලද්දේ ද දක්නේ ද ඇතුළත් කරණ ලද්දේ ද වේ. ඇවැත්ති, එබැවින් අපි ඒ වස්තුව සන්සිදුවනු පිණිස සමිසසාමග්‍රිය කරමු’යි මෙසේ කීහ. සමාමිති, කෙසේ පිළිපැදිය යුතු ද’යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් විචාලාහු ය. ‘මහණෙනි, යම් තෙයනින් ඒ මහණ (ඇවැත්) පැමිණියේ ද බැහැර කරණ ලද්දේ ද දක්නේ ද ඇතුළත් කරණ ලද්දේ ද, මහණෙනි, එසේ නම් සමිස තෙමේ ඒ වස්තුව සන්සිදුවනු පිණිස සමිසසාමග්‍රිය කෙරේවා. මහණෙනි, මෙසේ කළ යුතු ය: හිලන් වූ ද නො හිලන් වූ ද සියල්ලන් ම එක් තැනක රැස් විය යුතු ය. කිසිවකු විසින් ඡන්දය නො දිය යුතු ය. රැස් වී ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල භික්ඛු නමක් විසින් සමිස තෙමේ දැන්විය යුතු ය:

61. ‘සමාමිති, සමිස තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. යම් වස්තුවක් තිමිති කොට සමිසයාගේ ඛබරයක් කලනයක් විග්‍රහයක් විවාදයක් සමිසයාගේ බිදීමක් සමිසරාජියක් සමිසවච්ඡානනයක් සමිසනානාකරණයක් වී ද, ඒ මේ මහණ තෙමේ ඇවැත්වට පැමිණියේ ද බැහැර කරණ ලද්දේ ද දක්නේ ද ඇතුළත් කරණ ලද්දේ ද වේ. ඉදින් සමිසයාට පැමිණි කල් ඇත්තේ නම්, සමිස තෙමේ ඒ වස්තුව සන්සිදුවනු පිණිස සමිසසාමග්‍රිය කරන්නේ ය. මේ දැන්වීම ය.

‘සමාමිති, සමිස තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. යම් වස්තුවක් තිමිති කොට සමිසයාගේ ඛබරයක් කලනයක් විග්‍රහයක් විවාදයක් සමිසයාගේ බිදීමක් සමිසරාජියක් සමිසවච්ඡානනයක් සමිසනානාකරණයක් වී ද, ඒ මේ මහණ තෙමේ ඇවැත්වට පැමිණියේ ද බැහැර කරණ ලද්දේ ද දක්නේ ද ඇතුළත් කරණ ලද්දේ ද වේ. සමිස තෙමේ ඒ වස්තුව සන්සිදුවනු පිණිස සමිසසාමග්‍රිය කරයි. යම් ආයුෂමහකුකට ඒ වස්තුව සන්සිදුවනු පිණිස සමිසසාමග්‍රීකරණය රුචි වේ නම්, තෙතෙමේ නිශ්ශබ්ද වන්නේ ය. යම් ආයුෂමහකුකට රුචි නො වේ නම්, තෙතෙමේ කියන්නේ ය.

‘සමිසයා විසින් ඒ වස්තුව සන්සිදුවීම පිණිස සමිසසාමග්‍රිය කරණ ලදී. සමිසරාජිය නසන ලදී. සමිසනෙදය කරණ ලදී. සමිසයාට (එය) රුචි වේ. එහෙයින් නිශ්ශබ්ද වේ. මෙය මෙසේ දරමි’යි. එකෙණෙහි පොතොය කළ යුතු ය. පාමොක් උදෙසිය යුතු ය’යි වදාලසේක.

62. අඵ බො ආයසමා උපාලී යෙන හගවා තෙනුපසබ්බමී. උපසබ්බ-
 මිත්වා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසිහොතා බො
 ආයසමා උපාලී හගවන්තං එතදවොච: යසමිං හනෙන වජ්ඣසමිං හොති
 සබ්බස්ස භණ්ඩනං කලහො විග්ගහො විවාදෙ සබ්බහෙදෙ සබ්බරාඪී සබ්බ-
 වචන්තං සබ්බනානාකරණං, සඛෙසා තං වජ්ඣං අචිනිච්ඡිතිත්වා අමුලා මුලං
 ගන්ත්වා සබ්බසාමග්ගිං කරොති, ධම්මිකා නු බො සා හනෙන, සබ්බසාමග්ගී?”ති.

“යසමිං උපාලී, වජ්ඣසමිං හොති සබ්බස්ස භණ්ඩනං කලහො විග්ගහො
 විවාදෙ සබ්බහෙදෙ සබ්බරාඪී සබ්බවචන්තං සබ්බනානාකරණං, සඛෙසා
 තං වජ්ඣං අචිනිච්ඡිතිත්වා අමුලා මුලං ගන්ත්වා සබ්බසාමග්ගිං කරොති,
 අධම්මිකා සා උපාලී, සබ්බසාමග්ගී”ති.

“යසමිං පන හනෙන වජ්ඣසමිං හොති සබ්බස්ස භණ්ඩනං කලහො
 විග්ගහො විවාදෙ සබ්බහෙදෙ සබ්බරාඪී සබ්බවචන්තං සබ්බනානාකරණං,
 සඛෙසා තං වජ්ඣං විනිච්ඡිතිත්වා මුලා මුලං ගන්ත්වා සබ්බසාමග්ගිං කරොති,
 ධම්මිකා නු බො සා හනෙන, සබ්බසාමග්ගී?”ති.

“යසමිං උපාලී, වජ්ඣසමිං හොති සබ්බස්ස භණ්ඩනං කලහො විග්ගහො
 විවාදෙ සබ්බහෙදෙ සබ්බරාඪී සබ්බවචන්තං සබ්බනානාකරණං, සඛෙසා
 තං වජ්ඣං විනිච්ඡිතිත්වා මුලා මුලං ගන්ත්වා සබ්බසාමග්ගිං කරොති, ධම්මිකා
 සා උපාලී, සබ්බසාමග්ගී”ති.

63. “කති නු බො හනෙන, සබ්බසාමග්ගියො?”ති. “ඥොමා උපාලී,
 සබ්බසාමග්ගියො. අඤ්චපාලී සබ්බසාමග්ගි, අන්තපෙනා ව්‍යඤ්ඤුපෙනා.
 අඤ්චපාලී, සබ්බසාමග්ගි අඤ්චපෙනා ව්‍යඤ්ඤුපෙනා ව.

64. “කතමා ව සා උපාලී, සබ්බසාමග්ගි අන්තපෙනා ව්‍යඤ්ඤුපෙනා ?
 යසමිං උපාලී, වජ්ඣසමිං හොති සබ්බස්ස භණ්ඩනං කලහො විග්ගහො විවාදෙ
 සබ්බහෙදෙ සබ්බරාඪී සබ්බවචන්තං සබ්බනානාකරණං, සඛෙසා තං
 වජ්ඣං අචිනිච්ඡිතිත්වා අමුලා මුලං ගන්ත්වා සබ්බසාමග්ගිං කරොති, අයං
 ටුච්චති උපාලී, සබ්බසාමග්ගී අඤ්චපෙනා ව්‍යඤ්ඤුපෙනා.

65. “කතමා ව සා උපාලී, සබ්බසාමග්ගි අඤ්චපෙනා¹ ව්‍යඤ්ඤු-
 පෙනා ව? යසමිං උපාලී, වජ්ඣසමිං හොති සබ්බස්ස භණ්ඩනං කලහො විග්ගහො
 විවාදෙ සබ්බහෙදෙ සබ්බරාඪී සබ්බවචන්තං සබ්බනානාකරණං, සඛෙසා
 තං වජ්ඣං විනිච්ඡිතිත්වා මුලා මුලං ගන්ත්වා සබ්බසාමග්ගිං කරොති, අයං
 ටුච්චති උපාලී, සබ්බසාමග්ගී අඤ්චපෙනා ව්‍යඤ්ඤුපෙනා ව. ඉමා බො
 උපාලී, ඥො සබ්බසාමග්ගියො”ති.

66. අඵ බො ආයසමා උපාලී, උට්ඨායාසනා එකංසං උතතරාසබ්බං
 කරිත්වා යෙන හගවා තෙනඤ්ඤිං පණොමෙත්වා හගවන්තං ගාථාය
 අඤ්ඤාසි:-

1. “අඤ්චපෙනා ව” ඡ. ම. සං. P.T.S.

62. ඉක්බිති ආයුෂමත් උපාලි සඵචිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ඵලඹියත. ඵලඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්ග. පසෙක හුන්කා වූ ආයුෂමත් උපාලි සඵචිරයන් වහන්සේ “සාමිනි, යම් වසනුවක් නිමිති කොට සමසයාගේ ඛබරයක් කලහයක් විග්‍රහයක් විවාදයක් සමසයාගේ බිදීමක් සමසරාජියක් සමසවච්ඡානයක් සමසනානාකරණයක් වේ ද, සමසතෙමේ ඒ වසනුව විනිශ්චය නො කොට අමුලයෙන් මුලයට ගොස් සමසසාමග්‍රිය කෙරේ ද, සාමිනි, ඒ සමසසාමග්‍රිය ධාර්මික ද”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් ඇසූහ.

“උපාලි, යම් වසනුවක් නිමිති කොට සමසයාගේ ඛබරයක් කලහයක් විග්‍රහයක් විවාදයක් සමසයාගේ බිදීමක් සමසරාජියක් සමසවච්ඡානයක් සමසනානාකරණයක් වේ ද, සමසතෙමේ ඒ වසනුව විනිශ්චය නො කොට අමුලයෙන් මුලයට ගොස් සමසසාමග්‍රිය කෙරේ ද, උපාලි, ඒ සමසසාමග්‍රිය අධාර්මික ය”

“සාමිනි, යම් වසනුවක් නිමිති කොට සමසයාගේ ඛබරයක් කලහයක් විග්‍රහයක් විවාදයක් සමසයාගේ බිදීමක් සමසරාජියක් සමසවච්ඡානයක් සමසනානාකරණයක් වේ ද, සමසතෙමේ ඒ වසනුව විනිශ්චය නො කොට මුලෙන් මුලට ගොස් සමසසාමග්‍රිය කෙරේ ද, සාමිනි, ඒ සමසසාමග්‍රිය ධාර්මික ද?”.

“උපාලි, යම් වසනුවක් නිමිති කොට සමසයාගේ ඛබරයක් කලහයක් විග්‍රහයක් විවාදයක් සමසයාගේ බිදීමක් සමසරාජියක් සමසවච්ඡානයක් සමසනානාකරණයක් වේ ද, සමසතෙමේ ඒ වසනුව විනිශ්චය නො කොට මුලින් මුලට ගොස් සමසසාමග්‍රිය කෙරේ ද, උපාලි, ඒ සමසසාමග්‍රිය ධාර්මික ය”

63. “සාමිනි, සමසසාමග්‍රිය කෙනෙක් ද?”. “උපාලි, මේ සමසසාමග්‍රි දෙකෙකි. උපාලි, අභීයෙන් තොර වූ පදයෙන් යුක්ත වූ (නමින් පමණක් වූ) සමසසාමග්‍රියක් ඇත. උපාලි, අකුචී වූත් පදයෙන් යුක්ත වූත් සමසසාමග්‍රියක් ඇත.

64. “උපාලි, අභීයෙන් තොර වූ පදයෙන් යුක්ත වූ ඒ සමසසාමග්‍රිය කවරි ද? උපාලි, යම් වසනුවක් නිමිති කොට සමසයාගේ ඛබරයක් කලහයක් විග්‍රහයක් විවාදයක් සමසයාගේ බිදීමක් සමසරාජියක් සමසවච්ඡානයක් සමසනානාකරණයක් වේ ද, සමසතෙමේ ඒ වසනුව විනිශ්චය නො කොට අමුලයෙන් මුලයට ගොස් සමසසාමග්‍රිය කෙරේ ද, උපාලි, මේ අභීයෙන් තොර වූ පදයෙන් යුක්ත වූ සමසසාමග්‍රිය යි කියනු ලැබේ.

65. “උපාලි, අභීයෙන් තොර නො වූ පදයෙන් යුක්ත වූ ඒ සමසසාමග්‍රිය කවරි ද? උපාලි, යම් වසනුවක් නිමිති කොට සමසයාගේ ඛබරයක් කලහයක් විග්‍රහයක් විවාදයක් සමසයාගේ බිදීමක් සමසරාජියක් සමසවච්ඡානයක් සමසනානාකරණයක් වේ ද, සමසතෙමේ ඒ වසනුව විනිශ්චය කොට මුලයෙන් මුලයට ගොස් සමසසාමග්‍රිය කෙරේ ද, උපාලි, මේ අභීයෙන් යුක්ත වූ ද පදයෙන් යුක්ත වූ ද සමසසාමග්‍රිය යි කියනු ලැබේ. උපාලි, මේ සමසසාමග්‍රි දෙක ය”

66. ඉක්බිති ආයුෂමත් උපාලි සඵචිරයන් වහන්සේ හුනස්නෙන් නැගිට උතුරුසකසිච්චර එකස් කොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ඇදිලි කොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ගාථාවෙන් මෙසේ කීහ:

- 67. “සඛිකස්ස කීලෙවසු ව මනානණාසු ව
අනෙවසු ජාතෙසු විනිච්ඡයෙසු ව,
කුච්චපකාරොධ නරො මහජනිකො
භික්ඛු කථං හොතිධ් පග්ගහාරහො”ති.
- 68. “අනානුවජෙජා¹ පඨමෙන භීලතො
අවෙකඛීතාචාරො සුසංවුතීඤ්ඤො,
පච්චජනිකා තොපචදෙනති² ධම්මතො
න හිස්ස තං හොති චදෙය්‍ය සෙන නං.
- 69. සො තාදිසො භීලවසුද්ධියා ඕතො
විසාරදෙ හොති විසයන භාසති,
නච්ඡමහති පරිසගතො න වෙධති
අත්ථං න නාපෙති අනුයස්සං භණං.
- 70. නචෙච පඤ්ඤං පරිසාසු පුච්ඡතො
න වෙච පජ්ඣායති න මඛිකු හොති,
සො කාලාගතං³ බ්‍යාකරණාරහං වචො
රඤ්ඤති විඤ්ඤපරිසං විචකඛණො.
- 71. සගාරවො වුච්ඡන්තරෙසු භික්ඛුසු
ආචෙරකමති ව සකෙ විසාරදෙ,
අලං පමෙඤ්ඤං පග්ගණො කචෙතවෙ
පච්චජනිකානඤ්ඤ විසජ්ඣිකොවිදෙ⁴.
- 72. පච්චජනිකා යෙන චජනති නිගග්ගං
මහාජනො සඤ්ඤපතඤ්ඤ⁵ ගච්ඡති,
සකඤ්ඤ ආදයං සමයං⁶ න ඊඤ්ඤති
සො බ්‍යාකරං⁷ පඤ්ඤමනුපසාතිකං.
- 73. දුතෙතය්‍ය කචෙමසු අලං සමුග්ගහො
සඛිකස්ස කීලෙවසු ව ආහුතං යථා,
කරං වචො භික්ඛුගණෙන පෙසිතො
අහං කුරොමිති න තෙන මඤ්ඤති.
- * 74. ආපජ්ජතෙ⁸ සාවගකෙසු වඤ්ඤුසු
ආපතතිසා හොති යථා ව වුට්ඨිති,
එතෙ විනඛිතා උභයෙසස්ස සාගතා
ආපතතිවුට්ඨානපදෙස්ස කොවිදෙ.
- 75. නිස්සාරණං ගච්ඡති යාති වාචරං
නිස්සාරිතො තොති යථා ව වඤ්ඤනා⁹,
මසාරණං තංවුසිතස්ස ජනකුතො
එතමපි ජානාති විනඛිගකොවිදෙ.
- 76. සගාරවො වුච්ඡන්තරෙසු භික්ඛුසු
නවෙසු චෙරෙසු ව මජ්ඣිමෙසු¹⁰,
මහාජනස්සච්චරොධ පණ්ඨිතො
සො තාදිසො භික්ඛු ඉධ් පග්ගහාරහො”ති.

කොසමිකකඩකිංහො නිට්ඨිතො දසමො.

1. “අනානුවජෙජා” සී. මු. 2. “නුවචදෙනති” ම ජ සං.
 3. “කාලගතං” ම නු ට. තොමි. ජඪි 4. “චිරදසිකොවිදෙ” ම ජ සං. P T S.
 5. “පඤ්ඤපතඤ්ඤ” P T S. 6. “ආදකමයං” ම ජ සං.
 7. “බ්‍යාකරං” ම ජ සං. “වෙසනකරං.” ඩි. 8. “ආපජ්ජති” ම ජ සං. P T S.
 9. “වඤ්ඤනා” ම ජ සං. ම නු ට. තොමි.
 10. “මජ්ඣිමෙසු ව” ම ජ සං. P T S. අ. ටි. ජ ටි. තොමි. ම නු ට.

67. “සඛ්ඛයාගේ කර්තව්‍යයන්හි ද විනයමනත්‍රණයන්හි ද උපන් විනයාභීයන්හි ද ඒ අභීයන් විනිශ්චය කිරීමෙහි ද මහත් උපකාර ඇත්තා වූ මිනිස් තෙමේ මේ ශාසනයෙහි කෙබඳු වේ ද? මේ ශාසනයෙහි අනුබල දීමට සුදුසු වූ මහණ තෙමේ කෙබඳු වේ ද?”

68. “පළමු කොට සීලයෙන් උපවාද රහිත වූයේ ‘ආලෝකිතෙ විලෝකිතෙ සමපජානකාරී හොති’ යනාදීන් බලාපොරොත්තු වන හැසිරීම් ඇත්තේ මනා කොට හික්මවූ ඉඳුරන් ඇත්තේ වේ ද, ඔහුට පසම්පුරෝ කරුණු වශයෙන් වෛදනා නො කෙරෙත් (දෙස් නො කියත්). යම් හෙයකින් ඔහුට කියන්නාහු ද ඔහුට ඒ වෛදනාව නැත්තේ ය.

69. එබඳු වූ ශීලවිශුද්ධියෙහි පිහිටියා වූ හෙතෙමේ විශාරද වෙයි. අභිනවනය කොට කියයි. පිරිස් මැදට ගියේ තැනි නො ගණියි. නො සැලෙයි. අනුදන්තා ලද්දක් කරුණු සහිත ව කියන්නේ අභීය නො නසයි.

70. එපරිද්දෙන් ම පිරිස් මැද පුළුස්තා ලද්දේ සිතිවිලි නො සිතයි. තෙදරකිත නො වේ. මකු නො වේ. කිය යුතු කල්හි පැමිණියා වූ අභීයානුලෝම වූ ව්‍යාකරණයට සුදුසු වූ වචන කියන්නා වූ ඒ නුවණැත්තේ නුවණැති පිරිස සතුටු කෙරෙයි.

71. වැඩි මහලු මහණන් කෙරෙහි ගෞරව සහිත වූයේ වාසය කරයි. සවකීය ආවායඝීවාදයෙහි විශාරද වේ. ඒ ඒ කරුණු නුවණින් ප්‍රමාණ කරන්ට (විනිශ්චය කරන්ට) සමථී වේ. කිය යුත්තෙහි කල පරිචය ඇත්තේ වේ. පසම්පුරන් වැරදවූ නැත් දැක්මෙහි දක්ෂ වේ.

72. යම් වචනයකින් පසම්පුරෝ නිග්‍රහයට යෙන් ද, මහාජන තෙමේ අවබෝධයට යේ ද, තෙතෙමේ හිංසා නො කරන්නා වූ ප්‍රශ්නයන් ප්‍රකාශ කරමින් සවකීය ආවායඝීවාදය වූ ලබ්ධිය සිස් නො කෙරෙයි.

73. සඛ්ඛයාගේ දුඛකම්පයන්හි සමථී වේ. සඛ්ඛයාගේ කාන්‍යයන්හි ආනුචිපිණ්ඩය (තෝමගින්තෙහි පු ගිනෙල්) සේ ඉහෙණීම් හෝ පිලිගැණීම් ඇත්තේ වේ. පැවිදි සමූහයා විසින් යචන ලද්දේ සඛ්ඛයාගේ වචන කරමින් ‘මම සඛ්ඛයාගේ කටයුතු කරමි’යි යන හෙතුවෙන් තමන් උසස් කොට නො සිතයි.

74. යම් පමණ වූ වස්තූන්හි ඇවැතට පැමිණේ ද, යම් ලෙසකින් ඇවැතින් නැගී සිටීම වේ ද, ආපනතිආපජ්ජන ආපනතිවූට්ඨාන යන මේ විනයවශයෝ (අභීශ්‍යෙනකයෝ) දෙදෙන ඔහු විසින් මනා කොට අවබෝධ කරණ ලද්දකු වූ යි ඇවැතින් නැගී සිටීම් කරුණෙහි දක්ෂ වේ.

75. විනයවශයෙහි දක්ෂ වූයේ යම් බබර කිරීමේ ආදිය කරන්නේ තජ්ජීයකම්භාදීන්ගේ වශයෙන් බැහැර කිරීමට පැමිණේ ද, යම් ලෙසකින් වසනුවකයෙන් බැහැර කරණ ලද්දේ වේ ද, ඒ නිසාරණයට නියමිත වත් සම්පුණ් කලා වූ මහණහුගේ ඇතුළත් කරගැණීම ද දනියි.

76. මේ ශාසනයෙහි වැඩි මහලු වූ සඵචිරභික්ෂූන් කෙරෙහි ද නවකයන් කෙරෙහි ද මධුරාමයන් කෙරෙහි ද ගෞරව සහිත වූ ද, නුවණැත්තා වූ ද, මහාජනයාගේ වැඩෙහි හැසිරෙන්නා වූ ද, එබඳු වූ මහණ තෙමේ අභිකරණ විනිශ්චය පිණිස ගත යුත්තේ වේ”

දස වැනි වූ කොසමබකක්කිකය නිමි.

තස්ස උද්ඝනං:-

1. කොසමඛියං ජීනවරො විවාදපතනිදස්සනෙ,
උකඛිපෙය්‍ය¹ යසමිං තසමිං සඤ්ඛායාපතනි දෙසසෙය්.
2. අනෙතාසීමාය² තජේව බාලකඤ්චව වංසද³,
පාරිලෙය්‍යඤ්ච⁴ සාවඤ්චී සාරිපුත්තො ව කොලීහො.
3. මහාකස්සපකච්චානා කොට්ඨිනො කපපිනෙනව⁵,
මහාචුඤ්චෙ ව අනුරුද්ධො රෙවහො උපාලී වූභසෙ⁶.
4. ආනඤ්චෙ රාහුලො චෙව ගොතමී තාපිපිණ්ඩිකො,
විසාඛා මිඨාරමානා ව⁷.....
සෙනාසනං විචිත්තඤ්ච ආමිසං සමකං දදෙ⁸.
5. න කෙති⁹ ඡඤ්චෙ දුකඛො උපාලීපරිපුච්ඡිතො,
අනානුවච්ඡෝඛිසිලෙත¹⁰ සාවග්ගී ජීනසාසනෙතී.

මහාවග්ගො සමනො.

1. “කුකඛිපෙය්‍ය” ම ඡ සං. 2. “සීමායා” ම ඡ සං. PTS.
 3. “සමිපද” අ. ජ. හො. “පඤ්චකසඤ්චව සමිපද” PTS
 4. “පාලිලෙය්‍යනව” ම ඡ සං. 5. “කපපිනො” ම ඡ සං.
 6. “උපාලීචුඤ්චා” ම ඡ සං. “උපාලීවභසෙ” PTS.
 7. “විසාඛා මිඨාරමානා ව” - සීහලපොඤ්චසඤ්ච මරමිකකරපොඤ්චනෙ ව න දිස්සනෙ.
 “සුදංගනන ව” සී ලු. ම ඡ සං. PTS.
 8. “ආමිසං සමකං වච්චි” ම ඡ සං. PTS. 9. “න කෙතා ඡඤ්ච” PTS
 10. “අනානුවච්ඡෝඛිසිලො” ම ඡ සං. “අනුවච්ඡෝඛිසිලො” අ. ජ. හු. හො.

එහි උද්ඝතය (වසතුනාමාවලිය) මෙසේ ය:-

1. ශ්‍රේෂ්ඨ වූ සඵලයන් වහන්සේ කොසමබ්බවර වැඩ වසන කල්හි විවාදපනතිදර්ශිතයෙහි යම් නම් අවකාශයෙහි උකෙබ්ඵනියකමීය කෙළේ ය. හෙදගරුක පැවිද්ද අනුන් බස් පිළිගෙණ ඇවැත් දෙසන්නේ ය.

2. එහි සීමාව තුළ උපොසථාදිවිනයකමී කරන්නේ ය. බාලකලොණ කාරග්‍රාමය, පාඪිතවංසදය, පාරිලෙය්‍යකචනය, සැවැත්නුවර, සාරිපුත්ත, කොලීත-

3. මහාකස්සප, මහාකච්චාන, මහාකොට්ඨිත, මහාකායපින, මහාවුඤ්ඤ, අනුරුඬා, රෙචත, උපාලී.

4. ආනඤ්ඤ රාහුල දෙනම ද, මනා පජාපතීගොතමී, අනාථපිණ්ණික, විශාඛා මාගාරිමානා ... (යන මොහු වෙත්).

විවෙකසෙනසුනක් දෙන්නේ ය. ආමිසය සමානව දෙන්නේ ය.

5. කිසිවකු විසින් ඡන්දය නොදිය යුතු ය. උපාලී තෙරුන් ප්‍රශ්න විචාරීම; සමගි කරවන මහණ ජිනසසුන්හි අබිඹිලයෙන් උපවාද රහිත විය යුතු ය.

මහවග නිම

මහවග

උපග්‍රන්ථය 1

1 ගාථාදීදපාත්‍රවි

	පිටුවනොකො
අකතං දුක්ඛතං වෙච්ච	840
අකරණීයො පක්ඛමනී	392
අකාසි තප්පනීයං කමමං	840
අකෙකාවනී මං අවධි මං	870
අගනික්ඛනමුඛා යඤ්ඤ	614
අඛ්ඤාලී අලුක්ඛණිරං	838
අච්ඡතරච්ඡමංසං ච	626
අඤ්ඤාකාසෙ වසාභාවාසො	392
අඤ්ඤාන අතිරෙකෙන	754
අඤ්ඤානු පඤ්ඤාතිරෙකෙන	668
අට්ඨාරසන්නං එතෙසං	838
අට්ඨිච්ඡින්නා පාණන්දරා	870
අඵ රතනියා අච්චසෙත	54
අදස්සනාපාටිකමෙම	840
අධිමෙමන වග්ගකමමං	834
අධිමච්චග්ගං සාමග්ගං	836
අධිකාරං ච සීලෙවග්ගං	752
අනාචාරං ආචාරනී	244
අනානුච්චේජා පඨමනං- සීලනො	892
අනාසාය ච ආසාය	670
අනිස්සග්ගිකාපාකුන්තා	668
අනුපඤ්ඤායසමෙසන	246
අකුබ්බිරං යං චූතනං	246
අකුමුත්තො අකුබ්බිරො	838
අනන්තලික්ඛවරො පාසො	44
අනෙතාසීමාය තනෙච්ච	894
අපච්ඡිනා නච වෙඤ්ච	670
අපාරාධා තෙසං අමනස්සං- චාරා	12
අපාටිකමෙම දිට්ඨියා	836, 838
අපංචා ඛන්ධංචා භාසස්සු	86
අපෙසච නං විතෙසෙධර්ම	884

	පිටුවනොකො
අබ්භානෙකං ධිපෙඤ්ඤාන	836
අරභං භික්ඛුණීදුසිං	836
අසමමනා ගාමසීමා	342
අනතාකපාටිලොනී	668
අභං හි අරතා ලොකෙ	16
ආනතො ඛො මනාසමණො	90
ආගනනුගමීගීලානං	754
ආදාය ච සමාදාය	670
ආදාය චීවරං යාති	668
ආදාය න පච්චෙස්සනති	670
ආදාය නිසසීමගතං	670
ආදාය නිසසීමං නෙච්ච	668
ආදාය යාති පච්චෙස්සං	670
ආනන්දෙ රුහුලො වෙච්ච	894
ආපඤ්ඤා තෙ යාවතකෙසු චන්ද්‍රසු	892
ආපනනං තානුච්චතනනං	838
ආවාසිකා චතුද්දෙසො	472
ආවාසිකෙන ආගනනු	344
ඉට්ඨා ධම්මා අතිට්ඨා ච	486
ඉදං චන්ද්‍ර කසීතස්ස	668
උච්චාවචා ච සනානුච්චි	752
උට්ඨෙසී චීර විජ්ජනසංඛාම	12
උපගනනුං කඤ්ඤ වෙච්ච	392
උපතිස්සො කොලීනො	244
උග්ගෙන විපතනං ච	836
උභින්නං සජ්ජනී භුතානං	54
උපරිනායකමානං	840
උපසමපදං පඤ්ඤාති	516
උලලීඛා ඛොචනා	668
ඵකච්චා චුට්ඨිකා සබ්බෙ	344
ඵකස්ස චරිතං සෙයෙතා	840
ඵකාදසන්නං එතෙසං	838
ඵතං නාගස්ස නාගෙන	870

පිටිමිබෙකා

එතෙ දෝ සභායා ආනව්ජනාති	88
එත්ඵ ව තෙ මනො රමිත්ඵ	76
එසෙව බමෙමා යදි-	
තාවදෙව	84, 88
ඔතෙපෙනො නාජනං ව	752
කසිනං අනත්තං හොති	668
කතච්චරමාදය	668
කතමි කිවතිකා	342
කති කමමාති උදෙදසො	342
කතිකා පටිසුණිත්ඵ	392
කමල කමිල සොවණණ	516
කිත්ඵත්ත මෙ අධිගතං	10
කිමෙව දිසවා උරුවෙලවාසී	76
කිමති වාති කතමං ව	472
කොණ්ඩකොද්ද භද්දියො වපො	244
කොසමිභියං ජිනවරො	894
බසුජං පකබ්භතං වෙව	246
බකිකෙ විනාසෙ වෙව	244
ගබ්භාකොට්ඨවිචකථා	626
ගලගණ්ඨි ලකබණ වෙව	246
ගමිතිරෙ ඤාණවිසයෙ	88
ගාථීයානං ගිලානො ව	516
ගිලානො මානා පිතා ව	392
ගිහිනං වමමබ්භෙති	516
ගුඵං කුරොනොනා ලොජ්ඣ්ඤා	626
වතුනාං අරියසම්මානං	578
වතුචගො පංචවගො	836
වමපායං භගවා ආසී	834
වුණණං වාලීනී මංසං ව	626
වොදනා කතෙ ඕකාසෙ	342
වොරු වෙව පිසාවා ව	392
වොලං සාසපකුච්චිං ව	626
ඤානතිවිපනාං යං කමමං	836
ධපෙත්ඵා උපසම්පදං	836
තණ්හකබ්බයාබිමුත්තස්ස	486
තනො නං අනුකම්පනාති	576
තත්ථාබ්බමෙත්ත සමග්ගා	810
තපෙඵව පඤානං පරිසාසු-	
සුච්ඡිනො	892
තස්මා සබ්බාහනා හෙතු	244
තස්මා හී සාගුං අලමෙව දුතුං	564
තස්ස උතෙබ්බපනා කමමා	838

පිටිමිබෙකා

තස්ස සමමා විමුත්තස්ස	486
තං තං කරෙය්‍ය තං තස්ස	838
තිණ්ණො තිණ්ණොති සග	80
තිත්ඵයා බිමබ්බියාගෙ ව	342
තිංස පාවෙය්‍යකා හිකඤ්ඤ	668
තෙලපාකෙසු මජ්ඣං ව	626
තොසං ඔසාරණං හොති	838
ඵවිකං සවට්ටකං සුත්තං	626
ඵුලලකච්ඡුමුඛං බොමං	754
දකකොට්ඨං ලොහිතං ව	626
දනොනා දනොනාති සග	80
දසවාසො දසබ්බලො	80
දිබ්බං සා ලනානෙ ආයුං	726
දිසවා ආදීනවං ලොකෙ	510
දිසවා ඉසිං පට්ටියං අභිනාගො	54
දිසවා පදං සන්තමනුපටිකං	76
දිසානති උපසම්පනා	246
දීඤ්ඤපඵඵණදසා	754
දුචෙ කමෙම ධපෙත්ඵාන	836
දුචෙපි සමබ්බසුආපි	836
දුතෙය්‍යකමෙමසු අලං-	
සමුග්ගගො	892
දෝ දෝ නම්මුලකනාස්ස	838
දෝ භාතුභා රුජගහෙ	754
ධම්මචකකං පවතොතතුං	16
න කෙහි ඡ්ඤෙ දුතබ්බො	894
නකබ්බතානං මුඛං චඤ්ඤ	614
න බො මෙ මනාසමණ ගරු	54
නග්ගා කුසං වාකචීරං	754
න මෙ ආචරියො අත්ථි	16
නගනති වෙ මහාචීරු	90
න චතනනති පනාමෙතුං	246
නවා රුජගහෙ වෙව	342
න හී වෙරෙත වෙරානී	870
තිස්සාරණං ගච්ඡති යාති-	
වාචරං	892
තිලකා අඵ ලොහිතිකා	54
තෙකමමං අබිමුත්තස්ස	486
තෙරඤ්ඤරායං භගවා	54
තො වෙ ලගෙඵ නිපකං-	
සභායං	870
පකතඤ්ඤනොති ඤාත්ඵා	834

පිටිසි මෙහෙයා

පිටිසි මෙහෙයා

පකතනතං වරං යාචි	752
පකකමනනනි නිට්ඨානං	668
පකෙඛ දදනනි සමිසසස	754
පච්චන්දකා යෙන වජ්ජනි- නිගගනං	892
පඤ්ච වතු තයො දොවෙහො	472
පටිච්ඡාදනි පබ්බාරා	626
පටිභාණමසස උපජායතෙ- තතො	564
පටිසොතගාමිං නිපුණං	10
පණ්ඩිතො ඵෙය්‍යපකකනෙනා	246
පනනමිති මදකිත්වා	54
පතිරුපකෙන සමග්ගං	834
පතිරුපෙන වග්ගා ව	840
පතිරුපෙන වග්ගාපි	840
පබ්බජාරභිච්ඡාරිසු	516
පමුච්චමිති ව. සුත්තනෙනා	244
පරිභාණං ඔවට්ටෙය්‍යං	668
පරිමුච්චා පණ්ඩිතාභාසා	870
පරෙ ව න විජානනනි	870
පචාරනනාසතෙ දො ව	472
පසංඛිං තෙසං කමමානං	840
පංසුකුලං පොකබරණි	244
පාතුරකොසි මගධෙසු පුබ්බෙ	23
පාප පරිසකාණො ව	838
පාරිවාසිකවතුජො	836
පාරිවාසානුපොසථො	344
පුග්ගලලසසන්ථාරා සමමා	668
පුතෙතො සාලවතීකාය	752
පුථුසදෙසු සමජනො	870
පුනානුඤ්ඤාසි දුබ්බිකෙඛ	626
පොන්ථකං නිලපිතං ව	754
පකෙඛ දදනනි සමිසසස	754
ඵලිකුපාහනාසිලා	516
ඵරුසාවන්තනව්චි බුද්ධා	752
ඵරුසකං ඛාකපිට්ඨං	626
ඵලියනතු උජ්ජලනතු	244
බද්ධොසි මාරපාසෙති	46
බද්ධොසි සබ්බපාසෙති	42
බාලාව්‍යනාසස නියසසං	840
බොසි ව රාජායතනං	244
භගවතො අභිට්ඨානෙන	70
භණ්ඩාගාරං අගුත්තං ව	752

භිකූලෙහි සිකකිමානා ව	836
මහං ව අසභමානො	54
මගධෙසු පංච ආබාධා	246
මනාකසස ප කච්චානා	894
මහාරභගා මනානාමා	516
මානා පිතු අරතනන	888
මාදිසා වෙ ජිනා හොනනි	16
මුතෙතො මුතෙතති සහ	80
මුතෙතානං මාරපාසෙති	46
මුතෙතානං සබ්බපාසෙති	44
මුලමානතන අබ්භානා	838
මුලා අරතමානතනා	836
මෙසො යසො මෙණ්ඩිකො ව	626
යථා පරිසා සාමග්ගං	342
යද තවෙ පාතුභවනනි බමමා	4
යසමිං පදෙසෙ කපෙසනනි	576
යසස සඤ්ඤා කතෙ කමමං	836
යා අනතපාතං දදනි- පමොදිනා	720
යා තත්ථ දෙවතා ආසුං	576
යාවදන්ථං ව උපපාදෙ	668
යෙ බමමා තෙතුපහවා	84
යෙ තරනනි අණ්ණෙවං සරං	574
යො ගවං න විජානාති	244
යො ධිරො සබ්බසි දනෙනා	80
යො බ්‍රාහ්මණො බාහිත- පාපබමෙමා	6
යො සඤ්ඤානානං පරදනන- හොජිනං	564
රඤ්ඤා භගඤ්ඤාබාධං	752
රාජගහකො නෙගමො	752
රාජගහිකො ව සෙට්ඨි	752
රාජගහෙ ජනපදෙ	752
රාජා ව මාගධො සොණො	516
රාජා වොරා බුත්තා නිසි	392
රූපා සද්ද රසා ගඤ්ඤා	44
රූපෙ ව සද්දෙ ව අථො රසෙ ව	76
ලකඛණා ඉණ දසා ව	246
ලුජ්ජනනි නපපහොනනි ව	754
ලුබ්බණිතසපාය	392
වන්ථබ්බං ව තථාභානං	246
වන්ථකමමං ව සුපටී ව	626
වන්ථු කිදුතං ආපකති	244

	පිටියබෙකා
වජ්ඣ මාරෙහි නිංසා ව	244
වජ්ඣසම් දුරකො සිකඛා	246
වසුං චුන්දා කොසලෙසු	472
විවජ්ඣා මොර විත්තා ව	516
විජ්ඣාසිංසු පඤ්ච මඤ්චුති- සතානි	70
විනසමති මහජෝසු	244
විපතති බ්‍යාධිතෙ දිසවා	840
සකාභි රෙකභාගෙන	752
සගභට්ඨා අනාජ්ඣිට්ඨා	342
සභාරවො චුඛසතරෙසු- භිකඛුසු	892
සබ්බෙසි ව අපො බාලො	246
සබ්බෙසු කිවෙච්චු ව- මනනණාසු ව	892
සවෙ ලභෙථ නිපකං සභායං	870
සජ්ජිකං වසසුපොසපො	342
සත්තානනාගතාවෙච	392
සති අමුලුකපාපිකා	838
සනොතා සනොතති සත	80

	පිටියබෙකා
සනතිට්ඨානං නාසතං ව	670
සබ්බාභිභු සබ්බවිදුතමයම්	16
සබ්බො සබ්බො වෙමනිකො	344
සමාදාය විපසකතා	670
සවරෙහි බෙජිනා මෙතසා	472
සාධාරණෙ වෙච	224
සාරදිකෙ විකාලෙපි	626
සාසනාධාරණෙ වෙච	244
සුඛා විරාගතා ලොකෙ	8
සුඛො විවෙකො භුට්ඨසු	8
සුඛාසු දුනතිසාරිතො	838
සෙතාසතං විජිතනඤ්ච	894
සෙලෙ යථා පබ්බතමුඛාති- ට්ඨිකො	12
සෙලො යථා එකසතො	486
සො තාදිසො සීලවිසුඤ්චියා- සිතො	892
සො භි තක්කසීලං ගනාති	892
හත්ථා පාදා හත්ථපාදා	246

2 සඤ්ඤානාමසූචි

	පිටිමිණිකා
අභිත-මගධ	58, 60
අභිතිරස	614
අභ්‍යුත්තරාප	608
අභ්‍යුලිමාල	184
අචිරවතී	498, 718
අජපාලනිශ්‍රොධ	8
අඤ්ඤකෝණභිඤ්ඤ	24, 26
අට්ටක	612
අනාපපිණ්ඩක	884
අනුරුඳ්ධ	872, 880
අනොභවනදහ	69
අකිකච්ඡද	264, 562, 568, 718
අකිචන	728
අභය	674, 680
අමබපාලි	580, 672, 682
අවනතිද්‍රව්‍යභිණාපථ	506, 508, 512
අවනතී	506
අසසජ්	82, 84, 86
ආකාසගොතන	552
ආකුමා	620
ආනඤ	542, 544, 562, 596
ආපණ	616, 694, 708, 712, 728, 734, 880
ආලාර	14, 244
ඉසිද්‍රස	730
ඉසිනද්ද	730
උකකලා	8
උජේජනී	688
උත්තරකුරා	60
උද්ධි	276
උදෙන	350
උද්දක	14, 244
උපක	16, 244
උපභිසා	88, 244
උපනඤ	384, 732
උපසෙන වචිතනනසුත්ත	128

	පිටිමිණිකා
උපාලි	214, 216, 246, 788 790, 792, 794, 880
උපාලිදුරක	190
උරුවෙලකසාප	46, 50, 64, 68, 74, 76
උරුවෙලා	42, 48, 50
උසිරඳ්ධජ	512
කකුධ	244
කභිභරෙවන	542
කජභිල	512
කණටක	194, 212, 246
කපිලවච්ඡු	204
කලඤකනිමාප	542, 544, 552, 557, 672
කසසප	612
කාක	690
කාසිරාජ	698, 854, 858, 860, 862, 864, 866, 868
කාසී	544, 546, 756, 758, 760
කීලිල	872
කුකකුචාරාම	730
කුලිකණණ	506
කුමාරකසසප	230
කුරරසර	506
කුසිනාරා	616
කෝණිය	612
කෝටිගාම	578
කෝණභිඤ්ඤ	244
කෝලිත	88, 244
කෝසමබ්බි	690, 842, 870
කෝසලරාජ	854, 856
කෝසල	228, 272, 350, 372, 374, 394, 396, 448, 450, 464, 468, 472
කෝසිතාරක	6, 16
ගගන	294, 296, 342
ගභිගානදී	578

පිටියවෙතො		පිටියවෙතො	
ගයා	244	නිග්‍රොධාරාම	204
ගයාකසසප	50, 70	නිමමානරතී	24
ගයාසීස	72, 74	නීලවාසී	730
ගවමපති	38	තෙරඤ්ජරා	1, 66
ගිරිකිකුට	248, 256, 472, 478	පජ්ජොත	688, 690, 692
ගිඤ්ජකාවසථ	582	පජානපබ්බත	506
ගිරිබ්බජ (මගධානං)	90	පරනිමමිතවසවනතී	24
ගොතමකෙ	710	පාචීනවංසදය	872
ගොතමතින්ධ	578	පාටලීගාම	572
ගොතමආර	578	පාටලීපුත්ත	730
ගො.පක	730	පාරිලෝයක	876
කොසිතාරාම	842	පාටෙය්‍යක	628
වමපා	760	පිලීන්ද්‍රියාම	536, 538
වානුමමන.රාජික	24	පිලීන්ද්‍රිවච්ඡ	536, 540
වොදනාවන්ද්‍ර	280	පුණණජී	38
ජලබ්‍රුදීප	64	ඵලීකසන්ද	730
ජාතියාවන	496, 604	බාරාණසී	16, 494, 554 712, 856
ජීවක	180, 674, 676, 678, 680, 682, 684, 690, 692, 696, 698	බාලකෘත්‍යාණකාරගාම	870
ජෙතවන	208, 348, 394, 396, 498, 510, 520, 548, 550, 622, 628, 714, 716, 878	බිඞ්ඞිසාර	74, 78, 80, 82, 178, 342, 348, 474, 536, 538, 600, 672, 682, 684, 686, 690
ජකකර්ලා	677	බොලධි කච්චාන	568, 570
ජපසුසු-හලලීක	8	බ්‍රහ්මදනෙතො	854, 858, 860, 862, 864, 866, 868
කාවතියංස	24, 580	හගු	612, 730, 870, 873
කුසිත	24	හද්දසාලමුල	876
ජුණ	512	හද්දවතිකා	690
දකඛිණාගිරි	196, 708	හද්දියනගර	600, 602
දීසාවුකුමාර	858, 860, 862, 864, 866, 868	හද්දිය	244
දීඝිති	854, 856	හාරආජ	612
දෙවදනන	278	මද්දකුච්ඡ	342
නදීකසසප	50, 70	මන්දකිතී	550
නන්දිය	872	මල	616
නාතිකා	582		
නීගණ්ඨනානපුත්ත	584		

	පිටියවෙතො
මහක	194
මහාකොට්ඨික	880
මහාකම්මාන	508, 512, 880
මහාකප්පින	256, 880
මහාකසුප	264, 880
මහාචූඤ	880
මහානාම	26
මහාපච්චාරිකානමි	882, 884
මහාමොහනලලාන	550, 880
මහාවන	582
මහාසාල	512
මාගධ	90
මාර	42, 44, 46
මීගදය	16, 32
මීගාරමාඤ	714, 716, 724
මුච්චිඤ	6
මෙණ්ඩක	600, 602, 604, 606, 608, 610, 626
යමනගති	612
යස	30, 32, 34, 36, 244, 626
යසොප	598
යාම	24
රතනිනවනසණ්ඩ	876
රාජගක	82, 120, 124, 190, 194, 204, 248, 256, 262, 280, 342, 346, 348, 474, 494, 536, 542, 544, 546, 548, 554, 572, 672, 696, 708, 730
රාජායතන	8, 244
රාච්ච	118
රාහුලමාඤ	204
රාහුල	208, 880, 882
රෙච්චන	746, 880
රොජ	616, 618, 620
ලට්ඨිවන	74
ලිච්චි	580, 582, 584, 626
ලජ්ජ	574, 576
ලසා	244
ලාමක	612
ලාමදෙව	612

	පිටියවෙතො
ලාසනගාම	756, 758, 760
ලාසෙඨ්ඨ	612
ලිමල	38
ලිසාඛා	714, 724, 884
ලෙසාමිනන	612
ලෙසාලී	672, 708, 714
ලෙච්චන	82, 88, 544
සකක-දෙවනමිඤ	56, 58,
සඤ්ජය	88
	244
සලලවනී	512
සාකෙත	218, 220
සාගක	474
සාණ්චාසී	730
සාරිපුතන-මොහනලලාන	82, 88
සාරිපුතන	82, 84, 120, 550, 712, 878, 886
සාලවනී	674
සාවනී	208, 348, 396, 510, 548, 628
සීතවන	478
සීත සෙනාපතී	584, 590, 592, 594
සුඤ්ඤාදන	204, 206
සුනීධ-වසසකාර	574, 576, 578
සුපනිඨ්ඨ වෙතිය	74
සුප්පිය	554, 556
සුප්පියා	554, 556
සුඵසා	558
සුඛානු	38
සෙනකණ්ණික	512
සෙනානී-නිගම	42
සොණ-කොලීඵස	474, 480, 482, 506, 508, 510, 512

3 පද්‍යනුගතමණිකා

අ	පිටියවෙතො	අ	පිටියවෙතො
අංසවටවකො	530	අභිලානො	468
අකටඟුසං	536	අචුතනං	704
අකතකප්පං	552	අග්ගං	692, 696
අකතා වා	728	අග්ගනගරං	576
අකතකමමං	818, 820, 822, 824, 826, 828, 830, 832, 834	අග්ගලගුහතිවිහාරො	728
අකතං වා නොති	666	අග්ගලං භුනනං	712
අකප්පකතෙන	630	අග්ගිකා	176
අකප්පියං	552, 622, 740, 742, 762, 764	අග්ගිකවකිං	56
අකමමං	764, 766, 774, 776, 778	අග්ගිකො වා	576
අකරණියො පකකමති	392	අග්ගිසරණමිති	54
අකරණියං	552, 622, 740 742, 762	අග්ගිසාලා	102, 112, 138, 148, 352, 356
අකරණේ	760, 762	අග්ගිනුතනමුඛං	614
අකාමා	700, 730	අග්ගාගාරෙ	52, 54, 64, 244
අකාරකො	734	අග්ගනකරායො	272
අකාලමෙසො	68	අඛගජාතං	498, 500
අකීද්දුතං	76	අඛගවානො	532
අකීරියාය	584, 604	අඛිතීරසො	612
අකීරියං	586	අඛිතීරසසා	54
අකීරියවාදො	584, 586, 604	අඛදුලී	246
අකීලනො	716	අඛදුලීච්ඡිකො	226
අකුකකුකතෙන	632	අඛදුලීං	580, 582
අකුපොන	758, 760, 844, 846, 886	අච්චගමා	762
අකුසලානං	586	අච්චයො	762
අකකනාලං	742	අච්චයං	762
අකෙඛන අකඛං	580	අච්චපකකනොසු	574
අකෙකාවඡි	870	අච්චබද්ධං	708
අකෙකාසති	804	අච්චං	560
අගතීං	848	අච්චකඤ්ඡී	536
අගරුකරියමානා	878	අච්චතරච්චමංසකුච	626
අගාමකො	268	අච්චනති	400
අගාරසමා	478, 482, 486, 506	අච්චමංසං	506
අගාරිකා	680	අච්චරියං	680, 716
		අච්චවසං	524
		අච්චනාකං	708, 726
		අච්චනනං	864
		අච්චනනදසාති	742

	පිටපි ගණන
අවුරුදු නාද සදී සදසානි	742
අජිනකම්පං	740
අජිනපසවෙණිං	500, 502
අජිනි	870
අජේගුවනි	736
අජ්ජනගෙහ	570, 590, 592, 596, 606, 608,
අජ්ජ මෙ උපොසථො	300
අජ්ජ මෙ පච්චරණං	412
අජ්ඣකාසී	74, 80
අජ්ඣාචාරෙ	480
අජ්ඣාපනානගො	404, 406, 744
අජ්ඣාපනානකාපි	742
අජ්ඣාපනානකාසී	340
අජ්ඣාරාමෙ	492
අජ්ඣාචසී	854
අජ්ඣොකාසෙ	380, 392, 490, 494, 510
අඤ්ඤානං	528
අඤ්ඤානත්ථිකං	530
අඤ්ඤානිසලාකා	530
අඤ්ඤානුපටිංසනෙති	528
අඤ්ඤාලිකමමං	818, 850, 878
අඤ්ඤාලිමපනාමෙත්ථා	856
අඤ්ඤං ච්ඡාකරොනති	486
අඤ්ඤාතරො චානුචිතාරො	468
අඤ්ඤාති ඵළිඨපුබ්බො	130, 172, 174, 176
අඤ්ඤාතිඵළියා	248, 346, 348, 590
අඤ්ඤානු අනතරායං	336
අඤ්ඤානු අට්ඨවිතාය පරිසාය	340
අඤ්ඤානු පඤ්චකක	630
අඤ්ඤානු පුග්ගලස්ස අත්ථාරා	630
අඤ්ඤානු සමිසසාමග්ගියා	340
අඤ්ඤානු සමිසාවියා	336
අඤ්ඤානු සමිසන	336
අඤ්ඤානුචි ධම්මො	766
අඤ්ඤානුචි ටිනායා	766
අඤ්ඤානුචි සංච්ඡාසාසනා	766
අඤ්ඤාමඤ්ඤානුලොමනා	398
අඤ්ඤාතකං	332

	පිටපි ගණන
අඤ්ඤාතකවෙසන	858
අඤ්ඤාති ඔවදියො-	
අනුසාසියො	128
අට්ටො	354, 356
අට්ඨවග්ගිකානි	510
අට්ඨඤ්ඤා	726
අට්ඨපදකං	712
අට්ඨපිතාය	268
අට්ඨානං	722
අට්ඨානාරහෙන	758, 760, 764, 766, 842, 844
අට්ඨාරසති	810, 882
අට්ඨිකානං	80, 672, 674
අට්ඨිච්ඡිනා	870
අට්ඨිකා	124
අට්ඨිමයං	528, 530
අට්ඨිමා භික්ඛවෙ මානිකා	748
අඬිසකාසීං	708
අඬිසකාසීයං	698
අඬිසකුභිමපි	708
අඬිසනෙලසෙති	562, 564, 568, 572, 604, 608, 616, 620
අඬිසමණොලමපි	708
අඬිසියොතො	352, 354, 356
අඬිසා	854
අඬිනොසී	230, 234
අඬිණවං	578
අතරලොනො	616, 618
අතනකාමරූපා	872
අතනනා	232
අතනනා න අසෙකෙඛන	156
අතනනා චා අතනානං	272
අතනමනො	590, 592
අතනා ච අනුපනීතො	486
අතිකාලෙන	174
අතිකකනනමානුසකෙන	574, 576
අතිකකනනවර්ත	204, 696, 716
අතිබුද්දකං	724
අතිද්විටියා	158
අතිද්වි	174
අතිපකම්භනමජ්ජං	532

	පිටිවිට්ටිකා
අතිරේකවිවරං	710, 712
අතිරේකපඤ්චකෙන වා	632
අතිරේකභාගෙන	704
අතිරේකවීසතිවග්ගො	772, 774
අතිවීසං	524
අඵ කො වරහි	76
අඵ බො ආයසමනො වසාසං	26
අඵ බො කොමාරනච්චො	696
අඵ බො භගවා භික්ඛු	
ආමනෙකසී	42
අඵ බො නාගරාජා	6
අඵ බො සාරිපුත්තො-	
පරිබොජකො	82
අඵ බො සුඤ්ඤාදනො සනෙකා	204
අඵ ව පනිඨෙකච්චො-	
මොසපුරිසා	486
අඵඤ්ඤා ආවාසිකා භික්ඛු	308
අඵසං කසිබො වපයන්ති	4
අත්තකසීනො	632, 634, 636, 638, 640, 642, 644, 646, 648, 650, 652, 654, 656, 658, 660, 662, 664
අත්තකසීනානං	628, 728
අත්තාමා	736
අත්තං නොති	630
අත්තරිතබ්බං	630
අත්තරිච්චං	628
අත්තවසං	718
අත්තාපෙතා	890
අත්තීකානං	672
අත්තීකෙහි උපඤ්ඤානං මග්ගං	82
අත්තී තෙව සරති	294
අත්තපු ජාතෙසු	892
අද්දසානා	578
අද්දසානෙ	744
අද්දවස්ථං	594
අද්දවස්ථපුබ්බා	580
අද්දවස්ථලං ආපනතිං	880, 882
අද්දභාස	866
අධම්මකම්මං	768, 784, 786, 783, 790, 792, 794, 796
අධම්මනකා	764

	පිටිවිට්ටිකා
අධම්මෙන වග්ගකම්මං	762, 766, 818, 820, 822, 824, 826, 828, 830, 832, 834
අධම්මෙන වග්ගා	800, 802, 804, 806, 808, 810, 812, 814, 816, 818, 820, 822, 824, 826, 828, 830, 834
අධම්මෙන වග්ගං	270
අධම්මෙන සමග්ගකම්මං	762, 766, 798, 800, 802, 804, 806, 808, 810, 812, 818, 820, 822, 824, 826, 828, 830, 832, 834
අධම්මෙන සමග්ගා	814, 816, 818, 822, 824, 826, 830, 832, 834
අධම්මවාදී	854, 880
අධම්මං ධම්මොති	880, 882
අධම්මිකං	766
අධම්මිකෙන	758, 760, 842, 844, 846
අධම්මියමානෙ	852
අධිකරණං	852
අධිකරණකාරකා	464, 466, 800, 802, 818, 820, 878, 880, 882, 884, 886
අධිකරණකාරකෙහි	876
අධිකාරං	690
අධිගතො බො මනාසං ධම්මො	10
අධිවිනොත	174
අධිවසානබ්බොති	726
අධිවසාති	748
අධිපඤ්ඤාය	174
අධිවත්ථා	62
අධිවාසක ජාතීකො	192
අධිවුත්තොති	582
අධිසීලෙ	158, 174
අධිසන්තසං	676
අධ්‍යානං	546, 718, 760
අධ්‍යානමග්ගපටිපත්තා	8, 693, 700, 708, 710, 736
අනභාරියං	478, 482, 506
අනභිගණං	720

	පිටිවිවේකා
අනච්ඡිදයා	10
අනඡ්ඛිට්ඨා	272
අනඤ්ඤාචාහාචී	76
අනඤ්ඤානෙය්‍යං	76
අනනිරිතනං	548, 550
අනතිසාරො	790, 794
අනතතමනො	566
අනන්තො	560
අනන්තං	630
අනන්තස්ස	864
අනන්තසංහිතං	622
අනන්තය	208
අනසිට්ඨිනෙ	730
අනසිට්ඨිනෙන	650
අනසිට්ඨසකජාතීකො	736
අනනුච්ඡිදියං	622, 740, 742, 762, 764
අනනුමොඛා	578
අනනුලොමිකා	552, 622, 740, 742, 762, 764, 852
අනනුලොමිකෙහි	780, 804, 822
අනනතඡිතො	16
අනනතරහිතාය භූමියං	96
අනපඤ්ඤො	780, 804, 822
අනපලොකිනා	584
අනපෙවො	666
අනඛතකඛානුකාමො	584
අනහාමකනා	588, 590
අනභීජ්ඣිතං	708
අනචකාසො	722
අනචජ්ජං	693
අනචසෙසං	880, 882
අනාකපසමපන්නා	92
අනායාමිඵලෙ වං	720
අනාවිණණං	880
අනාච්චිණ්ණිකස්සා	396, 520, 548, 622, 628, 714, 878
අනානුච්ඡේදා	892
අනාපතතිනො	780
අනාපතතිදිට්ඨිනො	842, 846, 848, 850, 880, 882
අනාපනො	758, 760, 836

	පිටිවිවේකා
අනාපුච්ඡි	676
අනාමනනවාසො	628,
අනාමියා	720
අනාමාසො	356, 338, 440, 442, 444
අනාසාය	618, 652, 654, 656
අනාසාඤ්ඤාදසකං	650
අනාගවො	788, 770
අනීඡ්චතකකතෙන	632
අනීසාගහියෙන	632
අනුකමපං උපාදය	122
අනුකම්පනා	758, 760, 812, 814, 816, 888
අනුකෙඛපෙ	704
අනුජානාමි හිකඛවෙ	46, 94, 130, 132, 154, 212, 348, 530, 610, 614
අනුතතරෙ උපධිසඛියෙ	88
අනුතතරො	604, 612
අනුධම්මං	584
අනුඛංසිතං	452
අනුච්ඡින්නා	666
අනුච්ඡිකායකා	92
අනුච්ඡිවේණියං	194, 260
අනුසාතනා	46
අනුපනච්ච	52
අනුච්ඡිවාරොඡ	814, 816
අනුසවෙච්ඡති	664
අනුපසමපනො	212
අනුසාදධම්මා	568, 590
අනුසුඛෙඛන	204
අනුසොසඡෙඡ	340
අනුමොදති	630
අනුසුඤ්ජියමානො	214
අනුසුතනා	854
අනුලොමෙහි	624
අනුචතතිඡ්ඡ	846
අනුචාතකරණමනෙතන	630
අනුචාතං	726
අනුච්චිකාරං	590
අනුච්චිට්ඨමි	708
අනුසාවණා	850
අනුසාවණ විපන්නං	766

	පිටිය බෙකා
අනුසාවණසම්පන්නාං	766
අනුසාවෙතී	770, 772
අනුපසාතිකාං	892
අනුපටිකාං	76
අනෙකපරියායෙන	570, 584, 590, 808, 740, 742
අනෙකවිනිභානාං	588
අනභක	44, 46
අනභගණිං	686
අනභගණධාබාධො	686
අනභපානාං	720
අනභමසො ආනනනරිකසාංචි	780
අනභරඝරෙර	852
අනභරට්ඨකාසු	710
අනභරවාසකො	712
අනභරවාසකෙන	632
අනභරවාසකසා	728
අනභරවාසකං	708, 710
අනභරභිනො	578
අනභරාමිගෙක	218, 220, 240, 264, 292, 383, 384, 500, 542, 544, 546, 628
අනභරායා	576
අනභරාසිකො	254
අනභරාපො	372, 374, 376
අනභරාවසං	346, 348, 382
අනභලිකං	683
අනභලිකබ්බරො	44
අනභලිකෙක	476
අනභාති	686
අනතිමවඤ්චං	742, 744
අනතිමවඤ්චං අප්ඤ්ඤාපනන- කසා	444, 780
අනතිමවඤ්චං අප්ඤ්ඤාපනනක- වඤ්ඤො	774
අනතිමවඤ්චං අප්ඤ්ඤාපනනක- චිකො	778
අනෙත පුරෙර	186, 660
අනෙතවාසිකො	132, 150, 154, 734
අනෙතවාසිකා	152
අනෙතවාසිකෙන	138, 140
අනෙතවාසිකසා	142, 146, 148

	පිටිය බෙකා
අනෙතවාසිකමති	144
අනෙතවාසී	882
අනෙතවාසීං	160, 166, 168
අනෙතො	544
අනෙතො කොට්ඨානාරිකා	540
අනෙතො කොමුදියා	472
අනෙතොපකකං	544, 594, 596
අනෙතොටුප්ඵං	544, 594, 596
අනෙතො සීමගතො	850
අනෙතො සීමායං	750
අකො	226, 782
අකො	226
අකොකාපෙර	478, 492
අකොබ්බරං	226, 246, 782
අකොමුගො	226, 782
අකොමුගබ්බරං	226, 782
අනනකථං	494
අනොතිකං	726
අනොය	858
අපකසිංහති	724
අපකසී	680, 682
අපකකං වා	706
අපනනකාලකං	570, 592, 606
අපගබ්බනාය	586, 590
අපවයාය	740, 742
අපචිනයනවකං	662
අපචිනයමානො	660, 662
අපචිකඛිතනං	624
අපචිඤ්ඤාය	788, 790
අපචිපුට්ඨං	790
අපනනකො	222
අපනනකං	222
අපනාමෙති	736
අපනාමෙතො	118
අපමාරිකා	230
අපමාරො	178
අපරජ්ජුගතාය	346
අපරපච්චයො	570, 592, 606, 608
අපරිකථාකතෙන	632
අපරිඝංඝනෙන	96, 98, 100, 108, 110, 132, 134, 136, 138, 142, 144, 146

පිටිමිමෙ බසා		පිටිමිමෙ බසා	
අපරිපුණණකොසකොට්ඨා- ගාථො	854	අපසකුසනො	158
අපරිසබ්බිතං	594	අපසසදදං	81
අපලාලෙනති	212	අපසසද්දො	616
අපලොකිතං වා	584	අපසනරිතෙන	398, 570, 874
අපලොකෙඵ	589	අපසාණකෙන	398, 570, 874
අපලුච්චොධා	656	අපපිච්ඡතංස	740, 742
අපසාදෙනති	212	අපපිච්ඡසස	740, 742
අපසෙසනඵලකං	98, 100, 110, 136, 146	අපපිච්ඡා	732, 852
අපාතිතෙන	730	අපෙසාදකා	610, 676
අපාථේසෙයන	610, 676	අපෙසාසුකකතංස	10
අපාසං	574	අභීථං	552
අපිච්ච පටිගච්චිච්ච මයා සද්දතො	680	අබ්බාතෙත්ථා	550
අපිච්චානං	528	අබ්බසද්දනං	532
අපුත්තකතංස	90	අබ්බනනාරතො වා	576
අපුජ්ජමානා	878	අබ්බනනාරිතෙන	862
අපසකතසද්දසුතො	756, 758	අබ්බාචිකඛනනා	584
අපසකිණ්ණං	80	අබ්බාචිකඛනති	584
අපසකිලමචෙන	758, 760	අබ්බානං	772
අපසසද්දතං කථාගතෙන	880, 892	අබ්බානාරතච්චුජෙථා	778
අපසසද්දනො	346	අබ්බානාරතසස	792, 796
අපසවිකමෙම	742, 744, 784, 786, 788, 806, 816, 818, 832, 852	අබ්බානාරතං	788, 790, 794
අපසවිනිසසගෙන	742, 744, 784, 786, 788, 826, 834, 852	අබ්බුතං	716
අපසවිචෙකඛිණිං	556	අබ්බුය්‍යාතො	854
අපසවිචෙධා	578	අබ්බුය්‍යාසී	854
අපසනිරුපං	552, 740, 742, 782, 784	අබ්බෙති	788, 790, 792, 794, 796
අපසබතො	854	අබ්බෙය්‍ය	778
අපසනිගෙසාසං	80	අබ්බතො	780, 804
අපසබලො	854	අබ්බතොක යාච්ඡිචං	196
අපසනකඛා	610, 676	අබ්බාපජ්ජං	8
අපසනොගො	854	අභසුචරා	184
අපසමනනා	874	අභාජිතෙන	744
අපසං වා බහුං වා භාසසු	84	අභාසිතං අලපිතං කථාගතෙන	880, 882
අපසවාහනො	854	අභීක්කනනා	574
අපසවිජ්ජනො	854	අභීක්කනනං	590, 606, 608
		අභීක්කමති	736
		අභීක්කමඵ	872
		අභීක්කමජීයං	80
		අභීජ්චතිකසස	492
		අභීඤ්ඤානා	584, 616
		අභීධමෙම	160
		අභීතිසීද්දනං	504

දි මධ්‍යම ඛණ්ඩය	සි මධ්‍යම ඛණ්ඩය
අභිභූතය සබ්බානි පරිසසයානි 870	අරහනනභිකඛුණී 246
අභිරුද්ධො 590, 598	අරියං 576
අභිරුපා 672, 674	අරියසච්චස්ස 578
අභිවාදනං 850, 884	අරියසච්චානං 578
අභිච්ඡිය 854	අරුණො 710
අභිච්ඡිනසෙ 160	අරොසො 680, 682, 686, 688, 690
අභිසං 672, 674	අරොගාපිකො 680, 688
අභිසම්පරාසො 720	අලඛිකාරො 538
අභිසසනනාකාසො 536	අලජ්ජිනං 228, 246
අභුතෙන 584, 594	අලං තෙ එතතනං 676
අහෙසජ්ජං 676	අලං පණාමෙභුං 118
අමච්ච 866	අලං පමෙභුං 892
අමඤ්ඤරුං 870	අලං හණේ ජ්වක 688
අමනාපං 656, 658, 674	අලච්ච දුභුං 564
අමානියමානා 872	අලඛිමානාය සාමග්ගියා 242
අමනාපානං 736	අලානාය පරිසකකනි 208
අමනුසොසන 690	අලාභා වන කො 760
අමුලාමුලං 890	අලාභා වන මෙ 566
අමුලුභවනසාරහස්ස 788, 790, 792, 794, 796	අලලානි 716
අමුලුභවනයං 788, 790, 792, 794, 796	අලුකණ්ඩරං 246
අමබ්බාය 580, 582	අලුච්ඡිනනා 226, 782
අමබ්බානං 614	අවකකාරපානීං 874
අමබ්බාලියා 582, 626, 672	අවචානි 174
අපමො 244, 626	අවණණකාමා 594
අයඛිච්චස්ස කාලො 512	අවණණ හඤ්ඤාමානෙ 174
අයං පුග්ගලො පඤ්ඤායනි 464	අවච්ඡුසමීං 760
අය්‍යපුත්තා 508	අවච් 870
අය්‍යා 382, 506, 618	අවසිට්ඨා 550
අරඤ්ඤ 228, 168, 560	අවසිට්ඨො 568
අරහං 604, 612	අවතාපෙයභුං 370
අරහතො 722	අවාසාය 208
අරහතෙතා වා 720	අච්ඡාපච්චයා 2
අරහතෙතා 218	අච්ඡායකෙච්ච අමසසචිරාග- නිරොධා 2
අරහනනභාතකො 218, 288, 292, 404, 406, 744, 782	අච්චිච්ඡිනිනා 890
අරහනනභාතකස්ස 340, 780	අච්චිනා 856
අරහනනභාතකුපජ්ජායෙන 222	අච්චිදමානා 628, 872, 874
අරහනනභාතකමිභුතෙඨා 774	අච්චිසාජ්ජකං 740
අරහනනභාතකපඤ්චමො 776	අච්චිසාසඨා 544
අරහනනභාතකච්චෙසො 778	අච්චිසය්‍යං 674

පිටසිලෙකා	
අවිසාරදො	574
අවෙකකිතාචාරො	892
අවෙදී	4
අවෙහඹහිකං	740
අවෙරෙක හි	860, 864, 866
අව්‍යනතා	130
අව්‍යනෙතා	822
අසංවිහිතා	466
අසකකර්මමානා	878
අසකකාරපකතා	878
අසකාපුත්තියො	240
අසඹකමනීයායො	498
අසඹෙකනෙත	260
අසඹසට්ටනෙතන	98, 100, 110, 136, 138, 146
අසතා	594
අසනියා	728
අසනන්තිකනෙත	632
අසපායකාරී	736
අසපායං	736
අසමාදුන්චාරො	628
අසමචතාය	268
අසමමුඛා	788, 790
අසමමුලෙහා	574
අසමෙමාදීකාය	852
අසමපජානතා	722
අසතානං	736
අසිපෙතන	674
අසිතිගාමීකසහසානි	476
අසීතිසකට්චාගෙ	486
අසුචි	716, 718, 722
අසුතං	594
අසෙසවිරාගනිරොධො	2
අසමිමානසායො විනසො	8
අසාජියො	26
අසාජරං	500, 502
අසාජේතා	586, 590
අසාදො	158
අසාහනෙණඛ	212
අසාමනෙණා	240
අසාමංසං	558
අසාමසා	56

පිටසිලෙකා	
අසාමෙ	614
අසාමො	614
අසාරථං ච	680
අසාවණතා	42
අසායා	558, 626
අසායාසතා	78
අසායාමණකං	552, 622, 740, 742, 762, 764
අසායාවො	526, 724
අසායාසාය	586, 590
අසායාසෙන	590
අහනකප්පානං	712
අහනකපෙපන	632
අහතානං	712
අහනෙත	632
අහනෙත අජ්ඣං	632
අහාහි	870
අහි	246
අහිනාගො	54
අහිමංසං	558
අහිචාතකරොගෙන	192
අහො නුත	58, 60
ආ	
ආකඛති	702, 724
ආකාසෙ	476
ආකිණ්ණමනුසායා	676
ආකිණ්ණො	876
ආකොට්ඨං	706
ආකොට්ඨි	618
ආකොට්ඨි	616
ආගනතුකකිලමථො	756, 758
ආගනතුකනනං	716, 720
ආගනතුකනිමුතනං	332, 334
ආගනතුකලිඛං	332, 334
ආගනතුකාකාරං	332, 334
ආගනතුකා	436, 628, 716, 758
ආගනතුකානං	330, 332, 334, 720, 760
ආගනතුකුඤ්ඤං	332, 334
ආගනතුකෙහි	330, 436, 546
ආගනපට්ඨාපියා	704
ආගනපුඛිකා	720
ආගනාගමා	850

පිටිබිබෙකා

ආගනාගමෝ	842, 844, 846, 848
ආගතානාගතානං	740
ආගතො බො මහාසමණෝ	90
ආගමෙ ජුණේහ	466
ආගමෙතබ්බං	734
ආගමේ භු	854, 867
ආගමේනතානං	700
ආගමෙසුං	700
ආවරිය	178
ආවරියකෙ	620
ආවරියමා	156
ආවරියමනි	134
ආවරියසස	138
ආවරියුපර්කායා	194, 283, 526
ආවරියං	142
ආවරියෙන	148, 150
ආවරියෙසු	152, 492
ආවරියෙහි	684
ආවරියො	132, 136, 140, 156, 734
ආචිණ්ණං	758, 760
ආචිණ්ණං තථාගතෙන	880, 882
ආචරකමනි	892
ආච්චකා	16, 714, 716
ආණතෙනා	690
ආනාපිනො	4, 874
ආභුමායං	622, 626
ආදාය ඡකකං	636
ආදාය කිකං	610
ආදාය පණණරසකං	642
ආදාය නාණවාතරා	646
ආදායං	884
ආදිකලපාණං	604
ආදිවේවා	614
ආදිනනදණ්ඩානං	868
ආදිනනසත්ථානං	838
ආදිබුහමවරිසිකාය	160
ආදිසස දෙති	748, 750
ආදිනවං	570, 574, 592, 604, 606, 618, 722

පිටිබිබෙකා

ආනජෙත	722
ආනජං	192, 194, 196, 510, 520, 522, 576, 596, 598, 692, 708
ආනජසස	194, 230, 526, 616
ආනිසංසං	570, 592, 604, 606, 618, 720
ආනුසුබ්බිකථං	570, 592, 604, 606, 618
ආපණේ	354, 356, 616
ආපණං	612
ආපණසාලා	354, 356
ආපතතිද්විසි	842, 844
ආපතතිද්විසිනො	846, 848, 850
ආපතතිබහුලො	780, 804, 822
ආපතති වුට්ඨානතා විනය-	
පුරෙ කඛාරතා	398
ආපතතිවුට්ඨානපදසස	892
ආපතතියා අදසසනෙ	774, 776, 778, 780, 784, 786, 824
ආපතතියා අපපටිකමම	774, 776, 778, 780
ආපතතියා අපපටිනිසසග්ගෙ	788
ආපතති සාමනතා හණමානෙ	96
ආපතති අනාපතනිනි	888
ආපතතිං න ජානාති	160
ආපනනා	758, 760, 888
ආබාමො	724, 734
ආබාබං	682, 718, 726, 736
ආභිසමාවාරිකාය	160
ආමකමංසං	528
ආමකලොකිකං	528
ආමලකං	526, 690
ආමලකි	64
ආමලො	244
ආමාවසෙසං	562
ආමිසනතරො	736
ආමිසබාරං	534
ආමිසං	886
ආයතනං	576
ආයතීං සංවරෙය්‍යාසි	300, 762

පිටිවිවේකා

ආයාමෙත	726
ආයසමා	256, 264, 280, 410, 412, 452, 454, 474, 476, 482, 506, 508, 510, 512, 536, 540, 542, 544, 550, 596, 598
ආයසමකා	382
ආයසමනො	258, 262, 478, 480, 484, 526, 530, 532, 536, 548
ආයසමනනා	298, 410, 468
ආයසමනනං	410, 412, 520, 522
ආයසමනනානං	298, 408, 466
ආයසමනෙන	408, 410
ආයසමනෙනා	252, 294, 400, 406, 408 464
ආරඤ්ඤකා	628
ආරාමා	626, 672
ආරාමවච්ඡු	352, 354, 356
ආරාමසනානි	672
ආරාමසනසංඝානි	672
ආරාමො	352, 354, 356, 396
ආරාමිකකුලං	536, 538, 540
ආරාමිකසස	540
ආරාමිකගාමො	536, 538, 540
ආරාමිකෙන	536
ආරාමිකො	536, 538
ආරාමෙ	208, 348, 394, 398, 510, 520, 548, 582, 622, 710, 714, 716, 878
ආරොපෙභුං	726
ආලපිතො	724
ආලයරතාය	10
ආලයරාමාය	10
ආලයසමමුදිතාය	10
ආලීඤ්ඤං	616, 618
ආලෙසෙන	682
ආලොකසංකීර්ණණනාගා	100, 110, 136, 146
ආලුකකථාලිකං	600, 602
ආචනනා	708, 710
ආචරණං කාභුං	208
ආචසථාගාරං	572

පිටිවිවේකා

ආවාස අපට්ඨිවොධො	666
ආවාස පට්ඨිවොධො	666
ආවාසික නිමිතනං	332
ආවාසිකලිඛිතං	332
ආවාසිකාකාරං	332
ආවාසිකා	308, 310, 312, 314, 316, 318, 320, 322, 324, 326, 328, 330, 332, 334, 418, 420, 422, 424, 426, 428, 430, 432, 434, 436, 472, 730
ආවාසිකානං	330, 332
ආවාසිකෙති	330, 436
ආවාසිකුද්දසං	332, 334
ආවාසො	262, 272, 280, 284, 286, 288, 298, 300, 302, 304, 306, 308, 310, 312, 314, 316, 318, 320, 322, 324, 326, 328, 330, 372, 374, 376, 378, 384, 394, 396, 410, 412, 414, 416, 418, 420 422, 424, 426, 428, 430, 432, 434, 436, 448, 450, 464, 468, 632, 634, 642, 652, 654, 660, 662, 666
ආවාසො	336, 338, 442, 444, 756, 758
ආවාසං	228, 384, 386, 388, 390, 472, 662, 664, 798, 800, 802, 804, 806, 808, 810, 814, 816, 818
ආචිඤ්ඤනි	706
ආචිලානි	876
ආචීකතනා	736
ආචෙණිකං	176
ආසනා	564, 566, 572, 578, 580, 592, 616
ආසනානි	572
ආසනෙ	256, 402, 480, 502, 536, 540, 546, 556, 564, 570, 576, 606
ආසනෙසු	400
ආසනං	96, 106, 134, 284, 342, 394, 398, 412, 466, 476

පිටියු මෙහිතා	
ආසනනනනිකාය	852
ආසනදී	502
ආසනදීං	500
ආසාදනාපෙතකො	566
ආසාය	648, 652, 656
ආසාවචෙත්ඤිකා	632
ආසාවචෙත්ඤිකො	648, 650, 652, 654, 656, 658
ආසාලභියා	346
ආසිඤ්චී	734
ආසිතනං	680
ආහරහනේවා	62
ආහාරත්ඤ්ච ඵරෙය්‍ය	520
ආනුතං	892
ඉ	
ඉච්ඡාමහං ආචරිය සිප්පං- සිකඛිකුං	676
ඉණදාසා	246
ඉණාසිතො	386
ඉණාසිකං	188
ඉතරීතනේත	696
ඉතිහවාභවකථං	494
ඉතතරො	194
ඉත්ථාගාරං	178, 682
ඉත්ථනතරේත	500
ඉත්ථං තාමං ආපනතිං	300
ඉච්චී	370, 390
ඉච්චීසුතෙතන	500
ඉච්චීසකාතී	682
ඉදපචචිවයනා පටිච්චසමුප්පාදො	10
ඉදභීකඛිචෙ සඛිසානතීයං-	
අඤ්ඤතිච්චියපුබ්බස්ස-	
ආරාධනීයසමීං	174
ඉදං ච්ඡද්ධි පඤ්ඤායතී	462
ඉදං ච්ඡද්ධි ච පුග්ගලො ච-	
පඤ්ඤායතී	464
ඉදුනෙව නං චදදභී	464
ඉධ ඛො තං භීකඛිචෙ	492
ඉධ පන භීකඛිචෙ භීකඛු-	
භාණ්ඩනකාරකො	820
ඉධ පන භීකඛිචෙ භීකඛුස්ස-	
න හොති ආපනතී දුට්ඨබ්බා	
	784, 786

පිටියු මෙහිතා	
ඉඬා	672
ඉඬානුභාවො	600, 602
ඉඬානුභාවං	602
ඉඬාපාටිතාරියං	540
ඉඬායා චෙහාසෙ සීත-	
චකුනේවා	774
ඉඬායා චෙහාසෙ සීත-	
පඤ්චමො	776
ඉඬායා චෙහාසෙ සීතස්ස	780
ඉඤ්චිතාවතා	720
ඉමං උදුනං උදුනෙසී	4
ඉමං චිවරං ඉත්ථනනාමස්ස දමමී	748
ඉසයො	612
ඉස්සරියාධිපච්චං	474
ඊ	
ඊසාදනතස්ස	876
ඊසාය ඊසං	580
උ	
උකකණ්ඨිතරුපා	628
උකකතතීචා	554
උකකපිණ්ඩිකා	544, 598
උකකාසිචා	616
උකකුට්ඨං	46
උකෙකාටනකං	464
උකඛිතන කස්ස	340
උකඛිතනකාපී	742
උකඛිතනකො	288, 292,
	404, 406, 744
උකඛිතනො	758, 760, 844,
	846, 886, 888
උකඛිතනං	852
උකඛිතනානුචතනකා	642,
	844, 846, 850, 888
උකෙඛිපනානං	848
උකෙඛිපනීයකමමකතො	
	806, 816, 818, 832, 834
උකෙඛිපනීයකමමං	788,
	790, 792, 794, 796, 804, 806,
	818, 826, 832, 834
උකෙඛිපනීයකමමාරහස්ස	
	788, 790, 792, 794, 796

	පිටිය බෙහෝ
උකඛිපාම	756
උකඛිපිංඞු	842, 844
උග්ගමනකාලෙ	856, 858
උග්ගභිත පටිග්ගභිතකං	546, 594, 596
උච්චාරෙණි	734
උච්චාරොපි	686
උච්චාවචානි	674, 698
උච්චාසද්දං	598
උච්චාසයන මනාසයනානි	500
උච්චිනිණි	704
උච්ච්චෙහ	864
උච්ච්චනමුලා	588, 590
උච්ච්චනා	578
උච්ච්චදං	588
උච්ච්චදාය	586, 588
උච්ච්චදවාදං	588
උච්ච්චදවාදො	586, 588
උච්ච්ච්චසං	614
උච්ච්චිනා	702
උච්ච්ච්චායනි	708, 710, 732, 742, 762, 766, 852
උච්ච්ච්චන	594
උච්ච්ච්චාපෙඞුං	194
උච්ච්ච්චාදකං	694
උච්ච්ච්චාලං	730
උච්ච්ච්චාචානං	712
උච්ච්ච්චි	680
උච්ච්ච්චාණං	238
උච්ච්ච්චාදමඵසමඵං	508
උච්ච්ච්චාය	484, 512
උච්ච්ච්චාලුමපං	706
උච්ච්ච්චාසමනං	94, 96, 708, 710, 762, 856
උච්ච්ච්චාසමනස්ස	728
උච්ච්ච්චාසමෙහන	554
උච්ච්ච්චාසමෙහා	712
උච්ච්ච්චාසමෙහාමො	704
උච්ච්ච්චාසනි	578
උච්ච්ච්චායනි	706
උච්ච්ච්චායනා	864
උච්ච්ච්චායනා	684, 686

	පිටිය බෙහෝ
උච්ච්චානං	678
උච්ච්ච්චාපනං	92, 94, 132
උච්ච්ච්චාණස්ස	876
උච්ච්ච්චාකොට්ඨකං	532
උච්ච්ච්චාකමුලෙ	628
උච්ච්ච්චාචා	576
උච්ච්ච්චාකෙ	98, 398, 570, 706
උච්ච්ච්චාකෙහ	372
උච්ච්ච්චාකනිමිතං	258
උච්ච්ච්චාකනරායො	272
උච්ච්ච්චාකම ශ්‍රීකං	572
උච්ච්ච්චාකමාහකො	68
උච්ච්ච්චාකමාපිකං	716, 718, 720
උච්ච්ච්චාකමහතෙ	628
උච්ච්ච්චාකමහිතං	542
උච්ච්ච්චාකමකොටො	268, 342
උච්ච්ච්චාකමහිතං	570, 592, 606, 618
උච්ච්ච්චාකො	696, 716
උච්ච්ච්චාකො	174
උච්ච්ච්චාකොලා	352, 354, 356
උච්ච්ච්චාකොනා	352, 354, 356
උච්ච්ච්චාකමමි	686
උච්ච්ච්චාකොනාමො	542
උච්ච්ච්චාකො උච්ච්ච්චාකො	578, 856, 876
උච්ච්ච්චාකොමුලං	526
උච්ච්ච්චාකොම	688
උච්ච්ච්චාකොමු	726
උච්ච්ච්චාකො	710
උච්ච්ච්චාකො	264, 540, 702
උච්ච්ච්චාකොමි	500, 502
උච්ච්ච්චාකොමි	888
උච්ච්ච්චාකොමි	594
උච්ච්ච්චාකො	370
උච්ච්ච්චාකො	688
උච්ච්ච්චාකො	690
උච්ච්ච්චාකො	174, 176
උච්ච්ච්චාකො	244
උච්ච්ච්චාකො	354, 356
උච්ච්ච්චාකො	380, 628
උච්ච්ච්චාකො	594

	පිටියබෙකා
උපගතානං	592
උපගතානී	678, 680
උපවිකාහී	706
උපවිජ්ජනී	648, 654, 658
උපජානාම	683
උපජායතෙ	564
උපජීවිකුං	674
උපජකායමුලකං	176
උපජකායමනා	156
උපජකායමනී	96, 98
උපජකායසා	102, 104,
	182, 724
උපජකායං	104
උපජකායා	116, 130
උපජකායෙ	212, 246
උපජකායෙන	106, 112,
	114, 120, 122, 124, 734
උපජකායෙසු	492
උපජකායො	94, 156, 214,
	234, 508, 512, 734
උපට්ඨාකකුලං	584
උපට්ඨාකො	734
උපට්ඨානසාලා	102, 112,
	138, 148, 352, 284, 356
උපට්ඨිතසනී	722
උපට්ඨිමානො	736, 738
උපඝ්ඨං	734, 750
උපඝ්ඨකාසීනං	698
උපඝ්ඨපටිථිංසං	704
උපඝ්ඨමුලකං	690
උපනිට්ඨථ	610
උපදංසෙසසනනී	852
උපනඤ්ඤා	194, 212, 548
උපනඤ්ඤන	382
උපනඤ්ඤනී	870
උපනාමෙහි	736
උපනාමෙසි	562, 690
උපනිකඛිට්ඨි	874
උපනිකඛිට්ඨනී	610
උපනිකඛිපි	756, 758, 872
උපනිසංසනනීයො	876
උපනිවක්ඛිප්ඨා	686
උපනිවිදිකා	602

	පිටියබෙකා
උපඤ්ඤිතමානා	718
උපඤ්ඤිපඤ්ඤිකජානා	520
උපඤ්ඤිපඤ්ඤිකජානො	686
උපඤ්ඤිනී	552
උපඤ්ඤිනනී	680
උපඤ්ඤිසුං	718
උපරිනොජනෙ	92, 94
උපරිපාසාදවරගතො	860
උපපලහසානී	692
උපප්‍රාපෙතබ්බො	286
උපප්‍රතිභං	12
උපසම්පද්‍රවෙඛො	230,
	232, 234, 236
උපසම්පදං	508, 772
උපසම්පන්න සමනන්තරා	122
උපසම්පදරහසා	788, 792,
	794, 796
උපසම්පාදෙහි	788, 790, 792
උපසිඛිකකු	692
උප්‍රාටෙකිං	686
උප්‍රාද්‍රස	748
උපාලිතා	218
උපාසකා	572
උපාසකසා	456
උපාසකෙ	478, 574, 608
උපාසකෙන	350, 352, 370
උපාසකො	490, 506, 554, 556
උපාසකං	606
උපාසිකාඥ	350, 354, 356, 456
උපාහතා	96
උපොසථකමමිං	280
උපොසථගං	492
උපොසථපමුඛං	262
උපොසථං	846, 848, 850
උපොසථාගාරං	260, 262, 284
උඛොලොතා	878
උඛිතො	864
උඛිජ්ජනනී	184
උඛිඤ්ඤිතෙ	708 710
උඛතං	635, 646, 652, 654
උඛතාරාය	632, 728, 730
උඛිදං	526
උභතොඛ්‍යඤ්ජනකමකුඤ්ඤා	774

පිටිබ්බෙකා

පිටිබ්බෙකා

උභතොඛ්‍යඤ්ඤනකපඤ්චමො	776
උභතොඛ්‍යඤ්ඤනකච්ඡො	778
උභතොඛ්‍යඤ්ඤනකස්ස	340, 446,
උභතොඛ්‍යඤ්ඤනකා	742
උභතොඛ්‍යඤ්ඤනකුපජ්ඣායෙන	222
උභතොඛ්‍යඤ්ඤනකො	220, 290,
	404, 406, 744, 782
	780
උභතො ලොභිනකුපමානං	
	500, 502
උභතො සඛ්ඤ්ඤා	748, 750
උභයත්ථ	884
උභයානී බො පන-	
පානීමොකඛානී	168
උභො අත්ථා	718
උමමනනකො	288, 292, 294,
	296, 404, 406, 736, 742,
	744, 860
උයොජේත්ථා	64
උරුච්චෙලකස්සපස්ස	52, 54,
	56, 58, 60
උරුච්චෙලකස්සපං	54, 64, 66
උරුච්චෙලවාසී	76
උරුච්චෙලං	244
උරුච්චෙලායං	2, 14
උලුච්චිතමනෙනන	630
උලුමපභු	122, 234, 246
උලුමපං	578
උලුබච්චමපරිකඛවා	490
උලුබපකඛං	740
උලුලාකා	100, 110, 136, 146
උස්සාරේත්ථා	686
උස්සාවනනනිකං	598
උසීරං	534
උස්සඛිනී	864
උස්සනනං	704
උස්සකකං	102, 104, 106,
	756, 758, 760
උස්සුරෙර	718
උස්සුනනී	604
උලාරං	616

උඉ

උඉනදසවසෙසා	164
උඉනපණණෙරසවසෙසා	192
උඉනචීසනිවසෙසා	192
උඉරුමංසං	554
උඉරං	554

උ

උකච්චියං	710, 712
උකච්චියො	712
උකච්ඡනෙනා	848, 850
උකච්චරෙ	710
උකච්චං සනාතිපත්ථා-	
උපොසපො කාතබ්බො	382
උකතිත්ථෙ	718
උකනනලොමි	502
උකනනලොමිං	500
උකපලාසිකං	486
උකපලලඤ්ඤකන	2
උකපුගලෙ	252, 354
උකමනනං නිකඛිපිතබ්බං	
	98, 108, 110, 136, 144
උකච්චායෙර	510
උකසඛිනානමපි	854
උකං සමුහනිත්ථා	260
උකාඛිපායං	732
උකුනනිංසකඛනභුං	694
උතස්මිං නිදුනෙ	614
උරගු	508
උලකසංවාසං	398
උචං අනාරාධකො බො-	
භිකඛචෙ අඤ්ඤනිත්ථිපුබ්බො-	
ආගතො න උපසමපා-	
දෙනබ්බො	174
උචං බො භිකඛචෙ-	
ආරාධකො භොති උචං-	
අනාරාධකො	174
උචං ච පන භිකඛචෙ අත්ථනං-	
භොති කභිනං උචං අනත්ථනං	630
උචං ච පන භිකඛචෙ කභිනං-	
අත්ථනබ්බං	630

පිටුබෙහෙය	
එවං ච පන භික්ඛවෙ තිච්ච-	
රෙන අච්චපවාසො සමු	
හනනබෙබ්බා	280
එවමපි භික්ඛවෙ අඤ්ඤ-	
තිත්ථියපුබෙබ්බා අනාරාධකො-	
හොති	174
එවරුපා කතිකා	382
එවරුපං නදීපාරං සීමං	
සමනනිකුං	258
එවං වාදී මහාසමණො	84, 86
එසෙව ධම්මො යදී තාවදෙව	84, 86
ම	
මකපුණණ්ණි	628
මකාරං	32, 38, 40, 42, 50, 76, 476, 570, 592, 604, 606, 618
මකාසෙ	856, 858
මකිරීයනති	726
මකකමනති	722
මකකමනතානං	700
මකකමි	864
මකකමිංඤ්ඤ	698, 700
මගණෙන	196
මගාහෙත්වා මාරෙනති	498
මගුච්චියනති	504
මසෙඤ්ඤ	716
මනරනති	710
මදහථ භික්ඛවෙ සොකං	18, 20
මද්දනච්ඡථා	580
මද්දනච්ඡණ්ණො	580
මද්දතා	580
මද්දතාලභිකාරා	580
මනීතපනනපාණිං	546, 556, 562, 566, 576, 582, 594, 608, 610, 612, 614, 620, 716
මනීයමානෙ	218
මනොජෙසී	82
මපතිත්ථා	600, 602
මපාටිකනති	132
මපානගුතං	592
මපිලාපෙති	874

පිටුබෙහෙය	
මපිලාපෙති	570
මහගෙයාහගගං ච	876
මනොගෙ කායබ්බිතං-	
කාතබ්බං	96, 106, 134, 144
මමද්දිත්ථා	452
මමුකකං	490
මමුඤ්ඤාපෙත්ථා	682
මරකො	38
මරසං	576
මරා පාරං ගනතුකාමා	578
මරමතිරෙ	578
මරොපෙනතා	706
මලුලෙපත්ථා	690
මලොකෙථ	580
මචට්ඨිකරණමනෙනන	630
මචට්ඨිකං	712
මචරකං	554
මචසාපෙථ	714
මචසාපෙහෙන	716
මසාදෙකුං	706
මසාරණං	782, 892
මසාරිනො	888
මසාරෙනබෙබ්බා	242
මසාරෙති	782, 852
මසාරෙථ	886
මහාය	240
මලාරිකං	692
ඝ	
ඝංසමයා	498
ඝකුඤ්ඤ	62
ඝඤ්ඤිකං	742
ඝථාසාථං	536
ඝට්ඨියාපි	708, 710
ඝට්ඨිමනෙඤ්ඤ	716
ඝට්ඨිකරොභිණ්ණිං	524
ඝට්ඨිකානං	736
ඝට්ඨිකුම්බං	532
ඝට්ඨිමයං	528
ඝට්ඨියාති	66, 860
ඝට්ඨිසං	500, 502
ඝභිනඤ්ඤං	630
ඝභිනසං	666, 728, 730

පිටපිටබෙකා

පිටපිටබෙකා

කසිනං	628, 630, 652
කසිනුඤ්ඤා	632, 636,
638, 640, 642, 644, 646, 648,	
650, 652, 654, 656, 658, 660,	
662, 664	
කසිනුඤ්ඤාරං	634
කණටනිං	212
කණටකො	194, 212, 246
කණ්ඩරච්ඡිනනා	226, 782
කණ්ඩරච්ඡිනනං	226
කණ්ඩු	526, 724
කණ්ඩුපටිච්ඡාදිනී වා	726
කණ්ඩුපටිච්ඡාදිං	724
කණ්ඩුසකං	712
කණ්ඩුසකරණමනෙනන	630
කණ්ණච්ඡිනනා	226, 782
කණ්ණච්ඡිනනං	226
කණ්ණනාසච්ඡිනනං	246
කණ්ණනාසච්ඡිනනා	226, 782
කණ්ණණ	706
කණ්ණණපු	498, 500
කණ්ණණපුත්තකං	706
කණ්ණුත්තර	508
කතච්චරෙ	634, 636, 654, 664
කතච්චරං	634
කතීකං	700
කතීකාය	748
කතීකාය දෙනී	748, 750
කතී නු බො වස්සුපනාසිකා	346
කතෙපි මිකාසෙ පුහලං-	
නුලබ්භි	276
කතො හොති න පුත පටිග්ගා-	
භාපෙතබෙබ්බා	534
කතත්තරසුපෙප	674
කතත්තාරා	610, 616
කථස්ථි භික්ඛවෙ උබ්භතං-	
හොති කසිනං	632
කථං පභිණං	76
කථානං භනෙන රාහුලකුමාරං-	
පබ්බාපෙඡ්ඡි	204
කතත්තාරෙ	608
කතත්තාරො	612

කපලං	528
කපලකං	528
කප්පකනෙන	632
කප්පාසිකං	698
කප්පාසිපණ්ණං	524
කප්පියං	624
කප්පියකාරකො	544, 546, 552
කප්පියකාරකානං	610
කප්පියකුට්ඨි	352, 356
කප්පියභුමිං	596
කප්පියභුමියා	598
කප්පියානී	716
කප්පලිකං	534
කමලපාදකා	496, 498
කමමකරෙ	608
කමමකරානං	680
කමමප්පනා	768, 770, 772
කමමප්පනෙකා	774
කමමවාචාය	772
කමමවාචං	770, 772
කමමං	774, 778, 790
කමබලං	698
කමබලපාදකා	496, 498
කමබලමද්දනමනෙනන	630
කසිරමානං	632, 650, 656, 662
කරණීය ආදානකං	658
කරණීයෙන	656, 658
කරොතිපි	220
කලහකාරකා	464, 466,
878, 882, 884, 886	
කලහකාරකෙති	876
කලහකාරකො	798, 800,
802, 818	
කලහජානා	852
කලහො	846, 848, 850,
888, 890	
කලකායා	714, 716
කලලීනතා	606
කලලීනතං	570, 592,
606, 618	
කලලං නු තං සමනුපසසිකුං	28
කලලං චචනාය	464

	පිටිවැට්ටි
කසන්තසස	600, 602
කසාහභෝ	186, 246, 782
කසාහතං	226
කසාවගඤ්චං	688
කසාවරසං	688
කසාවචණ්ණං	688
කසාවං	690
කසාවොදකං	534
කසසප	54, 62, 64, 68, 76, 244, 246
කසසපගොභෝ	756, 760
කසසපගොතනං	758, 760
කෝ	
කාකපේය්‍යා	578
කාකුඤ්චිපකං	194
කාකෙ	194
කාකෙහි	674
කාකොරචසද්දො	598
කාවමයා	498
කාපේහි ගාභාපෙකා	612
කාණකුණි	246
කාණො	226, 782
කාණං	226
කාදලිභීගපචර පච්චක්ඛරණං	500, 502
කාමහවෙ අසන්තං	76
කාමහොගිනො	490, 502, 504, 526, 530, 708, 742
කාමානං	32, 38, 40, 42, 50, 76, 476, 570, 592, 604, 606, 618
කාමානං සමතිකකමො	8
කායකමමං	852
කායගුහනියා	722
කායඛාභාවාදො	500, 548
කායදුච්චරිතස්ස	586
කායසුච්චරිතස්ස	586
කායෙ	724
කායෙන විඤ්ඤපෙහි	94, 288
කායො	692, 694, 696, 720
කායො වා දුග්ගකො	526
කායං	716

	පිටිවැට්ටි
කාරකා	554
කාරකො	350, 858, 864
කාරණෙ	760
කාරා	246
කාරාපෙහිපි	220
කාරාපෙභුකාමො	620
කාලකතො	738, 740, 748
කාලකිරියා	554, 718
කාලඤ්ජනං	528
කාලලොණං	526
කාලසෙසව වුට්ඨිය උපාහතා- මමුඤ්චිකා	96
කාලාගතං	892
කාලෙන කාලං	736
කාලො	546
කාභීනං පුරං	16
කාභීසු	544, 546, 756, 758, 760
කාලානුසාරියං	528
කී	
කීර්තාරපටිස්සාමී	862
කීචෙචසු	892
කීන්තකං	726
කීන්තිනු ඛො	102
කීන්නු ඛො මයා ඛන්තං පුඤ්ඤං- වා අපුඤ්ඤං වා පසුතං	566
කීම්පනිමාය	554
කීම්පමායං	678, 680
කීම්බිලං	876
කීරියමාපෙඤ	584, 586, 604
කීරියාය	586
කීලනෙතා	716, 718, 862
කීලනතරුපා	628
කීලාසිකාපි	230
කීලාසො	178
කීසකොචදනො	76
කීස්ස ඵාසු හොති	254
කීසො	686
කී	
කීටකමපි	494
කීලනකස්ස	689

	පිටිවිකිණිය
කු	
කුකකුකනෙන	630
කුකකුළුවනා	850
කුකකුළුවනො	842, 844, 846, 848
කුකකුළුව.	566, 624, 760
කුකකුළුවපණේරසක.	320
කුකකුළුවපකඩා	320
කුළුත්තනො	856
කුළුත්තිකාරාඛාධො	734
කුළුත්තිකාරො	734
කුට්ඨකසාව.	524
කුට්ඨපණණ.	524
කුට්ඨ.	178
කුට්ඨිකාපි	230
කුණි.	226
කුණී	782
කුහනක.	500, 502
කුහකිපිලලික.	240
කුපෙසන	758, 760, 842, 844, 846
කුපස.	764, 766
කුමාරිකා	674
කුමාරී	392
කුමහට්ඨානනඵ.	494
කුමහකාරනිවෙසනෙ	856, 858
කුමනි.	708
කුලද්දසකො	804, 822
කුලපුත්තා	90, 486, 710
කුලං	592
කුලීපවේඡද්දය	90
කුලෙ	478, 480
කුලලං හි ජනො පබ්බකි	578
කුසවීරං	740
කුසපානං	704
කුසලානං	586
කුසිනාරුයං	618, 620
කුසිච්චි	708
කුසෙ	730
කු	
කුටාගාර සතානි	672
කුටාගාර සහසාරානි	672

	පිටිවිකිණිය
කුටාගාරානි	672
කො	
කොණි	626
කොණියං	686
කොනවි දෙව කරණියෙන	474
කොවලකපා.	2
කොවලපරිපුණණ.	604
කොවලසා	2
කොසකමබ්ලං	740
කොසමියං	70
කො	
කොප්ඵ.	696
කොට්ඨ	626
කොට්ඨාමි.	580
කොට්ඨාමෙ	582
කොට්ඨකො	716
කොට්ඨකො	102, 112, 138, 148, 352, 354, 356
කොට්ඨාගාරං ච	854, 864, 868
කොට්ඨාගාරිකා	540
කොණඩිකුකුසා	24
කොමාරහව්වසා	680, 688, 692, 694, 698
කොමාරහවෙච	676
කොමාරහවෙචා	674, 676, 678, 682, 684, 690, 692, 696, 698
කොමාරහව්වං	682, 686, 688
කොමුදියා	390, 466, 470
කොලමෙඛ	540, 546, 548, 568
කොලාහලං	704
කොසො ච	858, 864
කොසකුඵ	868
කොසමිකා	878, 880, 882, 884
කොසමිකෙහි	876
කොසමිනියං	690, 842, 870
කොසලරකේඤ්ඤා	858
කොසලසා	382, 384
කොසිනාරකා	616
කොසියං	864
කොසෙය්‍යචාචාරො	696

	පිටපිවෙනා
කොසෙය්‍යං	500, 502, 698
කතාං උසාහාමි දෙවසා- ජිවිතං දුකුං	866
බ	
බග්ගං	864
බජ්ජති	706
බජ්ජනති	702
බසෙඤ්ජා	226, 782
බසෙඤ්ජං	226, 246
බණ්ණිතති	676
බතති සප්පිසං	574
බතතිසොරච්චං	868
බතති	884
බකොපි	708, 710
බකුරජනං	706
බමති	596, 888
බමනීයං	628, 758, 760, 872
බමමානං	698
බමං ච	868
බරසාසෙරණ	858, 860
බරානං	736
බලලිකබ්බො	488
බා	
බාදනීයං	562
බාරිකාජං	70
බි	
බිතතචිතතසා	780
බිතතචිතතාපි	742
බිතතචිතතො	288, 292, 404
	406, 744
බී	
බීණකොලසෙඤ්ජා	214
බීණං	578
බීයනති	708, 710, 732, 742,
	762, 766, 852
බීරං	610
බීරොදකීභුතා	872, 874
චූ	
චූජෙජා	226, 782
චූජං	226, 246
චූදං	562, 564
චූද්දකං	684

	පිටපිවෙනා
චූරහණං	620, 622
චූරමුණං	658, 860
චේ	
චේලං චා	732
චෝ	
චෝමපිලොතිකා	724
චෝමං	698
ඡ	
ඡගගරාය	756
ඡඛිතානදී	578
ඡඛිතං නදීං	578
ඡඛිතාමභියා	500
ඡණධගණුචාහතා	486
ඡණතොජනං	628
ඡණමජෙඤ්ඤි	252, 254
ඡණ්ණිකා	580, 672
ඡණ්ණියාය	582
ඡණ්ණිකං	582, 674
ඡණෙඤ්චා	704
ඡණෙන	512
ඡණචාබාධො	534
ඡණ්ණිකාපි	230
ඡණෙචා	178
ඡතතානී	714, 716
ඡද්‍රවාචසං	524
ඡකිකථං	494
ඡකිාලෙපං	534
ඡබ්භසා	858
ඡබ්භසෙය්‍යා	590
ඡබ්භිනී	674, 856
ඡමිකගතනං	716, 718, 720
ඡමිකානීසඤ්චාරො	584
ඡමිකො	718
ඡමිනීරෙ ඤ්ණවිසයෙ	88
ඡයා	244
ඡරුකං ආචතනී	880, 882
ඡරුකො	726
ඡරුපරිභවාරං	740
ඡරුහණං	740
ඡලගණි	226, 246, 782
ඡලගණිං	226
ඡලති	706
ඡවාසාගතං	478, 480

පිටිබිඹිකා

පිටිබිඹිකා

ගවාසංඛනකාරිනෝ	870
ගහපති 600, 602, 604, 606,	
608, 610	
ගහපති විවර.	696, 698
ගහපති පරිසං	574
ගතිනඤ්ච මෙ න පමුසාති	676
ගතිනාගතිනඤ්ච	700
ආ	
ගාමකථං	494
ගාමකාවාසං	730, 732
ගාමකෝ	394, 398
ගාමකහසෙසසු	474
ගාමසීමා	342
ගාමීකසහසානානං	476, 478
ගාමුපචාරං	264, 266
ගාමිං	96, 106, 134, 144
ගාමෝ	104, 372
ගාරයාං සානං	584
ගාථී	504, 816
ගාථිනං	498, 500
ගාහකෙ	744
ගාලනවිකුචං	858, 860
භ	
භික්ෂමපි	346, 348
භිමතිකෝ	30
භිලානහනනං	716, 720
භිලානහෙසජ්ජං	716, 718, 720
භිලානං	356
භිලානුපට්ඨාකහනනං	716, 718, 720
භිලානුපට්ඨාකසං	738
භිලානුපට්ඨාකා	738, 740
භිලානුපට්ඨාකෝ	718, 736
භිලානෝ	288, 290, 354, 358,
392, 402, 466, 468, 472, 500	
භිජී	492, 502, 504, 530
භිජීසංසග්ගෙති	780, 804, 822
භිජීසංසට්ඨා	822
භි	
භිඤ	612

භිනෙ	672, 674
භිවාස	498, 500
භිවෙය්‍යකමපි	708
භූ - භූ - භූ	
භූතනං	508
භූතනාභූතනං ච	704
භූමිභිසෙ	860
භූමිං	860
භූතා	238, 352, 354, 356
භූතං	260, 596, 702
භූලකරණං	542
භූලකුමිං	568
භූලකුමිනුපුරෙහි	568
භූලජීකෙන	610
භූලෙ	542
භූලො	568, 570, 572
භූලොදකං	572
භූථං	534
භූරුකං	538
භෝ	
භෝකණටකනවා	508
භෝචරකුසලො	716
භෝචරෙ	756, 758
භෝට්ඨිථිලං	526
භෝණකෝ	502
භෝණකං	500
භෝහමි	204, 546, 548, 576
භෝනමිසං	594
භෝකමෝ	16, 74, 90, 546,
552, 562, 576, 578, 586, 588,	
590, 592, 604, 612, 614	
භෝතොනති අනුසාවෙකුං	230
භෝධාමුඛං	552
භෝතිසාදිකං	598
භෝථාලකසතාති	608, 610
භෝථාලකා	380
භෝපෙති	724
භි	
භිට්ඨ	540, 546, 548, 568
භිරණී	680
භිරදිනාකාවාමො	534

	පිටපි ගණන
සරාවාසයේවා	562
සරාවාසය	510
සාධාරණය	690
ව	
වකකං	580, 804, 806, 814, 816, 818
වකකත වකකං	580
වකඛුතා	574, 576
වකඛුමනෙතා	478, 570
වකඛුරොගො	528
වඛකමනසාලා	352, 354, 356
වඛකමො	352, 354, 356, 480
වණෙඛා	690
වතතාරි ව අකරණියාති- ආචිකිඛුං	240
වතතාරො නිසසයෙ	126
වතතාරො මහාරාජා	8, 56
වතෙතන	666
වතුගුණං	712
වතුද්දියා	8
වතුදෙණිකං	600, 602
වතුමාසං	726
වතුරඛුලවිච්චං	726
වතුරඛුලං කණණං උසා- දෙචා	96, 106, 134, 144
වතුරඛිනියා	602
වතුරඛිනිං	854, 856, 858
වතුචග්ගකරණං	774
වතුචග්ගො	728, 730, 772
වතුචිකති ආකාරා	630
වතුහි පඤ්චති පචිකෙකාහි ඛුං	276
වජ්ජො	614
වජ්ජනං	528
වමසං	758
වමසාසං	474, 756, 762
වමමාති	512
වා	
වාරියා	382, 392
වාතුද්දසෙ	452
වාතුද්දසෙ වා පණණරසෙ වා	254
වාතුද්දසො	330, 472
වාතුද්දසිකා ව පණණරසිකා ව	402

	පිටපි ගණන
වාතුද්දසිකා	402
වාතුද්දසිකෙ	464
වාතුද්දසිකො ව පණණරසි- කො ව	268
වාතුද්දසසා	740
වාතුද්ද්දිකො	714
වි	
විනනකො	502
විනනකං	500
විනනරුථං	564
විත්‍රා	488
විරපවිකා	68
වො	
වොදෙති	784, 786, 788
වොරකථං	494
වොරෙහි	372
ඡ	
ඡකනං	526
ඡකනෙපි	706
ඡඛිනිගමමමං	680
ඡතෙත	380, 392
ඡඤ්ඤො	614
ඡඤ්ඤාරකො	292
ඡඤ්ඤ	848, 850
ඡඤ්ඤගතිං	700, 702, 704
ඡඤ්ඤරතානං	768, 770, 772
ඡඤ්ඤො	768, 770, 772, 888
ඡබ්බග්ගියා	212, 228, 254, 258, 272, 274, 276, 302, 346, 348, 400, 450, 452, 488, 494, 498, 500, 502, 504, 530, 552, 704, 710, 742, 766
ඡමාස	706
ඡමාසං	284
ඡමමාසිකං	600, 602
ඡචකුටිකා	380, 392
ඡචඛාහකා	330
ඡච්චෙචාචාචො	534
ඡා	
ඡායාමෙතබ්බා	238

	පිටපිවෙකා
ඡාරිකා	534
ඡාරිකමපි	542
ඡ	
ඡනනකමපි	708
ඡනනකනානි	876
ඡනනිරියාපථං	226
ඡනනිරියාපථො	226
ඡේදනමනෙතන	630
ඡේප්පායපි	498, 500
ඡ	
ඡබේසය්‍යකමපි	708
ඡපිලකා	176
ඡපිලසා	58, 60
ඡපිලො	66, 70
ඡපිලො	64, 68, 70, 612, 614
ඡපිලො	616
ඡණ්ණකමනෙතසුපි	716
ඡතුමයා	528
ඡනපදෙ	470, 472
ඡනපදෙසු	350, 372, 374, 394, 396, 448, 450, 464, 468, 500, 508, 512, 514, 698, 700
ඡනපදකථං	494
ඡනපදෙ	858, 864
ඡනනාසරං	98, 108, 136, 144, 352, 354, 356
ඡනනාසරසාලා	352, 354, 356
ඡලු	244
ඡලුඵලං	64
ඡලුපානං	614
ඡලුයා	64
ඡරාකමුගබ්බිරා	246
ඡරාදුබ්බලො	226, 782
ඡා	
ඡානරූපරඡනං	610
ඡානසාරො	268
ඡානො	690
ඡානපද	562
ඡානං	594
ඡානනනා	622
ඡී	
ඡීගුච්ඡාමි	588
ඡීණණා	718

	පිටපිවෙකා
ඡනා	16
ඡී	
ඡීරනනි	594
ඡීවකසා	680, 688, 692, 694, 698
ඡීවකං	178, 686, 688
ඡීවනි හණේ	674
ඡීවිතනනරායො	272
ඡීවිතනෙකුපි	594
ඡේ	
ඡේගුච්ඡං	688, 716, 718
ඡේගුච්ඡතාය	586, 588
ඡේගුච්ඡි	588, 736
ඡු	
ඡුයනො	4
ඡු	
ඡුනනිචතුජෙථා	770, 772
ඡුනනිදුභියො	768, 770, 772
ඡුනනියා	768
ඡුනනිවිපනනමපි	766
ඡුනනිසමපනනමපි	866
ඡුනනිං ධපෙනි	770, 772
ඡු	
ඡුණෙනන	618
ඡුතකා	294, 342, 374, 406
ඡුතකො	370, 392
ඡුතමනුසානං	590
ඡුතමනුසො	616
ඡුතී වා	860
ඡුතීකථං	494
ඡුතීසාලොභිතා දෙවතා	8
ඡුතීභි	616
ඡු	
ඡුපෙනා ධඤ්ඤඵලරසං	614
ඡුපෙනා මුඤ්ඤපුපඵරසං	614
ඡා	
ඡානං	404
ඡානාරහෙන	758, 760, 844, 846, 886
ඡානාරහානි	850
ඡානාරහං	766
ඡී	
ඡීතං වා ඡීතොනි	736

	පිටියට්ටෙකො
ඩා	
ඩාකං ව	618, 620
ඩාකරසං	614
න	
නකපණණිං	526
නකපනතිං	526
නකං	526
නකකං	610
නකකසීලා	676
නකකසීලායං	676
නගරං	528
නවරජනං	706
නජ්ජීයකමමනො	798, 800, 802, 808, 810, 812, 826, 828
නජ්ජීයකමාරහස්සා	788, 790, 792, 794, 796
නජ්ජීයකමමං	788, 790, 792, 794, 796, 798, 800, 802, 808, 810, 812, 814, 820, 826
නණ්ඩුලපභිකෙන	610
නණ්ඩුලමපි	542, 544, 562, 596, 608, 620
නනො නීනටං	548, 594, 996
නනොපරං	726
නථාගනස්ස	556, 570
නථාගනා	90, 196, 396, 542, 622
නථාගනසාවකස්ස	570
නථානඤ්ඤ නථා රාහුලෙ	204
නඤ්ඤ ව පකකමති	292
නත්‍රායං සමමා වහනනා	96, 106, 132, 142
නත්‍රුපායාය	174
නදගෙහන	566
නදනුගායනති	612
නදනුභාසනති	612
නදනුපට්ඨගභිතං	624
නදනු පථාරණාය ආපනතිං	412
නද්දහගෙන	698
නනතිබද්ධො	756, 758
නනතිස්සරෙ	480
නපනං	614

	පිටියට්ටෙකො
නපනීයා	588
නපසීනාය	586, 588
නපසී	586, 588
නපසුහලලිකා	8
නරනති	578
නරච්ඡං	560
නරච්ඡමංසං	560
නරුණපසනෙනන	564
නරුණපසනෙතො	564, 566
නරුණො	680
නරුණචච්ඡා	616
නස්ස ආදායස්ස	174
නස්ස වනනාරො මාසෙ-	
පරිමාසො දානෙබ්බො	172
නස්ස බනනියා	174
නස්ස දිට්ඨියා	174
නස්ස භික්ඛුනො නිකබනෙන	216
නස්ස රුචියා	174
නස්ස සඤ්ඤා	174
නස්ස පාපියාසිකා කමමං	788, 790, 792, 794, 796
නස්ස පාපියාසිකාකමාරහස්ස	788, 790, 792, 794, 796
නසමා න සිට්ඨි න හුඤ්ඤං	76
නං චතුසත්ථා	774
නං දසමො	776
නං පඤ්චමො	776
නං දෙසං	8
නං පටිදෙසෙමි	300
නං චීසො	778
නං වුසිනස්ස	892
නං මො භවිස්සති දීඝරතනං-	
භිතාය සුඛාය	8
නා	
නායං වෙලායං	4, 6
නාලාවඤ්ඤකතා	588, 590
නාලො	240
නාවනිංස පරිසං	580
නාවනිංසෙති	576
නාවනිංසං	594
නාමුසං	528

පිටපි මෙකා

පිටපි මෙකා

කි

කිකකාචිපරිපුභං	594
කිගුණං	486
කිවිවරෙණ	710
කිවිවරං	726, 738, 740
කිණඤ්චකං	538
කිණපාදකා	498
කිණසඤ්චකං	700
කිණණවිචිකිච්ඡා	608
කිණණවිචිකිච්ඡා	570, 592, 606, 618
කිණණං	578
කිණණං මෙධාවිනො ජනා	578
කිණණං මෙ වසානං-	
අච්චයෙන	508
කිහතිරපතතිකා	488
කිත්ථාසකතං	130, 172, 174, 176
කිත්ථියානං සුත්ථා පරිසඛකසි	456
කිත්ථියපකකනනකුපජ්ඣා	
යෙන	222
කිත්ථියපකකනනකං-	
චතුසේථා	774, 776
කිත්ථියපකකනනකච්ඡො	778
කිත්ථියපකකනනකසා	
සා	340, 446, 780
කිත්ථියපකකනනකො	214
සා	288, 292, 404, 406, 744, 782
කිත්ථියපකකනනාපි	742
කිත්ථියසමාදානං	398, 740
කිත්ථියසාවකානං	456
කිත්ථියා	224, 342, 382, 604
කිත්ථියෙසු	116, 210
කිප්පානං	736
කියොජනපරමං	258
කිරච්ඡානගනචතුසේථා	774
කිරච්ඡානගනපඤ්චමො	776
කිරච්ඡානගනච්ඡො	778
කිරච්ඡානගනසා	
සා	340, 446, 780
කිරච්ඡානගනාස්පි	240

කිරච්ඡානගනකුපජ්ඣායෙන	222
කිරච්ඡානගනො	216, 288, 292, 404, 406, 742, 744, 788
කිරිචකං	742
කිරොකරණං	686
කිලකකකං	534
කිලා	546
කිලෙ	546, 548
කිලමපි	542
කිංසමතතා පාවෙය්‍යකා	628

කි

කිණි උපලභත්ථාති	692
කිරෙ	550
කිත් සනතාසහති	686

කු

කුච්ඡා	594
කුච්ඡං	874
කුච්ඡාසා	8
කුතනං	712
කුමාදිසානං	590
කුමන ච ඛච්ඡා තාතා-	
අචිරුලුතිට්ඨො	216
කුලසිත්ථා	704

කු

කුලපුණ්ණිකා	488
කුලිකා	502
කුලිකං	500

කෙ

කෙකපුලාය	542
කෙච්චරිකා	628
කෙජසා කෙජං	52
කෙඛ භිකු භෙමනනමපි-	
තිමනමපි වසාමපි	346
කෙන බො පන සමයෙන-	
ඵකසට්ඨි ලොකෙ අරතනෙතා-	
හොනති	42
කෙන ජනනත් අත්ඤ්ඤා-	
ආවාසිකා භිකු අනෙතාසිමං-	
ඕකකමනතිති	330

පිටිබැඳිකො	
තෙත බො පත සමයෙන	8, 222
තෙත සමයෙන බුද්ධෝ හගවා	2
තෙත භී. නිං සාරිපුත්ත රාහුල- කුමාරං පබ්බාපේභි	204
තෙත භී වො කුමාරා නිසීදුඵ	48
තෙලකේතෙන	610
තෙලපපේජානං	570, 590, 606
තෙලපපදීපං	572
තෙ ලහනති අඤ්ඤතිකේතෙසු- පරීබ්බාජකෙසු පෙමං	248
තෙසං ව යො නිරොධො	84, 86
තෙ සංචිකත්ථි	466
තෙසං කෙතුං තථාගතො- ආහ	84, 86
තෙති කත්තා කතා හොති	82
තෙති වෙ භික්ඛවෙ භික්ඛුති- පචාරියමානෙ	466
තො	
තොසෙත්ථි	726
ඵ	
ඵභෙහ	686
ඵචිකාතිපි	726
ඵචිකායො	540
ඵාලකෙසු	580
චු	
චුලලකච්ඡාබාධො	526, 724
චුලලකුමාරිකගොචරො වා	174
චුලලකුමාරී	374
චුලලච්චයං	740
චුලලං පසුං	594
චෙ	
චෙය්‍යපකකනනකො	214, 246
චෙය්‍යසංවාසකචතුජෙථා	774
චෙය්‍යසංවාසකපඤ්චමො	778
චෙය්‍යසංවාසකචීජො	778
චෙය්‍යසංවාසකස්ස	340, 446, 780
චෙය්‍යසංවාසකා	742
චෙය්‍යසංවාසකුපජ්ඣායෙන	222
චෙය්‍යසංවාසකො	214, 288, 292, 404, 406, 744, 782,
චේරා	212, 252, 262, 730

පිටිබැඳිකො	
චේරාගිකං	278
චේරෙන	272, 282, 284, 286, 298, 400, 408, 410
චේරෙති භික්ඛුති පඨමනරං- සනන්තපතිතුං	292
චේරො	230, 298, 402, 412, 536
චේවකං	706
චේවෙ	706
ද	
දකඛා	620
දකඛිණමාදීසෙ	576
දකඛිණා	100, 112
දකඛිණාය	512
දකඛිණාගිරිං	194
දජ්ජාහං හදන්තානං තං- හණං	370
දට්ඨබ්බා	784, 786, 788
දට්ඨකාමො	678
දසිං වා	666
දණ්ඩකථාලීකං	706
දණ්ඩනයා	616
දග්ගි	610
දන්තකට්ඨං දතබ්බං	96, 106, 132, 142
දන්තකාසාවානි	708
දන්තමයං	528
දමකාපි	544
දලීඤ්ඤා	854
දලීකිරණමනෙතන	630
දලීකම්මං	712
දලුහාය	858, 860
දසකත්තතුං	672
දසධම්මවිදු	80
දසභි චුරෙතො	80
දසවගො	772
දසවගගකරණං	776
දසවාසො	80
දසසතකාමො	616
දසසතීයා	672, 674, 676
දසසනෙන	618
දසානිසංසෙ	718

	පිටුව්වෙකා
දසාහපරමි	712
දහරකො	677
දහරාතං	580
ඳ	
දාතුකාමො	726
දානකථං	32, 38, 40, 42, 50, 76, 476, 570, 592, 604, 606, 618
දානානි	696
දායකා	392, 554
දායකො	350
දායපාලො	872
දායං	872
දාරකා	190
දාරකො	192, 246
දාරකං	194, 208
දාසකම්මකරපොරිසං	600
දාසසස	602
දාසානං	680
දාසෙ	608
දාසො	188, 606, 690
දාසං	374
දාසියා	554
දී	
දීගුණං	710
දීට්ඨවිමමසුඛවිහාරං	854, 868
දීට්ඨවිමමිකො අනෙඨි	474
දීට්ඨවිමමො	570, 592, 606, 608, 618
දීට්ඨො	806, 826, 884
දීට්ඨිමපි ආචිකාතුං	276
දීට්ඨියා	742, 744, 818, 826, 834
දීට්ඨො	684
දීනනා හොති පචාරණා	404
දීබ්බක	574, 576
දීවසනාගො ආචිකානිකබ්බො	238
දීවසසනනනෙතා	570
දීවාදිවසා	584
දීසඛගමකො	660, 662
දීසා	104, 244
දීසාපාමොකො	676, 678, 682, 688

	පිටුව්වෙකා
දීසාස	484, 512
දී	
දීසරනනං	592, 594, 698, 724
දීසාමුනි	858
දීසාමු	860
දීසිනියා	858, 866
දීපිච්ඡාපො	502
දීපිමංසං	560
දීපිං	560
දීපිකං	626
දු	
දුකකටං හොති	254
දුකකතං කම්මං	818, 820, 822, 824, 826, 828, 830
දුකකරං	756, 758
දුකකකම්මනියා	2
දුකකනිරොධගාමිනියා-- පටිපදා	578
දුකකනිරොධියා	578
දුකකසමුදයසා	578
දුකකියා	578
දුකකිං	592, 606, 618
දුගගනිං	706
දුගගතසා	540
දුගගතානං	856
දුගගතිතං	746, 748
දුලෙච්චාලො	728
දුට්ඨගහණිතනා	534
දුට්ඨිලං අපනතිං අදුට්ඨිලො-- ආපනතිනි	880, 882
දුට්ඨක	690
දුට්ඨො	756
දුතිගෙන	684
දුතීයං දාතුං	240
දුනනියාරිතො	780
දුපපඤ්ඤා	158
දුපචට්ටං	712
දුපපරිහාරං	552
දුබ්බණ්ණො	686
දුබ්බිතකම්	544, 548, 550, 558

පිටිවිච්චිකා

දුරුපරාසයෝ	552
දුරුලඟිං වත නෝ	760
දුරුලඟිං වත මේ	566
දුරුසවාලීනී	528
දුරුසුග්‍රහසතසතසසානං	692, 696
දුරුසුග්‍රහසතානං	692, 696
දුරුසුග්‍රහසතසසානං	692, 696
දුරුසුග්‍රහානං	692, 696
දුරුසුග්‍රහං	692, 696
දුරුසානං	712
දුරුසීලසා	574

දු

දුනං	350, 352, 354, 356, 358, 360, 362, 364, 368, 370, 474, 688, 690
දුතෙය්‍යකමෙමසු	892
දුපටෙඨා	736

දෙ

දෙය්‍යධමමො	684, 686
දෙය්‍යධමමං	678, 680
දෙවතා	578, 722
දෙවතායෝ	574
දෙවමනුසාලොකේ	76
දෙවතානුකම්පිතො	578
දෙවසා	536
දෙවසිකං	254
දෙවා	580
දෙවියෝ	680
දෙවේ	628
දෙවෙනි මේ මාතෘපිතරො	866
දෙවං	8
දෙසෝ	108, 134, 300, 412

දෙ

දෙවාරිකං	674, 678
දෙසසා	588
දෙසා	848, 850
දෙසාගතීං	700, 702, 704
දෙසාභීසනේනා	692, 694
දෙසාරිතො	782
දෙතලො	856

පිටිවිච්චිකා

දඬ

දඬබලුපලා	552
දඬාදසනසුතෙති	74
දඬාභට්ඨිකං	748
දඬාරෙසු	888
දඬගුණා	712

දෙඬ

දෙඬ තයෝ උරොසපේ-	
වාඩුදදසීතේ කාඩුං	464
දෙඬ තයෝ එකානුසාවණේ--	
කාඩුං තං ව එතේන-	
උපජ්ඣායෙන	230
දෙඬ මේ භික්ඛවෙ කපිතසා-	
පත්‍රිවොධා	686
දෙඬ මේ භික්ඛවෙ පච්චියා	216
දෙඬවාචිකා	8
දෙඬවාචිකං පචාරෙභුං	448

ධ

ධජ්ඣකො	184
ධක්ඛුඤ්චර්ථසං	614
ධක්ඛුඤ්ඤාරං	600, 602
ධමනිසජ්ඣතගතතා	520
ධමනිසජ්ඣතගතෙතා	522, 636
ධමමකපිතෙති	448
ධමමකමං	788, 790, 792, 794
ධමමවකකං	16
ධමමවකනුං	50, 76, 570, 592, 606, 618
ධමමතො	842, 844
ධමමතො චිවෙවෙභුං	160
ධමමතනා	766
ධමමධරා	850
ධමමධරො	842, 844, 846, 848
ධමමපඤ්චරූපකෙන වගකමං--	
788, 770, 772, 820, 822, 824, 826, 828, 830, 832, 834	
ධමමපඤ්චරූපකෙන වගා	798, 800, 802, 804, 806, 808, 810, 812, 814, 816, 818, 820, 822, 824, 826, 828, 830, 832, 834

පිටියවෙකා

පිටියවෙකා

බමමපතිරූපකෙන සමයකකමමං-
 762, 766, 768, 772, 820, 822,
 824, 826, 828, 830, 832, 834

බමමපතිරූපකෙන සමයො
 798, 800, 802, 804, 806, 808,
 810, 812, 814, 816, 818, 820,
 822, 824, 826, 828, 830, 832,
 834

බමමවාදිනො 818, 820, 822,
 824, 826, 828, 830, 832, 834,
 884

බමමවාදි 880

බමමවිනයෙ 710, 868

බමමයොභි 654, 868

බමමො 4

බමමොනං 586, 588

බමමිකා 890

බමමිකාති 850

බමමිකෙන 758, 760, 844, 846,
 886

බමමියමානෙ 852

බමමෙන වයකකමමං 762, 766,
 818, 820, 822, 824, 826, 828,
 830, 832

බමමෙන වයො 798, 800, 802,
 804, 806, 808, 810, 812, 814,
 816, 818, 820, 822, 824, 826,
 828, 830, 832, 834

බමමෙන සමයකකමමං 766, 768,
 772

බමමෙන සමයො 772, 774

බමමෙන සමයො පවාරණ-
 කමමං 402

බමමං 588, 590

බමමං අබමමොති 880, 882

බමමං භාසනති 882

බා

බානා 564

බාතිකං 674

බාරුණෙනන 608, 610

බි

බිකුයා 354, 356

බිකරං ව 868

බු

බුකකාය 740

බුකසා 740, 742

බුකතනාය 742

බුකතා 294, 374, 392, 403, 472

බුචකාරා 750

බුචනාවා 258

බුචනනෙනන 608

බුචයාභු වා 716, 718, 720

බුචසෙකු 258

බු

බුමනෙතනත්ථිකං 532

බුමනෙතනං 530

බෙ

බෙහුසනාති 608

බෙහුං 610

බො

බොකතත්ථං 562, 612, 620

බොපනං 856, 858

බොචනමනෙනන 630

න

න අකාමා දනබබා සාමයති 330

න අකාමා භාගං දදාං 700

න අච්ඡිනෙන ථෙථෙච පකක-
 මිතබබං 104

න අඤ්ඤානු අනතරවාසකෙන 630

න අඤ්ඤානු උතතරාසබෙගන 630

න අඤ්ඤානු පඤ්චකෙන වා-
 අතිරෙකපඤ්චකෙන වා 630

න අඤ්ඤානු උග්ගලයා අත්ථාරා 630

න අඤ්ඤානු සබ්බාපියා 980

න අධිමනනං පෙමං හොති 116

න අධිමනනා භාවනා හොති 116

න අතලසො 174

න අලං කාතුං අලං සංවිධාතුං 174

සිව්වැනියෝ

සිව්වැනියෝ

න භික්ඛවෙ මූගබ්භතං තිඤ්ඤ- සමාදානං සමාදීසිතබ්බං	398
න භික්ඛවෙ රාජහට්ඨො- පබ්බාජෙතබ්බො	184
න භික්ඛවෙ රුක්ඛසුසිරෙ	380
න භික්ඛවෙ ලිඛිතකො	186
න භික්ඛවෙ සභාගා ආපතති- දෙසෙතබ්බො	302
න වත නො ලාහා	760
න වත නො සුලඤ්ඤං	760
න වත මෙ ලාහා	566
නවකෙන	298, 400, 408, 412
නවනීතං	522, 540, 610
නවං භික්ඛුං ආණාපෙඤා	284
නවා ව	252, 284, 342, 490
න සමමා වතනනති	114, 152
න සුවිනිවර්තනාති සුතකසො- අනුඛ්‍යාසජ්ජනකො	163
න සුවිහතනනාති	163
න සුසාතං ගනනබ්බං	104
නභාපිතකමෙම	620
නභාපිතසුබ්බො	620
නභාපිතසුබ්බිත	622
නභාපිතො	626
නලමයං	528
නා	
නාගයොතියා අට්ඨියති	214
නාගරාජා	6, 52, 54, 558
නාගා	558
නාගො	214, 216, 218, 550
නාගං	508
නාගමෙනනානං	698
නාගමෙසුං	698
නාගසුනො	584
නානිදුරෙ ගනනබ්බං	96, 184
නානතනකථං	494
නානා දීසා නානා ජනපදා	44
නානාතෙසජ්ජති	678, 688, 892
නානාසංවාසකවකුඤ්ඤා	774
නානාසංවාසකපඤ්චමො	776
නානාසංවාසකභුමියො	852

නානාසංවාසකසා	780
නානාසංවාසකා	850
නානා සීමාය සිතවකුඤ්ඤා	774
නානාසීමාය සිතපඤ්චමො	776
නානාසීමාය සිතවීසො	778
නානාසීමාය සිතසා	780
නාභිචිතරනති	334
නාවං	578
නාවා	392
නාවාය වසාං	380
නාසවර්තො	236, 782
නාසවර්තනං	226
නාසනනතිකො	632, 634, 636, 638, 640, 642, 644, 646, 648, 650, 652, 654, 656, 658, 660, 662, 664
නාහං ආවර්ග සකෙකාමී	684
නාහං තං කච්චාන	570
නාලියා වාපකෙන	620
නි	
නිකකසාවො	6
නිකකුජ්ජනං වා	570, 590, 606, 608
නිකඛනතිං කුරෙයාං	216
නිකඛිතනවිවරෙ	714, 716
නිකඛිතනා	724
නිකෙඛපාය	728
නිගණ්ඨසාවකො	584
නිගණ්ඨො	594
නිගණ්ඨො නාගසුනො	584
නිගමො	512
නිධමං	268
නිගමකථං	494
නිගගතං	892
නිවර්තරසි	690
නිවර්තනනතිකො	632, 634, 636, 638, 640, 642, 644, 646, 648, 650, 652, 656, 658, 660, 662, 664
නිදහනති	702

පිටිබැඳිකො	
නිදහං උද්දිසිනා සෙසං-	
සුතෙන සාවෙනබ්බං	270
නිසි	392
නිසිං	376
නිපකං	870
නිපජ්ජාපෙතො	678
නිපජ්චිනා	678
නිපජ්චි	688
නිපජ්චි	854
නිපජ්චිනො	690
නිපජ්චෙය්‍යං	854
නිපාංකසුං	734
නිබ්බට්ඨිජං	552
නිබ්බාහි	864
නිබ්බානෙතො	864
නිබ්බිකසාවං	524
නිබ්බිකොසමපි	380
නිබ්බිකොසෙපි	702
නිබ්බිජ්ඣණං	524
නිභ්‍රතකතෙන	630
නිභ්‍රතනානි	856
නිමිගතා කිතෙනතබ්බා	262
නියසසු කමමකතො	804, 814, 830
නියසසු කමමාරකසු	788, 790, 792, 794, 796
නියසසු කමමං	788, 790, 792, 794, 796, 804, 822
නිරසං	574
නිරොධ්ධමමං	570, 592, 606, 618
නිරොධො හොති	2
නිරොධං	592, 606, 618
නිවාරෙනබ්බා	96, 134
නිවාසනං	96, 98, 106, 108, 134, 136, 146
නිවෙසනං	354, 356, 502, 540, 546, 564, 606
නිසදපොතකං	524
නිසදං	524
නිසිදනං	722, 724, 726
නිසුග්ගිසෙන	630
නිසුග්ගකරණීයො	228

පිටිබැඳිකො	
නිසුගද්දගතො	228
නිසුගං අලහමානෙන	228
නිසුසාරණා	780
නිසුසාරණං	780, 892
නිසුසාරිනො	892
නිසුසාරති	780
නිසුසීමට්ඨා අනුමොදති	630
නිසුසීමං	406, 408, 436
නිතතා	888
නිතිතානිතිතං ච	702
නිහුහුබ්බො	6
ති	
තිවා	570, 574
තිතා	870
තිය්‍යාසි	580
තිලවට්ඨිකා	488
තිලවණණා	580
තිලවතො	580
තිලවාසි	730
තිලා	580
තිලාලමකාරා	580
තියරිනා	686
තිතාතුං	736
තෙ	
තෙකඛමෙම	570, 592, 604, 606, 618
තෙගමසු	682
තෙගමො	672, 674
තෙනාරං චතතති	808, 810, 812, 814, 816, 818, 826, 828, 830, 832, 834
තෙරසුජ්ජරායං	54
තෙව ආලපෙය්‍යාම	394
තෙවමං චීවරං කාරෙසුං	634
තො වෙ ලහෙඵ	466
ප	
පකතසුඤ්ඤනො	756, 758
පකතතෙනා	694, 696
පකතතකසු	780
පකකතෙනා	156, 578
පකකමනනතිතා	632

	පිටියවෙතො
පනකමනනනිකො	632, 634
පකකමනනිපි	742
පකකං වා	706
පකකාපි මුග්ගො ජොසනනි	542
පකාසිකුං	10
පකබසසිකනනනනු	130
පකබනනො	226, 782
පකබහනං	226, 246
පකබාලෙසි	872
පකෙබ්	746
පගගභාරභො	892
පගගභන	594
පගුභණො	892
පවචකබානකො	292, 744
පවචකබානො	682
පවචගෙස	8
පවචඤ්චරණං	724, 726
පවචඤ්චකා	892
පවචඤ්චකානං	708
පවචනනං උචචිනථ	186
පවචනනිමෙ	856, 858
පවචචොථා පදමසොකං	84, 86
පවචයා	728
පවචයානං බයං	4
පවචවෙකබනනාසා	886
පචොසිංසිතබ්බං	884
පචොතරනි	692
පචචුග්ගනනාචො	872
පචචුග්ගමනං	616
පචචුට්ඨානං	848, 850
පචචුට්ඨාය 574, 576, 598, 862	
පචචුට්ඨාසි	578
පචචුට්ඨොසාම	878
පචචුභසමයං	510, 574, 576 598, 862
පචෙවසානනි	634, 636, 638, 640, 642, 644, 646, 648, 650, 652, 654, 656, 658, 660, 662, 664, 666
පචෙවොරොභිචො	580, 582, 584, 604
පච්ඡානිපානී	862
පච්ඡාබානං	858, 860

	පිටියවෙතො
පච්ඡාභනනං	870
පච්ඡාසමභේනන	104, 142
පච්ඡිමකො	714
පච්ඡිමා	100, 112
පච්ඡිමාය	484, 512
පඡ්ඡි	54
පඡ්ඡං අභිසඛචිරිකුං	532
පඡේජාතසා	888, 690, 692
පඡේජනන	696
පඡකායනි	892
පඡාපනී	48
පඤ්චකෙන වා	632
පඤ්චගොරසෙ	610
පඤ්චනනං සනනාගකර - ණීයෙන	358
පඤ්චවග්ගකරණං	776
පඤ්චවග්ගො	772
පඤ්චවග්ගියා භිකූ 14, 16, 20, 28	
පඤ්චසසිකා	772
පඤ්චානිකං	874
පඤ්ඡ්ඡිකො	860
පඤ්ඤනනං නථාගනන	880, 882
පඤ්ඤසයොජනිකා	690
පඤ්ඤසාය වරනනිං ගච්ඡනී	672
පට්ඨිකා	502
පට්ඨිකං	500
පටානං	590
පටිකසෙසයා	778
පටිකකමනී	736, 874
පටිකා	502
පටිකං	500
පටිකාකාතබ්බො	784, 786, 788
පටිකුට්ඨකටං	766
පටිකුලං	688, 716, 718
පටිකෙකාසනා	780
පටිකෙකාසනනී	768, 770, 772
පටිකෙකාසිකුං	276
පටිගචෙච	854, 688
පටිගචෙචවාසි මයා ඤ්ඤො	686
පටිගහෙ	678
පටිගහෙසි	690

පිටිපිටිබෙකා	
පටිගාහකං	700
පටිවිච්චකම්මං	594
පටිවිච්චසමුපපාදං	2
පටිවජ්ජනං	570, 590, 606, 608
පටිවජ්ජනීයං	536
පටිච්චානනති	742
පටිඤ්ඤාය කරණීයං	788, 790
පටිනිවාසනං	96, 98, 106, 108, 134, 136, 146
පටිනියසපේතා	784, 786, 788
පටිපාසාසද්ධිං	808, 810, 812, 814, 816, 818
පටිපාසාසද්ධිං	808, 810, 812, 814, 816, 818, 826, 828, 830, 832, 834
පටිපාසාසද්ධො	756, 758
පටිපාසාසමති	584
පටිපසාසමොහම	808, 810, 812, 814, 816, 818, 826, 828, 830, 832, 834
පටිපාටිං	562
පටිපාදෙසී	868
පටිපුච්චාකරණීයං	788, 790
පටිබලෙන	596, 702
පටිබලො	834
පටිබාහති	624, 886
පටිබුජ්ඣති	722
පටිභාණං	562, 564
පටිභාණෙය්‍යකා	620
පටිභානී නො	846
පටිහංසු	10
පටිච්චිද්ධං	578
පටිච්චිනෙති	562
පටිච්චකම්	556
පටිච්චෙදෙය්‍යං	674
පටිසතෙන රත්තීං ගච්ඡති	674
පටිසමොදිත්‍යං	758, 760
පටිසසාවෙ ව ආපනති දුක්ඛං-	
වසා	384, 386, 388, 390
පටිසලලානසාරුපං	80
පටිසාරණීයකම්මං	788, 790, 792, 794, 796, 804, 816, 824

පිටිපිටිබෙකා	
පටිසාරණීයකම්මකපනා	804,
	816, 830
පටිසාරණීයකම්මාරහසා	788,
	790, 794, 796
පටිසාමෙති	874
පටිසුඤ්ඤා	684, 696
පටිසෙට්ඨා	736
පටිසොතගාමීං	10
පටිහනති	562
පටොලකසාවං	524
පටොලපණණං	524
පටිමං උපජ්ඣං ගාතාපෙ	
නබ්බො	232
පටිමං කෙසමසුඤ්ඤා	172
පටිමතරං ආගනන්තො	96, 134
පටිමං නිමිත්තතා කිත්තෙතනබ්බො	258
පටිමය්‍ය ක්‍ෂාන්තසා ආගිගමාය	254
පණචෙන	858, 860
පණඛකගොචරො	174
පණඛකචිත්‍යුජෙට්ඨා	774
පණඛකපඤ්චමො	776
පණඛකචීසො	778
පණඛකසා	340, 780
පණඛකාති	742
පණඛකුපජ්ඣායෙන	222
පණඛකො	212, 246, 288, 292, 374, 404, 406, 744
පණඛිතජාතියො	576
පණඛිතා	854
පණඛිතාභාසා	870
පණඛිතාය	714, 716
පණඛිතො	708, 842, 844, 846, 848, 863
පණඛුමභතිකාය	706
පණඛුරොගාභාමො	534, 688
පණණරසිකා	402
පණණරසෙ	452
පණණරසො	350, 436
පනනකලං	120, 124, 172, 232, 234, 236, 258, 296, 298, 400, 702, 738, 888
පනනධම්මං	608

පිටිබවකො

පිටිබවකො

පතනබමෙමා 570, 592, 606, 618
 පතනපරියාපතනා 96, 134
 පතනමනි 54
 පතනරජනා 706
 පතනරසං 614
 පතනා 726
 පතනිකාව 580, 582
 පතනිකොව 584, 604
 පතිමානෙඵ 8
 පතිරූපං 692, 864
 පතිවට්ටබ්බි 580
 පතිසලානා 596
 පතිසලානසං 594, 876
 පතභයතා 564
 පතභනති 706
 පඡච්ඡනං 706
 පදකම්මණං 592, 606, 608, 672, 674, 692, 696, 698, 714, 724, 760, 860
 පදකම්මණා 672, 674
 පදං 76
 පදීපකරණෙ වා 680
 පදුමිනියං 12
 පදෙසෙ 576
 පඤ්ඤා 600, 602
 පඤ්ඤානවිබහනෙතා 16, 18
 පනාමෙතකො 116
 පබ්බකි 578
 පබ්බජනා 492, 710, 868
 පබ්බකනිමිත්තං 258
 පබ්බකෙ 506
 පබ්බකො 484, 512
 පබ්බවානො 532
 පබ්බාජනීයකමමං 788, 790, 792, 794, 796, 804, 814, 822, 830
 පබ්බාජනීයකමමකතො 804, 814, 830
 පබ්බාජනීයකමමාරහසං 788, 790, 792, 794, 796
 පබ්බාරං 536, 626
 පබ්බාරා 636

පභිජ්ජති 706
 පමාදුභිකරණං 572
 පමුඛෙ 256, 480
 පමුඛො 50
 පමුදිනාය 720
 පමෙකුං 892
 පමොදිනා 720
 පභිරූපාසති 648, 650, 652, 654, 656, 658
 පරකුලෙසු 756, 758
 පරදනතභොජනං 564
 පරහණං 726
 පරමමරණා 574
 පරමාය 672, 674
 පරමෙන 590
 පරජකමන 580, 582
 පරාමිසිඤ්ඤා 864
 පරිකථාකතෙන 630
 පරිකථාරමොලකං 726
 පරිකථාඤ 106
 පරිකම්පිතා 686
 පරිග්ගහිතා 718
 පරිගණනනිකො 574, 576
 පරිවචනනාති 554
 පරිණාමෙති 564
 පරිණාමෙත්තං 688, 690
 පරිත්තං 676, 700
 පරිදසසී 512
 පරිධොට්ඨි 734
 පරිතෙතති 858
 පරිපාකමනාය 674
 පරිපාකං 858
 පරිපාතනති 560
 පරිපාතෙසී 864
 පරිපුච්ඡාය 174
 පරිපුණ්ණකොසකොට්ඨාසං-
 ගාරො 854
 පරිපුණ්ණං 726
 පරිබ්බාජකච්ඡනෙන 856, 858
 පරිබ්බාජනා 248
 පරිබාහිරු භවිසංසාම 468
 පරිහණභිකරණමනෙන 630

පිටිවිකුණ		පිටිවිකුණ	
පරිභාෂාව	692	පරිභාෂණ	42
පරිභාසන	804	පරෙව	870
පරිභිජ්ජන	706	පරෙත වා	232
පරිභුක්තං	718, 720	පරෙසමපි සඤ්ඛාය	850
පරිභොජනීයසංඛං	874	පලලඛකං	500
පරිමුඛා	870	පලලඛකන	474, 864
පරියාදානා	684	පලලඛකො	502
පරියාදීනකරුපා	686	පලලලොකී	578
පරියාදීසිසානි	684	පචනනමංසං	554, 592
පරියාදීසෙය්‍යං	52	පචනනාරො	612
පරියාසෙන	610, 886	පචරං	692, 696
පරියාසො	586, 588, 590	පචාරණං	772
පරියෙසමානො	718	පචාරණං දෙනෙතන	406
පරියොහාලකධමෙමා	570, 592,	පචාරණාය	628
	606, 608, 618	පචාරණාභාරකො	404, 406
පරියොදානසිපපා	620	පචාරිතෙන	596
පරියොසානකලොකං	604	පච්චේකං	876
පරිවාසාරතං	788, 790, 792	පච්චිතං	612
පරිවාසාරහසා	790, 792, 794,	පසතෙන	672
	796	පසනනචිතනං	570, 592, 606,
පරිවාසං	778, 788, 790, 792,		618
	794, 796	පසාදනීයං	508
පරිචිතකකමඤ්ඤාය	8, 10	පසාරිතං	578, 716
පරිචිතකෙකා	10, 594, 876	පසානො	8
පරිචිතකකං	694	පසාඤ්ඤාකායා	720
පරිචේණං	102, 112, 138, 148,	පසාමහිසානි	720
	332, 352, 354, 356, 384, 386,	පසාසි	300
	388, 390, 438	පසාචං වා	736
පරිචේසනා	576, 582, 610	පසාචො	686
පරිසද්දසකං	226	පසුසංවාසං එච්ච	398
පරිසද්දසකො	226, 782	පජසනදිසා	382, 384
පරිසද්දසි	246	පසෙසන	684
පරිසාය	252, 254, 278, 310,	පහිතනතා	874
	312, 314, 316, 318, 320, 324,	පහිණ	588, 590
	326, 328, 344, 424, 426, 428,	පඤ්ඤානං යාගුඤ්ච මච්චිගොලඤ්ච-	
	432, 446	පටියාදිපෙතො	562
පරිසං	274	පඤ්චනනං	734
පරිසංයානි	870	පඤ්චොධා	666
පරිසායං	584	පංසුකිතං	706
පරිසංචානානි	540, 568	පංසුකුලං	698
පරිසංචානෙහිපි	726	පංසුකුලෙ	712
පරිසුඤ්ඤා	604	පංසුකුලෙන	632
පරිචිතකකං	876		

	උ ධ ශ්‍රී ලංකා
පංචකුලකතෝ	726
පංචකුලිකා	628
පඤ්ඤාලිකෝ	696
පා	
පාටලියාමේ	574, 576
පාටලීපුනෙන	730
පාටිකාය නිමුණ්ණි	474
පාටිපදේ	384, 386, 388, 390
පාටිපදේ	330, 436
පාණකා	530
පාණකේ	684
පාණභූතෙසු සංයමෝ	8
පාණතරා	870
පාණතරානං	736
පාණුපතං	570, 590, 592, 606, 608
පාණෝ	240, 346, 348
පාණෝ	594
පාතරුසං	690
පාතීනේ	730
පාතීමොකඛං	260, 280, 302, 304, 888
පාතීමොකඛුදෙදසං	280
පාතීයාපි	706
පාතුභවනනී	4
පාථෙය්‍යං	676
පාථෙය්‍යං පරියෙසිඤ්ඤා	610
පාදකඤ්ඤිකං	756, 758, 872, 874
පාදභිලාබාමෝ	492
පාදච්ඡිනේනා	226, 782
පාදච්ඡිනනං	226
පාදතලෙසු ලොමානී	474
පාදපිඨං	756, 758, 872, 874
පාදධ්‍යාඤ්ඤිකං	532, 680
පාදා	246
පාදානං ඛොතං උදක- නිසෙසකං	332
පාදකායෝ	498
පාදොදකං	756, 758, 872, 874
පානකථං	494

	උ ධ ශ්‍රී ලංකා
පානීයසට්ඨං	874
පානීයෙන පුච්ඡිතඛෙධො	96, 98, 108, 136, 144
පානීයං පරිභොජනීයං	300, 874
පාපකං	690, 722
පාපකානං	586
පාපණිකේ	712
පාපණිකේන	632
පාපභික්ඛු	228, 502
පාපභික්ඛුං	502, 504
පාපරොහී	226, 782
පාපරොහීං	226
පාපසමාචාරො	804, 822
පාපිකං	806, 826
පාපිකාය දිට්ඨියා අපපටි- නිසෙසෙහෙ උකඛිතතක- චතුනේනා	774
පාපිකාය දිට්ඨියා අපපටි- නිසෙසෙහෙ උකඛිතතක- පඤ්ඤාමෝ	776
පාපිකාය දිට්ඨියා අපපටි- නිසෙසෙහෙ උකඛිතතකවිසෝ	778
පාපිකාය දිට්ඨියා අපපටි- නිසෙසෙහෙ උකඛිතතකසංඝ	780
පාපිකාය	742, 744, 818, 836, 834
පාපුපාසකසංඝ	502
පාමුණ්ණං	720
පාමොකේධා	50
පාසිතොමභි	690
පායෙකා	690
පාරතො අනතං ඕරතො භොගං	96, 100, 108, 110, 134, 144, 148
පාරාජිකානී	454
පාරිච්ඡිතකපුපථං	64
පාරිමඛීරේ	578
පාරිලෙය්‍යකං	176
පාරිලෙය්‍යකේ	878
පාරිවාසිකචතුනේනා	778
පාරිසල්ලේ	866
පාරිසුද්ධි භාරකෝ	288, 290
පාරිසුද්ධිං දෙනෙනන	292

	පිටිවැට්ටු
පාලිබද්ධං	708
පාචකෝ	54
පාචාරො	696
පාසාණනිමිතනං	258
පාසාදසකානි	672
පාසාදසභසානි	672
පාසාදිකා	672, 674
පාසාදිකකාය	740, 742
පාසාදිකසා	740, 742
පාසාදිකෙන	82
පාසාදිකං	508
පාසාදො	238
පාසාදං	260, 540, 596
පාලිගුණනිමා	488
පි	
පිච්චා	678, 680
පිටකානි	568
පිටකං	600, 602
පිට්ඨිකාදකිං	618, 620
පිට්ඨි	500
පිට්ඨිමපි	542
පිණ්ඩකෙන	628
පිණ්ඩකං	592
පිණ්ඩපානපටිකකනෝ	870
පිණ්ඩපානං අදාය පටිකකම්	82
පිණ්ඩපානිකා	628
පිතරං	218
පිතා	246, 370, 392
පිතා ප්‍රත්තා ව සෙසා තෝනනි	192
පිකුසානකවතුනෝ	774
පිකුසානකපකුමමො	776
පිකුසානකපිසො	778
පිකුසානකසා	340, 446, 870
පිකුසානකාපි	742
පිකුසානකපකුමයෙන	222
පිකුසානකො	218, 292, 404, 406, 744, 782
පිකුමවනං	864
පිපඵලිං	526
පිපාසං	562, 564
පියවකච්චි	872, 874
පියවාදි	862

	පිටිවැට්ටු
පිලිච්චිතාමං	540
පිලිච්චිවච්චසා	530, 532, 538
පිලොනිකාය	632
පිසාච්චලිකා	380
පිසාවෙහි	372
පිලකා වා	724
පි	
පිතමනාය	720
පිතං	688, 690
පිතවණණා	580
පිතවනා	580
පිතා	580
පිතාලඛිකාරා	580
පි	
පුගලසා	630
පුගලසා අනාරා	632
පුගලං	274, 276
පුගලං ජපෙත්වා සංඛ්‍යා-	
පවාරෙයා	464
පුගලං කුලසිත්වා ඔකාසං-	
කාරාපෙකුං	276
පුගලෙ	452
පුගලො	192, 230, 452, 462, 464, 780, 782
පුගලිකාය	622
පුච්චාමි නං	76
පුකුච්චා	862
පුකුච්චං	682
පුකුකුකාමා	720
පුකුකුමාකඛිමානානං	614
පුකුකුනි	696
පුට්ඨිකා	488
පුට්ඨෙදනං	576
පුණ්ඩරිකිනිතං වා	12
පුත්තවිතතං උපට්ඨිපෙසසනි	
	94, 132
පුත්තසා	354, 356, 600, 602
පුත්තො	206, 368, 370, 606
පුච්චා නා	722
පුච්චි	256
පුච්චදො	870

	පිටිවිකෛකා
පුන කාතබ්බං කමමං	590, 818,
820, 822, 824, 826, 828 830,	832, 838
පුන පචාරෙනබ්බං	418
පුපථදසානී	742
පුපථරජනං	706
පුපථරසං	614
පුපථං දෙවසා උපනනං	680
පුබ්බණ්ණසමයං	502, 538, 540
	546, 576, 592
පුබ්බපෙනකථං	494, 606
පුබ්බානුපුබ්බකානං	40
පුබ්බුට්ඨාසී	862
පුරජනිමා	100, 112
පුරජනිමාය	484, 512
පුරාණකුලපුතො	214
පුරාණජලිලෙහි	72, 80
පුරාණදුතීසීකා	38
පුරාණදුතීසීකාය	240
පුරායං සුතතනො පපුජජී	356
පුරීසකථං	494
පුරීසදම්මසාරථී	604, 612
පුරීසනනරෙන	500
පුරීසසුතෙනන	500
පුරීසසුතනං හන්ථවට්ටකං	500
පුරීසසස	180, 268
පුරීසොසී	230, 234
පුරෝහතනං	548, 626
පුරෝහතනං පටිඝනනීකං	594, 596
පුරෝහිතො	856
සු	
සුජීකා	576
පෙ	
පෙනනිකං	868
පෙසලා	276
පො	
පොකබරට්ඨං	550, 594, 596
පොකබරණියා	550, 672, 756
පොකබරණී	62, 244, 354, 356
පොකබරණීසනානී	672
පොකබරණීසහසානී	672

	පිටිවිකෛකා
පොඨෙසුං	580, 582
පොන්ථකං	742
පොන්ථනීකං	554
පොරාණං	612
පොසාපිකො	674
පොසාවනීකං	680
පොසො	576
ඵ	
ඵණදසානී	740
ඵණහන්ථකො	226, 782
ඵණං	246
ඵලකචිරං	740
ඵලබාදනීයං	544, 546, 552,
	622
ඵලකුමිං	532
ඵලමයං	528
ඵලරජනං	706
ඵලරසං	614
ඵා	
ඵාණිතං	522, 540
ඵාරුසකපානං	614
ඵාසුටිකාරිකො	664
ඵාලො	684
ඵාලො	570
ඵී	
ඵීකා	672
ඛ	
ඛබ්රො	226, 782
ඛබ්රං	226
ඛකිනමිතෙනන	630
ඛකිනසුතනං	530, 532
ඛකිනා	240
ඛසං	862
ඛලතාවනා	720
ඛලං	562, 564, 858, 864, 868
ඛභාරුමකොට්ඨකො	596
ඛභීචාරකොට්ඨකා	694
ඛභීනගරෙ	858
ඛභීසීමගහසස	632, 636, 638,
	640, 642, 644, 646, 656, 658,
	664

	පිටිවැටිලි
බහිසිමගනො	634, 636, 638, 650, 652, 654
බහුකතො	616
බහුකාරො	738, 740
බහුජනා	672
බහුඤ්ඤා ගණනානි	676
බහුපරිකාරො	740
බහුභණ්ඩා	740
බහුමායා	690
බහුඤ්ඤාතො	200, 842, 844, 846, 848, 850
බා	
බාරාණසියං	14, 24, 30, 38, 48, 496, 562, 714, 854, 858
බාරාණසීං	860, 862, 866
බාරාණසේයාකො	686, 688
බාලො	452, 454, 804, 822, 870
බාහනනමපි	708
බාහා පඤ්ඤා	594
බාහිතපාපවමෙමා	6
බාහුලිකො	16, 18
බාහුලය ආවරණය යදිදං	
ගණවනිකං	128
බිමිසාරයා	182, 248, 540, 602, 680, 682, 684, 686
බිමිසාරෙත	186, 188, 662
බිලානි	858, 860
බිලාලං	526
බි	
බිජ්ඣනනං	600, 602
බිජානි	622
බු	
බුබුදුපබ්බජ්ඣො	620, 622
බුභුදුබුබුදු සමසං	682
බුභුදු සරණං ගච්ඡාමි	46
බෙ	
බෙලට්ඨිසියයා	526, 724
බො	
බොජ්ඣංගනාමනා	720
බොධිරුකඛමුලො	6

	පිටිවැටිලි
බොධිරුකඛමුලො	2
බොධිං	16
බ්‍ය	
බ්‍යඤ්ඤාපෙතා	890
බ්‍ර	
බ්‍රහ්මකායිකා	24
බ්‍රහ්මචරියං	604, 718
බ්‍රහ්මචරියනනාරයො	272
බ්‍රහ්මචාරයො	576
බ්‍රහ්මදනනසා	856
බ්‍රා	
බ්‍රාහ්මණපරිසං	574
බ්‍රාහ්මණයා	4, 54, 124, 546, 562
බ්‍රාහ්මණං	120, 564
භ	
භග්‍යදලාබාධො	552, 680
භග්‍යදලාබාධං	652
භගවතො ඵනදනොසි	8
භගවතො පුරතො පාතුරතොසි	10
භගවනනං පටිවෙදෙමි	474
භගවනනං භුක්තං ඔතිනං	
පනතපාණිං භගවා භනොනං	
පංසුකුලිකො භික්ඛු-	
සමෙකාචාරි	696
භගිනියො	378
භගිනී	370
භගිනං	698
භගෙහාදකං	532
භගෙහිකං	550
භගෙහිකාරකා	464, 466, 878, 880, 882, 884
භගෙහිකාරකෙහි	876
භගෙහිකාරකො	798, 800, 802, 818, 820
භගෙහිනජානා	852
භගෙහිගාරං	702
භගෙහිගාරිකං	704
භගෙහිගාරෙ	704
භගෙහිනං	846, 848, 850, 888, 890

පිටිවිච්චේකා

පිටිවිච්චේකා

භතනගෙහ	92, 94, 132, 564, 848, 850, 852
භතනගහං	394, 562, 618, 874
භතනපටිපාටි	618
භතනං	520
භද්දකො	756, 758
භද්දකො	680, 682
භද්දමුත්තකං	524, 528
භද්දවග්ගිගා	48
භද්දියසං	26
භද්දියා	602, 604
භද්දියෙ	498, 608
භද්දියං	496, 602, 604
භයකථං	494
භයා	848, 850
භයාගතිං	700, 702, 704
භරියා	806, 680
භරියාය	600, 602
භවතණ්හා	578
භවතෙතති	578
භසසකාරකා	464, 466, 878, 882, 884, 886
භසසකාරකෙහි	876
භසසකාරකො	798, 800, 802

භා

භාගෙන	704
භාගො	730
භාගං දකා	622
භාගං	698, 700, 732
භාජනං	96, 106, 132, 142
භාජනාභාජනං ච	704
භාජ්ඣමානෙ	730
භාජේකුං	704
භාභා	730
භාසිතමනුභාසිතති	612
භාසිතං ලපිතං තථාගතෙන	880, 882
භාසිතසං	708
භාසිතාය ලපිතාය අපරියො- සිතාය	452

භි

භික්ඛාපඤ්ඤතතියා	748, 750
භික්ඛුණී	362, 364

භික්ඛුණී ගොවරො වා	174
භික්ඛුණීවතුපෙථා	774
භික්ඛුණීදසමො	776
භික්ඛුණීදුසකාපි	742
භික්ඛුණීදුසකුපජකායෙන	222
භික්ඛුණීදුසකො	212, 220, 288, 292, 404, 406, 744, 782
භික්ඛුණීදුසකසං	340, 446, 780
භික්ඛුණීපඤ්චමො	776
භික්ඛුණීයා තිසිත්තපරිසාය	340
භික්ඛුණීරිසො	778
භික්ඛුණීසමසං	716
භික්ඛුණීසමෙසන	884
භික්ඛුණීසමසං	352, 356
භික්ඛුපච්චජචිකා	294, 408, 472
භික්ඛුතතිකො	370, 392
භික්ඛුසමසං	546
භික්ඛුසමෙසන	196, 556, 562, 566, 568, 572, 576, 578, 580, 582, 604, 608, 610, 616
භික්ඛුසමෙසා	548, 564, 614
භික්ඛුසමසං	384, 476, 506, 508, 512, 566, 570, 592, 594, 606, 608, 610, 612

භික්ඛුතං පාදෙ ව්‍යුපෙචා	46
භිඤ්ඤාරං	82
භිතති	100, 110, 136, 146
භිතොනා භික්ඛුසමෙසා	846
භිසෙහි	550

භු

භුජ්ඣොසි	234
භුතතාවසෙසො	874
භුතතාවිකා	596
භුතතාවිං	546, 556, 566, 576, 582, 594, 608, 610, 614, 716
භුමමාදෙවා	24
භුසාපෙචා	682

භු

භුතප්ඛං	854
---------	-----

භො

භෙදගරුකෙන	850
භෙදගරුකෙහි	846, 848

පිටපි බෙදීම		පිටපි බෙදීම	
හෙදපුරේ කඩාරපණණරසකං	328	මධුකප්‍රපථරසං	614
හෙදෙති	208	මධුතොලකං	562, 564
තෙසජ්ජාති	522, 524, 526	මධුපානං	614
හෙසජ්ජං	692, 690, 736	මනසාකාසී	2
භග්‍යා		මනං චූලොභා අභොසී	264
හොජ්ජාසාදුං	566	මනාපචාරී	862
ම		මනුස්සනාගො	54
මකකීයති	722	මනුස්සනානාරායො	272
මකකීයනති	680	මනුස්සමංසං	556
මගගනිමිනනං	258	මනුස්සරාහසෙය්‍යකං	80
මගධිකෙඛනනං	708	මනුස්සසොභග්‍යමුච්ඡනා	564
මගධමිභාමනනා	574, 576, 578	මනොසුචරිතස්ස	586
මගධානං ධිරඛෙජං	90	මනාභාසු	892
මගධෙසු පඤ්ච ආබාධං-		මනනපදං	612
උස්සනා නොනාති	178	මනනයමානස්ස	872
මඛකු	680, 718, 892	මනනානං	612
මඛකුභුතො	574	මනෙත ච මධුපිණ්ණිකාය ච	8
මඤ්චකෙ	678, 734	මඤ්චබ්බියො	66
මඤ්චකෙන	684	මරණකාලෙ	866
මච්ඡමංසං	524	මරියාදබ්බිං	708
මච්ඡරං	792	මරියාදං ඡිපෙය්‍ය	708, 710
මච්ඡවසං	524	මරීචං	526
මජ්ජං	532	මලො	616, 618, 620
මඤ්ඤකා	620	මහගසාති	678, 680
මඤ්ඤනා	862	මහභවිකො	892
මඤ්ඤට්ඨිකා	486	මහභවිතො	854
මඤ්ඤථ	870	මහපථලං	592
මජ්ඣිමා	352, 574	මහබ්බිලො	854
මජ්ඣිමස්ස පුරිසස්ස සමනනා-		මහලකං	684
උදකුකෙඛපා	268	මහානාමරතනා	486
මජ්ඣිමෙසු	508, 512	මහානුභාවනා	556, 716
මජ්ඣෙකි කලාපාණං	604	මහාසඤ්ඤා	708
මණ්ඩපො	352, 354, 356	මහාසුඤ්ඤා	732
මණ්ඩලමපි	708	මහාභිකඤ්ඤාසො	262, 450
මහකච්චරං	748	මහානොගො	854
මහතා	860	මහාමහනකථං	494
මහතං	736	මහාමහනා	602
මහතිකං	526, 534	මහාමනෙතා	182
මහථලුඛාං	684	මහාමනෙතන	564
මදදකුච්ඡසම්.	256	මහාමනෙතා	566, 602
මධු	522, 540, 548	මහාමහනං	536, 600
		මහාමෙසො	714
		මහායඤ්ඤා	58

පිටිමිබෙකා

පිටිමිබෙකා

මහාරභිහරනනා	486
මහාරාජා	244
මහාවණෝ	556
මහාවතං	582
මහාවාහනනා	854
මහාවිකවානි	534
මහාවිජ්ජො	854
මහාවිකාරො	370
මහාවිරා	90
මහාසමණෝ	84, 86, 90
මහාසද්දෙ	598
මහාසෙදං	532
මහිද්ධිකතා	556, 716
මහිද්ධියො	616
මහෙසකකා	574, 576
මහෙසී	856, 858

මා

මා එකෙන දෝ අගමිත්ථ	42
මා කලතං	854
මා බ්‍යපං මිනෙතනි භිජ්ජිත්ථ	866
මා සාතො අජ්ජානි	554
මා වීරං වෙරං අකාසි	866
මාණවකො	80, 126, 216
මාතාපිතුනනං	190, 726
මාතාපිතුනි	206, 230, 234
මාතිකා	576, 632, 748
මානිකාබරො	842, 844, 846, 848, 850
මාතුකුච්ඡියමිං	230
මාතුසාතකචතුඤ්චො	774
මාතුසාතකපඤ්චමො	776
මාතුසාතකචීසො	778
මාතුසාතකසස	340, 446, 780
මාතුසාතකාපි	742
මාතුසාතකො	218, 288, 292, 404, 406, 744, 782
මාතුසාතකුපජ්ඣායෙන	222
මානතතචාරිකචතුඤ්චො	778
මානතතාරතචතුඤ්චො	778
මානතනං	778, 788, 792, 794, 796
මානතතාරතසස	794, 796

මානතතාරතං	788, 790, 792
මාතයනනි	576
මානිතා	576
මා තගචනතං සීතං	6
මා හණ්ඩිතං	854, 868
මා මණ්ඩි හබෙකා අභොසී	96, 106, 134, 144
මා රසං	860, 864, 866
මාරෙහි	244
මාරො	42, 44, 46
මාලා	538
මාලාකථං	494
මාලො	354, 356
මා විගහනං	854, 868
මාසගතාය	346
මාසය්ඤ්ඤෙන	610

මි

මිගදයෙ	14, 256, 494, 554, 712
මිගලුද්දකා	380
මිගචං	862
මිගාරමානරං	720, 247
මිගාරමාතුසා	716
මිතතා	376, 378
මිථුනෙදා	576

මු

මුඛපුඤ්ජ තචොලකං	724, 726
මුඛතො උග්ගඤ්ජි	678
මුඛචාරිකං ආනාරං ආචරණං කරොති	210
මුඛසනනිති	852
මුඛාසාමං	870
මුග්ගජ්ඤ්ඤෙන	610
මුග්ගං	542
මුච්චිඤ්ජමුලා	8
මුඤ්චසු	862
මුට්ඨිසසනි	722
මුත්තකරීසෙ	734
මුත්තභරීපකං	534
මුත්තතා	666
මුත්තං	534
මුද්දිඛනං	32

පිටිවිචේතනා	
මුදිනුයෙ	12
මුද්දිකාපානං	614
මුද්දවිතතා	38
මුද්දවිනෙත	40, 50, 76, 606
මුද්දවිතතං	32, 570, 592, 618
මුඛාති	530
මුනිගලෙ	212
මුසා	594
මුහුනෙතන	688
මුලාලිකාති	550
මු	
මුතො	226, 782
මුගං	226
මුගබ්බිරො	782
මුගබ්බිරං	226, 246
මුගබ්බතං	398
මුගසුකරා	250
මුරුරජනං	706
මුලාති	688
මුලාමුලං	890
මුලාය	778
මුලායපටිකසුනාරනවතුන්චො	778
මුලායපටිකසුනාරනසු	788,
	790, 792, 794, 796,
මුලාය පටිකසුනති	788, 790,
	792, 794, 796
මුලුකසු	478, 590, 606, 608
මෙ	
මෙසො	244, 450, 472, 596
	626
මෙණ්ඩිට්ඨාණවට්ඨිකා	438
මෙනතවිනෙතා	736
මෙධගා	870
මෙධාවිනියා	714, 716
මෙධාවිනො	578, 850
මෙධාවී	842, 844, 848, 858
මො	
මොකඛවිකාය	636
මොකඛං	692, 696
මොසපුට්ඨා	94, 130, 192, 398,
	400, 486, 492, 496, 498, 566,
	708, 762, 868

පිටිවිචේතනා	
මොව්පානං	614
මොරපිඤ්ඤපරිසිඛ්ඛිතා	488
මොහා	848, 850
මොහාගතීං	700, 702, 704
මංසගකෙතන	560
මංසපාතිසකාති	564
ස	
සජනං	614
සඤ්ඤා	614
සතතෙතා	6
සතො පජානාති සහෙතුධමමං	4
සතො පාතිමොකඛං සුණාති	262
සත්‍රු තීනාම-පෙ-නො ධම්මදෙසනාය	10, 554
සගෙස	594
සථාධමමො කාරෙතබ්බො	566
සථාපඤ්ඤතනං පඤ්ඤපෙතබ්බං	100, 110, 138, 146
සථාබුද්ධිං	704, 848, 850
සථාභුතං	578, 736
සථාචිකාරං	714, 716
සත්ථ වා පන ථෙරො භික්ඛු	
	චිහරති 262
සත්ථ වා වසති සත්ථ වා පටිකකමති	210
සත්ථසු ධුවනාවා වා	258
සදගෙතන	566
සද නිබ්බමතිකො	300
සද්ද හවෙ පාතුහවනති ධමමං	4
සමකත්ථිකං	532
සමකං නානුකරණීං	530
සමාමසෙ	810
සසුසුසුදු නන්ථි කුභිඤ්ඤී ලොකෙ	6
සසසු	40
සසෙන	38
සා	
සාගු	96, 106, 132, 142, 520
සාගුදුකං	620
සාගුපානෙ	848, 850
සාවිකකෙන	224
සාවියමානෙන	228

පිටිවැඩෙකා

පිටිවැඩෙකා

යානකථා	494
යානානි	580, 604
යානෙන	582, 584, 604
යාපනීයං	628, 758, 760, 872
යාමකාලිකෙන යාවජීවිකං	624
යාමානිකකනෙන	624
යාවකාලිකෙන යාමකාලිකං	624
යාවකාලිකෙන යාවජීවිකං	624
යාවජීවං	716, 718, 734, 756, 758
යාවනකෙ පන උසසහති	208
යාවදන්විවරං	628
යාවදන්වං	862
යාව භික්ඛුසහාගතං ජාතාමි	228

සු

සුගෙන සුගං	580
සුභිකථා	494

සෙ

සෙ බමමා හෙතුපාහවා	84, 86
සෙන ගාමො	372
සෙන චජො	380
සො ව තන් ව්වරුපපාදො	628
සො භික්ඛවෙ අඤ්ඤපි-	

අඤ්ඤතිජීවපුබ්බො

සං ව හතෙන කප්පනි	204
සං ජඤ්ඤ සකෙකාමි අජෙජව ගනතුං	338
සං නුලෙහ-පෙ-විතරෙය්‍යාථ	492
සනනුනාහං සිකං සිනෙධියාං	674
සං භික්ඛවෙ මයා ඉදං න කප්පනි	624
සං සමෙකා ආකඛබ්බි	596

ර

රජනකුමහිං	706
රජනකොලමිං	706
රජනකථං	706
රජනදොණිකං	706
රජනනිපසකං	526
රජනනාජනං	706

රජනානි	706
රජනුච්චිකං	706
රජජ්ජයා	858, 860
රජෙනති	706
රතනියා අච්චයෙන	546, 606, 614, 620, 622
රතනියා පච්චුසසමයං	214, 510, 574, 598
රතනියා මජ්ඣිමං යාමං	4
රතනියා පඨමං යාමං	2
රතනුපරකා	612
රථජරං	500, 502
රථසකෙහි	584
රථියා රථියං	594, 858, 860
රසඤ්ඤා	528
රසවති	354, 356
රහොගතසා	594, 876

රා

රාගසා	288
රාජකථං	494
රාජකුමාරො	674, 680, 682
රාජකුලානි	674
රාජගහෙ	82, 86, 120, 124, 190, 194, 204, 248, 256, 262, 280, 342, 346, 348, 474, 494, 536, 542, 548, 554, 672, 674, 696, 708
	730
රාජගභිකසා	682
රාජගභිකො	672, 674
රාජඛං	558
රාජනනරායො	272
රාජහවා	182
රාජමහාමත්තානං	456, 574, 576
රාජායනනමුලෙ	8
රාජ්ජපට්ඨානං	674

ඊ

ඊඤ්චති	892
ඊතනං	874

රු

රුකඛගෙයු	346, 348
රුකඛනිමිතනං	258

	පිටිවැට්ටි
රුක්ඛමුලසෙනාසනං	238
රුක්ඛමුලෙ	300, 412, 500, 568, 702
රුක්ඛමුලං	380
රුක්ඛවිට්ඨියා	380
රුක්ඛසුභිරෙ	380
රුක්ඛසමීං	496
රුචිං	෪84
රු	
රුහතී	780
රුලොහා	556
රො	
රොපියනතී	622
ල	
ලකඛණං	246
ලකඛණාභවො කතද ඝට්ඨකමෙමා	186
ලකඛණාභවො	2෫6
ලකඛණාභවං	226
ලග්ගනතී	724
ලග්ගනතී	706
ලච්ඡසී	856
ලජ්ජී වා	228, 842, 844, 846 848
ලජ්ජීනො	850
ලට්ඨී	244
ලභිකාය	526, 724
ලහුකං ආරතතීං ගරුකා	
ආරතතීනී	880, 882
ලහුඤ්ච ගණනාමි	676
ලහුකාය වා පරිනාමෙය්‍ය	102, 114, 140, 150
ලහුපරිකාරං	740
ලහුභණ්ඩං	740
ලී	
ලීඛිතකො	782
ලීඛිතකං	226
ලීඛිතසංවාසකා	472
ලීච්ඡවිපරිකං	580

	පිටිවැට්ටි
ලී	
ලීජ්ජනතී	726
ලීඤ්ඤා	560
ලී	
ලීඛිවිචරො	728
ලීඛායං	690
ලීඛො	686
ලෙ	
ලෙණං	538
ලො	
ලොකකතාසීකං	494
ලොකපිඤ්ඤා	604, 612
ලොණමපි	544, 562, 596, 608 620
ලොණභිකෙත	610
ලොණසකඛරිකාය	534
ලොණසොචිරකං	542
ලොමන්තො	556
ලොමහට්ඨජානො	570
ලොමං පානෙතී	808, 810, 812, 814, 816, 818, 826, 828 830, 832, 834
ලොහභුමිං	532
ලොහමයං	528
ලොහිතකවණණං	580
ලොහිතකාලඛිකාරං	580
ලොහිතපාදකච්චුන්දො	774
ලොහිතපාදකපඤ්චමො	776
ලොහිතපාදකවිසො	778
ලොහිතපාදකසා	340, 446, 780
ලොහිතපාදකාපි	742
ලොහිතපාදකුප්පකායෙත	222
ලොහිතපාදකො	220, 288, 292, 404, 406, 744, 782
ලොහිතෙත	680
ලොහිතං මොවෙඤ්ඤං	532
ච	
චග්ගකමමං	768, 770
චග්ගතතා	764
චග්ගං ඛන්තිතා	704

පිටිවිකුණ			පිටිවිකුණ	
විකාලෙ	626, 718		විනිවිච්ඡේද	892
විකාලෙ නි කප්පති	624		විනිවිච්ඡිනනෙතසු	448
විකාසිකං	534		විනිපානෙනබ්බං	726
විග්‍රහො	846, 848, 850, 888		විනිපාතං	574
	890		විනිවෙදෙකු	686
විගතකප්ඵලකප්ඵො	570, 592, 606, 608, 618		විනිවරණවිනෙත	40, 50, 76, 606
විගතඵලාකකං	6		විනිවරණවිතතං	40, 50, 76, 570, 592, 606, 618
විසාසාදසනාති	562		විනෙකුං පටිපාලො	160
විසාසාදානං	568		විපාකනවිවරං	638, 642, 644, 646
විසාසාදෙ	570		විපාකන ආදාය පණ්ණේරසකං- පෙය්‍යාලං	642
විවකඛණේ	892		විපාකනසමාදායජකකං	646
විවිනාථ	690		විපාකනසමාදායනීකං	644
විවිජිකාප්‍රිකා	488		විපාකනසමාදායපණ්ණේරසකං	646
විජනිතානං	80		විපාකනා වං	728
විජිනෙ	600, 602		විපාකනං වං	666
විජිනං	870		විපාටිසාරො	566, 760
විජ්ජාවරණසමපනෙතා	604, 612		විපාලපති	860
විඤ්ඤානති	756, 758		විපාලෙතති	708, 710, 732, 742, 762, 766, 852
විඤ්ඤාපෙනනසං	780		විභවකොවිදෙ	892
විඤ්ඤානං	674, 858		විභවනා	892
විඤ්ඤාපරිසං	892		විබ්භමති	744
විට්ඨියා	392		විබ්භමනතිපි	742
වික්‍රදනනා	852		විබ්භමිසංනති	878
වික්‍රායනති	232		විභාවෙසසති	860
වික්‍රායරන	708, 868		විභිට්ඨං	526
විදිනබ්බමමා	570, 592, 606, 608, 618		විමනො	860
			විමුතතිසුබ්බපටිසංවෙදී	2, 6
විධවගොවරො වං	174		විසතතාය	714, 716
විධුපයං නිට්ඨති මාරෙසෙනං	4		විරජං	570, 592, 606, 618, 720
විඤ්ඤං	6		විරතො	612
විනට්ඨං වං	666		විරිතෙනා	694
විනායකමමං	788, 790, 792, 794		විරියාරම්බසං	740, 742
			විරුලකිං	756, 758
විනායකො	842, 884		විරෙවනං	536, 554, 692, 694
විනායධරපඤ්චමෙන	512		විදුමපමානානං	870
විනායධරා	850			
විනායධරෙති	448			
විනායධරො	842, 844, 846			
විනායාය	586, 588			
විනායං අවිනායොති	880, 882			
විනාමෙතා	684			

පිටිවිකෘතිය

පිටිවිකෘතිය

විවෘතිය	704
විවාදකාරකා	464, 878, 882 884, 886
විවාදකාරෙහි	876
විවාදකාරකො	798, 800, 802
විවාදපනතා	852
විවාදය	846, 848, 850, 888 890
විවේචනාපෙතබ්බං	102, 112, 138, 148
විවේචනබ්බං	102, 112, 138 148
විසායනප්‍රකාශය	62
විසායනා නිදදං මකකම	216
විසාරමකාසි	216
විසායං	724
විසායසිකධර්මානෙ	826
විසජ්ජ පලලොකී	578
විසජ්ජකොවිදෙ	892
විසයන භාසනී	892
විසාණමයං	528
විසාණෙන	532
විසාණෙසු	498, 500
විසාරදෙ	892
විසිඛාකථං	494
විසුඛානං	462, 464, 574, 576
විසුඛෙන	574, 576
විහාරවාදිකං	540
විහාරපච්ඡේදයං	476
විහාරෙන විහාරං	554, 616
විලඛනං	528
වි	
විණං	32
විණාය	480
විකමලං	24, 26, 32, 38, 40 42, 50, 76, 86, 570, 592, 606, 618
විකරාගා	722
විපිකුසලො	716
විමංසාය	174, 176
විසතිවග්ගකරණං	778
විසතිවග්ගා	778

වූ	
වූචාරිතමසා ආගමෙනබ්බං	104 114, 142, 150
වූචාරිතං න ජානාති	166
වූචාරිතං	734
වූචාරිතපෙතබ්බං	704
වූචාරිතපෙනී	704
වූචාරිතපෙය්‍යාථ	672
වූචාරිතපෙසි	674
වූචාරිතී	892
වූතනවාදිනො	584
වූඤ්ඤි	762
වූඤ්ඤිං	756, 758
වූසිතවුගමවරිසො	6
වූ	
වූපකාසාපෙතබ්බං	102, 112, 138, 148
වූපකාසෙනබ්බං	102, 112, 138, 148
වෙ	
වෙජ්‍යා	532, 678, 682, 688
වෙජ්‍යා	676, 678
වෙජ්‍යං	676, 680, 686, 690
වෙනතං	600, 670
වෙදනවෙට්ඨා	292, 404, 406, 742, 744
වෙදනවෙට්ඨි	742
වෙදනනගු	6
වෙදනානං	736
වෙදසිසාසු	720
වෙධබ්‍යාය	90
වෙනසිකො	586, 588
වෙසුලං	756, 758
වෙමතිනපණණරසකං	318
වෙරං අපෙය්‍යා	864
වෙරෙන වෙරා න සම්මනති	860, 864, 886
වෙසාරජ්ජපනතො	26, 38, 40, 42, 50, 78, 570, 592, 606, 608, 618
වෙසාලිකා	582
වෙසාලියා	580, 584

පිටිමිමෙහිකා		පිටිමිමෙහිකා	
වෙසාලියං	582, 584, 590, 594, 604, 672, 712	සමිසනෙදකපඤ්චමො	776
වෙසාලිං	590	සමිසනෙදකවිසො	778
වෙසියගොවිතො වං	174	සමිසනෙදකසසා	340, 446, 780,
වෙසියා හී	718	සමිසනෙදකාපි	742
වෙළමයං	528	සමිසනෙදකුපජ්ඣායෙන	222
වෙළවනෙ	346, 542, 552, 572, 672	සමිසනෙදකො	220, 288, 404, 406, 744, 782
වොරොපෙය්‍යං	866	සමිසනෙදො	846, 848, 850, 888, 890
ච්‍ය		සමිසමජේඛි	232, 234, 252, 254, 272, 274, 278, 290,
ච්‍යක්‍ෂමංසං	560		404, 462, 646, 780
ච්‍යක්‍ෂං	560	සමිසරුජ්	846, 848, 850, 888, 890
ච්‍යනෙනන	120, 596, 630, 702, 738, 888	සමිසරිතබ්බං	96, 106, 134, 144
ච්‍යනෙතා	842, 844, 846, 848, 850	සමිසචචන්දානං	846, 848, 850, 888, 890
ච්‍යපනෙතී	564	සමිසසා	370, 584
ඝ		සමිසසාමග්ගි	890
සඋතතරච්ඡදං	500, 502	සමිසසාමග්ගියා	340
සමිකච්ඡිනිං	860	සමිසසාමග්ගීං	888
සමිකනෙතා හොති	174	සමෙසා	102, 112, 114, 120, 122, 124, 140, 150, 232, 234, 236, 250, 258, 260 262, 264, 266, 268, 272, 274, 288, 290, 294, 302, 304, 306, 344, 360, 364, 376, 378, 400, 402, 414, 416, 448, 450, 452, 458, 462, 464, 470, 472, 548, 596
සමිකාරකුටෙ	674	සමිසාපි	708, 712
සමිකාසසිසානනි	346, 348	සමිසාපිං	708, 710
සමිකිලෙසං	570, 592, 604, 606, 618	සමිසාපියා	632
සමිකනාහිමයං	528, 530	සමිසාපියො	96, 106, 134, 144
සමිකාරනීරොධො	2	සමිසාදිසෙසා	454
සමිකිනෙතන	708	සමිසාරුමං	210
සමිහනි	870	සමිසිකාති	622, 728, 730, 732
සමිහරං	616	සමිසුපට්ඨාකා	350, 554
සමිහනෙතබ්බො	106, 288	සමෙසන උපජ්ඣායෙන	222
සමිහායනෙතනි	448		
සමිහිනී	238		
සමිසකමමං	848, 850		
සමිසකරණීයෙන	370		
සමිසනචකං	280		
සමිසනානාකරණං	846, 848, 850, 888, 890		
සමිසප්පනෙතා පක්‍ෂකමතී	290, 292		
සමිසනෙදකච්ඡුනෙතො	774, 776, 778		

පිටිමිමෙකා	
සමසන	246, 264, 336, 338,
	362, 404, 406, 408, 440,
	442, 444, 458, 468, 472
සමසන නාසි ගනනා උපොසමො	
කානමෙකා	288
සමසාසාමි පනතමිමෙර	738
සමසං	172, 350, 352, 354,
	356, 460
සමසං අපලොකෙකුං හණ්ඩුකමමාය	188
සසුඤ්ඤානුච්චයාපථං	246
සසුඤ්ඤානන	630, 632
සසුඤ්ඤානානි	90
සසුඤ්ඤානානං	564
සසුඤ්ඤානෙ	576
සසුඤ්ඤාපනං	892
සසුඤ්ඤාමසා	680
සමාගනනා	746
සමාදපෙතා	698, 872, 876
සමාදාය	634, 636, 638, 642,
	644, 646, 670
සමාදාය ජිකකං	638
සමාදාය පණණරසකපෙයතාලං	642
සමාපනතියා	588
සමාධිසිසානි	720
සමමිඤ්ඤානං	578, 716
සමිතිනං	612
සමුග්ගහො	892
සමුතොතපේතා	698, 872, 876
සමුදායමමං	24, 26, 32, 38
	40, 42, 50, 76, 86, 592,
	606, 618
සමුදායං	592, 506, 618
සමුදෙද	342
සමුදෙදා	268
සනතුට්ඨිසා	740, 742
සනතුට්ඨියා	740, 742
සනතුට්ඨිං	696, 698
සන්දායාගෙර	584
සන්දසොනා	698, 872, 876
සන්දිට්ඨි	842, 844, 846
සන්දිට්ඨියා	724
සන්ධාමිතං	578

පිටිමිමෙකා	
සනුපායනි	570
සනාඨං	856, 858
සනායනිනා	854
සනාතථ	716
සනනිට්ඨානනනිකා	632
සනනිට්ඨානනනිකො	634, 636,
	638, 640, 642, 644, 646, 648,
	650, 652, 656, 658, 660,
	662, 664
සනනිභිකතෙන	630
සනනිභිකාරකං	540
සනනිසජ්ජමපි	492
සමපජානමුසාවාදෙකිං හොති	254
සමපජානා	722
සමපට්ඨාදෙතා	684
සමපට්ඨිපායනි	570
සමපනනං	764
සමපජිකිණ්ණං	674
සමපජිවනනකං	104, 706
සමපසානනා	716, 872, 874
සමපහංසෙතා	872, 876
සපජුජසා	120
සමබ්බලා	594, 604, 756, 758
සමබ්බලානි භික්ඛුණිනි	378
සමබ්බසා සමනනා ආබ්ඛුලා	552
සමබ්බෙ	552
සමබ්බතෙන	842, 844, 846
සමබ්බතො	724
සමබ්බරසෙදං	532
සමබ්බවේදා	628
සමබ්බවේසි	608, 690
සමබ්බණානි	636, 638, 642, 646,
	654, 664
සමමදදනනි	706
සමමතා සා සිමා සමසන	
නිවිලිතරන අභිප්පවාසා ධරෙතා	
ගාමිඤ්ඤා ගාමුපමාරඤ්ඤා	266
සමමනනිනා	596
සමමනනායස	702
සමමුඛාකරණියං	788, 790
සමමුඛිභූතා	768, 770, 772

	පිටිවම්බකො
සමමුඛිභූතෙන	704, 730, 740, 750
සමමුඛි	596, 598, 702
සමමුඛියා	598
සමමුඛිං	592
සමමුලුකො	574
සමමොදනීයං	576, 612
සමමොදමානා	628, 872, 874
සමමොදිකාය	852
සලලෙඛසස	740, 742
සලලෙඛාය	740, 742
සංචිග්ගො	570
සංචිදහිතානි	708
සංචිදහිකුං	708
සංචිධාකුං	756
සංචුතආරො	616, 618
සංසට්ඨා	780, 804
සංසරිතං	578
සංසාමෙත්ථා	758
සංසිතං	578
සංහරථ	620
සංහරුම	688
සකට්ඨර්චනනකං	596
සකදගාමිථලෙ වා	720
සකකාරො	674
සකුන්තකා	346, 348
සඤ්ඤා	32, 38, 40, 42, 50 76, 478, 570, 592, 604, 606, 618
සඤ්ඤා	574
සඤ්ඤා තෙ ආරභා	566
සඤ්ඤා	94, 132
සඤ්ඤා	892
සඤ්ඤා කන්ථා	96, 106, 134, 144
සඤ්ඤා මයං ගණනීගෙය්‍යාම	220
සඤ්ඤා උපප්පායසස පනොතො හොති	106
සඤ්ඤා පිණ්ඩපානො හොති	96, 108, 134, 144

	පිටිවම්බකො
සජානියා	216
සජ්ජිකං	282
සට්ඨිගොජ්නිකො	690
සතසභසෙසන	580
සතසභසසං	686
සනිච්චනසාරුසස	788, 790, 792, 794
සනිච්චනසං	792, 794, 796
සනත ව මෙ වසසානි අසියනතසස	
නසිමසස සිපසස අනොතො	
පඤ්ඤායති	676
සනතමාසෙ	684, 686
සනතරස ආකාරා	632
සනතවසසිකො	676, 682
සනතවසසිකං	680
සනතහත්ථිකං ව අණිකං	486
සනතාහකාලිකෙන භික්ඛවෙ	
යාවජ්චිකං නදනුපටිගහතිතං	624
සනතාහවදුලිකා	6
සනතාහසස	684, 686
සනතාහං අනාගතාය පමාරණය	
	388
සනතාහානිකකනෙන	624
සන්ථකමමං	534, 552
සන්ථලුඛං	708
සන්ථා	476, 490, 604, 612, 718
සන්ථෙන	380
සන්ථෙ වසසං උපගනකුං	380
සන්ථො	392
සදෙවකෙ	22, 24, 570, 604, 612
සදෙවකං	604, 612
සදෙවමනුසසාය	22, 24, 570, 604, 612
සදෙවමනුසසං	604, 612
සද්ධාදෙය්‍යං	726
සද්ධිචිහාරිකසස	112, 114
සද්ධිචිහාරිකමනි	94, 106
සද්ධිචිහාරිකෙන	96, 102, 104
සද්ධිචිහාරිකො	94, 108, 116, 118, 128, 130, 734

	පිටුවනම්‍යය
සද්ධිවිතාරිං	160, 166, 168
සනිනතනො	870
සනොන චනිරුපෙ ගාතකෙ දුතබ්බං	744
සනං	76
සනතරුතතරෙත	728
සනතානකං	100, 110, 136
	146
සනභිඤ්චයං	508
සපජාපනිකො	856, 858
සපජාපනිකං	858, 860
සපතතසංවාසං එව	398
සපථං	866
සපද්‍යනං	540
සප්පතිස්සා	94, 132
සප්පායකාරී	736
සප්පායානි	718
සප්පායාසප්පායං	736
සප්පායෙ	736
සප්පි	522, 540, 610, 690
සප්පිඤ්චිකෙන	610
සප්පිතා	678
සප්පිං	678, 680, 688, 690
සබ්බකණ්ණානි	742
සබ්බජ්ඣකං	538, 600
සබ්බධි දුනො	80
සබ්බනීලකානි	742
සබ්බනීලිකා	486
සබ්බචච්චකනිමෙඤ්ඤ	512
සබ්බපිනිකා	486
සබ්බපිතකානි	742
සබ්බමඤ්ඤට්ඨිකානි	742
සබ්බමහානාමරතතානි	742
සබ්බලොභිතකානි	742
සබ්බලොභිනිකා	486
සබ්බසන්ධරිං	572
සබ්බසිප්පානි	858
සබ්බා භික්ඛවෙ නදී අසීමා	268
සබ්බාලභිකාරං ඤාණං තොඤ්ඤ	682
සබ්බබ්ගෙව එකජ්ඣං සනාති- පතිතබ්බං	470
සබ්බං ච ඩාකං	620

	පිටුවනම්‍යය
සබ්බං චණ්ඩපිකම්මං	534
සබ්බසඤ්ඤනං	604
සබ්බුභම්කෙ	22, 24, 570, 604, 612
සබ්බුභම්මාරිතං	456
සබ්බුභම්මාරීභි	874
සභාගච්චිතනිතො	94, 132
සභාවපානුකම්මාය	216
සබ්බුභම්කං	74, 604
සම්භො	730
සම්භං	746
සම්භග්ගකම්මං	768, 770
සම්භගා	628, 872, 874
සම්භගො	788, 790, 794, 796, 792
සම්භගතතා	766
සම්භජනො	870
සම්භණ්ටරීසං	574
සම්භණ්සාරුප්පං	708
සම්භණ්ලීභතෙන	630, 632
සම්භිතනිකා	578
සම්භිංසකඛනඤ්ඤ	694
සම්භිංසාය	692, 694
සම්භතාසොජනසනං	
ආභිණ්ඩනො	676
සම්භතාගතා	750
සම්භනිලාභා	750
සම්භනිසීමාය ධිතස්ස	780
සම්භනිසංවාසකද්විභිං	334
සම්භනිසංවාසකභුමසො	852
සම්භනිසංවාසකස්ස	780
සම්භනාවරියකො	734
සම්භනුපජ්ඣායකො	734
සම්භරකෙ	22, 24, 570, 604, 612
සම්භරකං	74, 604, 612
සඤ්ඤිකරං	354, 356
සරතිපි උපොසථං නපි සරති	294
සරුවකෙඤ්ඤ	528
සලාකායො	530
සලාකොධානියං	528, 530
සචණ්ඤානිකා	632

	පිටුවනො
සවණනානිකො	634, 636, 638, 642, 646
සවරහය	272
සසාමණ්ඩ්‍රාසමිණියා	22, 24, 570, 604, 612
සසාමණ්ඩ්‍රාසමිණි	74, 604, 612
සසු	680
සහධම්මකො	584
සහ භික්ෂුහි කඨිනුඥාපරා	634, 636, 638, 642, 646, 664
සභායතා	870
සභාපයා	724, 856
සහිතුං	854
සහුබ්බාරු	632
සහසාසඨවිකං	800, 602
සහමපති	58, 244
සමමා සමුද්දො	18, 604, 612
සමමා සමුද්දං	506, 508
සමමා වෙව අස්සනං තොති කඨිනං	630, 632
සමමා පරිණාමං ගච්ඡියා	570
සමමා චතතති	808, 810, 812, 814, 816, 818, 826, 828 830, 832, 834
සා	
සාකච්ඡනනහි	448
සාකොනා	218, 220
සාබාහසිතං	876
සාගපරා	614
සාටකා	680
සාණ්ඩාසී	730
සාණං	698
සානිසාපරා	790, 792, 794, 796
සාන්ඨං	42, 74, 604
සාඤ්චනනෙහ අය්‍යං අනනුඤ්ඤානං - මාතාපිතුහි පුත්තං න පබ්බාජෙය්‍යං	204
සාඤ්චිඤ්ඤා	870
සාප්පෙය්‍යඤ්ච	684
සාප්පෙය්‍යො වා	666

	පිටුවනො
සාමනෙරවතුපත්ථා	774
සාමනෙරපඤ්චමො	776
සාමනෙරවිසො	778
සාමනෙරො පටිජානාති	288, 292
සාමනනා ආවාසා	282, 302
සාමනනා භික්ෂු ඵම්මස්ස- ඵම්මස්සො	302
සා මමස්ස විහෙසා	10
සාමිච්ඡිකමමං	848, 850, 878
සාමුද්දං	526
සාමුක්කංසිකා	32, 38, 40, 50, 76, 570, 592, 606, 618
සාමං ගහෙත්වා	534
සාමං පකකං	544, 594, 596
සායණනසමයං	508, 596
සාරදිකෙන ආබාධෙන	520, 522
සාරදිකෙ	626
සාරුණීයං	576, 612
සාරිපුත්තස්ස	208, 548, 746
සාරිපුත්තං	86, 204
සාරිපිකානං	736
සාලවතීං කුමාරීං ගණිතං-	674
සාමුකපානං	614
සාලොභිතා වා	860
සාවකානං	592
සාවකෙ	584, 586, 588, 590, 604
සාවකො	476
සාවච්චියං	394, 498, 520, 542, 552, 626, 628, 730, 732
සාවච්චිං	218, 220, 500, 720 728, 730, 738, 880, 882
සාව නස්ස ආයසමනො උපසම්පදා- අහොසී	26
සාව තෙසං ආයසමනනානං-	88
සාවපෙසං ආරභතීං අනච්චෙසා	88
-ආපතතිති	88

	පිටිවැටි
සාමිනි	614
සාසපනුවේඩන	534
සාහාරං දේවස්ථානං	580
ශ්‍රී	
සිකුමානා	364, 366
සිකුමානාවතුන්දො	776
සිකුමානාදසමො	776
සිකුමානා පඤ්චමො	776
සිකුමානාය	340, 350, 358, 368, 444, 780
සිකුමානාය	352
සිකුමානා වීසො	778
සිකුමානං	356
සිකුමං පච්චිකුමානකවතුන්දො	774
සිකුමං පච්චිකුමානකපඤ්චමො	776
සිකුමං පච්චිකුමානකවීසො	778
සිකුමං පච්චිකුමානකසං	340, 444, 780
සිකුමං පච්චිකුමානකො	288, 404, 406
සිකුමසු	676, 862
සිකුමාකාමා	850
සිකුමාකාමො	842, 844, 846, 848
සිකුමාපදං	622
සිකුමවකසාමං	524
සිකුමිවෙරං	524
සිකුමිනිකුමසවණේණො	80
සිකුමාපකෙන සිකුමාපකං	594, 858, 860
සිකුමාපකඤ්චං	708
සිකුමං	526
සිකුමං පච්චිකුමානකං	556
සිකුමිඤ්චො	692
සිකුමානෙච්ච	692
සිකුමානං හොති	96, 106, 134, 144
සිකුමං	676, 862
සිකුමං සිකුමායං	674
සිකුමිනිං විකුමානො	684
සිකුමිකුමා	684, 686
සිකුමං සපනනරායො	272
සිකුමං	392

	පිටිවැටි
සිකුමං සපෙති	372
සිකුමං	62, 244
ශ්‍රී	
සිකුමං	62
සිකුමං රුකා	710
සිකුමානද්දුඤ්චි	6
සිකුමාලකා	710
සිකුමායො	600, 602
සිකුමාලොචිං	534
සිකුමාසු	710
සිකුමාදකාය	706
සිකුමාදකො	782
සිකුමාදි	226, 246
සිකුමාදිං	226
සිකුමාදො	632
සිකුමානෙතං ජපෙනා සිමං	
සිකුමානෙතං	268
සිමං ඛණ්ඩො	708, 710
සිමං	264, 342
සිමාතිකකනතිකා	632
සිමාතිකකනතිකො	634, 636, 638, 642, 648, 654, 664, 674, 750
සිමාය	748, 750
සිමාය සිමං අභේකානරානි	268
සිමාය සිමං සමච්චිකුමානි	268
සිලකථං	32, 38, 40, 42, 50, 76, 476, 570, 592, 604, 606, 618
සිලවතො	574
සිලවා	574
සිලවිපනතියා	574
සිලවිපනනො	574
සිලවිසුඤ්චියා	892
සිලසමපදාය	574
සිලසමපනනො	574
සිලුපපනනා	720
සිලෙය්‍යකං	692, 696
සිසච්චිං	684
සිසාබාධො	676, 682
සිසාබාධං	680
සිසාතිනාපො	530
සිසො	708, 710
සිසච්චිමපරිකුමා	490
සිසච්චිකං	626
සිසච්චි	592

	පිටියබෙකා
සු	
සුකරු	594, 610, 676
සුඛාවභං	720
සුඛා තෙ සමණ ඡායා	204
සුඛා විරුගතා ලොකෙ	8
සුඛජීවකෙන	564
සුඛො විවෙකො	8
සුඛං	562, 564
සුඛිනියා	720
සුඛිනී	720
සුගතීං	574
සුගතෙනන	564
සුගතො	604, 612
සුගතඛුදුලනෙ	726
සුගහතිතං	748
සුච්ඡ්චි	556
සුඤ්ඤාගාරං	574
සුඤ්ඤාගාරෙ	240
සුඤ්ඤා	714, 716
සුට්ඨි ව උපධාරෙති	676
සුවණණමාලා	538
සුවණණමාලාය	540
සුණාඛු මෙ භනෙන අජ්ජ පචාරණා යදි සබ්බස්ස පත්තකල්ලං	-
සුඛෙකා පචාරෙය්‍ය	400
සුඡ්ඡිකා	606, 680
සුඡ්ඡිකාය	600, 602
සුතධම්මස්ස	8
සුතනනතිකෙති	448
සුතනලුඛං	726
සුතොතා න ආරොචෙති	292
සුද්ධිට්ඨා	684
සුඥො	780
සුඥොදනස්ස	204
සුතඛමංසං	558
සුනඛා	626
සුනිස්සාරිකො	720
සුනිඛවස්සකාරෙ	578
සුපිනනෙනන	722, 864
සුපිනං	722
සුපථි	626
සුභිකඛා	594, 676
සුභුමියා	856, 858

	පිටියබෙකා
සුරං	860
සුරියොච මහාසයමනනලිකං	4
සුලඬං වන මෙ	874
සුලභපිණ්ඩා	594
සුලභිපණණං	524
සුචිකඛාලිතං විකඛාලෙකා	550
සුසස්සා	594
සුසානං	698, 700
සුසිරෙ	392
සුසුකාවස්සං	524
සුසංවුනිඤ්ඤියො	892
සු	
සුකරවස්සං	524
සුකරසුතං	528
සුපට්ඨා	736
සුපභිසඤ්ජරකං	600, 602
සුපමි	92, 94
සෙ	
සෙබෙන	618
සෙට්ඨං	692, 696
සෙට්ඨි ගහපති	34, 680, 682
	684, 686
සෙට්ඨි පුත්තො	30, 688
සෙට්ඨිභරියාය	676, 678, 680
සෙඬුංකච්චාන	570
සෙඬුසාතො	128, 396, 542,
	622
සෙදකම්මං	532
සෙනාකථං	32, 38, 40, 42, 50,
	76, 476, 570, 592, 604, 606, 618
සෙනාපතිතා	594
සෙනාපතිස්ස	592
සෙනාය	602
සෙනාසනගුහතියා	722
සෙනාසනචාරිකං	480, 526,
	712, 722, 724
සෙනාසනෙ	228
සෙනාසනං	372, 384, 386,
	388, 492, 510
සෙනෙසිකානි	522
සෙමානං	734
සෙය්‍යථාපි තිඤ්ඤියා	222
සෙලමයෙ පඤ්ඤා	8

සෙලො	484, 486
සොකනුදිං	720
සොතඤ්ඤානං	528
සොතං	376, 378
සොතාපතති ඵලෙ චා	720
සො දෙසසා සමමඤ්චා	300
සො මමසසා කිලමඤ්චා	10
සො නො හනවා අනාකරුසිකෙ	
බමෙම අනුසාසිසසති	474
සොරකා ච	868
සොචහනිකං	729
සොසාරිකො	790
සොසිකාපි	230
සොසො	178
සොලස සහසසානි	680, 688
සට්ඨා	696, 716
සන්ධිකො	226, 782
සන්ධිකො	226
සන්ධිකා	600
සන්ධිකරං	500, 502
සන්ධිකරං	500
සන්ධිකරං	226, 782
සන්ධිකරං	852
සන්ධිකරං	874
සන්ධිකරං	394, 874
සන්ධි	246
සන්ධිකරං	862

සන්ධිකරං	862
සන්ධි	558, 626
සන්ධිකරං	876
සන්ධිකරං	876
සන්ධිකරං	876
සන්ධිකරං	690
සන්ධිකරං	876
සන්ධිකරං	212
සන්ධිකරං	558
සන්ධිකරං	690, 862
සන්ධිකරං	876
සන්ධිකරං	238, 260, 352, 354, 356, 596, 702
සන්ධිකරං	526
සන්ධිකරං	64
සන්ධිකරං	524
සන්ධිකරං	486
සන්ධිකරං	526
සන්ධිකරං	526
සන්ධිකරං	525
සන්ධිකරං	498
සන්ධිකරං	710
සන්ධිකරං	610, 676, 678, 682, 688
සන්ධිකරං	6
සන්ධිකරං	346, 348
සන්ධිකරං	710
සන්ධිකරං	30